BnF Gallica

Coislin 32

Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France. Département des manuscrits.
Coislin 32

{BnF Gallica

NICÉPHORE DE CONSTANTINOPLE. Auteur du texte. Coislin 32. 1101-1200.

1/ Les contenus accessibles sur le site Gallica sont pour la plupart des reproductions numériques d'oeuvres tombées dans le domaine public provenant des collections de la BnF. Leur réutilisation s'inscrit dans le cadre de la loi n°78-753 du 17 juillet 1978 :
- La réutilisation non commerciale de ces contenus ou dans le cadre d'une publication académique ou scientifique est libre et gratuite dans le respect de la législation en vigueur et notamment du maintien de la mention de source des contenus telle que précisée ci-après : « Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France » ou « Source gallica.bnf.fr / BnF ».
- La réutilisation commerciale de ces contenus est payante et fait l'objet d'une licence. Est entendue par réutilisation commerciale la revente de contenus sous forme de produits élaborés ou de fourniture de service ou toute autre réutilisation des contenus générant directement des revenus : publication vendue (à l'exception des ouvrages académiques ou scientifiques), une exposition, une production audiovisuelle, un service ou un produit payant, un support à vocation promotionnelle etc.

CLIQUER ICI POUR ACCÉDER AUX TARIFS ET À LA LICENCE

2/ Les contenus de Gallica sont la propriété de la BnF au sens de l'article L.2112-1 du code général de la propriété des personnes publiques.

3/ Quelques contenus sont soumis à un régime de réutilisation particulier. Il s'agit :

- des reproductions de documents protégés par un droit d'auteur appartenant à un tiers. Ces documents ne peuvent être réutilisés, sauf dans le cadre de la copie privée, sans l'autorisation préalable du titulaire des droits.
- des reproductions de documents conservés dans les bibliothèques ou autres institutions partenaires. Ceux-ci sont signalés par la mention Source gallica.BnF.fr / Bibliothèque municipale de ... (ou autre partenaire). L'utilisateur est invité à s'informer auprès de ces bibliothèques de leurs conditions de réutilisation.

4/ Gallica constitue une base de données, dont la BnF est le producteur, protégée au sens des articles L341-1 et suivants du code de la propriété intellectuelle.

5/ Les présentes conditions d'utilisation des contenus de Gallica sont régies par la loi française. En cas de réutilisation prévue dans un autre pays, il appartient à chaque utilisateur de vérifier la conformité de son projet avec le droit de ce pays.

6/ L'utilisateur s'engage à respecter les présentes conditions d'utilisation ainsi que la législation en vigueur, notamment en matière de propriété intellectuelle. En cas de non respect de ces dispositions, il est notamment passible d'une amende prévue par la loi du 17 juillet 1978.

7/ Pour obtenir un document de Gallica en haute définition, contacter **utilisation.commerciale@bnf.fr**.

Concilium Ephesinum
cotte CCCLIX

12

Coisl. 32.

I

Concilium Ephesinum

12

Codex membr. XIII. circiter saeculi num
Concilium Ephesinum multis in locis mutilum

32. Acta concilii Ephesini (1); — Nicephori, CP. patriarchæ, epistola ad Leonem papam (547).
XII s. Parch. 563 fol. M.

Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France. Département des manuscrits. Coislin 32

Βιβλίον πρῶτον ἐπιστολῶν Κυρίλλου πάπα Ἀλεξανδρείας φύλλ. 19 ιε

Κύριλλος πρεσβυτέροις καὶ διακόνοις πατράσι μοναχοῖς καὶ τοῖς σὺν ὑμῖν τὸν μονήρη βίον ἀσκοῦσι, καὶ ἐν πίστει θεοῦ ἱδρυμένοις, ἀγαπητοῖς καὶ ποθεινοτάτοις ἐν κυρίῳ χαίρειν :— αον

Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς Νεστόριον 33. Iterumque 142. βον

Τῷ εὐλαβεστάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ συλλειτουργῷ Νεστορίῳ Κύριλλος ἐν κυρίῳ χαίρειν.

Ἐπιστολὴ Νεστορίου πρὸς Κύριλλον τὸν Ἀλεξανδρείας, [illegible] πρεσβυτέρου καὶ μονάζοντος 34. verso γον

Λόγος προσφωνητικὸς πρὸς τὸν εὐλαβέστατον βασιλέα περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως, παρὰ Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας : 35. φύλ. λε : δον

Τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας προσφωνητικὸς ταῖς εὐσεβεστάταις δεσποίναις — 79. verso. φύλλ. ξβ εον

Ἴσον σάκρας παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως Θεοδοσίου πρὸς Κύριλλον ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας + 140. verso. ςον

Τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς γράψαντας αὐτὸν ἀπαιτεῖν, ὅτι περ οὐ συνεστήσατο τὴν [illegible] μαθὼν ἐς τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον τῶν δυσσεβῶν Νεστορίου κακοπιστίαν — 143. verso. ζον

Ἄλλη ἐπιστολὴ πρὸς τινὰ ζηλωτὴν — 145 verso ηον

Τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς τοὺς κληρικοὺς τοὺς σπουδάζοντας ἐν Κωνσταντινουπόλει + 146. verso. θον

Διαμαρτυρία προτεθεῖσα ἐν δημοσίῳ παρὰ τῶν κληρικῶν Κωνσταντινουπόλεως, καὶ πολλοὺς ἐκκλησίαν ἐμφανισθῆσα, ὡς ὁμόφωνός ἐστιν Νεστόριος Παύλῳ τοῦ Σαμοσατέως, τοῦ ἀναθεματισθέντος πρὸ ἐτῶν ξε ἀπὸ τῶν ὀρθοδόξων ἐπισκόπων — 149. verso. ιον

Τῷ εὐλαβεστάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ συλλειτουργῷ Νεστορίῳ Κύριλλος ἐν κυρίῳ χαίρειν : ια 150. v.

Τοῦ αὐτοῦ Νεστορίου πρὸς Κύριλλον ἐπιστολή, αὕτη ἡ ἐπιστολὴ ἀνεγνώσθη ἐν τῇ Ἐφέσῳ συνόδῳ — 153. verso. ιβ

Ἴσον ἐπιστολῆς Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς Νεστόριον περὶ τοῦ ἀκοινωνήτου — 158. verso. ιγ

Ἄλλη ἐπιστολὴ Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας — 164. ιδ

Κελεστίνου ἐπισκόπου πρὸς Κύριλλον 168. ιε

Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Νεστόριον — 170. verso. ις

Τοῦ αὐτοῦ Κελεστίνου ἐπισκόποις διακόνοις + 177. v. ιζ

1

Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν ἐπίσκοπον Ἰωάννην — 184. verso ιη +
Κυρίλλου πρὸς Ἰω. Αὐτοῦ fol. 186. verso Ἰω. πρὸς Κυρ. 187. v.
Τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου πρὸς Ἀκάκιον — 188. ιθ
Ἀκακίου Βεροίας πρὸς Κύριλλον — 189 κ
Κυρίλλου πρὸς Ἰουβενάλιον 191. κγ
Ἴσον ὑπομνήματος γραφέντος τῶν πραχθέντων ἐν τῇ Ἐφέσῳ συνόδῳ — κδ 192. v.
Ὑπομνήματα γραφέντα ἐν Ἐφέσῳ παρὰ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου.
ἕνεκεν τῆς δυσσεβοῦς Νεστορίου — 194. κε
Κύριλλος Ἀλεξανδρείας — κϛ
Ἰουβεναλίου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων — κζ
Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας κη
Ἰουβεναλίου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων — κθ
[illegible] ἐπισκόπου [illegible]. — λ
Φλαβιανοῦ ἐπισκόπου — λα
Πέτρου Ἀλεξ. 248.
Ἀθανασίου τοῦ ἁγιωτάτου γενομένου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας.
εἰς τὸν κατὰ Ἀρειανῶν — Ibid. verso. Ἰουλίου Ῥω. 250. λβ
Φηλίκου τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Ῥώμης ἐκ τῆς πρὸς Μάξιμον τὸν
ἐπίσκοπον καὶ τὸν κλῆρον Ἀλεξανδρείας ἐπιστολῆς — Ibid. λγ
Θεοφίλου Ἀλ. Ibid. verso. Κυπριανοῦ 251. Ἀμβροσίου Ibid. lin. ult.
Γρηγορίου τοῦ μεγάλου γενομένου ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ: λδ verso (252)
Βασιλείου 253.
Epistola Cypriani Carthag. 259. verso.
Γρηγορίου ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Νύσσης — Ibid. λε
Νεστορίου βλασφημίαι 253. verso
Ἡ καθαίρεσις (264 verso) καὶ ἐπιστολὴ γραφεῖσα πρὸς τὸν κλῆρον καὶ οἰκο-
νόμους, τῆς ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως. ἐν αὐτῇ τῇ ἐν Νεστορίῳ λϛ 266
Τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς τὸν ἐν αὐτῷ λζ Ibid. +
Δέησις εἰς τὸ [illegible] παράκλησις παρὰ Βασιλείου διακόνου καὶ ἀρχι-
μανδρίτου καὶ μοναζόντων, καὶ λοιπῶν λειτουργῶν μοναχῶν — 270. λη
Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἐπιστολὴ πρὸς Κελεστῖνον ἐπίσκο-
πον Ῥώμης — 274. verso λθ
Τοῦ αὐτοῦ τῆς αὐτῆς συνόδου πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει λαὸν κλῆρον. 277. v. μ
Ἰωάννου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας πρὸς Νεστόριον — 278. v. μα
Ἀναφορὰ Νεστορίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐπισκόπων πρὸς τὸν βασι-
λέα περὶ τῶν πεπραγμένων τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ γραφεῖσα πρὸ τοῦ παραγενέ-
σθαι ἐν Ἐφέσῳ τὸν Ἀντιοχείας ἐπίσκοπον — 282. v. μβ
Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας: μγ
Προσφωνητικὸς ταῖς εὐσεβ. βασιλίσσαις 284. v.

Θεῖον γράμμα σταλὲν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ — 326. v. μδ
Ἴσον ἐπιστολῆς γραφείσης τῇ ἐν Ἐφέσῳ ἁγίᾳ συνόδῳ — 328. με
Ἀντίγραμμα τῶν εὑρεθέντων ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπισκόπων
παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου — 328. verso μϛ
Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας — Κομαρίῳ ... 329. v. μζ Ἀπολογία ἀν. Δαλματίῳ 332
Τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς πρέσβεις — μη
Ἀναφορὰ πρὸς τοὺς εὐσεβεστάτους βασιλεῖς παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου (333)
περὶ τῆς καθαιρέσεως Νεστορίου — 334. μθ
Ἐπιστολὴ γραφεῖσα παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, πρὸς τὸν κλῆρον καὶ τὸν
λαὸν Κωνσταντινουπόλεως. περὶ τῆς καθαιρέσεως Νεστορίου — 336. v. ν
Ἐπιστολὴ γραφεῖσα παρὰ τοῦ κλήρου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον: να 337. v. Item ... fol. 482. v.
Ἴσον βασιλικοῦ γράμματος — 338. v. νβ
Ἀναφορὰ τῆς συνόδου — 339. v. νγ
Λίβελλος ἐπιδοθεὶς τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου ...: νδ πράξ. α. 342. +
Τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας νε
Τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας — νϛ πράξις ϛ.
Εὐδοξίου — νζ 349.
Τῆς ἁγίας συνόδου — νη
Πρὸς αὐτὴν ἁγίαν σύνοδον — νθ
Ἴσον ἀναφορᾶς παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου — 354. ξ γράμματα ἀποσταλέντα
Ἰουβεναλίου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων — ξα τοῖς ἐπισκόποις 356. v.
Ἴσον ὑπομνήματος τῶν πραχθέντων ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἀπὸ Ῥώμης ἐλθόντων
ἐπισκόπων καὶ πρεσβυτέρων — 358. v. Κελεστίνου ἐπιστολὴ (360) ξβ
Πρὸς μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῶν δεσποτῶν — 364. ξγ
Ἴσον ἀναφορᾶς πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς βασιλεῖς παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου — ξδ 368. l. ult.
Ἴσον σάκρας ἀποσταλείσης διὰ Ἰωάννου κόμητος 369. v. l. ult. ξε
Ἴσον ἀναφορᾶς τῆς ἁγίας συνόδου — 370 ξϛ
Ἴσον ἐπιστολῆς Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας γραφείσης πρὸς τὸν
κλῆρον καὶ τὸν λαὸν Κωνσταντινουπόλεως — 371. v. ξζ
Ἴσον ἐπιστολῆς γραφείσης παρὰ Μέμνονος ἐπισκόπου Ἐφέσου πρὸς τὸν κλῆ-
ρον Κωνσταντινουπόλεως — 373. ξη
Ἴσον ἀναφορᾶς σταλείσης, παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, πρὸς τὸν εὐσεβέστατον
βασιλέα Θεοδόσιον — 374. v. ξθ

Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, ὑπὲρ τῆς δεήσεως· ὁμοῦ καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ στάσει τῶν ὑπομνημάτων ἐπίσκοποι. ο — δέησις κ[αὶ] [illegible] 370. v.

ἀπόκρισις τῆς συνόδου 380. v. — ἡ ἁγία σύνοδος [illegible]

Ἐπιστολὴ γραφεῖσα παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῆς Ῥώμης Κελεστῖνον, δηλοῦσα πάντα τὰ πραχθέντα ἐν αὐτῇ τῇ Ἐφεσίων ἁγίᾳ μεγάλῃ συνόδῳ. ἧς ἡ ἀρχή· τῆς μὲν [illegible] ὁπόσα ὁ [illegible] ζῆλος. οα 380

Ἴσον ἐπιστολῆς γραφείσης παρὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου τοῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἡνίκα [illegible] ἐπισκόποις Θεοπέμπτῳ καὶ Ποτάμωνι καὶ Δανιὴλ [illegible] καὶ συλλειτουργοῖς ἐν [illegible]. ἧς ἡ ἀρχή· πικρὰ καθ' ἡμῶν γέγονεν. 383. v. οβ

Ἐπιστολὴ γραφεῖσα παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, τοῖς ἀποσταλεῖσι παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τοῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις· ὥστε αὐτοὺς [illegible] δέχεσθαι τοὺς ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς. ἧς ἡ ἀρχή· ἐπιζητοῦντα τὰ [illegible]. 384. v. ογ

Ἐπιστολὴ γραφεῖσα παρὰ τῶν ἀνατολικῶν, τοῖς ἀποσταλεῖσι παρὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει παρ' αὐτῶν ἐπισκόποις· ὥστε δέχεσθαι μηδὲν τῶν ἀποσταλέντων παρὰ τῆς οἰκουμενικῆς συνόδου. ἧς ἡ ἀρχή· ἐπειδὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς [illegible] ὑποθέσεως. 386 ος

Ἐπίλυσις τῶν ιβ κεφαλαίων ῥηθεῖσα ἐν Ἐφέσῳ ὑπὸ Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, τῆς ἁγίας συνόδου ἀξιωσάσης αὐτὸν σαφέστερον ἐκθεῖναι αὐτοῖς τὴν τούτων λύσιν. 387. v. οζ

Τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ἐξήγησις λεχθεῖσα ἐν Ἐφέσῳ ἐν τῷ ἁγίῳ Ἰωάννῃ τῷ εὐαγγελιστῇ. ἧς ἡ ἀρχή· τῆς μὲν τῶν ἁγίων εὐκλεεῖς καὶ ἔνδοξοι. οη 396. v.

Τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου κατὰ τοῦ ἀποστάντος τῶν Ἀντιοχέων. οθ 398

Τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου· οὗ ἡ ἀρχή· ἔδει μὲν ἀρκεῖσθαι τὴν τῶν προ[illegible]. π 400.

Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Νεστόριον· οὗ ἡ ἀρχή· φαιδρὸν ὁρῶ τὸ σύστημα. πα 403. v.

Τῶν [illegible] ἀξιωθέντων συλλειτουργῶν Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας Μαξιμιανοῦ ἐν [illegible]· οὗ ἡ ἀρχή· πεπληρωμένα [illegible]. πβ 406

Τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου λόγος ἀπολογητικὸς πρὸς τὸν βασιλέα [illegible]. πγ 410.

Ἴσον θείου γράμματος ἀποσταλέντος διὰ Ἀριστολάου τριβούνου καὶ νοταρίου, Ἰωάννῃ τῷ ἐπισκόπῳ Ἀντιοχείας, περὶ τῆς εἰρήνης καὶ ἑνώσεως τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν. πδ 426.

Παύλου ἐπισκόπου πρὸς Κύριλλον· οὗ ἡ ἀρχή· οἱ εὐσεβεῖς [illegible]. πε 428.

Τοῦ ἁγίου Κυρίλλου [γραφὴ πρὸς] πρὸς Ἰωάννην· οὗ ἡ ἀρχή· πρῶτον ἀκούσας [illegible]. πς 429. v.

Τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου πρὸς Ἰωάννην· οὗ ἡ ἀρχή· εὐφραινέσθωσαν οἱ [οὐρανοί]. πζ 431.

Ἐπιστολὴ Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, γραφεῖσα πρὸς Ἀκάκιον ἐπίσκοπον Μελιτηνῆς, μεμφόμενον αὐτὸν διὰ τῆς ἐπιστολῆς ὡς συνθέμενον τοῖς ἀνατολικοῖς. ἧς ἡ ἀρχή· χρῆμα μέν. πη 434. v.

Ὑπομνηστικὸν εὐλογίων πρεσβυτέρῳ [illegible] ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου· οὗ ἡ ἀρχή· ἐπιλαμβανόντων. πθ 445 +

Κυρίλλου ἐπιστολὴ γραφεῖσα πρὸς Ἰωάννην τὸν Ἀντιοχείας ἐπίσκοπον, καὶ τὴν συναχθεῖσαν ἐκεῖσε σύνοδον. ἧς ἡ ἀρχή· [illegible]. ϙ 447. v. +

Ὁμιλία Πρόκλου ἐπισκόπου λεχθεῖσα κατὰ Νεστορίου, ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως. ἧς ἡ ἀρχή· παρθενικὴ πανήγυρις. ϙα 450. +

Ἴσον [illegible] γραφείσης πρὸς Ἀκάκιον Βεροιαίων, καὶ συμφωνίας τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ ἀναχωρησάντων, καὶ ἄλλως [illegible]. ϙβ 454. v. +

Ἐπιστολὴ Κυρίλλου πρώτη, [illegible]· ἧς ἡ ἀρχή· χαίρει καὶ φιλανθρωπία. ϙγ 455.

Τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολὴ δευτέρα· ἧς ἡ ἀρχή· [illegible] πάλιν. ϙδ Ibid. verso

Τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπισκόπους καὶ διακόνους καὶ τὸν λαόν, δηλοῦσα συνοπτικῶς τὰ συμβάντα ἐν τῇ συνόδῳ. ϙε 456.

τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου πίστις 458. v.

Τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἀπὸ Ἐφέσου· ἧς ἡ ἀρχή· [illegible]. ϙς 457

Ὑπομνήματα πραχθέντα παρὰ τῇ ἐν Ἐφέσῳ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐπὶ τῇ βεβαιώσει τοῦ συμβόλου τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων, καὶ ἐπὶ [illegible] Χαρισίου πρεσβυτέρου καὶ οἰκονόμου τῆς Φιλαδελφέων ἐκκλησίας, περὶ τοῦ παρὰ [illegible] συμβόλου, [illegible] Νεστορίου· ἐν ὅσῳ ἀνέμενεν ἡ σύνοδος [illegible] βασιλέως πρόσταξιν· καὶ [illegible] ἐπισκόπων [illegible] βεβαίωσιν [illegible]. ϙζ

ὑπογραφὴ τῶν ἀπατηθέντων 463. v.

ὅρος τῆς συνόδου 464. v.

Λίβελλος δοθεὶς παρὰ τοῦ δηλωθέντος Χαρισίου πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον. ϙη 459.

Ἴσον τῆς ἐκθέσεως τοῦ παρὰ [illegible] συμβόλου· οὗ ἡ ἀρχή· [illegible]. ϙθ 461.

Ἐπιστολὴ τῆς ἁγίας συνόδου πρὸς τὸν κλῆρον καὶ τὸν λαὸν Κωνσταντινουπόλεως. ρ 465.

Ὁμιλία Ῥηγίνου ἐπισκόπου Κύπρου, ῥηθεῖσα ἐν Ἐφέσῳ κατὰ τὴν καθαίρεσιν Νεστορίου· ἧς ἡ ἀρχή· [illegible]. Ibidem verso ρα

Ὁμιλία Θεοδότου ἐπισκόπου Ἀγκύρας πρὸς Νεστόριον· ἧς ἡ ἀρχή· [illegible]. ρβ 466. v. +

Ὁμιλία τοῦ αὐτοῦ [illegible]· ἧς ἡ ἀρχή· [illegible]. ργ 469. +

Ὁμιλία Ἀκακίου Μελιτηνῆς· ἧς ἡ ἀρχή· [illegible]. ρδ 477 +

Ὁμιλία — πρὸ τῶν συνελθόντων — 479. v.

[margin: ἡ τῶν ἀποχισῶν συνόδου ἀρχή. ἡ ἄλλα συνόδος ἐν 482. v.]

~~Ἐπιστολὴ~~ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ~~πρὸς Νεστόριον~~· ἧς ἡ ἀρχή· ὁ μακάριος προφήτης :— ϙε

Ἴσον ἐπιστολῆς γραφείσης παρὰ τοῦ κλήρου Κωνσταντινουπόλεως :— 482. v. ϙϛ et supra 337.

Ἐπιστολὴ τῶν ἐν Χαλκηδόνι, πρὸς Ῥοῦφον τὸν ἐπίσκοπον :— ϙζ 484. v.

Ἐπιστολὴ τῆς ἁγίας συνόδου, ἧς ἡ ἀρχή· τῆς εὐλογητικῆς :— ϙη 488. v.

Ἀντίγραφον ἀναφορᾶς παρὰ τῆς συνόδου, πρὸς τὸν βασιλέα :— ϙθ 490.

\+ Βασιλικὸν θέσπισμα τὸ δηλοῦν τὰ ἐξορισθέντα Νεστορίου :— 493. ϙι 492. v.

\+ Ἀντίγραφον ἑρμηνείας αὐτοῦ παρὰ τοῦ αὐτοῦ Νεστορίου :— ἧς ἀρχή· τὸ τῆς ἡσυχίας :— ϙια 493. v.

\+ Διάταγμα τῶν ἐπάρχων τοῦ μὴ ἀναγινώσκεσθαι τὰ Νεστορίου :— ϙιβ 494. v.

\+ Ἐπιστολὴ συνοδικὴ γραφεῖσα ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως :— ϙιγ 496.

Ἀλύπιος πρεσβύτερος τῶν ἀποστόλων, πρὸς τὸν ἅγιον Κύριλλον :— ϙιδ 496. v.

\+ * Κυρίλλου πρὸς Ἀλύπιον πρεσβύτερον, οὗ ἡ ἀρχή· ὁ μακάριος προφήτης :— ϙιε 498.

\+ Θεῖον γράμμα ἀποσταλὲν πρὸς Ἀκάκιον ἐπίσκοπον Βεροίας :— ϙιϛ Ibid. v.

\+ Ὁμιλία Παύλου ἐπισκόπου Ἐμέσης· ἧς ἡ ἀρχή· εὐφημίας :— ϙιζ 499. v.

\+ Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία λεχθεῖσα ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ Ἀλεξανδρείας :— ϙιη 501.

\+ Ὁμιλία Κυρίλλου· ἧς ἡ ἀρχή· ὁ μακάριος προφήτης Ἡσαΐας :— ϙιθ 504.

\+ Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Δονᾶτον ἐπίσκοπον Νικοπόλεως :— ϙκ Ibid. v.

\+ Ἐπιστολὴ Ἰωάννου Ἀντιοχείας ἐπισκόπου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐπισκόπων πρὸς Ξύστον Ῥώμης, καὶ Κύριλλον ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας, καὶ Μαξιμιανὸν ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως :— ἧς ἡ ἀρχή· καὶ σπουδὴ καὶ σκοπός :— ϙκα 507.

\+ Ἐπιστολὴ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου πρὸς Μαξιμιανὸν ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως· σταλεῖσα δι' ἐπιστολῆς· ἧς ἡ ἀρχή· οὐκοῦν :— ϙκβ 508.

\+ Ἴσον ἐπιστολῆς γραφείσης παρὰ τοῦ αὐτοῦ, πρὸς Ἀκάκιον ἐπίσκοπον :— ϙκγ 509.

\+ Βασιλικὸς νόμος τῶν προσφευγόντων ἐν ἐκκλησίᾳ :— ϙκδ 519.

\+ Ἴσον θείου θεσπίσματος τοῦ βασιλέως ἐκδοθὲν κατὰ Πορφυρίου, καὶ Νεστοριανῶν, καὶ κατὰ Εἰρηναίου τοῦ Τυρίων ἐπισκόπου :— ϙκε 524. v.

\+ Διάταγμα παρὰ τῶν ἐπάρχων προτεθέν, μετὰ τὸ δηλωθὲν τὸ θέσπισμα· κατὰ τῶν αὐτῶν, Πορφυρίου, Νεστορίου, καὶ Εἰρηναίου :— ϙκϛ 525. v.

Ὑπομνήματα πραχθέντα ἐν Ἐφέσῳ παρὰ τοῖς ἀνατολικοῖς ἐπισκόποις, ἐν οἷς καθαιροῦσι Κύριλλον καὶ Μέμνονα· τὸν ἀξιωθέντα, καὶ ἀκοινωνήτους ποιοῦσι πάντας τοὺς τῆς ἁγίας συνόδου πλὴν τοὺς καθαιρεθέντας, καὶ τοὺς κομῆτας κληρικούς :— ὧν ἡ ἀρχή· ~~ὁ μακαριώτατος~~ [παρόντες ἐν τῷ οἰκείῳ] :— ϙκζ 526. v.

Γράμμα τῶν αὐτῶν ἐπισκόπων, τοῖς ἀκοινωνήτοις ἀποσταλέντα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ· οὗ ἡ ἀρχή· δῆλον μὲν ὡς ἀληθῶς τὸ παρημελημένον :— ϙκη 532.

Ἀναφορὰ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν βασιλέα :— ἧς ἀρχή· τῆς εὐσεβείας :— ϙκθ Ibid. verso

Ἀναφορὰ τῶν αὐτῶν δευτέρα πρὸς τὸν βασιλέα :— ἧς ἀρχή· τῆς ὑμῶν εὐσεβείας :— ϙλ 533. verso

Ἐπιστολὴ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως κλῆρον :— ϙλα 536.

Ἐπιστολὴ τῶν αὐτῶν πρὸς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει σύγκλητον :— ϙλβ Ibid. v.

Ἐπιστολὴ τῶν αὐτῶν, πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει λαόν :— ϙλγ 537. v.

Ἀναφορὰ τῶν αὐτῶν, πρὸς τὴν εὐσεβεστάτην βασιλίδα :— ϙλδ 539.

Ἀναφορὰ τῶν αὐτῶν, πρὸς τὰς βασιλίδας :— ἧς ἀρχή· ἔδει μὲν γνωσθῆναι :— ϙλε 540.

Ἐπιστολὴ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν ἔπαρχον :— ἧς ἡ ἀρχή· θεὸς δεσπότης :— ϙλϛ 541.

Ἐπιστολὴ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν πραιπόσιτον :— ἧς ἀρχή· οὐδὲν ἄπονον :— ϙλζ 542.

Ἀναφορὰ τῶν ἀνατολικῶν πρὸς τὸν βασιλέα :— ἧς ἀρχή· εἰρήνην ὡς ἀληθῶς :— ϙλη 542. v.

Ἐπιστολὴ γραφεῖσα παρὰ τοῦ κόμητος Εἰρηναίου πρὸς τοὺς ἀνατολικοὺς, ἐπὶ τῶν ἐπισκόπων ὑποθέσει πραχθέντων· μετὰ τὴν εἴσοδον αὐτοῦ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀναφορῶν :— ἧς ἀρχή· μόγις μὲν :— ϙλθ 544. v.

Ἐπιστολὴ συστατικὴ τοῦ ἁγίου Νικηφόρου τοῦ γενομένου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς Λέοντα τὸν τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης :— ϙμ 547.

ἧς ἡ ἀρχή· μέγας μὲν ὡς ἀληθῶς καὶ ἀξιάγαστος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἐπάξιος ὅστις πολίτην, ὅπου ἐκεῖ καὶ φθόνῳ οἰκεῖ :—

* haec Cyrilli ad Alypium dicta Epistola initium est homiliae ab eodem Ephesi habitae antequam a Comite comprehenderetur. Supra fol. 479. verso.

18

Blancs de 6
à 18 -

Coisl. 32.

…: βιβλίον πρῶτ(ον) τῶν πρα[…] […]σου

Κύριλλος πρεσβυτέροις καὶ διακόνοι[ς]
πατράσι μοναχοῖς. καὶ τοῖς σὺν ὑμῖν τὸν
μονήρη βίον ἀσκοῦσι καὶ ἐν πίστει θ(εο)ῦ
ἱδρυμένοις ἀγαπητοῖς καὶ ποθει-
νοτάτοις, ἐν Χ(ριστ)ῷ χαίρειν:

Ἀφίκοντο μέν τινες εἰς Ἀλεξάνδρειαν τῶν
συνήθων· ἐρομένου δέ μοι καὶ φιλοπυ-
στοῦντι λίαν ἀμείνη τῆς τῶν πρέπον ἐπιεικείας
ὄντες κατ' ἴχνος· καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ πίστει
ὀρθῇ τε καὶ ἀμωμήτῳ διαπρεπεῖς εἰ-
εσθε· πολιτείᾳ δὲ τῇ ἀξιαγάστῳ κατα-
σεμνύνεσθε· καὶ τοῖς τῆς ἀσκήσεως ἐνα-
βρύνεσθε πόνοις· τρυφὴν ἀληθῆ ἡγούμε-
νοι τὸ ὑπεργε τοῦ ἀληθοῦς τλῆναι ἀθεῖν
λέσθαι γενικ(ῶς)· ἀπήγγελλον μὲν ἐκεῖνο
τὰ τότε ὑμῶν οὕτως ἔχειν· προσέθεσαν
δὲ ὅτι τοῖς τῶν προλαβόντων ἀνδρα-
γαθήμασιν ἁμιλλᾶσθε· φιλοτιμότερον·
χαίρομεν οὖν ἀμφιλαφῶς ἐγώ· καί μοι διεχά-
το πρὸς εὐθυμίαν ὁμοῦ πάσας τῶν ἐμῶν τέ-
κνων εὐδοκιμήσεις οἰκειουμένῳ· καὶ σφόδρα
εἰκότως· καὶ γὰρ ἐστὶ τῶν ἀτόπων, παι-
δοτρίβας μέν, ταῖς τῶν νέων ἐπιγάννυσθ(αι)
ῥώμαις· κἂν εἴ τι γέ μοι τὸ παρ' αὐτῶν
τὶς ἑτοίμους τελούντων τὴν τέχνην τοῦ-
το ταῖς σφῶν αὐτῶν οἱ αὐτοὶ μαστέφανον
ἐμπαίπειν κεφαλαῖς· καὶ τῆς ἐκείνων
ἀνδρείας, μερίζεσθαι τὰ αὐχήματα·
ἠὼ λ'· πρὸς ὁρμὰς πονικοὺς καὶ λόγοις
ἐμπαρείφοντ(ας)· τοῖς εἰς ἀθῆμα τολμᾶν

BIBLIOTHEQUE NATIONALE

ναι καταπαθλήσαντες μὲν τῆς σαρκὸς
κινημάτων· παραιτούμενοι δὲ τὸ πικρὸν
τῆς ἁμαρτίας· καὶ μὴν καὶ ἐπείγεσθαι περι-
ζόντι τῶν ἀγαθῶν. ὁμοίως δὲ τὸ ἱερὸν
μὴ οὐχὶ δὴ μᾶλλον ἐκεῖνοι θεοφιλοῦς ἀνα-
στοὶ ἐμπίπλασθαι θυμηδίας. οὐκοῦν καθὰ
φησὶ τοῦ σωτῆρος ὁ μαθητής· σπουδὴν πᾶσαν παρεισ-
σενέγκαντες, ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πί-
στει ὑμῶν, τὴν ἀρετήν· ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν
γνῶσιν· ἐν δὲ τῇ γνώσει, τὴν ἐγκράτει-
αν· ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ, τὴν ὑπομονήν· ἐν δὲ
τῇ ὑπομονῇ, τὴν εὐσέβειαν· ἐν δὲ τῇ εὐσε-
βείᾳ, τὴν φιλαδελφίαν· ἐν δὲ τῇ φιλαδελ-
φίᾳ, τὴν ἀγάπην· ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα
καὶ πλεονάζοντα, οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους
καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπί-
γνωσιν. χρῆναι γὰρ ἴσως ἔφην τοῖς οἷς ἐπ-
ὰν μέλλοιντο τῆς ἐν Χριστῷ σοῦ μὲν ζωῆς τὴν αἰωνί-
αν τε καὶ ἀξιέραστον διαπτύειν ὀλίγον· πρῶτα
μὲν, ἀπολείπτε καὶ ἀμωμήτως καταστέ-
μνυμένεσθαι πίστει· προσεπάγειν δὲ οὕτω καὶ τῆς
τὴν ἀρετήν· οὐ δὴ γενομένου, πειρᾶσθαι κα-
ταπλουτεῖν τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου τὴν
γνῶσιν· καὶ ἀναφοιτᾶν εὐμαρῶς πρὸς τὴν
τῶν ἀπείρων σύνεσιν· τοῦτο γὰρ οἶμαι ἐστί, τὸ εἰς
ἄνδρα τέλειον καταντῆσαι καὶ εἰς μέτρον ἡλι-
κίας ἐλθεῖν τοῦ πληρώματος αὐτοῦ· μη-
κέτι δὴ νηπιώδη τὴν πρέπουσαν μόνοις τῇ ἑαυτῶν
σφοδρότητι εὐμαρῶς ἀλεξόμενοι· καὶ ἀνδρίζεσθαι
τῶν παθῶν τῶν χειρόνων τε καὶ σωματικῶν· ἐ-

σεσθε γάρ φησιν οὕτως λαμπροὶ καὶ εὐλα-
κιμοι καὶ ἐν καλῷ τῆς ἐλπίδος τῆς τοῖς ἁγίοις
ἡτοιμασμένης· εἴη δὲ ἐν ἡμῖν καὶ πρό-
γε τῶν ἄλλων ἡ πίστις ὀρθή· καὶ τὸ ἀνεπί-
ληπτον ἔχουσα πανταχοῦ. οὕτω γὰρ οὐ-
τως καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ τὴν τῶν ἁγίων πρώ-
ἰχνηλατοῦντες πίστιν, εὐσεβῶς ἐναυλισθή-
σεσθε σὺν αὐτοῖς, ταῖς ἄνω μοναῖς· καὶ σκη-
νὰς οἰκήσετε, τὰς ἐν οἷς ὧν ὁ θεσπέσιος
Ἡσαΐας διαμέμνηται λέγων· οἱ ὀφθαλμοί
σου ὄψονται Ἱερουσαλὴμ πόλις πλουσία· σκηναὶ
αἳ οὐ μὴ σεισθῶσι. λαμπρότερον οὖν ὅτις
ἀξιέραστον ὑμῖν ὁ υἱός· ὀρθή τε καὶ ἀκαπήλευ-
τος ἡ ἱδρυμένη πίστις· οὐκ ἡγνόηκα πόθεν.
τεταίρημαι δέ, οὐ μετρίως· ἀλγῶ δ᾽ ὅτι θρυλ-
λοῦσί τινες, εἰς ὑμᾶς ἀφικόμενοι χαλεποί· καὶ πε-
ριφοιτοῦσί τινες τὴν ἀπλότητα ὑμῶν παρα-
λύοντες πίστιν· καὶ ῥηματίων εἰκαίων παρ-
πόρντες ὄχλον ἀναπιπλάμενοί τε,
καὶ λέγοντες· τὴν ἁγίαν παρθένον, πότερον
θεοτόκον, ἢ μὴ κατονομάζεσθαι χρή· καὶ
ἠρεμεῖν μεμνημένον τῶν τοιούτων ὑμᾶς ζητη-
μάτων, εἰς ἅπαν ἀποφοιτᾶν· καὶ ἀνο-
λισθὴν ὡς ἐν μέσῳ πρὸς ἀμίγμασι θεωρή-
μασι τοῖς ἀρτίοις τὴν φρένα καὶ μεμηκέ-
σι τὸν νοῦν. μὴ δὲ ἀφορητεῖ μόλως· τα-
γέ τοι τῶν θεωρημάτων ἰσχνότερα, τῶν
ἀκριβεστέρων ὑπερμήχεται μοῦν. ἐπει-
δὴ καὶ πρὸς οὐ κατάληψιν τῶν τοιούτων με-
μηνύκατε λόγων, καὶ φιλονεικεῖν εἰκὸς

λέσθαι τήν· καὶ τοῖς τὸ μὲν μόνον οὐκ ἐρήκας
μένοις, οἷα τῇ μακαριολόγῳ πάντοτε πᾶσι τοῖς
δὴ τούτοις ἐμπεφορῆσαι μακάριος· δεῖ μὲν
θῆναι ἀναγκαίως ὀλίγα ἄττα πρὸς ὑμᾶς
περὶ τούτων εἰπεῖν· οὐχ ἵνα λογομαχῶ-
μεν μᾶλλον· ἀλλ' ἵν' εἴ τινες ὑμῶν ἐπιφύοιν-
το ταῖς ἐκείνων εἰκαιολογίαις, τὸ ἀμε-
θὲς ἀντεξετάζοντες αὐτοί τῶν διαδιδόμε-
νων τε τὴν ἐκ τοῦ πλανᾶσθαι ζημίαν· προσω-
φελῆτε δὲ καὶ ἑτέρους τοῖς καθήκου-
σι λογισμοῖς ὡς ἀδελφοῖς ἀναπείθον-
τες τὴν ἄνωθεν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις
ἐκ τῶν ἁγίων ἀποστόλων παραδοθεῖσαν πίστιν
καθάπερ τινὰ πολύτιμον μαργαρίτην
ἐν ἰδίαις ἔχειν ψυχαῖς· τεθαύμακα τοί-
νυν εἴπερ ὅλως εἰς ἐνδοιάζουσί τινες πότερον
ποτὲ θεοτόκος ἡ ἁγία λέγοιτ' ἂν ἡ ἁγία παρθένος·
εἰ γὰρ θεός ἐστιν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, πῶς οὐ θεοτόκος
ἡ τεκοῦσα αὐτὸν παρθένος; ταύτην ἡμῖν τὴν πίστιν
παρέδοσαν οἱ θεσπέσιοι μαθηταί· κἂν εἰ μὴ
τῆς λέξεως πεποίηνται μνήμην· οὕτω
φρονεῖν δεδιδάγμεθα παρὰ τῶν ἁγίων πα-
τέρων. καίτοι ὁ τῆς ἀοιδίμου μνήμης
πατὴρ ἡμῶν Ἀθανάσιος τῆς Ἀλεξανδρέ-
ων ἐκκλησίας κατακοσμήσας τὸν θρόνον ἐφ' ὅλοις ἔτεσι
τεσσαράκοντα καὶ ἓξ τὸν ἀριθμόν· καὶ ταῖς τῶν
Ἀρειανῶν αἱρετικῶν εὑρεσιλογίαις ἀνα-
χόντημα καὶ ἀποστολικὴν ἀντιτάξας σύνε-
σιν· καὶ ὁ ὀρθοδοξότατος τιμιώτερον τοῖς ἰδί-
οις συγγράμμασι καὶ τὸ εὐφραίνων τὴν οἰκουμένην καὶ

ὀρθότητι καὶ ἀκριβεῖ δογμάτων παρὰ
πάντων μαρτυρούμενος, τὸ περὶ τῆς ἁγί-
ας καὶ ὁμοουσίου τριάδος συντιθεὶς βι-
βλίον, ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ ἄνω τε καὶ κά-
τω θεοτόκον ἀποκαλεῖ τὴν ἁγίαν παρθένον.
κεχρήσομαι δὲ ἀναγκαίως ταῖς αὐτοῦ
φωναῖς, λέξεσιν αὐταῖς ἐχούσαις ὧδε·
σκοπὸς τοίνυν οὗτος καὶ χαρακτὴρ τῆς θεί-
ας γραφῆς, ὡς πολλάκις εἴπομεν, διπλῆν
εἶναι τὴν περὶ τοῦ σωτῆρος ἐπαγγελίαν ἐν
αὐτῇ· ὅτι τε ἀεὶ θεὸς ἦν, καὶ υἱός ἐστι λόγος
ὢν καὶ ἀπαύγασμα καὶ σοφία τοῦ πατρός·
καὶ ὅτι ὕστερον δι' ἡμᾶς σάρκα λαβὼν
ἐκ παρθένου τῆς θεοτόκου Μαρίας ἄνθρωπος γέγονε:
καὶ μεθ' ἕτερα πάλιν· πολλοὶ γοῦν ἅγιοι
γεγόνασι καὶ καθαροὶ πάσης ἁμαρτίας· Ἱε-
ρεμίας δὲ καὶ ἐκ κοιλίας ἡγιάσθη· καὶ
Ἰωάννης ἔτι κυοφορούμενος ἐσκίρτησεν
ἐν ἀγαλλιάσει ἐπὶ τῇ φωνῇ τῆς θεοτόκου Μα-
ρίας· ἀξιόχρεως μὲν οὖν ὁ ἀνὴρ καὶ θαρ-
σεῖσθαι πρέπον· ὡς οὐκ ἄν ἔφη τι τῶν
ὅσα ἔφη τοῖς ἱεροῖς οὐ συμβαίνοντα
λόγοις· πῶς γὰρ ἂν ἁμάρτοι τ' ἀληθοῦς ὁ
λαμπρὸς οὕτω καὶ διαβόητος· καὶ ἐν αὐτῇ
τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ τῇ ἐν Νικαίᾳ
φημὶ κατ' ἐκείνους καιροὺς συνηγερμένῃ πρὸ ἁπάν-
των τεθαυμασμένος· οὔπω μὲν γὰρ τῆς
ἐπισκοπῆς διεῖπε θρόνον· ἐτέλει δὲ ἐν
ταγμένοις κληρικοῖς· πλὴν ἀγχινοίας ἕνεκα καὶ
τῆς ἐπιεικείας καὶ ἰσχύος ἀγαθῆς καὶ

ἀσυγκρίτου φερόμενον· παρειλήφαμεν
τὸ τηνικάδε, παρὰ τοῦ τῆς μακα-
ρίας μνήμης Ἀλεξάνδρου τοῦ ἐπισκόπου·
συνῆν δὲ τῷ πρεσβύτῃ οἷάπερ υἱὸς πατρὶ
ποδηγῶν εἰς ἕκαστα τῶν χρησίμων·
καὶ τὴν ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πρακτέων ὁδὸν
εὐμαθῶς παραδεικνύς. ἐπειδὴ δέ τινας
ἤκουσα δεῖν μὲν οἴεσθαι· τὸν ἐπὶ τούτοις δὲ
μὴ ἐμπεδοῦσθαι λόγον καὶ ἀπαιτεῖν τὰς
ἱερὰς καὶ θεοπνεύστους γραφὰς φασὶν αὐτήν τε περὶ τ
ποτὲ τὴν ἁγίαν ἐκείνην καὶ μεγάλην σύνο-
δον· μήτε θεοτόκον εἰπεῖν τὴν τοῦ κυρίου μητέρα·
μήτε μὴν ὅλως ὁρίσαι τι τοιοῦτον· φέρε
δὴ φέρε καὶ νῦν ὡς ἔνι καταδεικνύω
μὲν τῆς ἐπὶ Χριστῷ μνημονευομένης οἰκονομίας
τὸ μυστήριον· τίνα μὲν τρόπον παρὰ
τῆς θείας ἡμῖν κεκήρυκται γραφῆς·
τί δὲ καὶ αὐτοὶ λελαλήκασιν οἱ πατέρες τὸν
τῆς ἀμωμήτου πίστεως ὅρον ἐκφέ-
ροντες. ἐνηχοῦντος αὐτοῖς τἀληθὲς τοῦ
ἁγίου πνεύματος· οὐ γὰρ ἦσαν οἱ λαλοῦντες αὐ-
τοὶ κατὰ τὴν τοῦ σωτῆρος φωνήν· ἀλλὰ τὸ πνεῦμα
τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς τὸ λαλοῦν ἐν αὐτοῖς.
ἀποδεδειγμένου γὰρ αὐτοῖς ὅτι θεὸς κατὰ
φύσιν ἐστὶν ὁ ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου γεγεν-
νημένος· κατοκνήσειν οἶμαι παντελῶς
οὐδένα πρός γε τὸ χρῆναι νοεῖν τε καὶ μὴν
καὶ φράσαι ὅτι θεοτόκος ἂν λέγοιτο καὶ μάλα
εἰκότως. ἔχει δὲ οὕτως ἡμῖν τὸ τῆς πί-
στεως σύμβολον·   πιστεύομεν εἰς ἕνα

θεὸν πατέρα παντοκράτορα· πάντων ὁρα-
τῶν τε καὶ ἀοράτων ποιητήν· καὶ εἰς ἕνα
κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ γεννηθέντα ἐκ
τοῦ πατρὸς μονογενῆ· τουτέστιν ἐκ τῆς οὐ-
σίας αὐτοῦ· θεὸν ἐκ θεοῦ· φῶς ἐκ φωτός· θεὸν
ἀληθινὸν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ· γεννηθέντα οὐ
ποιηθέντα· ὁμοούσιον τῷ πατρί· δι' οὗ τὰ
πάντα ἐγένετο· τά τε ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ
ἐν τῇ γῇ· τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν
ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα· σαρκωθέν-
τα, ἐνανθρωπήσαντα· παθόντα καὶ ἀνα-
στάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ· ἀνελθόντα εἰς
οὐρανούς· ἐρχόμενον κρῖναι ζῶντας καὶ
νεκρούς· καὶ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα· οἱ μὲν
γὰρ τῶν αἱρέσεων εὑρεταί· τοῖς τῆς ἀ-
πωλείας σφίσι τε αὐτοῖς καὶ μὴν καὶ ἑτέροις ὀ-
ρύττοντες βόθροις ματαιότητι εἰς τοῦτο
κατωλισθημένοι· ὡς οἴεσθαί τι καὶ λέγειν,
πρόσφατον εἶναι τὸν υἱόν· καὶ ἐν ἴσῳ τοῖς
κτίσμασι παρῆχθαι πρὸς ὕπαρξιν παρὰ
τοῦ θεοῦ καὶ πατρός· καὶ τὸν πρὸ πάντων αἰῶ-
νος καὶ χρόνου, μᾶλλον δὲ τῶν αἰώνων
τὸν ποιητὴν τι καὶ κατὰ χρόνον ἀρχὴν
ἐπιγράφοντες, οὐκ ἐρυθριῶσιν οἱ δεί-
λαιοι· ἐκνομιάζοντες δέ, κατά γε τὸ αὐτοῖς δο-
κοῦν, τῆς πρὸς τὸν πατέρα καὶ θεὸν ἰσότητος
τε καὶ δόξης τοῦ περιέχειν αὐτὸν ἀλλότριον παρα-
χωροῦσι μόλις· μεσίτην δὲ εἶναι φασὶ θεοῦ
καὶ ἀνθρώπων οὔτε τῆς εἰς λῆξιν ὑπέρτερον
λαχόντα τὴν δόξαν· οὔτε μὴν τοῖς τῆς κτί-

σεως ἐνίζησαν τῶν μετρίοις τίς οὖν ἄρα
ἔσται νοῦς καὶ τῆς θείας ὑπεροχῆς ἡττώμενος·
καὶ τῶν τῆς κτίσεως μέτρων ὑπεραναβαίνων
κισμένος. ἀδιανόητον γὰρ τέλεως τὸ
χρῆμα ἐστί· καὶ τὸ πᾶν ὑπὲρ λόγον· οὐδεὶς ὁρατῶν
μετοχῆς ὑποίητου καὶ κτίσματος· κατα
σύροντες τοίνυν αὐτὸ τὸ γενητὸν ἐπ' αὐτοῖς
τῆς θεότητος θῶκον· υἱὸν καὶ θεὸν ὀνομάζου
σι· καὶ προσκυνεῖσθαι δεῖν οἴονται· καίτοι τοῦ
νόμου κηρύσσοντος ἀναφανδὸν· κύριον τὸν θεόν
σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις·
καὶ μὴν καὶ διαρρήδην τοῦ Δαβὶδ θεοῦ λέγοντος
τοῖς ὄχλοις· οὐκ ἔσται ἐν σοὶ θεὸς πρόσφατος·
οὐδὲ προσκυνήσεις θεῷ ἀλλοτρίῳ· ἀλλ' ὁ
κείμενοι μὲν οἱ ἄπειροι ἀμαθεῖς τὸν ἀφέντες
ἄτρεπτον τὴν ἀλήθειαν· ἐπὶ κλώθερους ἵεν
ται καὶ πέτρας· καὶ ὥς φησι σολομῶν τοὺς
ἄξονας τοῦ ἰδίου γεωργίου πεπλά
νηνται καὶ σφίγγουσι χερσὶν ἀκαρπίαν· ἡμεῖς
δὲ οἷς τὸ θεῖον ἐνεισμοῦν ἐνήστραψε φῶς τῆς
ἐκείνων ἀμελετησίας τὰ ἀσυγκρίτως ἀμεί
νω φέρομεν ἢ ἐμνημόνευον καὶ τῇ τῶν ἁγίων
πατέρων ἑπόμενοι πίστει· γεγεννῆσθαι φα
μὲν ἀληθῶς ἐκ τῆς τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς οὐσίας,
τὸν υἱὸν θεοπρεπῶς τε καὶ ἀπορρήτως
καὶ μὴ διαιρεῖν ὑποστάσει νοεῖσθαι τὴν δὲ
ταυτότητι τῆς οὐσίας ἑνοῦσθαι τῷ γεγεννη
κότι· καὶ εἶναι μὲν ἐν αὐτῷ· ἔχειν δὲ πάλιν ἐν αὐ
τῷ τὸν πατέρα· ὁμολογοῦμεν δὲ εἶναι· φῶς
ἐκ φωτὸς· θεὸν ἐκ θεοῦ· κατὰ φύσιν ἰσοκλεᾶ τε

ἰσουργὸν· χαρακτῆρά τε καὶ ἀπαύγασμα·
καὶ κατὰ πᾶν ὁτιοῦν ἰσομέτρως ἔχον
τα· κατ' οὐδένα τρόπον μειονεκτού
μενον ἐπαριθμοῦ[…] μένου γὰρ οὕτω
τοῦ ἁγίου πνεύματος ἡ ἁγία τε καὶ ὁμοούσιος τριὰς
εἰς μίαν θεότητος ἑνοῦται φύσιν· ἀλλ' ἡ μὲν
θεόπνευστος γραφή· σάρκα φησὶ γεγενῆσθαι
τὸν ἐκ θεοῦ λόγον· τουτέστιν· ἑνωθῆναι σαρκὶ
ψυχὴν ἐχούσῃ τὴν λογικήν· ἑπομένη δὲ
τοῖς εὐαγγελικοῖς κηρύγμασιν ἡ ἁγία καὶ μεγάλη
σύνοδος· αὐτὸν ἔφη τὸν ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ
θεοῦ καὶ πατρὸς γεγεννημένον μονογενῆ
τὸν δι' οὗ τὰ πάντα· καὶ ἐν ᾧ τὰ πάν
τα, δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὴν ἡμετέραν
σωτηρίαν· καταφοιτῆσαι μὲν ἐξ οὐρανῶν· σαρ
κωθῆναι δέ· καὶ ἐνανθρωπῆσαι παθεῖν τε
καὶ ἀναστῆναι· καὶ ὅτι κατὰ καιροὺς ἀφίξε
ται κριτής· ὀνομάζων δέ· τὸν ἐκ θεοῦ λόγον
ἐν ἀνθρώποις ἰησοῦν χριστὸν· ἀθρείτω δὴ ποίω ὅπως εἶναι λέ
γοντες υἱὸν κύριον δὲ αὐτὸν καὶ χριστὸν ἰησοῦν ὀνομάζοντες,
ἐκ τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς γεγεννῆσθαι φασὶν· εἶναι
τε μονογενῆ καὶ θεὸν ἐκ θεοῦ· καὶ φῶς ἐκ φωτὸς
γεννηθέντα· καὶ οὐ ποιηθέντα καὶ ὁμοούσιον
τῷ πατρί· καίτοι τὸ χριστὸς ὄνομα φαίη τις ἂν ὡς
ἥρμοσε μὲν οὐ μόνως τῷ ἐμμανουήλ·
ἀλλὰ γὰρ καὶ ἐφ' ἑτέρων αὐτὸ τεθειμένον
εὑρήσομεν· ἔφη γάρ που θεὸς περὶ τῶν ἐξει
λεγμένων καὶ ἠγαπημένων ἐν πνεύματι· μὴ ἅπτεσθε
τῶν χριστῶν μου· καὶ ἐν τοῖς προφήταις μου μὴ
πονηρεύεσθε· καὶ μὴν καὶ ὁ θεσπέσιος δαβὶδ

κεχρισμένον εἰς βασιλέα παρὰ θεοῦ
διὰ χειρὸς σαμουήλ· χριστὸν κυρίου τὸν σα-
οὺλ ἀποκαλεῖ· καὶ τί τοῦτο λέγω; ὁ
τοιμετὸν εὐκόλως τοῖς ἐθέλουσιν ἰ-
δεῖν τοῖς ἐν πίστει τῇ ἐν χριστῷ δεδικαιω-
μένους καὶ ἡγιασμένους ἐν πνεύματι τῇ
τοιῷδε κλήσει τετιμημένους· καὶ γὰρ
ὁ προφήτης ἀμβακοὺμ τὸ ἐπὶ χριστῷ
μυστήριον· καὶ τὴν δι' αὐτοῦ παρουσί-
αν ἡμῖν ἐκφαίνων γε λέγων· ἐξῆλθες εἰς σω-
τηρίαν λαοῦ σου, τοῦ σῶσαι τοὺς χριστοὺς
σου· οὐκοῦν τὸ χριστὸς ὄνομα περὶ ὃ ποι-
ῶν οὐχὶ μόνον τε καὶ ἰδικῶς ὡς ἐφ' ἑ-
τέρῳ ἐμμανουήλ· ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλ-
λοις ἅπασιν οἵπερ ἡμῖν εἶεν τῇ τοῦ ἁ-
γίου πνεύματος χάριτι κατακεχρισμένοι· πε-
ποίηται γὰρ ἀπὸ τοῦ πράγματος ἡ φω-
νή· καὶ ἀπὸ τοῦ κεχρίσθαι· χριστοί· ὅτι δὲ
καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ τῆς οὕτως εὐκλεοῦς
τε καὶ ἀξιολήπτου ἀληθῶς κατα-
τοῦ μὲν χάριν ἐμπεδοῖ λέγων ὁ σοφὸς ἰωάννης· ὑ-
μεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου· καὶ πάλιν·
οὐ χρείαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς· ἀλλ' ὡς τὸ
αὐτοῦ χρίσμα διδάσκει ὑμᾶς· γέγρα-
πται δὲ καὶ περὶ τοῦ ἐμμανουὴλ ἰησοῦν τὸν ἀπὸ
ναζαρέτ· ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ θεὸς πνεύματι ἁγίῳ
καὶ δυνάμει· καὶ μὴν ὁ θεσπέσιος δαυὶδ
πρὸς αὐτόν που φησίν· ἠγάπησας δικαιοσύ-
νην καὶ ἐμίσησας ἀδικίαν· διὰ τοῦτο ἔχρι-
σέ σε ὁ θεὸς ὁ θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς

μετόχους σου· τί ποτ' οὖν ἡμῖν τις ἴδοι τὸ περιττὸν
ἐν τῷ ἁγίῳ παρ' αὐτὰ ἄλλας κἂν εἰ λέγοιτο
τὸ ἐκεῖνο αὐτὴν τὸν ἐμμανουήλ· ἄτοπον
γὰρ οὐδὲν κἂν εἰ ἕλοιτό τις καὶ τὴν εἰκασ-
τὴν κεχρισμένων μητέρα χριστοτόκον ἀπο-
καλεῖν· ἀλλ' ἔστι πολὺ τὸ μέσον ἀλλ' ἀφορῶν καὶ ἀσυγκρί-
τοις διαφοραῖς τῆς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν εὐκλεί-
ας ὑπερβολῇ ἀποτειχίζονται καθ' ἡμᾶς· οἰκέ-
ται μὲν γὰρ ἡμεῖς· ὁ δὲ κατὰ φύσιν κύριος
καὶ θεός· κἂν εἰ γέγονε μεθ' ἡμῶν καὶ ἐν
τοῖς καθ' ἡμᾶς οἰκονομικῶς· ταύτητοι
καὶ ὁ μακάριος παῦλος χριστὸν αὐτὸν ὀνομά-
ζει καὶ θεὸν οὕτω λέγων· τοῦτο γὰρ ἔστε γι-
νώσκοντες· ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρ-
τος ἢ πλεονέκτης ὅ ἐστιν εἰδωλολάτρης·
οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ χριστοῦ καὶ
θεοῦ· οὐκοῦν οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ὡς ἔφ-
ην ἄν, διὰ τὸ κεχρίσθαι· χριστοί· μόνος
δὲ χριστὸς καὶ θεὸς ἀληθῶς ὁ ἐμμανουήλ· καὶ
κἂν ἁμάρτοι τῆς ἀληθείας εἴ τις αὐτὸν β-
ούλοιτο λέγειν ὡς ἕνα τῶν ἄλλων μερῶν· χρι-
στοτόκοι μέν· οὐ μὴν ἔτι καὶ θεοτόκοι· μό-
νη δὲ παρ' ἐκείνας ἡ ἁγία παρθένος
χριστοτόκος τέ ἐστι καὶ θεοτόκος νοεῖταί τε
καὶ λέγεται· γεγέννηκε γὰρ οὐ ψιλὸν ἄνθρωπον
καθ' ἡμᾶς· σαρκωθέντα δὲ μᾶλλον καὶ ἐναν-
θρωπήσαντα τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον· ὀνο-
μαζόμεθα μὲν γὰρ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ κατὰ
χάριν θεοί· γεγόναμεν ἀλλ' ἴσως ἐκεῖνο
ἐρεῖς· ἆρ' οὖν εἰπέ μοι διὰ θεότητος

…κὴν γεγονὲν ἡ παρθένος· καὶ πρό γε τούτου
φαμὲν ὅτι γεγέννηται μὲν, ὁμολογουμέ-
νως ἐξ αὐτῆς τῆς οὐσίας τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς
ὁ ζῶν τε καὶ ἐνυπόστατος αὐτοῦ λόγος· κα-
ἄναρχον μὲν ἐν χρόνῳ τὴν ὕπαρξιν ἔχει·
ἀεὶ συνυφεστὼς τῷ γεγεννηκότι· ἐν αὐ-
τῷ τε καὶ σὺν αὐτῷ ὑπάρχων καὶ νοού-
μενος· ἐπ' ἐσχάτοις δὲ τοῦ αἰῶνος και-
ροῖς ἐπειδὴ γέγονε σάρξ, τουτέστιν ἡνώ-
θη σαρκὶ ψυχὴν ἐχούσῃ τὴν λογικήν,
καὶ γεγεννῆσθαι λέγεται καὶ σαρκικῶς
διὰ γυναικός· ἔοικε δέ πως τῷ κα-
θ' ἡμᾶς τόκῳ τὸ ἐπ' αὐτῷ μυστήριον· αἱ
μὲν γὰρ τῶν ἐπὶ γῆς μητέρες, ὑπηρετοῦ-
σαι τῇ φύσει πρὸς γέννησιν, ἔχουσι μὲν
ἐν μήτρᾳ πηγνυμένην κατὰ βρα-
χὺ τὴν σάρκα καὶ ἀφράστοις τισὶν
ἐνεργείαις θεοῦ προϊοῦσαν τε καὶ τελειου-
μένην εἰς εἶδος τὸ ἀνθρώπινον· ἐνιᾶσι δὲ τῷ
ζώῳ τὸ πνεῦμα θεός, καθ' ὃν οἶδε τρόπον·
πλάττει γὰρ πνεῦμα ἀνθρώπου ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν
τοῦ προφήτου φωνήν· ἕτερος δὲ σαρκὸς
καὶ ὁμοίως ἕτερος ὁ τῆς ψυχῆς ἐστι λόγος·
ἀλλ' εἰ καὶ γεγόνασιν αὗται μόνων τῶν ἀπὸ
γῆς σωμάτων μητέρες, ἀλλ' οὖν ὅλον ἀπο-
τεκοῦσαι τὸ ζῶον, τὸ ἐκ ψυχῆς δηλονότι καὶ
σώματος, οὐχὶ μέρος λέγονται τεκεῖν·
οὐ δὴ ἂν εἴποι τις τὴν Ἐλισάβετ φέρε εἰπεῖν
σαρκοτόκον μὲν, οὐ μὴν ἔτι καὶ ψυχοτόκον·
τέτοκε γὰρ τὸν ἐψυχωμένον Βαπτιστήν

καὶ ὡς ἐξ ἀμφοῖν τὸν ἄνθρωπον, ψυχῆς δηλονότι καὶ
σώματος· τοιοῦτόν τι ὡσεὶ πεπρᾶχθαι παρα-
δεχόμεθα καὶ ἐπὶ τῇ γενέσει τοῦ Ἐμμα-
νουήλ· γεγέννηται μὲν γάρ, ὡς ἔφην, ἐκ τῆς
τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς οὐσίας ὁ μονογενὴς αὐ-
τοῦ λόγος· ἐπειδὴ δὲ σάρκα λαβὼν καὶ
ἰδίαν αὐτὴν ποιησάμενος, κεχρημάτι-
κε καὶ υἱὸς ἀνθρώπου, καὶ γέγονε καθ' ἡμᾶς,
οὐδὲν οἶμαι τὸ ἄτοπον εἰπεῖν· μᾶλ-
λον δὲ ἀναγκαῖον ὁμολογεῖν ὅτι γεγέν-
νηται κατὰ σάρκα διὰ γυναικός, καθά-
περ ἀμέλει καὶ ἡ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴ τῷ ἰδίῳ συ-
γγεννᾶται σώματι, καὶ ὡς ἓν λελόγισται
πρὸς αὐτό, καίτοι τὴν φύσιν ἑτέρα πα-
ρ' αὐτὸ νοουμένη τε καὶ ὑπάρχουσα
κατὰ τὸν ἴδιον λόγον· κἂν εἰ βούλοιτό
τις τὴν τοῦ δεῖνος μητέρα λέγειν ὡς ἔστι μὲν
σαρκοτόκος, οὐ μὴν ἔτι καὶ ψυχοτόκος, πε-
ριττολογήσει λίαν· τέτοκε γὰρ, ὡς ἔφην,
συντεθειμένον ἀτέχνως ἐξ ἀνομοίων
τὸ ζῶον· καὶ ἐκ δυοῖν μὲν πλὴν ἄνθρωπον ἕνα,
μένοντος μὲν ἑκατέρου τοῦθ' ὅπερ ἐστί,
συνδεδραμηκότων δὲ ὥσπερ εἰς ἑνότητα
φυσικήν, καὶ οἷον ἀνακιρνάντων ἀλλή-
λοις ὅπερ ἂν ὡς ἴδιον ἑκατέρῳ πρόσεστιν·
ὅτι δέ ἐστιν ἀμφιλαφὴς ταύτῃ λίαν ἡ ἕνωσις
ἐπὶ Χριστοῦ κατανοῆσαι ῥᾷον καὶ ἀπαραίτη-
τον παντελῶς καὶ δι' ἀπόνων ἑτέρων·
φέρε γὰρ εἰ δοκεῖ, τὰς τοῦ μακαρίου Παύ-
λου πολυπραγμονῶμεν ἀφορμὰς ἀερικὴν

τὸν μόνον καὶ ὡς ἐν μὴ λεπτῶς ἐμερεῖ δ' ὅμως
ἔφη τοίνυν περὶ τοῦ μονογενοῦς· ὃς ἐν μορ-
φῇ θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο
τὸ εἶναι ἴσα θεῷ· ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε
μορφὴν δούλου λαβών· ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων
γενόμενος καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς
ἄνθρωπος, ἐταπείνωσεν ἑαυτόν. τίς οὖν
ἄρα ἐστὶν ὁ ὑπάρχων ἐν μορφῇ τοῦ θεοῦ
καὶ οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγησάμενος τὸ εἶναι
ἴσα θεῷ· ἢ τίνα κεκένωται τρόπον·
καθεῖκται δὲ ὅπως εἰς ταπείνωσιν καὶ
ἐν τῇ τοῦ δούλου μορφῇ· οἱ μὲν εἰς δύο
τέμνοντες τὸν ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν εἴς τε ἄνθρωπον
φημὶ καὶ τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον. τὸν ἐκ
τῆς ἁγίας παρθένου φασίν, ὑπομεῖναι
τὴν κένωσιν ἀποδιϊστάντες αὐτοῦ
τὸν ἐκ θεοῦ λόγον πρὸς ἀποδεικνύντων
ὅτι καὶ ἐν μορφῇ καὶ ἰσότητι νοεῖται
τε καὶ ἦν τοῦ πατρός· πῶς οὖν κεκένωσθαι
λέγεται εἰ τὴν φύσιν ἄνθρωπος ὢν γεγέννη-
ται καθ' ἡμᾶς ἐκ γυναικός. ἐκ ποίου εἰπέ
μοι ὑπεροχῆς τοῦ ἀνθρώπου μείζονος εἰς
τὸ ἄνθρωπος εἶναι κατέβη· ἢ πῶς ἁρμόν-
το λαβεῖν ὡς οὐκ ἔχων ἐν ἀρχῇ τὴν τοῦ
δούλου μορφήν, ὁ φύσει τελῶν ἐν οἰκέ-
ταις. καὶ ὑπὸ ζυγὸν δουλείας κείμε-
νος. ἀλλ' ἂν φησὶν ὁ φύσει τε καὶ ἀλη-
θῶς καὶ ἐλεύθερος υἱὸς ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς
λόγος ἐν μορφῇ τοῦ γεγεννηκότος ὑπάρ-
χων καὶ ἴσος ὢν αὐτῷ. κατὸ κησεμὲν

ἄνθρωπος γεγέννηται διὰ γυναικός· καὶ τοῦ-
τό ἐστιν ἡ κένωσις. καὶ τὸ τῆς ταπει-
νώσεως σχῆμα· καὶ τὸ ἐν τῇ τοῦ δούλου
καθηκέσθαι μορφῇ. εἰ ταῦτα οὐ μέλλοιτο
τὸ κατοικῆσαι μόνον ἐν ἀνθρώπῳ τὸν ἐκ θεοῦ
λόγον, ἀρκέσειεν ἡμεῖς κένωσιν αὐτοῦ
καὶ ἀσφαλῶς εἰπεῖν ὅτι τε οὗτος ὑπέδυ τὴν
τοῦ δούλου μορφήν. καὶ οὗτος αὐτῷ γέ-
νοιτ' ἂν ὁ τῆς ταπεινώσεως τρόπος. καί-
τοι λέγοντος ἀκούω τοῖς ἁγίοις ἀπο-
στόλοις· ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον
μου τηρήσει· καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει
αὐτόν· καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ
μονὴν παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα. ἀκούεις
ὅπως τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν συγκατοική-
σειν αὐτῷ. καὶ αὐτὸν ἔφη τὸν θεὸν καὶ πα-
τέρα· οὐκ αὐτὸν κεκενῶσθαι δώσομεν,
καὶ τὴν ὁμοίαν ἀναπλῆναι ταπείνω-
σιν τῷ υἱῷ. καὶ τὴν τοῦ δούλου μορφὴν
ἀναλαβεῖν. ὅτι τοῖς ἀγαπῶσιν τῶν
αὐτὸν τῆς ὁμοίας ἀξίας ποιεῖται μονάς. ἰδοὺ
ἤδη τὸ πνεῦμα τὸ κατοικοῦν ἐν ἡμῖν
ἄρα καὶ αὐτὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως ἀπο-
πληροῖ τὴν οἰκονομίαν. ἣν διὰ μόνου
τοῦ υἱοῦ πεπρᾶχθαι φαμὲν τῆς ἁπάν-
των σωτηρίας ἕνεκα καὶ ζωῆς. ἀτοπία
πῶς οὖν τὰ περὶ τῆς καὶ ἡμῖν τοῦ πάν-
τελῶς εἰκαιομανοῦντι. ταπεινοῦται
μὲν ἑαυτὸν ὁ ἐν μορφῇ καὶ ἰσότητι τοῦ θεοῦ
πατρὸς ὑπάρχων λόγος· ὅτι γενόμενος σάρξ

καθά φησι μία γεγέννηται διὰ γυναικ
καὶ ὁ γέννησιν ἔχων τὴν ἐκ θεοῦ πατρὸς καὶ τὴν
θ' ἡμᾶς ὑπέμεινε παθεῖν δι' ἡμᾶς
ἐπεὶ διδασκόντων αὐτοὶ κατὰ τίνα
τρόπον ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος Χριστὸς ἁρμόσει του
λέγοιτο πρὸς ἡμῶν· εἰ ἀπό γε τοῦ κεχρῖ
σθαι Χριστὸς ὀνομάζεται, τίνα κέχρικεν
ὑπὲρ τοῦ ἐλαίου τῆς ἀγαλλιάσεως. ἦν
τοῦ ἁγίου πνεύματι. εἰ μὲν οὖν ἰδικῶς τὸν
ὅλον αὐτοῦ καὶ μόνον γεννηθέντα θεὸν λόγον
καὶ τοῦτο εἶναι φαμὲν ἀληθές, ἀγνοοῦν
ὅπως. καὶ τὴν τοῦ μονογενοῦς ἀδι
κοῦσι φύσιν. καὶ τῇ μετὰ σαρκὸς οἰκονομ
παρασημαίνουσι τὸ μυστήριον. εἰ γὰρ
κέχρισται τῷ ἁγίῳ πνεύματι θεὸς ὢν ὁ λόγος
ἐπιδεᾶ πάντως τοῦ ἁγιασμοῦ καὶ οὐχ εἰ
πες ὁμολογήσουσι· κατὰ τοὺς ἅμα
ἔτι χρόνοις ὑπάρχειν αὐτόν. καθ' οὓς οὐ
κεχρισμένον, ἀλλὰ μέτοχον ἦν ἔτι τῆς φ
ρον αὐτῷ δοθείσης δωρεᾶς. τὸ
ἁγιασμοῦ τητώμενον, σεσάρκωτ
κατὰ φύσιν καὶ οὐκ ἂν μόνοιτο παντελ
ἡμῶν ἐν κόσμου ἁμαρτίας. ἤτοι τοῦ δ
μαστ πλημμελ. ὑπομεμένηκεν ὧν
ρα καὶ τροπὴν τὴν εἰς τὸ ἄμεινον
χόμενος, πῶς οὖν ὁ αὐτός ἐστι καὶ οὐ κ
λοιπόν. καὶ εἰ θεὸς ὢν ὁ λόγος καὶ ἐν μορ
καὶ ἰσότητι τοῦ πατρὸς ἐχρίετο τε καὶ ἡ
ζετο. φαίη τις ἄν, ἴσως ὡς ἀπὸ τοῦ
παρῆναι εἰς ὀξύτητα λουσε ἐν νοίαις αὐτ

Γ

μεμηγμένος. ὅτι τάχα που καὶ αὐτὸς ὁ
πατὴρ δέοιτ' ἂν ἁγιασμοῦ. ὁ δὲ ὑπομε
μένηκεν. ἐμοὶ ἡμᾶς καὶ ἔτι δεῖται
οὔπω τὴν εἰς τὸ ἄμεινον ἀλλαγὴν ἐπι
δόσιν. δι' αὐτό γε τοῦ ἡγιάσθαι καθ' ὁμοιότη
τα τοῦ υἱοῦ. μεῖζον δὲ ἤδη καὶ ἀμείβοιν
ὁρᾶται τὸ πνεῦμα τὸ ἁγιάζον αὐτοὺς ἀμφοτέ
ρους οὐκ ἐνδοιασμὸς ἀπάσης ἀντιλο
γίας δίχα. τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείτ
τονος εὐλογεῖται. ἀλλ' ἔστι λῆρος ταῦτα καὶ
τερθρεία. καὶ ἀπὸ πάσης ἐξίας ἐγκλήμα
τα. ἁγία γὰρ κατὰ φύσιν ἡ ὁμοούσιος
τριάς. ἅγιος ὁ πατήρ. ἅγιος δὲ ὁ υἱός
ὁμοίως καὶ κατὰ τὸν ἴσον τρόπον. ὁ
μοίως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα. οὐκοῦν ὅσον ἥκε
εἰς ἰδίαν φύσιν, οὐχ ἡγίασται κατὰ τὸ νοού
μενον ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος. εἰ δὲ δή τις οἴοιτο
τὸν ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου γεγεννημέ
νον κεχρῖσθαί τε καὶ ἡγιάσθαι μόνον. ταύ
τητοι καὶ ὀνομάζεσθαι Χριστὸν λεγέτω πα
ρελθὼν εἰ ἀπέχει τὸ χρίσμα πρὸς
τὸ ἀποφῆναι τὸν χριόμενον ἰσοκλεᾶ
καὶ ὁμόθρονον τῷ πάντων πατρὶ ὁ πληρώμα
θεῶν καὶ εἰ μὲν ἀπέχει καὶ τοῦτο δ
ἐροῦσιν ὡς ἔστι μὲν ἀληθές, κεχρίσμεθα
καὶ ἡμεῖς καὶ μαρτυρήσει λέγων ὁ
θεσπέσιος Ἰωάννης. καὶ ὑμεῖς χρίσ
μα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου. ἐσόμεθα δὴ
οὖν ὑμεῖς ὡς τάχα που καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ
θεοί. εἰ γε εἶεν, οἶμαι πάντες ἐροῦσιν.

ὡς συνεδρεύειν αὐτῷ καθάπερ αἰνίττεται
καὶ αὐτὸς ὁ ἐμμανουήλ· εἴρηται γὰρ πρὸς
αὐτόν· κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ
τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν πο-
δῶν σου. προσκυνείτω καὶ ἡμᾶς ὡς
τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τὰ πλῆθος. ὅταν
γάρ φησιν εἰσάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς
τὴν οἰκουμένην λέγει· καὶ προσκυ-
νησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ·
ἀλλ᾿ ἡμεῖς μὲν εἰ καὶ τῷ ἁγίῳ κεκλή-
μεθα πνι· τὴν μὲν τῆς υἱοθεσίας κα-
ταπλουτοῦμεν χάριν· κεκλήμεθα δὲ
καὶ θεοί· τό γε μὴν τῆς ἑαυτῶν φύσεως
μέτρον οὐκ ἠγνοήσαμεν· ἐσμὲν γὰρ ἐκ
γῆς καὶ τελοῦμεν ἐν οἰκέταις. ὁ δὲ ἐ-
στιν οὐ κατὰ μοῖραν ἡμῖν ἀλλὰ φύσει τὸ
καὶ ἀληθῶς υἱὸς καὶ τῶν ὅλων κύριος καὶ
ἐξ οὐρανῶν· καὶ οὐδή που φαμὲν ὅπερ αὐ-
φέρειν εἰρημένοι σαρκὸς γενέσθαι πα-
τέρα θεόν· οὐ δὲ αὐτὴν τὴν τῆς θεότητος
φύσιν γεγενῆσθαι διὰ γυναικός· οὐ πα-
ραλαμβάνουσαν τὸ ἀνθρώπινον· συνενεγκόν-
τες δὲ ἀναγκαίως εἰς ἕνωσιν τόν τε ἐκ
θεοῦ φύντα λόγον καὶ τὸν ἐκ τῆς ἁγίας
παρθένου τελείως ἀνθρώπινον ἕνα χν ἰν
καὶ κν προσκυνήσομεν· οὔτε τὴν
θεότητος ἀρχὴν ἐξωτιθέντες διὰ τὴν
σάρκα· οὔτε μὴν εἰς ἀνθρωπότητα
ἐλήλυθα καταμικρίζοντες διὰ τὴν πε-
ἡμᾶς ὁμοίωσιν· οὕτως μόνως εἰσ-

ἐκ θεοῦ φύντα λόγον τὴν ἑκούσιον ὑπομεῖ-
ναι κένωσιν· οὕτω γε ταπεινωκότα ἑ-
αυτὸν μορφὴν δούλου λαβών· ὁ κατὰ
φύσιν ἰδίαν ἐλεύθερος· οὕτως σπέρ-
ματος ἀβραὰμ ἐπελάβετο καὶ κεκοι-
νώνηκεν αἵματος καὶ σαρκός· εἰ γὰρ ἄν-
θρωπος νοεῖται ψιλὸς καθ᾿ ἡμᾶς πῶς ἑ-
τέρου παρ᾿ αὐτὸν φυσικῶς ἐπελάβετο
σπέρματος ἀβραάμ· πῶς δὲ τῆς ἰδίας
σαρκὸς κεκοινώνηκεν αἱ λέγεται κα-
τὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι. τὸ
γὰρ ἔτισιν ὁμοιοῦσθαι λεγόμενον ἐξ ἀνο-
μοίου τινὸς ἐστὶ τὸ ἰδεῖν ὁμοιοῦσθαι τρέ-
χει· ἐπελάβετο τοίνυν σπέρματος
ἀβραὰμ· καὶ κεκοινώνηκεν αἵμα-
τος καὶ σαρκός, ὁ τοῦ θεοῦ λόγος ἴδιον ποιη-
σάμενος σῶμα τὸ ἐκ γυναικὸς ἵνα μὴ
μόνον ὑπάρχων θεὸς ἀλλ᾿ ἤδη καὶ ἄνθρω-
πος ὡς καθ᾿ ἡμᾶς νοοῖτο διὰ τὴν ἕ-
νωσιν· οὐκοῦν ἐκ δυοῖν μὲν πραγμάτ
ὁμολογουμένως θεότητος καὶ ἀν-
θρωπότητος ὁ ἐμμανουήλ· πλὴν εἷς
κς ἰς χς· εἷς τε καὶ ἀληθῶς υἱὸς θς
τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπος· καὶ οὐκ ἄνθρωπος θεοποι-
ηθεὶς ἐν ἴσῳ τοῖς κατὰ χάριν· θς δὲ
μᾶλλον ἀληθινὸς ἐν ἀνθρωπείᾳ μορ-
φῇ πεφηνὼς δι᾿ ἡμᾶς. πιστώσεται δὲ
τοῦτο ἡμᾶς καὶ ὁ θεσπέσιος παῦλος
λέγων· ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ
χρόνου ἐξαπέστειλεν ὁ θς τὸν υἱὸν αὐτοῦ·

γενόμενον ἐκ γυναικός. γενόμενον
ὑπὸ νόμον· ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγο-
ράσῃ· ἵνα τὴν υἱοθεσίαν ἀπολάβω-
μεν ἡμεῖς. εἰ τοίνυν ὁ ἀπεσταλμένος ὑπὸ
νόμον γέ. ἐκ γυναικὸς ὡς ἔφη γενό-
μενον· πλὴν ὅτι πάλιν αὐτὸς ὁ πέρα
μὲν νόμων ὡς θεός· ἐπειδὴ δὲ κεχρη-
μάτικεν ἄνθρωπος, γέγονεν ὡς καὶ ὑπὸ νόμῳ,
ἵνα κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιω-
θῇ· καὶ τοίνυν συντελεῖ μὲν ὁμοῦ τοῖς πέ-
ρασι τὸ δίδραχμον, κατὰ τὸν Μωσέως
νόμον· ὅτι δὲ ἐστὶν ἐλεύθερος ὡς υἱὸς
καὶ νόμου κρείττων ὡς θεός, εἰ γέγονεν
ὑπὸ νόμον ὡς ἄνθρωπος, ἐδίδασκε λέγων·
„οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, ἀπὸ τίνων λαμβά-
„νουσι κῆνσον ἢ τέλη· ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν,
„ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων· Πέτρου δὲ φάσ-
„κοντος ἐκ τῶν ἀλλοτρίων, ἐπήνεγκεν αὐ-
„τός· ἄρα γε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί· οὐκ ἄν-
δη οὖν ἔμαρτον ὡς οὐκ ἂν λέγοιτο Χριστὸς ἐξ
τε σαρκὸς ὑπάρχων· καὶ οἰονεὶ κατὰ μι-
μας ὁ ἐκ θεοῦ λόγος· πρεπούσης δὲ μάλ-
λον αὐτῷ τῆς τοιᾶσδε κλήσεως ὅτε γέ-
γονεν ἄνθρωπος. φέρε δὴ φέρε δεικνύωμεν
ἐξ αὐτῶν ἐλθόντες τὰς πίστεις τῶν ἱερῶν
γραμμάτων· ὅτι θεὸς κατὰ φύσιν ἐστί· καὶ
εἰς ἑνότητα συνενηνεγμένον· τὴν προσ-
πεφηνὼς τὴν ἰδίαν σάρκα· οὐ δὴ πεφη-
νότος θεὸς ἂν λέγοιτο πρὸς ἡμῶν σφό-
δρα καὶ μάλα εἰκότως ἡ ἁγία παρθέ-

οὐκοῦν ὁ προφήτης Ἡσαΐας μονονουχὶ
καὶ ἐμμανθάνων πῶς ἄρτι τὸν υἱὸν καὶ ὅσον
οὐδέπω παραδόμενον προκατεδείκνυ
λέγων· ἰσχύσατε χεῖρες ἀνειμέναι καὶ
γόνατα παραλελυμένα· παρακαλεῖ-
σθε οἱ ὀλιγόψυχοι τῇ διανοίᾳ· ἰσχύσα-
τε μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ ὁ θεὸς ἥξει καὶ σώσει
ἡμᾶς. τότε ἀνοιχθήσονται ὀφθαλμοὶ
τυφλῶν· καὶ ὦτα κωφῶν ἀκούσονται.
τότε ἁλεῖται ὡς ἔλαφος ὁ χωλός· καὶ τρα-
νὴ ἔσται γλῶσσα μογιλάλων. ἀθρείτω δὴ
οὖν ὅπως καὶ ἐν ἀπολλείᾳ· καὶ θεὸν ὀνο-
μάζει· καίτοι λαλῶν ἐν πνι· ὅτι μὲν ἄνθρω-
πον ὡς θεοφόρον ἠπίστατο τὸν Ἐμμανουὴλ
οὔτε μὴν ὡς ἐν ὀργάνου τάξει παρειλημ-
μένον· ἀλλὰ θεὸν ἀληθῶς καὶ ἐνηνθρωπη-
κότα· τότε γὰρ τότε. καὶ ἀνεῴχθησαν
μὲν τυφλῶν ὀφθαλμοί· ἤκουσαν δὲ καὶ ὦ-
τα κωφῶν· τότε καὶ ἐλάφου δίκην ὁ χω-
λὸς ἀνεπήδα· γέγονε δὲ καὶ τρανὴ γλῶσ-
σα μογιλάλων· οὕτως αὐτὸν τοῖς ἁγίοις
εὐαγγελισταῖς διακηρύττει· ἐκβοᾷ δὲ
πάλιν λέγων· ἐπ' ὄρος ὑψηλὸν ἀνάβη-
θι ὁ εὐαγγελιζόμενος Σιών· ὕψωσον τῇ ἰσχύϊ
τὴν φωνήν σου ὁ εὐαγγελιζόμενος Ἱερουσα-
λήμ· ὑψώσατε μὴ φοβεῖσθε· εἰπὸν ταῖς
πόλεσιν Ἰούδα· ἰδοὺ ὁ θεὸς ἡμῶν· ἰδοὺ
κύριος μετὰ ἰσχύος ἔρχεται· καὶ ὁ βραχίων
μετὰ κυρείας. ἰδοὺ ὁ μισθὸς μετ' αὐτοῦ
καὶ τὸ ἔργον ἐνώπιον αὐτοῦ· ὡς ποιμὴν

ποιμανεῖ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ· καὶ τῷ
βραχίονι αὐτοῦ συνάξει ἄρνας· ἐ-
πεφάμεν γὰρ ἡμεῖς ὅτι κ(ύριο)ς ἡμῶν ἰ(ησοῦ)ς χ(ριστό)ς·
ἰσχὺν ἔχων τὴν θεοπρεπῆ· καὶ βραχίο-
να μετὰ κυρείας· τουτέστιν ἐν ἐξουσία
τε καὶ κυριότητι· τοιγάρτοι καὶ ἔφασ-
κε τῷ μὲν λεπρῷ· θέλω καθαρίσθητι·
ἥπτετο δὲ τῆς σοροῦ καὶ ἀνίστη τὸν τῆς
χήρας υἱόν· συνήγαγε δὲ καὶ ἄρνας· ποι-
μὴν γάρ ἐστιν ἀγαθὸς τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ
τιθεὶς ὑπὲρ τῶν προβάτων· τοιγάρ-
τοι καὶ ἔφασκεν· καθὼς γινώσκει με ὁ
πατὴρ κἀγὼ γινώσκω τὸν πατέρα· καὶ τὴν ψυ-
χήν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων·
καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ
τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνά με δεῖ
ἀγαγεῖν· καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι·
καὶ γενήσονται μία ποίμνη εἷς ποιμήν·
ἀρχόμενος δὲ τῶν ἐπὶ τῷ κηρύγματι
τῶν· καὶ ὁ θεσπέσιος ματθαῖος κατὰ τῆς ἰω· ἅ-
τε θεότητος ὄργανον, οὔτε μὴν ἀνθρώπων ἀ-
πλῶς θεοφορουμένων κατὰ τὰ ἡμᾶς· θ(εὸ)ν δὲ
μᾶλλον μετὰ σαρκὸς ἤγουν ἐνηνθρω-
πηκότα τοῖς ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἰουδαί-
αν εὐαγγελίζετο· λέγων ἑτοιμάσατε τὴν
ὁδὸν κ(υρίο)υ· εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους
τοῦ θ(εο)ῦ ἡμῶν· τίνος οὖν ἄρα προστέ-
ταχεν ἑτοιμάζεσθαι τὰς ὁδούς· τῷ μὴ
ὅτι χ(ριστο)ῦ τουτέστιν ἐνανθρωπείᾳ μορφῇ
πεφηνότος τοῦ λόγου· ἀπόχρη δὲ οἶμαι

πρὸς τοῦτο ἐστίν· καὶ ὁ μακάριος παῦλος
ἐπιμαρτυρῶν καὶ λέγων· τί οὖν ἐροῦ-
μεν· εἰ ὁ θ(εὸ)ς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν·
ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο· ἀλ-
λ' ὑπὲρ ἡμῶν παρέδωκεν αὐτόν· πῶς
οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χα-
ρίσεται· εἰ τοίνυν, εἰπέ μοι, πῶς ἂν νοοῖτο
θ(εο)ῦ ἴδιος υἱὸς ὁ ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου
ὥσπερ γὰρ εἰ ἴδιον ἀνθρώπου· καὶ μὴν καὶ ἑκά-
στου τῶν ἑτέρων ζώων· τὸ ἐξ αὐτοῦ καὶ
κατὰ φύσιν γεγεννημένον, οὕτως ἴδιον
θ(εο)ῦ τὸ ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ νοοῖτο ἂν εἶ-
ναι καὶ λέγοιτο· πῶς οὖν ἴδιος θ(εο)ῦ υἱὸς ὀ-
νομάζεται ὁ χ(ριστὸ)ς ὃς δέδοται παρὰ τοῦ θ(εο)ῦ
καὶ π(ατ)ρ(ὸ)ς τῆς ἁμαρτίας ἡμῶν ἕνεκα καὶ σωτηρίας ἡ-
μῶν· παρεδόθη γὰρ διὰ τὰ παραπτώ-
ματα ἡμῶν· καὶ αὐτὸς ἁμαρτίας πολ-
λῶν ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ
ἐπὶ τὸ ξύλον· κατά γε τὴν τοῦ μακαρίου
φωνὴν πέτρου· δῆλον οὖν ὅτι τῆς ἐμῆς
χρείας παρενηνεγμένον ἀναγκαίως ἴδιον
υἱὸν ἀποφαίνει θ(εο)ῦ τὸν ἐκ τῆς ἁγίας
παρθένου σῶμα γὰρ ἦν· οὐχ ἕτερον τινὰ
τῶν καθ' ἡμᾶς· ἴδιον δὲ μᾶλλον αὐ-
τοῦ τοῦ ἐκ τοῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς ὄντος λόγου τὸ γεννη-
θὲν ἐξ αὐτῆς· εἰ δὲ δὴ ψιλὴν καὶ μόνην
ἀπονέμει τις αὐτῷ τὴν ὀργανικὴν ὑ-
πουργίαν ἀποπέμψει καὶ οὐχ ἑκὼν εἰς
τοῦ εἶναι κατὰ ἀλήθειαν υἱόν· ἐποίει
σαν γάρ τις τῶν λόγων φέρει ἄπειρον ἄνοσ

ῳδὲ αὐτῷ καὶ παῖς, τὰ εἰς λύραν
τεχνίτης. ψάλλειν τε ἄριστα μεμελε-
τηκώς. ἀρχαίων ὁ τοιοῦτος καταλογίζεται
τὴν λύραν. καὶ τὸ τῆς ᾠδῆς ὄργανον ἐν
υἱοῦ τάξει ὢν τῶν υἱῶν. καίτοι πῶς οὐκ ἂν
θεσσαλίαν τὸ χρῆμα ἐστίν. ἡ μὲν γὰρ λύρα
εἰς ἔνδειξιν παρείληφθη τῆς τέχνης.
ὁ δὲ ἔστι καὶ ὀργάνου δίχα τοῦ τεχνίτου
υἱός. εἰ δὲ δὴ ἀφαιρέσεις τι παρείληφθη πρὸ
ὑπουργίαν ὁ ἐκ γυναικός, ἵνα δι' αὐτοῦ
τελῇ τὰ θαύματα. καὶ τῶν εὐαγγελικῶν
θεσπισμάτων ἀμαράντῳ τῷ κηρύγματι
λεγέσθω καὶ ἕκαστος τῶν ἁγίων προ-
φητῶν θεότητος ὄργανον. καὶ πρό γε τῶν
ἄλλων ἁπάντων, ὁ ἱεροφάντης μωσῆς
ὃς ἀμασχὼν τὴν ἔρημον, μετετίθει [illegible]
εἰς αἷμα τοὺς ποταμούς· διΐστα δὲ
καὶ αὐτὴν τὴν θάλασσαν, διὰ μέσων ἰέ-
ναι κυμάτων ἐκέλευσε τοῖς ἐξ ἰσραὴλ· ἐπι-
φέρων δὲ αὐτὴν καὶ πέτραν, ὕδατα μὲν αὐ-
τοῖς ἐποίει μετὰ. καὶ σημεῖα ἔδειξε
τὴν ἀλλότριον. καὶ μεσίτης γέγονε θεοῦ
καὶ ἀνθρώπων. καὶ μόνος διάκονος ἦν καὶ κα-
θηγεῖτο λαῶν. οὐδὲν οὖν ἄρα τὸ τυχεῖν
τὸν ἐν χριστῷ καὶ τὸν ὑπὲρ ... κτήκει
οὐδαμῶς, τοῖς παρ' αὐτοῦ γεγονότας
ὡς ἐν ὀργάνων χρείᾳ τε καὶ τάξει κατὰ
τὸν ἴσον τρόπον παρειλημμένους,
πεφλυάρηκε δὲ κατὰ τὸ εἰκὸς ὁ θαυμάσιος
δαδ., τουτέστιν ὅτι τις ἐν νεφέλαις

σωθήσεται τῷ υἱῷ. ὁμοιωθήσεται τῷ κυρίῳ ἐν
υἱοῖς θεοῦ. ἀλλ' ὅ γε σοφώτατος παῦλος τελοῦντα
μὲν ἐν οἰκέταις ἀποφαίνει μωσῆν· θεὸν δὲ
κ(αὶ) ... καλεῖ τὸν ἐκ γυναικὸς οἰκονομι-
κῶς γεγονότα. τουτέστι χριστόν. γέγραπται γὰρ
ὧδε· ὅθεν ἀδελφοὶ ἅγιοι κλήσεως ἐπου-
ρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπό-
στολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν
ἰησοῦν· πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν, ὡς καὶ
μωϋσῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· πλείονος
γὰρ οὗτος δόξης παρὰ μωσῆν ἠξίωται
καθόσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ
κατασκευάσας αὐτόν· πᾶς γὰρ οἶκος
κατασκευάζεται ὑπό τινος· ὁ δὲ τὰ πάν-
τα κατασκευάσας, θεός. καὶ μωσῆς μὲν πι-
στὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θεράπων
εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων·
χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ· οὗ οἶκος
ἐσμὲν ἡμεῖς. ἄθρει δή μοι ὅπως καὶ τὸ
τῆς ἀνθρωπότητος αὐτοῦ τετήρηκε μέ-
τρον· καὶ τῆς ἁγιωτάτου καὶ θεοπρεποῦς
ἀξίας ἀπονέμει τὴν ὑπεροχήν. ἀρχιε-
ρέα γὰρ καὶ ἀπόστολον εἰπών· καὶ μὴν
καὶ γενέσθαι πιστὸν τῷ ποιήσαντι αὐτόν
[illegible] διαμεμαρτύρηται τετιμῆσθαι
μείζονος ἢ κατὰ μωσέα φησί· καθόσον
πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατα-
σκευάσας αὐτόν. εἶτα προσάγει· πᾶς
γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπό τινος
ὁ δὲ τὰ πάντα κατασκευάσας θεός.

οὐκοῦν ὥσπερ ἔταξε τὰ κτίσματα μὲν ἐν ποιήματος τά-
ξει ἐν τοῖς κατασκευάσμασιν· ὁ θεὸς ὡς ἐστὶ
μωσῆς· κατασκευαστὴς δὲ τῶν ὅλων ἀπο-
δέδεικται χριστός· καίτοι θεοῦ λεγομένου κα-
τασκευάσαι τὰ πάντα· θεὸς οὖν ἄρα ὡς
ἀληθινὸς ἡμῖν διάφορος ἐστί· καὶ μωσῆς
μὲν ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ πιστὸς ὡς θεράπων·
χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, οὗ
οἶκος ἐσμὲν ἡμεῖς. καίτοι θεοῦ λέγοντος
διαφορὰν μὲν τῶν προφητῶν· ὅτι ἐὰν γένηται
σω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω καὶ
ἔσομαι αὐτῶν θεός· καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι
λαός· ἀλλ᾽ αὐτίκα ἡμῖν ὁ σοφὸς φαίνεται ἡ-
ἴσως ἡ διαφορὰ χριστοῦ καὶ μωσέως. εἰ
περὶ ἀμφοτέρων ὀνόμασι διακονία λέγεται· πῶς
ὁ μὲν οἰκέτης καὶ θεράπων ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ, ὁ δὲ
καὶ φύσει κύριος καὶ υἱὸς καὶ δεσπότης τοῦ οἴκου
αὐτοῦ τουτέστιν ἡμῶν. οἱ μὲν δὲ φαῦ-
λε ποτέ τινα, τὸ χρῆμα ἡ παρ᾽ ἑκατέρῳ μα-
γὰρ εἴ ποτε ἐστὶ μὲν καλὸς φέρων καὶ μωσῆς
ἔχει χριστοῦ κατὰ τὸν μακάριον παῦλον· ὁ
μὲν γὰρ ἦν ἄνθρωπος καὶ ὑπὸ ζυγὸν δουλείας
ὁ δέ, κατὰ φύσιν ἐλεύθερος ὡς θεὸς καὶ
δημιουργὸς τῶν ὅλων· καὶ κἂν ὡς ἐν
μαρτυρῶν τὴν ἐθελουσίαν διακονίαν· ἀλ-
λ᾽ οὐχὶ τοῦτο αὐτὸν τῆς θεοπρεποῦς δό-
ξης ὁ ζοφίζει· οὕτω μὲν τῆς ὑπὲρ πάν-
τα καὶ κατὰ πάντων ὑπεροχῆς ἀποσο-
σει πόθεν· ὥσπερ γὰρ ἡμεῖς τὸ αὐ-
τῶν πλουτήσαντες· κατοικεῖ γάρ

ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν· γεγενήμεθα μὲν
ναοὶ θεοῦ· τό γε μὴν εἶναι τοῦ θεοῦ πατρὸς
ἐσμὲν οὐκ ἀπομεμιμηκότες ἐν μὲν γὰρ
ἡμῖν κατὰ φύσιν· καίτοι θεὸν λέγοντες
ὁμοίως ὁ πατήρ· οὕτω καὶ αὐτὸς τῆς τοῦ θεοῦ
καὶ πατρὸς οὐσίας ἀπορρήτως ἐκπεφη-
νὼς θεὸς λόγος· προσλαβὼν τὸ ἡμῖν ὅμοιον· γέ-
γονε μὲν τὴν φύσιν· οὐ μὴν ὅλως ἐξεγένετο
τῆς ἰδίας ὑπεροχῆς· μεμένηκε δὲ καὶ
ἐν ἀνθρωπότητι θεός. οὐκοῦν οὐκ ἐν ὀργά-
νου τάξει παρειλῆφθαι φαμὲν τὸν ἐκ
τῆς παρθένου ναόν· ἑπόμενοι δὲ μᾶλ-
λον πίστει τῶν ἱερῶν γραμμάτων καὶ ταῖς
τῶν ἁγίων φωναῖς σάρκα γεγενῆσθαι
τὸν λόγον διϊσχυρισόμεθα· καίτοι γε τοῖς
ἀνθρωπίνοις ἡμῖν περιαποδοθέντα
τρόπους. οὕτω γὰρ καὶ τέθεικεν ὑπὲρ
ἡμῶν τὴν ἰδίαν ψυχήν· ἐπειδὴ γὰρ ἦν ὁ
θάνατος αὐτοῦ τῷ κόσμῳ σωτήριος· ὑπέμει-
νε σταυρὸν αἰσχύνης καταφρονήσας. καί-
τοι ζωὴ κατὰ φύσιν ὑπάρχων ὁ θεός, πῶς
οὖν ἡ ζωὴ τεθνάναι λέγεται· τῇ ἰδίᾳ σαρ-
κὶ παθοῦσα τὸν θάνατον· ἵνα φαίνηται
ζωοποιοῦσα ζωὴ πάλιν αὐτή. φέρε γὰρ
εἰ καὶ ἐφ᾽ ἡμῶν αὐτῶν ὁ τοῦ θανάτου τρό-
πος ὑπεισκρινόμενοι τὸ γεγονός· οὐχ ἅπας τις οὐκ
εὖ φρονούντων ἐρεῖ· τοῖς ἀπὸ γῆς
σώμασιν οὐ συγκαταφθείρεσθαι τὰς ψυ-
χὰς ἀλλ᾽ οἶμαι τοῦτό ἐστι μουδενὶ τῶν ὀρθῶς
φρονούντων· πλὴν ἀνθρώπου θάνατος τὸ συμβε-

μικιος ὀνομάζεται· οὕτω γὰρ ὁ νόστις καὶ ἐ
π' αὐτοῦ τοῦ Ἐμμανουήλ· ἡνωμένος γὰρ ὁ λό
γος ὡς ἔφην ἰδίῳ σώματι τῷ ἐκ γυναικὸς
ἐδίδου δὲ αὐτὸ τῷ θανάτῳ κατὰ και
ρόν· πάσχοντος μὲν οὐδαμῶς εἰς ἰδίαν φύσιν
αὐτοῦ· ζωὴ γάρ ἐστι καὶ ζωοποιός· οἰκειού
μενος δὲ τὰ τῆς σαρκὸς καὶ ἵνα καὶ αὐτοῦ λέ
γηται τὸ πάθος· ἐπεὶ ὁ πάντων ἀντάξιος
τεθνεὼς ὑπὲρ πάντων, ἠγόρασε τῷ ἰ
δίῳ αἵματι τὴν ὑπ' οὐρανόν· καὶ κατακτή
σηται τῷ θεῷ καὶ πατρὶ τοὺς ἀνὰ πᾶσαν
γῆν· καὶ τοῦτο ὡς ἀληθές, ὁ μακάριος
προφήτης Ἠσαΐας διακηρύττει λέγων
ἐν πνεύματι· διὰ τοῦτο αὐτὸς κληρονομήσει
πολλοὺς καὶ τῶν ἰσχυρῶν μεριεῖ σκῦ
λα· ἀνθ' ὧν παρεδόθη εἰς θάνατον ἡ ψυ
χὴ αὐτοῦ· καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη·
καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν παρεδό
θη· εἷς οὖν ὁ πάντων ἀξιώτερος, τὴν ἰ
δίαν ὑπὲρ πάντων τέθεικε ψυχήν· καὶ
συνεχώρει μὲν οἰκονομικῶς κατα
μάζεσθαι ἄχρι τοῦ θανάτου τὴν σάρ
κα· κατήργηκε πάλιν αὐτὸν ὡς ζωὴ π
φυκὼς οὐκ ἀνεχομένην τὸ παρὰ φύσιν ἰ
δίαν ἰῆναι· καὶ ἐν τοῖς ἁπάντων αὐτὸ μ
σῃ σώμασι μὴ φθορά· καὶ τὸ τοῦ θανά
του παραλύοιτο κράτος· ὥσπερ γὰρ ἐν
τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκομεν,
οὕτως ἐν τῷ Χριστῷ ζωοποιηθησόμεθα·
εἰ γὰρ μὴ πέπονθεν ἀνθρωπίνως ὑπὲρ ἡμῶν

οὐδὲ ἐνήργησε θεϊκῶς τὰ εἰς σωτηρίαν ἡ
μῶν· λέγεται γὰρ δὴ πρότερον μὲν ἀποθανὼν
ὡς ἄνθρωπος, ἀναβιῶναι δὲ μετὰ τοῦτο
διὰ τὸ εἶναι κατὰ φύσιν· εἰ τοίνυν οὐ πέ
πονθε, τότε θανατωθεὶς σαρκὶ κατὰ τὰς γραφ(άς)
οὐδὲ ἐζωοποιήθη πνεύματι· τουτέστιν οὐκ ἀνέ
στη· καὶ εἰ τοῦτό ἐστιν ἀληθές, ματαία ἡ
πίστις ἡμῶν· ἔτι ἐσμὲν ἐν ταῖς ἁμαρτίαις
ἡμῶν· κε[illegible]μεθα γὰρ εἰς τὸν θάνα
τον αὐτοῦ κατὰ τὰς τοῦ μακαρίου παύ
λου φωνάς· καὶ τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρ
τιῶν ἐσχήκαμεν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ·
ἀλλ' ἅπερ ἐστὶν ὁ Χριστὸς οὔτε υἱὸς ἀληθῶς οὔτε
κατὰ φύσιν θεὸς· ἄνθρωπος δὲ ψιλὸς καθ' ἡμᾶς
καὶ θεότητος ὄργανον· σεσώσμεθα μὲν οὐκ ἐν
θεῷ πόθεν· ἑνὸς δὲ μᾶλλον τῶν καθ' ἡμᾶς
τεθνεῶτος ὑπὲρ ἡμῶν· καὶ δυνάμει ἐν
ἀλλοτρίας ἐγηγερμένου· πῶς οὖν ἔτι κα
τηργήθη θάνατος διὰ Χριστοῦ· καίτοι λέγον
τος αὐτοῦ σαφῶς περὶ τῆς ἰδίας ψυχῆς·
οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' ἐγὼ τί
θημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ· ἐξουσίαν ἔχω
θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω λαβεῖν πά
λιν αὐτήν· κατέβη γὰρ μὲν δι' ἡμᾶς εἰς θά
νατον διὰ τῆς σαρκὸς ὁ θάνατον οὐκ εἰ
δώς, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἀνακαινούμενοι σὺν
αὐτῷ πρὸς ζωήν· ἀνελθὼν γὰρ ἐσκύλευσε
τὸν ᾅδην· οὐχ ὡς ἄνθρωπος καθ' ἡμᾶς, ἀλλ' ὡς
θεὸς ἐν σαρκὶ μεθ' ἡμῶν καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς·
κατεπλούτει δὲ ἡ φύσις ὡς ἐν αὐτῷ

καὶ πρὸς τὴν ἀφθαρσίαν· καὶ σωτηρίαν ἡ
θαύματος τοῦ τῆς ζωῆς σώματι· πολεμ
δίκην μελισσῶν· ὥσπερ γὰρ μὲν ἡ κηκ
σὺν ἀδάμαντι· οὕτω πέπτωκεν ἐν χ(ριστ)ῷ· ἵνα τοῦ
γὰρ ἀναιρόμενον τι δι' ἡμᾶς· καὶ ὥσπερ ἡ μῶ
ὥρας τὸν ἐν τοῖς οἰκείοις πρᾶον καὶ θριν
τοῖς ἐπὶ γῆς κάτω μὲν ἀποφήνη τὸν οὐ
ρανὸν τὰς ἐπινικίους ᾠδὰς γὰρ ἐπιτίθει
λέγων ὁ θεσπέσιος μελῳδός· γὰρ ὑμνη
ὁ θ(εὸ)ς ἐν ἀλαλαγμῷ· κ(ύριο)ς ἐν φωνῇ σάλπιγγος·
ψάλατε τῷ θεῷ ἡμῶν ψάλατε· ψάλα
τε τῷ βασιλεῖ ἡμῶν ψάλατε· ψάλατε
συνετῶς· ἐβασίλευσεν ὁ θ(εὸ)ς ἐπὶ τὰ ἔθν(η)
τὰ ἔθνη· ἔφη δέ που καὶ Παῦλος περὶ
αὐτοῦ· ὁ καταβὰς αὐτός ἐστι καὶ ὁ ἀνα
βὰς ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν· ἵνα πλη
ρώσῃ τὰ πάντα· τότε τοίνυν καὶ θ(εὸ)ς
ἐστὶν ἀληθῶς καὶ βασιλεὺς καταφαί
εἴρηται δὲ καὶ τῆς δόξης κ(ύριο)ς ἐφανε
ρωμένος· πῶς γὰρ μὲν διάσειε τις· θ(εὸ)ν
σπεῖραν τὴν αἰτίαν παρθένον· προσκυ
σόμενος ἐμοὶ μὴ διερμηνεῖς δὲ ἀκατα
τὴν ἕνωσιν· τότε γε λάσει μάτην ὁ πα
φέρων ἰουδαῖος· τότε κύριος τὸν ἐσταυ
καταὶ ἀληθείᾳ γὰρ· ἀγνώσεται δὲ ἐπεπη
μεληκώς, οὐκ εἰς ὄμμα τῶν καθ' ἡμᾶς
ἀγγελεῖς αὐτὸν τὸν τῶν μάγων στρατὸν θρ
ὁ καὶ ἀκούσεται· οὐαὶ ἔθνος ἁμαρτω
λὸν λαὸς πλήρης ἁμαρτιῶν· σπέρμα
πονηρόν· υἱοὶ ἄνομοι· ἐγκατελείπετε

τὸν κύριον· καὶ παρωργίσατε τὸν ἅγιον τοῦ
ἰσ(ρα)ήλ· ἐγέννησαν δὲ παῖδες καὶ αὐτοὶ δέ με
τρόπον τὴν τῶν χειρῶν ἀφ' ὧν διαμωμή
σονται πίστιν· λελατρεύκασι μὴ τὰ δὲ ὁ
κἂν ... ἐγένοιτο θεῷ· μᾶλλον τὸ
καταφρονεῖν· οὐκ ἔγνωσαν τὸ αὐτοῦ τὴν
δόξαν· κἂν εἰ ἰδίαν μὲ καθ' ἡμᾶς ...
μηκ ὡς ὁ περὶ ἡμῶν· τοῦ πρὸς θ(εὸ)ν δι' αὐτοῦ
κυρίου αὐτοῦ τοῦ θεοῦ πατρὸς· ἡ δόξα σὺν ἁγ(ίῳ)
νῦν εἰς τοὺς αἰῶνας αἰώνων:

Κυρίλλου ἐπισκόπου ἀλεξανδρείας, πρὸς μεταφόριον:
β
τῷ εὐλαβεστάτῳ θεοσεβεστάτῳ συλλει
τουργῷ μεταφορίῳ· κύριλλος ἐν κ(υρί)ῳ χαίρειν:
ἀνδραγαθεῖ δέ τι καὶ πίστεως ἄξιοι πα
ραγεγόνασι μὲν ἀλλ' ἀνδρεῖοι· εἶτα με
τέδωσαν ὅσα μὲν τῆς σῆς θεοσεβείας
ἔγραψας καὶ τοῦ σοῦ σφόδρα· καὶ πάντ(ων)
κἀμῶν μεμαθήκαμεν πρὸς τὸ λυπεῖν ἐμέλλε· ἐκ
λουθεῖ δέ μοι τῆς σῆς θεοσεβείας
πηλίκον ἡμῖν γράμμασι· ἔφησας μὲν ὅτι τὴν
προσηγορίαν ... αἰτίους γινομένην ἐπὶ
πολὺ περιφέρουσι τινὲς τῶν ἀπὸ τῆς
ἀληθοῦς ἀνδρείας· καὶ ἡ τοῦ μίσους ἀφορ
μὴ καὶ τῆς ἀδικίας, αὐτὴ γέγονε· τὸ
θαυμαστὸν τοίνυν· εἰ μὴ ἐκεῖνο μᾶλλ(ον)
ὁ θεοσεβὴς καθὲ αὐτὸν ἐλογίσατο·
ὑπὲρ τοῦ προτέρου μὲν ἐκείνης γραφείσης ἐπι
στολῆς ὁ ἐπὶ τῇ πίστει γέγονε θόρυβος·
... εἰρηνεύομεν τῶν περὶ τῆς σῆς

θεοσεβείας. ἢ καὶ μή. πλὴν χαρτίων μή
τοι ὧν ἐξηγήσεων περιφερομένων καὶ μνη-
μονευομένων ἡμεῖς ἐπ' ὀνόματι θεοῦ ἐθέλοντες τοῖς
διεστραμμένους. ἐπεὶ γὰρ γεγόνασί τινες
τοῦ μὴ ἀνέχεσθαι λοιπὸν ὁμολογεῖν ὅτι θεὸς
ἐστὶν ὁ Χριστός. ἔργον δὲ μᾶλλον καὶ ἐργαλεῖον
θεότητος καὶ ἄνθρωπος θεοφόρος καὶ τί γὰρ
χὶ τῶν τοιούτων ἐπικειμένων ἢν αὐτῶν ἄρα
τὸ χαλεπαίνειν ἡμῶν· ἐφ' οἷς εἴρηκεν
ἢ οὐκ εἴρηκεν ἡ σὴ θεοσέβεια· τοῖς γὰρ
περιφερομένοις χαρτίοις οὐ σφόδρα πι-
στεύω· [illegible]
κινουμένοις καὶ τοσοῦτον διεστραμμένων·
ἢ οὐ παραιτησόμεθα τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ
οὐκ ἀπολογησόμεθα δὲ τῆς ἀκεραίου πίστεως
ἕνεκα. καίτοι γε τεταγμένοι παρ' αὐ-
τοῦ πρὸς τὸ λέγειν [illegible] τί δὲ [illegible] σύμφω-
δει μεγάλου λόγου [illegible] μετὰ τῆς σῆς θεο-
σεβείας [illegible] τι τοῦ εὐλαβεστάτου
θεοσεβεστάτου τῆς Ῥωμαίων ἐπισκόπου
ἐκκλησίας Κελεστίνου. καὶ τῶν σὺν αὐ-
τῷ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων· περὶ
τῶν ἀπενεχθέντων οὐκ οἶδ' ὅπως εἰς
χαρτίων· πότερον ποτὲ τῆς σῆς θεοσε-
βείας, ἢ μή· γράφουσι γὰρ ὡς [illegible] σκαν-
δαλισθέντες· πῶς δὲ τοὺς ἀπὸ τῆς
ἀνατολῆς ἐκ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν
ἐρχομένους θεραπεύσομεν· καὶ τῶν
χαρτίων καταγογγυζόντων· ἢ τάχα τάχα τοῦ-
το [illegible] ἡ σὴ θεοσέβεια· ὅτι [illegible] τοῖς

ἐκκλησίαις ἀνεφώνη θόρυβος· ἐκ τῶν τοιού-
των ὁμιλιῶν πάντα μὲν ἐστὶ μὲν ἐν ἀγῶσι
καὶ πόνοις. τοῖς ἐπαναφερομένοις οὐκ οἶδ' ὅπως
ὀνόματι ἐπεισημένους. μεθισταμένοις εἰς τὸ ἀ-
ληθές. ὅ γε τοίνυν ἡ τῶν ἀνθρώπων ἅπας τοῦτο
τὸ ζητεῖν [illegible] ἡ σὴ θεοσέβεια ἐστὶν
αἰτιᾶται δικαίως· πῶς δὲ μισεῖ. καὶ μά-
την [illegible]. καὶ οὐχὶ [illegible] ἐπ' ὄνομα
θεοῦ τὸ μὲν αὐτοῦ λόγον ἵνα παύσῃ σκάνδα-
λον οἰκουμενικόν· εἴ γε καὶ προερρύη
λόγος ὡς ἐπὶ λαοῦ τρέχων, ἀλλ' ἐπ' ὀνόμα-
θ' [illegible] ταῖς [illegible]. καὶ ὀξὺν χαρί-
σασθαι τοῖς σκανδαλιζομένοις κατ' ἀξί-
αν· θεὸν ὁμολογούντων τὴν ἁγίαν παρθέν-
ον ἵνα θεραπευθῶσι [illegible] τοὺς λελυπημέ-
νους. καὶ ὀρθῶς παρὰ πᾶσαν δόξαν ἔχοντας.
ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμοψυχίᾳ τὸν λαὸν ταῖς
συνάξεσιν ἐπιτελῶμεν· ὅτι καὶ ὑπὲρ τῆς
εἰς Χριστὸν πίστεως [illegible] ἕτοιμοι παθεῖν
ἐσμέν. καὶ δεσμωτήριον εἰς πεῖραν ἐλ-
θεῖν καὶ αὐτοῦ τοῦ θανάτου. [illegible]
λέγω ἡ σὴ θεοσέβεια· ἐπ' ἀρχῇ θείας δὲ λέ-
γω ὅτι καὶ ὑπὲρ [illegible] τοῦ τῆς μακα-
ρίας μνήμης Ἀττικοῦ· [illegible]
[illegible] περὶ τῆς αἰτίας καὶ [illegible]
[illegible] καὶ λόγος περὶ τῆς ἐνανθρω-
πήσεως τοῦ μονογενοῦς· οἷς μὴ γέγρα-
φας [illegible]. καὶ [illegible] αὐτῶν.
καὶ ἐπισκόπους καὶ κληρικούς· καὶ τοῖς φι-
λο[illegible] τῶν λαῶν· ἐκ δὲ [illegible] κα-

δὲ τέως οὐδὲν μὴ εἰκὸς οὖν ἐκδοθῆναι τ
τοῦ λόγου· πάλιν ἐγκαλεῖσθαι μὲν
ὅτι καὶ πρὸ τῆς χειροτονίας τῆς σῆς
θεοσεβείας οὕτω δεῖ καταλογίζομεν:.

ἐπιστολὴ Νεστορίου πρὸς Κύριλλον τὸν Ἀλε-
ξανδρείας διὰ Λάμπωνος πρεσβυτέρου
καὶ μονάζοντος: — τῷ ἁγιωτάτῳ μου θεοφι-
λεστάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ συλλειτουργῷ
Κυρίλλῳ· Νεστόριος ἐν Κυρίῳ χαίρειν: —

Οἶδεν ἐπιείκεια χριστιανικῆς κινεῖν ἑκά-
τερον· ἀπὸ ταύτης γοῦν ἡμῶν διὰ τοῦ εὐ-
λαβεστάτου πρεσβυτέρου Λάμπωνος
πρὸς τὸ παρὸν ἐβιάσατο γράμμα·
πολλὰ μὲν εἰπόντος ἡμῖν περὶ τῆς σῆς
εὐλαβείας· πολλὰ δὲ ἀκούσαντος· τὸ
δὲ τελευταῖον οὐκ ἐνδόντος ἡμῶν ἕως τὸ
παρ' ἡμῶν εἰσεπράξατο γράμμα· καὶ
τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἐνίκησε βίαν· φοβοῦμαι
γὰρ ὁμολογῶ κεκτῆσθαι πολλὴν τὴν ἐπιεί-
κειαν παντὸς ἀνδρὸς χριστιανικὴν ἐγ-
κειμένην· ὡς ἐγκαθήμενον αὐτῇ τὸν θεὸν
κεκτημένην· ταῖς μὲν οὖν παρ' ἡμῶν· καί-
τοι πολλῶν παρὰ τῆς σῆς θεοσεβείας
οὐ κατὰ ἀδελφικὴν ἀγάπην· δεῖ γε
εἰπεῖν μετριώτερον γεγονότων ἐν ἡμῖν
κεροθυμίᾳ· καὶ γραμμάτων ἀπὸ πρ-
ρητικῆ· δείξει δὲ ἡ πεῖρα ποταπὸς ἡ-
μῖν ὅ τῆς παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυ-
τέρου Λάμπωνος καρπὸς· πᾶσαν τὴν σὺν σοὶ
ἀδελφότητα ἐγώ τε καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ προσα-
γορεύομεν:

λόγοι προσφωνητικοὶ πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βα-
σιλέα Θεοδόσιον· περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως·
παρὰ Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας:
τοῖς μὲν ἐν δημοσίοις ἀξιώμασι τοῖς ἄνω στᾶσι
καὶ ἀσυγκρίτοις διαφοραῖς τῶν ἄλλ-
ων ἁπάντων ἀνεστηκόσι τε καὶ ὑποκει-
μένων· ὑμεῖς οἱ φιλόχριστοι βασιλεῖς
καὶ κλῆρος ὑμῶν δόξα ἀρετῶν τε καὶ πρὸ
πάντων παρὰ θεοῦ τῆς ἐμφανοῦς αὐτῶν παν-
των ἱερὸς Χριστὸς· εἰκὸς γὰρ ἐπὶ γῆς τὸ γέρ-
ας ὑπεικειμένων γὰρ αὐτῷ πάντων· θεὸ-
ς δὲ καὶ ἀρχὴ καὶ κυριότητι ὅτε δόξης οὐ-
σίας· δουλοῦν ἰσότητ' ἔχουσι τὸν αὐχένα· καὶ
πᾶσι καθηγούσαις αὐτῷ δοξολογίαις
καταγεραίροντες· πλήρης τε εἶναι φασὶ
τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν τῆς δόξης αὐτοῦ.
εἰ δὲ ἄρτι τις καὶ τοὶ τῆς ἡμετέρας γα-
ληνότητος· τῆς οὕτω περιφανοῦς
καὶ ἄνω πάντης τῆς ἐξουσίας· διαπρέ-
πουσαν ταῦτα καὶ ἐναργῆ τὸν τύπον ὑμῶν
ὁρίσε καὶ τῶν εἰς λῆξιν ἀξιωμάτων
ἧττα· καὶ πάσης ὑπερέχουσι ἐπὶ θέμα
καὶ τῆς ἐμφανοῦς αὐθεντίας· ἀρχὴ καὶ γέ-
νεσις· καὶ μεγίστας ὑμῶν· τοῖς ἡμετέρα
ποιοῦσι ὑμετέρου κράτους πρὸς ἔμμο-
νόν τε καὶ ἀξιάγαστον πανταχοῦ ἐκεῖ τῷ
τῆς ὁμέστη ποιῷ τῆς βασιλείας θάλλοις
ἐσπουδασμένον· οἱ δὲ τῆς ζεύγλης
οὐκ ἀρεσκόμενοι τοίπους ῥαδίως· τῆς
ἐμούσης ἡμῖν διαθεμείας ἡττώμενοι· καὶ

φύλ λ6

ἀφ' ἑαυτῆς μόνον ἡ βασιλέως ἀρετὴ φέρου-
σα ταῦτ' ἐκεῖνον οἱ χρόνοι διολώλασι· ὡς
τῆς ἐμοῦς αὐτοῖς ἀπονοίας τὸν οἰκεῖον
αἰθὼ ἀποσφήσαντες μόνον πεσόντες εἰς
τὸν μυζητοῦσι τὸν ἔλεον· τοῖς δ' ἐν τοῖς κυ-
κρατήκε τῆς ὑποψίαν, τῶν εὐσεβῶν
ὑπόπτοις τὸν ἡ μαχιμωτάτη· ὡς ἐκ [illegible]
ἐρ ὁ πόλεμος καὶ ἀφ' [illegible] πληθύς·
ὑμεῖς ἀγετοῦν προσέσω καὶ [illegible]
ὡς δὴ καὶ λύραι· καὶ ἁπάσης εἰρήνης
ὑπόθεσις ὑμᾶς οἱ πρὸς μόνον· καὶ [illegible]
καὶ ὅσοι μορεῖο τέραν οἰκοῦσι χώραν
φωναῖς ταῖς χαριστηρίοις στεφανοῦντες
οὐ καταλήγουσι μ' ἐρείσμα δὲ τὸ ἀερ-
δαν τὸν τῆς οὗτος θεοφιλοῦς καὶ εὐχα-
ριστης ὑμῶν βασιλ· αὐτὸς ὁ κ(ύριο)ς ἡμῶν
Ἰ(ησοῦ)ς Χ(ριστό)ς· δι' αὐτοῦ γὰρ βασιλεῖς βασιλεύου-
σι· καὶ οἱ δυνάσται γράφουσι δικαιοσύνην
κατὰ τὸ γεγραμμένον· ἔτι γὰρ αὐτοῦ τὴν
καταμαθεῖν τὸ θέλημα· καὶ ἐν τῷ κατω-
σαι μόνον ἡ παντὸς πλήρωσις [illegible] ἀγαθοῦ
διαμένει δὲ καὶ λίαν ἐποίησε τοῖς
ἐραστ[illegible] αὐτὸν [illegible] ἐξαίρε-
τα· τὸν ὅσα ἐστὶ [illegible] καὶ τὰ
θαυμασμένα καὶ ἀποχρημένα εἰς [illegible]
δειξιν [illegible] ὑμετέρω ἱερὰ
τεῖδε δωρημένα [illegible] δὲ καὶ [illegible]
καθάπερ [illegible] ὅτι δεῖ [illegible]
κρηπῖσι [illegible] καταστ[illegible] τοῖς βασιλεῦσι
τιμαῖς· τῆς εἰς θ(εὸ)ν ἀσεβείας [illegible]

μάτων· καὶ ἐξ αὐτοῦ πειρᾶσθαι τῆς αἰτίας
καὶ θεοπνεύστου πληροφορῆσαι γραφῆς
βραχυλογήσας ὡς ἐν [illegible] πλεῖστοι μὲν γὰρ ὁ-
σοι γεγόνασι κατὰ καιροὺς οἱ τῆς Ἰουδαίων
ἄρξαντες χώρας· καὶ τοὺς τῆς παρ' αὐτοῖς
βασιλείας διέποντες θρόνους· ἀλλ' οἱ μὲν
τῆς εἰς θ(εὸ)ν αἰδοῦς ἀμνημόνως ὀλιγωρήσαν-
τες καὶ τὸν τῆς δικαιοσύνης [illegible]
παρ' οὐδὲν ποιούμενοι νόμον· καὶ τοῖς τῆς
φαυλότητος ἀθρόοις ἑαυτοὺς ἐμπείραντες
οἱ τέλεον κακοὶ κακῶς ἀπολώλασι·
[illegible] γὰρ τὸ προσκρούειν θεῷ· κα-
[illegible] φέρεσθαι [illegible] λυποῦν-
τος αὐτόν· ὅσοι γε μὴν τῆς εἰς αὐτὸν εὐ-
σεβείας [illegible] καὶ τῶν
[illegible] τῶν αὐτοῦ γνήσιοι φύλακες με-
μενήκασι μέχρι [illegible]
[illegible] τοιοῦτοι [illegible]
ἐκεῖνος· [illegible] αὐτοῖς [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] καταπεμπεύσας θε-
[illegible] γοητείας τε πάσης καὶ [illegible]
[illegible] τρόπους περιελών, καὶ τὰ
τῆς δαιμονιώδους ἀπάτης καταλύσ-
[illegible] τοῦ παντὸς ἀξίαν ἀπέφηνε λό-
γου [illegible] αὐτοῦ βασιλείαν· καὶ ἐξαίρετον
μὲν τοῖς πάλαι [illegible] τεθαυμασμένην δὲ καὶ
εἰς [illegible] παρὰ πᾶσι τοῖς εἰδόσι [illegible]
[illegible] ἐφηδοιτο [illegible] ἀλλὰ ταῦ-
τα [illegible] τοῖς τε ἡμετέροις προγόν-
οις [illegible] αὐτοῖς [illegible] κατωρθωται·

διαμεμνησόμεθα δ᾽ Ἐζεκίου. καὶ τοῦ
τῶν Ἐζεκίᾳ τοῦ σοφοῦ καὶ ἱεροῦ τοῦ-
των γεγενημένων. ὁ μὴ σει γὰρ οὐ μετρίως τὴν ἀ-
σεβεστάτην μιλιόνων κορυφὴν τῶν διηγημάτων
ἡ λιώνιμος. ἀντὶ τῶν ἐκ μανίας ἀλαζ-
τῆς περσικῆς ἐπαρθεὶς οὐ τοῦ θεοῦ. οὗτος
ἀπειλεῖ μὲν ἀπὸ τῶν δήμων ἐπισείων τὴν
τῶν ἰουδαίων χώραν. καταδηώσας
δὲ σὺν αὐτῇ τὴν Σαμάρειαν. ἔπειτα τὴν
Ἱερουσαλὴμ μυριάνδρῳ πλήθει τῶν
ὑπὸ χεῖρα δορυφορουμένων. καὶ φαρ-
μενῖ πηλκηρου καὶ ἀγείροντος ὧν ἔχων. μαν-
δὲ καὶ διὸς ἀντίτον. ὁπλίτην μὲν πεζῶν
χον τοῖς ψάμμοις ἀριθμῶν. ἐνταῦθα
τείχει περιεχόμενος τὰς ἑλεπόλεις
τὴν τοῦ πολέμου παρασκευὴν αὐτῷ μὲν
τε κὰρ μακαρίτης οὐ μετρίως ἐφοβεῖτο
αἱρήσειν καταλείπεται ταῖς ἀγγελίαις ὁ
μου. καὶ αὐτὴν ἔφασκε τὴν Ἱερουσαλὴμ πόλιν
καὶ τῆς ἐρήμου δόξης καὶ ἐθάρρησεν ὡς
το. καὶ πανημερὶ ἠφίει φωνὰς
ἀκρατῆ καὶ ἀχαλίνωτον ἐπὶ θεῷ τὴν γλῶσ-
σαν ἀφείς. ἔφη γὰρ ὅτι καὶ μὴ εἰ βούλοιτο σῶ-
ζειν αὐτοῖς, ἀδύνατον ἔσεσθαι τοῖς ἐπὶ
τῷ πεποιθόσι τῆς ἐπικουρίας τὴν χά-
ριν. ἐπειδὴ δὲ ἤκουσέν τι μετὰ ἀπαγγελί-
των τῶν μαστιλεῖ τῆς ἐκείνου σκαιότητος
ταυτολογήματα. καὶ τοὺς περσικοὺς φρο-
νήματα γέμοντας λόγους τότε δὴ τό τό-
μοις ὥσπερ ἐπαρρησίασ ταῖς κατα-

θεοῦ δυσφημίαις. καὶ τοῦ τὴν πόλιν ἀναλωτ-
ταύτην ἔσεσθαι πρόφασιν μὲν φόβερως οὐ
περιληφθεὶς περιερρήγνυτο τὴν ἐσθῆτα
καὶ εἰς τὸν οἶκον ἀπῄει τοῦ θεοῦ. λιταῖς
δηλονότι τὴν θείαν ἀρωγὴν ὑποτρέχων. ὁ
τῶν ἐπὶ ταῖς δυσφημίαις αἰτίαμα τῶν
ἑαυτὸν ἀπαλλάττων. καὶ τί τὸ ἐντεῦθεν
ἀμείνων καὶ ἵλεων κατεκτήσατο τὸν τῶν
δυνάμεων κύριον. μεμήνυκε τὸν ἀσσύριον
συχνῶν ἵππομεις μαχλῶν ὁπλίσας αἰχμάλων.
οὐ τοξοτῶν ἀσπιδίαις. οὐ δορατοφόρων μο-
λῶν. οὐδὲ ταῖς τῶν τακτικῶν ἐμπει-
ρίαις χρησαμένων. ψῆφος δὲ μᾶλλον τῇ
παρὰ θεοῦ τῆς ἀσσυρίων στρατιᾶς τὸν ἀν-
ανυκτὶ καθορίσαντος θάνατον. ὁ ἄγγελ-
ος γάρ φησιν ἐπελθὼν κυρίου καὶ ἀνεῖλεν ἐκ
τῆς παρεμβολῆς τῶν ἀσσυρίων ἑκατὸν
ὀγδοήκοντα πέντε χιλιάδας. καὶ ἀνα-
στάντες τὸ πρωΐ εὗρον πάντα τὰ σώματα
νεκρά. αὕτη τῆς εἰς θεὸν εὐσεβείας καρ-
ποὶ καὶ τοῦ μὲν ἀναισχυντῆσαι φωνεῖ καὶ
τοῦ τῆς τῆς θείας λέγοιτο δόξης δειν-
ότητας μάλιστα τοῖς μεγαλέσιν ἀσε-
βήμασιν. πολλὴν φημὸν μὲν οὐ δι-
λέγεσθαι κατὰ θεοῦ. ἐκεῖνα δὲ μᾶλλον
ὅσοι καὶ ἑκούσιοι παντὸς καὶ διαβολῆς
ἐπέκεινα τρέχει καὶ τῆς πρὸς σοῦ αὐτ-
ολογίας ποιεῖται τὴν ἔκτισιν. ἀρετ-
ὴ τοῦτο κἀνω ἔχει μὲν εἶδος. παρορμὴ θ-
εῖα καὶ ὥσπερ τῆς ὀρθῆς τε καὶ ἀποσο

λικῆς πίστεως τὴν παράδοσιν· ἐπιτέταγ-
μένην· τοῦ δὲ τῶν μυρίων ξένιον δὲ ὥσπερ
τι πιστικὸν προσκομίσαι τῷ ἡμετέρῳ
κράτει· καὶ αὐταῖς δὲ ταῖς ἀληθῶς θεο-
φιλεστάταις μασι λίσιν αἱ τῇ ὑμετέρᾳ πε-
λημότητι συναστράπτουσιν· αἱ μὲν ταῖς
ἀκταιοτάταις ὑμῖν ἐπαυχοῦσαι γονιμαῖς
καὶ τοῖς εἰς ἀεὶ διαμονῆς τὰς ἐλπίδας
τοῖς σκήπτροις εἰσφέρουσαι· αἱ δὲ τοῖς
παρθενικοῖς κρασπέδοις συνακμάζου-
σαι καὶ τὰς τῆς εὐσεβεστάτης ὑμῶν μο-
λείας οἰκειουμέναι φροντίδας· λίθοι μ-
ὠνύμ δικοὶ τὰς ἀοιδίμους ὑμῶν κα-
ταφαιδρύνουσι κεφαλάς· τεῖχος δὲ κα-
μου μονητὸς ἀνθρώποις τὸ κόσμος· πίστο-
ρέθη τε καὶ ἀκίβδηλα τὸ σ· ἢ μὴ ὅτι τὴν ἐλ-
σετε τεθαρρηκὼς προσάγω τὸν λόγον· ὥσ-
περ εἰς μαμμοῦ καὶ τῆς αὐγαῖς μου καὶ ἱερ-
δίας στέφανον· γέγραπται γὰρ ὅτι ἱερεὶς
σῶν σοφία λίθων πολυτελῶν· ὧν δὲ τι-
μιον οὐκ ἄξιον αὐτοῖς ἐστι· οὐκ οἶδα διαμαρ-
χέσομαι εἰπεῖν· πειράσομαι ταῖς περὶ τῆς
ὑμῶν ἀνθρωπήσεως τοῦ μονογενοῦς· καὶ
ὅ τί ποτε ἔστι τὸ ἐπ' αὐτῆς μυστήριον· διὰ
θεῶν ὅτι μάλιστα σοφῶν· κατ' αἴτε τῶ
ἐγχωρίων τοῖς ἐμέσο πρὸς καὶ αἱ μίγματι
μέπουσι καὶ ἐκ μέρους τι μὸς κουστ-
κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπι-
χορηγίας τοῦ πνς· καθὰ καὶ ὁ θεσπέσιος
γράφει παῦλος· οὐδεὶς γὰρ λέγει κύριον

εἰ μὴ ἐν πνι ἁγίῳ· καὶ οὐδεὶς λέγει ἀνά-
θεμα ἰησοῦν εἰ μὴ ἐν μὲν βελζεβοὺλ· φαίη δ' ἄν οἶ-
μαί τις· οὐκ οἶδα ἐπειδὴ ὅσοι καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ
ποιούμενος ἀγαθὰ δοκεῖ· καὶ τὸν οὐτ
διακριθῆ καὶ διόσοις ὄνομα ἀποκλήμαι πόνου·
ἀοκμότατα διασάφει τὸν ἀληθῆ τε καὶ
οὐκ ἠδηλατον καὶ ἀπάσης αἰτίας ἀ-
πηλλαγμένον ἐπὶ χῦ λόγον· διαφόροις
ταρδόξαις καταμεθιοῦσί τινες, παρα-
πλάττοντες εἰς τὸ ἀναμμεν τοὶ ἐπ' αὐτῶ
κεχρησμωδοτημένα· παραστε τῆς με-
καίρ χαιοτέρας γραφῆς· οὐκ ἤγνοηκα μ-
νῶν ὃ ἐπὶ τὴν αὐτόν ἐστι τῶν αὐτὸ πων
τοῖς αἰσώ ἔσοις οὐδὲν· πίπτουσι δὲ καὶ
λίαν εἰς οἰκῶς εἰς πέταυρον ἀδουκατ-
τοεγγεγραμμένον καὶ εἰς ὀφθαλμοὺς θαμα-
του μὴ μοσούτω μή τε αὖ λέγουσι περὶ
τὴν ὅσον διασκευασιώνται· τινὲς δὲ ἀμείβον
οἱ παρ' ἑκάστω θρύλλοι καὶ ταῖς ἐμμαὶ
μυστήρια διει πεῖν ἀναγκαῖον· οἱ μὲν
γὰρ ὅτι πέφηνεν ἀνθρώπος ὁ ἐκ θῦ πρὸ
λόγος οὐ μόνω ὅτι καὶ πεφόραμεν τὴν ἐκ
τῆς ἀγίας καὶ θείου παρθένου σάρκα· φρο-
νεῖν τε καὶ λέγειν τετολμήκασι· κατα-
λάθον τα δὲ μόνην τοῦ μυστηρίου τὴν δό-
κησιν· ἕτεροι δὲ αὖ καθ' ἑρυθριᾶν σκηπο-
μένοι τὸ δοκεῖν ἀνθρώπου προσκυνεῖν· καὶ
τὴν ἀπὸ τῆς σάρκα ταῖς ἀνθρώπων δό-
ξαις στεφανοῦν πνευματοῦμενοι· ἐκ τ
ἀνθρωπίνης ἀμαθίας μόθην τιμὰ καὶ παρα

φθαρμένην ἡμμένος οὕτω τὸ εὐλαβεῖ ἀμ
παρατετράφθαι φασὶ τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς
φύντα λόγον· εἰς ὅπερ ἔσων καὶ μάρρον
σαρκὸς φύσιν τὴν ἐκ παρθένου γεννη-
τοῦ Ἐμμανουὴλ τῷ ἀπατυγενῶντες καὶ
τὸ ἀπρεπὲς καταγράφοντες· τῆς οἰ-
τῶς ἀρίστης καὶ θεοπρεποῦς οἰκονομί-
οἱ δέ· καὶ ὁ ψιγενομένη τὸν σωμάτιον τοῦ π
εἶναι λόγον πεπιστεύκασι· καὶ εἰς τὸ π
μόλις ἐκ σάρξ καὶ διακεκλῆσθαι· τὸ τε
ὅτε καὶ τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως
ἔλαβε τὴν ἀρχήν· εἰσὶ δὲ οἳ καὶ πρὸ
τούτου μαρίας διαγνώσεως ἡγημένοι ὥστε
καὶ ἀνυπόστατον τὸν ἐκ θεοῦ φασιν εἶναι
λόγον· ῥῆμα δὲ ἁπλῶς τοῦ κατὰ
μνημονευόμενον προφορὰν ἐν ἀνθρώποις γε-
νέσθαι· Μάρκελλος δὲ οὗτοι καὶ φα-
τεῖν δοκεῖ γενικὴν καὶ ἑτέροις ἐνα-
θρωπῆσαι μὲν ἀληθῶς τὸν μονο-
γενῆ· καὶ ἐν σαρκὶ γενέσθαι τοῖς ἐσχά-
τοις ἔτι καὶ ἐπιχῶσθαι τελείας
τὴν ἀναληφθεῖσαν σάρκα ψυχῇ λογι-
κῇ· καὶ νοῦν ἐχούσῃ τὸν καθήκοντα
εἰς ἑνότητα δὲ τὴν εἰς ἀπὸ ... τοῖς
συνοίονται κατασβέννοντες τὸν ἐκ
πατρὸς λόγον· καὶ τὸν ἐκ τῆς ἁγίας παρ-
θένου ναόν· καὶ ποιῆσαι φασιν ἐν αὐτῷ
τὸν λόγον· καὶ ἴδιον μὲν ποιήσασθαι
σῶμα τὸ ἀναληφθέν· ψυχῆς δὲ αὐτὸν
τῆς λογικῆς τε καὶ νοερᾶς ἀναπλη-

ρῶσαι τὸν τόπον· ἕτεροι δὲ αὖ πρεσβεύου-
σι μέν· ταῖς τούτων δόξαις τὰ ἐναν-
τία· καὶ ἀντιφέρονται τοῖς φρονήμα-
σιν ἐκ τε θεοῦ λόγου καὶ ψυχῆς λογικῆς καὶ
σώματος ἤτοι τελείως ἀπολύτως ἀνθρω-
πότητος συνεστάναι τε· καὶ ἀναπεπλέ-
χθαι· διακεκαινούμενοι τὸν Ἐμμανουὴλ
συνῆλθε ἔτι καὶ υἱὰ καὶ ἀκριβῶς μετὰ τὸν πα-
τέρα τὴν ἐπ᾽ αὐτὸν τετηρήκασι δόξαν·
καταδιαιροῦσι γὰρ εἰς δύο τὸν ἕνα Χριστόν· καὶ
παχεῖαν ὥσπερ αὐτοῖς ἐμπνέοντες τὴν
διατομήν· ἀνὰ μέρος ἑκάτερον· καὶ
μονογενοῦς Χριστοῦ καὶ ἑστῶτα παραδεικνύου-
σι μὲν ἑτέρους μὲν εἶναι διατεινόμενοι,
τὸν ἐκ παρθένου τεχθέντα τέλειον ἄν-
θρωπον· ἕτερον δὲ αὖ τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λό-
γον· ἀλλ᾽ ὅτι ποτέ ἐστιν ἥ τε τοῦ θεοῦ φύσις καὶ
τῆς σαρκὸς διακρίνοντες· οὐ λέγομεν
μόνοις εἰς τοῦτο διαφοραῖς ἐμφιλοχωρεῖ
θέλοντες· οὐ γὰρ ἂν ἐννοίας τῆς ἀληθοῦς
εἰς τοῦτο διημάρτομεν· ἑτεροφυεῖς ἡ αὐ-
τῆς σαρκὸς τε καὶ θεότητος· ἀλλὰ τὸν μὲν ἕ-
να ὥσπερ οὖν ἰδίᾳ τιθέντες καὶ ἀνὰ μέρος
τὸν δέ, ὡς ἐν φύσει τε καὶ ἀληθῶς υἱὸν ὀ-
νομάζουσι· καίτοι θέλοντες εἶναι Χριστι-
ανοὶ καὶ λογικοὶ διὰ ταῦτα τοῖς ἱεροῖς τούτους συγ-
γράφοντες, εἰπεῖν τε τολμήκασιν αὐ-
ταῖς λέξεσιν οὕτως· ὁ μὲν γὰρ φύσει ἀλη-
θῶς υἱός, ὁ ἐκ θεοῦ πατρός ἐστι λόγος· ὁ δὲ ὁμω-
νύμως τοῦ υἱοῦ υἱός· καὶ ἕτεροι αὖ πάλιν

οὐ σὰρξ ὁ τοῦ θεοῦ λόγος, ἀλλ' ἄνθρωπον ἀνειληφώς·
ὁ μὲν γὰρ μονογενὴς προηγουμένως
καὶ ἑαυτὸν υἱὸς τοῦ θεοῦ ἐστιν τοῦ πάντων
δημιουργοῦ· ὁ δὲ ἀνειλημμένος ἄνθρωπος οὐ φύ-
σει θεὸς ὢν διὰ τὸν ἀναλαμβάνοντα αὐτὸν ἀ-
ληθῶς θεοῦ υἱόν, ὁμωνύμως αὐτῷ χρη-
ματίζει· τὸ μὲν γὰρ οὐδεὶς ἔγνω τὸν υἱὸν
εἰ μὴ ὁ πατήρ, τὸν φύσει τὸν καὶ ἀληθεί-
ᾳ δηλοῖ ἐκ τοῦ πατρὸς υἱόν· τὸ δὲ λεγόμε-
νον ὑπὸ τοῦ Γαβριήλ· μὴ φοβοῦ Μαριάμ,
εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ θεῷ· καὶ ἰδοὺ
συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱὸν καὶ κα-
λέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, τῷ ἀνθρώπῳ ἐφαρ-
μόζει· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐκεῖνοι· φρονήσω-
μεν δὲ ἡμεῖς οὐχ ὧδε· πόθεν ἂν ἀπο...
γὰρ οὐδαμῶς τῶν ἑτεροδόξων ὁ λόγος
τε ... χαμαιφερῶν τὴν εὐσεβῆ διαστρέ-
χειν ἑτέραν τὴν δόξαν σιωποῦ καὶ διε-
στραμμένην· καὶ εἰ μέν τις ἕλοιτο μα-
κρὸν ἐφ' ἑκάστῳ ποιεῖσθαι λόγον καὶ δι-
κῇ τὴν μακρὰν δρόμον, οὐκ εὐαρίθμητον δα-
πανήσει χρόνον· διὸ συναχθῆναι δεῖ ἰδεῖν τε
καὶ διὸ διαφυκτὸν ἅπαντας κατορθώ-
σει μόλις· ὡς παρέντες δὴ ποῦ τὸ δεῖν
οἴεσθαι μακρὰ καὶ σφόδρα στενολεσχ-
καὶ ὀλίγον κομιδῆ τὴν μακρὰν ἐάσαν-
τες τοῦ ἑκάστου, φέρε λέγωμεν καὶ
πρό γε τῶν ἄλλων τοῖς δοκεῖ ταῖς πο-
νᾶσθαι μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μήτε
μὴν τὸ μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον,

τουτέστι Χριστὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδι-
καιώθη ἐν πνεύματι· ὤφθη ἀγγέλοις· ἐκηρύχθη
ἐν ἔθνεσιν· ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ· ἀνελήφθη
ἐν δόξῃ. δεῖν δὲ οἶμαι τοὺς δι' ἐναντίας
φερομένους ἔχειν τὴν αἰσχίω τοῖς πάλαι κα-
τηγόρους ἀποκαλεῖν τοὺς τῆς οἰκου-
μένης μυσταγωγούς· οἷς αὐτὸς ἔφη Χριστὸς πο-
ρευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔ-
θνη. ἢ γὰρ πρὸ τούτου καταπεφρονήκασι
δῆλον, ὀρθὰ μὲν μέλλεσθαι φρονεῖν τοὺς ἀπὸ
Χριστοῦ· φράσαντες δὲ τὸ ἐρρῶσθαι δεῖν ταῖς
σφῶν αὐτῶν ἀμαθίαις· ἀπελέγξομεν δὲ ἐλ-
χεσθαι τῶν ἱερῶν γραμμάτων· τὴν δὲ αὐ-
θάδη τῶν αἰτιῶν διὰ τοῦτον τὰς τρίψη·
ταύτην ἱέναι τὴν ἀλήθειαν· εἰ γὰρ αὐ-
χὶ ἕτερον οἶμαί τι τὸ τῆς ἀσεβείας μυστή-
ριον ἢ αὐτὸς ἡμῶν ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος· ὃς ἐ-
φανερώθη ἐν σαρκί· γεγένηται γὰρ δι' αὐτ-
ίας καὶ θεοτόκου παρθένου μορφὴν δού-
λου λαβών· ὤφθη δὲ καὶ ἀγγέλοις οἱ γεννη-
θέντα καταγεραίρουσι· δόξα ἀπεφάσιν
ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις
εὐδοκία· καὶ μὴν τοῖς ποιμέσι καταση-
μαίνοντες τὸν δι' ἡμᾶς ἐν σαρκὶ θεὸν λόγον·
ἰδοὺ δή φασιν ἐγεννήθη ὑμῖν σωτὴρ ὅς ἐστι Χριστὸς
κύριος ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον·
εὑρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον καὶ
κείμενον ἐν φάτνῃ· οὐ δὲ τόκος διὰ παρ-
θένου καὶ φανέρωσις ἐν σαρκί· πῶς οὐ-
κ ἀδρανὴς εἰκαιομυθία· πῶς δὲ οὐχὶ

μανίᾳ καὶ λῆρος· τὸ τῆς δοκήσεως
ὄνομα· τῆς οὕτως ἀφρονος τε καὶ ἐμαρτ-
καταγράφειν οἰκονομίας· εἰ γὰρ σῶμα
καὶ δόκησις ἦν καὶ οὔτε σταυρὸς ... ἐμ-
θανάτος οὔτε μνῆμα οὔτε τὸ μὴ παρθένος
οὐκ ἐπελάβετο σπέρματος ἀβραὰμ
ὁ ἐκ θ(εο)ῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς λόγος· οὐχ ὡμοιώθη τοῖς ἀ-
δελφοῖς· σῶμα γὰρ οὐ τύπου ταῖς καθ' ἡ-
μᾶς· ἀλλὰ μὲν ἐν σώμασιν ἁπτοῖς
καὶ ὁρατοῖς· καὶ τὴν γῆν ἐν ἡ ταύτην δι-
σάρκα κατημφιεσμένοι· καὶ φθορᾷ
καὶ πάθεσιν ὑποτιθέμεθα· οὐκοῦν εἰ μὴ ἐπ-
γόμενος ἀεὶ ὁ λόγος· οὐδὲ ἐν ᾧ πέπονθεν
αὐτὸς πειρασθεὶς, δύναται τοῖς πει-
ραζομένοις βοηθῆσαι· οὐδὲ γὰρ ἀνθρ-
ώπῳ ἄθροισμα· οἱ χριστιανοὶ δὲ οὐ τὸ ...
ἡμεῖς τὸ μηδὲν ἀληθὲς· ποῖον γὰρ
εἴπω τὸν δὲ δοκοῦν ὑπὲρ ἡμῶν· ἢ πο-
τοῖς παίουσι παρεῖχεν ὑπὸ στέρνου ...
πρὸς τὰς ἐκ τῶν ἰουδαίων διεμαρτύ-
ρει πληγάς· ἥλοις δὲ διαπαρεὶς ...
χεῖρας τε καὶ πόδας τὸν οὐκ ἐν σαρκὶ
πεφηνότα· τίνα δὴ τρόπον οἱ ...
τίς ἄν· ἢ ποίαν εἰπέ μοι παρ' ἀνθρ-
μύττον τε σοι πιλάτου δορυφόροι· τὸ
τίμιον αἷμα συναναμίξαντες ὕδατι τοῖς
θεωμένοις παρέδειξαν· καὶ εἰ χ(ριστὸ)ς
τούτων τὸ ἐπιεικῆ μα λέγειν· οὔτε ἀπο-
θανεῖν ὑπὲρ ἡμῶν· οὔτε μὴν ἐγήγερται
ὁ χ(ριστὸ)ς· οὐ παραδέχεσθαι τοῖς ἀνήρ...

κεκοίμηνται μὲν ἐν τῇ πίστει· οἱ χριστιανοὶ δὲ ὁ σταυρὸς
τοῦ κόσμου σωτηρία καὶ ζωή· καὶ διόπερ
λέγομεν τελέως ἡ τῶν μὲν πίστει κεκοι-
μημένων ὁμολογίας· οὐ γὰρ ἰουδαῖος ἔχειν
δοκεῖ· καὶ τοῦ μακαρίου παύλου πα-
ραδόσει· καὶ γὰρ ὑμῖν φησιν ἐν πρώτοις
ὃ καὶ παρέλαβον· ὅτι χ(ριστὸ)ς ἀπέθανεν
ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γ-
ραφάς· καὶ ὅτι ἐτάφη· καὶ ὅτι ἐγήγερ-
ται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς γρα-
φάς· καὶ ὅτι ὤφθη κηφᾷ· εἶτα τοῖς δώ-
δεκα· ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις
ἀδελφοῖς ἐφάπαξ· ἐξ ὧν οἱ πλείονες
μένουσιν ἕως ἄρτι· τινὲς δὲ καὶ ἐκοι-
μήθησαν· εἶτα ὤφθη ἰακώβῳ· ἔπει-
τα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν· ἔσχατον δὲ
πάντων ὡσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι ὤφθη
κἀμοί· φησὶ καὶ μεθ' ἕτερα πάλιν· εἰ
δὲ χ(ριστὸ)ς κηρύττεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερ-
ται· πῶς λέγουσιν ἐν ὑμῖν τινες· ὅτι ἀνά-
στασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν· οὐδὲ χ(ριστὸ)ς ἐγήγερ-
ται· εἰ δὲ χ(ριστὸ)ς οὐκ ἐγήγερται· κενὸν ἄρα
τὸ κήρυγμα ἡμῶν· κενὴ γὰρ καὶ ἡ πίστις
ἡμῶν· εὑρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρ-
τυρες τοῦ θ(εο)ῦ· ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ
τοῦ θ(εο)ῦ· ὅτι ἤγειρε τὸν χ(ριστὸ)ν ὃν οὐκ ἤγειρεν
εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται· τε-
θνάναι γὰρ ἄν· εἰπέ μοι τίνα δὴ τρόπον ἤ-
σχυνε· πῶς οὖν ἀνέστησε τὸν χ(ριστὸ)ν ὁ π(ατ)ὴρ
σωματοῦντα καὶ δόκησιν καὶ τοῖς τοῦ

θανάτου δεσμοῖς, οὐχ ἁλώσιμον·
χέσθω δὴ νῦν ὁ ἐκεῖ νενεμημένος· μῦθον
ἄλλως καὶ ἀνθρωπίνου χ(ριστὸ)ς αὐτοῖς ἱερά-
ματα ταῦ ἐκεῖνον ἡγοῦμεν θα· τοὺς τῇ
τοιούτους ἡμῖν περὶ καταμηνύει γραφ(ὴ)
τοῦ σ(ωτῆ)ρος ὁ μαθητής· ὅτι πολλοὶ ψευδο-
προφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κό-
σμον· ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ πνεῦμα τοῦ
θ(εο)ῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ ἰ(ησοῦ)ν χ(ριστὸ)ν ἐν σαρκὶ
ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ θ(εο)ῦ ἐστι· καὶ πᾶν
πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν ἰ(ησοῦ)ν, ἐκ τοῦ θ(εο)ῦ οὐ-
κ ἔστι· καὶ τοῦτο ἐστὶ τὸ τοῦ ἀντιχρίστου
ὃ ἀκηκόατε· ὅτι ἔρχεται καὶ νῦν ἐν τῷ
κόσμῳ ἐστὶν ἤδη· εἰ γὰρ μὴ γέγονεν
ἄν(θρωπ)ος, μήτε μὴν ἠνανθρώπησεν ἐν σαρ-
κί· πρὸς τὸν ἐν τοῖς ὁμοίοις πατέρα καὶ
θ(εὸ)ν· οὐδ' ἂν ἀναστρέψειεν ἐξ ὁμοίου καὶ
νῦν ἄν(θρωπ)ος ἀληθινὸς ὅτι καὶ ἐν σαρκί· τὸ
δὲ δὴ καὶ ἕτερον οἴεσθαί τε καὶ φρονεῖν
ἐξ ἀμετρήτου μωρίας γέννησιν μὲν
ἀνήφθαι τὴν διὰ τῆς ἁγίας παρθένου
τὸν ἐκ θ(εο)ῦ φῶτα λόγον· καὶ φύσιν μὲν
αἱμάσσει τὴν καθ' ἡμᾶς· παραιτε-
τρᾶφθαι δὲ μᾶλλον αὐτὸν, εἰς τὴν ἀπο-
γῆς σαρκὸς, δυσφημούντων ἐστὶ τὴν οἰκο-
νομίαν· καὶ τοῖς θείοις σκέμμασιν ἐπι-
τιμᾶν ἠρημένων· ὁ μὲν γὰρ τῶν ὅλων
δημιουργὸς καὶ πολὺς εἰς ἔλεον τοῦ
θ(εο)ῦ λό(γο)ς· κεκένωκεν ἑαυτὸν δι' ἡμᾶς
γενόμενος ἄν(θρωπ)ος· γενόμενος ἐκ γυναι(κός)

ἵνα ἐπείπερ καὶ σαρκὸς κεκοινώνηκε
τὰ παιδία, τουτέστιν ἡμεῖς, καὶ αὐτὸς παρα-
πλησίως μετάσχῃ τῶν αὐτῶν· ἵνα διὰ τοῦ
θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχον-
τα τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον·
καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι φόβῳ θανά-
του διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας.
ὡς γάρ ἔφη τὸ γράμμα τὸ ἱερόν· οἱ δὲ
τοῖς οὕπερ ἐν νῷ αὐτοῖς ταῦτ' ἐκεῖνα φρονοῦσι·
καὶ τοῖς τῆς σοφίας ἐπιτιμῶσι σκέμμα-
σι· μὴ γὰρ δὴ χρεὼν λέγουσιν ὠδῖνας ις
τόκον καταγράφειν ἡμᾶς τοῦ μονογενοῦς·
οἴεσθαι δὲ μᾶλλον τὴν τοῦ θ(εο)ῦ λόγου φύσιν, ἀ-
τὸς ἀθρόον διὰ τοῦτο καὶ γηγενὲς μετεστοι-
χειῶσθαι σῶμα· καὶ τερατῶν φαντάζον-
ται· τοῦ τερατώδους οὐκ εἰδότες· ἐρήρεισται
γὰρ ἡ τοῦ θ(εο)ῦ φύσις, ἐν ἰδίοις ἀγαθοῖς. ς
ἀκατάσειστον ἔχει τὴν ἐφ' οἷς ἐστι διαμο-
νήν· φύσις μὲν γὰρ ἡ γεννητὴ καὶ χρόνῳ παρ-
ενεχθεῖσα πρὸς ὕπαρξιν· πάθοι ἂν τὴν
ἀλλοίωσιν· καὶ οὐκ ἔξω λόγου τοῦ καθή-
κοντός τε καὶ ἀληθοῦς, τὸ χρῆμα κεῖσε-
ται· τὸ γὰρ ἀρξάμενον, λάχαν οἷον μείωσιν
ἤδη καὶ σωματοπαριμένον ἔχει τὸ ἀλλοιοῦσ-
θαι· θ(εὸ)ς δὲ ὁ πάντως ἐπέκεινα γενέ-
σεως καὶ φθορᾶς· τὴν ὕπαρξιν ἔχων ἐ-
ξῃρημένην τε καὶ ὑπερισχύουσαν, ἀμε-
τάβλητος μένει καὶ ἄτρεπτος· καὶ ὥσπερ τὸ τῆς
ἰδίας φύσεως λόγῳ παντὸς τοῦ κεκινη-
μένου τε πρὸς γένεσιν ὑπεραναβέβηκε τ(ὸ) ις

ὑποφέρεται καὶ τοῦτο ἀσυγκρίτοις
διαφοραῖς. οὕτω καὶ ἐν τοῖς εἰωθόσι
συμβαίνειν τοῖς δι' αὐτοῦ γεγονόσιν·
περ ἂν ἐπιστήξει πάλιν παθεῖν οὐκ εἰ-
τὸ πεφυκὸς ἀδικεῖν· οὐκοῦν ἐν ἀγαθοῖς
μὲν τὸ θεῖον ἀμετάτρεπτον τοῖς ἐστί· τὰ δὲ
γε τῆς κτίσεως ἐν ἀλλοιώσει καὶ τροπῇ
καὶ ἀρχὴν ἔχοντα τὴν παραφθορὰν
καὶ τοῦτο γινώσκομεν εὐμαρῶς· καὶ ὡς ἄ-
ριστα φιλοσοφῶν ὁ προφήτης ἱερεμί-
ας ἀναφωνεῖ πρὸς θεόν· ὅτι σὺ καθήμενος
τὸν αἰῶνα καὶ ἡμεῖς ἀπολλύμενοι τὸν
αἰῶνα· καθιδρύεται γὰρ ὥσπερ ἐν ἰδί-
θάκοις τὸ θεῖον ἀεὶ ἀσάλευτον· καὶ ἱερά-
τοις τῶν ὅλων· καὶ ὑπὸ μηδενὸς τῶν
παθῶν τυραννούμενον· ἡμεῖς δὲ τὴν
φύσιν εὐτροχωτάτην τε καὶ παραφορ-
κὸν δὴ πρὸς ἀλλοίωσιν ἔχοντες καὶ τρο-
πήν, ἀπολλύμεθα τὸν αἰῶνα· τουτέ-
στιν ἐν παντὶ καιρῷ καὶ χρόνῳ φθαρτοί
τε ἐσμὲν καὶ τρεπτοί· οὐ γὰρ οἷόν τε τὸ θεῖ-
ον ἐν παρατροπαῖς γένοιτ' ἄν ποτε πα-
τῆς ἰδίας ἰδιότητος ἔξωθεν· ὑπὸ
γε τῶν παθῶν· οὔτ' ἂν ἄφθαρτόν τε καὶ
ἀλλοιουμένη φύσις, τουτέστιν ἡ γενητὴ
τὴν καταπλουτήσειεν ἄν, οὐσιωδῶς
ἀτρεψίαν· οὐ γὰρ ἂν ἐπαυχήσειε τοῖς τῆς
θείας φύσεως ἀγαθοῖς ὡς ἰδίοις ἡ κτίσις·
ἀκούσεται γὰρ εὐλόγως· τί γὰρ ἔχεις ὃ
οὐκ ἔλαβες. ὅτι δέ ἐστιν ἄτρεπτος ὁ υἱός

καὶ ἀναλλοίωτος παντελῶς ἡ τοῦ λόγου
φύσις· ἀλλοιοῦται δὲ τὴν πάντων τελῶς ἡ γεννητὴ·
καταθρήσαιτις ἂν καὶ λίαν εὐκόλως· ἀνα-
μελῳδοῦντος ἐν ψαλμῷ τοῦ μακαρίου δαβίδ· σύ
αὐτοὶ ἀπολοῦνται σὺ δὲ διαμένεις· καὶ
πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται· καὶ
ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίξεις καὶ αὐτοὺς καὶ
ἀλλαγήσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ. καὶ τὰ ἔ-
τη σου οὐκ ἐκλείψουσι. ποῦ τοίνυν ἔτι
μεμένηκεν ὁ αὐτὸς ὁ ἐκ θεοῦ λόγος ἢ πῶς ἂν
ἀληθεύει εἰπεῖν· ὅτι μένει εἰς τὸ εἰρημέ-
νος τε καὶ ἀμετάβλητος ἔχειν· κατὰ τὸν
φύτῃ μέν, εἰς ὅπερ οὐκ ἦν· μεταπεποι-
ηται δὲ. καὶ εἰς σαρκὸς φύσιν καὶ εἰς τὸ φθαρ-
τὸν πεφυκός· ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐστὶν ἡ
αὐτὴ καὶ μία· ταυτό. καὶ τοιγαροῦν ἐν
διαστάσει τῆς. ἁρμόζει γὰρ εἰπεῖν τοῖς ἐκείνων
ἀμαθίας· ἀντιτείνοντας ἀμαθέστερον
ἀνέστιν οὐκ ἀπεικὸς καὶ τὴν ἀπὸ γῆς σάρ-
κα· εἰς τὴν τῆς θεότητος φύσιν ἀναφαίνε-
σθαι ποτέ. καὶ τῆς ἀνωτάτω πασῶν
οὐσίας γενέσθαι σύστασιν. εἴ γε δὴ αὐτὴ
τῆς θεότητος ἡ φύσις· κατ' αὐτὸν τὴν ἑκάστην
ἐμπροσθεν σίαν εἰς τὴν τῆς σαρκὸς μετα-
κεχώρηκε φύσιν. οὐ γὰρ ὥσπερ ἔοικε τὸ
ἄπειρον γὰρ ἔν τινι μὲν κατά τε καὶ ἰδί-
φύσιν ὥσπερ πεπλάσθαι τὴν σάρκα· μεταπλάτ-
τεσθαι δὲ πρὸς θεότητα καὶ εἰς οὐσίαν
τὴν ἀνωτάτω ἀλλ' οὖν τοῖς ἐκείνων μα-
ταιοσύναις τὸ ἀπειθὲς χαριούμεθα· πρὸς

κεισόμεθα δὲ μᾶλλον ταῖς θείαις γραφαῖς
καὶ προφήτου μὲν λέγοντος· ἰδοὺ ἡ παρ-
θένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱὸν καὶ κα-
λέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐμμανουήλ· ἀλ-
τας φρενάζοντος δὲ τὴν προσηγορίαν μηνύον-
τος τοῦ μακαρίου γαβριὴλ καὶ τὴν ἄνωθεν
ψῆφον τῇ παρθένῳ διερμηνεύοντος· ὦ
φοβοῦ γὰρ ἔφη μαριάμ· ὅτι ἰδοὺ συλλή-
ψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱὸν καὶ καλέσεις
τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰησοῦν· ἐκ γυναικὸς ἀληθῶς
γεγενῆσθαι πιστευόμενον τὸν ἐμμανουήλ·
καὶ τὸ λαμπρόν τε καὶ ἀξιάγαστον τῆς θεί-
ας φύσεως οὐ διωσόμεθα καύχημα
φρονοῦντες ὀρθῶς. εἰ δὲ ἐδέξατο γὰρ ὁ
μονογενής, οὐχὶ τῆς ἰδίας φύσεως ἤπερ
ἣν οὐδὲν τι μᾶλλον τοῦ καὶ θηνας ἐν ἀ-
μοσιν· ἀλλ' οὐδὲ τῆς ἀγγέλων· ἀλλὰ σπέρ-
ματος ἀβραάμ καθὰ γέγραπται· ἦν γὰρ
οὕτω καὶ οὐχ ἕτερος τὸ διπλοῦ τῆς ἐμ-
φθορᾶς ἀνασώσασθαι γένος· τί δὲ οὐχὶ κα-
κεῖνο πρὸς τοῖς δὲ καταθαυμάζειν ἄξιον
λόγον γε δὲ οὐχὶ καὶ τὸ ἐρρῶσθαι φράσαντα
τῇ θεοπνεύστῳ γραφῇ· καὶ τοῦ ὡς ἂν εἶναι
μης τὸν οἰκεῖον τίμιος ἀποφαινόμενος μον-
εἰς τοῦτο καθεὶς τὸ διὰ κουλίας· εἰ μὴ
ἐρρωμένως ἀναβλητηρίας ὡς οἴεσθαι δεῖ
τὸν αἰώνων δημιουργόν· τὸν συναΐδιον
τῷ πατρὶ καὶ θεῷ θεὸν λόγον τῇ τῆς σαρκὸς
γενέσει σχηματίζεσθαι μὴ παρ' ἑαυτοῦ σαρκὸς ἔχειν τῆς
ὑπάρξεως τὴν ἀρχήν· καὶ ὁ μέν γε νηφάλ

πάζεσθαι τὸν ἐπέκεινα πάντων αἰῶνος
καὶ χρόνου ὡς ἐν ἐσχάτοις καὶ μάλιστα
τοῖς τῆς ἐνανθρωπήσεως καιροῖς·
προσαναγκάσθαι τὸν θεόν· συνεισκαλ-
ζεως ὥσπερ εἰς τὸ εἶναί τε καὶ ὑφεστάναι
τὰ ἐκ τῆς παρθένου μαίας· τὸν δι' οὗ τὰ
πάντα καὶ ἐν ᾧ τὰ σύμπαντα· ἀλλ' οὐχὶ
προσλῆψιν ἤδη τὴν ἀνθρωπότητα διεληλα-
κασι τῶν κακῶν οἱ μῦθοι μου τοῦτον γραώ-
δη καὶ μυσαρὸν προχειρότατα προ-
σηκάμενοι· καὶ ἀκεραίου μὲν θείας τῆς
οἰκείου ἀνασπασθέντα μοσω. τάφος ἀ-
ληθῶς ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν· ταῖς
γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν· ἰὸς ἀσπί-
δων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν· ὧν τὸ στόμα
ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει· τὸν γὰρ τοι
ὅλου τοῦ παντὸς καὶ προϋφεστάναι
τῶν τοσούτων ἀγνωμονεῖν· τί δὲ δὴ
θεῖοι ἰωάννου μὲν γράφοντος ἐν ἀρχῇ
ἦν ὁ λόγος καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν·
καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος· οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς
τὸν θεόν· πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο καὶ χω-
ρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν· καὶ πάλιν
ὃ ἦν ἀπ' ἀρχῆς ὃ ἀκηκόαμεν· ὃ ἑωρά-
καμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν· ὃ ἐθεα-
σάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφη-
σαν περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς καὶ ἡ ζωὴ
ἐφανερώθη καὶ ἑωράκαμεν καὶ μαρ-
τυροῦμεν· καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν
ζωὴν τὴν αἰώνιον ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα

καὶ ἐφ' ἡμερεμώθη ὑμῖν· αὐτοῦ δὲ Χριστοῦ τῆς ἰδί-
ας ὑπάρξεως τὴν ἀπὸ τῶν αἰώνων ἀρχαιότητα τοῖς
Ἰουδαίοις κατασημαίνοντος· ἐπειδὴ
γὰρ ἔφασκον πεντήκοντα ἔτη οὔπω ἔ-
χεις, καὶ Ἀβραὰμ ἑώρακας, ἐν τῇ ἰδίου
ὑπάρξεως· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν πρὶν
Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγώ εἰμι· οὐ δὲ τὸ π-
ἦν ἔφη μέν, ὡς ἐν μὴ μετρουμένῳ μηδενὸς κα-
ιρῷ καὶ τὸ εἶναι τέτακται σαφῶς, τί μα-
τῆς γεννήσεως κατίδοι τις ἂν τὴν ἀρ-
χαίων· ἢ τίνα δὴ τρόπον ὁ ὢν ἐν ἀρχῇ τί-
παντος ἐπιδείκνυμαι μου παράδοξα
τὸ ἂν· τὸ ἐν κεφαλαίῳ κεῖσθαι τῆς θεοῦ πρὸς σὺ
παρξιν· εἰ μὲν οὖν τις ἔλοι τὸ τούτοις
σχολαίτερον ἂν τι φέρεσθαι, χάριν τῶν
δὲ ἐν τοῖς τῆς θεοπνεύστου γραφῆς πο-
κομίζοντας λόγους τοὺς ἐκ τῆς ἐκεί-
νων ὁμιλίας ἀποκρύπτεσθαι μάλι-
στα μὲν οὕτως ἐναργέστερον οἶμαι τε
ἔλεγχον καὶ πολυλίαν ἔχονται τὸ ἀ-
καλλὲς· περὶ τὸν οἶμαί που φερόντι
ἀξιοῦν· οὐκοῦν ἐπεὶ κεῖνοι οἰόμενοι ὁ πο-
ἐστὶ τῶν καταγνωσμένων συγγενῶν
ρας ἡμαίμουσι γάρ τινες τῆς ἀληθείας
κάλλος καθαπερεὶ τιμίως καὶ κηλι-
τὸν ἐπαίροντες εἰς ὕψος τὸ μέγα κ-
ἀδικίαν λαλοῦντες κατὰ τοῦ θεοῦ κατὰ
τὸ γεγραμμένον ἐν ὑπάρκτον τεκ-
ἰδικῶς οὐ Χριστοῦ φέρεσθαι δοξάζουσι τὸ-
μονογενῆ καὶ οὐκ εἶναι μὲν ἐν ὑποστάσ-

τῇ καθ' ἑαυτόν· ῥήματα δὲ ἀπόρως καὶ λό-
γον τὸν κατὰ μόνην τὴν προφορὰν γε-
νέσθαι παρὰ θεοῦ· καὶ ἐν ἀνθρώπῳ κατοικῆσαι
φασὶν οἱ τάλανες· συνθέντες δὲ οὕτως
τὸν υἱὸν ἀγγελόμενον εἶναι φασὶν αὐτῷ τὸν
οὐ μὴν ἔτι καὶ θεόν· οὐκοῦν καθὰ καὶ ὁ τοῦ
σοφὸς ἐπιστέλλει μαθητής· τίς ἐστιν ὁ ψεύ-
στης εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐ-
κ ἔστιν ὁ Χριστός· οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος,
ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν· π-
ᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱόν, οὐδὲ τὸν πατέρα
ἔχει· ὁ ὁμολογῶν καὶ τὸν πατέρα ἔχει· ἀμφο-
τέροιν ἀμφοῖν καὶ ἑκάτερος ἐν ἑκατέ-
ρῳ· πρόσθεν ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀγ-
γέλων ὀξ ἀφανίζονται· καὶ γεγενημένον
εἰς δόξαν τὸ κατὰ μονον· ἀλλ' οὐδ' ἂν ὅτι
ποτέ ἐστιν υἱὸς ἂν μάθοι πάλιν, εἰ μὴ
ὅτι ποτέ ἐστιν ὁ πατὴρ διενθυμοῖτο σαφῶς.
οὐκοῦν ἀναγκαῖον οἶμαί που καὶ ἀσφα-
λὲς εἰπεῖν· ὡς εἴ περ ἐστὶν ἐν ὑπάρξει
θεός, οὐδ' ἂν τὸν πατέρα κατὰ τὸ ἀληθὲς
νοήσαιμεν ἄν· ποῦ γάρ ἐστι πατὴρ εἰ μὴ
γεγονὼς ἀληθῶς· ἢ εἴ περ γεγέννηκεν
τὸ μὴ ὑφεστὸς μηδὲ ὑπάρχον ὅλως. τὸ
γεννηθὲν ἔσται τὸ μηδέν· τὸ γάρ τοι μὴ ὑ-
φεστὼς ἐν ἴσῳ τῷ μηδενί· μᾶλλον δὲ παν-
τελῶς οὐδέν· εἶτα τοῦ μηδενὸς ἔσται
πατὴρ ὁ θεός· ἀλλ' ὦ βέλτιστοι φαῖεν ἂν ἐκεῖ-
νοι πρὸς τοῖς τῶν τοιούτων ἐξηγητὰς
ὑψηλοὺς εἶναι τὰ παρ' ἡμῶν· ἤγουν ἔρο

μένον φράζετε. πῶς δ' ἐξαίρετος ἢ εἷς ἢ μόνος
ἀγαπητὸς τοῦ θεοῦ καὶ πατρός. καὶ εἰ δὲ
δοκεῖν ὑποβρημάτων τὸν υἱὸν τὸν καθ' ἡ-
μᾶς οὐχ ὑφεστῶτα, τὸ μηδὲν ἄρα αἰ-
δοκεῖν ὑποβρημάτων. καὶ οὔτε γέγονεν
σὰρξ ὁ λόγος· οὔτε τὸν τίμιον ὑπέστη
σταυρόν· οὔτε κατήργηκε τοῦ θανάτου
τὸ κράτος· οὔτε μὴν ἀνεκαίνωσε πά-
λιν. εἰ γάρ ἐστι τὸ μηδὲν καὶ ἀνύπαρ-
κτος καθ' ἡμᾶς, πῶς ἐν γε τούτοις
γένοιτο ἄν· ὑπερφέρναι κενοῦν ἄρα
τῆς ἁγίας γραφῆς ὁ λόγος τοῖς πεπι-
στευκότας. καὶ ἡ τῆς πίστεως ἐδραι-
ότης οἴχεται πρὸς τὸ μηδέν. τί δὲ οὐ-
κ ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχειν τὸν υἱόν. τὸ ἱ-
ερὸν ἡμῖν ὑπεσήμανε γράμμα. εἰκό-
να τε αὐτὸν καὶ χαρακτῆρα φησὶ τ-
ῶ γεγεννηκότος. καίτοι πῶς τοῦτο ἐστὶ
οὐχ ἅπασι μὲν ἀρίδηλον. αἰδεῖ κείμενος
ὡς· τὰ ἀρχέτυπα. δεῖ γὰρ οὕτως ἀ-
τας καὶ οὐχ ἑτέρως ἔχειν. οὐκοῦν
εἰ μὴ ἐνυπόστατος ἡ εἰκών. μήτε
μὴν ἐν ὑπάρξει νοοῖτο τῇ καθ' ἑαυτὸ
ὁ χαρακτήρ, ἀνυπόστατον εἶναι δο-
σουσιν ὡς ἐξ ἀναγκαίου λόγου. καὶ τὴ-
ν οὗπερ ἐστὶ χαρακτὴρ καὶ τὸ τῆς εἰκό-
νος ἂν καλῶς ἀναδραμεῖται ποι πάν-
τως ἐπὶ τὸ ἀρχέτυπον. εἶτα εἰ πέμ-
φιλιππησίοις χριστομαθῶν ὑμᾶς ἄρα τὸν ὄντα
τε καὶ ὑφεστηκότα πατέρα κατηλεῖ-

ἠξίου λέγων· κύριε δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα
καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν, ἢ γοῦν τὸν οὐκ ὄντα
τε καὶ ἀνυπόστατον. ἀλλ' οἶμαι φαίη
τις ἄν· μεμνῆσθαι οὐδέν· ὅτι τὸν ὄντα
τε καὶ ὑφεστηκότα. εἰ γὰρ οὐκ ἐστὶ τὸ
μηδὲν ὁ υἱός· ἀπέδειξεν ὑφεστηκώς. καὶ
τὰ τοῦ ἐκείνων ἀχάλινον θράσους ὥσ-
περ εἰκόνα καὶ γνῶσιν ἀκριβῆ τοῦ πατρὸς
ἑαυτὸν ἡμῖν, ἀνθ' ὅτου παρακούομεν λέ-
γων· τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν
εἰμι καὶ οὐκ ἔγνωκάς με φίλιππε·
ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακε τὸν πατέ-
ρα. οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ
ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι. ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐ-
σμεν. ἀλλ' οὐκ ἂν οἶμαι που τὸν ὑφε-
στηκότα καταθρήσει εἴπερ ἐν γε τοῦ
μὴ ὑφεστηκότι. οὐ γὰρ ἂν ἐννοοῖτό ποτε
καὶ ταὐτὸν εἰς ἄκρον τῷ μὴ ὑπάρ-
χοντι, τὸ ὑπάρχον. ἔσται δὲ ὅπως ἐν υἱῷ
μὲν ὁ πατήρ. ὁ υἱὸς δὲ αὖ ἐν τῷ πατρί· ἢ
οὔτοι μὲν εἰπεῖν φησὶ εἰ μὴ ἔστιν ὁ λό-
γος ἐν ὑπάρξει τῇ καθ' ἑαυτόν, ἵνα δυ-
νήσηται ἂν καὶ αὐτὸς ὁ πατὴρ ἔχειν μέ-
ρια αὐτοῦ τὸ μηδέν. νοούμενος δὲ ὑ-
πάρχειν ἐν τῷ μηδενί. τὸ γὰρ οὐκ ὂν
ὅλως, οὐδὲν ἂν νοοῖτο λοιπόν. καὶ γ
κἀντεῦθεν ταχὺς μὲν ὁ λόγος παρεὶς ἡμῖν γὰρ ὅσα
ἐν αὐτοῖς τὴν αὐτοῦ παρ' ἁρμόσει. παριστᾷ-
σιν οὐδ' ὅμως εἰς τὸ ἀπηχές. τῶν δι' ἐ-
ναντίας τὰ δόγματα τεθείκασιν ἄρτι

εἰ ἑκάστῳ ἐστὶν ἄρα δὴ πρότερον ὂν τοῦ υἱοῦ
τοῦ μὴ λαχοῦσί τι τὸ εἶναι τοῖς οὖσι, πε-
ποίηκεν ὁ πατήρ· εἰ δὲ δή τις ἔροιτο πό-
τερα τοῖς οὖσι τὸ εἶναι καλόν, ἢ τὸ μὴ
εἶναι, φαίη τις ἂν εὐθύς, ὅτι τὸ εἶ-
ναι· τοῖς γὰρ οὐκ οὖσι ποτὲ τὸ εἶναι δ'
ἀγαθὸς ὅτι μάλιστα κεχρημάτικεν
καὶ ἔστιν ὁ δημιουργός· ἔχοι γε δὲ ἂν τὸ δε-
τὸ χρῆμα τῇ φύσει· οὐκοῦν ἐν ἀμεί-
νοσιν ἡ κτίσις, ὅπερ ὁ διὰ τοῦ υἱοῦ
παρήχθη πρὸς γένεσιν· ὁ μὲν γὰρ
οὐχ ὑφεστηκὼς ἂν λέγοιτο· τὰ δὲ ὑφε-
στηκότα γε καὶ ἐν τῷ εἶναι νοεῖται·
ὢ τῆς τῶν ἐμμανῶν ἀπονοίας· ὢ τῆς
τῆς δυσφημίας· ζωὴ γὰρ ὁ λόγος ἐστὶ
τοῦ θεοῦ καὶ ἐνεργής, καθὰ γέγραπται·
τοιγαροῦν καὶ ἔφασκεν· ἐγώ εἰμι ἡ ζωή·
ἀλλ' οὐκ ἂν νοοῖτο ζωὴ μὴ ὑφεστηκώς·
ζωὴ δὲ ἐστὶ κατὰ φύσιν διαιωνίζουσα ἐν ταύτῃ
οὐδαμῶς· τὸ ἄρα μὴ ὑφεστάναι λέ-
γειν τὸν ἐκ θεοῦ πεφηνότα λόγον, ψιλο-
γόρημα σαθρὸν καὶ φερόμενον ἀπὸ γνώ-
μας τῆς ἠλιθιωτάτης μωσῆς γὰρ ἐφ-
κεν αὐτὸ· ἐνυπάρχει μόνων· τὸ δὲ ὂν ἀληθῶς
οὐκ ἐν ὑποστάσει τῇ καθ' ἑαυτὸ σωζό-
μενον, πῶς ἂν νοοῖτό ποτε· οὐκοῦν
τῇ διαλήψει τῶν καθοριζομένων
κότως τὸ εἰς ἀνυπαρξίαν μαθὼν οὐ μι-
κροὺς ἐπαινέσομεν φιλοθεεῖν
εἰ μάλα δὲ διδαχθεῖσιν τὸ ἀληθές· οἱ τὴν

πᾶσθαι λέγοιεν ψυχῆς λογικῆς, τὴν μὲν ὡς θε-
σαν τῷ λόγῳ δὲ κα σαρκὶ γὰρ ποιουμένους
τὴν ζωτικὴν τε καὶ αἰσθητικὴν λαχοῦσῃ
μόνῃ ἡμῖν ἀμφιέννυνται τὸν λόγον, παρ-
φέρουσιν εἰς κόσμον· τὴν νοῦν καὶ ψυχὴν
ἐνέργειαν ἀποσπώμενοι τοῦ μονογε-
νοῦς· καταπεφρίκασι γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπη
ψυχωθεῖσαν ψυχῇ λογικῇ τὴν ἀνθρωπίνην
κατὰ φύσιν ἡνῶσθαι τὸν λόγον ὁμολο-
γεῖν· τῆς μὲν ἀνθρώπων καὶ ἀρχαιοτά-
της πίστεως τὴν παράδοσιν ὀλίγου
πάντελῶς ἀξιοῦντες λόγου, θήσει δὲ
μόνῃ τῇ κατ' αὐτοὺς φάσει· καὶ τοῖς ἰδίοις
δεῖν ἕπεσθαι λογισμοῖς ὡς μαθητευόμενοι·
καὶ φρονοῦντες ἀληθῶς, παρ' ὃ δεῖ φρο-
νεῖν· καίτοι ὁ λόγος αὐτοῦ τοῦ τοιοῦδε
δόγματος ἐνυφαίνεσθαι τὸν θεοῦ μεσίτην
καὶ ἀνθρώπων κατὰ τὰς γραφὰς συγκεῖσθαι
φαμέν· ἔκ τε τῆς καθ' ἡμᾶς ἀνθρωπό-
τητος τελείως ἐχούσης κατὰ τὸν ἴδιον
λόγον καὶ ἐκ τοῦ πεφηνότος ἐκ θεοῦ κα-
τὰ φύσιν υἱοῦ τουτέστι τοῦ μονογενοῦς,
διαιρούμεθα δὲ σύνοδον μὲν εἶναι
καὶ τὴν ὑπὲρ λόγον συνδρομὴν εἰς ἕ-
νωσιν ἀνίσων τε καὶ ἀνομοίων πρα-
γμάτων φύσεων· ἕνα δὲ ὅμως Χριστὸν καὶ
κύριον καὶ υἱὸν ὀνομάζεσθαι ἐπιγινώσκο-
μεν· ὄντα τὸν αὐτὸν καὶ ὑπάρχοντα καὶ νο-
ούμενον θεόν τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπον· ἀδιαίρετον
δὲ πάντελῶς τὴν ἕνωσιν τηρεῖν ἀξιοῦμεν

τὸν αὐτὸν εἶναι πιστεύοντες καὶ μονογε-
νῆ καὶ πρωτότοκον· μονογενῆ μέν, ὡς
ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον· καὶ ἐκ τῆς οὐσίας αὐ-
τοῦ πεφηνότα· πρωτότοκον δὲ αὖ, κα-
θὸ γεγόναμεν ἄνθρωπος. καὶ ἐν πολλοῖς ἀδελ-
φοῖς· ὥσπερ γὰρ εἷς ἐστὶν ὁ θεὸς, ὁ πατὴρ ἐξ οὗ
τὰ πάντα, οὕτω καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ
τὰ πάντα· θεῖον γὰρ ὄντα κατὰ φύσιν ἐπι-
γινώσκομεν· τὸν δι' οὗ τὰ πάντα λό-
γον. καὶ εἰ γέγονε σάρξ τουτέστιν ἄνθρωπος ἐ-
μοῦ τί που σφόδρα ταῖς ἐμαῖς περὶ τ-
ούτου δόξαις τὰ ἐκείνων συμφέρεσθαι· εἶ-
ναι μὲν γὰρ ὁμολογοῦμεν ὡς παραδε-
χονται καὶ αὐτοὶ Χριστὸν Ἰησοῦν· παρωθοῦνται δὲ
λίαν ὡς δυσσεβὲς ὅτι μάλιστα κατ-
ηγορεῖν δι' ἃ εἰς δύο τὸν Ἐμμανουήλ· ψυχὴν
δ' οὖν ὁμῶς τῆς ἀνθρωπίνης καὶ λογικῆς τ-
σάρκα γυμνὴν ὡς ἄνθρωπος, ἡνῶσθαι φασὶ
αὐτῇ τὸν ἐκ θεοῦ λόγον· ὃ ἐξηύρηται δέ τισι
τοῖς πιθανῶς ὡς οἴονται περὶ τούτ-
ου λόγου· τῶν γάρ τοι φασὶ κατὰ σύνθεσιν π-
ἑνὸς τελείου σύστασιν συνδεδραμηκό-
των τε καὶ ἐξ ἀπείρων ὁρᾶσθαι φιλεῖ τ-
τελείως ἔχοντος καθ' ἑαυτὸ καὶ ὡς
ἐν ἰδίᾳ φύσει τῆς ἐκ μερῶν συνθέ-
σεως οὐ δεδεημένου· τοιγάρτοι φασὶ
παραιτητέον εἰκότως ἀνθρώπου δοῦναι τὸν τέ-
λειον· συνενωθέντα τῷ λόγῳ νοῦν· ἵνα
καὶ ἡ σύνθεσις ἥπερ ἂν ἐπιχωμοῦν τ-
τυχὸν ἀκριβῆ τε καὶ ἀδιάφορον τὸν ἕ-

πάντοιος ἀποσώζοι λόγον· καὶ μὴν καὶ εἰ
μὴ ὥσπερ θείην ἄν· ὡς ἀνθρώπου ἑνῶσαι
πάλιν· εἴ γε δὴ ἐξ ἀμφοῖν τελείου καὶ τοῦ ἐκ
πατρὸς ὄντος λόγου φήσομεν ἑνῶσθαι τὸν Ἐμ-
μανουήλ· οὐκ ἐρημοῦν τὸ δεῖν· μᾶλλον δὲ
ἀδιάφυκτον ἡ δὴ πως ἀναφανεῖται λοι-
πὸν τὸ καὶ αὐτοῦ λείποντος δεῖν· διϊσταμένη τι
χριστοὺς δὲ αὖ δύο φρονεῖν τε καὶ λέγειν.
εἶτα πῶς τούτοις ἀντεροῦμεν ἡμεῖς· πρό-
τερον μὲν ὅτι τῆς πίστεως τὴν οὕτως ἀρχαιο-
τάτην καὶ ἐξ αὐτῶν γνωριζομένην ἀποστόλων
τοιούτων ἐς ἡμᾶς παράδοσιν, οὐ
τοῖς ὥσπερ λεπτομερέσιν ἀκριβείαις καταλύ-
ειν· οὔτε μὴν τοῖς εἰς ἀκρον ἐρευνήμασι,
ὑποφέρειν τῷ ὑπερμοίῳ· ἀλλ' οὐδὲ εἰκεῖ
εἰς μέσον οἰατερ τιμᾶς ὁρίσας ἐριζοίμεν
ὥσπερ λέγοντας· ὡς τὸ δεῖν αὐτὸν ὀρθῶς· τὸ
εἶναί τε αὖ ἑτέρως ἔχειν χρῆν δήπου
καὶ ἡμᾶς αὐτοῖς μονήρη μηθῶς· ἀπομένειν μά-
λιστα τῶν παρὰ σοφῶν θεοῦ τῶν ἰδίων διδασκά-
λων τὴν ὁδόν. καὶ μὴν τοῖς αὖ ἔχειν τὸ
αὐτῷ δεδοκιμασμένοις ἀνθρωπίας ἐ-
πιτιμᾶν· ἀκουσόμεθα γὰρ λέγοντος τοῦ ἐμπρ-
ρως· οὐ γάρ εἰσιν αἱ βουλαί μου ὥσπερ αἱ
βουλαὶ ὑμῶν· οὐδὲ ὥσπερ αἱ ὁδοὶ ὑμῶν
αἱ ὁδοί μου· ἀλλ' ὡς ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ
τῆς γῆς, οὕτως ἀπέχει ἡ ὁδός μου ἀπὸ
τῶν ὁδῶν ὑμῶν· καὶ τὰ διανοήματα ὑ-
μῶν ἀπὸ τῆς διανοίας μου· ἴσως δὲ
οὔτι που δέον προσκυνήσομεν· ἀλλ' οὐ

χριστοῖς ἐροῦμεν δύο· κἂν ἐντυχῶσιν ὅ(τι)
ἀπιστείωμεν· τυχὸν λογικὴν τὸν ἑνωθέντα
ταυτῷ λόγῳ ναόν· ὥσπερ γὰρ κατ' αὐτὸν
ἐκεῖνον οἷς ἂν ἔχειν δοκοῖεν· κἂν εἰ κλον
λέγοιτο τῆς σαρκός· καὶ τοῦ ἐκ τοῦ θ(εο)ῦ
καὶ π(ατ)ρὸς πεφηνότος λόγου· οὐδεὶς αὖ
τοίνυν ἀναπείσει λόγος· ἂν ἀμείβεσθαι τὴν
σάρκα τεθέντας καὶ ἂν ἀμείβεσθαι αὖ
τὸν μονογενῆ δι' ἄλλα χριστὸν ὁμολογεῖν·
οὕτω καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἀνθρώπου τῆς
τελείως ἐχούσης· καταῦτε τὸν τῆς ἰδί(ας)
φύσεως ὅρον εἰσιὼν ἠνέχθαι λέγομεν·
καὶ ἠμείωσθαι πρὸς ἀπορρήτους τε καὶ ὑ-
περ μονῶν τὸν ἐκ θ(εο)ῦ λόγον· οὐχ ἵνα δι' ἀλ-
λοιώσομεν· ἀμείβομεν καὶ τὸν αὐτὸν φύσ-
ιν· ὄντα θ(εὸ)ν καὶ δόξαν τῆς πεφηνότ(ος)
τῆς οὐσίας τοῦ θ(εο)ῦ καὶ π(ατ)ρὸς ἐν ἐσχάτοις
δὲ τοῦ αἰῶνος καιροῖς γενόμενον ἄνθρωπον ἐκ
δὲ τῶν τῆς ἁγίας καὶ θεοτόκου παρθένου γε-
γεννημένον· προστιθέμενον αὐτὸν εἰς τὰ
ὁμοίων ἀγγέλων ὥσπερ κηρυσσόμενον κατὰ
τὰς γραφάς· εἰ δὲ δὴ φαῖεν ὅτι μόνην
μὲν ἐδεῖτο τοῦ καθ' ἡμᾶς τῆς τοῦ μο-
νογενοῦς ἐπιδημίας ἐθελήσας δὲ
ὀφθῆναι τοῖς ἐπὶ γῆς καὶ ἀνθρώποις συνα-
ναστραφῆναι παραδεῖξαι τε ἡμῖν τῆς
ἀγγελικῆς πολιτείας τὴν ὁδὸν οἰκο-
νομικῶς ἠνέσχετο τὴν ὁμοίωσιν ἀνθρώ-
πων σάρκα· τὸ γάρ τοι θεῖον κατὰ φύ-
σιν ἰδίαν οὐχ ὁρατόν· ἡ γνωστότης ἀμ-

-σον τῆς ἐνανθρωπήσεως τὸν σκοπὸν
καίσιμεν τῷ οὐδαμῶς τὸ μέγα τῆς οἰ-
κονομίας μυστήριον· εἰ γὰρ δὴ μόνην ἔχει
τὴν ἀφορμὴν τοῦ ὀφθῆναι τοῖς ἐπὶ γῆς
τοῦ μονογενοῦς ἡ σάρκωσις· εἴτ' οὖν
ἐνανθρώπησις· προστίθεισι μὲν
ἕτερον οὐδὲν τῇ ἀνθρώπου φύσει πῶς οὐκ ἀ-
μεινον ἦν ἀληθῶς καὶ σοφὸν· τῇ τῶν δο-
κήσεων συμφέρεσθαι δόξῃ καὶ ἡμᾶς αὐ-
τοὺς οἱ τυχεῖν τε ὁμοῦ καὶ γηΐνου σώματος
ἀσυμφυέσιν αὐτοῖς τὸν λόγον· ὀφθαλμοῖς
συγγενῶς ἄνθρωπον μυθοπλαστοῦσι μὲν οἱ δεί-
λαιοι· ἡμαρτηκότα δὲ τὰ ἀληθοῦς ἀνοίας
ἢ καὶ οὐ συνίδωμεν τί καὶ ἱερόν· ἢ οὐκ ἀ-
μεινον ἐρρύσθη μείωσιν δεχόμενον μὴ σώζειν τὴν ἀν-
θρώπου φύσιν ὁ ἐκ θ(εο)ῦ λόγος· καὶ εἴ γε τὸ μὲν
σαρξ· ἀπαγγελάσθαι μὲν, αἰσθαρσί-
σαρκικῆς· δόξαι δοιὼ ὁμοίως τῷ γηΐνῳ
κεχρῆσθαι σώματι διαπεραίνεται οὗ τι
τὸν προτεθέντα σκοπὸν τίς οὖν ἄλλο
λοιπὸν τῆς ἐπιδημίας ὁ λόγος
ἤτοι πρὸ τοῦ τῆς ἐνανθρωπήσεως
σπουδάζεται δὲ ὅτου χάριν εἴ τις ἐροῖτο
τυχὸν ἀνταποδώσεται πρὸς ἡμῶν ἡ θεία
διδάξει γραφὴ εἰ θεοδιδάκτως εὖ γεννᾶσθαι πυθέσθαι
τῶν ἱερῶν γραμμάτων· καὶ ταῖς τῶν αὐτ-
οπτῶν φωναῖς ἐνερείσας εὖ μάλα
τὸ δὴ ἀμοίας τὸν ὀφθαλμὸν, ἀθρήσα-
λοιπὸν τὸ ζητούμενον· ἔφη τοίνυν ὁ σοφὸς
ἡμῖν παῦλος, αὐτὸν ἔχων ἐν ἑαυτῷ λα-

λοιπὸν τὸν χν̄· ἐπειδὴ δὲ τὰ παιδία
κεκοινώνηκεν αἵματος καὶ σαρκός, καὶ
αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν,
ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ
κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι
τὸν διάβολον· καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅ-
σοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν
ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. καὶ μὴν καὶ ἑ-
τέρωθι τὸν τρόπον ἡμῖν ἀφηγούμενος
τό γε δὴ ἀδύνατον τοῦ νόμου ἐν ᾧ ἠσθένει,
φησὶ διὰ τῆς σαρκός, ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ
υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς
ἁμαρτίας, κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν
ἐν τῇ σαρκί· ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νό-
μου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ
σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ
πνεῦμα. ἄρα οὖν οὐχὶ προδηλότατον
οὐδενὶ τρόπον τῶν ἀσυμφανῶν, ὅτι καὶ
θελήματι γεγονὼς ὁ μονογενὴς τουτέστι
τέλειος ἄνθρωπος, ἵνα τῆς μὲν ἐπείσα-
κτου φθορᾶς, τὸ γήϊνον ἡμῶν ἀπαλ-
λάξῃ σῶμα· τῇ καθ' ἕνωσιν οἰκονομίᾳ
τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ζωὴν ἐνιείς. ψυχὴν δ'
ἰδίαν τὴν ἀνθρωπίνην ποιούμενος, ἁμαρ-
τίας αὐτὴν ἀποφήνῃ κρείττονα, τῆς
ἰδίας φύσεως τὸ στερεοπαγές τε καὶ ἄτρε-
πτον· οἷά περ ἔριον βαφὴν ἐγκαταχρώ-
σας αὐτῇ; δεῖν γε δὲ οἶμαι τοῖς περὶ
τούτου λόγοις παραδειγμάτων. πο-
λλὴν ἔχουσι τὸ ἀσυμφανές. ὁ ἐρῶν

γὰρ μόλις ἐν ἐσόπτρῳ τε καὶ αἰνίγμα-
τι, τὰ θεῖά τε καὶ ὑπὲρ νοῦν μυστήρια.
ἤδη δ' ἂν οὐκ ἀπὸ τρόπου οἶμαί που τὸ χρῆ-
μα· φέρε δὲ ἑαυτῷ τὸν εἰκότα· μαρ-
γον δὲ· τὸν ἀληθῆ λογισμὸν ὥσπερ γῆν
ἐπειδὴ γέγονε σὰρξ τοῦ ζωοποιοῦ τῶν
πάντων λόγου, τὸ θανάτου καὶ φθο-
ρᾶς ὑπερφέρεται κράτος, κατὰ τὸν αὐ-
τὸν οἶμαι τρόπον ἐπείτοι γέγονε τὴν
τοῦ πλημμελεῖν οἰκειώσατο, ἐνηργασ-
μένην ἔχει λοιπὸν τὴν ἐφ' ἅπασι τοῖς
ἀγαθοῖς ἀμεταποίητον στάσιν καὶ τῆς
καθ' ἡμῶν πάλαι τυραννούσης ἁ-
μαρτίας ἀσυγκρίτως κρείσσων ὑπερτέρα ἀν-
θρώπου τε γὰρ καὶ μόνος ἄνθρωπος ἐστὶ τῆς
Χριστὸς οὐκ ἐποίησεν ἁμαρτίαν· οὐδὲ
εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. ῥίζα
δ' ὥσπερ καὶ ἀπαρχὴ τεθειμένος
τῶν εἰς καινότητα ζωῆς ἀναμορφου-
μένων πνι, καὶ τὴν τοῦ σώματος ἀ-
φθαρσίαν καὶ τὸ ἐκ τῆς θεότητος ἀσφα-
λὲς καὶ ἐνηργασμένον ὡς ἐν μεθέξει
καὶ κατὰ χάριν· καὶ εἰς ἅπαν ἤδη τὸ
ἀνθρώπινον παραπέμπει. καὶ τοῦτο
εἰδὼς ὁ θεσπέσιος γράφει παῦλος· ὥσ-
περ γὰρ ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ
χοϊκοῦ, φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ
ἐπουρανίου· εἰκόνα μέν γε δὴ τοῦ χοϊκοῦ,
τὸ ὀλισθηρὸν ἔφη πρὸς ἁμαρτίαν. καὶ
τὸ ἐντεῦθεν ἡμῖν ἐπιρριφὲν τὸν θάνατον

ἐγκόμαι δὲ αὐτοῦ ἐπ' αὐτοῦ τουτέστι Χριστοῦ
ἑδραῖον εἰς ἁγιασμὸν καὶ τὴν ἐκ θανά-
του καὶ φθορᾶς ἀναβίωσιν δηλονότι καὶ ἀνα-
καίνισιν, εἰς ἀφθαρσίαν τε καὶ ζωὴν
λοιπὸν ὅλης ὡς ἡμῶν ἀσφαλῶς φαμέν, τῆς κοι-
νῆς ἡμῶν ἀνθρώπων ποιητὴν τὸν ἐκ Θεοῦ λόγον·
οὐ γὰρ ἦν που τὸ ἀπομεῖναι ἐν ᾅδῃ ἡμῶν τουτέστι
ψυχὴν οὐδαμῶς ἠξίωσε λόγου· μόνη δὲ
ἐρρύσθη τῆς ἐκεῖ τῆς ἐπιδημίας τοῦ
νόμου ἔπραττε τὸ δὲ διάφορον καὶ ἀνθρώ-
οἰκονομίας τὸ μυστήριον· προσεχρήσα-
το δὲ καθάπερ ὀργάνῳ τῇ μὲν ἰδίᾳ σαρ-
κὶ· πρὸς τὰ σαρκικὰ ἔργα τε καὶ ἀρρωστή-
ματα· φυσικὰ καὶ ὅσα νόμου μακρά·
ψυχῇ δὲ αὐτῇ ἰδίᾳ πρὸς τὰ ἀνθρώπινα
καὶ ἀνυπαίτια πάθη· πεινῆσαι γὰρ λέγε-
ται κοπιᾶσαί τε ὑπενεγκεῖν, τοῖς ἐκ μα-
κρῶν ὁδοιποριῶν· ἀγωνίας τε καὶ φόβου
καὶ λύπην καὶ ἀγωνίαν· καὶ τὸν ἐπὶ τῷ
σταυρῷ θάνατον· ἐπαρρησιάζοντος γὰρ οὐ-
δενὸς τὰ θεῖα κενώσαντα ἑαυτοῦ τὴν ἰδίαν ψυ-
χὴν ὑπὲρ ἡμῶν ἰδίᾳ καὶ μελετῶν ἐκ ζωῆς
τὴν κυριακὴν σάρκα μὲν τὴν ἰδίαν ἀντὶ τῆς
ἁπάντων σαρκὸς ἀντάλλαγμα ἀλη-
θῶς δῶρον ἀντάξιον· ψυχὴν δὲ τὴν ἰδίαν
ἀντίλυτρον τῆς ἁπάντων ποιούμενος
εἰ καὶ ἀνεβίω πάλιν ζωὴ κατὰ φύσιν
ὑπάρχων ὡς Θεός· καὶ γοῦν ὁ θεσπέσιος
πρξ Πέτρος ἄνδρες ἀδελφοί φησιν ἐξὸν
εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς

περὶ τοῦ πατριάρχου Δαβίδ, ὅτι καὶ ἐτε-
λεύτησε καὶ ἐτάφη· καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ
ἔστιν ἐν ὑμῖν· προφήτης οὖν ὑπάρχων
καὶ εἰδὼς ὅτι ὅρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ Θεὸς
ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ καθίσαι
ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, προειδὼς ἐλάλη-
σε περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ· ὅτι οὐ
κατελείφθη εἰς ᾅδου ἡ ψυχὴ αὐτοῦ·
οὔτε ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν· οὐ γὰρ
τοι θεμιτὸς εἰπεῖν, φθορᾷ μὲν κρατηθῆ-
ναι ποτὲ τὴν ἑνωθεῖσαν τῷ λόγῳ
σάρκα· κάτοχον δὲ ἐν ταῖς ᾅδου πύλαις
τὴν θείαν εὑρέσθαι ψυχήν· οὐκ ἐγκατε-
λείφθη γοῦν εἰς ᾅδου καθὰ καὶ ὁ θεσπέσιος
ἔφη Πέτρος· οὐ γὰρ ἦν που τὴν ἀνίκητον
ὄντως τελείως καὶ ἀνάλωτον τοῦ θανάτου
φύσιν, τουτέστι τὴν θεότητα τοῦ μονογε-
νοῦς· τῶν ὑποχθονίων μυχῶν ἀναμεμνῆ-
σθαι φήσομεν· οὐ γὰρ ἂν ἠξιώθη τὸ Χριστοῦ
μνημεῖον, εἰ μὴ ἐνῴκησε μὲν εἰς τὸν
ᾅδην ὁ ἐκ Θεοῦ λόγος τῇ τῆς θεότητος ἐνερ-
γείᾳ τε καὶ φύσει παραδόξως τε καὶ ὑπὲρ
λόγον πληρῶν μὲν τὰ πάντα καὶ τοῖς
πᾶσιν ἐπιδημῶν· ἀνώτερον γὰρ τόπου
καὶ περιορισμοῦ καὶ μεγέθους μετενή-
τουτο θεῖον· αὐτὸ δὲ ὑπὸ μηδενὸς χω-
ρούμενον· παράδοξον δέ, καὶ οὐδὲ μι-
κρὸν τῶν αὐθαυμαστῶν ὅτι σῶμα μὲν
ἀνεβίω τὸ τῇ φύσει φθαρτόν· ἦν γὰρ ἴδιον
τοῦ ἀφθάρτου λόγου· ψυχὴ δὲ πάλιν

τὴν πρὸς αὐτὸ λαχοῦσα συνδρομήν τε κ(αὶ)
ἕνωσιν. καταπεφοίτηκε μὲν εἰς ᾅδ(ου)
θεοπρεπῶς δὲ δυνάμει καὶ ἐξουσίᾳ
χρωμένη καὶ τοῖς ἐκεῖσε πνεύμασι
κατεφαίνετο. τοιγάρτοι καὶ ἔφασκε
τοῖς ἐν δεσμοῖς ἐξέλθετε καὶ τοῖς
ἐν τῷ σκότει ἀνακαλύπτεσθε. καί μοι
δοκεῖ φάναι τι τοιοῦτον καὶ ὁ θεσπέσιος
πέτρος. περί τε τοῦ θ(εο)ῦ λόγου καὶ τῆς
καθ' ἕνωσιν οἰκονομικὴν ἰδίας μνή-
μης αὐτοῦ ψυχ(ῆς). κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιοῦ(ντας)
εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῦ θ(εο)ῦ, πάσχειν ἢ
κακοποιοῦ(ντας). ὅτι καὶ χ(ριστὸ)ς ἅπαξ ὑπὲρ ἁμαρ-
τιῶν ἀπέθανε. δίκαιος ὑπὲρ ἀδί-
κων, ἵνα ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ θ(ε)ῷ. θα-
νατωθεὶς μὲν σαρκί. ζωοποιηθεὶς δὲ
πν(εύματ)ι. ἐν ᾧ φησὶ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασι
πορευθεὶς ἐκήρυξεν ἀπειθήσασί πο-
τε. οὐδὲ γὰρ οἶμαι φαῖεν ἄν τινες μὴ καὶ
καθ' ἑαυτὴν ἡ θεότης τοῦ μονογενοῦς
καταπεφοίτηκε μὲν εἰς ᾅδου· διε-
κήρυξε δὲ τοῖς ἐκεῖσε πνεύμασιν ἀπο-
πτοῦσα παντελῶς. κρεῖττον γὰρ ἀ-
τοῦ ὁρᾶσθαι τὸ θεῖον. ἀλλ' οὐδὲ δοκήσ(ει)
καὶ ἐσχηματισμένως εἰς τὸ ψυχ(ὴν) εἶναι
αὐτὴν μεμορφῶσθαι δοξάσομεν. ἀπο-
στητέον γὰρ παντάπασι τὴν δόκησιν. ἀλλ' ὥ-
σπερ τοῖς ἔτι μετὰ σαρκὸς συναναστρα-
φεὶς μετὰ σαρκός, οὕτω καὶ ταῖς εἰς ᾅ-
δου ψυχαῖς διεκήρυξεν ἰδίαν ἔχων φό-

ρημα τὴν ἑνωθεῖσαν αὐτῷ ψυχὴν καὶ κα-
θωμένην ἴσως καὶ ἀπορρήτως ἀληθῶς
καὶ ταῖς ἡμετέραις διανοίαις οὐχ ἁλώ-
σιμον τῆς ἐν ἀμαθέσιν πίστεως τρόπος.
ἐκεῖνο δ' οὖν ὅμως ἀναλογίζεσθαι πρέ-
πει· τὰ γάρτοι μὴ καθ' ἡμᾶς, πολυπραγμο-
νεῖν οὐκ ἀζήμιον· ἀνούστατον δὲ παντε-
λῶς, τὸ καὶ ἀνθρώποις ὑποφέρειν τὰ ὑπὲρ
νοῦν. καὶ πειρᾶσθαι νοεῖν ἃ νοεῖν οὐχ οἷόν
τε. ἠκούσθαι ὅτι τὸ καθ' ὃ δὴ τοῦτο μυ-
στήριον καὶ νοῦν ὑπερέχον, τὸ μὲν ἡμῖν ἀ-
περιέργαστον πίστει τετίμηται. τὸ δὲ ἀσυ-
ρέτως λέγειν, πῶς δύναται ταῦτα γε-
νέσθαι, νικοδήμου τε ἐκείνου καὶ τοῖς κα-
τ' αὐτὸν ἀπονέμοντες, ἄμεινον δὲ ἀσπα-
παραδεξόμεθα τὰ διὰ τοῦ ἰδίου πν(εύματο)ς
χρησμῳδούμενα. καὶ αὐτοῦ δὲ ἐπιφω-
νήσομεν λέγοντι τῷ χ(ριστ)ῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν· ὃ οἴδαμεν λαλοῦμεν. καὶ ὃ ἑω-
ράκαμεν μαρτυροῦμεν. οἱ χθὲς δὴ
σῶν λῆρος μὲν ἅπας μῦθός τε ἀδρανὴ(ς)
καὶ ψευδοδοξία. καὶ κεκομψευμένος
ῥηματίων φενακισμοῖς. προσίεσθαι
γὰρ οὔτι που τὸ καταπίνεσθαι πέφυκ(εν),
καθὰ τοῖς ἀμαθῶς ἠσκημένοις καὶ μὴν
καὶ τοῖς ἱεροῖς ἡμᾶς κρατοίη λόγοις
οἱ διαμαρτίας. ἔτι γὰρ τὸ θεῖον ἡμῶν μυ-
στήριον οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας
λόγοις· ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πν(εύματο)ς. θ(εὸ)ς οὖν ὁ
ὑπάρχων καὶ τῶν ὅλων κ(ύριο)ς κατὰ τ(ὸ)

γραφὰς ὁμολογεῖν· ἐπεφάνη μὲν ἡμῖν· ὤ-
φθη γὰρ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπέλαμψε τοῖς
ἐν σκότει γενομένοις ἅπασιν. οὐ δοκήσει με-
γένοιτο· μωρίας γὰρ τοῦτο φρονεῖν ἢ λέ-
γειν· οὔτε μὴν εἰς σάρκα παρενεχθεὶς
κατὰ μετάστασιν καὶ τροπήν· ἀναλοίω-
τος γὰρ καὶ ἀεὶ κατὰ ταυτὸ καὶ ὡσαύτως
ἔχων ὁ ἐκ θεοῦ λόγος· ἀλλ' οὐδὲ ὁμοῦ χρόνον
τῆς δεῖ τὴν ὕπαρξιν ἔχων· αὐτὸς γάρ
ἐστι τῶν αἰώνων ποιητής· οὔτε μὴν ὡς
λόγος ἀνυπόστατος, οὐδὲ ὡς ῥῆμα μόνον
ἐναέριον γεγονώς· ὁ γάρ τοι καθ' ἡμᾶς τοιοῦ-
κόντα ποτὲ πρὸς ὕπαρξίν τε καὶ γέ-
νεσιν, προὐφέστηκεν ἀναρχικώτατος· αὐτὸς
γάρ ἐστιν ἡ ζωὴ πεφηνὼς ἐκ ζωῆς τοῦ
θεοῦ καὶ πατρὸς ὄντος τε, καὶ νοούμενος κα-
τ' ἰδίαν ὑπόστασιν· ἀλλ' οὐδὲ μόνην ἠμπί-
σχετο σάρκα, ψυχῆς ἐρήμην τῆς λογικῆς·
γεγένηται γὰρ κατὰ ἀλήθειαν ἐκ γυναι-
κὸς καὶ πέφηνεν ἄνθρωπος ὁ ζῶν καὶ ὑπάρ-
χων καὶ συναΐδιος τῷ πατρὶ καὶ θεῷ, θεὸς
λόγος, μορφὴν δούλου λαβών. καὶ ἔστιν
ὥσπερ ἐν θεότητι τέλειος. οὐκ ἐκ κε-
μνης θεότητος καὶ σαρκὸς εἰς ἕνα χριστὸν καὶ
κύριον καὶ υἱὸν συγκειμένου· ἀλλ' ἐκ δυοῖν τε-
λείοιν ἀνθρωπότητός τε λέγω καὶ θεότη-
τος· εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν παραδόξως
συνδούμενον· ἐρεῖ δέ τις κατὰ τὸ εἰκός·
τίνα οὖν δὴ τέτοκεν ἡ ἁγία παρθένος
τὸν ἄνθρωπον, ἤγουν τὸν ἐκ θεοῦ λόγον. φαμὲν

ἡμεῖς. καὶ μὴν τοῦτό γε ἐστὶν ἡ παράβα-
σις καὶ τὸ ἁμαρτεῖν τοῦ πρέποντός τε
καὶ ἠθοῦς· μὴ γάρ μοι διελεῖς μετὰ τὴν
ἕνωσιν· μηδὲ διίστας εἰς δύο ἀληθι-
κῶς τὸν λόγον, διπρόσωπον ὑμῖν ἀνα-
πλάττων τὸν ἐμμανουήλ· μὴ ἄρα τις ἡμῖν
εἰκότως διαμωμήσαιτο φρονοῦν ἑλομέ-
νοις ὀρθὸν μὲν οὐδέν· ἐκεῖνο δὲ μᾶλλον
ὃ καὶ δι' αἰτίας ἀπάσης κατεδικάσθη γρα-
φῆς. ἔλεγε γάρ τις ἔφη τῶν χριστοῦ μαθητῶν·
ὑμεῖς δὲ ἀγαπητοὶ μνήσθητε τῶν ῥημά-
των τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστό-
λων τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· ὅτι ἔλεγον ὑμῖν
ὅτι ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων ἔσονται
ἐμπαῖκται ἐν ἐμπαιγμονῇ κατὰ τὰς
ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν
ἀσεβειῶν· οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες
ψυχικοὶ πνεῦμα μὴ ἔχοντες. οὐ διοριστέ-
ον ἄρα καὶ τοῦ δεινοτέρου· εἰς γε
δὴ μάλιστα τὸ δυσφημεῖν μετὰ τὴν ἕ-
νωσιν καὶ ἀναμερίζεσθαι ἑκάτερον ἐν μονό-
τητι. δι' οὗ ὅτι θεωρεῖ μέν τινα φύσεως
διαφορὰν ὁμοίως, ταυτὶ γὰρ οὔ τις ποτ',
θεότητός τε καὶ ἀνθρωπότητος. εἰς δὲ
ξένας δὲ ὁμοῦ ταῖς περὶ τούτου ἐννοίαις
καὶ τὴν ἀμφοῖν εἰς ἑνότητα συνδρομήν.
οὐκοῦν θεὸν μὲν ὁ ἐξ αὐτοῦ πατρὸς ὡς θεός·
ἐκ παρθένου δὲ ἄνθρωπος· ὁ γὰρ ἐκ θεοῦ πρὸ
ὑπάρχων ὡς τε καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ἀναλαβὼν
λόγος γεγεννῆσθαι λέγεται καὶ ἐκ γυναικὸς

Ἰούδα ιη

καταφοιτήσας εἰς ἀνθρωπότητα καὶ
καθεὶς ἑαυτὸν εἰς ὅπερ οὐκ ἦν, οὐχ ἵνα
μείνῃ κεκενωμένος· ἀλλ' ἵνα θεὸς ὢν ἐπι-
φαίνηται καὶ ἐν εἴδει τῷ καθ' ἡμᾶς περιφα-
νῶς σωτηρίως. οὐχ ὡς ἐν ἀνθρώπῳ κατοικήσας
ἁπλῶς αὐτοῦ, κατὰ ἀλήθειαν ἄνθρωπος γεγο-
νὼς μετ' αὐτοῦ τὴν ἰδίαν ἀναμάρτησιν ὁσίαν δό-
ξαν. καὶ τοίνυν ὁ θεσπέσιος Παῦλος τὰ πο-
λὺ τῆς ἀλλήλων ὁμοουσιότητος διεστη-
κότα τε καὶ ἀμετρήτῳ διαφορᾷ διε-
σχοινισμένα· θεότητός τε καὶ ἀνθρωπό-
τητος συλλέγων εἰς ἓν οἰκονομικῶς κατ'
ἐξ ἀμφοῖν τὸν ἕνα καὶ σημαίνων Χριστὸν
καὶ υἱὸν καὶ θεόν. Παῦλος δοῦλος φησὶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ κλητὸς ἀπόστολος ἀφωρισμένος εἰς εὐαγ-
γέλιον· ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προ-
φητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἁγίαις. περὶ τοῦ
υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος
Δαβὶδ κατὰ σάρκα. τοῦ ὁρισθέντος υἱοῦ
θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύ-
νης. ἰδοὺ δὴ σαφῶς ἀφωρίσθαι φησὶν ἑαυτὸν
εἰς εὐαγγέλιον θεοῦ. καίτοι γράφων ἀναφαν-
δόν· οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν ἀλλὰ Χριστὸν
Ἰησοῦν. καὶ πάλιν· οὐ γὰρ ἔκρινά τι εἰδέναι
ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρω-
μένον. υἱὸν δὲ αὐτὸν ὀνομάσας θεοῦ, καὶ ἐκ
σπέρματος Δαβίδ, φησὶν ὡρίσθαι τε διισχυρί-
ζεται καὶ εἰς υἱὸν θεοῦ. πῶς οὖν εἴπερ μόνος
ὁ ἐκ σπέρματος ἀναφανεὶς τοῦ Δαβίδ· ὁ δὲ δι'
καὶ πρὸ αἰώνων καὶ ἀϊδίως υἱὸς καθ' ὅ πε-

φηνεν ἐκ θεοῦ· τίνα δὴ τρόπον εἰς υἱὸν ὡ-
ρίσθη θεοῦ, καθάπερ εἰς ἀρχὴν τοῦ ὑφεστά-
ναι παρενεχθείς. ἔφη γὰρ αὐτὸς πρὸς ἑαυτόν·
κύριος εἶπε πρός με. υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ ση-
μερον γεγέννηκά σε. καίτοι τοῦ σήμερον ἀρ-
τίως ἡμῖν· οὐ τὸν παρῳχηκότα, τὸν ἐν ἐ-
σχάτοις δὲ μᾶλλον καταδηλοῦν καιρόν. καὶ
τοῦτο μυστήριον· ἀλλ' οἱ τοῖς μὲν ἀναιδέστερον
προσεῖσι καὶ διορίζουσι, διὰ σέφικτόν τε καὶ
ἀπόρρητον ἀληθῶς, τὴν γε μὴν εἰς ἑνότητα
κατὰ φύσιν ὁρμὴν τὸν Ἐμμανουὴλ ἐπιστεῖ τε χρὴ
καὶ τοιμότατα λίαν ἡ τῶν ἱερῶν δογμάτων
ἀμυδρὴ ἡ λα γνῶσις. ὁ γὰρ τῇ φύσει συναΐ-
διος καὶ πρὸ παντὸς αἰῶνος υἱός, ἐπειδὴ κα-
ταβέβηκεν εἰς τὴν ἀνθρώπου φύσιν, οὐκ ἀπο-
λιθήσας τοῦ εἶναι θεός, προσλαβὼν τὸ ἀνθρώπι-
νον, ὅτι τῷ ἀνθρώπῳ εἰκότως καὶ ἐκ σπέρματος γεγε-
νῆσθαι Δαβίδ· καὶ μεσῶ ταύτῃ μετέχειν τῆς ἐν ἀν-
θρωπότητι γενέσεως. ἐπειδὲ οὐκ ἀλλότριον αὐ-
τῷ τὸ προσληφθέν· ἀλλ' ἴδιον ἀληθῶς
λελόγισται. τοιγαροῦν ὡς ἐν πρὸς αὐτόν.
καθάπερ οὖν μένει καὶ τὴν ἄνωθεν σύνθεσιν
καταθρήσει τίς ἄν, συμπεπηγμένων καὶ ταῦ-
τα ἐξ ἀνομοίων τὴν φύσιν. ψυχῆς δὴ λέγω
καὶ σώματος. ἀλλ' ὁμοίως εἰς ἓν νοεῖται τὸ συναμφό-
τερον ἄνθρωπος ὡς ἀπὸ μόνης μὲν τῆς σαρ-
κὸς ὅσον εἰς θεό τε καὶ ὀνομάσθαι τὸ ζῶον·
ψυχὴ δὲ ὀνομασμένη, νοεῖσθαι τὸ συναμφό-
τερον. κατὰ τὸν ἴσον οὖν ἄρα τρόπον
καὶ ἐπὶ τοῖς παραδόξοις ὁμεθα τοῦ Χριστοῦ.

εἴ γαρ υἱὸς καὶ εἷς κύριος ἰησοῦς ὁ χριστὸς καὶ πρόσοτι-
κος καὶ ὅτε πέφηνεν ἄνθρωπος. καὶ τὸν ἀ-
ρασθέντα ἡμᾶς δεσπότην οὐκ ἀρνησόμε-
θα. κἂν εἰ διὰ τῶν ἀνθρωπίνων ἡμῖν κατεκ-
τῶν τῆς κενώσεως ἔσθ᾽ ὅτε μετρίων κατα-
σημαίνοιτο. ἰουδαίοις μὲν γὰρ ἔφη προσ-
λαλῶν ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστός. εἰ τέκνα τοῦ ἀ-
βραὰμ ἦτε τὰ ἔργα τοῦ ἀβραὰμ ἐποιεῖ-
τε ἄν. νῦν δὲ ζητεῖτε με ἀποκτεῖναι
ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα.
τοῦτο ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησε. γράφει δὲ
καὶ παῦλος περὶ αὐτοῦ ὃς ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε καὶ
ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν
αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς
καὶ δακρύων προσενέγκας καὶ εἰσακουσθεὶς
ἀπὸ τῆς εὐλαβείας καίπερ ὢν υἱὸς ἔμα-
θεν ἀφ᾽ ὧν ἔπαθε τὴν ὑπακοήν. ἆρ᾽ οὖν ἄν-
θρωπον αὐτὸν διὰ τοῦτο ψιλὸν καὶ κατ᾽ οὐδὲν
μαν τρόπον ἀνεστηκότα τῶν καθ᾽ ἡμᾶς
λογιούμεθα τὸν χριστόν. μὴ γένοιτο. τὴν δὲ
τοῦ θεοῦ σοφίαν καὶ δύναμιν ἀσθενείας
εἰς τοῦτο καθικέσθαι δοξάσομεν, ὡς δεηθῆ-
ναι μὲν τὸν θάνατον. ἐξαιτῶν δὲ τὸ σώ-
ζεσθαι παρ᾽ αὐτοῦ πατρός. καὶ τοῦ κατ᾽ ἀρ-
σιν εἶναι ζωὴν ἐκπέμψομεν τὸν ἐμμαρτυρ-
ἢ περιτρέπον τοῖς εἰς τὴν ἀνθρωπότητα
καὶ εἰς μέτρον φύσεως τῆς καθ᾽ ἡμᾶς τὸ
ὡς ἐν λόγοις ἱεροπρεπέσι. θεάσομεν
πῶς ἐπαιρουμένων. ὀξιῶν ἐστι θεοῦ τὴν

ὑπὲρ κόσμον αὐτοῦ κατοψόμεθα δόξ-
αν τὸ αὐτὸν εἶναι συνῳδὰ τῷ θεῷ τε ὁμοῦ καὶ
πατρί ἤτοι θεὸν ἐν ἀνθρώπῳ πεφηνότα. ἡκέτω
δικαίως εἰς μέσον ἡμῖν ὁ δοκιμώτατος παῦ-
λος ταπεινῶν τε καὶ λέγων. σοφίαν δὲ
λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις. σοφίαν δὲ οὐ
τοῦ αἰῶνος τούτου. οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ
τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων.
ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀ-
ποκεκρυμμένην ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων
τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν. εἰ γὰρ ἔγνωκεν
οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσε. καὶ μὴν
ἐπὶ τοῦ ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης
καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ
φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυ-
νάμεως αὐτοῦ. καθαρισμὸν τῶν ἁμαρ-
τιῶν ἡμῶν ποιησάμενος. ἐκάθισεν ἐν
δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς. τοσούτῳ
κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων ὅσῳ δια-
φορώτερον παρ᾽ αὐτοὺς κεκληρονόμη-
κεν ὄνομα. καί τοι τὸ εἶναί τε καὶ ὀνο-
μάζεσθαι τῆς δόξης κύριον. πῶς οὐχ ἁπαν-
τος ὑπέρτερον καὶ παντὸς ἐπέκεινα γεν-
νητοῦ καὶ παρηγμένου προστέθειται. καὶ
παρέλειμμεν τὰ ἄλλα. ἐρῶ δὲ ὅτι
κἂν ἀγγέλους ὀνομάσαι. καὶ ἀρχὰς καὶ
θρόνους καὶ κυριότητας ἀπαριθμή-
σαιτό τις. καὶ μὴν εἰ τῶν ἀνωτάτω δια-
μένων καὶ σεραφὶμ κατονομάζοντα
τούτους ὑπερτέρους ὁμολογήσας ὤν

ἀμβλύνας. εἴτ' οὖν ἔχει τὸ νενική-
κότα καὶ σοφὸν ἐκκριτον γὰρ εἶναί φημι
τὸ γένος. καὶ δεῖν ἀναμαιεῖσθαι μόνη τῇ τ(ῶν)
ὅλων μικρᾶ στιλίδι φύσει· ὅσον γε μοι τὸ τῆς
δόξης κ(ύριο)ς ὁ ἐστεφανωμένος· τὸ δὲ ἀπαύγασ-
μα τοῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς καὶ τῆς οὐσίας ὁ χαρακτὴρ
ὁ φέρων τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνά-
μεως αὐτοῦ, κρείττων ἀγγέλων γενόμενος
λέγεται τὸ ἔλαττον ὡς ἐγᾦμαι λαβὼν ὁπό-
τε πέφηνεν ἄν(θρωπ)ος· γέγραπται γὰρ ὅτι τὸν
δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους βλέπομεν Ἰ(ησοῦ)ν
διὰ τὸ πάθημα τοῦ σ(ταυ)ροῦ δόξῃ καὶ τιμῇ
ἐστεφανωμένον. ἆρα οὖν δοξάσομεν τὸν
ἐκ θ(εο)ῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς πεφηνότα λόγον τῆς αὐτῷ
πρεπούσης οὐσιώδους ὑπεροχῆς· καὶ
τῆς πρὸς αὐτὸν ἀκριβοῦς ἐμφερείας
τῆς ἀγγέλων ἀμείψας ἡττώμενον κατόπιν
διὰ τὸ ἐκ τῆς οἰκονομίας μικροπρε-
πὲς νοούμενον. οὐ μὲν οὖν οἶμαί γε
δεῖν οὔτε τῶν ἀνθρωπίνων ἀπαλλάττειν παν-
τελῶς τὸν ἐκ θ(εο)ῦ λόγον, μετὰ τὴν πρὸς
σάρκα συνοδον· οὔτε μὴν δόξης τῆς
θεοπρεποῦς ἀποστερεῖν· τὸ ἀνθρώπινον εἰ
χωρ(ὶς) νοοῖτο καὶ λέγοιτο· πλὴν ἐρησόμε-
νους οὐκ ἠγνόηκα αἰτίας· τίς δὲ ἄρ' ἐστίν,
Ἰ(ησοῦ)ς ὁ Χ(ριστὸ)ς ὁ ἐκ γυναικὸς ἄν(θρωπ)ος ἢ γοῦν ὁ ἐκ
θ(εο)ῦ λόγος· καὶ ἡ λίθον μὲν κομιδῇ τὸ δια-
τείνεσθαι περιττὸν καὶ φληνάφοις εἰ-
κυθίας ἀνταναφωνεῖν· ἐρῶ δὲ οὖν ὅτι π-
λέον τε καὶ οὐκ ἀζήμιον τὸ διαπτέρυφ

εἰς δύο καὶ ἀναμερίζειν ἄνθρωπόν τε καὶ
λόγον· οὐκ ἀνεχόμενον τῆς οἰκονομίας
καὶ χρῆν ἑρμηνευούσης τῆς θεοπνεύστου
γραφῆς. χρῆναι γὰρ ἔγωγέ φημι· μήτε
τὸν ἐκ θ(εο)ῦ λόγον ἀνθρωπότητος δίχα· μή-
τε μὴν τὸν ἐκ παρθένου τεχθέντα ναὸν
οὐχ ἑνωθέντα τῷ λόγῳ Χ(ριστὸ)ν ὀνομάζειν.
ἀνθρωπότητα· γὰρ καθ' ἕνωσιν οἰκονο-
μικὴν ἀπόρρητόν τε συνενηνεγμένος
ὁ ἐκ θ(εο)ῦ λόγος, νοεῖται Χ(ριστὸ)ς ἀμφότερος μὲν
ἀνθρωπότητι ὡς φύσει θ(εὸ)ς καὶ υ(ἱὸ)ς· οὐ-
κ ἀτιμάζων δὲ τὸ ἐν ὑφέσει γενέσθαι
δοκεῖν, διὰ τὸ ἀνθρώπινον· τοιγάρτοι ποτὲ
μὲν ἔφασκε· ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ, ἑώρα-
κε τὸν π(ατέ)ρα· ἐγὼ καὶ ὁ π(ατ)ὴρ ἕν ἐσμεν.
ὅτε δὲ αὖ· ὁ π(ατ)ὴρ μείζων μού ἐστιν· οὐ μείω(ν)
γὰρ ὢν τοῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς· κατά γε τὸ ἐν οὐσίᾳ ταὐτὸ(ν)
καὶ κατὰ πάντα ὁτιοῦν τὸ ἰσοστατοῦν
ἐν ἐλάττοσιν εἶναί φησι διὰ τὸ ἀνθρώπινον.
κενοῦσθαι δὲ, καὶ διὰ τῶν ἱερῶν γραμ-
μάτων· ποτὲ μὲν, ὡς ὅλος ἄν(θρωπ)ος σεσιω-
πηκυίας τῆς θεότητος οἰκονομικῶς·
ποτὲ δὲ αὖ πάλιν ὡς θ(εὸ)ς σεσιγημένης
αὐτῷ τῆς ἀνθρωπότητος· ἀδικεῖται δὲ
κατ' οὐδένα τρόπον· διὰ τὴν ἀμερῆ ἐν-
ότητα σύμπασιν· καὶ γοῦν ὁ θεσπέσιος
παῦλος ὁ ἑβραῖος ὁ ἐξ ἑβραίων καὶ φυ-
λῆς βενιαμὶν ὁ κλητὸς ἀπόστολος ἐπιστέλ-
λει τοῖς διὰ πίστεως δεδικαιωμένοις
καὶ καταμενεκρώσασι τὰ μέλη τῆς σαρκ(ὸς)

πορνεύειν δὴ λέγω καὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν
καὶ νῦν καὶ τὴν πρὸς δόξαν. ἀπέθανεν
γὰρ καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ χ(ριστ)ῷ
ἐν τῷ θ(ε)ῷ. αὐτὸς πέμπων ἔφη περὶ τῶν ἰδίων
μαθητῶν· π(ά)τ(ε)ρ ἅγιε τήρησον αὐτοὺς ἐν
τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι ἵνα ὦσιν
ἕν, καθὼς ἡμεῖς. ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν
ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου.
οὓς δέδωκάς μοι καὶ ἐφύλαξα αὐτούς
καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς
τῆς ἀπωλείας ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ
νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι καὶ ταῦτα λαλῶ
ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσι τὴν χαρὰν τὴν
ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς. συνίης
οἷον ὅπως αὐτὸ μόνης ὥσπερ ἡμῶν τῆς
ἀνθρωπότητος ἐν γε τούτοισι καταση-
μαίνεσθαι δοκεῖ. οἰησόμεθα γὰρ οὐδαμῶς
κεκρύφθαι τε καὶ ἀποδημεῖν τοῦ κόσ-
μου. καίτοι λέγοντος σαφῶς αὐτοῦ λέγω
ὑμῖν ὅτι ὅπου ἂν συναχθῶσι δύο ἢ
τρεῖς εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα. ἐκεῖ εἰμι ἐν μέ-
σῳ αὐτῶν. καὶ πάλιν ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑ-
μῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς
συντελείας τοῦ αἰῶνος. ἴδοις δὲ ἂν καὶ αὐ-
τὸν τὸν ἱερώτατον παῦλον καταρραθυ-
μοῦντα πολλάκις. τοῦ καὶ ἄνθρωπον εἶ-
ναι κηρύττειν αὐτόν. παῦλος γάρ φησιν ἀπόστ(ολος)
γ οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων. οὐδὲ δι' ἀνθρώπου ἀλλὰ διὰ ἰ(ησο)ῦ χ(ριστο)ῦ
καὶ αὖ ἐπὶ τούτοις γνωρίζω δὲ ὑμῖν ἀδελφοί
τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ

ἔστι κατὰ ἄνθρωπον. οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου
παρέλαβον αὐτὸ οὔτε ἐδιδάχθην ἀλλὰ
δι' ἀποκαλύψεως ἰ(ησο)ῦ χ(ριστο)ῦ. καὶ μὴν καὶ ἑτέ-
ρωθί φησιν· εἰ δὲ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρ-
κα χ(ριστό)ν. ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν.
πῶς οὖν ἐφημίσ(θη) ὁ χ(ριστὸ)ς ὁ τὴν οὕτως ἀπόρρη-
τον ... τε καὶ θεῖαν ἀποκάλυψιν
τῶν ἑαυτοῦ μυστηρίων ἐν μακραῖς ... αὐ-
τοῦ. ἆρ' οὐχὶ γενόμενον σάρκα ὁ λόγος καὶ τὴν
ἐκ γυναικὸς διὰ μήτρας οὐκ ἀτιμάσας
γέννησιν. καίτοι πῶς οὐκ ἀληθὲς ὃ
ἔφην· μέμνημαι γὰρ τοῦ μακαρίου λέ-
γοντος γαβριὴλ πρὸς τὴν ἁγίαν παρθένον
καὶ θεοτόκον μαριάμ· ἰδοὺ γὰρ συλλήψῃ ἐν
γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν. καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα
αὐτοῦ ἰησοῦν. καιρὸν δὲ οἶμαι τοῦτο παρ-
τοῦ προεστῶτος ὄνομα δίδοσθαι τῷ λόγῳ δι' αὐ-
τῆς ἀρρήτου φωνῆς. προαναφωνεῖ γὰρ
οὕτως καὶ χρησμῳδεῖ μὲν προφητικῶς
καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸ καινὸν
ὃ ὁ κύριος ὀνομάσει αὐτό. ὅτι γε τοίνυν ὥσπερ αἴ-
διος παρὰ πατρὶ καὶ πρὸ παντὸς αἰῶνος ἐστὶ
καὶ μονογενὴς ἐν ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος
καιροῖς γέγονεν ἄνθρωπος. γεγέννηται δὲ καὶ
ἐκ γυναικός. καὶ ὡρίσθη μὲν υἱὸς κ(αὶ) χ(ριστὸ)ς ἡ-
μῖν κέκληται δέ. καὶ πρὸ τοῦ τοκετοῦ καὶ γέγονεν
ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. τότε καὶ ὁ φύσει
υἱὸς ... τὸ ὄνομα τοῖς τῆς πατρὸς
... ἡμῶν τινὸς εἴπωμεν ἐπονομαζόμενοι
... αἰῶνα καὶ μονογενὴς ἐστὶ καὶ

πρωτότοκος· ὁ γάρτοι μονογενὴς ὡς θεός,
πρωτότοκος γέγονεν καθ' ἕνωσιν οἰκονο-
μικὴν καὶ ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς ἄνθρωπος· ἵν'
καὶ ἡμεῖς ὡς ἐν αὐτῷ τε καὶ δι' αὐτοῦ υἱοὶ
θεοῦ φυσικῶς τε καὶ κατὰ χάριν· φυσικῶς
μέν, ὡς ἐν αὐτῷ τε καὶ μόνῳ· μεθεκτῶς
τε καὶ κατὰ χάριν ἡμεῖς δι' αὐτοῦ ἐν πνεύματι
ὡς προοίμιον γεγονέναι διὰ τῆς ἀνθρωπό-
τητος ἐν Χριστῷ τὸ μονογενὲς διὰ τὸ ἡνῶσθαι
τῷ λόγῳ κατὰ σύμβασιν οἰκονομικήν·
οὕτως διὰ τοῦ λόγου, τὸ ἐν πολλοῖς ἀ-
δελφοῖς· καὶ τὸ πρωτότοκος διὰ τὸ ἡ-
νῶσθαι σαρκί· ἐρηρεισμένον δ' οὖν ἔχων
τὸ εἶναι θεὸς καὶ τροπῆς ἀμείνων ὑπάρ-
χων· ἀεὶ μεμένηκεν ὅπερ ἦν· καὶ ὅτε γέ-
γονεν ἄνθρωπος τῇ κατὰ πάντων ὑπερο-
χῇ δόξῃ τε τῇ ἀνωτάτῃ κατεστεμμένον· τοι-
γάρτοι κεκέλευσται μὲν θεῶν ἡμῶν καὶ αὐτῇ τῇ
ἄνω πνευμάτων ἁγίᾳ τε καὶ παμμακαρίᾳ
πληθύϊ, προσκυνεῖν αὐτόν· ἦν γὰρ δή-
που καὶ μάλα εἰκός· ἀνῆφθαι τὴν προσ-
κύνησιν· καὶ κατολμῆσαι τιμᾶν τὸ τῆς
ἀνθρωπότητος ὁρῶν μικροπρεπὲς ἴσα
τὸν δι' ἡμᾶς γενόμενον καθ' ἡμᾶς. οὐκ ἀ-
ξιῶσαι δοξολογεῖν ἀποφοιτῶν τὰς ἀ-
ποστάτας τοῦ προσκυνεῖν ἀρνήσασθαι δοκεῖν ἀ-
ποτρόπον γε καὶ αὐτὰ ἂν εἶναι τί τὸ ἐπὶ Χριστῷ
μυστήριον· ἔοικε καὶ λυπεῖ δὲ τὸ παρὸν αὐτοῖς
καὶ διακονεῖν οὐκ ἠφίει τοῖς ἡγιασμένοις·
τοιγάρτοι φησὶν ὁ θεσπέσιος Παῦλος· ὅταν

δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκου-
μένην λέγει· καὶ προσκυνησάτωσαν
αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ· ὁ γὰρ ἰδιότητι
φυσικῇ τῆς οἰκουμένης ἁπάσης διε-
νεγκὼν ἔξω τε αὐτῆς ὑπάρχων καθὸ νοεῖται
θεός, εἰσενήνεκται εἰς ἑαυτὸν μέρος κόσμου
πεφηνὼς ὡς ἄνθρωπος· [illegible] διὰ τοῦτο τὸ
τῆς θείας ἀπόμοιρος δόξης· προσκυνεῖ-
ται γὰρ ὡς μονογενὴς κἂν εἰ καλοῖτο πρω-
τότοκος· ὅπερ ἐστὶν ἐναργῶς τοῖς τῆς ἀν-
θρωπότητος μετρίοις· ὅτι μάλιστα πρέπ-
ον ὁρῶσιν ὡς ἄνθρωπον προσκυνησόμενον τὸν
Ἐμμανουήλ· μισγόμενοι τό· λῆρος γὰρ τοῦτο
καὶ ἀπάτη καὶ παρανοίας· διοίσομεν δὲ
κατ' οὐδὲν τῇ κτίσει λατρευόντων παρὰ
τὸν κτίσαντα καὶ ποιήσαντα· οἳ τὴν μετήλλα-
ξαν τὴν ἀλήθειαν ἐν τῷ ψεύδει κατὰ τὸ
γεγραμμένον· οἷς ἐφαρμόσαι μὲν ἀδελ-
φοὶ καὶ συνακουσόμεθα πάντως· φάσ-
κοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν· καὶ
ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ·
ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ
πετεινῶν καὶ ἑρπετῶν καὶ τετραπόδων·
ἢ γὰρ οὐχὶ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ καὶ ἰσουργοὶ ὡς
συμφερόμενοι τοῖς μνημονευθεῖσιν ἐσόμε-
θα· τὴν τοῦ θεοῦ δόξαν ἐν τῷ ψεύδει μεταλλά-
σοντες, ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ
ἀνθρώπου· εἰ ὡς ἀνθρώπῳ ψιλῷ καὶ ἑνὶ τῶν καθ' ἡμᾶς
προσοίσομεν τὴν προσκύνησιν τῷ Ἐμ-
μανουήλ· τί δὲ οὐχὶ καὶ αὐτὴ τῶν ἀγγέλων

ἢ ἀρνοῦνται ληθοῖς τοῖς εἰς τοῦτο μανίας
ἥκουσι μάρτυ τάξαι ἀνόσιόν τι λογιζόμενοι δέον
καί που τὴν ζωὴν τῶν προσαρνήσασθαι τὰ
καὶ τῆ τῶν ἐθνῶν ἀδύμιν πειθήσονται
δι᾽ ὅσα πρὸ ἐμοῦ ἔχει τῶν ἀρχαίων αἰτίαν
τῶν τοῦ γραφ. παρὰν ἅπαι γὰρ οἱ μαις μὴ
καὶ οὐδὲ μὴν πονηρὰ πάρα. καὶ τὴν εἰς εὐ
διασηρεῖ χουσδημιγρονήκε τρίων. καὶ τοῦτο
τὸ σῶς ἔοικεν ὁ μακάριος παῦλος. πρ
φωνῶν τε αὐτοῖς καὶ λέγων· ἀλλὰ τότε μὲν
οὐκ εἰδότες θεόν, ἐδουλεύσατε τοῖς φύσει μὴ
οὖσι θεοῖς· νῦν δὲ γνόντες θεόν· μᾶλλον δὲ
γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ· πῶς ἐπιστρέφετε
πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα
οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεύειν θέλετε· ἐπεὶ
γὰρ ἐστὶ θεὸν ἐγνωκασι μὲν καὶ φύσει θεὸς ὁ χριστὸς
εἰς ὃν πεπιστεύκαμεν. καὶ εἰ λελατρεύ
κασιν ἄνω. τοῖς τῆς ἀρχαίας παράνομος
μέχοντα ἐν ὀχοῖς. ἢ οὐκ ἀρνηθεὶς ὁ φιλ
λῆθες μὲν οὖν. ἀθελῆ δηλοῦν ὡς φιλό τι
κασηλεῦ. ὁ πῶς ὀξζάνηλιαί ωρή. δηλοῦχ
ἧς μὲν μονομοιχισμῶν ἀθούμεθα. πε
τὸ τὸ δεῖν ἐμφερόμενος ὡς θεῷ κατὰ φύ
σιν προσκυνεῖν. τὸν ἐκ θεοῦ πρὸ φωτὸς λό
γου. καὶ ἐν τοῖς καθ᾽ ἡμᾶς γεγονότι σχή
ματι. τῆς ἀμφοῖν εἰς ἐν ὄντι τῆ συνόδῳ
ἰὼ. οὐκ ἀρνεῖ καμιῶς ἔχουσι πρὸς τὸ ἀφι
μίσαι τυχὸν τὸ καὶ ἴσος ὅτε λιποῦ εἰς μ
μνησιμᾶς ἄνθρωπον τὴν ὑποψίαν. πε
λαιοῦσα γὰρ ἡ τοῦ λόγου φύσις τὸ ἀνθρ

πινον οὐκ ἄνθρωπος ἐστι ψιλὴ. μικρῷ σα
δὲ ἄλλοις ἰδίαι δόξη τὸ προσληφθὲν,
ἐν ἀμείνονι τῶ σώζεται διαμονὴ. τῆς θεο
πρεποῦς ὑπεροχῆς. ταῦτα φερόμενοι τὰ
ὅμοια θηταί προσεκύνουν λέγοντες. ἀλη
θῶς θεοῦ υἱὸς εἶ. καίτοι καὶ ἰδίων ὄντα τῶν πο
τος καὶ ἐν σαρκὶ καθ᾽ ἡμᾶς ἐπ᾽ ἀλλεργουντὸς
δηλέθεικύματα παραδόξως ὡς θεοῦ
ἔρει. δὲ ἴσως ὅτι διαδε δόξη μαχόμενον
καὶ τίς ἢ μὸ λέγων πρὸς τὴν ἐν τῆ σαμα
ρείᾳ γυναῖκα. ὑμεῖς προσκυνεῖτε
ὃ οὐκ οἴδατε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ
οἴδαμεν. εἶτα πῶς ἔσται προσκυνητὴ
ὁ τοῖς προσκυνοῦσι τεταγμένον. ἐγὼ δὲ
φαίην ἂν ὅτι τὸ τίς ἢν ὅλως ἐπὶ χριστοῦ λεγό
μενον. ἀσύφηλον τε αἰ μαθεῖν. μεμενῆ
σαι γὰρ οὐδαμῶς. ὁ δὲ τῶν γυναῖκα πρὸ
λαβὼν ὁ εἷς τε καὶ μόνος ἢν κύριος ἰησοῦς χριστὸς
ἐκ τῆς προσκυνούσης ἀνθρωπότητος
ἐκ τῆς προσκυνουμένης θεότητος. τὸ
εἶναί τε καὶ ὀνομάζεσθαι θεὸς τε ὁμοῦ καὶ
ἄνθρωπος ἀληθῶς ἔχων ἐφ᾽ ἑαυτοῦ. καθάπερ
ἀμέλει φαίη τις ἂν καὶ ἐτέρως περὶ αὐ
τοῦ. ἡμῖν γὰρ θεὸς ἐστὶ μονὸς ὑπάρχων
αὐτὸ τῆς δόξης κύριος. ἢ δὲ γέγονε ὁ κατ᾽
μεθέξιν τὴν παρὰ θεοῦ δοξαζόμενος
ὅμως; ἐδεῖτο καὶ δόξης λέγων. πάτερ δό
ξασόν σου τὸν υἱόν. ἀλλ᾽ ἐπεὶ κύριος μία παρά
ἐν μεταπτῶσιν καταὶ τὸ γεγραμμένον.
ὥσπερ οὖν ἐστὶ μία πίστις ἢ εἰς χριστὸν, ἐν

ἀληθῶς τὸ καύχημα. καί τοι καταπλ[ου-]
μένων καὶ περιστελλόντων ἡμῶν εἰς πατ[έρα]
καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα· κατὰ τὸν αὐτὸν
οἶμαι τρόπον τε καὶ λόγον· καὶ μία π[ροσ-]
κύνησις ἡ πατρὸς καὶ ἐνανθρωπήσαντος τοῦ
υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος· ὀξυωθήσεται γὰρ οὐδα-
μῶς τοῦ πατρὸς κοινωνεῖσθαι δεῖν προστιθέν-
αι τὸ καὶ τῶν αἰτιῶν ἀλλοτριονόμον γενήσ[εσθαι]
εἴ γε γέγονε σὰρξ καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν· κα[ὶ]
χρηματίκε τὸ πρωτότοκος ἐν πολλοῖς
ἀδελφοῖς· ἐπεὶ τίς ἂν εἴη πάλιν ὁ τῆς
ἐπ' αὐτῶ πίστεως λόγος· πῶς οὐκ ἀξιομί-
οὐδὲ γὰρ οἶμαι φαῖεν ἂν οἱ περ ἂν ἕλοιντο φρ[ο-]
νεῖν ὀρθῶς εἰς μόνον πεπιστευκέναι μὲν τ[ὸν]
ἐκ θεοῦ πατρὸς φῶς τε λόγον· ἀπογυμνοῦντε[ς]
αὐτὸν τῆς σαρκός· οὐδ' ἂν ἐκεῖνο παρήσο-
μεν εἰπεῖν μόνον ἔξεστι γάρ· οὐ γὰρ ὡς εἷς ἐμ-
τῶν καθ' ἡμᾶς οὔτε μὴν ὡς εἷς ἀνὴρ ἡ π[ι-]
στος· ἀλλ' ὡς εἷς θεὸν παραιτεῖται τὸν φύσει
καὶ ἀληθῶς ἐν προσώπω χριστοῦ· συγκλίνεται
τῷ λόγω καὶ ὁ σοφὸς γράφων παῦλος· οὐ γὰρ
ἑαυτὸν κηρύσσομεν· ἀλλὰ ἰησοῦν χριστὸν κύριον· ἑ-
αυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ ἰησοῦν χριστόν· ὅτι ὁ θεὸς ὁ ε[ἰ-]
πὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι· ὃς ἔλαμψ[εν]
ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸ[ν]
τῆς γνώσεως τῆς δόξης αὐτοῦ ἐν προσ-
ώπω χριστοῦ· ἰδοὺ δὴ σαφῶς τε καὶ ἐναργῶς
ὁ φωτισμὸς τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς
ἐν προσώπω διέλαμψε τοῦ χριστοῦ· τοιγάρτο[ι]
καὶ ἔφασκε· ὁ ἑωρακὼς ἐμέ, ἑώρακε

τὸν πατέρα· ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν· χαρα-
κτὴρ δὲ ὁ θεῖος οὐ σωματικῶς· ἀλλ' ἐν δυ-
νάμει καὶ δόξη τῇ θεοπρεπεστάτη· τοῦτο
δὲ ἐν ἀκραιφνέσι ἐν χριστῶ γνωρίζεσθαι δεῖ·
διά τοὺς τῶν ἡξίου καὶ διὰ τῆς τῶν δρω-
μένων ὑπεροχῆς εἰς ἔννοιας ἀναφοιτῶν-
τας· ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ἀκροωμένους ἤθελε
καταστημαίνειν οἷς αὐτὸν ἦν εἶναι· παρά-
γε τοῖς ἀσυμβάτοις τῆς ὁρωμένης σαρκός·
εἰ γὰρ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου φησί,
μὴ πιστεύετέ μοι· εἰ δὲ ποιῶ κἂν ἐμοὶ πι-
στεύητε, τοῖς ἔργοις μου πιστεύετε· φαίην
δ' οἶμαι ταυτὶ τὸ τηνικάδε χριστοῦ καὶ περὶ
εἰσόμησιν ᾳδόταντο χρῆμα· ἐπειδήπερ
ὤοντο θεὸν μὲν οὐκ εἶναι κατὰ φύσιν τὸν
δι' ἡμᾶς ἐνανθρωπήσαντα· ψιλὸν δὲ ἀν-
θρωπον ἁπλῶς καθ' ἡμᾶς· ἀπαρνούμενοι δ' ἐκ τοῦ
δε διὰ τοῦτο τὴν ἑαυτῶν πίστιν ἐποιοῦν-
το λίαν μετρίως· ἀναγκαίως τὸ δεῖμα καὶ τὸν ἐπ'
τούτοις ὄκνον ἀποτεμνόμενος τῇ τῆς θεο-
πρεποῦς φύσει τὴν πίστιν ἀνατίθησιν· ὡς ἐν
προσώπω πατρός· καὶ οὐχὶ τῇ καθ' ἡμᾶς
μικροπρεπεστέρα προσνέμων ἐφάσκε·
ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ· οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλ-
λ' εἰς τὸν πέμψαντά με· καὶ ὁ θεωρῶν ἐ-
μέ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με· ἆρα οὖν
οὐκ ἴσον μεῖζον ἐστὶ τῶν ἐμῶν κατηκοι-
λίτων μὴ μικρὰ καὶ χαμαιριφῆ τα
εἰς ἐμὲ δοξάζετε· ἴστε δὲ ὅτι τὴν εἰς αὐ-
τὸν ἐμὲ τὸν ὁρώμενον μὲν ἐν σαρκὶ πρόσε-

μένοι πίστιν, οὐκ εἰς δύο μὲν ἀνθρώπως ἐσό-
θε πεπιστευκότες, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν πρὸ
δι' ἐμοῦ τοῦ κατὰ σάρκα ὁμοιώσεως τῷ
καὶ ἀπαραλλάκτως ἔχοντος υἱοῦ· σαρκω-
θέντος μὲν δι' ἡμᾶς καὶ ὑβρισμένου σωμ-
κῶς πεπονθότος οἰκειουμένου τὴν δι' ἡμᾶς θεω
ποίηται· τότε μὲν ὡς σοφιστές καὶ ἰσουρ-
γὸν καὶ ἐν ταυτότητι δόξης ἀδιαφόρως
τὸν παντελῶς ἔχοντος πρὸς αὐτόν· μάλι-
στα ἄρτι καὶ ἑτέρως αὐτὸν τὴν πίστιν οὐ
διωθούμενον· ἀλλ' ὡς τολμῆς τιμῶσι δίχα
καὶ διαφορᾶς εἰς δεδεγμένον αὐτῶν
ἐν ἰδίῳ προσώπῳ· καὶ εἰ γέγονεν ἄνθρωπος·
ἐπειδὴ γὰρ τὸν ἐκ γεννητῆς ἰάσατο τυφλόν
καὶ τὸ γινόμενον· ἀήθες δ' ὅμως ἐνεφύτευ-
σε φῶς αὐτῷ, παρὰ πάντων εἰκότως
ἐθαυμάζετο· ἀλλ' ὁ μὲν τοῦ πάθους
ἀπαλλαγμένος, παρὰ τοῖς ἰουδαίοις ἐξεβάλ-
λετο καὶ ὡμολόγει τὸν ἰατρόν· Χριστὸς δὲ αὐ-
τῷ περιτυχών, σὺ πιστεύεις ἔφασκεν
εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ. τοῦ δὲ τίς ἐστι κύριε δια-
κεκραγότος ἵνα πιστεύσω, εἰς αὐτὸν δὴ τα-
φανεῖ λέγων· καὶ ἑώρακας αὐτὸν καὶ ὁ
λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν· ὁ δὲ ἔφη πι-
στεύω κύριε καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. και-
τοι πῶς οὐχ ἅπασι συμφανῶς, ἡ θεία αὐ-
τὸν ὡς αὐτῇ φύσις. θεὸν γὰρ οὐδεὶς ἑώρακε
πώποτε κατὰ τὸ γεγραμμένον· ἀλλ' ὅτε προσ-
διῆσαν αὐτοῦ τὸ ἄρρητον· ὡς αὐτὸ δὴ τοῦτ'
πεφηνὼς ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος· γυμνὸς καὶ μ-

ἠξίου πιστεύεσθαι. τί μὲν μᾶλλον τὴν τοῦ θεοῦ φύ-
σιν ἄμεινον λογίζεσθαι δεῖν· ἡ τίς ποτε ἐστὶ τοῦ-
το πάθοντα διεκελεύετο· παρέδειξε δὲ
σωματικῶς. ὡς καὶ αὐτοῖς ὄμμασι κα-
ταθεᾶσθαι παρών· ἔφη γοῦν ὅτι καὶ ἑώρα-
κας αὐτόν· καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός
ἐστι· ἢ οὐχὶ τὴν σάρκα παραδεῖξαι φήσο-
μεν· εἶτα πῶς δὴ μὲν ἦ λοιπὸν αὐτὸς ἡ σὰρξ
ἡμῖν νοοῖτο καθ' ἕνωσιν ἀληθῆ, σάρξ τοι δὲ
αὐτοῦ καθάπερ αἰμύλης καὶ ἐφήμερος γέ-
νοιτ' ἂν καταδεῖξαι γὰρ ἄρτι σου μεμερισμέ-
νος οὐ δὲ ἀπελῶς τὸν καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπον
ἐκ τοῦ δὴ λέγω καὶ σώματος· καὶ αὐτὸ μό-
νον αὐτοῦ τῆς σαρκὸς γέγραφε δέ που
καὶ ὁ σοφὸς ἡμῖν ἰωάννης· ὅτι πολλὰ μὲν
καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς ἐνώπιον
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμέ-
να ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· ταῦτα δὲ γέγρα-
πται ἵνα πιστεύσητε, ὅτι ἰησοῦς ἐστὶν ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ
θεοῦ καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε, ἐν
τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· κατατεθήποι δ' ἂν
τις τὸ θαυμάσιον· καὶ τὸν θεσπέσιον πέτρον
ἰουδαίοις προσπεφωνηκότα σαφῶς ἀ-
ναφανδόν· ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύ-
τεροι· εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινό-
μεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τί-
νι οὗτος σέσωσται· γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν
καὶ παντὶ τῷ λαῷ ἰσραήλ· ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι
ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ναζωραίου ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώ-
σατε· ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ

οὗτος ἐστὶν ὄντως ὁ ποιμὴν ἡμῶν ὁ ἥγιος· καὶ μὴν θε
περον πάλιν· καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἑνὶ οὐδενὶ ἀ
λωνισρία· οὐδὲ γὰρ ὅμοιον ἕτερον ἐστὶν
ὑπὸ τὸν οὐρανὸν· ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς· τὸ
δεδομένον ἐν ἀνθρώποις· τίς οὖν ἄρα ἐστὶν ὁ ἐς
θάνατον ὑπὸ διὸς καὶ ἐγηγερμένον ἐν δό
ξῃ ἐμμανιάζεται εἰ μὴ Χριστὸς Ἰησοῦς· τουτέστιν ὁ πη
πάντως μὲν αἰῶν ἀπορρήτως ἐκ θεοῦ πα
γεγεννημένος· ἐν δὲ τελευταίοις καιροῖς
πέρας ἢ κορτὶ τοῦ αἰῶνος καιροῦ καὶ σωμα
τικῶς ἐκ γυναικός· πιστὶν οὖν ἄρα τ
εἰς αὐτὸν γέρας ἀποίσεται τὸ ἐξαίρετον
κεκλήσεται γὰρ υἱὸς θεοῦ ὅσοι γὰρ ἔλαβον
αὐτόν· ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν φησὶ τέ
κνα θεοῦ γενέσθαι τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνο
μα αὐτοῦ· οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελή
ματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός
ἀλλ᾽ ἐκ θεοῦ πρῶτος ἐγεννήθησαν· ἵνα γὰρ γέ
ται πρωτότοκος αὐτὸς ἐν πᾶσι καθὰ γέγρα
πται· γεγέννηται μὲν ἐκ γυναικὸς ἐπειδὴ
δὲ ἀπαρχὴ τῆς ἀναμορφουμένης κτί
σεως δι᾽ ἁγιασμοῦ καὶ πρό γε τῶν ἄλλων
τὸ γεννητὸς ἐδείχθη πνεύματος τὴν ἀνδρός τε
καὶ γυναικὸς οὐ περιμείνας συνόδον·
οὐκ ἀπηνία καὶ ὥσπερ καταδικάζων
τὴν φύσιν· τίμιος γὰρ ὁ γάμος καὶ ὅτι
σας ἀπαρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐ
τούς· ἀλλὰ τὸ κρεῖττον καὶ ἀσυγκρίτως
ὑπερκείμενον προσνέμων ἤδη πᾶσ
ταῖς ἀνθρώποις· γεννῶνται γὰρ πρῶτος οὐκ ἀνδρὸς

ἡμᾶς ἐπιχρηματίζειν ἠθέλησε· καί τοι οὖν πρα
φανῆναι καθόντες ἡμῶν, ἐκ τῆς γῆς εἰς
γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ πατὴρ ὁ οὐράνιος· πάντες
δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε· οὐκοῦν αἰνιττό
μενον πάντελως τὸ πιστεύειν εἰς αὐ
τόν· μᾶλλον δὲ καὶ τῇ τῶν πλημμε
λημάτων ἀμνηστίᾳ τετίμηται· γρά
φει γὰρ ὧδε πάλιν ὁ ἐκ Κρήτης Παῦλος·
εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔ
ργων νόμου ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ
ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν· ἵνα δι
καιωθῶμεν ἐν αὐτῷ· καὶ ὁ τοῦ κυρίου δὲ ὁ
δαμιος ὁ περὶ ἀνθρώπου φθάσας ἔφη· ἀναλύ
κλήσας εἰπεῖν ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς οὐ γυμνὸς ἰς
καθ᾽ ἑαυτὸν ὁ ἐκ θεοῦ μονογενὴς λόγος· ἀλλ᾽ ὅτε
προσείληφε τὸ ἀνθρώπινον καὶ ἀσυγχύτως
προσεπλάκη σαρκί· οὕτως ἔχοντα καὶ
ὁρώμενον· καὶ ἐπειδήπερ τῷ καθ᾽ ἡμᾶς
συγχαίροντες τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις
παρέδειξεν ὁ πατὴρ φωνῶν ἄνωθεν ἐκ
πεποιημένην τοιάσδε· οὗτός ἐστιν ὁ
υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ εὐδόκησα ἀκούε
τε αὐτοῦ· συνιδὼν ὅπως οὐκ ἐν τούτῳ
φησὶν ὁ υἱός ἐστιν ἢ ἑτέρῳ μεμαθημένος ὡς ἑ
τέρῳ τυχὸν ἂν εἰς νοοῖτο καὶ αὐτοῦ
καθ᾽ ἑρμηνείας οἰκονομικήν· πλημμελ
δὲ ὅτι τὸ ἀντιτείνας μέσον· καὶ τῶν ὅτι μα
λιστα σφαλερωτάτων, ἀναπείθει γρα
φικῶς ἀρρήτως ὧδε· ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρ
τυρία τοῦ θεοῦ· ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ.
ἣν μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· ὁ
πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ,

ὁμιλ. πατέρων τῶν υἱῶν· φάσκων τοὺς σοὺς ἠκ
αὐτὸν· ὅτι οὐκέτι πιστεύσετε εἰς τὴν μαρ-
τυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ θεὸς περὶ
τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· μεμαρτύρηκε δὲ ὅτι
αὐτὸς ὁ μετὰ σαρκὸς καὶ ἐν τῇ τοῦ δού-
λου μορφῇ μοναδικῶς τε καὶ ἰδικῶς
ἐμὸς υἱός ἐστιν ἀληθῶς· καὶ αὐτὸς δὲ
τὴν διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἀναγεννῶν χάριν
καὶ τὴν ἐν αὐτῷ ζωοποίησιν καὶ τὴν
θεοῦ μέθεξιν· διὰ τοῦ ἁγιασμοῦ ἐν πνεύματι· διὰ
Ἰησοῦ Χριστοῦ πεπρᾶχθαι δώσομεν ἀνα-
μεμνησόμεθα γὰρ Ἰωάννου λέγοντος· ὁ ὀπί-
σω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου
ἐστί· οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδή-
ματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτί-
σει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί· ἆρα οἷον εἰ-
πέ μοι τῆς καθ᾽ ἡμᾶς ἀνθρωπότητος
ἔργον εἶναι φαμέν, τὸ ἐν πνεύματι ἁγίῳ
βαπτίζειν δύνασθαι καὶ πυρί· καὶ πῶς
ἂν εἴη τοῦτο· καὶ μὴν ἄνδρα λέγων
τὸν ὀπίσω μου λέγει ἐρχόμενον ὄντα
καὶ ὀφθησόμενον, αὐτὸν ἔφη βαπτί-
ζειν ἐν πυρὶ καὶ ἁγίῳ πνεύματι· οὐ τὸ ἀλλό-
τριον τοῖς βαπτιζομένοις ἐνιέντα
πνεῦμα δουλοπρεπῶς καὶ ὑπουργικῶς
ἀλλ᾽ ὡς θεὸν κατὰ φύσιν μετ᾽ ἐξουσίας.
τῆς ἀνωτάτω τὸ ἐξ αὐτοῦ τε καὶ δι᾽ αὐ-
τοῦ καὶ ὁ θεῖος ἡμῖν ἐνσημαίνεται χα-
ρακτήρ· ἀναμορφούμεθα γὰρ ὡς εἰ-
κόνα πρὸς θείαν εἰς Χριστὸν· οὐ σωματικῶς

ἴ. τό
ἐξ αὐ:

ὑπομένομεν τὸν ἀναπλασμόν· κομι-
δῇ γὰρ ἀληθὲς οἴεσθαι τουτί· διὰ δὲ τοῦ
μεταλαχεῖν ἁγίου πνεύματος, αὐτὸν ἐν ἑαυτοῖς
ἔχοντες τὸν Χριστὸν ὡς ἤδη χαίροντας,
ἐκεῖνο φωνεῖν· ἀγαλλιάσθω ἡ ψυχή μου
ἐπὶ τῷ κυρίῳ· ἐνέδυσε γάρ με ἱμάτιον σω-
τηρίου καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης· ὅσοι γὰρ
φησὶν εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύ-
σασθε· εἰ δὲ δή τις ἔροιτο προσιών· ἆρ᾽
οὖν εἰς ἄνθρωπον βεβαπτίσμεθα· καὶ τοῦτο
εἶναι φήσομεν ἀληθές· καὶ πρόστε ἡ-
μῶν ἀνταλοῦσεται εὐφημεῖν ἄνθρωπον· τί δὲ
ὦ οὗτος καταλογίζεις ἡμῶν τὴν ἐλπί-
δα· εἰς γὰρ ὃν βεβαπτίσμεθα, γὰρ οὐκ εἰς
ἄνθρωπον ἀληθῶς ἀλλ᾽ εἰς θεὸν ἐνανθρωπή-
σαντα· καὶ ἀνιέντα τῶν ποινῶν καὶ τῶν ἁμαρ-
τημάτων αἰτιάματα· τοὺς τὴν εἰς αὐτὸν πί-
στιν εἰσδεδεγμένους· καὶ γοῦν ὁ θεσπέ-
σιος πέτρος Ἰουδαίοις ἔφη προσλαλῶν·
μετανοήσατε καὶ βαπτισθήτω ἕκα-
στος ὑμῶν εἰς ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄ-
φεσιν ἁμαρτιῶν καὶ λήψεσθε τὴν δω-
ρεὰν τοῦ ἁγίου πνεύματος· ἀπολύων γὰρ ἁ-
μαρτιῶν τὸν αὐτῷ προσκείμενον· τῷ
ἰδίῳ λοιπὸν καταχρίει πνεύματι· ὅπερ ἐ-
μίνσμεν αὐτὸς ὡς ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος· καὶ ἰδι-
δίως ἡμῖν ἀναπηγάζει φύσεως· καὶ ἡμῖν
ὥσπερ τὸ χρῆμα τιθείς· τὴν μετὰ σέ-
κοσ οἱ κομιδῇ τὴν ἕνωσιν καὶ ὡς ἄνθρωπος
ἐνεπερεῖ σωματικῶς· ἐνεφύσησε γὰρ

τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις εἰπών· λάβετε
πνεῦμα ἅγιον. καὶ οὐκ ἐκ μέτρου δίδωσι τὸ
πνεῦμα κατὰ τὴν Ἰωάννου φωνήν· ἀλλ' αὐτὸς
ἐνίησιν ἐξ αὐτοῦ καθάπερ ἀμέλει καὶ
ὁ πατήρ. καὶ τοίνυν ὁ θεσπέσιος Παῦλος ὅλην ἀπο-
τήσας τὴν ἐν μέσῳ τούτων διαφοράν, ποτὲ μὲν
αὐτὸ τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς μένων ὀνομάζει,
ποτὲ δὲ αὖ τοῦ υἱοῦ· γράφει δὲ ὧδε· ὑ-
μεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλ' ἐν πνεύματι, εἴ-
περ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις πνεῦ-
μα χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. εἰ δὲ χριστὸς
ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν διὰ ἁμαρ-
τίαν· τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ τὴν δικαιοσύ-
νην. ἀναφέρομεν οὖν ὅτι καὶ ἴδιόν ἐστι τὸ πνεῦμα τοῦ
θεοῦ· καὶ οὔτι που μόνον ἡ λόγου ἐστὶ πεφη-
νὼς ἐκ πατρός· ἀλλ' εἰ καὶ νοοῖτο καθ' ἡμᾶς
ἄνθρωπος γεγονώς, οὕτω τῆς θεότητος ἰδιω-
μάτων ὡς ἐν ἰδίᾳ φύσει λειπόμενον·
καὶ τοίνυν αὐτὸ ὑπάρχειν πάντων ζωο-
ποιὸν διὰ τὴν ἐκ ζωῆς τοῦ πατρὸς ἀπόρρητον γέννη-
σιν· ζωοποιεῖσθαι λέγεται νεκρῶν παρά-
τοῦ ὁμοούσιον δεῖν χαριζόμενον νῦν, τῇ
ἰδίᾳ σαρκὶ τῆς θεοπρεποῦς ἐνεργείας
τὴν δόξαν· οἰκειούμενον δὲ αὐτὸν σάρκα
καὶ οἱονεί πως καθ' ἕνωσιν οἰκονομικὴν
καὶ τῇ ἰδίᾳ περιτιθέναι φύσει· ἢ οὐχὶ δῆλον
λοιπὸν ὑπερβαίνειν ἐρεῖ τις τῶν ὄντων τι κατὰ
φύσιν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγου τὸ ἄνωθεν ἢ κειμένην
καὶ ἐξουσίαν τὸ ζωογονεῖν δύνασθαι· τὰ οἷς
ἀνενέμειν βούλοιτο τὴν ζωήν. τί δὲ τὸ δι-

μου; εἶπέ μοι, θεοῦ καὶ δοίη τις ἡμῖν τῶν
ἀνθρώπων; οὐδαμῶς. πῶς τοίνυν ζωο-
ποιεῖ μένουσα ἡ σὰρξ ὡς θεοῦ. πλὴν οὐ μόνον
τὸ μεταλαχεῖν αὐτοῦ τὸ πνεῦμα, ἀλλ' ἐδείκνυ πα-
ραθεὶς καὶ τὴν ἀναληφθεῖσαν σάρκα.
ἔφη γὰρ ὅτι ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀν-
θρώπου καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔ-
χετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. καταλείπετο μὲν οὕτω
ς αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων ποτέ· καὶ τὴν ἔσω
τοῖς ἀνθρώποις ψῆφον ἀναίτιον οὐκ οἶ-
δ' ὅπως ἔοικε χειροτεχνέστερον τὸ μακάριον
Μωσῆ· εἰρηκότων δὲ ἀναφανδὸν οἱ πρὸ
ἡμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ κα-
θώς ἐστι γεγραμμένον· ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. τί ποιεῖς σὺ ση-
μεῖον ἵνα πιστεύσωμέν σοι· τί ἐργάζῃ; ὡς
ἄνωθεν ἡμῖν καὶ ἐξ οὐρανοῦ καταβάς·
τὸ σῶμα φησί· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν
οὐ Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ θεοῦ
ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν
διδοὺς τῷ κόσμῳ. καὶ πρός γε τούτοις
πάλιν μονονουχί· καὶ δακτύλοις κατα-
σημαίνων αὐτὸν ἐν σώματι· ἐγώ εἰμι
φησὶν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς·
ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται
εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ὁ ἄρτος ὃν ἐγὼ δώσω,
ἡ σάρξ μού ἐστιν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου
ζωῆς. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πί-

μωμένου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ
ἐν αὐτῷ. καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν
πατήρ· κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα· καὶ ὁ τρώγων
με· κἀκεῖνος ζήσει δι' ἐμέ. καί τοι
πῶς οὐκ ἂν ἠθέλησεν εἰπεῖν, ὡς οὐκ αὐτὰ
πεφοίτηκεν ὁ ζωοποιῶν ἡ σάρξ· ἀλλ' ἡ
ἐκ παρθένου κατὰ τὰς γραφάς· ἐφ
δὲ οὐκ ἔδει τοῦ ὁ λόγου· ἀλλ' εἰς ἐν ἀμφο
συνελθόντων κατὰ σύμβασιν οἰκονο
μικὴν πάντων φύσεων ἰδιώματα δύο
μερίων ὅσων ἡ μὲν ὁρᾶται λόγων μι
κὸ δὴ μιμνησκόμενος γὰρ οὐ συνιέντι τὸ μυστή
ριον ἀλλ' ἐμαυτὸν ὁρᾶν ὅτι δὲ αἷμα θεοῦ πῶς δύ
ναται ταῦτα γενέσθαι· εἶτα ἐπιγεί
φησιν ὅτι πονηρῶν ὑμῶν καὶ οὐ πιστεύετε· πῶς
ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσε
τε· καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν
οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου· ἰουδαίοις δὲ πάλιν τὴν
σιν ἐκείνων μορφοῦσι μάταιον διασ
καὶ διαγελῶν οὐκ οἶδ' ὅπως ἐρομέ
νοις αὐτόν, εἴπερ ἔφη ζωοποιὸν
καὶ ζωοποιοῦν τὸ ἴδιον σῶμα· τοῦτο
ὑμᾶς σκανδαλίζει φησίν· ἐὰν οὖν
θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαί
νοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον· ἢ οὐχί
τε τέχθαι φαμὲν ἐκ γυναικὸς τὸν μὴ
μαθοῦσιν ἢ πῶς οὐ τοῖς γε ἐρῶ τὸ πρότερ
ον· ἢ πῶς ἀναβέβηκε μὲν ἐνθάδε
εἰ μὴ ἀφήκοι αὐτόν· καίτοι τεχθέντα

διὰ τῆς ἁγίας παρθένου· τοῦ ἑνωθέντος
αὐτῇ σώματος· οὐχὶ δὲ καὶ ἀπεργάζεται
ὁμολογήσομεν· ἀλλ' ἣν ἀπὸ τῆς σάρ
κα πρὸς τὸ δύνασθαι ζωοποιεῖν ὅσον
ἥκεν εἰς ἀδιαμφισβήτητον· πῶς οὖν εἶπεν ὁ
μὴ ζωοποιὸς ἡ σάρξ· ἢ πῶς ἂν ὁσοῖ τὸ
καὶ ζωοποιοῦν τὸ ἀπὸ τῆς γῆς καθ' ἕνωσιν
δηλονότι τὴν προσπεφυκυῖαν τὸν ζῶντα
τε καὶ ζωοποιοῦν λόγον· φρονήσομεν τοιγαρο
ῦν διὰ ταύτας ὀρθῶς καὶ τοῖς ἱεροῖς συμβ
μον τοῖς λόγοις· εἴη γὰρ ἂν οὐχ ἕτερος καὶ δη
μιουργὸς θεϊκῶς· καὶ ὅτε μὴ δίχα μόνος
ποσσορίας· συναπτόμενοι δὲ τοῦ λόγου
ποιήσομεν πάλιν καὶ διγράφον τὸ
θεσπέσιον παῦλον· ἀχαριστοῦντες τῷ
θεῷ καὶ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς
τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ
φωτί· ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσί
ας τοῦ σκότους· καὶ μετέστησεν εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ·
ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν· τὴν ἄ
φεσιν τῶν ἁμαρτιῶν· ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ
θεοῦ τοῦ ἀοράτου· πρωτότοκος πάσης
κτίσεως· ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα
ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· τὰ ὁρα
τὰ καὶ τὰ ἀόρατα· εἴτε θρόνοι εἴτε
κυριότητες· εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι·
τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτι
σται· καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων· καὶ τὰ
πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε· καὶ αὐτός

αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς ἐκκλη-
σίας· ὅς ἐστιν ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν
νεκρῶν· ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύ-
ων· ὅτι ἐν αὐτῷ ηὐδόκησε πᾶν τὸ πλή-
ρωμα κατοικῆσαι· καὶ δι' αὐτοῦ ἀπο-
καταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν· εἰρηνο-
ποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ
δι' αὐτοῦ· εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν
οὐρανοῖς· ἰδοὺ δὴ πάλιν ἀναφανδὸν
φησὶ· δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται τὰ
πάντα· καὶ μὴν ὅτι πρὸ πάντων ἐστὶ
καὶ ὅτι τὰ πάντα συνέστηκεν ἐν αὐτῷ· καὶ
αὐτὸν εἶναι φησὶ πρωτότοκον ἐκ τῶν
νεκρῶν· εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵμα-
τος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ· τά τε ἐν τοῖς οὐρανοῖς
καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· εἶτα τίς ὁ ἐκ νεκρῶν πρω-
τότοκος εἰ μὴ Χριστὸς Ἰησοῦς, τουτέστιν ἐν σαρκὶ
καὶ μετὰ σαρκὸς ὁ λόγος πεφηνώς·
ἀμφοῦ δ' ἄμφω πότε ἢ νέον εἰσί· διὰ φύ-
σιν θεὸς ὢν ὁ λόγος· οὐδ' ἂν μόνοις τὸ πρῶτον ὁμοῦ
δημιουργὸς καθ' ἡμᾶς ὡς ἄνθρωπος· εἰ μὴ δὲ
δεδημιούργηκεν ὡς θεός· καὶ εἰ μὴ διὰ σάρ-
κος μόνης τὸ μέγα τὴν ἕνωσιν· πρωτότοκος
δὲ καὶ ἐκ νεκρῶν καθὸ πέφηνεν ἄνθρωπος· οὐ
καὶ ἀπομανθάνων τὸ εἶναι θεὸς διὰ τὴν ἐνανθρώ-
πησιν· ἴδοις δ' ἂν ἑτέρωθι διὰ τῶν αὐτῶν
ἰόντας λόγων τοὺς πνευματοφόρους·
Ἰωάννης γάρ φησιν ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος· καὶ
ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν· καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος·
οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν· πάντα
δι' αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο
οὐδὲ ἕν· Παῦλος δὲ αὖ· εἷς θεὸς ὁ πατήρ ἐξ οὗ
τὰ πάντα· καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς δι' οὗ τὰ πάν-
τα· ἀλλ' ἅπερ ἡμῖν τιμίως λαλοῦμεν μετὰ τὸ ἡμῶν ὡς
σαρκὶ τὸν λόγον· καὶ εἰς ἑτερότητα κατα-
διαιροῦντες ὡς ἐν υἱῶν δυάδι φημὶ κατὰ
τοὺς Ἰουδαίους· πῶς ἐκτίσθη τὰ πάντα
δι' Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἀλλὰ μὴν ἐκτίσθη δι' αὐτοῦ τὰ
πάντα· πρόδηλον οὖν ὅτι τὰ φύσει τε
καὶ ἰδικῶς ἐνυπάρχοντα τῷ ἐκ θεοῦ
ὄντι λόγῳ· τετήρηται πάλιν αὐτῷ· καὶ ὅτε
γέγονεν ἄνθρωπος· ἐπισφαλὲς οὖν ἄρα
τὸ διατέμνειν αὐτὸν τολμᾶν· εἷς γὰρ κύριος
Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ δι' αὐτοῦ τὰ πάντα δεδημιούρ-
γηκεν ὁ πατήρ· τοιγαροῦν καὶ δημιουργὸς
ὡς θεός· καὶ ζωοποιός, ὡς ζωή· ἀμύμων
πάλιν καὶ τοῖς ὑπὲρ ἡμῶν ἰδιώμασιν εἰς
ὄντι τὸ μετὰ σάρκος συγκείμενον· μεσίτης
γάρ ἐστι θεοῦ καὶ ἀνθρώπων κατὰ τὰς γραφάς·
φύσει μὲν ὑπάρχων θεὸς καὶ οὐ διχαζόμε-
νος· ἄνθρωπος δὲ ἀληθῶς καὶ οὐ ψιλῶς κα-
θ' ἡμᾶς· ἀλλ' ὢν ὅπερ ἦν καὶ εἰ γέγονε
σάρξ· γέγραπται γοῦν ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ
σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας·
ἢ γὰρ οὐχὶ διὰ τῆς αἰτίας καὶ θεοτόκου παρ-
θένου τετέχθαι φαμὲν καὶ πιστεύομεν
ἐπ' ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος καιροῖς τὸν Ἐμ-
μανουήλ· εἶτα πῶς τοῦτο οὐκ ἀληθές·
τὸ δὴ χθὲς καὶ σήμερον ὦ φιλόχρι-
στε· ἴσως λέγεις καὶ ἐρρωμένως τὸν ἐνεστηκότα

καὶ τὸν παρ' ἡμῶν χλευασμὸν κατασημαίνει π
οὕτως ὁ αὐτὸς εἴη· ὑμεῖς τε τὸν παρ' ἡμῶν χλευασμὸν
καίτοι γε μήπω τὴν κατὰ σάρκα γέν-
νησιν λαχών· οὐκοῦν ὁμολογουμένως ἐν ἀρχῇ· καὶ ὡς τοῦ ἰ-
δίου καὶ ἀτρέπτου πεφηνὼς τοῦ θεοῦ καὶ
πατρὸς ἔχει καὶ αὐτὸς ἐν τῇ ἰδίᾳ φύσει τὸ
ἀΐδιόν τε καὶ ἄτρεπτον· ἢ οὐχὶ μεσώταν
κωμῳδεῖ τοῖς τῆς ἐνανθρωπήσεως χρό-
νοις δὲ δραματικῶς ὅμοια τῷ λόγῳ, τοῖς
χ(ριστο)ῦ· καὶ μὴν τοῦτο ἡμῖν διὰ παρεισφημὸς
ἐδείχθη λόγων· συνῶμεν οὖν ὅτι χ(ριστὸ)ς ἰ(ησοῦ)ς· οὐ
μονοειδῶς τὸν λόγον ἐχθές τε καὶ σήμε-
ρον τὸν αὐτὸν εἶναι φησί· καὶ εἰς αἰῶνας·
πῶς δ' ἂν ἔχοι τὸ ἄτρεπτόν τε καὶ τὴν ἐν
ταὐτότητι διαμονὴν ἐν ἰδίου φύσει· κα-
τοικίμησιν ὑπομένουσα· καὶ πρό γε τῶν
ἄλλων τὴν δόξου κεὸν τιμμεῖς τὸ εἶναι
δίκην μαρτυροῦσιν ἄρα τὰ ληθοῦς ἡμῖν τὸ γράμ-
ματος ἱερόν· καὶ τὸ μὲν χθὲς οὐκ ὄντα προεί-
ρηται φ(ησί)· φαίνη δὲ μοὶ χρὴ τοῦτο εἰς πολοῦ τε
καὶ δεῖ· χθὲς γὰρ καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς
εἰς τοὺς αἰῶνας χ(ριστὸ)ς ἰ(ησοῦ)ς· τὸ δὲ τοῦ λόγου
πρεσβύτατον καὶ ἀεὶ μένει ἢ κιφαι μὴ
ἀρνήσομαι καὶ εἰ γέγονε σάρξ· οἰήσομαι
δὲ καθ' ἕν μόνην μετὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς
ὡς χθὲς ὄντα καὶ περιτταῖς ἀρχὴν τὰ κατα-
δηλοῦσθαι πάλιν αὐτόν· καὶ γοῦν κατε-
μυσάττετο μὲν ὁ παρὰ φρενῶν ἰουδαῖος
καὶ καταλιθοῦν αὐτὸν ἐπεχείρει τὴν π-
τιμοῦ προσιέμενον· κατατεθεικὼς γὰρ ὅτι και

τοῖς καθ' ἡμᾶς ὁ ἐμὸς ἀβραὰμ ὡς τῆς ὑπερ-
ορίου ἀρχαιότητος ἑαυτῷ τὸ πρεσβεῖα τὸν
ἐπεμαρτύρει λέγων πρὸς θ(εό)ν· ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, πρὶν ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ
εἰμι· ὅτε καὶ πρὸς τοῦτο ἔφασκον ὁ ἐκ-
κείμενοι· πεντήκοντα ἔτη οὔπω ἔχεις
καὶ ἀβραὰμ ἑώρακας· ἔφη δὲ ἰω(άννη)ς
τοσ εἰ περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον· ὁ ὀπίσω μου
ἐρχόμενος ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγο-
νεν ὅτι πρῶτός μου ἦν· καίτοι πῶς ἂν
ὁρατὸς εἴδους καὶ ὀνομάζομεν τὸν ἐμὸν
μου ἀλλ' ἔμπροσθέν τε αὐτοῦ καὶ πρὸ
τοῦ γενέσθαι φησὶ τὸν ὀψιγενῆ τε καὶ με-
τ' αὐτόν· ἀλλ' ὁρᾷ τις ἴσως ἔμπροσθεν
αὐτὸν καὶ πρὸ αὐτοῦ γενέσθαι φησὶ κατά
γε τὴν δόξαν· ὥσπερ οὖν ἐπεὶ σπουδαιότερος
καὶ μείων ὅτι κἂν ὑψηλότερος καὶ ἀμαθέσ-
τατη δὲ μοὶ εἶν οὐ μακρὸς ἡμῖν διαδείξε
λόγος· παραδέξαιμ' ἐμοὶ γὰρ τοι ἔμπροσ-
θεν εἰς τὸ ἀμείνονα μὲν δόξῃ· καταστομί-
ζων που λόγον καὶ τὸ ὀπίσω φήσομεν
πρῶτος ἐν ἀμείνῳ ἢ ἀπείρων εἰ μάλα κατα-
δηλῶν· τολμήσεται τοιγαροῦν ὡς ὀξύ φησιν
ἡμῶν τῆς ἰωάννου δόξης ἡ τοῦ θ(εο)ῦ χ(ριστο)ῦ
καὶ ὀπίσω δραμεῖν μαθοῦσιν ἔθους ἰσομοίου·
ἔφη γὰρ ὅτι ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἀνὴρ ὃς
ἐπαγγελίας· οἰησόμεθα γὰρ οἱ χριστοῦ δὲ ἐχ-
θρεμονιεότες τὸ ἐν ψαλμοῖς γεγραμμέ-
νον· ὅτι τίς ἐν νεφέλαις ἰσωθήσεται τῷ
κ(υρί)ῳ· τίς ὁμοιωθήσεται τῷ κ(υρί)ῳ ἐν υἱοῖς

θεοῦ· ἀπαθὴς ἐστὶν τοίνυν καὶ μετὰ τῆς σαρκὸς
αὐτῷ πεφυκυίας τῇ θεότητι κατὰ φύσιν, ἑνωθεί-
σης σαρκί· καὶ ταύτης ἰδίας φύσεως τὰ πά-
θη οἰκειοποιεῖν ἔχων, ὅτι τῷ ἰδίῳ σώματι·
τοῦτο δ᾽ ἂν μάθοις ὧδε ἔχον· καὶ εἰ βούλει
μόνον ὀρθῶς. καὶ ὁ κύριος ἑρμηνευθεὶς ἀπὸ τῶν παλαι-
οῖς μαρτυρίων· ἔφη γὰρ περὶ τοῦ θεοῦ περὶ
τοῦ ἐκ σπέρματος Δαβὶδ κατὰ σάρκα γενομέ-
νου τῶν ἁγίων προφητῶν· καὶ σὺ Βηθλε-
έμ· οἶκος τοῦ Ἐφραθά· μὴ ὀλιγοστὸς
εἶ τοῦ εἶναι ἐν χιλιάσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ μοι ἐξε-
λεύσεται τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα ἐν τῷ Ἰσραήλ· καὶ
αἱ ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ᾽ ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶ-
νος· περὶ δέ γε τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὁ ἱερώτατος
Παῦλος· ὅτι πάντες εἰς τὸν Μωσῆν ἐβαπτί-
σθησαν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ·
καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν βρῶμα ἔ-
φαγον· καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν ἔπιον
πόμα· ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθού-
σης πέτρας· ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστός· ἀθε-
δηλοῦν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ δεικνύμενον καθ᾽ ἕνωσιν
οἰκονομικὴν τοῦ ἰδικῶς τοῦ λόγου πε-
κύτατον· ἢ οὐκ ἐνεργὴς ὁ λόγος· τὸν γὰρ τοι
Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας καὶ ἐκ γυναικὸς
ἀπ᾽ ἀρχῆς αἰῶνος τὰς ἐξόδους ἔχειν [illegible]
φησίν· ἐν ἀρχῇ γὰρ ἦν καὶ πρὸ πάντων
αἰώνων ἐνανθρωπήσας λόγος· καὶ αὐτὸς
ἦν ἡ πέτρα· δεδήλωκε τὸν Ἰσραὴλ τοῖς πα-
ρ᾽ ἐλπίδα καὶ ἀδοκήτως ἐκ [illegible]
νάμασι· καί τοι γεννηθεὶς κατὰ τὴν σάρκα

καὶ καὶ τὸ ἄμωμον ἐν ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος
καιροῖς· καὶ κεχρισμένος εἰς τιμὴν εἰς τὸν δε-
[illegible] παρὰ τοῦ θεοῦ καὶ
πρὸς [illegible] γὰρ οὐχ ἑτέρου τοῦ δῆ-
θεν· ἀλλὰ διὰ τοῦτο Χριστός· Χριστὸς δὲ ἦν ἡ πέτρα
κατὰ τὸν Παῦλον· σημειοῦται δὲ αὐτῷ
λόγῳ καὶ ἐπαθλήσει καὶ ὁ σοφὸς Ἰωάννης
μόνον οὐχὶ καὶ συνάγει εἰς τὰς φύσεις· καὶ
συνδέων εἰς ἕνωσιν τῶν ἑκατέρᾳ προ-
σόντων ἰδιωμάτων τὴν [illegible]· θέα
γάρ φησιν· ὃ ἦν ἀπ᾽ ἀρχῆς· ὃ ἀκηκόαμεν·
ὃ ἑωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν· ὃ ἐ-
θεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφη-
σαν περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς· καὶ ἡ ζωὴ
ἐφανερώθη· καὶ ἑωράκαμεν καὶ μαρτυ-
ροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν
τὴν αἰώνιον ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐ-
φανερώθη ἡμῖν· ἰδοὺ τὸν ὄντα ἀπ᾽ ἀρχῆς
ὀφθῆναί τέ φησι μεμαρτυρηκὼς ὑπομεῖναι δὲ
καὶ ἀφήν· ἀνακέκραγε γὰρ ὁ Θωμᾶς· ὁ κύριός
μου καὶ ὁ θεός μου· ἀναμετρήσας δακτύ-
λῳ περιβαλών τε τὴν τοῦ σώματος καὶ τὰς
διατρήσεις τῶν ἥλων· γεγυμνῆσθαι δὲ
τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις φησί· καὶ ὁ θαυ-
μάσιος ἡμῖν Λουκᾶς· αὐτόπτας τε καὶ
ὑπηρέτας τοῦ λόγου· γεγονέναι δὲ ἐμφανῆ
τοῦ σώματος καὶ ἁπτὸς ὁ ἀναφὴς οὐκ ὀθνεῖον
ἡμῶν περὶ [illegible] τὴν ἀπὸ γῆς σάρκα· ἀλ-
λ᾽ ἴδιον αὐτὴν ποιησάμενος ἅμα καὶ συν-
αφθεῖσάν τε καὶ ἐν ἀρχῇ γνωριζόμενος ὡς θεός

καὶ κ(ύριο)ς. γεγραφότα δὲ οἶσθά που τὸν ἱερώ-
τατον Παῦλον· οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ
ζῇ· καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει. ἐάν
τε γὰρ ζῶμεν, τῷ κ(υρί)ῳ ζῶμεν· ἐάν τε ἀπο-
θνήσκωμεν, τῷ κ(υρί)ῳ ἀποθνήσκομεν.
ἐάν τε οὖν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν,
τοῦ κ(υρίο)υ ἐσμέν. εἰς τοῦτο γὰρ Χ(ριστὸ)ς ἀπέθανε
καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων
κυριεύσῃ. ἆρ' ἄρα μὲν οὖν ἀληθῶς ὅτι κεκυ-
ρίευκε καὶ ζώντων καὶ νεκρῶν· ὁ μὴ ἑτέ-
ρου τοῦ χάριν, πλὴν ὅτι τοῦ δέ τε καὶ ὁ-
μοῦ τεθνεὼς καὶ ἐγηγερμένου. τίνα δὴ
οὖν ἄρα φαμὲν ὡς ὑπέδυ μὲν θάνατ-
ον μειώδαν. ἢ τὸν ἴδιον δηλονότι· ἀλλ' ὅτι
μὲν τὸν ἴδιον ἅπας τις οὖν οἶμαι συμβαίνει
ἄν. τί οὖν ἐροῦμεν; πότερα θνητός τέ ἐστι
καὶ φθορᾷ κάτοχος ὁ ἐκ θ(εο)ῦ π(ατ)ρὸς λόγος· ἢ
πέρα θανάτου καὶ φθορᾶς ἀμείνων ὡς
ζωή. καίτοι πῶς οὐχ ἅπασιν ἐμφανές ὅτι
θανάτου κρείττων ὡς ζωή. εἶτα πῶς
γέγονεν ἐν νεκροῖς καὶ ἐλεύθερος κατὰ τὰς
γραφάς. τεθνάναι γὰρ οὔτι που καθ' αὑτὸν
ὁ λόγος. φαμὲν οὖν ὅτι τεθνεὼς αὐτοῦ τῆς
σαρκὸς αὐτὸς τοῦτο λέγεται παθεῖν. οὐκοῦν
οὐ δίχα σαρκὸς σὺν αὐτῇ δὲ μᾶλλον καὶ
ἐν αὐτῇ τὴν τῆς κυριότητος ἀνεδήσατο δό-
ξαν. ὁμοίως σαρκικῶς καὶ φύσει τῇ καθ' ἡμᾶς
τεθνηκὼς καὶ ἐγηγερμένος. ἀνθρώπινον μὲν
τὸ τεθνάναι πάθος· ἐμεέγημα δὲ θεϊκὸν τὸ
ἀναβιῶναι δεικνὺς ἵνα δι' ἀμφοῖν γνωρί-

ζηται καθ' ἡμᾶς τε αὐτὸς καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς
ὡς θ(εὸ)ς καὶ τῶν ὅλων γεγονώς· ὁ αὐτὸς κε-
ὅλως πρὸς σαρκὸς κατὰ λόγον μετὰ τοῦ ἰ-
δίου π(ατ)ρός. οὕτως αὐτὸν ἐπιγινώσκων
ὁ Ναθαναὴλ ἔφασκεν· ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ
θ(εο)ῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. αὐτὸς δὲ τοῖς
ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὑμεῖς καλεῖτέ με
φησὶν ὁ κ(ύριο)ς καὶ ὁ διδάσκαλος· καὶ κα-
λῶς λέγετε, εἰμὶ γάρ. ἐγὼ δὲ αὐτὸν πιστού-
μενον ἀνίησι μὲν ἁμαρτίας· ἐξουσίαν ἡ-
δὲ δεδώκει κατὰ πν(ευμάτ)ων ἀκαθάρτων. ὥσ-
τε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶ-
σαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ
λαῷ. ἐν ὀνόματι γὰρ Ἰ(ησο)ῦ Χ(ριστο)ῦ τοῦ Ναζωραί-
ου περιπατεῖ μὲν ὁ τὼ πόδε λελωβη-
μένος καὶ τῇ ὡραίᾳ προσιζάνων πύλῃ. ἀρρω-
στίαν δὲ τὴν οὕτω μακρὰν ἀπεσείσατο.
καὶ τὴν ἤδη δοκοῦσαν ἀδιάφυκτον ἀπέδρα νόσον ὁ
Αἰνέας πρὸς ὃν ὁ θεσπέσιος ἔφη Πέτρος· Αἰ-
νέα, ἰᾶταί σε Ἰ(ησοῦ)ς ὁ Χ(ριστό)ς. πανταχόθεν οὖν
ἡμεῖς συνωθούμενοι πρὸς ἀλήθειαν καὶ
τοῖς ἱεροῖς γράμμασι δοκοῦσιν· ἴχνη
λαπὶν εὖ μάλα σπουδάζοντες, καὶ ταῖς
τῶν πατέρων ἑπόμενοι δόξαις, τὸν ἐκ ῥίζ-
ης αὐτὸν ἐκ σπέρματος Δα(βὶ)δ, τὸν ἐκ γυναι-
κὸς κατὰ σάρκα τὸν μεθ' ἡμῶν ὑπο-
μείναντα θάνατον· καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς ὑπερ-
τιμῶμεν ὡς θ(εό)ν· τὸν δι' ἡμᾶς τε καὶ καθ' ἡ-
μᾶς μεθ' ἡμῶν ἐν νεκροῖς· τὸν ὑπὲρ ἡμῶν
ἑαυτὸν ζωοποιὸν καὶ ζωὴν νοοῦμεν εἶναι

τοῦ θεοῦ κατὰ ἀλήθειαν πιστεύομεν· οὔτε
ψιλοῦντες θεότητος τὸν Ἐμμανουήλ· οὔτε μὴν
ἀνθρωπότητος ἀπαμφιεννῦντες τὸν λό-
γον μετὰ τὴν ἄφραστον καὶ ἀπόρρητον ἕ-
νωσιν· ἀλλ' ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ὁμολογοῦν-
τες Χριστὸν ἐκ δύο πραγμάτων εἰς ἕν τι τὸ
ἐξ ἀμφοῖν ἀπορρήτως ἐκπεφηνότα καὶ
θεὸν ὡς ἐν δημιουργῷ τῇ τὴν ἀνθρώπου καὶ φύσει
παραιτούμενον· ὅσον γε δὲ τοῖς οὕτω δοξά-
ζουσι περίεστι τὸ κέρδος, σαφηνιεῖ λέγων
ὁ Χριστοῦ μαθητής· ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς
ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ
αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ· ὅτι δὲ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐκ Δαβὶδ κατὰ
σάρκα, κατὰ φύσιν ἀληθῶς ἐστὶν υἱὸς τοῦ
θεοῦ· καθὸ γέγονε σὰρξ ὁ λόγος καὶ ἐσκήνω-
σεν ἐν ἡμῖν· καθὰ σαφηνίσει λέγων ὁ σο-
φὸς Ἰωάννης· καὶ οἴδαμεν ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ
ἥκει καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γι-
νώσκωμεν τὸν ἀληθινὸν θεόν· καί ἐσμεν
ἐν τῷ ἀληθινῷ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ· οὗ-
τός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς καὶ ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος· δι'
αὐτοῦ καὶ σὺν αὐτῷ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ ἡ δόξα
σὺν τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας προσ-
φωνητικὸς ταῖς εὐσεβεστάταις δεσποίναις.

ε̄ Σεμνολόγημα μὲν οἰκουμενικὸν καὶ καύχη-
μα δέ, τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν τοῦ παντ-
ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ φαίνοιτ' ἂν καὶ μάλα εἰκό-
τως ὑμᾶς δὴ τὰς ἱερὰς καὶ παρθένους

αὐτοῦ νύμφας· εὐσεβέσταται καὶ θεοφιλέ-
σταται βασιλίδες· εἰς τὸ πανποίκιλον
τῆς ἀρετῆς ἐναστράπτει κάλλος τὸ τοῖς
τῆς θεότητος ὀφθαλμοῖς ἡδύ τε καὶ γνωρι-
μώτατον· μεμέληκε δὲ καὶ σπουδὴ μᾶλλον
δεῖ δὴ κατώρθωται· καὶ δεῖ μὲν πίστει
διαπρεπούσῃ ὀρθῇ· καὶ κατ' οὐδὲν ἑτερόπ-
οισαλευμένῃ· γράφει δέ που φησὶν ὁ σοφώ-
τατος Παῦλος· ὁ μαθητὴς ἀληθῶς καὶ
τοῦ Χριστοῦ τοῖς ἔθνεσιν ἱερουργήσας μυστή-
ριον· ὥστε ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἑδραῖοι
γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες
ἐν τῷ ἔργῳ κυρίου πάντοτε· ὅπου γὰρ πί-
στις ὀρθὴ καὶ ἀμώμητος τοῖς ἐξ ἔργων ἀγα-
θῶν αὐχήμασιν εὖ μάλα συμφέρεται
καὶ ἰσόρροπον ἔχει τὴν εἰς πολλήν· ἐκεῖ-
νο πάντως εἴη ἂν ἐν παντὶ καλῷ τελεσφό-
ρος· καὶ τὸ ἀρτίως ἔχον εἰς ἁγιασμόν· λό-
γος μὲν οὖν ἅπας ἐν ἡμῖν τῆς ἐμούσης
ὑμῶν εὐκλείας κατόπιν ἔρχεται καὶ
ὁμολογεῖ τὴν ἧτταν ἐρυθριάσας οὐδέν·
εἰκὸς ἂν καὶ συγγνώμης ἄξιος· εἰ δὲ δεῖ με
προσφέρειν ὅμως οὐκ ἂν ἐφίκοιτο τῆς ἀξίας·
ἰσχὺν γὰρ ἔχει τὸ δύνασθαι κατορθοῦν τὸ
ποθούμενον· διακονήσεται μέν, πο-
νήσας τὸ ἀδρανὲς καὶ εἰς τοῦτο μάλ-
λον ἀπαγγελεῖ τέως μὴ δεῖσθαι τῶν εἰς ἔραν-
ον αἰτιαμάτων· οἷς γὰρ ἐνήρεικος
κατὰ καλλιεπεῖν δύνασθαι τοῖς εἰς ἀρετὴν
ἐφιλίαις ἀνθρώπου λοιπεῖσθαι ἡ ἐμὴ μόνη.

φυ ξβ

εἰ δὲ ἀπονεῖ καὶ δέδιε καὶ ὁμολογεῖ
ἢ πᾶν οὐκ αὐτοῦ δὴ μᾶλλον τὰς αἰτίας
ἀναθήσομεν· ἀλλ᾽ ὑμῖν τὰς οὕτω περι-
φανεῖσιν· αἳ ταῖς τῶν ἰδίων ἀνδραγαθη-
μάτων καὶ τοῖς ἅπαντας κοσμεῖν
εἰωθότας λόγοις οὐδὲ νοοῦντας ἀποδε-
φήνατε· αἱ μὲν γὰρ ὑμῶν ἀνδρωθεῖσαι (?) καὶ
ἐκ μακρῶν ἤκει χρόνων, τὸ μακρὸν λίαν (?)
παρατείνασα δὲ καὶ εἰς δεῦρο ἐστὶ καὶ
πεπιστευμένη (?)· ἀλλ᾽ ἰδοὺ δὴ καὶ μάλα
σοφῶς καὶ τῆς ἐν Χριστῷ βασιλείας ἐπιδρατ-
τόμεναι· ταῖς αὐτοῦ δοκιμωτάταις φέρειν τι
καὶ δρᾶν σπουδάζετε· τοῦτο μὲν ὥσπερ
φίλοις ἔργοις τε καὶ αἱ μονασταὶ (?) τοῖς διαπρέ-
πουσαι πίστει· ὡς ταῖς ὑμῶν τε καὶ μακα-
λέων αὐλαῖς τῇ τῆς παρθενίας καλ-
λωπιζούσαις δόξῃ· τοῦτο δὲ πολυτε-
λεστάτοις ἐπιτάσσαι μαθοῦσαι (?) τοῦ Χριστοῦ· κεχά-
ρισται γὰρ παρ᾽ αὐτοῦ ταῖς ἁγίαις ἡμῶν
ψυχαῖς μετ᾽ αὐτῶν ἀγγέλων καὶ τοῦτο· οὐκ ἐμ-
ἐρῶ γάρ τι λαμπρῶν καὶ ἐκ τῶν ἱερῶν γραμ-
μάτων· χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν
ἐρῶ χαίρετε· τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσ-
θήτω πᾶσιν ἀνθρώποις· ἐγνώσθη μὲν οὖν
διαμενόντα (?)· καὶ τοῖς ἀν᾽ αὖ πᾶσαν ὑπο-
λιπὲς χώραν· καθάπερ τις εἰκὼν γραφ-
έχουσα τῆς εἰς Χριστὸν εὐσεβείας τὸ κάλ-
λος διέλαμψεν ἀληθῶς· καὶ τοῦ παντὸς
ἠξιώθη θαύματος· ὥσθ᾽ ἔδει δεῖν καὶ ταῖς
πρὸς παρ᾽ ὁτιοῦν τῶν ἀγαθῶν ἐχούσαις

ἀρτίως χαρίσματι μεταδοῦναι τῶν ἱερῶν (?)
ὡς ἁγίαις Χριστοῦ νύμφαις· τοῦτο δὴ τὸ ἀρτί-
ως νοηθὲν ἐμοὶ καὶ μικρὸν οὐ μετρίαν (?) ἐχ-
δῶ ἀμείνονα ὥστε οἶμαι τοῖς ἐν ταξο-
μένοις τὴν ὄνησιν· τοῖς μὲν γὰρ οὐκ ὀρ-
θῶς φρονεῖν δεδιδαγμένους ἤγουν ἀνα-
πεπεισμένους περὶ τοῦ πάντων σω-
τῆρος Χριστοῦ, πρὸς ἐπανόρθωσιν ἀνα-
μνεῖ· καὶ μεταψυχώσει καλῶς τοῖς τὸν
νοῦν ὀρθῶς ἠκριβωκότας μοι (?)· καὶ τοῖς τῆς
ἀληθείας ἐμφιλοχωροῦσι τοῖς δόγμασιν,
ἀσφαλέστερος ἀποφανεῖ τοῖς ἐξ ἀγαθῶν
λημμάτων πολυτρόποις εὑρέμασι καὶ τῇ
ἐκ τῆς θεοπνεύστου γραφῆς ἀποδείξεσι·
μαθήσεται γὰρ ὅτι φύσει μὲν καὶ ἀληθεί-
ᾳ θεός ἐστιν ὁ Ἐμμανουήλ· Θεοτόκος δὲ διὰ τοῦτο
καὶ ἡ τεκοῦσα παρθένος. εἰ γὰρ δὴ φαί-
η τε τοῦτο καὶ φρονεῖν δεδιότι. οὐ μενοῦ-
ν καὶ καταποιεῖ κόσ τὸ καθ᾽ ὃ τῆς εὐσεβείας
μυστήριον· χρῆναι δὲ ὑπολαμβάνω διὰ
βραχέων εἰπεῖν τήν τε ἀποστολικὴν
καὶ εὐαγγελικὴν παράδοσιν ἣν ἐπὶ Χριστῷ
ποιοῦνται τῶν πάντων δεσπότῃ· καὶ ἁ-
πάσης δὲ τῆς θεοπνεύστου γραφῆς
τὴν ἐπ᾽ αὐτῷ σκοπόν· καὶ ὅποι ποτὲ νευ-
στικὸν τῆς ἀληθείας δογμάτων ἡ δύ-
ναμις. πιστεύομεν τοίνυν εἰς ἕνα
Θεὸν Πατέρα παντοκράτορα· πάντων
ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων ποιητήν· καὶ
εἰς ἕνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν αὐτοῦ γεννηθέντ

κατὰ φύσιν δόξης αὐτοῦ πρὸ πάντων τῶν αἰώνων
καὶ χρόνου. καὶ γάρ ἐστι συνάναρχος κατὰ
χρόνον. καὶ συναΐδιος τῷ ἰδίῳ γεννήτο-
ρι. σύνεδρός τε καὶ ἰσοκλεὴς αὐτῷ κα-
ἰσότητι κατεστεμμένος τῇ πρὸς πάντα ὁ-
χαρακτὴρ γάρ ἐστι καὶ ἀπαύγασμα τῆς
ὑποστάσεως αὐτοῦ. πιστεύομεν δὲ ὡς
ἐστὶ πάντων τὸ αἴτιον· οὐκ ἀλλότριον αὐτὸν
τῆς θείας φύσεως καταμανθάνομεν.
καὶ γάρ ἐστιν ἐκ πατρὸς φυσικῶς προελθὼν
μένων δὲ ἴδιος οὐ τῇ κτίσει· νοεῖται γὰρ οὕτως
μία τε καὶ ὁμοούσιος· καὶ ἐν ταυτότητι
δόξης ἡ ἁγία καὶ προσκυνουμένη τριὰς
φαμὲν δὲ ὅτι αὐτὸς ὁ ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ
θεοῦ καὶ πατρὸς ἀπορρήτως γεγεννημένος
μονογενὴς αὐτοῦ λόγος τῶν αἰώνων ποιη-
τής δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἐν ᾧ τὰ πάν-
τα· τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἡ πάντα ζωο-
γονοῦσα φύσις· ζωὴ γὰρ πέφυκεν ὡς ἐκ
ζωῆς τοῦ πατρὸς ἐπ' ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος
καιροῖς. εὐδοκήσαντος τοῦ πατρὸς ἵνα
σώσῃ τὸ ἐπὶ γῆς γένος πεπτωκὸς εἰς ἀρὰν
καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας κατακομισθὲν
εἰς θάνατον καὶ φθοράν· ἐπεὶ κατὰ ἀνθρώ-
[illegible] κατὰ τὰς γραφάς· κεκοινώνη-
κεν αἵματος καὶ σαρκὸς τουτέστι γέγονεν ἄν(θρωπ)ος
καὶ σάρκα λαβὼν καὶ ἰδίαν αὐτὴν ποιησά-
μενος. ἐγεννήθη σαρκικῶς διὰ τῆς ἁγίας
καὶ θεοτόκου μαρίας ἀλλὰ καίτοι καθ' ἡμᾶς
γεννώμενος· καὶ τὴν τοῦ δούλου μορφὴν οἰκει-

νομικῶς ὑποδὺς μεμένηκεν ἐν τῇ
φυσικῇ θεότητι καὶ κυριότητι· οὐ γὰρ πέ-
παυται τοῦ εἶναι θεὸς εἰ καὶ γέγονε σάρξ·
τουτέστι καθ' ἡμᾶς τε καὶ ἄν(θρωπ)ος· ἐπειδὴ
ἄτρεπτος κατὰ φύσιν ὡς θεὸς μεμένηκεν
ὅπερ ἦν ἀεὶ καὶ ἔστι καὶ ἔσται. κεχρημά-
τικε καὶ υἱὸς ἀν(θρώπ)ου· καὶ ἐπειδὴ καταβέβη-
κεν ἑκὼν ἐν τοῖς τῆς ἀνθρωπότητος
μέτροις. καθῆκε γὰρ ἑαυτὸν εἰς κένω-
σιν· ὑπομεμένηκε γὰρ ἀνθρωπίνως. γέ-
ννησιν τὴν ἐκ γυναικός· οὐκ ἀρχὴν
τοῦ εἶναι λαβούσης τῆς θείας αὐτοῦ φύ-
σεως· ὅτε κατὰ σάρκα γεγένηται λέ-
γεται. ἀλλ' ἦν μὲν καὶ ἔστιν ὡς ἔφην ἐκ θεοῦ
πατρὸς φυσικῶς τε καὶ ἀληθῶς ὁ λόγος·
ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἄλλος ἀλλ' οὗτος νοεῖται καθ' ἡ-
μᾶς. ὁ ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου γεννώμε-
νος ἀλλ' αὐτὸς σαρκωθεὶς ὁ λόγος καὶ
ἰδίου μετέχων σώματος αὐτοῦ· διὰ τοῦτο
λέγεται γεγεννῆσθαι σαρκικῶς ὡς τῆς
ἰδίας σαρκὸς τὴν γέννησιν οἰκειούμε-
νος. οἱ δὲ λέγοντες ἀσυνέτως θεοτόκον οὐκ ἀ-
[illegible] τὴν ἁγίαν παρθένον· ἐκπίπτουσιν ἀ-
[illegible] εἰς τὸ δύο λέγειν υἱοὺς τοῦ θεοῦ· ἀ-
[illegible] τε τοίνυν σαρκικῶς σαρκωθέντα
θεὸν ἁγία παρθένος. πᾶσα [illegible]
[illegible] οὐχ ἑκόντας αὐτὸν ὁμολογεῖν· ὅτι καὶ
[illegible] γεγέννηκεν ἄνθρωπον οὐδὲν ἔχοντα πλέον
[illegible] τὸ πλεῖον. εἰ τῷ παντὸς αὐτοῦ κάμψει
[illegible] γόνυ καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολο-

γήσεται ὅτι κ(ύριο)ς Ἰ(ησοῦ)ς Χ(ριστὸ)ς εἰς δόξαν θ(εο)ῦ π(ατ)ρ(ό)ς·
πῶς αὐτὸν προσκυνήσουσιν ἄγγελοι· καὶ
τῶν ἀνωτάτω δυνάμεων ἡ ἁγία πληθύς·
ἀρ᾽ οὖν ἀνθρώπων κοινῶν λελάτρευκε μετ᾽ ἐκείνων
καὶ σὺ μετὰ πάσης οἰκουμένης· μὴ γένοιτο· προσ-
κυνοῦμεν γὰρ ὡς θ(εὸ)ν ἄνθρωπον γενόμενον τὸν Ἐμμα-
νουήλ· ἄγγελοι δὲ οὐχ ἑτέρως προσκυνήσουσιν
ἐὰν μὴ πιστεύσωμεν ὅτι αὐτὸς ὁ ἐκ θ(εο)ῦ
λόγος ὁ παρὰ πάσης κτίσεως προσκυνού-
μενος· σὰρξ ἐγένετο κατὰ τὰς γραφάς· οὐ-
κ εἰς σάρκα μεταβληθεὶς· ἀλλ᾽ ἐκ τῆς
ἁγίας παρθένου σάρκα λαβών· ὡς ἔφη
καὶ ἀντιμνημονευθῆναι ὑπὸ μείνας γέννη-
σιν· ἵνα καὶ ἄνθρωπος γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν
ἀποθάνῃ μὲν ἀνθρωπίνως· ἀνέστη δὲ θεϊκῶς
καταργήσας τοῦ θανάτου τὸ κράτος· οὕτω
γὰρ ἦν δυνατὸν καὶ ἡμᾶς ὡς ἐν Χ(ριστ)ῷ νική-
σαντας καταμεμψθῆσαι μὲν τῆς ἁμαρ-
τίας ἀποδιώξαι δὲ τὴν φθορὰν καὶ δια-
δράμοι θάνατον· οὕτω τε εἰπεῖν ἐκ περι-
χαρείας τῆς ἐπὶ Χ(ριστ)ῷ· ποῦ ἡ δίκη σου θά-
νατε· ποῦ τὸ κέντρον σου ᾅδη· ὥσπερ
γὰρ ἐν Ἀδὰμ πεπτώκαμεν, οὕτω νενική-
καμεν ἐν Χ(ριστ)ῷ· εἰ δὲ ἄλλος ἦν κύριος ὁ Ἐμ-
μανουήλ, πῶς ἂν ὠφέλησε τὴν ἀνθρώπου φύ-
σιν ὁ ἄλλου θάνατος· καί τοι πολλοὶ ἀπέ-
θανον ἅγιοι προφῆται· ἀβραὰμ ἐκεῖ-
νος ὁ διαμένοντος· ἰσαὰκ καὶ ἰακώβ· μωσῆ-
ς τε καὶ σαμουὴλ καὶ οἱ καθεξῆς ἀοίδιμοι
ἅγιοι· ἀλλ᾽ οὐ μόνοι ... οὐδὲ τὸ ... τῆς τ

ἀνθρώπων γένος ἐκεῖνον θανάτου· σῶσαι δὲ
ὁ Χ(ριστὸ)ς· προσεκόμισε γὰρ ὑπὲρ ἡμῶν τὴν
ἰδίαν σάρκα καὶ δοὺς αὐτὸν τῷ θανάτῳ
δι᾽ ἡμᾶς· πάντας ἐξείλετο τῶν τοῦ θανά-
του δεσμῶν· εἷς γὰρ εἰς ὑπὲρ πάν-
των ἀπέθανεν ὅπως ὁ πάντων ἀξιώτερος· ὅτι
κ(ύριο)ς φύσει θ(εὸ)ς ὁ ἐκ π(ατ)ρ(ὸ)ς ἐστὶ λόγος· καὶ διὰ
αὐτοῦ τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ἡμῶν εἰς ὀσ-
μὴν εὐωδίας τῷ θ(ε)ῷ καὶ π(ατ)ρὶ προσκεκο-
μισμένον· οὐκ οὖν ἀσεβὲς καὶ τῶν λίαν
ἐκπεπτωκότων τό τε μένειν εἰς υἱοὺς διό-
τι ἐν μονογενεῖ Ἰ(ησο)ῦ Χ(ριστο)ῦ ἀντιτάξεται δὲ αὐτοῖς ὁ
ὁ σοφώτατος Παῦλος οὕτως λέγων· εἷς κ(ύριο)ς
μία πίστις· ἓν βάπτισμα· εἰ γὰρ ἐστὶ κ(ύριο)ς
εἷς· εἶτα τελειοῦσιν εἰς διάταγμα υἱὸς γε-
γονέναι τινὶ τὴν τῆς κυριότητος δόξαν
περιθήσομεν· ἄρα τῷ ἐκ π(ατ)ρ(ὸ)ς φωτὶ
λόγῳ· πρέπει γὰρ αὐτῷ τὸ τῆς κυριότη-
τος ὄνομα τε μάλιστα καὶ χρῆμα· ἐστὶ
γὰρ ὡς τῶν ὅλων δεσπότης· εἶτα ὁποί-
ᾳ τινὶ τὸν ἕτερον θήσομεν· ἔξω γὰρ κα-
θίσταται τοῦ εἶναι κ(ύριο)ς παραχωρῶν τῷ προ-
σήκοντι καὶ ἀσυγκρίτως ὑπερημμέ-
ρα ... τῷ ἐκ γυναικὸς ὡς αὐτοί φασι
... τῆς κυριότητος ἀνάψομεν δόξαν· εἰ
ταύτῃ πῶς ἐστὶ κ(ύριο)ς ὁ ἐκ θ(εο)ῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς λόγος·
... τος εἷς κ(ύριο)ς κατὰ τὰς γραφάς
... λῶν τὸ τῆς κυριότητος ὄνομα
... μεθα· πῶς δὲ καὶ μία πίστις·
πῶς ἓν τὸ βάπτισμα· εἰ γὰρ υἱοὶ δύο κατ᾽
τιμαι

εἰς τί μὲν ἀποφερόμενοι τῆς ἐκείνων ἀμα-
θίας ἔργον ἂν εἴη λέγειν· εἰς τὸ τὴν ὁμοί-
ωσιν ἀπαντησόμεθα· καὶ τοιαῦτα τισὶ μὲν
ταῦτ' ἐστίν· ἀλλ' ὁρᾷ που πάντως ἡ ἐν ὑμῖν ἀγχί-
νοια· μυθεύοντάς τε τὸν ἐπὶ τούτῳ λόγον
καὶ κατασειομένους εἴς τε τὸ ἀναλγέ-
λον δὲ ἤδη καὶ πρὸς ἐσχάτην ἀσέβειαν
ἀπονενευκότας· οἶμαι δὲ δὴ ὑμᾶς τὸ
θεῖον αὐτοῦ πολυπραγμονούσας κατή-
ριον ὀξεῖ διανοίας ὄμματι καθορᾶν· τὴν
συναρπάζειν ἐθέλοντας καὶ προσωπεῖ-
μεν ἀδόξως τοῖς ἰδίοις περιπτυχεῖν
λόγοις· καλὴ γε μὲν ἀπαντάσης ὀξύτε-
ρως ἔχοντας αὐτούς. ἁρμόσονται μὲν τὸν
ὅσον ἥκεν εἰπεῖν εἰς δύναμιν ἀληθεί-
τὸν ἱερὸν ὄντα αὐτὸν λέγοντες· τουτέστι Χριστόν·
δεδιότες δὲ τῶν ἀσεβεῖν εἰς θεὸν τὰς ἐπι-
τῶν δελεασμοῦ· καὶ μέντοι καὶ ζηλοῦντες
ἀξιάγαστον ὁμολογοῦσιν ὅτι καὶ θεός ἐστιν ὁ ἐκ
τῆς ἁγίας παρθένου γεννηθείς· καὶ
ὅτι καὶ κύριος καὶ υἱὸς τοῦ θεοῦ· καὶ εἰ μέν τις
τῶν ἁπλῶν τοῖς παρ' αὐτῶν δόξει τῷ
λόγοις, νομιεῖ που κατὰ τὸ εἰκὸς ὀρθῶς
καὶ εἰκότως λέγειν· καὶ οὐκ ἀπᾴδοντα
τοῖς τῆς ἀληθείας δόγμασι. εἰ δὲ δή τις
ἕλοιτο κατισχύσαι ταῖς ἐρεύναις αὐτούς
καὶ ἀκριβῆ ποιεῖσθαι τῶν εἰρημένων τὴν
βάσανον, οὐκ ἀπορήσει εὑρήσει· εἰσὶ
γὰρ πολλοὶ θεοὶ καὶ κύριοι πολλοί· ὅτι
σιν καὶ ἐπιγείοις· καθὰ καὶ ὁ μακάριος

ἡμῶν γράφει Παῦλος· ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ
πατὴρ ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν·
καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς δι' οὗ τὰ πάντα· καὶ
ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. πλὴν ὅταν ἕνα Χριστὸν ὀνομά-
ζωμεν τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον· ἐν ἀνθρω-
πείᾳ μορφῇ πεφηνότα σημαίνομεν.
οὐκ ἐν χάριτος μεθέξει καὶ ἐπακτὸν ἔχον-
δόξωσεν τὸ ἀξίωμα· ἀλλ' ὄντα τοῦτο
κατὰ ἀλήθειαν ὅπερ εἶναι πεπίστευται·
θεὸς γὰρ ὢν φύσει, καὶ δίχα σαρκὸς μεμένη-
κε θεός, καὶ μετὰ σαρκός· καὶ υἱὸς ὢν φύ-
σει καὶ πρὸ σαρκός· μεμένηκεν υἱός· καὶ
ὅτε γέγονε σὰρξ καὶ κύριος ὢν ἀληθῶς τῶν
ὅλων, ἐν τοιᾷδε πάλιν ὁρᾶται τάξει· καὶ
ἐν ἀνθρωπότητι γεγονὼς οὐκ ἐκοινώθη·
ἀληθινὸν ἄνθρωπον μὲν λέγουσι τὸν ἐκ τῆς ἁγί-
ας παρθένου γεννώμενον· τουτέστι τὸν
ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον κατὰ φύσιν ἑνωθέντα
σαρκί· διὰ τί δὲ διαστημένοι ὁμολογοῦσιν ὅτι θεοτόκος
ἐστὶν ἡ ἁγία παρθένος· ἀλλ' ὡς ἔοικεν
αὐτοῖς ὑποπτεύεσθαι μὴ καὶ λέγειν
ὅτι θεός ἐστι καὶ κύριος· καὶ συνεφρόνη-
τισι φρονοῦσι τελείως οὐχ οὕτως κα-
τὰ ἀλήθειαν· ἀλλ' ὡς ἐν χάριτος μεθέξει
καὶ ὡς ἐκ προκοπῆς δεδόσθαι φασὶ τῷ
ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου κοινῶς καθ' ἡμᾶς
γεγεννημένῳ τήν τε τῆς υἱότητος καὶ
κυριότητος δόξαν· ὅτι δὲ ἡ θεοῦ φωνὴ
καὶ τοῖς γεγονόσιν ἐν τοῖς πρὸ ἡμῶν
αἰῶσι πατράσιν· οἱ καὶ ἐπορθήθησαν

ζοντες τοῖς φρεσί· εἰ δὲ δέοι παραδοῦναι
ἐπ' εἰπεῖν τὴν ἀπόδειξιν, δεῖν ᾠήθην ἀληθῆ
ἀποφῆναι· ἵνα γε δὲ μὴ δοκοίην τοῖς ἐμοῖς μόνοις
ἢ κομψῶς ἀναιδῶς λέγειν, ἐκ τῶν
ἐκείνοις πεπονημένων ὑπομνημάτων ἐκ-
κλησίας τὰ εἰς τοῦτο χρήσιμα συνε-
νεγκὼν καὶ παραθεὶς εἰς ἀπόδειξιν
κατασφαλιῶ εἰς ἀλήθειαν τοὺς ἐμαυ-
τοῦ λόγους· ἔφη τοίνυν ὁ τρισμακάριος
Ἀθανάσιος καὶ διαλάμψαντος εἰς δόξαν θαυ-
μάσιος ὁ γενόμενος κατὰ καιροὺς τῆς
Ἀλεξανδρέων ἐπίσκοπος ἐν τῷ περὶ σαρ-
κώσεως λόγῳ περὶ Χριστοῦ τάδε· ὁμολογοῦ-
μεν γάρ φησι καὶ εἶναι αὐτὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ
θεὸν κατὰ πνεῦμα, υἱὸν ἀνθρώπου κατὰ σάρκα· οὐ
δύο φύσεις τὸν ἕνα υἱόν· μίαν προσκυ-
νουμένην, καὶ μίαν ἀπροσκύνητον·
ἀλλὰ μίαν φύσιν τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκωμέ-
νην· καὶ προσκυνουμένην μετὰ τῆς σαρ-
κὸς αὐτοῦ μιᾷ προσκυνήσει· οὐ δύο
υἱούς· ἄλλον μὲν υἱὸν θεοῦ ἀληθινὸν καὶ προσ-
κυνούμενον· ἄλλον δὲ ἐκ Μαρίας ἄνθρω-
πον μὴ προσκυνούμενον· κατὰ χάριν υἱὸν
θεοῦ γενόμενον ὥσπερ καὶ ἄνθρωποι· ἀλλὰ τὸν ἐκ θεοῦ
ὡς ἔφην ἕνα υἱὸν θεοῦ· καὶ θεὸν αὐτὸν καὶ οὐκ
ἄλλον· καὶ ἐκ Μαρίας γεννηθέντα κατὰ
σάρκα ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν· ὡς ὁ ἄγγε-
λος τῇ θεοτόκῳ Μαρίᾳ λεγούσῃ· πῶς τοῦτο
ἔσται, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; ἔλεγε·
πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις

ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμε-
νον ἅγιον κληθήσεται υἱὸς θεοῦ· ὁ τοίνυν γεν-
νηθεὶς ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου υἱὸς θεοῦ φύ-
σει καὶ θεὸς ἀληθινός· καὶ οὐ χάριτι καὶ μετου-
σίᾳ· κατὰ σάρκα μόνον τὴν ἐκ Μαρί-
ας ἄνθρωπος· κατὰ δὲ πνεῦμα αὐτὸς υἱὸς θεοῦ καὶ
θεός· παθὼν μὲν τὰ ἡμέτερα πάθη κατὰ
σάρκα· ὡς γέγραπται· Χριστοῦ παθόντος
ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί· καὶ πάλιν· ὅς γε τοῦ
ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο· ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν
πάντων παραδέδωκεν αὐτόν· ἀπαθὴς
δὲ διαμείνας καὶ ἀναλλοίωτος κατὰ τὴν
θεότητα· κατὰ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ
προφήτου· ἐγὼ θεὸς καὶ οὐκ ἠλλοίωμαι· ἀ-
ποθνῄσκων μὲν τὸν ἡμέτερον θάνατον κα-
τὰ σάρκα ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν· ἵ-
να τὸν θάνατον ἀνέλῃ διὰ τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν
θανάτου· κατὰ τὸν λέγοντα ἀπόστολον·
κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖκος· ποῦ σου
θάνατε τὸ νῖκος· ποῦ σου ᾅδη τὸ κέντρον·
καὶ πάλιν· Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρ-
τιῶν ἡμῶν· κατὰ τὰς γραφάς· ἀθάνα-
τος δὲ καὶ ἀκράτητος ὑπὸ τοῦ θανάτου διαμεί-
νας διὰ τὴν θεότητα· ὡς ἀπαθὴς τοῦ πατρὸς
δύναμις· κατὰ τὸν λέγοντα Πέτρον· οὐ
γὰρ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τοῦ
θανάτου· εἶτα τούτοις ἐπιφέρει· παρεν-
θεὶς ἕτερα μεταξὺ οὕτως· οὐδ' εἴ τις παρὰ
ταῦτα ἐκ τῶν θείων γραφῶν διδάσκει ἕ-
τερον λέγων υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ ἕτερον τὸν ἐκ

μαρίας υἱὸς ποιηθεὶς ὡς ἡμεῖς· ὥστε εἶ-
ναι δύο υἱούς· ἓν μὲν κατὰ φύσιν υἱὸν τοῦ θεοῦ
τὸν ἐκ θεοῦ· καὶ ἓν δὲ κατὰ χάριν τὸν ἐκ μα-
ρίας ἄνθρωπον. ἢ εἴ τις τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν σάρ-
κα ἄνωθεν λέγει καὶ μὴ ἐκ τῆς ἁγίας
μαρίας. ἢ τραπεῖσαν τὴν θεότητα εἰς
σάρκα. ἢ συγχυθεῖσαν. ἢ ἀλλοιωθεῖσαν
ἢ παθητὴν τὴν τοῦ κυρίου θεότητα. ἢ ἄσαρ-
κον τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν σάρκα ὡς ἀν-
θρώπου, τοῦτον ἀναθεματίζει ἡ ἁγία
καὶ καθολικὴ ἐκκλησία· πειθομένη τῷ
θείῳ ἀποστόλῳ λέγοντι· εἴ τις ὑμᾶς εὐαγ-
γελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα
ἔστω. καὶ ταῦτα μὲν ὁ μακάριος ἀθα-
νάσιος. οἶμαι δὲ δεῖν καὶ ἑτέρων ἁγίων
ἐπισκόπων παραθεῖναι φωνήν. τῶν αὐ-
τὸν ἐχουσῶν σκοπόν :—

Ἡμέτερον χριστὸς ὁ δεσπότης τὴν τῆς φιλαν-
θρωπίας γέννησιν ἀνεδέξατο· τὴν γὰρ τῆς θεϊκ-
ῆς ἀξίας περιουσίαν ἔχων· εἶτα τούτοις
εἰσφέρεται πάλιν ὁ τῆς φιλανθρωπίας λόγος·
κενοῦται ἀκένωτος τῇ φύσει τυγχάνων
ἑαυτὸν γὰρ ἐκένωσε μορφὴν δούλου λα-
βών. ὁ ἄσαρκος διὰ σὲ σαρκοῦται. ὁ λό-
γος γὰρ σὰρξ ἐγένετο. ὁ ἀναφὴς μὴ ὑπὸ τῶν
πτὸν διὰ τὸ τῆς φύσεως ἀσώματον ὁμι-
λαμβάνεται ὁ ἄναρχος ὑπὸ ἀρχὴν γίνεται σω-
ματικῶν. ὁ τέλειος αὔξει. ὁ ἄτρεπτος
προκόπτει· ὁ πλούσιος ἐν καταλύ-
ματι τίκτεται. ὁ περισκέπων τὸν οὐρανὸν

νεφέλαις, σπαργανοῦται. ὁ βασιλεὺς ἐν
φάτνῃ κατατίθεται :—

Ὀχθεῖσα χερὰν τοῖς λοχείαις σωτηρίαν ἡμῶν
ἡ ζωοτόκος. ἡ καλλιτόκος. ἡ μεγαλοτό-
κος. ἡ φαεσφόρος. ἡ ἐλπιδοφόρος. ἡ
θεοτόκος. ἡ ξενοτόκος. ἡ παρθένος μήτηρ
ὀδιμε μαρία :—

Ἡ ἀλήθεια ἐγνώσθη· ἡ χάρις ἦλθε. καὶ ἡ ζωὴ
ἐφάνη. ὁ τοῦ θεοῦ υἱὸς ἰησοῦς ὁ ἐκ θεοῦ λόγος σὰρξ ἐ-
γένετο δι' ἡμᾶς· ἵνα ἀθανάτους εἰς ζωὴν αἰώ-
νιον ἀναστήσῃ. καὶ ἐκ τῶν μελλόντων ἀνθρώ-
πων. ὁ ποιητὴς τῶν ὅλων. ὁ πρὸ πάσης
κτίσεως ὁ ὁρατός τε καὶ ἀόρατος μόνος
πατρὶ καὶ συναΐδιος ὑπάρχων ἀθάνατος σπλά-
χνων· ἰδοὺ ἡμῖν ἐκ παρθένου γεννώμε-
νος χωρὶς πάσης ἁμαρτίας ἄνευ σπόρου
ἤτοι ἀνδρός :—

Εἰ δὲ αὐτὸς θεὸς τὴν φύσιν ὑπάρχων ὡς τοῦ θεοῦ
μονογενὴς υἱὸς ἐν προσλήψει τῆς δούλου
μορφῆς ἰσχυρόμενος. καὶ πρωτότοκος ἰησοῦς
τῆς ἁγίας παρθένου κληθῆναι καταξιώ-
σας. ἀντίλυτρον ἑαυτὸν ὑπὲρ πάντων
ἔδωκε. προσάγει δὲ τούτοις· ἡ δημιουργ-
ἔλαξε τὴν ἀσθένειαν. ἡ περίπτωσις
σαρειανοὶ λέγοντες· χρείαν ἐσχηκότα
τὴν θεοτόκον μαρίαν τὸν κατὰ πάντων μόνον τό-
τε προσφερομένων θυσιῶν· ὑπὲρ τῶν
ἐκ τοκετῶν γυναικῶν :—

Ἀντὶ δὲ ἡλίου φησὶ τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύ-
νης ἀπεριγράφως χωρήσασα. ἐν μὴ ζητη-

σης πῶς; ὁ ποῦ γὰρ κοῦ λέγεται θεὸς μὴ κατὰ
φύσιν ὢν τάξις· ἢ κουληθεὶς δ' ἡ ἀληθῶς θε
κατὰ τὴν ἀληθέστερον ἐστιν· σὺ δ' ὁρᾷ καὶ παρὰ τῶν
σήμερον μὲν ὁ ὢν τίκτεται· καὶ ὁ ὢν γίνεται
περ οὐκ ἦν· ὢν γὰρ θεὸς, γίνεται ἄνθρωπος· οὐκ ἐκ
στὰς τοῦ εἶναι θεός· οὔτε γὰρ κατ' ἔκστασιν
θεότητος γέγονεν ἄνθρωπος, οὔτε κατὰ προ
κοπὴν ἐξ ἀνθρώπου γέγονε θεός· ἀλλὰ λόγος ὢν
διὰ τὸ ἀπαθὲς σὰρξ ἐγένετο ἀμεταποίη
τος μένων τῆς φύσεως· καὶ προσθ
τούτοις ὁ ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ
ὥσπερ μένων καθὼς μένων ἐν φάτνῃ τίκτεται
ὁ ἀναφὴς καὶ ἀπρόσιτος καὶ ἀσώματος χρι
στὸς ἀνθρώποις ἀφίσκεται ὁ ταύτης ἁμαρ
τίας διασπῶν δεσμὰ, σπαργάνοις ἐμ
περικεῖται:- ὁ γὰρ γεννηθεὶς ἄνω
θεν ἐκ πατρὸς λόγος ἀπορρήτως ἀφράστως
καὶ ἀπαραλλάκτως ἀϊδίως, ὁ αὐτὸς ἐν χρόνῳ
γεννᾶται κάτωθεν ἐκ παρθένου μαρί
ας· ἵνα οἱ πρότερον κάτωθεν γεννηθέντες
ἄνωθεν γεννηθῶσιν ἐκ δευτέρου ποτὲ
θεοῦ:- ἐπειδὴ καὶ περὶ τῆς
κατὰ σάρκα οἰκονομίας τοῦ σωτῆρος
φθέγξαι ὅτι ἀναλλοιώτου καὶ ἀτρέπτου
μένοντος τοῦ θεοῦ λόγου, τὴν σάρκωσιν
γεγενῆσθαι· πρὸς ἀναίρεσιν τῆς θεό
τητος· εἷς γὰρ ὢν ἀληθῶς θεὸς κατὰ
τὴν ἀΐδιον ἐκ θεοῦ γέννησιν, γέγονεν ἄν
θρωπος κατὰ τὴν ἐκ παρθένου γέννησιν
καὶ ἐστὶν ὁ αὐτὸς τέλειος θεὸς κατὰ τὴν

θεότητα καὶ ὁμοούσιος τῷ πατρί· καὶ τέ
λειος ἄνθρωπος ὁ αὐτὸς κατὰ τὴν ἐκ παρ
θένου γέννησιν· καὶ ὁμοούσιος ἡμῖν
κατὰ τὴν σάρκωσιν. εἴ τις δὲ ἀξιοῖ μοῦ λέγ
σῶμα ἔχειν τὸν χριστὸν ἢ ὁμοούσιον τῷ θεῷ
τὴν σάρκα, ἔστω ἀνάθεμα. εἴ τις μὴ
ὁμολογεῖ τὴν τοῦ κυρίου σάρκα ἐκ τῆς ἁγί
ας παρθένου καὶ ἡμῖν ὁμοούσιον, ἔστω ἀ
νάθεμα. εἴ τις τὸν κύριον ἡμῶν καὶ σωτῆρα
τὸν ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ μαρίας τῆς παρ
θένου γεννηθέντα κατὰ σάρκα ψιλὸν ἄνθρω
πον λέγει ἢ ἄνουν ἢ ἄλογον ἢ ἀναίσθη
τον, ἔστω ἀνάθεμα. εἴ τις διαιρεῖ καὶ
χωρίζει τὸν κύριον ἡμῶν καὶ σωτῆρα· καὶ λέγει
ἕτερον μὲν εἶναι υἱὸν τὸν θεοῦ λόγον, καὶ
ἕτερον τὸν ἐκ μαρίας ληφθέντα ἄνθρωπον καὶ μὴ
ὁμολογεῖ ἕνα καὶ τὸν αὐτόν, ἔστω ἀνάθεμα:
μονὴ ἐν λόγοις μόνοις, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνά
μει θεὸς ἀληθινὸς ὁ φαμὲν εἶναι πιστεύονται
τῶν ἔργων μένων μεγαλουργία· τὴν ἐπ'
αὐτοῦ δημιουργῶν ἀσφάλειαν· πλήρης μὲν
ὢν θεός· αὐτοτελῶς δὲ ἐνανθρωπήσας.
καὶ μηδὲ ἀνθρωπείας ὁμοιώσεως καταλεί
ψας ἐκτός· ὑπομονῆς τῆς ἡμοσίου
καλίας. καὶ νῦν ὄφος γὰρ ἐγένομεν ὁ σέω
μαρουηλ ὁμολογεῖτο· μάλιστα προσιέναι
αὐτῷ καὶ τοῦ προσκυνεῖν. καὶ θεὸν ἅμα
τὸν φανέντα κοσμῶν τῶν· ὅτι καὶ σαρκωθεὶς
ὁ μόνος ἡλίου συνέστειλεν ἀκτῖνας·
καὶ τὸ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῇ τῇ οἰκείᾳ σαρκί

νίζων θεότητα. οὐδ᾽ ἂν μου οἷον ὡρίσαι
ἑαυτόν. ἢ διαμείνας εἰς οὐρανοὺς διὸ ἀμὴν
καὶ τοῖς μαθηταῖς ἔλεγε· μὴ καλέσητε
διδάσκαλον ἐπὶ τῆς γῆς· εἷς γάρ ἐστιν ὑ-
μῶν καθηγητὴς ὁ Χριστός. οὐ γὰρ ὅτε τοῦτο τ[illegible]
ἀποστόλοις παρήγγελλε, τοῦ φαινομέ-
νου σώματος τὴν οἰκείαν διώριζε θεότη-
τα. οὐδὲ ὅτε Χριστὸν ἑαυτὸν διεμαρτύρατο εἶ-
ναι, [illegible] καὶ σάρκωσιν διωρίζετο. οὕτως
ἀμφότερα τυγχάνων θεός τε καὶ ἄνθρωπος. διὸ ὑψη-
λὸς ὁρώμενος καὶ κύριος γνωριζόμενος. τὸ μὲν
ὑψηλὸν τῆς θεότητος τῷ ταπεινῷ τῆς
ἐνανθρωπήσεως ὑποκεκρυμμένον
φρονήματι. τὸ δὲ ταπεινὸν τοῦ ἀν-
θρωπίνου σώματος τῇ τῆς θεότητος ὑπε-
ρανεστηκυίᾳ ἐνεργείᾳ [illegible]
καὶ ἕτερα τούτου ἑπόμενα ἐκεῖνο. [illegible]
φανερὰ καὶ ἀληθῆ μαρτύρια παρίημι
δὲ τὸ γεγραμμένον εἰδώς· τὸ δίδου σο-
φῷ ἀφορμὴν καὶ σοφώτερος ἔσται· γνώ-
ριζε δικαίῳ καὶ προσθήσει τοῦ δέχεσθαι
πλὴν ἐκεῖνό φημι· ἰδοὺ δὴ πάντες οἱ
παρ᾽ [illegible] καὶ σοφοὶ κατὰ [illegible]
ἡμῶν γεγονότων [illegible] καὶ θεῖον ὁμολο-
γοῦσι τὴν αἰτίαν παρθένον. ἡμῶν [illegible]
κατὰ φύσιν τῆς σαρκὸς διαμένει [illegible]
μος τὸν ἐκ θεοῦ λόγον [illegible] τὴν [illegible]
μέσθαι φασὶ τῇ παρθενικῇ καὶ ἐξ αὐτῆς
προελθεῖν κατὰ σάρκα. καί τοι τὴν
ἄναρχον καὶ πρὸ πάντων αἰώνων [illegible]

χρόνου λαχόντα τυγχάνει ἐκ πρώτης. ἑπτά
[illegible] εἰκοσ. ἐν ταῖς μακροτέραις
ἑξῆς τῶν στίχων συνθήκαις ὀλίγω-
[illegible] τὸν μόνον ἐθελῆσαι [illegible]
[illegible] ἀρχεῖ καὶ συνεσταλμένῳ [illegible]
τῶν ἐπὶ Χριστοῦ δογμάτων [illegible]
[illegible] αὐτὰς κατανοήσας [illegible]
[illegible] εἴπω καρδίας. ἐκ
τοῦ θεοῦ πνεύματος καινῆς γραφῆς [illegible]
[illegible] ἡμετέρα καὶ
θρησκεία. ὡς ἂν ἐν τυγχάνουσαι κα-
[illegible] καὶ ἂν [illegible] αὐταί τε [illegible]
[illegible]
[illegible] ἀληθείᾳ [illegible]
οἷς ἂν ὠφελῆς ἐληλυθώς, καυχήματι
ἀποστολικοῖς ταῖς ὁσίαις [illegible] κατὰ
σημειώσαντες κεφάλαια. πλούσιος δὲ
[illegible] ἐπί γε τούτοις [illegible]. γέγραπται γὰρ
ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης
ὁδοῦ αὐτοῦ, σώσει ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θα-
νάτου καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρτι-
ῶν. δέ γε ταῖς τῶν ἐννοιῶν εὑρέσεσι μὴ [illegible]
συμπεράσμασι. ὅταν λέγωμεν [illegible]
[illegible] ἤγουν εἰς [illegible] καὶ κύριον
[illegible] οὐχ οὕτω φαμὲν ὡς ἐκεῖνοι θεὸν
κατὰ χάριν [illegible]
[illegible] ἐκ [illegible]
[illegible] δόσεως εἰς τοῦτο δόξης ἐλθεῖν
[illegible] καθήμενος κοινοῦ καὶ [illegible]
[illegible] ἐκεῖνο μᾶλλον ὅτι θεός

ὢν ὁ λόγος· εἶτα καθεὶς ἑαυτὸν εἰς κένω-
σιν καὶ ἐν δούλου μορφῇ κατανενόηκε
οὐδὲν ἧττον ἔστι θεὸς ἀληθινός· καὶ φωτί-
των ὁ λόγων κόσμον ἔφαμεν· καὶ ἰδικῶς ὢν
ὡς καὶ ἡμεῖς συμμορφούμενοι κατὰ
χάριν τὴν δι' αὐτοῦ πρὸς τὴν τῆς υἱοθεσίας
ἀναβαίνομεν δόξαν· ὁμοίως δὲ τὸ χρι-
πρεσβεύειν μὲν οὐκ οἱ δ' αὐτοῦ δι' αὐ-
νοοῦνται τινὲς καὶ ἰδικῶς τε κατονο-
μάς καὶ ὀξέως σαρκὸς ὄντι· τὸ καὶ μονω-
μένω τῷ ἐκ θεοῦ φύντι λόγῳ· πρεσβεύειν δὲ
ὁμοίως καὶ τὸν ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου
γεγεννημένον· κἀκεῖνος ὅ τι τοῦ ἀπαρχὴν
καταναμέμενος· ἔτι καὶ καθ' ἑαυτὸν καὶ
τρίτως δὲ πρεσβεύειν ἀνερθὴν ὡς εἰμι· τοι-
τῆς συναφείας λόγου καθάπερ αὐτοὶ
φασὶ· εἰς ἓν αὖ πρόσωπον συνιέντος δέον-
τος· ἐνώσεως γὰρ τῆς κατὰ φύσιν καὶ ἀ-
ληθοῦς, οὐδεὶς λόγος αὐτοῖς· καὶ τοι
ταύτην ἔχοντες τοῦ μυστηρίου τὴν ὁδὸν
ὀρθὴν καὶ ἀπαραμετάλλακτον· καὶ ὁ σκο-
πὸς αὐτοῖς οὐχ ἅπαξ περὶ ἱερέα δὲ
καὶ ἄλλον καὶ ἀπ' αὐτῆς μεμάθηται· ἐ-
πειδὴ γὰρ ἡ θεόπνευστος γραφὴ χριστὸν ὀνο-
μάζουσα πάντα αὐτὸν προσμεμα-
ρτυρηκαὶ θεοπρεπῆ· οἱ δὲ γὰρ οἱ δὲ μὲν δὴ
θεραπεία μορφῇ πεφηνότα καὶ σε-
σαρκωμένον τὸν θεοῦ λόγον· σκοποῦν-
δὲ τοῖς ἑτέροις παρ' αὐτοῦ τὸ φρονεῖν
ἡρημένοις καὶ ἑκάστοις ἄνθρωπον ἀποφαί-

τὸν ἐκ γυναικὸς, ὀξεῖ ἐπιδόσει ὡς ἔφην·
καὶ φησὶ ὀξεῖ ἰδίας τε καὶ ἀμίμητος ἀρετῆς·
ἄξιον μὲν αὐτὸν παραγενόμενον τὰ τοῦ χρισμ-
πιᾶσθαι καὶ συναφείᾳ προσώπου τῷ
πρὸς ἐκ θεοῦ λόγον καὶ ἀπόλεκτον γενέ-
σθαι κατὰ πρόγνωσιν· ἐκεῖνο φασὶν
ὅτι τὸ χριστὸς ὄνομα περιπεπλεγμένον· ἐς
ἰδίᾳ καὶ καθ' ἑαυτὸν νοουμένῳ καὶ ὑ-
πάρχον τῷ ἐκ θεοῦ πατρὸς γεννηθέντι λό-
γῳ· ἡμεῖς δὲ οὐχ οὕτως δεδιδάγμεθα
φρονεῖν ἢ λέγειν· ὅτε γὰρ γέγονε σὰρξ
ὁ λόγος, τότε καὶ ὠνομάσθαι φαμὲν αὐ-
τὸν χριστόν· ἐπειδὴ γὰρ κέχρισται τῷ ἐ-
λαίῳ τῆς ἀγαλλιάσεως ἤτοι τῷ ἁγίῳ
πνεύματι παρὰ τοῦ θεοῦ καὶ πατρός· ταύτῃ τοι χριστὸς
ὀνομάζεται· ὅτι δὲ περὶ τὸ ἀνθρώπινον ἡ χρεί-
σις, οὐκ ἂν ἐνδοιάσειέ τις τῶν ὀρθὰ φρο-
νεῖν εἰωθότων· εἰ μὲν γὰρ θεός ἐστι καὶ
λόγος, οὐκ ἂν ἐδεήθη χρίσεως· οὐ γὰρ που
φαίη τις ἂν κεχρίσθαι τε καὶ ἡγιάσθαι τὸν
ἐκ θεοῦ λόγον· τῷ ἰδίῳ πνεύματι ὡς ἕτερον
παρ' αὐτὸν τὴν φύσιν ὑπερκειμένως ἰσ-
πρέχοντι· χωρὶς γὰρ πάσης ἀντιλογίας
τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖ-
ται· ἐπειδὴ δὲ τοῖς τῆς ἀνθρωπότητος
μέτροις τὸ ἁγιάζεσθαί τε καὶ χρίεσθαι
πρέπει· πᾶσα ποῖος ἀνθρωπὴν χριστὸν ὀνομά-
ζεσθαι τὸν ἐκ θεοῦ λόγον· οὐχ ὅτε γέγονεν
ἔτι καὶ οὔπω σεσαρκωμένον· ἀλλ' ὅτε
γεγονὼς καθ' ἡμᾶς τουτέστιν ἄνθρωπος ἐχρίσθη

σθῆ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον· ὥστε τὸν Χριστὸν ὁμοιω-
πρέποι ἂν καὶ αὐτοῦ δὲ μηδέτερον πον ῥύπῳ
καθ' ἡμᾶς γεγονότα τῷ ἐκ θεοῦ πα-
τρὸς φῶτι λόγῳ· εἰ δὲ ὁμοιάζοιτό που Χριστὸς
ἐνανθρωπήσας ὁρίζοι μὲν ἥσσω αὐτὸν
κἂν λόγον ἀξιοῦσθαι πεπερασμένης ἢ δι-
τῆς ἐνανθρωπήσεως· τῆς ἐν ᾧ θεῖος
αὐτὸς μὴ ἀμείνων μένοι σαρκός· ἀλλὰ μὲ-
ρος δὲ τοῦτο καὶ μείνας προσέπιπτον οἷς ἐστὶ
τὴν φωνήν, ἀσύγχυτον ταύτην τηρῶν· μᾶλ-
λον δὲ καὶ ἀνθρωπίνην φέρων εἰ μὴ λέγειν· εἷς
γὰρ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ οὐ μεμέρισται καὶ
καὶ αὐτὸς ὁ σοφώτατος Παῦλος Χριστὸς ὁ χρὴ ἐχόμενον
αὐτῷ τὸ θεῖον αὐτοῦ λαμβάνεται μυστή-
ριον· προσλαμβάνουσαι δὲ τοῖς ἐφεξῆς κε-
φαλαίοις αὖθις καὶ αὐτοὶ ἐξετάζοντες ὑμεῖς
ἀληθείᾳ τὸν ἐμὸν εὑρήσετε λόγον προ-
διαμαρτύρασθαι δὲ οἶμαι καὶ μέντοι κα-
λόν· ὥσπερ γάρ ἐστιν ἐν θεότητι τέλειος
ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος, οὕτω καὶ ἐν ἀνθρωπό-
τητι τέλειος καὶ τὸν τῆς ἀνθρωπότητος
λόγον· οὐκ ἀναλαβὼν σώματι λαμπρὸν ἔμψυ-
χωμένον δὲ μᾶλλον ψυχῇ λογικῇ· ὁ δὲ θεὸς
τῶν ὅλων ὁ τοῖς ἁγίοις τοῖς αὐτὸν τὸ ὑψοῦ
ρανοῦ διαμένειν ἀγαθὰ τὰ ὅσια τοῦ ὠ-
ψηλὰ ἐνεπλήσατο τοῖς παρ' αὐτῷ χα-
ρίσμασιν μνήμαις καὶ εἰς μέρος μηλιέας
ἀναμαίνουσαι τοῦ πληρώματος τοῦ Χ-
δεμία καὶ ἐν ὅλοις ἐν μὴ τὴν ἀξίαν ...
ἀποφήνηται ζωὴν αἰτίαν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίου :—

Ὅτι ὁ Χριστὸς ἑνώσει τῇ πρὸς τὸν θεὸν λόγον εἰς τὴν
αὐτοῦ δόξαν ἀναβαίνοντα· καὶ τοῦ προ-
ληφθέντος ναοῦ ἐκ τῶν ἀποστολικῶν :—
Ἐκ τῶν καθολικῶν ἐκλογαὶ εἰς τὸ αὐτό :—
Ἐκ τῶν εὐαγγελικῶν ἐκλογαὶ εἰς τὸ αὐτό :—
Ὅτι ζωὴ καὶ ζωοποιὸς ὁ Χριστὸς ἐκ τῶν κειμένων
παρὰ τῷ ἀποστόλῳ Παύλῳ· καὶ ἐν τοῖς
ἀποστολικοῖς εὑρήσεις :—
Ὅτι εἰς Χριστὸν ἡ πίστις ὡς εἰς θεὸν ἐκ τῶν κα-
θολικῶν καὶ ἐκ τῶν εὐαγγελικῶν :—
Ὅτι ζωὴ καὶ ἱλαστήριον ὁ Χριστὸς ἐκ λογίων διαφόρων :—
Ὅτι Χριστοῦ θαύματος τοῦ κόσμου μυστήριος ἐκ τῶν
ἀποστολικῶν καὶ εὐαγγελικῶν ἐκλογῶν :—
Ὅτι Χριστὸς ὁ θεὸς ἑνώσει τῇ πρὸς τὸν θεὸν λόγον
εἰς τὴν αὐτοῦ δόξαν ἀναβαίνοντα :— περὶ ἑρμηνείας :—
Παῦλος δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ κλητὸς ἀπόστολος
ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον θεοῦ· ὃ προε-
πηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ
ἐν γραφαῖς ἁγίαις περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ
τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαβὶδ κατὰ
σάρκα τοῦ ὁρισθέντος υἱοῦ θεοῦ ἐν δυνά-
μει κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύνης ἐξ ἀναστά-
σεως νεκρῶν· Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ κυρίου ἡμῶν :—
Οὐκοῦν εἰ περ ἐστιν εὐαγγέλιον θεοῦ τὸ περὶ
Χριστοῦ κήρυγμα, πῶς οὐ θεὸς ὁ Χριστός· καὶ εἰ πά-
σης προφητείας ἐπ' αὐτὸν ὁ σκοπὸς ἔφερε·
καὶ υἱὸν τοῦ θεοῦ κηρύττουσιν αἱ γραφαὶ
τὸν ἐκ σπέρματος Δαβὶδ κατὰ σάρκα ὡρίσθαι λέ-
γοντος κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύνης· διὰ τὸ τῆς
ἐνανθρωπήσεως μυστήριον· πῶς οὐχ ὁ

ἀνῆθε ἐκ τῆς τῶν νεκρῶν ἀναστάσεως
μαρτυρούμενον· ἐγήγερται γὰρ οὐκ ἀνθρώ-
κοινὸς καὶ ἡλικίας· ἀλλ' ὡς θανάτου
κρείττων καθὸ καὶ ζωὴ καὶ θεός:·
πε τῶν προσκυνούντων τῇ κτίσει παρὰ τὸν
κτίσαντα αὐτήν:·
Διότι γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν
ἢ ηὐχαρίστησαν· ἀλλ' ἐματαιώθησαν
ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν καὶ ἐ-
σκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία· φά-
σκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν.
γράφει πρὸς παῦλος τοῖς ἐξ ἐθνῶν κε-
κλημένοις τουτέστιν ἡμῖν· νῦν δὲ
γνόντες θεὸν μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ
θεοῦ τί ματαίως ἐγνωρίσαμεν διὰ τὸ πι-
στεῦσαι ἡμᾶς Χριστὸν Ἰησοῦν οὐκ οἴει μόνον
ὡς θεὸν ἐγνώκαμεν καὶ ὡς θεὸν δοξά-
ζομεν, πεφωτίσμεθα κατὰ ἀλήθειαν
εἰ δὲ ἀλλάσσομεν αὐτοῦ τὴν δόξαν
ματαιούμεθα καὶ ἡμεῖς ἐν τοῖς
διαλογισμοῖς ἡμῶν· εἰ γὰρ ὅλως πε-
πιστεύκαμεν εἰς αὐτὸν ὡς εἰς θεὸν πι-
στεύομεν· ἡ δὲ ἡ σεις πάντη τὸ [illegible]
τως ὁμολογεῖν· ὅτι τοῖς τῆς ἀρχῆς
ἀπάτης καὶ νῦν ἐνισχύμεθα [illegible]
ἀνθρώπων κοινῶν τὴν πίστιν προστάντες.
ἄλλου τοῦτο ἀνηθές:·
Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν θεὸν ἔ-
χειν ἐν ἐπιγνώσει παρέδωκεν αὐ-
τοὺς ὁ θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα

εἰ Χριστὸν ἐγνώκαμεν ὡς θεόν, τὴν ἐπ' αὐτῷ
δόξαν μὴ ἀποδοκιμάζωμεν· ἄνθρωπον
εἶναι λέγοντες κοινόν· εἰ δὲ τοῦτο δρῶμεν
ἐξ ἀκαθαρσίας τολμῶμεν· καθιούμε-
θα πάντως ὁμοίως τοῖς ἄλλοις εἰς ἀ-
δόκιμον νοῦν· κατὰ δὲ τὴν σκληρό-
τητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν,
θησαυρίζεις ἑαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς
καὶ ἀποκαλύψεως καὶ δικαιοκρισίας τοῦ
θεοῦ ὃς ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα
αὐτοῦ· ὁ μακάριος παῦλος τοῖς πάντας
ὑμᾶς δεῖ φανερωθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ
βήματος τοῦ Χριστοῦ ἵνα κομίσηται ἕκαστος
τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἃ ἔπραξεν εἴτε ἀ-
γαθὸν εἴτε φαῦλον· ἔφη δὲ ἐπὶ [illegible]
πρὸς τῶν ἁγίων ἀποστόλων· εἷς ἐστι νο-
μοθέτης καὶ κριτής· ψάλλει δὲ αὐτῷ ὁ δαβίδ·
ὁ θεὸς κριτής ἐστιν· ὅτε τοίνυν δικαιο-
κρισίαν θεοῦ φησιν εἶναι τὴν [illegible] τοῦ θείου
βήματος ἐφ' ἑκάστου ψῆφον· ἣν αὐτὸς ὅσοι
[illegible]· παραστησόμεθα γὰρ τῷ βήματι
αὐτοῦ· καὶ οὐχ ὡς ἑνὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ἀλλ' ὡς
θεῷ καὶ κριτῇ καὶ νομοθέτῃ, πῶς οὐχὶ
[illegible]· διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας.
νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη θεοῦ πε-
φανέρωται· μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νό-
μου καὶ τῶν προφητῶν· δικαιοσύνη δὲ
θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς πάντας τοὺς
πιστεύοντας δίχα νόμου δικαιοσύνην· ἣν
καὶ ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν μεμαρτυ-

ρῆσθαι φησὶ τὴν δι᾽ αὐτῆς ὠφέλειαν· λέγει τὴν
εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν. εἶτα πῶς τοῦ θεοῦ ὁ δικαιῶν τοὺς
πιστεύοντας· ὅτιπερ εἴη θεὸς ἀληθῶς. ὁρᾷ
γὰρ εἰς τοῦτο τὸ τῆς πίστεως πέρας· μαρ-
τυρούντων δὲ τῶν ἁγίων προφητῶν τῶν
εἰς Χριστὸν πιστ(ευόντων). πῶς ὁ φάναι τολμῶν· οὐκ εἶναι
θεὸν αὐτὸν δι᾽ ἀπόνοιαν· ἠγνόει ὅτε γεγενη-
μένος σὰρξ ὁ λόγος:- πάντες γὰρ ἥμαρτον
καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ θεοῦ· δικαιού-
μενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι· διὰ τῆς
ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀ(λλὰ) τὸ ἁμαρ-
τάνειν ἡμᾶς ὑστερεῖσθαι ποιεῖ τῆς δόξ(ης)
τοῦ θεοῦ ὅτι μὴ οἶδε μὴ ἁμαρτίαν· γέγραπται
δὲ περὶ Χριστοῦ ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν.
ὑστερούμεθα δὲ καὶ κατὰ τοῦτο τῆς δόξ(ης)
τοῦ θεοῦ πλημμελοῦντες ἡμεῖς. θεὸς ἦν
ἔτι καὶ μετὰ σάρκωσιν ὁ λόγος· οὐ γὰρ ἐποί-
ησεν ἁμαρτίαν. νόμον οὖν καταργοῦμεν
διὰ τῆς πίστεως. μὴ γένοιτο. ἀλλὰ νόμον
ἱστῶμεν. ὁ διὰ Μωσέως νόμος θεὸν ἕνα πι-
στεύειν ἐδίδαξε τοὺς ἐξ Ἰσραήλ. κύριος γὰρ φησὶν
ὁ θεός σου κύριος εἷς ἐστιν. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ θεσπ-
εσφόρει λέγων αὐτοῖς· οὐκ ἔσονταί σοι
θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. ἀρνοῦνται (?) ἔτι δὲ
ἡ πίστις ἡ εἰς Χριστὸν τοὺς δι᾽ αὐτῆς κεκλημέ-
νους εἰς τὸ μὴ ἑνὶ τῷ κατὰ φύσιν θεῷ προσ-
κυνεῖν. ἆρα καταργοῦμεν νόμον τῷ
μὴ τῷ κατ᾽ ἀλήθειαν θεῷ προσκομίζειν.
μὴ γένοιτο φησίν. ἀλλὰ νόμον ἱστῶ-
μεν. οὐ κοινωνοῖς θεῷ προσίεμεν τὸν Χριστὸν

ἵνα μὴ κατηγορώμεθα ὡς καταισχύνον-
τες νόμον. ἐπαινώμεθα δὲ μᾶλλον ὡς
ἱστῶντες νόμον διὰ τῆς πίστεως. περὶ ἁ-
γιασμοῦ φησι καὶ τῆς ἐναντίου ἐπίγεσθαι θεοῦ
τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκρούς. καὶ κα-
λοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα. ὅτι γε τοῖς νῦν
τὸ ζωοποιεῖν δύνασθαι τοῖς νεκροῖς
ἁρμόσειεν ἂν οὐχ ἑτέρῳ· πλὴν ὅτι μό-
νῳ τῷ κατὰ φύσιν θεῷ. ζωοποιεῖ δὲ Χριστὸς
καὶ διὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς τοὺς κατεφθαρ-
μένους. ἀποδοθεὶς τῶν νεκρῶν καὶ ἀνιστῶν
αὐτούς. πῶς οὐ θεὸς ἀληθινὸς ὁ καὶ δοὺς
ἑτέροις ἕξουσίαν τοὺς νεκροὺς ἐγείρειν
διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ὥστε ἀδελφοί μου
καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ. διὰ
τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ· εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς
ἑτέρῳ τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι ἵνα καρ-
ποφορήσωμεν τῷ θεῷ. θανατούμεθα
τῷ νόμῳ τῆς κατ᾽ αὐτὸν λατρείας ἀπο-
σπώμενοι. γινόμεθα δὲ ἑτέρῳ τῷ ἐκ
νεκρῶν ἐγερθέντι τουτέστι Χριστῷ τοῖς αὐτοῦ
θεσπίσμασι τοῖς εὐαγγελικοῖς κατα-
κολουθεῖν σπουδάζοντες ἵνα καρπο-
φορήσωμεν τῷ θεῷ. κεφάλαιον δὲ τῶν
εὐαγγελικῶν θεσπισμάτων ἡ πίστις ἡ εἰς
αὐτόν. καὶ οὕτως ἡμῶν ὁ καρπὸς ὡς θεῷ
προσαγόμενος τῷ Χριστῷ. θεὸς οὖν ἄρα ἐστὶν ὁ
ἐκ νεκρῶν ἐγηγερμένος ὡς σαρκὸς γεγο-
νότος τοῦ λόγου. οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες θεῷ
ἀρέσαι οὐ δύνανται. ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ

ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν πνεύματι· εἴπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ
ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος
οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶ-
μα νεκρὸν διὰ ἁμαρτίαν· τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ
διὰ δικαιοσύνην. εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγεί-
ραντος τὸν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ
ἐγείρας ἐκ νεκρῶν Χριστὸν Ἰησοῦν ζωοποιήσει καὶ
τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν· διὰ τοῦ ἐνοι-
κοῦντος αὐτοῦ πνεύματος ἐν ὑμῖν. ἰδοὺ δὴ σαφῶς
τὸ θεοῦ πνεῦμα λέγεται τοῦ Χριστοῦ· ἀλλ' ὥσπερ αὐτὸν
ἀμὸς ἰδικῶς καὶ ἀναμερὸς κείμεν-
καὶ τοι κεῖται μόνον ἐν αὐτῷ τὸν τοῦ θεοῦ
λόγον ἔχων, ὥσπερ αὐτοῦ τὸ θεῖον λέγεται πνεῦμα
ἀλλ' οἰκεῖον ἴδιον αὐτοῦ τὸ πνεῦμα ἐστὶ θεὸς ἀφ'
οὐχ ἑτερόμορφος. οὐ γὰρ ἐνανθρωπος γέγονεν ὁ τοῦ
θεοῦ λόγος· ἀλλὰ γέγονεν ἄνθρωπος ἀληθῶς μὲν
τοῦ μεῖναι θεός. οὗτος γὰρ ἁρμόσει τὸ Χριστοῦ
πνεῦμα ὑπάρχειν. τὸ τοῦ πατρός. ὅσοι γὰρ πνεύματι
θεοῦ ἄγονται, οὗτοι υἱοὶ θεοῦ εἰσιν. οὐ γὰρ ἐλά-
βετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον,
ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας. ἐν ᾧ κράζο-
μεν ἀββᾶ ὁ πατήρ. ὁ μακάριος γράφει πρὸς Γα-
λάτας· ὅτι δέ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸ
πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας
ὑμῶν, κρᾶζον ἀββᾶ ὁ πατήρ. οὐκοῦν ὅταν
ἐν πνεύματι τοῦ υἱοῦ παρρησίαν ἔχομεν προ-
καλεῖν τὸν θεὸν ὡς τοῦ καταφυγὴν καὶ ἀλη-
θῶς υἱοῦ· τὸ πνεῦμα ἀποστήσαντες. πῶς οὐ
θεὸς ὁ Χριστός· οὐ καθὸ μορφοῦται καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπος
μόνον, ἀλλὰ καθὸ γέγονεν σὰρξ ὁ λόγος

καὶ μετέσχηκε παραπλησίως ἡμῖν
αἵματος καὶ σαρκός. τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ
τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ· θλῖψις, ἢ στενοχωρία,
ἢ διωγμός, ἢ λιμός, ἢ γυμνότης, ἢ μάχαι-
ρα· ὁμοίως ἔφασκεν ὁ θαυμάσιος ἑαυτῷ·
καὶ ἐν τῷ λήμματι ἐποίει τό· ἀγαπήσεις κύριον τὸν
θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης
τῆς ψυχῆς σου· καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου. ὅτε
τοίνυν τὴν ἀγάπην τὴν εἰς θεὸν πρεσβεύοντες δεχτά
τὴν ὡς ἐξ ὅλης ἰσχύος καὶ ἀνοῦνται τὴν μέ-
χρι ψυχῆς καὶ αἵματος καὶ αὐτῷ προσφέρομεν
τῷ Χριστῷ, τίς ὁ φαμαιτολμῶν ὡς οὐκ ἂν ἔχῃ
θεός· δικαιώματι γὰρ τοῦ πρεσβεύοντος καὶ
τοῦ ἐναντίον ὁ τῶν ἁγίων σκοπός.
πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος, οὔτε ζωή,
οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαί, οὔτε ἐνεστῶτα,
οὔτε μέλλοντα, οὔτε δυνάμεις, οὔτε
ὕψωμα, οὔτε βάθος, οὔτε τις κτίσις ἑτέρα
δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης
τοῦ θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. εἰ μη-
δὲν ὅλως ἡμᾶς χωρίσαι δύναται τῆς ἀγά-
πης τοῦ πατρός, ἔστι δὲ αὐτὴ ὑπὲρ ἡμῶν
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. πῶς οὐ θεὸς ἐναργῶς ὁ Χριστός, εἴπερ
αὐτὸν ἀγαπῶντες, τὸν τῶν ὅλων ἀγαπῶ-
μεν θεόν. Χριστὸν δὲ εἰ λέγοιμι τὸν ἐκ θεοῦ λόγον
ἐνηνθρωπηκότα δηλαδή:-
πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι
τοῦ Χριστοῦ φησί. παραστησόμεθα δὲ τῷ Χριστῷ. κα-
θιεῖται γὰρ ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, κρί-
νων τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ καὶ

τοι λέγομεν τοῦ δαβίδ· ὅτι ὁ θεὸς ἱερατικὸς ἐστὶ
θεός· οὐκ ἄρα ἐστὶν ὁ Χριστός. τολμηρότερον δὲ
ἔγραψα ὑμῖν ἀπὸ μέρους ὡς ἐπαναμι-
μνήσκων ὑμᾶς διὰ τὴν χάριν τὴν δο-
θεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς τὸ εἶναί με λει-
τουργὸν Χριστοῦ Ἰησοῦ· εἰς τὰ ἔθνη ἱερουργοῦντα
τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ· ἵνα γένηται ἡ προ-
σφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος ἡγιασ-
μένη ἐν πνεύματι ἁγίῳ. οἱ τὸ τῆς ἱερουργίας σχῆ-
μα περιφανῶς ἐν μόνῳ θεῷ λειτουργοῦσι μό-
νῳ παρεστήκασι τοῖς ἱεροῖς· οἱ ἱερεῖς τῷ ἰδίῳ.
τοιγαροῦν ὁ δεσπότης Παῦλος δεδόσθαι
φησὶν ἑαυτῷ χάριν παρὰ τοῦ θεοῦ εἰς τὸ
εἶναι λειτουργὸν Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ ἱερουργεῖν ἐν
τοῖς ἔθνεσι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· θεὸς οὖν
ἄρα ὁ Χριστὸς εἰ Χριστοῦ κηρύττων τοῖς ἔθνεσι τὴν
τοῦ θεοῦ φησὶν ἑαυτῷ ἱερουργεῖν αὐτοῖς ἵνα
προσδεχθῶσιν ὡς ἡγιασμένοι ἐν πνεύματι. ἔ-
χω οὖν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν
θεόν· οὐ γὰρ τολμήσω τι λαλεῖν ὧν οὐ κα-
τειργάσατο Χριστὸς δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐ-
θνῶν· λόγῳ καὶ ἔργῳ ἐν δυνάμει ση-
μείων καὶ τεράτων ἐν δυνάμει πνεύματος
θεοῦ· ὥστε με ἀπὸ ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ
καὶ μέχρι τοῦ ἰλλυρικοῦ πεπληρω-
κέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ· ἐν Χριστῷ ἰδικὴν
καύχησίν φησι τὸ καύχημα λέγων ἔχειν
πρὸς θεόν· ὅτι δὲ οὐκ ἀνθρώπινον τὸ καύχημα
μᾶλλον πνεύματος τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις
ἐνεργεῖν δυνάμει τὸν Χριστὸν τὰ παράδο-

ξα· πῶς ἐμοὶ ἀμφιβάλλειν· ὡς προεῖπον
ἐκ Χριστοῦ τῶν καθ' ἡμᾶς ἐμοὶ διαδιδωσι
τὸ πνεῦμα Χριστοῦ ἐνεργεῖ τὰ παράδοξα
διὰ τῆς τῶν ἁγίων χειρῶν· εἶτα πῶς οὐ
θεός ἐστιν· οὐ γὰρ ἴδιον τὸ πνεῦμα. τὸ ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι
τοῦ Χριστοῦ· καίτοι φησὶν ἐν ἑτέροις Τιμόθεος
γράφων· ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ
θεοῦ ἀναστρέφεσθαι· εἰ δὲ Χριστοῦ τὰς ἐκκλη-
σίας οἶδε καὶ μεμαρτύρηκε θεοῦ ἄρα
Χριστὸς ὁ θεός. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν σα-
τανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τά-
χει· θεοῦ λεγομένης εἶναι τῆς εἰρήνης. ἔ-
φη γὰρ πάλιν Χριστὸς τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις·
εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· εἰρή-
νην τὴν ἐμὴν ἀφίημι ὑμῖν· ἔσται πάντως
ὁ θεὸς ἀληθῶς ὁ τῆς εἰρήνης δοτὴρ καὶ
ὡς ἴδιον ἀγαθὸν τοῖς ἀξίοις διδοὺς αὐτήν.
Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος
θεοῦ καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφὸς τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ
θεοῦ· ἐπιτήρησον ὅτι Ῥωμαίοις προειρη-
κὼς ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι
πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ Κορινθίοις ἐπιστέλλων
φησὶ θεοῦ εἶναι τὴν ἐκκλησίαν:- λέγω
δὲ τοῦτο ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· ἐγὼ
μέν εἰμι Παύλου· ἐγὼ δὲ Ἀπολλώ· ἐγὼ
δὲ Κηφᾶ· ἐγὼ δὲ Χριστοῦ· μεμέρισται ὁ Χριστός;
μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν· ἢ
εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε.
οὐκοῦν εἰ μὴ μεμέρισται ὁ Χριστός, πάντα

αὐτοῦ· καὶ πάντες αὐτοῦ· καὶ εἰ αὐτὸς
ἐσταυρώθη ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ εἰς τὸ ὄνομα
αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν· αὐτὸ δῆλον ὅτι
κεχειροτονήμεθα· ἐσμὲν δὲ οὐ κατὰ πάν-
των καθ' ἡμᾶς ἕνος, ἀλλὰ θεοῦ· θεὸς ἄρα
Χριστὸς ἐφ' ἡμᾶς. ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖ-
α αἰτοῦσι καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν·
ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμέ-
νον· Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον· Ἕλλη-
σι δὲ μωρίαν. ἆρ' οὖν οὐχὶ πᾶς ὅστις ἂν
ὁμολογήσειεν Χριστὸν ὅτι καθ' ὃ πρὸς θεο-
γνωσίαν τὴν ἀληθῆ τοῖς ἅπασιν ὁδη-
γοῦν ἡμῖν, τὸ κήρυγμα τὸ εὐαγγελικὸν·
ταὐτὸ πῶς ἢ πόθεν τοῦτο ἀμφίβολον· πῶς
οὖν ἄρα κηρύττουσιν οἱ μαθηταὶ Χριστὸν
ἐσταυρωμένον· ἄρα ὡς εἶναι τὸν κα-
θ' ἡμᾶς τὸν ἐπὶ σταυροῦ θάνατον ὑπο-
μείναντα καὶ εἰς ἀνομὴν τοῦ κόσμου
σωτήριος πράττεται, μὴ γένοιτο· τοῦτο
φεύγομεν δὲ θεὸν ζῶντι καὶ ἀληθινῷ
θεῷ, οὗτοι δὲ Χριστὸν τὸν ἐσταυρωμένον ἵνα
τῷ κόσμῳ κηρύττει τεθαρσηκὼς ὅτι
μὴ σοφία λέγεται· κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς
ἀδελφοὶ ἦλθον· οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου
ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύ-
ριον τοῦ θεοῦ· οὐ γὰρ ἔκρινά τι εἰδέναι ἐν
ὑμῖν· εἰ μὴ Ἰησοῦν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμέ-
νον· ἰδοὺ δὴ σαφῶς τὸ μαρτύριον τοῦ θεοῦ
λέγων καταγγέλλειν τῷ κόσμῳ, Χριστὸν Ἰησοῦν ἐ-
πήγγελε καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον· θεὸς

οὖν ἄρα ὁ ἀναστὰς ὁ σταυρὸν δι' ἡμᾶς ὑπομείνας
Χριστὸς Ἰησοῦς· οὗ καὶ τὸ μαρτύριον, οὐκ ἐν ὑπε-
ροχῇ λόγου καὶ σοφίας κοσμικῆς
καταγγέλλεται τῷ κόσμῳ· διὰ τῶν ἁ-
γίων ἀποστόλων ἀλλ' ὡς ἐν δυνάμει
πνεύματος· σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τε-
λείοις· σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τού-
του· οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τού-
του τῶν καταργουμένων· ἀλλὰ λαλοῦ-
μεν θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀποκε-
κρυμμένην· ἣν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν
αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν· ἣν οὐδεὶς τῶν
ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν·
εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δό-
ξης ἐσταύρωσαν· εἰ θεοῦ σοφία τὸ Χριστοῦ μυ-
στήριον ἐστὶ τῷ κόσμῳ κηρύττεται· καὶ
θεὸς οὐκ ἂν μὴ ἀληθῶς καταποτισμοῦ κ-
κοιλώπως δολιοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἡ πίστις,
πῶς ἐστι σοφὸν τὸ μυστήριον· εἰ τῆς ἀληθ(οῦς)
θεογνωσίας ἀποκομίσαι τοῖς ἐπὶ τῆς
γῆς καὶ μαρτυρεῖ ἅμα ἀπὸ τὴν οἰκουμένην
ἀποτελεῖ· ἀλλ' οὐ τοῦτο ἐστιν ἀληθὲς σοφ(ίας)
δὲ τὸ μυστήριον· ὅτι θεὸς προσάγεται τοῖς πε-
πλανημένοις. θεὸς ἄρα ὁ Χριστός. εἴρηται
δὲ καὶ δικαίως κύριος τῆς δόξης ἐσταυρω-
μένος· κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖ-
σάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλι-
ον τέθεικα· ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ· θεμέ-
λιον γὰρ ἄλλον, οὐδεὶς δύναται θεῖναι
παρὰ τὸν κείμενον ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός· εἰ δέ τις

ἐρηρεισμένοι καθάπερ ἐπί τινι θεμελίῳ
ἐπ' αὐτῷ διὰ τῆς πίστεως οἰκοδομούμεθα
καὶ ἔστιν αὐτὴ ἡ πάντων ἀσφάλεια. τὴν
οὐκ ἂν εἴη θεὸς ἀληθῶς ὁ ἐν ᾧ τὰ πάντα
καὶ ἡ παρ' αὐτῶν πίστις οὐκ ἀληθῶς εἰς ὄ-
νομα τῶν καθ' ἡμᾶς ὅπερ ἐν κτίσει λελα-
τρεύκαμεν. ἀλλ' ὡς θεῷ τῷ φύσει καὶ ἀλη-
θῶς. οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστε καὶ
τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ ἐν ὑμῖν οἰκεῖ. εἴ τις τὸν
ναὸν τοῦ θεοῦ φθείρει. φθερεῖ τοῦτον ὁ θεός.
ὁ γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ, ἅγιός ἐστιν οἵτινές ἐστε
ὑμεῖς. εἰ τὸ πνεῦμα χριστοῦ δεχόμενοι ναὸς θεοῦ
χρηματίζομεν, πῶς οὐ θεὸς ἀληθῶς
ὁ δι' ὃν ἡμεῖς ἐσμὲν ναοὶ θεοῦ. ὥστε μὴ
πρὸ καιροῦ τι κρίνετε ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύ-
ριος καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους
καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρ-
διῶν. καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἑκά-
στῳ παρὰ τοῦ θεοῦ. τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστὸν κα-
ταμηνᾶ ἐξ οὐρανοῦ προσδοκώμενον κατ-
καιρούς. ὃν καὶ πάντες παραστησό-
μεθα κρινοῦντι τὰ κρυπτὰ καὶ φανε-
ροῦντι τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν. ὅτι
δὲ καὶ ἐπαινέσει τοὺς δικαίους, πεπλη-
ροφορήμεθα. τοῖς γὰρ ἑστηκόσιν ἐκ δεξιῶν
ἐρεῖ. δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου
κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην
ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.
ὅτε τοίνυν ἐπαινοῦντι χριστοῦ τὸν ἔπαινον
δὲ ἑκάστῳ γενήσεσθαι φησὶ παρὰ τοῦ θεοῦ. π

οὐ θεός ἐστιν ἐναργῶς. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ
σώματα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου
πνεύματός ἐστιν. οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ. καὶ οὐκ ἐστὲ
ἑαυτῶν. ἠγοράσθητε γὰρ τιμῆς. δοξάσα-
τε δὴ τὸν θεὸν, ἐν τῷ σώματι ὑμῶν. ἃ τὸ
πνεῦμα χριστοῦ λαβόντες γεγόναμεν υἱοὶ θεοῦ καὶ
οὐκ ἐσμὲν ἑαυτῶν ἀγορασθέντες τῷ αἵ-
ματι αὐτοῦ ὥστε μηκέτι ζῆν ἡμᾶς ἑαυτοῖς
ἀλλ' αὐτῷ πειθόμενοι. πῶς οὐ θεὸς ὁ χριστὸς. ἐναρ-
γῶς ὁ δι' ὃν καὶ ναοὶ θεοῦ ἐσμὲν ἡμεῖς ὡς
καὶ ὡς θεῷ δουλεύομεν. περὶ τῆς βρώσε-
ως τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν ὅτι
οὐδὲν εἴδωλον ἐν κόσμῳ. καὶ ὅτι οὐδεὶς
θεὸς εἰ μὴ εἷς. καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶ λεγόμε-
νοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς. ὥσπερ
εἰσὶ πολλοὶ θεοὶ καὶ κύριοι πολλοί. ἀλλ' ἡμῖν
εἷς θεὸς ὁ πατὴρ ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς
εἰς αὐτόν. καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς ὁ δι' οὗ τὰ πάντα.
καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. ἀλλ' ὁ μόνος εἷς ἐστι θεὸς
καὶ ἕτερος παρ' αὐτὸν οὐδεὶς. συμπαρα-
λαμβάνεται δὲ εἰς τὴν μίαν τῆς θεό-
τητος φύσιν ὁ εἷς Ἰησοῦς χριστὸς δι' οὗ τὰ πάντα
θεὸς οἷα ἀρχή ἐστιν ὁ ἐν ὁμοουσιότητι τοῦ
πατρὸς νοούμενος ἀεὶ καθώς. καὶ ὅτε κεχρη-
μάτικεν Ἰησοῦς χριστὸς γενόμενος ἐκ γυναικός. ἐπὶ τῇ
ἑνώσει δὲ χρὴ ὅτι χριστὸν ἡμῶν ὀνομάσας δι' αὐτοῦ
τὰ πάντα γενέσθαι φησὶν ὡς ἐμὸς οὗτος
υἱὸς καθὲν ὡς ἡμῖν οἰκονομεῖται. ἐγενόμην
φησὶ τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος μὴ ὢν ἄνομος
θεοῦ. ἀλλ' ἔννομος χριστοῦ. εἰ ὁ χριστὸς μόνον ἔχων.

μόνον ἔχει θεοῦ· πῶς οὖν θεὸς ὁ χριστός· ἀπρόσ-
κοποι καὶ ἰουδαίοις γίνεσθε καὶ ἕλλη-
σι· καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ· σημειωτέον
ὅτι θεοῦ λέγων τὴν ἐκκλησίαν χριστοῦ πάλιν
οἱ δὲ ἐν αὐτῇ· θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι
παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ χριστός ἐστι· κεφα-
λὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνήρ· κεφαλὴ δὲ χριστοῦ
ὁ θεός· ὁ μακάριος λουκᾶς τὴν περὶ χριστοῦ
γενεαλογίαν ἣν μνημονεύει ἀρχόμενος
ἀπὸ τοῦ ἰωσήφ· εἶτα φθάσας ἐπὶ τὸν ἀ-
δὰμ ἐπιφέρει λέγων τοῦ θεοῦ· ἀρχὴν ὡς
ἀνθρώπῳ τιθεὶς τὸν ποιήσαντα θεόν· οὕτως
καὶ φαμὲν ὅτι παντὸς ἀνδρὸς κεφαλὴ ὁ
χριστός· πεποίηται γὰρ δι' αὐτοῦ καὶ παρήχθη
πρὸς γένεσιν· οὐχ ὑπουργικῶς κτίζον-
τος τοῦ υἱοῦ· θεϊκῶς δὲ μᾶλλον ὡς φύ-
σει δημιουργοῦ· κεφαλὴ δὲ γυναικὸς
ὁ ἀνὴρ ὅτι ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ἐλήφθη
καὶ αὐτὸν ὥσπερ ἔχει τὴν ἀρχήν· κεφα-
λὴ δὲ ὁμοίως χριστοῦ ὁ θεὸς ὅτι ἐξ αὐτοῦ κατὰ
φύσιν· γεγέννηται γὰρ ὁ λόγος ἐκ θεοῦ καὶ πα-
εἶτα πῶς οὐ θεὸς ὁ χριστός· οὗ κεφαλὴ ἐπιθει[...]
κατὰ φύσιν ὁ πατὴρ χριστοῦ· δι' ὅταν λέγοιμεν
ἐν ἀνθρωπείᾳ μορφῇ πεφηνότα τὸν
ἐκ θεοῦ λόγον ἐν μόν[...]· διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅ-
τι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει ἀνάθε-
μα ἰησοῦν· καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν κύριον
ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ· διαιρέσεις δὲ χα-
ρισμάτων εἰσί· τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα· καὶ δι-
αιρέσεις διακονιῶν εἰσι· ὁ δὲ αὐτὸς κύριος·

καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν· ὁ δὲ αὐ-
τὸς θεός ἐστιν ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶ-
σι· εἰ τὸ λέγειν ὅτι οὐ κατὰ φύσιν καὶ ἀ-
λήθειαν θεὸς ὁ χριστός, οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ εἰπεῖν
ἀνάθεμα ἰησοῦν· οἱ ἐκβάλλοντες αὐτὸν τοῦ
εἶναι κατ' ἀλήθειαν ἰησοῦν· οὐκ ἐν πνεύματι ἁ-
γίῳ τοῦτο ποιοῦσι· καὶ εἰ τὰς τῶν χα-
ρισμάτων διαιρέσεις ποτὲ μὲν ἐνερ-
γεῖν τὸ πνεῦμά φησι· ποτὲ δὲ τὸν αὐτὸν κύριον·
ποτὲ δὲ τὸν αὐτὸν θεόν· οἱ δὲ ἓν ὡς θεὸν ὄν-
τα χριστόν· τὸν ὡς θεὸν ἐνεργοῦντα δι' αὐτοῦ ἀ-
πὸ(?) πατρός· καὶ ὡς θεὸν κατὰ φύσιν διαμένοντα
μετ' ἐξουσίας· ὥσπερ ἂν ἕλοιτο τὰς ἄ-
νωθεν δωρεάς· μνημονεῦσαι δὲ δεῖ
ὅτι καὶ παῦλος ἔφη περὶ χριστοῦ ὡς ἐνερ-
γήσαντος αὐτοῦ ἐν δυνάμει πατρὸς ἀεί·
καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶ-
τον μὲν ἀποστόλους· δεύτερον προφή-
τας· τρίτον διδασκάλους· ἔπειτα δυ-
νάμεις· ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων·
θεοῦ λεγομένου ταῦτα κατορθοῦν· χριστὸς
ὁ ἐνεργήσας ἐστίν· ἔθετο γὰρ τοὺς ἀπο-
στόλους αὐτὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· καὶ μέν-
τοι καὶ διδασκάλους ἐνεργῆσαι καὶ δυ-
νάμεις· δέδωκε γὰρ ἐξουσίαν τοῖς ἁ-
γίοις μαθηταῖς θεραπεύειν πᾶσαν νό-
σον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ·
ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ παύλου· εἴ
τις οὐ φιλεῖ τὸν κύριον ἤτω ἀνάθεμα· μα-
ρὰν ἀθά· ἀρμ[...]τίμαι φησὶ κύριον ἐν τούτοις

κύριος μὲν γὰρ ὁμολογούμενος, καὶ αὐτὸς
ὁ υἱὸς ὁμοίως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα· ὁ γὰρ κύριος
φησὶ τὸ πνεῦμά ἐστιν· ὁ δέ γε τοῦ μακαρίου
παύλου κόπος ἦν ἐν τούτοις εἰς αὐτὸν συμ-
πείθεται τὸν νοῦν· εἴ τις γάρ φησι κύριον ἰησοῦν χριστὸν
ἀναθεματίζει τοίνυν τὸν μὴ φιλοῦντα
αὐτόν· οὐ φιλεῖ δὲ αὐτὸν ὁ μήτε φύσει τιμῶν
τε ἀληθείᾳ λέγων υἱὸν εἶναι τοῦ θεοῦ· ἀλ-
λὰ ὥσπερ ἕνα ἀπεραντάζει τινὰ θεὸν, παρ' αὐτὸν
ἐκ θεοῦ λόγον· καὶ τὸ τῆς οἰκονομίας δὲ
δικαίων μυστήριον· διὰ τοῦτ' ἐμμετρεῖ εἰσόδιον
τὸν ἐν ἀμὴν κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ:- τῷ δὲ θεῷ χά-
ρις πάντοτε τῷ θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ
χριστῷ καὶ τὴν ὀσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φα-
νεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ· ὅτι χριστοῦ
εὐωδία ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν τοῖς σωζομέ-
νοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις· εἶτα
πῶς οὐ θεὸς ὁ χριστὸς ὅσπερ ἐστὶν αὐτὸς ὀσμὴ
τῆς γνώσεως τοῦ πατρός· οὐ γὰρ δὲ ἐν ἑτέρᾳ τὴν ἀρ-
φύσει τὴν τῆς θείας φύσεως εὐωδίαν ἀνα-
μάθοι τις ἄν· ἀλλ' ὥσπερ ἡ τῆς ἀνθρω-
πότητος ὀσμὴ σημαίνει που πάντως
ἄνθρωπον, οὕτω καὶ ἡ τῆς θεότητος θεόν· εἰ δὲ
χριστὸς εὐωδία τοῦ πατρὸς ἄνω λέγεται καί ἐστιν
ἀληθῶς, πῶς οὐ θεός ἐστι χριστὸς, κἂν εἰ γέ-
γονεν ἄνθρωπος οἰκονομικῶς ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος:
Ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε ἐγγεγραμμένη
ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν γινωσκομένη
καὶ ἀναγινωσκομένη· ὑπὸ πάντων ἀν-
θρώπων φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπι-

στολὴ χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν· ἐγγεγραμ-
μένη οὐ μέλανι· ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος·
οὐκ ἐν πλαξὶ λιθίναις ἀλλ' ἐν πλαξὶ καρ-
δίας σαρκίναις. ἔφη που θεὸς διὰ ἑνὸς τῶν
προφητῶν ἐπὶ τῶν καιρῶν ἐκείνων λέγει κύριος
διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐ-
τῶν· καὶ ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν ἐπιγρά-
ψω αὐτούς· γεγόνασι μὲν τοίνυν ἐπιστολὴ
χριστοῦ γεγραμμένοι οὐκ ἐν μέλανι τῷ
αὐτῶν διδασκάλων, ἀλλ' ἐν πνεύματι θεοῦ ζῶντος· οὐ δια-
κονικῶς μᾶλλον ἀλλ' ἡμῖν οὕτως εἴπω-
μεν αὐτουργικῶς· ἴδιον γὰρ αὐτοῦ τὸ
πνεῦμά ἐστιν· εἶτα πῶς οὐ θεὸς ὁ ἐν ἰδίῳ
πνεύματι γράφων ἡμῖν τῆς θεογνωσίας τὴν ὁδόν:-
περὶ τῶν ἰουδαίων φησίν· ἀλλ' ἐπωρώθη
τὰ νοήματα αὐτῶν· ἄχρι γὰρ τῆς σήμε-
ρον ἡμέρας τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ
ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μέ-
νει μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὅ, τι ἐν χριστῷ κα-
ταργεῖται· ἀλλ' ἕως σήμερον ἡνίκα
ἀναγινώσκεται μωσῆς· κάλυμμα ἐπὶ
τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται· ἡνίκα δ' ἂν
ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον· περιαιρεῖται τὸ κά-
λυμμα. ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν· οὗ δὲ τὸ
πνεῦμα κυρίου ἐκεῖ ἐλευθερία· εἰ τέλος νό-
μου καὶ προφητῶν ὁ χριστὸς καὶ οὐκ ἀποκα-
λύπτεται τὸ κάλυμμα τὸ ἐπὶ τῇ ἀνα-
γνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μὴ ἐν νοή-
ματι χριστοῦ, ποῖον ἔχει λόγον, τὸ ἄνω ἀν-
τιθεῖσθαι κοινὸν ὑπάρχει μὲν ὅμοια τῇ τῆς

υἱότητος προσηγορίᾳ τετιμημένον. εὑ-
ρίσκεται γὰρ ἀμφοτέρως ἔχον τὸ τῆς πίστεως
ἡμῶν τέλος. οὐκ εἰς θεὸν μᾶλλον ἀλλ' ὡς εἰς ἄν-
θρωπον καθ' ἡμᾶς. ὅπερ ἐστὶ τῶν ἀτοπωτά-
των. εἰ δὲ καὶ ἔστι κεκαλυμμένον ἐν οἷς
ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσε τὰ νοή-
ματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι τὸν
φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ
Χριστοῦ ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ. εἰ κατ' αὐτοὺς τὸ τη-
σὶ ἀδολέσχων κοινὸν ἄνθρωπος ἐστὶν ὁ Χριστὸς ἐν φύσει
μόνῃ τῇ κατὰ πρόσωπον τὴν συνάφειαν
ἔχων πρὸς τὸν ἐκ θεοῦ λόγον. φασὶ γὰρ οὗ-
τος αὐτοί. πῶς ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις
κεκαλυμμένον ἐστὶ τὸ εὐαγγέλιον αὐτοῦ.
διαλείπονται γὰρ τὰ ἔθνη οὐχ ὅτι θεός ἐστιν, ἀλλ' ὅ-
τι καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπος. πῶς δὲ καὶ τετύφλω-
ται παρ' αὐτοῦ σατανᾶ οἱ περὶ αὐτοῦ ὅτι ἄν-
θρωπός ἐστι. ποῖος δὲ καὶ φωτισμὸς
ἔνεστι τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. εἰ μὴ θεός ἐ-
στι καὶ ὡς τοῦτο ὑπάρχων δεδοξασμένος τῇ
... καὶ εἰκὼν τοῦ θεοῦ εἰ μὲν χρηματί-
ζων τῆς ἀνθρώπου ποιότητος ἀφικνεῖται ... οὐκ ἔ-
χων τὸ εἶναι κατ' ἀλήθειαν ἴσος καὶ θεὸς
ὢν. καὶ φιλοτιμούμεθα εἴτε ἐνδημοῦν-
τες εἴτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ
εἶναι. τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερω-
θῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ
φρικτοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ διὰ
τοῦ σώματος πρὸς ἃ ἔπραξεν εἴτε ἀγαθὸν
εἴτε φαῦλον. ἢ πᾶσι τοῖς ἁγίοις σπουδὴ

τὸ ἀρέσκειν τῷ θεῷ. φιλοτιμούμεθα δὲ τοιοῦτοι
φαίνεσθαι τῷ Χριστῷ τοῖς ἀνθρώποις ἀρέσκειν παραιτού-
μενοι. πῶς οὖν θεὸς ὁ μάρτυς ὁ Χριστὸς καὶ εἰ ἱερεὺς
τῆς οἰκουμένης αὐτοῦ ὅμως εἶναι λεγόμε-
νον νομοθέτου καὶ ἱερέως. πρόδηλον ὅτι καὶ
κατὰ τοῦτο θεός ἐστι καὶ εἰ γέγονε σὰρξ ὁ λό-
γος. ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ θεοῦ συνέχει ἡμᾶς, κρίν-
αντας τοῦτο ὅτι εἰ εἷς ὑπὲρ πάντων ἀπέθα-
νεν, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον. καὶ ὑπὲρ
πάντων ἀπέθανεν, ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι
ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀπο-
θανόντι καὶ ἐγερθέντι. εἰ πάντες ὑπὲρ ἐσμὲν
καὶ αὐτῷ ζῆν ἀρχόμεθα κατασημαίνοντες
δηλονότι τὸν ἑαυτῶν νοῦν, διὰ τοῦ χρῆναι
πληροῦν τὸ θέλημα αὐτοῦ ζῶμεν τῷ Χριστῷ.
πῶς οὐ θεὸς ἀπείη ᾧ κεχρεωστήμεθα καὶ
ζῆν σπουδάζομεν ὡς ὑπὲρ ἡμῶν τεθνεῶ-
τι, ἐπριαμένῳ πάντας αἵματι τῷ ἰδίῳ.
ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὡς τοῦ θεοῦ πα-
ρακαλοῦντος δι' ἡμῶν. δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ,
καταλλάγητε τῷ θεῷ. ἐπιτήρησον ὅτι πρε-
σβεύουσι μὲν ὑπὲρ Χριστοῦ, παρακαλεῖσθαι δὲ
λέγουσιν ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ. εἶτα πάλιν
δεόμεθα φασὶν ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ
θεῷ. θεὸς οὖν ἄρα Χριστὸς ὢν καὶ καταλλαγέντες
θεῷ καταλλάγημεν. ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστάν-
τες ἑαυτοὺς ὡς θεοῦ διάκονοι. οἱ θεοῦ λεγό-
μενοι εἶναι διάκονοι, εἴρηνται καὶ Χριστοῦ. θεὸς
οὖν ἄρα Χριστός. ὑμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐστὲ ζῶν-
τος, καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς καὶ ἐνοικήσω

αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω· καὶ ἔσομαι
αὐτῶν θεός· καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μου λαός. εἰ ναὸς
θεοῦ ζῶντος ἐσμὲν ὥς ἐμοί, κοινωνὴ τῶν εἰδώλων ἢ ναῶν
τοῦ ναοῦ ὁ καὶ εἶναι λέγεται τοῦ Χριστοῦ. εἰ γάρ
τις φησὶ πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν
αὐτοῦ. πῶς οὖν θεὸς ὁ Χριστός; λογισμοὺς φησὶ
καθαιροῦντες. καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρό-
μενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ. καὶ αἰ-
χμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπα-
κοὴν τοῦ Χριστοῦ. τίνα τρόπον καθαιρέσομεν
πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς
γνώσεως τοῦ θεοῦ. ἢ πῶς αἰχμαλωτίσομεν
πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ. κε-
κένωκε γὰρ ἑαυτὸν ἑκὼν ὁ λόγος καὶ γέ-
γονεν ὑπήκοος τῷ πατρὶ μέχρι θανάτου.
ὅταν τοίνυν ἐκ τῶν οἰκονομικῶς πε-
πραγμένων ἢ εἰρημένων διὰ τὴν σάρκα
καὶ τὸ ἀνθρώπινον κατεπαίρωνταί τινες τῆς
γνώσεως τοῦ υἱοῦ λέγοντες· οὐκ εἶναι
θεὸν ἀληθῆ καὶ υἱὸν κατὰ φύσιν τὸν ἐν ἀν-
θρωπείᾳ μορφῇ· τότε πᾶν ὕψωμα ἐ-
παιρόμενον καθαιρήσομεν· τὰς γὰρ
ἐκεῖνα φρονεῖν εἰρημένων ἀνατρέπο-
ντες δόξας· καὶ περιτρέψαντες πᾶν νόημα
εἰς τὴν τῆς ὑπακοῆς οἰκονομίαν· δεῖ
γὰρ ἐν τοῖς τῆς ἀνθρωπότητος μετρίοις
γεγονότα τὸν υἱὸν μὴ παραιτεῖσθαι τὰ
ἀνθρώπινα :— εἰς τὴν πρὸς γαλάτας :—
Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα
θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ζῶ δὲ οὐ-

κέτι ἐγώ· ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὃ δὲ νῦν ζῶ
ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ
τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος
ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. τί δὲ ἄρα φησὶν ἐν
τούτῳ ὁ θεσπέσιος Παῦλος. κατὰ δεῖν ἀ-
μβακούμ· μόνον τέθειτο παρὰ θεοῦ διὰ φω-
νῆς προφητῶν καὶ νόμου. ὁ δὲ δίκαιος
ἐκ πίστεως ζήσεται. τέθειτο δὲ καὶ νό-
μος διὰ Μωσέως. μόνῳ τοίνυν τῷ τῆς
πίστεως φησὶν ἀκολουθήσας ἀπέθα-
νον τῷ νόμῳ τῷ διὰ Μωσέως· οὐκ ἐνερ-
γήσας ἐπὶ τὰ ὡς ἐν σκιᾷ καὶ τύποις
τοῖς ἀρχαίοις διωρισμένα. τοῦτο γάρ
ἐστι τῷ νόμῳ τῷ διὰ Μωσέως ἀποθανεῖν·
ἵνα θεῷ ζήσω μόνῃ τῇ εἰς Χριστὸν προκειμένῃ
πίστει. ὅτε τοίνυν ἀποθνήσκομεν τῷ
διὰ Μωσέως νόμῳ, τὴν ἐν Χριστῷ προτιμῶν-
τες δικαίωσιν, πῶς οὐ θεὸς ὁ Χριστός. διὸ ἂν κα-
ταργεῖται νόμος ὡς διαφέρουσης αὐτοῦ
τῆς πίστεως. εἰ δὲ ἄνθρωπος ἦν ἁπλῶς ὁ Χριστός,
πῶς ἂν εἴη ὑπὲρ τὸ καὶ νόμου κρείττων ἡ
πίστις ἡ εἰς αὐτόν. ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν τὸ
πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις, ἐξ ἔργων νό-
μου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως. εἰ ὁ νόμος ὁ διὰ
Μωσέως καίτοι θεῖος ὤν καὶ λαμπρὸς
διατεταγμένος, οὐκ ἔχει τὴν τοῦ αἰτίου τῶν σ-
χορηγίαν· οὔτε μὴν πρὸς ξένης ὑπὸ τὸ
ἐνέργειαν δυνάσθαι τὰ παράδοξα. κατορ-
θούμενα δὲ διὰ τῆς πίστεως τῆς εἰς Χριστὸν
ἀμφότερα· πῶς οὐκ ἐν αἱμασίμοις ἡ πί-

στοῦ παραιτουμένου. καὶ εἰ ἄνθρωπος ἦν ἁπλῶς
καθ᾽ ἡμᾶς, πῶς θεῖον κατήργησε νόμον
ἡ πίστις ἡ εἰς αὐτόν. καὶ εἰ ἐν μὲν ἐν ἀμέ-
μως μὲν οἱ διὰ πίστεως μᾶλλον ἢ οἱ πρὸ ἡμῶν
κατ᾽ ἐκεῖνον τοῦ καιροῦ καθ᾽ οὓς ἦν ὁ νόμος
πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν, ὑπὸ νόμον
ἐφρουρούμεθα συγκλειόμενοι εἰς τὴν
μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. ὥσ-
τε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστὸν ἵνα
ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν. ἐλθούσης δὲ
τῆς πίστεως, οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν.
πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν
ἐνεδύσασθε. ὡς παιδαγωγὸν ἦν ὁ νόμος. οὐκέ-
τι δ᾽ ἕτερον ἀναφέρομεν πλὴν ὅτι μόνον ἐπὶ
Χριστόν. καίτοι τῆς ἀληθοῦς θεογνωσίας διδάσ-
καλος ὤν, πῶς οὐ θεὸς ὁ Χριστός. καὶ εἰ καταρ-
γεῖται νόμος διὰ τῆς πίστεως τῆς εἰς αὐτὸν
καὶ τὸ τῆς παιδαγωγίας αὐτοῦ τέλος παρα-
δίδωσιν ὡς εἰς τὸ ἄριστον ἀγαθὸν ἀναβέ-
τους παιδαγωγουμένους. τὸ δὲ εἰς ἀλη-
ξιν ἀγαθὸν εἴη δ᾽ ἂν ἕτερον οὐδὲν παρ᾽ αὐτὴν
τῆς ἀληθοῦς θεογνωσίας εἴδησιν, πῶς
δ᾽ ἂν ἐνδοιάσειέ τις ὅτι θεός ἐστι. βαπτιζόμενοι
δὲ εἰς πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, πῶς εἰς
Χριστὸν βαπτιζόμεθα ὥσπερ εἰς μόνον ἀλη-
θῆ. καίτοι τοῦ κατὰ φύσιν ἕνος ὄντος
υἱοῦ ἀλλὰ μὴν εἰς αὐτὸν βεβαπτισμένοι
θεοῦ, οὐκ ἄρα γεγονότος τοῦ λόγου. ἀλλὰ τό-
τε μὲν οὐκ εἰδότες θεόν, ἐδουλεύσατε τοῖς

φύσει μὴ οὖσι θεοῖς. νυνὶ δὲ γνόντες θεόν, μᾶλ-
λον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ, πῶς ἐπιστρέ-
φετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοι-
χεῖα. εἰ θεὸν ἔγνωμεν καινὸν ὁμολογοῦντες τὸν
Χριστὸν καὶ ἐγνώσθαι φαμὲν ὑπὸ θεοῦ γνωσθέν-
τες αὐτῷ, πῶς οὐ θεὸς ὁ Χριστός. ἐμοὶ δὲ μὴ
γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι᾽ οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται
κἀγὼ κόσμῳ:— ὁ μακάριος Παῦλος
οὐδὲ καυχήσομαι ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ σεβασμίου
ἐπείπερ σοφὸς καὶ ἅγιος πρεσβύτης ὁ λόγος. οὐ γὰρ
ἐν ἀνθρώπῳ κατασεμνύνεσθαι χρὴ μᾶλλον ἢ
ἀλλ᾽ ἐπὶ θεῷ. πῶς οὖν ὁ Παῦλος ἐν τῷ σταυρῷ
τοῦ κυρίου καυχᾶσθαι φησὶ μέλλειν· δεῖ γὰρ μᾶλλον
ἐπὶ θεῷ τοῦτο δρᾶν, σκοποῦ γὰρ οὗτος τοῖς
ἄλλοις ἁγίοις, ἀλλ᾽ ὑπάρχει πνευματο-
φόρος ἐν θαύματι Χριστοῦ καυχᾶσθαί φησιν. οὐ-
δὲ μόνον ἄρα θεὸν οἴονται καὶ ἀληθῆ καὶ δι᾽ ἡμᾶς
παθόντα σαρκί:—
Περὶ τοῦ θεοῦ καὶ πατρός φησι, κατὰ τὴν ἐνέρ-
γειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἣν ἐ-
νήργηκεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νε-
κρῶν. καὶ καθίσας ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν
τοῖς ἐπουρανίοις ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς
καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριό-
τητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομέ-
νου. οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν
τῷ μέλλοντι. ἰδοὺ δὴ τὸν ἐγηγερμένον
ἐκ νεκρῶν κεκάθικεν ὁ πατὴρ ἐν δεξιᾷ αὐ-
τοῦ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας

καὶ δυνάμενος καὶ πατρὸς ὀνόματι ὀνο-
μαζομένου. ἆρα οὖν ὡς υἱὸς ἀληθὴς ὑπὲρ
πάντα τὰ φύσει καθ' ἡμᾶς νοούμενα μόνος
καὶ ἕτερον οὐδὲν ἢ ὅπερ ἐστὶν ἀληθῶς ὡς
θεὸς ἐνανθρωπήσας. καὶ ὑπάρχει μόνο-
μοούσιος τῷ πατρὶ καθὸ πέφηνεν ἐξ αὐτοῦ·
προσλαβὼν δὲ τὸ ἀνθρώπινον οἰκονομικῶς
ἵνα ἐν ταὐτῷ νοῆται θεὸς τέλειος καὶ ἄν-
θρωπος ὁ αὐτός. καὶ διὰ τοῦτο τῇ θείᾳ δό-
ξῃ καταστεμμένος:- διὸ μνημονεύ-
ετε ὅτι ποτὲ ὑμεῖς τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λε-
γόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης
περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου· ὅτι ἦ-
τε τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς θεοῦ ἀπηλλο-
τριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ
ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας
ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσ-
μῳ· εἰ Χριστὸν οὐκ ἔχοντα τὰ ἔθνη διετέλουν
ἐν ἀθεότητι κατὰ τὸν κόσμον· ἐπειδὴ
δὲ αὐτὸν ἐσχήκασι, οὐκέτι μέν εἰσιν
ἄθεοι· πῶς οὖν θεὸς ὁ Χριστός. τούτου χάριν
κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν
πατέρα, ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ
ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται. ἵνα δῴη ὑμῖν κατὰ
τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει
κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν
ἔσω ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστε-
ως ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. τὸ Χριστὸς ἴσον ὄνομα
καθὸ πλειστάκις εἰρήκαμεν ἀνθρωπί-
μορφῇ τὸν ἐκ θεοῦ πεφηνότα λόγον ση-

μαίνει πανταχοῦ. πῶς οὖν ἐν ταῖς καρ-
δίαις ἡμῶν κατοικεῖ διὰ τῆς πίστεως
εἰ μὴ νοεῖται θεὸς ἐνώσας ἑαυτῷ τὴν
σάρκα τοῦ λόγου. ὃς καὶ θεϊκῶς ἐν ὑμῖν
κατοικεῖ διὰ τοῦ πνεύματος. εἰ δὲ κοινὸς ἄνθρωπος
ὁ Χριστὸς καὶ ἕτερος υἱὸς παρ' αὐτὸν φύσει ὁ
μόνον φημὶ τὸν ἐκ θεοῦ. πῶς ἐν ὑμῖν κα-
τοικῶν ἢ πῶς ἄνθρωπος διὰ πίστεως ἐνοικί-
ζεται. καίτοι λέγοντος Ἰωάννου σαφῶς περὶ
τοῦ θεοῦ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν ὑμῖν
ἐστὶν ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ἔδωκεν ἡμῖν:-

ἐκ τῆς πρὸς Φιλιππησίους:-

περὶ τῶν ἐννόμων καυχημάτων φησὶν ἅτι-
νά ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἥγημαι διὰ τὸν
Χριστὸν ζημίαν. ἀλλὰ μενοῦνγε ἡγοῦμαι τὰ
πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον
τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. δι' ὃν
τὰ πάντα ἐζημιώθην καὶ ἡγοῦμαι σκύβα-
λα εἶναι ἵνα Χριστὸν κερδήσω. διὰ τί ζημίαν
καὶ σκύβαλα τὰ ἔννομα. τί δὲ καὶ τὸ
ὑπερέχον τῆς γνώσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ· καίτοι θεὸν
τὸν φύσει καὶ ἀληθινὸν ὁ διὰ Μωσέως
νόμος τοῖς ἀρχαιοτέροις ἐκήρυττεν. οἱ
δὲ τῆς νέας διαθήκης μυσταγωγοὶ Χριστὸν τῷ
κόσμῳ κατηγγέλκασιν. ἀλλ' εἴπερ
ἐστὶν ἄνθρωπος καθ' ἡμᾶς αὐτὸ δὴ τοῦτο κοι-
νός. οὐχ ἑνώσει τῇ καθ' ὑπόστασιν. τῇ πρὸς
φημὶ τὸν ἐκ θεοῦ λόγον θεὸς εἶναι πεπι-
στευμένος, πῶς ὑπερέχει τῆς νομικῆς
πίστεως ἡ κατ' αὐτόν:- ἐκ τῆς πρὸς Κολασσαεῖς:

Νῦν χαίρω φησὶν ἐν τοῖς παθήμασί μου
ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστε-
ρήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί
μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλησία
ἧς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκο-
νομίαν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς
πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τὸ μυστήριον· τὸ
ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ
τῶν γενεῶν· νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁ-
γίοις αὐτοῦ οἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι τίς
ὁ πλοῦτος τοῦ μυστηρίου τῆς δόξης τούτου ἐν
τοῖς ἔθνεσιν· ὅς ἐστι Χριστὸς ἐν ὑμῖν ἡ ἐλπὶς τῆς
δόξης ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν· πῶς κέ-
κρυπται τὸ μυστήριον· ἢ πόσος ὅλος ἐστὶ λόγος
θεοῦ· ποῖος δὲ πλοῦτος δόξης ἔνεστιν αὐτῷ,
ἅπερ ἐστὶ κοινὸς ἄνθρωπος καθ' ἡμᾶς ὁ Χριστός· οὐδὲ
γὰρ μέγα ἐστὶν ἀγγέλου δὲ ἀξιόλογον τὸ μυ-
στήριον εἰ μὴ ὡς θεόν, πρόσωπον μὲν τοῦ Χριστοῦ καὶ
σωζόμενον ὅτι θεὸς ὢν ὁ λόγος καὶ ἐν ἰσότητι
καὶ μορφῇ τοῦ πατρὸς καθῆκεν ἑαυτὸν εἰς
κένωσιν γενόμενος ἄνθρωπος· καὶ μεμενη-
κὼς ὅπερ ἦν· πλούσιον γὰρ οὕτω καὶ δό-
ξῃ πολλῇ νοεῖται τὸ μυστήριον· ὡς οὖν πα-
ρελάβετε τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν κύριον, ἐν αὐτῷ περιπα-
τεῖτε ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομού-
μενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι· πῶς
οὖν παρελάβομεν τὸν Χριστόν, διδάξει λέγ-
ων ὁ σοφὸς Ἰωάννης· καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο· ἀλλ' οὐ-
ποτε πέπαυται τοῦ εἶναι λόγος· καὶ εἰ γέγονε
σὰρξ συνεδράμη γὰρ καὶ οὕτω τῷ ἰδίῳ

πῳ· καὶ κύριος τῆς δόξης ὁ ἐσταυρωμένος ὁμολογεῖ-
ται· τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε· γρη-
γοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ, προσευχό-
μενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ
ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου λαλῆσαι τὸ μυστή-
ριον τοῦ θεοῦ· δι' ὃ καὶ δέδεμαι, ἵνα φανε-
ρώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με λαλῆσαι· εἰ μὴ θεὸς ὁ Χρι-
στὸς δὲ θείᾳ χάριτι τετιμημένος οὐδὲν εἶχε
μαθεῖν τὸ ἐπ' αὐτῷ μυστήριον· ποίας οὖν ἔδει
θύρας εἰς τὸ φανερῶσαι αὐτό, καὶ καθ' ὃ
ἔδει λαλῆσαι· μέγα γὰρ οὐδὲν, μὴ χαλεπόν· τὸ
περὶ ἀνθρώπου λέγειν ὡς εἰ κατὰ φύσιν ἄνθρωπος ἢ
διὰ ἀνθρώπου γεγονὼς ὁ ἐκ θεοῦ κηρύττεται λόγος·
χρεία δή που παντὸς θεοῦ τοῦ καὶ θύραν ἀ-
νοίγοντος καὶ διδόντος λαλῆσαι τὸ μυστήριον
καθ' ὃν προσήκει τρόπον:~ ἐκ τῆς πρὸς Ἑβραίους:~
Ὅταν δὲ εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰ-
κουμένην λέγει· προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάν-
τες ἄγγελοι θεοῦ· μονογενὴς κατὰ φύσιν ὢν ὁ ἐκ
θεοῦ πατρὸς ὠνόμασται λόγος, ὅτι μόνος ἐκ
μόνου γεγένηται τοῦ πατρός· εἴρηται δὲ καὶ
πρωτότοκος ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκου-
μένην ἄνθρωπος γενόμενος, καὶ μέρος αὐτοῦ. πλὴν
καὶ οὕτως προσκυνεῖται παρὰ τῶν ἁγίων
ἀγγέλων ἀναλειμμένου τε καὶ πρόσωπον τὸ
μόνῳ θεῷ τοῦ καὶ προσκυνεῖσθαι δεῖν· πῶς
ὢν οὐ θεὸς ὁ Χριστός, ὁ καὶ ἐν οὐρανῷ προσκυνού-
μενος· καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει· ὁ
ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς
λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα· πρὸς δὲ

τὸν υἱόν· ὁ θρόνος σου ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ
αἰῶνος· καὶ ἡ ῥάβδος τῆς εὐθύτητος ἡ ῥά-
βδος τῆς βασιλείας σου· ἠγάπησας δικαιοσύνην
καὶ ἐμίσησας ἀδικίαν· διὰ τοῦτο ἔχρι-
σέ σε ὁ θεὸς ὁ θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως
παρὰ τοὺς μετόχους σου· εἰ τοίνυν ἀγγέ-
λων μέν ἐστιν ὁ θρόνον ἔχων εἰς τὸν αἰῶνα
τοῦ αἰῶνος· ἀγαπήσας τὴν δικαιοσύ-
νην καὶ μεμισηκὼς ἀνομίαν· καὶ διὰ τοῦ-
το κεχρῖσθαι λεγόμενον τῷ ἐλαίῳ τῆς
ἀγαλλιάσεως παρὰ τοῦ θείου καὶ πατρὸς τί
ἀναφαινόμενοι εἰς ἐννοίας ἐρχόμενοι τὰς
ἐπ' αὐτῷ· εἰ γὰρ ποιεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ
πνεύματα· καὶ θρόνον ἔχει θεότητος· τίνα
τρόπον χρίεται τῷ ἐλαίῳ τῆς ἀγαλλιάσεως·
οὐκοῦν κτίζει μὲν ὡς θεὸς ἀγγέλους· χρίε-
ται δὲ ὡς ἄνθρωπος, οὐκ εἰς τὴν τῆς θεότητος φύ-
σιν· ἀλλ' ὡς τὸ τῆς οἰκονομίας ἀπεχρησ
ἐρχομένου τοῦ χρίσματος· θεὸς ἄρα καὶ ἄν-
θρωπος ὁ Χριστός· θεὸς μὲν τῇ φύσει, ἄνθρωπος δὲ
καθ' ἡμᾶς ὁ αὐτὸς οἰκονομικῶς ὅτε γέγο-
νεν ἐκ γυναικὸς κατὰ σάρκα· βλέπετε
ἀδελφοὶ μήποτε ἔσται ἔν τινι ὑμῶν καρ-
δία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ
θεοῦ ζῶντος· εἰ ἀρνούμενοι τὸν Χριστὸν ἀφιστάμε-
θα θεοῦ ζῶντος καὶ ἀληθινοῦ· ἐμμένοντες
δὲ τῇ εἰς αὐτὸν πίστει κατ' οὐδένα τρό-
πον ποιούμεθα τὴν ἀποστασίαν, πῶς γὰρ
θεὸς ὁ Χριστός· εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων καὶ τράγων
καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα

τοὺς κεκοινωμένους ἁγιάζει πρὸς τὴν
τῆς σαρκὸς καθαρότητα, πόσῳ μᾶλλον
τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ ὃς διὰ πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν
προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ θεῷ· καθαριεῖ
τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων
εἰς τὸ λατρεύειν θεῷ ζῶντι· εἰ μὴ θεὸς ἀληθῶς
ἦν ὁ Χριστός, τίς ἡ ὄνησις ἡ διὰ τοῦ αἵματος
αὐτοῦ· ἢ πῶς ἡμῶν καθαριεῖ τὴν συνεί-
δησιν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων· αἷμα γὰρ ἀνθρώπου
κοινοῦ· τί πλέον ἔχει παρὰ τὸ αἷμα τῶν
τράγων· ἀλλ' οὐδὲν ὅλως πλὴν ὅτι μό-
νον τὸ μέν ἐστιν ἀλόγου ζώου· τὸ δὲ λογικοῦ.
ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐκ θεοῦ κατὰ φύσιν σαρκω-
θεὶς ἔθηκεν ὑπὲρ πάντων τὸ ἴδιον αἷμα·
ταύτῃ τοι καὶ καθαρίζειν δύναται τοὺς πι-
στεύοντας εἰς αὐτόν· καὶ νεκρῶν ἔργων ἀ-
παλλάττειν καὶ προσάγειν εἰς λατρείαν
τῷ θεῷ· ἀθετήσας τὶς νόμον Μωϋσέως χω-
ρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶ μάρτυσιν
ἀποθνήσκει· πόσῳ δοκεῖτε χείρονος
ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ
καταπατήσας καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης
κοινὸν ἡγησάμενος καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος
ἀτιμάσας ἐν ᾧ ἡγιάσθη· ὁ θεῖον ὑβρίσας
νόμον ἤγουν ἀθετήσας, οὐκ ἴσον ἔχει τὸ
ἔγκλημα τῷ εἰς ἄνθρωπον ἡμαρτηκότι· ἀλλὰ
πολὺ φορτικώτερον· καὶ γοῦν ὁ μὲν Μωϋ-
σέως παραβεβηκώς, ὑπὸ τὴν τοῦ θανάτου
πέπτωκε δίκην· ὁ δὲ εἰς ἄνθρωπον πεπλημ-
μεληκώς, εἴη ἂν καὶ συγγνώμης ἄξιος· π

οὖν ἐν χείροσι δίκη τοῦ πλημμελοῦντος
εἰς τὸν μωσέως νόμον, ὁ κοινὸν ἡγησάμε-
νος τὸ αἷμα τοῦ χριστοῦ· ἀλλὰ μὴν ἐν χείροσι
σφόδρα εἰκότως. οὐ γὰρ ἂν κοινὸν τὸ αἷμα
τοῦ χριστοῦ· θεὸς γὰρ ἦν ὁ λόγος γενόμενος σάρξ.
μὴ ἐπειδὴ μὴ παραιτήσησθε τὸν λαλοῦν-
τα· εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἐξέφυγον ἐπὶ τῆς
γῆς παραιτησάμενοι τὸν χρηματίζοντα,
πολλῷ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν
ἀποστρεφόμενοι· οὗ ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσά-
λευσε τότε· νῦν δὲ ἐπήγγελται λέγων· ἔτι
ἅπαξ ἐγὼ σείσω οὐ μόνον τὴν γῆν ἀλλὰ
καὶ τὸν οὐρανόν. τίς ὁ χρηματίσας ἐπὶ γῆς, ὃν
παραιτησάμενοι κεκινδυνεύκασιν οἱ
τῶν ἰουδαίων πατέρες· ἢ δῆλον ὅτι μωσῆς·
ἀλλ' οὐκ ἐπὶ γῆς ὁ χριστός, ἐξ οὐρανῶν δὲ μᾶλλον· ὁ γὰρ
ἄνωθεν καὶ ἐκ πατρὸς θεὸς λόγος, ἄνθρωπος γέγο-
νε καὶ θεός. χειρόνων οὖν ἡ δίκη τοῖς αὐτὸν
ἀποστρεφομένοις καὶ μάλα εἰκότως· ὡς
γὰρ ὁ σοφός φησιν ἰωάννης, ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ
τῆς γῆς λαλεῖ· τουτέστιν ἀνθρώπινα. ὁ δὲ ἄνωθεν
ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν, ὡς δηλονό-
τι. τοῦτο δὲ ἦν καὶ ἔστι χριστὸς ἰησοῦς χθὲς καὶ
σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.
τὸν ἐκ θεοῦ φύντα λόγον· τότε κεκλημένον
εὑρήσομεν ἰησοῦν χριστόν, ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος ἐκ γυ-
ναικός. πῶς ὁ χριστὸς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας· ἐννοήσει δηλονότι τὴν
πρὸς τὸν ἐκ θεοῦ λόγον εἰς [illegible]
μης τῆς ἀναληφθείσης παρ' αὐτοῦ σαρκός.

οὕτω γὰρ τὸ ἄτρεπτον τοῦ λόγου κατὰ φύσιν
μένει πάλιν αὐτῷ μονούμενον καὶ μετὰ
σαρκός:- ἐκ τῆς πρὸς τιμόθεον:-
παῦλος ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ κατ' ἐπιταγὴν θεοῦ σωτῆρος
ἡμῶν τιμοθέῳ γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει. τὸ
τοῦ σωτῆρος ὄνομα πρέποι δ' ἂν μᾶλλον οὐχ ἑ-
τέρῳ κυρίως τε καὶ ἀληθῶς, πλὴν ὅτι τῷ
δι' ὅλου καὶ κατὰ φύσιν ὄντι θεῷ. οὕτως δὲ
νῦν αὐτὸν [illegible]· ἀλλ' ἐπι-
στὴν καὶ κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστόν. ὠνόμασται γὰρ
ἰησοῦς καὶ τὴν τοῦ ὀνόματος δύναμιν ἤγουν
ἑρμηνείαν σαφῆ καθίστασιν ὁ μακάριος
ἄγγελος ἔφασκε· καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐ-
τοῦ ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ
τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. θεὸς οὖν ἄρα χριστὸς ὁ ὑπὲρ
ἐπιστήμην σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων καθά φησιν ὁ θεσπέ-
σιος παῦλος:- ἐκ τῆς πρὸς τίτον:-
ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶ-
σιν ἀνθρώποις, παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα ἀρνη-
σάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς
ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ ἐπιεικῶς
ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι· προσδεχό-
μενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπι-
φάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ
σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ
ἡμῶν ἵνα λυτρώσηται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης
ἀνομίας καὶ καθαρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν περι-
ούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. ποίας χά-
ριτος ἐπιφανείσης ἢ ποίου θεοῦ καίτοι
λεγομένης σωτηρίου εἶναι πᾶσιν ἀνθρώποις; ἀλλὰ

δῆλον ὅτι θεὸς ὢν καὶ κύριος καὶ ἐπὶ τῷ ἔφαμεν ἡμῖν·
κατὰ τὸν μακάριον Δαβὶδ αὐτοῦ τὴν δόξαν οἱ ὡς
ἐπιφανεῖ τῆς δόξης προσδεχόμεθα· ὡς
αὐτὸς ἐστὶν ὁ μέγας θεὸς καὶ σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός·
ὃς δέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα τῆς
τῆς ἁμαρτίας ἀπαλλάξας, ἑαυτῷ παρα
στήσῃ γνησίους προσκυνητάς· εἰ τοίνυν πό
θεν ὁ λέγων οὐκ εἶναι θεὸν ἀληθινὸν τὸν Ἐμμα
νουὴλ τοῦ μακαρίου Παύλου πρὸς ἀντι
λέγοντος· τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ:·

ἐκ τῶν καθολικῶν τῆς Ἰακώβου ἐπιστολῆς:
ὅτι θεὸς ὁ Χριστός:—

Μὴ πλανᾶσθε ἀδελφοί μου ἀγαπητοί· πᾶ
σα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον
ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἐκ τοῦ πατρὸς τῶν
φώτων· πᾶσα δόσις ἐστὶν ἀγαθή· ἀγαθὴ δὲ
δόσις τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· καὶ τὸ δώρημα
τὸ πληροῦν ἐν αὐτῷ τὰς θεοσημείας ἐστί·
τοῖς ἁγίοις χαρίζεται τὸ πνεῦμα Χριστός· καὶ
μὴν καὶ τὸ δύνασθαι πληροῦν ταῦτα πα
ράδοξα· πῶς οὐκ ἂν εἴη θεὸς ἀληθινὸς
ὁ Χριστός· ὑποτάγητε οὖν τῷ κυρίῳ· ἀντίστητε
τῷ διαβόλῳ· ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ'
ὑμᾶς· ὅτε τοίνυν οἱ τὸν ζυγὸν αἴρον
τες τὸν αὐτοῦ, οὐχ ἑτέρῳ τινὶ παρὰ τὸν
θεὸν ὑποτάττονται, πῶς οὐκ ἂν εἴη θεός:—

ἐκ τῆς Πέτρου ἐπιστολῆς:—

Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἐκλεκτοῖς παρεπιδή
μοις διασπορᾶς Πόντου Γαλατίας Ἀ
σίας καὶ Βιθυνίας κατὰ πρόγνωσιν

θεοῦ πατρός· ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος εἰς ὑπακοὴν
καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ· χάρις ὑμῖν
καὶ εἰρήνη πληθυνθείη· ἰδοὺ κατὰ
πρόγνωσιν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἀπόστολον
ἑαυτὸν ὀνόμασε τοῦ Χριστοῦ· καὶ τῆς ἀπο
στολῆς τὸν τρόπον ἡμῖν ἐξηγούμενος,
ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος εἰς ὑπακοὴν καὶ
ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ· χάρις ὑμῖν· καὶ
εἰρήνη πληθυνθείη· ἰδοὺ κατὰ πρόγνω
σιν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἀπόστολον ἑαυτὸν
ὀνόμασε τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἀποστολῆς τὸν τρόπον
ἡμῖν ἐξηγούμενος· ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος εἰς
ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ:· πε
πρᾶχθαι φησὶν αὐτήν· ὅτε τοίνυν οἱ πι
στεύοντες εἰς αὐτὸν ἁγιαζόμεθα παρὰ
τοῦ πνεύματος· ῥαντίζει δὲ ἡμᾶς καὶ τῷ αἵ
ματι αὐτοῦ πρὸς ἀποκάθαρσιν, πῶς
οὐκ ἂν νοοῖτο θεὸς ὁ ἁγιάζων μὲν ἰδίῳ πνεύματι
καθαρίζων δὲ καὶ τῷ αἵματι τοὺς πε
πιστευκότας· θεὸς γὰρ ἦν ἐν σαρκί· εὐλογητὸς ὁ
θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὁ κατὰ
τὸ πολὺ ἔλεος αὐτοῦ ἀναγεννήσας ἡμᾶς
εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ·
ἐκ νεκρῶν εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον
καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον τετηρη
μένην ἐν οὐρανοῖς. εἰ θεὸς ἡμᾶς ἐγέννησεν
εἰς ἐλπίδα ζῶσαν καὶ μένουσαν· πε
πρᾶχθαι δὲ τοῦτο διατείνεται ἰδίας ἐκ νεκρ
ῶν ἀναστάσεως ὁ Χριστός, πῶς οὐκ ἂν εἴη θεός; περὶ
ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν φησὶ καὶ ἐξηραύ

νησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς
χάριτος προφητεύσαντες ἐρευνῶντες· εἰς
τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς
πνεῦμα Χριστοῦ· ἰδοὺ δὴ πάλιν ἐν τούτοις Χριστοῦ
τὸ ἅγιον εἴρηται πνεῦμα· καίτοι θεῖον· θεὸς οὖν
ἄρα Χριστὸς ὡς ἴδιον ἔχων τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον.

ἐκ τῆς Πέτρου ἐπιστολῆς:-

Ἐγένοντο δὲ καὶ προφῆται ὡς καὶ ἐν ὑμῖν
ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι οἵτινες παρει-
σάξουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας· καὶ τὸν ἀ-
γοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι.
ἠγοράσμεθα γὰρ τιμῆς οὐ φθαρτοῖς ἀργυρίῳ
ἢ χρυσίῳ· ἀλλὰ τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ Χριστοῦ.
ἀρνούμενοι ἄρα τοῦ πριαμένου καίτοι θεοῦ
δουλεύοντες ζῶντι καὶ ἀληθινῷ· εἰ τοῦ
οὐ θεὸς ὁ Χριστὸς ὢν καὶ δεσπότην ἐπεγραψάμε-
θα· ζῶντα περιοίδαμεν καὶ ἀληθινόν· καὶ
οἴδαμεν ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἥκει καὶ δέδωκεν
ἡμῖν διάνοιαν, ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀ-
ληθινὸν θεόν· καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ
υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ· οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς καὶ
ζωὴ αἰώνιος:- Ἰησοῦς Χριστὸς οὐ γυμνὸς καὶ
καθ' ἑαυτὸν καὶ ἰδίᾳ προσὼν ὁ ἐκ τοῦ θεοῦ πατρὸς
νοεῖται λόγος· ἀλλ' ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος, τότε
καὶ ὠνόμασται Χριστὸς Ἰησοῦς· ὅτε τοίνυν αὐτός
ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς καὶ ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος, τίς τῶν
ἑτεροφρονούντων ἀνθέξεται:-

ἐκ τῆς Ἰούδα ἐπιστολῆς:-

Πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος τοῦ γράφειν ὑμῖν
περὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν σωτηρίας, ἀνάγκην
ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπαγωνί-
ζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις
πίστει· παρεισέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι οἱ πά-
λαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα,
ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν χάριν μετατιθέν-
τες εἰς ἀσέλγειαν· καὶ τὸν μόνον δεσπότην
καὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνούμενοι· κατὰ τίνα
τρόπον ἀρνήσεταί τις τὸν ἅπαξ πεπι-
στευκότων τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· καίτοι πα-
ραδεξάμενοι τὸν τῆς ἐνανθρωπήσεως
λόγον· ἀλλ' ἢ φαμὲν ὅτι ἕτερος μέν ἐστιν
υἱὸς ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος· ἕτερος δὲ κατ' ἰδίαν
ὁ ἐκ γυναικός, ἠρνησάμεθα τὸν μόνον δε-
σπότην· εἷς γὰρ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς καθ' ἕνωσιν οἰκο-
νομικὴν τὴν πρός, φημί, τὸν ἐκ θεοῦ λόγον,
εἰς τὴν τῆς θεότητος δόξαν ἀναφοιτώσης
αὐτοῦ τῆς σαρκός· εἷς οὖν ἄρα Χριστὸς καὶ υἱὸς
ἔσται γὰρ οὕτως τῶν ὅλων δεσπότης:-

ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου ὅτι θεὸς ὁ Χριστός:-

Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος
κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσὴφ
υἱὸς Δαβίδ, μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαρι-
ὰμ τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν
ἐκ πνεύματός ἐστιν ἁγίου· τέξεται δὲ υἱὸν καὶ κα-
λέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώ-
σει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐ-
τῶν· διὸ κατ' αὐτὸ τίθησι τὰ θεοπρεπῆ
καὶ οὐκ ἀνθρωπείᾳ πρέποντα φύσει· τὸ
γὰρ τεχθὲν ἐκ τῆς Μαρίας ἴδιον ἔφη
λαὸν τοὺς δι' αὐτοῦ σεσωσμένους καὶ ὧν

ὅτι καὶ ἁμαρτιῶν αὐτοὺς αὐτὸς ἀπαλλά-
ξει· θεοῦ δὲ ταῦτα πάντα καὶ πρὸς τούτοις αὐτοῦ·
καὶ μόνου τὸ ἀπαλλάττειν ἁμαρτιῶν δύ-
νασθαι τοὺς ἡμαρτηκότας· θεὸς οὖν ἄρα μέ-
φημι ὁ ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου γεγεννημένος·
οὗ καὶ ἴδιος ἐστὶν ὁ λαός· καὶ ἁμαρτιῶν
δὲ ἡμᾶς ἀπήλλαξεν· ὅσα ἔχομεν καὶ τοῦ-
το τὴν δόξουσαν· τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέν-
τος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· ἐν Βηθλε-
ὲμ γεγέννηται τῆς Ἰουδαίας ὁ ἐκ ῥίζης Ἰεσ-
σαί· φησὶ δὲ περὶ αὐτοῦ δι' ἑνὸς τῶν προ-
φητῶν ὁ θεὸς καὶ πατήρ· καὶ σὺ Βηθλεὲμ οἶκ-
ος τοῦ Ἐφραθά· μὴ ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ εἶναι ἐν
ἐν χιλιάσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γάρ μοι ἐξελεύ-
σεται τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα ἐν τῷ Ἰσραήλ· καὶ
αἱ ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶ-
νος· πῶς οὖν ὁ γεγεννημένος ἐν Βηθλεὲμ
τῆς Ἰουδαίας ἀπ' ἀρχῆς αἰῶνα τὰς ἐξόδους
ἔχειν λέγεται· τουτέστι τῆς ὑπάρξεως τὴν
ἀρχήν· καίτοι γεννηθεὶς ἐν ἐσχάτοις τοῦ
αἰῶνος καιροῖς· θεὸς οὖν ἄρα Χριστὸς καὶ πρὸ πάντων
ὢν αἰώνων ὁ τοῦ θεοῦ λόγου πρεσβύτατον· θεὸς
γὰρ ὢν σαρκικὴν ὑπομείνας γέννησιν τὴν
ἐκ γυναικός· ἐγὼ μὲν γὰρ ὑμᾶς βα-
πτίζω φησὶν εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω
μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστὶν οὗ οὐκ
εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐ-
τὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ
πυρί· οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ δια-
καθαριεῖ τὴν ἅλωνα αὐτοῦ· οὐκ ἂν θεοπρε-

πὲς ἔργον ἀκραιφνῶν· τὸ βαπτίζειν ἐν
ἁγίῳ πνεύματι· ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἅλωνα τὴν μόνην τὴν τοῦ
πατρὸς τοῖς ἐπὶ τῆς γῆς· ἰδίαν εἶναι φανερῶν
λόγου· θεοῦ γὰρ ταῦτα πάντα ἐστὶ καὶ αὐτοῦ μόνου
πρέπει τὸ ἐν ἁγίῳ πνεύματι βαπτίζειν δύνασθαι
τοὺς πιστεύοντας· ἐνήργηκε δὲ τοῦτο Χριστὸς ὁ
μετὰ Ἰωάννην ἐρχόμενος κατὰ σάρκα· ἤτοι τὸν
πρὸς σαρκικὸν χρόνον· αὐτὸς δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ
ἅλω καθαρίζει· θεὸς οὖν ἄρα ἐστὶν ἀληθῶς.
καὶ ἰδοὺ λεπρὸς προσελθὼν προσεκύ-
νει αὐτῷ λέγων· κύριε ἐὰν θέλῃς δύνασαί με
καθαρίσαι· καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψα-
το αὐτοῦ λέγων· θέλω καθαρίσθητι· καὶ
εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα· τὸ ἐμπρέ-
πειν δύνασθαι θεοπρεπῶς οὐκ ἴδιον ἀνθρώπου·
αὐτὴ δὲ ἀνάγκη ἐποίει τὸν ἄνθρωπον καὶ μόνῃ τῇ
θεῷ ἀνθρώπῳ ἐπίκειται φύσει· ἐνεργεῖ δὲ τοῦτο
Χριστός· οὐκ ἄρα ψιλὸς ἄνθρωπος καθ' ἡμᾶς· θεὸς δὲ
γενόμενος ἐν ἀνθρωπείᾳ μορφῇ· οὗτος μόνος ἰά-
σεις καὶ ἐπὶ τῆς Πέτρου πενθερᾶς· καὶ
τοῖς ἀνέμοις ἐπιτιμῶν ὁρμῶντο θαλάσσῃ
τε καὶ ὕδασιν· ὅθεν καὶ οἱ θεσπέσιοι μαθηταὶ
καὶ θάλασσαν καὶ ἀνέμους ὑποκειμέ-
νους ὁρῶντες, τεθαυμάκασι λέγοντες·
ποταπός ἐστιν οὗτος· οὐ γὰρ ἦν ἀνθρώπου ψιλοῦ
τὸ τοιάδε δύνασθαι δρᾶν· θεὸς οὖν ἄρα κα-
τ' αὐτὸν καὶ ἄνθρωπος ὁ Χριστός· οἱ δὲ δαίμονες φησὶ
παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἐκβάλλεις
ἡμᾶς ἀπόστειλον ἡμᾶς εἰς τὴν ἀγέλην τῶν
χοίρων· καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὑπάγετε· τὸ πρὸς μὲν

τῶν ὀργάνων καὶ σώζειν αὐτά. τίν ἂν εἴη πλημμό-
τιμώμενου τοῦ κατὰ φύσιν ὄντος θεοῦ. οὕτως καὶ
ὅσπερ ἔφασκεν· οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πω-
λοῦνται; καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν
γῆν ἄνευ τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι
ἀπηριθμημέναι εἰσίν. ἰδοὺ τοιγαροῦν το-
σαύτην τῶν ὄντων πρόνοιαν ποιεῖ τὸ χρι-
στὸς μὴ ἐξεῖναι τοῖς ἀκαθάρτοις δαίμοσι
μηδὲ χοίρων ἀγέλης ἔχειν τὴν ἐξουσίαν· πα-
ρακληθεὶς οὖν, ἐπέτρεψε μόλις· οὐκ ἐ-
κείνοις πληρῶν τὴν αἴτησιν, ἀλλ' ἵνα ἡ-
μᾶς ἀναπείσῃ φρονεῖν ὅτι προνοεῖται
τῶν ὅλων ὡς θεός. εἶτα πῶς οὐ θεὸς ὁ θεο-
πρεπῆ τὴν ἐξουσίαν καὶ τὸ κατὰ πάν-
των κρατεῖν ἀνηρημένος. καὶ σώζων ὡς
ἴδια τὰ δι' αὐτοῦ γεγονότα. τότε λέγει
τοῖς αὐτοῦ μαθηταῖς· ὁ μὲν θερισμὸς πο-
λύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ
κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας
εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. καὶ προσκαλεσά-
μενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔ-
δωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκα-
θάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θερα-
πεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλα-
κίαν. οἱ δὲ νοοῦνται τὸν θερισμὸν κυρίου τὸν τῶν
ὅλων θεόν. αὐτοῦ γὰρ ἡ ἅλως ἤγουν τῆς τουτέ-
στιν ἡ ἀνθρωπότης αὐτοῦ καὶ ὁ θερισμός.
ἀλλ' ἰδοὺ δεηθῆναι προστάξας τοῦ κυρίου
τοῦ θερισμοῦ, ἑαυτὸν εὐθὺς ἀποδείκνυ-

ὄντα τοῦτο. καὶ χειρῶν τοὺς ἐργάτας τουτέ-
στι τοὺς ἁγίους ἀποστόλους. οἷς δέδωκε
ἐξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων ὡς θεός.
οὐ γάρ ἐστι τῶν τῆς ἀνθρωπότητος μέτρων
τὸ διδόναι τισὶ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου τὴν μέμερ-
πιδα· δέδωκε δὲ χριστός. εἶτα πῶς οὐ φύ-
σει τε καὶ ἀληθῶς ἐστι θεὸς εἰ καὶ γέγονε σὰρξ
ὁ λόγος. πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐ-
μοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω
κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου
τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηταί με
ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι κἀγὼ
αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς
οὐρανοῖς. πολλοὶ κέκρινται τῶν ἁγίων
πρὸς τὴν τοῦ μαρτυρίου δόξαν. καὶ τετε-
λείωνται διὰ παθημάτων καὶ θανάτου,
χριστῷ ὁμολογηκότες. ἄρα οὖν ἐστεφάνωνται
διαμεμαιούμενοι καὶ λέγοντες ἄνθρωπον
κοινὸν αὐτόν. ἢ μᾶλλον ὡς θεὸν ταῖς ὁμολο-
γίαις τετιμηκότες. ἀλλ' ἄπι δῆλον· οἱ γὰρ
τοῦτον ἀρνησάμενοι, καὶ τῆς τοῦ μαρτυ-
ρίου δόξης ἀπώλισθον. καὶ αὐτὸν δὲ ἤσου-
σιν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἀρνούμενον αὐ-
τοὺς τὸν χριστόν. εἶτα πῶς οὐ θεὸς ὁ τῇ τοῦ μαρ-
τυρίου δόξῃ στεφανῶν τοὺς ὅτι τοῦτο ἐστὶν
ἀληθῶς ὁμολογοῦντας αὐτόν. δεῦτε
πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμέ-
νοι κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. ἄρατε τὸν ζυ-
γόν μου ἐφ' ὑμᾶς. εἰ μὴ θεὸς ἐστὶν ἀληθῶς ὁ
Ἐμμανουήλ. τί ναι πρόσωπον τὸ ἑαυτοῦ

ζυγὸν ἡμῖν ἐπιτίθησι· θεοῦ γὰρ δούλους αὐτοὺς πο-
ται· εἴρηται δὲ ζυγὸς καὶ ὁ νόμος· ἀλλ' αἱ ἐ-
πίθησιν ἡμῖν ὁ Χριστὸς τὸν ἴδιον ζυγόν· ἑαυτῷ
τε ὑποτάττει. καίτοι τὰ πάντα τὰ ὑπο-
[illegible]ρων τῷ πατρί· θεὸς ἄρα ἐστὶν ὁ θέλων αὐτῷ κα-
ὑποκεῖσθαι τὰ πάντα πρέπει· ἢ οὐκ ἀ-
μόνω νέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι ἐν τοῖς σάββα-
σιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὰ σάββατα
βεβηλοῦσι καὶ ἀναίτιοι εἰσί· λέγω δὲ
ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μεῖζόν ἐστιν ὧδε· οἱ βε-
βηλοῦντες τὸ σάββατον οἱ ἱερεῖς ἀναί-
τιοί εἰσιν ὡς θεῷ προσφέροντες τὴν θεραπεί-
αν· πῶς τῶν μὲν ἐν τῷ ἱερῷ δρωμένων [illegible]ται
μείζων ἡ Χριστοῦ θεραπεία· ἀλλ' ἐπειδὴ μὲν ὅτι
οἱ μὲν ἐν νόμῳ καὶ σκιᾷ καὶ ὑποδείγμα-
τι τῶν ἐπουρανίων λελατρεύκασιν· οἱ δὲ
θεσπέσιοι μαθηταὶ προσεδρεύοντες καὶ
λειτουργοῦντες τῷ Χριστῷ, μείζονα καὶ αὐτοὶ
δόξαν εἶχον. καὶ εἰ τῆς ἐν νόμῳ λατρεί-
ας ἐν ἀμείνοσι τὸ λειτουργεῖν τῷ Χριστῷ· πῶς
οὐκ ἂν νοοῖτο θεὸς ἀληθῶς. εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζε-
βοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια φησίν· οἱ υἱοὶ
ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι. διὰ τοῦτο αὐτοὶ
κριταὶ ἔσονται ὑμῶν· εἰ δὲ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ
τεθεραπεύκασι τοὺς δαιμονιῶντας οἱ
μαθηταί· ἐπεβόων γὰρ ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ
τοῦ Ναζωραίου, πῶς οὐκ ἂν νοοῖτο θεὸς ἀ-
ληθής· οὐ γὰρ ὁ ξηρὸς κατεμαυτοῦ δόξαις δυ-
ναμις εἰς τὸ κατισχῦσαι τοῦ σατανᾶ.
ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυ-

κατακαίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντε-
λείᾳ τοῦ αἰῶνος· ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ συλλέξουσιν ἐκ
τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάν-
δαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν.
καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ
πυρός. περὶ θεοῦ γέγραπται· εὐλογεῖτε τὸν
κύριον πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ· οὐ γὰρ ἀγγέλους
ἀγγέλου ἐστί· θεοῦ δὲ μᾶλλον τὰ πάντα.
πῶς οὖν φησὶ περὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ὅτι
ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ· θεὸς ἄρα ἐστὶ
ὡς καὶ ἰδίους ἔχων τοὺς ἀγγέλους καὶ διὰ
τῶν αὐτὸν [illegible] ὑπερεχούμενος· ἡ ἐρώτη-
σις ὁ Χριστός· τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου. ἀποκριθεὶς δέ φησιν ὁ Πέ-
τρος εἶπε· σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶν-
τος· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· μα-
κάριος εἶ Σίμων Βαριωνᾶ· ὅτι σὰρξ καὶ
αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι· ἀλλ' ὁ πατήρ μου
ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. εἰ ψιλὸς ἄνθρωπος ὁ Χριστός, διὰ τί
τεθαύμασται Πέτρος ὁμολογήσας αὐτόν.
πῶς δέ ἐστι καὶ θεοδίδακτος. ἢ ποίας
ἐδεήθη φωταγωγίας ἄνθρωπον θέμενος ἵνα μάθη
τὸ ἐπ' αὐτῷ μυστήριον· ἀλλ' ἐγνωκὼς θεὸν ὄντα καὶ
υἱὸν θεοῦ ζῶντος καθωμολόγησεν αὐτόν. ταῦ-
τα τοίνυν τεθαύμασται πλὴν ἐν αὐτῷ καὶ οἱ χεῖ[illegible]
[illegible] φησί· δύσεως οὖν ἄρα τὸ διορίζειν
εἶναι. μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι
ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέ-
λων αὐτοῦ· ἰδοὺ πάλιν ἀγγέλους αὐτοῦ

φησὶ τὰ ἄνω ὁρᾶτε. καί τοι λεγομένου
υἱοῦ αὐτοῦ. ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καπερ-
ναοὺμ προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβά-
νοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπον· ὁ διδάσκαλος
ὑμῶν οὐ τελεῖ τὰ δίδραχμα. καὶ λέγει
ναί. καὶ εἰσελθόντα εἰς τὴν οἰκίαν, προέ-
φθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων· τί σοι δοκεῖ Σί-
μων· οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνος λαμβά-
νουσι τέλη ἢ κῆνσον· ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν,
ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. εἰπόντος δὲ ἀπὸ τῶν
ἀλλοτρίων· ἔφη δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἄραγε ἐλεύ-
θεροι εἰσὶν οἱ υἱοί. πῶς ἐλεύθερον ἑαυτὸν
εἶναί φησι καὶ ἐξ ὁμοίου καὶ ὡς ὄντα τέλη καὶ
υἱὸν ἀληθῶς. εἰ μὴ θεὸς ἐστὶν ἐν φύσει τῇ κα-
θ' ὑπόστασιν σαρκὸς καὶ αἵματος κεκοι-
νωνηκὼς. ὥστε τελεῖ δὲ τὸ δίδραχμον.
ὡς γεγονὼς ὑπὸ νόμον ὁ ὑπὲρ νόμον Ἰησοῦς.
ἄνθρωπος δὲ ὤν, οὐχ ὑπὲρ νόμον νοεῖται. πῶς
γὰρ οὐδ' ἂν ἔχοι κατὰ φύσιν τὸ ἐλεύθερον,
εἰ μὴ νοεῖται θεὸς ἐν ἀνθρωπείᾳ μορφῇ.
ἀνακείμενον τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις τοῦ να-
τῶν ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ. παῖδες προσεκάθιζον
ἀφημοῦντες καὶ λέγοντες ὡσαννὰ τῷ υἱῷ
Δαβὶδ θεοσεβῶς δὲ πάντως ἐστὶν ἡ δοξο-
λογία. ἠγανάκτησαν οἱ Φαρισαῖοι· καὶ
δὴ καὶ προσῆλθον λέγοντες· ἀκούεις τί
οὗτοι λέγουσιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ναὶ
οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι ἐκ στόματος νη-
πίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον
ἀναφιλεαίομεν ἐν τούτοις ἀπομνημονεύσαντ

μακαρίου Δαβὶδ λέγοντος· Κύριε ὁ κύριος ἡμῶν
ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ
γῇ, ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπειά σου
ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν. ἐκ στόματος νηπί-
ων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον. οἱ
μὲν γὰρ παῖδες ἀφημοῦντες ἔλεγον· ὡσ-
αννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ· καταδέχεται δὲ τὴν
δοξολογίαν ἀφημουμένου. ὁ δέ γε μακά-
ριος Δαβὶδ οὐκ ἀνθρώπῳ ταύτην ἀνετίθει κοι-
νῷ. κυρίῳ δὲ μᾶλλον οὗ καὶ θαυμαστὸν γε-
γονέναι τὸ ὄνομα ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἐπήρθη
γὰρ καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια ὑπεράνω τῶν
οὐρανῶν. εἶτα πῶς οὐ θεὸς ὁ Ἰησοῦς Δαβὶδ τὸ κατὰ
σάρκα Χριστός. ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ
δόξῃ αὐτοῦ. καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ,
τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ. ἄρα
ὡς ἄνθρωπος εἰς τὸν καθήμενος καθεδεῖται
Χριστός. παρεστηκότων αὐτῷ πάντων τῶν ἀγγέ-
λων, οὐ τότε κρινεῖ τὸν κόσμον. εἶτα πῶς ἰσό-
ἂν ἔχοι τοῦτο λόγον. γέγραπται γὰρ ὅτι εἷς
ἐστὶν ὁ νομοθέτης καὶ κριτής. θεὸς οὖν ἄρα
Χριστὸς ὁ ἐν δόξῃ θεοῦ καὶ θρόνον ἔχων. καὶ παρε-
στῶτας ἀγγέλους. καὶ κρίνων τὴν οἰκου-
μένην ἐν δικαιοσύνῃ. καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἔφη
εἶπεν αὐτῷ· ὁρκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ
ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς, εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς
τοῦ θεοῦ. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς σὺ εἶπας· πλὴν
λέγω ὑμῖν ἀπάρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
θρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυ-
νάμεως. καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελ

τοῦ ὁμοίου. πῶς ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθῆται ἐκ
δεξιῶν τῆς δυνάμεως. ἀλλ' ἄρα δῆλον
ὅτι κἂν γέγονεν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ἐκ θεοῦ λόγος,
οὐ πέπαυται τοῦ εἶναι θεός· ἀλλ' ἄρτι μόνην· τῷ
τρόπῳ καὶ συνεδρεύει τῷ φύσει πατρί· καὶ ἐν τ-
ῆς θεότητος ἀξιώμασι μένει περιφανῶς ὁ-
ρᾶται, κἂν εἰ γέγονε σάρξ. ὁ δὲ Ἰησοῦς κρά-
ξας φωνῇ μεγάλῃ, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα· καὶ ἰδοὺ
τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἄνω-
θεν ἕως κάτω· καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη, καὶ
αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν· καὶ τὰ μνημεῖα
ἠνεῴχθησαν· καὶ πολλὰ σώματα τῶν
κεκοιμημένων ἁγίων ἀνέστη. εἰ κοινὸς
ἄνθρωπος ἦν ὁ Χριστὸς, πῶς τεθνεῶτος αὐτοῦ τοσοῦ-
τος ἦν ἐν τοῖς στοιχείοις ὁ θόρυβος· ὁ μὲν
γὰρ ἥλιος τὴν ἀκτῖνα συνέστειλε· ἐνυβρι-
ζόμενον ὃ εἰργάσατο· ἡ δὲ γῆ τὸν ἑαυτῆς
δεσπότην ὁρῶσα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ἐμπ-
αροινούμενον, ἐσχίζετο. ἀφῆκε δὲ καὶ ὁ
ᾅδης τὰς τῶν ἁγίων ψυχάς. τίνος ταῦτα
ποιοῦντα ἄρα οὐχὶ θεοῦ; θεὸς γὰρ ἦν σαρκω-
θεὶς καὶ ἡ κτίσις ὑβριζομένῳ πρέπον τὴν
συνωφρύζετο:- ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου:

Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν αὐτὸν αὐτοῖς
διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας· καὶ ὅτι οὐ
χρείαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ
ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ:
περὶ θεοῦ γέγραπται, ὅτι ὁ πλάσας κατὰ μό-
νας τὰς καρδίας αὐτῶν. καὶ αὐτὸς δέ
που φησί· μὴ ἀπ' ἐμοῦ κρυβήσεται τι

καὶ τὰ πάντα ὁ Χριστὸς ἐπίσταται, καὶ οἶδε τὰ ἐν
τῷ ἀνθρώπῳ. πῶς οὐκ ἂν εἴη θεὸς ὁ καρδίας
ἐξετάζων καὶ νεφρούς. ὑμεῖς προσκυ-
νεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν
ὃ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων
ἐστίν. ἀκούεις ὅτι τὴν σωτηρίαν ἐκ τῶν Ἰου-
δαίων εἶναί φησι, καίτοι σωτῆρα θεὸν ἐπεγραψά-
μεθα. σέσωκε γὰρ ἡμᾶς οὐ πρέσβυς οὐκ ἄγ-
γελος ἀλλ' αὐτὸς ὁ κύριος κατὰ τὰς γραφάς,
ὀνόματι δὲ Χριστὸς Ἰησοῦς γεγονὼς ἐξ Ἰουδαίων
κατὰ τὴν σάρκα. Ἰησοῦς γὰρ ἑρμηνεύεται
σωτήρ. αὐτὸς οὖν ἄρα ἐστὶν ἡ ἐκ τῶν Ἰουδαίων
σωτηρία· ὥστε κἂν εἰ γέγονε σὰρξ ὁ λόγος, καὶ
ἐπελάβετο σπέρματος Ἀβραάμ, θεός ἐστι
καὶ μετὰ σαρκός. ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ
ποιῶ, κἀκεῖνος ποιήσει· καὶ μείζονα τού-
των ποιήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα μου
πορεύομαι· καὶ ὅ τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀ-
νόματί μου, τοῦτο ποιήσω. πορεύεται φησὶ
πρὸς τὸν πατέρα καίτοι φύσει θεὸς ὑπάρχων
ὁ υἱός· καὶ αὐτὸς ὢν ὁ πάντα πληρῶν. πο-
ρεύεται τοίνυν ἀνθρωπίνως· ἀνελήφθη γὰρ
εἰς τὸν οὐρανὸν· ἀλλ' ὡς θεὸς ἐπαγγέλλεται
πληρώσειν τὰ αἰτήματα τῶν προσερχομέ-
νων, εἰ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ποιοῖντο
τὰς λιτάς. εἰ τοίνυν ἄνθρωπος ἦν πεφυκὼς μόνον,
πῶς πληροῦν ἠδύνατο αἰτίων καὶ χαρίζεσθαι
τὰ αἰτήματα; πλὴν ὅτι μόνῳ τῷ κατὰ
φύσιν καὶ ἀληθῶς ὄντι θεῷ ἐγχωρεῖ μέν

ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς,
ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε, καὶ καρπὸν φέρητε,
καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένῃ· ἵνα ὅ τι ἂν αἰτή-
σητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσῃ
ὑμῖν· ἰδοὺ πανταχοῦ δείκνυσιν ὅτι
ἰσομέτρου ἐξουσίας ἐνεργεῖ τῷ θεῷ καὶ πατρί·
ἔφασκε γὰρ ὅτι ἐὰν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνό-
ματί μου, ποιήσω· νυνὶ δέ φησιν, ὅ τι ἂν
αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου,
δώσει ὑμῖν· ἆρα οὖν ἰδίᾳ μέν, δίδω-
σιν ὁ πατὴρ δίχα τοῦ υἱοῦ· ἰδίᾳ δὲ καὶ ἀνὰ
μέρος ὁ υἱὸς δίχα τοῦ πατρός· οὐκοῦν παρὰ
δύο θεῶν τοῖς αἰτοῦσι τὰ ἐν ἀγαθοῖς αἰτή-
ματα· ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔχει ταῦτα· μὴ
γένοιτο· εἷς γὰρ θεὸς ὁ πατήρ, καὶ εἷς κύριος
Χριστός· διανέμει γὰρ ὁ πατὴρ δι' υἱοῦ τὰ ἀγαθὰ ἐν
πνεύματι· πλὴν ἡ αἴτησις ἡ ἐν προσευχαῖς, ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ· καὶ κύριος Ἰησοῦς ἐνανθρωπήσας νοεῖ-
ται λόγος καὶ ὀνομάζεται. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν· ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἄν τι αἰτήσητε τὸν πατέρα
μου, δώσει ὑμῖν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰ-
τεῖτε καὶ λήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ
πεπληρωμένη· ἐν ἴσῃ καὶ τοῦτο τοῖς
ἀνωτέρω καὶ ταχὺ διανοίᾳ λέξεται· καὶ τὸ
ἐφεξῆς ὁμοίως. ἔχει δὲ οὕτως· ἐν ἐ-
κείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου
αἰτήσεσθε· καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐ-
ρωτήσω τὸν πατέρα· αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ
ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε

ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐξῆλθον· αὕτη δέ
ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωή, ἵνα γινώσκωσί σε
τὸν μόνον ἀληθινὸν θεόν, καὶ ὃν ἀπέστειλας
Ἰησοῦν Χριστόν· εἰ τῇ ἐπιγνώσει τοῦ μόνου καὶ ἀλη-
θινοῦ θεοῦ συνέζευκται, καὶ συνεισ[illegible]
μειν [illegible] τὴν ἐπίγνωσιν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ζω-
ὴν τοῦτο τὴν αἰώνιον προξενεῖ· πῶς οὐχ ἅ-
πασιν ἐναργές, ὅτι θεός ἐστιν ἀληθινὸς ὁ
Χριστός; γέγονε γὰρ σὰρξ ὁ λόγος· καὶ μεμένη-
κε λόγος· ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι
σύ με ἀπέστειλας· κἀγὼ τὴν δόξαν ἣν
ἔδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὦ-
σιν ἕν, καθὼς ἡμεῖς ἕν· ἐγὼ ἐν αὐτοῖς
καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὦσι τετελειωμέ-
νοι εἰς ἕν· ἀκριβῆ τῆς διανοίας τὸν
ὀφθαλμὸν ἐπιστήσαντες τῇ τοῦ προκει-
μένου δυνάμει, θεωρήσωμεν τί ἐν
αὐτῷ· ποίαν δόξαν φησὶν εἰληφέναι
παρὰ τοῦ πατρὸς ὁ υἱός, καὶ ταύτην ἡμῖν
ἐπιδοῦναι· αὐτὸς δὲ ἡμᾶς τῆς ἐπὶ
τούτοις ἐρεύνης ἀπαλλάξει λέγων ἵν'
ὦσι καθὼς ἡμεῖς ἕν· ἐν τῇ μὲν γὰρ φυσι-
κῇ ταυτότητι, ἕν ἐστιν ὁ ἐκ θεοῦ λόγος πρὸς
τὸν ἑαυτοῦ πατέρα· εἰ καὶ νοεῖται καθ' ὑ-
πόστασιν ἑκάτερος ἰδικῶς· πῶς δὲ καὶ
ἐν ὑμῖν γενόμενοι κατὰ τὸν ἴσον τρόπον
οὐσιωδῶς δὴ λέγω καὶ φυσικῶς· καίτοι
θεοῦ φύσις ἀσύμβατος παντελῶς· εἴη δ' ἂν
πρὸς τὴν κτίσιν πῶς ἐν ταυτότητι λόγω
τῇ κατ' οὐσίαν· πῶς οὖν ἐν ὑμῖν γενόμε

φυσικῶς, ὁ ὑπὲρ τὴν κτίσιν γεγονὼς ἄν-
θρωπος· ἵνα ὥσπερ ἐστὶν ἐν τῇ τῆς θεότη-
τος φύσει πρὸς τὸν πατέρα· οὕτω καὶ πρὸς
ἡμᾶς ἐνσυνήφθη σχέσει τῇ κατὰ ἄν-
θρωπότητα τετελειωμένος γάρ. οὕτω
καὶ ἡμεῖς εἰς ἕν. οὔσης οὖν ὀψίας τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων
καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου
ἦσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ συνηγμένοι διὰ
τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων· ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ
ἔστη εἰς τὸ μέσον· καὶ λέγει αὐτοῖς εἰρή-
νη ὑμῖν. ἐπαπορήσαι τις ἂν κατὰ τὸ
εἰκὸς ἐκεῖνο λέγων· εἰ ἐν σώματι ἦ
μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἦν ὁ λόγος· καθὰ (ϛ)
πρὸ τοῦ τιμίου σταυροῦ πῶς κεκλεισμέ-
νων τῶν θυρῶν ἀδοκήτως εἰς μέσον
ὤφθη τῶν μαθητῶν· πρὸς τοῦτο φα-
μὲν ὅτι δυνάμει τῇ θεϊκῇ μεμνημένοι
δὲ Παύλου λέγοντος· ὥστε ἡμεῖς ἀπὸ
τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν κατὰ σάρ-
κα· εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρ-
κα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν·
ἐπειδὴ μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν
ὥστε τετελεσμένης ἤδη τῆς οἰκονομί-
ας ἐφ᾽ ἣν καὶ ἡ τῆς σαρκὸς ἀνάληψις ἐτε-
λέσθη χρειωδῶς· ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει κέ-
χρηται τῇ θεοπρεπεῖ· διὰ τοῦτο ἡ
μαλλομένη διὰ τῶν τῆς κενώσεως τρό-
πων· ἐπιγινώσκεσθαι θέλων ὡς ἐν και-
ρῷ καθήκοντι· καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνε-

φύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς λάβετε πνεῦμα
ἅγιον· ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας,
ἀφέωνται αὐτοῖς. ἄν τινων κρατῆτε,
κεκράτηνται. ὅλον ἐστὶ θεοπρεπῶς
τὸ πεπραγμένον· καὶ τοῦ πάντων ἀξιο-
λόγου· πρῶτον μὲν γὰρ οὐκ ἄμεινον τὸ
ἐμφυσῆσαι τοῖς ἀποστόλοις καὶ δοῦναι
τὸ πνεῦμα· εἶτα μέγα καὶ ὑπὲρ τὴν κτί-
σιν, τὸ τοιαύτην ἐξουσίαν παρασχεῖν·
ὥστε κρατεῖν ὧν ἂν ἕλοιντο τὰς ἁμαρ-
τίας· ἀφιέναι δέ. καὶ οἷς ἂν βούλοιντο·
τινῶν· διατί δὲ καὶ σαρκικοῦ φυσή-
ματι τὸ πνεῦμα δίδωσιν· ὅτι μὴ ἀλλοτρία
τοῦ λόγου γέγονεν ἡ αὐτοῦ σάρξ ἀλλ᾽ ἰ-
δία αὐτοῦ· καὶ ἀνθρώπινον μὲν τὸ διὰ
σαρκὸς ἐμφύσημα· θεϊκῶς δὲ δυνα-
μικὸς ἔργον· τὸ μετόχους ἀποφῆναι
τοῦ πνεύματος τοὺς ἠξιωμένους:-

ἐκ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου:-

Ἄγγελος θεοῦ τῷ Ζαχαρίᾳ φησὶ περὶ τοῦ α-
βαπτιστοῦ· καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλία-
σις· καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ
χαρήσονται· ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον
κυρίου· καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ· καὶ
πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας
μητρὸς αὐτοῦ· καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
ἐπιστρέψει ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν· ὁ μα-
κάριος Ἰω ἐρωτώμενος αὐτὸν τῶν Ἰουδαί-
ων ποτέ· φησὶν· ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ
ἐρήμῳ ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου εὐθεί-

ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. προφητεύων
δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ζαχαρίας ἐπὶ τῷ ἰδίῳ παιδὶ
φησί· καὶ σὺ παιδίον προφήτης ὑψίστου
κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προ-
σώπου κυρίου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ· τοῦ δοῦ-
ναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει
ἁμαρτιῶν αὐτῶν. προευαγγελίζεται γὰρ τοῦ χριστοῦ
καὶ αὐτοῦ γενόμενος πρόδρομος. καὶ αὐτοῦ
τὰς ὁδοὺς προετοιμάζεσθαι διεκήρυττε
καὶ τὸν ἐπ' αὐτῷ προεφήτευε λόγον. ἐπιστρέ-
φων πάντας ἐπὶ θεὸν δικαιοῦσθαι σχόντας τοὺς ἐν
ἁμαρτίαις. εἶτα πῶς οὐ θεὸς ὁ χριστός. οὗτος ἔσται
μέγας καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται. καὶ δώ-
σει αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον δαβὶδ τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ. καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον ἰακὼβ
εἰς τοὺς αἰῶνας· καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ
οὐκ ἔσται τέλος. ἆρ' οὖν ὑφέμενοι τῶν καθηκόντων
κεισόμεθα, βασιλευόμενοι διηνεκῶς
καὶ ἀκαταλήπτως. ἢ ὑπὸ θεῷ μᾶλλον βασιλευσό-
μεθα· βασιλεύοντες ἡμῶν ἐν χριστῷ καυχώμεθα
δόξῃ ὡς θεὸν μεσίτου τίμιος εἰς τοῦτο παραλη-
φθεὶς ἄνθρωπος δὲ υἱοῦ καὶ ἐν υἱῷ καταλέγε-
ται τοῦ τῶν ὅλων τοῦ θεοῦ καὶ πατρός. εἰ δὲ
τοῦτο ἀληθές θεὸς ἄρα χριστός. εἶπε δὲ
μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον· πῶς ἔσται τοῦ-
το ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω. καὶ ἀποκρι-
θεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· πνεῦμα ἅγιον ἐ-
πελεύσεται ἐπὶ σέ· καὶ δύναμις ὑψί-
στου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον
ἅγιον κληθήσεται υἱὸς θεοῦ. ἄρα οὖν κἂν ἐ-

μόνον υἱὸς ὁ ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου ἐκ
τούτων ἀπορρήτως γεγεννημένον ἢ γοῦν ἐκ τῆς
μέρος ἐκφύσει τε καὶ ἀληθῶς υἱὸς εἶναι πε-
πίστευται καὶ θεός. μονογενὴς δὲ ἤδη οὖν σὰρξ καθὸ
πρόφασιν γεγονὼς ὁ λόγος τουτέστιν ἰδίαν ποιη-
σάμενος σάρκα, τὸν δι' αὐτῶν ἐκ τῆς ἁγίας
παρθένου· οὕτως γὰρ ἔσται καὶ θεὸς ἀληθῶς.
καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε τὸν ἀσπασμὸν τῆς
μαρίας ἡ ἐλισάβετ, ἐσκίρτησε τὸ βρέ-
φος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη πνεύματος
ἁγίου ἡ ἐλισάβετ· καὶ ἀνεφώνησε φω-
νῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν· εὐλογημένη σὺ ἐν
γυναιξί· καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλί-
ας σου. καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ
τοῦ κυρίου μου πρός με. ἐνεργήσαντος θεοῦ
προφητείας χάριν. ἔστι τίς προφήτης κα-
θ' ἕτερον τρόπον οὐδαμῶς. ὅτε γὰρ τοίνυν
ὁ ἀσπασμὸς τῆς ἁγίας παρθένου κυο-
φορούσης μαρίας ἐπὶ τὸν ἰωάννην κείμενον ἐν
μήτρᾳ αὐτὸν ἰωάννην εἰς προφητείαν. πῶς οὐ
θεὸς ὁ χριστός. καὶ ἐν τῇ τῆς παρθένου μηδέπω
κινήσας θεοπρεπῶς εἰς προφητεί-
αν δύναμιν τὸν βαπτιστήν. νῦν ἀπολύεις τὸν
δοῦλόν σου δέσποτα κατὰ τὸ ῥῆμά σου
ἐν εἰρήνῃ ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου
τὸ σωτήριόν σου. ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον
πάντων τῶν λαῶν φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐ-
θνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου ἰσραήλ. ὁ συμεὼν τὸν
ἰησοῦν ἀγκάλαις λαβὼν ταῦτα τοιάδε περὶ
αὐτοῦ φησί· πῶς οὖν ἔστι σωτήριον· πῶς δὲ φῶς

εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν· εἰ μὴ θεὸς εἷς
ἐστιν ἀληθῶς ὁ μονογενὴς ὁ φύσει μὲν ἐκ πα-
τρὸς ὡς λόγος· ἐκ παρθένου δὲ ὁ αὐτὸς
κατὰ σάρκα· ποῖ γέγονεν ἀποκάλυψις
τοῖς ἔθνεσιν· ἢ ἐπ' αὐτῷ ἔγνωσαν ὅτι θεὸς ἐστί·
καὶ αὐτῷ λατρεύσαντες διέφυγον τῷ
ἐγκλήματι· τὸ εἶναι θεῷ λατρεύειν ἑτέρῳ παρὰ
τὸν ἐν μονάδι φύσει καὶ ἀληθῶς. ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς
τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀποκριθεὶς
εἶπε πρὸς αὐτούς· τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς
καρδίαις ὑμῶν· τί ἐστιν εὐκοπώτερον εἰ-
πεῖν· ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου· ἢ εἰ-
πεῖν, ἔγειρε καὶ περιπάτει· ἵνα δὲ εἰδῆ-
τε ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐξουσίαν ἔχει ἐπὶ τῆς
γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας. εἶπε τῷ παρα-
λυτικῷ· σοὶ λέγω· ἔγειρε καὶ ἄρας τὸ
κλινίδιόν σου, πορεύου εἰς τὸν οἶκον σου.
εἰ μόνον ἡμᾶς ὅτι ὁ λόγος θεὸς ἀπαραιτεῖ
πλημμελήματα ἑτέρῳ πρέπον ὄντος τοῦ-
του μηδενί· χαρίζεται δέ, καὶ τοῦτο Χριστὸς
μετ' ἐξουσίας θεοπρεποῦς, πῶς οὐκ ἀληθῶς
θεός. κέκληται γὰρ υἱὸς ἀνθρώπου γεννηθεὶς ἐκ γυ-
ναικὸς κατὰ σάρκα· καίτοι θεὸς ὢν ὁ λόγος
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ἐθεράπευσε πολλοὺς
ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονη-
ρῶν· καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο
τὸ βλέπειν. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς·
πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ, ἃ ἴδετε
καὶ ἠκούσατε· τυφλοὶ ἀναβλέπουσι· χω-
λοὶ περιπατοῦσι· λεπροὶ καθαρίζονται·

κωφοὶ ἀκούουσι· νεκροὶ ἐγείρονται· πτωχοὶ
εὐαγγελίζονται· καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἂν μὴ
σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. ἔργοις αὐτοῖς
ἀποδείξας αὐτὸν ὁ Χριστὸς τῶν θεοπρεπῶν
μεγαλουργημάτων ἀποτελεστήν· εἰς ἀνά-
μνησιν ἀναφέρει τῶν εἰρημένων διὰ φωνῆς
προφητῶν περὶ αὐτοῦ. ἔφη τοίνυν ὁ μα-
κάριος Ἡσαΐας· ἰσχύσατε χεῖρες ἀνειμέναι·
καὶ γόνατα παραλελυμένα· εἶτα
μονονουχὶ καὶ χεῖρα προτείνων κα-
ταδείκνυσι τὸν Ἐμμανουήλ· οὕτω λέγ-
ων· ὁ θεὸς ἡμῶν· ἰδοὺ κύριος μετὰ ἰσχύος ἔρχεται·
ὁ βραχίων μετὰ κυρείας. ἔφη δέ, καὶ ἐν
ἑτέροις ὅτι τότε ἀνοιχθήσονται ὀφθαλ-
μοὶ τυφλῶν· καὶ ὦτα κωφῶν ἀκούσονται·
τότε ἁλεῖται ὡς ἔλαφος ὁ χωλός· καὶ τρα-
νὴ ἔσται γλῶσσα μογιλάλων. καὶ πρὸς τού-
τοις ἔτι· ἀναστήσονται οἱ νεκροί, καὶ ἐ-
γερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις· ἡ γὰρ
δρόσος ἡ παρὰ σοῦ, ἴαμα αὐτοῖς ἐστιν. ἔ-
φη δὲ πάλιν ὡς ἐκ προσώπου Χριστοῦ· πνεῦμα
κυρίου ἐπ' ἐμέ· οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με. εὐαγ-
γελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με· κη-
ρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν· καὶ τυφλοῖς
ἀνάβλεψιν. ὅτε τοίνυν τῆς ἐφ' αὐτῷ πίστε-
ως τὴν προφητῶν φωνὰς ποιεῖται σημεῖ-
ον? ἀποκάλυψιν· ὅθεν δὲ αὐτὸν οἱ προ-
φῆται κηρύττουσι τίς ὁ τούτοις ἐναν-
τία φθέγγεσθαι τολμῶν· ἐχειμάζοντο φησὶ κατὰ
τὴν λίμνην οἱ μαθηταί εἶτα προσελθόντες

δι᾽ ἣν ἐγείρουσιν αὐτὸν λέγοντες· ἐπιστάτα ἀπολ-
λύμεθα· ὁ δὲ διεγερθεὶς ἐπετίμησε
τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος· καὶ ἐπαύ-
σατο καὶ ἐγένετο γαλήνη. ζητεῖται περὶ χ(ριστο)ῦ διὰ
φωνῆς τοῦ μακαρίου Δαυΐδ· σὺ δεσπόζεις τοῦ
κράτους τῆς θαλάσσης· τὸν δὲ σάλον τῶν κυ-
μάτων αὐτῆς σὺ καταπραΰνεις· σοί εἰ-
σιν οἱ οὐρανοί, καὶ σή ἐστιν ἡ γῆ· τὴν οἰκουμέ-
νην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας.
ὅτε τοίνυν τὸ καταπραΰνειν τὴν θάλασ-
σαν περιποιεῖ αὐτῷ καὶ τὸ δεσπόζειν τῶν ὅλων
ἔχει τε ἰδίους τοὺς οὐρανοὺς καὶ θεμελιοῦν δύναται
καὶ τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐ-
τῆς, πῶς οὐκ ἂν ὑπάρχει μόνος ὁ θ(εό)ς·
ἀληθῶς ὁ χ(ριστό)ς· ὁ θαλάσσῃ καὶ πνεύμασι
ἐπιτιμῶν καὶ τοῦτο μετ᾽ ἐξουσίας· ἐδεῖτο
δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ᾽ οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαι-
μόνια εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέστειλε δὲ αὐ-
τὸν λέγων· ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου
καὶ διηγοῦ, ὅσα σοι πεποίηκεν ὁ θ(εό)ς. καὶ
ἀπῆλθε καθ᾽ ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα
ἐποίησεν αὐτῷ ὁ θ(εό)ς· ἐν τῇ τῶν Γεργεσηνῶν
χώρᾳ, τεθεράπευκεν ὁ χ(ριστὸ)ς τὸν ἀγρίως
δαιμονιῶντα· ὃς καὶ σὺν εἶναι αὐτῷ
παρεκάλει· ἀλλὰ καίτοι θεραπεύσας αὐτὸν
καὶ ἐκ κινδύνων κακῶν ταῦτα πάντα, ἐκέλευεν ἀ-
πελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ κηρύσσειν ὅσα
πεποίηκεν αὐτῷ ὁ θ(εό)ς· ἐνήργηκεν οὖν αὐτ(ὸς)
ὡς θ(εὸ)ς ὑπάρχων ἀληθινός· οὐ γάρ που φανεὶς
ὡς ὑπουργὸς γέγονε θείας χάριτος καθ᾽ ἕ-

να τῶν προφητῶν ἢ γοῦν τῶν ἁγίων ἀποστό-
λων· ἀλλ᾽ ἐν αὐτοῦ δυνάμει τῇ ἰδίᾳ καὶ θεο-
πρεπεῖ συντρίβων τὸν σατανᾶν· ἐν ὀνόμα-
τι οὖν αὐτοῦ καὶ τῶν ἁγίων μαθητῶν ὑπετάτ-
τοντο τὰ δαιμόνια. καὶ τοῦτο δ᾽ ἴσως μορφῆ-
σαν αὐτοὶ ἐπὶ τῇ θυγατρὶ τοῦ ἀρχισυνάγω-
γου φησὶν ὁ χ(ριστό)ς· μὴ κλαίετε· οὐ γὰρ ἀπέθα-
νε τὸ κοράσιον ἀλλὰ καθεύδει. ἆρ᾽ οὖν ἐψεύ-
δετο; μὴ γένοιτο· ἀληθεύει δέ. καὶ κατὰ
τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ Παῦλος διερμηνεύει λέγων·
οὐκ ἔστι θ(εὸ)ς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων· ζῶσι γὰρ
τῷ θ(ε)ῷ ζήσειν μέλλοντες· οὐκοῦν οἱ τεθνεῶ-
τες κατὰ μὲν ἀνθρώπους εἰσὶ νεκροί· κατὰ
δέ γε τὴν ζωοποιὸν φύσιν, τουτέστι τὴν θείαν,
οὐκ ἀποτεθνήκασι· ἀληθεύει τοιγαροῦν
ὡς θ(εὸ)ς περὶ τοῦ κορασίου λέγων· οὐκ ἀπέ-
θανεν ἀλλὰ καθεύδει. τοῖς ἑαυτοῦ μα-
θηταῖς πρὸς διαλεγόμενος ἔφασκε· τίς μεί-
ζων ἐστὶν ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ
ἀνακείμενος; ἐγὼ δὲ ἐν μέσῳ ὑμῶν εἰμί, ὡς
ὁ διακονῶν. ὁρᾷς ὅπως μὲν ὅσον ἥκει εἰς
γε τὸ θεότητος πρέπον, καὶ τῇ δόξῃ τῇ δε-
σποτικῇ μόνον οὐχὶ καὶ ἀποσείεται τὸ ἐν
διακόνου νομίζεσθαι τάξει· τιμᾷ δὲ τοῦτο διὰ
τὸ ἀνθρώπινον· ἐγὼ γάρ εἰμι, φησίν, ἐν μέσῳ ὑ-
μῶν ὡς ὁ διακονῶν· οὐκοῦν κἂν εἰ κατα-
βέβηκε μὲν διακόνοις, ἀλλ᾽ οὖν γε ἐστὶν αὐ-
τὸ ἀνακείμενον ὡς δεσπότης καὶ παρὰ πά-
σης κτίσεως διακονούμενος ὡς θεός. εἶπεν
οὖν αὐτοῖς ὁ χ(ριστό)ς, δηλονότι τοῖς ἀρχιερεῦσι

τῶν ἰουδαίων ἐρωτώντων· εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός· εἰπὲ ἡμῖν·
εἶπεν· οὐ μὴ πιστεύσητε· ἐὰν δὲ ἐρωτήσω,
οὐ μὴ ἀποκριθῆτε. ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ ἔσται
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς
δυνάμεως τοῦ θεοῦ· εἰ κάθηται ἐκ δεξιῶν
τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ ὁ τοῦ ἀνθρώπου υἱός, πῶς
οὐ θεὸς ὁ χριστὸς τοῖς ἀνωτάτοις θώκοις ἐμπρέ-
πων· καὶ ὁμόθρονος τῷ πατρί· οὐ γὰρ δὲ συνεδρεύ-
ει τῷ κατὰ φύσιν θεῷ γεννητὴ φύσις ὅμως· συνε-
δρεύει δὲ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· θεὸς ἄρα καθὸ νοεῖ-
σιν οἰκονομικὴν σαρκὸς γέννησιν, τοῦ ἐκ
θεοῦ φύντος λόγου:- ὅτι ζωὴ καὶ ζωοποιεῖ

ὁ χριστός· ἐκ τῆς πρὸς κορινθίους:-

ὡς φρονίμοις λέγω· κρίνατε ὑμεῖς ὅ φημι·
τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν,
οὐχὶ κοινωνία ἐστὶ τοῦ αἵματος τοῦ χριστοῦ; τὸν
ἄρτον ὃν κλῶμεν· οὐχὶ κοινωνία ἐστὶ τοῦ σώ-
ματος τοῦ χριστοῦ; ὅτι εἷς ἄρτος· ἓν σῶμα
οἱ πολλοί· οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου
μετέχομεν· ἡ ἀνθρώπου σὰρξ ὅσον ἧκεν εἰς
ἰδίαν φύσιν· οὐκ ἂν εἴη ζωοποιός· ἀλλ' οὐδὲ τὸ
αἷμα τὸ ἀνθρώπινον εἰ κοινὸν εἴη καὶ καθ' αὑτὸ·
ζωοποιεῖ τὸ δὲ τὸ σῶμα χριστοῦ καὶ τὸ τίμιον
αἷμα πρέπον μόνῳ θεῷ, τὸ ζωοποιεῖν
δύνασθαι τὸ ζῆν ἐστι δὲ θεὸς· οὐκ ἄρα χριστὸς
οὕτως γὰρ ἔσται ζωοποιὸν τὸ σῶμα αὐτοῦ·
εἰ δὲ ἄνθρωπος ἀναμέρος νοεῖται μόνον τῇ
τοῦ χριστοῦ κλήσει τετιμημένος· καὶ γυμνὸν υἱοῦ
πρόσωπον ἔχων· πῶς ἂν εἴη ζωοποιὸν τὸ
σῶμα αὐτοῦ· ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἀδὰμ

εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ δεύτερος ἀδάμ· εἰς πνεῦμα
ζωοποιοῦν· καὶ πάλιν ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ
γῆς χοϊκός· ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ κύριος ἐξ οὐ-
ρανοῦ· οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί·
καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος· τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουρά-
νιοι· καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα
τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα
τοῦ ἐπουρανίου· τοῦτο δέ φημι ἀδελφοὶ ὅτι
σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονο-
μῆσαι οὐ δύνανται· οὐδὲ ἡ φθορά, τὴν ἀ-
φθαρσίαν κληρονομεῖ· προσεπάγει δὲ
τούτοις· ὅτι σαλπίσει καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερ-
θήσονται ἄφθαρτοι· καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμε-
θα· δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο, ἐνδύσασθαι
τὴν ἀφθαρσίαν· καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύ-
σασθαι τὴν ἀθανασίαν· εἰς ψυχὴν ζῶσαν
ὁ πρῶτος ἄνθρωπος γέγονεν· ἐλείπετο δὲ ὡς ποίη-
μα τοῦ ζωοποιοῦντος θεοῦ· ὁ γε μὴν ἔσχατος
ἀδάμ, τουτέστι χριστός, ὅτι μὴ ἐδεῖτο ζωῆς ὡς
θεός, πνεῦμα γέγονεν εἰς ἡμᾶς ζωοποιοῦν ὅτι περ
ἐστὶ θείας φύσεως ἴδιον ὥσπερ ἐξαίρετον κτῆμα· καὶ
ὁ μὲν πρῶτος ὁ ἐκ γῆς χοϊκός· ὁ δεύτερος δὲ
ἐξ οὐρανοῦ· καίτοι γεννηθεὶς διὰ γυναικός.
ὁ γὰρ ἄνωθεν καὶ ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἐκ θεοῦ πατρὸς
λόγος καὶ εἰ γέγονεν ἄνθρωπος· ἀλλ' οὐδὲν ἧττον
ἐστὶν ἐξ οὐρανοῦ· καὶ εἰ φθορᾷ καὶ θανάτῳ κα-
τεχόμενοι τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, διὰ
τοῦτο φορέσαι λεγόμεθα· τὴν ἀφθαρσίαν
ἐνδυσάμενοι, τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου
φορέσωμεν· ἀφθαρσία δὲ πάλιν ἴδιον θεοῦ

τῆς κατὰ φύσιν θεότητος· ἀναμάσσονται γὰρ
οἱ νεκροί· καὶ τὸ φθαρτὸν ἀμφιέννυνται
ἀφθαρσίαν· γενομένου καθ' ἡμᾶς τοῦ μο-
νογενοῦς· καὶ νεκρωθέντος, τὸ θνητὸν εἰς
ἀθανασίαν· καὶ τὸ φθαρτὸν εἰς ἀφθαρσί-
αν ἐν αὐτῷ· καὶ πρώτως μετασκευάζοντος· οἷ-
ον γὰρ γέγονεν ὁδὸς εἰς ζωὴν ἡμῖν αὐτοῖς:·

ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους β΄:

Ἀλλ' αὐτοί φησιν ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα
τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν· ἵνα μὴ πεποι-
θότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ
ἐγείροντι τοὺς νεκρούς· εἰ θεοῦ τὸ κατὰ φύ-
σιν ἔργον ὡς δέ ἐστι τὸ μὲν εἶναι φαμὲν τὸ ἐγείρειν τοὺς
νεκρούς· ὅτι ζωὴ καὶ ζωοποιός ἐστιν· ἔφη δὲ
Χριστὸς ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή· φαίνε-
ται δὲ καὶ ἐγήγερκε τοὺς νεκροὺς θεὸς ἄρα ἐστὶν
ὡς ζωὴ κατὰ φύσιν:· ἐκ τῆς πρὸς Ἑβραίους:·

Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκεν αἵματος
καὶ σαρκός· καὶ αὐτὸς παραπλησίως με-
τέσχε τῶν αὐτῶν· ἵνα διὰ τοῦ θανάτου κα-
ταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου·
τουτέστι τὸν διάβολον· παραπλησίως ἡ-
μῖν τοῖς ἐν τέκνοις θεοῦ τεταγμένοις. κεκοι-
νώνηκεν αἵματος καὶ σαρκὸς, ὁ ἐκ θεοῦ λό-
γος· ἵνα τῷ θανάτῳ τὸ ἴδιον σῶμα δούς,
ζωοποιήσῃ πάλιν· αὐτοζωὴ κατὰ φύσιν
ὑπάρχων ὡς θεός· ἐπεὶ πῶς κατήργηται
τοῦ θανάτου τὸ κράτος· ἀμέλει τὸ πεσὸν
εἰς θάνατον ἀνεβίωσε σῶμα· ἴδιον ὂν
τῆς κατὰ φύσιν ζωῆς τουτέστι τοῦ ἐκ θεοῦ

ὄντος λόγου: ὅτι εἷς υἱὸς καὶ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ἐκ
τῆς Ἰωάννου ἐπιστολῆς πρώτης καθολικῆς:-

Ὃ ἦν ἀπ' ἀρχῆς ὃ ἀκηκόαμεν· ὃ ἑωράκαμεν
τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν· ὃ ἐθεασάμεθα καὶ
αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λό-
γου τῆς ζωῆς· καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη καὶ ἑωρά-
καμεν καὶ μαρτυροῦμεν· καὶ ἀπαγγέλλο-
μεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον ἥτις ἦν πρὸς
τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν· ἰδοὺ τὸν
ὄντα ἀπ' ἀρχῆς· τουτέστι τὸν ἐκ τοῦ πατρὸς
λόγον τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον ἑωρακέναι φη-
σὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς· καὶ μὴν καὶ χερσὶ ψηλα-
φῆσαι· καίτοι κατὰ φύσιν ἰδίαν τοῦ ἐκ πατρὸς
ὄντος λόγου· καὶ ὄντος ἀοράτου καὶ ἀναφοῦς·
ἀναφὲς γὰρ τὸ ἀσώματον· ἀλλ' ἐν σαρκὶ γε-
γονότα τὸν λόγον ἑωρακέναι τε καὶ ψηλα-
φῆσαί φησιν· εἷς οὖν ἄρα ἐστὶν υἱὸς καὶ θεὸς
καὶ κύριος καὶ εἰ γέγονε σὰρξ ὁ λόγος:·

Ὅτι εἰς Χριστὸν ἡ πίστις ὡς εἰς θεόν· ἐκ τῆς πέτρου ἐπιστολῆς α΄:

ὥστε φησὶ τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα
εἶναι εἰς θεόν· καίτοι Χριστὸς κηρύττεται, διὰ τῶν
ἁγίων ἀποστόλων· καὶ αὐτὸς δέ πού φησιν·
ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ
ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὅτε τοίνυν εἰς θεὸν ἡ πίστις
Χριστοῦ λέγοντος εἰς ἐμὲ πιστεύετε, πῶς οὐκ ἂν
εἴη θεὸς ἐνανθρωπήσας· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐ-
τοῦ ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ
αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ:· Ἰωάννου ἐπιστολῆς α΄:-

εἰ μὴ ἀναθέλητόν ἐστι τῷ θεῷ καὶ περὶ τὸ πιστ-

ἡμᾶς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πεπίσ-
τευται δὲ παρ' ἡμῶν ἡ πίστις οὐχ ὡς εἰς ἄνθρωπον
ἁπλῶς ἀλλ' ὡς εἰς θεὸν ζῶντα καὶ ἀληθινὸν
θεὸν ἄρα καὶ Χριστόν· ἐν τούτῳ γινώσκεται τὸ πνεῦμα
τοῦ θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ
ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν· καὶ πᾶν πνεῦμα
ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν, ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔστιν· καὶ
τοῦτό ἐστι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου ὃ ἀκηκόατε ὅτι
ἔρχεται καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη.
ὁμολογοῦμεν τὸν Ἰησοῦν ἄρα ὡς ἄνθρωπον καὶ
καθ' ἡμᾶς εἶναι, ἢ μᾶλλον ὅτι θεὸς ὢν ὁ λόγος
γέγονε σάρξ· οὐκ ὀλιγωρήσας τοῦ εἶναι θεὸς
μεμενηκὼς δὲ μᾶλλον ὅπερ ἦν· καὶ εἰ πέ-
γονεν ἄνθρωπος ἀλλὰ τοῦτ' ἔστιν οὐ καὶ μὴ φιλολ-
ὁ τοίνυν οὐ λέγων θεὸν εἶναι ἀληθῆ τὸν Χριστόν
διαιρῶν δὲ καὶ κατασμικρύνων τὴν
δόξαν αὐτοῦ· τὸ τοῦ ἀντιχρίστου πνεῦμα ἔ-
χων ἁλώσεται. καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα
καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκε
τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου. ὃς ἂν ὁμολογή-
σῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ
μένει· καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ. ἀπεστάλθαι
φαμὲν παρὰ τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς τὸν υἱὸν τῆ
πίστει τὸν δόξαν αὐτοῦ καταφιόσιν μόνον ἐμή-
λογον αἰώνιον μανθάνει δὲ αὐτὸν Ἰησοῦν· ὅτε καὶ τὴν
κατὰ σάρκα γέννησιν ἐκ γυναικὸς ὑπο-
μείνεν οἰκονομικῶς. οὐκοῦν ὁ ἐκ θεοῦ λόγος
γέγονεν ἄνθρωπος· κἂν εἴ τις οὕτως ὁμολογή-
σειεν αὐτόν, ἔχει μένοντα ἐν αὐτῷ τὸν θεόν·
ἔσται δὲ καὶ αὐτὸς ἐν θεῷ· μνησθήσεται γάρ

αὐτοῦ λογίζεται δὲ καὶ οἰκεῖον ὡς μέτοχον
αὐτοῦ. ὁ δὲ μὴ ὁμολογῶν ὅτι αὐτὸς ὁ ἐκ θεοῦ
πατρὸς λόγος Ἰησοῦς ἐστιν καθεὶς ἑαυτὸν εἰς ἀν-
θρωπότητα, οὐ τεθὲν παρουτήσειεν ἄν.
οὔτε μὴν αὐτὸς ἐν θεῷ ἔσται κατὰ τὸν τρόπον τὸν τῆς
πνευματικῆς οἰκειότητος τρόπον. πᾶς ὁ πι-
στεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστός, ἐκ θεοῦ γεγέννηται. οὐ γὰρ
κοινῶ ὁ μὲν πιστεύων οὐδὲ ἐν τέκνοις θεοῦ
καταλογισθείη ἄν. εἰ γὰρ ὅσοι τὸν υἱὸν ἔ-
λαβον, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα
θεοῦ γενέσθαι, καθά φησιν ὁ εὐαγγελιστής·
οἱ μὴ λαβόντες αὐτόν, οὐδ' ἂν ἐν τέκνοις
θεοῦ καταλογισθεῖεν· τὸν διὰ τοῦ υἱοῦ τοῦτο ὑποδέ-
χειν μὴ ἐγνωκότες· τίς δέ ἐστιν ὁ νικῶν τὸν
κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς
τοῦ θεοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ
αἵματος Ἰησοῦς Χριστός. οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον,
ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ αἵματι· καὶ τὸ πνεῦμά
ἐστι τὸ μαρτυροῦν· ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια.
ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες· τὸ πνεῦμα· καὶ τὸ
ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα. καὶ οἱ τρεῖς, εἰς τὸ ἕν εἰσι.
νικᾷ μὲν τὸν κόσμον, ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς
ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ· τίς δέ ἐστιν Ἰησοῦς, αὐτὸς ἡ-
μῖν ὁ μαθητὴς διαπεραίνει λέγων· οὗτός
ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος Ἰησοῦς Χριστός·
ἀλλὰ καὶ ἐν αἵματι φησὶ καὶ ἐν πνεύματι· καὶ
πῶς τρεῖς τὸ ἓν εἶναι φησίν· οὐκοῦν γέγο-
νεν μὲν σὰρξ ὁ λόγος· ἁγιάζει δὲ ἡμᾶς τῷ
πνεύματι καὶ καθαρίζει τῷ αἵματι· καὶ ἀπο-
λούει πάλιν, ὕδατι καθαρῷ. εἰς δὲ δι-

πάντως ἰησοῦς· οὗ καὶ εἶναι φαμὲν τὸ πνεῦμα
καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα· εἰ τὴν μαρτυρίαν
τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ
θεοῦ μείζων ἐστίν· ὅτι αὕτη ἐστὶ μαρτυρία τοῦ
θεοῦ ὅτι μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.
ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, ἔχει τὴν μαρ-
τυρίαν ἐν ἑαυτῷ· ὁ μὴ πιστεύων τῷ θεῷ ψεύ-
στην πεποίηκεν αὐτόν· ὅτι οὐ πεπίστευκεν
εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ θεὸς περὶ
τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ· μεμαρτύρηκε δέ, ὁ πατὴρ τῷ
υἱῷ διὰ τοῦ πνεύματος καὶ διὰ φωνῆς. ὅτι γὰρ
υἱὸς αὐτοῦ κατὰ ἀλήθειαν, μαρτυρήσει
ἄν· τὸ χορηγεῖν δύνασθαι τοῖς ἁγίοις τὸ πνεῦμα
αὐτόν· καὶ δι' αὐτοῦ δυνάμεις ἐνεργεῖν
καὶ γοῦν ἔφασκεν ὅτι ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει
μεμαρτύρηκε δὲ καὶ καθ' ἕτερον τρόπον·
ἐδόξασε γὰρ αὐτὸν μὲν τῷ ἰορδάνῃ λέγων· οὗ-
τός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ ηὐδόκησα·
ὅσοι τοίνυν ἀποδιαιροῦνται φασὶν οὐκ εἶναι
υἱὸν ἀληθινόν· τὸν ἐκ γυναικὸς διαφέρου-
σι δὲ τοῦ υἱότητος ὁμοίως· ἐπὶ γυμνὸν καὶ
μόνον τὸν ἐκ θεοῦ λόγον· ψεύστην ποιοῦσι τὸν
πατέρα· σαρκωθέντα γὰρ τὸν λόγον ὑποδείξ-
αντα τῷ ἰορδάνῃ καὶ τότε μεμαρτύρηκε τὸ
πνεῦμα αὐτῷ· ὅτι καὶ θεὸς ἐστὶν καὶ υἱὸς ἀληθινός:
ὅτι ζωή. ἐκ τοῦ κατὰ ματθαῖον εὐαγγελίου:
Ἐπὶ τῇ θυγατρὶ τοῦ ἀρχισυναγώγου γέγραπται
ὅτι ὅτε ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος· εἰσελθὼν ὁ ἰησοῦς
ἐκράτησε τῆς χειρὸς αὐτῆς καὶ ἠγέρθη
κοράσιον· διὰ τί μὴ μᾶλλον ὡς ἐπὶ τοῦ λα-

ζάρου ἠρκέσθη λόγῳ πρὸς τὴν ἀνάστασιν
τοῦ κορασίου· ἐκράτησε δὲ καὶ τῆς χειρὸς
αὐτῆς· ἵνα δείξῃ ζωοποιὸν τὸ αὐτοῦ σῶμα·
σῶμα γὰρ ἐστὶ ζωῆς. οὐκοῦν φησὶ μᾶλ-
λον καὶ ἀληθὴς ἡ ἕνωσις ἡ πρὸς τὴν σάρ-
κα τοῦ λόγου· καὶ οὐ καθ' ἀφασιν ὀξαιμα-
θίας τινὲς ὡς ἐν ὁμοίοις πέπρακται
προσώποις· ἢ κατ' ἀμέλειαν εὐφημίαν ἀνίς
θέλησιν μὴ τοῖς μαφειδῶς ἀνθρώπων:- ἐκ κατὰ ἰωάννην:
ἐργάζεσθε φησὶ μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυ-
μένην, ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς
ζωὴν αἰώνιον. ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει.
τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ θεός. βρῶσιν
ἡμῖν δὲ δέδωκεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, τὴν μένου-
σαν εἰς ζωὴν αἰώνιον. δηλονότι τὴν σάρκα
αὐτοῦ· καὶ γὰρ ἐστι ζωοποιός. εἶτα πῶς
οὖν θεὸς ὁ ζωοποιεῖν δυνάμενος· καὶ διὰ τῆς
ἰδίας σαρκὸς ἔοικε ὥσπερ κατὰ τὸ αὐτὸ τῷ
θεῷ καὶ πατρί· τοῦτο γὰρ οἶμαι δηλοῦν τὸ ἐ-
σφραγίσθαι λέγειν αὐτὸν παρὰ τοῦ θεοῦ τοῦ
ἐσφραγίσθαι σημαίνοντος ἀκριβῶς τὸ
ἐμφερές. ὥσπερ γὰρ εἴ κηρῷ τις ἐντυπώ-
σει σφραγῖδα χρυσῆν· ἤγουν ὁξ ἑτέρας
ὕλης πεποιημένην· ὅλην ὅλης τὴν αὐ-
τοῦ ἐμφέρειαν ἐναποσημαίνεται· οὕτω καὶ
θεὸς καὶ πατὴρ τοῖς τῆς ἑαυτοῦ φύσεως χα-
ρακτῆρας οἷς ἐνδόσει ἐμπρέπον τοῦτο ἔχει
τῷ υἱῷ· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ ἐσφραγίσθαι λέγειν
αὐτὸν παρὰ τοῦ πατρός:- ἐκ κατὰ λουκᾶν εὐαγγελίου:
Ἤγειρε τὸν λάζαρον ὁ χριστός. τὸ τοῦ ἀρχισυναγώ-

θυγάτριον· τὸν τῆς χήρας υἱόν· εἶτα πῶς
οὐ ζωὴ κατὰ φύσιν ἐστὶν ὁ μὴ μόνον λόγῳ κ-
τὰ ποιεῖν τὸν θελήματος δυνάμενον· ἀλλά γε
καὶ τῇ τῆς χειρὸς ἁφῇ· καίτοι γε δὴ ἦν ἀκόλουθ-
πε καὶ ἀναμφίλεκτον ζωοποιὸν εἶναι τὸ σῶμα
τῆς κατὰ φύσιν ζωῆς :— ὅτι ἱλαστήρι-
ον διὰ πίστεως ἐκ τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῆς:
Περὶ Χριστοῦ φησὶν ὃν προέθετο ἱλαστήριον διὰ τῆς πί-
στεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι· εἰς ἔνδειξιν τῆς
δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προ-
γεγονότων ἁμαρτημάτων ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ
θεοῦ· πρὸς τὴν ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης
αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ· εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν
δίκαιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰη-
σοῦ· εἰ οὐκ ἦν ἑτέρως ἱλαστήριον γενέσθαι Χριστὸν
ἐν ἁμαρτίαις καὶ ἀρᾶς καὶ θανάτου· δίκ-
ημῶν ὅτι δι' αἵματος διὰ τὴν πάρεσιν τῶν
προγεγονότων ἁμαρτημάτων ὡς μὲν ἐκ Χριστοῦ
μέλλοντος, πῶς οὐκ ἀναμφίλεκτον σάρκα τὸ
μέσθαι τὸν λόγον· εἶναι καὶ αἷμα τὸ ἴδιον·
δῆλον δὲ ὅτι τὸ τῆς ἑαυτοῦ σαρκός· διὰ τῶν
σιν πάντας τοὺς εἰς αὐτὸν πιστεύοντας:
Ὅτι λελυτρώμεθα· καὶ τὴν καταλλαγὴν πρὸς
θεὸν ἐσχήκαμεν· διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ:
ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους α΄:—
Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ὃς ἐγενήθη
σοφία ἡμῖν ἀπὸ θεοῦ· δικαιοσύνη τε καὶ
ἁγιασμός, καὶ ἀπολύτρωσις· ἵνα καθὼς
γέγραπται· ὁ καυχώμενος ἐν Χριστῷ καυχάσθω·
λελυτρώμεθα τοίνυν ἐν Χριστῷ καὶ ἡγιάσμεθα

καὶ σοφοὶ γεγόναμεν· πᾶσα δὲ δόσις ἀγαθὴ
καὶ πᾶν δώρημα τέλειον, ἄνωθεν ἐστὶ
καταβαῖνον· παρὰ τοῦ πατρὸς τῶν φώ-
των τουτέστι θεοῦ· εἶτα πῶς οὐ θεὸς ὁ Χριστὸς· σο-
φία καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις ἡμῖν
δωρούμενος: ὅτι λελυτρώμεθα
διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ: ἐκ τῆς Πέτρου ἐπιστολῆς:
εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ
ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀνα-
στροφῆς πατροπαραδότου, ἀλλὰ τιμίῳ αἵ-
ματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου
Χριστοῦ· λελυτρώμεθα γὰρ τὸ ἴδιον σῶμα
δεδωκότος ὑπὲρ ἡμῶν Χριστοῦ· ἀλλ' εἰ μὲν ὡς
ἄνθρωπος νοεῖται κοινός, πῶς ἂν ἀντάξιον τῆς
ἁπάντων ζωῆς τὸ σῶμα αὐτοῦ· εἰ δὲ
ἴδιον ἦν ἡ σὰρξ ὁ πάντων ἐπ' ἀξίᾳ τιμιωτέρου, ἀξιό-
χρεως εἰς λύτρον τοῦ κόσμου παντὸς
διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος· εἴη ἂν καὶ μάλα
εἰκότως:— ὅτι ὁ Χριστοῦ θάνατος κοσμοσωτήριος: ἐκ τῆς πρὸς Ῥωμαίους:
Συνίστησι τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ θεὸς
ὅτι ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ
ἡμῶν ἀπέθανε· πολλῷ οὖν μᾶλλον δικαιω-
θέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα
δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς· καὶ πάλιν· εἰ γὰρ ἐχθροὶ
ὄντες κατηλλάγημεν τῷ θεῷ διὰ τοῦ θα-
νάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ μᾶλλον κα-
ταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ·
οὐκοῦν εἰ μὴ ἑτέρως ἦν σώζεσθαι τὸν κόσ-
μον εἰ μὴ ἐν αἵματι καὶ θανάτῳ χρηστίου
προσληφθέντι καὶ οἰκονομικῶς διὰ τῆς

πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων,
ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ θεοῦ· σεσώσμεθα δὲ διὰ χριστοῦ,
πῶς οὖν καὶ ἀμφιλαφῶς τῷ ἐκ θεοῦ φωτὶ λάμ-
πων ὁ τῆς σαρκώσεως τρόπος· ἵνα δικαιώση-
μεν· ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ τοὺς εἰς αὐτὸν πι-
στεύοντας· καταλλάξῃ δὲ τῷ πατρί· διὰ τοῦ
θανάτου τοῦ ἰδίου σώματος· ἵνα καὶ συ-
ζήσωμεν αὐτῷ· ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβα-
πτίσθημεν εἰς χριστὸν ἰησοῦν εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ
ἐβαπτίσθημεν· συνετάφημεν οὖν αὐτῷ
διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον· ἵνα ὥσ-
περ ἠγέρθη χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ
πατρός, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς
περιπατήσωμεν· εἰ πάντας ὅσους ἀμφὶ
τοῖς ἐπὶ τῆς γῆς συνθάπτεσθαι τῷ χριστῷ δι'
τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον· ἵνα ὥσ-
περ αὐτὸς ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται· καὶ ἡμεῖς ἐν
καινότητι περιπατήσωμεν ζωῆς· οἱ συν-
τεθαμμένοι· καὶ συνεγηγερμένοι τῷ δι' ἡμᾶς
ἀποθανόντι καὶ ἐγηγερμένῳ· χρεὼ δὲ
φανταστόν τε καὶ ἀμφιλαφῶς τὸ τῆς ἐνανθρω-
πήσεως ἐπράχθη μυστήριον· σαρκὸς γὰρ
καὶ αἵματος μετέσχεν ὁ λόγος· ἵνα καὶ ἀποθα-
νεῖν λέγοιτο σαρκικῶς· καὶ ἡμᾶς ἐγηγέρκῃ
συναποθανόντας καὶ συνεγερθέντας·
εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι
τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἀλλὰ καὶ τῆς ἀνα-
στάσεως ἐσόμεθα κατὰ τὸν ἴσον τῆς πε-
ριωπῆς τρόπον μονῆς εἰς καὶ τοῦτο· ἐπειδὴ γὰρ δι'
ἀνθρώπου θάνατος καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν

ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ ἀδὰμ πάντες ἀποθνή-
σκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ χριστῷ πάντες ζωο-
ποιηθήσονται. ἐπείπερ ἀδὰμ κεχρημά-
τικεν ὁ χριστός· καὶ ὥσπερ ὁ πρῶτος ἀδὰμ
καταδικάσας ἡμᾶς εἰς φθορὰν, οὕτω καὶ
ὁ χριστὸς ἀνακαλεσάμενος εἰς ζωήν· οὐχ ὡς ἁπλῶς ψιλὸς
ἄνθρωπος ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα μὴ καὶ ἐν αὐ-
τῷ μείνωμεν νεκροί· ἀλλ' ὡς θεὸς ἐν σαρκί·
καὶ αὐτὴν ἐπειδὴ τὸ θνητὸν ἵνα θεϊκῶς ἀν-
αστήσῃ τὸν ἴδιον ναόν, συνεγερθῶμεν αὐτῷ:

ἐκ τῆς πρὸς γαλάτας

χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νό-
μου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα· γέγραπται
γὰρ ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ
ξύλου· ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ ἀβραὰμ
γένηται ἐν χριστῷ ἰησοῦ· ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος
λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως· ἄθρει δή μοι κἀν-
τεῦθεν ὅτι γέγονε τοῦ κόσμου σωτήριος ὁ χριστοῦ θάνα-
τος· γενόμενος γὰρ ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα φέρων ὑπο-
μείνας καὶ κρεμασθεὶς ἐπὶ ξύλου, ἵνα
λύσῃ τοῦ κόσμου τὴν ἁμαρτίαν· ἵνα εἰς
τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ ἀβραὰμ γένηται
ἐν χριστῷ ἰησοῦ· τουτέστιν ἵνα δικαιωθῇ τὰ ἔθνη
διὰ πίστεως κατὰ τὴν δοθεῖσαν ἐπαγγελίαν
τῷ ἀβραάμ· ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύ-
ματος λάβωμεν, διὰ τῆς πίστεως· ὅ τε τοίνυν καὶ
τὴν ἐννόμων λέλυκε κατάραν ὁ χριστοῦ θάνατος·
καὶ προὐξένησε τοῖς ἔθνεσι τὴν εὐλογίαν
τοῦ ἀβραάμ· τουτέστι τὴν διὰ πίστεως χάριν
μετόχους δὲ ἀπέφηνε· καὶ τοῦ ἁγίου

τῶν. οὐκ ἀμνοῦ κοινοῦ μόνου, ἀλλ' ὁ θάνατος
αὐτοῦ. προνοεῖν δὲ προσήκει μᾶλλον ὅτι
σὰρξ γενόμενος ὁ λόγος, σαρκικὴν πέπονθεν ὑπὲρ
τοῦ κόσμου. καὶ γέγονεν ἱκανὸν τὸ αὐτοῦ
πάθος εἰς τὴν τοῦ παντὸς λύτρωσιν. ἐκ τῆς
Νυνὶ δὲ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν ἐγε-
νήθητε ἐγγὺς ἐν τῷ αἵματι τοῦ χριστοῦ. αὐτὸς γάρ
ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα
ἕν. καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας
τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον τῶν
ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας. εἰ καὶ τοὺς
ὄντας μακρὰν διὰ τὸ πλανᾶσθαι κατὰ τὸν
κόσμον καὶ ἐν ἀθεότητι διαπρέπειν ἐγγὺς
πεποίηκε τὸ αἷμα χριστοῦ, πῶς οὐκ ἀμφιλα-
τοῖς ἐπὶ γῆς ἡ τοῦ λόγου σάρκωσις συγχέ-
γονε τῷ διῃρημένῳ. καὶ προσοικειοῦ-
σα μὲν τῷ θεῷ τοὺς μακράν. κτίζουσα
δὲ τοὺς λαοὺς εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον διὰ τῆς
αὐτοῦ σαρκός. δέδοται γὰρ εἰς λύτρωσιν τῶν
ἐν ἁμαρτίαις καὶ δι' αὐτοῦ τὰ πάντα κα-
τεκτήσατο τῷ θεῷ καὶ πατρί. καὶ πρὸ τούτ-
ἔτι καὶ ὁ πάλαι κατηργεῖτο νόμος ὡς ὑστε-
ρον αὐτοῦ τῆς πίστεως. δῆλον δὲ ὅτι τῆς ἐν χριστῷ
καὶ εἰ τοῦτό ἐστιν ἀληθές, πῶς ὑστερούμενον
ἡ πίστις ... ὡς θεῷ πεπιστεύκαμεν τῷ χριστῷ

ἐκ τῆς πρὸς Ἑβραίους

Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει. θυσίαν
καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας. σῶμα δὲ κα-
τηρτίσω μοι. ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁ-
μαρτίας οὐκ ηὐδόκησας. τότε εἶπον ἰδοὺ ἥκω

ζήτει τοῦ

ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ
τοῦ ποιῆσαι ὁ θεὸς τὸ θέλημά σου. γεγονὲ μὲν
τῷ κόσμῳ σωτήριον τὸ χριστοῦ πάθος. πλὴν ... ἀμφιλα-
ἰδεῖν. πῶς εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος ... ἦν γὰρ
ἔξω τοῦ κόσμου πρὸ τῆς τε καὶ πῶς τῷ ὄντι
πῶς εἰσελήλυθεν εἰς αὐτὸν ἔξω κόσμου
τυγχάνων καταφαίνεται ὑπάρχων ὑπὲρ πάν-
τα κόσμον ὡς θεὸς μόνος. εἰσελήλυθεν
εἰς αὐτὸν ἄνθρωπος αὐτὸς γενόμενος. τουτέ-
στιν. ἄνθρωπος. οὕτω τε τὴν ὑπὲρ ἡμῶν
προσκομίσαι θυσίαν καὶ ἑαυτὸν ἀναθεὶς
... κε τὴν ὑπομονήν. διὸ καὶ Ἰησοῦς ἵνα ἁγιά-
σῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαὸν ἔξω τῆς
πύλης ἔπαθεν. αἷμα ἀμνοῦ κοινοῦ, τί μακρότερ-
αἴτιον ἡμᾶς ἀποφήνῃ. ἀλλὰ μὴν ἤλασε τὸ
αἷμα χριστοῦ. θεῖον οὖν ἄρα καὶ οὐχ ἁπλῶς ἀνθρώπου.
θεὸς γὰρ ἦν ἐν σαρκὶ τῷ ἰδίῳ αἵματι καθαρί-
ζων ἡμᾶς. ἐκ τῆς πρὸς Τίτον

Εἷς γὰρ θεὸς εἷς καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἄνθρωπος χριστὸς
Ἰησοῦς. ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων.
... ὁμολογουμένως ὁ τοῦ χριστοῦ θάνατος
τῷ κόσμῳ παντί. πλὴν εἰ μὴ ἔστι θεὸς πῶς
ἀνταρκέσειε εἰς τὸ γενέσθαι πάντων ἀντίλυ-
τρον. αὐτὸς καὶ μόνος. ἀλλ' ἀνέκειτο μόνος
ὑπὲρ πάντων ἀποθανὼν ὅτι καὶ ὑπὲρ πάν-
τας ἐστί. θεὸς οὖν ἄρα ἐστὶ τῷ θανάτῳ τῆς ἰ-
δίας σαρκὸς ἀποσφήσας τοῦ κόσμου τὸν
θάνατον. ἐκ τῆς καθολικῆς πέτρου ἐπιστολῆς. ὅτι
ὁ χριστοῦ θάνατος τῷ κόσμῳ σωτήριος.

... ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἀπέθανεν δίκαιος

ὑπὲρ ἀδίκων ἵνα ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ
θεῷ· θανατωθεὶς μὲν σαρκί, ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι·
ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασι πορευθεὶς
ἐκήρυξεν ἀπειθήσασί ποτε. πολλοὶ τῶν ἁ-
γίων ἀνῃρέθησαν προφητῶν. ἀλλ' οὐδεὶς ἐ-
κείνων ὑπὲρ ἁμαρτιῶν ἀποθανεῖν ἐρρέθη,
οὔτε μὴν προσάγειν ἡμᾶς τῷ θεῷ διὰ
τοῦ ἰδίου θανάτου. ἀλλ' οὐδὲ ἐκήρυξέ τις
τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασιν, ὥσπερ πέπραχε
τοῦτο Χριστός· καὶ δι' αὐτοῦ τε καὶ ἐν αὐτῷ λελυτρώ-
μεθα. καὶ τὸ αὐτοῦ πάθος, ἦν τῷ κόσμῳ σω-
τήριον. ἀπέθανε τοίνυν ὑπὲρ ἡμῶν οὐχ ὡς
ἄνθρωπος εἷς ὑπάρχων τῶν καθ' ἡμᾶς. ἀλλ' ὡς θεὸς
ἐν σαρκὶ τῆς ἁπάντων ζωῆς ἀντάλλαγμα
τὸ ἴδιον σῶμα διδούς. Χριστοῦ οὖν παθόντος
ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί, θεὸς γὰρ ὑπάρχων τοῦ θεοῦ τε
Χριστὸς σοφῶς καὶ ἐμφρόνως ὁ μαθητής, σαρκὶ
πεπονθέναι φησὶν αὐτόν. ὑπεξάγων τοῦ πά-
θους τὴν ἀπόρρητον φύσιν ἧς ἀλλότριον τὸ πα-
θεῖν, ἰδίᾳ τοίνυν πέπονθε σαρκί. καίτοι τε
παθεῖν ... εἴθισται ὁ ἐκ θεοῦ λόγος θεὸς ὤν.
ἄρα Χριστὸς θεϊκῶς μὲν ἀπαθής, παθητὸς δὲ κατὰ
τὴν σάρκα:- Ὅτι ὁ τοῦ Χριστοῦ θάνατος σωτήριος τοῦ κόσμου· ἐκ κατὰ Ἰωάννην

Ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶ-
τον. ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν
ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα. καὶ πά-
λιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται αὐτοῖς λέγων. ἐλή-
λυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν. ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου
πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει·

ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, καρπὸν πλείονα φέρει.
ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀμφίλογον ὅτι σέσωσται πᾶς ὁ
κόσμος ἀποθανόντος ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ Ἐμ-
μανουήλ. πλὴν ἐκεῖνο λέγομεν. πῶς
ἀποθανὼν ἐδοξάσθη. καίτοι μᾶλλον μὲν
μὴν ἀδοξίας ἔχει τὸ χρῆμα. ὅθεν καὶ αἰ-
σχύνης καταφρονῆσαι λέγεται γεγονὼς ὑπήκοος
μέχρι θανάτου. ἀλλ' ἴσως ἐρεῖς δεδοξάσθαι
διὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτόν. ὀρθῶς ἔχει καὶ ἀ-
ληθὴς ὁ λόγος. ἆρ' οὖν ἀνεβίω μᾶλλον θεϊκῶς,
ἢ ἀνθρωπίνως; ἀλλ' οἶμαι θεϊκῶς. ὅταν οὖν αὐ-
τὸν ὁ ἐκ θεοῦ λόγος σαρκὶ λέγηται παθεῖν, μὴ αἰσχυ-
νώμεθα τὸ παθεῖν. δόξαν γὰρ ἔχει τὸ τέλος καὶ
τοῦτο θεοπρεπῶς:- Ὅτι εἷς ἐστὶν τοῦ θεοῦ υἱὸς
κύριος Χριστός: ἐκ τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῆς:≈:

Ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοΐ δουλεύω νόμῳ θεοῦ.
τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας. οὐδὲν ἄρα
κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ὁ γὰρ νόμος τοῦ
πνεύματος τῆς ζωῆς ἠλευθέρωσέ με, ἀπὸ τοῦ νό-
μου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. τὸ γὰρ
ἀδύνατον τοῦ νόμου ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς
σαρκός, ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώ-
ματι σαρκὸς ἁμαρτίας. καὶ περὶ ἁμαρτίας
κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί. ἵνα
τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡ-
μῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦ-
σιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. μάχονται μὲν γὰρ ὁ-
μολογουμένως ἀλλήλοις ἡ σὰρξ καὶ τὸ
πνεῦμα. τουτέστι τὸ φρόνημα τὸ σαρκικὸν καὶ
τῶν ἐμφυομένων ἡμῖν ἡδονῶν τὸ κίνημα.

καὶ τοῦ κατατῶν αἰζωῆς ἠλώαιμες· καὶ
ὁ θεῖος ἡμᾶς ἀποφέρων νόμος· εἰ δέ γε τὸ δεῖν
ἐλέγχεται τὸ ἀγαθὸν, ἀλλ' ἡ τῆς σαρκὸς ἐπι-
θυμία κατασκευάζεται πρὸς τὸ ἐναντίον·
λέλυται δὲ μόνον ἐν Χριστῷ τὸ ἀντιστατοῦν· καὶ
τὸ νόσημα μὲν τῆς ἁμαρτίας ὁμολογουμένως κεκρατη-
κε δέ· ὅτου τρόπου διὰ ποίαν αἰτίαν; τὸ ἐ-
πεμψε γὰρ ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν ἐν ὁμοιώματι
σαρκὸς ἁμαρτίας, ἵνα κατακρίνῃ τὴν ἁ-
μαρτίαν ἐν τῇ σαρκί· εἰ ταῦτα οὐ χρεώ-
δης ταύτῃ γέγονεν ἡ τοῦ λόγου σάρκωσις· κατα-
κέκριται γὰρ οὕτω καὶ ἐν τῇ σαρκὶ ἡ μὲν
ἁμαρτία· εἰ δὲ οὐ γέγονε σὰρξ ὁ λόγος, ἀπο-
μεμένηκεν ἀδιόρθωτα τὰ καθ' ἡμᾶς· καὶ
δουλεύομεν τῇ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας· οὐδε-
νὸς ἐν ἡμῖν αὐτὴν καταργήσαντος· οὐκοῦν
ἀναγκαῖον ἄρα φαμὲν τὴν καθ' ὑπόστασιν
ἕνωσιν τοῦ λόγου πρὸς τὴν σάρκα· καὶ
οὐχὶ δὴ μόνην τὴν ἐν προσώποις καὶ κατὰ
θέλησιν, ἤτοι συνάφειαν ἀνθρωπίνην, καθά
φασί τινες. τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα;
εἰ ὁ θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν; ὅς γε τοῦ
ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν
πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ
σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσεται; εἰ τὸν
ἴδιον υἱὸν δοῦλον δὲ ὅτι τὸν ἐκ τῆς οὐσίας
αὐτοῦ δέδωκεν ὑπὲρ ἡμῶν ὁ θεὸς καὶ πατήρ·
πέπονθε δὲ κατὰ σάρκα καὶ οὐ φύσει θεό-
τητος· ἴδιον ἄρα ἦν αὐτοῦ τὸ πεπονθὸς σῶ-
μα, ἵνα καὶ αὐτὸς νοῆται παθὼν οἰκονομικῶς,

ὁ πατὴρ οὐκ εἴδως· τὸ τοίνυν ἀπομερίζειν
εἰς δύο τὸν ἕνα, δυσσεβές· οὐκέτι γὰρ ἴδιον
ὁ ἀδελφὸς κεῖται διδοὺς ὑπὲρ ἡμῶν ὁ πατήρ· ἀλλ' ἕτερον
ἴσμεν ἄνθρωπον διῃρημένως. καὶ οὐχὶ δὴ μόνον τῆς
ὡς ἐν τῇ προσλήψει σαρκὸς ὁ ἐκ θεοῦ λόγος·
τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν θεοῦ; θεὸς ὁ
δικαιῶν· τίς ὁ κατακρινῶν; Χριστὸς ὁ ἀπο-
θανὼν ——— καὶ ἐγερθεὶς, ὃς ἐστὶν ἐν δεξιᾷ
τοῦ θεοῦ, ὃς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν· εἰ δὲ
δικαιοῖ τῇ πίστει Χριστός· θεὸς δὲ ἐστὶν ὁ δικαιῶν· θεὸς
ἄρα καθὸ ὁ λόγος· καὶ εἴπερ ἐστὶν ἐν δεξιᾷ
τοῦ θεοῦ καὶ τοῖς θρόνοις καὶ ἐγηγερμένος συγκά-
θηται τῷ πατρί· ἴδιον ἄρα τοῦ λόγου τὸ σῶ-
μα ἐστὶν ὡς ἐδέξατο· γὰρ οὕτως τὸ περὶ μέρους
ἀναληφθεὶς σαρκὸς ὡς υἱὸς καθέζεται.
καὶ εἰ γέγονε σὰρξ ὁ λόγος· ἡ δὲ ἐκ πίστεως
δικαιοσύνη οὕτως λέγει· μὴ εἴπῃς ἐν τῇ
καρδίᾳ σου, τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν;
τοῦτ' ἔστι Χριστὸν καταγαγεῖν· ἢ τίς καταβήσεται
εἰς τὴν ἄβυσσον; τοῦτ' ἔστι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν
ἀναγαγεῖν· ἀλλὰ τί λέγει; ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν, ἐν τῷ
στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τοῦτ' ἔστι
τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν· ὅτι ἐὰν
ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου κύριον Ἰησοῦν καὶ πι-
στεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ θεὸς ἤγειρεν
αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· καρδίᾳ γὰρ πι-
στεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολο-
γεῖται· εἰ κατὰ τὸ τισὶ δοκοῦν ἀνθρωποφό-
ρος νοεῖται Χριστὸς καὶ μόνην ἔχων τὴν ἐν προσώ-
πῳ ἕνωσιν πρὸς τὸν ἐκ θεοῦ λόγον, τίνος ἕνεκα

πιστεύοντες εἰς αὐτὸν ὡς εἰς κύριον ὁμολογοῦν-
τες δέ, καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν αὐτοῦ
δικαιούμεθα τῇ πίστει τῇ εἰς αὐτόν. περαί-
νεται δὲ ἡ πίστις ὡς εἰς θεὸν δηλονότι ἀναμφιλέ-
τοι γαροῦν καθ᾽ ὑπόστασιν ἑνώσεως τοῦ θεοῦ λό-
γου πρὸς τὰ ἀνθρώπινα. ἕνα γὰρ οὕτω Χριστὸν ὡς
κύριον κατὰ φύσιν ὁμολογήσομεν. καὶ τῆς αὐτοῦ
σαρκὸς τὴν ἀνάστασιν ἐπιγινώσκοντες, ὡς
εἰς θεὸν πιστεύοντες δικαιούμεθα. οὐδεὶς γὰρ
ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ· καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει.
ἐάν τε οὖν ζῶμεν, τῷ κυρίῳ ζῶμεν. ἐάν τε ἀπο-
θνήσκωμεν, τῷ κυρίῳ ἀποθνήσκομεν. ἐάν τε
οὖν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ κυρίου ἐσμέν.
εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς ἀπέθανε καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ
νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. πεφώ-
νηκέ που τοῖς ἐξ ἐθνῶν ὁ μακάριος Παῦλος·
νῦν δὲ γνόντες θεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες
ὑπὸ θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ
καὶ πτωχὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, οἷς πά-
λιν ἄνωθεν δουλεύειν θέλετε. λελυτρωμέ-
νοι διὰ τῆς πίστεως τῆς εἰς Χριστόν, ἐκ τῆς τῶν
στοιχείων δουλείας. καὶ εἰς τὸ δουλεύειν ἠνέ-
χθημεν, θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ. εἰ δὲ καὶ
ἀπέθανεν ὁ Χριστὸς ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζών-
των κυριεύσῃ καὶ αὐτῷ ζῶμεν ὡς θεῷ ζῶντι
καὶ ἀληθινῷ, πῶς οὐκ ἀναμφιλέκτως αὐτῷ λόγῳ
ἡ πρὸς σάρκα γέγονεν ἕνωσις ἀληθῶς; εἰς
αὐτὸν γὰρ ἀποθανὼν κεκυρίευκε καὶ ζών-
των καὶ νεκρῶν:- ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους α΄:
Ἔπινον γάρ φησιν ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης

πέτρας· ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστός. τὸ Χριστοῦ ὄνομα
τέθειται τῷ Ἐμμανουήλ, ὅτε γεγένηται διὰ
τῆς ἁγίας παρθένου. πῶς οὖν αὐτὸς ἦν ἡ πέ-
τρα ἡ ποτίζουσα τὸν Ἰσραήλ; ἀλλ᾽ ἔστι δηλονότι
Χριστὸς καὶ υἱὸς, οἶδε μὲν αὐτὸ τὸ γράμμα τὸ ἱερὸν
νομίμως γὰρ ὁ λόγος σὰρξ πάλιν αὐτὸς ἐστίν
ἵστησιν ἐκ πέτρας τῆς οἰκείας φύσεως εἰς τὸ
ὑπερέχον ἀπονομοῦ καὶ ἀπὸ καινῶν, διὰ τὸ μέ-
τρον τῆς οἰκονομίας:- ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους β΄:
ὥστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν
κατὰ σάρκα· εἰ δὲ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρ-
κα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. τί δὴ
ἄρα φησὶν ὁ Παῦλος; ἄρα Χριστὸν ἀρνεῖται μετὰ
τὴν ἀνάστασιν, οὐκ οἶδεν αὐτὸν ἐγηγερμέ-
νον σαρκὶ καὶ ἀναληφθέντα μετὰ ταύτης
εἰς τὸν οὐρανόν; καὶ τίς ἂν φαίη τοῦτο τολμῶν;
οὕτω γὰρ οἶδε καὶ ἀναληφθέντα καὶ ἥξοντα
κατὰ καιροὺς ὃν τρόπον ἀναβέβηκεν
εἰς τὸν οὐρανόν. πῶς οὖν οὐκ οἶδε φησὶ κατὰ
σάρκα υἱόν; ὅτι μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνα-
βίωσιν οὐκέτι τῶν τῆς σαρκὸς ἐστὶ μετέχων,
ἀλλ᾽ ὡς ἐκ θείας ὑπεροχῆς ἀμείνονα αὐτὸν
εἰδέναι καὶ ὁμολογεῖν. οὕτω γὰρ ἐπληρώθη
τῆς οἰκονομίας. ἐκπεραίνεται τὸ κατὰ σάρκα
ἵνα σωθῶμεν τε γεγονὼς ἄνθρωπος ὁ μονογενής. ἡ
δὲ πίστις μετὰ τὸ μυστήριον ἀφορῶμεν ἐστὶ θεός, ἀλλ᾽ εἰ-
ναι αὐτὸν ὁμολογεῖν. ἢ ἀπὸ γῆς τοῦ κεκενῶσθαι
διὰ τὴν σάρκα. εἷς οὖν Χριστὸς υἱὸς καὶ κύριος. γι-
νώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
ὅτι δι᾽ ἡμᾶς ἐπτώχευσε πλούσιος ὢν ἵνα ὑμεῖς

τῆς ἐκείνου πτωχείας πλουτήσητε· εἰ μόνον ἄν-
θρωπος ὁ Χριστὸς καὶ οὐ καθεὶς μὲν ὡς ἀληθῶς τὴν ὑπὲρ
τὸν θεὸν λόγον πλούσιος ὢν ὡς θεός, πῶς ἐπτώ-
χευσε· πῶς δὲ ὁμοίως ὅτι τῆς ἀνθρωπότητος
πλούτου· εἴρηται γὰρ δὲ ἀνθρώπων παντὶ τῇ γὰρ ἔχ-
ειν ὃ οὐκ ἔλαβεν· ἀλλ' ἐπτώχευσε πλούσιος
ὢν ὡς θεός· ἐπτώχευσε μετὰ τῆς ἀνθρωπο-
μένην πρέπει ὡς οἰκειωσάμενος οἰκονομι-
κῶς· ὁ πλούσιος ἀληθῶς ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος
εἷς ἄρα Χριστὸς καὶ υἱός· καὶ πλούσιος μὲν ὡς
θεός· πτωχὸς δὲ ὅτι γέγονεν ἄνθρωπος, ἵνα καὶ ἡμεῖς
πλούσιοι δι' αὐτόν:- ἐκ τῆς πρὸς Γαλάτας:

Παῦλος ἀπόστολος οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ δι' ἀνθρώπου
ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγεί-
ραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· ἆρα οὐκ ἀνθρωπ[illegible] ὁ θεὸς ἐνανθρω-
πήσεως τῆς καὶ ἐν μαρτυρίῳ ἐξ ἀμφοῖν ἀπο-
φαίνει δι' αὐτοῦ τῆς ἡμῶν σωτηρίας καὶ κύριον ὁμολογεῖ
ἔφησεν γὰρ ἀπόστολος, οὔτε ἀπ' ἀνθρώπων
οὔτε δι' ἀνθρώπου προστέθεικε δὲ ὅτι ἀλλὰ διὰ
Ἰησοῦ Χριστοῦ καίτοι πῶς οὐκ οἶδεν ἄνθρωπον ὄντα
ὁ οὕτω τοῖς ἀνθρώποις ἅπασαν τὴν ὑπόσχεσιν κη-
ρύξας αὐτόν· ἀλλ' οἶδεν ὄντα οὐκέτι ἄνθρωπον
ἁπλῶς· ἐνηνθρωπηκότα δὲ μᾶλλον τὸν
ἐκ θεοῦ λόγον· καὶ οὐ θεὸν ἐν ἀνθρώπῳ νοούμενον,
ἀλλ' ὡς αὐτὸ χρῆναι γενόμενον ἄνθρωπον, μέ-
νοντα εἶναι θεόν· ὁ γὰρ νοῶν λέγει παρ' ἀνθρώπου
μὴ ἀπεστάλθαι ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πῶς οὐχὶ
πᾶσιν ἐμφανές ἐστιν ὅτι καὶ θεὸν αὐτὸν οἶδεν ἀ-
ληθινὸν μετὰ τοῦ ἐν σαρκὶ γενέσθαι καὶ κ[illegible]-
θῆναι· σημαίνει τοίνυν αὐτόν, οὐκ ἀπο

τῶν τῆς κενώσεως μέτρων· ἀλλὰ ἐκ τῆς θείας
αὐτοῦ καὶ κατὰ πάντων ὑπεροχῆς. ὅτε
ἦμεν νήπιοι ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου,
ἦμεν δεδουλωμένοι· ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλή-
ρωμα τοῦ χρόνου ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν
υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενό-
μενον ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐ-
ξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν·
τίνα οὖν ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς καὶ πατήρ; ὃς καὶ γέ-
γονεν ἐκ γυναικός· γέγονε δὲ καὶ ὑπὸ νό-
μον· ἆρ' οὐχὶ φάναι πρέπει καὶ περινοεῖν
ἄξιον ὅτι ἐξαπέστειλεν ἐκεῖνον, ὃς οὐκ ἂν γέ-
γονεν ἐκ γυναικὸς οὐδ' ἂν ἔπραξεν ὑπὸ νό-
μον· εἰ μὴ μεμένηκεν ὅπερ ἦν, ἐξ ὧν δῆ-
λον ὅτι σαρκὸς καὶ αἵματος· ἀλλὰ ἔφη σα-
φῶς ὁ λόγος· ὁ γὰρ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος, γέγονεν
ἐκ γυναικὸς κατὰ σάρκα ὁ τοῦ νόμου κύρι-
ος ὡς θεός, γέγονεν ὑπὸ νόμον, ἵνα γένηται
καὶ ἀδελφὸς τοῖς ὑπὸ νόμον· οὕτω γὰρ
ἀπολαύομεν ἡμεῖς τὴν υἱοθεσίαν, ὥστε
εἰ καὶ γέγονεν ὑπὸ νόμον καὶ ἐκ γυναικός,
οὐδὲν ἧττον ἦμεν ἀδελφοὶ τῷ κατὰ φύσιν υἱῷ
καὶ θεῷ· ἐπειδὴ δὲ υἱοί ἐσμεν διὰ τοῦτο Χριστὸν
κατεπλουτήκαμεν· ἀπόδειξιν δὲ ποιεῖ-
ται σαφῆ τοῦ πράγματος ὁ μακάριος Παῦλος
προσεμφανίζων εὐθύς· ὅτι δέ ἐστε υἱοί, ἐξα-
πέστειλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς
καρδίας ὑμῶν κρᾶζον ἀββᾶ ὁ πατήρ· πῶς
οὖν τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ γυναικὸς καὶ ὑπὸ νόμον τοῦ
υἱοῦ ἐστι πνεῦμα τοῦ υἱοῦ, καὶ κρᾶζον ἀββᾶ ὁ

πατὴρ εἰ μὴ θεὸς ὁ χριστὸς εἰς ὃν καὶ ἡμεῖς :~ ἐκ τῆς πρὸς Κορινθ:
εἷς κύριος· μία πίστις· ἓν βάπτισμα· εἷς θεὸς
καὶ πατὴρ πάντων· καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν
πᾶσιν ἡμῖν· ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις
κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ χριστοῦ· διὸ
λέγει ἀναβὰς εἰς ὕψος ᾐχμαλώτευσεν αἰχμα-
λωσίαν· καὶ ἔδωκε δόματα τοῖς ἀνθρώποις·
τὸ δὲ ἀνέβη τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη
εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς· ὁ καταβὰς αὐ-
τός ἐστι καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν
οὐρανῶν ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα· ἀθρεῖ
δή μοι πάλιν ὁ θεῖος ἐν τούτῳ λόγος σαφέστατα
τε· καὶ ἐναργῶς ἀποφαίνει· εἰδὼς καὶ δυ-
νάμενον ὅτι χριστὸς καὶ κύριος εἷς· καθ' ἕνωσιν οἰκο-
νομικὴν συνενεχθεὶς τοῦ λόγου πρὸς τὸ
ἀνθρώπινον· εἷς γὰρ ἐξ ἀμφοῖν ὁ ἀληθῶς ἐστι·
πᾶσι εἷς κύριος· πᾶσι δὲ μία πίστις, ἡ πρὸς
ἓν ἐστὶ τὸ βάπτισμα· εἰ γὰρ υἱοὶ δύο, δύο
πάντως καὶ κύριοι· διττὴ καὶ ἡ πίστις ις
δίχα ἐστὶ τὸ βάπτισμα· εἰς τίνα αὐτὸ δὲ πε-
πιστεύκαμεν· ἢ εἰς τίνος ὀνόματι βεβαπτίσμε-
θα· ἀλλὰ μὴν εἷς κύριος· μία πίστις· ἓν βά-
πτισμα· περιττὸν δὴ λοιπὸν οὖν ἄρα ὅτι καὶ εἷς
υἱὸς κἂν εἰ νοοῖτο καθ' ἡμᾶς γεγονὼς ὁ μονο-
γενής· τίς δὲ ὅλως ὁ ἀναβὰς εἰς ὕψος; ἢ τίς
ὁ κατελθὼν εἰς τὰ κατώτατα μέρη τῆς γῆς
οὐκοῦν αὐτὸς κατέβη μὲν, ἄνθρωπος καθῆκε
γὰρ ἑαυτὸν εἰς κένωσιν καὶ τεταπείνωκεν
γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου· ἀν-
ῆκε δὲ μετὰ τῆς σαρκὸς ὑπεράνω πάντ(ων)

τῶν οὐρανῶν· ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα:~ ἐκ τῆς πρὸς Φιλιππησίους:
ἕκαστοι τοῦτο φρονείσθω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν χριστῷ
Ἰησοῦ· ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἁρπαγμὸν
ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ· ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκέ-
νωσε μορφὴν δούλου λαβών· ἐν ὁμοιώματι
ἀνθρώπων γενόμενος καὶ σχήματι· εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος
ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος,
μέχρι θανάτου· θανάτου δὲ σταυροῦ· διὸ ϛ
ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε· καὶ ἐχαρίσατο αὐ-
τῷ ὄνομα, τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα· ἵνα ἐν τῷ
ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων
καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων· καὶ πᾶ-
σα γλῶσσα ἐξομολογήσηται ὅτι κύριος Ἰησοῦς χριστὸς
εἰς δόξαν θεοῦ πατρός· ἀμήν· συνίεις ὅπως
τὸν ἐν μορφῇ τοῦ θεοῦ ὑπάρχοντα θεὸν λόγον,
οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσασθαι φησὶ, τὸ εἶναι ἴ-
σα θεῷ· ἔχων γὰρ τὸ εἶναι κατὰ φύσιν ἐν ἰσό-
τητι τοῦ πατρὸς, κεκένωκεν ἑαυτὸν καὶ μορ-
φὴν δούλου λαβὼν· τουτέστιν ἄνθρωπος γεγονὼς
καὶ ὁ μένων ἐν εἴδει τῷ καθ' ἡμᾶς εὑρεθεὶς,
τεταπείνωκεν ἑαυτὸν· ἐπειδὴ καὶ αὐτὸν
ὑπομεμένηκε τὸν σταυρόν· ὑψῶσθαι φησὶ
αὐτόν· δεδόσθαι δὲ αὐτῷ καὶ τὸ ὄνομα, τὸ
ὑπὲρ πᾶν ὄνομα· ὥστε καὶ πᾶν γόνυ κάμψαι.
καὶ πᾶσαν αὐτῷ γλῶσσαν ἐξομολογή-
σασθαι· πῶς οὖν ὁ ἐν μορφῇ καὶ ἰσότητι
τοῦ θεοῦ καθῆκε μὲν ἑαυτὸν εἰς κένωσιν· ὑ-
ψῶσθαι δὲ μετὰ τοῦτο λέγεται· ἆρ' οὐχὶ περι-
δηλότατον τοῦ χριστοῦ μυστήριον, θεὸς γὰρ ὢν,
φύσει γέγονεν ἄνθρωπος ἐν ταπεινώσει· ὡς μὲν

κεκρυμμένοι τε γενόμενοι δὲ καθήκει· εἰς τὴν μερίδα
τοῦ δόξαν ἀνάγραφοι τε καὶ μετὰ σαρκὸς καὶ
γενέσθαι ἀντὶ τοῦ ἠξιοῦσθαι τῆς οἰκονομίας· καὶ
χρηματίζομεν αὐτῇ τῇ φύσει τοῦ λόγου· εἷς
οὖν ἄρα Χριστὸς θεὸς ἐν ἀνθρωπότητι· ἴσμεν τὰ
τῆς ἀνθρωπότητος ὑπερέχων ὁ ἡμῶν:- ἐκ τῆς πρὸς Κολ(οσσαεῖς)

Εὐχαριστοῦντες τῷ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς
εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν
τῷ φωτί· ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας
τοῦ σκότους· καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν
τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ· ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν
ἀπολύτρωσιν· τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρ-
τιῶν· ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ, τοῦ ἀοράτου
πρωτότοκος πάσης κτίσεως· ὅτι ἐν αὐτῷ
ἐκτίσθη τὰ πάντα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ
τῆς γῆς· τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα· εἴτε θρόνοι
εἴτε κυριότητες· εἴτε ἀρχαί· εἴτε ἐξουσίαι·
τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτι-
σται· καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων καὶ τὰ
πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε· καὶ αὐτός ἐστιν
ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας·
ὅς ἐστιν ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν·
ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων· ὅτι
ἐν αὐτῷ ηὐδόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα
κατοικῆσαι· καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλά-
ξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν· εἰρηνοποιήσας
διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ· εἴτε τὰ
ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ἰδοὺ δὴ πά-
λιν εἰκόνα μὲν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου φησὶ
αὐτὸν· ἐκτίσθαι δὲ δι' αὐτοῦ θρόνους καὶ ἀρ-

χάς· καὶ κυριότητας διαμεμαρτύρηται σαφῶς
καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα καὶ ἐν αὐτῷ συνε-
στάναι λέγει· καὶ αὐτὸν εἶναι τὴν κεφαλὴν
τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας καὶ πρωτότο-
κον ἐκ τῶν νεκρῶν· τίς οὖν ἄρα ἐστὶν ἡ εἰκὼν
τοῦ θεοῦ ὁ κτίστης τῶν ὅλων· εἰ μὴ αὐτὸς ὁ μο-
νογενὴς τοῦ θεοῦ υἱός· ὃς καὶ γέγονε πρωτότοκος
ἐκ νεκρῶν· ὡς ἀποθανὼν σαρκὶ τῇ ἰδίᾳ
καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον τῇ τινος ἑτέρου· εἷς
οὖν Χριστὸς καὶ υἱὸς θεός τε ὁμοῦ· καὶ ἄνθρωπος:-

ἐκ τῆς πρὸς Ἑβραίους:

Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θεὸς
λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφή-
ταις ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων, ἐλά-
λησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ· ὃν ἔθηκε κληρονόμον
πάντων· δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησε·
φύσει τῶν ὅλων κύριος μετὰ τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς
ὁ μονογενὴς αὐτοῦ λόγος εἶναι πεπίστευ-
ται· τίθεται δὲ κληρονόμος· ὅτι γέγονε
σάρξ· εἴρηται γὰρ πρὸς αὐτὸν ὡς καὶ
θέλημα ἄνθρωπον πεφηνότα δι' ἡμᾶς· αἴτησαι
παρ' ἐμοῦ καὶ δώσω σοι ἔθνη τὴν κληρο-
νομίαν σου· ἀλλὰ δι' αὐτοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ κληρο-
νόμου διὰ τὸ ἀνθρώπινον· καὶ αὐτοῖς πε-
ποιῆσθαι τοὺς αἰῶνάς φησιν εἰς τὸ τοῦ
λόγου πρεσβύτατον τοῦ πράγματος ἔχων
τὴν ἀναφοράν· εἷς οὖν ἄρα Χριστὸς καὶ υἱὸς ὁ
αὐτὸς θεός τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπος· ὃς ὢν δόξης
ἀπαύγασμα· καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑπο-
στάσεως αὐτοῦ· φέρων τε τὰ πάντα τῷ

ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καθαρισμὸν
τῶν ἁμαρτιῶν ποιησάμενος· ἐκάθι-
σεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς,
τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων,
ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονό-
μηκεν ὄνομα. τὸ ἀπαύγασμα τῆς δόξ(ης)
ὁ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως τοῦ θεοῦ καὶ πα(τρὸς)
τουτέστιν ὁ ἐξ αὐτοῦ κατὰ φύσιν υἱὸς μονο-
γενής· τίμα τερότων καθαρισμὸν τῶν ἁ-
μαρτιῶν ἡμῶν ποιησάμενος· δῆλον δὲ ὅτι
διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος αὐτοῦ κεκάθικεν ἐν
δεξιᾷ τοῦ πατρός· καὶ κρείττων γενέσθαι λέγε-
ται τῶν ἀγγέλων· καίτοι κατὰ φύσιν καὶ τῆς
τῆς θεότητος ὑπερέχει τὰ πάντα μακρῶν
οὐ κοινῶς καὶ ἁπλῶς [illegible] κτήσει κενῶς
θεὸς τὴν ἀόρατον κτίσιν· ὁ αὐτὸς ὢν ἀπαύγασμα
καὶ χαρακτὴρ καὶ ἐργασάμενος τῶν ἁμαρ-
τιῶν ἡμῶν τὸν καθαρισμόν, αἵματι τῷ
ἰδίῳ. εἷς οὖν ἄρα Χριστὸς καὶ υἱὸς καὶ κύριος· ὅ τε
γὰρ ἁγιάζων φησὶ καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ ἑ-
νὸς πάντες· δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνε-
ται αὐτοὺς ἀδελφοὺς καλεῖν λέγων· ἀπαγ-
γελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου. τὸ
κατὰ φύσιν ἅγιον οὐχ ἁγιάζεται· ὅτι μὴ
ἔστι πρὸς δεῖ ἁγιασμοῦ τὸ γε μὴν ὥσπερ
μεθέξει τῇ παρ' ἑτέρου γεγονὸς ἅγιον, ἁγιά-
ζειν ἑτέρους οὐ δύναται· πῶς οὖν ὁ αὐτὸς ἁγιά-
ζει καὶ ἁγιάζεται ζητητέον· ἁγιάζει τοίνυν
ὡς θεὸς ἰδίως ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς ἑαυτοῦ τὸ ἁγι-
ζειν δύνασθαι λαχών· ἁγιάζεται δὲ, μὴ

ὧν καὶ τὸ ἀνθρώπινον. εἷς οὖν ἄρα Χριστὸς καὶ υἱὸς
καὶ κύριος· ἁγιάζων μὲν θεϊκῶς· ἁγιαζόμενος
δὲ μεθ' ἡμῶν ἀνθρωπίνως. κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς
λεγομένοις· τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐ-
κάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύ-
νης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ
τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς ἣν ἔπηξεν ὁ κύριος καὶ οὐκ
ἄνθρωπος. πᾶς γὰρ ἱερεὺς καθά φησιν ὁ μακάριος
Παῦλος εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσί-
ας παραλαμβάνεται· οὐχ ἑαυτοῖς τελοῦσι τὰς
λατρείας οἱ καλούμενοι πρὸς ἱερωσύνην·
θεῷ δὲ μᾶλλον ὡς τὸ παρὰ πάσης κτίσεως ὀφει-
λόμενον σέβας. ὁ δὲ θεῷ λειτουργῶν οὐκ ἐν ἴσῳ
μέτρῳ κείσεται θεοῦ· οὐ γὰρ μόνῳ τὴν αὐτοῦ καὶ
μόνῳ πρέπουσαν φορεῖ δόξαν· ἔσται πῶς
ἀρχιερεὺς ἡμῶν γεγονὼς ὁ Χριστὸς ἐν δεξιᾷ καθῆσθαι
τοῦ θεοῦ· καὶ τὸν θρόνον ἔχει τῆς μεγαλωσύνης
ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ τῶν ἁγίων ἐστὶ λειτουρ-
γὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἄνω καὶ ἀληθινῆς·
ἑαυτὸν καὶ ὑπὲρ προσκομίζων τὰς παρα-
πάντων λατρείας· εἷς οὖν ἄρα ἐστὶ Χριστὸς καὶ υἱός
καθήμενος μὲν θεϊκῶς ἐν τῷ τῆς ἰδίας θεό-
τητος θρόνῳ· κεχρηματικὼς δὲ καὶ ἱερεὺς
καὶ λειτουργὸς οἰκονομικῶς διὰ τὸ ἀνθρώπινον·
τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς τοσοῦτον ἔχοντες περι-
κείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων· ὄγκον ἀ-
ποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁ-
μαρτίαν δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκεί-
μενον ἡμῖν ἀγῶνα· ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς
πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν· ὃς ἀντὶ

ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς, ὑπέμεινε σταυρὸν
αἰσχύνης καταφρονήσας· καὶ ἐν δεξιᾷ τοῦ
θρόνου τοῦ θεοῦ κεκάθικε. ὁ κοινὸς ἡμῶν ὁ Χριστὸς
καὶ οὐχὶ θεὸς ἀληθινὸς ἐν σαρκί [illegible] τε καὶ καθὼς,
ποιῶν αὐτῷ προσκεῖσθαι φησὶ τὴν χαρὰν ἵνα
πῶς κεκάθικεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τοῦ
θεοῦ· ἀλλὰ μὴν προύκειτο αὐτῷ χαρὰ ἵνα
γὰρ ἐστὶ μὲν ἀκαταλήκτοις θυμηδίαις, ἡ δὲ
[illegible] ταύτης φύσις. ὑπέμεινε δὲ σταυρὸν, τὸ σταυ-
ρωθῆναι δυνάμενον ἰδίαν ποιησάμενος σῶ-
μα. καὶ αὐτὸς ὁ σταυρωθεὶς μὲν κεκάθικεν ἐν δε-
ξιᾷ τοῦ θεοῦ καὶ πατρός· εἷς ἄρα κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς σταυ-
ρωθεὶς μὲν ἀνθρωπίνως, συνεδρεύων δὲ τῷ πατρὶ θεϊκῶς.
Ὅτι εἷς Ἰησοῦς καὶ κύριος: ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην:
Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου· καὶ
οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ· οὐδὲ
τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱός· καὶ ᾧ ἂν βούλη-
ται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. οὐδὲν πρόσκειται τ[illegible]
τὸν υἱὸν εἰ μὴ μόνου τοῦ πατρὸς, πῶς ἀθετοῦ-
σι τινὲς τὴν τοῦ πατρὸς μαρτυρίαν· ὑπέδει-
ξε γὰρ τὸν ἴδιον υἱὸν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ λέγων· οὗ-
τός ἐστιν ὁ υἱός μου, ἐν ᾧ ηὐδόκησα· ἀλλ' οὔτι
γυμνὸν μὲν σαρκὸς δείκνυσι τὸν ἴδιον λόγον· ἀλ-
λ' ἑνωθέντα σαρκί· καὶ οὐκ εἴρηκεν ὅτι ἐν τού-
τῳ ἐστὶν ὁ υἱός μου· ἀλλ' οὗτός ἐστιν ὁ μετὰ σαρκὸς
εἷς ἄρα καὶ κύριος. καὶ ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν
ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον·
ἐν τῷ κόσμῳ ἦν καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένε-
το· καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω· εἰς τὰ ἴδια
ἦλθε· καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον· θεολο-
γίας ἀρ[χὴ] οὗτος καὶ διὰ τοῦ φωτὸς τοῦ ἀληθινοῦ
τοῦ φωτίζοντος πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν
κόσμον, ἅπαντα καὶ μὴν καὶ αὐτὸν πεποίηκε
τὸν κόσμον· εἰς τὰ ἴδια φησὶν αὐτὸν ἐλθεῖν·
ἦλθε δὲ γεγονὼς ἄνθρωπος ὁ μονογενὴς θεὸς πρὸς
ἰδίους· καὶ πρό γε τῶν ἄλλων, τοῖς ἐξ αἵ-
ματος Ἰσραήλ· ἅτε τοίνυν αὐτὸς ἐστὶ τὸ φῶς τὸ ἀ-
ληθινόν· ὁ δὲ οὗτος ὁ πάντων θεός· καὶ αὐτὸς ἐστὶ μετὰ
σαρκὸς ὁ ἐλθὼν εἰς τὰ ἴδια· πῶς οὐ καὶ
μελετῶμεν ἕνα Χριστὸν καὶ υἱὸν ὁμολογεῖν· καὶ ὁ λόγος
σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν· καὶ
ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μο-
νογενοῦς παρὰ πατρὸς, πλήρης χάριτος καὶ
ἀληθείας. εἰ γέγονε σὰρξ ὁ λόγος, τουτέστι
παραπλησίως ἡμῖν μετέσχεν αἵματος
καὶ σαρκός· καὶ σπέρματος Ἀβραὰμ ἐ-
πελάβετο· ἵνα κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς
ὁμοιωθῇ· πῶς ἡμῖν ἐνδοιάσει τις ὅτι μονογε-
νὴς ὁ λόγος· καὶ σὰρξ γέγονεν· ἄτρεπτος γὰρ ἡ τοῦ
λόγου φύσις· καὶ εἰ κεχρημάτικεν ἡμῶν
ἀδελφὸς, πῶς μονογενοῦς ἔχει δόξαν; οὐ
κοινῶν· καὶ γὰρ εἰ γέγονε σὰρξ, οὐδὲν ἧττον ἐστὶ
θεὸς· καὶ μονογενὴς υἱός· ὡς θεὸς πρὸ τούτου,
δι' αὐτὸν ἡμῖν ὁμοιωθείς. Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ
αὐτοῦ· καὶ κέκραγε λέγων· οὗτος ἦν ὃν εἶπον·
ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέ-
γονεν· ὅτι πρῶτός μου ἦν. ὅτι ἐκ τοῦ πληρώ-
ματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν. Ἰωάννης
φησὶ περὶ τοῦ Χριστοῦ ὅτι ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος
τουτέστιν ὁ μετ' ἐμὲ φανερούμενος ὁ αὐτὸς διε-

κέκραγε· δηλῶν ὅτι γέγονεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ· τουτέστι
πρεσβεύων κατά τε τὴν δόξαν, καὶ τὸ ἔργον καὶ ἐν
ὑπεροχῇ· εἴπερ ὡς θεὸς πρὸς οὐδὲν ὁ μετ' αὐτὸν
παρ' αὐτοῦ καταχεόμενον· ὅτι θεὸς ἦν ὁ λόγος
καὶ γέγονε σάρξ· ἔχων μὲν τὸ πρωτεύειν κα-
θὸ λόγος ἐστί· διαπρέπων δὲ κατὰ τὸ σαρκικόν·
καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ πάντες με-
τεσχήκασιν οἱ ἅγιοι· πλήρης δὲ μόνον ἐστὶ
τὸ θεῖον· καθά φησι διὰ τοῦ ἡσαΐου φωνῆς·
πλήρης εἰμί· αὐτὸς καὶ μόνος τοῦ ὡς δόξη λέγ-
πληρώματος ἑαυτοῦ, μετόχους ἀποτελεῖ
ἑτέρους· ὁ ἐπέκεινα δὲ τοῦτο· εἷς ἄρα ἐστὶ
υἱὸς καὶ κύριος ὁ ἐκ θεοῦ λόγος γενόμενος σὰρξ καθ'
θεὸς τίς ὁ μου, καὶ ἄνθρωπος. ἔχει δὲ τὴν διὰ μόνου
τοῖς φθέγξασιν ἄρρητον· αὐτός ἐστι περὶ οὗ γέγραπται
ὅτι ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθεν
μου γέγονεν ὅτι πρῶτός μου ἦν· ἰδοὺ γὰρ ἀρ-
δραμῶν λέγων αὐτὸν καὶ ἐρχόμενον ὀπίσω ἀπο-
τον εἶναι φησὶν ὡς θεόν· ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος καὶ
θεὸς ἦν ὁ λόγος· καὶ ἐμαρτύρησεν ἰωάννης λέγων· ὅ-
τι τεθέαμαι τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ὡσεὶ περι-
στερὰν ἐξ οὐρανοῦ καὶ μένον ἐπ' αὐτόν· κἀγὼ
οὐκ ᾔδειν αὐτόν· ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτί-
ζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς
τὸ πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν,
οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι ἁγίῳ· κἀγὼ
ἑώρακα καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν
ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ· ὁρᾷς σαφῶς πῶς καὶ ἐναργῶς
ἐν τούτοις τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν τὸν χριστὸν δεχόμε-
νον μὲν ἀνθρωπίνως τὸ πνεῦμα διὰ τὴν μετὰ σαρ-

κὸς οἰκονομίαν· πλουσιοδότης δὲ ὤν, ἐπὶ χάρισι δὴ ἡ-
μᾶς· βαπτίζων δὲ θεϊκῶς ἐν τῷ ἁγίῳ πνεύματι·
τίνι γὰρ ἀνθρώπων ἔδοξε τὸ χορηγεῖν δύνασθαι τὴν
τοῦ πνεύματος χάριν· πλὴν ὅτι τῷ φύσει τε καὶ ἀ-
ληθῶς ὄντι θεῷ· εἷς οὖν ἄρα χριστὸς καὶ υἱὸς καὶ
μαρτυρήσει λέγων ὁ θεσπέσιος βαπτιστής· κἀγὼ ἑώρα-
κα καὶ μεμαρτύρηκα· ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ
θεοῦ· οὗτος δὲ ποῖος; ὃν τεθέαται μὲν ἀνθρωπίνως
τὸ πνεῦμα δεχόμενον· οἶδε δὲ βαπτίζοντα
θεϊκῶς ἐν τῷ ἁγίῳ πνεύματι· εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον
ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἴπω ὑμῖν
τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε· καὶ οὐδεὶς ἀναβέ-
βηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· καίτοι τῆς ἁγίας
σαρκὸς γεννηθείσης ἐκ γυναικός· ἀλλ' ἴδιον
ἦν τὸ σῶμα τοῦ ἐξ οὐρανοῦ καταφοιτήσαντος
λόγου· ὃς καὶ γέγονεν υἱὸς ἀνθρώπου· εἷς οὖν ἄρα
χριστὸς καὶ υἱὸς οὗτος· ἴδια μὲν τῆς σαρκὸς
δίχα μόνης ἁμαρτίας· καὶ καθὼς μωϋσῆς
ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψω-
θῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· ἵνα πᾶς ὁ πι-
στεύων ἐν αὐτῷ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον· ἔδακνον
τοὺς ἰσραὴλ κατὰ τὴν ἔρημον οἱ ὄφεις· εἶτα
προσέταξεν ὁ τῶν ὅλων θεὸς τῷ μωϋσῇ ὄφιν
ἀναθεῖναι χαλκοῦν· καὶ ἔσται φησὶν ἐὰν δάκῃ
ὁ ὄφις ἄνθρωπον καὶ ἐμβλέψῃ εἰς τὸν ὄφιν, ζή-
σεται· τί τοίνυν ἐστὶ τὸ αἴνιγμα· καὶ διὰ τί
θεωρῶν τὸν ὄφιν σώζεται· ζωὴ τοιγαροῦν
κατὰ φύσιν ὑπάρχων ὁ μονογενὴς τοῦ θεοῦ
λόγος γέγονεν ἐν ὁμοιώματι τῷ καθ' ἡμᾶς.

τουτέστιν ἀμέσως· πονηρὸν δὲ ὁ ὄφις καὶ ὁ ὁμό-
ὄφις ἀλλ' καὶ γέγονε καθ' ἡμᾶς· εἴ τις εἰς αὐ-
τὸν ἴδοι μὴ καὶ τὸν θάνατον· τί δέ ἐστι τὸ εἰς
αὐτὸν ἰδεῖν, ἢ ὅτι πιστεύειν τὸ ἀκεραίως κατα-
νοῆσαι τὸ ἐπ' αὐτῷ μυστήριον· τότε γὰρ αὐ-
τὸν ὄψεται ἐν ὁμοιώματι μὲν τῶν πο-
νηρῶν τουτέστιν ἀνθρώπων· ζωοποιὸν δὲ ὡς θν̄
καὶ ἀφανίζοντα τὰ τῶν πονηρῶν ὄφεων δήγμα-
τα· εἰς οὐρανὸν κς̄ καὶ ἴσος ὁ αὐτὸς καὶ ζωο-
ποιὸς ὡς θς̄· καὶ ἐπειδὴ τῶν τῶν πονηρῶν
διοικονομίαν· οἱ παῖδες ἔχοντες τὰ βαΐ-
α τῶν φοινίκων ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ
φησὶ καὶ ἐκραύγαζον· ὡσαννὰ εὐλογημέ-
νος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κῡ καὶ ὁ βασι-
λεὺς τοῦ ἰηλ· πῶς οὖν φησὶν αὐτὸν ἐν ὀνόματι
κῡ παραγενέσθαι τὸ γράμμα τοῖς ἱερῆ·
εἰ μὴ οὖν ὡς ἄνθρωπον ἰδικῶς τὸν ἐκ τῆς ἁ-
γίας παρθένου μετ' ἐνανθρώπησιν αὐτοῦ καθ' ὑπόστασιν
τοῦ θῡ λόγου, κοινὸν ἔσται τὸ τῆς κυριότητος
ὄνομα αὐτῷ καθὰ καὶ ἡμῖν· καὶ οὐκ ἔνι
ἐπὶ χῡ τὸ μέγα· εἰ δὲ ὡς κς̄ ἀληθῶς
ξειν προσεπτώησε ... ὁ πιστεύει καὶ ἀληθ-
ἐληλυθέναι, οὐ διχάσας εἰς τὸν δὲ
τὸν κόσμον ὁ μονογενής· εἷς ἄρα ἐστὶ φύ-
σει καὶ ἀληθῶς κς̄ καὶ χς̄ υἱός· καὶ ὑπὲρ αὐ-
τῶν ἐγὼ ἁγιάζω ἐμαυτόν· ἵνα ὦσι καὶ αὐτ-
οὶ ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ· ἑαυτὸν ἁγιάζει χς̄
ἄρα ὡς ἄνθρωπος, ἢ ὅτι μᾶλλον θς̄· ἔστι καὶ τὸ
φησὶν ἴδιον ἔχων τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ὅπερ δὲ
καὶ ἀληθὲς οὐδὲν τοιγαροῦν ἀνθρωπίνως αὐτ-

ἁγιάζοντι· ἑαυτὸν ἁγιάζει χς̄· εἷς ἄρα ἐστὶν
υἱὸς καὶ κς̄· ἁγιαζόμενος μὲν ἀνθρωπίνως· ἁ-
γιάζων δὲ θεϊκῶς τῷ ἰδίῳ πνεύματι τὸν ἑαυτοῦ
ναόν· πολλὰ μὲν οὖν ἄλλα σημεῖα ἐποίη-
σεν ὁ ἰς̄ ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· ἃ οὐ-
κ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ·
ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι
ἰς̄ ἐστὶν ὁ χς̄ ὁ υἱὸς τοῦ θῡ· καὶ ἵνα πιστεύ-
οντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· ὁ
ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου γεννηθεὶς ἐμ-
μανουὴλ διὰ τῶν τοῦ εὐαγγελίου φωνῆς
ἰς̄ ὠνόμασται· ὅ γε τοίνυν αὐτὸς ἐστὶ καὶ χς̄
περ καὶ υἱὸς τοῦ θῡ· καὶ ὁ πιστεύων ἔχει ζωὴν
αἰώνιον ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, πῶς οὐ μι-
κρὰ σφῶν οἱ διορίζοντες καὶ φάσκοντες
ἕτερον μὲν εἶναι καὶ ἕτερον τὸν ἐκ θῡ λόγον·
καὶ τὸν ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου· φαίνεται
γὰρ ἐν τούτοις εὐαγγελιστὴς καὶ μάλα σαφῶς
ἕνα καὶ μόνον τὸν δεξάμενον εἰδὼς καὶ
κηρύττων υἱὸν χν̄· τουτέστι τὸν ἐκ θῡ πα-
τρὸς λόγον· αἵματος καὶ σαρκὸς κεκοινωνηκότα·
παραπλησίως ἡμῖν καθὰ γέγραπται:-

ἐκ τοῦ κατὰ λουκᾶν εὐ(αγγελίου):

ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ· ἐπλήσθη-
σαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν· καὶ ἔτε-
κε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον· καὶ ἐσπαρ-
γάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν
τῇ φάτνῃ· διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν
τῷ καταλύματι· ἔμαθον καὶ νῦν μὲν τὸ τε-
κεῖν τὸν ἐμμανουὴλ ἡ ἁγία παρθένος

πῶς οὖν φησὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρωτότοκον
οὐ γὰρ γεννήμασιν ἑτέροις μετ' αὐτὸν μεμένηκε
δὲ παρθένον· ἐπισημαίνεται τοίνυν ὡς εἰκὸς
θεόπνευστος γραφή· ὠνόμασε γὰρ πρωτό-
τοκος ὁ μονογενὴς τοῦ θεοῦ λόγος· κεκοινώνηκε
γὰρ αἵματος καὶ σαρκὸς καὶ παραπλησίως
ἡμῖν μετέσχε τῶν αὐτῶν· οὕτω γέγονεν ἐν πολ-
λοῖς ἀδελφοῖς πρωτότοκος· τὴν γὰρ ὡς
θεὸς πρὸς κοινότητα παραίτησιν ἡμῶν αὐτῶν.
καὶ τῶν ἄνω πνευμάτων· καὶ εἴπερ ὡς φησὶ περὶ
αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ· τέκνον τί ἐποίησας ἡμῖν
οὕτως; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου κἀγὼ ὀδυνώμενοι
ἐζητοῦμέν σε· καὶ εἴπε πρὸς αὐτοὺς τί ὅτι
ἐζητεῖτέ με· οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός
μου δεῖ με εἶναι. ἀθρεῖ δὴ οὖν ὅπως ἰδί-
ως αὐτοῦ πατέρα τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ὀνομάζει
ἀλλ' εἴπερ ἦν ἄνθρωπος κατὰ μόνον καὶ αὐτὸ δή
τοῦτο νοούμενος καθ' ἡμᾶς, πῶς οὐκ ἔδει
μᾶλλον εἰπεῖν· οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ
πάντων πατρὸς εἶναί με δεῖ, ἀλλ' ἴδιον αὐτοῦ
ποιεῖται· μόνος γὰρ ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται κατὰ
φύσιν θεϊκῶς· ὁ δὲ αὐτὸς καὶ ἄνωθεν γεννηθείς,
ἴδιον ἔχει καὶ φύσει πατέρα τὸν θεόν· καὶ ἐγέ-
νετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων
καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν
ἰησοῦν πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη αὐτοῦ λέ-
γων· κύριε ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι
καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ λέγων
θέλω, καθαρίσθητι· θαυμάσεις ἐν τούτῳ
θεϊκῶς τε ἅμα καὶ σωματικῶς ἐνεργοῦντα

χριστόν· θεϊκὸν μὲν οὖν τὸ θέλω· ἀνθρώπινον δὲ τὸ ἐκ-
τεῖναι τὴν χεῖρα· εἷς οὖν ἐξ ἀμφοῖν υἱός.
εἰ γὰρ καὶ γέγονε σὰρξ ὁ λόγος, ἀλλ' ὡς θεὸς ἐν-
εργεῖ μετὰ τῆς ἰδίας σαρκός· ἐχούσης αὐτὴν
δι' αὐτὸν τὴν δύναμιν· ἐπειδὴ δὲ πρὸς αὐτοὺς
πῶς λέγουσι τὸν χριστὸν δαβὶδ εἶναι υἱόν· αὐτὸς
γὰρ δαβὶδ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· εἶπεν
ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου κάθου ἐκ δεξιῶν μου. ἕ-
ως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν
ποδῶν σου· δαβὶδ αὐτὸν κύριον καλεῖ· καὶ πῶς υἱὸς
αὐτοῦ ἐστιν. ἀκούεις ὅπως ἐν τούτῳ πειρᾶ-
ται δεικνύειν αὐτὸν ὁ χριστὸς ὅτι κἂν εἰ γέγονεν
ἐκ σπέρματος δαβὶδ ὁ λόγος κατὰ τὴν σάρκα.
ἀλλ' ὡς οὖν ἐστιν· καὶ οὕτω κατὰ φύσιν κύριος
ὡς υἱὸς καὶ θεός· εἰ γὰρ δὴ φασὶν υἱός ἐστι τοῦ δαβὶδ
πῶς αὐτὸν δαβὶδ κύριον ὀνομάζει· ἀλλ' οὔτε τὴν
ἐκ σπέρματος δαβὶδ κατὰ σάρκα γέννησιν.
ἐν τούτῳ ἀθετεῖται· οὔτε κωλύει αὐτὸν
τοῦ εἶναι καὶ κατὰ φύσιν κύριον ἑαυτόν· προσεῖναι
δέ φησι μάλα ἀμφότερα. εἰ καὶ ἐξ ἀμφοῖν νοοῦ-
μεν αὐτὸν ἐν αὐτῷ νοεῖσθαι· εἷς οὖν ἄναξ χριστὸς
καὶ υἱὸς ἀληθῶς:— ὅτι εἷς χριστὸς ἡ πίστις ὅλως
εἰς θεόν: ἐκ προοιμίων ~
διὰ οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑ-
πακοὴν πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ
τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ· ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλη-
τοὶ ἰησοῦ χριστοῦ· κέκληνται τὰ ἔθνη διὰ τῆς πί-
στεως· καὶ ἡμῶν ὁ χριστὸς διὰ τῶν ἁγίων ἀποστό-
λων παρ' αὐτοῖς κηρυττόμενος ἐπράττετο
δὲ παρ' αὐτῶν μεταφερομένων ἡ πίστις

οὐχ ὡς εἰς ἄνθρωπον ἀλλ' ὡς εἰς θεόν· οὐ γάρ που
φαμὲν ἐκ προαιρέσεως εἰς προαίρεσιν κεκλῆσθαι
τὰ ἔθνη τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν παραδεξάμενα
καταμελοιπόται δὲ μᾶλλον τοῖς ψιλῶς
νόμους θεοῖς, ἐπιστρέψαι λοιπὸν ἐπὶ θεὸν
ζῶντα· ὅτε τοίνυν ὁ ἀπόστολος εἰληφέναι φη-
σὶν οἱ [illegible] εἰς ὑπακοὴν πίστεως ὑπὲρ
τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ πῶς οὐκ ἂν εἴη θεὸς εἰς
αὐτὸν ἡ πίστις ὡς εἰς θεόν· μάρτυς γάρ μου ἐστὶν
ὁ θεὸς ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγε-
λίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· ὡς ἀδιαλείπτως μνεί-
αν ὑμῶν ποιοῦμαι πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν
μου· οἱ θεῷ λατρεύοντες οὐχ ὡς θεῷ παρ' αὐτὸν ἡ
ἑτέρως λατρεύουσι τῷ Χριστῷ αὐτοῦ δέ φησι καὶ
τὸ εὐαγγέλιον κηρύττεται γὰρ αὐτὸς ὡς θεὸς τῷ
κόσμῳ· καίτοι θεοῦ κατὰ φύσιν ὄντος καὶ
πατρὸς καὶ κατ' ἀρχὴν ὄντος τὸν ὅμοιον· θεὸς ὢν
ἄρα Χριστὸς ὁ δι' οὗ καὶ ἐν ᾧ καὶ αὐτὸς ὁ πατὴρ
ὡς θεὸς καταγγέλλεται· καὶ τῇ παρ' αὐτοῦ πα-
τρὸς τιμῇ ἀπαιτεῖ λατρείαν. δικαιωθέντες οὖν
ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν θεὸν
διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· δι' οὗ καὶ τὴν
προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίστει· εἰς τὴν
χάριν ταύτην ἐν ᾗ ἑστήκαμεν καὶ καυχώ-
μεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ θεοῦ· ὡς εἰς θεὸν
πιστεύοντες δικαιούμεθα· εἰ δὲ εἰς Χριστὸν ἡ
πίστις καὶ δι' αὐτοῦ τὴν προσαγωγὴν ἐσχή-
καμεν συνήφθημεν γὰρ τῷ θεῷ καὶ πε-
συνεστείλαμεν ὥσπερ ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ· πῶς οὐκ
ἔστι. καὶ εἰ γεγόναμεν κατὰ σπέρματος ἀλλὰ τὸ κατ'

σας δὲ καὶ κατὰ τὴν γραφὴν καθὼς γέγραπται φησίν·
ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν λίθον προσκόμματος
καὶ πέτραν σκανδάλου καὶ ὁ πιστεύων ἐπ'
αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται. Συμεὼν ὁ
δίκαιος ὅτε τὸ θεῖον εἰς ἀγκάλας ἐδέξα-
το βρέφος ἔφη πρὸς τὸν θεόν· νῦν ἀπολύεις τὸν
δοῦλόν σου δέσποτα κατὰ τὸ ῥῆμά σου ὅτι
εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου· ὃ ἡ-
τοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λα-
ῶν καὶ τὰ ἑξῆς· προστίθει δὲ τούτοις
ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν
πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραήλ· καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλε-
γόμενον· ὁ αὐτὸς γάρ ἐστιν, ὁ τοῦ προ-
σκόμματος λίθος καὶ ἡ πέτρα τοῦ σκανδά-
λου καὶ περιπταίουσι μὲν αὐτῷ διὰ τῆς ἀ-
πειθείας συνετρίβησαν τινές· διέφυγον δὲ
τὸ καταισχυνθῆναι οἱ τὴν εἰς αὐτὸν πίστιν
προσηκάμενοι· ἄρα οὖν ὡς εἰς ἄνθρωπον πε-
πιστεύκαμεν ἢ ὡς εἰς θεόν· ὡς εἰς θεὸν δη-
λονότι· θεὸς οὖν ἄρα Χριστός· ἐπ' αὐτῷ γὰρ ὁ δίκαιος
συνμωρτας ἀρτίως εἰρημένας ἐψήφων
περὶ τῶν Ἰουδαίων φησίν· ἀγνοοῦντες γὰρ
τὴν τοῦ θεοῦ δικαιοσύνην καὶ τὴν ἰδίαν ζη-
τοῦντες στῆσαι τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑ-
πετάγησαν· τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιο-
σύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι· εἰ τέλος νόμου
Χριστὸς καὶ αὐτός ἐστιν ἡ δικαιοσύνη· δικαιοῦ-
ται διὰ πίστεως, τῆς εἰς αὐτὸν μόνον καὶ ὡς ἰ-
δι' ἀναλείσεται τὸ δικαιοῦν δύνασθαι
τὴν τοῦ πῶς οὐ θεὸς ὁ Χριστός· ἡ δὲ ἐκ πίστεως

δικαιοσύνη οὕτως λέγει· μὴ εἴπῃς ἐν τῇ
καρδίᾳ σου τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν·
τοῦτ᾽ ἔστι Χριστὸν καταγαγεῖν· ἢ τίς καταβήσεται
εἰς τὴν ἄβυσσον· τοῦτ᾽ ἔστι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀνα-
γαγεῖν· ἀλλὰ τί λέγει· ἐγγύς σου τὸ ῥῆμα ἐ-
στὶν ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου·
τοῦτ᾽ ἔστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσο-
μεν· ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου
κύριον Ἰησοῦν καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ θεὸς
αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· καρδίᾳ
γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι
δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν· λέγει γὰρ ἡ γρα-
φή· πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ᾽ αὐτῷ οὐ καταισχυν-
θήσεται· εἰς ὑμᾶς ἡ ἡμᾶς ὁ λόγος τῆς πίστεως· ὁρᾷς
εἰς τὸ τοῦ Χριστοῦ περιίστησι πρόσωπον· καὶ ὁ-
μολογοῦντες αὐτοῦ τὸν θάνατον καὶ τὴν
ἀνάστασιν ὥσπερ εἰς θεὸν πιστικῶς ὅτι σῳ-
ζόμεθα· τίς ὁ φθάσας τῷ λόγῳ οὐκ εἶναι
θεὸν αὐτόν· ἅπερ ἐστὶ κεφάλαιον τῆς ἀποστ-
ολικῆς θύρας καὶ ὁ λόγος, τῆς εἰς αὐτὸν πί-
στεως ὁμολογία· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἐν αὐτῷ
καὶ αὐτὸς ὁ ἀπόστολος ἐπιγράφεται πρὸς ἡμᾶς
τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ
εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ· κατὰ
ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνί-
οις σεσιγημένου· φανερωθέντος δὲ νῦν διά τε
γραφῶν προφητικῶν κατ᾽ ἐπιταγὴν τοῦ θεοῦ εἰς
ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνω-
ρισθέντος μόνῳ σοφῷ θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα
καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν· ἰ-

δοὺ σαφῶς τὸ εὐαγγέλιον καὶ τὸ κήρυγμα
Ἰησοῦ Χριστοῦ φησὶ μεῖναι· καὶ κεκρύφθαι μὲν τὸ
ἐν αὐτῷ μυστήριον· καὶ σεσιγῆσθαι χρό-
νοις αἰωνίοις· ἀποκαλυφθῆναι δὲ νῦν
εἰς ὑπακοὴν πίστεως· ἐπεστράφη γὰρ εἰς θεὸν
τὰ ἔθνη τῆς ψευδωνύμου λατρείας ἐξηρη-
μένα· καὶ ὡς θεὸν αὐτὸν ἐπεγνωκότες τὸν
φύσει καὶ ἀληθῶς· καὶ εἰς σαφὲς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐ-
γνώσθη θεός· πῶς οὖν λέγεται τὸ Χριστοῦ μυστήριον·
εἰ δὲ νοεῖται καθ᾽ ἡμᾶς ἁπλῶς ἄνθρωπος καὶ
οὐχὶ δὴ μᾶλλον θεὸς ἐν ἀνθρωπότητι, οὐκέτι
σοφὸν τὸ μυστήριον· λέγω γὰρ Χριστὸν διάκονον
γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας θεοῦ εἰς
τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων·
τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν θεόν· γέ-
γραπται γὰρ ὅτι ἐπίστευσεν Ἀβραὰμ τῷ θεῷ
καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην· εἴρηται
δὲ πρὸς αὐτὸν ὅτι ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ
πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς· καὶ σαφὲς ἡμῖν
ποιεῖ λέγων ὁ Παῦλος· οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ
ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ εἰς τὸ κληρονό-
μον αὐτὸν εἶναι κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιο-
σύνης καὶ πίστεως· καὶ πάλιν ὅτι οἱ ἐκ
πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ·
εἰ οὖν εἰ διὰ πίστεως αἱ ἐπαγγελίαι δέδον-
ται τοῖς πατράσι παρὰ θεοῦ· γέγονε τοίνυν
διάκονος ὁ Χριστὸς τουτέστι μεσίτης εἰς τὸ βεβαιῶ-
σαι ἐπαγγελίας τὰς τοῖς πατράσι δο-
θείσας παρὰ θεοῦ· τουτέστι τὴν διὰ πίστεως
δικαίωσιν· γέγονε δὲ μεσίτης· οὐχ ὡς ἕτερος

τὴν πίστιν προβαλλόμενοι· ἀλλ' ὡς ἑ-
αυτῶν μᾶλλον καὶ δι' ἑαυτοῦ τῷ περὶ θεοῦ λό-
γῳ καταφρονοῦσιν ἐστί. δεδικαίωται γὰρ ὁ μα-
κάριος Ἀβραὰμ ἐκ πίστεως εἰς θεόν·
οὕτως δὴ καὶ τὰ ἔθνη δικαιωθεῖεν ἂν διὰ
αὐτῷ τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ κατακολουθοῦ-
σιν· καὶ ἐν θεῷ πιστεύουσι τουτέστι Χριστῷ:

ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους α΄:

Καὶ ταῦτά τινες ἦτε· ἀλλὰ ἀπελούσασθε· ἀλλ'
ἡγιάσθητε· ἀλλ' ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀ-
νόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὡς θεῷ τῇ πίστει τιμή-
σαντι καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα λαχόμενοι· πῶς οὐ θεὸς ὁ Χριστός:

ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους β΄:

Εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἕτερον Ἰησοῦν κηρύττει ὃν
οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβά-
νετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐ-
κ ἐδέξασθε, καλῶς ἀνείχεσθε. περὶ τῶν
τῆς ἐνανθρωπήσεως καιρῶν [illegible] ὁμοίως
εὑρίσκεται τὸν ἐκ θεοῦ λόγον Ἰησοῦν ἢ Χριστὸν εἶναι·
ἄρα κατὰ πρόγνωσιν ὀνομασθῆναι λέγομεν
τοῦτο κατὰ καιροὺς ὅτε καὶ γέγονε σάρξ·
ὀνόματα οἰκεῖα αὐτῷ καινὰ τοῖς, ὅτε γέ-
γονεν ἄνθρωπος· ἀλλ' εἰ μὲν ὡς θεὸς κηρύττεται
καὶ εἷς ὢν, οὐ γὰρ ἕτερός ἐστι παρὰ τὸν μονο-
γενῆ, ὥστε κηρύξαι τινὰ [illegible] ἀνέχοι καὶ [illegible]
λαμβανόμενον· εἰ δὲ ἕτερον αὐτὸν τὸ τῆς ἀλ-
θείας παρὰ τὸ ἐπιγινόμενον· καὶ τί λοιπὸν πρὸς οὐ-
ρανὸν σπείρεται· κεκένωται τῆς πίστεως
ἡ μωρολογία ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς· καὶ οὐ-
κ ἀλλὰ τοῦτο διὰ τοῦ θεάρχου Χριστοῦ καὶ ὁ

ὡς τοῦ θεοῦ λόγου σάρκα γεγονότος :- ἐκ τῆς πρὸς Γαλάτας:
Θαυμάζω ὅτι οὕτω ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ
τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον
εὐαγγέλιον ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο· εἰ μή τινές εἰ-
σιν οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες με-
ταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· ἀλλὰ καὶ
ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίσηται
παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω.
εἰ γὰρ ἐστὶν εὐαγγέλιον τὸ λαληθὲν ἀπάσῃ τῇ
ὑπ' οὐρανὸν διὰ τῶν ἁγίων μαθητῶν· τοῦτο
δέ ἐστιν ἡ πίστις ἡ εἰς Χριστόν· πῶς οὐ θεὸς εἴη ἂν
ἀληθῶς; πρότερον ἐστὶν ἀναγκαῖον ὁμολογεῖν ὡς
ἐκ τῆς ἀρχαίας πλάνης κεκλήμεθα
πρὸς ἐπίγνωσιν τοῦ κατὰ φύσιν ὄντος θεοῦ·
θαρσεῖ δὲ τοσοῦτον ὁ μακάριος Παῦλος
ὡς καὶ ἀγγέλους ἀναθεματίζειν· εἰ δὴ με-
ταστρέψειαν τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· ὅτε
δὲ ηὐδόκησεν ὁ θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοι-
λίας μητρός μου ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ
ἐν ἐμοί· ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔ-
θνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ
καὶ αἵματι· οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσό-
λυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους·
τῷ γὰρ ἀποστολὴν ἐκ θεοῦ λαχόντι μυσταγω-
γίαν καὶ ἀποκάλυψιν, οὐκ ἔδει τῆς ἐξ ἀν-
θρώπων παιδαγωγίας· πλὴν ἐκεῖνο φα-
μὲν τίνα ἀπεκάλυψεν ὁ πατὴρ τῷ μακα-
ρίῳ Παύλῳ· ἢ τίνα προσέταξεν ἐν τοῖς
ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι· ἀγαθὸν λόγον υἱὸν
μονογενῆ οὐχ ἑνωθέντα σαρκὶ καὶ γενό-

μενον ἀνομοιοκόνομικ· εἶτα πῶς τοῦ
τό ἐστιν ἀληθές· διεκήρυξε γὰρ ἄνομον τὸν αὐ-
τὸν αὐτὸν καὶ θεόν· καὶ εἶναι λέγων υἱὸν καὶ κύριον
Χριστόν· εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων
νόμου· ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ ἡμεῖς
εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν ἵνα δικαιωθῶμεν
ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου· εἶτ' ὅπη
πιστεύσας θεὸν μαθὼν ἔχει τὴν δικαίωσιν· δεδι-
καίωνται γὰρ οὕτω καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν· γέγρα-
πται γὰρ ὅτι ἐπίστευσεν Ἀβραὰμ τῷ θεῷ καὶ
ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην· ἡ πίστις
πῶς οὐ θεὸς ὁ Ἐμμανουήλ· εἴπερ ἐστὶν ἀλη-
θῶς ὡς εἰς αὐτὸν πιστεύοντες δικαιούμεθα:

ἐκ τῆς πρὸς Ἐφεσίους ς:—

ἐν ᾧ ἀκούσαντες καὶ ὑμεῖς τὸν λόγον τῆς
ἀληθείας τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ἡμῶν·
ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι
τῆς ἐπαγγελίας· ὅ τῶν ἁγίων ἐστὶν ἀρραβὼν
τῆς κληρονομίας ἡμῶν εἰς ἀπολύτρωσιν
τῆς περιποιήσεως· εἰς ἔπαινον δόξης
αὐτοῦ· πολλὰ καὶ ταῦτ' ἐν τοῖς τῶν προκει-
μένων ἐννοίαις κατίδοι τις ἄν· διόπερ ἐστὶ
μαθεῖν ὅτι θεὸς ἀληθῶς ὁ Χριστός· καὶ ἡ παρ' αὐτῶν
πίστις εἰς αὐτόν, οὐχ ὡς εἰς ἕνα τῶν καθ' ἡ-
μᾶς ἀνθρώπων· ἀλλ' ὡς εἰς ἕνα κύριον καὶ υἱὸν
θεόν· πρῶτον μὲν γὰρ αὐτός ἐστι τὸ εὐαγ-
γέλιον τῆς σωτηρίας ἡμῶν· ἐν ᾧ καὶ ἡ πίστις ὡς εἰς
θεὸν δηλονότι· ἀκολουθεῖ δέ, καὶ τὸ τῆς πί-
στεως πέρας· τουτέστι, τὸ πνεῦμα τῆς ἐπαγγε-
λίας ὁ τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἀρραβών·

ἐκλελυτρώμεθα γὰρ εἰς ἔπαινον δόξης
Χριστοῦ· σέσωκε γὰρ ἡμᾶς οὐχ ὡς ἄνθρωπος κοινὸς
ἀλλ' ὡς θεὸς ἐν σαρκὶ γεγονὼς δι' ἡμᾶς. οὕτω
γὰρ εἰς ἔπαινον ἐσόμεθα τῆς δόξης αὐτοῦ.
τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Χριστοῦ
Ἰησοῦ ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἐθνῶν· εἴγε ἠκούσατε τὴν
οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης μοι
εἰς ὑμᾶς ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνωρί-
σθη μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα
ἐν ὀλίγῳ· πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες
νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ·
ποίας συνέσεως χρεία καὶ ἀποκαλύψεως
τῆς παρὰ θεοῦ, πρὸς τὸ γνωρισθῆναι, τὸ μυ-
στήριον τοῦ Χριστοῦ· ὅπερ ἐστὶν ἄνθρωπος ἰδικῶς καὶ
ὁλοτρόπως κεχωρισμένος, τοῦ θεοῦ λόγου·
ψιλῇ προσώπων ἑνώσει τετιμημένος· τίς γὰρ
ἔχει τὸ κεκρυμμένον· ἢ ποῖον ὅλως τὸ δυσχε-
ρὲς τὸ νοῆσαι τυχὸν περὶ ἑνὸς τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀν-
θρώπου ὅτι ἄνθρωπός ἐστι· μαθεῖν δέ· καὶ μέγα τὸ
μυστήριον εἰ καθ' ἡμᾶς γενέσθαι λέγοιτο θεὸς
ὑπάρχων ὁ λόγος· ὃ τοίνυν οἱ μαθεῖς εἰς σύ-
νεσιν καὶ τὴν θείαν ἀποκάλυψιν ἐσχηκότες
ὡς θεῖον ἡμῖν μυστήριον παραδεδώκα-
σι τὸ Χριστοῦ μυστήριον· καὶ εἰς αὐτὸν ἡ πίστις
ὡς εἰς θεὸν δηλονότι, πῶς οὐκ ἂν εἴη θεός:—
Ἄλλο τούτῳ προσεοικὸς καὶ τὴν αὐτὴν ἔχον διάνοιαν:
ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων τῶν ἁγίων ἐ-
δόθη ἡ χάρις αὕτη ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελί-
σασθαι, τὸ ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ· καὶ
φωτίσαι τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου.

τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων
ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι· οἱ ἄνδρες
φησὶν ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς
ἠγάπησε τὴν ἐκκλησίαν· καὶ ἑαυτὸν παρα-
δέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ κα-
θαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι·
ποῖον ἄρα τὸ ῥῆμα ἐστὶν ἐν ᾧ κεκαθάρμε-
θα, ἀπολουσάμενοι τὸ σῶμα ὕδατι
καθαρῷ· ἢ πάντως ἐκεῖνο περὶ οὗ φησὶν ὁ
θεσπέσιος Παῦλος· ὅτι τοῦτό ἐστι τὸ ῥῆμα τῆς
πίστεως ὃ κηρύσσομεν· ὅτι ἐὰν ὁμολογή-
σῃς ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν καὶ πιστεύσῃς
ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ
νεκρῶν, σωθήσῃ· καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται
εἰς δικαιοσύνην· στόματι δὲ ὁμολογεῖται
εἰς σωτηρίαν· οὐκοῦν εἰ Χριστὸν ὁμολογοῦντες ἐν πί-
στει σωζόμεθα, πῶς οὐ θεὸς ἀληθῶς ἐστιν εἰς ὃν
τὸ τῆς πίστεως εἶπέ μοι τὸ ῥῆμα κεκαθάρμεθα
τε, καὶ ἡγιάσμεθα:- ἐκ τῆς πρὸς Φιλιππησίους:

Τί γάρ φησι πλὴν ὅτι παντὶ τρόπῳ· εἴτε
προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ Χριστὸς καταγγέλλεται·
ἆρ' οὖν ὡς ἄνθρωπος τετιμημένος χάριτι τῷ κόσ-
μῳ κηρύσσεται· καίτοι θεὸν ὁ κόσμος ἐπι-
γνῶναι Χριστὸν τῇ πίστει τετίμηκε· πῶς οὖν οὐ
θεὸς ὁ ἐν δόξῃ θεότητος τῷ κόσμῳ καταγγελ-
λόμενος· συναθλοῦντες φησὶ τῇ πίστει
τοῦ εὐαγγελίου καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδε-
νὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων· ἥτις ἐστὶν αὐτοῖς
ἔνδειξις ἀπωλείας, ὑμῶν δὲ σωτηρίας καὶ
τοῦτο ἀπὸ θεοῦ· ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ

Χριστοῦ· οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ
καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν· εἰ ἐν χάριτος μέρει
δεχόμεθα παρὰ θεοῦ, τὸ πιστεύειν ἐν Χριστῷ· ὑ-
πὲρ αὐτοῦ πεπονήμεθα δέ, διὰ τοῦτο μᾶλλον· ἀλλ' ἐ-
γνώκαμεν τὸν φύσει τε καὶ ἀληθῶς ὄντα
θεόν· πῶς ἂν ἐνδοιάσειέ τις ὅτι θεὸς ὁ Χριστός:-
ἐκ τῆς πρὸς Τιμόθεον:-

Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος· ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς
ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι·
ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ· ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεή-
θην ἵνα ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται Χριστὸς Ἰη-
σοῦς τὴν ἅπασαν μακροθυμίαν πρὸς ὑποτύ-
πωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ
εἰς ζωὴν αἰώνιον· εἰ ἁμαρτωλοὺς σώζει
Χριστὸς καὶ μακροθυμεῖ τοῖς πλημμελή-
σασι δεχόμενος αὐτῶν τὴν μετάνοιαν· καὶ
εἰ πᾶσαν αἰωνίων ἡ πίστις ἐπάγεται καὶ διὰ
τῆς αὐτοῦ πίστεως τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον
κεκερδήκαμεν· πῶς οὐ θεὸς εἴη ἂν ὅτι ἡ
μόνου θεοῦ πρεπωδέστατον τὸ καὶ σώζειν
δύνασθαι τὸν κόσμον ἤτοι τοὺς ἐν τῷ κόσ-
μῳ· καὶ μακροθυμεῖν τοῖς ἁμαρτά-
νουσι καὶ ζωοποιεῖν διὰ τῆς πίστεως
τῆς αὐτοῦ καὶ ὁμολογουμένως μέγα
ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον· θεὸς ἐφα-
νερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι· ὤ-
φθη ἀγγέλοις· ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν· ἐπι-
στεύθη ἐν κόσμῳ· ἀνελήφθη ἐν δόξῃ· πῶς
οὖν σαρκὶ φανερωθεὶς ἢ δῆλον ὅτι πα-
τὴρ καὶ πάντως ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος· οὕτω

γὰρ ἐστὶ μέγα τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον· ὤφθη
ἀγγέλοις ἀμαυρουμένοις ὁμοίως· ἐκηρύ-
χθη ἐν ἔθνεσι· διὰ τῶν ἁγίων ἀποστόλων·
ἐπιστεύθη δέ, καὶ ἐν κόσμῳ· καὶ οὕτω πῶς
φανερὸν καθήκασι ... ἄλλως·
θς ἐν σαρκὶ καὶ καθήκασι γεγονὼς· ἀνε-
λήφθη δέ, καὶ ἐν δόξῃ· ἵνα λέγοντος αὐτοῦ
τοῦ θῦ καὶ πρς· κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως
ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου, ὑποπόδιον τῶν
ποδῶν σου:- ἐκ τῆς πρὸς Τίτ:-
πιστὸς ὁ λόγος· καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε
διαβεβαιοῦσθαι· ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔρ-
γων προΐστασθαι· οἱ πεπιστευκότες τῷ θεῷ:-
ἄρα οὖν οἱ θεῷ πιστεύοντες οὐκ εἰς χν πε-
πιστεύκασι· καίτοι λέγων ὁ ἐρασταῖς σοφῶς
ὁ μακάριος Ἰω περὶ αὐτοῦ· ὅσοι δὲ ἔλαβον
αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θῦ
γενέσθαι τοῖς πιστεύουσιν, εἰς τὸ ὄνομα
αὐτοῦ· καὶ μὴν καὶ αὐτὸς ὁ μακάριος Παῦ-
λος· εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος
ἐξ ἔργων νόμου ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰυ
χυ· καὶ ἡμεῖς εἰς χν Ἰν ἐπιστεύσαμεν ἵνα δι-
καιωθῶμεν ἐν αὐτῷ. ὅτε τοίνυν θεῷ
πιστεύουσιν οἱ πιστεύοντες εἰς χν, πῶς
οὐκ ἂν εἴη θς ἀληθῶς:- ὅτι εἰς χν ἡ πί-
στις ἐκ τοῦ κατὰ Ἰω εὐαγγελίου:-
ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξου-
σίαν τέκνα θῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν
εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ διὸ κατ' αὐτὸν π...
θῆσι θεοπρεπῶς ... παραγαγὼν ὁ μέγας

γὰρ οὐχ ἕτερος παρ' ἡμῖν ὁ χς· πρὸς ὃν
μὲν εἰς αὐτὸν ἡ πίστις, σαφηνίζει τὸ προκεί-
μενον. τοῖς γὰρ πιστεύουσι φησὶν εἰς τὸ ὄνομα
αὐτοῦ. πιστεύομεν δέ, εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ
οὐκ ἄνθρωπον εἶναι κοινὸν καὶ ἕνα τῶν καθ' ἡμᾶς
πιστεύοντες, ἀλλὰ θν ἐνανθρωπήσαντα· οὐ-
κοῦν δὲ τὸ ἐξουσίαν διδόναι τέκνα θῦ
γενέσθαι· θεοπρεπὲς ἐστὶ μᾶλλον, καὶ ἐπέ-
κεινα κτίσιν· ὅτε τοίνυν εἰς αὐτὸν ἡ πίστις
καὶ αὐτὸς δίδωσι τῆς υἱοθεσίας τὴν χάριν,
πῶς οὐ θς ὁ χς:- ταύτην ἐποίησε τὴν ἀρ-
χὴν τῶν σημείων ὁ Ἰς ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας
καὶ ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ· καὶ ἐ-
πίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· γενο-
μένου ἄρα τοῦ σημείου καὶ φανερώσαντος
τοῦ χῦ τὴν δόξαν αὐτοῦ ὡς εἰς τίνα πεπι-
στεύκασιν οἱ μακάριοι μαθηταὶ ἄρα εἰς
ἄνθρωπον ἁπλῶς, καίτοι καὶ πρὸ τοῦ ση-
μείου ἠκολούθησαν αὐτῷ τεθαυμακότες
ὡς ἅγιον· ἀλλ' ἐπειθέντες διὰ τοῦ σημείου
τὴν ὑπὲρ ἄνθρωπον δύναμίν τε καὶ ἐξουσίαν
ἔχοντα· οὐκοῦν πεπιστεύκασιν ὡς εἰς
θν· ἰστέον δὲ ὅτι πολλοὶ τῶν ἁγίων, πολλὰ
πεποιήκασι καὶ παράδοξα· καὶ ἐθαυ-
μάσθησαν μὲν· ἐπίστευσε δὲ εἰς αὐτοὺς οὐ-
δείς· ἔχοι δ' ἂν τὴν ἴσην διαφορὰν ... ὡς δὲ
ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα
ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ
ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ ση-
μεῖα ἃ ἐποίει· οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θς τὸν

υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον· ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ δὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ. εἰσελας ὁδός ἐστιν ἡ πίστις ἡ εἰς τὸν υἱόν. πῶς ἄρα οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· ἢ πῶς τὴν ἐκ τοῦ κρίνεσθαι διαφευξόμεθα· ἀλλ' ἄρα γε δρῶσι δῆμον καὶ πάντα δοξάζομεν καὶ ἕτερον παρὰ τοῦτο οὐδέν· εἶτα πῶς οὐ κἂν ὡς λατρεύσωμεν ἀγνῶς εἰς θεόν· τοῦτο γὰρ ἀληθές. πῶς οὖν ὁ φάμενος τὸν λόγον οὐκ εἶναι κατὰ ἀλήθειαν θεόν· οὐ δέδοικεν ἡ πίστις τὴν ὁμοούσιον· ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ υἱός σου ζῇ· καὶ ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη· ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν τοῦ βασιλικοῦ τὸν υἱὸν ὁ Χριστός· εἰρηκὼς τῷ προσελθόντι ὁ υἱός σου ζῇ· ἐπὶ ταύτῃ πιστεύσαντες μοι κῶ· ἄρα οὖν διὰ τῆς οὕτως μεγάλης θεοπρεποῦς ἐξουσίας· ὡς εἰς ἄνθρωπον πεπίστευκεν ὁ βασιλικός· ἢ θεὸν ἔγνω κατὰ φύσιν ὄντα αὐτὸν καὶ ζωοποιοῦντα μετ' ἐξουσίας οἷς ἂν ἐθέλοιτο. καὶ μόνον ἐν ματι· ἀλλ' ἔστι δῆλον ὅτι πεπίστευκεν ὡς θεῷ. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον. πεποίηκεν ἡμῖν ἐξουσίαν ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τὸν ἴδιον υἱὸν ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν, μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. πῶς οὖν ἐν τούτοις φησὶ ζωὴν αἰώνιον ἔχειν τὸν πιστὸν τῷ πατρὶ τῷ πέμψαντι αὐτὸν εἰς τὸ εἶναι λοιπὸν ἡ πίστις. ἆρα ὡς εἰς δύο θεοὺς τὸν πατέρα καὶ αὐτόν; μὴ γένοιτο. ἀλλ' ὡς εἰς ἕνα θεὸν καὶ ἀληθινόν· οὐκοῦν εἴ τις πιστεύσειεν εἰς Χριστὸν πεπίστευκεν εἰς θεόν· κἂν εἰ πιστεύσειεν εἰς θεὸν πατέρα, πεπιστευκώς ἐστι καὶ εἰς ὄντα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα πιστεύητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. ἔστω τὸ τοῦ θεοῦ δοκοῦν ἐπιτελούμενον πιστευόντων εἰς Χριστόν· αὐτὸν γὰρ ἀληθῶς ἀπέστειλεν ὁ πατὴρ εἰς τὸν κόσμον ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος καὶ θνητός; πῶς οὐκ ἂν εἴη θεὸς ἀληθινός· εἰ γὰρ ἀληθινὸν ἔργον θεοῦ τὸ πιστεύειν εἰς αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ ἔκραξε καὶ εἶπεν· ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με. καὶ ὁ θεωρῶν ἐμέ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. εἶτα προσεπάγει τούτοις· ἐγὼ δὲ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα· ἀλλ' ὁ πέμψας με πατήρ, αὐτός μοι ἐντολὴν δέδωκε, τί εἴπω καὶ τί λαλήσω. ὅτε τοίνυν καὶ τὸν τολμᾷ τοῦ πατρὸς κἂν ὡς ἄνθρωπος λέγῃ τὴν πίστιν τὴν εἰς αὐτόν, εἰς τὸν πέμψαντα αὐτὸν ἀναφέρει. καὶ ὁ θεωρῶν αὐτόν, θεωρεῖ τὸν πέμψαντα αὐτόν. πῶς ὁ φάμενος τὸν λόγον οὐκ εἶναι θεὸν αὐτὸν καὶ τοῦτον ἀληθινόν· ὅμοιον δὲ τούτῳ πιστεύετε εἰς τὸν θεὸν καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε:-

ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου:—

πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει
τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς· ὅταν ὁ Χριστὸς δοξωθοῦ π-
ερωτῶνται· ποίαν ἄρα πίστιν ζητήσει ἐν
ἡμῖν· εἰ μὲν γὰρ δὲ ὡς δῆμος καθ' ἡμᾶς πι-
στεύεσθαι βούλεται· τίς ὁ ἀξιοπιστίας
αὐτοῦ· ἐνεκάλουν γὰρ οἱ Ἰουδαῖοι λέγον-
τες· διατί σὺ ἄνθρωπος ὤν, ποιεῖς ἑαυτὸν
θεόν· ἕλληνες δὲ στρέφονται ἀκούοντες καὶ θαυ-
μαστὸν ὡς περὶ αὐτοῦ κοσμοῦ διακείμενοι·
καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ἐμὸς ἐπιδημοῦσιν ἄρα
πίστιν ζητεῖ· ἢ δῆλον, ὅτι τὴν ἐκκεκη-
ρυγμένην διὰ τῶν θεηγόρων οἳ καὶ αὐτό-
πται καὶ ὑπηρέται γεγόνασι τοῦ λόγου· ἔφη
τοίνυν Ἰωάννης ὅτι ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο· γέγο-
νε δὲ Χριστὸς σάρξ, μετὰ τοῦ μεῖναι θεός· αὕτη
τοίνυν ἡ πίστις ἐν ὑμῖν παρ' αὐτοῦ ζη-
τηθήσεται κατὰ καιρούς: — πε(ρὶ) λόγ(ος) πε(ρὶ)
φωνητικ(ὸς) παρὰ Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξαν(δρείας)
πρὸς τὰς εὐσεβεστάτας δεσποίνας:

Ἴσον σάκρας παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν β-
ασιλέως Θεοδοσίου πρὸς Κύριλλον ἐπίσκοπον Ἀλεξαν(δρείας):

Μέλλει τὸ μέγιστον θεοσεβείας ἡμῶν· διὸ καὶ νῦν
... ἀξιοῦνται συγγνώμ-
ης οὐ μικροῦ λόγου τοῖς ἐπαινεῖσθαι πα-
ρ' ἡμῶν ὀφείλουσι· καὶ διὰ ταύτην μάλιστα
τιμᾶσθαι θρησκείαν· τοῖς δὲ ἱερεῦσι
χρὴ καὶ ἀπὸ τῆς τῶν ἠθῶν χρηστότητος
καὶ ἀπὸ τῆς περὶ τὴν πίστιν ἀκριβείας
θαυμάζεσθαι· καὶ τὴν ἀπὸ τῆς διαγωγῆς
τοῦ ἐπιδεικνύναι τοῦ βίου· σεμνῶς καὶ εἰ(ς) τ(ὸ)

ὥστε καὶ ἑκάστου πράγματος φύσιν· καὶ τοῦ
περὶ τὴν εὐσέβειαν μάλιστα λόγους· μᾶλ-
λον δὲ εὑρεῖν ζητήσεις ἤπερ αὐθάδει· εἰς
γὰρ δόξαν ἥκειν ἡμῶν αὐτοῖς οὐκ ἀπειλῆ τι-
μὸς δηλῶσαι στρεφόμενον ἢ διαστρέφειν νομί-
ζοντα· ἀλλὰ ἢ τῶν ἁγίων πατέρων καὶ τῆς
ἱερᾶς συνόδου βουλὴ κατεστήσατο.
καίπερ ποτ' ἄλλον ὡς ἡ θρησκεία
τοῦ ἐκκαλουμένου ἐκ κελεύσεως σχοίνισμα ἄλλον
ἰσοσθενὲς· μὴ ὦν οὖν ἡμᾶς ἡ σὴ θεοσέβεια
διαβάλλειν· τί δήποτε ἡμῶν οἱ τοσοῦτον
ἐσθημεν ἀεὶ εὐσεβείας ὑπὲρ ἄλλων· καὶ
τῶν ἀπανταχοῦ ἱερέων· οἷς συχνάκις
τὰς ἡμᾶς ... λῦσαι τὴν ἀμφισβή-
τησιν, ταραχὴν τὸ πείσαι σαυτοῦ καὶ χω-
ρισμὸν ταῖς ἐκκλησίαις ἐμβέβληκας·
ὡς δὴ τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας λόγοις θρα-
σύτερας ὁρμῆς προσούσης μᾶλλον ἢ ἀ-
κριβείας καὶ προέχειν αὐτοῖς οὐκ ἐμ-
μελείας τὸ χρόνιον ἰσχυούσης ἢ θρασύτητος καὶ
ποικιλίας· καὶ μᾶλλον τοῦ τοσοῦτον ὑμῖν ἤ-
περ ἁπλότητος ἀρεσκούσης· καὶ μὴν γ' ὅ-
χ οὕτως ἡμῶν τὴν ποικιλίαν ὁρώμεθα π-
παρ' αὐτῆς σῆς θεοσεβείας δεχθῆσ-
οὐδὲ ὥσπερ γυναιξὶ πιμελεῖ διὸ τὸν ἡμῶν
πάντας συνταραχθήσεσθαι· μὴ δὲ με-
λήσει ἡμῖν τῆς ἱερᾶς γαλήνης· πάντα διαι-
σιγλμμήσας· ἄλλως ἔχειν· καὶ θαυ-
μαστὸν οὐδὲν τὸ μέτρον ἐκβεβηκότα,
καὶ ἐχειρωτονεῖ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν συνιε-
ρέων

φῆσαι τὴν ἐπιχείρησιν· ἀλλὰ καὶ ὥσπερ
ἡμῶν αὐτῶν πεῖσαι τῆς ἡμετέρου
τι εὐσεβείας ἀνάξιον· ἢ τί μὲν εἰ χελό-
γον· ἐπεραμένων πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν εὐ-
σεβεστάτην αὐτοῦ φρονεῖν εὐλαβοῦμεν τὴν ἑω-
σύμμορον ἐπιστέλλειν· ἔπειρα δὲ πρὸς
τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν τὴν εὐσεβεστάτην αὐ-
τοῦ φρονοῦν πουλχερίαν· ἢ διχονοεῖν ἡμᾶς
ὠνήθη· ἢ διχονοήσειν ἠλπίσας, ἐκ τῶν
τῆς σῆς θεοσεβείας γραμμάτων τοῦ-
το δὲ καὶ γέγονεν ὥσπερ οὕτως εἴχομεν ἐκ
περιεργίας ἐν ἁμαρτον οὕτω πόρρωθεν
ὄντα, πάντελως ἐστὶν ἐπίψογον· καὶ
μὴ γεγονὸς ποιῆσαι βούλεσθαι· ὡς οὐκ
ἦν ἀφορμὴν εἰ πέρας ἀδοκιμῆσαι· ὥστε
σὺ εἰδείης ὁποῖον τὸ ἡμέτερον· καὶ τ
ἐκκλησίας ἴσθι· καὶ τὴν βασιλείαν μὴ
σθαι· καὶ ἔτι μᾶλλον καὶ λεγόντων ἡ-
μῶν ἐμποθήσεσθαι· ὡς τῇ τοῦ σταυροῦ πρ
μοῖ δὲ θεοῦ· καὶ δέδοσθαι τῇ σῇ θεοσεβείᾳ
συγγράμματα ὡς ἂν μὴ πρόφασις εἴη
μὴ τελέσειν δικαίως διὰ τοὺς ὑπὲρ τῆς
εὐσεβείας ἐγκεκλεῖσθαι λόγους γυμνα-
σθῆναι γὰρ τούτους, ἐπὶ τῆς ἱερᾶς συνό-
δου βουλόμεθα· καὶ ἱερατεύειν ὡς οὐκ
καλῶς δόξειεν· ἅτε μεταλαμβάνειν
συγγνώμην εἰ τι καὶ μὴ παρὰ τῶν πρώ-
ην μηχανηθέντες· ἡμεῖς μέντοι συνταράσ-
σεσθαι τὰς πόλεις καὶ τὰς ἐκκλησίας
οὐκ ἀνεξόμεθα· οὔτε μὴν ἀνέξεται

ἡμῶν τοὺς λόγους ὧν κρίνετε προκαθί-
σαι δεῖ· τοὺς τῆς ἁπανταχοῦ προεστῶ-
τας ἱερωσύνης· καὶ διὰ ὧν ἡμεῖς ἐγχειρα-
πεπείρομεν τῆς ἀληθινῆς δόξης ἀμείβοντο
καὶ ἰσόμεθα· πάντως δὲ οὐδεὶς ὄ-
τα καὶ μὴ γεγονέναι τὴν πολιτείαν ἀξιοῖ
παρρησιάζεσθαι· ἢ τῆς κατὰ τὴν πε-
ποίθησιν τε τοιαῦτα ἀποφυγῆ αἱρήσε-
ται μερίσιν· ἐπεὶ μὴ δὲ βουληθεὶν τοῦ τ
τόξεσθαι τῆς ἡμετέρας θειότητος οὐκ ἀναμι-
χομένης· ἤτις κελεύει μᾶλλον ἢ συμμα-
χεῖν· καὶ συμβουλεύεσθαι περὶ τῶν
τοιούτων ἐθέλοι· ὥστε καὶ ἢ κινδυνεύσου
τὴν δὲ ἀσφάλειαν κατὰ τὸν χρόνον οὕτω ἐ-
πεὶ δὴ μοι συγγράμματα πρὸς πάντ
ἀπεσταλμένα τοῖς τῶν ἑτέρων πόλεων
ἱπποσίοις· καὶ τὴν παρὰ ὑμῶν σχέ-
σιν μὴ ὅμως ἀνακτήσασθαι προσδοκ-
εἰ μὴ πάντων, λιτῶν καὶ ταραχῶν
διὸς παύσειας ἐπὶ δὲ τὴν τῶν ζητουμέ-
νων ἡμετέραν μετ' ἀληθείας ἐθελόντων· καὶ γὰρ ἂν
οὕτως δοξείας· οὔτε οἰκεία πεπληρω-
μένος λύπῃ οὔτε τι διαμεμαίνων· τὰς
ἤδη γεγονότος κλήρους μὲν καὶ παρα-
λόγως ὅλως δὲ ὑπὲρ δόξης πεποιηκέ-
ναι· καὶ τὰ δόξης ἐνδίκως ἐθέλειν· οὐ γὰρ
δὴ ἑτέρως θέλοντας ἀνεξόμεθα:—

Τῷ εὐλαβεστάτῳ καὶ θεοσεβεστάτῳ συλλει-
τουργῷ τῷ Μεγορίῳ· Κύριλλος ἐν κυρίῳ χαίρειν:—
Ἀρκοῦσαι αἱ διάτι μοι καὶ πιστῶς ἀξιοῖ παρὰ

γεγόνασιν ἐν ἀλεξανδρείᾳ· ἔτι ταῦτα λοι-
ὡς δὴ μάλιστα τῆς σῆς θεοσεβείας ἀγανακτούσης
σφόδρα. καὶ πάντα κάλων κινούσης πρὸς
τὸ λυπεῖν ἐμέ. βουλομένῳ δέ μοι τῆς σῆς
θεοσεβείας τὴν λύπην ἀναμαθεῖν· ἔφησαν
ὅτι τὴν πρὸς μονάζοντας αἰγυπτίους γεγραμμέ-
νην ἐπιστολὴν περιφέρουσί τινες τῶν ἀπὸ
τῆς ἀλεξανδρείας καὶ ἡ τούτου μέσου ἀφορμῆ-
ς καὶ ἡ τῆς ἀηδίας αὕτη γέγονε. τεθαύμακα
τοίνυν εἰ μὴ ἐκεῖνο μᾶλλον ἡ σὴ θεοσέβεια
καθ' ἑαυτὴν ἐλογίσατο. οὐ γὰρ πρότερον
ἐμοῦ γραφείσης ἐπιστολῆς ὁ ἐπὶ τῇ πίστει γέγο-
νε θόρυβος· ἀλλ' ἢ εἰρημένων τινῶν παρὰ
τῆς σῆς θεοσεβείας. ἢ καὶ μὴ πολλῶν χαρτίων
ἢ γοῦν ἐξηγήσεων περιφερομένων· κι-
νούμενοι ἡμεῖς ἐπανορθοῦν ἐθέλοντες
τοὺς διεστραμμένους. ἐγγὺς γὰρ γεγόνα-
σί τινες, τοῦ μὴ ἀπέχεσθαι· λοιπὸν ὁ-
μολογεῖν θεὸν εἶναι τὸν χριστόν· ὄργανον δὲ
μᾶλλον καὶ ἐργαλεῖον θεότητος καὶ ἄνθρωπον
θεοφόρον. καὶ τί γένοιτ' ἂν χεῖρον τῶν τοιούτων
ἐπέκεινα· ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ τοῦ ταράχου ποία ἢ ἡ-
μῶν· ἐφ' οἷς εἴρηκεν ἢ οὐκ εἴρηκεν ἡ
σὴ θεοσέβεια· τοῖς γὰρ περιφερομέ-
νοις χαρτίοις, οὐ σφόδρα προσέχω. πῶς
οὖν σιωπήσαιμι τῆς πίστεως ἀδικουμέ-
νης καὶ τοσούτων διεστραμμένων. ἢ οὐ
παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ χριστοῦ· οὐκ ἀ-
πολογησόμεθα τῆς ἀκαίρου σιωπῆς ἐ-
μεῖναι. καὶ οἱ τεταγμένοι παρ' αὐτοῦ

πρὸς τὸ λέγειν ἃ δεῖ· τί δὲ καὶ ποιήσωμεν νῦν·
δεῖ γάρ με κοινολογήσασθαι μετὰ τῆς σῆς θεοσεβείας
μνημονεύοντος τοῦ εὐλαβεστάτου καὶ θεοσεβε-
στάτου τῆς ῥωμαίων ἐκκλησίας ἐπισκόπου,
κελεστίνου. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ θεοφιλεστάτων
ἐπισκόπων περὶ τῶν αὐτόθεν μεταχθέντων οὐ-
κ οἶδ' ὅπως χαρτίων· πότερον τῆς σῆς θεο-
σεβείας ἢ μή· γράφουσι γὰρ ὡς πάνυ σκαν-
δαλισθέντες· πῶς δὲ τοὺς ἀπὸ τῆς ἀνατο-
λικῶν πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν ἐρχομένους θε-
ραπεύσομεν· καὶ τῶν χαρτίων καταγογ-
γύζοντας. ἢ τάχα που νομίζει ἡ σὴ θεοσέ-
βεια ὅτι μικρὸς ταῖς ἐκκλησίαις ἀνεφύη
θόρυβος ἐκ τῶν τοιούτων ὁμιλιῶν· πάντες
γάρ ἐσμεν, ἐν ἀγῶσι καὶ πόνοις. τοὺς ἐκ τοῦ ὀ-
ρθοφρονεῖν οὐκ οἶδ' ὅπως ἀναπεπεισ-
μένους μεθιστάντες εἰς τὸ ἀληθές. ὅτε
τοίνυν ἡ τὴν ἀνάγκην ἅπασι τοῦ γογγύζειν
ἐνεγκοῦσα ἡ σὴ θεοσέβειά ἐστι, πῶς αἰτιᾶ-
ται δικαίως. πῶς δὲ μισεῖ καὶ μάτην
καταβοᾷ· ἢ οὐχὶ μᾶλλον ἐπανορθοῖ τὸν ἑ-
αυτοῦ λόγον· ἵνα παύσῃ σκάνδαλον οἰ-
κουμενικόν· εἰ γὰρ καὶ παρεῤῥύη λόγος
ὡς ἐπὶ λαοῦ τρέχων, ἀλλ' ὅμως ἐπανορθοῦ ἀθρό-
ταις ἐπισκέψεσι· καὶ λέξιν χαρισάσθω
τοῖς σκανδαλιζομένοις καταξιώσας τὴν
θεοτόκον ὀνομάζων, τὴν ἁγίαν παρθένον ἵνα
θεραπεύσῃς τοὺς λελυπημένους.
καὶ ὀρθὴν παρὰ πᾶσι δόξαν ἔχοντες, ἐν
εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ τῶν λαῶν τὰς συνά-

ξεις ἐπιτελῶμεν. ὅτι δὲ ὑπὲρ τῆς εἰς
Χριστὸν πίστεως πάντα ἕτοιμοι παθεῖν ἐσμὲν
καὶ δεσμωτήριον μεῖς. πέρα μὲν ἐλθεῖν καὶ αὐτοῦ
θανάτου, μὴ ἀμφιβαλέτω ἡ σὴ θεοσέβεια.
ἐπ᾽ ἀληθείας δὲ λέγω ὅτι καὶ περὶ τοῦ τοῦ
τουτέστι μακαρίας μνήμης ἀττικοῦ· συνε-
θεῖταί μοι βιβλίον περὶ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοου-
σίου τριάδος. ἐν ᾧ καὶ λόγος περὶ τῆς
ἐνανθρωπήσεως τοῦ μονογενοῦς. οἷς νῦν ἔ-
γραψα συνῳδά. καὶ ἀνέγνων μὲν αὐ-
τὸ καὶ ἐπισκόποις καὶ κληρικοῖς· καὶ τοῖς φιλα-
κροάμοσι τῶν λαῶν ἐκδέδωκα δὲ τῶν
οὐδενί. εἰκὸς ὡς ἐκδοθέντος τοῦ λόγου πά-
λιν ἐγκαλεῖσθαί με. ὅτι καὶ πρὸ τῆς χειρο-
τονίας τῆς σῆς θεοσεβείας, συντέθεικα
τὸ λογίδιον:- Κυρίλλου ἐπισκόπου ἀλεξανδρείας ἐπιστολὴ
α β γ α β γ:· πρὸς τοὺς ἐγγράφως αὐτὸν αἰτη-
σαμένους. ὅτι περ οὐ σεσιώπηκεν ὀξέως
μαθὼν εἰπεῖν ἐπὶ τὸ χεῖρον τὴν διακαινί-
νεστορίου διδασκαλίαν:·
ζ Ἐπειδή μοι γέγραφεν ἡ εὐλάβεια ὑμῶν τι-
νὰς λυπουμένους τοῦ θεοσεβεστάτου νεστορί-
ὅτι τὴν πρὸς μονάζοντας ἐποίησα ἐπι-
στολὴν ἀναστρέφειν κωλυομένους τοὺς
ἐπὶ τῶν θεοῦ λόγων σκανδαλισθέντας, ἀναγκαῖ-
ον τοῦτο φημί. ὅτι περ οὗτος σὺν τὸν γέγονεν
παρ᾽ ἐμοῦ, ὅσον παρὰ τῆς αὐτοῦ θεο-
σεβείας. ἐγὼ μὲν γὰρ σκανδαλισθεὶς
δημοσίᾳ ἀπὸ τῆς ἐξηγήσεως αὐτοῦ, τὸν τῆς
θείας πίστεως ἐξεθέμην λόγον. αὐτὸς δὲ

ἡμεῖς ἔχοιμεν ἐκκλησίᾳ τῇ καθολικῇ καὶ τῶν
τῶν ὀρθοδόξων τοῦ καλοῦ δωροθέου τοῦ
ἐπισκόπου φανερῶς λέγοντος· ἀνάθεμα
εἶναι λέγειν θεοτόκον τὴν μαρίαν. καὶ οὐ μό-
νον τοῦτο ἀκούσας σεσίγηκεν ἐκείνου λέγον-
τος, ἀλλὰ γὰρ καὶ εἰς κοινωνίαν αὐτὸν εὐ-
θὺς τὴν μυστικὴν ἐδέξατο. καὶ κοινωνὸν ἐ-
ποίησε· ἰδοὺ τοίνυν ἀναθεματίσθημεν
ὑπ᾽ αὐτοῦ ἵνα ἀπέω· ὡς μὴ λέγοιμι παρ᾽ αὐτοῦ·
οὐ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ἐπ᾽ ἐκκλησίας ἐφθέγξα-
το τοιαῦτα παρὰ γνώμην αὐτοῦ· τοιγαροῦν
καὶ ἡμεῖς οἱ ζῶντες καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν
οἰκουμένην ἐπίσκοποι· καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν
ἀποδημήσαντες πατέρες ἡμῶν, ἀναθε-
ματίσθημεν. τί οὖν ἐκώλυε καὶ ἡμᾶς
ταῖς ἐκείνου φωναῖς γράψαι ἐναντία,
καὶ εἰπεῖν· ἀνάθεμα εἴ τις οὐ λέγει θεοτόκον
εἶναι τὴν μαρίαν. ἀλλ᾽ οὐ πεποίηκα τοῦ-
το δι᾽ αὐτὸν· τέως ἵνα μὴ λέγωσί τινες
ὅτι ἀνεθεμάτισεν αὐτὸν ὁ ἐν ἀλεξανδρείᾳ
ἐπίσκοπος ἢ τοι σύνοδος ἡ αἰγυπτιακή· ἐ-
ὰν δὲ μάθωσιν οἱ τῆς κατὰ τὴν δύσιν καὶ ἀ-
νατολὴν θεοσεβέστατοι ἐπίσκοποι ὅ-
τι ἀναθεματίσθησαν πάντες· πάντες
γὰρ λέγουσιν ὅτι θεοτόκος ἐστίν, ἡ ἁγία μαρία·
πῶς ἄρα διατεθήσονται· ἢ πῶς οὐχ ἅ-
παντες λυπηθήσονται. κἂν εἰ μὴ δι᾽ ἑ-
αυτούς, ἀλλ᾽ οὖν διὰ τοὺς ἁγίους πατέ-
ρας ἐν τοῖς συγγράμμασιν, εὑρίσκομεν
ἀεὶ θεοτόκον ὀνομαζομένην τὴν ἁγίαν μαρίαν.

εἰ δὲ μὴ ἐδόκει φορτικὸν εἶναι τὸ ἐμαυτοῦ
μον, πολλὰς ἂν ἐπὶ μαρτύρους τῶν ἐμῶν
ἀστείων πράξεων· ἐν αἷς ἔστιν εὑρεῖν, οὐχ ἂν πολ-
λοὺς καὶ ἀσφαλῶς κειμένην τὴν φωνὴν
ἣν ὁμολογοῦσιν εἶναι θεοῦ τὴν αἰτίαν τῆς
θέμενοι μαρτυρίαν:- ἀλλ' ἡ ἐπιστολή· περὶ τῶν ζηλω-

ἐπὶ μητροπολ(ίτην) κζ Ι

οἱ δὲ μὲν τῆς σχέσεως τὸ εἰλικρινὲς καὶ οὐκ ἐ-
γνώκασι τὴν ἀσυλίαν· ὡς εἴ μοι ἔγραφον πρό-
τιμας τὸν ἐμὸν οὐκ εἰδότας τὸ πρότερον, πολ-
λάκις ἐχρησάμην λόγοις· ἀλλὰ πείθωμεν ὅτι
σφόδρα μὲν εἰμί τις εἰρηνικὸς· καὶ οὔτε δύσερις
οὔτε φιλόμαχος· ἀγαπῶ μὲν καὶ φιλῶ ἅπαν-
τας· καὶ φιλεῖσθαι παρὰ πάντων· ἐπεὶ
δὲ προσεῖδον τῷ γράφω, βραχυλογήσας
ἐκεῖνο διδάσκω· ὅτι εἰ περὶ μάτην ἢ ὡς
χρημάτων ἀφαίρεσιν ἄδικον εἶναι καὶ λύπην
παῦσαι ἀδελφοῦ, ἐποίησα ἂν ἡδέως ὑπὲρ
τοῦ μὴ δοκεῖν τι τῆς σχέσεως ἡγεῖσθαι πρότιμό-
τερον· ἐπεὶ δὲ ὁ τῆς πίστεως ἐστὶ λόγος
καὶ ἐν καρδίᾳ λίθος ὁ καὶ αἱ κατὰ τῶν
ὥστε τῶν εἴσω τὴν ἐρώμενον ἄρχων ἐκκλησι-
οὐ γὰρ ἐστί τις τῶν ὀζοιας ἢ ποταπῶν πόλεως
ἢ χώρας ἐρχόμενον καὶ μὴ λέγοντα ὅτι τί ταῦτ'
ἐστὶ τὰ θρυλλούμενα· καὶ ποία καινὴ μά-
θησις ταῖς ἐκκλησίαις ἐπιφέρεται· πάρ-
ταῦτ' ἐπὶ δράσομεν οἱ πεπιστευμένοι παρὰ
θεοῦ, τὸν τοῦ μυστηρίου λόγον· πρὸς οἷς ἐμὴ
μέρα κρίσεως· δικάσονται οἱ μυσταγωγού-
μενοι· πάντας ἐροῦσι γάρ, οὕτως τηρήσα-
την πίστιν· ὡς μεμυσταγώγηνται παρ' ἡμῶν

καὶ εἰ μὲν ὀρθῶς τοῦτο πεπαρακαμεν, ἀπολη-
ψόμεθα μισθόν· τευξόμεθα δέ· καὶ ἐπαίνου·
εἰ δὲ ἑτέρως καὶ διεστραμμένως, ποίας
φλογὸς ἡμῖν δεήσουσι· ἀκουσόμεθα
γὰρ ὅτι τὴν ψυχήν μου ἀπώλεσας καὶ τὸν
λαόν μου ἀπέκτεινας, κατὰ τὸ γεγραμ-
μένον· ὃ καὶ ἑκάστῳ μὲν τῶν μὲν τάξει λαϊκῶν
τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς ὑπεραπολογήσεται· ἡμῶν
δὲ οἱ τῆς ἱερωσύνης λειτουργίας πε-
φορτισμένοι, οὐχ ὑπὲρ μόνων ἑαυτῶν·
ἀλλ' ὑπὲρ πάντων τῶν πιστευόντων εἰς
Χριστόν, ἀπολογησόμεθα· ἐμοὶ τοίνυν οὐδεὶς
ἐστὶ λόγος οὐ λιτότης ἀλλ' ὑμνῶ· οὐ λοιδορ-
τῆς οὗτος πολλοῖς εἷς πεποίηται κατ' ἐμοῦ
τῶν αἱμασολήπτων τιμῆς· ἀλλ' οἷς ἐλάθετο αὐ-
τοῦ πάντας προσλῆθεν· δικαίως δὲ ὡς
τοῖς πεφλυαρηκόσι θεοῦ· μόνον σπουδάζω
τὰ τῆς πίστεως καὶ φίλος εἰμὶ καὶ ἐραστὴς
τὸς καὶ οὐδὲ μικρὸν παραχωρῶ πρὸς τὸ χρῆ-
μα νομίζομεν φίλων, τὸν θεοφιλέστατον ἐ-
πίσκοπον μισθόριον· ὁμοίως ἐπὶ τοῦ ἀφῆ-
ναι καὶ εὐδοκεῖν μοι μὲν χωρὶς βούλομαι· καὶ τὰ
ἐν τούτοις ἤδη παρελθοῦσι μοι ἀφανίσαι
μόνον· καὶ δεῖξαι συκοφαντίαν καὶ οὐ
πάντως ἀληθείᾳ ἐν τῷ παραίτιμον ἐπι-
τὴν πίστιν θρυλλούμενον· εἰ δὲ προστεταγ-
θαι παρὰ Χριστοῦ καὶ τοῖς μισοῦσι τὰς ἀγα-
πᾶν, πῶς οὐ μᾶλλον μαλακοῦ λόγου θέμεν ἀδελφοῖς
τι καὶ σπουδάσαι τοῦτο ποιεῖν· ὅτι γὰρ εἰ
παραιτεῖται τὸ παράστημος ἡ πίστις τὰς

ἑαυτῶν ψυχάς, οὐ προδώσομεν. κἂν εἰ προ-
κέοιτο παθεῖν καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον, οὐκέ-
τι ἡμῶν ὠφέλιμον λόγον. εἰ γὰρ δεδίαμεν ὑπὲρ τῆς
δόξης τοῦ θεοῦ τὴν ἀλήθειαν εἰπεῖν ἵνα μὴ
περιπέσωμεν ἀηδίαις, ποίῳ λοιπὸν προ-
σώπῳ τὰ τῶν ἁγίων μαρτύρων ἐγκώμια
ποιησόμεθα πρὸς τοὺς λαούς. οἷς ἔπαινος
μόνον ὅτιπερ τετηρήκασι τὸ εἰρημένον· ἕως
θανάτου ἀγώνισαι ὑπὲρ τῆς ἀληθείας:~

Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς
τοὺς κληρικοὺς τοὺς στασιάζοντας ἐν Κων-
σταντινουπόλει:~

Ἀνέγνων τὸ ὑπομνηστικὸν τὸ ἀποσταλὲν παρ'
ὑμῶν. δι' οὗ ἐμάνθανον ὅτι Ἀναστάσιος
ὁ πρεσβύτερος συντυχὼν ἡμῖν, προσεποιεῖ-
το ζητεῖν καὶ φιλίαν καὶ εἰρήνην. καὶ ἔλε-
γεν ὅτι ὥσπερ ἔγραψας τοῖς μονάζουσιν, οὕτω
φρονοῦμεν. εἶτα περὶ ἰδίων σκοπῶν ἐπε-
χων, ἔλεγεν περὶ ἐμοῦ ὅτι καὶ αὐτὸς εἴρηκε
τὴν ἁγίαν σύνοδον μὴ μεμνῆσθαι τῆς
λέξεως τῆς θεοτόκου φημί. ἐγὼ δὲ ἐγεγράφειν αὐ-
τῷ ὅτι καὶ μὴ ἐμνήσθη ἡ σύνοδος τῆς λέξεως,
καλῶς ἐποίησεν. οὐ γὰρ ἐκινήθη τότε τοιοῦ-
τόν τι κατ' ἐκεῖνον καιροῦ. διὸ οὔτε ἡμῖν ἀνάγκη
τὰ ζητούμενα φέρειν εἰς μέσον, εἰ καὶ τὸ μά-
λιστα τῇ δυνάμει τῶν ἐννοιῶν οἱ δὲ θεοτόκον
ἁγίαν παρθένον αὐτὴν γὰρ λέγει τὸν γεννη-
θέντα ἐκ τοῦ πατρὸς τὸν δι' οὗ τὰ πάντα ἐγέ-
νετο, σαρκωθῆναι καὶ ἐνανθρωπῆσαι, παθεῖν
ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, ἀνελθεῖν εἰς οὐρανούς

ἔχειν δὲ καὶ ἱερεῖ τὴν ζωὴν τὸν καὶ μεθ' ἱερῶν·
καὶ οὐχὶ πάντως αὐτὸς ὁ ἐκ θεοῦ κατὰ φύ-
σιν γεννηθεὶς λόγος ἀπέθανεν, ἢ ἐνύχθη τὴν
λόγχην εἰς τὴν πλευράν· ποίαν γὰρ ἔχει πλευ-
ρὰν ἐκεῖνο τὸ ἀσώματον. ἢ πῶς ἀπέθα-
νεν ἡ ζωή· ἀλλ' ὅτι ἑνωθεὶς τῇ σαρκί· ὅτε πα-
σχόντος αὐτοῦ τοῦ ἰδίου πάσχοντος σώμα-
τος, αὐτὸς εἰς ἑαυτὸν οἰκειοῦται τὸ πά-
θος. σοφιζόμενοι τοίνυν καὶ ἀπατῶντες
ἑαυτούς, ταῦτα λέγουσιν. ὅτι γὰρ ψευδόμενοι
καὶ τὸν ἴδιον ὃ μὲν ἔχουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ, ἐ-
φ' καὶ διὰ τούτου ἰδεῖν. ἀπεφάνησαν γὰρ
τῷ μου φανερὰ μαρτυρίᾳ τῶν διακόνων τῶν φερόν-
των τὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων,
διὸ χαρτίον ἐν μὲν, συνταχθὲν παρὰ Φωτί-
ου ἢ παρ' ἑτέρου τινός. κατὰ τοῦτό μου τοῦ
προσμονάζοντας ἐν δὲ ὡς ἐν σχήματι τε-
τραδίου ἀνέκοτον τὴν ἐπιγραφήν. ἔχει δὲ
οὕτως. πρὸς τοὺς διὰ τὴν συνάφειαν μὴ
τὴν θεότητα τοῦ μονογενοῦς μεθιεροῦντας.
ἢ ἀποθεοῦντας τὴν ἀνθρωπότητα. τὸ δὲ
προοίμιον εἰς τὰς παρ' αὐτῶν αἱρετικῶν
λοιδορίας ὡς ἐπὶ σκηνῆς γενομένας ἐπα-
ποτείνεται. καὶ δῆθεν πειρᾶται δεικνύειν
ὅτι τὸ σῶμά ἐστι τὸ πεπονθὸς καὶ οὐχ ὁ θεὸς λό-
γος. ὡς τινῶν λεγόντων ὅτι ὁ ἀπαθὴς τοῦ θεοῦ
λόγος παθητός ἐστι. ἀλλ' οὐδεὶς οὕτω μαίνε-
ται. ὡς δὲ πολλάκις εἴπομεν, ἡ ἁγία σύνο-
δος αὐτὸν ἔφη παθεῖν τὸν λόγον τὸν δι' οὗ τὰ
πάντα ἐγένετο. παθεῖν δὲ σαρκὶ κατὰ τὰς

γραφὰς παθόντος τοῦ σώματος αὐτοῦ,
αὐτὸς λέγεται παθεῖν. ὅτι καὶ ἡ τοῦ δήμου ψυχὴ
καίτοι καὶ πάσχουσα μηδὲν, εἰσὶ δὲ ἀν-
θρώπων πάσχειν λέγεται τοῦ αὐτοῦ παθόντος τοῦ σώ-
ματος. ἀλλ' ἐπειδὴ σκοπὸς ἐκείνοις διαλέ-
γειν χείρους καὶ δικαίους. καὶ τὸν μὲν μη-
θέντα πονηρὸν ἰδικῶς. τὸν δὲ ἐθνικῶς ἰδικῶς. ὅτι
μόνων τῶν προσώπων ποιοῦσι τὴν ἔμφασιν.
διὰ τοῦτο πολλάκις ὀμνύονται καὶ προφάσεις
παραιτοῦνται ἐν ἁμαρτίαις καθὰ γέγρα-
πται. συντυχόντες τοίνυν αὐτοῖς ἐκεῖ γαμ-
γετε. ὅτι ποιεῖ τὸ μὲν καινῶς, εἰς ἀλλήλ-
πέστιμας καταφλυαρεῖν τοῦ ἐπισκόπου
ἡμῶν. καὶ τούτους θάλποντες καὶ συγκρο-
τοῦντες. καὶ ὄργανα μὲν τῆς ἑαυτῶν μοχθη-
ρίας ποιούμενοι. πλὴν οὐχ αὕτη τῆς λύπης
ἐστὶν ἡ πρόφασις. ἀλλ' οὐδὲ ὅλως ἔχθρας.
ἐστὶν ὁ ἐπίσκοπος ἡμῶν τοῦ ἐνταῦθα λαοῦ
δὲ πάντως τούς τε κατ' αὐτὴν δήμους τὸ λήμματι
διὰ τὴν ἐπισκόπους, τὸ μὴ γενέσθαι ὀρθῶς
τὸν περὶ Χριστοῦ λόγον, ἀλλὰ διεστραμμένως.
ἀρκεῖ δὲ πρὸς ἀπόδειξιν καὶ ἔλεγχον
αὐτῶν τοῦ μὴ δὲ πώποτε ἐν ταῖς ἐκκλη-
σίαις ταῦτα ἐξηθῆναι παρ' αὐτοῦ. οἷον δὴ τὸ
κείμενον ἐν ταῖς αὐτοῦ ἐξηγήσεσι. ἔχει
ση/ δὲ οὕτως: οὐ ταῖς κραυγαῖς κρίνεσθαι τὴν περὶ
ἐμὲ φιλοσοφίαν. ἀλλὰ τῷ περὶ τὰ δόγματα
πόθῳ. τῷ μεμνῆσθαι τῆς τοῦ Χριστοῦ τοῦ
Θεοῦ θεότητος ἅμα καὶ ἀνθρωπότητος καὶ μετὰ
γα καὶ προσέχοντας τοῖς ἡμετέροις δήμοις

εὐλάβειαν μὲν πολλὰ κεκτημένοις καὶ
μισοτάτην εὐσέβειαν. ἴσως δὲ τῆς περὶ
τὸ δόγμα θεογνωσίας. ἀγνοίας πεπλη-
ρωμένους. τοῦτο δὲ οὐκ ἔγκλημα τῶν
λαῶν. ἀλλὰ πῶς ἂν εὐπρεπῶς εἴποιμι,
τοιοῦτον ἔχειν τοῖς διδασκάλοις καιρὸν εἰς
πῶς μάλιστα [illegible] παραθέσθαι
δογμάτων: πῶς γὰρ οὐκ ἐσχόλασεν ἡ
οἱ πρὸ αὐτοῦ. ἀρραγὲς στόμα τοῦ πρὸ ἐμοῦ Ἰωάννου.
ἴσως δὲ τοῦ μακαρίου Ἀττικοῦ ἡ συνετώτε-
ρος. πῶς ἡ ὀφρὺς αὕτη. μᾶλλον δὲ πῶς οὐ
χ' ὡμολόγησεν ἐν μαρτύρων ὅτι ξένην καὶ ἀσυ-
νήθη διδασκαλίαν εἰσηγεῖται. καὶ τοῖς πρὸ
αὐτοῦ μὴ ἐγνωσμένην διὰ τὴν ἀποτίθη-
μι ἐν συλλόγοις πατέρων. μετὰ ἐν ἁγίαις
ἐκκλησίαις. ἐμοὶ τοίνυν πρὸς αὐτὸν περὶ
πραγμάτων τινῶν λόγος οὐδεὶς. ἔμοι τὸ δὲ
μᾶλλον μετανοῆσαι αὐτὸν καὶ τὴν ὀρθὴν ὁ-
μολογῆσαι πίστιν. καὶ ὧν εἰσὶ μὲν πεποίη-
κεν ἐνυβρίζων καὶ ἐπαμείφων καὶ τιμοῦ-
τουσι χείρους, ἀπολογήσεται τῷ θεῷ. οὐδὲν
δὲ θαυμαστὸν εἰ καινῶς ἡμᾶς λέγουσι μαί-
κοπρίαν τῆς πόλεως. χαιρήμων. νέκταρ
σοφώτερος ἡμᾶς. καὶ τὸ τοῦ φυσικοῦ Φλαβιανοῦ
[illegible] ἀρρύλλιον. ἀεὶ γεγόνασι καὶ περὶ α-
τοὺς καὶ περὶ πάντας καινοί. ἴσως δὲ ὁ-
[illegible] αὐτοὺς ὅτι οὔτε ἀποδημία ἀμφοτ-
[illegible] οὔτε ἀπολογίαν τὴν πρὸς ἐκεῖ-
καὶ εἴπερ μοι τούτου καιρός. συμμαί-
ὅτι τοῦ [illegible] οἱ κοινωνία διὰ μικρ-

ἀπελεγχθέντων πραγμάτων, συνάγεις ὡς
δομ, ἵνα καθαρίσῃ τὴν ἑαυτοῦ ἐκκλησίαν δη.
ἄσπιλον καὶ ἀσύγχυτον ἔχουσαν καὶ εὐσεβῆ
πίστιν. μὴ προσδοκάτω δὲ ὁ δείλαιος
ὅτι καὶ πολλοὺς καὶ ἀξιολόγους εἶεν οἱ δὲ
τῆς αὐτοῦ σπουδῆς κατηγορεῖν ἡμῶν μέλ
λοντες, δικασταὶ ἔσεσθαι τῶν καθ᾽ ἡμᾶς
καὶ τοῦτο δόξαν ἀμφιτιθέναι παραιτησόμεθα
γὰρ ἐκεῖσε ἐλθόντες καὶ σὺν θεῷ φθάσαντες ταῖς
ἑαυτοῦ δυσφημίαις ἀπολογήσεται. ὅθεν
φεύγομεν τὴν εἰρήνην οὐδαμῶς. ἀλλὰ
μᾶλλον ἁρπάζομεν, ἐὰν ὁμολογηθῇ ἡ πίστις
ὀρθὴ καὶ παύσωνται τοῦ λέγειν τοιαῦτα.
ἅπερ ὀξέως ἐποίησε πως. ἐπικαλοῦνται θαυμα
των. τοσαύτην δὲ ἔχει διαστροφὴν τὸ αὐτῶν
φαμὲν πεπεράνθαι τῶν αὐτοῦ δυσφημιῶν, ὡς
μολύνεσθαι τὸν ἀναγινώσκοντα. ἐπειδὴ
δὲ αἰτιᾶται ὡς λέξιν ἀσυνήθη εἰρηκέναι τὴν
γραφήν· ἤγουν ἡ ἁγία σύνοδος θεοτόκον ὀνομά
σασα τὴν ἁγίαν παρθένον, ἐρωτάσθωσαν
αὐτοί· ποῦ χριστοτόκον ἢ θεοδόχον εὗρον
γεγραμμένον. πρὸς τούτῳ κἀκεῖνο σημε
ηκεν αὐταῖς λέξεσιν οὕτως· τὴν θεοδό
ν τῷ θεῷ μὲν συνθεολογοῦμεν παρθέν
κεῖ δὲ ὡς ὅμως ὁ λέγει. ἤ γὰρ μὴ τέτοκε
μὲν δὲ ἴσχεν ἐν τῇ κοιλίᾳ θεὸν ὄντα χριστόν
θεοδόχος ἐστί. καὶ αὐτὸ δὲ τὸν πρᾶγμα εἴρηκ
ποῦ τοίνυν ἀνέγνωσας λέξεις πα
ρουσίαν· πλὴν ἐπειδὴ καὶ ἄλλα τινα
ἐρῶνται ἐγκλήματα ἐκ τῶν δοξῶν τι

σων αὐτοῦ, φυλαχθήσονται ἕως καιροῦ.
εἰ μή τις γένηται μετάγνωσις. τὸ δέ γε
σχεδάριον τῆς δεήσεως τὸ ἀποσταλὲν παρ
ὑμῶν, ὡς ὀφειλόμενον δοθῆναι μόνον ὑμ
σελεῖ· οὐκ ἄν μου δὲ γνώμης ἡμῶν λαῶν
ἀνέγνων. ἐπειδὴ δὲ πολλὴν εἶχε κατα
δρομὴν κατὰ τοῦ ἐκείνου ἢ ἀδελφοῦ ἢ π
ὑμεῖς ποιμένες, ἐπέσχον ἵνα μὴ εἰς χεῖ
ρας ἡμῶν λέγων. κατηγορήσατέ μου ἐπὶ τοῦ
βασιλέως ὡς αἱρετικοῦ κατηγορήσαντες
δὲ εἰπέρ [illegible]. μετὰ τοῦτο καὶ παραιτεῖσθαι
τὴν αὐτοῦ κρίσιν. φθάσαντες καὶ τῆς ἔχθρας
τὸν τρόπον καὶ τὴν δίκην μετασπάσαι
εἰ ἐπίσταντο ὅμως ἐκεῖνοι. εἰς ἕτερον σ
ἐρχόμενος. ἀναγνόντες τοίνυν τὸ σχεδά
ριον. ἀποδότε εἰ καλῶς ἔχει. καὶ ἵνα
ποτὲ ἐπιτιμουμένου μου [illegible]. καὶ ἀνθ
ρώπων [illegible] καθ᾽ ἡμῶν ὁρῶν τ
σπουδαίως γράψατε. καὶ ἐπιλέξασθε
ἄνδρας εὐλαβεῖς καὶ φρονίμους. ἐπι
σκόπους τε, καὶ μονάζοντας, ἵν᾽ ἀπο
στείλω πρὸς τὸν καιρόν. οὐ γὰρ μὴ δώσω ὕ
πνον κατὰ τὸ γεγραμμένον τοῖς ὀφθαλ
μοῖς μου. καὶ τοῖς βλεφάροις μου νυσταγμόν
καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις μου. ἕως
οὗ ἀγωνίσωμαι τὸν ὑπὲρ τῆς ἁπάντων σω
τηρίας ἀγῶνα. τοιγαροῦν μαθόντες
τὴν ἡμῶν γνώμην, ἀνδρίζεσθε. ἤδη
γὰρ καὶ γενήσονται παρ᾽ ἡμῶν γράμμα
τα. καὶ πρὸς οὓς δεῖ. σκοπὸς γάρ.

διὰ τὴν εἰς χ(ριστὸ)ν πίστιν· καὶ κινεῖν καὶ ὑπο-
στῆναι παρ᾽ ὃ ποιοῦ(σι) τ(ὸν) νομιζόμενον ἀμαθῆ
μῶν ἐν μιασμοῖς· ἐπ(εὶ) σοῦ καὶ τὸν ἡδίω μοι
διὰ τοῦτο ὑπομείνω παθήματα:-

Διαμαρτυρία προτεθεῖσα ἐν δημοσίῳ παρὰ
τῶν κληρικῶν κωνσταντινουπόλεως καὶ κατὰ
ἐκκλησίαν ἐμφανισθεῖσα ὡς ὁ τὰ ὅμοια
φρονῶν ἐστὶ νεστορίῳ, παύλου τοῦ σαμοσα-
τέως τοῦ ἀναθεματισθέντος πρὸ ἐτῶν
ρξ´ ἀπὸ τῶν ὀρθοδόξων ἐπισκόπων:·

ι Ὁρκίζω τὸν λαχόντα τὸ δὲ τὸ χαρτίον κατὰ
τῆς ἁγίας τριάδος ὥστε φανερὸν ποιῆσαι
αὐτὸ ἐπισκόποις· πρεσβυτέροις· διακό-
νοις· ἀναγνώσταις· λαϊκοῖς· οἰκοῦσι κων-
σταντινούπολιν· ἐπὶ δὲ καὶ τὸ ἴσον αὐτοῖς
ἐκδοῦναι πρὸς ἔλεγχον τοῦ αἱρετικοῦ
νεστορίου· ὅτι ὁμόφρων ἐστὶ τοῦ ἀναθε-
ματισθέντος παύλου τοῦ σαμοσατέως,
πρὸ ἐτῶν ρξ´: ἀπὸ τῶν ὀρθοδόξων πατέρων
ἐπισκόπων· ἔστι δὲ καὶ τὰ παρ᾽ ἀμφοτέ(ρων)
εἰρημένα οὕτως:- παῦλ(ος) εἶπε: μαρία
τὸν λόγον οὐκ ἔτεκε: νεστόριος συμφώνως
εἶπεν: οὐκ ἔτεκεν ὦ βέλτιστε· μαρία τὴν
θεότητα: παῦλ(ος): οὐδὲ γὰρ ἦν πρεσβυτέρα αἰώνων:
καὶ μὴν χρονικὴν τὴν δημιουργὸν τῶν χρό-
νων ἐφιστῶσι θεότητι: παῦλ(ος): μαρία
τὸν ὑπεδέξατο καὶ οὐκ ἔστι πρεσβυτέ-
ρα τοῦ λόγου:- νεστ(όριος): πῶς οὖν μαρία τὸν
ἀρχαιότερον αὐτῆς ἔτεκε; παῦλ(ος): μαρία
κεκύηκεν ἄνθρωπον ἴσον: νεστ(όριος): ἄνθρωπος ὁ

χ(ριστὸ)ς ἐκ παρθένου: παῦλ(ος): κρείττων ὁ κατὰ
πάντα· ἐπειδὴ ἐκ πν(εύματο)ς ἁγίου καὶ ἐπαγ-
γελιῶν καὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ὁ μὴ ἐπαύ-
του χάρις: νεστ(όριος): τεθέαμαι γάρ φησι τὸ
πν(εῦμ)α καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν καὶ μέ-
νον ἐπ᾽ αὐτὸν τὸ τὴν ἀνάληψιν αὐτῷ χαρι-
σάμενον· ἐντειλάμενος φησὶ τοῖς ἀποστό-
λοις οὓς ἐξελέξατο, διὰ πν(εύματο)ς ἁγίου ἀνε-
λήφθη· τοῦτο δὴ τὸ τηλικαύτην τῷ χ(ριστ)ῷ χα-
ρισάμενον δόξαν: παῦλ(ος): ἵνα μὴ ὁ τε
ὁ ἐκ δαβὶδ χρισθεὶς ἀλλότριος ᾖ τῆς σοφίας·
μήτε σοφία ἐν ἄλλῳ οὕτως οἰκεῖ· καὶ γὰρ
ἐν τοῖς προφήταις ἦν· μᾶλλον δὲ ἐν μωϋ-
σῇ καὶ ἐν πολλοῖς κυρίοις· μᾶλλον δὲ ἐν
χ(ριστ)ῷ ὡς ἐν ναῷ· καὶ ἀλλαχοῦ λέγει· ἄλλον
εἶναι τὸν ἰ(ησοῦ)ν χ(ριστὸ)ν· καὶ ἄλλον τὸν λόγον: νεστ(όριος):
μὴ ἐγχωρεῖ τὸν πρὸ τῶν αἰώνων ἄλλον ἀπὸ ἐξ
γεννηθῆναι ταύτης θεότητος· ἰδοὺ δὲ λευκότατα
σαφῶς λέγων ὁ παρανομ(ώτατος) οὐκ ἐτέχθη ἀπὸ
μαρίας ὁ γεννηθεὶς ἐκ πν(εύματο)ς ἰδοὺ συνω-
νεῖ τῷ αἱρετικῷ παύλῳ τῷ λέγοντι, ἄλλ-
ον εἶναι τὸν λόγον, καὶ ἄλλον τὸν ἰ(ησοῦ)ν χ(ριστὸ)ν· καὶ οὐ-
κ ἔστιν εἷς ὡς ἡ ὀρθοδοξία κηρύττει· διὰ
τοῦτο ἐσημειωσάμεθα σοι ὦ ζηλωτὰ τῆς
ἁγίας πίστεως· καὶ μέρος τοῦ μαθήμα-
τος τῆς ἐκκλησίας ἀντεχόμενον· ὃ ἐξῆς ις
τὴν τῶν χριστιανῶν ἐπίκλησιν ἐν πρώ-
τοις ἔσχομεν· ὅτι οὐ καὶ δὲ ἐν ἄλλον καὶ ἄλ-
λον τοῦ θ(εο)ῦ, ἀλλ᾽ ἕνα τὸν πρὸ πάντων
αἰώνων γεννηθέντα θεὸν ἐκ θ(εο)ῦ· ἀπὸ τοῦ πρῶ·

ὁμοούσιον τῷ πατρί· καὶ τὸν αὐτὸν ἐπὶ αὐ-
γούστου καίσαρος, ἐκ μαρίας τῆς παρθέ-
νου γεννηθέντα· ἔχει γὰρ οὕτως θεὸν ἀληθινὸν
ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ ὁμοούσιον τῷ πατρί· δι᾽ οὗ καὶ οἱ
αἰῶνες κατηρτίσθησαν, καὶ τὰ πάντα
ἐγένετο· τὸν δι᾽ ἡμᾶς ἐλθόντα καὶ σαρκω-
θέντα ἐκ μαρίας τῆς ἁγίας παρθένου· καὶ
σταυρωθέντα ἐπὶ ποντίου πιλάτου καὶ τὰ ἑ-
ξῆς τοῦ συμβόλου· συνᾴδει δὲ τούτοις καὶ
ὁ μακάριος ἐπίσκοπος ὁ τῆς αὐτῆς ἀντιοχεί-
ας εἷς ὢν τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἐπισκό-
πων τῶν ἐπὶ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου· λέγ(ει)
οὕτως· τὸν μὴ μόνον ἄνθρωπον ἀλλὰ καὶ θεὸν κα-
θὼς καὶ ὁ προφήτης ἱερεμίας λέγει· οὗτος ὁ
θεὸς ἡμῶν οὐ λογισθήσεται ἕτερος πρὸς αὐ-
τόν· ἐξεῦρε πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστήμης· καὶ ἔδω-
κεν αὐτὴν ἰακὼβ τῷ παιδὶ αὐτοῦ· καὶ ἰσραὴλ
τῷ ἠγαπημένῳ ὑπ᾽ αὐτοῦ· μετὰ ταῦτα ἐπὶ
τῆς γῆς ὤφθη· καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη·
πότε δὲ συνανεστράφη ἀνθρώποις· ἢ μὴν ὅτε
συνεγεννήθη μετ᾽ αὐτῶν ἐκ παρθένου· καὶ συμ-
μητῶσι· καὶ συνηυξήθη· καὶ συνέφαγε καὶ
συνέπιε· καὶ τὰ ἄλλα· ὅστις οὖν τολμήσει
ἄλλον εἶναι υἱὸν τὸν πρὸ πάντων τῶν αἰώ-
νων μονογενῆ ἤγουν τὸν ἀπὸ τοῦ πατρὸς γεν-
νηθέντα· καὶ ἄλλον τὸν ἐκ μαρίας τῆς παρ-
θένου γεννηθέντα· καὶ οὐ τὸν αὐτὸν ἕνα κύ(ριον)
ἰησοῦν χριστὸν, ἔστω ἀνάθεμα:

Τῷ εὐλαβεστάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ συλλειτουρ-
γῷ νεστορίῳ· κύριλλος ἐν κυρίῳ χαίρειν:

καταφλυαροῦσι μὲν ὡς μανθάνω τινὲς ια
τῆς ἐμῆς ὑπολήψεως ἐπὶ τῆς σῆς θεοσεβείας·
καὶ τοῦτο συχνῶς, τὰς τῶν ἐν τέλει συνόδους
καιροφυλακοῦντες μάλιστα· καὶ τάχα που
καὶ τέρπειν οἰόμενοι τὴν σὴν ἀκοήν, καὶ ἀβου-
λήτους ἐκπέμπουσι φωνὰς· ἠδικημένοι
μὲν οὐδέν, ἐλεγχθέντες δὲ καὶ τοῦτο χρη-
στῶς· ὁ μέν, ὅτι τυφλοὺς ἠδίκει καὶ πένη-
τας· ὁ δέ, ὡς μητρὶ ξίφος ἐπανατείνας· ὁ δέ,
θεραπαίνῃ συγκλέψας χρυσίον ἀλλό-
τριον· καὶ τοιαύτην ἐσχηκὼς ἀεὶ τὴν ὑπόλη-
ψιν, ἣν οὐκ ἂν ἄξαιτό τις συμβῆναί τισι καὶ
τῶν λίαν ἐχθρῶν· πλὴν οὐ πολὺς ὁ λόγος
τῶν τοιούτων ἐμοί· ἵνα μηδὲ ὑπὲρ τὸν δι-
δάσκαλον καὶ δεσπότην μηδὲ μὴν ὑπὲρ
τοὺς πατέρας τὸ τῆς ἐμῆς βραχύτη-
τος ἐκτείνοιμι μέτρον· οὐ γὰρ ἐνδέχεται τὰς
τῶν φαύλων διαδρᾶναι σκαιότητας· ὅπως
ἂν ἕλοιτό τις διάγειν· ἀλλ᾽ ἐκεῖνοι μὲν
ἀρᾶς καὶ πικρίας μεστὸν ἔχοντες τὸ στό-
μα, τῷ πάντων ἀπολογήσονται κριτῇ·
τετρέψομαι δὲ πάλιν ἐγὼ πρὸς τὸ ὅτι μά-
λιστα πρέπον ἐμαυτῷ· καὶ ὑπομνήσω
καὶ νῦν ὡς ἀδελφὸν ἐν χριστῷ τῆς διδασκα-
λίας τὸν λόγον· καὶ τὸ ἐπὶ τῇ πίστει φρό-
νημα μετὰ πάσης ἀσφαλείας ποιεῖσθαι,
πρὸς τοὺς λαοὺς ἐννοεῖν τε ὅτι τὸ σκαν-
δαλίσαι ἕνα καὶ μόνον τῶν μικρῶν τῶν
πιστευόντων εἰς χριστὸν, ἀφόρητον ἔχει τὴν ἀγανά-
κτησιν· εἰ δὲ δὴ πλῆθος εἴη τοσοῦτον

λελυπημένων, πῶς οὐχ ἁπάσης εὐτεχνίας ἐν χρείᾳ καθεστήκαμεν, πρός γε τὸ δεῖν ἐμφρόνως περιελεῖν τὰ σκάνδαλα καὶ τὸν ὑγιῆ τῆς πίστεως καταπυρσῶσαι λόγον τοῖς ζητοῦσι τὸ ἀληθές. ἔσται δὲ καὶ μάλα ὀρθῶς τοῦτο· εἰ τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων ἐντυγχάνοντες λόγοις, περὶ πολλοῦ τε αὐτοὺς ποιεῖσθαι σπουδάζοιμεν· καὶ δοκιμάζοντες ἑαυτοὺς εἰ ἐσμὲν ἐν τῇ πίστει κατὰ τὸ γεγραμμένον, ταῖς ἐκείνων ὀρθαῖς καὶ ἀνεπιλήπτοις δόξαις τὰς ἐν ἡμῖν ἐννοίας εὖ μάλα συμπράττοιμεν. ἔφη τοίνυν ἡ ἁγία καὶ μεγάλη σύνοδος αὐτὸν τὸν ἐκ Θεοῦ καὶ Πατρὸς κατὰ φύσιν γεννηθέντα υἱὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ Θεὸν ἀληθινόν, τὸ φῶς, τὸ ἐκ τοῦ φωτός, τόν, δι' οὗ τὰ πάντα πεποίηκεν ὁ πατήρ, αὐτὸν κατελθεῖν, σαρκωθῆναι, ἐνανθρωπῆσαι, παθεῖν, ἀναστῆναι τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ· καὶ ἀνελθεῖν εἰς οὐρανούς. τούτοις ἡμᾶς ἕπεσθαι δεῖ· καὶ τοῖς λόγοις καὶ τοῖς δόγμασιν· ἐννοοῦντας τί τὸ σαρκωθῆναι καὶ ἐνανθρωπῆσαι δηλοῖ τὸν ἐκ Θεοῦ λόγον· οὐ γάρ φαμεν ὅτι ἡ τοῦ λόγου φύσις, μεταποιηθεῖσα γέγονε σάρξ· ἀλλ' οὐδὲ ὅτι εἰς ὅλον ἄνθρωπον μετεβλήθη τὸν ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος· ἐκεῖνο δὲ μᾶλλον ὅτι σάρκα ἐψυχωμένην ψυχῇ λογικῇ ἑνώσας ὁ λόγος ἑαυτῷ καθ' ὑπόστασιν ἀφράστως τε καὶ ἀπερινοήτως γέγονεν ἄνθρωπος

καὶ κεχρημάτικεν υἱὸς ἀνθρώπου· οὐ κατὰ θέλησιν μόνην ἢ εὐδοκίαν· ἀλλ' οὐδὲ ὡς ἐν προσλήψει προσώπου μόνου· καὶ ὅτι διάφοροι μέν, αἱ πρὸς ἑνότητα τὴν ἀληθινὴν συναχθεῖσαι φύσεις. εἷς δὲ ἐξ ἀμφοῖν Χριστὸς καὶ υἱός· οὐχ ὡς τῆς τῶν φύσεων διαφορᾶς ἀνῃρημένης, διὰ τὴν ἕνωσιν· ἀποτελεσασῶν δὲ μᾶλλον ἡμῖν τὸν ἕνα κύριον καὶ Χριστὸν καὶ υἱὸν θεότητός τε καὶ ἀνθρωπότητος διὰ τῆς ἀφράστου καὶ ἀπορρήτου πρὸς ἑνότητα συνδρομῆς. οὕτω τε λέγεται καίτοι πρὸ αἰώνων ἔχων τὴν ὕπαρξιν· καὶ γεννηθεὶς ἐκ πατρός· γεννηθῆναι καὶ ἐκ γυναικός· οὐχ ὡς τῆς θείας αὐτοῦ φύσεως ἀρχὴν τοῦ εἶναι λαχούσης ἐν τῇ ἁγίᾳ παρθένῳ· οὔτε μὴν δεηθείσης ἀναγκαίως δι' ἑαυτὴν δευτέρας γεννήσεως μετὰ τὴν ἐκ πατρός· ἔστι γὰρ εἰκαῖόν τε ὁμοῦ καὶ ἀμαθὲς τὸν ὑπάρχοντα πρὸ παντὸς αἰῶνος καὶ συναΐδιον τῷ πατρὶ δεῖσθαι λέγειν ἀρχῆς εἰς τὸ εἶναι δευτέρας. ἐπειδὴ δὲ δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἑνώσας ἑαυτῷ τὸ ἀνθρώπινον προῆλθεν ἐκ γυναικός. ταύτῃ τοι λέγεται γεννηθῆναι σαρκικῶς. οὐ γὰρ πρῶτον ἄνθρωπος ἐγεννήθη κοινὸς ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου εἶθ' οὕτω καταπεφοίτηκεν ἐπ' αὐτὸν ὁ λόγος· ἀλλ' ἐξ αὐτῆς μήτρας ἑνωθεὶς ὑπομεῖναι λέγεται γέννησιν σαρκικήν, ὡς τῆς ἰδίας σαρκὸς

τὴν γεγενημένην οἰκειούμενος· οὕτω φαμὲν
αὐτὸν καὶ παθεῖν καὶ ἀναστῆναι. οὐχ ὡς
τοῦ θεοῦ λόγου παθόντος εἰς ἰδίαν φύσιν
ἢ πληγὰς ἢ διατρήσεις ἥλων ἤγουν τῶν
ἑτέρων τῶν τραυμάτων· ἀπαθὲς γὰρ τὸ θεῖον
ὅτι καὶ ἀσώματον· ἐπειδὴ δὲ τὸ γεγονὸς
αὐτοῦ ἴδιον σῶμα πέπονθε ταῦτα, πά-
λιν αὐτὸς λέγεται παθεῖν ὑπὲρ ἡμῶν.
ἦν γὰρ ὁ ἀπαθὴς ἐν τῷ πάσχοντι σώματι. κα-
τὰ τὸν ἴσον δὲ τρόπον, καὶ ἐπὶ τοῦ τε-
θνάναι νοοῦμεν· ἀθάνατος μὲν γάρ ἐστι κατὰ
φύσιν καὶ ἄφθαρτος καὶ ζωὴ καὶ ζωοποιὸς
ἐστὶν ὁ τοῦ θεοῦ λόγος· ἐπειδὴ δὲ τὸ ἴδιον
αὐτοῦ πάλιν σῶμα, καθά φησιν ὁ Παῦ-
λος, ὑπὲρ παντὸς ἐγεύσατο θανάτου,
λέγεται παθεῖν αὐτὸς τὸν ὑπὲρ ἡμῶν θά-
νατον· οὐχ ὡς εἰς πεῖραν ἐλθὼν τοῦ θα-
νάτου τό γε ἧκον εἰς τὴν αὐτοῦ φύσιν·
ἀποπληξία γὰρ τοῦτο λέγειν ἢ φρονεῖν·
ἀλλ' ὅτι καθάπερ ἔφην ἀρτίως ἡ σὰρξ
ἡ αὐτοῦ ἐγεύσατο θανάτου· οὕτως καὶ
ἐγηγερμένης αὐτοῦ τῆς σαρκός, πά-
λιν ἡ ἀνάστασις αὐτοῦ λέγεται· οὐχ ὡς
πεσόντος εἰς φθορὰν, μὴ γένοιτο· ἀλλ' ὅ-
τι τὸ αὐτοῦ πάλιν ἐγήγερται σῶμα. οὕ-
τω Χριστὸν ἕνα καὶ κύριον ὁμολογήσομεν· οὐχ ὡς
ἄνθρωπον συμπροσκυνοῦντες τῷ λόγῳ
ἵνα μὴ τομῆς φαντασία παρεισκρί-
νηται διὰ τοῦ λέγειν τὸ σύν· ἀλλ' ὡς ἕ-
να καὶ τὸν αὐτὸν προσκυνοῦντες· ὅτι μὴ

ἀλλότριον τοῦ λόγου τὸ σῶμα αὐτοῦ·
μεθ' οὗ καὶ αὐτῷ συνεδρεύει τῷ πατρί· οὐχ ὡς
δύο πάλιν συνεδρευόντων υἱῶν· ἀλλ' ὡς
ἑνὸς καθ' ἕνωσιν. μετὰ τῆς ἰδίας σαρ-
κός· ἐὰν δὲ τὴν καθ' ὑπόστασιν ἕνωσιν
ἢ ὡς ἀνέφικτον· ἢ ὡς ἀκαλλῆ παραιτώ-
μεθα, ἐμπίπτομεν εἰς τὸ λέγειν δύο υἱούς·
ἀνάγκη γὰρ πᾶσα διορίσαι καὶ εἰπεῖν
τὸν μὲν ἄνθρωπον ἰδικῶς τῇ τοῦ υἱοῦ κλήσει
τετιμημένον· ἰδικῶς δὲ πάλιν τὸν ἐκ
θεοῦ λόγον υἱότητος ὀνόματι καὶ χρῆμα
ἔχοντα φυσικῶς. οὐ διαιρετέον τοιγαροῦν
εἰς υἱοὺς δύο τὸν ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν· ὀνήσει δὲ
κατ' οὐδένα τὸν ὀρθὸν τῆς πίστεως λόγον,
εἰς τὸ οὕτως ἔχειν· κἂν ἡ προσώπων
ἕνωσιν ἐπιφημίζωσί τινες· οὐ γὰρ εἴρηκεν
ἡ γραφὴ ὅτι ὁ λόγος ἀνθρώπου πρόσωπον
ἥνωσεν αὐτῷ· ἀλλ' ὅτι γέγονε σάρξ· τὸ
δὲ σάρκα γενέσθαι τὸν λόγον οὐδὲν ἕ-
τερόν ἐστιν, εἰ μὴ ὅτι παραπλησίως
ἡμῖν κεκοινώνηκεν αἵματος καὶ σαρκὸς
ἴδιόν τε σῶμα τὸ ἡμῶν ἐποιήσατο·
καὶ προῆλθεν ἄνθρωπος ἐκ γυναικός· οὐκ ἀπο-
βεβληκὼς τὸ εἶναι θεὸς καὶ τὸ ἐκ θεοῦ γεν-
νηθῆναι πατρός· ἀλλὰ καὶ ἐν προσλή-
ψει σαρκὸς μεμενηκὼς ὅπερ ἦν. τοῦτο
πρεσβεύει πανταχοῦ τῆς ἀκριβοῦς πί-
στεως ὁ λόγος· οὕτως εὑρήσομεν τοὺς
ἁγίους πεφρονηκότας πατέρας· οὕτω τεθαρ-
σήκασι θεοτόκον εἰπεῖν τὴν ἁγίαν παρθένον

οὐχ ὡς τῆς τοῦ λόγου φύσεως ἤτοι τῆς θεότη-
τος αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν τοῦ εἶναι λαχούσης
ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου· ἀλλ᾽ ὡς γεννηθέν-
τος ἐξ αὐτῆς τοῦ ἁγίου σώματος ψυχωθέντος
λογικῶς· ᾧ καὶ καθ᾽ ὑπόστασιν ἑνωθεὶς
ὁ λόγος γεγεννῆσθαι λέγεται κατὰ σάρκα· ταῦ-
τα καὶ νῦν ἐξ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ γράφω, παρα-
καλῶν ὡς ἀδελφόν· καὶ διαμαρτυρό-
μενος ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν
ἀγγέλων· ταῦτα μεθ᾽ ἡμῶν καὶ φρονεῖν καὶ
διδάσκειν· ἵνα σώζηται τῶν ἐκκλησιῶν ἡ
εἰρήνη· καὶ τῆς ὁμονοίας καὶ ἀγάπης
ὁ σύνδεσμος ἀρραγὴς διαμένῃ τοῖς
ἱερεῦσι τοῦ θεοῦ:-

Αὕτη ἡ ἐπιστολὴ ἀναγνωσθεῖσα ἐν τῇ
ἐν Ἐφέσῳ συνόδῳ ἀνελήφθη ἐν τοῖς ὑπο-
μνήμασι· καθὼς περιέχει:-

β Τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ συλλει-
τουργῷ Κυρίλλῳ· Νεστόριος ἐν κυρίῳ χαίρειν:-

Ταῖς μὲν καθ᾽ ἡμῶν ὕβρεσι τῶν θαυμα-
στῶν σου γραμμάτων ἀφίημι ὡς μακροθυμί-
ας ἀξίας ἰατρικῆς καὶ τῆς διὰ τῶν πραγμά-
των αὐτῶν κατὰ καιρὸν πρὸς αὐτὰς ἀπο-
κρίσεως· ὃ δὲ σιωπὴν οὐκ ἀνέχεται ὡς
μέγαν φέρον εἰ σιγηθείη τὸν κίνδυνον, τοῦτο
καθ᾽ ὅσον οἷόν τε ὢν πρὸς μακρολογίαν
ἀποτειρόμενος ποιήσασθαι πειράσομαι
τὴν διήγησιν σύντομον τὸν τῆς ἀσκοτείνης
καὶ δυσπέπτου μακρηγορίας ναυτίαν
φυλαττόμενος· ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν πανσό-

φων τῆς σῆς διδασκαλίας φωνῶν αὐτὰς αὐ-
τολεξεὶ παραθείς· τίνες τοίνυν αἱ τῆς θαυμα-
στῆς τῶν σῶν γραμμάτων διδασκαλίας φω-
ναί· ἡ ἁγία φησὶ καὶ μεγάλη σύνοδος,
αὐτὸν τὸν ἐκ θεοῦ καὶ πατρὸς κατὰ φύσιν γεννη-
θέντα υἱὸν μονογενῆ· τὸν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ
θεὸν ἀληθινόν· τὸ φῶς τὸ ἐκ τοῦ φωτός· τὸν
δι᾽ οὗ τὰ πάντα πεποίηκεν ὁ πατήρ· κατελ-
θεῖν σαρκωθῆναι· ἐνανθρωπῆσαι· παθεῖν
ἀναστῆναι· ταῦτα τῆς σῆς θεοσεβείας τὰ ῥή-
ματα· καὶ γνωρίζεις ἴσως τὰ σά· ἄκουε δὲ
καὶ παρ᾽ ἡμῶν ἀδελφικὴν ὑπὲρ εὐσεβείας
παραίνεσιν· καὶ ἣν ὁ μέγας Παῦλος ἐκείνῳ
τῷ φιλουμένῳ παρ᾽ αὐτοῦ Τιμοθέῳ διε-
μαρτύρατο· πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει· τῇ
παρακλήσει· τῇ διδαχῇ· τοῦτο γὰρ ποιῶν,
καὶ σεαυτὸν σώσεις, καὶ τοὺς ἀκούοντάς
σου· τί δέ μοι τὸ πρόσεχε βούλεται· ὅτι
τὴν τῶν ἁγίων ἐκείνων ἐξ ἐπιπολῆς ἀ-
ναγινώσκων παράδοσιν, συγγνωστὴν
ἄγνοιαν ἠγνόησας· ἀμέλει παθητὸν αὐ-
τὸν εἰρηκέναι νομίσας, τὸν τῷ πατρὶ συναΐ-
διον· ἔγκυψον δὲ εἰ δοκεῖ τοῖς ῥητοῖς
ἀκριβέστερον· καὶ τὸν θεῖον ἐκεῖνον τῶν
πατέρων εὑρήσεις χορόν, οὐ τὴν ὁμοούσιον
θεότητα παθητὴν εἰρηκότα· οὐδὲ πρόσ-
φατον γεννητήν, τὴν τῷ πατρὶ συναΐδιον·
οὐδὲ ἀναστᾶσαν τὴν τὸν λελυμένον ναὸν
ἀναστήσασαν· κἄν μοι τὰς ἀκοὰς εἰς ἀ-
δελφικὴν ἰατρείαν παράσχῃς, αὐτάς σοι

τὰς τῶν ἁγίων φωνὰς παραθέμενος.
τῆς κατ' ἐκείνων ἀπαλλάξω συκοφαν-
τίας· καὶ τῆς κατὰ τῶν θείων γραφῶν
δι' ἐκείνων. ὁμολογοῦμεν τοίνυν καὶ εἰς τὸν
κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογε-
νῆ· σκόπησον ὅτι τὸ κύριος καὶ Ἰησοῦς. καὶ Χριστὸς
καὶ μονογενής. καὶ υἱός. πρότερον θέντες
τὰ κοινὰ τῆς θεότητος καὶ τῆς ἀνθρωπό-
τητος ὡς θεμελίους ὀνόματα, τότε τὴν
τῆς ἐνανθρωπήσεως καὶ τῆς ἀναστάσεως
καὶ τοῦ πάθους ἐποικοδομοῦσι παρά-
δοσιν· ἵνα τῶν ὀνομάτων τῶν φύσεων
ἑκατέρας κοινῶν τινῶν προκειμένων
σημαντικῶν· μήτε τὰ τῆς θεότητος
καὶ κυριότητος τέμνηται· μήτε τὰ τῆς
φύσεως ἐν τῷ τῆς υἱότητος μοναδικῶς
συγχύσεως ἀφανισμῷ κινδυνεύῃ τε.
τοῦ γὰρ αὐτοῖς παιδευτὴς ὁ Παῦλος γενό-
μενος· ὃς τῆς ἐνανθρωπήσεως τῆς θείας μνή-
μην ποιούμενος· καὶ μέλλων τοῦ πά-
θους ἐπάγειν πρότερον θεὶς τὸ Χριστὸς τὸ κοινὸν
ὡς μικρῷ πρότερον ἔφην τῶν φύσεων
ὄνομα, προσάγει τὸν λόγον ἀμφοτέραις
πρέποντα ταῖς φύσεσι. τί γάρ φησι· τοῦτο φρο-
νείσθω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ὃς ἐν μορφῇ
θεοῦ ὑπάρχων· οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι
ἴσα θεῷ· ἀλλ' ἵνα μὴ τὰ καθ' ἕκαστον λέγω
ὑπήκοος ἐγένετο μέχρι θανάτου· θανά-
του δὲ σταυροῦ· ἐπειδὴ γὰρ ἔμελλε τοῦ θανά-
του μεμνῆσθαι· ἵνα μή τις τὸν θεὸν λόγον ἐν τῷ πα-

πος παθητὸν ὑπολάβοι, τίθησι τὸ Χριστὸς ὡς τῆς
ἀπαθοῦς καὶ παθητῆς οὐσίας ἐν μονα-
δικῷ προσώπῳ προσηγορίαν σημαντι-
κὴν ὅπως καὶ ἀπαθὴς ὁ Χριστὸς· καὶ πα-
θητὸς ἀκινδύνως, λέγοιτο· ἀπαθὴς
μὲν θεότητι· παθητὸς δὲ τῇ τοῦ σώ-
ματος φύσει. πολλὰ λέγειν περὶ τούτου
δυνάμενος· καὶ πρῶτόν γε τὸ μὴ γεν-
νήσεως ἐπὶ τῆς οἰκονομίας. ἀλλ' ἐναν-
θρωπήσεως τοὺς ἁγίους ἐκείνους μνη-
μονεῦσαι πατέρας, τὴν τῆς βραχυλογίας
ἐν προοιμίοις ὑπόσχεσιν, χαλινοῦσαν
τὸν λόγον αἰσθάνομαι· καὶ πρὸς τὸ δεύ-
τερον τῆς ἀγάπης κινοῦσαν κεφάλαιον.
ἑνῶν τὴν μὲν τῶν φύσεων ἀπήμονα διαί-
ρεσιν· κατὰ τὸν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ θεό-
τητος λόγον· καὶ τὴν τούτων εἰς ἓν πρό-
σωπον συνάφειαν· καὶ τὸ τὸν θεὸν λόγον
δευτέρας ἐκ γυναικὸς δεδέησθαι γεννήσει.
καὶ τὸ πάθος ἀλεκτον ὁμολογεῖν τὴν
θεότητα. ὀρθόδοξα γὰρ ὡς ἀληθῶς τὰ
τοιαῦτα. καὶ ταῖς τῶν αἱρέσεων πάσαις
περὶ τὰς [illegible] φύσεις ἐναντία
καινοδοξίας. τὰ λοιπὰ δεῖ εἰς μὲν τὴν
σοφίαν κεκρυμμένην μὴ ἐπείγεται ταῖς τῆς
ἀναγνώσεως ἀκοαῖς, ὁ καταλήπτης,
τῆς σῆς ἐφ' ἣν ἀκριβείας εἰ δεῖ ἐᾶσαι· ἐμοὶ
δ' οὖν τὰ πρῶτα καταστρέψειν ἔδοξε.
τὸν γὰρ ἐν τοῖς πρώτοις ἀπαθῆ κηρυ-
χθέντα καὶ δευτέρας γεννήσεως ἀλλὰ

κτὸν. πάλιν παθητὸν καὶ νεόκτιστον γ
κοιλὸν πρὸς εἶσιν γε ὡς τὸν κατὰ φύσιν
τὸν θεὸν λόγον προσόντα, τῇ τοῦ ναοῦ συνα-
φείᾳ διεφθαρμένων. ἢ μικροῦ τινος
τοῖς ἄλλοις νομιζομένου. τὸ τὸν δὴ ναὸν
ἀναμάρτητον μὲν ναὸν καὶ τῆς θείας ἀχώρι-
στον φύσεως, τὴν ὑπὲρ ἁμαρτωλῶν ἡμῶν τι-
μησίν τι. καὶ πελάτην ὑπομείνας. ἢ τοι-
γίεσθαι τῆς ἀποστολικῆς οὐκ ὀφειλού-
σης φωνῆς πρὸς Ἰουδαίους νοώσης.
λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον καὶ ἐν τρισὶν ἡμέ-
ραις ἐγερῶ αὐτόν. οὐ λύσατέ μου τὴν θεό-
τητα καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερθήσεται.
πάλιν προσκυνῶ καὶ ταῦτα πολλὰ με-
ν, τῇ τῆς ἐπιστολίας ἄρα ἀπέχομαι μνή-
μῃ. ῥητέον δ' οὖν ὅμως ὡς βραχυλογίᾳ χρη-
σάμενον. πανταχοῦ τῆς θείας γρα-
φῆς ἡνίκα ἂν μνήμην τῆς δεσποτικῆς
οἰκονομίας ποιῆται, γέννησις ἡμῖν
παθοῦς τῆς θεότητος τοῦ Χριστοῦ παραδε-
δοται ὡς κωλύεσθαι κατὰ ἀκρίβειαν ἑτέρ-
προσηγορίαν τὴν δ' ἴδιαν παρθένον. Χρι-
στοτόκον οὐ θεοτόκον. καὶ ἄκουε ταῦτα τῶν
εὐαγγελίων βοώντων· βίβλος φησὶ γενέ-
σεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαβὶδ υἱοῦ Ἀβραάμ. δῆ-
λον δὲ ὅτι τοῦ Δαβὶδ υἱὸς ὁ θεὸς λόγος οὐκ ἦν.
δέχου δὲ καὶ ἄλλην εἰ δοκεῖ μαρτυρίαν.
Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα
Μαρίας. ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος
Χριστός. σκόπει τοίνυν πάλιν ἑτέραν ἡμῖν

ἀνάθεμα σοι
Νεστόριε:-

διαμαρτυρομένην φωνήν. τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ
ἡ γέννησις οὕτως ἦν. μνηστευθείσης γὰρ
τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ. εὑ-
ρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα, ἐκ πνεύματος ἁγίου.
κτίσμα δὲ πνεύματος, τίς ἂν τὴν τοῦ μονογε-
νοῦς ὑπολάβοι θεότητα. τί δεῖ λέγειν
καὶ τὸ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. καὶ πάλιν.
σὺν Μαρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ. καὶ τὸ ἐν
αὐτῇ γεννηθὲν, ἐκ πνεύματός ἐστιν ἁγίου. καὶ
παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ
καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον. καὶ περὶ τοῦ υἱοῦ
αὐτοῦ τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαβὶδ
κατὰ σάρκα. καὶ τὸ περὶ τοῦ πάθους
αὖθις. ὅτι ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας
ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας. καὶ
περὶ ἁμαρτίας. κατέκρινε τὴν ἁμαρ-
τίαν ἐν τῇ σαρκί. καὶ πάλιν Χριστὸς ἀπο-
θανὼν, ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. καὶ
Χριστοῦ παθόντος σαρκί. καὶ τοῦτό ἐστιν οὐχ ἡ
θεότης μου ἀλλὰ τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν
κλώμενον. καὶ ἄλλων μυρίων φωνῶν
διαμαρτυρομένων τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος
μὴ τὴν τοῦ υἱοῦ νομίζειν θεότητα πρόσ-
φατον. ἢ πάθους σωματικοῦ δεκτι-
κήν. ἀλλὰ τὴν συνημμένην τῇ φύσει τῆς
θεότητος σάρκα. ὅθεν καὶ κύριον τοῦ Δαβὶδ
ἑαυτὸν ὁ Χριστός. καὶ υἱὸν ὀνομάζει. τί γὰρ ὑ-
μῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ. τίνος υἱός ἐστι. λέ-
γουσιν αὐτῷ τοῦ Δαβίδ. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτοῖς. πῶς οὖν Δαβὶδ ἐν πνεύματι κύριον

αὐτὸν κατὰ· λέγω μὲν· εἶπεν ὁ κ(ύριο)ς τῷ κ(υρί)ῳ
κάθου ἐκ δεξιῶν μου· ὡς υἱὸς ὢν τῶν
πατέρων τοῦ Δαβὶδ κατὰ σάρκα· κατὰ δὲ
τὴν θεότητα, κ(ύριο)ς· εἶναι μὲν οὖν τῆς τοῦ
υἱοῦ θεότητος τὸ σῶμα ναόν· καὶ ναὸν
κατ' ἀλήθειαν καὶ θείαν ἕνωσιν ἡνωμένον σωμα-
φυῶς· ὡς οἰκειοῦσθαι ταὐτοῦ τὴν τῆς
θεότητος φύσιν ὁμολογεῖσθαι· καὶ κατὰ
τῶν εὐαγγελικῶν παραδόσεων ἀξίαν·
τὸ δὲ τῆς οἰκειότητος προστρίβειν
ὀνόματι· καὶ τὰς τῆς σαρκὸς ἰδιότη-
τας γέννησιν λέγω καὶ πάθος καὶ νέκρω-
σιν· ἢ παραιτουμένην ἐστὶν ἀληθῶς ἀδελφοὶ
καθ' ἕτερον σχῆμα διανοίας· ἢ ταὐτοῦ φρονοῦ-
μένους ἀπολιναρίου καὶ ἀρείου καὶ
τὰ τῶν ἀνωνύμων ὁμοούσιος αἱρέσει. μᾶλλον
δέ τι καὶ κείνων χαλεπώτερον· ἀμέλει γὰρ τὸ
τῆς οἰκειότητος τοῖς τοιούτοις περισυρο-
μένους ὀνόματι· καὶ γὰρ ἀκτοτροφίας
κοινωνὸν διὰ τὴν οἰκειότητα τὸν θ(εὸ)ν λόγον
ποιεῖν· καὶ τῆς κατὰ μικρὸν αὐξήσεως
μετοχήν· καὶ τῆς ἐν τῷ τοῦ πάθους και-
ρῷ δειλίας τε καὶ ἀηθείας ἀμφολικῆς ἐν-
δείας· καὶ σ... τοῦ περιτομὴν καὶ θυσίαν
καὶ ἱδρῶτας καὶ πεῖναν· ἃ τῆς σαρκὸς
μέν, ὡς δι' ἡμᾶς συμβάντα προσκυνητὰ
προσαπτόμενα· ἐπὶ δὲ τῆς θεότητος,
ταῦτα καὶ ψευδῆ λαμβανόμενα· ἐκεῖνα
ὡς συνεκφάντους δικαίας κατακρίσε-
ως ἄξια. αὗται τῶν ἁγίων πατέρων αἱ παρα-

δόσεις· ταῦτα τῶν θείων γραφῶν παραγγέλ-
ματα· οὕτω πιστὸς καὶ τὰ τῆς φιλανθρωπί-
ας θείας καὶ τὰ τῆς αὐθεντίας θεολογεῖ· ταῦ-
τα μέλλω· ἐν τούτοις ἴσθι ἡμᾶς σου ...
προκοπὴν φανερὰ ἦ πᾶσιν· ὁ πα(τὴρ) ... πρὸ
πάντας φησί· τῆς δὲ ... τῶν σκανδα-
λιζομένων φροντίδα καιρῶς μὲν ποιεῖς
ἀντεχόμενος· καὶ χάρις τῇ τῶν θείων
μεριμνητικῆς σου ψυχῆς· καὶ τῶν παρ' ἡμῶν
φροντιζούσῃ· γίνωσκε δὲ μάλιστα αὐτὸ
πεπλανημένον ... ἐνταῦθα παρα
τῆς αἰτίας συνόδου καθηρημένον· ὡς
τὰ μανιχαίων φρονοῦντων· ἢ τῶν ...
ἴσως διατεθεὶς κληρικῶν· τὰ γὰρ τῆς
ἐκκλησίας καθ' ἑκάστην προκόπτει·
καὶ τὰ τῶν λαῶν ἐν ἐπιδόσει διὰ τὴν
τοῦ χ(ριστο)ῦ χάριν τοσαύτη, ὡς τὰ τοῦ προφή-
του τοῖς εἰπόντας τὰ πλήθη νοεῖν·
πλησθήσεται ἡ γῆ τοῦ γνῶναι τὸν κ(ύριο)ν· ὡς
ὕδωρ πολὺ κατακαλύψαι θαλάσσας.
τὰ πειτῶν μισεῖν λέγωμεν ὅπερ ἰαμοῦσι
χαρᾶς πεφωτισμένου τοῦ δόγματος. καὶ
ἵνα συνελὼν ἐπιστείλω, ἐκείνην ἐπὶ τοῖς
θεομάχοις ἁπάσαις αἱρέσεσι καὶ τὴν
τῆς ἐκκλησίας ὀρθοδοξίαν καθ' ἑκάσ-
την ἡμέραν ὁρῶ τί σοι· ... παρ' ἡμῖν πληρουμέ-
νην τὴν φωνήν· ὁ οἶκος σαοὺλ ἐπορεύετο
καὶ ἠσθένει· καὶ ὁ οἶκος δαβὶδ ἐπορεύετο, καὶ
ἐκραταιοῦτο· ταῦτα παρ' ἡμῶν ὡς ἀ-
δελφοὶ πρὸς ἀδελφοὺς συμμεμενήκαμεν.

εἰ δέ τις φιλονεικεῖν κενῶς ἐξέσται καὶ δι' ἡμῶν πρὸς τὸν τοιοῦτον ὁ παῦλος· ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν· οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ· πᾶσαν δὲ τὴν σὺν σοὶ ἀδελφότητα ἡμεῖς τε καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πολλὰ προσαγορεύομεν:—

Ἴσον ἐπιστολῆς κυρίλλου ἐπισκόπου ἀλεξανδρείας πρὸς νεστόριον [illegible]:

ις Τῷ εὐλαβεστάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ συλλειτουργῷ νεστορίῳ κύριλλος ἡ συνελθοῦσα σύνοδος ἐν ἀλεξανδρείᾳ ἐκ τῆς αἰγυπτιακῆς διοικήσεως ἐν κυρίῳ χαίρειν:—

Τοῦ σωτῆρος ἡμῶν λέγοντος ἐναργῶς· ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος· τί πάθωμεν ἡμεῖς οἱ παρὰ τῆς σῆς θεοσεβείας ἀπαιτούμενοι τὸ ὑπεραγαπᾶν σε τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος χριστοῦ· τίς ἡμᾶς ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ὀνῆσαι δυνήσεται· ἢ ποίαν εὑρήσομεν τὴν ἀπολογίαν· σιωπὴν οὕτω τιμήσαντες τὴν μακρὰν ἐπὶ ταῖς παρὰ σοῦ γεγενημέναις κατ' αὐτοῦ δυσφημίαις· καὶ εἰ μὲν σαυτὸν ἠδίκεις μόνον τὰ τοιαῦτα φρονῶν καὶ διδάσκων, ἧττον ἂν ἦν ἡ φροντίς· ἐπειδὴ δὲ πᾶσαν ἐσκανδάλισας ἐκκλησίαν καὶ ζύμην αἱρέσεως ἀήθους καὶ ξένης ἐμβέβληκας τοῖς λαοῖς· καὶ οὐχὶ τοῖς ἐκεῖσε μόνοις ἀλλὰ γὰρ καὶ τοῖς ἁπανταχοῦ· περιηνέχθη γὰρ τὰ τῶν σῶν ἐξηγήσεων τὰ βιβλία· ποῖος

ἔτι παρ' ἡμῖν σιωπῆς ἀρκέσει λόγος· ἢ πῶς οὐκ ἀναγκαῖον μνησθῆναι λέγοντος τοῦ χριστοῦ· μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· ἀλλὰ μάχαιραν· ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς· πίστεως γὰρ ἀδικουμένης ἐρρέτω μὲν ὡς ἕωλον καὶ ἐπισφαλὲς ἡ πρὸς γονεῖς αἰδώς· ἠρεμείτω δὲ καὶ ὁ τῆς εἰς τέκνα καὶ ἀδελφοὺς φιλοστοργίας νόμος· καὶ τοῦ ζῆν ἄμεινον ἔστω λοιπὸν τοῖς εὐσεβέσιν ὁ θάνατος· ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσι κατὰ τὸ γεγραμμένον· ἰδοὺ τοίνυν ἅμα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ κατὰ τὴν μεγάλην ῥώμην συνειλεγμένῃ· προεδρεύοντος τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοσεβεστάτου ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ ἡμῶν κελεστίνου τοῦ ἐπισκόπου· καὶ τρίτῳ σοι τούτῳ διαμαρτυρόμεθα γράμματι· συμβουλεύοντες ἀποσχέσθαι τῶν οὕτω σκαιῶν καὶ διεστραμμένων δογμάτων· ἃ καὶ φρονεῖς καὶ διδάσκεις· ἀνθελέσθαι δὲ τὴν ὀρθὴν πίστιν τὴν ταῖς ἐκκλησίαις παραδοθεῖσαν ἐξ ἀρχῆς διὰ τῶν ἁγίων ἀποστόλων καὶ εὐαγγελιστῶν· οἳ καὶ αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γεγόνασι τοῦ λόγου· καὶ εἰ μὴ τοῦτο δράσειεν ἡ σὴ θεοσέβεια κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν προθεσμίαν ἐν τοῖς γράμμασι τοῦ μνημονευθέντος ὁσιωτάτου ἐπισκόπου καὶ συλλειτουργοῦ ἡμῶν τῆς ῥωμαίων κελεστίνου· γίνωσκε σαυτὸν μηδένα κλῆρον ἔχοντα

μεθ' ἡμῶν· οὐδὲ τόπον ἢ λόγον ἐν τοῖς
ἱερεῦσι τοῦ θεοῦ καὶ ἐπισκόποις· οὐ γὰρ ἐνῆν ἀνέ-
χεσθαι περιιδεῖν ἡμᾶς ἐκκλησίας οὕτω
τεθορυβημένας. καὶ σκανδαλισθέντας
λαούς. καὶ πίστιν ὀρθὴν ἀθετουμένην. καὶ
διασπώμενα παρὰ σοῦ τὰ ποίμνια
τοῦ σώζειν ὀφείλοντος εἴπερ ἦσθα καθ' ἡμᾶς
τὴν τῶν ἁγίων πατέρων ἰχνηλατῶν εὐσέβει-
αν· ἅπασι δὲ τοῖς παρὰ τῆς σῆς εὐλαβείας
κεχωρισμένοις διὰ τὴν πίστιν· ἢ καθαιρε-
θεῖσι λαϊκοῖς τε καὶ κληρικοῖς, κοινωνι-
κοὶ πάντες ἐσμέν· οὐ γάρ ἐστι δίκαιον τοὺς
ὀρθὰ φρονεῖν ἐγνωκότας, ταῖς σαῖς ἀδικεῖσθαι
ψήφοις· ὅτι καλῶς ποιοῦντες, ἀντειρή-
κασι· τοῦτο γὰρ αὐτὸ κατεμήνυσας
ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῇ γραφείσῃ παρὰ σοῦ
πρὸς τὸν τῆς μεγάλης Ῥώμης ἁγιώτατον
ἐπίσκοπον ἡμῶν Κελεστῖνον· οὐκ ἀρκέ-
σει δὲ τῇ σῇ εὐλαβείᾳ τὸ συνομολογῆ-
σαι μόνον τὸ τῆς πίστεως σύμβολον τὸ ἐκ-
τεθὲν κατὰ καιροὺς ἐν ἁγίῳ πνεύματι παρὰ τῆς
ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου κατὰ καιρὸν
συναχθείσης ἐν τῇ Νικαέων· νενόηκας γὰρ καὶ
ἡρμήνευκας οὐκ ὀρθῶς αὐτό· διεστραμ-
μένως δὲ μᾶλλον κἂν ὁμολογῇς τῇ φωνῇ
τὴν λέξιν· ἀλλὰ γὰρ ἀκόλουθον ἐγγράφως καὶ
ἐνωμότως ὁμολογῆσαι· ὅτι καὶ ἀναθε-
ματίζεις μὲν τὰ σαυτοῦ μιαρὰ καὶ βέβη-
λα δόγματα· φρονήσεις δὲ καὶ διδάξεις ἃ
καὶ ἡμεῖς ἅπαντες οἵ τε κατὰ τὴν ἑσπέραν

καὶ τὴν ἕω ἅπαντες ἐπίσκοποι καὶ διδάσκαλοι
καὶ λαῶν ἡγούμενοι· συνέθετο δέ, καὶ ἡ
κατὰ τὴν Ῥώμην ἁγία σύνοδος· καὶ ἡμεῖς
ἅπαντες ὡς ὀρθῶς ἐχούσαις καὶ ἀνεπι-
λήπτως ταῖς γραφείσαις ἐπιστολαῖς πρὸς
τὴν σὴν εὐλάβειαν παρὰ τῆς Ἀλεξανδρέων
ἐκκλησίας· ὑπετάξαμεν δὲ τούτοις ἡμῶν
τοῖς γράμμασιν ἃ δεῖ φρονεῖν καὶ διδάσ-
κειν· καὶ ὧν ἀπέχεσθαι προσήκει· αὕτη
γὰρ τῆς καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκ-
κλησίας, ἡ πίστις· ᾗ συναινοῦσιν ἅπαντες
οἵ τε κατὰ τὴν ἑσπέραν καὶ τὴν ἕω ὀρθό-
δοξοι ἐπίσκοποι· πιστεύομεν τὸ ἅγιον μά-
θημα· εἰς ἕνα θεὸν πατέρα παντοκράτορα·
πάντων ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων ποιητήν·
καὶ εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ· τὸν μο-
νογενῆ γεννηθέντα ἐκ τοῦ πατρός· τουτέστιν
ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ πατρός· θεὸν ἐκ θεοῦ· φῶς ἐκ
φωτός· θεὸν ἀληθινὸν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ· γεννηθέν-
τα οὐ ποιηθέντα· ὁμοούσιον τῷ πατρί· δι' οὗ
τὰ πάντα ἐγένετο τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ τὰ
ἐν τῇ γῇ· τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους. καὶ διὰ
τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα· καὶ σαρ-
κωθέντα· ἐνανθρωπήσαντα· παθόντα
καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ· ἀνελθόντα
εἰς οὐρανούς· ἐρχόμενον κρῖναι ζῶντας καὶ νε-
κρούς. καὶ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα· τοὺς δὲ λέ-
γοντας ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν· καὶ πρὶν γεννηθῆ-
ναι οὐκ ἦν· καὶ ὅτι ἐξ οὐκ ὄντων ἐγένετο· ἢ ἐξ ἑ-
τέρας ὑποστάσεως ἢ οὐσίας φάσκοντας εἶναι

ἢ τρεπτόν· ἢ ἀλλοιωτὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, τού-
τοις ἀναθεματίζει ἡ ἁγία καὶ ἀποστολικὴ
ἐκκλησία. ἑπόμενοι δὲ πανταχῆ ταῖς
τῶν ἁγίων πατέρων ὁμολογίαις· ἃς πεποίην-
ται λαλοῦντος ἐν αὐτοῖς τοῦ ἁγίου πνεύματος·
τῶν μὲν ἐν αὐτοῖς ἐννοιῶν ἰχνηλατοῦντες τὸν
σκοπόν· καὶ βασιλικὴν ὥσπερ ἐρχό-
μενοι τρίβον· φαμὲν ὅτι αὐτὸς ὁ μονογενὴς
τοῦ θεοῦ λόγος· ὁ ἐξ αὐτῆς γεννηθεὶς τῆς οὐσί-
ας τοῦ πατρός· καὶ ὁ ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ, θεὸς ἀλη-
θινός· τὸ φῶς τὸ ἐκ τοῦ φωτός· ὁ δι' οὗ τὰ
πάντα ἐγένετο· τά τε ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ
ἐν τῇ γῇ, τῆς ἡμετέρας ἕνεκα σωτηρίας
κατελθὼν καὶ καθεὶς ἑαυτὸν εἰς κένωσιν,
ἐσαρκώθη τε καὶ ἐνηνθρώπησε· τουτέ-
στι σάρκα λαβὼν ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου
καὶ ἰδίαν αὐτὴν ποιησάμενος ἐκ μήτρας,
τὴν καθ' ἡμᾶς ὑπέμεινε γέννησιν· καὶ
προῆλθεν ἄνθρωπος ἐκ γυναικός· οὐχ ὅπερ ἦν
ἀποβεβληκώς. ἀλλ' εἰ καὶ γέγονεν ἐν προσ-
λήψει σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ οὕτω με-
μενηκὼς ὅπερ ἦν θεός· δηλονότι φύσει τε καὶ ἀ-
ληθείᾳ. οὔτε δὲ τὴν σάρκα φαμὲν εἰς θεό-
τητος τραπῆναι φύσιν, οὔτε μὴν εἰς φύ-
σιν σαρκός, τὴν ἀπόρρητον τοῦ θεοῦ λόγου
μεταπεφοιτηκέναι φύσιν· ἄτρεπτος γάρ ἐστι καὶ ἀ-
ναλλοίωτος παντελῶς· ὁ αὐτὸς ἀεὶ μένων
κατὰ τὰς γραφάς· ὁρώμενος δὲ καὶ βρέ-
φος· καὶ ἐν σπαργάνοις ὢν ἔτι· καὶ ἐν κόλ-
ποις τῆς τεκούσης παρθένου, πᾶσαν ἐ-

πλήρου τὴν κτίσιν ὡς θεός· καὶ σύνεδρος
ἦν τῷ γεγεννηκότι· τὸ γὰρ θεῖον, ἄποσόν τέ
ἐστι καὶ ἀμέγεθες καὶ περιορισμῶν οὐκ ἀνέ-
χεται. ἡνωμένον γε μὴν σαρκὶ καθ' ὑπόστα-
σιν ὁμολογοῦντες τὸν λόγον, ἕνα προσ-
κυνοῦμεν υἱὸν καὶ κύριον Ἰησοῦν Χριστόν· οὔτε ἀνὰ μέ-
ρος τιθέντες καὶ διορίζοντες ἄνθρωπον καὶ θεόν
ὡς συνημμένους ἀλλήλοις τῇ τῆς ἀξί-
ας καὶ αὐθεντίας ἑνότητι· κενοφωνία γὰρ τοῦ-
το καὶ ἕτερον οὐδέν· οὔτε μὴν Χριστὸν ἰδικῶς
ὀνομάζοντες τὸν ἐκ θεοῦ λόγον· καὶ ὁμοίως
ἰδικῶς ὡς Χριστὸν ἕτερον τὸν ἐκ γυναικός·
ἀλλ' ἕνα μόνον εἰδότες Χριστὸν τὸν ἐκ θεοῦ καὶ
πατρὸς λόγον, μετὰ τῆς ἰδίας σαρκός. τό-
τε γὰρ ἀνθρωπίνως κέχρισται μεθ' ἡμῶν·
καίτοι τοῖς ἀξίοις τοῦ λαμβάνειν τὸ πνεῦμα δι-
δοὺς αὐτός· καὶ οὐκ ἐκ μέτρου καθά φησιν
ὁ μακάριος εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης· ἀλλ' οὐδὲ ἐκεῖ-
νο φαμὲν ὅτι κατῴκησεν ὁ ἐκ θεοῦ λόγος,
ὡς ἀνθρώπῳ κοινῷ τῷ ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου
γεγεννημένῳ· ἵνα μὴ θεοφόρος ἄνθρωπος νοοῖ-
το Χριστός· εἰ γὰρ καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν ὁ λό-
γος· εἴρηται δὲ καὶ ἐν Χριστῷ κατοικῆσαι πᾶν
τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς·
ἀλλ' οὖν ἐννοοῦμεν ὅτι γενόμενος σάρξ, οὐ-
χ ὥσπερ ἐν τοῖς ἁγίοις κατοικῆσαι λέγεται.
κατὰ τὸν ἴσον καὶ ἐν αὐτῷ τρόπον γε-
νέσθαι διοριζόμεθα τὴν κατοίκησιν· ἀλλ' ἑ-
νωθεὶς κατὰ φύσιν· καὶ οὐκ εἰς σάρκα
τραπείς, τοιαύτην ἐποιήσατο τὴν κατοί-

κησιν· ἢ μὴν ἀνέχειν λέγεται τὸ καὶ ἡ τοῦ ἀνθρώπου
ψυχὴ πρὸς τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ σῶμα· εἷς οὖν
ἄρα χριστὸς καὶ υἱὸς καὶ κύριος· οὐχ ὡς συναφείᾳ
ἁπλῶς τῇ κατὰ ἀξίαν ἤγουν ἑνότητι τῆς ἀξίας ἢ γοῦν
αὐθεντίας ἔχοντος ἀνθρώπου πρὸς θεόν· οὐ γὰρ ἑνοῖ
μὲν τὰς φύσεις ἡ ἰσοτιμία· καὶ γοῦν πέτρος
τε καὶ ἰωάννης ἰσότιμοι μὲν ἀλλήλοις
καθὸ καὶ ἀπόστολοι καὶ ἅγιοι μαθηταί·
πλὴν οὐχ εἷς οἱ δύο· οὔτε μὴν κατὰ παρά-
θεσιν, τὸν τῆς συναφείας νοοῦμεν τρό-
πον· οὐκ ἀπόχρη γὰρ τοῦτο πρὸς ἕνωσιν
φυσικήν· οὔτε μὴν ὡς κατὰ μέθεξιν σχε-
τικήν, ὡς καὶ ἡμεῖς κολλώμενοι τῷ κυρίῳ
κατὰ τὸ γεγραμμένον, ἓν πνεῦμά ἐσμεν πρὸς
αὐτόν· μᾶλλον δὲ τὸ τῆς συναφείας ὄνομα
παραιτούμεθα ὡς οὐκ ἔχον ἱκανῶς
σημῆναι τὴν ἕνωσιν· ἀλλ' οὐδὲ θεὸν ἢ δεσπότην
τοῦ χριστοῦ, τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον ὀνομά-
ζομεν· ἵνα μὴ πάλιν ἀναφανδὸν τέμνω-
μεν εἰς δύο τὸν ἕνα χριστὸν καὶ υἱὸν καὶ κύριον, καὶ
δυσφημίας ἐγκλήματι περιπέσωμεν,
θεὸν αὐτοῦ καὶ δεσπότην ποιοῦντες αὐτόν·
ἑνωθεὶς γάρ, ὡς ἤδη προείπομεν, ὁ τοῦ θεοῦ
λόγος σαρκὶ καθ' ὑπόστασιν, θεὸς μέν ἐστι τῶν
ὅλων· δεσπόζει δὲ τοῦ παντός· οὔτε δὲ δοῦ-
λος ἑαυτοῦ ἐστιν, οὔτε δεσπότης·
ἀνόητον γὰρ, μᾶλλον δὲ ἤδη καὶ δυσσεβὲς
τὸ οὕτω φρονεῖν ἢ λέγειν· ἔφη μὲν γὰρ θεὸν
ἑαυτοῦ τὸν πατέρα· καίτοι θεὸς ὢν φύσει καὶ
ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ· ἀλλ' οὐκ ἠγνοήκαμεν

ὅτι μετὰ τοῦ εἶναι θεὸς καὶ ἄνθρωπος γέγονεν ὑπὸ
θεὸν κατά γε τὸν πρέποντα νόμον τῇ τῆς ἀν-
θρωπότητος φύσει· αὐτὸς δὲ ἑαυτοῦ, πῶς ἂν
γένοιτο θεὸς ἢ δεσπότης· οὐκοῦν ὡς ἄνθρωπος καὶ
ὅσον ἧκεν εἰς τὸ πρέπον τοῖς τῆς κενώ-
σεως μέτροις, ὑπὸ θεὸν μεθ' ἡμῶν ἑαυτὸν
εἶναί φησιν· οὕτω καὶ ὑπὸ νόμον γέγονε· καί-
τοι λαλήσας αὐτὸς τὸν νόμον· καὶ νομοθέ-
της ὑπάρχων ὡς θεός· παραιτούμεθα
δὲ λέγειν ἐπὶ χριστοῦ· διὰ τὸν φοροῦντα, τὸν φο-
ρούμενον σέβω· διὰ τὸν ἀόρατον προσκυνῶ
τὸν ὁρώμενον· φρικτὸν δὲ πρὸς τούτῳ κἀ-
κεῖνο εἰπεῖν· ὁ ἀναληφθεὶς τῷ ἀναλαβόντι συγχρη-
ματίζει θεός· ὁ γὰρ ταῦτα λέγων διατέμνει
πάλιν εἰς δύο χριστούς· καὶ ἄνθρωπον ἵστησιν
ἀνὰ μέρος ἰδικῶς· καὶ θεὸν ὁμοίως· ἀρ-
νεῖται γὰρ ὁμολογουμένως, τὴν ἕνωσιν·
καθ' ἣν οὐχ ὡς ἕτερος ἑτέρῳ συμπροσκυ-
νεῖταί τις· οὔτε μὴν συγχρηματίζει θεός·
ἀλλ' εἷς νοεῖται χριστὸς ἰησοῦς υἱὸς μονογενής· μιᾷ
προσκυνήσει τιμώμενος μετὰ τῆς ἰδίας
σαρκός· ὁμολογοῦμεν δὲ ὅτι αὐτὸς ὁ ἐκ θεοῦ
πατρὸς γεννηθεὶς υἱὸς καὶ θεὸς μονογενής· καί-
τοι κατὰ φύσιν ἰδίαν ὑπάρχων ἀπαθής,
σαρκὶ πέπονθεν ὑπὲρ ἡμῶν κατὰ τὰς
γραφάς· καὶ ἦν ἐν τῷ σταυρωθέντι σώμα-
τι τὰ τῆς ἰδίας σαρκός, ἀπαθῶς οἰκειού-
μενος πάθη· χάριτι δὲ θεοῦ καὶ ὑπὲρ παντὸς
ἐγεύσατο θανάτου· διδοὺς αὐτῷ τὸ ἴ-
διον σῶμα· καίτοι κατὰ φύσιν ὑπάρχων

ζωὴ καὶ αὐτὸς ὢν ἡ ἀνάστασις. ἵνα γὰρ ἀρρήτῳ δυνάμει πατήσας τὸν θάνατον ὡς ἐν γε δὴ πρώτῃ τῇ ἰδίᾳ σαρκὶ γένηται πρωτότοκος ἐκ νεκρῶν καὶ ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων· ὁδοποιήσῃ τε τῇ τοῦ ἀνθρώπου φύσει τὴν εἰς ἀφθαρσίαν ἀναδρομήν, χάριτι θεοῦ, καθάπερ ἔφην ἀρτίως, ὑπὲρ παντὸς ἐγεύσατο θανάτου· τριήμερός τε ἀνεβίω, σκυλεύσας τὸν ᾅδην. ὥστε κἂν λέγηται καὶ δι' ἀνθρώπου ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν, ἀλλὰ νοοῦμεν ἄνθρωπον τὸν ἐκ θεοῦ γεγονότα λόγον, καὶ λελύσθαι δι' αὐτοῦ τοῦ θανάτου τὸ κράτος. ἥξει δὲ κατὰ καιροὺς ὡς εἷς υἱὸς καὶ κύριος ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρός, κρῖναι τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, καθὰ γέγραπται. ἀναγκαίως δὲ καὶ τοῦτο προσθήσομεν· καταγγέλλοντες γὰρ τὸν κατὰ σάρκα θάνατον τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ, τουτέστιν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τήν τε ἐκ νεκρῶν ἀναβίωσιν καὶ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν ὁμολογοῦντες, τὴν ἀναίμακτον ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τελοῦμεν λατρείαν· πρόσιμέν τε οὕτω ταῖς μυστικαῖς εὐλογίαις καὶ ἁγιαζόμεθα, μέτοχοι γινόμενοι τῆς ἁγίας σαρκὸς καὶ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ· καὶ οὐχ ὡς σάρκα κοινὴν δεχόμενοι, μὴ γένοιτο· οὔτε μὴν ὡς ἀνδρὸς ἡγιασμένου καὶ συναφθέντος τῷ λόγῳ

κατὰ τὴν ἑνότητα τῆς ἀξίας· ἤγουν ὡς θείαν ἐνοίκησιν ἐσχηκότος· ἀλλ' ὡς ζωοποιὸν ἀληθῶς καὶ ἰδίαν αὐτοῦ τοῦ λόγου. ζωὴ γὰρ ὢν κατὰ φύσιν ὡς θεός, ἐπειδὴ γέγονεν ἓν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ σάρκα, ζωοποιὸν ἀπέφηνεν αὐτήν· ὥστε κἂν λέγῃ πρὸς ἡμᾶς, ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα· οὐχ ὡς ἀνθρώπου τοῦ καθ' ἡμᾶς ἑνὸς καὶ αὐτὴν εἶναι λογιούμεθα· πῶς γὰρ ἡ ἀνθρώπου σὰρξ ζωοποιὸς ἔσται κατὰ φύσιν τὴν ἑαυτῆς; ἀλλ' ὡς ἰδίαν ἀληθῶς γενομένην τοῦ δι' ἡμᾶς καὶ υἱοῦ ἀνθρώπου γενομένου τε καὶ χρηματίσαντος. τὰς δέ γε ἐν τοῖς εὐαγγελίοις τοῦ σωτῆρος ἡμῶν φωνὰς οὔτε ὑποστάσεσι δυσὶν οὔτε μὴν προσώποις καταμερίζομεν· οὐ γάρ ἐστι διπλοῦς ὁ εἷς καὶ μόνος Χριστός, κἂν ἐκ δύο νοῆται καὶ διαφόρων πραγμάτων εἰς ἑνότητα τὴν ἀμέριστον συνενηνεγμένος· καθάπερ ἀμέλει καὶ ἄνθρωπος ἐκ ψυχῆς νοεῖται καὶ σώματος, καὶ οὐ διπλοῦς μᾶλλον, ἀλλ' εἷς ἐξ ἀμφοῖν· ἀλλὰ τάς τε ἀνθρωπίνας καὶ πρός γε τούτῳ τὰς θεϊκὰς παρ' ἑνὸς εἰρῆσθαι διανοησόμεθα φρονοῦντες ὀρθῶς. ὅταν μὲν γὰρ θεοπρεπῶς λέγῃ περὶ ἑαυτοῦ, ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακε τὸν πατέρα· καὶ ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν, τὴν θείαν αὐτοῦ καὶ ἀπόρρητον ἐννοοῦμεν φύσιν· καθ' ἣν καὶ ἕν ἐστι πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πα-

διὰ τὴν ταυτότητα τῆς οὐσίας ἠκώντε καὶ χα-
ρακτῆρ καὶ ἀπαύγασμα τῆς δόξης αὐτοῦ.
ὅταν δὲ τὸ τῆς ἀνθρωπότητος μέτρον οὐκ ἀτι-
μάζων τοῖς ἰουδαίοις προσλαλεῖ· μηδέ
με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλή-
θειαν ὑμῖν λελάληκα, πάλιν οὐδὲν
ἧττον αὐτὸν τὸν ἐν ἰσότητί τε καὶ ὁμοιότη-
τι τοῦ πατρὸς θεὸν λόγον· καὶ ἐκ τῶν τῆς ἀν-
θρωπότητος μέτρων αὐτοῦ ἐπιγινώσκομεν.
εἰ γὰρ ἐστὶν ἀνθρώπειον τὸ πιστεύειν, ὅτι θεὸς
ὢν φύσει, γέγονε σὰρξ ἤγουν ἄνθρωπος ἔμψυ-
χος μὲν ψυχῇ λογικῇ. ποῖον ἂν ἔχοι λόγον
τὸ ἐπαισχύνεσθαι τιμαῖς ταῖς παρ' αὐτοῦ
φωναῖς εἰ γεγόνασιν ἀνθρωποπρεπῶς.
εἰ δὲ παραιτοῖτο τοὺς ἀνθρωποπρέποντας
λόγους, τίς ὁ ἀναγκάσας καθ' ἡμᾶς γενέσθαι
ἄνθρωπον. ὁ δὲ καθεὶς ἑαυτὸν δι' ἡμᾶς εἰς ἑκού-
σιον κένωσιν, διὰ ποίαν αἰτίαν παραιτοῖ-
το ἂν τοὺς τῇ κενώσει πρέποντας λόγους.
ἑνὶ τοιγαροῦν προσώπῳ τὰς ἐν τοῖς εὐαγ-
γελίοις πάσας ἀναθετέον φωνάς· ὑπο-
στάσει μιᾷ τῇ τοῦ λόγου σεσαρκωμένῃ.
κύριος γὰρ εἷς Ἰησοῦς Χριστὸς κατὰ τὰς γραφάς. εἰ δὲ
δὴ καλοῖτο καὶ ἀπόστολος καὶ ἀρχιερεὺς
τῆς ὁμολογίας ἡμῶν, ὡς ἱερουργῶν τῷ
θεῷ καὶ πατρὶ τὴν πρὸς ἡμῶν αὐτῷ τε καὶ
δι' αὐτοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ προσκομιζομέ-
νην ὁμολογίαν· καὶ μὴν καὶ εἰς τὸ ἅγιον
πνεῦμα, πάλιν αὐτὸν εἶναι φαμὲν τὸν ἐκ θεοῦ
κατὰ φύσιν υἱὸν μονογενῆ. καὶ οὐκ ἄρα πρ

νεμοῦμεν παρ' αὐτὸν ἕτερον· τὸ τῆς ἱερω-
σύνης ὄνομα, καὶ αὐτὸ δὲ τὸ χρῆμα· γέγονε
γὰρ μεσίτης θεοῦ, καὶ ἀνθρώπων καὶ διαλλάκτης
εἰς εἰρήνην ἑαυτὸν ἀνθρώποις: εἰς ὀσμὴν εὐω-
δίας τῷ θεῷ καὶ πατρί· τοιγάρτοι καὶ ἔφασκε·
θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας· ὁ-
λοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ηὐ-
δόκησας· σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι· τότε
εἶπον ἰδοὺ ἥκω· ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέ-
γραπται περὶ ἐμοῦ τοῦ ποιῆσαι ὁ θεὸς τὸ
θέλημά σου· προσκεκόμικε γὰρ περὶ ἡ-
μῶν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας τὸ ἴδιον σῶμα·
καὶ οὐχ ὑπέρ γε μᾶλλον ἑαυτοῦ· ποίας
γὰρ ἂν ἐδεήθη προσφορᾶς ἢ θυσίας ὑπὲρ
ἑαυτοῦ κρείττων ἁπάσης ὑπάρχων ἁμαρτί-
ας θεός· εἰ γὰρ πάντες ἥμαρτον καὶ ὑστεροῦνται
τῆς δόξης τοῦ θεοῦ καθὸ γεγόναμεν ἡμεῖς
ἕτοιμοι πρὸς παραφοράν· καὶ κατηρρώ-
γησεν ἡ ἀνθρώπου φύσις τὴν ἁμαρτίαν· αὐτὸς δὲ
οὐχ οὕτως· καὶ ἡττώμεθα διὰ τοῦτο τῆς δόξης
αὐτοῦ· πῶς ἂν εἴη λοιπὸν ἀμφίβολον ὅτι
τέθυται δι' ἡμᾶς καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ὁ ἀμνὸς
ὁ ἀληθινός· καὶ λέγειν ὅτι προσκεκόμι-
κεν ἑαυτὸν ὑπέρ τε αὐτοῦ καὶ ἡμῶν· καὶ
ἀμοιρήσειεν ἀνθρώπου [illegible] εἰς διοτε-
λεῖ ἂν ἐγκλήματι· πεπλημμέληκε γὰρ
κατ' οὐδένα τρόπον· οὐ γὰρ μὴν ἐποίησεν
ἁμαρτίαν· ποίας οὖν ἐδεήθη προσφορᾶς
ἁμαρτίας οὐκ οὔσης· ἐφ' ἧπερ ἂν γένοιτο·
καὶ μάλα εἰκότως· ὁ παῦλος δὲ λέγει περὶ τοῦ

πῶς ἐκεῖνο μὲν οὐ δοξάσει μόνος αὐτὸς ὀρθῶς
οὐχ ὡς δόξης ἐπιδεοῦς τῆς παρ᾽ ἑτέρου φα-
μὲν τὸν ἐν μορφῇ κυρίου υἱόν· τὴν παρ᾽ αὐτοῦ αἰ-
τοῦσαν δόξαν μὲν λείπειν· ὅτι μὴ δὲ κρείττονα
τοῦ καὶ ὑπὲρ αὐτόν, τὸ πνεῦμα αὐτοῦ· ἐπει-
δὴ δὲ εἰς ἔνδειξιν τῆς ἑαυτοῦ θεότητος
ἐχρῆν τὸ τοῦ ἰδίου πνεύματος μεγαλουργεῖν,
δεδοξάσθαι παρ᾽ αὐτοῦ φησιν· ὥσπερ
ἂν εἴ τις λέγοι τῶν καθ᾽ ἡμᾶς τυχὸν
τῆς ἐμοῦ σωματικῆς ἰσχύος τυχὸν ἢ γοῦν ἐπι-
στήμης τῆς ἐφ᾽ ὁτῳοῦν ὅτι δοξάσουσί με.
εἰ γὰρ καὶ ἔστι μὲν ὑποστάσει τὸ πνεῦμα ἰδι-
κῶς καὶ δὴ καὶ νοεῖται καθ᾽ ἑαυτό· καθὸ
πνεῦμά ἐστι, καὶ οὐχ υἱός· ἀλλ᾽ οὖν ἐστιν οὐκ ἀλ-
λότριον αὐτοῦ. πνεῦμα γὰρ ἀληθείας ὠνό-
μασται· καὶ ἔστι Χριστὸς ἡ ἀλήθεια· καὶ προχεῖ-
ται παρ᾽ αὐτοῦ· καθάπερ ἀμέλει καὶ
ἐκ τοῦ θεοῦ καὶ πατρός. ἐνεργῆσαν τοίνυν
τὸ πνεῦμα καὶ διὰ χειρὸς τῶν ἁγίων ἀπο-
στόλων τὰ παράδοξα· μετὰ τὸ ἀνελ-
θεῖν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν Χριστὸν εἰς τὸν οὐ-
ρανὸν ἐδόξασεν αὐτόν· ἐπιστεύθη γὰρ ὅτι θεὸς
κατὰ φύσιν ἐστὶ πάλιν αὐτὸς ἐνεργῶν
διὰ τοῦ ἰδίου πνεύματος· διὰ τοῦτο καὶ ἔφα-
σκεν ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται· καὶ ἀπαγ-
γελεῖ ὑμῖν· καὶ οὔτι που φαμὲν ὡς
ἐκ μετοχῆς τὸ πνεῦμα· καὶ σοφόν ἐστι καὶ
δυνατόν· παντέλειον γάρ· καὶ ἀπροσ-
δεές ἐστι παντὸς ἀγαθοῦ· ἐπειδὴ δὲ τῆς
τοῦ πατρὸς δυνάμεως καὶ σοφίας τοῦ

τέστι τοῦ υἱοῦ πνεῦμά ἐστιν, αὐτοχρῆμα σοφί-
α ἐστὶ καὶ δύναμις· ἐπειδὴ δὲ θεὸν ἑνωθέντα
σαρκὶ καθ᾽ ὑπόστασιν ἡ ἁγία παρθένος
ἐκτέτοκε σαρκικῶς, ταύτῃ τοι καὶ θεοτόκον
εἶναί φαμεν αὐτήν· οὐχ ὡς τῆς τοῦ λόγου
φύσεως τῆς ὑπάρξεως τὴν ἀρχὴν ἐχούσης
ἀπὸ σαρκός· ἦν γὰρ ἐν ἀρχῇ καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος·
καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν· καὶ αὐτός ἐστι
τῶν αἰώνων ὁ ποιητής· συναΐδιος τῷ
πατρί· καὶ τῶν ὅλων δημιουργός· ἀλλ᾽ ὥσπερ
ἤδη προείπομεν· ἐπειδὴ καθ᾽ ὑπόστα-
σιν ἑνώσας ἑαυτῷ τὸ ἀνθρώπινον· καὶ ἐκ μή-
τρας αὐτῆς γέννησιν ὑπέμεινε σαρκικήν·
οὐχ ὡς δεηθεὶς ἀναγκαίως ἤτοι διὰ τὴν
ἰδίαν φύσιν· καὶ τοῖς ἐν χρόνῳ καὶ ἐν
ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος καιροῖς γεννηθεὶς
ἀνθρωπίνως· καὶ αὐτὸς τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν
εὐλογήσῃ τὴν ἀρχὴν καὶ τεκούσης γυναι-
κὸς αὐτὸν ἑνωθέντα σαρκί, παύσηται
λοιπόν, ἡ κατὰ παντὸς τοῦ γένους ἀρὰ
πέμπουσα εἰς θάνατον, τὰ ἐκ γῆς ἡ-
μῶν σώματα· καὶ τὸ ἐν λύπαις τέξῃ
τέκνα, δι᾽ αὐτοῦ καταργούμενον, ἀλη-
θῆ ἀποφήνῃ διὰ τῆς τοῦ προφήτου
φωνῆς. κατέπιεν ὁ θάνατος ἰσχύσας· καὶ
πάλιν ἀφεῖλεν ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ
παντὸς προσώπου· ταύτης γὰρ ἕνεκα
τῆς αἰτίας, φαμὲν αὐτὸν οἰκονομικῶς
καὶ αὐτὸν εὐλογῆσαι τὸν γάμον· καὶ ἀ-
πελθεῖν κεκλημένον, ἐν Κανᾷ τῆς Γαλι-

λιλαιόμου τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις· ταῦτα
φρονεῖν δεδιδάγμεθα παρὰ τῶν ἁγίων
ἀποστόλων καὶ εὐαγγελιστῶν· καὶ πάσης δὲ
τῆς θεοπνεύστου γραφῆς καὶ ἐκ τῆς τῶν μα-
καρίων πατέρων ἀληθοῦς ὁμολογίας· τού-
τοις ἅπασι καὶ τὴν σὴν εὐλάβειαν συν-
θέσθαι χρὴ καὶ συνθέσθαι δίχα δόλου παν-
τός. ἃ δέ ἐστιν ἀναγκαῖον ἀναθεματίσαι
τὴν σὴν εὐλάβειαν ὑποτέτακται τῇδε
ἡμῶν τῇ ἐπιστολῇ· εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ
θεὸν εἶναι κατὰ ἀλήθειαν τὸν Ἐμμα-
νουήλ, καὶ διὰ τοῦτο θεοτόκον τὴν ἁγίαν παρ-
θένον, γεγέννηκε γὰρ σαρκικῶς τὸν ἐκ
θεοῦ λόγον, ἀνάθεμα ἔστω· εἴ τις οὐχ ὁ-
μολογεῖ σαρκὶ καθ' ὑπόστασιν ἡνῶσθαι
τὸν ἐκ θεοῦ λόγον, ἕνα τε εἶναι Χριστὸν μετὰ τῆς
ἰδίας σαρκός, τὸν αὐτὸν δηλονότι θεόν τε
ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπον, ἀνάθεμα ἔστω· εἴ τις
ἐπὶ τοῦ ἑνὸς Χριστοῦ διαιρεῖ τὰς ὑποστάσεις
μετὰ τὴν ἕνωσιν, μόνῃ συνάπτων αὐτὰς
συναφείᾳ τῇ κατὰ τὴν ἀξίαν ἤγουν αὐ-
θεντίαν ἢ δυναστείαν, καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον
συνόδῳ τῇ καθ' ἕνωσιν φυσικήν, ἀνά-
θεμα ἔστω· εἴ τις προσώποις
δυσὶν ἤγουν ὑποστάσεσι τάς τε ἐν τοῖς
εὐαγγελικοῖς καὶ ἀποστολικοῖς συγγράμ-
μασι διανέμει φωνάς, ἢ ἐπὶ Χριστῷ παρὰ
τῶν ἁγίων λεγομένας ἢ ὑπ' αὐτοῦ
περὶ αὐτοῦ, καὶ τὰς μὲν ὡς ἀνθρώπῳ παρὰ
τὸν ἐκ θεοῦ λόγον ἰδικῶς νοουμένῳ προ-

σάπτει, τὰς δὲ ὡς θεοπρεπεῖς μόνῳ τῷ
ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγῳ, ἀνάθεμα ἔστω·
εἴ τις τολμᾷ λέγειν θεοφόρον ἄνθρωπον τὸν
Χριστόν, καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον θεὸν εἶναι κατὰ
ἀλήθειαν ὡς υἱὸν ἕνα καὶ φύσει, καθὸ
γέγονε σὰρξ ὁ λόγος, καὶ κεκοινώνηκε
παραπλησίως ἡμῖν αἵματος καὶ σαρκός,
ἀνάθεμα ἔστω· εἴ τις λέγει θεὸν ἢ δεσπότην
εἶναι τοῦ Χριστοῦ τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον, καὶ οὐχὶ
δὴ μᾶλλον τὸν αὐτὸν ὁμολογεῖ θεόν τε ὁμοῦ
καὶ ἄνθρωπον ὡς γεγονότος σαρκὸς τοῦ λόγου
κατὰ τὰς γραφάς, ἀνάθεμα ἔστω· εἴ τις
φησὶν ὡς ἄνθρωπον ἐνηργῆσθαι παρὰ τοῦ θεοῦ λό-
γου τὸν Ἰησοῦν, καὶ τὴν τοῦ μονογενοῦς εὐδοξί-
αν περιῆφθαι ὡς ἑτέρῳ παρ' αὐτὸν ὑπάρ-
χοντι, ἀνάθεμα ἔστω· εἴ τις τολμᾷ λέ-
γειν τὸν ἀναληφθέντα ἄνθρωπον συμπροσκυ-
νεῖσθαι δεῖν τῷ θεῷ λόγῳ καὶ συνδοξάζεσθαι
καὶ συγχρηματίζειν θεὸν ὡς ἕτερον ἐν ἑτέρῳ·
τὸ γὰρ σὺν ἀεὶ προστιθέμενον τοῦτο νο-
εῖν ἀναγκάσει, καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον μιᾷ προσ-
κυνήσει τιμᾷ τὸν Ἐμμανουήλ, καὶ μίαν
αὐτῷ τὴν δοξολογίαν ἀνάπτει, καθὸ γέγονε
σὰρξ ὁ λόγος, ἀνάθεμα ἔστω· εἴ τις φησὶ
τὸν ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν δεδοξάσθαι παρὰ τοῦ
πνεύματος ὡς ἀλλοτρίᾳ δυνάμει τῇ δι' αὐτοῦ
χρώμενον, καὶ παρ' αὐτοῦ λαβόντα τὸ
ἐνεργεῖν δύνασθαι κατὰ πνευμάτων ἀκαθ
καὶ τὸ πληροῦν εἰς ἀνθρώπους τὰς θε
καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον ἴδιον αὐτοῦ τ

φύσει· διοῦ καὶ ἐνήργηκε τὰς θεοσημείας,
ἀνάθεμα ἔστω. ἀρχιερέα καὶ ἀπό-
στολον τῆς ὁμολογίας ἡμῶν γεγενῆσθαι
Χριστὸν ἡ θεία λέγει γραφή· προσκεκόμικε
δὲ ὑπὲρ ἡμῶν ἑαυτὸν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας
τῷ θεῷ καὶ πατρί. εἴ τις τοίνυν ἀρχιερέα
φησὶ καὶ ἀπόστολον ἡμῶν γενέσθαι οὐκ αὐτὸν
τὸν ἐκ θεοῦ λόγον, ὅτε γέγονε σὰρξ καὶ κα-
θ' ἡμᾶς ἄνθρωπος· ἀλλ' ὡς ἕτερον παρ' αὐτὸν
ἰδικῶς ἄνθρωπον ἐκ γυναικός· ἢ εἴ τις λέγει
ὑπὲρ ἑαυτοῦ προσενεγκεῖν αὐτὸν τὴν προσ-
φορὰν καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον ὑπὲρ ἡμῶν·
οὐ γὰρ ἂν ἐδεήθη προσφορᾶς ὁ μὴ εἰδὼς
ἁμαρτίαν, ἀνάθεμα ἔστω. εἴ τις οὐχ ὁ-
μολογεῖ τὴν τοῦ κυρίου σάρκα ζωοποιὸν εἶναι
καὶ ἰδίαν αὐτοῦ τοῦ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγου· ἀλ-
λ' ὡς ἑτέρου τινὸς παρ' αὐτὸν συνημμέ-
νου μὲν αὐτῷ κατὰ τὴν ἀξίαν· ἤτοι ὡς
μόνην θείαν ἐνοίκησιν ἐσχηκότος· καὶ οὐχὶ
δὴ μᾶλλον ζωοποιὸν ὡς ἔφημεν, ὅτι γέγο-
νεν ἰδία τοῦ λόγου τοῦ τὰ πάντα ζωογονεῖν
ἰσχύοντος, ἀνάθεμα ἔστω. εἴ τις οὐχ ὁ-
μολογεῖ τὸν τοῦ θεοῦ λόγον παθόντα σαρ-
κὶ καὶ ἐσταυρωμένον σαρκί· θανάτου γευ-
σάμενον σαρκί· γεγονότα τε πρωτότοκον
ἐκ τῶν νεκρῶν· καθὸ ζωή τέ ἐστι καὶ ζωοποιὸς
ὡς θεός, ἀνάθεμα ἔστω:
[...]ωντοῖς καὶ ποθεινοτάτοις πρεσ-
[...]ις καὶ διακόνοις καὶ λαϊκοῖς κωνσ-
[Κ]ύριλλος ἐπίσκοπος καὶ ἡ συνελθοῦ-

σα σύνοδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκ τῆς Αἰγυπτια-
κῆς διοικήσεως, ἐν κυρίῳ χαίρειν:-
Ὀψὲ μὲν καὶ μόλις ἤλθομεν ἐφ' ὅπερ ἦν ἀ-
μειρομένα ἄρα χρὴ μελθεῖν. τὸ φροντίδα θεοσεβ-
φαμὲν τῆς ἁπάντων τῶν ὑμῶν σωτηρίας. καὶ τοῦ
μὴ χρῆναι παθεῖν τὸ μέτρον τῇ πίστει θόρυ-
βον. ἀπολογούμεθα δὲ ταῖς ἁπάντων
ὑμῶν διὰ τοῦτο λύπαις. διετρίβομεν
γὰρ οὐκ ἀδαίμονι τὸν παρῳχηκότα και-
ρόν. προσεδοκῶμεν δὲ ὅτι συμμούλως
καὶ παραινέσεσιν ἐκκλησιαστικαῖς ἢ τῶν
παραιτῶν ἡμῶν ἐλέγχοις μεταθησ-
σεται μὲν, τῶν ἀτοπωτάτων ἑαυτοῦ δογμάτων
ὁ λαχὼν ἄρτι ἐπισκοπὴν Νεστόριος. τὴν
σὺ δὲ μεθ' ἡμῶν τὴν πίστιν τὴν παραδο-
θεῖσαν ταῖς ἐκκλησίαις παρὰ τῶν ἀ-
ποστόλων καὶ εὐαγγελιστῶν καὶ τῶν
πατέρων τῶν ἱερωτάτων καὶ ταῖς διατ-
γμασιν ἀποστόλων καὶ προφητῶν φω-
τοῖς ἔχειν ὀρθῶς κατησφαλισμέ-
νοι δὲ καὶ δόξαν παρ' ἡμῶν ἐπὶ κλ-
λαλῶν οὐ παύεται. καὶ ἐκ τῶν ἐπ-
ὀξηγήσεων αὐτοῦ περιπλανη-
ρίσκομεν. καὶ οὐ μετρίως διατ-
περὶ τὴν πίστιν, λοιπὸν ἀνατ-
ἐπὶ τὸ χεῖρον διὰ συνοδικοῦ
τοῦ αὐτοῦ ἀναμαρτυρεῖσθαι. ὡσ-
ταχίστην ἀποσχοῖτο τῶν ἑαυτο-
μιῶν. καὶ καταπτημορισθεῖσαι
μίαν παρ' αὐτοῦ ὁσιωτάτου κ-

τῆς ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας Καλεστίμου ἐπισκό(που)
καὶ ἀναθεματίσειε μὲν ἐκεῖνα ἐγγέγραφε
ἅπερ εἴρηκε τῶν παρ' ὑμῖν· καὶ ὡς μεροῖς ἐ-
μέθηκε· εἴτ' οὖν ἐμπεθῆναι παρασκευάσαι
πρὸς τοὺς ἱερέας τοῦ θεοῦ· ἀλλ' ἔστι πάντη
ἀλλότρια· αἰτιάσθω δὲ μηδεὶς τὴν μέλλη-
σιν· οὐ γὰρ ἐνυστάξαμεν θορυβουμένης
μεγάλης πόλεως· μᾶλλον δὲ, καὶ τῶν ἁπανταχό-
θεν λαῶν καὶ ἐκκλησιῶν· ἐμιμησάμεθα
δὲ, τοὺς ἰατρικὴν ἔχοντας ἐμπειρίαν· οἳ τὰ
ἐν τοῖς σώμασι γινόμενα τῶν παθῶν οὐ-
κ εὐθὺς ταῖς διὰ σιδήρου καὶ πυρὸς ὑπο-
φέρουσιν ἀνάγκαις. ἀλλ' ἠπίοις ἐν ἀρχῇ
φαρμάκοις καταμαλάσσουσι· περὶ μὲν
τὸν ταῖς τομαῖς πρέποντα καιρὸν
φροντίζεσθαι τοῖς ἐν κόσμῳ· καὶ τὴν ἑαυτῶν
σωτηρίαν τῶν ἀπαραιτουμένων ἀρχ-
σπουδάζετε τῶν χριστιανῶν· τῷ ἑνὶ καὶ μόνῳ
θεῶ υἱῷ τοῦ θεοῦ· μεμνημένοι ὡς
ὧν προσκυνῶν τῶν ἱερατευσάν-
των καὶ αἰτίως παρ' ὑμῖν· οἳ καὶ ἐπι-
θικὸν ὠνόμαζον τὴν αἰτίαν παρ-
έσχηκε γὰρ τὸν ἐμμανοῦν χλόος ἔστι
γέγονε γὰρ σὰρξ ὁ λόγος· καὶ τὸ
[illegible]ελικὸν ἐκ γυναικός· ἵνα ἡμεῖς
ἐν ἀδελφοῖς τοῦ ὑπὲρ πᾶσαν
ἐκ μέρους ὃν δὲ οὐ δέον παραι-
σ· ἀλλ' ἐν αὐτὸν αὐτὸν θεὸν λόγον
γενομένου σάρκα καὶ ἐκ γυναικὸς
ἀληθῆ καὶ ὁσ ἐν ἰσότητι μον-

τὸν ἀξιωμάτων συνημμένον ἄνθρωπον θεόν· ταῦ-
τα γὰρ ἐκείνου τὰ τείχεα καὶ ἀνωφελῆ
καὶ γραώδη δόγματα· τὸν αὐτὸν δὲ σαρκικ-
ῶς φάσκοντα παθεῖν ὑστερήκαμεν τὸν ὅρον μερί-
την· ταύτην ἑαυτοῖς ἀναζωπυροῦντες ἀ-
την πίστιν, ἁπλοῦς καὶ ἀμώμους ἑαυ-
τοὺς τηρήσατε· μήτε κοινωνοῦντες τῷ
μνημονευθέντι· μήτε μὴν ὡς διδασκά-
λῳ προσέχοντες· εἰ μένοι λύκος ἀντὶ
ποιμένος· καὶ μετὰ ταύτην ἡμῶν τὴν ὑπό-
μνησιν πρὸς αὐτὸν γενομένην, φρονεῖν
ἕλοιτο τὰ διεστραμμένα· τοῖς δὲ τῶν
κληρικῶν ἢ λαϊκῶν διὰ τὴν ὀρθὴν πίστιν ἐκ-
χωρισμένοις ἢ καθαιρεθεῖσι παρ' αὐτοῦ,
κοινωνοῦμεν ἡμεῖς. οὐ τὴν ἐκείνου κυ-
ροῦντες ἄδικον ψῆφον· ἐπαινοῦντες δὲ
μᾶλλον τοὺς πεπονθότας. καὶ εἶμον λέ-
γοντες αὐτοῖς εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν κυρίῳ μα-
κάριοι, ὅτι τὸ τῆς δυνάμεως καὶ τὸ τοῦ θεοῦ
πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπέπαυται:-

Καλεστίμου ἐπισκόπου, πρὸς Κύριλλον:- ιε

Τῇ ἡμετέρᾳ ἀφυγμότητι τὰ διὰ τοῦ υἱοῦ ἡ-
μῶν Ποσειδωνίου τοῦ διακόνου ἀποσταλέν-
τα παρὰ τῆς σῆς ὁσιότητος γράμματα,
παρέσχηκεν εὐθυμίαν· καὶ ἀρτίως ἀνα-
λαξάμεθα τὸ ἦδον. πρὸς τὸ λοιπὸν·
ἀποσημαίνοντες γὰρ καὶ ἐμμονοῦντα ἀπ-
εἴπερ ὅτι τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκκλησί-
αν διεστραμμέναις προσομιλίαις, ταράτ-
τειν ἐπιχειρῶν· οὐ συνιερῶ κατ' αὐτὴν τ

ψυχὴν ὥσπερ ἐπὶ ξένης ἐμβήμασι πόνοις, διαφόροις σκέ-
ψεων κέντροις, ὡς δημιζόμεθα· ἐμμονοῦντες
ὅπως μόνον θείημεν εἰς τὸ ἐμμένειν τῇ πίστει·
ὡς δὲ τὴν ἡμετέραν ἐμμονὴν ἐν μείζοσι τῶν παρὰ τῆ
σῆς ἀδελφότητος γραφέντων μετέσχηκας ἡμῖν,
ὡς φθῆναι μὲν εὐθὺς ἑτοιμοτάτην θεραπείαν
ἧς ἡ λοιμώδης νόσος ὑπ' ἐκείνων φαρμάκων
ἀπελαθείη· φημὶ δὴ τὴν τῆς καθαρᾶς πί-
στεως ἔκκρουσιν· τὴν ἀπὸ τοῦ λόγου τῆς σῆς γρα-
φῆς ἐκρέουσαν· δι' οὗ πᾶσα καθαίρεται ἰλὺς
τοῦ καινῶς διαχεομένου ῥείθρου· καὶ
ἀπαστράπτοι τελειότερον τῆς τοῦ θεοῦ σου περὶ τὴν
ἡμετέραν πίστιν ἐμμελείας· ὥσπερ οὖν ἐ-
κεῖνον καὶ σφίζομεν καὶ μεμφόμεθα, οὕ-
τως τὴν σημαντικότητα ὥσπερ παρ' οὐ-
δὲν ἐν τοῖς ἰδίοις γράμμασιν τῇ τοῦ κυρίου
ἀγάπῃ περιτρεπόμεθα· ὁρῶν τὸ ὅτι
ὃν καὶ τὸ αὐτὸ περὶ τοῦ Λέοντος φρο-
νοῦμεν· καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν τὸν περ-
ιφρονητικώτατον τοῦ κυρίου ἱερέα ὑπὲρ τοῦ
τῆς πίστεως ἔρωτος μετὰ τοσαύτης δια-
μάχεσθαι ἀρετῆς, ὡς καὶ τῇ αὐτόπτῃ τῶν
ἐναντίων τόλμῃ· ἀνθίστασθαι δυνάσθαι.
καὶ τοὺς ἑαυτοῦ ἐμπεπιστευμένους,
τοιαύταις ὑπομνήσεσι, μεμακάριον· ὥσ-
περ τοίνυν ἐκεῖνα ἡμῖν τὰ ἱερά, οὕτω
ταῦτα ἔστιν ἡ λέα· ὥσπερ ἐκεῖνα ἰλυώ-
δη, οὕτω ταῦτα καθαρά· καὶ χαίρομεν
τοσαύτην ἐν εἰμὰ ὁρῶν τῆς σῆς εὐσεβ-
είας ἐγρήγορσιν· ὡς ἤδη σε μὲν ἐκκλη-

ματα ὑπόδειγμα τῶν σου προειρημέ-
νων· γενομένου ἀεὶ καὶ αὐτοῦ ἐκδίκου
τοῦ ὀρθοδόξου δόγματος· ἀληθῶς γὰρ ἐπ'
σοὶ ἁρμόζουσα εὑρίσκεται ἡ εὐαγγελικὴ
μαρτυρία ἡ λέγουσα· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προ-
βάτων τῶν ἰδίων· ἀλλ' ὥσπερ σὺ ποιμὴν
ἀγαθός, οὕτως ἐκεῖνος οὐδὲ ὡς κακὸς
μισθωτὸς κατηγορεῖσθαι ἄξιος· ὃς οὐδὲ
τοῦτο διαμάχεται ὡς τὰ ἑαυτοῦ κατα-
λιπὼν πρόβατα, ἀλλ' ὅτι ηὑρέθη αὐ-
τός, διασπαράττων αὐτά· προστιθέν-
τες δὲ καὶ ἡμεῖς τι μὴ μέλλομεν φάσκον-
τι ἀδελφῷ εἰ μὴ ἱερωμένων ταῦτα
πάντα φρονοῦντος, ἅπερ φρονοῦμεν ἡ-
μεῖς· καὶ ἐν τῇ μεγαλώσει τῆς πίστε-
ως ὁ δοκιμαζόμενος· ἐκ δὲ κοινῆς χορο-
γίαν ὁμεῖναι· ἀπεδόθη γὰρ ἡ μὲν παν-
τη κατὰ τάξιν· παρὰ τοῦ ἡσυχίου ἡμῶν
ποσυνδρομίου τοῦ Διακόνου· ὅσα περὶ
τούτου τοῦ πράγματος ἡ σὴ ἁγιότης γέγρα-
φηκε· πᾶσι ταῦτα δίκτυα τῆς δολερᾶς
προσομιλίας εὑρίσκομεν, καὶ οὕτως τὴν
ἐπὶ μοχύρου· ὡς μὴ δύνασθαι τὴν καρ-
δίαν τῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ ἡμῶν πιστευόντων
εἰς ἐπερμήλ κινηθῆναι μέρος· μέγας
οὗτος ἐστὶ τῆς ἡμετέρας πίστεως θρίαμβος·
τὸ ἀποδεῖξαι ταῖς ἡμετέρας οὕτως ἰσχυ-
ρῶς· καὶ μὲν ἐνικῆ καὶ ταῦτα ἐναντία, διὰ
τῆς τῶν θείων γραφῶν μαρτυρίας.

τί λοιπὸν διαπράξεται· ἢ πῶς οὐ ἑαυτὸν
ἐκείνων περιάπτοι· ὃς γενόμενος ἐραστ-
ὰς ἑκουσίως μεσοτειχισμοῦ· ὃς ἑκούσιος λέγεται
ἑαυτοὺς μᾶλλον ἐννοίαις δουλεύειν, ὠφθ-
ἑαυτὸν ἢ τῷ Χριστῷ ἐξακολουθεῖν· καὶ τὸν
ἐμπιστευθέντα ἑαυτῷ λαὸν ἐγκαταλείπ-
ων ἀπώλεσε τοῦ τῆς ἰδίας προσομιλίας
δικαστηρίου· δέον καὶ ἀνθρώπων αὐτοῦ τοῦτο
καὶ κατέχειν· ὅτι τὸ μάταιον ζητήματ-
καὶ μὴ εἰς ὕστερον ἀντιπροκόπτοντα ἀλλὰ
χωρισμοῦ τε εἰς τειχῶν ἀπώλειαν, φεύγ-
μᾶλλον ἢ ἐπιζητεῖν δεῖ· οἱ χριστομώσεις
κρημνοὺς αὐτὸν ἐπεισφρόμενον μᾶλ-
λον ἢ ἀναυτοῦ τοῦ κρημνοῦ ὅθεν πεσεῖ-
σθαι μὴ τὸ· εἴγε δυνάμεθα ἀναμακρεῖσ-
ὀφείλομεν· μὴ τὴν πτῶσιν αὐτοῦ τῶν μὲν
κοινωθεὶν προσοθήσωμεν· ὁ Χριστὸς ὁ θεὸς ἡ-
μῶν ὃς ἐπείγεται ζητήσεις περὶ τῆς ἰδί-
ας γνώμης· ἐδίδαξεν ἡμᾶς κἂν μὲν εἴη
ὑπὲρ προβάτου ἑνὸς θέλειν· καὶ διὰ
τί διὰ τῶν ὠμῶν ἀνακεῖσθαι μὴ ἐκκεί-
ται τοῦ λύκου εἰς ἁρπαγήν· εἰ ταῦ ὁ διδ-
άξας ἡμᾶς οὕτως τρέχειν ὑπὲρ σωτηρί-
ας προβάτου ἑνός, πόσον ἄρα ἡμᾶς κἂν
κούλεται ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ τῶν προβάτ-
ων ποιμένος· ὅσον τῆς προσηγορίας ταύτης
τοῦ ἐπαγγέλματος ἀπηλλάγη, αὐτ-
ὸς ἑαυτὸν εἰς ἁρπαγὰς λύκων· μετέναγε,
ἐπιθυμῶν ἀπολέσαι τὴν φροντίδα ἣν αὐτ-
ὸς μᾶλλον ὤφειλε σωτηρίας· τοῦτον

οὖν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τῆς μάνδρας τῶν ἀμ-
νῶν ἀποκινῆσαι ὀφείλομεν· ἐὰν μὴ τὸν αὐ-
τὸν ὥσπερ θέλομεν σπουδάσωμεν διορθῶσ-
σασθαι· εἰ ἔτι συνιμῶν ὡς ἐλπὶς διορθω-
θησομένου δυνήσεται περιλείπεσθαι·
θέλομεν γὰρ ἵνα αὐτὸς ἐπιστρέψῃ καὶ ζήσῃ· εἰ
μὴ αὐτὸ τῶν ἐμπιστευομένων τὴν ζωὴν
ἑαυτοῦ ἀπολέσειεν· ἐπειδὲ τίς φθόνερα
ἀπόφασις κατ' αὐτοῦ ἐμφανόμενοι τῆς ἐκκ-
ο πέον γὰρ τὸ τοιοῦτον τραῦμα· διὸ ὑπὲρ
μέλος κἂν ἁπλῶς παρ' ὅσον τὸ σῶμα
ἐκκλησίας τιτρώσκεται· τί γὰρ ποιεῖ
μετ' αὐτῶν ἄλλοι ἡ λοιπὸν ὁμοίως τὸ ὁμόν
ἑαυτὸν δομῶν φρονεῖν ἀφορίσαι ἀπὸ τῆς
ἡμετέρας διχονοίων ποίησεως· ὅθεν μὲν
ἑαυτοὺς ἀνάπτες ἐν τῇ ἡμετέρᾳ κοινω-
νίᾳ ἀξιοῦσθαι· οἷς αὐτὸ ἀντιλέγοντας
αὐτοῦ, ἀπεκείνησε τῆς κοινωνίας ὡς
ἐπόμενος· καὶ τίμιος σκέτω ὡς ἀνόητοι αὐτ-
τὴν ἡμετέραν κοινωνίαν ἔχειν οὐδὲ
ἐν ταύτῃ τῇ διαστροφῇ ὁδοῦ διὰ μὲ-
μνημονεύοντες τῇ ἀποστολικῇ διαταγῇ
ξενισθῶσι ἀφορισθεὶς ὅσοι τοίνυν τῆς αὐθεντί-
ας τοῦ ἡμετέρου θρόνου· καὶ τῇ ἡμετέρᾳ
τοῦ συναδοχῇ ἐπέξουσι ἀχρησίμ-
ως, ταύτην ἐκ καταστάσεως ἀκριβοῦς τέρο-
τη τίτην ἀπόφασιν· ἵνα εἰ μέλλει τῆς δεκά-
ης ἡμερῶν ἀριθμουμένων ἀπὸ τῆς ἡμέρας
τῆς κατὰ ταύτην ὑπομνήσεως ταύτην τὰ κα-
κηρύγματα ἑαυτοῦ ἔγγραφα ἀναθεμα

σει ὁ μοχθηρὸς καὶ ἑαυτὸν διαβεβαιώσε-
ται· ταύτην κατέχων τὴν πίστιν περὶ τῆς γεν-
νήσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ ἡμῶν· ἣν καὶ Ῥω-
μαίων καὶ ἡ τῆς σῆς ἁγιότητος καὶ ἡ καθο-
λικοῦ θρησκεία κηρύττει εὐθὺς ἡ σὴ ὁσιότης
ἐκείνης τῆς ἐκκλησίας ποιήσηται [illegible]
καὶ μάθῃ ἑαυτὸν παντὶ τρόπῳ τοῦ ἡμετέ-
ρου σωματίου ἀποκινητέον τυγχάνειν· ὃς
οὔτε τὴν τῶν θεραπευόντων ἴασιν ἠθέλη-
σε δέξασθαι· καὶ εἰς ἀπώλειαν ἑαυτοῦ τε
καὶ πάντων τῶν αὐτῷ [illegible]
διὰ τρόπους· καὶ ὡς λοιμώδης νόσος ἠπεί-
χθη δραμεῖν· διὰ παντὸς τοῦ τῆς ἐκκλη-
σίας σώματος ἐλαυνόμενον:

Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Νεστόριον:

ις΄ Ἐφ᾽ ἣν [illegible] τιμὰς τῆς ζωῆς ἡμῶν μετὰ τὸ
[illegible] καὶ πολλάκις καταλειφθὲν δογμά-
[illegible]ίου καὶ Κελεστίνου ἡ καθολικὴ
πίστις εἰρήνευσεν· ὁπότε ἐκείνους μετὰ
τῶν συμφωνούντων τῇ δόξῃ αὐτῶν ἢ τῇ ἁμαρ-
τίᾳ καὶ ἡ [illegible] συμφωνούσης
ἀποφάσεως ἐπλήρωσεν· αὐτίκα ὁ τῆς ἀνα-
μνήσεως ἀντικρὺς ὁ διδάσκαλος τῆς καθολι-
κῆς πίστεως καὶ ἀρχιθ. τοῦ μακαρίου Κυρίλλου·
εἰς ταῦτα τῆς διαδοχῆς οὕτως ἐκείνους ἐδίω-
ξεν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ [illegible], ὥστε αὐτ-
[illegible] τοὺς ἐκεῖ [illegible]· [illegible] χωρηθῆ-
ναι· ἔσχεν ἡμᾶς μετὰ τὴν ἔξοδον [illegible]
σα φροντίς· ἐκδεχομένους πότερον ἐ-
κεῖνον διαδεξάμενος, εἴη αὐτοῦ [illegible]

τὴν πίστιν διαδοχῆς· ἐπειδὴ δυσχερὲς ἦν ἐκ-
[illegible] τὰ κακά· πολλάκις γὰρ ἑαυτὰς
ἀμοιβάδην αἱ ἐναντιότητες διαδέχονται
ἀμέσως· καὶ μὲν μετ᾽ ἐκεῖνον τὸν μέλλοντα
ἡμᾶς ταχέως καταλιπεῖν τὸν ἅγιον Σισί-
νιον εὐδοκιμήσαντα ἐπὶ τῇ ἀπλότητι· [illegible]
ἁγιότητι κοινωνόν· αὐτὴν τὴν πίστιν ἣν [illegible]
κηρύττων· ἀνεγνώκει δηλαδὴ ἐκείνην ἣν
[illegible] καὶ ἡ [illegible] ἀπλότητι, δεῖν
[illegible] ἡ ἰδίας συνειδήσεως μάθ-
[illegible]· καὶ ἀλλαχοῦ μὴ δεῖν [illegible]
ζητεῖν· καὶ [illegible]
μάθοιμεν· πάλιν εἴ τις ἄλλο κηρύξειεν
παρὰ ὃ ἐκηρύξαμεν, ἀνάθεμα εἴη· ἀλλὰ
καὶ τούτου ἐκ τοῦ κόσμου μεταστάντος
[illegible] ἡμετέρα φροντὶς ἐπὶ τοσοῦτον ἑαυ-
[illegible] ἔφορος ὁ κύριος ἐποπτεύει· εἰ καὶ
[illegible] ἡμῶν τὴν [illegible] ἡ διάγνωσις
[illegible] ἐχομένων ἁγίων· ἣν εὐθὺς ἐβεβαίω-
σεν ἡ τῶν ἡμετέρων κοινῶν ἀναφορά· τῶν
[illegible] ἡ χειροτονία· οἵτι-
νες τοσοῦτον ἐμαρτύρησαν, ὅσον ἔχειν
[illegible] ἐπιλεχθέντι· μετὰ τοσαύ-
της γὰρ καὶ [illegible] ἔζησεν,
ὅθεν καὶ ἐφθόνησαν τοῖς σοῖς [illegible]
[illegible] μετὰ τοσαύτης [illegible]
[illegible] ἑαυτὸν παρασκευάσας, ὥστε τοὺς
[illegible] πολλάκις
[illegible]
[illegible] ἀποκρίν-
[illegible] γὰρ τὸν λόγον εἰς Ῥωμαϊκὴν μετα-

θῆναι. ὅπερ ὡς ῥᾳδίως διὰ τὴν ἀμέλει-
αν ποιοῦμεν· ἐδεξάμεθα τοίνυν περὶ σοῦ γράμ-
ματα τοῦ ἁγίου ἀδελφοῦ καὶ συνεπισκόπου
κυρίλλου· τοῦ δοκιμωτάτου ἱερέως δὲ
τοῦ υἱοῦ μου ποσειδωνίου τοῦ διακόνου·
ἀφ᾽ ὧν σφόδρα ἐλυπήθην. ἀπολωλέναι
περὶ σοῦ ἀναμεμενηκότων τὴν μαρτυρίαν
καλὰς γάρ σου τὰς ἀρχὰς καὶ ἡμῶν ὀρθο-
μεν ἀπόνοιαν διεδέξατο. κακὰς φήμας ἀρ-
χὰς τὰς παρ᾽ ἡμῶν τοῦ τὸ φημισθεὶς ὡς
δεῖξαι ἡμᾶς ἐν τῇ ἀποκρίσει τῇ πρὸς τὴν
ἀναφορὰν τῶν ἀδελφῶν ὅπως ἡ μὲν μνεί-
μωμοι τὰς χαρὰς ἀλλ᾽ αἱ μνῆμαι ἐμμονοῦντες
τὴν περὶ σοῦ μέμψιν τοῦ προειρημένου
ἀδελφοῦ μου· καὶ τὰς σὰς ἐπιστολὰς ἑρ-
μηνευθείσας· αἵτινες φθερὰς περιέχου-
σι βλασφημίας· ὁρῶμεν ὅτι λεκτέον πα-
ρ᾽ ἡμῶν τὸ ἀποστολικὸν ἐκεῖνο· ἤθελον ἀλ-
λάξαι μου τὴν φωνὴν ὅτι καταισχύνομαι
ἐν ὑμῖν. μᾶλλον δὲ ἤλλαξα εἰ μὴ ἑαυτὸν
ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ ἀνακαλέσειεν ὁ ἀσε-
βὴς προσομιλητής· ἀμέλει γὰρ εἶναι
ἀφ᾽ ἡμῶν αἰτιῶν τὸ καινὸν ὥσπερ ἐκε-
λεύσθημεν ἀποστήσωμεν· ἀμέτρως μὲν
τοίνυν τῶν ἐπιστολῶν τοῦ φιλοσόφου· καὶ τὰς ὡ-
μους τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου αἰ-
ος τοῦ υἱοῦ ἡμῶν ἀνθυπάτου ἀποδι-
ϋπεδεξάμεθα· ἐπὶ ταύταις δὲ μι-
ύθητ μὲν ἡμῶν καὶ εὑρέθη πολύλογα
δοξολισθήμων· τὰ ἀληθῆ τοῖς σμι-

πιμοις ἐγκαλύπτων· καὶ πάλιν συγχέ-
ει ἑκάτερα αὐτῷ ὁμολογεῖ μὲν τὰ ἀρνη-
θέντα· ἐγχειρεῖν δὲ ἀρνεῖσθαι τὰ ὡμο-
λογημένα· ἐν δὲ ταῖς σαῖς ἐπιστολαῖς
φανερὰν ἀπόφασιν ἔχουσι περὶ τῆς
ἡμετέρας πίστεως ὡς περὶ σεαυτοῦ δέ
ἐξήνεγκας· θέλων περὶ τοῦ θεοῦ λόγου ἀπ-
κηρύξαι· ἢ περὶ πάντων πιστὸς ἔχει·
τοὺς μὲν ὡς εἰς οἴδαμεν καλοῦμεν ἀπόφασιν περὶ
σοῦ· ἰδοὺ διαιρεῖς τὴν εὐεργεσίαν τοῦ σω-
καινοτήτων· ἀφ᾽ οὗ προσούμενος μένει ἐπι-
λέχθης. γνωσθεὶς δὲ κατηγορήθης· λοι-
πὸν μετὰ τοῦ τῶν ἐθνῶν διδασκάλου λε-
κτέον· τί γὰρ εὐξόμεθα ὡς χρὴ οὐκ οἴδαμεν.
ἄρα οὐ ταῦτα τὰ ῥήματα ἐκεῖνα τῆς ἐκ-
κλησίας πρέπει· ἢ τις δεδοκίμασμέ-
νον ἐν αὐτῇ ἀνθρώπων καταφρόνησιν ἀ-
κολουθοῦσαν τῇ σῇ φήμῃ· οὐ τῇ γνώσει
ἢ πατρὶ θεῷ ἢ ὑπό μοι αὐτῶν καλῶς περὶ
σοῦ πιστευσάντων· τίς γὰρ εἰ μὴ τὸ προμα-
τίου μαλοῦ ἅρπαγα λύκον κεκρύφθαι
νομίσειε· φωνὴ ἐστὶν αὐτοῦ τοῦ ἀποστόλου
δεῖν καὶ ἐξεῖναι ἵνα οἱ δεδοκιμασμέ-
νοι φανεροὶ ὦσιν· ἀνοίγεσθαι τὰς ἀκο-
ὰς καὶ τοῖς πρὸς τιμόθεον καὶ τίτον ἀξίους ἐ-
λόγους· πάλιν κελεύει· ἵνα τὰς κενὰς
λόγους καινότητας τῶν φωνῶν ἀποφεύ-
γωσι· ταῦτα γὰρ εἰς ἀσέβειαν προχω-
ρεῖ· ὥσπερ ἀεὶ φλεγμαίνουσα καὶ τριμόλους ποι-
τὸν δὲ τιμόθεον καὶ παρακέκληκεν

αὐτὸν φησὶ ῥήματα τῆς ἐφέσεως παραμένομεν π-
ραγγείλαντί σοι, μήτις ἄλλο κηρύξῃ· πρὸ
ὀφθαλμῶν ἀνθρώπου ἐστὶ τὰ ῥήματα· τὰ δὲ
τοῦ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου· φοβερὰ φησὶν
ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς· οἱ προφῆται ἀ-
δικίαν προφητεύουσι· ταῦτα εἰπὼν καὶ
ὡς ἀληθοφανῆ παρέχεται, ἢ ὡς εἰρη-
μένων καταφρονεῖς. εἰ γὰρ ἀληθοφανῆ
παρέχεται, καὶ δεῖ σε μαθεῖν τὸ ὀρθόν·
γὰρ οὐκ ἔφθασας τὸ διεστραμμένον διδά-
ξαι. εἰ δὲ ὡς εἰρημένων οὐδὲν καταφρο-
νεῖς, ὅτι ἁμαρτωλὸς ἦν τὰ ἐσφαλμένα· ὅταν ἀπο-
σου τοῦ ἐπιτρέπειν τοῖς τὰ μὴ αὐτοῦ
λόγον ἐκεῖνος ἐπιζητήσει· ὁ δὲ ἡμῶν
ἀπὸ τούτου τοῦ αἰτίου δαμεὶς μαθητεύ-
τῳ ἀεὶ κεκλῆσθαι ἐκλέγεσθαι· ὁ γὰρ σοὶ αἰτίαν
ῥίας ἐκεῖνον μὲν εἰς τὸν κρείττονα τὸν ὥσπερ
στάλφει· ἔτι γὰρ μᾶλλον τὸν μαθητὴν κληρον
ἀπὸ καταστήσας τῷ ὅπερ εἰλήφασι· ὅθεν
φανερῶς πρόσεχε· ὅσος καὶ οἷος ὁ ἡμῶν
δῆμος· μὴ δὲ ὅπερ ἔλαβες ἀποδίδοται
ἅμα σοῦ τοῦ διὰ τὴν ἡμῶν ἐρείσ, οὐ διδά-
κας με ἐφύλαξα· ὁ ποτὲ οὕτως ἀκού-
ειν σχίζεσθαι εἰς μέρη τὴν ἐκκλησίαν αὐτ-
ὸ εὐθείας συνειδήσεως ζηλῶς· σχεδὸν ἀπὸ
πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει καταλειφθεὶς, νο-
μίζω αὐτοῖς ποτὲ μᾶλλον τε γενομένης ἀσφα-
λῶς ὡς εἰσὶ μὴ ὅτε αὐτοῖς ἐπιζητοῦσι τὴν μον-
θείαν πρὸς οἷς τοιαῦτα ζητήματα ἰθύ-
νειν λόγοις· ἅπερ ἐμμένειν ὡς φημὶ μόνη·

ποθεῖ μετὰ τοιοῦτο ὅπου ταῦτα εἰς δήμους κη-
ρύττειν· διὰ τὸ σέμνον τοῦ παρθενικοῦ
τόκου προσκεῖται· οὐκ ὀφείλουσι τὴν
τῆς ἀρχαίας πίστεως καθαρότητα ἀρας
φημὶ εἰς τὸν θεὸν λόγοι διαταράξαι· πισ-
τόποτε οὐκ ἄξιος τοῦ ἀναθεματισθῆναι
ἐκρίθη· ἢ ἀφαιρῶν ἢ προστιθεὶς τί τῶν
φι· τὰ γὰρ μέγιστα καὶ φανερὰ παρα-
δοθέντα ἡμῖν παρὰ τῶν ἀποστόλων, οὐ-
τε προσθήκην οὔτε μείωσιν ἐπιδέχε-
ται· ἀμεταθέτως μένειν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν μήτε
προσθεῖναι δεῖν, μήτε ἀφελεῖν· μετὰ
γὰρ τὸν προστιθέντα καὶ τὸν ἀφαιροῦν-
τα τιμωρία δεσμεῖ· ὅθεν καὶ τῇ ἱερᾷ
σιωπῇ νομίζομεν· ἐπειδὴ περὶ τέ-
ρας οὐκ ἔστι καταρτίσαι τὰ τραύματα
ἅπερ ἐστὶ λοιπὸν ἀποκοπῆς ἄξια· ἴσμεν
γὰρ τὰ μέγιστα ἐλαττώματα μετὰ
ζομεν ἀεὶ πόνου θεραπευόμενα· ἀλλὰ με-
τάξυ πολλῶν ἅπερ παρὰ σοῦ ἀσεβῶς
κηρυττόμενα· ἡ καθολικὴ ἀποθεῖται ἐκ-
κλησία· ἱεραῖον μὲν μάλιστα τὸ ταῦτα
εἰρημένα παρὰ σοῦ ἐπήρθη ἀπὸ τοῦ συμβ-
ἅπερ ἡμῖν πρὸς ζωὴν καὶ σωτηρίας ἐπαγγέλ-
ται τὴν ἐλπίδα· ὅπερ ἀπαιτεῖται· χαροῦ-
σιν ἀεὶ ἐπὶ τοῖς σοῦ· περὶ ὧν οὐδὲ μὴ ἀμβ-
λύνεσθαι ἐπειδὴ ταύτας αὐτῶν ἀπο-
φυλάσσω· ἃ οὐκ ἠνεχόμεθα ἐληλυθότα
εἰς ἡμετέρας χεῖρας· μὴ ἀναμαθόντες
δικαίως περὶ τοῦ εἴδους τοῦ τηλικούτου

μισοῦσι πασῶν τῶν διαλέξεων σου τὰς
ὁδοὺς· ὁ μὲν γὰρ Χριστὸς ἐκείνων περιέκλεισε λό-
γον· ἢ πρῶτος σεαυτὸν [illegible]· καὶ πολ-
λαῖς στροφαῖς περιῆλθες· ὁ [illegible]
διὰ διαφόρων ὁδῶν εἰς τὸν αὐτὸν ὅρον ἔ-
φθασας· ἴσμεν τί ἐκεῖνος διέταξε· ὁ κε-
λεύσας φεύγειν τὰς ἔριδας καὶ τὰς μάχας
τὰς περὶ τοῦ νόμου· εἰσὶ γὰρ φησὶν ἄχρη-
στοι καὶ μάταιαι· ὅπερ τοῖς [illegible]
μάταιον κρίνεται· οὐδεὶς [illegible]
μακρὰν εἶναι ὠφελείας· τοιγαροῦν
εἰ καὶ ὁ ἀδελφὸς κυρίου Χριστοῦ ἢ ἀποστόλου δια-
τέρων ἐπιστολῶν μεθοδευθῆναι φησί·
θέλων σε τοῦτο ποιεῖν· ὅτι μετὰ τὴν
πρώτην καὶ δευτέραν ἐκείνου καὶ ταύ-
την τὴν ἡμετέραν ἐπιτίμησιν· ἣν δὲ λό-
γ ἐφιεῖναι λοιπὸν τρίτην· ὅταν τέλος
αὐτὸν τοῦ συνεδρίου ἡμῶν καὶ τῆς τῶν
χριστιανῶν συνόδου ἀποκλείεσθαι· ἐὰν
μὴ εὐθέως ταῦτα καὶ ὡς εἴρηται ὑπὸ σοῦ
διορθωθῇ ἐὰν μὴ εἰς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐ-
πανέλθῃς· ἢ μὲ αὐτὸν ὁ Χριστὸς εἶπε μαρτυρεῖ
καὶ ὡς κατὰ τούτου ὅπως καὶ [illegible]
[illegible] ἔλεγχος· ὅς ἐπὶ τῶν οἰκτρῶν
ἑαυτοῦ ὥσπερ [illegible] καὶ συν[illegible]
[illegible] ἐπετέλεσε πότερον κατασχῆν· ἀπὸ
[illegible] ὥσπερ τοιαύτην [illegible] ἐπι[illegible]
θεῖσα μακαριότης· οὐ γὰρ μόνον τε[illegible]
ὑπάρχει ἐν καιρῷ, ἀλλὰ καὶ δηλητηρί-
[illegible]· οἷς ἐκεῖνος τῶν ἰδίων [illegible]

καὶ τῶν ἰδίων θαυμάτων ἐκέρδανε· δηλητή-
ριον γὰρ ὑπὸ τοιούτοις χείλεσιν ἔστι ταῦτα
ὑπὲρ κατάρας καὶ [illegible] μετὰ
κατορθώμεν· ὁπότε καὶ τούτου ὄντος
ἡ ἀδελφὸς ἐπιχειρεῖς διαφέρεσθαι· ποῦ ἔστι
ἡ ποιμενικὴ ἐπιμέλεια· ποιμὴν ὁ ἀγαθὸς
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προ-
βάτων τῶν ἰδίων· μαθητὸς δὲ ἔφη μὴ ὅς
ταῦτα τοῖς λύκοις καταλιμπάνει
καὶ παραδίδωσι· τί δὲ σὺ ὁ ποιμὴν μὲν
ταῦθα πράξεις· ὅτι τὴν ἀποστολικὴν ἀ-
γέλην ἀντὶ λύκων αὐτὸς διασπαράττεις·
εἰς ποίους λοιπὸν φεύγοντας ἡ ἀποστολι-
κὴ ἀγέλη καταφεύγειν δύναται· εἰ ἐν τῷ
τῶν ἐκκλησιαστικῶν περιβόλων τι τρέπε-
ται· ἢ ποῖα παραφυλακὴ ἀσφαλὴς
ἔσται· ὁπότε ὁ φάσκει ἀντιφύλακος ἀ-
ρπάζει· καὶ ἄλλα φησὶν ὁ κύριος ἔχω ἅπερ οὐ
κέστιν ἐκ τούτου τοῦ προβάτου· κἀκεῖ
μαθητὰς [illegible]· ἐκεῖνος ἀλλὰ ἐπαγγέλ-
λεται ἀγαγεῖν· σὺ δὲ ἅπερ εἶχες ἀπολλύ-
ναι· καὶ τὰ μάλιστα φανερὰ μὲν ἔστι μόνα
κις ταῦτα συμβαίνει· οὐ τοῖς προβάτοις
ποιμέσιν ἀλλὰ μᾶλλον τοῖς προβάτοις,
τοῖς ποιμέσιν ἀπόλλυσθαι· καὶ τῇ
φωνῇ μου φησὶν ἀκούσονται· διὰ τί ἵνα
γένωνται μία ἀγέλη· πρὸς τὴν ἐκείνου
φωνὴν μία ἀγέλη γίνεται· πρὸς δὲ τὴν
σὴν μεταστρέφεται ἡ φυγαδεύεται· σκληρὸν
ἐφθέγξω ὅσοι ἁρμόσει τὸ ῥῆμα τοῦ

μακαρίου παύλου, ἀπὸ τῶν πράξεων
τῶν ἀποστόλων. ἐγὼ φησὶν οἶδα ὅτι εἰ-
σελεύσονται μετὰ τὴν ἐμὴν ἀναχώρησιν
λύκοι βαρεῖς καθ' ὑμῶν. μὴ φειδόμε-
νοι τῆς ἀγέλης. ἐξ ὑμῶν ἀναστήσονται ἄν-
δρες λαλοῦντες διεστραμμένα. ἵνα ἀποσπά-
σωσι τοὺς μαθητὰς ὀπίσω ἑαυτῶν. ταῦτ'
ἠβουλόμεθα παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι. ἢ ἔστιν εἰ-
ρῆσθαι. διδάσκεται γὰρ ἡμῖν παρὰ σοῦ οὐ
μαθητείας οἵας περ ἐλέγομεν. πῶς γὰρ φι-
λεῖ διδάσκεσθαι ἐπίσκοπον. ὅπερ ὁ φη-
σὶν ἡμῖν χριστιανός. ἐπιμελῶς περισχε-
θείς οἱ ἂν αἱρέσιν κεκίνηνται. περὶ καὶ ἡ δια-
μάχη. κατηγορεῖ. τί τούτων ἱερεῖ τῷ ἐν
τοῦ· σκληρεῖς σκληρὰ ἀποκρίσεις. ἢ
πῶς ἄρα ἐστὶν ὁμοίως λόγων τιμωρεῖσθαι
ταῖς βλασφημίαις. ἢ ἴσως λαμβάνεις ὅτι
ἡμεῖς τοῦ φεισόμεθα ὁ πότε τῆς ἑαυτοῦ
ψυχῆς οὐ φείδεται. ὃς πάντας θέλει τοὺς
φθάσαντας καὶ τοὺς παρόντας καὶ
τοὺς μέλλοντας ἀφαιρεῖσθαι τὴν ἐργα-
σίαν τῆς σωτηρίας. διὸ καὶ δηλονότι τοὺς ἐ-
χθροὺς τοῦ καλοῦ διδασκάλου μου ὡς διδά-
σκαλος τοῦ θεοῦ. ὁ ποτέ φησιν ὁ προφήτης τε-
μέσει τοῦ μοσχείου πολλὰ μηνὺς κολλῆπα-
λιν ἄλλου λαλοῦντος. ἵνα μὴ φείσωμαι
τινὶ ἐγὼ ἐν ταύταις προσοχῶ. τίνι δὲ ἐπιμε-
τίνα φυλάξω. ὁ ὑπὸ τοῦ τοιούτου ἐρῶ περι-
πόλεμον. ἵνα μὴ ἀρθῇ ἡ πᾶσα ἐλπὶς
ὑπόθεσις. αὐτοῦ τοῦ κυρίου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ

ρήματ' ἐστὶν οἷς φησι. μὴ φθάσῃ. μὴ μερι-
μνήσῃ μή τινα συγγένειαν ἢ ὁ φείλει
αὐτοῦ προτιμᾶσθαι. ἐστὶ γὰρ τῷ ἀλλὰ μὲ-
τοιαύτη ἀσέβεια. ἀφ' ἧς ἀσέβεια τίκτε-
ται ὅτε μικρὸς ὁ τῆς κατὰ σάρκα διαθέ-
σεως ἐκείνης τῆς ἀγάπης ἥτις ἐστὶν ὁ θεός,
ἢ ὡς μαστικὴ ἀγάπη προκεῖται. διὸ ἡμῖν
τοῦ ἀλλ' ὅμως μὲν τιμῶμεν τινὰς ἀλλ' ὅτε
κατ' ἐκεῖνον οὐκ ἔστιν ὅσ' ἐστὶν αὕτη ἡ ἀγάπη
ἀμέλειαν λοιπὸν καὶ μείνας τὰς ἐμμονίας
ἐκμανθάνεσθαι ὧν ὁ ἀρχηγὸς εἰς δίκην κα-
λεῖται. ἀξιωμίσονται ὁ ἐπεί. οὐ γὰρ λε-
κτέον ταῦτ' ἐγρηγορσεις. ἃς ἀπομένω
οὗ τῇ φυλακῇ ἀλλὰ τῇ ἀρετῇ μὲν ἐκμουλό-
μεθα ἐξ ἐν τούτῳ ὡς κηρύττεις κοιμᾶσθαι
καὶ ἐγρηγορέναι ἐν τούτῳ καθ' οὗ πολέ-
μεις. τί δὲ λέγω φορητὸν περὶ μὴν ἡμῖν
εἰ κοινωνεῖ εἰς ἐκεῖνον. οὐδὲν αὐτῷ
λυσ. οὐδὲν αἰσχροκερδές. ἐμοῦ δὲ μά-
ζημίαι τυχὴ ἐκκλησίαι ἐστύγνασεν. ἐν
οὐδενὶ κέρδει ἔχαιρεν. ἡ ἐκεῖ αὐτῇ εἰ τῷ
ἰδίῳ νυμφίῳ αὐτὴν ὥσπερ παρειλή-
φεις καὶ παρεδίδους. ἀλλ' αὐτὶ πολλ-
ὴν μεγαλείως λέγομεν τοῦ ἀρχιτέκτονος
παύλου. μάτην διῶσσου ἐπὶ κτήσθεν.
τί ζητῶ ἐμῷ γ' ὅρῳ ἐθελόντι λοιπόν. ἀκούω
μᾶλλον ὑπομένειν τοῖς κληρικοῖς μεγάλα
τοῖς καθολικοῖς φρονοῦντες οἷς ἡμεῖς
κοινωνοῦμεν. ὡς λέγεσθαι αὐτοῖς καὶ
τῆς πόλεως ἀποκεκλεῖσθαι χαίρομεν.

ὅτι τὸ ἐπάγγελμα τῆς ὁμολογίας ἐκ δευτέρου ἀναμφ-
αλλαλειπούμεθα ὅτι ὁ ἐπίσκοπος ὅσ(ος) δηλῶ-
κων· ὁ μακάριος ἀπόστολος Παῦλος ἀπὸ
διώκτου εἰς κήρυκα μετηλλάγη· μνώσ-
μενής φονᾶς ἐκείνας ἀπὸ κήρυκος εἰς
διώκτην μεταλλάχθαι· ἀριθμεῖ τοῖς ἄλ-
λαις αἱρετικοῖς ὅτι μὲν τοιαύτας ζητήσεις
ταῖς ἐκκλησίαις ἐπήνεγκαν· τίς πώ-
ποτε ἀπὸ τοιαύτης ἐριδ(ος) νικήσας ἀναχώ-
ρησε· ἐκ τῆς πόλεως τῆς σῆς ὑποδειγμ(α)·
Παῦλος ὁ Σαμοσατεὺς ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιο-
χέων ἐκκλησίας ὥστ' ἐτιμᾶ ἐκήρυττε, συ-
μῆξε τῶν ἰδίων ὥσπερ μαστῶν τὸ θέρος· τῶν
λοιπῶν οὓς τὴν καινὴν εὑρέσεως καταχού-
τας τῶν ἐκκλησιῶν, ἀφ' ἡ αὐτὴ στερρό-
της τῆς ἀποφάσεως κατεκάλλετο· ἀλλὰ
καὶ τούτους τοὺς αἱρετικοὺς ὑβρίζων
ἡμᾶς ὥσπερ καὶ ταύτοις ἁρμονῶν ἐρασ-
τῆς σῆς ἠθέλησας, ἐκ τῶν ἰδίων θρόνων ἢ
ὡς ἀδικαλαλοῦντας καταδίκη δικαία
ὀξέως εἶν· οἱ ἐκεῖ εὑρηκέναι ἀναπαύ-
σιμον θαυμάζομεν· εὑρήκασι γὰρ ἀσ-
μένως κήρυγμα· ὅτε ἐν συγκρίσει ἑαυτῶν
ἐν ὁμοίως ἀνευθύνους· ἐνταῦθα δ' ὅτι
δὴ εὐκαιρίᾳ τοῦ λόγου ἀπῄτησεν, εἰ γ-
δυνάμεθα σιωπᾶν ὅπερ θαυμάζομεν·
ἀνέγνωμεν ὅτι ὡς καλῶς περὶ τῆς κα-
τὰ γένος ἁμαρτίας ἐπιστεύεις. καὶ ὅπως
αὐτὴν τὴν φύσιν δεικνύεις εἶναι κατ-
νεῦσαι· καὶ τοῦτον δικαίως ἀποδιδοὺς

τὸ χεῖρον ὅσον ἀπὸ τοῦ γένους τοῦ χείρονος
καταίγεται· τί μᾶλλον σοῦ ποιοῦσι μοι κα-
κριθέντες ὅτι ταῦτ' ἠρνήσαντο· οὐ-
δέποτε ἀνεπόπτως τῷ ἐν ἁμαρτίᾳ ἑαυτ(οῦ)
συμφωνεῖ· ἀλλὰ μὴν ὀξὺ ἐναλλάσσοντος εἰ
καὶ σοὶ ὁμοίως ἀπήρεσκον· ὁμοίως
διαπίνων τὰ κατ' ἐκείνων περὶ ἀλλ(ων)
γὰρ ζητεῖται· ὁπότε δηλονότι· ὅτε ἐκεῖ-
θεν προσήκας παρὰ τοῦτο τοῦ ἐπισκόπου
τοῦ καθολικοῦ Ἀττικοῦ τὰ ὑπομνήματα
ἀπεστάλη· διαπιὸ μὲν τῆς αἰτίας μὴ μό-
σισίμιος ἐξήτησεν· δηλαδὴ ὅτι ἐδου-
λεύ(ετο) αὐτοῖς παρὰ τοῦ προηγησαμένου
δικαίως καταλικέρισεν· καὶ ἔτι ὡς σά-
οἱ ἄθλιοι ἐκ τῶν ἐπισκόπων, τῆς κατὰ ἀν-
θρώπους ἐλπίδος· οἵτινες εἰς μόνην τὴν
κοινωνίαν διὰ μετανοίας κινηθείσης
ἠλωώσαντο· ἰδοὺ ἤρξω μαθεῖν περὶ αὐτῶν
ἅτινα πρὸ τοῦ μὴ γνόντος· ἀλλὰ τὸ σὸν τραῦ-
μα μαλλομένη τὸ ἄλλων καθολικῇ καὶ ἐ-
πιταχυνομένη σκέψει θεραπεύει· ὅτι
ἠρεμοῦσιν ὡς λέγομεν· ἰατρεύθη θερα-
πείᾳ σεαυτὸν ὁμοιωθεὶς ἄλλοις σκεπτόμενος
ἢ ποιότητος μόσχου τῆς οὔτε ἐπιδέχεται·
οὔτε ἐπιτρέπει δοθῆναι ἀναιμάκτου
ἱερέως τῆς ἀρχῆς ἀνδρῶν ἐκκλησίας
τὴν πίστιν καὶ ἐσχήκαμεν καὶ ἔσχομεν
δεδοκιμασμένην· καὶ σὺ διὰ τοῦ ὑπο-
μνήσεως, τὰ αὐτὰ ἡμῖν παραλιμφορόμενε·
μεθ' ἡμῶν εἶναι θέλεις ὡς ἀδελφὲ εἰδ-

δοται παρὰ σοῦ συνέσεως πάντων κα-
ταμοὺς ἂν ἄχρι τοῦ νῦν ἐφερόμην εὐθὺς
ταύτας ὡς θέλομεν κηρύττειν· ὥσπερ αὐτοὶ
καθορᾶς κηρύττοντας. ἡμεῖς γὰρ παρὰ
τὸ πρέπον, καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἀνεχόμεθα
διορθωθῆναι· ἀλλ' ὥσπερ φροντίζομεν
ἑαυτῶν τὸ πρέπον μεθοδεύειν. οὕτως
εἰ ἀποχρήσοιντο τῇ ὑγιεινῇ ὑπομνήσει,
ἀνάγκη ἡμᾶς μνημονεῦσαι κατ' αὐτὴν τὴν
τῆς καταδίκης ἀπόφασιν. τοῦτο δὲ ἐ-
σημειώσατο καταγνῶναί σε τοῦ φαύλου
δόγματος. μέγιστον μαρτύριον τῆς διορθώ-
σεως ἀναμνησθῆναι πάντως εἰς τὴν ἐκκλη-
σίαν. οἷς δὴ λοιπόν ἐστιν ἀποκεκλεῖσθαι διὰ
τὸν Χριστόν· ὅς ἐστι ταύτης κεφαλή, ἀναμιμνή-
σκωσι πάντως. οἷς εἰ μὴ γίνηται ὁ λόγος ὧν,
ἐκ μηδετέρου ὅσ' ὀξέως ἂν· εἰ καὶ τὰ μάλι-
στα ἐν τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνίᾳ εἰσὶ μεῖς οὐκ
ὤφθη τοιοῦτον. καὶ πρὸς τὸν κλῆρον δὲ τῆς
ἐκκλησίας τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν·
καὶ πάντας τοὺς ἐπιγραφομένους τὸ
Χριστοῦ ὁμολογίαι ἀπὸ τῆς ἐμῆς ἀνάγκης, ἀπε-
στείλαμεν γράμματα ἵνα ἐὰν ἐν τοῖς
διεστραμμένοις ἀπὸ δόξης παραμονῇ
διατελέσωσι καὶ μὴ ταῦτα ἅπερ ὁ ἀδελφὸς
κύριος Χριστοῦ μεθ' ἡμῶν κηρύττει κηρύξῃς,
μάθωσί σε ἀποκεχωρίσθαι τοῦ ἡμετέρου
συνεδρίου. μεθ' ὧν σοι οὐ δύναται εἶναι
κοινωνεῖ εἰσόμενοι καὶ λοιπὸν ὄντες τῷ
ὁδηγήματι ἀσφαλεῖς ὅπως τῆς τύχ-

ἑαυτῶν προνοεῖσθαι ὀφείλουσι. καθηγου-
μένη καὶ πεπεισμένη κρίσει. φανερὸν
τοίνυν ἴσθι ταύτην ἡμῶν εἶναι τὴν ἀπό-
φασιν. ὡς ἐὰν μὴ περὶ τοῦ θεοῦ καὶ Χριστοῦ
ἡμῶν ταῦτα κηρύξῃς ἅπερ καὶ ἡ Ῥω-
μαίων καὶ ἡ ὀρθοδόξων ἀνδρῶν καὶ πᾶσα ἡ κα-
θολικὴ ἐκκλησία κατέχει. ὡς καὶ ἡ αὐτὴ
κατὰ τὴν μεγάλην Κωνσταντινούπολιν
ἐκκλησία, ἕως σοῦ καὶ ἄλλοι κατέσχον·
καὶ ταύτην τὴν ἄπιστον καινότητα ἣν τῆς
ἐπιχειρεῖς ἀναχωρίζειν ἅπερ συνάπτει ἡ θεία γρα-
φὴ ἐν τοῖς δὲ καὶ τῆς ἡμετέρας ἀεὶ θαυμουμέ-
νης ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ταύτης τῆς ὑπομνή-
σεως φανερῶν καὶ ἐγγράφως ὁμολογίαν
ἀθετήσῃς. ἀπὸ πάσης κοινωνίας κα-
θολικῆς ἐκκλησίας ἐκκεκλεῖσθαι. οὐ-
δὲ ἐπιτήδειον πρός τε τῆς ἡμετέρας ὑπομνή-
σεως διὰ τοῦ μνημονευθέντος κυροῦ ἡμῶν
Ποσειδωνίου τοῦ διακόνου μετὰ πάντων
τῶν χαρτῶν πρὸς τὸν ἅγιον καὶ συνεπί-
σκοπόν μου τῆς μνημονευθείσης ὀρθοδό-
ξου ἐκκλησίας ἱερέα τὸν πρὸς ἡμᾶς
περὶ τούτου αὐτὸν ἐν πελάτερον ἀνεμεγισμόν
ἀπεστείλαμεν. ἵνα τοποτηρητὴς ἡμῶν ἡμῖν
τοῦτο πράξῃ. ὥστε τὸ παρ' ἡμῶν ὁρισ-
μένον σοί τε καὶ πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς φα-
νερωθῆναι. ἐπειδὴ πάντες εἰδέναι ὀ-
φείλουσι τὸ πραττόμενον ὅσα μο-
πιθανοῦ πράγματος ἢ σκέψις:
αὕτη ἡ ἐπιστολὴ ἀνεγνώσθη ἐν τῇ συνόδῳ τῇ

ἐν Ἐφέσῳ μετὰ τὰς καταθέσεις τὰς κατὰ
τῆς ἐπισκόπου Νεστορίου ἥτις καὶ ἀνελήφθη
ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν :—

ιζ Κελεστῖνος πρεσβυτέροις ἐπίσκοπος· διακόνοις
κλήρῳ θεοῦ δούλου καὶ καθολικῷ λαῷ διάγου-
σιν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς
ἐν κυρίῳ χαίρειν :—

Πρὸς τούτους καὶ διαμόχθησον μὲν οἳ τὴν
ἐκκλησίας ποιοῦσι, παράσχοι ὁ ἀποστο-
λικὸς λόγος προοίμιον. ἵν' οἱ εὐλαβεῖς
μαθηταὶ ἀκούσωσιν ἐκείνου τοῦ διδασ-
κάλου τὰ ῥήματα· ὃς τοῖς ἔθνεσιν ἐκή-
ρυξεν ἐκτὸς ἐκείνων φησὶν ἄτερ τῶν ἔξω-
θεν· ἡ ἐπιμονή μου ἡ καθημερινὴ ἡ φρον-
τὶς πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν· καὶ πάλιν
τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ· τίς σκανδα-
λίζεται καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι· οὕτως
ἡμεῖς εἰ καὶ πόρρω ὄντες ὡς ἐγγὺς καὶ
ἐνταῦθα διαστροφῇ διδασκάλου τῶν ἡμετέ-
ρων διασπαράττεσθαι· πατρικῆς φρον-
τίδος ἡμᾶς ὑπὲρ ἡμῶν καὶ οὔσης, ἀλλοτρί-
ων ἱερέων στερήσθημεν· εἰ καὶ τὰ μάλιστα
παρὰ ταῖς ἐκκλησίαις αἵτινές εἰσιν ἐν
θαλάμῳ τοῦ Χριστοῦ πανταχοῦ ἀναφέρον-
ται, ἂν εἴη πόρρω. τί δὲ μοι μαθεῖν ἀλλό-
τριον. οὕτω μοι ὦν ἡμῶν ἡμετέρων μελῶν
δικαίως ἠγωνιάσαμεν· μὴ τὴν ἡμετέ-
ραν πίστιν τὴν πανταχοῦ κηρυττομένην ἀπὸ
τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθείας ἣν δὲ λέγει αὐτοῦ,
καινῶς διδάσκοντος ἀποστρέψῃ. μετὰ

μος γὰρ ὁ ἐπίσκοπος περὶ τοῦ παρθενι-
κοῦ τόκου καὶ περὶ τῆς θεότητος τοῦ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ
καὶ σωτῆρος ἡμῶν ὅσα περὶ τοῦ σκιάσματος
αὐτοῦ καὶ τῆς κοινῆς πάντων σωτηρίας ἐπι-
λελησμένον, ἀθέμιτα κηρύττει· φευκτέα
συμβουλεύω· ὡς καὶ τὰ γράμματα αὐτοῦ
μετὰ διὰ σ ὑπογραφῆς ἀποσταλέντα ἡμῖν·
ὡς καὶ ἡ ἀναφορὰ τοῦ ἁγίου ἀδελφοῦ
καὶ συνεπισκόπου Κυρίλλου. διὰ τοῦ
υἱοῦ μου Ποσειδωνίου τοῦ διακόνου·
πρὸς ἐμὲ ἀποσταλεῖσα ἐδίδαξεν· ὧν
πάντων ἀναγνωσθέντων· μεγίστην καὶ
φευκτέαν διαστροφὴν ἀσεβοῦς κηρύγμα-
τος εὕρηκα· τὴν γὰρ ἀμίμητον καὶ τὴν θείαν
φύσιν ἐν τῷ Χριστῷ διαιρεῖ· μόνον ἄν-
θρωπον· μόνον δὲ αὐτῶν κοινωνίαν θεοῦ ὅσα-
κις καταξιοῖ προσάπτων· ἀλλ' ἡμεῖς
ὡς Ἱερεμίας φησὶ τῶν τοιούτων προ-
φητῶν τοῖς ματαίοις ἀκοῦσαι οὐ δυνά-
μεθα λόγοις· ἀκούσει τοῦ Ἰεζεκιὴλ καὶ ἐπι-
γνωσθῇ αὐτῶν ἀπειλεῖ· ἐκτενῶ φησὶ τὴν χεῖ-
ρα μου ἐπὶ τοὺς προφήτας τοὺς ὁρῶν-
τας ψευδῆ καὶ κενὰ λαλοῦντας· ἐν τῇ
ἐπιστήμῃ τοῦ λαοῦ μου οὐκ ἔσονται· οὐ-
δὲ ἐν τῇ γραφῇ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ γραφήσον-
ται καὶ εἰς τὴν γῆν Ἰσραὴλ οὐκ εἰσελεύσον-
ται. ὅτι τὸν λαόν μου ἐπλάνησαν· ποῦ ἐστὶν
ἡ χρεωστουμένη περὶ τὴν ἱερωσύνην ἀγρύπνως
φροντίς. τοῦ ποιμένος. ποῦ ἡ πρόνοια τῶν
ἀποστολικῶν περιμόρ[illegible] ὧν δὲ ἐλπ

δέξει ἡ ἀγέλη· ὅτε λύκον μὲν αὐτὸν ὁ ποιμ-
δείκνυσιν· καὶ οὗτος τοῖς προβάτοις
ἐπέρχεται, ὡς καθ' ἑκάστου χριστιανῶν· ἐν μὲν ἑκά-
μοις δὲ τοῖς σώμασι διασπαράττονται· ἀ-
φοῦ ταῖς ἀσεβείαις προφέρεται· τροφαὶ παρα-
ναρμόζονται· οὐχ αἱ πιαίνουσαι· ἀλλ' αἱ ἀνα-
τρέπουσαι· μακαρία δὲ ὄντως ἀγέλη, ἣ τῷ
ἀρχιερεῖ κρίνειν, περὶ τῆς ἰδίας σωτηρίας ὀ-
ρθῶς οὐκ ἀμφιβάλλομεν ὅτι ποιεῖ τὴν
τὴν ἀσεβῆ διάδοξιν, ἀποσοβεῖσθαι ὀφειλομέ-
νη πίστις ὑμῶν· ἵνα φανερὰ παρ' οὐκ
ἐγένετο γνώριμος ἡ διαφορὰ τροφῆς καὶ δη-
λητηρίου· καὶ ἐπιμείνῃ τῇ τούτοις ἀπὸ τῆς
λόγου τῶν προτέρων ποιμένων διδασκά-
τοις μεμαθήκατε· εἰδότες ὅτι ἄχρι τοῦ
παρόντος ἐσχήκατε ἱερέας· ἐν μὲν τῇ διδασ-
καλίᾳ, καὶ ἀξιότητι προύχοντας· οἵτινες
οὐδέποτε χωριζόμενοι τῶν πατρικῶν πα-
ραδόσεων· τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ μετὰ
μελετῆς ἐκυβέρνησαν ἡσυχίας· ἵνα γὰρ
ἀπὸ τῶν νεαρῶν ἀρξόμεθα· ποῦ κε μενα-
ταῖς ψυχαῖς ἡ μὲν παίδευσις τοῦ τῆς
ἐτ π ρ' ἁγίας μνήμης ἐπισκόπου Ἰωάννου· ὁ λόγος
εἰς πάντα τὸν κόσμον ἐξεχύθη· οἰκοδο-
μοῦσα τὴν πίστιν τὴν καθολικήν· ὡς οὐδα-
μοῦ κατὰ διδασκαλίαν αὐτῶν· ὅπου γὰρ οὐδέ-
ποτε ἀνεγνώσθη, ἐκήρυξε· τὴν δὲ ἐκεί-
νου ἐπιμελῆ συνέσιν, στερρότης διακε-
κοσμημένη, ὑπεδέξατο· ἐκυβέρνησε δὲ
ὁ τῆς ἁγίας μνήμης Ἀττικὸς τὸν Χριστοῦ

λαόν· τοῦ τοῦ προηγησαμένου ἰσο-
π· καὶ ἐλέγξας τοὺς ἱεροσύλους τῶν
τικῶν μανίας· ἐσχήκαμεν δὲ τοῦτ-
ον ἀπογενομένου κοινωνόν, τὸν τῆς ἁγί-
ας μνήμης Σισίνιον· ὃς διὰ τὸ ὅσιον δόξας αὐ-
ἐμμενὴς εἰ φυλάξει ἐν ὁλοκλήρῳ καὶ ἀμ-
ώμῳ· τὰ ἄχρις αὐτοῦ μείναντα τῆς καθο-
λικῆς πίστεως κόσμια· ἐνοήσαμεν ὅτι
ἐκεῖνος οὐκ ἔλειψε καὶ ἀπὸ τῆς ὑβρι-
στερᾶς, καὶ σώζεσις ἔρωτος τοῦ· ἐκλαύ-
σαμεν ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ ὥσπερ προσ-
ερῶν πρὸς τὰ μέλλοντα τῶν ταχέως ἡμᾶς
τῆς ἐκείνου βοηθείας ἀποστερῆσθαι· ἐν τού-
τῳ γὰρ ἀνθρώποι δὴ μέχρι τῶν εὑρήσομεν
ὡς περὶ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἀγνώστως διαμε-
μένει· ἡ αὐτὴ περὶ ἑαυτοῦ· ἣν οἱ ἀπόστολοι π-
αὐτοῦ παραδεδώκασι· οὐ μόνον τοῖς
συντετριμμένους οὐ συνδεσμεῖ· ἀλλὰ
καὶ συντρίβει τοὺς συνδεδεμένους· οὐ
μόνον τοὺς καταβεβλημένους οὐκ ἐγεί-
ρει· ἀλλὰ καὶ τοὺς ἱσταμένους καταβάλ-
λειν ἐπιχειρεῖ· οὐ μόνον τὰ διεστῶτα τὰ διε-
στραμμένα οὐ συνάπτει· ἀλλὰ καὶ τὰ συνη-
μένα διαμερίζει· εἰ καὶ τὰ μάλιστα οὔτε
συντριβῆναι δύναται, διὰ μονάς ἀφιερω-
μένης· οὔτε καταβληθῆναι ἱστάμενος,
οὔτω δύναμει· οὔτε τὸ ἱερὸν πληρωθὲν
διαμερίζεσθαι· φανερῶς οὖν τῇ ἀγάπῃ
ὑμῶν ὅπερ χωρὶς δακρύων οὐ δυνάμεθα
εἰπεῖν ἀπαγγέλλομεν· ἐκίνησεν ὁ διάβο-

…ων μάχην πρὸς τὴν ἀλήθειαν· τὴν ἀρ
σίστει χεῖρας ἐπήνεγκε· πολεμῶ
τοὺς ἀποστόλους τοὺς προφήτας
ἀλλὰ· αὐτοῦ τοῦ κυρίου περὶ αὐτοῦ λέγον
σ, τοῖς ῥήμασί μου κατακολουθεῖ· ποία
… ἐκκλησίας· ἢ ποίοις νόμοις ἑαυτὸν ἐπι
…ων λέγει· ἀποχρησάμενος τῇ παλαιᾷ
καὶ καινῇ διαθήκῃ· καὶ γὰρ καὶ τὸ μονα
τοῦ σχήματος ἐκ… ἀλλά· καὶ οὐ δέχεται
… ὑμῶν ἀναγραφεῖσαν ἀλήθειαν.
καὶ ἄλλος ἄλλως περὶ τοῦ μυστηρίου τοῦ
χριστοῦ καὶ θεοῦ ἡμῶν διαλαμβάνων· ἢ ἀνέχε
ται πίστεως τῆς ἡμετέρας ἁγίας μα… ·
μετὰ σεμνότητος ἠκολούθησε… κα
θολικῶς διαλαμβάνων· οὐδεὶς γὰρ καλῶς
… ἐκδεδομένων· ἄλλως περὶ χριστοῦ
ἐκφέρων… περὶ ἑαυτοῦ φερομένους
ἢ θέλησιν· ἐξ ἀρχῆς… ζήτησιν
… ὅτε τῆς ἀληθείας κατὰ
τὴν ἀρχιεροσύνην… ἐκκλησίας· ἀλλὰ
τοῦτον ἀπὸ τοῦ θρόνου… ἐκ
θέζεται καθήρηκεν· ἐνθεὶς… καθο
λικῶν ἱερέων ἀπόφασιν· ἀεὶ γὰρ ἐκ
… ὀφείλουσιν οἱ τοιοῦτοι οἵτινες τῆς
… τοῦ χριστιανοῦ λαοῦ διαταράττον
τες· καὶ πρὸς τὴν ἰδίαν γνώμην μεταστρέ
φοντες τὰ εὐαγγέλια τοῦ θεοῦ…
οὐ δύνανται· καὶ… ἐστὶν ἡ…
…· ἢ τὸ δίκαιον τοῦ κτήτορος…
κους· δῆλον δὲ ἐστὶν ὅτι αἱ τοιαῦται τῶν

λόγων καινότητες
δόξης γέμουσι…
ἑαυτοῖς, δοκεῖν
μιμοῦσι· δοκοῦσι τι ξέ…
ὅθεν παρὰ ταῖς χρ…
καινὴν δόξαν ὀξύτ…
ἀλλ' αἱ πίστις ποτὲ…
μὲν ἑαυτῶν δοκοῦν…
τὰ ἀθέμιτα τοῦ κόσμ…
τῶν ἐναντίων συγχ…
φερομένους δι' αὐτῶν.
πῶς ἐν τῇ τοῦ κόσμου…
εἰ μὴ ὁμολογῶν ε…
εἶναι· εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος…
εἶναι μαθητὴν τοῦ εἰπ…
τὸν ἐκ τοῦ κόσμου· μά…
φησὶν ὁ ἀπόστολος ὁ καυχώ…
χάσθω· ἀρχαιοτέρων τούτων τ…
σκόπος· ἀλλ' αἱ ἀχρείων…
… ὅπερ πιστεύομεν
τὴν τῆς γνώμης… πρέπουσ…
ἐνδύεται ὃς λέγει ἑαυτὸν σοφ…
μένης γὰρ ἐστὶ μωρία τὸ ἐκεῖν…
ἴσμεν εἶναι θεοῦ σοφίαν καὶ δύ…
λοιπεῖ γὰρ ἑαυτὸν ταῦτα νοεῖν…
μει· καὶ μὴ θαυμάσῃ ἡ…
τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθείας ἀπο…
τοῦτον· ὁρῶσα ὅτι τὸν χριστὸν…
τυγχάνει· ἀπόλλυται· καὶ…
τὸ… προσ…

...πλανηθ ἀνθρώπου...
...ταῖς διαδηλ...
...ακολουθοῦντας
...ους σολομῶντος
...ερισιν, πρὸς τὴν
...τοῖς γενομένοις
...ναι μεθ' ἡμῶν τ
...μη ὡς μόνον τα
...ὑπὲρ πάντων ἐκ
...λ ἅπερ ὀφείλε
...ίστην τοῖς τοῦ
...ζων γὰρ ἔστιν ὑμῖν
...ἐκκλησίας λέγεται
...αι ἐναντιουμένων· ἔχε
...ακολουθῶν καὶ μα
...ιν ὁ ἀντίδικος δια
...περὶ τοῖς προμαχῶν
...σφαλίζονται ἑαυτοῖς τὴν
...θει· οἱ δὲ ἔχοντες ἐν ...λογον τ
...αμοῦ κτίσαντι· ὅμως ἐν
...υλίας πολέμου ἐνταῦθα
...ει ἡ ὑμῶν τείχη ἡ πίστις
...ἀσφάλεια αὐτὴ ἑαυτὴν ἐκδι
...τοῖς ἀκοντίοις· φυλάξομεν
...λαττόμενοι ἡ φυλάττει ἡμᾶς
...φαλεῖ ἡμῶν φιλοθέου καὶ ἡ κα
...ρύξει ἀπὸ χειρὸς ἁμαρτω
...μάσ τι ὦ κλύδωνι κινούμενοι
...λέγει· κύριε ἐλευθέρωσον ἡμᾶς
...θα· πρὸς ὑμᾶς οἷον ὡς κληρι

μοι καὶ πάντα ὅσοι καθιερωμ...
ἱερεῖς· μεταφέρονται ὥσπερ ἡμῶν
πρὸς τὴν τάξιν μὴ παραφυλάξ
ησαι μὴ καὶ ἡμεῖς πρότερον ὁ π
τε ἡ ἀκολουθία διαλεχθῆναι ὑμῖν
λίκε ἀρετῆς τε μὴ περὶ ἐκείνους μείζονα
πῶς· οἷς θέλομεν εἰς τὸ λοιπὸν σῶσαι
τι γὰρ περὶ ὑμῶν ἀμφίβολα μὴ ἐν ὀφείλο
μεν τῶν δηλαδὴ ἡγεμονευόντων. ἐκείνων
ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἐστάλησαν πιστευομένην ἀναφορὰν
τοῦ ἁγίου καὶ θεοφιλεστάτου ἐρασμίου τοῦ ἀδελφοῦ
καὶ συνεπισκόπου κυρίλλου. ἣν ἀπέ
στειλέ μοι διὰ τοῦ υἱοῦ μου ποσειδωνίου
τοῦ διακόνου ἑαυτοῦ· ταῦτα ἀνεδίδα
ξε παραιτεῖσθαι καθ' ὑμῶν· ἅπερ δι' ὧν
καταπατοῦμεν λόγον τῆς ἐκκλησίας ποιεῖν ὁ
τῆς κεφαλῆς αὐτῆς μὴ φεισάμενον· ἀλλὰ ταῦ
ται ὑμᾶς μὴ ὑμᾶς ... μείζονα γὰρ
δόξαν ἐστὶν ἐν μείζονι κινδύνῳ· ὅτι ἡ ποιό
της τοῦ ποιμένος, ποιεῖ τὴν τοῦ ἀθρόου ποίμνης
... γέγραπται γὰρ μεθ' ὑμῶν· ὅτι ὁμολο
... στεφάνου τοῦ ... ὅθεν λ
πρότερον ἡμῶν χρεωστεῖται ὑμῖν ἡ
τοῖς μὴ ἱεροψυχοῖς καὶ τοῖς ἀνδρεί
ως ἀνθισταμένοις ἀναγκαία ἐστὶν ἡ
τοῖς πειρασμοῖς δυνηθῶσι φ
μὴ δυνάμενοι καὶ ἰσχυρότε
οἱ ἀνθιστάμενοι· οὐδέποτε τ
ἡμῶν τὰ ὅπλα ἡττᾶται ἐ
πειρασμὸν ... χειρὶ ἀνθρώπου. το

μένην ὑπομονὴν ἐργάζεται· ἐκ ταύ
λωσις γυμνάζεται· ἥτις οὐ δέχεται τῆς
ρῆς ἐπαγγελλομένης ἢ παραίτησιν· ὅ
ἀγαπητοὶ ἀδελφοί· ἐπειδὴ ἡ τῶν
αμωθίαι ἡμῶν ἐκ θεοῦ ἐστιν ὡς ταῖς ὡμι
ἡμῶν τουτέστιν ἡμᾶς αὐτοὺς ζώσας
φησὶν ὁ ἀπόστολος θυσίας προσφέρειν· μὴ
ἀποκάμνητε ἐν θλίψεσι μένοντες· παρέξει
ἐκεῖνος δύναμιν· ὃς διὰ τοῦ ἀποστόλου
ἡμᾶς διδάσκων· θέλει ταῖς ἡμετέραις μέ
λη ὅπλα εἶναι τῇ δικαιοσύνῃ· ἔχετε ὑπο
δείγματα τῶν ἁγίων οἵτινές ποτε ἐπει
ραν μὲν δάκρυσιν· ἕτερον θεὸς τοῦ σιν ἐν χα
ρᾷ· οὐ φιλεῖ ὁ ἡμέτερος δεσπότης δοῦλον
εἰ μὴ τὸν ἐν πείρᾳ δεδοκιμασμένον·
τὰς χειροτονίας τύχας ἀλλὰ τῶν πραγμά
των παραστρατευομένη ζει· τέτευχε τῶ
ἴσως ἄλλη λοιπὸν ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ κυ πα
ρελθόντι· οὐ θέλω ὑμᾶς παρ' αἰτίαν ἀντι
δίκων καταμανθάνεσθαι· φησὶ δὲ ὁ ἀ
πόστολος χελιδόνα γενέσθαι ὅπερ ὁ λόγος μετρ.
ἰσχὺν καὶ πίστιν οὐ δοκιμάζει εἰ μὴ ὁ τό
πος· τῶν συμμάχων ἡ διχαστεφανοῦσα
χερσό· ταῦτα ἐπάθομεν εἰ μὴ τοῖς και
νοῖς οὐ δίδοται τῆς περικεφαλαίας
τείας αἱ κεφαλαὶ ὑμῶν· μὴ ἀπο
μὴ ἐκδέοντε τὸν θώρακα τῆς
ὁ ἐπαγγελλόμενος στρατιώτης·
ὀχεύοντος· οἱ ἡμέτεροι καθηκου
κεκλημένοι κάστρον· εἰ ἄρα ἡμέτεροι

λεκτοὶ οὗτοι οἷς αἰσθανόμεθα
τοῦ τῆς φιλίας νόμου· πρὸς τ
ἡ στομαχήκειν· ὑμέτερον ἐστιν
μονῆς ἔχειν τοὺς πόδας ἐν τῷ πυλῶνι
θέλομεν ὑμῶν τὰς ἰάσεις εἶναι το
μήποτε πρὸς ἴσον ὑπόδειγμα ταῖς χ
τήμοσ παραστασιαθῇ· ἀκολουθήσουσι τ
διακόλουθα τοῦ καιροῦ οἱ ἐπιγνωσκόμ
τες ἑαυτοῖς δόξ ἐκείνου ὀντ· ὑμεῖς οἵτι
νες υἱοὶ θεοῦ τοῖς ἔργοις φαίνεσθε· ἐπειδὴ
ἐκ τῶν καρπῶν θεὶ ἕκαστον ἐπιγνώσ
κεσθαι· ἀναλαβόντες διανοίας τῶν
μικροψύχων παραμυθήσασθε· καὶ ἕ
καστον τῶν ἀσθενῶν ὑποδέξασθαι· μιμ
οῦντες αὐτούς· μὴ δὲ ἀπατήσῃ ὑμᾶς
ἰάσεως· ἀλλὰ περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ
κακοῦ κατὰ τὴν ἑκάστου ποιότητα τὴν
κρίσιν κατέχετε· φεύγοντες τὰ διεστραμ
μένα· καὶ τὰ ὀρθὰ φρονοῦντες ἀπο
κρῖτε ὃς γὰρ ἐστὶ τῷ θεῷ λέγοντος σολομῶν
τος· ὅστις ἢ τὸν δίκαιον ἀντὶ ἀδίκου
ἀντὶ δικαίου δὲ ἔχει τὸν ἄδικον· οὐ δὲν
ἐστιν ἢ πρὸς κακὸς θλῖψις· ἀλλὰ π
φθαλμῶν ἢ τὸ αἰώνιον ἔπαθλον· οὐ
προκριτέον· καὶ ὁ ἡμέτερος ὑμ
ὅτι ἐν καταὐτοῦ σιγῇ πόλει
δι' ἐκείνου τοῦ φωτισμοῦ· ὁ λα
θήσεται· εἰ ἀμοιβὴν πρὸς ταῖ
πείθη λαδὴ μεῖστ ἢ ἀνάγκης
αἰώνιον ἡμῶν μένους ἐχθρα

μνήμη κἂν λεκτέα· ὅπου δ' ἱερὸς
ὢν ἐν τῷ τοῦ κηρύγματος, διώκτης
καθολικῶν ἐγένετο· ἰδικῶς ἐν αὐτῷ
κατὰ Παῦλον οὐ φερομένων· ὃς τοῦ εὐαγ-
γελίου τοῦ κ(υρίο)υ οὐ διώκτης ἦν πρότερον ἐ-
γένετο ὕστερον κήρυξ· κατελήφθη ὁ ἀπο-
ωνης διαμενετικῶς παρ' αὐτοῦ θείου τόπου· ὁ
πότε καὶ αὐτοῦ τοῦ θείου τόπου ἐφρόνησ-
εν ἁμαρτίᾳ· δικαίως ἐλλείπει μείνῃ, ἀκού-
σεται παρ' ἡμῶν τὰ ῥήματα τοῦ Σαμουήλ
ἅπερ τῷ Σαοὺλ παρ' αὐτοῦ τούτου ἱερέως
εἴρηται· ἐξουθένησας τὸ ῥῆμα κυρίου
σιλώνης ἐπὶ ἡμᾶς· ἐκεῖνο ἡμᾶς ἐξηγέομεν
ὅτι μόνον μὲν πράγμασιν ἅπερ ἔπραττο-
ν καταφρόνησε τῶν ἐν τῷ λαῷ τοῦ θ(εο)ῦ· ποι-
τούτῳ χειροτονηθήσεται ἡμῖν· ὁσίω-
τὸν κατ' αὐτοῦ κ(υρίο)υ τῆς θεότητος ὕψωσε-
μῶν ἡμετέρων ἐπιθεραπεῦσαι τὸ πα-
ρ' ἐκείνου τραῦμα· καὶ ἰάσασθαι τὰ
τοῖς παρ' ἐκείνου ῥήμασι πεπραγμένα
ἀσφαλέστερον ἰσχύες ἡνίσασθε κατ' αὐτοῦ ἡ
...ητεσομένου ὁ παρ' αὐτοῦ λόγος
...κμιση· καὶ εἴτι ὑμῶν ἐπενήνεγκεν
...ικάλεως διὸ δικαίως φέρειν· ἐ-
...μήσατο ὕβρεις· ἐμηχανήσατο
...σμούς· ἐκεῖνος αὐτὸν μὲν τοῖς
...πέμπειν ὑποδέχεσθαι
...ῶν ἅμα διαμεῖται· ὅθεν μα-
...ίσῃ τὸ καταπτυμὸν ἐπ-
...τῆς διοξικαίας καὶ τῆς

...ὧν τῶν εἴη στέφανον ὁ πρ-
μάρτυς· ὁ ὄχλος τῶν ἀποστό-
ἐνέχετο· καὶ ὅμως ὁ σεμνὸς δ-
τοῦ Χ(ριστο)ῦ οὐκέτι ἐστὶν ὅπερ ἐστὶ-
μειῶσαι μετὰ ξυμμαινομένων· με-
τῆς θρησκείας ἐχθρῶν· λέγων
ὁρᾶν ἀμέσως γέμοντας τοὺς οἴωσιν κ-
...τοῦ δήμου δι' ὃν ταῦτ' ἔπασχε μισθ-
μὸν πρὸς τὴν δόξαν τοῦ θ(εο)ῦ μακρόμεν-
ρεῖν, δι' ἑκάστου τῶν πριαμένων αὐτο-
ζωήν· ἡ θαυμαστὴ ὁμολογία ἔχει ἰώ
ὅσοι τῆς ἐκκλησίας ἐκδιώκονται σχε-
δὸν τῶν ἡμετέρων καιρῶν ὑπόδειγμα·
τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Ἀθανασίου τοῦ
σοφωτάτου ἱερέως τῆς Ἀλεξανδρέων ἐκ-
κλησίας· τίμιον κἂν εἴη ὑπόδειγμα ἡ
ἐκείνου στερρότης· τίμιον κἂν ποιήσει-
ε λυπηρὰν ἐκείνου πολυπάθητος ἐπι-
μονὴ ἐκλάμπεται ἀρετῆς ὁ διωκόμενος· ἀλ-
λὰ ἀντικαλητέος τοῦ κ(υρίο)υ πεποιθὼς· ἐπα-
θε φυλακὴν μὲν ἔπαθε θλίψεις· καὶ οὐ θαυ-
μαστὸν εἰ ὁ ἀποστολικὸς ἀνὴρ ταῦτα πέ-
πονθε· διωγμὸν ἑαυτὸν γεγυμνάσθαι καυχᾶ-
ται ὁ ἀπόστολος· καὶ ἐν τούτοις πᾶσιν ἐ-
κείνῳ ἠκολούθησε τῷ μαρτυρουμένῳ
ὅτι ἐν αὐτῷ ταῖς θλίψεσιν μακρὰ ἦκει· ἐ-
χθρὸς ἐκεῖθεν· καὶ ἐν τοῖς ἡμετέροις μ-
σιν ἀνεκτήσατο· ἀμέλει ἐνταῦθα
ἡ κατάστασις ἀνεκαινίσθη· καὶ ἐ-
...τὸν θρόνον εὗρε κοινωνίας ἀν-

τοῖς καθολικοῖς γέγραπται· καὶ
ὁμοίως ἐν τῇ θλίψει· οὐκ ἦς θλί-
μου ὁ γενόμενος ἐν τῷ διωγμῷ ὁ μο-
ὅθεν οὐδεὶς τῶν χριστιανῶν κλῶ-
φείλει τὴν ἐπενεχθεῖσαν αὐτῷ πρόσ-
-κερον ἐξορίαν· ὅτι ἐκεῖνον οὐδεὶς ἐξο-
-ρισμένος ἐστὶ θεοῦ· καὶ ἀλλ' ὀρφανισθῶμεν
ἀπὸ τῆς χώρας τῶν ζώντων· τουτέστιν ἀπ' ἐ-
κείνης ἣν ἡμετέραν θέλομεν εἶναι πα-
τρίδα καὶ ἐξορισθῶμεν· ἐκεῖνός ἐστιν ἡμέ-
τερον ἐκεῖνο διηνεκές· ἐκεῖνο αἰώνιον· ὁ
κέστηκε ἐκεῖνο ἡμέτερον διὸ οὐ μόνη πα-
δόσις· ἀλλὰ ταῦτα ἀληθῶς ἡμέτερα· ἀπὸ
ἀσφαλείας ἀπηλλάχθαι· διὸ ἐπαγγέλλεται· ἔστι δὲ
λέγων τοῦ ἀποστόλου· ἃ ὀφθαλμὸς οὐ-
κ εἶδεν οὐδὲ οὖς ἤκουσε· οὐδὲ εἰς καρ-
δίαν ἀνθρώπου ἀνέβη· ταῦτα ἡτοίμασεν ὁ
θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν· ἵνα δὲ μὴ
πρὸς καιρὸν δοκῇ τοῦ ἰσχύειν ἡ ἀπό-
φασις· τοῦ ἤδη μεθ' ἑαυτοῦ τὴν θείαν
ἀπόφασιν προσκαρτερουμένου, φανε-
ρῶς ἡ αὐθεντία τοῦ ἡμετέρου θρόνου ὥρι-
σατο· μηδὲ μετ' ἐπίσκοπον ἢ κληρικὸν
ἢ κατ' ἀπλῶς ἐπαγγελλόμενον χριστιανόν· τὸ ἢ
παρὰ μεσορίου ἢ τῶν τούτου ὁμοίων
ἀφ' οὗ τοιαῦτα κηρύττειν ἤρξατο ἢ τοῦ
λίου τόπου· ἢ τῆς κοινωνίας ἀποκι-
νηθέντα δοκεῖν ἢ ἀποκεκινῆσθαι· ἢ ἀπ-
ιμώρητον γεγενῆσθαι· ἀλλ' οὗτοι πάν-
τες ἐν τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνίᾳ καὶ ἐγένοντο

καὶ ἄχρι τοῦ παρόντος εἰσὶν
καθελεῖν ἢ ἀποκινῆσαι ἢ διω-
κηρύττειν τοιαῦτα ἀσφαλῶς ο-
παρ' οἷς μὲν ὁ παρ' ὑμῶν λόγος εἰς
ριορίζεται· ἵνα μᾶλλον καὶ
ρω ποιηθέντες καὶ θαρσαλέοι γε-
ἐν κόσμῳ μὴ μεταμεληθῆτε ἀλλὰ μα-
ρατεύσητε· τὰς ἀμελήσας ἀθεμ-
δὴ γὰρ ὑμῖν ἐκεῖ τοῖς ἀθεμεῖς παρ-
μετρα· ὅπου ἐρῶμεν αὐτὸν μόνον ὑμῶν
ἰατρόν· ὃν θέλομεν ὁμοίως εἰς ἐπιβοη-
θεῖν· ὥστε γὰρ πρὸς τὸν αἴτιον ἀδε-
καὶ συνεπίσκοπον ἡμῶν κύριλλον
μωδίους ἀποκηρύξεις ἐπιστέλλομεν·
ὑμῖν ἐπεστείλαμεν διὰ τοῦ ποθεινοτά-
που ποσειδωνίου τοῦ διακόνου αὐτοῦ· τὰ π
παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου καὶ πρὸς ἐκεῖ-
περὶ οὗ ὁ λόγος· καὶ ἐπειδὴ ἐν τηλικούτοις
τῆς ἡμετέρας σχεδὸν παρουσίας ἀναλογία
ἐφαίνετο τὴν ἡμετέραν διαδοχὴν διὰ τὰ
κατὰ θάλατταν καὶ τὰ μακρὰ διαστή-
ματα αὐτῷ τῷ ἁγίῳ ἀδελφῷ μου κυρίλλῳ
ἀπενείμαμεν· μὴ αὕτη ἡ μόνη ἀφορμὴ
μακρότητος ἐπιτριψήμα· μόνον ὑμεῖς
τοῖς ἀποστολικοῖς προσοφθαλμῶμεν
λόγους. ἐν τῇ αὐτῇ διανοίᾳ καὶ γνώμῃ
μείνατε τέλειοι· ἵνα ὡς ἀναγνῶμεν
τέλους παραμένοντες δυνηθῆτε
μαι· ἵνα δὲ γνῶτε ἐφ' οἷς ὁρᾶται γρ-
ἀπεστείλαμεν αὐτὴν τὴν ἀπόφ-

…ην ταύτην τὴν ἐπιστολὴν ὑποτάξω
…ύνῃ εἰς διαφυλάξει ἀδελφοὶ πρὸ
…τοι. σαφῶς τοιγαροῦν μαθήσ(εσθε)
…μετέραν εἶναι τὴν ἀπόφασιν. πε-
…ρὶ τοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ταύτην ἐ-
…ν. ἣν καὶ ἡ Ῥωμαϊκὴ καὶ ἡ Ἀλεξαν(δρέων)
…καὶ ἅπασα καθολικὴ ἐκκλησία
…αθῶς καὶ ἡ εὐαγεστάτη Κωνσταντινου-
…πολιτῶν ἐκκλησία. μέχρι τοῦ νῦν [illegible]
…μόνως κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν πίστιν ἐν
…αία. καὶ εἰ μὴ ταύτην τὴν διάστασιν φυλάσσει
…γηται σεμνασθῇ καὶ σεμνασμία γραφῇ
…αφήσουσι. ἐν τῷ δὲ καὶ μερῶν ἀφ' ἧς τῶν
…γνωρίζοντες αὐτοῖς τοῖς γράμμασι. ταύτης
…ης μεθοδείας τὴν ἡμετέραν ἐναρίθμιον τῶν
…φανερῶν καὶ γεγραμμένων τῶν κατὰ διακο-
…σίμου αἱρέσεων ἀπὸ πάσης καθολικῆς
ἐκκλησίας ἀνεπιμνήστων καὶ ἀνεμόρ-
γητον περὶ πάντων ὁπλιτῶν τῶν ὀξυθερ-
πίας ἱεραρχικῆς:

Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἀντιοχείας ἐπίσκοπον Ἰωάννην:

Τῷ ἀδελφῷ Ἰωάννῃ Κελεστῖνος. ἀχθόμεθα
μέν, ὥσπερ μία ἐστὶν τῆς θεότητος ἡ οὐσία,
οὕτως καὶ παρὰ πᾶσι μόνη που δὴ σπουδὴ
τὴν ὁμοίως μίαν τῆς ὀρθῆς ἀληθείας ἔχειν.
ἀλλ' αὐτῶν δὲ ὅμως ὅσπερ ἡμᾶς ἔστι. ἐ ἀντι
…σὲ αὐτοὺς ἐκ τῆς φύσεως τῆς [illegible]
…χωρίζοντες. καὶ διχονοιῶν καὶ συ-
…τὸ πῶν λαμβάνοντες ἑαυτοῖς.
…ἰγοις τισὶ συμβουλεύουσιν ὁμονοεῖν.

ἑαυτοῖς ἐν τῇ λανθανούσῃ πλάνῃ. ὅτε
δὲ ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ ἱερᾷ ἐκκλησίᾳ ὅπερ μὲν
[illegible] ἀπὸ τοῦ ὀνόματι τοῦ ἱερέως αὐ-
τοῦ τοῦ Χριστοῦ δηλονότι ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθ(είας)
καταρρηγνυμένων ἀποστρεφομένη οὐ κορ-
θῇ συμβουλῇ. καὶ τοῦτο ἐν τῇ μεγίστῃ
πόρρω ἐστὶν διὰ τὴν τιμὴν τοῦ ἐμοῦ κοινοῦ
τοῦ βασιλέως ἀπὸ παντὸς κόσμου
συντρέχει τότε δηλαδή. διὸ πρὸς ἀπὸ
ἐστὶν ὁ θέλων. καὶ μείζων ἡ φερομένη
[illegible] παρὰ τοῦ λύκου παραθύμου
μου καταισχύνη. ἐλάττων γὰρ ἐστὶν ἡ φερο-
[illegible] πολεμίων καὶ τοῦ ἐχθροῦ. ἢ ἐν τοῖς
τειχῶν ἐγκλεισθέντων καὶ κρυφθέντων
παραβαλεῖ ὁ λύκος ἐκ τῶν τῶν ποι-
μνίων ἀπὸ παρ' ἡμῶν. ἥπερ ἐν αὐτῇ
[illegible] πολλάκις ἐπιλανθανόμε-
νος. ἐπειδὴ περ παρὸν τοῦ ἐμφυλίου
πολέμου ἐστὶν ὅταν ἐν τοῖς τῆς ἐκκλη-
σίας τουτέστιν ἐν τοῖς αὐτοῦ τοῦ οἰκουθεν
δόρατα ἀκοντίζῃ τε τῆς ἀσεβοῦς θελο-
κείας. ὅθεν πάνυ συνταράττει ἡμῶν
τὰ σπλάγχνα. ὅτι οὗτος οὔτις δοκεῖ
κατέχειν τὴν ἐκκλησίαν Κωνσταντι-
νουπόλεως. τοῖς καθωσιωμένοις τοῦ
Χριστοῦ δήμοις διεστραμμένα τινὰ ἐκχεῖ
[illegible] τῆς τιμῆς καὶ ἀλλοιοῦ τοῦ τό-
κου τῆς ἁγίας παρθένου. καὶ ὑπομιμνήσκει
τοὺς [illegible] τῆς ἡμετέρας σωτηρίας. ταύτ(ης)
εἰς ἡμᾶς ἦλθεν ὑπομνήσεις τῆς Χριστ(ιανῆς)

γινδόμ τῶν πατέρων ἀεὶ ἐγνωρίσθη διὰ τοῦτο μυ-
ημίων ἅπερ αὐτῷ ἐπέμψεν· καὶ ὁ πρὸ μεί-
ζονος ἀποδείξεως ἣν πεμφθεῖσαν ἐπι-
στολῶν πρὸς ἡμᾶς, ἐπιγραφαῖς αὐτοῦ
αὐθέντου χειρωμένων ὅσα ἀνεφίμ-
θην παρ' ἑτέρων μὲν δοξομένην· ὅθεν ἐ-
πειδὴ ὑπὲρ τοιούτων αἰτιῶν· οὐκ ἔστιν
ἀσφαλὴς ἡ μακροτέρα παρενθύμη-
σις· τοιοῦτο δὲ ἐστὶ σχεδὸν ἐγκλήματα πα-
ρενθυμεῖσθαι τὰ τοιαῦτα· ὁποῖον ἐστὶ μὲν
τοιαῦτα ἱεροσυλα λέγειν, καὶ τὸν ἐπίσκο-
πον Νεστόριον· καὶ εἴ τις ὅλως αὐτῷ ἀκο-
λουθήσας τοιαῦτα λέγει, ἀπὸ τῆς ἡμε-
τέρας κοινωνίας, ἀποχωρίζομεν·
ἕως οὖν διεστράφου ὁμολογίας πνευματ-
στος τὴν διαστροφὴν ἣν ἐξαποδιδά-
σκειν καταλείπη· καὶ ταῦτ' ἑαυτὸν περὶ
τοῦ παρθενικοῦ τόκου· τουτέστι περὶ
τῆς ἐργασίας τοῦ τῶν ἡμῶν γένους τὴν πίστιν
ὁμολογήσει καθ' ἑκάστην· ἣν τινα καὶ τ'αὐτὰ
ἀποστολικὴν διδασκαλίαν ἡ Ῥωμαίων
καὶ ἡ Ἀλεξανδρέων καὶ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία
πανταχοῦ κατέχει· προσκυνήσει τῆς
ὁμολογήσει· εἴτις δὲ ἡ ἀπὸ Νεστορίου κλ
ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἀκολουθησάντων ἀφού
ταῦτα τοιαῦτα ἤρξατο λαλεῖν ἀκοινώνητος
ἐγένετο· ἢ ἐγυμνώθη τῆς τοῦ ἱερωσύνης ἀ-
ξίας ἢ τῆς τοῦ κληρικοῦ· τοῦτον ἐν τῇ ἡ-
μετέρᾳ κοινωνίᾳ καὶ μεμενηκέναι καὶ
μένειν εἰς τὸ δῆλος ὁμολογεῖται· καὶ οὐδὲ

κϛ

λέγομεν αὐτὸν ἀποκεκινημένον· ἐπειδὴ
περ οὔτε ἡ δευτέρα ἀποτίμησις ἢ τούτου ἀπόφα-
σις ἀποκινεῖν· ὅστις ἑαυτὸν παρέσχεν
ἰδίᾳ ἀποκινητέον· ταῦτα ἀδελφὲ τι-
μιώτατε πρὸς τὴν σὴν ἀγάπην ἐγρά-
ψαμεν· ἵνα ἐν δευτέρᾳ ἀμυνθῇ ἐν τῷ δεσπότῃ
καὶ τὸν οἰκεῖον τῷ σωτῆρι τοῦ Χριστοῦ θερ-
απείαν καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς καθολικῆς
ἐκκλησίας ἐνδυσάμενον· τὴν φθορὰν τοῦ
ἡμετέρου δεσπότου υἱοῦ Χριστοῦ ὅστις ὑπὲρ
ἡμῶν καὶ ἐγεννήθη καὶ ἔπαθε· ὅστις
καὶ ἀμοιγέντων τῶν καταχθονίων ἐκ
τοῦ θανάτου ἀνῆλθεν τὸ ὑπὲρ ἡμῶν τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνέστη· ἀπὸ τῆς πονηρᾶς
καὶ αἰσχίστης διδασκαλίας ἑλκύσας
ὥσπερ καὶ πρὸς τὸν αἰτιώτατον ἀδελ-
φὸν καὶ συνεπίσκοπον ἡμῶν Κύριλλον,
ἀκριβῆ τῆς καθολικῆς πίστεως ἔκδι-
κον, ἐγράψαμεν ταύτῃ περὶ τοῦ αὐτοῦ
Νεστορίου· γνωσκέτω ἡ σὴ φιλοσύνη
παρ' ἡμῶν μᾶλλον δὲ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ δε-
σπότου θεοῦ Χριστοῦ, δεδομένην ἡμῖν εἶναι ταύτην
ἀπόφασιν· ἵνα εἰ μὴ ἐν τῇ δέκα ἡμερῶν
ἀριθμουμένων ὥραις ἀπὸ τῆς ἡμέρας ὑπο-
μνηθείη τὰς ἱεροσύλους αὐτοῦ διδασ-
καλίας περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως· ἐγ-
γράφως ὁμολογίᾳ καταφερνήσῃ.
ταύτῃ ἑαυτὸν ὁμολογήσῃ τῇ πίστει ἀ-
κολουθεῖν· ἣν τινα ἡ Ῥωμαίων καὶ Ἀ-
λεξανδρέων καὶ ἡ καθολικὴ φυλ

κα

ἐκκλησιῶν ἀπὸ τῆς συνόδου τῶν ἐπισκόπων,
ἀποκινηθείς, ἡρμόσκετο τοῖς οἰκείοις
τὸν μεμψάσθαι ὀλέθριον· ἵνα δὲ ταῦτα τὰ
παρ᾽ ἡμῶν ἀποφανθέντα σπουδαιότερα
ἐξακριβωθείη διὰ τοῦ ἡμετέρου υἱοῦ Ποσειδω-
νίου τοῦ διακόνου τῆς Ἀλεξανδρέων ἐκ-
κλησίας, τὰς ἡμετέρας ἐπιστολὰς πρὸς
τὴν σὴν διάθεσιν μηνῦσαι βουλόμεθα· πιστότερον
διαβεβαιωθῆναι. ὁ θεὸς ὑγιαίνοντά σε διαφυ-
λάξαι, ἀδελφὲ τιμιώτατε:

ιθ Κυρίῳ μου ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ Ἰω.
Κύριλλος: ——— Ἔγνων ὅπου ποδῶν τὸ
καὶ διὰ τὸ πολλῶν ἡ σὴ θεοσέβεια τῆς αὐ-
τῶν φροντίζοι πολιτῶν ἐκκλησίας, τὴν μνη-
σθεῖσαν κατάστασιν ὅτι τε θορυβεῖται λίαν
καὶ ἀποσείεται τοῖς μεμερισμένοις πολλοῖς
καὶ τῶν ἄγαν σπουδαίων καὶ ἐπιεικῶν οὐ
τὸν τυχόντα θόρυβον εἰς αὐτὴν ὑπομέ-
νοντες τὴν πίστιν· ἐκ τῶν λεγομένων ἐ-
πὶ ἐκκλησίας αὐτῆς παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου
ἐπισκόπου Νεστορίου· ὃν καὶ συμβου-
λεῦσαι διὰ γραμμάτων ἀποσχέσθαι
τῶν τοιούτων σκαιῶν καὶ ἐξηγημένων
ζητημάτων· καὶ τῇ τῶν πραέων ἀκολου-
θῆσαι πίστει· ἀλλ᾽ ἐμέμφθη ταῦτα γρά-
φων τὰ δεόμενα· καὶ τοσοῦτον ἀπέσχε τοῦ
ποθεῖν τὰς δόξας τὰς ἐκεῖ γεγονότα τῆς
αὐτοῦ εὐλαβείας· ὥστε καὶ ἐνέθηκε
τῶν φρονούντων καὶ λεγόντων καὶ τὰς ὀρθὰς
ὑποσημειώσεις δηλῶσαι. γέγραφε

γὰρ ἐκ τοῦ παντὸς συνωθεῖν ἐν
τῷ κυρίῳ μου τῷ θεοσεβεστάτῳ
τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Κελε-
στίνῳ, ἐν οἷς εἰ μὲν ἔθηκε γράφει
τῶν ταῖς ἐναντίαις δόξαις ζητημάτων
παρατεθέντων, λέγοντες οὐκ
εἶπον καί τε γράφουσιν ἰδίαν δόξην
φιλεῖν· ὡς καὶ ἀναφθέντες οἱ κατὰ
Γαλλίαν Ῥωμαίων ἀρχιερεῖς θεοσεβα-
σμιώτατοι· καὶ συνεδρίων πολλῶν γ-
νωστῶν κατεγνώκασιν αὐτοῦ· φάσκοντ-
ες ἁρπάσαι αἵρεσιν αὐτὸν καινοτομῆσαι
λέγοντα· τὴν μοῦ δ᾽ εἶναι τῶν παραγεγονό-
των ἐξευρημένην. ἐπειδὴ δὲ ἀμέλειαν
ἐνέφηνε αὐτοῦ τῆς εὐλαβείας· ἐκεῖ
ταῦτα γεγονότα εἰ ποιεῖν ἀπάντων πέμ-
ψει καὶ ταῖς αὐτῶν παρ᾽ ἐμοῦ γεγονότων
ὑπ᾽ αὐτὸν γραμμάτων, ἐκ δὲ δὴ μὴ κεν-
ρημαίους κληρικὸς τῆς Ἀλεξανδρέων
ὀργανικῶς διακονῶν ὥστε ἰδεῖν· ἀνήνεγκε
τῶν τοῖς μὲν συνεδρίοις τῶν ἐξηγήσεων
αὐτοῦ καὶ τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ μάλιστα
δὲ τοῖς οὐκ ἔστι συκοφαντίας τόπος ἔχου-
σι γὰρ αὐτοῦ τὴν ὑπογραφὴν· ἣν αὐτὸς Ῥωμαί-
οις ὁ φανερὰ τετύπωκε· καὶ δὴ καὶ
γεγράφηκε πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν· οἷς
καὶ ἀνάγκη πείθεσθαι τοῖς ἐντυγχάνουσιν·
καὶ πρὸς ἅπασαν τὴν διοίκησιν κοινωνίας. γε-
γράφασι γὰρ ταῖς σαῖς πρὸς τὸν θεοσεβέ-
στατον ἐπίσκοπον τῆς Θεσσαλονίκης Ῥοῦφον.

…ς ἡμᾶς τῶν κατ' αὐτὴν μακα-
ριωτάτων ἐπισκόπων· οἱ καὶ
…σι ταῖς παρ' αὐτοῦ ψήφοις
…δ' ἑοῦ δὲ μὴ τὸν καὶ πρὸς τὸν
…ν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον
…λιον· τῆς σῆς τοίνυν ἐστὶ θεοσε-
…σῆσαι τὸ συμφέρον· ἢ μείζο-
γὰρ αὐτοῦ ἀκολουθήσουσι κρίμα-
…τες ἀπολισθῆναι τῆς τοσούτων κοι-
…· οὐκ ἐφ' ἑτέροις τισὶ μὴ γὰρ δὴ μάλιστα
…ποδέχομαι· οὐδὲ ἐπισκόποις
…ι ἡμέραν τὴν μνήμην, ἀλλὰ ὑπὲρ αὐ-
…ς πίστεως. καὶ τῶν ἁπανταχοῦ
ἐμῶν ἐκκλησιῶν. καὶ τῶν οἰκοδομικῶν
λαῶν· προσέστη ἐπὶ τὴν παρὰ σοὶ ἀδελ-
φότητα σε ἡ συνήθη ἐν κυρίῳ προσφοράν:–

…δεσπότῃ μου θεοφιλεστάτῳ καὶ ὁσιωτάτῳ συλ-
λειτουργῷ κυρίῳ Χριστοφόρῳ ἐν κυρίῳ χαίρειν:–

…ου δὲ ἐμὲ μετρίως διαίρει τὸ ὅλως τῆς
ἡμετέρας ὁσιότητος εἰς τὴν Ἔφεσον παρα-
γενομένου. τὰς μὲν ἡμέρας ταύτας ἐφέρησα
ἡμέρας. τῆς γὰρ χρείας ὁ περὶ τὴν σύνο-
δον συνήθης πόθος προσόν μοι ἐγκεῖται, σωτὸν
τὴν ὁδὸν διανύσαι· εἰ μὴ τούτῳ ἀρχαῖος τῆς σῆς
ὁσιότητος ἐπὶ θύραις λοιπόν· πολλῷ ὑπο-
φας τὸν τῆς ὁδοιπορίας πόνον. ἡμέρας
γὰρ ἔχω τριάκοντα· τοσοῦτον γὰρ ὁ κύκλος
τῆς ὁδοῦ ἔχει· ὁ δὲ μὴ ὢν οὐδὲ ὅλως ἐν δι-
δοὺς ἑαυτῷ ἐμὶ ὧν τὸν θεοφιλέστατον ἐπι-
σκοπον ἀλυπόμαι κατὰ τὴν ὁδὸν χρήσασθαι

ζόντων δὲ πολλῶν πεπονικό-
σιν τὸ μοῦ ὁδοιπορίας. ἀλ-
καὶ ταύτας τὰς πέντε ἡμ(έρας)
λιπούσης ἡμᾶς ὁ διῦσαι καὶ δ-
υπερηπύξασθαι τὴν ἱερὰν ἡμῶν π-
φανω· οἱ περὶ τὸν κύριόν μου τὸν θε-
οφιλέστατον ἐπίσκοπον ἴσως πάλ μακάριον τ-
γον ταῖς σου τὴν ὁσιότητα τὴν σὴν ἀ-
δελφότητα. ἔγωγε καὶ οἱ σὺν
σοι προσαγορεύομεν. ἐρρωμένον τοῦ
ὑμῶν διατελοίη σοι ἡμῶν. δεσπότῃ θεοφι-
καὶ ὁσιωτάτῳ:– τῷ τῆς ἱερο-
ἐπισκόπῳ κυρίῳ μου· ἀγαπητῷ ἀδελ-
καὶ συλλειτουργῷ ἀκακίῳ κυρίῳ χρ-
κῶ χαίρειν:–

Οἱ σφόδρα λυπούμενοι καὶ φροντίδι
πολλῇ μεμβόμενοι τὴν καρδίαν, οὐ μικρὰν
ἔχουσι παραμυθίαν· ὅταν τοῖς τῶν ὁ-
μογνωμόνων τοῖς ἐφ' οἷς λελύπηνται λέ-
γουσι. τοιοῦτον τί γέγονα κἀγώ· διὰ τοῦ
τὸ τῇ σῇ τελειότητι γράψαι δεῖν ᾠήθην τὰς
αἰτίας ἐφ' αἷς εἰκότως ὥσπερ οἶμαι λελύ-
πημαι. μᾶλλον δὲ καὶ ἔτι λυποῦμαι. οὐ
γὰρ ἠρκέσεν τῷ εὐλαβεστάτῳ καὶ θεοσε-
βεστάτῳ ἐπισκόπῳ μετορίου. τὸ ἐπὶ τὰς ἐκ-
κλησίας εἰσελθεῖν αὐτὰς ἐκκλησίας ἐσκαν-
δάλισε. καὶ παραλῦσαι πίστιν τὴν ἐν τοῖ
τῷ πάντων ἡμῶν σωτῆρι Χριστῷ. ἀλλὰ καὶ
ἡμῖν σχεδὸν ὁρθοδόξου τιμοσ ἐπισκόπου

...τῆς ἐκκλησίας καὶ συνεξε-
...μ δὸν· εἴ τις λέγει θεοτόκον τὴν
...ηθῆναι ἔφη· τί τοίνυν ἀνδρα-
...κλησίαι ὀρθοδόξων ὀρθοδο-
...ματισθέντος μετὰ τ᾽ αὐτῶν
...καὶ γὰρ ἐν συγγραφαῖς καὶ τὸ
...μου μνήμην ἐπισκόπων ἀθα-
...μεις πάλιν αὐτὴν ὀνομάσαντα
...καὶ τὸν μακάριον δὲ πρὸ ἡμῶν
...κον· καὶ ἑτέρους πολλοὺς τῶν
...καὶ κατὰ καιροὺς ἐπισκόπων· τῇ
...μασι λέγοντα· τοῦτο δὲ γρηγόριον· καὶ
...δὲ τὸν μακάριον ἀττικόν· οὐδεὶς
...καὶ τῶν ὀρθοδόξων θεοτόκον αὐτὴν δὲ
...ἰῶ· ἅπερ ἐστὶν ἅμα θεὸς ὅτι θεὸς ἐστὶν
...ἐμμανουήλ· γεγόνασι τοίνυν ἀναθε-
...πρὸς τὸν θεὸν ὄντες ἄξιοι πυρός· καὶ
...όντες δὲ ὅσοι τοῖς ὀρθοῖς τῆς ἀληθείας
ἑπόμενοι δόγμασι θεὸν ὁμολογοῦσι τὸν
χν̄· καὶ οὐ μελέχει τούτων ἡ ἐκ τοῦ πρήμα-
ζημία· ἀλλὰ καὶ διεστραφήκασιν αἱ τῶν λα-
γμῶν μαι· τεθρήνηκα γὰρ ἀκούων τοὺς ἰω-
εἰς τοῦτο πεσόντας ἀποστασίας ἤδη καὶ ἀ-
μαθίας, ὡς μὴ δὲ θεὸν ὁμολογεῖν τὸν χν̄· τὸ
δὲ καν ἐλοιπὸν ὁ μὲν ὁμολογεῖν αὐτὸν χν̄
μὴ δὲ ὑγιὲς ἐπ᾽ αὐτῷ δοξάζειν· ἀλλὰ ἰδὸ
καὶ καὶ χάριτι μεθ᾽ ἡμῶν κεκλῆσθαι· πρὸς
τοῦτο λέγοντας ταῦτα θρηνοῦσι καὶ οἱ μαθητ-
ἄξιοι· ποία γὰρ ὅλως ἡ χρεία καὶ εἰς ὠ-
ἔλεος θῆ τοιούτοις λέγεται καὶ κεκλημένον

...αἴτιε δὲ μὴ μακρὸν ἡ θεία καὶ ὀρθόδοξος ἡ πίστις ἐστὶ
ὠφελοῦμεν τὸν λαὸν εἰ μὴ σοφῶς ἄρα εἴχο-
μεν ἱκανῶς εἰς ἀνεγείρειν τὴν δογμα-
τικήν. ἐπειδὴ δὲ νομάζουσι τοῖς κατὰ
τὴν αἴγυπτον καὶ τὴν ἀλεξάνδρειαν τεθο-
ρυβημένοις. ἐκ τῶν τοιούτων ἀνθρώπων
τῶν ἑτεροδόξης γνώσεων, τὸν ὀρθὸν τῆς πί-
στεως ὀρθόδοξης γνῶσιν μεθ λόγον. ἐκπεπόλε-
μηται καὶ γέγονεν ἐχθρός· καὶ συλλέγει
τινας ἀφόρτας καὶ ἀπεγνωσμένους. ὃς
παρασκευάζει ψεύδεσθαι τινὰ ἐπὶ πολ-
λῶν κατ᾽ ἐμοῦ· καὶ τάχα δικαίως. εἰ γὰρ εἴ-
χομεν ζῆλον θεοῦ· καὶ τῆς τῶν πέμπων φιλοθεΐ-
ἐγνώμεθα μιμηταί, πάλαι ἂν ἤδη μὲν κατὰ
τῶν τετολμηκότων φλυαρῆσαι κατὰ
τοῦ χριστοῦ· καὶ ἀναθεματίσαντας ἡμᾶς
τοὺς ζῶντας καὶ τοὺς πρὸς τὸν θεὸν ὄντας
ἤδη πρᾶξαι ἀξίοις. τὸν φόνον ὅσιαν ὀξημεγίκον
δεῖ ὅς ἀνεικὸς θεραπεύεσθαι· καὶ τοὺς εἰς
πίστιν ἠδικημένοις τῶν λαῶν. πρόσφερε
τὴν παρὰ σοὶ ἀδελφότητα. σὲ ἡ σὺν
ἡμῖν ἐν κυρίῳ προσαγορεύει: =......=

Ἀκακίου μερσίας. πρὸς κύριλλον: =

τῷ δεσπότῃ μου τῷ τὰ πάντα ἁγιωτάτῳ Κδ
καὶ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ κυρίλλῳ
ἀκάκιος ἐν κυρίῳ χαίρειν: =......=

Ἐνέτυχον γράμμασι τῆς σῆς θεοσεβείας
ἐκ τοῦ συνεργίας ἡμῖν ἀποδοθεῖσιν· ἀπα-
κτίσ δακρύων καὶ θρήνου μεστοῖς· τῶν
κατὰ κωνσταντινούπολιν θρυλλουμένων

ἕνεκεν· ἐμοὶ ὡς καὶ ἱερατεύει τοῦ μαθητής
κατὰ Χριστὸν πίστεως. καθὸ δὲ ἡμεῖς μετέχουσιν
ὡς περιττὸν ἡμῖν τοῦτο. καὶ τὴν ἀρχὴν εἰς
μέσον ἀχθῆναι. τί γὰρ φησιν ἀπολινά-
ριος ὁ λαοδικεύς. εἰς ὧν μὲν τοῖς ἐλλογίμοις
ὁ μέγας ἐπιφωνήσας ὁ ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς πίστεως
ὁ ἱερατεύων πρὸς τοὺς ἐχθροὺς μαχό-
μενος θαρσήσας ἑαυτοῦ τῇ σοφίᾳ. καὶ
ἐθελήσας παρεισφρῆσαι δόξαν ἀπορρήτων πορ-
τίμας τῇ καθαρᾷ καὶ ἀδόλῳ τοῦ Χριστοῦ πί-
στει· οὐ παρασκευάσει μὲν τοῖς σχήματι
φιλικοῖς ἑαυτὸν παρ' αὐτὴν καθολικῆς ἐκκλη-
σίας λογισθῆναι οὐκ εἰρηναῖον τῶν πει-
ἡμῶν ἐπισκόπων ἀναστείλαι μου λογι-
μωτάτου ὑπὲρ ἡμῶν μὴ περιεργάζεσθαι
τοὺς εὐδιαμειβομένους ἐρρωμένην τὴν
διάνοιαν. καὶ ἐν τῇ συνόδῳ ταύτῃ ἐξάρ-
τι τὴν φωνὴν πῶς ὁ πατὴρ τὸν μονογενῆ
ἐνθύμησιν ἐπιστήμῃ ἐμάθετο. καὶ προϊόντος
τοῦ λόγου, ἀπηριθμήσατο ὡς διαφαν-
θάνει· ἡ δὲ ἡ ἔρανος πάσας ὁμοῦ κατα-
μερὸν τὰς κατὰ ὧν δυνάμεις. μή-
τε ἀμοῦς καὶ ἔμμοι διαμάρων. πῶς δὲ
οὐκ ἀμφιβάλλει ἡ παραίνεσις τῶν θείων
γραφῶν ἐκδιδάσκουσα. καθ' ὑπὲρ σοῦ
μὴ ζήτει. καὶ ἰσχυρότερά σου, μὴ περιερ-
γάζου. ἃ προσετάχθη σοι ταῦτα διανοοῦ.
οὐ γὰρ ἐστί σοι χρεία τῶν κρυπτῶν. οἱ δὲ
ἀπολογεῖσθαι ζητοῦντες ὑπὲρ τῶν
τοιούτων μόνον καὶ φράσαι ἐπιχειρήσαντες

παρόμοιον τί λέγει περὶ τὸ μὴ θέμα ὧν ὑπέ-
μεινεν ὁ μακάριος παυλῖνος ὁ ἐπίσκοπος·
ὃς παραιτεῖται τὸ λέγεσθαι ὑποστάσεις λέγειν ἐν
τῶν δυνάμει καὶ ἀληθείᾳ. ταῦτα ἀφο-
ρῶν ταῦτα μετ' αὐτῶν. ἠκολούθησε δὲ τοῖς
δυτικοῖς θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις τὸ
ἐπιμῶσθαι τὴν ἑρμαϊκὴν φωνήν. καὶ μὴ
δύνασθαι πρὸς τὴν ἡμετέραν τῶν γραικῶν
φράσιν, τρεῖς ὑποστάσεις λέγειν. πλὴν
ὅτι χρὴ πάντας ἡμᾶς τοῖς δυναμένοις
συναγαγεῖν καὶ συμπάσχειν τῇ ἐκκλησίᾳ
τοῦ θεοῦ, περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι κατασεῖ-
λαι τὴν ἐξενεχθεῖσαν φωνήν. ὅπως μὴ
πρόφασις δοθῇ τοῖς διασχίζειν καὶ τέ-
μνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ ἑτοίμως ἔ-
χουσι. διὸ χρὴ τὴν σιωπὴν ἐν τῇ πλῇ καὶ ἀπηρ-
τισμένην συνέσιν εἰ καὶ τὴν τοιαύτην
ἀρχὴν ἐλέχθη τὸ λιπεῖν καὶ διαταράτ-
τειν πολλοὺς τῶν εὐλαβῶν καὶ φιλοχρί-
στων δυναμένων καταστεῖλαι τὸ ἔτι μηθὲν
εἶναι ταῦτα καί λίαν ὡς φθάσας ἔφην πολ-
λῶν ἀπὸ κοινῶν φθονιμοῦντων εἰς τὴν διὸ πολλοὺς
ἀφικνουμένων. ἔτι μὴν καὶ πρὸς ἡμᾶς
τοῦτο μὲν κληρικῶν. τοῦτο δὲ λαϊκῶν τυ-
μηγορεῖν δοκοῦσι. τὸ ῥηθὲν τῷ ῥητῷ οἰ-
κειοῦντι ὡς ἔχοντι κατὰ διάνοιαν τῆς ἀπο-
στολικῆς πίστει. πρόσεστι δὲ, καὶ τῶν
ἀξίων προσῶν τῶν ἐμμελῶς συνελ-
θεῖν τοῦ ὁμοουσίου θεοπνευστείσης
δοθείσης εἰς πᾶσαν τὴν καθολικὴν

τὸ ἑτοίμως σπουδαῖον καὶ συμπαθητικὸν καὶ ἱμ-
πελὲς τῆς σῆς ἱερωσύνης καιροῦ καλοῦντος
ἐπιδείξασθαι κατηξίωσον· μεσιτευού-
σου τῆς ἁγιωσύνης τοῦ ῥηθέντος ἱερέως τῷ ἐπι-
τρόπου ἀκούσαντος καὶ διαρραγέντος ὥστε
σου τὴν ἁγιωσύνην ἐκεῖ ἀναφερομένης πε-
ἐπιπελάσαι· ἃ δυνήσεται χειμαζομένην
ἐπὶ τοῦ παρόντος τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας
ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς ὕψος ἀναφέρο-
μαι· δεσποτικῇ τινι ψήφῳ χρώμενον· καὶ
ἐπιμονώτατα τὴν ὄντι θαρσαλέως ἐπὶ τοῦ πα-
ρόντος δοκούσῃ διαταράττεσθαι· καὶ ἐπι-
γονται τοῖς ἀνθρώποις· ὡς φίλος σου· ἐποίησα
δὲ ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν τῆς σῆς
θεοσεβείας πρὸ τοῦ παρόντος ἁγιωτάτου καὶ
θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου ἰωάννου τῆς ἀντι-
οχείας· καὶ καταμαθούσας μέγα τὸ πολὺ
τῆς συναισθήσεως καὶ συμπαθείας
τῆς αὐτῆς ἡμέρᾳ μνημονεύεται· πρεσβυτικῇ
γουσῃ ἡλικίᾳ, νεωτερεῖς ἐπισκόπῳ ἧ
ἐλήλυθε· ὃς χάριτι θεοῦ ἀκμάζει ἐν τοῖς
τῆς ἐπισκοπῆς προσεῖναι ὀφείλουσιν
ἐπάθλοις· ὃς μέγα ἐπαινετὸς φερόμενος
μνημονεύεσθαι πάντας τοὺς τῆς ἀνατολικ-
ωτάτους θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους
μακαριώτατον σου τὴν θεοσέβειαν παρ-
ἀμεῖται· ὥστε σου τὴν ἁγιωσύνην τὴ-
ν ταύτης συνήθειαν χρησαμένην
σασθαι τὸ ἐπισυμβαῖνον καὶ
· ὥστε διδόναι λαμπρῶς. διὸ πε-

πιστὸ ἀποστολικὸν καιροῦ καλοῦντος
δείξῃ τὸ φάσκειν· ἐὰν γὰρ θέλῃς χρῆσα-
σθαι τῇ ἐξουσίᾳ ἣ ἐδόκει μηδὲ μόνον θεοῦ εἰς οἰκοδο-
μὴν οὐκ εἰς καθαίρεσιν· οὐκ αἰσχυνθήσῃ
τὸν δὲ ποθεινότατον τὸν τῶν γραμμάτων
ἡμῶν ἐπιφερόμενον πιστὸν ὄντα καὶ χριστια-
νὸν ἐκ προγόνων· κατηξίωσον τῇ ἐμοῦ
σὴν καὶ ἐμὴν παραχοῦς ἡ σῇ φιλαγαθίᾳ προ-
σίεσθαι· καὶ ἐμοῖς ἐνδεηθείη προνοίας
αὐτὸν ἀξιῶσαι τῆς σῆς προνοίας· ὡς
τὴν σὴν σοι ἀδελφότητα ἐγώ τε καὶ οἱ σὺν
ἐμοὶ πλεῖστα προσαγορεύομεν:-
Κυρίῳ μου ποθεινοτάτῳ ἀδελφῷ καὶ συλ-
λειτουργῷ ἰουβεναλίῳ κύριλλος ἐν κυρίῳ χαίρειν:
Ἠχόμεθα μὲν τοῖς τῶν εὐδοκιμησάντων
ἴχνεσι καὶ τὴν ὀρθὴν πίστιν κατακολουθεῖν
τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων μεγαφόρειον.
πάσης γὰρ τῶν εὖ φρονούντων οὐκ ἀνάξαι
τὸ δοκιμωτάτοις εἶναι τοῖς καθηγεῖσ-
λαχόντας τῶν τοῦ σεβασμίου ποιμνίου· ἐπειδὴ
δὲ παρεσκεύασεν ἡ τῶν πραγμάτων ἡμῖν
ἐκκλησιαστικῆς. οὐ γὰρ ἔστησθαι πρός σε
δοκοῦμεν ποιεῖν γράμμα τοῦτο τῆς
ὀρθῆς πίστεως, διὸ εὑρήκαμεν· δεῖ
λοιπὸν μνημονεῦσαι, τοῦ ποθοῦντος ἡμῶν
σωτῆρος Χριστοῦ λέγοντος· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην
ἐπὶ τὴν γῆν ἀλλὰ μάχαιραν· ἦλθον διχά-
σαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· εἰ δὲ δεῖ
καὶ προστομέας ἡμῶν ὁ πόλεμος ἀνεπι-
πόθητος. καὶ ἀνέγκλητος· μᾶλλον δὲ καὶ παρὰ

ται ἐπὶ τῇ τοῦ Χριστοῦ δόξῃ συνειδότ

ωμεν, πῶς οὐκ ἀμελήσαντας παντάπασι καὶ

μέλλοντας ὡς ἀδελφὸν ἀπολέσαι

τὸν θεοφιλῆ περιστήσασθαι ζῆλον. ὁ

μονογενὴς τοῖς ἄνω καὶ πᾶσαν αὐτὴν γῆν. ἐ

μοεῖ πειν. εἴ τις πρὸς κύριον ἴτω πρὸς

ἐγὼ μὲν γὰρ καὶ δι' ἐμὲ καὶ δεύτερον ὑπὲρ

τῶν ὡς ἀδελφῶν παρρησίᾳ λέγω. μὴ

ἰαις ἀκολουθεῖν ἐννοίαις, ἀλλὰ τῇ ὀρθῇ

καὶ ἀποστολικῇ πίστει τῇ παραδοθείσῃ

ταῖς ἐκκλησίαις οἱ θεῖοι ἀπαράλλακτα καὶ

ως καινότητος. ἀλλ' οὐδὲν ὤνησε τοῦ τῆς

αθέσεως φαρμάκου. ἅπερ γὰρ κατὰ τὸ γέγονεν

συμβουλῆς καὶ τοσοῦτον ἀπέσχε τοῦ θέ

λειν τοῖς τῆς ἀληθείας ἕπεσθαι δόγμασιν

ὥστε καὶ ἐπιστολὴν ἀπέστειλε πρὸς ἡμᾶς

μεθ' ὑπογραφῆς ἰδίας. ἐν αἷς καὶ ἐπιπλή

ττειν ἡμῖν, ὡς λυποῦσιν. διὰ μολογικοῦ

τῆς σαφῶς θεομαχοῦς κεῖναι τὴν ἀγάπην παρ

θένον. ὅπερ ἐστὶν ἐναργῶς εἰπεῖν μὴ εἶναι

θεὸν ἀληθῶς τὸν Ἐμμανουήλ. ἐφόδιον τῆς σω

τηρίας ἔχομεν ἐλπίδας. οἱ θεῖοι δὲ οἱ τῆς

τῶν Ῥωμαίων ἐκκλησίας συναρπάσασθαι

δυνήσεται. ἔγραψε πρὸς τὸν κύριόν μου

τὸν εὐλαβέστατον καὶ θεοσεβέστατον ἀδελ

φὸν καὶ συλλειτουργὸν Κελεστῖνον τὸν τῆς Ῥω

μαίων ἐκκλησίας ἐπίσκοπον. ἐν θείοις τῶν

ἐπιστολαῖς τῶν αὐτοῦ δογμάτων τὴν δια

στροφήν. πέπομφε δὲ καὶ ὁ ζητήσεις πολ

λὰς ὧν ἐλέχθη λέξεις ταῖς φερομέναις διεστραμ

μέναι. καὶ κατεγνώσθη λοιπὸν ἅπας ὁ τῆς

ὡς αἱρετικοῦ. ἐπειδὴ τοίνυν ὁ μὲν ἡμῶν

μνησθεὶς εὐλαβέστατος καὶ θεοσεβέστατος

ἐπίσκοπος τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Κε

λεστῖνος φανερῶς ἔγραψε περὶ αὐτοῦ

καὶ πέπομφε πρὸς ἡμᾶς τὰς ἐπιστολάς,

δεῖν ᾠήθην ἀπαραιτήτως ταῦτα. καὶ ἄλλοις

θεοσεβέσι μοι κοσμεῖν ὡς ἐζηλοῦντα τὴν ὀρθο

δοξίαν. διαμαρτύρασθαι διὰ τοῦ γράμμα

τος. ὅπως ἡμεῖς μιᾷ ψυχῇ καὶ στόματι

προθυμίας τὴν εἰς Χριστὸν φυλάττειν ζητῶμεν

θαι. καὶ σώσωμεν λαοὺς ἡμῶν πιστεύοντας.

καὶ φησομεν ἐκκλησίαν τὴν οὕτω διὰ

φανῆ. συμφερόμενος δηλονότι γεγονότες

ἱκανοῖς ἀπαντήσει καὶ καταπορεύεσθαι

σθεν ταυτὸν ἐπιστέλλοντες αὐτῷ ὡς

τοῖς λαοῖς. ἵνα μὲν ὠφελήσωμεν καὶ

μεταστήσωμεν κατὰ τὸ ἀληθὲς αὐτὸν

ὡς πεφρόνηκας κεκερδάκαμεν ἀδελ

φὸν καὶ σεσώκαμεν τὰ ποίμνια. ἐὰν δὲ

ἀτονῶσι ἰδοῦσι ἠμῶν μὴ συμβουλὴν γένηται,

αὐτοῖς ἑαυτοῦ ἐπιγράψας τὸ συμβάν. αὐ

τὸς τῶν ἰδίων μισθὸν ἑλεῖ δὲ ταῖς καρπῶν.

διὰ δὲ ἡμᾶς ἀμφιλαφὸς καὶ τὸ φιλόχρι

στον καὶ εὐλαβέστατον καὶ πάσας

τοῖς ἐντελεῖ γράψαι καὶ συμβουλεῦσαι

μὴ προτιμῆσαι τῆς εἰς Χριστὸν εὐσεβείας ἀνθρώπων

ἀλλὰ χαρίσασθαι τῇ οἰκουμένῃ. τὸ με

γαλεῖον εἰς τιμὴν ὀρθήν. καὶ ποιμένος ἀπαλ

λάξαι πονηροῦ τὰ θρέμματα. εἰ μὴ ταῖς

ἀπὸ τῶν ἐκεῖ συμμαχίας· πρέπειν
τὴν παρὰ σοὶ ἀδελφότητα σὲ ἣν σὺν ἡμῖν
ἐν κυρίῳ προσαγορεύει :

Ἴσον ὑπομνήματος τῶν πραχθέντων ἐν τῇ
ἐφέσῳ συνόδῳ : ἀρχὴ τῆς συνόδου :

Αὐτοκράτορες καίσαρες θεοδόσιος καὶ
οὐαλεντινιανὸς νικηταὶ τροπαιοῦχοι μέ-
γιστοι ἀεισέβαστοι αὔγουστοι· κυρίλλῳ ἐ-
πισκόπῳ ἀλεξανδρείας :

κη Ἠρτῆσθαι τῆς εἰς θεὸν εὐσεβείας ἡ τῆς ἡμετέ-
ρας πολιτείας κατάστασις καὶ πολὺ ταύταις
ἔνεστι τὸ συγγενές τε καὶ προσφυὲς ἔχει
γὰρ ἀλλήλων· καὶ ἑκατέρα τῆς ἑτέ-
ρας συναύξεται προκοπαῖς· ὥστε τὴν μὲν ἀ-
ληθῆ θρησκείαν, τῇ δικαιοπραγίᾳ· τὴν δὲ
πολιτείαν ὑπ' ἀμφοτέρων συγκροτου-
μένην ἐκλάμπειν, βασιλεύειν οὖν
τεταγμένοι παρὰ θεοῦ σύνδεσμοί τε τῆς
τῶν ὑπηκόων εὐσεβείας τε καὶ εὐπρα-
γίας τυγχάνοντες, ἀρραγὲς ἀεὶ τὸ προσφυὲς
τούτων φυλάττομεν· τῇ τε προνοίᾳ καὶ
ἀνθρώποις μεσιτεύοντες· ἐκείνῃ μὲν ὑπουρ-
γοῦμεν εἰς τὴν τῆς πολιτείας αὔξησιν
διὰ πάντων δὲ ὡς εἰπεῖν τῶν ὑπηκόων
γινόμενοι, τοῦ εὐσεβεῖν τε καὶ πολιτεύε-
σθαι κατὰ τὸ εὐσεβέσι πρέπον παρασκευά-
ζομεν· ἑκατέρου δεόντως ἐπιμελού-
μενοι· οὐδὲ γὰρ ἔνεστι τὸν θατέρου με-
ταποιούμενον, μὴ ὁμοίως καὶ τοῦ ἑ-
τέρου φροντίσαι· σπουδὴν τιθέμεθα πρὸ

κγ

τῶν ἄλλων, τὴν ἐκκλη
στασιν· θεῷ πρέπου
ἡμετέροις καιροῖς, πρόσφ
ἔχειν τε ἐκ τῆς τῶν πάντω
ἀτάραχον· καὶ διὰ τῆς ἐ
στικοῖς πράγμασιν εἰρήνης το
προσεῖναι τε τὴν εὐσεβῆ θρησκ
πίληπτον· καὶ τοὺς εἰς τὸν κλῆρον
μεγάλην ἱερωσύνην τελοῦντας πα
τῆς κατὰ τὸν βίον μέμψεως ἀπηλλά
ταῦτά τε συνορῶντες διὰ τῆς εἰς θεὸν ἀγά-
πης καὶ τῆς φιλαλήθους γνώμης τῶν ὁσιω-
τάτων ἱερατικῶν ἔσεσθαι· πολλάκις μὲν
ἤδη διὰ τὰ κατὰ καιρὸν συμπεσόντα
ἀναγκαίαν τὴν τῶν ἁπανταχόθεν ἁγιωτά-
των ἐπισκόπων θεοφιλῆ σύνοδον ἡγησά-
μεθα· ὀκνηρότεροι δὲ ὅμως περὶ τὸν
σκυλμὸν τῆς αὐτῶν θεοσεβείας γεγόνα-
μεν· ἀλλ' ἡ τῶν νῦν ἀναγκαίων ἐκκλησια-
στικῶν τε καὶ τῶν ταύταις συνημμένων
δημοσίων χρειῶν ζήτησις, χρησιμωτάτην
τε καὶ ἀπαραίτητον ταύτην ἀπέδειξε·
ὅθεν ὡς δ' ἂν μὴ τῆς προκειμένης τού-
των χρησίμων ἐξετάσεως ἀμελουμέ-
νης τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον λάβοι ῥοπὴν ὅπερ
ἔστι τῆς τῶν ἡμετέρων καιρῶν εὐσεβείας·
ἀλλότριον· φροντίσει ἡ σὴ θεοσέβεια μετὰ
τὸ ἐσόμενον σὺν θεῷ δὲ εἰρηναῖον ἅγιον πάσχα·
εἰς τὴν ἔφεσον τῆς ἀσίας παραγενέσθαι·
κατ' αὐτὴν τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς τὴν ἡμέραν

…δοκιμάσει· ἐκ τῆς ὑπαι-
…παρχίας ἁγιωτάτους ἐπι-
…τὴν αὐτὴν συνδραμεῖν τῇ
…ὥστε καὶ τοῖς ἀρχαίοις τῆς
…ταύτην ἐπαρχίαν ἁγιωτάτοις
…οἰκείας καὶ τοῖς τῆς συνόδου ἐπι-
…ουσαν δυνάμεως ἐλλείπειν· γέγραπ-
…ται ἐκ τὰ ἴσα παρ' αὐτῆς ἡμετέρας θειό-
…τητος περὶ τῆς προλεχθείσης ἁγιωτάτης
συνόδου τοῖς θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις
τῶν ἁπανταχοῦ μερῶν πόλεων· ὥστε τούτου
γενομένου τήν τε ἐκ τῶν ἀμφισβητου-
μένων συμβαίνουσαν ταραχὴν κατὰ
τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας διαλυ-
θῆναι· καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς οὐ δεόντως γινο-
μένοις δοθῆναι διόρθωσιν· τήν τε περὶ θεὸν
εὐλάβειαν· καὶ τῇ τῶν δημοσίων λυσιτε-
λὲς ὑπάρξαι τὸ μέτριον· δηλαδὴ μηδὲ μιᾶς
πρὸ τῆς ἁγιωτάτης συνόδου καὶ τοῦ μέλ-
λοντος παρ' αὐτῇ κοινῇ ψήφῳ δίδοσθαι
ἐφ' ἁπάσης τύπου καινοτομίας ἰδίᾳ πα-
ραιτουμένων γινομένης· καὶ πεπείσμεθα ὡς
ἕκαστον τῶν θεοφιλεστάτων ἱερέων γινομέ-
νων ἐκκλησιαστικῶν τε καὶ οἰκουμενικῶν
πραγμάτων χάριν τὴν ἁγιωτάτην σύνοδον
τούτου ἡμῶν τῷ θεσπίσματι κατεπεί-
γεσθαι συνδραμεῖν σπουδαίως· τοῖς οὕτω
ἐμμελῶς καὶ εἰς θεὸν ἀρέσκειν φθάνουσι
τὰ δυνατὰ συμπραττόμενον· καὶ ἡμεῖς
δὲ τούτων πολλὴν ποιούμενοι φροντί-

ἀπολιμπανόμεθα οὐδὲ μὴ ἀφορητὰ ἀνε-
χόμεθα· οὐδὲ μίαν τὸ ἕξει προσθήκην οὕτω
πρὸς ἡμᾶς ἀπολογίαν· ὁ μὲν παραχθῆ-
ναι κατὰ τὸν προειρημένον καιρὸν εἰς
τὸν ἀφωρισμένον τόπον σπουδαίως πα-
ραιτούμενος. καὶ γὰρ ὁ κατ' οὐδὲν μηδεὶς ἱε-
ρατικὴν σύνοδον καὶ μὴ προθύμως
συντρέχων οὐκ ἀγαθὴν εἶναι δείκνυσι
συνείδησιν· ὁ θεός σε διαφυλάξαι πολ-
λοῖς χρόνοις πάτερ ὁσιώτατε καὶ εὐλαβέστατε:
ἐδόθη τῇ πρὸ δεκατριῶν καλανδῶν δε- κβ
κεμβρίων ἐν κωνσταντινουπόλει· ὑπάτων
δεσποτῶν ἡμῶν· θεοδοσίου τὸ τρισκαιδέ-
κατον καὶ οὐαλεντινιανοῦ τὸ τρίτον τῶν
αἰωνίων αὐγούστων· καὶ ἐμφανισθείσης περὶ
πάντα τὰ ὑπομνήματα πραχθέντα ἐν ἐ-
φέσῳ, παρ' αὐτοῖς καὶ οἰκουμενικῆς συ-
νόδου· ἕνεκεν τοῦ διαστεβοῦς μεθορίου:

Τοῖς μετὰ τὴν ὑπατείαν τῶν δεσποτῶν ἡμῶν
φλαβίου θεοδοσίου τὸ τρισκαιδέκατον
καὶ οὐαλεντινιανοῦ τὸ τρίτον τῶν αἰωνί-
ων αὐγούστων πρὸ δέκα καλανδῶν ἰουλίων
συνόδου κροτηθείσης ἐν τῇ ἐφεσίων μητρο-
πόλει ἐκ θεσπίσματος τῶν θεοσεβεστάτων
καὶ φιλοχρίστων βασιλέων· καὶ καθεσθέντων
ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῇ καλουμένῃ
μαρίᾳ· τῶν θεοφιλεστάτων καὶ θεοσεβεσ-
τάτων ἐπισκόπων· κυρίλλου ἀλεξανδρείας
διέποντος καὶ τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου
καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς ῥωμαί-

ἐκκλησίας κελεστίνου. καὶ ἰουβεναλίου
ἱεροσολύμων. καὶ μέμνονος τῆς ἐφεσίων
καὶ φλαβιανοῦ φιλίππων ἐπέχοντος καὶ
τὸν τόπον ῥούφου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπι
σκόπου θεσσαλονίκης. καὶ θεοδότου ἀγκύ
ρας γαλατίας πρώτης. καὶ ἀκακίου μελι
τηνῆς ἀρμενίας. καὶ ἰκονίου γορτύνης
τῆς κρήτης. δαλματίου κυζίκου. καὶ περι
γένους κορίνθου τῆς ἑλλάδος. καὶ κύρου
ἀφροδισιάδος τῆς καρίας. καὶ οὐαλεριανοῦ
ἰκονίου. καὶ ἑλλανίκου ῥόδου. καὶ δονά
του νικοπόλεως ἠπείρου παλαιᾶς. καὶ εὐχα
ρίου δυρραχίου ἠπείρου νέας. καὶ περρεβίου
φαρσάλου. καὶ εὐδοξίου χώματος τῆς λυ
κίας. καὶ σιλουανοῦ χαιρετάπων φρυγίας.
καὶ ἀμφιλοχίου σίδης τῆς παμφυλίας.
καὶ ἐπιφανίου κρατείας ὁνωριάδος. καὶ
γρηγορίου κερασοῦντος πόντου πολεμω
νιακοῦ. καὶ προθυμίου κομάνων. καὶ παλ
λαδίου ἀμασείας ἑλλησπόντου. καὶ σενε
κίωνος κοδρῶν. καὶ ἀκακίου ἀρκῆς. καὶ
δοιμασίου μαρωνείας τῆς θράκης. καὶ ἰωάννου
προικοννήσου. καὶ δανιήλου κολωνεί
ας τῆς καππαδοκίας. καὶ ῥωμανοῦ ῥα
φίας. καὶ παυλιανοῦ μαϊουμᾶ. καὶ παύ
λου ἀνθηδόνος. καὶ φιδοῦ ἰόππης. καὶ αἰανοῦ
συκαμαζόνος. καὶ θεοδώρου γαδάρων.
καὶ λητοΐου λιβιάδος. καὶ ἀπελλᾶ ἐλούσης.
καὶ θεοδώρου ἀριήλ. καὶ πέτρου παρεμβολῆς.
καὶ ἰωάννου αὐγουστοπόλεως. καὶ σαϊδᾶ φαίνους

καὶ ῥουφίνου γάβων. β
καὶ καλλικράτους ναυ
μου ὁπουντος. καὶ μι
θόλμεως κολωνείας. κ
λωνίας καὶ μελλιδ. καὶ θε
νης. καὶ ἀνδηρίου χερσονήσο
καὶ παύλου λάμπης. καὶ ζηνοβ
καὶ λουκιανοῦ τοπήρου θράκης. κα
σίου μαξιμιανουπόλεως. καὶ σεκουν
νοῦ λαμίας. καὶ διόνος θηβῶν θεσσα
καὶ θεοδώρου ἐχινέου. καὶ μαρτυρίου ἠλ
ρων. καὶ θωμᾶ δερβῆς. καὶ ἀθανασί
παροσσίθου. καὶ θεμιστίου ἰασοῦ. καὶ ἀφρ
νίτου ἡρακλείας. καὶ φιλήτου ἀμαζόνων
καὶ ἀπελλᾶ κιβύρρας. καὶ σπουδασίου
κεραμέων. καὶ ἀρχελάου μύνδου. καὶ
φημίου ἀτεπάσσων. καὶ προμαχίου ἀλίνδ
καὶ φιλίππου περγάμων τῆς ἀσίας. καὶ
μαξίμου κύμης. καὶ δωροθέου μυρρίνης
καὶ μαξίμου ἀσσοῦ. καὶ εὐπόρου ὑπαίπων
καὶ ἀλεξάνδρου ἀρκαδιουπόλεως. καὶ εὐτυχίου
θεοδοσιουπόλεως. καὶ ῥόδωνος παλαιᾶς
πόλεως. καὶ εὐτροπίου εὐάζων. καὶ ἀφοβίου
κολόης. καὶ νεστορίου σιῶν. καὶ ἡρακλεω
νος τράλλεων. καὶ θεοδότου νύσσης. καὶ θεο
δώρου ἀνινῶν. καὶ τιμοθέου βριούλων. καὶ θεο
δοσίου μασταύρων. καὶ τυχικοῦ ἐρυθρῶν.
καὶ εὐσεβίου κλαζομενῶν. καὶ εὐθαλίου
κολοφῶνος. καὶ μοδέστου ἀναιῶν. καὶ θεοδο
σίου πριήνης. καὶ εὐσεβίου μαγνησίας σι
πύλου.

φου τοῦ Κίτρου· καὶ ζη
…ηγίμου Κομφδοντίας· καὶ δα
…ι Καισαρίου χωρεπισκόπου·
…μου Ἀσπένδου τῆς Παμφυλίας·
…ου Συλαίου· καὶ Σόλωνος Καραλλ.
…ου Κοτέννων· καὶ Μισίου Κορυναμ.
…διαμοῦ Κορακησίου· καὶ Νεκταρίου Σινύων
…περωπίου Ἐτέννων· καὶ Τυριανοῦ Χύρβ.
…σεως ἀσπώνων τῆς Γαβάλ.· καὶ Φιλουμένου Κιμμ.
καὶ Στρατηγίου καὶ Εὐσεβίου τῆς Ἡρακλέας
τῆς Ὀμφριάδος· καὶ Περγαμίου Ἀδραανων
τῆς Ἑλεμοπόντου· καὶ Σιλουανοῦ Κερατάπ.
καὶ Ἑρμοτέμου Σεριμοκούρων· καὶ Διοπίου Πολε-
μαΐδος τῆς Πενταπόλ.· καὶ Δωσιθέου Πηλουσί.
καὶ Ἀμοτίου Περεβμούθιδος· καὶ Ἀδελφίου Ὀ-
νούφεως· καὶ Παύλου Φραγωνέως· καὶ Φοι-
βάμμωνος Κόπτου· καὶ Θεοπέμπτου Κα-
βάσου· καὶ Μακαρίου Μετήλεως· καὶ Ἀ-
δελφίου Σάεως· καὶ Μακεδονίου Ξόεως·
καὶ Μαρίνου Ἡλιουπόλ.· καὶ Ἡροδώρου
Λεοντ.· καὶ Μακαρίου Ἀντέου· καὶ Πανίσκου
Ἀφροδιτόπολ.· καὶ Πέτρου Ὀξυρύγχου· καὶ Στρα-
τηγίου Ἀθριβίδος· καὶ Ἀθανασίου Βουσίρ.
καὶ Σιλουανοῦ Κοπριθίδος· καὶ Ἰσαὰκ Ἡφαίστου
καὶ Ἀριστοβούλου Θμούεως· καὶ Θέωνος Σεβ-
θρροΐτου· καὶ Καλωποτίου Κασίου· καὶ Κύρου
Ἀλκων· καὶ Ποπλίου Οὐλίας· καὶ Σαμουὴλ
Διοσθέως· καὶ Ζηνοβίου Μαρκ.· καὶ Ζήνωνος
Τευχίρων· καὶ Δανιήλου Δαρνέως· καὶ Σω-
σιπάτρου Σεπτιμιακῆς· καὶ Δοσιθέου Μεγαλουπ.

καὶ Ἡρακλείδου Ἡρακλέους· καὶ Χελοσσορίου
Ἀφροδιτοπόλ.· καὶ Ἀνδρέου Ἑρμουπόλ.
καὶ Σαμίμου Π[…]· καὶ Ἀβραμίου Ὀφρακημ.
καὶ Ἱέρακος Ἀφναίου· καὶ Ἀλεξίου Σέλης·
καὶ Ἀλεξάνδρου Κλεοπάτριδος· καὶ Ἰσαὰκ
Ταύα· καὶ Ἀμμωνίου Νικ.· καὶ Ἡρακλείδου
Ἰβιώνεως· καὶ Ἰσαὰκ Ἑλεαρχίας· καὶ Ἡρα-
κλείδου Ταμιαθίδος· καὶ Θεωνᾶ Ψιγχοῦς·
καὶ Ἀμμωνίου Πανεφύσου καὶ […]ου Χα-
παμοῦ Καρθαγέννης:— Πέτρος πρεσβ.
Ἀλεξανδρείας καὶ πριμικήριος νοταρίων εἶ-
πε· Εἰ πρότερον τοῦ εὐλαβεστάτου Νεστο-
ρίου χειροτονηθέντος ἐπισκόπου τῆς ἁγίας
Κωνσταντινουπολιτῶν ἐκκλησίας· καί τι-
νων οὐ πολλῶν διαδραμουσῶν ἡμερῶν, παρε-
νεχθησαν ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως παρα-
[…] ἐξηγήσεις αὐτοῦ ἐκταράττουσαι τοὺς
ἀναγινώσκοντας· ὡς πολλὴν ἐκ τούτου
γενέσθαι ταῖς ἁγίαις ἐκκλησίαις τὸν θόρυβον.
τοῦτο μαθὼν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀλε-
ξανδρέων Κύριλλος ἔγραψε πρώτην καὶ
δευτέραν ἐπιστολὴν πρὸς τὴν εὐλάβειαν
αὐτοῦ συμβουλῆς καὶ παραινέσεως γεμούσας·
πρὸς ταύτας ἀντέγραψεν ἀναμείνων καὶ
ἐναντιούμενος τοῖς ἐπεσταλμένοις· καὶ πρὸς
τούτοις ἐπιμαθὼν ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος ἐπί-
σκοπος Κύριλλος ὅτι καὶ εἰς τὴν Ῥώμην ἀ-
πεστάλησαν παρ' αὐτοῦ ἐπιστολαὶ καὶ βι-
βλία τῶν ἐξηγήσεων αὐτοῦ· ἔγραψε καὶ αὐτὸς
πρὸς τὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον Ῥώμης

κελεστῖνον διὰ Ποσειδωνίου τοῦ διακόνου
ἐντειλάμενοι αὐτῷ ὅτι περ εἰ δέξοιτο ἀποδο-
θέντα αὐτῷ τὰ ὑπομνήματα τῶν ἐξηγήσεων αὐτοῦ
καὶ αἱ ἐπιστολαί, ἀπόδος καὶ τὰ παρ' ἐμοῦ
γράμματα· εἰ δὲ μή, ἀλλ' αὐτὰ ἐνταῦθα
μείνῃ ἀποδοθέντα· οὗτος δεξάμενος τὰς ἐπιστο-
λὰς αὐτοῦ καὶ τὰς ἐξηγήσεις ἀποδοθείσας,
ἐμφανῶς καὶ αὐτὰ ἀπέδωκε· καὶ γέγρα-
πται παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοσεβεστάτου
ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Κελεστίνου
τὰ εἰκότα τὸ τοσοῦτον φανερὸν περιέχοντα·
ἐπειδὴ οὖν ἐκκλησιαστικοῦ καὶ θεοφιλοῦς μετὰ
τῆς ἁγίας ἡμῶν συγκεκροτημένης συνόδου ἐν-
ταῦθα, ἀναδιδάσκομεν ἐμφανῶς ὅτι
δὴ τοῖς ἐπὶ τούτοις χάριν μετὰ χεῖρας ἔχο-
μεν πρὸς τὸ παριστάμενον τῆς ἡμῶν θεοσεβεί(ας)·
Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπε·
ἀναγινωσκέσθω τὸ θεοφιλὲς τῶν εὐσεβεστά-
των καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων γράμ-
μα τὸ πρὸς ἕκαστον τῶν μητροπολιτῶν γραφὲν
καὶ προλαμβανέσθω τῶν πραττομένων ὑπομνη-
μάτων ὑπομνημάτων· ὅπερ προκομισθὲν διὰ τοῦ
εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου Πέτρου Ἀλεξαν-
δρείας ἀνεγνώσθη οὕτως:- Αὐτοκράτο-
ρες Καίσαρες Θεοδόσιος καὶ Οὐαλεντινιανὸς
νικηταὶ τροπαιοῦχοι μέγιστοι ἀεισέβαστοι
Αὔγουστοι Κυρίλλῳ ἐπισκόπῳ:
Ἤδη τὴν ταύτης εἰς θεὸν εὐσεβείας ἠρτῆσθαι τῆς ἡμετέρας πο-
λιτείας κατάστασιν· καὶ τὰ λοιπὰ ὥσπερ προλαβόν-
(τες)· Φίρμος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας

εἶπεν· τούτου ἡμῖν μαρτυρηθέντος παρὰ τοῦ θεο-
φιλεστάτου καὶ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς
πόλεως Ἐφέσου Μέμνονος· πόσος ἡμερῶν ἀ-
ριθμὸς ἐξήκει μετὰ τὴν ἄφιξιν ἡμῶν: Μέ-
μνων ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Ἐφέσου εἶπε· ἀπὸ
τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας ἐν τῷ εὐσεβεῖ
καὶ θεοφιλεῖ γράμματι· παρῆλθον ἡμέραι
δεκαέξ: Κύριλλος Ἀλεξανδρείας
εἶπε· ἀρκούντως ἡ ἁγία καὶ μεγάλη αὕτη
σύνοδος διεκαρτέρησε μὲν ἐκδεχομένη τὴν
ἄφιξιν τῶν ἥξειν προσδοκηθέντων θεοφιλε-
στάτων ἐπισκόπων· ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ τῶν
ἐπισκόπων οἱ μὲν ἀρρωστίᾳ περιέπεσον
ἀπογεγόνασι δὲ καί τινες· καὶ ἔστι μάλα ὀχλου-
θὲν τοῖς καμοῦσιν ἤδη τοῖς τεθεσπισμένοις πρατ-
τεσθαι· καὶ τὰ περὶ τῆς πίστεως διαλαμβάνειν
ὠφέλει ἅπασαν τὴν οἰκουμένην, ἀναγνω-
σθήτω κατὰ τὸ ἑξῆς τὰ εἰς τὴν ὑπόθεσιν συν-
τείνοντα χαρτία· μάλιστα ὅτι καὶ ἐπιτε-
θέσπισμαι τῶν θεοφιλεστάτων καὶ φιλοχρί-
στων βασιλέων ὑπεμνήσθη ἡ σύνοδος
διὰ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτά-
του κόμητος τῶν καθωσιωμένων δομεστίκων
Κανδιδιανοῦ· τὸ προστάττον τὰ τῆς πίστε-
ως ἐρευνᾶσθαι· καὶ τυποῦσθαι δίχα πάσης ἀνα-
βολῆς· Θεόδοτος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας εἶ-
πεν· ἡ μὲν τῶν χαρτίων ἀνάγνωσις ἔσται
κατὰ τὸν δέοντα καιρὸν· νῦν μέντοι ἀκό-
λουθόν ἐστι τοῖς πραττομένοις συνεῖναι
τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Νεστόριον·

ὡς περὶ αὐτοῦ τῆς ἀσεβείας φῆμαι, ἐκκλησι-
γρόμενος καὶ συνιαμένοι· — Ἑρμογένης
ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀπεστάλημεν κατὰ τὴν
χθὲς ἡμέραν παρὰ τῆς ὑμετέρας θεο-
σεβείας ὑπομνῆσαι τὸν θεοσεβέστατον
Νεστόριον ὅτι ὀφείλει συνεδρεῦσαι ἐν τῇ
συνόδῳ. καὶ οὐκ ἠγνόησε τὴν ἡμετέραν τῆς
ἀξίας ταύτης συνόδου. σκοπῶ τέως· καὶ
εἰ δεήσει με ἐλθεῖν ἔρχομαι: Ἀθανά-
σιος ἐπίσκοπος Παραλίας εἶπεν· ἀπ-
εστάλημεν παρὰ τῆς ὑμετέρας θεοσεβείας
πρὸς τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Νεσ-
τόριον κατὰ τὴν χθὲς ἡμέραν ὥστε ὑπο-
μνῆσαι αὐτὸν συνεδρεῦσαι αὐτὸν εἰς
ἁγίαν ταύτην σύνοδον. παρεγενόμεθα δὲ
πρὸς αὐτὸν ὑπομιμνήσκοντες αὐτὸν
περὶ τούτου. ὁ δὲ διεκελεύσατο λέγων
ὅτι σκοπῶ· καὶ εἰ δεήσει με ἐλθεῖν ἔρχομαι:
Πέτρος ἐπίσκοπος Παρεμβολῶν εἶπεν· ἀπεστά-
λημεν παρὰ τῆς ὑμετέρας θεοσεβείας
πρὸς τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Νεστόριον
ὑπομνῆσαι αὐτὸν ὅτι κατὰ τὴν σήμερον ἡ-
μέραν συνεδρεύει ἡ ἁγία σύνοδος. καὶ ἀ-
πεκρίνατο λέγων· ὅτι σκοπῶ· καὶ ἐὰν δεή-
σῃ με ἐλθεῖν ἔρχομαι: ὑπεμνήσθησαν δὲ
καὶ οἱ ὄντες ἐκεῖ ἀγαπητοὶ καὶ θεοσεβέστατοι
ἐπίσκοποι οἱ τῆς μερίδος πρὸς αὐτὸν ἦσαν·
καὶ εἶπον αὐτοί· σκοποῦμεν καὶ ἐὰν δο-
κιμάσωμεν, αὔριον ἐρχόμεθα:-
Παῦλος ἐπίσκοπος Λάμπης εἶπε· τῆς ἁγίας ὑμῶν

καὶ μακαρίας συνόδου ἐπιτρεψάσης
γενέσθαι ἡμᾶς πρὸς τὸν εὐλαβέστατον
Νεστόριον· καὶ ὑπομνῆσαι τοῦτον ὥστε
κατὰ τὴν σήμερον ἡμέραν παραγενέσθαι
ἐπὶ τῆς ἁγίας ὑμῶν καὶ μακαρίας συνό-
δου· παραγενόμενος κἀγὼ μετὰ τῶν ἀ-
δελφῶν τῶν ἤδη καταθεμένων, ὑπε-
μνήσαμεν αὐτὸν ὥστε κατὰ τὴν σήμερον ἡ-
μέραν παραγενέσθαι ἐπὶ τῆς ἁγίας ὑμῶν καὶ
μακαρίας συνόδου καὶ συνεδρεῦσαι. ὁ δὲ
διέφη· εἰ δοκιμάσω, φησί, τότε ἥκω καὶ τὰ
παραιτοῦμαι. οὐ μόνον δὲ αὐτὸν ὑπεμνή-
σαμεν, ἀλλὰ καὶ τινας οὓς εὕρομεν με-
τὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τυγχά-
νοντας· ἦσαν δὲ μετ' αὐτοῦ μέρος πε-
[illegible] ἐπίσκοποι:- Φλαυιανὸς
ἐπίσκοπος Φιλίππων εἶπεν· β' ἀναμνήσαντες τὸν
τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον ὑπομνη-
σθῆναι καὶ αὖθις ὥστε παραγενέσθαι αὐτὸν
καὶ συνεδρεῦσαι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. καὶ ἀπε-
στάλησαν παρὰ τῆς συνόδου Θεόδουλος ἐπίσκοπος
Ἐλούσης Παλαιστίνης· Ἀνδήριος ἐπίσκοπος
Χερρονήσου Κρήτης· Θεόπεμπτος ἐπίσκοπος
Καβάσων Αἰγύπτου. καὶ Ἐπαφρόδιτος ἀνα-
γνώστης καὶ νοτάριος τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου
Ἑλλανίκου τῆς Ῥοδίων πόλεως· ἐπιφερό-
μενοι παραγγελτικὸν τῆς ἁγίας συ-
νόδου, πρὸς αὐτὸν τὸν εὐλαβέστατον ἐπί-
σκοπον Νεστόριον, περιέχον οὕτως. ἐ-
πειδὴ ὑπομνησθεῖσαν τὴν σὴν θεοσεβει-

ἐς ἡμέραν διὰ τῶν εὐλαβεστάτων καὶ θεο-
σεβεστάτων ἐπισκόπων· ἔφθασε συνδραμεῖν
εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον τὴν σήμερον συνελθοῦσαν
μεθ' ἡμέραν ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ μὴ
ἀπολειφθῆναι ταύτης. Ἐπειδὴ δὲ ὡς ἀχθείσ-
της ἁγίας συνόδου ἀπελείφθη ἡ σὴ ὁσιότης, δι' ἡμῶν
πάλιν διὰ τοῦ θεοπροβλήτου καὶ ὑποδιακόνου καὶ δι-
δούλου τῶν εὐλαβεστάτων καὶ θεοσεβεστάτων
ἐπισκόπων· καὶ Ἐπαφροδίτου ὑπομνηματογράφου
καὶ νοταρίου τῆς Ῥοδίων πόλεως, παρα-
καλοῦμέν σε παραγενέσθαι καὶ μὴ ἀπολει-
φθῆναι τῶν πραττομένων· τῶν μάλιστα τῶν
εὐλαβεστάτων καὶ θεοσεβεστάτων καὶ
προστάξαι πάντα παρακαλούντων ἡμᾶς
τὴν περὶ τῆς πίστεως βεβαίωσιν ποιήσασθαι. καὶ
ἐπανελθόντων αὐτῶν Πέτρος πρεσβύτερος
Ἀλεξανδρείας καὶ πριμικήριος νοταρίων
εἶπε· ἐπειδὴ παραγενόμενοι οἱ ἀπὸ τῆς
συνόδου ἀποσταλέντες εὐλαβέστατοι καὶ
θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, ἀξιοῦμεν αὐ-
τοὺς καταθέσθαι ποίαν ἀπόκρισιν εἰλήφα-
σιν. Θεόπεμπτος ἐπίσκοπος Καβάσων εἶπεν·
ἀποσταλέντες παρὰ τῆς ἁγίας ταύτης καὶ μεγάλης
συνόδου πρὸς τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον
Νεστόριον· ἐγενόμεθα ἐν τῇ τούτου οἰκίᾳ
καὶ θεωρήσαντες πλῆθος στρατιωτῶν μετὰ
ῥοπάλων, παρεκαλέσαμεν μηνυθῆ-
ναι. οὗτοι δὲ παρεκάλεσαν ἡμᾶς λέγον-
τες ἰδιάζει καὶ ἀναπαύεται. καὶ ἐκελεύσθη-
μεν μηδενὶ συγχωρηθῆναι εἰσελθεῖν καὶ συν-

τυχεῖν αὐτῷ. ἡμῶν δὲ λεγόντων ὅτι ἀδύνατον
ἐστὶν ἡμᾶς ἀποστῆναι, εἰ μὴ ἀπόκρισιν δε-
ξόμεθα· ἀπέστειλε γὰρ πρὸς αὐτὸν τὸ γράμμα
τρίτον ἡ ἁγία σύνοδος παρακαλοῦσα
ὥστε ἅμα αὐτοῖς συνεδρεῦσαι· ἐξελθόν-
τες οἱ κληρικοὶ αὐτοῦ, τὰ αὐτὰ τοῖς στρα-
τιώταις ἡμῖν ἀπεκρίναντο. ὡς δὲ ἐπιμένο-
μεν ζητοῦντες ἀπόκρισιν δέξασθαι, ἐ-
ξελθὼν ὁ καθωσιωμένος τριβοῦνος Φλω-
ρέντιος, ὁ συνὼν Κανδιδιανῷ τῷ μεγαλοπρε-
πεστάτῳ καὶ ἐνδοξοτάτῳ κόμητι τῶν καθω-
σιωμένων δομεστίκων· παρεσκεύασεν
ἡμᾶς μεῖναι ὡς μέλλοντας ἡμῖν ἀπόκρισιν
φέρειν· καὶ δὴ ἐδεξάμεθα. ὕστερον ἐξελ-
θὼν μετὰ κληρικῶν αὐτοῦ ἔφησε πρὸς
ἡμᾶς· ἐγὼ μὲν ἴδια αὐτὸν οὐ δεδύνημαι·
ἐδήλωσε δὲ ὥστε εἰπεῖν τῇ θεοσεβείᾳ ὑμῶν·
ὅτι μετὰ τὸ συνελθεῖν πάντας τοὺς ἐπισκόπους
συντυγχάνομεν ἐν αὐτοῖς. ἡμεῖς δὲ διαμαρ-
τυράμενοι καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς παρόντας
ἅπαντας στρατιώτας, καὶ τοὺς κληρικοὺς
αὐτοῦ, ἀνεχωρήσαμεν. Θεόδουλος ἐπίσκοπος
Ἐλούσης εἶπεν· κἀγὼ τὰ αὐτὰ ἤκου-
σα· καὶ τὰ αὐτὰ κατατίθεμαι. Ἀνδρέας
ἐπίσκοπος Χερρονήσου Κρήτης εἶπε· καὶ αὐ-
τὸς κατὰ τὸν ὅρον τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου
παραγενόμενος ἐκεῖ, τὰ αὐτὰ εἶδον καὶ ἤ-
κουσα· ὥσπερ ἀπαραμείπτως κατέθεντο
οἱ μετ' ἐμοῦ θεοσεβέστατοι ἐπίσκοποι. Φλαυια-
νὸς ἐπίσκοπος Φιλίππων εἶπε· ἐπειδὴ οὖν

προσήκει παραλιπεῖν τὴν κανονικήν τε καὶ
ἀκολουθίαν ἐκκλησιαστικήν· φανεροῦ
τυγχάνοντος ὅτι κατὰ τὴν χθές τε καὶ σήμε-
ρον δεύτερον ὑπομνησθεὶς ὁ θεοφιλέστατος
Νεστόριος καὶ οὐκ ἀπήντησε, καὶ τρίτον πάλιν
παραγγελτικῷ ὑπομνησθήσεται· διὰ
καὶ μόνον τῶν δηλαδὴ Ἀνυσίου ἐπισκόπου Θηβῶν
τῆς Ἑλλάδος· καὶ Δόμνου ἐπισκόπου τῆς
αὐτῆς Ἑλλάδος· καὶ Ἰωάννου ἐπισκόπου Ἡφαιστοῦ
τῆς Αὐγουσταμνικῆς· καὶ Δανιὴλ ἐπισκόπου
Δαρνέως τῆς Λιβύης τῶν θεοφιλεστάτων
συλλειτουργῶν· καὶ ἐκ τρίτου ὑπομιμνη-
σκόντων αὐτὸν καὶ ἀπαντῆσαι μετὰ Ἀνυ-
σίου τοῦ νοταρίου καὶ ἀναγνώστου· Φίρμου
ἐπισκόπου Καππαδοκίας ἐπιφερομένων
παραγγελτικὸν περιέχον οὕτως· τρί-
τῃ ταύτῃ κλήσει τὴν εὐλάβειάν σου συγκα-
λῶν ἡ ἁγιωτάτη σύνοδος· τοῖς τε κανόσιν ὑπο-
τατ(τ)ομένη, καὶ μέλλουσα δοῦναι τὴν ἀρχὴν
καὶ μακροθυμίαν· καταξίωσον καὶ νῦν
γοῦν ἀπαντήσας ἀπολογήσασθαι περὶ ὧν
φασί σε εἰρηκέναι ἐπ' ἐκκλησίας αἱρετικῶν
δογμάτων ἐπὶ τοῦ κοινοῦ τῆς ἐκκλησίας·
εἰδὼς ὅτι εἰ μὴ ἀπαντήσῃς σύ, φησὶ πρὸς
τὰ ἐγγράφως καὶ ἀγράφως κατὰ σοῦ λε-
γόμενα, ἀνάγκην ἕξει ἡ ἁγιωτάτη σύνοδος
τὰ ἀκόλουθα τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων κανόσι
θείοις ὁρίσαι· ὧν ἐπανελθόντων τῶν ἐπι-
[illegible] Ἀλεξανδρείας καὶ πε-
[illegible] εἶπε· ἐπειδὴ καὶ νῦν

ἐπανῆλθον οἱ ἀποσταλέντες εὐλαβέστατοι
ἐπίσκοποι· ἀξιοῦμεν αὐτοὺς καταθέσθαι
ποίας ἀποκρίσεως ἔτυχον· Ἰωάννης ἐπίσκοπος
Ἡφαιστοῦ εἶπεν· ἀποσταλέντες παρὰ τῆς
ἁγίας ταύτης καὶ θεοφιλοῦς συνόδου ὥσ-
τε διὰ τοῦ παραγγελτικοῦ τοῦ τρίτου
ὑπομνῆσαι τὸν θεοσεβέστατον Νεστόρι-
ον συνδραμεῖν ἡμῖν γοῦν εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον
πρὸς τὸ παρὸν αὐτοῦ τῆς θεοσεβείας,
τοῖς περὶ τῆς πίστεως κατεξετασθῆναι λόγοις
ἀκολούθως τοῖς προστεταγμένοις ἡμῖν
παρὰ τῆς ὑμετέρας θεοσεβείας, ἀφικόμεθα
εἰς τὸ τούτου καταγώγιον· καὶ ἐν τοῖς προ-
θύροις γενόμενοι, εὕρομεν πλῆθος στρατιωτῶν
μετὰ ῥοπάλων ἱστάμενον ἐν αὐτοῖς τοῖς
προθύροις αὐτοῦ, ὥσπερ καὶ ἔσωθεν· ὡς
δὲ ἐπιτρέψαι ἡμᾶς εἰς τὸν πυλῶνα γενέσθαι
τῆς οἰκίας ἔνθα διάγει ὁ αὐτὸς θεοσεβέστατος
Νεστόριος· ἠξιοῦμεν αὐτοὺς ἡμᾶς καταμη-
νῦσαι ἀποσταλέντας παρὰ τῆς ἁγίας συ-
νόδου μετὰ παραγγελτικοῦ τρίτου
τοῦ ὁρᾶσαι αὐτὸν καὶ μετὰ πάσης προ-
θυμίας καλοῦντας εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον· καὶ
πολὺ διετελέσαμεν, οὐδὲ παρὰ τὴν ὁσίαν
ἔσω φάναι ἐπιτρεπόμενοι παρὰ τῶν στρα-
τιωτῶν ὠθούντων θρασέως καὶ ἀποπεμπο-
μένων ἡμᾶς τῶν τόπων· καὶ μηδὲ μίαν
ἡμῖν ἀπόκρισιν φιλάνθρωπον παρεχόντων·
ὡς δὲ ἐπὶ πολὺ ἐπεμένομεν παρακα-
λοῦντες καὶ λέγοντες ὅτι [illegible]

ἐπίσκοποι τὸν ἀριθμὸν οὐχ ὑμεῖς ἐμὲ
καὶ ἀπεσταλμένοι· οὐχ ὥστε ἐφ' ὑμῖν μεριστόν
τι πρᾶξαι τῶν μελλόντων προσηκόντων· ἀλλ' ὥσ-
τε πάσης ἀκολουθίας καὶ μετὰ πάσης ...
σαι εἰς τὴν ἁγίαν ταύτην ἐκκλησίαν παρα-
γενέσθαι· καὶ συνεδρεῦσαι τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνό-
δῳ· τελευταῖον οἱ στρατιῶται ἀπέπεμψαν
φάσκοντες μηδεμίαν ἀνάγκην ἡμᾶς ἀπο-
κρίσιν λαμβάνειν καὶ μὴ ἔχειν ἑτέρως
ἐκαθεζόμεθα ἐν τοῖς προθύροις τῆς οἰ-
κίας. προσέθηκαν δὲ καὶ τοῦτο φάσκον-
τες διὰ τοῦτο ἵστασθαι ἐν τοῖς προθύροις
ὥστε μὴ ἐπιτρέψαι μηδενὶ τῶν ἀπὸ τῆς
συνόδου εἰσελθεῖν· ταύτας εἰληφότες
παρ' αὐτοῦ τὰς ἐντολάς. Ἀρίστωνος ἐπί-
σκοπος ... εἶπεν· ἅπερ κατέθεντο οἱ
ἁγιώτατοι ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοὶ
ἡμῶν ἀληθῆ. ἐπεὶ περιπεσόντων ἡμῶν
ἐν τοῖς προθύροις τοῦ εὐλαβεστάτου Νε-
στορίου, ταῦτα εἴδομεν καὶ ἠκούσαμεν.
Δόμνος ἐπίσκοπος ὁ ... τῆς ἐπαρχίας
εἶπεν· ἅπερ κατέθεντο οἱ ἁγιώτατοι καὶ
θεοφιλέστατοι ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουρ-
γοὶ ἡμῶν καὶ κύριοι, ταῦτα κἀγὼ εἶδον καὶ
ἤκουσα. Δαμιανὸς ἐπίσκοπος Δαρμε... εἶπεν·
ἅπερ κατέθεντο οἱ θεοσεβέστατοι ἐπίσκοποι,
ταῦτα ἤκουσα καὶ ἀληθῆ εἰσιν. Ἰουβε-
κζ ναλίος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν·
ῑ ἐπειδὴ ... θεσμῶν ἀκολουθίας κεκλημένος
τὴν τρίτην κλῆσιν εἰς ἀπολογίαν τῶν

κδ

καλουμένους παρ' ἡμῶν ἀνεκαλοῦντο· ἕ-
τοιμοι ἦμεν ἐκ περιττοῦ καὶ τετάρτην τὴν
παραγγελίαν ποιῆσαι διὰ τῶν θεοφιλεστάτων
ἐπισκόπων, παρακαλέσαι τὸν εὐλαβέ-
στατον Νεστόριον. ἐπειδὴ δὲ στίφη στρα-
τιωτῶν περιστήσας τῇ ἰδίᾳ οἰκίᾳ ...
ὡς οἱ παραγενόμενοι θεοσεβέστατοι ἐπί-
σκοποι κατέθεντο, οὐ συγχωρεῖ προσιέναι
διαλεχθησομένους καθὼς συνειδότι τὴν εἰς τὴν
ἁγίαν σύνοδον ἄφιξιν παραιτούμενος· ὅθεν
προαγέσθω τὰ ἑξῆς κατὰ τὴν τῶν κανό-
νων τάξιν καὶ ὅσα συντελεῖ εἰς σύστασιν
τῆς ὀρθῆς ἡμῶν καὶ εὐσεβοῦς πίστεως.
ἀναγινωσκέσθω δὲ ἐν πρώτοις ἡ ἐκτε-
θεῖσα πίστις παρὰ τῶν συνελθόντων τῶν
ἐν τῇ Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων καὶ ἐπι-
σκόπων τῶν τριακοσίων δεκαοκτώ,
ὥστε ταύτῃ τῇ ἐκτεθείσῃ παραβαλλομέ-
νων τῶν τῆς πίστεως λόγων, τοὺς μὲν συμφω-
νοῦντας βεβαιωθῆναι, τοὺς δὲ διαφω-
νοῦντας ἐκβληθῆναι. Καὶ ἀνεγνώσθη τὸ
σύμβολον· ἡ ἐν Νικαίᾳ ἁγία σύνοδος πί-
στιν ἐξέθετο ταύτην· Πιστεύομεν εἰς ἕνα
θεὸν πατέρα παντοκράτορα, πάντων ὁρα-
τῶν τε καὶ ἀοράτων ποιητήν· καὶ εἰς ἕνα
κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν γεννηθέντα ἐκ τοῦ πατρὸς μονογενῆ,
τουτέστιν ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ θεοῦ· θεὸν ἐκ θεοῦ·
φῶς ἐκ φωτός· θεὸν ἀληθινὸν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ·
γεννηθέντα οὐ ποιηθέντα· ὁμοούσιον τῷ
πατρί· δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο τά τε ἐν τῷ οὐρανῷ

καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ· τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους
καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα
καὶ σαρκωθέντα· ἐνανθρωπήσαντα· πα-
θόντα καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ· ἀνελ-
θόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς· ἐρχόμενον κρῖ-
ναι ζῶντας καὶ νεκρούς. καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον. τοὺς δὲ λέγοντας ἦν ποτε ὅτε οὐ-
κ ἦν· καὶ πρὶν γεννηθῆναι οὐκ ἦν· καὶ ὅτι
ἐξ οὐκ ὄντων ἐγένετο· ἢ ἐξ ἑτέρας ὑποστάσεως
ἢ οὐσίας φάσκοντας εἶναι· ἢ τρεπτὸν ἢ ἀλ-
λοιωτὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ· τούτους ἀναθε-
ματίζει ἡ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκ-
κλησία. οὗ ἀναγνωσθέντος πέτρος πρε-
σβύτερος ἀλεξανδρείας καὶ πριμικήριος νοταρίων
εἶπεν· ἔχομεν μετὰ χεῖρας τοῦ ἁγιωτά-
του καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου
κυρίλλου ἐπιστολὴν γραφεῖσαν πρὸς τὸν
εὐλαβέστατον νεστόριον· συμβουλῆς καὶ
παραινέσεως γέμουσαν ὡς οὐκ ὀρθὰ φρο-
νοῦντος αὐτοῦ· ἣν εἰ κελεύσειεν ἡ ὑμῶν ὁ-
σιότης· ἀναγνώσομαι. ἀκάκιος ἐπί-
σκοπος μελιτινῆς εἶπεν· ἐπειδὴ ὁ εὐλα-
βέστατος πρεσβύτερος ὁ τὴν ἀρχὴν τῆς διηγήσε-
ως ποιησάμενος ἔφησεν ἐπεστάλθαι παρὰ
τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπι-
σκόπου κυρίλλου πρὸς τὸν εὐλαβέστα-
τον νεστόριον ὀρθῆς διδασκαλίας ἐχό-
μενον, ἀκόλουθον καὶ ταύτην ἀναγνωσθῆ-
ναι. καὶ ἀνεγνώσθη καὶ κεῖται ἐν τοῖς
προλαβοῦσι· καθὼς περιέχει ἡ ἀρχὴ

τῆς ἐπιστολῆς· καταφλυαροῦσι μὲν ὡς μαν-
θάνω τινὲς· καὶ τὰ ἑξῆς· καὶ μετὰ τὸ ἀ-
ναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν, κύριλλος ἀρχιεπίσκοπος ἀλε-
ξανδρείας εἶπεν· ἐπήκουσεν ἡ ἁγία καὶ
μεγάλη αὕτη σύνοδος ὧν ἐπέστειλα τῷ εὐ-
λαβεστάτῳ νεστορίῳ· συνηγορῶν τῇ ὀρθῇ
πίστει· διατείνομαι δὲ ὅτι κατ' οὐδὲν ἀπε-
σχοινισμένως ἀξιοῦμαι τὸν ὀρθὸν τῆς
πίστεως λόγον· ἤγουν παραβεβηκὼς τὸ
ἐκτεθὲν παρὰ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνό-
δου τῆς κατὰ καιροὺς ἐν τῇ νικαέων συνα-
χθείσης σύμβολον· καὶ παρακαλῶ τὴν
ὑμετέραν ὁσιότητα εἰπεῖν πότερον ὀρθῶς
ὀρθῶς καὶ ἀνεπιλήπτως καὶ συμφώνως
τῇ ἁγίᾳ ἐκείνῃ συνόδῳ ταῦτα τοιαῦτα γέγραφα,
ἢ μή. ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος ἱεροσολύ-
μων εἶπεν· ἀναγνωσθείσης τῆς ἐκτεθείσης
ἁγίας πίστεως τῆς ἐν νικαίᾳ· καὶ τῆς ἐπι-
στολῆς τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιε-
πισκόπου κυρίλλου· καὶ ταῖς παρὰ τῆς
ἁγίας συνόδου ἐκτεθεῖσι σύμφωνα ηὕ-
ρηνται· καὶ τούτοις τοῖς ἁγίοις δόγμα-
σι συντίθεμαι καὶ συναινῶ. φίρμος ἐπίσκοπος
καισαρείας καππαδοκίας εἶπε· τὰ ἐν
συντόμῳ καὶ ἐν κεφαλαίοις εἰρημένα παρὰ
τῆς ἁγίας συνόδου τῆς ἐν νικαίᾳ, ἐξηγήσα-
το μὲν ἡ σὴ θεοσέβεια λεπτῶς καὶ περὶ τούτου σα-
φεστέραν ἡμῖν καὶ ἐναργεστέραν τὴν κατά-
ληψιν τῆς ἐκτεθείσης πίστεως ἐποιήσατο· ὥσ-
τε μηδὲν εἶναι ἐν τοῖς λεγομένοις ἀμφίβολον.

πάντων ἀλλήλοις συμφωνούντων. καὶ τὴν
πίστεως σημαινουμένων· τούτων μὲν οὖν ἀκριβῶς
ἐχόντων· καὶ ἀπαράτρεπτος. καὶ οὐδὲ
μίαν μείωσιν ἢ περισσὸν ἐπιφερομένων· κἀγὼ
συντίθεμαι τὴν αὐτὴν δόξαν παρὰ τῶν ἁγίων
ἐπισκόπων τῶν ἐμῶν πατέρων δοξάζων ἅμα μέρος.
μένων ὁμοίως ἐπισκόπων τῶν ἐφεσίων μετὰ πατέρων εἰπεῖν
τῇ πίστει τῇ ἐκτεθείσῃ παρὰ τῶν ἁγίων
πατέρων τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ τῶν ἐν
νικαίᾳ συνελθόντων σύμφωνα καὶ ἡ ἐπιστολὴ
ἡ ἀναγνωσθεῖσα τοῦ ἁγίου καὶ θεοσεβεστάτου
πατρὸς κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου περιέχει·
οἷς καὶ συντιθέμεθα καὶ συναινοῦμεν. μη
δὲ ἐλλιπὲς εὑρίσκομεν ταύτην δὲ διαφω
νοῦν. θεόδοτος ἐπίσκοπος ἀγκύρας εἶπε·
θαυμαστὴν οὖσαν καὶ δεσποτικὴν καὶ ὀρ
θὴν τὴν ἔκθεσιν τῆς ἁγίας πίστεως γεγε
νημένην ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν
νικαίᾳ συνειλεγμένων ἔδειξε σα
φέστερον καὶ φανερώτερον ἡ ἐπιστολὴ τοῦ
θεοφιλεστάτου καὶ θεοσεβεστάτου πατρὸς καὶ
ἐπισκόπου κυρίλλου. κατ' οὐδὲν διαφω
νοῦσα, πρὸς τὴν ἔκθεσιν τῆς πίστεως ἐκεί
νης. τὰ συντομώτερον εἰρημένα, πλατύ
τερον ἐκθεμένη. ὅθεν τὴν συμφωνίαν ἐπι
γνόντες τῆς τε ἐπιστολῆς καὶ τῆς πίστεως τῶν
ἁγίων πατέρων συντιθέμεθα καὶ συναινοῦ
μεν ὥσπερ ἐκείνοις, οὕτω καὶ τῷ περιέχον
τι δι' ἐπιστολῆς ταῦτ' ἐκείνων γνωρίσαντι· καὶ
ταῦτα πιστεύομεν ἅπερ οἱ πατέρες ἐξέθεντο

καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ μνημονευθέντος ἁγιωτάτου
ἐπισκόπου κυρίλλου σαφῶς διηγήσατο.
φλαβιανὸς ἐπίσκοπος φιλίππων εἶπε· ἀνα
γνωσθείσης ἡμῖν τῆς πίστεως τῆς ἐν νικαίᾳ ἐκ
τεθείσης παρὰ τῶν ἀθροισθέντων ἐν ἐκείνῃ
τῇ πόλει ἁγίων πατέρων τῶν τιη. ἀνα
γνωσθείσης τε καὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτάτου
πατρὸς καὶ ἐπισκόπου κυρίλλου τῆς γρα
φείσης πρὸς τὸν εὐλαβέστατον νεστόριον
περὶ τῆς πίστεως, εὕρομεν συνᾴδουσαν αὐ
τῷ σαφῶς καὶ διαρρήδην τῇ ἐν νικαίᾳ
ἐκτεθείσῃ πίστει. καὶ πολὺ φῶς παρα
σχοῦσαν εἰς κατάληψιν τῆς ἐννοίας τῶν
εἰρημένων. ὅθεν σύμψηφος καὶ αὐτὸς τῇ ἐ
πιστολῇ τῇ γραφείσῃ παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου
καὶ θεοφιλεστάτου πατρὸς καὶ συλλειτουρ
γοῦ κυρίλλου. κατ' οὐδὲν ἄλλον τρόπον ἀ
πᾳδούσῃ τῆς ὀρθῆς πίστεως, ἀλλὰ συμφώ
νως τῷ ἀποστολικῷ κηρύγματι. καὶ
τῇ ἐκτεθείσῃ ἐν νικαίᾳ παρὰ τῶν ἁγίων
πατέρων τῶν ὀρθοδόξων πίστει. συναινῶ
δὲ τούτοις διαμενοῦμαι καὶ ἀξιῶ τα
πεινὸς ὑποφόρος τῆς θεσσαλονικέων μητροπόλε
ως. ταῦτα γάρ μοι παραγενομένῳ εἰς ταύτην
τὴν μεγάλην καὶ ἁγίαν σύνοδον δέδοκ
τας ἐν τῷ λαῷ διαφωνίας αὐτοῦ πα
στῆσαι μὲν τὴν ἐνθάδε ἄφιξιν. καὶ τ
τὰ δὲ πείθομαι τοῖς τοῦ ἰλλυρικοῦ
αὐτὰ μοι φρονεῖν· καὶ μηδὲν αὐ
περὶ τῶν ἀναγνωσθέντων. ἀκάκ

μελίτην εἶπε· ὡς ἁρμόζουσαν τῇ εὐσεβείᾳ καὶ συμφω-
νίας καὶ τῆς πρὸς τοὺς πατέρας τοὺς τῇ
τοῖς ἐν νικαίᾳ ὡς ἑπομένην τὴν ἐπι-
στολὴν τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου
ἐπισκόπου κυρίλλου ὁρῶν, ἀποδέχομαι
ταύτην ἐν ἐμοί· ὡς τὰ αὐτὰ φρονεῖν ὁμο-
λογῶ· ἅμα ὡς καὶ ὁ ἐξ ἀρχῆς τῇ ἐκκλησίᾳ
καὶ τὰ αὐτὰ ἔχειν φρόνημα· ὡς ἀπὸ τῶν
ὑπομνημάτων τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ἀπὸ τῶν
ἁγίων γραφῶν καὶ ἀπὸ τῶν παραδόσεων
τῆς πίστεως ἐπίσταμαι. ἰκόνιος ἐπίσκοπος
πόλεως γορτύνης μητροπόλεως εἶπε· ἡ πίστις ὡς
ἡ ἔκθεσις τῶν ἁγιωτάτων πατέρων τῶν ἐν
νικαίᾳ συνελθόντων ἁρμοσθεῖσα καὶ τῇ
ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου πατρὸς καὶ ἐπισκόπου
κυρίλλου· ἐπιγνοὺς σύμφωνον οὖσαν ἡ ἰδί-
μαις ταύτην τὴν ἔκθεσιν, συντίθεμαι καὶ
συναινῶ· ὡσαύτως ἐκείνοις δοξάζω
εἰς ὄνομα πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος·
τοῖς δὲ μὴ οὕτως φρονοῦσιν, εἰ κ(αὶ) ἀναθ(έμα),
οἷα τὴν ἁγίαν σύνοδον· ἐλλάμπικ(ος) ἐπί-
σκοπος μητροπόλεως ῥόδου εἶπε· τῇ ἐκθέσει
τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τῆς ἐν νικαίᾳ ἁγίας
κολουθῶ καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου
καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου κυρίλλου
συμφωνούσῃ· καὶ ταύτην φυλάττω
τὴν πίστιν τὴν ἀληθινὴν καὶ ὀρθόδοξον·
καὶ τοῖς ἐναντία ταύτῃ φρονοῦσι καὶ ὁ θεὸς
ἀντιτάσσεται· καὶ ἀναθεματίζω
πιστεύων θεὸν εἶναι τὸν ἐκ παρθένου

μαρίαν. παρμαδι ἐπίσκοπος ἀμασ(είας)
εἶπεν· ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιω-
τάτου καὶ θεοφιλεστάτου πατρὸς ἡμῶν κυ-
ρίλλου, συμφωνοῦσα διὰ πάντων τυγχά-
νει τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν ἁγίων
πατέρων τῶν συνειλεγμένων ἐν νικαίᾳ καθὼς
ὀρθῶς τοίνυν αὐτὴν ἔχουσαν· καὶ ὅπερ
ἴσμεν τῇ ἐκτεθείσῃ τῶν ἁγίων πατέρων, ἅμα
καὶ συντίθεμαι αὐτῇ ὡς ὁμοίως δοξάζω
αὐτῷ τε καὶ τοῖς ἁγίοις πατράσι τοῖς
ὅπερ ἔφημεν ἐν νικαίᾳ πόλει συνειλεγμένοις:
Κύρος ἐπίσκοπος τῆς πόλεως ἀφροδισιάδος
ἐπαρχίας Καρίας εἶπε· σύμφωνον καὶ ὁ-
μόδοξον τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ
τῶν ἁγιωτάτων πατέρων τῶν συναχθέντων
κατὰ τὴν νικαέων πόλιν· καὶ τὴν ἐπιστολὴν
τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου κυρίλλου
τὴν γραφεῖσαν τῷ εὐλαβεστάτῳ νεστορίῳ
θεασάμενος, τὰ αὐτὰ τοῖς προλαβοῦσι πα-
τράσι καὶ αὐτὸς τίθεμαι. περιγένης ἐπίσκοπος
κορίνθου εἶπε· τὰ αὐτὰ φρονεῖν ἔχω ὡς
ἐπὶ τῆς νικαίας ἐκτεθείσης πίστεως, παρὰ
τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου
ἡμῶν κυρίλλου· καθάπερ καὶ ἡ παρὰ
τῶν ἁγιωτάτων καὶ ὁσιωτάτων πατέρων
τεθεῖσα εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον, τὴν ἐν
νικαίᾳ· ἀναμφισβήτως οὖν φυλ-
δέχομαι τοὺς παραδοθέντας θεσ-
καὶ ἀχειρωτοὺς σωζομένους
ἀμφιλόχιος ἐπίσκοπος σίδης εἶπε

ἐπιστολῇ τοῦ τε ὁσίου τε θεοφιλεστάτου καὶ
ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου κυρίλλου
τῇ ἀποστολικῇ παραδόσει μέχρι νῦν σῴ-
ζουσι. καὶ τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως τῶν ἁγί-
ων πατέρων τῶν ἐν τῇ νικαέων συναχθέντων
συμφωνούσης, ἀγαπῶ ταύτης τῆς ὀρθῆς πίστ-
καὶ σύμφημι καὶ συναινῶ, τῶν εὐσεβῶν τῆς
δογμάτων. Προθύμιος ἐπίσκοπος κο-
μάνης εἶπε· κἀγὼ οὐδὲν λείπομαι ἐν μνή-
μῃ θαυμάζουσα τὴν ἔκθεσιν τῆς πίστεως
τῆς ὑπαναγνωσθείσης ἡμῖν διὰ τῆς ἐπι-
στολῆς τοῦ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἐπισκόπου
κυρίλλου ὁρῶν τὴν πίστιν τὴν ἐκ τῶν θείων
παρὰ τῶν πατέρων τῶν τιη: ἣν μόνον ἐν ψυχῇ
δόξεσιν, ὁ μονογενὴς ἐν αὐτῇ μεμαρτυρῆσθαι
καὶ τετέχθαι· καὶ ηὐξῆσθαι· καὶ ἱερωσύνῃ
ἠξιῶσθαι· ἐν ταύτῃ εὔχομαι καὶ τὸν βίον
τοῦτον ἀποδιεξελθεῖν· καὶ ταύτην φυλάξαι
ἐν ἀναστάσει, τῶν δεσποτικῶν: ἰσ ἐπί-
σκοπος περγαμμήσου εἶπε· τὰ αὐτὰ κἀ-
γὼ κατατίθεμαι τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπι-
σκόπῳ προθυμίῳ καὶ οὕτω πιστεύω:
κωνστάντιος ἐπίσκοπος φενιτῶν παλαιστί-
εἶπε· τὰ αὐτὰ κἀγὼ κατατίθεμαι· καὶ
οὕτω πιστεύω: οὐαλεριανὸς ἐπίσκοπος
ἰκονίου εἶπε· ἐν διαφόροις ταῖς λέξε-
σι καὶ τὸν αὐτὸν κανόνα τῆς πίστεως
ἔσκομεν· ἐπειδὴ καὶ τῶν αὐτῶν ἁγίων
κατέρα συνηγόρηται· τοῖς συνόρθ
καὶ ἀκριβῶς εἰρημένοις καὶ

ἐκ τῶν θεσπισμένοις παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τῆς
κατὰ νίκαιαν συμφωνοῦμεν καὶ συνῳδὰ
τὴν πίστιν ἔχουσαν τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεο-
φιλεστάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἐπισκόπου
κυρίλλου καταμηνύσαντι τούτοις καὶ ἡμεῖς
συναινοῦμεν, καὶ συντιθέμεθα. λέγοντες
τὴν πίστιν ὁμολογοῦσι ... τὴν ἐκείνην
πίστιν ἐκ διδαχῆς ἀναμενομένην: θεό-
δουλος ἐπίσκοπος ἐλουσῶν εἶπε· συνήθως
ἐπακολουθῶ τῇ ὀρθῇ πίστει ταύτῃ τῆς ἁγίας
καὶ μεγάλης συνόδου· καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ
ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου κυρίλλου
τοῦ ἀρχιεπισκόπου· καὶ τῇ ἐμμελεία
κτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν ἁγιωτάτων
καὶ ὁσιωτάτων πατέρων ἡμῶν τῶν τιη: φίλος
ἐπίσκοπος ἰόππης εἶπε· θαυμάζω τὴν πί-
στιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τιη τῶν ἐν νικαίᾳ
γενομένων· θαυμάζω δὲ κἀγὼ οὐδὲν ἧττον
τὴν νῦν ἀναγνωσθεῖσαν ἐπιστολὴν τοῦ κατὰ
πίστιν ὁσιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἐπι-
σκόπου κυρίλλου σύμφωνον τῇ ἐκείνων πί-
στει ὥσπερ δὲ ἁγίου πατρὸς γεγραμμένη
καὶ πιστεύω τὸν μὴ ἐμμένοντα τῇ ἁγί-
πίστει τοῦ ἁγίου πατρὸς, ἐκ ... τῆς
καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας. πα
ἐπίσκοπος μαϊουμᾶ παραλαβὼν τῆς πι
εἶπε· τὴν τῶν πατέρων πίστιν ἣν
καὶ μὲν παρὰ τῆς ἐν τῇ κ
ταύτην παρὰ τοῦ θεοσεβ
κυρίλλου γραφεῖσαν ἐπι

ἁγίου πρὸς σύμφωνον παρ' αὐτοῦ θεσπισθέν-
ἐθαυμάσαμεν καὶ κατέχομεν. καὶ ἀκο-
λουθοῦμεν. Θεοδώρ… ἐπίσκοπος Κολωνίας
Καππαδοκίας β΄ ἐπαρχίας. αὐτὰ τὰ ῥήματα
καὶ τὰς συλλαβὰς σχεδὸν εἰπεῖν τὰς
ἐμπεριεχομένας τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων
πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ κατὰ καιρὸν τὴν
σύνοδον ποιησαμένων. καὶ τῶν ἐγγε-
γραμμένων δογμάτων ταῖς μονήμασι. ἐν
τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου
ἐπισκόπου καὶ πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου
μονήσας. ὥσπερ τινὰς πρότερον χαρακτῆ-
ρας διδάξας. αὐτό τε παραμένων τὴν
διδασκαλίαν ταύτην. καὶ ἐν τῇ ἁγίᾳ
ἐκκλησίᾳ τῇ ἐγχειρισθείσῃ μοι ταύτην
ἐρριζωμένην καὶ ἐμπεπιστευμένην
καὶ ἐμεμαθημένην παρὰ τῶν ἁγίων
πατέρων ἐγνωκώς. ὁμολογῶ σύμφωνον
εἶναι τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχι-
επισκόπου Κυρίλλου τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων
πατέρων. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ ἡμέτερον
φρόνημα ἐμοῦ τε καὶ τῆς ὑπ' ἐμὲ ἁγίας
ἐκκλησίας τοῦτο τυγχάνει. ἐν ὀνόματι
…τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου τριάδος τοῦ
[πατ]ρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος.
…ος ἐπίσκοπος Θηναίων εἶπε. καθὼς
…τῇ παρουσίᾳ κοινῇ τῶν … τῶν
…των ἐπισκόπων καὶ τῇ διανοίᾳ
…ενος αἰσθόμενος τῆς ὀρθοδόξου …
[τ]οῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου

ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου συντίθεμαι τοῦ-
τῇ ὁμολογουμένῃ συμφώνῳ οὔσῃ τῇ τῶν
ἁγίων πατέρων τῶν κατὰ Νίκαιαν συνει-
λεγμένων ἐκθέσει. Καλλικράτης
ἐπίσκοπος Ναυπάκτου εἶπε. συντίθεμαι
τῇ ἐπιστολῇ τῇ ἐκτεθείσῃ παρὰ τοῦ ὁσ-
ιωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου
Κυρίλλου. συμφώνως οὔσῃ τοῖς ἐκτε-
θεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν συνα-
χθέντων ἐν τῇ κατὰ Νίκαιαν ἁγίᾳ συνό-
δῳ. Δόμνος ἐπίσκοπος Ὀπουντίων εἶπε.
ἀεὶ καὶ ποτὲ ἔδοξε παρ' αὐτοῖς ἁγίοις οὖ-
σι τὴν ἀκριβῆ πίστιν. ἔδοξε μοι καλῶς.
ἀλλ' ἡμεῖς γνωρίζομεν τὰ τεθέντα
καὶ νῦν δικαίως παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου
ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου ὁ ἐξ ἴσου θε…
τῇ κατὰ Νίκαιαν ἁγίᾳ συνόδῳ. τα…
πατέρων ὧν πάντως μετ' αὐτοῦ τῶν φ…
τινα δικαίως γνωρίζομεν. καὶ πα…
πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα. κ…
μέχρι τοῦ τῆς ζωῆς μου χρόνου…
εἶναι. καὶ ἐν τούτῳ ἀποθαν…
ἐπίσκοπος Μεγάρων εἶπε. ὡσ…
μοῦντες ἐληλύθαμεν. οὐ τ…
λέγειν ἐδιδάχθημεν. συμφώ…
ὄντων τῶν τε παρὰ τοῦ ἁγι…
πισκόπου Κυρίλλου. καὶ τῶ…
ἁγίων πατέρων πάλαι ἐκτεθέν…
Νίκαιαν συμψηφοῦμεν. …
…ομεν τὲς περὶ τῶν καλῶς…

τετυπωμένην: Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος τῶν Ῥαβ(…)
εἶπε· σύμφωνα τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν
ἁγίων πατέρων τῶν τιη' τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελ-
θόντων κἀγὼ φρονῶ. καὶ τῇ ἐπιστολῇ
δὲ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου
Κυρίλλου συντίθεμαι συνῳδὰ περιεχού-
σῃ τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων. Γρηγόριος
ἐπίσκοπος τῶν Κερασσωνῶν εἶπε· συνῳδὰ
τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῆς κατὰ Νίκαιαν πί-
στεως καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ
θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου
περιέχει· καὶ ταύτῃ ἀρεσθεὶς σύμφωνος
…ση τῆς ἐκκλησιαστικῆς πίστεως, συντί-
θεμαι ταύτῃ καὶ συναινῶ. παραγενόμενος
…όμενον ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τοῦ
…ρο προελθεῖν οὐ μετρίας ἀσθενείας τοῦ
…τιμιωτάτου ταύτης ἐν τῷ λαῷ περι-
…υδοξαίμενον. Νουνέχιος ἐπίσκοπος τῶν
…τῆς Παμφυλίας εἶπεν· ὑπαναγ-
…εἰς ἡμῖν τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ὁσιωτάτου
…θεοφιλεστάτου πατρὸς ἡμῶν ἀρχιεπι-
σκόπου Κυρίλλου· συμφωνοῦσης
…πάντη τῇ πίστει τῇ κατὰ Νίκαιαν
τῶν ἁγίων πατέρων γεγενημένῃ
…ην κἀγὼ καὶ οὕτως πιστεύω. καὶ
…ἐν τῇ πίστει εὔχομαι συζήσας
…αἵματι τοῦ Χριστοῦ μετὰ πάσης
ταύτην τὴν ἔνδοξον φυλάττειν.
…τόλαος ἐπίσκοπος Καραλλίας τῆς Παμ-
φυλίας εἶπεν· καθὼς ὁ ὁσιώτατος

καὶ θεοσεβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κύριλλος
τὴν κατὰ Χριστὸν πίστιν παραδέδωκε καὶ
παραδίδωσι σύμφωνον οὖσαν κατὰ
πάντα τῇ ἐν Νικαίᾳ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ
συνόδῳ· οὕτως καὶ ἐμαθητεύθην, καὶ οὕτω
πιστεύω. εὔχομαι φυλάξαι ἕως ἐσχάτης
ἀναπνοῆς:- Ἀκάκιος ἐπίσκοπος πόλεως
Κοτέννων τῆς Παμφυλίας εἶπεν· ἐπακού-
σας τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ὁσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν
καὶ ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου συμφωνού-
σης τῇ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ
συνελθόντων κατὰ πάντα τῆς ὀρθοδόξου
πίστεως, ὁμολογῶ κἀγὼ οὕτως ἔχειν καὶ
πιστεύειν. εὔχομαι κἀγὼ ἕως τέλους φυ-
λάττειν. Ταριανὸς ἐπίσκοπος τῆς Λύρβης
τῆς Παμφυλίας εἶπεν· κἀγὼ τὰ αὐτὰ
κατατίθεμαι· καὶ συναινῶ τοῖς δόγμα-
σι τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἐπισκό-
πων· καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ εὐλαβεστάτου καὶ
θεοφιλεστάτου Κυρίλλου. Νεκτάριος
ἐπίσκοπος τῶν Σμεμμίων τῆς Παμφυλίας εἶπε·
συμφωνῶ τῇ ὁμολογίᾳ τῇ γεγενημένῃ
ὑπὸ τῶν αὐτῶν· συναινῶ καὶ πιστεύω· καὶ τοῖς δόγμα-
σι τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἐπισκόπ-
ων τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου πατρὸς
Κυρίλλου: Ματιδιανὸς ἐπίσκοπος τῶν
Κορακησίων τῆς Παμφυλίας εἶπε· σύμφωνος
συμφωνῶ τῇ ὁμολογίᾳ τῇ γεγενημένῃ περὶ
τῆς ὀρθῆς καὶ ὑγιοῦς πίστεως παρὰ τῶν
μνημονευθέντων ἁγίων πατέρων καὶ τῶν τό

τὴν ἐν Νικαίᾳ αὐτοῦ ἀκολουθεῖ τὴν ἔκθεσιν τὴν περὶ
τῆς πίστεως πεποιημένων ἐν τῇ Νικαίᾳ
πόλει· γνωρίσας ταύτην ἀποστολικὴν
οὖσαν· ἐμὴν καὶ εὔχομαι εἶναι καὶ ἀκέραιον
ταύτην μέχρις ἐσχάτης ἀναπνοῆς μου φυ-
λάξαι. Μήσιος ἐπίσκοπος Κορακησίου
τῆς Παμφυλίας εἶπε· τῇ ἁγίᾳ πίστει
ἐκτεθείσῃ παρὰ τῶν ἁγίων καὶ μακαρίων
πατέρων τῶν ἐν τῇ Νικαίᾳ· καὶ τῇ ταύτῃ ἀνα-
γνωσθείσῃ σήμερον ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου
καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Κυ-
ρίλλου συνεφώνησε· καὶ ταύτην τὴν πί-
στιν εὔχομαι φυλάξαι, μέχρις ἐσχάτης
ἀναπνοῆς. Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος
Κρατείας εἶπε· κἀγὼ συναινῶ τοῖς τῶν
ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἐπισκόπων δόγμα-
σι· καὶ τῇ ἐπιστολῇ τῇ γραφείσῃ παρὰ
τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου
Κυρίλλου καὶ εὔχομαι μέχρι τελευταί-
ας ἀναπνοῆς, ἐν τούτοις διαμεῖναι.
Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας ἐπαρχίας
Ὁνωριάδος εἶπε· συντιθέμεθα τῇ ἐπι-
στολῇ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου πατρὸς
ἡμῶν Κυρίλλου ὡς κατὰ πάντα ἑ-
πομένῃ τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων
τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων· καὶ οὕτως
εὐχόμεθα διατελέσαι τὸν ὅρον τῆς ζωῆς
τοῦ κρείττονος ἡμῶν χρόνον. Σιλουανὸς
ἐπίσκοπος Κερετάπων Πακατιανῆς Φρυγίας
εἶπε· εἰ καὶ ἤδη ὑπερμηκύνομαι τοῦ

ἁγίου καὶ πιστοῦ τοῦ πλήρεις εἰς ταύτην τὴν
πίστιν βεβαιῶ πιστεῦσαι· τὴν ἐν Νικαίᾳ ἐκ-
τεθεῖσαν παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τιη'
ἐπισκόπων· καὶ εἰς τὴν σήμερον τὸν πα-
τέρα ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἐξηγηθείσης
τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου συμφω-
νοῦσαν τῇ προλαβούσῃ· εἰς ταύτην καὶ
νομίζω πιστοὺς εἶναι πιστούς· ταύτην καὶ φυλά-
ξαι εὔχομαι ἀπαράλλακτον· ἕως ἡμέρας τῆς
ἀναπαύσεως καὶ προσενέγκαι Χριστῷ. Ἀ-
μάντιος ἐπίσκοπος Ἐτέννων τῆς Παμφυλίας
εἶπεν· ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁ-
γιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ
ἐπισκόπου Κυρίλλου συμφωνούσης
κατὰ πάντα πᾶσι τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ
τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τιη' τῶν ἐν Νικαίᾳ συ-
ναχθέντων, σύμφημι καὶ συναινῶ καὶ
ἐν ταύτῃ εὔχομαι τῇ ὁμολογίᾳ παραστῆναι
τῷ δεσπότῃ Χριστῷ. Σεκουνδιανὸς ἐπίσκοπος
Θεσσαλίας ἐπαρχίας πόλεως Λαμίας
εἶπε· καὶ πεπίστευκα καὶ πιστεύω καὶ
οὕτως ἐδόξασα καὶ δοξάζω· κατὰ
τὴν ἐκτεθεῖσαν παρὰ τῶν ἁγίων καὶ μα-
καρίων πατέρων τῶν κατὰ Νίκαιαν τιη'
ἐπισκόπων· ᾗ τῇ πίστει ἀκόλουθος καὶ ἡ ἀνα-
γνωσθεῖσα ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ
θεοφιλεστάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἐπισκό-
που Κυρίλλου. Θεόδωρος ἐπίσκοπος
Θεσσαλίας πόλεως ἐπαρχίας Ἐχινέου,
εἶπεν· τὰ αὐτὰ κἀγὼ καταπείθομαι καὶ

τούτοις συναινῶ. Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος
Σαμωσάτων εἶπεν· κἀγὼ τὰ αὐτὰ φρονῶ τοῖς
ἁγιωτάτοις πατράσι τοῖς ἐν Νικαίᾳ συνελ-
θοῦσι καὶ συντίθεμαι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁ-
γιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου καὶ θεοφιλεστά-
του ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου· καλῶς
καὶ ὀρθῶς περιεχούσῃ καὶ συμφωνού-
σῃ τῇ αὐτῇ ἐκτεθείσῃ πίστει:- Θεόδω-
ρος ἐπίσκοπος Ἀρεικήλων εἶπεν· κἀγὼ τὰ
αὐτὰ κατατίθεμαι καὶ συντίθεμαι τῇ
ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου
ἐπισκόπου Κυρίλλου καλῶς καὶ ὀρθο-
δόξως περιεχούσῃ. Παῦλος ἐπίσκοπος
Ἀνθηδόνος εἶπε· συντίθεμαι κἀγὼ τῇ ἐπι-
στολῇ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου
Κυρίλλου ἐπισκόπου· ὁμοίως ἐχούσῃ
τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ
συνελθόντων. Λιτόϊος ἐπίσκοπος Λιβ-
ιάδος εἶπε· καθὼς συνέταξαν οἱ ἅγιοι
ἡμῶν πατέρες οἱ ἐν Νικαίᾳ συνελθόντες
ἁρμοδίως γὰρ τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει τὴν
πίστιν ἐξέθεντο. κἀγὼ πιστεύω καὶ συν-
τίθεμαι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ
ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου. Πέ-
τρος ἐπίσκοπος τῶν Παρεμβολῶν εἶπε·
κἀγὼ τὰ αὐτὰ φρονῶ καὶ συντίθεμαι τῇ
ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου
ἐπισκόπου Κυρίλλου καλῶς καὶ ὀρθοδό-
ξως περιεχούσῃ. Ἰωάννης ἐπίσκοπος τῆς Αὐ-
γουστοπόλεως εἶπε· κατὰ τὴν τῶν ἁγίων

πατέρων ἡμῶν πίστιν, οὕτως κἀγὼ πιστεύω
καὶ συντίθεμαι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιω-
τάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Κυ-
ρίλλου· συνῳδὰ περιεχούσῃ ταύτῃ
τῇ πίστει. Σαΐδ ἐπίσκοπος Φαίνου
εἶπε· κατὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν οὕ-
τως περιέχει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου
καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου
ᾗ συντίθεμαι. Θεόδωρος ἐπίσκοπος
Γαδάρων εἶπεν· ἐπειδὴ καλῶς καὶ ὁ-
σίως καὶ ἁρμόζοντως τῇ πίστει τῇ
ἐκτεθείσῃ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν
ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων· περιέχει ἡ ἐ-
πιστολὴ ἡ ἀναγνωσθεῖσα τοῦ ἁγιωτάτου
καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου·
ταύτῃ κἀγὼ συντίθεμαι. Αἰανὴς
ἐπίσκοπος τῶν Συκαμαζῶν εἶπεν· ὡσαύτως
κἀγὼ συντίθεμαι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιω-
τάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου
ἀκολουθησάσῃ τῇ ὀρθοδόξῳ πί-
στει τῇ ἐκτεθείσῃ παρὰ τῶν ἁγιωτά-
των πατέρων ἡμῶν. Θεοδόσιος ἐπίσκοπος
Μασταύρων τῆς Ἀσίας εἶπε· τῇ ἐκθέσει
τῆς πίστεως τῶν ἁγίων πατέρων τῶν συνα-
χθέντων ἐν Νικαίᾳ, λέγω δὴ τῶν τιη΄. ἐξαρ-
χῆς μέχρι καὶ νῦν πιστεύω καὶ ὡς συνῳ-
δὰ περιεχούσῃ καὶ τῇ ἐπιστολῇ τῇ γρα-
φείσῃ παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοφι-
λεστάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου πρὸς
τὸν εὐλαβέστατον Νεστόριον τὸν ἐπίσκοπον.

ἐμμένω καὶ συντίθεμαι· συμφώνως
οὔσῃ ὡς ἔφην τῇ τῶν πατέρων ψυχωφελεῖ
διδασκαλίᾳ. Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος
Ἀρκαδιουπόλεως τῆς Ἀσίας εἶπε· Τῇ
ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου
ἐπισκόπου Κυρίλλου συνῳδὰ τῇ τῶν
ἁγίων πατέρων ἐκτεθείσῃ συναχθέντων
ἐν τῇ Νικαέων πόλει, τουτέστι τῶν τιη΄ πα-
τέρων ὁμοφρονοῦσι καὶ πιστεύω ὡς ἐπίστευ-
σαν καὶ οὕτως εὔχομαι φρονεῖν. Μάξιμος
ἐπίσκοπος Κύμης τῆς Ἀσίας εἶπε· Τῆς
ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου
πατρὸς ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου
συμφώνου οὔσης τῇ ὀρθῇ πίστει τῇ ἐκτεθεί-
σῃ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ
συνελθόντων τιη΄ συναινῶ καὶ συντί-
θεμαι καὶ ὁμολογῶ ταύτην ὀρθόδοξον
εἶναι τὴν πίστιν. Θεοσέβιος ἐπίσκοπος
Πριήνης εἶπε· Τῇ ἐκτεθείσῃ παρὰ τῶν
ἁγίων πατέρων τῶν τιη΄ πίστει καὶ
παραδεδομένῃ ταῖς ἁγίαις τοῦ θεοῦ ἐκκλη-
σίαις καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ
ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου τῇ γρα-
φείσῃ πρὸς τὸν εὐλαβέστατον Νεστόριον
συνῳδὰ ἐχούσῃ τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων
τῶν ἐν Νικαίᾳ. Εὐτρόπιος ἐπίσκοπος Εὐ-
άζων εἶπε· κατὰ τὴν πίστιν τῶν τιη΄ ἐπι-
σκόπων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων καὶ τὴν
ἐπιστολὴν τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Κυ-
ρίλλου τὴν γραφεῖσαν πρὸς τὸν εὐλαβέστατον

Νεστόριον συμφώνως οὖσαν τῇ τῶν ἁγίων πατέρων
πίστει· καὶ πείθομαι καὶ συναινῶ καὶ πεπί-
στευκα. Εὐθάλιος ἐπίσκοπος Κολοφῶνος
τῆς Ἀσίας εἶπε· Τῇ πίστει τῇ τῶν ἁγίων
πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων καὶ τῇ
ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοσεβεστάτου
ἐπισκόπου Κυρίλλου τῇ γραφείσῃ πρὸς
τὸν εὐλαβέστατον Νεστόριον συμφώνως ἐχού-
σῃ καὶ πείθομαι καὶ συναινῶ καὶ κατὰ
ταύτην πιστεύω τὴν παραμένεσιν. Δοκί-
μασιος ἐπίσκοπος Μαρωνείας εἶπε· Τῇ
εὐσεβοῦς καὶ φιλοχρίστου ἐκτεθείσῃ
πίστει παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ἐν τῇ Νι-
καέων πόλει σύμφωνα ὁρῶν τὰ γράμ-
ματα τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ὁσιωτάτου
πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, συντίθεμαι καὶ
συναρέσκομαι· οὕτως φρονῆσαι μέχρι
τέλους ἀτρέπτως διαφυλάξαι. Λουκιανὸς
ἐπίσκοπος Τοπήρου εἶπε· Ἀναγνωσθείσης
τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλε-
στάτου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου ἣν ἐπέστειλε
τῷ εὐλαβεστάτῳ Νεστορίῳ, ἀρέσκομαι τῇ
ὑφηγήσει καὶ συνῳδὰ κατὰ πάντα εὑ-
ρίσκων τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ εἰς τὴν Νικαέων
μητρόπολιν ἐκτεθείσῃ, συναρέσκομαι ἀτρέ-
πτως αὐτὴν μέχρι τέλους διαφυλάττων.
Ἑρμέπιος ἐπίσκοπος Μαξιμιανουπόλεως
εἶπε· Τῇ παρὰ τῶν ὁσιωτάτων πατέρων ἐκ-
τεθείσῃ πίστει ἐν τῇ Νικαέων μητροπόλει
ἁρμονοῦσαν σύμφωνον οὖσαν τὴν ἐπιστολ(ήν)

τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου πατρὸς
ἡμῶν ἐπισκόπου κυρίλλου γραφεῖσαν
πρὸς νεστόριον τὸν εὐλαβέστατον, συναρέ-
σκομαι καὶ συντίθεμαι οὕτως φρονεῖν ὡς
ὀρθῶς ταύτην ἔχουσαν διαφυλάξαι·
στέφανος ἐπίσκοπος δίου εἶπε· ὁμόγνωμον
σύμφωνον τυγχάνουσαν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ
ἁγιωτάτου καὶ τρισμακαρίου πατρὸς ἡμῶν
ἐπισκόπου κυρίλλου· τῇ ἐκτεθείσῃ ὑπὸ
τῶν ἁγίων τιη πατέρων καὶ ἐπισκόπων τῶν
ἐν νικαίᾳ συνελθόντων· ὅθεν καὶ αὐτὸς
συναινῶ αὐτῇ καὶ εἰς αὐτὴν ἐπίστευσα·
μόδεστος ἐπίσκοπος τῆς ἀνεατῶν πόλεως
τῆς φρυγίας εἶπε· κἀγὼ ἐμμένων τῇ ἐκτε-
θείσῃ πίστει ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν
τριακοσίων δεκαοκτὼ ἐπισκόπων τῶν ἐν νι-
καίᾳ συνελθόντων· συναινῶ ἀλλὰ καὶ τῇ
μωνὶ ἡρμοσθείσῃ ἐπιστολῇ ὑπὸ τοῦ ἁγιω-
τάτου πατρὸς ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου κυ-
ρίλλου τῇ γραφείσῃ πρὸς τὸν εὐλαβέστατον
νεστόριον· συμφώνως ἐκτεθείσῃ τῇ πίστει
τῶν προλεχθέντων ἁγίων πατέρων:- ἀφόβιος
ἐπίσκοπος κολώνης εἶπε· ὁρῶν ἡρμο-
σθεῖσαν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁ-
γιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου
κυρίλλου· συνᾴδουσαν τῇ ἐκτεθείσῃ
ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν νικαίᾳ τιη· τῇ
ταύτῃ πίστει καὶ συντίθεμαι καὶ ὀρθῶς
μάξιμος ἐπίσκοπος ἄσσου τῆς ἀσίας εἶπε·
καθὸ ὁ ἁγιώτατος καὶ θεοφιλέστατος

ἐπίσκοπος ἡμῶν μέμνων κατέθετο
ταύτῃ τῇ πίστει κἀγὼ καὶ πιστεύω καὶ ἐμμένω:
δωρόθεος ἐπίσκοπος μυρίνης τῆς ἀσίας εἶ-
πε· τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει ὑπὸ τῶν ἁγίων
πατέρων τῶν τιη συνῳδὰ περιεχούσης
τῆς ἐπιστολῆς τῆς ἀναγνωσθείσης παρὰ τοῦ
τὰ πάντα ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου
ἐπισκόπου πατρὸς ἡμῶν κυρίλλου, καὶ
πιστεύω, καὶ οὕτως φρονῶ· εὐχάριος
ἐπίσκοπος δορυλαίου εἶπε· ὀρθῶς πάνυ
καὶ δικαίως καταμονήσας τὴν ἐπιστολὴν
ἔχειν τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου
ἐπισκόπου κυρίλλου τὴν πρὸς τὸν εὐ-
λαβέστατον νεστόριον γραφεῖσαν, ἅτε δὴ
σύμφωνον οὖσαν τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει
παρὰ τῶν ἁγιωτάτων πατέρων ἡμῶν τῶν
συνελθόντων ἐν τῇ νικαέων κατὰ καὶ-
ρούς· κἀγὼ οὕτως καὶ φρονῶ καὶ πιστεύω
καὶ εὔχομαι καὶ αὐτὸς καὶ ζῆσαι καὶ τελέσαι ἐν
κόσμῳ· θεόδωρος ἐπίσκοπος ἀμμυσίας
εἶπε· συναινῶ καὶ αὐτὸς τῇ καταθέσει
τῶν ἁγίων πατέρων περὶ τῆς ἐκτεθείσης πίστεως
ἐν νικαίᾳ· καὶ τῇ γραφείσῃ παρὰ τοῦ θεο-
φιλεστάτου ἐπισκόπου κυρίλλου ἐπιστολῇ
πρὸς τὸν εὐλαβέστατον νεστόριον· ἀδόξιος
ἐπίσκοπος λυκίας πόλεως χώματος εἶπε·
ἐθαύμασα τὰ γραφέντα παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου
καὶ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἐπισκόπου
κυρίλλου τῷ εὐλαβεστάτῳ νεστορίῳ συμβαί-
νοντα τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν ἁγίων

πατέρων τῶν μεμνημένων. καὶ συντίθεμαι καὶ
ὁμολογῶ οὕτως φρονεῖν καθὼς καὶ οἱ
ἁγιώτατοι ἡμῶν ἐξέθεντο πατέρες. Φίλιππος
Περγάμου εἶπε· συντίθεμαι τῇ ἐκτεθεί-
σῃ ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων πίστει τῶν ἐμ Νι-
καίᾳ συνελθόντων τιη κατὰ τὴν Νικαέ-
ων πόλιν κατὰ τοὺς κανόνας ἐκείνοις
οἷσπερ αὐτοὶ ἐξέθεντο. καὶ τῇ ἐπιστολῇ
τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου
συμφώνῳ οὔσῃ τοῖς αὐτοῖς κανόσι. καὶ
οὕτως φρονῶ καὶ πιστεύω:- Εὐσέβιος
ἐπίσκοπος Μαγνησίας τῆς Ἀσίας εἶπε·
τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν ἁγίων
πατέρων τῶν τιη. συντίθεμαι καὶ τῇ ἐπι-
στολῇ τοῦ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν ἀρχιε-
πισκόπου Κυρίλλου περιεχούσῃ συ-
νῳδά. καὶ οὕτως φρονῶ καὶ πιστεύω.
Εὐτύχιος ἐπίσκοπος τῶν Ἐρυθρῶν πόλεως
τῆς Ἀσίας εἶπε· πεισθεὶς ὅτι ἐστὶ ἀπο-
δείξεσι τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τιη ἐμ Νικαίᾳ
καὶ ἀπὸ διαφόρων ἐπαρχιῶν κα συντίθε-
μαι τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν μα-
καρίων τῶν ἐμ Νικαίᾳ συνελθόντων τιη. καὶ τῇ
γραφείσῃ ἐπιστολῇ πρὸς τὸν εὐλαβέστατον
Νεστόριον παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου
Κυρίλλου, ὁμολογῶ καὶ πιστεύω. Δονᾶ-
τος ἐπίσκοπος Νικοπόλεως Παλαιᾶς Ἠπείρου
εἶπε· ἐπαινοῦσα τῇ ἐπιστολῇ ἀναγνωσθ...
τῆς συμφωνούσης ἐπὶ ταῦτα καὶ μετὰ
συνόδου ἣν ἔγραψεν ὁ ἁγιώτατος καὶ θεο-

φιλέστατος ἐπίσκοπος ὑπὲρ ἡμῶν καὶ συλλει-
τουργὸς Κύριλλος πρὸς τὸν εὐλαβέστατον Νε-
στόριον· εὑρὼν αὐτὴν σύμφωνον καὶ συνο-
μολογοῦσαν τῇ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐμ Νι-
καίᾳ συνελθόντων καὶ ἐκθεμένων τὴν ὀρ-
θόδοξον πίστιν τυγχάνουσαν. καὶ πά-
σης ἀποδοχῆς ἀξίαν οὖσαν τό τε ὕφος τῆς ἐπι-
στολῆς καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν τὴν ἐν αὐ-
τῇ γραφεῖσαν οὕτως κἀγὼ πιστεύω καὶ συν-
τίθεμαι. Θεόδωρος ἐπίσκοπος τῆς πόλε-
ως Γαδάρων εἶπε· κἀγὼ συναινῶ καὶ συντί-
θεμαι οἷς κατέθετο ὁ ἁγιώτατος ἐπί-
σκοπος ἡμῶν πρὸ τούτων εἰπὼν δυνατῶς. Ἡρακλέων
Τραλλέων ἐπίσκοπος εἶπε· κἀγὼ μνη-
μονεύων τῶν ἁγίων πατέρων. καὶ ἐπιλαβόμενος
τῆς ἐκθέσεως τῆς συνόδου τῆς γενομένης
ἐν Νικαίᾳ τῶν τιη ἐπισκόπων τῶν τὴν ὀρθό-
δοξον κηρυξάντων πίστιν· πολλῷ δὲ
ἔτι τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου τῆς κατὰ τὴν
Ἔφεσον γενομένης παρ' αὐτῶν ἀκούσας
τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἐπι-
σκόπου πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ ἐπιστολῇ κη-
ρύξαντος καὶ λαμπροφωτίσαντος καὶ
συνᾳδούσαις ταῖς γραφείσαις ταύταις. καὶ
συναινῶ καὶ εὔχομαι ταύτῃ τῇ πίστει
διαμεῖναι· καὶ ταῖς εὐχαῖς ὑμῶν, οὕτως
τιμηθῆναι. Παράλιος ἐπίσκοπος πόλεως
Ἀνδραπόλεως εἶπεν· ἐγγράφως τῇ πί-
στει τῶν ἁγίων πατέρων τῇ ἐκτεθείσῃ παρὰ
τῶν τιη τῶν κατὰ Νίκαιαν· οὕτως καὶ

πιστεύω καὶ συναινῶ. σύνῳδα δὲ εὑ-
ρίσκω κατὰ πᾶσαν τὴν ἐν προτέρᾳ τῆς
συζητήσει τῇ αὐτῇ ἐκθέσει· καὶ τὴν ἐ-
πιστολὴν ἡμῖν ἀναγνωσθεῖσαν παρὰ τοῦ ὁ-
σιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου πατρὸς Κυρίλλου
γραφεῖσαν καὶ συναινῶ καὶ εὔχομαι ἐν
ταύτῃ τελειωθῆναι τῇ πίστει. Ἀρχέλαος
ἐπίσκοπος Μύνδου τῆς Καρίας εἶπεν·
τῆς δόξης ἡμῶν καὶ σωτηρίου δόγματος παρα-
δοθείσης πίστεως παρὰ τῶν ἁγίων καὶ
θεοφιλεστάτων πατέρων καὶ ἐπισκόπων
τῶν συνελθόντων ἐν τῇ Νικαέων πόλει, ἰσότυπος
ἐστὶ καὶ σύμφωνος ἡ ἐπιστολὴ τοῦ θεοφιλεστάτου
καὶ θεοσεβεστάτου πατρὸς ἡμῶν ἀρχιε-
πισκόπου Κυρίλλου· καὶ πιστεύειν οὕ-
τως ὁμολογῶ καὶ εὔχομαι. Ἀπελλᾶς
ἐπίσκοπος Κιβύρας τῆς Καρίας εἶπε·
κἀγὼ κατὰ τὰ αὐτὰ κατατίθεμαι καὶ τού-
τοις συναινῶ. Θωμᾶς ἐπίσκοπος Δερ-
βης τῆς Λυκαονίας εἶπε· συγκατα-
τίθεμαι καὶ αὐτὸς σύνῳδα τῇ τῶν πατέρων
πίστει· καὶ τῇ ἐπιστολῇ τῇ γραφείσῃ παρὰ
τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοσεβεστάτου ἀρχιε-
πισκόπου Κυρίλλου· καὶ ὁμόφρων καὶ
ὁμόπιστός εἰμι ταύτῃ. Θεμίστιος ἐπίσκοπος
Ἰασοῦ τῆς Καρίας εἶπε· κατὰ τὴν ὑγιᾶ
πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ [illegible]
[illegible]· καὶ τὴν ὁμόφρονα ἐπιστολὴν ἀναγνω-
σθεῖσαν τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου
πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, τὰ αὐτὰ πιστεύω καὶ κατα-

τίθεμαι. Σπουδάσιος ἐπίσκοπος Κερα-
μῶν ἐπαρχίας Καρίας εἶπε· τῇ πίστει
τῇ ἐκτεθείσῃ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων
τῶν συνελθόντων κατὰ τὴν Νικαέων,
καὶ συνέζησα καὶ συζῆν εὔχομαι. ὁμοίως
δὲ καὶ τὴν ἐπιστολὴν τὴν γραφεῖσαν παρὰ
τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου καὶ πατρὸς
ἡμῶν Κυρίλλου τοῦ θεοσεβεστάτου Νεστο-
ρίῳ ὁμώνυμον [illegible] καὶ ταῦτα
καταδέχομαι· καὶ οὐδὲν διαφωνοῦσαν
τῆς πίστεως εὑρίσκω. διὸ κἀγὼ εἰς ἑκάτε-
ρα τούτων καὶ πιστεύω καὶ συμψηφίζο-
μαι. Ἀφθόνητος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας
τῆς Καρίας εἶπεν· ἐρρωμένη καὶ θεμέλιος
ἐστὶ τῆς παραδοθείσης ἡμῖν εὐσεβείας τῆς
ἐν Νικαίᾳ ἁγιωτάτων πατέρων καὶ ἐπισκόπων
ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου
πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου·
καὶ κατὰ ἀμφότερα πιστεύειν ὁμολογῶ
καὶ εὔχομαι. Φιλῖτος ἐπίσκοπος Ἀμα-
ζόνος τῆς Καρίας εἶπε· κατὰ τὴν αἰώνιον καὶ
ἔνδοξον πίστιν τὴν ἐκτεθεῖσαν παρὰ
τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων ἁγιωτάτων
καὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων τῶν τιη′· καὶ
ταύτην τὴν ἐπιστολὴν τὴν γραφεῖσαν τοῦ ὁσιωτάτου
πατρὸς καὶ ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου,
σύμφωνον οὖσαν τῇ αὐτῇ ἁγίᾳ ἐκθέσει
καὶ κατατίθεμαι καὶ πιστεύω ὡς σύμψη-
φος εἰμὶ τῇ αὐτοῦ θεοσεβείᾳ. Φανίας
ἐπίσκοπος πόλεως Ἀρπάσων τῆς Καρίας

εἶπεν· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐ πουσίου
πίστεως τῆς ἐκτεθείσης παρὰ τῶν
ἁγίων πατέρων τῶν συνελθόντων κατὰ
τὴν Νικαέων. καὶ κατὰ τὴν ὑποσημα-
νθεῖσαν ἡμῖν ἐπιστολὴν παρὰ
τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου καὶ
μακαρίου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου τὴν γραφεῖ-
σαν πρὸς τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον
Νεστόριον· ὁμοδυναμοῦσαν οὖσαν τῇ τῶν
ἁγίων πατέρων πίστει, τὰ αὐτὰ φρονεῖν ὁ-
μολογῶ, καὶ συγκατατίθεμαι. Πρό-
μαχος ἐπίσκοπος Ἀλίνδων τῆς Κα-
ρίας εἶπε· γινώσκων καὶ αὐτὸς συμφω-
νεῖν με τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου
καὶ θεοφιλεστάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχι-
επισκόπου Κυρίλλου· τῇ ἐκτεθείσῃ τῆς
πίστεως τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων ἁγιω-
τάτων καὶ θεοφιλεστάτων πατέρων ἡμῶν
καὶ ἐπισκόπων. καὶ κατὰ ταῦτα πι-
στεύω τε καὶ φρονῶ καὶ συγκατατίθε-
μαι. Σαΐδας ἐπίσκοπος Φαινοῦς τῆς
[illegible] Παλαιστίνης εἶπε· συντίθεμαι
τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τῶν
ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων τῶν τιη' πατέρων καὶ
τοῖς γραφεῖσι παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου
θεοφιλεστάτου Κυρίλλου. καὶ τοῖς κα-
τατεθεῖσι παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεο-
φιλεστάτου ἐπισκόπου ἡμῶν Ἰουβεναλίου
συνᾴδουσι τῇ τῶν πατέρων ἐκθέσει, συμ-
ψηφίζομαι καὶ συναινῶ:- Ἰω(άννης) ἐπίσκοπος τῶν

Ἡφαιστοῦ εἶπε· τῆς πίστεως τῆς ἐκτεθείσης
παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τῆς συγκροτη-
θείσης παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ἐν τῇ Νικαέ-
ων καὶ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τὸν εὐλαβέστατον
Νεστόριον γραφείσης παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου
καὶ θεοφιλεστάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἐπι-
σκόπου Κυρίλλου. μίαν ἐχουσῶν τὴν
διάνοιαν· καὶ μίαν πίστιν ἐν διαφόροις
συλλαβαῖς, ταύταις κἀγὼ συντίθεμαι
καὶ συνδοξάζω. καὶ σφραγίζομαι, χάριτι
τῆς ἁγίας τριάδος. Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος
Παραλίου κἀγὼ τοῖς αὐτοῖς κατατίθεμαι
καὶ συναινῶ τῇ ὀρθῇ πίστει τοῦ πατρὸς ἡ-
μῶν Κυρίλλου τοῦ ἀρχιεπισκόπου. Στε-
μελέων ἐπίσκοπος Κοδρείας εἶπε· κατὰ
τὴν ὁρισθεῖσαν πίστιν παρὰ τῶν ἁγίων
ἡμῶν πατέρων τῶν τιη'. τῶν κατὰ Νίκαιαν
τὴν ἁγίαν πόλιν συνελθόντων· ὁμολογῶ δὲ
καὶ κατὰ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου
καὶ θεοφιλεστάτου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου
τὴν νυνὶ ἡμῖν ἀναγνωσθεῖσαν, πιστεύω καὶ συ-
ναινῶ. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος τῆς Ἀσπόνων
πόλεως τῆς Ἀγκύρας εἶπε· πολλάκις ἐπι-
γνοὺς οὖσαν τὴν συμφωνίαν τῆς πίστεως
τῆς τιη' διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἐκτεθείσης τοῦ θεο-
φιλεστάτου καὶ θεοσεβεστάτου πατρὸς ἡμῶν
καὶ ἐπισκόπου Κυρίλλου. τῆς τε παρὰ
τῶν ὁσιωτάτων πατέρων πάλιν ἐκτεθείσης
συναινῶ καὶ δέχομαι. καὶ πιστεύω καὶ τὰ
αὐτὰ πιστεύω. καὶ τὰ αὐτὰ δοξά- ζω ὡς διδάσκ:-

Θε ἐπίσκοπος ἀθερ εἶπεν· συνᾴδουσαν τὴν ἐπι-
στολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡ-
μῶν Κυρίλλου· συνῳδὰ ἐκθεμένην τῇ
ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν κατὰ και-
ροὺς συνειλεγμένων ἁγιωτάτων πατέ-
ρων ἐν Νικαίᾳ. Δαμιανὸς ἐπίσκοπος Δα-
μεως εἶπεν· συνᾳδὰ τῇ ἀναγνωσθείσῃ ἐ-
πιστολῇ παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφι-
λεστάτου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου· συνῳδὰ
ἐκθεμένην· τῇ πίστει τῶν ἁγιωτάτων ἡ-
μῶν πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ. Μακάριος
ἐπίσκοπος Ποντέου εἶπεν· ἀρέσκον τὴν αὐτὴν
τοῦ ἁγίου πατρὸς χάριν· ἐν τῇ ἐκτεθείσῃ
παρὰ τῶν ἁγιωτάτων πατέρων ἐν Νικαίᾳ
πίστει ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου
καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου
θαυμάζω ὡς ἐμμένων· καὶ δέχομαι ταύτην
διατηρεῖν· κινούμενος δὲ καὶ σῴζουσαν
τὸ τῶν ἀρχόντων γένος. Σῶος πατέρος ἐπί-
σκοπος ... εἶπε· τὸ μὲν πο-
λὺ καταμαρμαίρουσι λόγον καὶ ὀξεῖ πά-
ντα θαύματα τῶν ἁγίων πατέρων· οὐκέτι μοι
ἀρκεῖ λέγειν ἀλλ' ἑτέρου τῆς αὐχούσης
μεγίστην παίδευσιν· ἀναγνωσθείσης τῆς
μνήμης ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλ-
εστάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου
Κυρίλλου τῆς γραφείσης πρὸς Νεστόριον καὶ
συνῳδὰ περιεχούσης τῇ συνόδῳ τῇ
γενομένῃ κατὰ τὴν Νικαέων πόλιν τῶν τιμί-
ων πατέρων οὕτως καὶ ἐγὼ δοξάζω καὶ συναινῶ

καθ' ἃ καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν οἱ ἅγιοι ἐξέδοξα-
σαν καὶ ἐπίστευσαν. Σολομὼν ἤλθε ἐπί-
σκοπος Διάθεος πόλεως ... εἶπεν·
σύμφωνα τὰ ἐπεσταλμένα τοῖς ἁγίοις πατρά-
σι τοῖς κατὰ τὴν Νικαέων σύνοδον συ-
νειλεγμένοις. καὶ οὕτως φρονῶ καὶ πι-
στεύω· ἐπαινοῦσας καὶ τῆς ἐπιστολῆς
τοῦ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπι-
σκόπου Κυρίλλου. Στρατήγιος ἐπί-
σκοπος τῆς ἀθειγνῆς ἐπαρχίας αὐγουσταμ-
νικῆς εἶπεν· σύμφωνα καὶ ὁμόπιστα τῶν
ἁγίων πατέρων ἡμῶν τῶν τιμηθέντων ἐπισκόπων
τῶν ἐν Νικαίᾳ συνεδρευσάντων περιεχού-
σης τῆς ἐπιστολῆς τῆς ἀναγνωσθείσης τοῦ
ἁγιωτάτου καὶ θεοσεβεστάτου ἀρχιεπι-
σκόπου Κυρίλλου τῆς γραφείσης πρὸς τὸν
θαυμαστὸν μεγαλόφρονα, ἀναγνώσας καὶ
εὐφροσύνης καὶ φρονῶν καὶ ἐπίστευσα καὶ
πιστεύω. καὶ ταύτῃ τῇ πίστει παραμένω
τῆς ἁγίας τριάδος. καὶ ταύτης τῆς ἁγίας συνόδου.
Εὐσέβιος ἐπίσκοπος ... πόλεως ἐπαρ-
χίας Ἀρκαδίας εἶπεν· ἀποδέξαιμι
τὴν ἐπιστολὴν· συμφωνοῦσαν τῇ πίστει
τῶν ἁγίων πατέρων. καὶ κατὰ ταύτην πιστεύω
τὴν ἐμμονὴν. Μακάριος ἐπίσκοπος Ἡλι-
ουπόλεως ἐπαρχίας αὐγουσταμνικῆς
εἶπεν· ἀποδεξάμενος τὴν ἐπιστολὴν τοῦ
ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Κυρίλλου
ὀρθὴν οὖσαν καὶ σύμφωνον τῇ τῶν πατέρων
τῶν ἐν Νικαίᾳ πίστει. Παῦλος ἐπίσκοπος

φερωνύμως εἶπε· ... καὶ τὴν αὐτὴν δια-
λαμβάνουσαν πίστιν ἐκ τῶν θείων μαθημ-
ὡραι διὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν μιᾷ
μῶν δὲ καὶ διὰ τῆς μεγάλης ταύτης συ-
νόδου σύμφωνον οὖσαν· καὶ ἐξ αὐτῆς
τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν
Κυρίλλου λαμπρότερον κηρυχθεῖσαν,
ἔχω καὶ πιστεύω καὶ ταύτῃ συντίθεμαι· δι-
ὸς καὶ συνέζευξα πιστεύω· ὁμολογῶν αὐτῆ(ς)
ἐν Χριστῷ. ... λέοντα μὲν εἶπεν·
τῆς ἁγίας πίστεως τῆς ἐκτεθείσης παρὰ τῶν
ἁγίων πατέρων ἡμῶν ἐν τῇ Νικαέων· καὶ
τῆς νῦν ἀναγνωσθείσης ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιω-
τάτου καὶ θεοφιλεστάτου πατρὸς καὶ ἀρχιε-
πισκόπου Κυρίλλου γραφείσης· πρὸς
τὸν θεοσεβέστατον Νεστόριον· μὴ ἀνέχουσ-
αν πίστιν καὶ διαφοραῖς ἐν διαφόροις συγχ-
... ἀναμφιβόλως καὶ ταύτῃ συντίθε-
μαι· ταῦτα πιστεύων καὶ δοξάζων
συνομολογῶ χάριτι τῆς ἁγίας τριάδος:
θεόπεμπτος ἐπίσκοπος Καναστῶν εἶπε·
περιττὸν ἔστι τοῖς ἀπαιδεύτοις ἐπιστο-
τῶν περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως ἀπαιτεῖσθαι λό-
γον· πᾶσι γὰρ εὐσύνοπτον ὅτι τῇ πίστει
τῇ ἐκτεθείσῃ παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου
καὶ ὁσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου
Κυρίλλου ἐξακολουθοῦμεν καὶ συναινοῦ-
μεν· συμφωνούσῃ τῇ τῶν ἁγίων
πατέρων πίστει. Ἡρακλείδης ἐπίσκοπος
τῆς Ἡρακλεωτῶν καὶ ... εἶπε· τῆς

πίστεως τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν τῶν συνα-
χθέντων πάλιν ἐν τῇ Νικαέων· καὶ τῆς ἐπι-
στολῆς τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου
πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου Κυρίλ-
λου καὶ σύμφωνον κηρύττοντα καὶ
ὁμολογοῦντα πίστιν· ἀναμφιβόλως ἐγωοτε-
χθεῖσ(αν) καὶ γραφεῖσαν ἐν αὐτῇ μέχρι πάν-
τος τῆς αὐτῆς ἔχομαι γνώμης εἶναι χάριτι τῆς
ἁγίας τριάδος. Σαβῖνος ἐπίσκοπος Πάρου·
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Σεβαστείας εἶπε· τῆς πίστεως
τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐκτεθείσης ἐν τῇ
Νικαέων πόλει· καὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ
ἁγιωτάτου καὶ θεοσεβεστάτου πατρὸς ἡμῶν
Κυρίλλου σύμφωνον ἐχούσης πίστιν ταύ-
τῃ ἀναμφιβόλως κἀγὼ συντίθεμαι, χάρι-
τι τῆς ἁγίας τριάδος. Ἡρακλείδης ἐπί-
σκοπος ... εἶπεν· οὐ δὲ μίαν πα-
ραλλαγὴν ἔχουσαν τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτάτου
καὶ θεοσεβεστάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιε-
πισκόπου Κυρίλλου πρὸς τὴν ἐν τῇ Νι-
καέων πάλαι ἐκτεθεῖσαν πίστιν, παρὰ
τῶν ἁγίων πατέρων· ἀναμφιβόλως ταύτῃ
κἀγὼ συντίθεμαι χάριτι τοῦ Χριστοῦ. Αὐτίχιος
ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως τῆς Ἀσίας εἶπεν·
ἐκ μιᾶς ἡλικίας καθὼς ἐπιστεύσαμεν
οὐδὲ μὲν ἐζημιώθημεν ἐκ τῆς ἀναγνωσθείσης
ἐπιστολῆς παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεο-
φιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου
τοῦ ... τῶν θεοφιλεστάτων μακα-
ρίων· σύμφωνος γὰρ εὑρέθη τῇ ἐκτεθείσῃ

πίστει τῶν τιη' πατέρων τῶν συναχθέντ(ων)
ἐν τῇ Νικαέων· καὶ οὕτως πιστεύω κα-
θὼς καὶ οἱ ἅγιοι πατέρες ἐξέθεντο ἐν ταύ-
τῃ τῇ μεγάλῃ συνόδῳ. Ἰσαὰκ ἐπί-
σκοπος Ἐλεαρχίας εἶπεν· ὁμολογῶ
αὐτὴν εἶναι σύμφωνον ἐν τῷ τῶν συμβόλῳ
τῶν ἁγίων πατέρων· καὶ ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ
ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου·
ᾗ κἀγὼ ἀμφοτέραις συντίθεμαι χάριτι
τοῦ θεοῦ. Ἀδέλφιος ἐπίσκοπος Σαΐς
εἶπε· τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων τῇ
ἐκτεθείσῃ ἐν τῇ Νικαέων πάλαι· καὶ τῇ
ἐπιστολῇ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου
Κυρίλλου, σύμφωνον ἐχούσῃ τὴν πίστιν·
ταύτῃ κἀγὼ ἀμφοτέραις συντίθεμαι, χάρι-
τι τῆς ἁγίας τριάδος. Ῥοδίων ἐπίσκοπος
Παλαιᾶς πόλεως Ἀσίας εἶπε· οὐδὲν
ἀπᾳδούσης τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτάτου
ἐπισκόπου Κυρίλλου· τῶν ἁγίων πα-
τέρων συνελθόντων ἐν τῇ Νικαέων πό-
λει· καὶ αὐτὸς οὕτως πιστεύων κατατίθε-
μαι κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν παρ' αὐτῶν
πίστιν. Μεσφόριος ἐπίσκοπος Σιῶν ἐπαρ-
χίας Ἀσίας εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τὴν γε-
νομένην παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ἐν Νικαίᾳ
πιστεύσας καὶ αὐτὸς καὶ οὕτως ἐχωρί-
ρον συνῳδὰ καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἔχουσ(αν)
τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Κυρίλλ(ου)
καὶ ταύτην τῇ πίστει καὶ ἐκθέσει τῶν
ἁγίων πατέρων καὶ αὐτὸς συντίθεμαι. Εὐλ(όγιος)

τῇ πίστει ταύτῃ παραμένειν. Ἀνδήριος
ἐπίσκοπος πόλεως Χερσονήσου ἐπαρ-
χίας Κρήτης εἶπε· ὁ σπερμύρου πολυτίμου
τῆς πίστεως τῶν ἁγίων πατέρων τῶν συ-
νελθόντων ἐν τῇ Νικαέων· ἀνανεω-
θεῖσαν ἐπὶ ... ἡμᾶς ἐφωδίασε, διὰ
τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου
Κυρίλλου καὶ σύμφωνα καὶ ὁμοούσι(α)
καὶ αὐτὸς ταύτῃ συντίθεμαι· καὶ οὕτως
πιστεύων εὔχομαι μέχρι παντὸς ἐν ταύ-
τῃ τῇ πίστει διαμεῖναι. Παῦλος
ἐπίσκοπος πόλεως Λάμπης ἐπαρχίας
Κρήτης εἶπε· τῆς τῶν ἁγίων πατέρων τῶν
συνελθόντων ἐν τῇ Νικαέων ἐκτεθείσης
πίστεως· ὁμόφωνον καὶ ὁμόδοξον ἐ-
παινούσας τε καὶ εὑρὼν τὴν ἐπιστολὴν
τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου·
ταύτῃ συντίθεμαι, καὶ οὕτως πιστεύω
καὶ εὔχομαι μέχρι παντὸς ἐν ταύτῃ
τῇ πίστει διαμεῖναι. Ζηνόβιος ἐπί-
σκοπος πόλεως Κνωσσοῦ ἐπαρχίας
Κρήτης εἶπε· φανερᾶς οὔσης τῆς ὀρθο-
δόξου πίστεως τῶν ἁγίων πατέρων τῶν
συνελθόντων ἐν τῇ Νικαέων πόλει· ὁμο-
δόξου τε καὶ ὁμοφώνου τῶν τότε τῇ πί-
στει ἐκτεθειμένων. φανερωθείσης ἡμῖν
καὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου
Κυρίλλου· ταύτῃ συντίθεμαι καὶ συ-
ναινῶ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ πίστει εὔχομαι δια-
μεῖναι. Μακάριος ἐπίσκοπος Μεγηλιτ(ῶν).

τῇ αἰγύπτου· τῆς ἐπιστολῆς ἀναγνωσθείσης
τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν
Κυρίλλου συμφώνως τε ἐχούσης τῇ
ἐκτεθείσῃ πίστει διὰ τῶν ἁγίου πατρ
τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελ-
θόντων, συντίθεμαι τῇ ὁμολογίᾳ οὕτω κα-
λῶς ἔχοντος τοῦ δόγματος· ἀκολούθως πίστει
τῆς παραδοθείσης τῇ τοῦ θεοῦ ἁγιωτάτῃ ἐκ-
κλησίᾳ παρὰ τῶν ἁγιωτάτων πατέρων
συμφωνούσης:- Λαμπέτιος ἐπίσκοπος
Κασίου ἐπαρχίας Αὐγουσταμνικῆς εἶπε· συν-
τίθεμαι τῇ ἐπιστολῇ τῇ ἀναγνωσθείσῃ
τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου πατρὸς
ἡμῶν Κυρίλλου συμφώνως οὔσῃ τῇ ἐν
Νικαίᾳ συνόδῳ καὶ τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει
ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων. Μακεδόνιος
ἐπίσκοπος Ξόεως εἶπε· κατὰ τὴν σήμερον
ἀναγνωσθεῖσαν ἡμῖν τῆς ἁγίας συνόδου
τῆς ἐν Νικαίᾳ συγγεγενημένης παρὰ τῶν ἁ-
γιωτάτων πατέρων ἡμῶν πίστιν· ἐπειδὴ
ταύτην πιστουμένου τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχ-
ιεπισκόπου Κυρίλλου, ὡς ὁμόδοξος αὐτῇ
τυγχάνει· ταύτῃ κἀγὼ συναινῶ καὶ πιστεύ-
ω ἐν ὅσῳ ζῶ καὶ οὕτως διδάσκειν με καὶ
τεθράφθαι. Ἀμμὼν ἐπίσκοπος
κάστου εἶπε· συμφωνῶ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ
τῇ κατὰ Νίκαιαν γενομένῃ παρὰ τῶν
ἁγίων πατέρων· καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτά-
του ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου καὶ αὐ-
τὴν συνῳδὸς ὢν ταύτην διαφυλάξαι μέχρις

ἐσχάτης ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. Ἀμμώ-
νιος ἐπίσκοπος Πανεφύσου ἐπαρχί-
ας Αὐγουσταμνικῆς εἶπε· ταύτῃ τῇ πίστει
καὶ πιστεύω καὶ φυλάττω τῶν τιη' ἐπι-
σκόπων· καὶ τῇ ἐπιστολῇ τῇ γραφείσῃ
παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου Κυρίλλου συντίθε-
μαι οὔσῃ συμφώνως τῶν ἁγίων πατέρων· οὕ-
τως πιστεύω καὶ ἐν αὐτῇ ἀποθανεῖν
εὔχομαι. Ἀλύπιος ἐπίσκοπος τῆς Σέλ-
λης ἐπαρχίας Αὐγουσταμνικῆς εἶπε·
ἐπακούσας τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτά-
του πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου
Κυρίλλου τῆς γραφείσης πρὸς Νεστό-
ριον τὸν εὐλαβέστατον, καὶ ταύτῃ ἐστὶ
σύμφωνος ἡ ἐκτεθεῖσα πίστις παρὰ
τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δέ-
κα καὶ ὀκτὼ τῶν συνελθόντων ἐν τῇ Νικαίᾳ·
οὕτως πιστεύω ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ ταύτῃ
πίστει· καὶ οὕτως εὔχομαι τὸν ἐνθάδε
βίον καταλῦσαι, καὶ τῷ βήματι τοῦ
Χριστοῦ παραστῆναι. Πέτρος ἐπίσκοπος
τῶν [illegible] εἶπε· ἀρρα-
γοῖς καὶ ἀοιδίμοις οὖσι τῆς ἐν Νικαίᾳ ἐ-
κτεθείσης πίστεως παρὰ τῶν ἁγίων
πατέρων· καὶ τὴν σύμφωνον ταύτῃ διὰ ἐπι-
στολῆς ἐκτεθεῖσαν πίστιν παρὰ τοῦ ἁ-
γιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου στέρ-
γω καθὼς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες αἰ-
νοῦντες κατέθεντο. Φιλούμενος
ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Κίννης τῆς Γαλα-

τίας εἶπε· σύμφωνον τὴν ἐπιστολὴν τοῦ
ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκό(που)
Κυρίλλου εὑρών· τῇ ἐκτεθείσῃ τῆς πί-
στεως τῶν τιη' ἁγίων ἐπισκόπων τῶν
κατὰ Νίκαιαν, συντίθεμαι αὐτοῖς καὶ
πιστεύω· καθὼς αὐτοί τε ἐξέθεντο οἱ ἅγιοι
πατέρες καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρ-
χιεπισκόπου Κυρίλλου περιέχει·
Ἑρμογένης ἐπίσκοπος Ῥινοκορούρων εἶπεν·
ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἅγιον· τό τε ἐν τοῖς
πατράσι τοῖς ἐν Νικαίᾳ ἐνηχῆσαν περὶ
τῆς πίστεως· καὶ τὸ ἐν τῇ ψυχῇ καὶ γλώτ-
τῃ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου πατρὸς
ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου· τοῦ τὴν ἐπι-
στολὴν ὑπαγορεύσαντος πρὸς διόρθω-
σιν τῶν παρὰ τοῦ θεοσεβεστάτου Νεστο-
ρίου μὴ καλῶς ἐκκλησιαστικῶς λεχθέντων·
διὸ καὶ τὴν συμφωνίαν θαυμάσας σύμψη-
φος καὶ αὐτὸς τῇ τῶν πατέρων δόξῃ γενόμε-
νος· καὶ αὐτῇ τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ κα-
τατίθεμαι. Εὐόπτιος ἐπίσκοπος Πτο-
λεμαΐδος Πενταπόλεως εἶπεν· τεθαύ-
μακα τὴν συμφωνίαν τῆς ἐπιστολῆς
τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοσεβεστάτου πατρὸς
ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου
τῆς πρὸς τὸν θεοσεβέστατον Νεστόρι(ον)
πρὸς διόρθωσιν τῶν οὐκ ὀρθῶς εἰρη-
μένων γραφείσης. καὶ τοῦ συμβόλου τοῦ
παρὰ τῶν ἁγιωτάτων καὶ θεοσεβεστάτων
πατέρων ἡμῶν τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων

καὶ κατὰ μηδὲν ἐν αὐτῇ ἐνηλλαγμένον
ἰδών, καὶ συντίθεμαι μετὰ πάσης
τῆς συνόδου τῇ συμφωνίᾳ τῆς ὀρθῶς
ἐχούσης πίστεως. Φοιβάμμων ἐπί-
σκοπος Κόπτων Θηβαΐδος εἶπεν· ὁμοδογμα-
τεῖ ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιω-
τάτου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου· τοῖς ἐκ-
τεθεῖσι δόγμασι παρὰ τῆς ἐν Νικαίᾳ
συνόδου ἐν μηδενὶ ἀπάδουσα πρὸς
διόρθωσιν μᾶλλον τῶν ὀρθοδόξων· καθαιρέ-
σει δὲ τῶν αἱρετικῶν δογμάτων, κἀγὼ πι-
στεύω καὶ συντίθεμαι. Ζήνων ἐπί-
σκοπος πόλεως Κουρίου τῆς Κύπρου
εἶπε· τοῖς ὁρισθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων
πατέρων τῶν κατὰ Νίκαιαν· καὶ τοῖς γρα-
φεῖσι παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν
καὶ ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου συμφώ-
νοις οὖσι, καὶ ἡμεῖς συντιθέμεθα τῇ
αὐτῇ πίστει ὁμολογοῦντες. Μαρτύ-
ριος ἐπίσκοπος Ἰλίστρων εἶπε· ἁρμοσθ(έντων)
καὶ ἐκπρεπόντων τοῖς κανόσι τῶν κα-
τὰ Νίκαιαν ἐγγραφέντων· καὶ πιστεύον-
τες τούτοις μέχρι τέλους διαφυλά-
ξαι· εἶτα δὲ καὶ τῆς ἐπιστολῆς ἐπαινοῦντ(ες)
τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κυρίλ(λου)
καὶ σύμψηφον ταύτην εὑρόντες τῶν
ἁγίων κανόνων, πιστεύομεν ἕως τέλους
καὶ διαφυλάξαι καὶ τηρῆσαι τοὺς ἡμῖν
ἐμπιστευομένους λαούς. Ἡσύχιος
ἐπίσκοπος Παρίου εἶπεν· εἰ καὶ μόνος

δοκοῦ τῆς ἐπαρχίας τῆς ἐμῆς· καὶ ταύτ(ην)
δι' ἀγγέλων ἐλθοῦν· ἀγχοῦντε καὶ αὐτ(ῆς) τῆς
πίστεως εἶναι τῆς αὐτῆς κατὰ πάντα θείω(ν)
ἧς περ ἐξέθεντο οἱ ἁγιώτατοι πατέρες οἱ ἐν
Νικαίᾳ συνελθόντες. ταύτην καὶ ἐκύ-
ρωσεν ὁ ἁγιώτατος καὶ θεοφιλέστατος
ἀρχιεπίσκοπος κύριλλος διὰ τῆς ἐπι-
στολῆς τῆς γραφείσης πρὸς τὸν εὐλαβέ-
στατον νεστόριον. ἑλλάδιος ἐπίσκοπος
ἀδραμυττίου εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθε-
σιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγιω-
τάτων καὶ θεοφιλεστάτων πατέρων ἡμῶν
καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιε-
πισκόπου κυρίλλου, πιστεύω· καὶ τὴν
πίστιν ταύτην διαφυλάξω. ...διον ἐπί-
σκοπος πόλεως Θηκωμεὶ εἶπε· ἡ πίστις
μου ἐστὶ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν κατὰ Νί-
καιαν· καὶ ταύτην ὁμολογῶ· ἀκόλουθ(ον)
τῷ αὐτῶν φρονήματι καὶ τὸν ἁγιώτατον πα-
τέρα καὶ συλλειτουργὸν ἀρχιε-
πίσκοπον κύριλλον· διὰ τῆς αὐτοῦ ἐπι-
στολῆς ἐκτεθεῖσθαι καὶ θεῖ(α) ἐν κεφαλ(αίοις)
γραφείσης πρὸς νεστόριον: ἀνδρέ(ας)
ἐπίσκοπος ἑρμουπόλεως τῆς Θηβαΐδος
εἶπε· κατὰ τὰ ἐψηφισμένα περὶ τῆς
ὀρθῆς καὶ σωτηριώδους πίστεως παρὰ
τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν τῇ Νικαίᾳ ποτὲ
συναχθέντων τιη ἐπισκόπων
καὶ κατὰ τὴν τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιω-
τάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου

κυρίλλου ἀναγνωσθεῖσαν ἐπιστολ(ήν)· καὶ ἐ-
πιστάμενος τὴν τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου
νεστορίου· συνᾴδουσαν τοῖς ἐκτεθειμέ-
νοις παρὰ τῶν ἁγιωτάτων ἐπισκόπων
τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων, πιστεύω καὶ
δοξάζω τὴν τῶν ὀρθοδόξων πίστιν· καὶ
πάντες δὲ οἱ λοιποὶ οἱ προσιόντες τῇ
πίστει ἐπίσκοποι, τὰ αὐτὰ κατα-
τίθενται. καὶ οὕτως πιστεύουσι, καθὼς
καὶ οἱ πατέρες ἐξέθεντο· καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ
ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου κυρίλλου
ἡ γραφεῖσα πρὸς νεστόριον τὸν ἐπίσκο-
πον ἐγνώρισται:- Παλλάδιος ἐπί-
σκοπος ἀμασείας εἶπε· ἀκόλουθόν ἐστι
καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ εὐλαβεστάτου νεστο-
ρίου ἀναγνωσθῆναι ἧς ἐμνημόνευσεν ὁ
κατ' ἀρχὰς ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος πέ-
τρος. ὥστε γνῶναι ἡμᾶς εἰ καὶ αὐτὴ
σύμφωνός ἐστι τῶν παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων
ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθεισῶν. καὶ ἀνεγνώσθη
καθὼς προτέτακται: Τῷ εὐλα-
βεστάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ συλλειτουργῷ
κυρίλλῳ, νεστόριος ἐν κυρίῳ χαίρειν:
Τὰς μὲν καθ' ἡμῶν ὕβρεις τῶν θαυμα-
στῶν σου γραμμάτων ἀφίημι· ὡς μακρο-
θυμίας ἀξίας ἰατρικῆς. καὶ τὰ ἑξῆς
προεγράφη: Κύριλλος ἐπίσκοπος
ἀλεξανδρείας εἶπε· τί δοκεῖ τῇ με-
γάλῃ ταύτῃ καὶ ἁγίᾳ συνόδῳ περὶ τῆς
ἀρτίως ἀναγνωσθείσης ἐπιστολῆς. ἆρα καὶ αὐτὴ

κη

φαίνεται σύμφωνον εἶναι τῇ ὁρισθείσῃ πί-
στει ὑπὸ τῆς ἁγίας συνόδου τῶν ἁγίων πατέρων
τῶν κατὰ καιροὺς συνειλεγμένων ἐν τῇ
Νικαέων πόλει: Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος
Ἱεροσολύμων εἶπε. οὐδαμῶς σύμφω-
νος τυγχάνει τῇ εὐσεβεῖ πίστει τῇ ἐκτε-
θείσῃ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νι-
καίᾳ. καὶ ἀναθεματίζω τοὺς οὕτως
πιστεύοντας. καὶ γὰρ ἀλλότρια ταῦτα
πάντη τυγχάνει τῆς ὀρθοδόξου πίστεως:
Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Φιλίππων εἶπε. τὰ
ἐγκείμενα τῇ ἀναγνωσθείσῃ ἐπιστολῇ
σύμπαντα μαχόμενα τυγχάνει παν-
τὶ καὶ ἀλλότρια καθάπαξ τῆς πίστεως
τῆς ἐκτεθείσης ἐν Νικαίᾳ παρὰ τῶν ἁ-
γίων τούτων πατέρων καὶ ἀλλοτρίους εἶναι τῆς
ὀρθῆς πίστεως, τοὺς οὕτω πιστεύοντας
κρίνομεν: Φίρμος ἐπίσκοπος Καισα-
ρείας Καππαδοκίας εἶπε. μόρφωσιν
εὐσεβείας περιθεὶς ἐν προοιμίοις τῇ
ἐπιστολῇ προϊὼν τοῦ λόγου οὐδὲ μὴ τρέ-
πω τὸ αὐτοῦ φρόνημα σιωπᾶσαι δυνη-
θεὶς γυμνὸν παρακαλύμματος τοῖς
τοῦ πατρὸς ἐκφερόμενα ἀπᾷδον καὶ
τῆς τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τιη' πίστεως
καὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκό-
που Κυρίλλου ἐναντίως ἔχον:-
Οὐαλεριανὸς ἐπίσκοπος Ἰκονίου εἶπε.
πᾶσι μὲν συνοπτὴ ἡ τῆς ἐπιστολῆς ἐμ-
πτιότης, τοῦ εὐλαβεστάτου Νεστορίου. οὐ

νόμον τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν
Νικαίᾳ, καὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ὁσιωτάτου
καὶ θεοσεβεστάτου Κυρίλλου ἀπᾴδουσα,
ἀλλ᾽ οὐδὲ ἑαυτῇ συμμαχοῦσα. Ἰκόμιος
ἐπίσκοπος Γορτύνης εἶπεν· ἡ ἐπιστολὴ τοῦ
εὐλαβεστάτου Νεστορίου ἡ νῦν ἀναγνωσθεῖ-
σα, οὐδὲ μίαν ἔχει συμφωνίαν πρὸς
τὴν ἔκθεσιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νι-
καίᾳ συνελθόντων· οὔτε μὴν πρὸς τὴν
ἐπιστολὴν τοῦ πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου· διὸ
ταύτῃ ἀποταξάμενος καὶ ἀναθεμα-
τίζων τοὺς οὕτω πιστεύοντας, συντίθεμαι
τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ.
καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου
Κυρίλλου: Ἑλλάνικος ἐπίσκοπος Ῥ-
όδου εἶπε. καὶ ἤδη κατεθέμην ὅτι
τῇ ἐκθέσει τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τῶν
τιη' ἁγίων πατέρων τῶν συνελθόντων ἐν τῇ
Νικαέων ἀκολουθῶ. καὶ τὴν ἁγίαν παρ-
θένον Μαρίαν, Θεοτόκον ὁμολογῶ. ἀνάθε-
μα ἔστω, ὁ μὴ πιστεύων οὕτως: Ἀκά-
κιος ἐπίσκοπος Μελιτηνῆς εἶπεν· ἔδειξεν
ἡμῖν ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἐπιστολὴ τοῦ εὐλα-
βεστάτου ἐπισκόπου Νεστορίου ὅτι πόρ-
ρω κεῖται ὁμηγυρίας στεφάνων εἰς τὴν ἁγίαν
ταύτην καὶ μεγάλην σύνοδον συνελθόντων·
ἀκόλουθος γὰρ ἦν τὸν συνειδότα ἑαυτῷ
καὶ τὰς θείας παραχαράξαντα γραφὰς
καὶ τὰ τῶν ἁγίων πατέρων παρασαλεῦσαι τὰ
δόγματα τοιούτοις καταισχυνθῆναι φόνοις

ὥσπερ γεγράπται τῶν πλήθη τὴν ἑαυτοῦ περι-
τειχίσαι οἰκίαν. σαφέστατα γὰρ καὶ ἡ ἀνα-
γνωσθεῖσα αὐτοῦ ἐδήλωσε μὲν ἐπιστολὴ
ὅτι τὰς περὶ τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ,
ἐγκειμένας τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων
τῶν ἐπισκόπων φωνὰς ἀφαιρῶν, μόνῃ
τῇ σαρκὶ τὰς τῆς σωτηριώδους περι-
ἡμᾶς οἰκονομίας ἐφ' ὅλον τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ
γέννησιν καὶ τελευτὴν ὑπομεῖναι εἰπ.
καὶ καταψευσάμενος μὲν τῆς γραφῆς ὡς καὶ
αὐτῆς τὴν γέννησιν καὶ τὸ πάθος οὐ τῆς
θεότητος μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀνθρω-
πότητος διδασκούσης. καὶ συκοφαντῶν τὸ
σεβεῖ, καὶ τῶν τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκό-
που Κυρίλλου γραμμάτων. ὡς παθη-
τὸν λεγόντων θεόν. ὅπερ οὔτε αὐτός, οὔτε
ἄλλος τις τῶν εὐσεβῶς φρονούντων
ἐνενόησεν ἢ εἰπεῖν ἐτόλμησε. διαπαν-
των δὲ ἔδειξεν ἑαυτὸν ὀνόματι μὸν
τὴν ἑνότητα τοῦ θεοῦ πρὸς τὴν σάρκα ὁμο-
λογῶν. τῷ δὲ πράγματι ταύτην παντη
ἀρνούμενον. ἤλεγξε δὲ ἑαυτὸν ξένην διδαχὴν
χρησάμενον. ἐν τῷ μὴ πεφροντίσθαι δι-
αὐτοῦ τὸ δόγμα λέγειν, οἷς ἅπασιν ἀλ-
λοτρίοις οὖσι τῆς ἀληθείας. καὶ πολ-
λὴν τὴν ἀσέβειαν ἐχούσης, ἀπ' αὐτοῦ
ἀμφότερον ἑαυτὸν κρίνων τῆς τοῦ
τοιαύτης φθεγγομένων κοινωνίας:-
Μέμνων ἐπίσκοπος τῆς Ἐφέσου εἶπε. οὐ συ-
κοφαντίας μόνον ἀλλὰ καὶ βλασφημι-

ἣν ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἐπιστολὴ περιέχει. ὅθεν
πᾶσα δὲ ἐναντία ἐστὶ τῇ πίστει τῇ ἐκτε-
θείσῃ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νι-
καίᾳ συνελθόντων τριακοσίων δέκα
καὶ ὀκτώ:- Θεόδοτος ἐπίσκοπος
Ἀγκύρας εἶπε. κατ' οὐδὲν συμφωνοῦ-
σαν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ εὐλαβεστάτου Νε-
στορίου ἔγνωμεν τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων
πατέρων. ὅθεν τῇ μὲν ἐκθέσει πειθόμε-
θα τὴν δὲ ἐπιστολὴν Νεστορίου ἀλλοτρία
τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τιθέμεθα. καὶ
τοὺς ταῦτα φρονοῦντας ἀλλοτρίους τῆς
ὀρθῆς πίστεως εἶναι κρίνομεν. Παλλά-
διος ἐπίσκοπος Ἀμασείας εἶπεν. ἐγὼ μέν,
διὰ τὴν ἐξεγεγραμμένην τῇ ἐπιστολῇ μαρ-
τυρίαν βλασφημιῶν, καὶ ταῦτα ἀποφθέγ-
γειν οὐκ ὀκνῶ. καὶ μικροῦ λίθινος γε-
γενόμενος ὑπὸ ἀθυμίας. ὥστε μὴ δύ-
νασθαι φωνὴν ῥῆξαι τοσαύτῃ ἀθυμίᾳ
κατειλημμένον. πιστεύω πᾶσαν τὴν
θεοφιλῆ ἁγίαν σύνοδον. τὴν αὐτὴν γνώ-
μην ἔχειν. ἐμοὶ ἐπὶ τῇ ἀρτίως ἀναγνωσθεί-
σῃ ἐπιστολῇ. τοσοῦτο δὲ μόνον φημὶ ὅ-
τιπερ σφόδρα ἀπᾴδουσα ἡ ἀναγνω-
σθεῖσα ἐπιστολὴ τυγχάνει τῆς τῶν ἁ-
γίων πατέρων ἐπὶ τῇ πίστει ἐκθέσεως:-
Δωνᾶτος ἐπίσκοπος τῆς παλαιᾶς Ἠπείρου
εἶπε. οὐδὲ ἀληθείας λόγον ἀπαγγέλ-
λει ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἐπιστολὴ τοῦ εὐλα-
βεστάτου Νεστορίου οὔτε τῇ ἐκθέσει τῶν

ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συναθροισθέντων
τὴν ἐπιτήμως κοινῶς· οὔτε τῇ παραδόσει
τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας· ἀλλὰ καὶ εἴ
τις ἕτερος οὕτω φρονεῖ, οὐ κοινωνοῦ-
σι τῇ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας πίστει:- Πρω-
θύμιος ἐπίσκοπος Κομάνης εἶπε· τοῖς γράμ-
μασι τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῆς συνόδου αἱ ἡσσή-
μης πιστεύω· καὶ ἀναθεματίζω τοὺς μὴ
λέγοντας θεοτόκον τὴν ἁγίαν παρθένον:- Γρηγό-
ριος ἐπίσκοπος Κερασοῦντος εἶπε· ἁ-
μαρτίας τῆς ἀσεβοῦς θρησκείας τῶν τῷ
ἐπισκόπῳ γέγραφεν ὁ εὐλαβέστατος
μεσόριος τῷ ἁγιωτάτῳ Κυρίλλῳ· ὅθεν
οὐ συγκατατίθεμαι τῷ ἐκείνου δόγμα-
τι· ἀλλὰ συναινῶ τῷ τοῦ προλεχθέντος
ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου· καὶ τῶν προ-
λεχθέντων ἁγίων πατέρων:- Ῥωμανὸς
ἐπίσκοπος Ῥαφείας εἶπε· κἂν δῆλον πί-
στιν ἐξέθετο ὁ εὐλαβέστατος μεσόριος παρὰ
τὴν τῶν ἁγίων πατέρων· ὅθεν ταύτην ἀνα-
θεματίζομεν κατὰ τὴν τοῦ ἀποστόλου
φωνὴν τὴν λέγουσαν· εἴ τις ὑμᾶς εὐαγ-
γελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνά-
θεμα ἔστω:- Θεόδουλος ἐπίσκοπος
Ἐλούσης εἶπε· παραγράφομαι τῇ
ἐπιστολῇ τῇ γραφείσῃ δὴ παρὰ τοῦ εὐ-
λαβεστάτου μεσορίου πρὸς τὸν ἁγιώ-
τατον ἐπίσκοπον Κύριλλον· τῶν πα-
ρανόμως καὶ παρὰ τοὺς θεσμοὺς τῆς
ἐκκλησιαστικοὺς γενομένης αὐτὴν τὴν

σιν πίστιν τὴν ἐν Νικαίᾳ ἀναγινώσκουσαν:-
Ἑρμογένης ἐπίσκοπος Ῥινοκορούρων εἶπε·
τὰ ἐν πᾶσιν ἀλλότρια τὰ παρὰ τοῦ
εὐλαβεστάτου μεσορίου ἀναγορευ-
μένα, τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει· καὶ τῇ τῶν ἡ-
μετέρων ἐκθέσει. ἐπιγινώσκω καὶ τοῖς ἐγγε-
γραμμένοις παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου Κυ-
ρίλλου· συμφώνους τυγχάνουσι τοῖς
τῶν πατέρων φρονήμασι περὶ τῆς πίστεως:- Εὐ-
όπτιος ἐπίσκοπος Πτολεμαΐδος εἶπε· εἴπερ
ὥσπερ οἱ τὸ βασιλικὸν νόμισμα παρα-
χαράττοντες τῆς τιμωρίας παρὰ τῶν νό-
μων εἰσὶ τῆς ἐσχάτης ὑπεύθυνοι· οὕτω
καὶ ὁ εὐλαβέστατος μεσόριος· τὸ δόγμα
τῆς ὀρθοδοξίας παραχαράξας τολμή-
σας καὶ παρὰ θεῷ καὶ παρὰ ἀνθρώποις
πάσης ἄξιός ἐστι τιμωρίας. καὶ ἅπερ
προήνεγκεν ἀπάδοντα τῇ καθολικῇ ἐκ-
κλησίᾳ δόγματα προσλύομεν καὶ ἀνα-
πόλει ἀπὸ τῶν ἀκολουθησάντων αὐτῷ·
ὅθεν ἀλλότριον ἐμαυτὸν τῆς κοινωνίας
αὐτοῦ καὶ τῶν ὁμοίων τὰ αὐτὰ φρονούν-
των καθιστῶ:- Φεῖδος ἐπίσκοπος
Ἰόππης εἶπε· τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς
σκότος· ἢ τίς συγκατάθεσις Χριστοῦ πρὸς
Βελίαρ· πολὺ γὰρ ἀφέστηκε τῆς ἀλη-
θείας ἡ μνημονευθεῖσα ἐπιστολὴ
τοῦ εὐλαβεστάτου μεσορίου· πολὺ δὲ
συγκατατίθεται τῇ γνώμῃ Παύλου τοῦ
Σαμοσατέως· ὅθεν ἀποδεκτικὸς πα-
σι

δι' αὐτοῦ ἐμφανισθέντων ἐγκειμένων διαφημιῶν ἔφη.
Θεόδωρος ἐπίσκοπος Ἀραμανιδήλων εἶπεν·
οὐκ ὀρθῶς οὐδὲ συμφώνως τῇ ὀρθοδό-
ξῳ πίστει· οὐδὲ τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων
πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων· περι-
ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Εὐλαμπάτου μεσορίου ἀλ-
λὰ τοῖς τῆ ἀπᾴδοντα· ὅθεν κἀγὼ ἀνα-
θεματίζω αὐτὸν τοιαῦτα φρονοῦντα:–
Θεόδωρος ἐπίσκοπος Γαδάρων εἶπεν· ἀ-
ναθεματίζω κἀγὼ τὸν τιμιώτατον με-
σόριον καὶ φρονήσαντα ταῦτα τῶν ἁγίων
πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων καθὼς
καὶ ἡ ἀναγνωσθεῖσα αὐτοῦ ἐπιστολὴ ἔδειξε:
Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος Γανῶν εἶπεν· ἡ ἀναγνω-
σθεῖσα ἐπιστολὴ τοῦ Εὐλαμπάτου μεσο-
ρίου ἔδειξεν αὐτὸν ὑπεναντία τῆς ἐκ-
τεθείσης πίστεως παρὰ τῶν ἁγίων
πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων· ὅθεν ἀ-
ναθεματίζω αὐτὸν καὶ τὰς ἐκτεθείσας
παρ' αὐτοῦ διαφημίας καὶ βλασφημίας
ἀποτάττομαι:– Παυλιανὸς ἐπίσκοπος
Μαϊουμᾶ εἶπεν· ὁμοίως κἀγὼ ἀναθε-
ματίζω ἐπειδὴ κακῶς φρονεῖ· ἔδει-
ξε γὰρ ἡ ἐπιστολὴ αὐτοῦ τοῦτο αὐτό:–
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Συκαμαζῶν εἶπεν·
ἐπειδὴ προδήλως οὐδ' ὡς ἔτυχεν ἐδείχθη ἡ ἐπιστο-
λὴ τοῦ Εὐλαμπάτου μεσορίου διὰ τῆς
ἀναγνωσθείσης αὐτοῦ ἐπιστολῆς σαφῶς π-
εριέχει καὶ ὑπεναντία τῆς ὀρθοδόξου
πίστεως φρονεῖ· ὅθεν κἀγὼ αὐτὸν ἀναθε-

ματίζω:– Πέτρος ἐπίσκοπος τῶν Ἀρημβόλων
εἶπεν· ἐπειδὴ δεῖ ἐξακολουθεῖν τῇ ἐκ-
τεθείσῃ ὀρθοδόξῳ πίστει παρὰ τῶν ἁ-
γίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων
τοὺς θεῷ ἀνακειμένους· εὕρηται δὲ ὁ Εὐ-
λαμπάτου μεσόριος οὐχ ὁμοίως φρονῶν·
κατὰ τοῦτο κἀγὼ αὐτὸν ἀναθεματί-
ζω ἀπὸ τῆς ἀναγνωσθείσης αὐτοῦ ἐπιστολῆς:
Ὁ ἐπίσκοπος Αὐγουστοπόλεως εἶπεν· ἀ-
πὸ τῆς ἀναγνωσθείσης ἐπιστολῆς
μεσόριος ὁ Εὐλαμπάτου ὑπεναντία τῆς
ὀρθοδόξου πίστεως φρονῶν· ὅθεν κἀγὼ αὐ-
τὸν ἀναθεματίζω. Παῦλος ἐπίσκοπος
Ἀνθηδόνος εἶπεν· οὐ χρὴ τοὺς μάλιστα
χριστιανοὺς συνέπεσθαι τοῖς οὐκ ὀρθῶς
φρονοῦσιν ἀλλὰ τοὐναντίον· ὅθεν ἀπὸ τῆς
ἀναγνωσθείσης ἐπιστολῆς τοῦ Εὐλαμπά-
του μεσορίου ὑπεναντία τῆς ἐκτεθείσης πί-
στεως παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νι-
καίᾳ τὸ τηνικαῦτα συνελθόντων σα-
φῶς περιέχει· ἀναθεματίζω αὐτόν:–
Λητόϊος ἐπίσκοπος τῶν Χιλιάδος εἶπεν· πο-
λὺ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἀπᾴδει τὸ
φρόνημα μεσορίου τοῦ Εὐλαμπάτου·
ἀπὸ τῶν ἀναγνωσθέντων· διὸ κἀγὼ ἀναθε-
ματίζω αὐτόν:– Σαϊλᾶς ἐπίσκοπος
Φαινοῦς εἶπεν· κἀγὼ αὐτὸν ἀναθεμα-
τίζω κακῶς φρονοῦντα· καὶ μὴ συμφω-
νοῦντα τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν-
Νικαίᾳ συνελθόντων· ἔδειξε γὰρ αὐτοῦ

τὴν γνώμην, ἣν τῆς αὐτοῦ ἐπιστολῆς ἀνέγνωμεν.
Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Πηλουσίου εἶπε·
τὰ ἐγκείμενα νοήματα τῇ ἐπιστολῇ τῇ ἀνα-
γνωσθείσῃ τοῦ εὐλαβεστάτου Νεστορίου
ἀλλότρια τυγχάνει τῆς πίστεως τῆς ἐκτε-
θείσης ἐν Νικαίᾳ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων·
καὶ ταῦτα ἀρειανίως ἀναθεματίζω· καὶ
τοὺς ταῦτα φρονοῦντας. Μακάριος ἐ-
πίσκοπος Ἀνταίου εἶπε· σφόδρα ἀπᾴ-
δουσι τὰ ἐγκείμενα τῇ ἐπιστολῇ τοῦ εὐ-
λαβεστάτου Νεστορίου, τῆς ἐκτεθείσης
πίστεως παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ
συνελθόντων. καὶ ἀναθεματίζω τοὺς
οὕτω φρονοῦντας, ὡς ἔξω τυγχάνοντας τῆς ὀρθο-
δόξου πίστεως. Φοιβάμμων ἐπί-
σκοπος Κοπτοῦ εἶπε· οὐδαμῶς σύμφωνα
τυγχάνει τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει τῶν ἁγίων
πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων ἡ ἐ-
πιστολὴ τοῦ εὐλαβεστάτου Νεστορίου. διὸ
ἀναθεματίζω τοὺς οὕτω πιστεύοντας:
Θεόπεμπτος ἐπίσκοπος Καβάσων εἶπε· δῆλ-
ον ἐστὶν ἐκ τῆς νῦν ἀναγνωσθείσης ἐπιστολῆς
ἀλλότρια φρονῶν τῆς πίστεως τῶν ἁ-
γίων πατέρων ὁ εὐλαβέστατος Νεστόριος. καὶ ἀναθε-
ματίζω αὐτόν, καὶ τοὺς τὰ αὐτὰ φρονοῦντας.
Ἀριστόβουλος ἐπίσκοπος Θμούεως εἶπε·
ἔγνωμεν ἐναντία φρονοῦντα τῆς ὀρθῆς
πίστεως τὸν εὐλαβέστατον Νεστόριον ἐκ
τῆς ἀναγνωσθείσης αὐτοῦ ἐπιστολῆς. διὰ τοῦτο
ἀναθεματίζω αὐτόν: Ἀμφιλόχιος

ἐπίσκοπος Σίδης εἶπε· τὸ ἔκφυλον καὶ ἄθεσμον
τῶν δογμάτων, ἃ διὰ τῆς ἐπιστολῆς Νε-
στορίου [illegible] ἀναλεγόμενον, οὐ μόνον τὴν ἀ-
κοὴν τῶν εὐσεβῶς ἀκουόντων λυμαίνεται,
ἀλλὰ καὶ τὸν πόλεμον πρὸς τὴν ὀρθὴν
δείκνυσι πίστιν: Πάντες οἱ ἐπίσκοποι
ἅμα ἐπεφώνησαν· ὁ μὴ ἀναθεματί-
ζων Νεστόριον, ἀνάθεμα ἔστω. τοῦτον
ἡ ὀρθὴ πίστις ἀναθεματίζει. τοῦτον ἡ
ἁγία σύνοδος ἀναθεματίζει. ὁ κοινω-
νῶν Νεστορίῳ, ἀνάθεμα ἔστω. πάν-
τες ἀναθεματίζομεν τὴν ἐπιστολὴν καὶ
τὰ δόγματα Νεστορίου. τὸν αἱρετικὸν
Νεστόριον, πάντες ἀναθεματίζομεν.
τοὺς κοινωνοῦντας Νεστορίῳ, πάντες ἀνα-
θεματίζομεν: τὸν ἀσεβῆ Νεστόριον
πάντες ἀναθεματίζομεν: ἡ οἰ-
κουμένη ἀναθεματίζει τὴν ἀσεβῆ
θρησκείαν Νεστορίου. ὁ τοῦτον μὴ
ἀναθεματίζων, ἀνάθεμα ἔστω. τοῦ-
τον ἡ ὀρθὴ πίστις, ἀναθεματίζει: τοῦ-
τον ἡ ἁγία σύνοδος ἀναθεματίζει.
ὁ κοινωνῶν Νεστορίῳ ἀνάθεμα ἔστω:
Τοῦ Ῥωμαίων ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τὸ
γράμμα ἀναγνωσθῆ:- Ἰουβενάλιος Κθ
ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἀναγι-
νωσκέσθω καὶ τὰ γράμματα τοῦ θεο-
σεβεστάτου καὶ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου
τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Κελεστίνου· ἃ
ἀπέστειλε περὶ τῆς πίστεως: Πε-

πρεσβυτέρου Ἀλεξανδρείας καὶ πριμικηρίου νο-
ταρίων ἀνέγνω· Ἑρμηνεία ἐπιστολῆς
Κελεστίνου ἐπισκόπου Ῥώμης πρὸς Νεστό-
ριον· Τῷ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ Νεστορίῳ Κε-
λεστῖνος. Ἐφ' ἡμέρας τινὰς τῆς ζωῆς ἡμῶν
μετὰ τὸ ὠμόσιον καὶ πολλάκις κατω-
κειθ δόγμα Πελαγίου καὶ Κελεστίου ἡ καθο-
λικὴ πίστις εἰρήνευσε. Καὶ ἀνεγνώσθη κα-
θὼς προτέτακται. Πέτρος πρεσβύτερος
Ἀλεξανδρείας καὶ πριμικήριος νοταρί-
ων εἶπε· Τούτοις τοῖς ἀναγνωσθεῖσι
σύμφωνα γεγράφηκεν ἡ ἁγιότης τοῦ
θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου ἡμῶν Κυρίλλου
καὶ μετὰ χεῖρας ἔχομεν· καὶ εἰ κελεύει
ὑμῶν ἡ θεοσέβεια ἀναγνωσθήσομεθα. Φλαουιανὸς
ἐπίσκοπος Φιλίππων εἶπε· Ἀναγινωσκέ-
σθω καὶ ταῦτα ἐμφερέσθω τοῖς ὑπομνή-
μασι. Πέτρος πρεσβύτερος Ἀλεξανδρείας καὶ
πριμικήριος ἀνέγνω· Τῷ εὐλαβεστάτῳ
καὶ θεοσεβεστάτῳ συλλειτουργῷ Νεστορίῳ
Κύριλλος καὶ ἡ συνελθοῦσα σύνοδος ἐν Ἀλε-
ξανδρείᾳ ἐκ τῆς Αἰγυπτιακῆς διοικήσεως
ἐν Κυρίῳ χαίρειν. Τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν λέγον-
τος ἐναργῶς· ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐ-
μέ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Καὶ ἀνεγνώσθη κα-
θὼς προτέτακται. Πέτρος πρεσβύτερος
Ἀλεξανδρείας καὶ πριμικήριος νοταρίων
εἶπε· Οὐ μόνον δὲ ταῦτα τὰ ἐπισταλέντα
παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπι-
σκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Κελε-

στίνου ἀπεστάλη καὶ ἀποδέδοται αὐ-
τῷ τῷ εὐλαβεστάτῳ Νεστορίῳ· ἀλλὰ γὰρ καὶ
τὰ ἐπισταλέντα παρὰ τοῦ θεοσεβεστάτου
καὶ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξαν-
δρέων Κυρίλλου, καὶ τῆς συνόδου πά-
σης τῆς Αἰγυπτιακῆς διὰ Θεοπέμπτου καὶ
Δανιὴλ καὶ Ποταμῶνος καὶ Κομαρίου τῶν
εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων· καὶ παρα-
καλῶ ἐρωτᾶσθαι Θεόπεμπτον καὶ Δανιὴλ
τοὺς εὐλαβεστάτους ἐπισκόπους ἐνταῦθα
τυγχάνοντας περὶ τούτου. Φλαουιανὸς
ἐπίσκοπος Φιλίππων εἶπε· Κατατιθέσθω-
σαν οἱ εὐλαβέστατοι συλλειτουργοὶ ἡμῶν
Θεόπεμπτος καὶ Δανιὴλ οἱ παρόντες, εἰ γε
ἀποδεδώκασι τὰς ἐπιστολάς.
Θεόπεμπτος ἐπίσκοπος Καβάσων εἶπε· Εἰς
τὸ ἐπισκοπεῖον ἀπελθόντες ἐν ἡμέρᾳ
κυριακῇ συνάξεως ἐπιτελουμένης πα- λ̄
ρόντος παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τῶν ἰλου- ι
στρίων σχεδὸν πάντων, ταῦτα ἀποδεδώ-
καμεν Νεστορίῳ τὰ γράμματα. Ὁμοίως
δὲ καὶ Δανιὴλ ἐπίσκοπος Δάρνεως τὰ
αὐτὰ κατέθετο. Φλαουιανὸς ἐπίσκοπος
Φιλίππων εἶπε· Ἐποίησεν οὖν τοῖς καμὸ
τοῖς γράμμασιν; Δανιὴλ ἐπίσκοπος
Δάρνεως εἶπε· Ἔτι ἡμῶν τὸ πεσὸν τελ-
θεῖν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ καὶ ἰδίᾳ αὐτῷ· ἀλ-
λὰ ἡμῶν ἀπελθόντων ἀπέκλεισε τὰς
θύρας, καὶ οὐκ ἠξίωσεν ἡμᾶς ἀποκρίσεως.
Θεόπεμπτος ἐπίσκοπος Καβάσων εἶπε· δόξα

μὲν τῶν προειρημένων χαρτίων ὡς ἐπέταξε
τὸν ἡμῶν τῆς δόξης ὡς ἐλθεῖν καὶ ὡς τυχ(εῖν)
αὐτοῦ· ἀπήλθομεν· εἶτα ἀποδοθέντα τὰ
οὐκ ἐδέξατο· οὔτε μὴν τὸ ἱκανὸν τοῖς
γράμμασι πεποίηκε· ὥστε ἐκκινεῖ-
ται αὐτὸν καὶ χείρονα δογματίζειν· οὐ μόνον
δὲ πρὸ τοῦ λαμβάνειν τοὺς ἄρχοντας ταῦ-
τα ἐδίδαξεν, ἀλλὰ καὶ πολλῷ χείρονα
μετὰ τὸ λαβεῖν ἐδίδαξεν ἕως τῆς σήμερον
ἡμέρας:- Φίδος ἐπίσκοπος Ἰόππης
εἶπεν· ὅτι ἐπιμένει μέχρι τῆς σήμερον
τῇ αὐτῇ διδασκαλίᾳ, δηλοῦσιν ἅ τε λέγει
καὶ οἱ ὁσιώτατοι θεοσεβέστατοι ἐπίσκοποι
Ἀκάκιος καὶ ὁ κύριος Θεόδοτος· οἱ καὶ δια-
λέξεις πρὸς αὐτὸν ἐποιήσαντο· ὥστε εἰς
κινδυνεῦσαι τὴν ἀπ' αὐτῶν· οἷς καὶ παρα-
καλοῦμεν καὶ ὁρκίζομεν· κατὰ τῶν προ-
κειμένων ἁγίων εὐαγγελίων· ἐπὶ τῆς πί-
στεως τῶν ὑπομνημάτων εἰπεῖν· τί ἤκουσαν
πρὸ τριῶν τούτων ἡμερῶν, παρ' αὐτοῦ τοῦ Νε-
στορίου:– Κύριλλος ἐπίσκοπος Ἀλεξαν-
δρείας εἶπεν· ἐπειδὴ οὐ περὶ τῶν τυχόντων ἡ-
μῖν ὁ λόγος ἀλλὰ περὶ τοῦ πάντων κεφα-
λαιωδεστέρου πράγματος· φημὶ δὴ τῆς ὀρ-
θῆς εἰς Χριστὸν πίστεως· ἀκόλουθόν ἐστι
ἀγαπητοὺς καὶ θεοφιλεστάτους ἐπι-
σκόπους Θεόδοτον καὶ Ἀκάκιον κατὰ
τὰς παραινέσεις τοῦ εὐλαβεστάτου
ἐπισκόπου Φίδου, καὶ τοὺς ὁρκισμοὺς
τοὺς ἐπενεχθέντας φιλαληθεῖς ὄντας καὶ

ἁγίους, εἰπεῖν ἅπερ ἀκηκόασι λεγόμενα
αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφεσίων πόλει· διάλεξιν πρὸς
αὐτὸν ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς πίστεως κινήσαντες:-
Θεόδοτος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας εἶπεν· ὀδύ-
ναμαι μέν, ὑπὲρ φίλου πλὴν πάσης φιλίας
προτιμῶ τὴν εὐσέβειαν· διὸ καὶ ἀνάγκην
ἔχω καὶ μετὰ πολλῆς ἀθυμίας περιωμέ-
ρωτῶμαι· τὴν ἀλήθειαν ἐκφράσαι· οὐκοῦν
μὴ χρεία μὲν εἶναι τῆς ἡμῶν μαρτυρίας τοῦ
φρονήματος αὐτοῦ δηλουμένου ἐκ τῶν
γραμμάτων τοῦ πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν.
αὐτὸ δ' ἐκεῖ ἀπηγόρευσε περὶ τοῦ θεοῦ λόγου
λέγεσθαι τουτέστι τοῦ μονογενοῦς ὁ μὲν διὰ-
ζων αὐτὸν τὸ ἀμιμά, ταῦτα καὶ ἐνταῦθα
διαλεγόμενον ἔφη· μηδεὶν περὶ θεοῦ λέγειν
γαλακτοτροφίαν· μηδὲ γέννησιν τὴν ἐκ
παρθένου· οὕτως καὶ ἐνταῦθα πολλά-
κις ἔφη· διμηνιαῖον ἢ τριμηνιαῖον μὴ
δεῖν θεὸν λέγεσθαι· καὶ ταῦτα οὐχ ἡμεῖς μό-
νοι ἀλλὰ καὶ ἕτεροι πλείονες ἀκηκόα-
μεν· οὐ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν πρὸς ἡμᾶς
αὐτοῦ ἐνταῦθα ἐν τῇ Ἐφεσίων διαλεγομένου:–
Ἀκάκιος ἐπίσκοπος Μελιτηνῆς εἶπε· πί-
στεως προκειμένης καὶ τῆς εἰς θεὸν εὐσε-
βείας ἀμέλει πᾶσαν σχολάζειν διάθε-
σιν· ὅθεν εἰ καὶ σφόδρα ὑπὲρ τοὺς ἄλλους
τὸν κῦρ Νεστόριον ἠγάπησα· καὶ παντοίως
αὐτὸν περισῶσαι ἐσπούδασα, ἀμέλει
νῦν φιλαλήθως τὰ παρ' αὐτοῦ εἰρημέ-
να εἰπεῖν· ὑπὲρ τοῦ μὴ κατακριθῆναι

μου τὴν τύχην ἀποκρύπτειν τὰ ἀληθῆ
παραχρῆμα ἐφιστὰς τῇ Ἐφεσίων πό-
λει· ἐποιησάμην πρὸς τὸν προειρημένον
ἄνδρα διάλεξιν· καὶ γνοὺς αὐτὸν οὐκ ὀρ-
θὰ φρονοῦντα παντοίως ἐσπούδασα αὐτὸν
διορθώσασθαι καὶ ἀποστῆσαι τοῦ πονηροῦ
φρονήματος· αὐτὸν πρότερον ἑώρων τοῖς
χείλεσιν ὁμολογοῦντα· ὅτι δὴ μετα-
τίθεται τῆς τοιαύτης ἐννοίας· ἡμέρας
δὲ δέκα ἢ δώδεκα διαλιπὼν πάλιν
λόγου τινὸς κινηθέντος· ἀντελαμβανόμην
τῆς ἀληθείας λόγου· καὶ ἀντιπίπτοντα
αὐτὸν τούτῳ ἑώρων· καὶ διὰ τὸ ποιεῖσθαι(?)
κατὰ ταυτὸν ἐγγὺς κινδύνου περιπίπτειν πε-
πτωκέναι γάρ· ἐκ τῆς αὐτοῦ ἐπερωτήσεως
αὐτὸ τοῦτο· ἀνάγκην ἐπετίθει τοῖς ἀπο-
κρινομένοις· ἢ τὸ δὲ ἀρνήσασθαι τὴν
τοῦ μονογενοῦς θεότητα ἐνανθρωπηκέ-
ναι· ἢ ὁμολογεῖν ὅπερ ἦν ἀσεβές· ὅτι ὥσπερ
καὶ ἡ τοῦ πατρὸς καὶ ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος θεότης
συνεσαρκώθη τῷ λόγῳ· ὥσπερ ἦν τὸν
τρόπον καθ' ὃ τέχνου(?) διαφορίας καὶ ἐκ-
καλοῦσι(?) τὴν εὐσεβῆ πίστιν· ἔπειτα
δὲ ἑτέρου κινηθέντος λόγου, ἀντελάμβανε-
το τῆς συνῳδίας(?) αὐτοῦ ἐπίστασις(?) τοῦ λόγου·
ἄλλον μὲν φησὶ τὸν υἱὸν τὸν τὸ πάθος ἀναδεξά-
μενον ἄλλον δὲ τὸν θεὸν λόγον· πρὸς ἡμᾶς
σφήμαντος(?) οὐκέτι ἐνεγκεῖν δυνηθεὶς συν-
τάξαι(?) μεθ' ... ἐξῆλθον. ἕτερος δὲ
τῶν σὺν αὐτῷ συνηγόρει τοῖς ἰουδαίοις

αὐτοῦ κεῖσθαι ... ἀλλ' εἰς ἄνθρωπον ἀσεβήσασι:—
Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος φιλίππων εἶπε· φα-
νερᾶς οὔσης τῆς καταθέσεως τῶν εὐλα-
βεστάτων συλλειτουργῶν ἡμῶν θεοδότου
καὶ ἀκακίου ἀκόλουθόν ἐστιν ἣν εἶχον
περὶ τῶν προκειμένων δόξαν οἱ μακάριοι
πατέρες ἡμῶν καὶ οἱ ἐπίσκοποι, ἀναγνωσθῆ-
ναι καὶ ἐμφερέσθαι τοῖς πεπραγμένοις:—
Πέτρος πρεσβύτερος ἀλεξανδρείας καὶ
πριμικήριος νοταρίων εἶπε· ἐπειδὴ
μετὰ χεῖρας ἔχομεν καὶ βιβλία τῶν ἁγι-
ωτάτων καὶ ὁσιωτάτων πατέρων καὶ ἐπι-
σκόπων καὶ διαφόρων μαρτύρων· ἐπε-
λεξάμεθα δὲ ἐκ τούτων ὀλίγα κεφά-
λαια εἰ παρίσταται, ἀναγνωσθῆναι:
Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος φιλίππων εἶπε· καὶ
ταῦτα ἀναγνωσθέντα ἐμφερέσθω· καὶ ἀ-
νεγνώσθη οὕτως· πέτρου τοῦ ἁγιω-
τάτου ἐπισκόπου ἀλεξανδρείας καὶ
μάρτυρος ἐκ τοῦ περὶ θεότητος λόγου· ἐ-
πεὶ καὶ ἀληθῶς ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο· ὅθεν καὶ χάριτί ἐσμεν
σεσωσμένοι κατὰ τὸ ἀποστολικὸν ῥη-
τόν· καὶ τοῦτό φησιν οὐκ ἐξ ἡμῶν· θεοῦ τὸ
δῶρον· οὐκ ἐξ ἔργων ἵνα μή τις καυχή-
σηται· θελήματι τοῦ θεοῦ ὁ λόγος σὰρξ γενό-
μενος καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος, οὐκ ἀ-
πελείφθη τῆς θεότητος. οὐδὲ γὰρ ἵνα τι
δι' ἀμείψεως αὐτοῦ ἢ τῆς δόξης τέλειον
ἀποστῆ(?) πτωχεύσας πλούσιος ὤν· τοῦτο ἐ

λα

γέγονε· ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν θάνατον ὑπὲρ
ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν ἀναδέξηται, ὁ δί-
καιος ὑπὲρ ἀδίκων· ὅπως ἡμᾶς προ-
σαγάγῃ τῷ θεῷ· θανατωθεὶς μὲν σαρκί,
ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι· καὶ μεθ' ἕτερα· ὅθεν
καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς ἀληθεύει λέγων· ὁ λόγος
σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν·
τότε δηλονότι ἀφ' οὗ ὁ ἄγγελος ἠσπάσα-
το τὴν παρθένον καὶ εἶπε· χαῖρε κεχα-
ριτωμένη ὁ κύριος μετὰ σοῦ· ἡμῶν ἔστιν ἀ-
κοῦσαι· τοῦτο γὰρ εἴρηκεν αὐτῇ τοῦ θεοῦ λόγου
μετὰ σοῦ· σημαίνει γὰρ αὐτὸν γεννώμε-
νον ἐν μήτρᾳ· καὶ σάρκα αὐτῇ γινόμενον·
καθὼς γέγραπται· πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσε-
ται ἐπὶ σέ· καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιά-
σει σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον κλη-
θήσεται υἱὸς θεοῦ· καὶ πάλιν μεθ' ἕτερα·
ὁ δὲ θεοῦ λόγος παρὰ τὴν ἀνδρὸς ἀπουσί-
αν κατὰ βούλησιν τοῦ πατρὸς δυνα-
μένου κατεργάσασθαι θεοῦ, γέγονεν ἐν μή-
τρᾳ τῆς παρθένου σάρξ· ἐνεργείαν
γὰρ τοῦ ἀνδρὸς ἐνεποίησεν ἡ τοῦ θεοῦ
δύναμις ἐπισκιάσασα τῇ παρθένῳ
σὺν τῷ ἐπεληλυθότι ἁγίῳ πνεύματι:~

Ἀθανασίου τοῦ ἁγιωτάτου γενομένου ἐπι-
σκόπου Ἀλεξανδρείας ἐκ τοῦ κατὰ Ἀρειανῶν· β' λόγου·
πολλοὶ γοῦν ἅγιοι γεγόνασι καὶ καθαροὶ πάσης
ἁμαρτίας· Ἱερεμίας δὲ καὶ ἐκ κοιλί-
ας ἡγιάσθη· καὶ Ἰωάννης ἔτι κυοφορούμενος ἐσκίρ-
τησεν ἐν ἀγαλλιάσει ἐπὶ τῇ φωνῇ τῆς

θεοτόκου Μαρίας· καὶ ὅμως ἐβασίλευσεν
ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωσέως·
καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ
ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδάμ· καὶ
οὕτως ἔμενον οὐδὲν ἧττον οἱ ἄνθρωποι θνητοὶ
καὶ φθαρτοί· δεκτικοὶ τῶν ἰδίων τῆς φύ-
σεως παθῶν· νῦν δὲ τοῦ λόγου γενομέ-
νου ἀνθρώπου· καὶ ἰδιοποιουμένου τὰ τῆς
σαρκός, οὐκέτι ταῦτα τοῦ σώματος ἅπτε-
ται· διὰ τὸν ἐν αὐτῷ γενόμενον λόγον· ἀλ-
λ' ὑπ' αὐτοῦ μὲν ἀνήλωται· λοιπὸν δὲ
οἱ ἄνθρωποι οὐκέτι κατὰ τὰ ἴδια πάθη μέ-
νουσιν ἁμαρτωλοὶ καὶ νεκροί· ἀλλὰ κατὰ
τὴν τοῦ λόγου δύναμιν ἀναστάντες, ἀ-
θάνατοι καὶ ἄφθαρτοι ἀεὶ διαμένουσιν.
ὅθεν καὶ γενομένης τῆς σαρκὸς ἐκ τῆς
θεοτόκου Μαρίας, αὐτὸς λέγεται γεγεννῆσθαι,
ὁ τοῖς ἄλλοις γέννησιν εἰς τὸ εἶναι παρα-
σχών· ἵνα τὴν ἡμῶν εἰς ἑαυτὸν μεταθῇ
γέννησιν· καὶ μηκέτι ὡς γῆ ὄντες μόνη,
εἰς γῆν ἀπέλθωμεν· ἀλλ' ὡς τῷ ἐξ οὐ-
ρανοῦ λόγῳ συναφθέντες, εἰς οὐρανὸν ἀ-
ναχθῶμεν παρ' αὐτοῦ· οὐκοῦν οὕτως
καὶ τὰ ἄλλα πάθη τοῦ σώματος, οὐκ ἀ-
πεικότως εἰς ἑαυτὸν μετέθηκεν· ἵνα μη-
κέτι ὡς ἄνθρωποι ἀποθνήσκωμεν, ἀλλ' ὡς ἴ-
διοι τοῦ λόγου, τῆς αἰωνίου ζωῆς μετάσχωμεν.
οὐκέτι γὰρ κατὰ τὴν προτέραν γένεσιν
ἐν τῷ Ἀδάμ, πάντες ἀποθνήσκομεν·
ἀλλὰ λοιπὸν τῆς γενέσεως ἡμῶν καὶ πά-

τῆς σαρκικῆς ἀσθενείας μεταπεθέντων εἰς τὸν λόγον, ἐγειρόμεθα ἀπὸ τῆς γῆς, λυθείσης τῆς δι' ἁμαρτίας κατάρας, διὰ τὸν ἐν ἡμῖν ὑπὲρ ἡμῶν γενόμενον κατάραν.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς Ἐπίκτητον ἐπιστολῆς.

Πῶς δὲ καὶ ἀμφιβάλλειν ἐτόλμησαν οἱ λεγόμενοι χριστιανοί, εἰ ὁ ἐκ Μαρίας προελθὼν κύριος, υἱὸς μὲν τῇ οὐσίᾳ καὶ φύσει τοῦ θεοῦ ἐστιν, τὸ δὲ κατὰ σάρκα οὐκ ἐκ σπέρματός ἐστι τοῦ Δαβίδ, σαρκὸς δὲ τῆς ἁγίας Μαρίας; τίνες δὲ ἄρα οὕτω τολμηροὶ γεγόνασιν, ὥστε εἰπεῖν τὸν Χριστὸν τὸν σαρκὶ παθόντα καὶ σταυρωθέντα, μὴ εἶναι κύριον καὶ σωτῆρα καὶ θεὸν καὶ υἱὸν τοῦ πατρός; ἢ πῶς χριστιανοὶ θέλουσιν ὀνομάζεσθαι οἱ λέγοντες εἰς ἄνθρωπον ἅγιον ὡς ἐπὶ ἕνα τῶν προφητῶν ἐληλυθέναι τὸν λόγον, καὶ μὴ αὐτὸν ἄνθρωπον γεγενῆσθαι, λαβόντα ἐκ Μαρίας τὸ σῶμα· ἀλλ' ἄλλον εἶναι τὸν Χριστόν, καὶ ἕτερον τὸν τοῦ θεοῦ λόγον, τὸν πρὸ Μαρίας καὶ πρὸ αἰώνων ὄντα υἱὸν τοῦ πατρός; ἢ πῶς εἶναι χριστιανοὶ δύνανται οἱ λέγοντες ἄλλον εἶναι τὸν υἱόν, καὶ ἄλλον τὸν τοῦ θεοῦ λόγον; καὶ μὲν θέσει παραδέχονται αὐ... οὐ θέσει ταῦτα ἐγίνετο· μὴ γένοιτο, ὥσπερ τινὲς πάλιν ὑπέλαβον· ἀλλ' ὄντως ἀληθείᾳ ἀνθρώπου γενομένου τοῦ σωτῆρος, ὅλου τοῦ ἀνθρώπου σωτηρία ἐγίνετο. εἰ γὰρ θέσει ἦν ὁ λόγος ἐν τῷ σώματι κατ' ἐκείνους, τὸ δὲ θέσει λεγόμενον φαντασία ἐστίν· εὑρίσκεται δοκ...

...σις καὶ ἡ σωτηρία καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν ἀνθρώπων λεγομένη κατὰ τὸν Μανιχαῖον. ἀλλὰ μὴν οὐ φαντασία ἡ σωτηρία ἡμῶν, οὐδὲ σώματος μόνου, ἀλλὰ ὅλου ἀνθρώπου, ψυχῆς καὶ σώματος ἀληθῶς ἡ σωτηρία γέγονεν. ἀνθρώπινον γὰρ φύσει τὸ ἐκ Μαρίας κατὰ τὰς θείας γραφάς, καὶ ἀληθινὸν ἦν τὸ σῶμα τοῦ σωτῆρος.

Ἰουλίου τοῦ ἁγιωτάτου γενομένου ἐπισκόπου Ῥώμης· ἐκ τῆς πρὸς Διονύσιον ἐπιστολῆς.

Κηρύσσεται δὲ εἰς συμπλήρωσιν τῆς πίστεως, καὶ σαρκωθεὶς ἐκ παρθένου Μαρίας ὁ τοῦ θεοῦ υἱός, καὶ σκηνώσας ἐν ἀνθρώποις· οὐκ ἐν ἀνθρώπῳ ἐνεργήσας, τοῦτο γὰρ ἐπὶ προφητῶν ἐστι καὶ ἀποστόλων· τέλειος θεὸς ἐν σαρκί, καὶ ἄνθρωπος τέλειος ἐν πνεύματι· οὐ δύο υἱοί, εἷς μὲν γνήσιος υἱὸς ἀναλαβὼν ἄνθρωπον, ἕτερος δὲ θνητὸς ἄνθρωπος ἀναληφθεὶς ὑπὸ θεοῦ· ἀλλὰ εἷς μονογενὴς ἐν οὐρανῷ, μονογενὴς ἐπὶ γῆς θεός.

Φήλικος τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Ῥώμης, ἐκ τῆς πρὸς Μάξιμον τὸν ἐπίσκοπον καὶ τὸν κλῆρον Ἀλεξανδρείας ἐπιστολῆς.

Περὶ δὲ τῆς σαρκώσεως τοῦ λόγου καὶ πίστεως· πιστεύομεν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ἐκ παρθένου Μαρίας γεννηθέντα, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ τοῦ θεοῦ ἀΐδιος υἱὸς καὶ λόγος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος ὑπὸ θεοῦ ἀναληφθείς, ἵν' ἕτερος ᾖ παρ' ἐκεῖνον· ἀλλὰ θεοῦ υἱὸς ὢν τέλειος, γέγονεν ἅμα καὶ ἄνθρωπος τέλειος

σαρκωθεὶς ἐκ παρθένου: ~

Θεοφίλου τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς ἀλ-
εξανδρείας· ἐκ τῆς πρώτης ἑορταστικῆς ἐπιστολῆς:
ἔστι γὰρ καὶ νῦν τῶν τότε θαυμάτων ταῖς ἀλ-
ηθείαις μείζω ἀποφῆναι· πῶς δὴ ὅτι δύναμις θεοῦ
ἰσχύει ποιεῖν παρθένον ἀποτίκτειν· ἐν
γενόμενον ὁ ζῶν τοῦ θεοῦ λόγος διὰ τὴν πρὸς
ἡμᾶς ὁμοίωσιν· ἄλλος γὰρ σῶμα αὐτὸν
ἐπ' ὕστερον· οὐχ οἷον τὸ ἡμῶν· ἵνα μὴ δόξῃ δο-
κήσεως καὶ τύπου καθάπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων
ἀνθρώπων ἔχει δόξης, ἡ τοῦ σώματος τὸ ἐν ὁμοιώματι
ἐπὶ τούτου λαμβάνει ἐκ παρθένου τικτό-
μενον ἄνθρωπος· φαινόμενον ἡμέτερος ἡμεῖς, κατὰ
τὴν τοῦ δούλου μορφήν· ἐκ δὲ τῶν ἔργων
ἀποδεικνύμενον· ὅτι τῶν ἁπάντων ὁ
δημιουργὸς καὶ κύριος ἐστὶν πράττων ἔργα θεοῦ:

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς ἕκτης ἑορταστικῆς ἐπιστολῆς:
Οἱ γὰρ δὲ τῶν τεχνιτῶν οἱ ἄριστοι οὐκ ἐν τῇ
ὕλῃ μόνον τὴν τέχνην ἐκφαίνουσι θαυμα-
ζόμενοι· ἀλλ' ἀπὸ πηλοῦ καὶ κηροῦ πλα-
ττομένου πολλάκις ἐπιδείκνυνται
τὴν ἐπιστήμην ἑαυτῶν ἀποδεικνύουσι τὴν
δύναμιν· πολλῷ μᾶλλον ἐπαινούμενοι,
οὕτως ὁ πάντων ἀριστοτέχνης ὁ ζῶν καὶ
ἐνεργὴς τοῦ θεοῦ λόγος· τάξεως ἁρμονίᾳ διὰ
κοσμήσας τὰ σύμπαντα· οὐχ οἷα ἀπὸ
τιμίας ὕλης αἰωνίου λαμβάνων σῶμα ἐπὶ
ἡμᾶς ἀφίκεται· ἀλλ' ἐν πηλῷ, τὸ μέγα
τῆς ἑαυτοῦ δείκνυσι τέχνης· τὸν ἐκ πηλοῦ
πλασθέντα Ἀδὰμ διορθούμενος ἄνθρωπον· αὐτὸς

ἐκ παρθένου καὶ μονογενοῦς προϊὼν
ἄνθρωπος· τῷ μὲν τρόπῳ τῆς γενέσεως διαλλάττων
τὴν δὲ κατὰ πάντα πρὸς ἡμᾶς χωρὶς ἁ-
μαρτίας. οὐκ ἐκφυγεῖν κρίνας ὁμοίωσιν·
τικτόμενος· σπαργανούμενος· τιθηνούμε-
νος βρέφος ἐμφαίνειν κείμενος τῆς φύσεως
ἡμῶν τὴν ἀσθένειαν ἐκδεχόμενος διὰ
τὰς προλαμβανούσας αἰτίας. ἀλλ' [illegible]
ὁμοῦ καὶ τὸν ἐχθρὸν καὶ τὴν τούτου
θορυβεῖ φάλαγγα· μάγους ἕλκων
ἐπὶ μετάνοιαν· καὶ παρασκευάζων τοὺς
ἀποστείλαντας αὐτοὺς καταφρονεῖν μάγων:

Κυπριανοῦ ἁγίου ἐπισκόπου καὶ μάρτυ-
ρος ἐκ τοῦ περὶ ἐλεημοσύνης ἑρμηνεία:
Πολλαὶ καὶ μέγισται τυγχάνουσιν ἀγαπη-
τοὶ ἀδελφοὶ αἱ θεῖαι εὐεργεσίαι· ἀφ' ὧν τὴν
ἡμετέραν σωτηρίαν ἡ τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς δαψιλὴς
καὶ πλουσία φιλανθρωπία εἰργάσατο
καὶ ἀεὶ ἐργάζεται· διὸ φυλάξαι καὶ ζωο-
ποιῆσαι ἡμᾶς ὁ πατὴρ τὸν υἱὸν ἔπεμψεν,
ἵνα ἡμᾶς ἀνακαινίσῃ· καὶ πεμφθεὶς
ὁ υἱός, ἠθέλησεν υἱὸς ἀνθρώπου γενέσθαι. ὅπως
ἡμᾶς υἱοὺς θεοῦ καταστήσῃ· ἐταπείνω-
σε τοίνυν ἑαυτὸν ἵνα τὸν λαὸν τὸν ἀπε-
ρριμμένον ἀνακτήσηται· τετραυμάτισται,
ἵνα τὰ ἡμέτερα τραύματα θεραπεύ-
σῃ· ἐδουλεύσεν, ὅπως ἐκ δουλείας ἐλευθε-
ρίαν τοῖς δουλεύοντας ἀγάγῃ· θάνατον
ὑπέστη ἵνα τοῖς θνητοῖς ἀθανασίαν ἀποδῷ:-
Ἀμβροσίου τοῦ ἁγιωτάτου γενομένου ἐπι-

σκόπου τῆς μεθοδολάμου ἑρμηνείας:-

Εἰ ἐμοὶ οὐ πιστεύουσι, πιστευέτωσαν τῷ ἀ-
ποστόλῳ λέγοντι· ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρω-
μα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν
αὐτοῦ γενόμενον ἐκ γυναικός· γενόμενον
ὑπὸ νόμον. τὸν υἱὸν φησὶν αὐτοῦ, οὐχ ἕνα ἐκ
τῶν πολλῶν· οὐ κοινόν· ἀλλ' ἑαυτοῦ. τῆς ἀϊδίου
γεννήσεως τὴν ἰδιότητα ἐσήμανε· τοῦ-
τον μετὰ ταῦτα γενόμενον ἐκ γυναικὸς
κατασκευάζει· ὅπως τὸ γενέσθαι οὐ τῇ
θεότητι, ἀλλὰ τῷ προσληφθέντι σώμα-
τι περιγράψῃ· γενόμενον ἐκ γυναικὸς
διὰ τῆς προσληφθείσης σαρκός· γενόμε-
νον ὑπὸ νόμον διὰ τῆς τοῦ νόμου φυλα-
κῆς· ἡ γὰρ θειοτάτη αὐτοῦ γέννησις πρὸ
τοῦ νόμου· αὕτη δὲ, μετὰ τὸν νόμον:-

Τοῦ αὐτοῦ Ἴσως πείσουσι τοίνυν αἱ ἀπὸ τῶν λόγων μα-
ταίας ζητήσεις. ὅτι ἡ τοῦ θεοῦ βασιλεία
καθὼς γέγραπται, οὐκ ἐν πειθοῖς λόγοις
ἀνθρωπίνοις ἐστὶν, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει
δυνάμεως. φυλάξωμεν τὴν ἀ[illegible]
σιν τῆς θεότητος καὶ τῆς σαρκός· εἷς γὰρ
ἑκατέρωθεν λαμβάνεται ὁ τοῦ θεοῦ υἱός. ὅτι ἐν αὐτῷ
ἡ ἑκατέρα φύσις ἐστὶν ὁ αὐτὸς λαμβάνει· καὶ οὐ-
κ ἐν ἰσότητι διαλλάττεται τρόπῳ· τέλειος
ἐν αὐτῷ νῦν μὲν δόξαν θεοῦ· νῦν δὲ ἀνθρω-
πότητα· ὅτι ὡς θεὸς διδάσκει τὰ θεῖα ἐπεὶ
λόγος ἐστίν· ὡς δὲ ἄνθρωπος, λέγει τὰ ῥήματα ἐ-
πεὶ ἐν τῇ ἐκείνῃ οὐσίᾳ διελέγετο· οὗτος
ἐστὶν ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὃς κατέβη ἐξ οὐρανοῦ· ὁ

τος ὁ ἄρτος ἡ σάρξ ἐστιν καθ' αὐτὸς ἔφη· ὁ
ἄρτος ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σάρξ μου ἐστὶν·
οὗτός ἐστιν ὁ καταβάς. οὗτός ἐστιν ὃν ὁ πατὴρ
ἡγίασε· καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον· ὅ-
τι αὐτὸ τὸ γράμμα ἡμᾶς διδάξει τοῦ
ἁγιασμοῦ· μὴ τὴν θεότητα χρείαν ἐσχη-
κέναι, ἀλλὰ τὴν σάρκα:-

Γρηγορίου τοῦ θεολόγου: γενομένου αὐτοῦ ταύτου ἐ-
πισκόπου Ναζιανζοῦ:-

Μὴ ἀπατάτωσαν οἱ ἄνθρωποι μὴ δὲ ἀπατάσθω-
σαν· ἄνθρωπον δεχόμενοι τὸν κυριακὸν ὡς
αὐτοὶ λέγουσιν· μᾶλλον δὲ τὸν κύριον ἡ-
μῶν καὶ θεόν· οὐδὲ γὰρ τὸν ἄνθρωπον χωρίζομεν
τῆς θεότητος· ἀλλ' ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν δο-
γματίζομεν· πρότερον μὲν οὐκ ἄνθρωπον ἀλ-
λὰ θεὸν καὶ υἱὸν μόνον καὶ προαιώνιον ἀ-
μιγῆ σώματος· καὶ τῶν ὅσα σώματος·
ἐπὶ τέλει δὲ καὶ ἄνθρωπον προσληφθέντα
ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας· παθητὸν σαρ-
κί· ἀπαθῆ θεότητι· περιγραπτὸν σώ-
ματι· ἀπερίγραπτον πνεύματι· τὸν αὐτὸν ἐπί-
γειον καὶ οὐράνιον· ὁρώμενον καὶ νοούμε-
νον· χωρητὸν καὶ ἀχώρητον· ἵνα ὅλῳ ἀν-
θρώπῳ τῷ αὐτῷ καὶ θεῷ ὅλος ἄνθρωπος ἀνα-
πλασθῇ πεσὼν ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν· εἴ τις
οὐ θεοτόκον τὴν Μαρίαν ὑπολαμβάνει, χωρίς
ἐστι τῆς θεότητος· εἴ τις ὡς διὰ σωλῆνος
τῆς παρθένου διαδραμεῖν· ἀλλὰ μὴ ἐν αὐτῇ ἀνα-
πεπλάσθαι θεϊκῶς ἅμα καὶ ἀνθρωπι-
κῶς· θεϊκῶς μὲν, ὅτι χωρὶς ἀνδρός

ἀνθρωπικῶς δὲ ὅτι νόμῳ κυήσεως, ἀνάθεμα ἔστω:- εἴ τις διαπεπλάσθαι λέγει τὸν ἄνθρωπον, εἶθ' ὑποδεδυκέναι Θεὸν, κατάκριτος· οὐ γὰρ γέννησις Θεοῦ τοῦτο ἐστὶν, ἀλλὰ φυγὴ γεννήσεως. εἴ τις εἰσάγει δύο υἱοὺς, ἕνα μὲν τὸν ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, δεύτερον δὲ τὸν ἐκ τῆς μητρὸς, ἀλλ' οὐχὶ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν, καὶ τῆς υἱοθεσίας ἐκπέσοι τῆς ἐπηγγελμένης τοῖς ὀρθῶς πιστεύουσι. φύσεις μὲν δύο, Θεὸς καὶ ἄνθρωπος, ἐπεὶ καὶ ψυχὴ καὶ σῶμα· υἱοὶ δὲ οὐ δύο, οὐδὲ θεοί· οὐδὲ γὰρ ἐνταῦθα δύο ἄνθρωποι, εἰ καὶ οὕτως ὁ Παῦλος τὸ ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ ἐκτὸς προσηγόρευσε. καὶ εἰ δεῖ συντόμως εἰπεῖν, ἄλλο μὲν καὶ ἄλλο, τὰ ἐξ ὧν ὁ Σωτήρ· εἴπερ μὴ ταὐτὸν τὸ ἀόρατον τῷ ὁρατῷ, καὶ τὸ ἄχρονον τῷ ὑπὸ χρόνον· οὐκ ἄλλος δὲ καὶ ἄλλος, μὴ γένοιτο. τὰ γὰρ ἀμφότερα ἓν τῇ συγκράσει· Θεοῦ μὲν ἐνανθρωπήσαντος, ἀνθρώπου δὲ θεωθέντος, ἢ ὅπως ἄν τις ὀνομάσῃ. λέγω δὲ ἄλλο καὶ ἄλλο, ἔμπαλιν ἢ ἐπὶ τῆς Τριάδος ἔχει. ἐκεῖ μὲν γὰρ ἄλλος καὶ ἄλλος, ἵνα μὴ τὰς ὑποστάσεις συγχέωμεν· οὐκ ἄλλο δὲ, καὶ ἄλλο· ἓν γὰρ τὰ τρία καὶ ταὐτὸν τῇ θεότητι.

εἴ τις ὡς ἐν προφήτῃ λέγει κατὰ χάριν ἐνηργηκέναι, ἀλλὰ μὴ κατ' οὐσίαν συνῆφθαι καὶ συνάπτεσθαι, εἴη κενὸς τῆς κρείττονος ἐνεργείας, μᾶλλον δὲ πλήρης τῆς ἐναντίας. εἴ τις οὐ προσκυνεῖ

κη

τὸν ἐσταυρωμένον, ἀνάθεμα ἔστω, καὶ τετάχθω μετὰ τῶν θεοκτόνων. εἴ τις ἐξ ἔργων τετελειῶσθαι λέγει, ἢ μετὰ τὸ βάπτισμα, ἢ μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, υἱοθεσίας ἀξιοῦσθαι λέγει, καθάπερ οὓς Ἕλληνες παρεγγράπτους εἰσάγουσιν, ἀνάθεμα ἔστω. τὸ γὰρ ἠργμένον ἢ προκόπτον ἢ τελειούμενον, οὐ Θεός, κἂν διὰ τὴν κατὰ μικρὸν αὔξησιν, οὕτως λέγηται:

Βασιλείου τοῦ ἁγιωτάτου γενομένου ἐπισκόπου Καισαρείας τῆς πρὸς τῇ Καππαδοκίας:

Οὐ γὰρ τοσοῦτον οὐρανὸς καὶ γῆ, καὶ τὰ μεγέθη τῶν πελαγῶν, καὶ τὰ ἐν ὕδασι διαιτώμενα, καὶ τὰ χερσαῖα τῶν ζῴων καὶ φυτῶν, καὶ ἀστέρες, καὶ ἀὴρ, καὶ ὧραι, καὶ ἡ ποικίλη τοῦ παντὸς διακόσμησις τὸ ὑπερέχον τῆς ἰσχύος συνίστησιν, ὅσον τὸ δυνηθῆναι τὸν Θεὸν τὸν ἀχώρητον ἀπαθῶς διὰ σαρκὸς συμπλακῆναι τῷ θανάτῳ, ἵνα ἡμῖν τῷ ἰδίῳ πάθει, τὴν ἀπάθειαν χαρίσηται:-

Γρηγορίου τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Νύσσης:

Τοῦτο γὰρ φρονείσθω, φησὶν, ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ· ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβών. τί πτωχότερον ἐπὶ Θεοῦ τῆς τοῦ δούλου μορφῆς· τί ταπεινότερον ἐπὶ τοῦ βασιλέως τῶν ὄντων, ἢ τὸ εἰς κοινωνίαν τῆς πτωχῆς ἡμῶν φύσεως ἑκουσίως ἐλθεῖν.

ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων. καὶ κύριος τῶν
κυριευόντων, τὴν τοῦ δούλου μορφὴν
ὑποδύεται. ὁ κριτὴς τοῦ παντός, ὑπόφο-
ρος τοῖς δυναστεύουσι γίνεται. ὁ τῆς κτί-
σεως κύριος, ἐν σπηλαίῳ καταλύεται. ὁ τοῦ
παντὸς περιδεδραγμένος, οὐχ εὑρίσκει
τόπον ἐν τῷ καταλύματι. ἀλλ' ἐν φά-
τνῃ τῶν ἀλόγων παραρρίπτεται. ὁ καθα-
ρὸς καὶ ἀκέραιος, τὸν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως
καταδέχεται ῥύπον. καὶ διὰ πάσης τῆς
πτωχείας ἡμῶν διεξελθών, μέχρι τῆς
τοῦ θανάτου πρόεισι πείρας. ὁ ἐραστὴς
τῆς ἑκουσίου πτωχείας τὸ μέτρον, ἡ ζωὴ
θανάτου γεύεται. ὁ κριτής, εἰς κριτήρι-
ον ἄγεται. ὁ τῆς ζωῆς τῶν ὄντων κύριος, ἐπὶ τὴν
ψῆφον τοῦ δικάζοντος γίνεται. ὁ πάσης τῆς
ὑπερκοσμίου δυνάμεως βασιλεύς,
οὐκ ἀπωθεῖται τὰς τῶν δημίων χεῖρας.
πρὸς τοῦτο φησὶ τὸ ὑπόδειγμα, τῆς τα-
πεινοφροσύνης μετρεῖσθαι τὸ μέτρον. ~
λβ Πέτρου πρεσβυτέρου ἀλεξανδρείας πρὸς ἰωάννην κήρυκος
μοταρίων, εἶπε. ἔχομεν καὶ μαρτυρίας
ὑπομνημάτων τοῦ εὐλαβεστάτου μεταφορίου
ἀφῃρημένος ἐξελεξάμεθα κεφάλαια
περὶ εἰ παρίσταται. ἀναγνωσθέντος γὰρ
φλαυϊανοῦ πρὸς ἐπίσκοπον φιλίππου εἶπε
γινώσκεσθαι καὶ ἐμφέρεσθαι τοῖς πρατ-
τομένοις ὁμοίως καὶ πάντες εἶπον
ἐκ τοῦ κυρίου αὐτοῦ μεταφορίου πετερ...
ζ. εἰς δόγμα καὶ ἀναγνωσθῆναι τοῦ

ὅταν οὖν ἡ θεία γραφὴ μέλλῃ λέγειν ἢ γέννη-
σιν τοῦ Χριστοῦ τὴν ἐκ τῆς μακαρίας παρθέ-
νου ἢ θάνατον, οὐδαμῶς φαίνεται τιθεῖ-
σα τὸ θεός. ἀλλ' ἢ Χριστὸς ἢ υἱός, ἢ κύριος. ἐπει-
δὴ ταῦτα τὰ τρία, τῶν φύσεών ἐστι σημαν-
τικὰ τῶν δύο. ποτὲ μὲν ταύτης. ποτὲ
δὲ ἐκείνης. ποτὲ δὲ ταύτης καὶ ἐκείνης οἷον
τί λέγω. ὅταν τὴν ἐκ παρθένου γέννη-
σιν ἡμῖν ἡ γραφὴ διηγῆται, λέγει ἐξα-
πέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ. οὐκ εἶπεν
ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν θεὸν λόγον. ἀλλ' ἀναλαμ-
βάνει τὸ ὄνομα τὸ μηνύον τὰς δύο
φύσεις. ἐπειδὴ γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἄνθρωπός ἐστι καὶ θεός,
λέγει ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ
γενόμενον ἐκ γυναικός. ἵνα ὅταν ἀκού-
σῃς τὸ γενόμενον ἐκ γυναικὸς εἶτα ἴδῃς
τὸ ὄνομα προκείμενον τὸ μηνύον τὰς
φύσεις τὰς δύο. ἵνα τὴν γέννησιν τὴν ἐκ τῆς
μακαρίας παρθένου υἱὸν μὲν καλῇς. υἱὸν
γὰρ ἐγέννησε θεοῦ, καὶ ἡ χειροτόκος παρ-
θένος. ἀλλ' ἐπειδήπερ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ δι-
πλοῦς ἐστι κατὰ τὰς φύσεις. οὐκ ἐγέννη-
σε μὲν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ. ἀλλ' ἐγέννησε τὴν
ἀνθρωπότητα ἥτις ἐστὶν υἱός, διὰ τὸν συνημ-
μένον υἱόν:~ ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ περὶ ἀγίας καὶ:~
Βλέπε τὸ συμβαῖνον αἱρετικέ. οὐ φθόνον
τῆς φωνῆς τῇ χειροτόκῳ παρθένῳ. ἀλ-
λ' οἱ δαίμονες μὲν τὴν δοξαζομένην θεοῦ.
δι' ἧς περιῆλθεν, ὁ τῶν ὅλων δεσπότης.
δι' ἧς ἀνέλαμψε τῆς δικαιοσύνης ὁ ἥλιος

πάλιν ὥσπερ τὸν ἱερὸν τόν· πῶς τὸ πρ
ἠλαθεμένον ἦσαν· οὐκ εἴρηταί μοι τὸ προηλ
θεῖν ἀντὶ τοῦ ἐγεννήθη· οὐ γὰρ οὕτως ταχέως
ἐπιλανθάνομαι τῆς ἰδίας· τὸ προελθεῖν
τὸν θεὸν ἐκ τῆς χριστοτόκου παρθένου, παρὰ
τῆς θείας ἐδιδάχθην γραφῆς· τὸ δὲ γεννη
θῆναι θεὸν δόξα αὐτῷ, οὐδαμῶς ἐδιδάχθην:·
καὶ μεθ᾽ ἕτερα· οὐδαμοῦ τοίνυν ἡ θεία γρα
φὴ θεὸν ἐκ τῆς χριστοτόκου παρθένου λέ
γει γεγεννῆσθαι· ἀλλὰ Ἰησοῦν Χριστὸν υἱὸν καὶ κύριον· ταῦτα
πάντες ὁμολογοῦμεν· ἃ γὰρ ἐδίδαξεν
ἡ θεία γραφή, ἀθλίως μὴ δεχόμενοι· ἐ
γερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα
αὐτοῦ· αὕτη τῶν ἀγγέλων ἡ φωνή· τάχα δὲ
μᾶλλον σοῦ τὰ κατὰ τὴν γέννησιν ᾔδεσαν
οἱ ἀρχάγγελοι· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παι
δίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ· οὐκ εἶπεν ἐγερθεὶς
παράλαβε τὸν θεὸν καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ:·

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ τετράδος κα':–

Ὅπερ οὖν ἐλέγομεν· μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν
Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεν
νηθὲν εἴτε διὰ τοῦ ἐμοῦ υἱοῦ εἴτε διὰ τὸν
διό, τὸ μονώματι, οὐδὲν λυμαίνεται· τὸ γὰρ
ἐν αὐτῇ τεχθέν, ἐκ πνεύματός ἐστιν ἁγίου· ἐπειδὴ
πῶς μὲν ὅτι ὁ θεὸς λόγος ἐγεννήθη ἐν τῇ σαρκί·
ἄλλο γάρ ἐστι τὸ συνεῖναι τῷ γεννωμένῳ, καὶ
ἄλλο τὸ γεννᾶσθαι: τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθέν,
φησὶν ἐκ πνεύματός ἐστιν ἁγίου· τουτέστι τὸ πνεῦμα
τὸ ἅγιον ἔκτισε τὸ ἐν αὐτῇ· εἰδὼς οὖν
οἱ πρ... ὡς ἐπιστήμονες τῶν θείων γραφῶν

ὅτι ἐπεὶ ἐπὶ τοῦ σαρκωθέντος θεοῦ μὲν τὸν
γεννηθέντα, εὑρίσκεται υἱὸς τοῦ πνεύματος ὁ
θεὸς λόγος, κτίσμα τοῦ πνεύματος ὤν· φεύγοντες
οὖν τὴν τῆς γεννήσεως λέξιν, ἔθηκαν
τὸ κατελθόντα δι᾽ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους· καὶ
διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν καὶ σαρκωθέντα.
τί ἐστι σαρκωθέντα· οὐ τραπέντα αὐτὸν θεό
τητος εἰς σάρκα· τὸν σαρκωθέντα ἐκ πνεύματος
ἁγίου· ἠκολούθησαν τῷ εὐαγγελιστῇ· καὶ
γὰρ ὁ εὐαγγελιστὴς ἐλθὼν εἰς τὴν ἐνανθρώ
πησιν, ἔφυγε γέννησιν εἰπεῖν ἐπὶ τοῦ λόγου,
καὶ τέθεικε σάρκωσιν· ποῦ· ἄκουσον· καὶ
ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο· οὐκ εἶπεν ὁ λόγος διὰ
σαρκὸς ἐγεννήθη· ὅπου μὲν γὰρ μνημονεύου
σιν οἱ ἀπόστολοι ἢ οἱ εὐαγγελισταὶ τοῦ υἱοῦ, τι
θέασιν ὅτι ἐγεννήθη ἐκ γυναικός· πρόσε
χε τοῖς λεγομένοις παρακαλῶ· ὅπου λέγου
σι τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ καὶ ὅτι ἐγεννήθη ἐκ
γυναικός, τιθέασι τὸ ἐγεννήθη· ὅπου δὲ μνη
μονεύουσι τοῦ λόγου, οὐδεὶς αὐτῶν ἐτόλ
μησεν εἰπεῖν γέννησιν διὰ τῆς ἐνανθρωπή
σεως· ἄκουε ὁ μακάριος εὐαγγελιστὴς
Ἰωάννης ἐλθὼν εἰς τὸν λόγον καὶ τὴν ἐνανθρώ
πησιν τὴν αὐτοῦ, ἄκουσον οἷα φησίν· ὁ λό
γος σὰρξ ἐγένετο· τουτέστιν ἔλαβε σάρκα.
καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν· τουτέστι τὴν ἡμε
τέραν ἐνεδύσατο φύσιν· καὶ ἐθεασάμε
θα τὴν δόξαν αὐτοῦ τοῦ υἱοῦ· οὐκ εἶπεν
ἐθεασάμεθα τὴν γέννησιν τοῦ λόγου:–

ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ τετράδος ιε': εἰς δόγμα:–

Οὕτω καὶ τὸν κατὰ σάρκα Χριστὸν ἐκ τῆς πρὸς θεὸν
λόγον συναφείας, θεὸν ὀνομάζομεν· φαινό-
μενον εἰδότες ὡς ἄνθρωπον· ἀκούσομεν αὖ μα-
περ αὐτοῦ Παύλου κηρύξαντος· ἐξ ὧν
φησὶν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα· ὁ ὢν ἐπὶ πάν-
των θεός· ὁμολογεῖ τὸν ἄνθρωπον πρότερον· εἶ-
τα τῇ τοῦ θεοῦ συναφείᾳ, θεολογεῖ τὸν φαινό-
μενον· ἵνα μηδεὶς ἄνθρωπον πολλὰ περὶ
τὸν χαρισάμενον ὑποπτεύῃ:-

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ τετράδ. κζ:-

Ἀλλ' ὥσπερ λέγομεν θεὸν τὸν τῶν ὅλων δημιουρ-
γόν· καὶ θεὸν τὸν Μωϋσέα· θεὸν γάρ φησι τέθει-
κά σε τοῦ Φαραώ· καὶ υἱὸν τὸν Ἰσραὴλ τοῦ θεοῦ·
υἱὸς γάρ φησι πρωτότοκός μου Ἰσραήλ· καθά-
περ ἐλέγομεν χριστὸν τὸν Σαούλ· οὐ μὴ
γάρ φησιν ἐπενέγκω τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐ-
τὸν ὅτι χριστὸς κυρίου ἐστί· καὶ τὸν Κῦρον ὡσαύ-
τως· τάδε λέγει φησὶ κύριος τῷ χριστῷ μου
Κύρῳ· ἠγαπημένοι εἰσί· καὶ ἐγὼ ἄγω αὐτῷ·
οὕτω λέγομεν καὶ τὸν δεσπότην Χριστόν· καὶ
υἱὸν καὶ θεὸν καὶ κύριον καὶ Χριστόν· ἀλλ' ἡ μὲν
κοινωνία τῶν ὀνομάτων, ὁμοία· οὐχ ἡ
αὐτὴ δὲ ἀξία:- τοῦ αὐτοῦ τετράδ. ιε:

Τοῦτο φρονείσθω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ὃς
ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων ἑαυτὸν ἐκένωσε
μορφὴν δούλου λαβών· οὐκ εἶπε τοῦτο
φρονείσθω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν τῷ θεῷ λόγῳ· ὃς
ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων· μορφὴν δούλου
ἔλαβε· ἀλλὰ λαβὼν τὸ Χριστὸς ὡς τῆς τῶν δύο
φύσεων προσηγορίας σημαντικόν, ἀμφοτέ-
ρας αὐτὸν καὶ δούλου μορφὴν ἀναλαμβάνειν
καὶ θεὸν ὀνομάζει τῶν λεγομένων εἰς τὸ
τῶν φύσεων μεριζομένων διαφόρως:-

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ τετράδ. ιϛ:-

ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ φησί, πᾶν γόνυ κάμψῃ
ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων·
καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται ὅτι κύριος
Ἰησοῦς Χριστός· διὰ τὸν φοροῦντα, τὸν φορούμενον
σέβω· διὰ τὸν ἀόρατον, προσκυνῶ τὸν
φαινόμενον· ἀχώριστος τοῦ φαινομένου
θεός, διὰ τοῦτο· τοῦ μὴ χωριζομένου τὴν τι-
μὴν οὐ χωρίζω· χωρίζω τὰς φύσεις, ἀλλ' ἑ-
νῶ τὴν προσκύνησιν:- τοῦ αὐτοῦ τετράδ. ιζ:

Ἦν μὲν γὰρ ὁ θεὸς λόγος πρὸ τῆς ἐνανθρωπή-
σεως καὶ υἱὸς καὶ θεὸς καὶ συνὼν τῷ πατρί·
ἀνείληφε δὲ ἐν ὑστέροις καιροῖς, τὴν τοῦ
δούλου μορφήν· ἀλλ' ὢν πρὸ τούτου υἱὸς
καὶ καλούμενος· μετὰ τὴν ἀνάληψιν
οὐ δύναται καλεῖσθαι κεχωρισμένως
υἱὸς ἵνα μὴ δύο υἱοὺς δογματίσωμεν· ἀλ-
λ' ἐπειδὴ πρὸς ἐκεῖνον συνῆπται ἐν ἀρχῇ
ὄντι υἱῷ πρὸς αὐτὸν συναφθέντι· οὐ δύ-
ναται κατὰ τὸ ἀξίωμα τῆς υἱότητος, διαί-
ρεσιν δέξασθαι· κατὰ τὸ ἀξίωμα φημὶ
τῆς υἱότητος· οὐ κατὰ τὰς φύσεις. διὰ τοῦ-
το καὶ Χριστὸς ὁ θεὸς λόγος ὀνομάζεται· ἐπειδὴ
περιέχει τὴν συνάφειαν τὴν πρὸς Χριστὸν διη-
νεκῆ:- τοῦ αὐτοῦ τετράδ. ιε εἰς δόγμα:

Ἀσύγχυτον τοίνυν τὴν τῶν φύσεων τηρῶμεν
συνάφειαν· ὁμολογοῦμεν, τὸν ἐν ἀνθρώπῳ θεόν

σέβομεν τὸν τῇ θείᾳ συναφείᾳ τοῦ παντοκρά-
τορος θεοῦ, συμπροσκυνούμενον ἄνθρωπον:·

ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ τετρα(λ) ϛ:-

Σκόπει καὶ τὸ τούτοις εὐθὺς συναπτόμε-
νον· ἵνα ἐλεήμων φησὶ γένηται καὶ πιστὸς
ἀρχιερεὺς, τὰ πρὸς θεόν· ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν
αὐτὸς πειρασθεὶς, δύναται τοῖς πειραζο-
μένοις βοηθῆσαι· οὐκοῦν ὁ παθὼν ἀρ-
χιερεὺς ἐλεήμων· παθητὸς δὲ ὁ ναὸς
οὐχ ὁ ζωοποιὸς τοῦ πεπονθότος θεός:·

τοῦ αὐτοῦ τετρα(λ). κζ:-

Ἵνα μάθητε φησὶν ὡς σφόδρα τις τῆς
θεότητος ὑπῆρχε συνάφεια· καὶ ἐν μορ-
φῇ τῆς δεσποτικῆς καθορωμένης σαρκός·
ἦν γὰρ αὐτὸς καὶ ἱερεύς, καὶ τοῦ ἱερέως
δεσπότης· ἐπιμέσαπε τὴν φωνήν, ἀλλὰ
μὴν δὲ αὐτὴν ἀναστήσας κρατεῖ τὸ εἰ-
πὼν γὰρ ὁ αὐτὸς ἢ ἱερεύς; καὶ τοῦ ἱερέως
δεσπότης:· τοῦ αὐτοῦ τετρα(λ) α:-

Κοιναὶ γὰρ αἱ τῆς τριάδος ἐνέργειαι· καὶ μό-
ναις ὑποστάσεσι τὴν διαίρεσιν ἔχουσι·
ἡ γοῦν τοῦ μονογενοῦς εὐδοξία ποτὲ μὲν
τῷ πατρὶ περιτίθεται· ἔστι γάρ φησιν ὁ πατήρ μου
ὁ δοξάζων με· ποτὲ δὲ τῷ πνεύματι· τὸ πνεῦμα
γάρ φησι τῆς ἀληθείας ἐμὲ δοξάσει· ποτὲ
δὲ, τῇ τοῦ Χριστοῦ δυνάμει:-

ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ τετρα(λ) ιϛ: περὶ Χριστοῦ λέγων:-

Οὗτος ὁ λέγων θεέ μου θεέ μου, ἵνα τί με
ἐγκατέλιπες· οὗτος ὁ τριήμερον τὸν
τὴν ὑπομείνας· προσκυνῶ δὲ, σὺν τῇ

θεότητι τοῦτον· ὡς τῆς θείας συνεργὸν αὐθεν-
μθέτερα· διὰ τὸν φοροῦντα, τὸν φορού-
μενον σέβω· διὰ τὸν κεκρυμμένον
προσκυνῶ τὸ φαινόμενον· ἀχώριστος
τοῦ φαινομένου θεός· διὰ τοῦτο τοῦ μὴ χω-
ριζομένου τὴν τιμὴν οὐ χωρίζω· χωρίζω
τὰς φύσεις, ἀλλ' ἑνῶ τὴν προσκύνησιν·
οὐ καθ' ἑαυτὸ θεὸς τὸ πλασθὲν ἐν μήτρᾳ·
οὐ καθ' ἑαυτὸ θεὸς τὸ κτισθὲν ὑπὸ τοῦ πνεύματος·
οὐ καθ' ἑαυτὸ θεὸς τὸ ταφὲν ἐπὶ τοῦ μνήματος·
οὕτω γὰρ ἦμεν ἀνθρωπολάτραι καὶ νε-
κρολάτραι σαφεῖς· ἀλλ' ἐπειδήπερ ἐν
τῷ ληφθέντι θεὸς ἐκ τοῦ λαβόντος ὁ ληφθεὶς
ὡς τῷ λαβόντι συναφθεὶς συγχρηματίζει
θεός:- ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ τετρα(λ):

κατὰ αἱρετικῶν περὶ τοῦ πνεύματος λέγων:-

πῶς γὰρ ἂν ἢ δοῦλον φησὶ τὸ μετὰ υἱοῦ ὡς
πατρὸς ἐργαζόμενον· καὶ ζητήσεις τὰς τοῦ
πατρὸς τάξεις, εὑρήσει τὸν τοῦ υἱοῦ καὶ
τοῦ πατρὸς, κατοῦ διεμλει ποιμένας. ὡς
χ ὡς τῆς μιᾶς μεριζομένης θεότητος, ἀλ-
λὰ τῆς θείας γραφῆς ταῖς τῆς μιᾶς ἰσχύος
καὶ καθ' ἑκάστην μεριζομένην ὑποστάσεσιν
εἰς ἀπόδειξιν τοῦ τῆς τριάδος ὁμοίου·
καὶ μοιστειοπειτο ὅμοιον ἐκ τῶν μὲν ἔργοις
καιρῶν ἀρξάμενον· ὁ θεὸς λόγος ἐγένε-
το σὰρξ καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν· συνε-
κάθισεν ἑαυτῷ τὴν ἀναληφθεῖσαν ἀπὸ πνε
ἀνθρωπότητα· εἶπε γάρ φησιν ὁ κύριος τῷ
κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου· τὴν τοῦ

ἀναληφθέντος τὸ πνεῦμα κατελθόν, σωμ-
κερότης ἐδόξασεν. ὅταν γάρ φησιν ἔλθῃ τὸ π-
νεῦμα τῆς ἀληθείας, ἐκεῖνος ἐμὲ δοξά-
σει:- ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ τετράδος κα
περὶ Χριστοῦ λέγων· ὅτι ἀπεστάλη κηρύξαι
αἰχμαλώτοις ἄφεσιν· ὡς ὁ ἀπόστολος
ἐπιφέρει καὶ φησί:-
Οὗτος ὁ πατὴρ ὡς Θεὸς πεποίηκεν ἀρχιερέα·
ἐγένετο γὰρ οὗτος οὐ καὶ διὰ προσφορῶν· οὗ-
τος ὁ κατὰ μὲν ἱερωμένος ἀρχιερέως αἱρε-
τικὲ προκόψας ἀξίωμα· καὶ ἀκούεις σα-
φέστερον σοὶ τοῦτο διαλεγόμενος φησίν· ἐν ταῖς
ἡμέραις φησὶ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις
τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον
σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς
ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας
καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας,
καίπερ ὢν υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθε τὴν
ὑπακοήν· καὶ τελειωθεὶς ἐγένετο πᾶσι τοῖς
ὑπακούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας αἰων-
τελειοῦται δὲ κατὰ μὲν ἱερὸν προκοπὴν
αἱρετικέ· ὡς περὶ οὗ καὶ ἔστιν ἐν τοῖς εὐαγγελί-
οις· Ἰησοῦς προέκοπτεν ἡλικίᾳ καὶ σοφί-
ᾳ καὶ χάριτι· οἷς σύμφωνα καὶ ὁ Παῦλος
φθεγγόμενος· τελειωθεὶς φησὶν ἐγένετο πᾶ-
σι τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας
αἰωνίου· προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχι-
ερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. καὶ μη-
θέτερον ἀρχιερεὺς κεκλημένος· ποίαν
θερμὴν δεῖς τοῦ Παύλου τὸν ἀπαθῆ θη

λόγον ἐπιγείως καταμιγνὺς ὁμοιώμα-
τι καὶ ἀπαθῆ τὸν ἀρχιερέα ποιῶν:-
ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ τετράδος ξζ:-
Ὅθεν ἀδελφοὶ κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι,
κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιε-
ρέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν πιστὸν ὄντα
τῷ ποιήσαντι αὐτόν:- καὶ μεθ' ἕτερα:
Ὄντος οὖν ἡμῖν τούτου μόνου ἀρχιερέως
συμπαθοῦς καὶ συγγενοῦς καὶ ἱκανοῦ
τῆς εἰς αὐτὸν μὴ παραπεσεῖν· αὐτὸς
γὰρ ἡμῖν ἐστὶν ἐπηγγελμένης εὐλογίας· ἐκ
σπέρματος Ἀβραὰμ ὡς ὑπὲρ ἑαυτοῦ
τοὺς συγγενοῦς τὴν τοῦ σώματος θυσίαν ἀν-
ενεγκάμενος:- σημειωτέον ὅτι ὁμο-
λογήσας ὄντα ἀρχιερέα δεῖσθαι θυσίας·
καὶ ἐξελὼν τὸν Χριστὸν ὡς μὴ δεόμενον,
ἐν τούτοις φησὶν ὑπὲρ ἑαυτοῦ προσφέ-
ρειν, καὶ τοὺς συγγενεῖς τὴν θυσίαν:-
ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ, τετράδος λ:-
Ἀκούσατε οἱ μὲν προσέχοντες τοῖς ῥητοῖς·
ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα· μνημονεύετε,
ὅτι περὶ τῆς σαρκὸς ἐστὶ τὸ λεγόμε-
νον· καὶ ὅτι οὐ παρ' ἐμοῦ προστίθεται
τὸ τῆς σαρκὸς ὄνομα· ὥστε μὴ δοκεῖν
ἐκείνοις παρερμηνεύειν· ὁ τρώγων μου
τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα. μὴ
εἶπεν ὁ τρώγων μου τὴν θεότητα, καὶ πίνων
μου τὴν θεότητα. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα
καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει· κἀ-
γὼ ἐν αὐτῷ:- καὶ μεθ' ἕτερα· ἀλλ' ἐπὶ τὸ

προκείμενον· ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα
καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν
αὐτῷ· μνημονεύετε ὅτι περὶ τῆς σαρκὸς
τὸ λεγόμενον· καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν
πατὴρ ἐμὲ τὸν φαινόμενον· ἀλλ' ἐγὼ μὲν ὅτι περὶ
ἑρμηνεύω, ἀκούσωμεν ἐκ τῶν ἑξῆς·
καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν πατὴρ· ἐκεῖνος
λέγει τὴν θεότητα· εἶτα τὴν ἀνθρωπότητα
ἰδοὺ μέντοι ὁ παρερμηνεύων· καθὼς ἀπέ-
στειλέ με ὁ ζῶν πατὴρ· λέγει ὁ αἱρετικὸς ἐν-
ταῦθα τὴν θεότητα λέγει· ἀπέστειλέ με
φησὶ τὸν θεὸν λόγον· καθὼς ἀπέστειλέ με
ὁ ζῶν πατὴρ κατ' ἐκείνους κἀγὼ ζῶ ὁ θεὸς λόγος
διὰ τὸν πατέρα· εἶτα τὸ μετὰ τοῦτο· ὁ τρώ-
γων με, κἀκεῖνος ζήσεται· τίνα ἐσθίομεν
τὴν θεότητα, ἢ τὴν σάρκα:- τοῦ αὐτοῦ πετρ[?]
Καὶ ὅλως φησὶν εἰ πολλάκις ἀναμένουσι τὴν καινὴν
μεταρμόζοις οὐκ ἂν εὕροις οὐδαμῶς παρὰ
ταύτῃ τὸν θάνατον θεοῦ προσαπτόμενον.
ἀλλ' ἢ Χριστοῦ ἢ υἱοῦ ἢ κυρίου· τὸ γὰρ Χριστὸς καὶ τὸ
υἱὸς καὶ τὸ κύριος, ἐπὶ τοῦ μονογενοῦς παρὰ
τῆς γραφῆς λαμβανόμενον, τῶν φύ-
σεων ἐστὶ τῶν δύο σημαντικόν· καὶ ποτὲ
μὲν δηλοῦν τὴν θεότητα ποτὲ δὲ τὴν ἀνθρω-
πότητα· ποτὲ δὲ ἀμφότερα· οἷον ὅταν
Παῦλος λέγῃ ἐπιστέλλων κηρύττει· ἐχθροὶ ὄν-
τες, κατηλλάγημεν τῷ θεῷ διὰ τοῦ θανά-
του τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τὴν ἀνθρωπότητα σημαίνει
τοῦ υἱοῦ· ἂν λέγῃ πάλιν ὁ αὐτὸς πρὸς
Ἑβραίους ὁ θεὸς ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ δι' οὗ

καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησε τὴν θεότητα δηλοῖ τοῦ
υἱοῦ· οὐδὲ γὰρ ἡ σὰρξ δημιουργὸς τῶν αἰώνων,
ἡ μετὰ αἰῶνας δημιουργηθεῖσα πολλούς:
καὶ μεθ' ἕτερα· οὐδὲ ἡ θεότης ἀδελφὸν
τὸν Ἰάκωβον ἔσχεν· οὐδὲ τὸν τοῦ θεοῦ λό-
γου καταγγέλλομεν θάνατον· τὸ δὲ ὁμο-
γενὲς αἵματι καὶ σώματι τοῦ [?]:-
ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ τετράδ[?] κγ:
περὶ χιλίων φησὶ τοῖς ἡμετέροις δήμοις· ἀ-
λαλεῖν ἂν μὲν πολλὴν κεκτημένοις καὶ
θερμότητος εὐσέβειαν· ὑπὸ δὲ τῆς
περὶ δόγμα τῆς θεογνωσίας ἀγνοίας ὀ-
λιγοδαιμονοῦντας· τοῦτο δὲ, οὐκ ἔγκλημα
τῶν λαῶν· ἀλλ' οἶμαι πρὸς ἀνεπιστήμονας εἰ-
ποιμι· καὶ τοῦ μὴ σχεῖν τοὺς διδασκά-
λους καιρόν, καὶ τῇ τῶν ἀκριβεστέρων ἡ-
μῖν παραθέσθαι δογμάτων:=
Πέτρος πρεσβύτερος Ἀλεξανδρείας ιϛ
πρὸς Μαρκήριον μονοφυσίτην εἶπεν· ἰδοὺ
φανερῶς ἐν τούτοις φησὶν ὅτι τῶν περὶ
αὐτοῦ διδασκάλων, οὐδεὶς ταῦτα ἐλά-
λησε τοῖς λαοῖς, ἀλλ' αὐτὸς ἐλάλησε:—
Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Φιλίππων εἶπεν·
ἐπειδὴ δεινὰ καὶ βλάσφημα τὰ παρὰ
Νεστορίου εἰρημένα· καὶ οὐ φέρουσιν
αἱ ἀκοαὶ ἡμῶν ἐπιπλεῖον μολύνεσθαι,
ἕκαστον μέρος τῆς βλασφημίας αὐτοῦ
ἐμφερέσθω τοῖς πραττομένοις πρὸς
κατηγορίαν τοῦ διδάξαντος ταῦτα:=
Πέτρος πρεσβύτερος Ἀλεξανδρείας ιϛ

πριμικήριος νοταρίων εἶπεν· ὁ εὐλαβέστατος
καὶ θεοσεβέστατος Καπρέολος ἐπίσκοπος τῆς
Καρθαγένης· καὶ [illegible] διὰ Βεσούλα τοῦ δια-
κόνου, γέγραφε πρὸς τὴν ἁγίαν ταύτην σύν-
οδον, ἐπιστολήν· ἣν εἰ κελεύσειεν ὑμῶν ἡ θεο-
σέβεια, ἀναγνώσομαι· ἀναγνωσθεί-
σης, καὶ τὴν ἑρμηνείαν αὐτῆς:

λγ Τοῖς θεοφιλεστάτοις καὶ μακαριωτάτοις ἁ-
γιωτάτοις συλλειτουργοῖς τοῖς ἁπαν-
ταχοῦ εἰς τὴν σύνοδον ἐλθοῦσι. Καπρέολος·
Ἠβουλόμην εὐλαβέστατοι ἀδελφοὶ ἐν τοιαύτῃ
καταστάσει τὴν προσκυνητὴν ὑμῶν σύν-
οδον συγκροτηθῆναι· ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐπιλε-
χθέντων κοινῇ κρίσει ἀδελφῶν καὶ συνε-
πισκόπων ἡμετέρων· οὐ παραίτησιν ἐθελή-
μου ἀξίαν ἀλλὰ παράκλησιν πρεσ-
βείαν μᾶλλον πέμψαιμεν, εἰ μὴ τὴν ἡμε-
τέραν σύστασιν αἰτίαι, διάφοροι ἐνεπό-
διζον· καὶ γὰρ περὶ τὸν τοῦ δεσπότου καὶ
υἱοῦ τοῦ ἡμετέρου εὐσεβεστάτου βασιλέ(ως)
Θεοδοσίου, τοιαῦτα εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖ-
ρας γράμματα ἐληλύθει· αἵτινα τοῦ τῆς
μακαρίας μνήμης ἀδελφοῦ ἡμετέρου
καὶ συνεπισκόπου Αὐγουστίνου τὴν πα-
ρουσίαν ἰδικῶς αἰτοῦντι· αἵτινα προειρη-
μένα γράμματα εἰς ταύτην τὴν ζωὴν αὐτὸν
οὐδαμῶς δεδύνηνται· ὅθεν ἐγὼ ὅστις
τὴν βασιλικὴν σημείωσιν εἰ καὶ τὰ μάλι-
στα τῷ προειρημένῳ πεπέμφθαι. δό-
κει· ἐδόξαμεν κατὰ πεμφθεῖσαν κα-

πάσας τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἀφρικῆς ἀρμοδ-
ίως· καὶ τὰς   διατάξεσι· σύ-
νοδον ἠβουλήθημεν συναγαγεῖν· ἵνα ἐπιλεχθέν-
τες ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀδελφῶν καὶ
ἐπισκόπων τῶν ἡμετέρων· εἰς τὴν προσ-
κυνητὴν σύνοδον τῆς ὑμετέρας μακα-
ριότητος, καταπεμφθῶσιν· ἀλλ' ἐπειδὴ
οὐκ ἀνέῳκται ἡ εἴσοδος τῆς παρόδου·
καὶ γὰρ ἡ ἐπιχυθεῖσα τῶν πολεμίων πλη-
θὺς καὶ ἡ πόρθησις ἡ πανταχοῦ τῶν ἐπαρ-
χιῶν ἤτις ἢ ἀπωσθέντων τῶν οἰκητό-
ρων ἢ φυγόντων ἀθλίαν ἐρημώσεως ὅ-
ψιν εἰς μῆκος καὶ πλάτος ἐκτείνουσα, τὴν
ἀπορίαν συνέχει τοῦ ἐλθεῖν· τούτοις
τοιγαροῦν τοῖς κωλύμασι συνελθεῖν
εἰς ἓν τοῦ κύκλου τῆς Ἀφρικῆς οἱ ἐπί-
σκοποι, οὐδαμῶς ἠδυνήθησαν· οἷς
προσετέθη· ἐπειδὴ τὰ βασιλικὰ γράμ-
ματα ἐν ἡμέραις τοῦ πάσχα εἰς ἡμᾶς ἦλ-
θεν· ὅτε μόλις μέχρι τῆς προσκυνητῆς
πάσης συνόδου δεόμενον διάστημα
περιελιμπάνετο· οἵτινες μόλις ἦκε-
σαν αὐτίκα τῇ κατὰ Ἀφρικὴν συνόδῳ
εἰς τὸ ἐλθεῖν· καὶ εἰ μὴ διὰ μαδροχώ-
ρια ἀπὸ τῶν πολεμίων ἡ παρ' οὐ συμμέν-
ειν ἐν ποθεῖ πεπεμμένος, ἵνα εἰ καὶ τὰ μά-
λιστα πρέσβεις οὐδαμῶς πέμψαι δε-
δυνήμεθα διὰ τὴν εὐλάβειαν, ὅμως τῇ
χειροτονουμένῃ τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἐπι-
στήμῃ τὸν υἱὸν τὸν ἐμὸν Βεσούλαν τὸν δια-

κοινὸν μετ' αὐτοῦ τῶν τῆς παραιτήσεως
γραμμάτων τῶν ἐμφαίνομεν προσκυνητοὶ
ἀδελφοί· ὅθεν αἰτοῦμεν τὴν ὑμετέραν ἁγιότητα
εἰ καὶ τὰ μάλιστα πεπεισμένοι τῇ κοινῇ θείᾳ
τοῦ ἡμετέρου θεοῦ τοσαύτην σύνοδον προσκ-
μήτην ἱερέων μακαρίων διὰ τὸ δεῖν τὴν πί-
στιν τὴν καθολικὴν ἐσομένην· ἵνα ἐν μέρει
τοῦ ἁγίου πνεύματος ὅπερ ταῖς ὑμετέραις
καρδίαις ἐν πᾶσι τοῖς πρακτέοις ἐπιστά-
μενον παρεχόμενον τὰς καρδίας διδάσκα-
καὶ πρὸ τούτων ταῖς ἐκκλησίαις ἱκανῶς δι-
δασκάλοις ἀπείρους τῆς ἀρχαίας αὐθεντίας τι-
διων αἱμάτων ἀποσκοπεῖ· καὶ οὐ τοῖς ταῖς κι-
ναῖς οἵαις δή ποτε πράγμασιν, ἀντιστῆναι ἵνα
μὴ τούτοις οἷς ἀρχαίοις ἐπολέμησεν ἡ ἐκ-
κλησία καὶ τούτοις τοῖς καιροῖς οἷς ἀνα-
μεφύησαν· καὶ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας
ἡ αὐθεντία καὶ εἰς ἐν συμφωνοῦσα ἡ ψῆ-
φος ἱερατικὸν συνεχώρησεν ἐν πρόσχη-
ματι διαπέρας διαλέξεως ἡ φωνὴ δόξα
ἢ πάλαι ἀφαιρεθεῖσα ἀναμενοῦσα. ἐχθρὸς
εἴ τι τυχὸν μέσωθι ἀναφυῇ ζητήσεως
ἀνάγκην· ἵνα ἢ λεχθὲν δοκιμασθῇ, ἢ κατὰ
δίκαιον ἐνδιωχθῇ ἀποκηρυχθῆναι. ταῦτα
δὲ περὶ ὧν ἤδη πολλάκις ἐκρίθη· ἐὰν τις
ἐπαφεὶς διαπέραν διαλέξιν κληθῆναι,
οὐδὲ ἕτερον δόξει ἢ περὶ τῆς πίστεως
ἢ τῆς μεγίστης καταπίστεως αὐτοῦ ἀμφι-
βάλλειν· ἔπειτα διὰ τὸ τῶν μεταπεμφθέν-
των ὑποδείγματα ἵνα ταῦτα ἀπὸ ἐμοῦ

ὑπὲρ τῆς καθολικῆς πίστεως ὡρισμένων· ἔχειν δὲ ἀλλ' ὡς ἡ θ-
διηνεκῆ κεκαινῶσθαι ταῦτα ἅπερ ἤδη ἐ-
στὶ παρὰ τῶν πρώην ὁρισθέντα φυλακτέα
ἐστίν· ἐπειδὴ ὅστις βούλεται αὐτὴν ἀνυ-
πὲρ τῆς καθολικῆς καταστάσεως ἐ-
θέλοι σεμνεῖς τὸ διηνεκὲς μένειν, οὔτε
ἰδίᾳ αὐθεντίᾳ, ἀλλὰ καὶ τῇ τῶν ἀρχαίων
πατέρων ψήφῳ ὀφείλει καινῶσαι ὅπερ
ἐφρόνησε· ὥστε οὕτως τοῦτο μὲν ἀπὸ
τῶν ἀρχαιοτέρων· τοῦτο δέ, ἀπὸ τῶν
νεωτέρων τοῦτο ὅπερ διακαινοῦται
δοκιμάζων μονογενῆ τῆς ἐκκλησίας
τῆς καθολικῆς τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τῶν προ-
ηγησαμένων ἱερέων μέχρι τῶν νεω-
τέρων ἀπὸ μιᾶς καθαρότητι καὶ αὐθεντί-
ας αὐθεντίαν τὸ ἔχουσαν ἑαυτὸν καὶ λε-
πτὴν διαδόξει· καὶ κατέχει ταῦτα τέως
ὑπὲρ τῆς παρούσης πραγματείας τῆς Ἀ-
φρικῆς. ἥντινα καταπέμψαι ἡ ἀνάγκη
ἡ προρρηθεῖσα, οὐ συνεχώρησε ταῖς
προσκυνηταῖς ὑμῶν ἀκοαῖς ὑπολαβ-
ὑπομνήματα παρὰ μακρὸν ἵνα θεωρηθῇ τῶν
νέων τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς καιροῖς
συμφορῶν τὴν ὑμετέραν ἀποστολικὴν
δὲ μᾶλλον ὑπερηφανίαν ἢ ἀμέλειαν· ἀλλὰ
ταύτῃ τῇ προδήλῳ ἀνάγκῃ μᾶλλον
λογίσασθαι καταξιώσητε:

Κυρίῳ ἐπισήμῳ τῷ ἀνδρείας εἰ πᾶς
καὶ ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἐπιστολὴ τοῦ εὐλα-
βεστάτου καὶ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου

τῆς καθ' ἑτέρων κατηγορίας δὲ ἐμφερέσθωσαν τῇ
πίστει τῶν ὑπομνημάτων φανερὰ ἔχουσι
διαίμοι δήν· κεκλῆσθαι δὲ τὰ μὲν ἀρχαῖα ἐμ-
πιστεύεσθαι τῇ πίστει ὡς δόγματα· τὰ δὲ μὲν ἑτερά
καὶ ἀτόπως ἐξευρημένα· καὶ ἀσεβῶς
εἰρημένα, ἀποδοκιμάζεσθαι· καὶ ἐκ-
βάλλεσθαι:=
Πάντες οἱ ἐπίσκοποι ἀνεφώνησαν· αὗται
πάντων αἱ φωναί· ταῦτα πάντες λέγομεν·
αὕτη πάντων εὐχή:-
λα' Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· πέρας τοῖς ἄλλοις μή-
τε ὑπακοῦσαι βουληθέντος τοῦ τιμιωτά-
του Νεστορίου τῇ παρ' ἡμῶν κλήσει· μή-
τε μὴν τοὺς παρ' ἡμῶν ἀποσταλέντας
ἁγιωτάτους καὶ θεοσεβεστάτους ἐπισκό-
πους προσδεξαμένου, ἀναγκαίως ἐχω-
ρήσαμεν ἐπὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν δυσσεβη-
θέντων αὐτῷ. καὶ φωράσαντες αὐτὸν
ἔκ τε τῶν ἐπιστολῶν· καὶ ἐκ τῶν συγγραμ-
μάτων τῶν ἀναγνωσθέντων καὶ ἐκ τῶν
ἔναγχος παρ' αὐτοῦ ῥηθέντων κατὰ τήν-
δε τὴν μητρόπολιν καὶ προσμαρτυρηθέντων
δυσσεβῶς φρονοῦντα καὶ κηρύττοντα·
ἀναγκαίως κατεπειχθέντες ἀπό τε τῶν
κανόνων· καὶ ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτά-
του πατρὸς ἡμῶν καὶ συλλειτουργοῦ Κε-
λεστίνου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκ-
κλησίας, δακρύσαντες πολλάκις,
ἐπὶ ταύτην τὴν σκυθρωπὴν κατ' αὐτοῦ
ἐχωρήσαμεν ἀπόφασιν:=

Ὁ βλασφημηθεὶς τοίνυν παρ' αὐτοῦ κύριος ἡμῶν
Ἰησοῦς Χριστὸς ὥρισε διὰ τῆς παρούσης ἁγίας συνό-
δου, ἀλλότριον εἶναι τὸν αὐτὸν Νεστόριον
τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος, καὶ παν-
τὸς συλλόγου ἱερατικοῦ:-
Κύριλλος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας ὑπέγραψα
ἀποφηνάμενος ἅμα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ:=
Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων ὑπέγραψα ἀπο-
φηνάμενος ὁμοίως:=
Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Φιλίππων ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος ὁμοίως:
Φίρμος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας ὑπέγραψα:
Μέμνων ἐπίσκοπος Ἐφέσου ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος ὁμοίως:-
Ἀκάκιος ἐπίσκοπος ἐλάχιστος θεοῦ Μελιτηνῶν συναι-
νῶν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐπὶ τῇ προγεγραμ-
μένῃ ἀποφάσει ὑπέγραψα:=
Πηγάσιος ἐπίσκοπος τῆς αἰμαστ. χάριτι Χριστοῦ
συναινῶν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐπὶ τῇ προγεγραμμένῃ:-
Ἀμφιλόχιος ἐπίσκοπος Σίδης ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος ὁμοίως:-
Ἰκόνιος ἐπίσκοπος Κρήτης ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος ὁμοίως:-
Φίλιξ ἐπίσκοπος τῶν Ἀπολλωνειῶν καὶ Ὑελλῶν ὑπέγραψα:-
Δαμιανὸς ἐπίσκοπος Κολωνείας ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος ὁμοίως:-
Θεόδοτος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας τῆς αι' εκιω
συναινῶν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐπὶ τῇ προγεγραμ-
μένῃ ἀποφάσει ὑπέγραψα:=
Περιγένης ἐπίσκοπος Κορίνθου· ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος:
Ἑλλάνικος ἐπίσκοπος Ῥόδου· ὑπέγραψα:-
Κῦρος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος· ὑπέγραψα:-
Δωνᾶτος ἐπίσκοπος Νικοπόλεως Παλαιᾶς Ἠπείρου ὑπέγραψα:-
Εὐχάριος ἐπίσκοπος Δυρραχίου ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος:
Σενεκίων ἐπίσκοπος πόλεως Σκοδρίνης· ὑπέγραψα:-

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος Κρατ ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος
Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος
Ἀμόσιος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Θήβας Δίας
θεοῦ ἐκκλησίας τῆς κατὰ τὴν Ἑλλάδα ὑπέγραψα ἀποφην.
Δόμνιμος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Ἄσσον τῆς ἁγίας
θεοῦ ἐκκλησίας. ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος ἅμα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ.
Ἀγαθόνικος ἐπίσκοπος τῆς Κορωνέων πόλεως ὑπέγραψα ἀποφ.
Γρηγόριος κατὰ θεοῦ χάριν τῆς Κερασοῦντος ὑπ.
Παράλιος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Ἀνδράπων ὑπ. ἀπ.
Καλλικράτης ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Μαίπ
ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας. ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος ὡς:
Νικίας ἐπίσκοπος Μεγάρων ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος ὡς:
Δομνάσιος ἐπίσκοπος Διοικήσεως Θρᾴκης
ἐπαρχίας Ῥοδόπης τῆς πόλεως Μαρωνείας ὑπ. ἀποφ.
Λουκιανὸς ἐπίσκοπος τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας πόλεως Το-
πήρου ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος ἅμα τῇ ἁγίᾳ συν.
Ἐμμέπιος ἐπίσκοπος τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας πόλεως Μόξι ὑπ.
Γρηγόριος ἐπίσκοπος πόλεως Κομφδυτίας ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος
Σαπρίκιος ἐπίσκοπος Πάφου ὑπέγραψα ἀποφην.
Θεωνᾶς ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Ταρσοῦ ὑπέγραψα.
Περέγριος ἐπίσκοπος τῶν Θεσσαλονικέων πόλεως ὑπ.
Ἀφθόνητος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως ὑπέγραψα ἀπ.
Φιλήτος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος ὑπέγραψα ἀποφην.
Ἀρχέλαος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Μένδου, ὑπέγραψα.
Ἀπελλᾶς ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Κινύρας, ὑπέγραψα.
Φαμίας ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀρπάσ, ὑπέγραψα.
Πρόμαχος ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Ἀλινδέων, ὑπέγραψα.
Ἀνδρέας ἐπίσκοπος ἐπαρχίας Κρήτης πόλεως Χερσονήσου ὑπ.
Παῦλος ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος τῆς Λάμπης ἐπαρχίας Κρήτης ὑπ.
Ζηνόβιος ἐπίσκοπος ἐπαρχίας Κρήτης πόλεως Κνωσσοῦ ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Δωδώνης Ἠπείρου Παλαιᾶς ὑπέγραψα:-
Δίων θεόσταμος, συνευδοκῶ τοῖς πᾶσι:-
Σειουδιανὸς ἐπίσκοπος τῆς Καλλωνῆς ἁγίας ἐκκλησίας ὑπ.
Θεόδωρος ἐπίσκοπος Ἐχινέου. ὑπέγραψα ἀποφ.:-
Ἡράκλειος ὁ καὶ Θεόφιλος ἐπίσκοπος Τραλέων, ὑπ.:-
Εὐπόριος ἐπίσκοπος πόλεως Ὑπαίπων ὑπέγραψα ἀποφ.
Ῥόδων ἐπίσκοπος Παλαιᾶς πόλεως τῆς Ἀσίας ὑπέγραψα
Τυχικὸς ἐλάχιστος ἐπίσκοπος τῆς Ἐρυθραίων πόλεως ὑπέγραψα:
Νικηφόρος ἐπίσκοπος τῶν Σείων ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος:
Εὐτύχιος ἐπίσκοπος τῆς ἐν Θεοδοσιουπόλει ἁγίας τοῦ θεοῦ
καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος:
Μόδεστος ἐπίσκοπος τῆς Μεαπῶν πόλεως ὑπέγραψα ἀποφην.:
Θεοφύλακτος ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Πριήνης ὑπέγραψα ἀποφ.:-
Θεόδωρος ἐπίσκοπος πόλεως Μυοῦ ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος:
Μάξιμος ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀσσοῦ ὑπέγραψα ἀποφ.:
Μάξιμος ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος τῶν Κώων ὑπέγραψα ἀποφην.
Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Ἀρκαδιουπόλεως, ὑπ.:-
Θεόδωρος ἐπίσκοπος τῆς Ἀνινησιπόλεως ὑπέγραψα:-
Εὐσέβιος ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Μαγνησίας ἐπὶ ποταμοῦ:
Εὐσέβιος ἐπίσκοπος πόλεως Κλαζομενῶν ὑπέγραψα ἀποφ.
Θεοδόσιος ἐπίσκοπος πόλεως Μασταύρων ὑπέγραψα ἀποφην.:-
Εὐπρέπιος ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Δάμοις ὑπ.:-
Φίλιππος ἐπίσκοπος πόλεως τῆς Περγάμων. ὑπ. ἀποφ.
Ἀφθόνιος ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Κολόνης ὑπέγραψα:
Δωρόθεος ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Μυρίνης. ὑπ. ἀπ.:
Εὐθάλιος ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος τῆς Κολοφωνίων ὑπ.:
Ἰλιθεὸς ὁ ἐλάχιστος τῶν ἐπισκόπων Κιρίου πόλεως ὑπέγραψα:
Ἀθανάσιος ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Παρασοῦ τῆς νήσου ὑπ.
Ἡσύχιος ἐπίσκοπος Παρίου ἐπαρχίας Ἑλλησπόντου ὑπ.
Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀσσόρων, ὑπέγραψα ἀποφ.

Φιλούμενος ἐπίσκοπος κίμμ ὑπέγραψα ἀποφ:
Ζήνων ἐπίσκοπος πόλεως κουρίου τῆς κύπρου ὑπ:
Τριωμιανὸς ἐπίσκοπος τῆς ἐμπεριαμου
ἁγίας ἐκκλησίας, ὑπέγραψα ὁμοίως:–
Ἡουμένιος ἐπίσκοπος τῆς ἐν σέλγη ὑπέγραψα:
Εὐάγριος ἐπίσκοπος σελγ. ὑπ ἀποφηνάμενος:
Καισδρίχωρος ἐπίσκοπος πόλεως χαρκησ. ὑπ:–
Ἰσαμμὲν ἐπίσκοπος περικομμήσου, ὑπ ἀποφ:
Στρατήγιος ἐπίσκοπος ὑπ ἀποφηνάμενος:
Ἡσιος ἐπίσκοπος, τῆς κατακορύμασσον ὑπ:
Ἀκάκιος ἐπίσκοπος τῆς ἐν κοπ ὑπ:
Σόλωμον ἐπίσκοπος τῆς καραλλίας. ὑπέγρ:
Νεκτάριος ἐπίσκοπος τῆς ἐν σιμέω καθολικῆς
καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας ὑπ ἀποφηνάμενος:–
Ταριανὸς ἐπίσκοπος τῆς κατὰ λύρβην. ὑπ:
Θεοδοῦλος ἐπίσκοπος ἐλαιοῦσ ὑπέγραψα ἀποφ:
Φιλάδελφος ἐπίσκοπος τῆς γρατιανουπόλεως ὑπ:
Θεόκτιστος ἐπίσκοπος τῆς φωκαίας πόλεως ὑπ ἀπο:
Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος τῆς σαμηνῶν πόλεως ὑπέγρ:
Ἰωάννης ἐπίσκοπος αὐγουστοπόλεως. ὑπέγρ ἀποφ:
Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος ῥαφείας ὑπέγρ:–
Φεῖδος ἐπίσκοπος ἰόππης. ὑπέγραψα
Ἀλ[...] ἐπίσκοπος τῆς συκαμαζὼν πόλεως ὑπέγρ
Παυλιανὸς ἐπίσκοπος μαϊουμᾶ ὑπέγραψα
Θεόδωρος ἐπίσκοπος ἀριδήμων. ὑπέγραψα:
Πέτρος ἐπίσκοπος τῆς παρεμβολῆς. ὑπέγραψα
Παῦλος ἐπίσκοπος ἀνθηδόνος· ὑπέγραψα ἀπ:
Νετόρος ἐπίσκοπος ὑπέγραψα ἀποφ:
Σάαδ ἐπίσκοπος φαίνους. ὑπέγραψα:–
Σερεμιανὸς ἐπίσκοπος τῆς μυρέων πόλεως ὑπέγρ:

Κυριακὸς ἐπίσκοπος πυμῶν. ὑπέγραψα ὁ:
Σιλλην[...] διὰ. πρεσβυτέρου περιοδευτοῦ ὑπέ
γραψα ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπεὶ τὴν χεῖρα πάσχει:
Ἑρμογένης ἐπίσκοπος ῥινοκορούρων. ὑπέγρ:–
Εὐσέβιος ἐπίσκοπος πηλουσίου. ὑπέγραψα:–
Εὐόπιος ἐπίσκοπος πτολεμαΐδος. ὑπέγρ:
Φοιβάμμων ἐπίσκοπος κοπτοῦ ὑπέγρ ἀπο:
Πῶλος ἐπίσκοπος φερμων ὑπέγρ ἀποφην:–
Μακεδόνιος ἐπίσκοπος [...]όεως ὑπέγραψα ἀπο:
Πέτρος ἐπίσκοπος ὀξυρύγχου ὑπέγραψα:–
Ἀδέλφιος ἐπίσκοπος τῆς ὀνουφίτ ὑπέγρ:
Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος τῆς παραλίου ὑπέγρ:
Ἡρ[...] ἐπίσκοπος παρ[...] θυμε ὑπέγρ:
Σιλουανὸς ἐπίσκοπος κουερθε ὑπέγρ:–
Κύρος ἐπίσκοπος ἀρχάιων. ὑπέγραψα ἀπ:
Μαρῖνος ἐπίσκοπος ἡλιουπόλεως ὑπέγρ ἀποφ:
Ἀδέλφιος ἐπίσκοπος σάεως ὑπέγραψα:
[...]δωρος ἐπίσκοπος λεοντῶν ὑπ ἀποφην:
Ἰωάννης ἐπίσκοπος τῆς ἡφαιστοῦ. ὑπ ἀποφηνάμενος:
Στρατήγιος ἐπίσκοπος. τῆς ἀθρίβεως ὑπέγρ:–
Λα[...] ἐπίσκοπος τοῦ κασίου. ὑπέγρ:
Θεόπεμπτος ἐπίσκοπος καβάσων ὑπ ἀποφ:
Εὐσέβιος ἐπίσκοπος μειλουπ ὑπέγραψα:
Χρυσάοριος ἐπίσκοπος ἀφροδιτ ὑπέγρ:
Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος κλεοπάτρης ὑπέγραψα:
Θέων ἐπίσκοπος [...]ιγχεως ὑπέγραψα ἀποφην:
Θέων ἐπίσκοπος ἡρακλεοῦς τοῦ σεθροΐτου ὑπ:
Ἡρακλείδης ἐπίσκοπος τῆς ἄνω ἡρακλέους ὑπ:
Ἀμμων τῆς νουτιτῶν πόλεως ἐπίσκοπος. ὑπέγρ:
Ἀνδρέας ἐπίσκοπος ἑρμουπόλεως. ὑπέγρ:–

Μακάριος ἐπίσκοπος Ἀνδρίου, ὑπέγραψα·
Σαμψὼν ἐπίσκοπος τῆς Ῥόδου, ὑπέγραψα·
Ἠράκλειος ἐπίσκοπος Τραλλέων, ὑπέγραψα·
Ἰσαὰκ ἐπίσκοπος Ἐλευθερνῶν, ὑπέγραψα·
Ζηνόβιος ἐπίσκοπος Μαρμαρικῆς καὶ Πενταπόλεως·
Ζήνων ἐπίσκοπος πόλεως τειχέων, ὑπέγραψα·
Ἀμβρόσιος ἐπίσκοπος πόλεως ὀστρακ..., ὑπέγραψα·
Σαμουὴλ ἐπίσκοπος Διαθέως, ὑπέγραψα·
Ἱερεμίας ἐπίσκοπος τῆς Ἀφναΐτων, ὑπέγραψα·
Δανιὴλ ἐπίσκοπος Δαρνέων, ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος·
Σώπατρος ἐπίσκοπος Λιβύης Σεπτιμιακῆς, ὑπέγραψα·
Ἀλύπιος ἐπίσκοπος πόλεως Σελεύκειας, ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος·
Ἀμμώνιος ἐπίσκοπος Πανεφύσου, ὑπέγραψα·
Βοσπόριος ἐπίσκοπος Γαγγρῶν τῆς μητροπόλεως ἐπαρχίας Παφλαγονίας, ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος κατὰ Νεστορίου·
Ὑπάτιος πρεσβύτερος ἐπιτραπεὶς παρ᾽ αὐτοῦ, ὑπέγραψα διὰ τὸ ἀρρωστεῖν αὐτόν·
Ἀρτέμιος ἐπίσκοπος Ἀρσινοΐτου, ὑπέγραψα·
Σωσίπατρος ..., ὑπέγραψα ὑπὲρ αὐτοῦ, διὰ τὸ ἀρρωστεῖν αὐτόν·
Ἑλλάδιος ἐπίσκοπος τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας τῆς κατὰ τὸ Ἀδραμμύττιον, ὑπέγραψα·
Στέφανος ἐπίσκοπος τῆς Τειῶν πόλεως Ἀσίας, ὑπέγραψα·
Ἰδουας ἐπίσκοπος Σμύρνης, ὑπέγραψα·
Ἀριστόνικος ἐπίσκοπος τῆς Λαοδικέων πόλεως, ὑπέγραψα·
Βενεάτιος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Ἱεράπολιν, ὑπέγραψα·
Παῦλος ἐπίσκοπος ..., ὑπὲρ αὐτοῦ παρόντος καὶ ἐντειλαμένου·
Σιλουανὸς ἐπίσκοπος Κερατάπων, ὑπέγραψα·
Κωνστάντιος ἐπίσκοπος τῆς Διοκλητιανουπόλεως, ὑπέγραψα·
Ἑρμόλαος ἐπίσκοπος Σατάλων πόλεως, ὑπέγραψα·

Ἀσκληπιάδης ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Τραπεζοῦντα ἁγίας ἐκκλησίας, ὑπέγραψα·
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Λέσβου, ὑπέγραψα·
Πέτρος ἐπίσκοπος Κερύων, ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος·
Εὐτρόπιος ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος, ὑπέγραψα·
Καλλίνικος ἐπίσκοπος Ἀπαμείας, ὑπέγραψα·
Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Δουελτὸν καὶ Σωζόπολιν, ὑπέγραψα·
Οὐαλεριανὸς ἐπίσκοπος Ἰκονίου, ὑπέγραψα·
Τίος ἐπίσκοπος τῆς Σιμουῶντων, ὑπέγραψα·
Θωμᾶς ἐπίσκοπος τῆς Δερβηνῶν, ὑπέγραψα·
Μαρτύριος ἐπίσκοπος Ἰλίστρων, ὑπέγραψα·
Ἀμφιλόχιος ἐπίσκοπος Ἀμοριου, ὑπέγραψα·
Λιτόϊος ἐπίσκοπος Λιμνάδος, ὑπέγραψα·
Σευῆρος ἐπίσκοπος Συνάδων μητροπόλεως ἐπαρχίας Φρυγίας Σαλουταρίας, ὑπέγραψα·
Εὐστάθιος ἐπίσκοπος Δοκιμίου ἐπαρχίας Φρυγίας Σαλουταρίας, ὑπέγραψα·
Δαλμάτιος ἐπίσκοπος τῆς Κυζικηνῶν ἁγίας ἐκκλησίας, ὑπέγραψα·
Τιμόθεος ἐπίσκοπος ἐπαρχίας Σκυθίας, ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος·
Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος τῆς Σκήψεως πόλεως ἐπαρχίας Ἑλλησπόντου, ὑπέγραψα·
Θεόφιλος ἐπίσκοπος πόλεως Φιλαδελφείας, ὑπέγραψα·
Φώσκος ἐπίσκοπος Θεατείρας, ὑπέγραψα·
Κόμμοδος ἐπίσκοπος Τριπόλεως, ὑπέγραψα·
Εὐθήριος ἐπίσκοπος τῆς Στρατονικείας πόλεως Λυδίας, ὑπέγραψα·
Παῦλος ἐπίσκοπος τῆς Λυδίας Σαρδιανῶν, ὑπέγραψα χρησάμενος χειρὶ Καπίτωνος ἐπισκόπου παρ᾽ αὐτοῦ ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ Φώσκου, διὰ τὸ ἐν ἀρρωστίᾳ με εἶναι·
Λιμένιος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Σάταλα ἐπαρχίας Λυδίας, ὑπέγραψα·
Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος τῆς Αὐρηλιουπόλεως ἐπαρχίας Λυδίας, ὑπέγραψα·
Θεόδωρος ἐπίσκοπος Ἀττελέων, ὑπέγραψα·
Παῦλος ἐπίσκοπος τῆς Ἐμβολίμης, ὑπέγραψα·
Τιμόθεος ἐπίσκοπος Τερμησσοῦ καὶ Εὐδοκιάδος, ὑπέγραψα·

Ἐδέσιος ἐπίσκοπος Ἰσίνδου ὑπέγραψα.
Θωμᾶς ἐπίσκοπος Δέρβης ὑπέγραψα.
Εὐπρέπιος ἐπίσκοπος Βιζύης ὑπέγραψα.
Θεόδωρος ἐπίσκοπος Γαδάρων ὑπέγραψα.
Μάγνος ἐπίσκοπος Μαγνησίας καὶ ... ὑπέγραψα.
Βερινιανὸς ἐπίσκοπος Πέργης ὑπέγραψα.
Παῦλος ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος ὑπέγραψα.
Εὐλόγιος ἐπίσκοπος Τερενουθέως ὑπέγραψα.
Ἰσαὰκ ἐπίσκοπος Ταυᾶ ὑπέγραψα.
Ἀδέλφιος ἐπίσκοπος Ὀνούφεως παρακληθεὶς
παρ' αὐτοῦ ὑπέγραψα ὑπὲρ αὐτοῦ Καλώσυρις.
Εὐλόξιος ἐπίσκοπος Χώματος ἐν Παραλίῳ.
Ἀριστόκριτος ἐπίσκοπος ὑπέγραψα τῇ προ-
κειμένῃ ἀποφάσει τῆς ἁγίας συνόδου ὡς συναινῶν.
Εἰσὶν ἐπίσκοποι ὑπὲρ τοὺς διακοσίους·
ἐτοποτήρησαν γάρ τινες δι' αὐτῶν τοῖς
μὴ δυναμένοις ἐλθεῖν εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον.

Ἡ καθαίρεσις.

λδ Ἡ ἁγία σύνοδος ἡ χάριτι θεοῦ συγκροτηθεῖ-
σα ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει Νε-
στορίῳ νέῳ Ἰούδᾳ. Γίνωσκε σε-
αυτὸν διὰ τὰ ἀσεβῆ σου κηρύγματα
καὶ τὴν πρὸς τοὺς κανόνας ἀπείθει-
αν κατὰ τὰ δόξαντα τοῖς ἐκκλησιασ-
τικοῖς θεσμοῖς ἰουνίου μηνὸς τοῦ ἐνεστῶ-
τος δευτέρᾳ καὶ εἰκάδι παρὰ τῆς
ἁγίας συνόδου καθῃρῆσθαι καὶ παντὸς
ἐκκλησιαστικοῦ βαθμοῦ εἶναι ἀλ-
λότριον. Τὸ ἴσον τῆς καθαιρέσεως
καὶ τὸ αὐτὸ Νεστορίῳ ἀποσταλὲν αὐτῷ

τοῦτο τὸ ἴσον ἐστάλη, παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου
ἐπιστολὴ γραφεῖσα πρὸς τοὺς κληρικοὺς
καὶ οἰκονόμους τῆς ἐκκλησίας Κων-
σταντινουπόλεως ἐν αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐν ᾗ αὐτὸς
Νεστόριος ἀπεστάλη.
Ἡ ἁγία σύνοδος ἡ χάριτι θεοῦ ἐν Ἐφέσῳ συνα- λϛ
χθεῖσα κατὰ τὰ θεσπίσματα τῶν εὐσεβε-
στάτων καὶ θεοφιλεστάτων ἡμῶν βασι-
λέων, λαμπροτάτοις ... εὐλαβε-
στάτοις πρεσβυτέροις καὶ οἰκονόμοις
καὶ λοιποῖς εὐλαβεστάτοις κληρικοῖς
τῆς κατὰ τὴν φιλόχριστον Κωνσταντι-
νούπολιν ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας. Γίνωσκέ-
τω ἡ ὑμετέρα εὐλάβεια τὸν Νεστό-
ριον διὰ τὰ ἀσεβῆ αὐτοῦ κηρύγμα-
τα καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς
ἀπειθείας κατὰ τὴν χθὲς ἡμέραν ἥ-
τις ἦν τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἰουνίου δευ-
τέρα καὶ εἰκὰς παρὰ τῆς ἁγίας συνό-
δου κατὰ τὰ δόξαντα τοῖς ἐκκλησιαστι-
κοῖς κανόσι καθῃρῆσθαι, καὶ παντὸς ἐκ-
κλησιαστικοῦ βαθμοῦ εἶναι ἀλλότρι-
ον. Φυλάξατε τοίνυν τὰ ἐκκλησιαστικὰ
σύμπαντα ὡς μέλλοντες καὶ λόγον
ἀποδοῦναι τῷ κατὰ βούλησιν θεοῦ καὶ
νεύματι τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρί-
στων ἡμῶν βασιλέων χειροτονηθησο-
μένῳ τῇ Κωνσταντινουπολιτῶν ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ.
Τοῦ μακαρίου Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλε- λζ
ξανδρείας περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ

σεως τοῦ θ(εο)ῦ λόγου τοῦ υἱοῦ τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς:
Ἡ τῆς θείας γραφῆς ὀρθοτάτη ἔννοια φω-
τιζομένη εἰς τὸν τῶν ἁγίων ἐννοιῶν κατα-
κοσμεῖν εἰώθε τὰς τῶν ἀξίων ψυχάς· αὐ-
τὸ τὸ πν(εῦμ)α τὸ ἅγιον εἰσάγει εἰς τὰ ἐπι-
γῆ τῆς ἐν αὐτῇ τοῦ γνώσεώς τε· καὶ σοφί-
ας χ(ριστο)ῦ· δι᾽ ὧν ὁ ὑπὲρ τῶν ὅλων δοξολογεῖται
θ(εό)ς. θησαυροὺς τοίνυν ἀποκρύφους
ἀοράτους ἀνοίξουσι· κατὰ τὸ γεγραμ-
μένον· θησαυροὺς δέ φημι τοὺς τῆς ὀρ-
θῆς γνώσεως διανοίας ὀφθαλμοῖς
ὑγιῶς ὁρῶντας καὶ ἀμφιβήτως· οὔτε γὰρ
χαρίσματα ἀτελῆ δωρεῖται θ(εὸ)ς τοῖς
ἐπεγνωκόσιν αὐτόν· οὔτε μὴν ὅροις
ἀνθρωπίνης διανοίας περιγραφόμενα· τέλει-
α γὰρ ὢν ὁ τῶν πάντων ἡμῶν δεσπότης
θ(εό)ς, τελείως δωρεῖται τὰ ἄφθονα τοῖς
ἀξίως πολιτευομένοις αὐτοῦ· ἐρα-
στὴς γὰρ πέφυκε τῶν ἐν καθαρᾷ καρ-
δίᾳ δουλευόντων αὐτῷ ἀνθρώπων ἱερέων.
ἠκούσαμεν τοίνυν πᾶσ᾽ ὀρθὰ φρονεῖν ἡρη-
μένων· ἐπὶ τὴν ἐμμαοὺν πορευομένων τὸν χ(ριστὸ)ν ἀ-
κούων αὐτοῦ προσφωνοῦντος διὰ τοῦ
εὐαγγελίου· ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω
πρός με καὶ πινέτω· οὐ γὰρ δεόμεθα
ἡμᾶς μὴ πρότερον ἐπιγνόντας τὸ
τῆς ἀσεβείας μυστήριον, διερμηνεύειν
ἐκλαμβάνειν ἀπορίας περὶ χ(ριστο)ῦ θ(εο)ῦ· ὑπο-
κλέπτειν οἴονται τοίνυν τινὲς τὰς ἀμερίμ-
νους ψυχάς. ἄνθρωπόν φησι λέγοντες

ἀνειληφέναι· τὸν θ(εὸ)ν λόγον· καὶ διὰ τοῦ-
το πρόοδον πεποιῆσθαι, διὰ τῆς ἁγίας
παρθένου· καὶ τοῦτον ἅγιον τὸν ἄνθρωπον ἀπο-
θεῶσθαι τῷ θεῷ λόγῳ· οὐ συνιέντες, τὸ
τῆς ἀσεβείας μυστήριον· καὶ τῆς μετὰ σαρ-
κὸς οἰκονομίας τοῦ μονογενοῦς τὴν χά-
ριν μετρίαν ποιούμενοι· ἡμεῖς δὲ οὐχ οὕ-
τως δεδιδάγμεθα· εἰ μὴ καὶ τὸν αὐτὸν
ἴσμεν ἀδελφοί τὸν διὰ τῆς ἁγίας παρ-
θένου τῆς θεοτόκου μαρίας γεννηθέντα θ(εὸ)ν
τέλειον καὶ ἄνθρωπον ἔμψυχον λογικόν· ταύ-
τῃ τοι καὶ θεῖον λέγομεν τὴν ἁγίαν παρ-
θένον καὶ ἐν ὧ κεκηνῶσαι οὐσίας δόξας τοῦ
θ(εο)ῦ λόγον ἐν αὐτῇ ἰδίου δοκήσει· ἀλλὰ
ἐνεργείᾳ τὸν αὐτὸν διμηνιαῖον καὶ τρι-
μηνιαῖον· υἱόν τε θ(εο)ῦ ἅμα καὶ υἱὸν ἀν-
θρώπου· ἅμα γὰρ καὶ ταύτης ἀνθρω-
πότητος καὶ μὴν καὶ τὰς τῆς ἐξουσί-
ας θεοπρεπεῖς φωνὰς ἃς διαγορεύουσιν
ἡμῖν αἱ θεῖαι γραφαὶ περὶ ἑαυτοῦ εἰς
ἓν πρόσωπον συνῆχθαι φαμὲν τὸν
αὐτὸν γὰρ ἴσμεν· ἐπὶ τὸ προσφάγιον
καθεύδοντα· τὸν αὐτὸν τῇ θαλάσσῃ ἐ-
πιτιμῶντα ἐν ἐξουσίᾳ καὶ τοῖς ἀνέμοις·
τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς ὁδοιπορίας κεκμη-
κότα· τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπα-
τοῦντα ὡς ἐπὶ στερεᾶς γῆς ἰδίᾳ ἐξουσί-
ᾳ· αὐτὸν τοίνυν θ(εό)ν· ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ὁμολογου-
μένως· τί γὰρ τὸ θαῦμα εἰ ἄνθρωπος πιστῇ
καθ᾽ ἡμᾶς ἐν ἐξουσίᾳ, δυνάμεις θ(εο)ῦ

ἐνεργεῖν λέγεται· ἀλλ' ἵνα τὸν αὐτὸν θεὸν
λόγον κεκενῶσθαι ὑποδείξωσιν ἡμῖν αἱ
θεῖαι γραφαί· οὐ δοκήσει ἀλλ' ἐν ἀλη-
θείᾳ· ἐν αἷς καὶ τὸν αὐτὸν ἡμῖν διαγορεύου-
σι προφητικοῖς καὶ μὴν καὶ ἀποστολι-
κοῖς κηρύγμασι τὸν αὐτὸν εἶπον θεὸν
τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον· θεοῦ τοίνυν ἡ σύλληψις
ἡ παρθενική· θεοῦ ἡ γέννησις· θεοῦ ἡ κατὰ
πάντα πρὸς ἡμᾶς καὶ δι' ἡμᾶς ὁμοι-
οἰκονομικῶς. θεοῦ τὸ πάθος· θεοῦ τὸ ἐν
φυλακῇ· καὶ ἐν τῷ σκότει ἡ κήρυξις·
θεοῦ ἡ ἀνάστασις· θεοῦ ἡ ἀνάληψις· ὁ ἀχώ-
ρητος ἑαυτὸν δέδωκε κεχωρῆσθαι δι' ἡ-
μᾶς· ἐν τῇ τῆς παρθένου μήτρᾳ· μετὰ
τῆς ἰδίας σαρκὸς ἣν προσελάβετο
ἐξ αὐτῆς. ὁ ἀχώρητος ἐν σαρκὶ ἐχωρεῖτο·
ὁ ἀναλλοίωτος ἐν ἀνθρώπου μορφῇ· ὁ ἀπα-
θὴς πέπονθε δι' ἡμᾶς ἑκουσίως ὑ-
πὲρ ἡμῶν τῇ ἰδίᾳ σαρκί. ὁ ἀχώριστος
τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἐπὶ γῆς ὤφθη κατὰ
τὸ γεγραμμένον· καὶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις συ-
νανεστράφη· ὁ ἀψηλάφητος λόγχῃ
ὑπὸ τῶν παρανόμων κατενύττετο·
ὁ ἀπαθὴς σταυρὸν ἐθελουσίως ὑπέμεινεν
δι' ἡμᾶς· τὸ φῶς τὸ ἀθάνατον θανάτῳ
ἑαυτὸν ἐκδέδωκε· θανατοῦται δὲ σταυρῷ
ὁ ὢν ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ πατρός· ἀνάληψιν
ὑπέμεινε διὰ τῆς ἰδίας σαρκός·
τοὺς δὲ λέγοντας ἄνθρωπόν τινα τῶν καθ'
ἡμᾶς ἀνειληφέναι τὸν θεὸν λόγον· καὶ μὴ

μᾶλλον αὐτὸν τὸν υἱὸν τὸν ἐνυπόστατον
τε καὶ ἐνεργῆ καὶ ζῶντα γεγενῆσθαι ἄνθρωπον
καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς οἰκονομικῶς δι' ἡ-
μᾶς, ὁρίζει ἡ ἁγία σύνοδος· ἡ ἐν τῇ Ἐφε-
σίων πόλει γεγενημένη:

Συζήτησις περὶ τοῦ αὐτοῦ: ἐρώ(τησις)
πῶς ὁ θεὸς ὁ ἀχώρητος ἐχωρήθη ἐν μήτρᾳ
παρθενικῇ: ἀπ(όκρισις): ἐπειδὴ ηὐδό-
κησε λυτρώσασθαι καὶ ἐλευθερῶσαι τὸ
τῆς ἀνθρώπου φύσεως γένος:- ἐρώ(τησις): πῶς
ὁ ἄναρχος γέννησιν ὑπέμεινε τὴν διὰ γυναικός:
ἐπειδὴ ὑπὸ κατάραν ἐγεγόνει λοιπὸν ἡ
τῶν ἀνθρώπων· ἐβασίλευτο γὰρ ὑπὸ τῆς
ἁμαρτίας διὰ τοῦτο εἰς ἀρχὰς τοῦ εἶναι
λελόγισται πρὸς ἡμῶν αὐτῶν· ἵνα καὶ
τὴν τῶν ὁμογενῶν γέννησίν τε καὶ μή-
τραν ἁγιάσῃ:- ἐρώ(τησις): πῶς ἐν ἀνθρώποις
κατελογίσθη· καὶ ἄνθρωπος γέγονεν ἀτρέ-
πτως· καὶ ἀναλλοίωτος ὁ τοῦ θεοῦ λόγος:-
ἀπ(όκρισις): τὸ ἀνθρώπου γένος μολυνόμενος σῶσαι εὐδό-
κησε γενέσθαι δι' ἡμᾶς ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς
οἰκονομικῶς. καὶ ὁμοιωθῆναι ἡμῖν
κατὰ πάντα χωρὶς ἁμαρτίας:- ἐρώ(τησις):-
πῶς τὸ ἀπαθὲς ὑπέμεινε κόπον· καὶ
πεῖναν· καὶ σταυρόν· καὶ πάντα τὰ ὑπο-
κείμενα φθορᾷ περὶ αὐτὸν τολμᾶται:
ἀπ(όκρισις): εὐφημοῦμεν ἀπαραλλάκτως ἢ δὴ περὶ
τὸν σαρκὶ παθόντος καθὼς καὶ αἱ θεῖαι
ἡμῖν γραφαὶ παραδεδώκασι· περὶ τῆς
φθαρτὸν τοῦ θεοῦ λόγον· καὶ ἡμῶν σαρκὶ αὐτῇ

καὶ διὰ τοῦτο προσέφην ὅτι τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τὸν θεὸν
λόγον μετ᾽ αὐτοῦ κόπον καὶ πόνον ὑπο-
μεῖναι· καὶ πάντα τὰ τοῦ ἀνθρώπου χωρὶς
ἁμαρτίας· οὐ τῇ φθορᾷ ὑποκείμενον· ἡ-
μεῖν ὢν γὰρ φθορᾶς καὶ θανάτου ὁ ἄφθαρ-
τος καὶ ζωοποιὸς τοῦ θεοῦ λόγος· ἀλλὰ τὴν
φθορὰν ἀποσοβῶν ἀπὸ τοῦ γένους τῶν
ἀνθρώπων:- οὐκ οἶμαι ἐγκλήματι περιπί-
πτεσθαι κἂν ἐγκαλεῖ· ὁ πό[illegible] μου λόγι-
μος σῶσαι τὸ ἴδιον τὸ τοῦ δούλου σχῆ-
μα ἐνδύσηται· καὶ πῶς τὸ λειπὸν σε ἰπισ-
τῶ τῇ φύσει ἐλευθέρως ἐγκαλεῖν ὁ πά-
τερ ἐν δι᾽ ἡμᾶς ἀνθρώπους· καὶ ἐν τοῖς καθ᾽ ἡμῶν
οἰκονομικῶς. ἀποδέχου τοῦ πατρὸς
τὴν φιλανθρωπίαν· ὅτι τὸν ἴδιον υἱὸν δωρεῖ-
ται δι᾽ ἡμᾶς. μὴ περιεργάζου τὸ πρᾶγμα
παραλογισμῷ· οὐ γὰρ δέξεται ἑλληνικῆς σοφίας
τὸ γνώρισμα· οὐδὲ ἀποφερομένης
κοσμικοῦ· ἀλλότριον γὰρ [illegible]·
μακάριος εἶ φησὶ κύριος τῷ Πέτρῳ Βαρ-
ιωνᾶ· ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπε-
κάλυψέ σοι· ἀλλ᾽ ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐ-
ρανοῖς. οὐράνιον τὸ δῶρον τῆς θείας ἐπι-
φοιτήσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ γνώρισμα:-

ἐρ. πῶς ὁ τῶν πάντων ποιητὴς θεὸς λόγος ὁ
ἀψηλάφητος· ὁ ἀόρατος· ὁ ἀναλλοίωτος·
καὶ περιγραφὴν μὴ ἀνεχόμενος
ἐν ἀπελεῖ ξύλῳ σταυρὸν ὑπέμεινε καὶ θάνατον:-

ἀπ. θάνατον φαμὲν ὑπομεμενηκέναι τὸν
τοῦ θεοῦ λόγον· καὶ σταυρὸν διὰ τῆς ἰδίας
σαρκὸς ἵνα αὐτὴ ἡμᾶς ἀπαλλάξῃ θανάτου
καὶ φθορᾶς. τὴν ἰδίαν γὰρ ψυχὴν τέ-
θεικεν ὑπὲρ ἡμῶν· οὐκ ἀλλοτρίαν δὲ οὖ-
σαν ἢ ξένην τοῦ θεοῦ λόγου· ἀπόρρητος
γὰρ ἡ ἕνωσις· αὐτὸς γὰρ εἰπὼν ἐξουσίαν
ἔχω θεῖναι τὴν ψυχήν μου· καὶ ἐξουσίαν
ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. ταῦτα ἴδια
τὸ ἀδημονεῖν· τὸ λύπην ὑπομένειν·
τὸ ἐκδημεῖν ἀπὸ τοῦ σώματος· ὥσπερ καὶ
σαρκὸς τὸ κοπιᾶν· τὸ σταυροῦσθαι· τὸ ἐν-
ταφιάσθαι· τὸ μετὰ ἔσιον ὑπομένειν θάνατον·
πάντως θεοῦ ταῦτα ὄντα λέγεται· καὶ εἰσὶ θεοῦ
γὰρ καὶ ἡ ψυχὴ θεοῦ καὶ τὸ σῶμα:- ἐρ.
πῶς ὁ πάντα δυνάμενος λόγος ἐν ἀναφάσει
περιεπάλαιεν καὶ φθορᾷ ὁ θάνατος:-

ἀπ. φθορὰν μὲν οὐχ ὑπέμεινεν οὐδὲ αὐτὴ
ἡ τοῦ θεοῦ λόγου σάρξ· μόθους γὰρ δια-
λαμβάνοντες, μόθους καὶ ἐπερωτᾶ-
τε· παραλαβεῖν λέγει γὰρ ὁ προφήτης
περὶ αὐτοῦ· οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου
ἰδεῖν διαφθοράν. πάθος μὲν ὑπο-
μεῖναι ἐθελούσιον· ὁ τοῦ θεοῦ υἱὸς ὁ χωρῶν
ἐν ἑαυτῷ τὸν ἀχώρητον πατέρα· χωρού-
μενος δὲ καὶ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ πατρός· χω-
ρούμενος γὰρ ὑπὸ τοῦ πατρὸς καὶ ὢν ἐν
τῷ κόλπῳ τοῦ πατρός, ἐχώρει τὸ ἀνθρώπινον
καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ σαρκί· ἀναμείνας δὲ τεῖν
μέρος λαφυραγωγήσας τὸν ᾅδην· καὶ
ἐπέφανεν ἡμῖν μετὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς
ὁ τοῦ θεοῦ υἱός· ἵνα καὶ ἡμᾶς ἀπαλλάξῃ

θανάτου καὶ φθορᾶς· θεοῦ τοίνυν τὸ πάθος· θεοῦ καὶ ἡ ἀνάστασις· θεοῦ καὶ ἡ ἀνάληψις. θεοῦ ἡ κατὰ πάντα πρὸς ἡμᾶς ὁμοίωσις· χωρὶς ἁμαρτίας· οὐ δοκήσει ἀλλὰ ἀληθείᾳ τὰ πάντα γεγονότα ἐν αὐτῷ· αὐτῷ ἡ δόξα ἅμα τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι καὶ νῦν καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:—

Περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ λόγου τοῦ θεοῦ οὕτω πρός:— Ὅροι ἐπισκόπων τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων ἐν τῇ συνόδῳ· ἔκθεσις τῆς αὐτῆς συνόδου, πρὸς Παῦλον Σαμοσατέα:—

Ὁμολογοῦμεν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ἐκ τοῦ πατρὸς πρὸ αἰώνων κατὰ πνεῦμα γεννηθέντα, ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐκ παρθένου σαρκὶ τεχθέντα, ἓν πρόσωπον σύνθετον ἐκ θεότητος οὐρανίου καὶ ἀνθρωπείας σαρκός, καὶ καθὸ ἄνθρωπος ἕν· καὶ ὅλον θεὸν καὶ ὅλον ἄνθρωπον· ὅλον θεὸν καὶ μετὰ τοῦ σώματος, ἀλλ᾽ οὐχὶ καθὸ σῶμα θεόν· καὶ ὅλον ἄνθρωπον μετὰ τῆς θεότητος, ἀλλ᾽ οὐχὶ κατὰ τὴν θεότητα ἄνθρωπον. οὕτως ὅλον προσκυνητὸν καὶ μετὰ τοῦ σώματος, ἀλλ᾽ οὐχὶ κατὰ τὸ σῶμα προσκυνητόν· ὅλον προσκυνοῦντα καὶ μετὰ τῆς θεότητος, ἀλλ᾽ οὐχὶ κατὰ τὴν θεότητα προσκυνοῦντα· ὅλον ἄκτιστον, καὶ μετὰ τοῦ σώματος, ἀλλ᾽ οὐχὶ κατὰ τὸ σῶμα ἄκτιστον· ὅλον πλαστόν, καὶ μετὰ τῆς θεότητος, ἀλλ᾽ οὐχὶ κατὰ τὴν θεότητα πλαστόν· ὅλον ὁμοούσιον τῷ θεῷ καὶ μετὰ τοῦ σώματος, ἀλλ᾽ οὐχὶ καθὸ σῶμα ὁμοούσιον θεῷ· ὥσπερ οὐδὲ κατὰ τὴν θεότητά ἐστιν ἀνθρώποις ὁμοούσιος· καίτοιγε μετὰ τῆς θεότητος ὢν κατὰ σάρκα ὁμοούσιος ἡμῖν. καὶ γὰρ ὅταν λέγωμεν αὐτὸν κατὰ πνεῦμα θεῷ ὁμοούσιον, οὐ λέγομεν κατὰ πνεῦμα ἀνθρώποις ὁμοούσιον· καὶ πάλιν ὅταν κηρύσσωμεν αὐτὸν κατὰ σάρκα ἀνθρώποις ὁμοούσιον, οὐ κηρύσσομεν αὐτὸν κατὰ σάρκα θεῷ ὁμοούσιον· ὥσπερ γὰρ κατὰ πνεῦμα ἡμῖν οὐκ ἔστιν ὁμοούσιος, ἐπειδὴ θεῷ ἐστι κατὰ τοῦτο ὁμοούσιος. ὥσπερ δὲ ταῦτα διηρμήνευται καὶ σεσαφήνισται, οὐκ εἰς δύο διαιροῦμεν τὸ ἓν πρόσωπον τοῦ ἀδιαιρέτου, ἀλλ᾽ εἰς δήλωσιν τοῦ ἀσυγχύτου τῶν ἰδιωμάτων τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ λόγου· οὕτως καὶ ταύτης ἀδιαιρέτου συνθέσεως ὥσπερ ... ομένη:—

Δέησις Βασιλείου διακόνου, καὶ λοιπῶν χριστιανῶν:—

Τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ τιμηθεῖσι καὶ τιμωμένοις παρὰ θεοῦ καὶ ἀνθρώποις χριστιανοῖς βασιλεῦσι Φλαουίοις Θεοδοσίῳ καὶ Οὐαλεντινιανῷ· δέησις εἴτουν παράκλησις παρὰ Βασιλείου διακόνου καὶ ἀρχιμανδρίτου καὶ μονάζοντος καὶ λοιπῶν χριστιανῶν ἀδελφῶν:—

Ἡ φιλανθρωπία τοῦ θεοῦ ἡ ἀναρίθμητος τῶν παρ᾽ ἀνθρώποις καρπῶν δωρησαμένη τε καὶ δωρουμένη τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἐν πᾶσι καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἐστίν· ἐν τούτοις δὲ τοῖς ἀπὸ θεοῦ δωρεαῖς ἐστιν ἡ ἀληθινὴ γνῶσις· καὶ τὸ μῖσος τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ὥστε εἰδέναι ἡμᾶς τὴν ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τῶν

λη

ἀποστόλων καὶ μαρτύρων· καὶ ὁμολογητῶν
καὶ ἐπισκόπων ἁγίων συνεργούντων· καὶ δι᾽
ἑκατὸν μακαρίων παραδοθεῖσαν τὴν κα
θολικὴν ἐκκλησίαν πίστιν· πρῶτον μὲν ὑπὸ
τε τοῦ ἀποστόλου τοῦ πρωτοστάτου εἰ
πόντος κατὰ ἀποκάλυψιν καὶ γνῶσιν
καὶ ὁμολογίαν καὶ παράδοσιν τοῖς μαθη
ταῖς· ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος·
ἰακώβου ἀποστόλου καὶ ἀρχιεπισκόπου·
ἰωάννου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ· καὶ λοιπῶν
εὐαγγελιστῶν· μαρτύρων ὁμολογητῶν ἐπι
σκόπων· καὶ πάντων τῶν πιστευσάντων
καὶ πιστευόντων τὴν ὁμοούσιον τριάδα· εἰρη
ναίου· γρηγορίου τοῦ μεγάλου ἐπισκόπου ν
εοκαισαρείας· τῆς ἁγίας συνόδου
τῶν ρ᾽ ἐπισκόπων ἐν ἀντιοχείᾳ ἀ
θροισθείσης κατὰ παύλου τοῦ σαμοσατ
έως ἥτις καθεῖλεν αὐτὸν διὰ τὴν ἀσέβειαν
αὐτοῦ· διὰ τὸ μὴ ὁμολογεῖν τὸν χριστὸν φύ
σει θεὸν καὶ υἱὸν θεοῦ πρὸ αἰώνων· ἡ ἐν νικαίᾳ με
γάλη καὶ ἁγία σύνοδος τῶν τιη᾽ ἐπισκό
πων· ἡ μὲ καὶ ὡς σαδ καὶ τὸν ὅρον τῶν ἐν
ἀντιοχείᾳ· βασιλείου καὶ γρηγορίου ἀδελφῶν
ἐπισκόπων· ἀθανασίου ἐπισκόπου ἀ
λεξανδρείας· ἐφραὶμ τοῦ σύρου· γρη
γορίου ἐπισκόπου· ἀμμωνᾶ ἐπισκόπου·
οὐϊταλίου ἐπισκόπου· ἀμφιλοχίου·
παύλου· ἀντιόχου· ἀγαθίου· μοζίου·
ὀπτίμου· λεπορίου· ἀμβροσίου μεδιο
λάνεως· ὅλης ἐν τῇ ἀφρικῇ συνόδου·

ἰω σεληριδόμου· ἀττικοῦ ἐπισκόπων:
κυρίλλου ἐπισκόπου ἀλεξανδρείας
τοῦ μνώ ζώντων· καὶ τῶν λοιπῶν τῆς ἡμε
τέρας εὐσεβείας ἐξακολουθούντων τοῖς
οὐ δεισμένοις ἁγίων διδάσκαλων πάν
τας τοὺς πιστοὺς ἐξαριθμήσασθαι τοὺς
πιστεύοντας· καὶ πιστεύοντας εἰς χριστὸν τὸν
υἱὸν τοῦ θεοῦ· ὅτι ὄντως θεὸς ἀληθινός ἐστι·
οὐ γὰρ ἐκ θεότητος δι᾽ ἡμᾶς ἐγένετο ἄνθρωπος
μείνας ὃ ἦν θεός· ὡς καὶ ἡ ἡμετέρα εὐσέ
βεια διεμάθεν· ἣ δὴ καὶ τὸ ἦν ἀρνησό
μεθα· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν καὶ
ὁμολογοῦμεν καὶ κηρύττομεν ὅτι ὁ πρὸ
τῶν αἰώνων θεὸς λόγος ὁ μονογενὴς υἱὸς
τοῦ θεοῦ ὑπάρχων διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ
φιλανθρωπίαν τὴν πρὸς ἡμᾶς οὖσαν γέγο
νεν ἄνθρωπος τέλειος ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν κατὰ
πάντα χωρὶς ἁμαρτίας· μείνας ὃ ἦν
θεὸς διὰ τὴν τοῦ γένους ἡμῶν σωτηρίαν γεννη
θεὶς ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου μαρίας,
ὡς αὐτοὶ οἴδατε· τούτου ἕνεκα τοῦ ἀκλι
νοῦς δόγματος τοῦ ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλη
σίᾳ ἀληθῶς κηρυττομένου· καὶ τοῦ ἁ
γιωτάτου παύλου δικαίως ἐξωσθέντος·
ἐπ᾽ ὀνόματι σχίσματος λαῶν ἀκαταστασιῶν
ἱερέων· ταραχὴν ποιούμενον· ὅθεν καὶ νῦν
κατὰ πρόσωπον τοῦ ἐγχειρισθέντος τὸν
τῆς ἐπισκοπῆς θρόνον μεγαρίου, ἅγιοι ἀπ
ὸ ἐπισκόπων· ἐν τῷ συνεδρίῳ πολλάκις
τινὲς τῶν εὐλαβεστάτων πρεσβυτέρων

ἢ ἐλέγξαι ἂν αὐτόν. καὶ διὰ ταύτην ἀποτιθεῖν
αὐτοῦ τὸ μὴ λέγειν θεοτόκον τὴν ἁγίαν παρ-
θένον καὶ θεὸν ὄντως φύσει ἀληθινὸν τὸν
Χριστόν, τῆς αὐτοῦ κοινωνίας ἑαυτοὺς ἐξέβα-
λον καὶ κατέχουσιν ἕως ἄρτι. τινὲς δὲ
λάθρα ὁμοίως τῆς αὐτοῦ κοινωνίας
φεύγονται. ἄλλοι δὲ τῶν εὐλαβεστάτων
πρεσβυτέρων διὰ τὸ λέγειν ἐν τῇ ἁγιω-
τάτῃ ἐκκλησίᾳ ἐρρωμένῃ τῇ παρρη-
σίᾳ κατὰ τοῦ ἀναφανέντος καινοῦ
δόγματος τοῦ λέγειν, ἐκωλύθη. ὅθεν ἐπὶ τὸ
κοινῷ ὁ λαὸς ζητῶν τῆς ὀρθοδοξίας συνή-
θη διδασκαλίαν, λέγομεν· βασιλέα
ἔχομεν, ἐπίσκοπον οὐκ ἔχομεν. καὶ ταῦτα
μέν, ἀνεκδίκητον ἔμεινε, τὸ τοῦ λαοῦ
πειρατήριον τοῦ συλληφθέντος ἐκ μέ-
ρους παρὰ τῶν ὑπηρετῶν. καὶ ἐν τῷ δι-
κανικῷ, τυπτηθέντων διαφόρως ἐν τῇ
βασιλευούσῃ πόλει· ἃ οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνε-
σι τοῖς βαρβαρικοῖς ἐγίνετο. τινὲς καὶ
καταπεσσωσομέν ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ
ἐπὶ τοῦ λαοῦ ἤλεγξε. καὶ θλιβόμενοι ἱερεῖς
ὑπέμειναν. τῶν δὲ ἀφελεστέρων τῶν
μοναζόντων, ἠμφιάσθη κατὰ ζῆλον
ἀναμέσον τῆς ἐκκλησίας τὸν κανόνα
τῆς ἁρμονίας ἐπισχεῖν τοῦ μὴ εἰσελθεῖν
συνάξεως οἷος αἱρετικοῦ ὄντος αὐτοῦ. τοῦ-
τον δὲ τυπτήσας, τοῖς μεγαλοπρεπεσ-
τάτοις ἐπάρχοις παρέδωκε. ἔτι δὲ τυ-
πτηθέντα καὶ πομπευθέντα δημοσίᾳ τοῦ

κληρικὸς ὢν τῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ,
τῇ ἐξορίᾳ παρέπεμψεν. οὐ μόνον δὲ
τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἁγιωτάτῃ
ἐκκλησίᾳ μετὰ τὴν ἀθέμιτον αὐτοῦ ὁμι-
λίαν οἱ τῆς φρατρίας αὐτοῦ τοῦ κατέ-
χοντος, φόνον ἤμελλον ποιεῖν, εἰ μὴ ἡ
τοῦ θεοῦ βοήθεια κατέσχεν. περὶ δὲ
ἡμῶν, διότι φανερά ἐστι τάχα πολλοῖς τοῖς
ἀκούουσι. κατὰ γὰρ κέλευσιν αὐτοῦ καὶ
προτροπήν, ἀπήλθομεν ἐν τῷ ἐπισκο-
πίῳ πληροφορηθῆναι εἰ καθὼς ἐμο-
σαμεν ἃ παρ' αὐτοῦ ἠκούσαμεν ἐστὶν ἢ
οὔ. καὶ εἰς ὑπερθέσιν διαπέρον καὶ τρί-
τον ἡμᾶς ἐβάλομεν. καὶ τότε μόλις ἐκε-
λεύσθημεν εἰπεῖν τί ἐστιν ὃ βουλόμεθα.
ὡς δὲ ἤκουσε παρ' ἡμῶν ὅτι ταῦτα τὰ
παρ' αὐτοῦ λεχθέντα τὸ οὐκ ἔτεκε φη-
σὶ Μαρία εἰ μὴ ἄνθρωπον ὁμοούσιον ἑαυτῇ
καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σάρξ
ἐστιν οὐκ ἔστιν ὀρθόδοξον, παραχρῆ-
μα ἐκέλευσε συλληφθῆναι ἡμᾶς παρὰ
τοῦ ὄχλου τῶν δεκανῶν. καὶ ἐκεῖθεν τυ-
πτόμενοι ἀπηγόμεθα ἐν τῷ δικανικῷ.
καὶ ἐκεῖ γυμνοῦσιν ἡμᾶς ὡς δημίοις
ὑποθωμένους τιμωρίᾳ. ἐσφάλισαν ἱερὰ β-
κάθισαν καὶ ἐπέρμισαν ὅπερ οὐ πάσχ-
ουσιν ἐν τοῖς ἔξω δικαστηρίοις. οὐ λέγομεν
ὅτι κληρικοὶ καὶ ἀρχιμανδρῖται ἢ μο-
νάζοντες, ἀλλ' οὐδὲ οἱ τυχόντες κοσμι-
κοί. οἱ δὲ ἡμεῖς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ παρα-

τοῦ ἀνόμου, προδραμόντως ἐπεπόνθα
μεν θλιβόμενοι ἐν τῷ δεκανικῷ· λιμώτ
τοντες· ἐν ἱκεσίᾳ φυλαττόμενοι ἐπὶ
χρόνον πολὺν διετελέσαμεν· καὶ οὐ
κ ἠρκέσθη τούτοις ἡ αὐτοῦ μανία· ἀλλὰ
καὶ μετὰ ταῦτα τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ
ἐπάρχῳ τῆσδε τῆς περιωνύμου πό
λεως κατὰ ἀπάτην ἡμᾶς παρεδόθη
μεν· καὶ σιδηρωθέντες, ἀπήχθημεν
ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ μετὰ ταῦτα ἀνήχθη
μεν ἐν τῷ πραιτωρίῳ τῷ αὐτῷ τρόπῳ
μετὰ τῶν δεσμῶν· καὶ ἐπειδὴ οὐδεὶς
ἦν ὁ κατηγορῶν, ἐν τῷ δεκανικῷ, πάλιν
διὰ τῆς τάξεως ἤχθημεν· καὶ οὕτως πά
λιν ἐκόλασεν ἡμᾶς κατὰ πρόσωπον
καὶ τυπτήσας· καὶ διαλεχθεὶς· καὶ συν
θέμενος κατὰ ἀπάτην ὥστε ἡμᾶς μετὰ πάν
τα ἔδειξε περὶ τοῦ φύσει υἱοῦ τοῦ θεοῦ ὅ
τι ἐτέχθη ἀπὸ τῆς ἁγίας μαρίας τῆς θεοτόκου
λέγων· ἐπεὶ εἶναι ἄλλος υἱός, οὕτως ἀπέ
λυσεν ἡμᾶς· παρακαλοῦμεν οὖν τὴν
ἀθάνατον ὑμῶν καὶ εὐσεβεστάτην πίσ
τιν ὥστε μὴ παριδεῖν ἐκ τοῦ λοιποῦ, τὴν
τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησίαν ἐλαυνο
μένην παρὰ αἱρετικῶν ἐν τοῖς καιροῖς
ὑμῶν τῶν ὀρθοδόξων καὶ εὐσεβεστάτ
ων βασιλέων· οὐχ ὡς διὰ τοῦτο πᾶς ἡμεῖ
ρας ὑπερκινδυνούμενοι ἐκ διωγμῶν, ὁ
θεὸς οἱ δὲ· ἄλλως θέλοντες τὸ σπέρμα τῆς
τῆς εἰς χριστὸν πίστεως ἀσάλευτον μένειν

καὶ κελεῦσαι τὸ ὑμέτερον κράτος τὴν ἁγίαν
καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον παραδραμὸς
ἐντεῦθεν ἤδη· ἵνα αὐτῆς συνόδου παρα
γενομένης, τὴν ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν
ὁ χριστὸς ἑνώσῃ· καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, συνάξῃ·
καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἀπολαύειν ἐν τῷ τῆς
ἀληθινῆς πίστεως κηρύγματι ποιήσῃ·
πρὸ τοῦ εἰς τὸ κράτος τὴν ἄδικον διδασκα
λίαν ἐλθεῖν· κἀκεῖνον δὴ παρακαλοῦμεν
ἀξιοῦντες· ἐπειδὴ πειρᾶται ποιεῖν· ἀπο
λωνὶ ἑλλήνων· ἐξ ἐθνῶν· κακουργῶν ῥᾳ
διουργῶς καὶ κακῶς· καὶ ἵνα τὴν αὐτοῦ
μανίαν καὶ ἀσέβειαν κρατύνῃ, πάντα
ποιεῖ ἀφειδῶς· οὐ θεὸν φοβούμενος οὐκ ἀν
θρώποις αἰσχυνόμενος· οὐκ ἐπισκό
πους εὐλαβούμενος· οὐ τοὺς ἱερέας τιμῶν·
οὐ κληρικῶν τιμῶν· οὐχ ἁγίοις μοναχοῖς·
οὐκ εὐλάβειαν λαϊκῶν· οὔτε τὸν κατὰ
τῶν ἀδικούντων ἐπηρτημένον φόβον·
οὔτε τὸν νόμον τῶν ἐκπληρούντων διακονί
τι μαθὼν εἰς ὀργὴν κατὰ τῶν ἀξίων ἀλ
λ' ἐνδυσάμενος τὴν ὑπερηφάνειαν· κατα
φρονῶν θαρρῶν τοῖς χρήμασι· καὶ τὴν
διεφθαρμένων τῇ ἰσχύϊ ἵνα ἀφόβως
εἴπωμεν καὶ τῷ ὑμετέρῳ κράτει ταῦ
τα ποιεῖ· ἀξιοῦμεν μηδὲν αὐτὸν κατὰ
τινων ὀξεῖναι ποιεῖν· ἐὰν μὴ πρότερον ἡ
διόρθωσιν λάβῃ τὰ κατὰ τὴν ὀρθόδοξον
πίστιν· ἵνα μὴ ταύτην διασκεδάσῃ· καὶ
τινα αὐτοῦ παρεκσφάλῃ ταῦτα ποιεῖ οἱ

δὲ γὰρ ὡς οἴεται ὅτι καὶ τὸν φόνον πολ-
λοὺς ἀναμιμνήσας, ἀποστήσει τῆς πί-
στεως· καὶ λοιπὸν ἐρευνῶν ὁμαστιγμῶν
αὐτοῦ, παράσχῃ αὐτοῖς θάρσος· ὥστε ἑ-
έως πληγῶν δημοσίᾳ ἐπιχειρεῖν· καὶ
διωγμὸν ποιεῖν· οὐ μόνον δὲ τοῖς αὐτοῦ
δῆθεν κληρικοῖς ἢ συγκέλλοις· ἀλλὰ
καὶ ἐκ τῶν ὁμόζωθεν παροικιῶν, προστε-
λάμψιν ὅτι μᾶς· οἷς μάλιστα οὐκ ἔξεστιν
εἶναι κατὰ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς κα-
νόνας εἰς ἕτερον ἐπισκοπεῖον· ἢ εἰς
ἄλλην ἐκκλησίαν· ἀλλὰ ἀπομέλλειν αὐτ(οὺς)
εἰς τὰς ἰδίας παροικίας ἢ πόλεις ὅ-
που ἐχειροτονήθησαν· κἀκεῖ ἡσυχά-
ζειν· ἵνα τῷ μακρῷ χρόνῳ διὰ τῆς
προσκαίρου διωγμοῦ ἀσφαλείας ἐν τῇ περισ-
σοτέρως ἡ παραμονή· καὶ ἐπιγραφὴ
τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας εἰς τοῦτο γὰρ ἔθε-
το ἡμᾶς ὁ θεὸς διωκομένους ὑπὲρ τῆς δόξης αὐτοῦ
τοῦ δοξάσαντος ὑμᾶς καὶ δοξάζοντος·
καὶ ἀποδιδοῦ τῆς ὑμῶν τὸν μισθὸν μετὰ
πάντων τῶν ἁγίων· τῶν καλῶς φυλαξάν-
των τὰς ἐγχειρισθείσας αὐτοῖς διακονίας
πρὸς οὓς εἶπεν· εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ·
ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε κατα-
στήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου
σου· οἱ ὄντως χριστιανοί, τούτοις τοῖς
λόγοις διὰ τῶν ἔργων πιστεύουσιν· οἱ δὲ
ἄπιστοι καὶ ἀπερριμμένοι καὶ τῇ ἰδί-
ων κοιλίᾳ ζῶντες· καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο πε-

καρτεροῦντες· ἐν ἀγαλλιάσει ὁμολο-
γοῦντες τιμᾶν τὸν Χριστὸν εἶναι θεόν, διαπριόντων·
ὡς οἱ τότε Ἰουδαῖοι συνέσχον τὰ ὦτα
αὐτῶν τοῦ ἁγίου Στεφάνου τοῦ πρωτομάρ-
τυρος διηγουμένου· ὅτι θεωρῶ φησὶ
τοὺς οὐρανοὺς ἀνεῳγμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἑστῶτα τοῦ θεοῦ· οὕτως
καὶ οὗτοι διαπρίονται κατὰ τῶν Χριστια-
νῶν· καὶ πάντα τὸν θυμὸν σπουδάζουσιν
ἐκτελεῖν· ἀξιούμενοι ὡς πρόμοια τοῦ
μεγαλοπρεπεστάτου ἐπάρχου τῆς με-
ρώμης κωλύεσθαι τοῖς κατὰ τῶν ὀρθο-
δόξων ἐπανισταμένους· καὶ προφάσει
δικαιολογιῶν ὥς φασιν ἐπιχειροῦντας
κατάτημος ἕως ὅτε ταύτης τῆς πίστεως διασέ-
θεσιν λάβῃ· εἰ δὲ παρακαλοῦσιν τε ἡμῶν
ἀμελήσαντες· διαμαρτυρόμεθα ὑμῖν
ἐνώπιον τοῦ ἀφθάρτου βασιλέως τῶν
αἰώνων· ἀοράτου μόνου σοφοῦ θεοῦ· τοῦ
ἐλθόντος καὶ ἐπιφανέντος ὡς ἠθέλησε
διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν· καὶ πάλιν ἐρχομέ-
νου κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· ᾧ κάμψει
πᾶν γόνυ οὐρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ κατα-
χθονίων· καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσε-
ται αὐτῷ ὅτι ἀθῷοι ἐσμέν· ἡμεῖς γὰρ δὲ ὑμῖν
παρεκαλέσαμεν περὶ συνόδου οἰκου-
μενικῆς τῆς δυναμένης ἀνελεῖν ὡς λεγε-
τῶν καὶ ἀνορθῶσαι τὰ σαλευόμενα εἴτ(ε)
οὖν καταρραγέντας· οὐκ ἀπισχύσουσι δὲ
αὐτῆς, διὰ τῆς χάριτος καὶ ἀντιλήψε-

τοῦ θεοῦ τῆς ἐν μέρους ἐμῆς μὲν καλῶσαι πολ-
λοῦ· αὐτὴ μὲν ἐστι τὸ στόμα πάντων αἱρε-
τικῶν· εἰ μὴ αὐτοῦ τούτου τυχόντες, τὰς συνήθεις
ἀχὰς ἐν ὁμονοίᾳ ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας καὶ
τῆς βασιλείας ὑμῶν, ἀρεστῶς καὶ ὀρθο-
δόξως τῷ θεῷ, ἀναπέμψωμεν αὐτῷ:-

λζ΄ ι

Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἐπι-
στολὴ πρὸς Κελεστῖνον ἐπίσκοπον Ῥώμης:

Τῷ ὁσιωτάτῳ θεοφιλεστάτῳ πατρὶ Κελεστίνῳ
Κύριλλος ἐν κυρίῳ χαίρειν:

Εἰ μὲν ἦν σιωπῆσαι καὶ μὴ πάντα τῇ
σῇ θεοσεβείᾳ γράφοντα τὰ κινούμενα
καὶ μέμψεως ἔξω γενέσθαι· καὶ διαφυ-
γεῖν δύνασθαι τὸ δοκεῖν ὀχληρόν· καὶ
μάλιστα ἐν ἀναγκαίοις οὕτω πράγμασιν ὅ-
που καὶ ἡ τῆς πίστεως ὀρθότης παρα-
σαλεύεται παρά τινων, ἔφην ἂν ἐμαυτῷ
καλὴ καὶ ἀκίνδυνος ἡ σιωπή· καὶ τὸ ἠ-
ρεμεῖν, τοῦ ταράττεσθαι κρεῖττον. Ἐπειδὴ
δὲ καὶ θεὸς ἀπαιτεῖ παρ' ἡμῶν τὸ νήφειν
ἐν τούτοις καὶ τὰ μακρὰ τῶν ἐκκλησιῶν
ἔθη πείθουσιν ἀνακοινοῦσθαι τῇ σῇ ὁσιό-
τητι, γράφω πάλιν ἀναγκαίως ἐκεῖνο
δηλῶν ὅτι διακυκᾷ τὰ πάντα καὶ μω-
ὸς σατανᾶς· καὶ κατὰ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ
θεοῦ μαίνεται· καὶ ὀρθοδόξους τῶν ἐν πίστει τ(ῶν)
ἀσθενῶν ταχέως τε λαούς, πειρᾶται διαστρέ-
φειν· οὐ γὰρ ἠρεμεῖ τὸ παμπόνηρον ἐ-
κεῖνο θηρίον καὶ ἀφόρητον εἰς ἀσέβειαν·
ἐσιγώμενος δὲ τὸν παρῳχηκότα καιρὸν

καὶ οὐδὲ ὅλως οὔτε πρὸς τὴν σὴν θεοσέ-
βειαν γεγραφὼς περὶ τοῦ νῦν ἐν τῇ Κων-
σταντινουπόλει καὶ τὴν ἐκκλησίαν δι-
έποντος· οὔτε μὴν πρὸς ἕτερον τῶν συλ-
λειτουργῶν· τὸ ἐν τούτοις προπετές, οὐκ ἐ-
παινῶ μὲν κινεῖσθαι νομίζων. Ἐπειδὴ δὲ εἰς
ἀκμὴν ὥσπερ ἥκομεν τοῦ κακοῦ, δεῖν
ᾠήθην ἀναγκαίως ἀνεῖναι λοιπὸν τὴν γλῶτ-
ταν· καὶ πάντα εἰπεῖν τὰ κεκινημένα·
ὁ γὰρ εἰρημένος εὐθὺς ἅμα κεχειροτονῆσθαι·
δέον ταῖς παραινέσεσι ταῖς εἰς τὸ ἀγαθὸν ὠφε-
λεῖν τούς τε ἐκεῖσε λαοὺς καὶ τοὺς παρε-
πιδημοῦντας ξένους· πάντως δὲ οἱ οὗτοι
καὶ ὡς εἰπεῖν εἰσὶ πάσης πόλεώς τε καὶ
χώρας· σπουδὴν ἔθετο λαλεῖν ἐκτόπους τινὰς
καὶ ξένους λόγους· καὶ ὅσα μάχεται τῆς ἀ-
ποστολικῆς καὶ εὐαγγελικῆς πίστεως·
ἣν μέχρι τῶν ποτέ τετηρήκασιν οἱ πατέρες πα-
ραδεδόντες ἡμῖν ὥσπερ τινὰ πολύτιμον μαργαρί-
την. Καὶ τὰς μὲν ὁμιλίας ἃς ἐπὶ κλήρου
εἴρηκε καὶ τοῦτο σπεύσας καὶ λέγων
οὐ παύεται, πέπομφα τῇ σῇ θεοσεβείᾳ
πρὸς ἔλεγχον ἀκριβῆ. ἐγὼ ὁμολογῶ καὶ
τοιούτου ληφθεῖσι συνοδικοῖς γράμμασι φανε-
ρῶς αὐτοῦ καταψηφίσασθαι, ὅτι ταῦτα λέγοντι καὶ
φρονοῦντι κοινωνεῖν οὐ δυνάμεθα. τοῦτο
μὲν οὐ πεποίηκα· λογισάμενος δὲ ὅτι χρὴ
τοῖς ὀλισθήσασι χεῖρα διδόναι· καὶ ὡς ἀ-
δελφοὺς πεσόντας ἐγείρειν, παρῄνεσα
διὰ γραμμάτων, ἀποσχέσθαι τῆς τοιαύτης

καὶ κενοδοξίας. ἀλλ' ὅμως ἠνέσχομεν οὐδέν· ἐπει-
δὴ δὲ μεμαθήκαμεν ὅτι τοσοῦτον ἀφεστή-
καμεν τοῦ ταῦτα αὐτῷ φρονεῖν ὡς καὶ ἐπιπλήτ-
τειν αὐτὸν μετὰ ἀσφαλείας τῶν οἰκείων ἑρμηνευμά-
των· οὐ γὰρ ἀνίει τοῖς ἰδίοις δόγμασι, πάντα
τρόπον ἐπιμονουχῶν κεκίνηκε· καὶ εἰς ἔτι πο-
λεμῶν οὐ παύεται· ὅτε δὲ προσεδοκῶμεν
αὐτὸν θεραπεύεσθαι καὶ ἀποσχέσθαι τῶν
κατὰ Χριστοῦ δυσφημημάτων, ἐγνώκαμεν ὅτι δι-
αμαρτεῖν καὶ μέντοι ἐχθίων· τοιοῦτό τι μὲν γεγο-
νότος ἡμῖν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπίσκοπος
ὀνόματι Δωρόθεος τὰ αὐτὰ φρονῶν αὐτῷ
ἀνὴρ χερσιοκόλαξ καὶ προπετὴς τὰ χείλη
καθὼς γέγραπται· ὃς ἐν συνάξει καθεζό-
μενος ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς ἐκκλησίας τῆς Κων-
σταντινουπόλεως, εὐλαβοῦς αὐτοῦ μετ-
ἀναστὰς μεγάλῃ τῇ φωνῇ τετόλμηκεν εἰπεῖν·
εἴ τις λέγει θεοτόκον εἶναι τὴν Μαρίαν, οὗτος ἀνά-
θεμα ἔστω. καὶ γέγονε μὲν κραυγὴ μεγάλη
παρὰ πάντων τοῦ λαοῦ καὶ ἐκδρομή· οὐ
γὰρ ἤθελον ἔτι κοινωνεῖν αὐτοῖς τοιαῦτα
φρονοῦσι· ὥστε καὶ νῦν ἀποσυνάκτους
εἶναι τοὺς λαοὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως
πλὴν ὀλίγων ἐλαφροτέρων καὶ τῶν κο-
λακευόντων αὐτόν· τὰ δὲ μοναστήρια σχε-
δὸν ἅπαντα καὶ οἱ τούτων ἀρχιμανδρῖται
καὶ τῆς συγκλήτου πολλοὶ οὐ συνάγονται,
δεδιότες μὴ ἀδικηθεῖεν εἰς πίστιν αὐτῶν· καὶ τοῦ-
του αὐτοῦ· οἱ ἀπὸ τῆς Ἀντιοχέων ἀνα-
καινῶν ἦγεν· πάντα λαλούντων τῶν λε-

γραμμένα. ἐπειδὴ δὲ τῶν ὁμιλιῶν αὐ-
τοῦ ἐνεχθεισῶν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἔμαθον
ὅτι ἐλαφρότεροί τινες συνηρπάσθη-
σαν· καὶ λοιπὸν διαζοῦντες πρὸς ἀλ-
λήλους ἔφασκον· ἆρα ὀρθῶς λέγει ἆρα
ἐσφαλμένως; δεδοικὼς μὴ ῥιζωθῇ τὰ τῆς
νόσου ἐν ταῖς τῶν ἁπλουστέρων ψυχαῖς,
ἔγραψα τοῖς κατὰ τὴν Αἴγυπτον μοναστη-
ρίοις καθολικὴν ἐπιστολὴν καὶ αὐτοῖς
εἰς πίστιν ὀρθήν. εἶτά τινες ἀντίγραφον
ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει τὰ ἴσα· καὶ ὠφε-
λήθησαν μὲν ἀναγνόντες πολλοί· ὥστε καὶ
γεγράφασιν εὐχαριστοῦντες πλεῖστοι τῶν
ἐν τέλει· γέγονε δὲ αὐτῷ καὶ τοῦτο τροφὴ
τῆς κατ' ἐμοῦ λύπης· καὶ ὡς ἐχθρῷ μάχε-
ται, οὐδὲν ἕτερον ἔχων ἐγκαλεῖν, ἢ ὅτι μό-
νος οὐκ ἀνέχομαι τὰ ἴσα φρονεῖν αὐτῷ,
ἀλλὰ καὶ ἐπιμένων ἔθος πολλοὺς ἣν παρε-
λάβομεν ἐκ προγόνων πίστιν καὶ ἐμάθομεν
ἐκ τῆς θείας γραφῆς, ἐκεῖνα οἴεσθαι δε-
κτὰ πείθων αὐτούς· ὅμως καὶ οὐ φρον-
τίσας τῶν παρ' αὐτοῦ γενομένων κατ' ἐ-
μοῦ, ἀλλ' ἀναθεὶς θεῷ, τῷ πάντα εἰδότι καὶ
ἰσχύοντι, πάλιν ἑτέραν ἐπιστολὴν γέγρα-
φα τῷ μνημονευθέντι τὴν ἔκθεσιν ὡς ἐν
συντόμῳ τῆς ὀρθῆς πίστεως ἔχουσαν· πα-
ρακαλῶν τε αὐτὸν καὶ διαμαρτυρόμενος
οὕτω φρονεῖν καὶ λαλεῖν. ἀλλ' οὐδὲν ὤνησα τὸν ἄ-
θλιον οὐδὲ μέν· δέχεται δὲ ὡς εἰς διάφορον τῶν ἀγαθῶν ἔχθραν
καὶ οὐ παύεται λαλῶν τὰ διεστραμμένα· ἡμῶν

σκέτω καὶ τοῦτο ἡ σὴ θεοσέβεια, ὅτι καὶ
ἅπασι τοῖς κατὰ τὴν ἀνατολὴν ἐπισκόποις
συνάδει τὰ λεγόμενα· καὶ μὲν δὴ δυσχεραί-
νουσι πάντες καὶ λυποῦνται· καὶ μάλιστα
οἱ κατὰ τὴν Μακεδονίαν εὐλαβέστατοι
ἐπίσκοποι. καὶ τοῦτο εἰδὼς οἴεται ὅτι
πάντων ἐστὶ σοφώτερος. καὶ μόνος οἶδε
τὸν σκοπὸν τῆς θεοπνεύστου γραφῆς καὶ τὸ
τοῦ Χριστοῦ μυστήριον. καίτοι πῶς οὐκ ἔδει πλη-
ροφορεῖσθαι μᾶλλον αὐτὸν ὅτι πάντων τῶν
κατὰ πᾶσαν οἰκουμένην ὀρθοδόξων ἐπι-
σκόπων καὶ λαϊκῶν ὁμολογούντων ὅ-
τι καὶ θεός ἐστιν ὁ Χριστὸς καὶ θεοτόκος ἡ τεκοῦσα αὐ-
τὸν παρθένος, πλανᾶται μόνος αὐτὸς τοῦ-
το ἀρνούμενος. ἀλλ' οἴεται καὶ οἴεται ὅτι
τῇ δυναστείᾳ τοῦ θρόνου πάντας μέλλει
πείθειν, καὶ ἡμᾶς ἢ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαν-
τας ἀναπείσειν τὰ αὐτοῦ φρονεῖν αὐτῷ.
τί τοίνυν δράσομεν; οὔτε ἀναπείθομεν τὸν
αὐτὸν, οὔτε πάλιν συνδυνάμεθα τῶν τοι-
ούτων ὁμιλιῶν. καὶ ὁσημέραι καταφθαρ-
μένων τῶν λαῶν τῶν ἐν Κωνσταντινουπό-
λει. καὶ δυσχεραίνομεν μὲν, ἐκδεχόμενοι
δὲ τὴν παρ' αὐτῶν ὀρθοδόξων διδασκάλων
ἐπικουρίαν· καὶ οὐ περὶ τῶν τυχόντων ὁ λό-
γος ἡμῖν. ἀλλ' οὐδὲ ἀκίνδυνος ἡ σιωπή.
εἰ γὰρ δυσφημεῖται Χριστὸς, πῶς ἡμεῖς σιω-
πήσωμεν; καίτοι τοῦ Παύλου γράφον-
τος. εἰ μὲν ἑκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω.
εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. οἱ

τοίνυν ὡς ἐμπεπιστευμένοι τοῦ λόγου τὴν οἰ-
κονομίαν καὶ τῆς πίστεως τὴν ἀσφάλειαν,
περὶ οὗ μέλλομεν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ὅταν ἐπὶ τού-
τοις σιγήσωμεν. οὐ πρότερον δὲ τῆς πρὸς
αὐτὸν κοινωνίας ἐλάσομεν ἐκ τοὺς μετὰ
παρρησίας, πρὶν ἀναπτῦξαι τῇ σῇ θεοσεβείᾳ
ἀνακοινωσάμεθα. διὸ δὴ καταξίωσον
τὸ δοκοῦν τυπῶσαι· καὶ πότερον πο-
τε χρὴ κοινωνεῖν αὐτῷ, ἢ λοιπὸν ἀπειπεῖν
μετὰ παρρησίας ὅτι τοιαῦτα φρονοῦντι
καὶ διδάσκοντι οὐδεὶς κοινωνεῖ. τὸν δὲ
ἐπὶ τούτοις σκοπὸν τῆς σῆς τελειότητος
χρὴ γενέσθαι διὰ γραμμάτων καταφα-
νῆ. καὶ τοῖς εὐλαβεστάτοις καὶ θεοφιλε-
στάτοις ἐπισκόποις τοῖς κατὰ τὴν Μα-
κεδονίαν. καὶ ἅπασι δὲ τοῖς κατὰ τὴν
ἀνατολήν· ἐπιθυμοῦσι γὰρ αὐτοῖς δοῦναι καὶ
μίαν ἀφορμὰς τοῦ πάντας μιᾷ ψυχῇ καὶ
μιᾷ γνώμῃ στῆναι. καὶ ἐπαγωνίσασθαι τῇ
ὀρθῇ πίστει πολεμουμένῃ. ὅσον γὰρ τὸ
κατ' αὐτὸν, καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν οἱ μεγάλοι καὶ
θαυμαστοὶ καὶ δόκιμοι θεοτόκον εἶναι τὴν
ἁγίαν εἰπόντες παρθένον, ἀνεθεματί-
σθησαν καὶ ἡμεῖς σὺν αὐτοῖς, οἱ ζῶντες
ἔτι. καὶ ἐπειδὴ διαφωνεῖ τοῦτο ποιῆ-
σαι οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' ὁμολογῆσαι τὸν μνη-
μονευθέντα Δωρόθεον. καὶ τοῦτο εἰπεῖν
παρεσκεύασεν αὐτοῦ καθεζομένου καὶ
ἀκούοντος αὐτοῦ καὶ κατελθὼν ἀπὸ τοῦ
θρόνου. εὐθὺς κεκοινώνηκε μετὰ τέλος

τῷ θεῷ λειτουργεῖ· ὥσπερ δὲ τοὺς εἰδέναι σαφ-
τὴν σὴν ὁσιότητα τιμᾶν ἐστὶν ἀναγκαῖον μὲν λέ-
γει καὶ φρονεῖ· τιμῶσι δὲ καὶ οἱ μακάριοι ὡς
μεγάλοι πρεσβύτεροι ἡμῶν, ἀπέστειλα τόμους
κεφαλαίων ἔχοντας περικοπάς. ἐν αἷς
μεμαθήκασι δὲ παρὰ ... κιύας ὡς ἐμὲ δέχε-
σθαι τοῖς ἐν ἀλεξανδρείᾳ. καὶ τὰς παρ' ἐμοῦ
γραφείσας ἐπιστολάς, δέδωκα καὶ τῷ εὐλα-
βεστάτῳ ποσειδωνίῳ. ἐντειλάμενος καὶ αὐ-
τὰς προσαγαγεῖν τῇ σῇ ὁσιότητι:—

τῶν κληρικῶν

τοῦ αὐτοῦ τῆς αὐτῆς συνόδου· πρὸς τοὺς ἐν κωνσταντινουπόλει:

μ Τοῖς εὐλαβεστάτοις καὶ θεοσεβεστάτοις
πρεσβυτέροις μοναχοῖς κληρικοῖς τοῖς κατὰ τὴν με-
γάλην κωνσταντινούπολιν· κύριλλος καὶ ἡ κα-
τ' ἀλεξάνδρειαν συναχθεῖσα ἁγία σύνοδος,
ἐν κυρίῳ χαίρειν:-

Τῆς θεοσεβείας ὑμῶν τὸν ζῆλον ὃν ἐπὶ χριστῷ
πεποίησθε δυσφημουμένῳ καὶ τοῦτο ἐν
ἐκκλησίᾳ παρὰ τῶν ὀρθοδόξων, μεμαθή-
καμεν ἀκριβῶς. καὶ σφόδρα μὲν ὑμῶν τὰ
πεπονημένα μὲν αὐτοῦ· κλαίοντες δέ, διατι-
θοῦμεν. καὶ παραινοῦμεν πρὸς τὸν τῶν
ὅλων σωτῆρα χριστόν, [illegible] τὴν τοῦ δια-
βόλου παγίδα. καὶ περιελεῖν τῶν
ἐκκλησιῶν τὸ σκάνδαλον. καὶ παῦσαι
τὰς κατὰ τῆς δόξης αὐτοῦ δυσφημίας.
ἐπεὶ δὴ δὲ ἐστὶ μακρόθυμος· καὶ ἀναμέ-
νει γνώσεως ἐπειδὴ ἐκελεύσατο, τῷ εὐ-
λαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ μακαρίῳ στο-
πὸν τῶν ἴσων πάντων ἐπ' αὐτῷ καὶ πεί-

μενόντων· ὅπερ ἡμᾶς ἀπάσας δι' εὐχῆς τὸ μὲν
στῆναι μὲν αὐτὸν τῆς κακῆς τοῦ καινοφω-
νίας· φρονῆσαι δὲ μεθ' ἡμῶν τὰ ὀρθὰ
καὶ εἰκότα καὶ ταῖς θεοπνεύστοις συμφω-
νοῦντα γραφαῖς· ἑλέσθαι τε τὴν πίστιν
τὴν παραδοθεῖσαν ἄνωθεν ταῖς ἐκκλη-
σίαις παρὰ τῶν ἁγίων ἀποστόλων
καὶ εὐαγγελιστῶν· οἳ καὶ γεγόνασιν οἰκο-
νόμοι γνήσιοι τῶν χριστοῦ μυστηρίων· καὶ ἱερουρ-
γεῖν ἐτάχθησαν τὸ εὐαγγέλιον αὐτοῦ· τοῖς
ἅπασιν ἀνὰ τὴν οἰκουμένην· ἐπειδὴ δὲ με-
μένηκεν ἐν τοῖς αὐτοῖς τάχα δὲ που καὶ
ἐν χείροσι γέγονε. προστιθεὶς ἀεὶ δυσφη-
μίας ἐπὶ δυσφημίαις. καὶ ξένα καὶ ἀλλό-
τρια τῶν τελῶν ἐξηγούμενος δόγματα·
ἃ μὴ οἶδεν ὅλως ἡ ἁγία καὶ καθολικὴ ἐκ-
κλησία, ἐδικαιώσαμεν ὑπομνησθέν-
τες· τῷ γράμματι τούτῳ δὴ τῷ
πεμφθέντι παρ' ἡμῶν καὶ τοῦ ὁσιω-
τάτου καὶ θεοσεβεστάτου ἀδελφοῦ ἡμῶν
καὶ συλλειτουργοῦ κελεστίνου τοῦ τῆς
μεγάλης ῥώμης ἐπισκόπου· εἰ μὲν ἕλοι-
το μετανοῆσαι καὶ ἐφ' οἷς εἴρηκε δυσφημή-
σας, ἀναθεματίσαι μὲν ἐγγράφως τὰ
διεστραμμένα αὐτοῦ δόγματα· ὁμολο-
γῆσαι δὲ ὀρθῶς καὶ ἀνεπιλήπτως τῆς κα-
θολικῆς ἐκκλησίας τὴν πίστιν μένειν
αὐτὸν συγγνώμης αἰτοῦντα καὶ ἀναμαν-
θάνοντα· εἰ δὲ μὴ ἕλοιτο ταῦτα πρᾶξαι· ἀλ-
λότριον αὐτὸν εἶναι καὶ ξένον, τοῦ χοροῦ τῶν

ἐπισκόπων· καὶ τοῦ διδασκάλου ἀξιώματι· οὐ γὰρ δὴ ἔστιν ἀληθινὸν ἀλλ' ὠνομασμένον εἶδος ποιμένος λύκον ἐπαφεῖναι δεῖν τοῖς τῆς σωτηρίας ποιμνίοις· ἀνδρίζεσθε τοίνυν ὡς δοῦλοι θεοῦ· καὶ φροντίσατε τῶν ἰδίων ψυχῶν· πάντα πράττοντες ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ· καὶ ὅπως ἂν ἡ εἰς αὐτὸν πίστις ὀρθὴ καὶ ἀκατάγνωστος κηρύττηται πανταχοῦ· τοῦτο γὰρ ἡμᾶς καὶ τῶν μεγάλων κινδύνων ἀπαλλάξει καὶ ἐπὶ τοῦ θείου βήματος στεφάνων ἀξιωθῆναι παρασκευάσει· τῆς εἰς αὐτὸν ἀγάπης ἕνεκα σύμπαντα ἀποδεχομένου τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ· ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ· ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί· ἐρρῶσθαι ὑμᾶς ἐν κυρίῳ εὔχομαι ἀγαπητοὶ καὶ ποθεινότατοι:~

μα Ἰωάννου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας πρὸς Μεσόριον:~

Τῷ δεσπότῃ μου θεοφιλεστάτῳ καὶ ὁσιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Μεσορίῳ· Ἰωάννης ἐν κυρίῳ χαίρειν:~

Τὸ μὲν ἐμαυτοῦ σιγηρὸν περὶ τὴν σὴν θεοσέβειαν μεμφομένην τῆς ἀληθείας διὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ πάντα μεγαλοπρεπεστάτου κόμητος Εἰρηναίου, ἐδήλωσα τῇ σῇ διαθέσει· καὶ ἐπειδὴ ὡς μονάζω πάσης λοιπὸν ἰδίας ἐκ τῆς ἀληθείας ἀπολογίας χρείας μέν, ἐπεὶ παρρησίας μὲν ἡ λοιπὸν χρεία πρὸς τὴν σὴν ὁσιότητα συμμοναχ ὀξεῖα δέ σοι ὀξυτέρων τῶν συμμοναχῶν λέγω, ἐμὲ χρὴ ἀναλαμβάνειν τῆς περὶ σιγῆς

καὶ ὡς φροντίς ἡμῖν ἐστιν οὐ μικρὰ τῆς καθ' ὑμᾶς [illegible]· ἡμῖν οἱ μετιόντες τοὺς θείους κανόνας τηροῦσιν ὁμοίως· οἱ δὲ ἀμελοῦντες καὶ πανούργως προσφερόμενοι τοῖς οἰκείοις μέλεσιν· ἑαυτοῖς πρότερον [illegible]· ἢ καθ' ὧν ἐγχειροῦσι· ἐπεὶ οὖν ταῦτα μοι καλῶς προοιμιάσασθαι ὡς ἔγωγε οἶμαι δέξαι με παραινοῦντα ἀγαθόν σοι ἐσόμενον σύμβουλον· μὴ παρακρουσθεὶς τοῖς παρ' ἐμοῦ λεγομένοις χρήσιμον· καὶ μετὰ πάσης τῆς κατὰ θεὸν διαθέσεως λεγόμενον· ἐδείξαμεν ἡμᾶς περὶ χρηστῶν πραγμάτων, τοῖς κινήμασι πρὸς ἀλλήλους ποιεῖσθαι. ἐπειδὴ αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν πολλὴν ὄζουσι ταῖς ἐκκλησίαις καὶ ταραχὰς ἐνεποίησαν, τούτου ἕνεκα ἡ πραχθεῖσα πρόσφατον ἡμῖν γραφεῖσα ἀπό πρώτης καὶ ἀνδρείας τῇ σῇ γνωρίσαι ὁσιότητι· ἀθρόον γὰρ ἄνδρες κληρικοὶ ἐπιστάντες ἐπὶ τὸ λαὸς ἡμῶν δεδώκασι διαφόρους περὶ τῆς σῆς φιλοθείας ἐκπεμφθείσας· τὴν μὲν τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Κιλεστίνου· τὴν δὲ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου· ὧν τὰ ἀντίγραφα ἀποστείλας παραινῶ σου τὴν διάθεσιν οὕτως αὐτοῖς συντυχεῖν· ὥστε μήτε ταραχθέντα μηδὲ κατὰ διάνοιαν ὑποστῆναι ἀφ' ἧς πολλάκις φιλονεικίας καὶ ἐνστάσεις ἐπιμελεῖς τυγχάνουσι· μήτε μὴν καταφρονῆσαι τοῦ πράγματος ἀ

δόντος τοῦ διαμοναὶ ὑπεροψίαι πολλάκις τῶν
οὐ χρηστῶν πραγμάτων κορυφοῦνται· ὡς
εἰς ὕψος αἴρουσι. ὥστε χαλεπὸν διορθωτὴν αὐτῶν
ποιῆσαι γενέσθαι. ἀλλ' ὅμως μελλῶσ αὐτοῖς
σωπῆς· παραβαλεῖν δέ τινας τῶν ὁμο-
ψύχων σου πρὸς τὴν τῶν προκειμένων
διάσκεψιν· δοῦναι δὲ αὐτοῖς καὶ ἕξουσι
τὸ συμφέρον ἀλλὰ μὴ τὸ περὶ πονὸν εἰσηγή-
σασθαι· πάντως γὰρ εἰ σχοῖεν ἄδειαν πολ-
λοί τε ὄντες καὶ γνήσιοι οἱ τοῦ πράγματος
κοινωνοῦντες, ῥᾳδίως ἐπὶ τὴν συμβουλὴν
ἥξομεν· καὶ τὸ νομιζόμενον ὑπάρχειν σκυ-
θρωπόν, παραχρῆμα εἴη φαιδρόν· καὶ
γὰρ εἰ καὶ προθεσμίαν στιμοτάτην τοῖς
γράμμασι μέμψεν κεν ὁ κύριός μου ὁ θεοφι-
λέστατος ἐπίσκοπος κελευστὴν δὲ καμόνας
ἡμέρας ὡς ταῖς γράμμασιν αὐτοῦ περιέ-
περιορίσας τὴν ἀπόκρισιν· ἀλλ' ὃ ζητεῖ
ἔργον αὐτὸ ποιῆσαι καὶ ἡμέρας μιᾶς
τάχα δέ, καὶ ὡρῶν ὀλίγων· τὸ γὰρ χρή-
σασθαι προσφόρῳ ὀνόματι ἐν τῇ κατὰ
τὸν παμμάκαρι χριστοῦ ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονο-
μίᾳ· τετριμμένον μὲν πολλοῖς τῶν
πρώην· ἐπαινηθεὶς ὄντι δέ. καὶ τῆς ἐλ
ἐκ παρθένου γεννήσει· τοῦτο ῥᾴδιον
ὥσπερ οὖν ἐπὶ κίνδυνον χρὴ παραιτή-
σασθαι τὴν σὴν ὁσιότητα. οὕτως ἐκεῖνος
ὑπολογίσασθαι. ὡς οὐ χρὴ σοὶ αὐτῶν ἐ-
ναντία ἐκθέσθαι· εἰ γὰρ ἡ διαίμοι δίκαιος
τοῦ αὐτοῦ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς δι-

δασκάλοις τῆς ἐκκλησίας φρόνημα
ἔχεται. τοῦτο γὰρ διὰ πολλῶν καὶ κοινῶν
φίλων περὶ σοῦ δι' αὐτοῦ μεμαθήκαμεν ἐπι-
λωτεῖ τὸ ὅσιως φρόνημα κατὰ πολ-
λῶν ὀνόματι δημοσιεῦσαι τοῦτο· τοσαύ-
της προκειμένης ταραχῆς καὶ ζητή-
σεως οὗ· καὶ τοῦτο γὰρ εὖ ἴσθι θεοφιλέστατε
κεῖ μὴ ταύτῃ τὸ κεφάλαιον· καὶ τοῖς τε μα-
κρὰν καὶ τοῖς ἐγγὺς σφόδρα αὐτὸ περι-
περιθρύλληται· καὶ πλείστη ὅση περὶ τού-
του ζάλη· ἀδοκήτως τὰς ἐκκλησίας διέ-
λαβε τῶν πανταχοῦ πιστῶν ταύτην ἕνεκ-
α τῆς αἰτίας ἀλλήλοις καθεκάστην συρρη-
γνυμένων τὴν ἡμέραν· καὶ ὅτι τοῦτο ἐ-
στὶν ἀλήθεια, διὰ πάντων τῶν τούτων περὶ πρα-
γμάτων εἴσῃ σαφῶς. ἡ γὰρ δύσις αἴγυπτος
τάχα δὲ καὶ μακεδονία, ἔκρινε ἀπορ-
ραγῆναι τῆς ἑνώσεως. ἡμῖν δὲ ῥῶσι πολλοὶ
καὶ νόμοις ἁγίων καὶ ἐπισήμων ἐπισκό-
πων. καὶ μάλιστα τοῦ ταῖς πάντα ἁγίοις
κοινοῦ ἡμῶν πατρὸς τοῦ μεγάλου δὲ καὶ ὑ-
ἡ τοῦ θεοῦ χάρις τῷ κοινῷ τῶν ἐκκλησιῶν
κεχάρισται· πῶς οὖν δὲ ἡμεῖς μέμψαιτο, εἰ δὲ ἔ-
λειπεν αὐ φρονεῖς. μᾶλλον δὲ ἐπὶ σοῦ καὶ
προσηγορίαν ἧς τὴν διάνοιαν ἡμῶν ἐγνω-
μένης εὐσέβειαν κέκτηται· καὶ τοῦτο
ὑπὲρ ἀσφαλείας καὶ εἰρήνης οἰκουμενικῆς.
εἰ δοκεῖ δὲ καλοῦ παραδείγματος εἰς και-
ρὸν ὑπομνήσεως οὐ βούλομαί σοι μετα-
μελῆσθαι· οὐδὲ γὰρ χρόνος πολὺς ἐστὶν

ὀξοῦ περὶ ἡμῶν συμμεμένηκεν ὡς τοῦ αὐτοῦ
λήθην παραδοῦναι. μέμνησαι ἐπὶ τῶν τοῦ
τοῦ μακαρίου Θεοδώρου τοῦ ἐπισκόπου εἰ
ἐξήγειτε εἰ πῶς ὄντα τινὰ τῶν ὑπὸ δοξάντων καλῶς
ἀρνεῖσθαι προτώπεσοι, καὶ τοὺς παρρη-
σίας μέν, μὴ κατὰ τὸν κείμενον τὸν καιρόν· ἐπεὶ
καὶ πᾶσι τοῖς ἀκούσασι. καὶ ὅπως ἐκεῖ-
νος αἰσθόμενος τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ταραχῆς
ἣν ὁ μικρὸς ἐμεποίησε τῶν θρεμμάτων ἐν-
μονήσας ὡς ἡ ταραχὴ ποιήσει διάστασιν
μᾶλλον δὲ καὶ ἀντίστασιν φιλονεικοῦντος μετ-
αμώνει τοιαύτης δράξοιντο ἀφορμῆς τῇ διὰ
κοινίσαι διαιρεῖσθαι. καὶ τὴν ἀντίστασιν
αὔξειν τὸν δοκοῦντα μικρὸν εἶναι τοῦ σκαν-
δάλου σπινθῆρα. ὃ δὴ καὶ παρ' ἡμῖν μικρῷ
γεγένηται. ὅπως ὁ γενναῖος ἐκεῖνος ἀνα-
σύμμαχοι πολλὰς ἡμέρας τὸ παρ' αὐτοῦ
λεχθὲν ἀνερυθριάστως ἐπιχειρήσας τῆς ἐκ-
κλησίας διωρθώσατο. καὶ διορθωσά-
μενος, παραχρῆμα ἀπετρίψατο τὴν
κατ' αὐτοῦ γεγονυῖαν διάνοιαν. οὐ λιγαί-
μενος εἶναι τὶ ὀρθὸν ἢ τὴν ὀρθότητα. καὶ τοῦ
τοσούτου μέρους τὸν μὲν ὅσα ἀθρόως πα-
ρ' αὐτοῦ ἐλέχθη τὸ λεχθὲν ἀποδοξάσας
μὲν δὲ αὐτὸν τῆς παραιτήσεως καὶ μετάστασιν
[illegible] δέσου τὴν θεοσέβειαν. οὐκέτι δια-
μεμνημένη μεταφράσει τοῦ λόγου προ-
τρέπω. οὔτε μικρὸν ἐν ἀντιότητα μειρα-
κιώδη ὅσον ἄν τις εἴποι ἀλλ' ἐπειδή σοι
πολλάκις πρὸς πολλοὺς εἴρηται ὅσον με-

μαθὴν καιμεν. ὅσου κὲν τρεπόμενον τῶν
δοσει [illegible] ταύτην διά μοι ἀναμόνον τὸ ὄνομα
παραιτήσω. εἰ δέ σοι τιμιστέον ἐν τῇ ἐκ-
κλησίᾳ ἐπισήμων. καὶ τοῦτο ὑπόθοιντο
οὐκ ἂν παραιτήσαιο ἀνενδοιάστως θεὸν
εἰπεῖν τὴν ἀνθυπαρθέμενον. ἐπεὶ τὸ σὸν
πρεσβυτέρων προεμποιεῖν καινούμενον
ὅπερ μεμάθηκα μὲν μὴ διασφάλλεσθαι
σφρονοῦντα προστιθέντα δὲ ῥήματα παρὰ
πειθόμεναι πολλοῖς τῶν πατέρων. καὶ συν-
τεθὲν καὶ ἐνθὲν, καὶ συγγράφειν. καὶ μὴ
παραιτήσασθαι ὅλως ῥήματα τὴν κατ'
ἐκείνων ἐλέγχειν εὐσέβειαν διαμοιβήν. τοῦτο γὰρ
τὸ ὄνομα οὐδεὶς τῶν ἐκκλησιαστικῶν
διδασκάλων παρῃτήσατο. οἵ γε δὲ χρη-
σάμενοι αὐτῷ, πολλοὶ ἐπίσημοι. οἱ δὲ
μὴ χρησάμενοι. οὐκ ἐπαινοῦνται τῶν χρη-
σαμένων καὶ μάτην ἡμεῖς ὥσπερ οἱ κα-
δῆθεν ἀκριβείας περὶ τῆς ἐμῆς τε πε-
αἱρετικὴν κακοδοξίαν μόνον μὴ πού
ὅτας συνειδήσεις τῶν ἀδελφῶν εἰς
οὐδὲν δέον πραττομένας περιορῶμεν.
ὄνομα παραιτούμενοι οὗ τὴν διάνοιαν
εὖ καὶ καλῶς παραδεχόμεθα. εἰ γὰρ δὲ τὸ
ἐξ αὐτοῦ σημαινόμενον μὴ παραδεχό-
μεθα λείπεται ποῦ ἡμῖν διασφάλλεσθαι.
μᾶλλον δὲ καινοτομεῖν περὶ τὴν ἀρρεν-
τον οἰκονομίαν τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ
θεοῦ ἀκολουθήσει εὐθύς, τὴν τοῦ ὀνόματος
τούτου ἀναιρέσει. ἀλλ' οὖν τῷ ἐξ αὐτοῦ

σημαινομένων· τὸ μὲν τὸν θεὸν εἶναι τὸν τὴν
ἄρρητον οἰκονομίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἀναδε-
ξάμενον· μὴ τὸν μόνον θεὸν λόγον κενώ-
σαντα ἑαυτὸν εἰς τὴν τοῦ δούλου μορφ-
ἄφατόν τι περὶ ἡμᾶς ἐπιδέδειχε φι-
λανθρωπίας μέγεθος ὥσπερ αἱ θεῖαι γραφαὶ μά-
λιστα κυροῦσι, τὴν εἰς ἡμᾶς φιλανθρωπίαν.
ὅ τε δὴ τῶν προαιωνίων καὶ συναΐδιον υἱὸς
μονογενὴς τοῦ θεοῦ υἱὸν ἐπὶ τὴν ἐκ παρθένου
γέννησιν αὐτὸς ὁ θεὸς τῷ λόγῳ κατήγαγεν· καὶ
τὸ εἰρημένον τῷ θείῳ ἀποστόλῳ· ἐξαπέ-
στειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ γενόμενον
ἐκ γυναικός· ἀποδείκνυσι σαφῶς
τὴν τοῦ μονογενοῦς ἐκ παρθένου ὡς
φθάσας ἔφην ἄρρητον γέννησιν· ἀφ᾽ ἧς γεν-
νήσεως εἰ προσαγορεύοιτο ἡ παρθένος παρὰ
τῶν πρὸ ἡμῶν ὡς περισσῶν καὶ προσαγορεύε-
ται τούτῳ τῷ ὀνόματι· οὐκ οἶδα ὅτου χάριν
τὴν οὐκ ἀναγκαίαν ταύτην ζήτησιν καινοῦ-
σι γίνωσθαι καθ᾽ ἑαυτῶν καὶ τῆς ἐκκλησια-
στικῆς εἰρήνης ὡς ὁρῶ ἀναδεδέγμενοι·
κίνδυνος γὰρ οὐδεὶς τὰ αὐτὰ λέγειν
καὶ φρονεῖν τοῖς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ
εὐδοκιμήσασι διδασκάλοις· ὧν περι-
τὸ μὲν τῷ ὀνόματι ἀπαριθμεῖσθαι ἐπι-
φανεῖ γὰρ αὐτοὺς οὐδενὸς ἧττον· ἐπειδὴ
τὸ εἶναι αὐτῶν μαθητὰς αὐτός τε ὡς παρ᾽
τις ἡμεῖς σεμνυνόμεθα· ταῦτα παρ᾽
ἡμῶν συμβουλευθέντι παραινῶ·
ταῦτα πρᾶξαι παρακληθέντι· μὴ ἄλλως

χάριν ἡμῖν μόνον ἐν ποιήσῃ διαφάσει· ἐμμό-
σων γὰρ ὥσπερ τῶν ἡμῶν ἀποσταλέντων
γραμμάτων οἱ πολλοὶ ἄσχετοι ἦσαν
καθ᾽ ἡμῶν, μὴ ἐνδεξάμενοι τῆς ἀπὸ
τῶν γραμμάτων τούτων παρρησίας, τί-
μιος οὐκ ἔσονται· καὶ ποίᾳ οὐ χρήσονται
καθ᾽ ἡμῶν τῇ παρρησίᾳ· ταῦτα ἐγὼ τοῖς
τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων· καὶ τῆς
τῆς σῆς φιλοθεΐας ἐραστῶν παρ᾽ ἐμαυ-
τὸν ἔχων· οἳ ἔτυχον παρεῖναι ἡμῖν τῶν
γραμμάτων τούτων τῶν ἐπικτῶν ἀπο-
δοθέντων νομίσας· καὶ γνησίου ἔργον ποιεῖν
κατ᾽ ἐμαυτοῦ ὑποσχέσεις· καὶ ἀ-
δελφικῆς συμβουλίας ἀνορθοῦν καὶ μην-
σάς σοι ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν ὑπόληψιν
ἐπέστειλα· ἀξιούμενός σου τὴν φιλοθεΐαν
ἀφιλονείκως τῇ γνώμῃ δέξασθαι· ἡμῖν
φίλου θεοῦ καὶ φιλάτρου τοῦ περὶ σὲ καὶ
τοὺς ἀσφαλῶς εἰμὶ κατὰ τῆς ἐκκλησίας
εἰσηγησάμενοι· οὐ μόνον ὡς μέ φημι· ἀλλὰ
γὰρ παρόντων μοι τὸ περὶ τὸν κύριόν μου
τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον ἀρχέλαον·
ἀπεριέργιον· θεοδώριτον ἠλιάδην· μελέ-
τιον καὶ τὸν πρεσβύτερον τῇ τοῦ θεοῦ χάρι-
τι πορευθέντα τῆς λαοδικέων τοῦ θεοῦ
ἐκκλησίας ἐπίσκοπον μακάριον· οἱ καὶ
δογμάτων ἐν τοῖς παρ᾽ ἡμῖν καὶ περὶ σὲ δια-
πύρως καίονται· μεθ᾽ ἡμῶν σε ἀξιοῦμεν
μὴ ἄλλοτε φρονήματι ἀπειθεῖ χρήσασθαι
μὴ παρ᾽ ἡμᾶς τῶν γραμμάτων τούτων· καθά

περ ἄλλα τοῦ σφόδρα τὰ σφοδρότερον τὴν
κοινήν. εἰ μὲν εἴξαιμεν, ἡμῖν δὲ θολῶσαι μὲν
δὲ ταράξαι· εἰ δὲ ἐνσταίημεν, λυπῆσαι· τοὺ-
ς οἰκειουμένους τὰ σά· ἡμεῖς μὲν ἐδη-
λώσαμεν αὐτὸς δὲ καταδέξασθαι καὶ ἀ-
μερίσαι κατηξίωσεν· εἰ μὴ ἄρα τις οὐκ ἀ-
γαπῶν ἡμᾶς παρασκευάσειεν ἐπιμα-
νῆ ἑαυτοῦ τε καὶ τοῦ κοινοῦ καταφρονῆσαι
τούτου τοῦ πράγματος τὸ δοκοῦν παραινῶ
παραχρῆμα αὐτὴ γράψαι κατηξίωσεν ἡ-
μᾶς ἄλλον δὲ μὴ τὸ δοκοῦν ἀλλὰ τὸ συμφέρον.

μβ Ἀναφορὰ νεστορίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐπι-
σκόπων πρὸς τὸν βασιλέα περὶ τῶν πε-
πραγμένων τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ γραφεῖσα πρὸ
τοῦ παραγενέσθαι εἰς ἔφεσον τὸν ἀντιοχεί-
ας ἐπίσκοπον:

Εἰς τὴν ἐφεσίων πόλιν συγκληθέντες ὑπὸ
τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας καὶ ἡμεῖς ὑπερθέ-
τως παραγενόμενοι, ἐκελεύσθημεν τῆς
εὐσεβείας ὑμῶν ἑπόμενοι γράμμασιν,
ἀναμεῖναι τοὺς πανταχόθεν ἀφικνου-
μένους θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους μά-
λιστα δὲ τὸν ἁγιώτατον τῆς ἀντιοχέων
μεγαλοπόλεως καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ θεο-
φιλεστάτους μητροπολίτας· καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς
ἰταλίας καὶ σικελίας. καὶ οὕτως κοινῇ
ἁπάντων ποιῆσαι συνέδριον. καὶ κοινῇ
ψήφῳ κυρωθῆναι τῶν ἁγίων πατέρων τὴν πίστιν
τῶν ἐν νικαίᾳ συναθροισθέντων. καὶ
γὰρ πολλαὶ μετ᾽ ἐκείνην γενόμεναι σύνοδοι

οὐδὲν καινοτομῆσαι κατ᾽ ἐκείνης ἐτόλμη-
σαν· ἀλλ᾽ ἐκείνῃ πάντη ἐμμένειν ἐνομο-
θέτησαν· ὡς δὲ εἴδομεν τοὺς αἰγυ-
πτίους δυσχεραίνοντας· καὶ οἰομένους ἡμᾶς
ἀπρεπῶς ἀναβολαῖς κεχρῆσθαι· ὑπεσχό-
μεθα συνεδρεύειν ὁπότε ὁ μεγαλοπρε-
πέστατος κόμης τῶν καθωσιωμένων δο-
μεστίκων κανδιδιανὸς ἀπὸ τῆς ὑμετέρας
εὐσεβείας τούτου χάριν ἀποσταλεὶς, συγκα-
λ᾽ ἡμᾶς βουληθῇ. ταῦτα δὲ καὶ αὐτῷ διὰ
θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου ἐδηλώσα-
μεν. ἐπειδὴ δὲ ἔγνω αὐτοῦ ἡ μεγαλοπρέ-
πεια καὶ τὸν ἁγιώτατον ἰωάννην τὸν ἀντιοχεί-
ας ἐπίσκοπον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ πλησίον
ὄντας τοῦτο γὰρ αὐτῷ οἱ ἀποσταλέντες
ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐδήλωσαν μαγιστριανοί. καὶ ἄλ-
λοι δὲ ἠγγέλθησαν ἐκ τῆς δύσεως θεοφιλε-
στατοι ἐπίσκοποι, παρενεγγύησεν ἅπα-
σιν ἀναμεῖναι πάντων τὴν παρουσί-
αν κατὰ τὰ δόξαντα τῇ εὐσεβείᾳ ὑμῶν κο-
ρυφῇ. καὶ ἡμεῖς μὲν τὴν ἡσυχίαν ἠγα-
πήσαμεν· εἴξαντες τοῖς γραφεῖσιν ὑπὸ
τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας. αἰγύπτιοι δὲ
καὶ ἀσιανοί· οὔτε τὸ κοινῇ συμφέρον ταῖς
ἐκκλησίαις λογισάμενοι· οὔτε τὸν εἰρη-
νικὸν καὶ ἔννομον τῆς ὑμετέρας εὐσεβεί-
ας κόπον ἀποδεξάμενοι. μᾶλλον δὲ καὶ
τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς καὶ τοῖς βασιλικοῖς
θεσμοῖς πατήσαντες, ἔφυγον μὲν τὴν ἀ-
κολουθίαν καὶ σύμφωνον τῆς πίστεως ὁμο-

λογίαν· ῥῆξαι δὲ εἰς ὅσον τὸ ἐκκλησιαστικὸν
ἐθελήσαντες σῶμα καθ' ἑαυτοὺς συνηθροίσθη-
σαν· ἀλλότρια τῆς τε ἐκκλησιαστικῆς ἀκο-
λουθίας ἐργαζόμενοι· καὶ τῶν δ' ἐπίστη-
φέντων παρὰ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας
γράμματι μὲν ἐντάγδε παρὰ τῶν τὸν σύμφω-
νον ἐκτεθῆναι πίστιν ἐν τοῖς ὑπὸ τῆς ὑμε-
τέρας εὐσεβείας ἀποσταλεῖσι διηγορεύσα-
τι γράμμασι πρὸς τὸ συμφέρον τοῖς τε
εὐαγγελικοῖς καὶ ἀποστολικοῖς δόγμασι· καὶ
τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων· ἀλλ' οὐδὲν τούτων
ἡγησάμενοι οἱ προειρημένοι καθ' αὐτοὺς
μενε ἔπραξαν· ἃ παρ' αὐτῶν τῶν ὑμε-
τέροις εἴς τε ἱερατ(ικούς)· τοῖς δὲ σὺν αὐτοῖς
στρατιώταις εἰς τὴν φθορὰν διασπείραντες,
συγχέοντες τὴν πόλιν ἐπλήσαν· τὰς οἰκ-
ήσεις ἡμῶν περιϊόντες δημοσίᾳ· ἐπιόντες τῷ
κοινῷ ἡμῶν συνεδρίῳ· διαταράττοντες
ἀνήκεστα ἀπειλοῦντες, Μέμνονος
τοῦ ἐπισκόπου ἐξάρχου τῆς στάσεως γενο-
μένου· καὶ τὰς μὲν ἁγίας ἐκκλησίας καὶ
τὰ ἅγια μαρτύρια· καὶ τὸ ἅγιον ἀποστολεῖον
ἡμῖν ἀποκλείσαντος· ἵνα μηδὲ περισ-
φυγεῖν ἐλαυνόμενοι δυνηθῶμεν· ἐκεί-
νοις δὲ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἀνοίξαν-
τος· καὶ συνεδρεύειν ἐκεῖ παρασκευά-
σαντος· καὶ πᾶσιν ἡμῖν θάνατον ἀπει-
λήσαντος· δεόμεθα οὖν τῆς ὑμετέρας
εὐσεβείας καὶ ἀντιβολοῦμεν καὶ ἱκετεύο-
μεν· ἐπειδὴ τοῖς τῆς ὑμετέρας εὐσεβ(είας)

καὶ φιλοχρίστου κράτους γράμμασιν, εἴ-
ξαντες τὴν Ἐφεσίων κατελάβομεν· ἀ-
γνοοῦντες τὰς καρμαρικὰς ταύτας ἐφό-
δοις κελεῦσαι ἡμᾶς ἀμεταπρεάστοις φυ-
λαχθῆναι· καὶ ἐμμόνως τὸ συνέδριον
γενέσθαι· μηδενὸς τῶν κληρικῶν ἢ τῶν
μοναζόντων· μήτε τῶν ἡμετέρων· μή-
τε τῶν αἰγυπτίων ἐπιστολῶν τῶν δημοσίων·
μήτε τινὸς τῶν ἀκλήτως ἐληλυθότων
ἐπισκόπων ἐπὶ ταραχῇ τῆς ἁγίας συνό-
δου· διὸ δὴ σὺν τῷ μητροπολίτῃ ἀφ' ἑκάστης
ἐπαρχίας τοῖς ἐκκρίτοις καὶ δυναμέ-
νοις τὰ τοιαῦτα εἰδέναι ζητήματα εἰς
τὸ συνέδριον εἰσελθεῖν· καὶ μετ' εἰρη-
νικῆς συμφωνίας τὴν τῶν ἁγίων πατέρων βε-
βαιῶσαι πίστιν· ἢ κελεῦσαι ἡμᾶς ἀκιν-
δύνως τὰ οἰκεῖα καταλαβεῖν· ἀπειλοῦ-
σι γὰρ καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς ἡμᾶς ἀποστερεῖν
καὶ εἰσὶν ὑπογράψαντες:—

Νεστόριος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως: Φριτίλας
ἐπίσκοπος Ἡρακλείας τῆς Θρᾳκικῆς:
Ἑλλάδιος ἐπίσκοπος Ταρσοῦ:—
Δεξιανὸς ἐπίσκοπος Σελευκείας τῆς Ἰσαυρίας:—
Ἱμέριος ἐπίσκοπος Νικομηδείας:
Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Ἀπαμείας:—
Εὐθήριος ἐπίσκοπος Τυάνων:—
Βασίλειος ἐπίσκοπος Θεσσαλίας:—
Μαξιμῖνος ἐπίσκοπος Ἀναζαρβοῦ:
Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Ἱεραπόλεως Εὐφρατησίας:
Δωρόθεος ἐπίσκοπος Μαρκιανουπόλεως Μυσίας:—

ΜΓ
Ι

Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου ἀρχιεπι-
σκόπου Ἀλεξανδρείας. προσφωνητικὸς
ταῖς εὐσεβεστάταις βασιλίσσαις· περὶ τῆς
ὀρθῆς πίστεως :~

Τοῖς τὸ θεῖον καὶ ὁσιώτατον ἱερουργοῦσι κήρυγμα
διὰ φωνῆς Ἡσαΐου παρακελεύεται λέγων
ὁ τῶν ὅλων θεός· Ἐπ' ὄρος ὑψηλὸν ἀνάβηθι ὁ
εὐαγγελιζόμενος Σιών· ὕψωσον τῇ ἰσχύϊ τὴν φω-
νήν σου ὁ εὐαγγελιζόμενος Ἱερουσαλήμ· ὑψώσατε
μὴ φοβεῖσθε. Χρῆναι γὰρ ἔγωγέ φημι τοὺς
τετιμημένους εἰς ἱερουργίαν καὶ τὸ τοῦ Σωτῆρος
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ λαμπρὸν μυστήριον, οὐκ ἀ-
περριμμένον ἔχειν καὶ χαμαιριφὲς τὸ
φρόνημα, καὶ ὄκνῳ νικώμενον καὶ δειλί-
ᾳ συνεσταλμένον· ἀμφιλαφοῦς μὲν ὡς πρὸς
μεγαλειότητα τὸν νοῦν, καὶ οἷον εἴπως ἐν ὄρει κεί-
μενον· οὕτω γὰρ τῶν τῆς ἀληθείας δογμάτων
τὸ ἐξαίρετον κάλλος περιαθρεῖν σπουδά-
ζοντα· ποιεῖσθαι δὲ καὶ τοὺς λόγους ἐν
παρρησίᾳ, κἂν εἴ τινες εἶεν οἱ μισθοφορού-
μενοι σκληροὶ καὶ δυσάγωγοι· καὶ οἷον ἐπι-
τιμιεῖς, καὶ ἀθέμιχοι καὶ ἐξήμιοι· περὶ ὧν
αὐτός που φησὶν ὁ μακάριος Δαυΐδ· πρὸς
τὸν τῶν ὅλων θεόν· ἐν χαλινῷ καὶ ἐν κημῷ
τὰς σιαγόνας αὐτῶν ἄγξαι τῶν μὴ ἐγγιζόν-
των πρὸς σέ· εἰ δὲ καὶ τοῖς οὕτως ἔχου-
σι φέρεσθαι πρὸς λαλεῖν ἐμμελὲς, πῶς γ'
ἂν γένοιτο τῶν ἄγαν σφαλερῶν ταύτην τὸ
ἐλθεῖν ἐς σιγήν· καὶ μὴ ταῖς εὐσεβείαις ὑμῶν
ἀκούσεσθαι ἱέναι πρᾶγμα, καθάπερ τινὰ

χϛ

φύλλ

μα γλυκὺ καὶ ζωοποιόν· τῶν ἱερῶν γραμ-
μάτων τὴν γνῶσιν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν καὶ πάλαι
θεὸς ὑπισχνεῖται λέγων διὰ φωνῆς Ἡσαΐου·
καὶ ἀντλήσατε ὕδωρ μετ' εὐφροσύνης ἐκ τῶν
πηγῶν τοῦ σωτηρίου. σωτηρίου δ' ἂν πηγὰς εἶναι
φαμέν, τοὺς ἁγίους προφήτας, εὐαγγελιστάς
τε καὶ ἀποστόλους· οἳ τὸν ἄνωθεν καὶ ἐ-
ξ οὐρανοῦ καὶ σωτήριον τῷ κόσμῳ μερίζουσι λόγον,
χορηγοῦντος αὐτοῖς τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἅπαν-
τες οὗτοι καταφαιδρύνουσι τὴν οἰκουμένην· εἰς
τὰ μαθητῶν παρ' αὐτοῦ ἐμμυούμενοι καθιέντες
τὸν νοῦν, τὴν εὕρεσιν τῆς ἀληθείας ἐκεῖθεν
ἀρυόμεθα· γυμνὸς μὲν οὖν ὁ ἐξ ὑμῶν
ἀσπασμὸς ταυτωνὶ τῶν θείων καταλειμμάτων ἀπο-
κείμενος, εἶτα γαρ ἄρρεις ἐν θεῷ τῷ ἀπο-
φέρουσι τοῖς δεσπόταις. οἱ δὲ καὶ λίαν ἀσμέ-
νως προσίενται· καὶ τοῖς ἐξ ἱερῶν ἐπιγό-
μενοι· ἡμεῖς δὲ, εἰ δέοιτο, διδασκαλικὸν
ἔχομεν ἐπιτήδευμα, καθάπερ ἐξ ἱερῶν
τῆς θεοπνεύστου γραφῆς, οὐκ ὀλίγα ἄγαν
τὸν θεῖον προσκομίζομεν ἀνθέων. λόγου
δὲ μᾶλλον καὶ μεγαλοφυΐαν τὴν διὰ τοῦ πνεύματος
ἀμάραντον ἔχουσαν. τῆς γὰρ Χριστοῦ εὐσεβείας
τὸ κάλλος. ἐπεὶ δ' ἀνάγουσαν τὸ ὑμᾶς ἀπόλου-
τον τὸ αὐτοῦ μυστήριον· γέγραπται γὰρ ὅτι
Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ θεῷ· πρόσειμι δὴ οὖν
ἀναγκαῖος τὸν λόγον ὑμῶν ταῖς εὐσεβεσ-
τάταις βασιλίσσαις πεποίηται δέ μοι περὶ
τῆς ὀρθῆς τε καὶ ἀμωμήτου πίστεως ἡ πρα-
γματεία τῆς περὶ ἡμῶν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν.

περιβοήτου γὰρ ὑμῶν δὴ μάλιστα τῆς οὕτως ὁσίας
καὶ θεοφιλεστάταις ὁμοῦ τοῖς τῆς μοναστικῆς
ὑπερτάτοις αὐχήμασι· καὶ τῆς εἰς Χριστὸν
πίστεως τὸν στέφανον ἀναδήσασθαι· ἢ διὰ
σῶν ταῖς ἀοιδίμοις ὑμῶν ἐφήρμοσται κορυ-
φαῖς καὶ ἀπλανῆ τοῖς ὑμᾶς εὐκλείας
ὁ τῶν ὅλων κατεφαίδρυνε Θεός· ὑπὲρ δὲ
τοῦ καὶ ἐπιμείζονως καταλαμπρύνεσθαι
τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου τὴν ἀκριβῆ τε καὶ
ἀκιβδήλευτον γνῶσιν ἐχούσας εἰς νοῦν
σῶν τέθεικα τὸ λογίδιον δι᾽ ἀποδείξεως ἐμφα-
καταδεικνὺς ὅτι Θεὸς ὥσπερ ἐστὶν εἷς Θεὸς ὁ
πατὴρ ἐξ οὗ τὰ πάντα· οὕτως εἷς Κύριος Ἰησοῦς
Χριστὸς δι᾽ οὗ τὰ πάντα· ἓν δὴ πάντως
καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· καὶ τὸν εἰς δύο με-
ρίζοντα τὸν υἱὸν τὸν ἕνα Χριστὸν καὶ υἱὸν καὶ Κύριον
ὀρθὰ φρονεῖν ἐγνωκότος· οὐκ ἂν δοξάζοιμε-
θα· οὐ γὰρ δὲ ἕτερον μὲν εἶναι φαμὲν υἱὸν τὸν πρὸ
πάντος αἰῶνος γεγεννημένον ἐκ τῆς οὐσίας
τοῦ Θεοῦ καὶ πατρός· ἕτερον δὲ τὸν ἐν ἐσχά-
τοις καιροῖς γενόμενον ἐκ γυναικὸς γενό-
μενον ὑπὸ νόμον· ἀλλ᾽ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν
καὶ πρὸ τῆς πρὸς σάρκα συνόδου καὶ
ἐνανθρωπήσαντα ἀληθῶς· καὶ μετὰ τοῦτο· ἐπεὶ
γὰρ ἐκ Θεοῦ πατρὸς κατὰ φύσιν υἱὸς ἐμμεμέ-
νηκε καὶ ἐν μονῇ ἑαυτῷ σῶμα λαβὼν· γέγονε
μὴ ταῖς σαρκικαῖς διὰ τῆς ἁγίας θεοτόκου Μαρί-
ας καὶ οὐκ εἰς σάρκα τραπεὶς μὴ γένοιτο· προσ-
λαβὼν δὲ μᾶλλον αὐτὴν καὶ τοῦ εἶναι Θεὸς
οὐκ ἠμέληκεν· μεμένηκε γάρ· καὶ οὕτ(ως)

τόμον δὲ τοῦτον· ταῦτα φρονεῖν δεδιδάγμεθα·
σοφοῖς γὰρ ἡμᾶς παραγγέλμασιν οἱ τῶν
ἁγίων ἀποκομίζουσι λόγοι· πρέπει γε τοῖς Χρισ-
τιανοῖς φιλοθηρεῖν τὸ τοῖς ἱεροῖς γράμμασιν
ὅτι μάλιστα δοκίμως καὶ τὴν ἐν τοῖς θείοις
δόγμασιν ἀλήθειαν κατασκέπτεσθαι·
λοιπὸν ἐμμείναντας τοῖς περὶ Χριστοῦ λαλουμένοις
τὸν νοῦν· καὶ καθαιροῦντας μὲν λογισμοὺς
καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς
γνώσεως τοῦ Θεοῦ· αἰχμαλωτίζοντας δὲ πᾶν
νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν αὐτοῦ· ἔχοντος γὰρ
ἀρρήτως καὶ ὁμολογουμένου παρὰ
πᾶσιν· ὅτι καὶ ἐν μορφῇ καὶ ἰσότητι τοῦ Θεοῦ
καὶ πατρὸς ὑπάρχων ὁ ἐξ αὐτοῦ κατὰ φύσιν
λόγος οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα
Θεῷ· ἀλλ᾽ ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου
λαβών· ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπου γενόμενος
καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπεί-
νωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι
θανάτου· θανάτου δὲ σταυροῦ· πᾶσα πῶς
ἀνάγκη θεοφιλοῦς ἐπινοίας ἐπιμεμονέναι
τὸν νοῦν· τὸν ὤν πότε ἂν γένοιτο σκοπὸν
διακρίνειν εὖ μάλα τῶν περὶ αὐτοῦ γεγραμ-
μένων τὴν δύναμιν· ἵν᾽ ἐν ταυτῷ Θεὸς τε ὁμοῦ
καὶ ἄνθρωπος ὁ αὐτὸς ὑπάρχων ἐπιγινώσκηται·
καὶ τὸ εἶναι Θεὸς ἀπαράτρεπτον ἔχων· ἄτρε-
πτος γὰρ ἡ τοῦ λόγου φύσις· καὶ τὸ τῆς κενώ-
σεως μέτρον οὐ παραιτούμενον· ἐπερυθρι-
γαροῦ λαϊκῶς τοῖς ἰδίοις σκέμμασι μὸ-
κένωσιν τὴν ἐθελούσιον δι᾽ ἡμᾶς οἰκονομικ(ῶς)

ὑπομεῖν· δεῖ τοίνυν αὐτὸν καὶ τοῖς τῆς δου-
λότητος ἀξιώμασιν ὁρᾶσθαι διαπρεπῆ· καὶ
τῆς καθ' ἡμᾶς μικροπρεπείας· οὐκ εἰς ἀπο-
απηλλαγμένον διὰ τὸ ἄμεινον ἀπαιτοῦ ἐστὶ τοῦ-
το τῆς οἰκονομίας· εἰ γὰρ θεὸς ὢν λόγος γέγονε
σάρξ, τουτέστιν ἄνθρωπος· κατά γε τὸ ἐκχεῶ
ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα· θαυμά-
ζομεν δὲ κἂν εἰ λέγοιτό τι περὶ αὐτοῦ παρὰ
τῆς θεοπνεύστου γραφῆς· τὸ ὅσα ἐστὶν ἀνθρω-
ποπρεπῆ· περιαθρείτω δὲ μᾶλλον αὐ-
τοῦ τὴν ὑπερκόσμιον δόξαν ἐκ δυνάμεως
ὑπεροχῆς τῆς θεοπρεποῦς αὐτοῦ καὶ ἀνωτά-
τω· ἀλλὰ δὴ μάλιστα παραινεῖν εἰκὸς
τὸν τῶν ἁπλουστέρων δύνασθαι νοῦν ταῦ-
τα κατά γε τὸ ἐγχωροῦν· καὶ ὡς ἔνι καλῶς
διατρανοῦν πειράσομαι· παραθεὶς
ἑκάστῳ ῥητῷ τὴν ἀπὸ χρεῶν δήλωσιν εἰς
διασάφησιν· θεοῦ πάλιν ἡμῖν κατευθύνον-
τος καὶ τὴν εἰς τοῦτο τρίβον· δίδωσι γὰρ ῥῆ-
μα τοῖς εὐαγγελιζομένοις δυνάμει πολ-
λῇ· καθά φησιν ὁ θεσπέσιος μελῳδός· ἐν
μὲν οὖν τῷ λόγῳ τῷ πρὸ ἡμῶν γεγονότι
πρὸς τὰς ἁγίας παρθένους τῶν ἑτοιμο-
τέρων ῥητῶν καὶ οὐδὲν ἐχόντων τὸ δυσχε-
ρὲς εἰς κατάληψιν, πλείστην ὅσην ἐποιησά-
μεθα τὴν παράθεσιν· ἐν δέ γε τῷ προκει-
μένῳ τῶν ἀσαφεστέρων ποιησόμεθα μνή-
μην· ἔδει γὰρ δὴ ἔδει τὸ θεοφιλὲς ὑμῶν ἱερό-
ν· καὶ ταῦτ' εἰδέναι, κἂν μεῖναι μηδ' ὁ-
πως ἂν διαμένοι τὸ ἀρτίως ἔχον εἰς γνῶσ-

καθαπερεὶ φῶς, ταῖς ἀγαθωτάταις ὑμῶν
εἰσοικίζον τοῖς διανοίαις· σκοπὸς δέ μοι τοῦ-
το ἐφ' ἑκάστου διερμηνεύοντι βραχυλογεῖν ὅσον οἷόν τε·
προτετάξεται δὲ τῶν ἄλλων ὁ περὶ τῆς
κενώσεως λόγος· ἰστέον δ' οὖν ὅμως ἐκεῖνο·
ὅταν γὰρ ἡμῖν ὀνομάζηται Χριστὸς Ἰησοῦς, ἐνανθρω-
πήσαντα καὶ σεσαρκωμένον προσήκει
νοεῖν τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον:-

Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς
κεφαλὴ Χριστός ἐστιν· κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ
ἀνήρ· κεφαλὴ δὲ τοῦ Χριστοῦ ὁ θεός· ὁ πρῶτος
ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, τουτέστιν ὁ Ἀδάμ· ὁ
δεύτερος ἐξ οὐρανοῦ δῆλον δὲ ὁ Χριστός· ἀλλ' ὥσ-
περ ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ,
φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου,
κατὰ τὸ γεγραμμένον· οὐκοῦν πρώτη
γέγονεν ἡμῶν κεφαλὴ τοῦ γένους, τουτέστιν
ἀρχή, ὁ ἐκ γῆς τε καὶ χοϊκός· ἐπειδὴ δὲ
δεύτερος Ἀδὰμ κατωνόμασται Χριστός, κεφα-
λὴ τέθειται, τουτέστιν ἀρχὴ τῶν δι' αὐτοῦ
πρὸς αὐτὸν ἀναμορφουμένων εἰς ἀφθαρ-
σίαν διὰ ἁγιασμοῦ ἐν πνεύματι· οὐκοῦν αὐτὸς μὲν
ἡμῶν ἀρχή, τουτέστι κεφαλή, καθὸ πέ-
φηνεν ἄνθρωπος· ἔχει γε μὴν κεφαλὴν αὐτὸς ὡς
θεὸς τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς πατέρα· γεγέννηται γὰρ
ἐξ αὐτοῦ κατὰ φύσιν θεὸς ὢν λόγος· ὅτι δὲ
ἡ κεφαλὴ σημαίνει τὴν ἀρχήν, ἐμπεδοῖ
πρὸς ἀλήθειαν ἂν τοῖς ἐνδοιαζόντων τὸν μὲν
τὸ κεφαλὴν εἶναι μέσον τὸν ἄνδρα τῆς γυναικός·
ἐλήφθη γὰρ ἐξ αὐτοῦ· εἷς οὖν ἄρα Χριστὸς καὶ υἱός

καὶ κύριος· ὁ κεφαλὴν ἔχων ὡς θεός, τὸν ἐν τοῖς
οὐρανοῖς πατέρα· γεγονὼς δὲ ἡμῶν κεφαλὴ
διὰ τὸ κατὰ σάρκα συγγενές. γινώσκε-
τε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὅτι δι' ἡ-
μᾶς ἐπτώχευσε πλούσιος ὤν, ἵνα ὑμεῖς τῇ
ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. ἄθρει δή
μοι καὶ μάλα σαφῶς ἐν γε τούτοις εἰ καὶ
τῆς θείας τε καὶ ἀκηράτου φύσεως τὴν
ὑπεροχὴν τῶν ἀνθρωπότητος μέτρων
τὸ ὑφειμένον. καὶ προσέτι τούτῳ συνῆψεν
ἑαυτὸν εἰς τοῦτο καθεὶς τοῦ μονογενοῦς.
οὐδεὶς μὲν γὰρ διερμηνεύσει ἂν τὸν τῆς
θεότητος πλοῦτον. πτωχεία δὲ ἡ ἀνθρω-
πότης. ἡ ὡς αὐτοῦ ἐστι θεὸς δοτάπε καὶ ἀνθ-
καὶ αὐτοὶ παρὰ πάντων τὸ εἶναι. κέκληνται
γὰρ παρ' αὐτοῦ θεοῦ πρὸς ὕπαρξιν οὐσία
ὄντες. ἀλλ' ὁ πλούσιος ὡς θεὸς ἐθελοντὴς
ἐπτώχευσε καὶ γέγονε καθ' ἡμᾶς. ἵνα μοι
πᾶσα ἡ ἡμῶν φύσις ἐν τοῖς τῆς θείας ὑπερ-
οχῆς ἀξιώμασι μὲν χρηματιζομένη, τὸ τῆς
πτωχείας σχῆμα αἴσχος καθάζοιτο. συνήγειρε
γὰρ ἡμᾶς ὁ θεὸς καὶ ὑπερ ἐν Χριστῷ· καὶ συνεκά-
θισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις καθὰ γέγραπται.
ἀλλ' οὐκ ἂν γεγόναμεν ἐν τούτοις. εἰ μὴ
τὴν πτωχεύουσαν ἡμῶν μετέσχε φύσιν ὁ πλού-
σιος ὡς θεός· οὐ γάρ που πτωχεύσειεν ἂν
ὁ κατὰ φύσιν ἰδίαν πτωχεύων ἄνθρωπος. πᾶσι
δ' ἂν τοῦτο πρεπωδέστατον ὁ πλούσιος
ἀληθῶς, τουτέστιν ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος, γέγονε
καθ' ἡμᾶς. εἷς οὖν ἄρα ἐστὶ Χριστὸς καὶ υἱός.

Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νό-
μου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα· γέγρα-
πται γάρ· ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμε-
νος ἐπὶ ξύλου. τοῦ νομικοῦ γράμματος
ἐπάρατον ἀποφαίνοντος τὸν ἐν παραβά-
σει καὶ ἁμαρτίαις· ὁ μὴ εἰδὼς ἁμαρτί-
αν, τουτέστι Χριστός· ὥσπερ ἐνήνεκται τῇ δίκῃ ψῆφον
ἄδικον ὑπομείνας. καὶ ταῦτα τοῖς ἐν ἀρᾷ
πρέπονται πάθη· ἵν' ὁ τῶν ὅλων ἀντάξιος
ὑπὲρ πάντων ἀποθανών, τῆς ἁπάντων
ἀπολύσηται ἐγκλήματα. καὶ τὴν ἀπου-
ρανὸν αἵματι τῷ ἰδίῳ. οὐκ ἂν ἦν γεγονὲν
εἰς ἅπαντα τὸν ἀντάξιος, εἴπερ ἦν ἄν-
θρωπος ἁπλῶς. εἰ δὲ δὴ νοοῖτο θεὸς ἐνην-
θρωπηκώς, καὶ σαρκὶ τῇ ἰδίᾳ παθών,
ὀλίγη πρὸς αὐτὸν ἡ σύμπασα κτίσις.
καὶ ἀποχρῆν πρὸς λύτρωσιν τῆς ὑπου-
ρανοῦ, ὁ μόνος σαρκὸς θάνατος· ἰδία
γὰρ ἦν τοῦ ἐκ θεοῦ πατρὸς φύντος λόγου. τὸ
δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἠλαττωμέ-
νον, βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ
θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον.
ὅπως χάριτι θεοῦ ὑπὲρ παντός, γεύσηται
θανάτου. ὁ δὲ θεσπέσιος Παῦλος τοὺς
περὶ τοῦ δεσπότου ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ ποιούμενος
λόγους· ὅταν δὲ εἰσαγάγῃ φησὶ τὸν πρω-
τότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει· καὶ
προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες
ἄγγελοι θεοῦ. καὶ πάλιν· ὃς ὢν ἀπαύγασμα
τῆς δόξης· καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως

αὐτοῦ· φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς
δυνάμεως καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν
ἡμῶν ποιησάμενος ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ
θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς ὑψηλοῖς.
τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων,
ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρο-
νόμηκεν ὄνομα. τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν
ἀγγέλων· υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γε-
γέννηκά σε. οὐκοῦν ὅτε γέγονε πρωτότο-
κος ὁ μονογενὴς καὶ ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς
τότε καὶ εἰσκεκόμισθαι φησὶν αὐτὸν εἰς τὴν
οἰκουμένην· ὅσῳ γὰρ ἦν κατὰ φύσιν ἐπάνω
τῆς κτίσεως τοῦ θεοῦ· τότε καὶ ἠλαττῶσθαι
φησὶν αὐτὸν παρ' ἀγγέλους. καίτοι
διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς λαχὼν τοῦτο
ὄνομα· τὸ μὲν γὰρ ἀγγέλου λειτουργίας
ἐστὶ σημαντικόν· καὶ οἱ κέτι λεὸν ἡμῖν ὑπερ-
μεγεθέστεροι· ἀποστέλλονται γὰρ εἰς διακο-
νίαν διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν
σωτηρίαν. ὁ δέ γε υἱὸς τὴν ἐκ τοῦ πατρὸς ὕπαρ-
ξιν οὐσιώδη τε καὶ φυσικὴν κατασημαί-
νει· ὅτε καὶ ἀληθῶς τὴν γέννησιν τοῦ
πεπρᾶχθαι πιστεύομεν. πῶς οὖν ἠλατ-
τῶται παρὰ τοὺς ἀγγέλους, ὁ παρ' αὐ-
τῶν προσκυνούμενος· ὁ σύνεδρος τοῦ
πατρί· ἀλλ' ἔστι σαφὴς ἡ πρόφασις. κα-
θῆκεν ἑαυτὸν γὰρ ἐν τοῖς τῆς ἀνθρωπότητος
μέτροις. καὶ τὸ ἀποθνήσκειν πεφυκὸς
σῶμα λαβών, ἴδιον τε αὐτὸ ποιησά-
μενος, ἐν αὐτῷ πέπονθεν ἑκών· ἐν ταῖς

τιμιωτάταις δόξαις ἐστεφανοῦτο διὰ τὸ πά-
θος· ὡς διὰ τοῦ καταργῆσαι θάνατον.
καὶ ἄπρακτον ἀποφῆναι τὴν φθοράν·
ἅπερ δὴ καὶ ὑπάρχων ἀφθαρσία καὶ ζωή·
ὅ γε νοούμενος ὀνομάζεται καὶ ἠλαττῶσθαι
λέγει παρὰ τοὺς ἀγγέλους αὐτόν, οὐκ ἄν-
θρωπον ἀνὰ μέρος καὶ ἰδικῶς, ἀλλ' αὐ-
τὸν νοοῦμεν τὸν μονογενῆ· παραχωρεῖ-
ται τὸ προὔχειν οἰκονομικῶς τοῖς ἁγίοις
ἀγγέλοις ὅτι ἀληθεῖ λεγόμενος ἄνθρωπος
ὁ τῆς ἐκείνων ὑπεροχῆς ἠττώμενος.
ἤτοι δὲ τῆς ὑπεροχῆς τοῖς ἁγίοις ἀγγέ-
λοις· ὅτι καὶ ἔξω σαρκός. καὶ τοῦ τεθνά-
ναι κρείττους εἰσί· γεγονότος ἐν τούτοις
τοῦ υἱοῦ, διὰ τὴν ἑκούσιον κένωσιν. ἀλ-
λ' οὐ πανταχοῦ παρ' ἀγγέλους ἠλαττωμένος.
διά γε τὸ τῆς ἀνθρωπότητος μέτρον ἐν
ὑπεροχῇ θεότητος ὤν· προσκυνεῖται
παρ' αὐτῶν καὶ ἐνίδρυται θάκοις οἷς
περιεστᾶσιν ἐκεῖνοι· δοξολογοῦντες
ἀεὶ καὶ τῶν δυναμένων αὐτὸν ὀνομά-
ζοντες κύριον. ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοι-
νώνηκεν αἵματος καὶ σαρκός, καὶ αὐτὸς
παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν· ἵνα
διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ
κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι
τὸν διάβολον. καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους
ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ
ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. τὰ παιδία
φησὶν ἐν τούτοις ἡμᾶς δηλονότι τοὺς ἀν-

τ' ἐπὶ τὸ γ'· κατάγεται δὲ ἐν ψαλμοῖς ὑμνού-
μενον ὡς ἐκ προσώπου θεοῦ· ἐγὼ εἶπα θεοί
ἐστε καὶ υἱοὶ ὑψίστου πάντες. ὅσον γε δὲ ἧκ-
εις τὸ θεῷ δοκοῦν· καὶ εἰς ἐν οὐσίᾳ δὴ ἡμε-
ρότητα κατὰ φύσιν αὐτῷ, πάντες ἂν ἦ-
μεν τέκνα· καὶ ἀπόλοισθεν ἂν οὐδ' εἰς
τῆς πρὸς αὐτὸν οἰκειότητος. ἀλλ' ἤ φησιν
ὁ Δαβὶδ ὡς ἄνθρωποι ἀποθνήσκομεν· καὶ ὡς εἷς
τῶν ἀρχόντων πίπτομεν. τοῖς τῆς σαρ-
κὸς πάθεσι τὸν οἰκεῖον ὑποφέροντες
νοῦν. ἐπεὶ οὖν ἄρα κεκοινώνηκεν αἵ-
ματος καὶ σαρκός· ψυχὴ γε δὲ ἡ ἀνθρωπίνη φύ-
σιν ἑτέραν ἔχουσα παρὰ τὴν σάρκα
τῇ πρὸς αὐτὴν συνθέσει καθ' ἕνωσιν ἀν-
θρώπινόν τε καὶ λογικὸν ἀποτετέλεκε ζῷον
τουτέστι τὸν ἄνθρωπον. οὕτω τοίνυν καὶ ὁ
τοῦ θεοῦ λόγος ἐμψυχωμένην σάρκα καὶ οὐ
κατ' ἄψυχον κατὰ ταύτην ἑαυτῷ ἀπορρή-
τως ἑνώσας, μετέσχεν αἵματος καὶ σαρκὸς
παραπλησίως ἡμῖν· διὰ γεννήσεως
δὲ δηλονότι τῆς ἐκ γυναικός. εἷς οὖν ἄρα
κύριος Ἰησοῦς Χριστός. ὡς ἑνώσαντος μὲν ἑαυτῷ τοῦ
θεοῦ λόγου τὸ ἀνθρώπινον· μεμενηκότος δὲ
οὕτως ὅπερ ἦν. εἰ δὲ αὐτὸς κατήργη-
κε τοῦ θανάτου τὸ κράτος ὡς ζωή, καὶ τὸ
ἴδιον αὐτοῦ νοεῖσθαι πρέπει τὸ πά-
θος τὸν θάνατον. ἵν' ὡς αὐτὸς ἀθάνατος
καταργῆσαι λέγοιτο τὴν φθοράν. καὶ
εἰς ἀνθρώπους ἡμῶν παραπέμψῃ τὸ γέ-
νος τῆς ἀφθαρσίας τὴν χάριν. ὥσπερ

γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκο-
μεν, οὕτω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωο-
ποιηθήσονται· καὶ πάλιν ὥσπερ δι' ἑ-
νὸς θάνατος, οὕτω καὶ δι' ἑνὸς ἀνάστα-
σις νεκρῶν· ἐπειδὴ δὲ ἔφη τῆς καθ' ἡμᾶς
μονουμένης ἀνθρωπότητος ἐπέκειτο
μετέχων τὸ παθεῖν θάνατον, ἐν ᾧ σφ
φαμὲν ἤγουν κοινωνῆσαι τῆς πρὸς σάρκα
τε καὶ αἷμα τὸν τοῦ θεοῦ λόγον γενέσθαι
καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπον ἀπομεμενηκότα δὲ
καὶ οὕτω θανάτου κρείττονα· θεὸς γὰρ
ἦν ἐν σαρκί· οὐ γὰρ δή που ἀγγέλων ἐ-
πιλαμβάνεται· ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ
ἐπιλαμβάνεται· ὅθεν ὤφειλε κατὰ πάν-
τα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι· ἵνα ἐ-
λεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς
τὰ πρὸς τὸν θεόν, εἰς τὸ ἱλάσκεσθαι τὰς
ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ· ἐν ᾧ γὰρ πέπον-
θεν αὐτὸς πειρασθείς, δύναται τοῖς
πειραζομένοις βοηθῆσαι. σπέρματος
Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεσθαι φαμὲν
τὸν τοῦ θεοῦ λόγον· ἀνέφυ γὰρ ἐξ Ἰούδα
ὡς τὸ κατὰ σάρκα· καὶ ὡμοιώθη
κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς. κατὰ γὰρ
τὸ ἀνασχέσθαι λαβεῖν τὴν τοῦ δούλου
μορφήν· καὶ ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γε-
νέσθαι καθά φησιν ὁ μακάριος Παῦ-
λος· κεχρημάτικε γὰρ οὕτω καὶ υἱὸς ἀν-
θρώπου καὶ γέγονεν ἀδελφὸς τοῖς
ἐκ σπέρματος Ἀβραὰμ ἤγουν τοῖς ἐν

αἵμασι καὶ σφαγαῖς· τίς οὖν ἄρα ἱερεὺς φημὶ τοῦ δὲ περὶ φράσεως· ἵνα ἐλεήμων φανῇ γένηται· καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν θεόν· ἐλεήμων μὲν γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς ἡμᾶς γενόμενος χριστός· ὡς τοὺς νομικοὺς γραμματεῖς καταλιπόντος τοὺς ἡμαρτηκότας καὶ τὴν τοῦ κολάζεσθαι δεῖν ἐπιφέρων τὴν ψῆφον· τοὺς τὴν θείαν αἰτιωμένους ζουσι μὲν τὸ λοιπόν· ἀθετήσας γάρ τις νόμον μωσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθνήσκει· δικαιοσύνῃ μὲν ἐν πίστει χριστοῦ· καὶ τῶν ἀρχαίων αἰτιωμάτων ἀφίησι τοὺς πεπιστευκότας. γενόμενος τοίνυν ἐλεήμων ἀρχιερεύς· οὐκέτι τοὺς νόμους καὶ σὰ ἀποτομίας κρατεῖν ἐᾶσι· πιστὸς δέ· ὅτι μόνιμος καὶ διηνεκὴς καὶ ἀξιόχρεως εἰς πίστιν τῶν ἐπηγγελμένων· ὥσπερ γὰρ αὐτός που πάλιν φησὶν ὁ θεσπέσιος παῦλος περὶ τῶν κατὰ νόμους ἱερέων· καὶ οἱ μὲν πλείονες εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν· ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην· ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς προσερχομένους δι᾽ αὐτοῦ τῷ θεῷ· πάντοτε ζῶν, εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν· ἀθρει δὲ ὅπως οὐκ εἰς καταλύσιν τῶν ἡμαρτηκότων γεγονὼς ἱερεύς· ἀλλ᾽ εἰς τὸ ἱλάσκεσθαι δὲ μᾶλλον ταῖς ἁμαρτί-

αις· ὁ δὲ ἐν τῷ τοῦ πειρασμοῦ καιρῷ τῆς θυσίας ὁποῖος ἀμείνων πρὸ πάντων· ἐν ᾧ φησὶ πέπονθεν αὐτός, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι· διεκαρτέρησε γὰρ πειραζόμενος καὶ ὑπέμεινε σταυρὸν πλὴν ἑαυτὸν ὡς ὑπὸ ὡς ἄμωμον ἱερεῖον προσκεκόμικε τῷ θεῷ καὶ πατρί· ἵνα διὰ τῆς ἑαυτοῦ σαρκὸς βοηθήσῃ τοῖς κάμνουσι καὶ πειραζομένοις· μιᾷ γὰρ προσφορᾷ τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους· αὐτὸς οὖν ἄρα γενόμενος ἀρχιερεὺς καὶ αὐτὸ τὸ ἀρνίον· καίτοι παρὰ πάντας τὰς θυσίας διέχομεν θεϊκῶς αὐτὸ τὸ θῦμα κατὰ τὴν σάρκα· αὐτὸς ὁ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν ἱλασκόμενος· κατὰ τὴν θεότητος ἐξουσίαν· εἷς δὲ οὖν ἄρα κύριος ἰησοῦς χριστός:–

ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν ἰουδαίων ἐστί· φαίνεται ἀνθρώπου ἁρμοζόμενον τῇ θείᾳ φύσει καὶ ἀνθρωπότητι τοῦ λόγου φύσει τὸ προσκυνεῖν· εἰ τὸ πᾶσι εἴπερ ἐστὶ θεὸς ἀληθῶς ὁ χριστὸς ἑαυτὸν τοῖς ὀφείλουσι προσκυνεῖν ὁρῶμεν συντάττοντα χωρίς· τί οὖν ἄρα φαμὲν πρὸς τοῦτο· εἰ μὲν γυμνὴν τῇ θεότητι τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς πεφηνότα λόγον ἀφῖχθαι πιστεύομεν εἰς τὸν δὲ τὸν κόσμον, ἁμάρτημα σοι κομιδῇ τὸ χρῆμα αὐτό· προσκυνεῖ γὰρ δὲ μᾶλλον ἢ πρὸς αὐτὸν ἔξωθεν προσκυνεῖ· ἀλλ᾽ ἐν μορφῇ δούλου λαβὼν καὶ τῆς πατρὸς κυ-

μονογενοῦς ἀνθρωπότητος τοῦ μὲν ἐρήμου καὶ αὐτῆ
μᾶς κεχρημάτικεν ἴσως ἀνθρώπου· ἡ προσκύ
νησις ἔσται τῆς οἰκονομίας. Καὶ πρό γε τούτου
μᾶλλον τοῖς τῆς κενώσεως μέτροις. οὐ
καίτοι γε καταλαμβάνει τῇ φύσει τοῦ λόγου.
Ἐπειδὴ πρὸς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστὶν ἡ σωτηρία· ἐκ
γάρ που φαίη τις ἂν καθομολογεῖται καὶ ἐπὶ
λόγου, ὁ ἐξ Ἰουδαίων ὑπάρχειν αὐτόν· ἀλλὰ
καθόπερ ἐστὶ τοῖς ἐν σαρκὶ μετ᾽ αὐτοῦ καὶ μαθη
γεγονὼς ἀδελφός· διά τοι τὸ ἐπιλαμβάνεσθαι
σπέρματος Ἀβραάμ· εἰ σὺν ἄρα Χριστὸς καὶ
προσκυνεῖν λέγηται κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, ἀλλ᾽
τοι παρὰ πάσης τῆς κτίσεως προσκυνού
μενος Θεός:- Ἐπὶ μακρὸν χρόνον
μαθητὴς μὲν εἶναι καὶ ὑπάρχειν πρὸς τὸν
ἐμμεμαρτύρηται· ποῦ γὰρ οὐκ ἔστιν ὁ τοῦ Θεοῦ
λόγος· εἰ πληροῖ τὰ πάντα τῇ τῆς θεό
τητος φύσει· πῶς οὖν ἐπιδημεῖται παρ᾽ αὐ
τοῦ πατρός· πῶς δὲ καὶ ὑπάγει πρὸς αὐ
τόν· οὐκοῦν ἐπιδημεῖται μὲν ἀνθρωπίνως κα
ταί γε τὸν τῆς ἀποστολῆς τρόπον, τῆς
λόγον· ἵνα κηρύξῃ μὲν αἰχμαλώτοις
ἄφεσιν, τυφλοῖς δὲ ἀνάβλεψιν· ὑπά
γει γε μήν, πρὸς τὸν πατέρα καὶ Θεόν, οὐκ ἔ
τι κατὰ τὸν ἴσον τρόπον· ἀλλ᾽ οἷον ἐκ σώ
ματος ἀναφοιτήσας εἰς οὐρανόν· ἵν᾽ ὑπὲρ
ἡμῶν ἑαυτὸν ἐμφανίσῃ τῷ προσώ
πῳ τοῦ πατρὸς καθὰ γέγραπται· εἰ δὲ καὶ
ἐπ᾽ αὐτοῦ τοῦ λόγου τὸ ἀποστέλλεσθαι λαμβ
άνοιτο, χαλεπαινέτω μηδείς· ἔθος γὰρ τῇ

θεοπνεύστῳ γραφῇ καὶ ταῖς τοιαύταις
ἐσθ᾽ ὅτε κεχρῆσθαι φωναῖς. καὶ οὕτω
ποιεῖ καὶ περιγραφαῖς τὴν θείαν τε καὶ
ὑπερκόσμιον ὑποφέρει φύσιν· οἱ δέ γε τὸν
ἴσον ἀσώματον· καὶ ἀπερίοριστον μὲν
ἐπίκειται· καὶ τοι εἰ μὴ τοῦτο ποιοίη, ὁ θεῖ
ον λόγον· φωναῖς δὲ μᾶλλον ταῖς ἀνθρωπίναις·
τὰ ὑπὲρ νοῦν ὄντα, τὸν μὲν ἡμῖν ...
κατὰ δήλου· ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν
ἔφασκε πρὸς ἡμᾶς τὸν παράκλητον·
καίτοι πληροῦντος τοῦ πάντα τοῦ ἀ
γίου πνεύματος· πνεῦμα γὰρ Κυρίου φησί, πεπλήρωκε
τὴν οἰκουμένην· ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε· ὅτι ἐγώ εἰμι·
τῆς Ἰουδαϊκῆς ἀπονοίας ἣν ἐπὶ Χριστῷ
πεποίηνται τὰς αἰτίας ἡμῖν ἐξηγού
μενοι· ὁ θεσπέσιος Ἰωάννης διὰ τοῦτό φησιν
ἐδίωκον οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Κύριον· ὅτι οὐ μόνον
ἔλυε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴ
διον ἔλεγε τὸν Θεόν· ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ
Θεῷ· εἰσκεκόμικε δέ που καὶ αὐτοὺς
λέγοντας ἀνοσίως· περὶ καλοῦ ἔργου
οὐ λιθάζομέν σε· ἀλλὰ περὶ βλασφημί
ας, ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὤν, ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν· οὐ
κοῦν ἀπαράδεκτον τὴν ἐπ᾽ αὐτῷ πε
ποίηνται πίστιν· ἀνομεῖν εἶναι νομίζον
τες αὐτό· διὰ τοῦτο τί λοιπόν· ἠγνοήκασι δὲ
ὅτι Θεὸς ὢν ὁ λόγος, ἐπτώχευσε σπέρματος
Ἀβραάμ· καὶ κεκοινώνηκε μὲν αἵμα
τος καὶ σαρκὸς παραπλησίως ἡμῖν

πλὴν οὐκ ἀπέστη τοῦ εἶναι Θεός. ἀτρέπ-
τος γὰρ κατὰ φύσιν ἐστὶ καὶ διαμένει καθὼς
ὁ αὐτός. ὅταν οὖν φησιν ὑψώσητε τὸν
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγώ
εἰμι· ἐσταυρώθη μὲν γὰρ ὡς ἄνθρωπος. ἀνε-
βίωσε δὲ θεϊκῶς. καὶ πεπίστευται διὰ
τῆς ἀναστάσεως ὅτι Θεός ἐστι καὶ Θεοῦ υἱὸς
κατὰ ἀλήθειαν. εἰ δὲ πεπίστευται
προσηκόντως οἰκείως ἐγείρων ἀναστήσας
ἐγηγερμένον δὲ μᾶλλον αὐτόν. πῶς αὐτὸν
ἀνάγκη διὰ τὴν οἰκονομίαν ἴδιον αὐ-
τοῦ σῶμα νοεῖσθαι πεπονθὸς τὸν θάνα-
τον ἴδιον καὶ αὐτὸν ἀναστῆναι λέγουσι τὸ
καίτοι τὴν φύσιν ἀθάνατος ὢν ὡς Θεός·
ἐμὸς γὰρ Χριστοῦ καὶ υἱοῦ τὸν θάνατον κα-
ταγγέλλοντες καὶ ὁμολογοῦντες
τὴν ἀνάστασιν, δικαιούμεθα διὰ πί-
στεως. οὐκοῦν ὁ αὐτὸς ὡς εἷς τε καὶ μό-
νος ὑπάρχων Χριστὸς Ἰησοῦς, ἀποθανεῖν μὲν ἀν-
θρωπίνως κατὰ τὴν σάρκα λέγεται,
ἐγηγέρθαι δὲ θεϊκῶς, ὡς ζωή· πυ-
σθέντες δή ποτε τοῦ Χριστοῦ λέγοντες οἱ Ἰουδαῖοι·
εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπὲ ἡμῖν παρρησίᾳ· ἀπε-
κρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ
πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀ-
νόματι τοῦ πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ
περὶ ἐμοῦ. τί δὴ ἄρα καὶ πρὸς τοῦτο φασὶν
οἱ διορίζοντες ἀνὰ μέρος εἰς υἱοὺς δύο δια-
καὶ εἰς δύο χριστούς, τὸν ἕνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν. π
τίνος ἔφασαν Ἰουδαῖοι· εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰ-

πὲ ἡμῖν παρρησίᾳ; τίς δὲ ὁ λέγων· τὰ ἔργα
ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου,
ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ; τίνος εἶναι φα-
μὲν ἴδιον πατέρα τὸν Θεόν; ἆρα τοῦ ἐκ γυναι-
κὸς ἀνὰ μέρος τε καὶ ἰδικῶς νοουμέ-
νου, ἢ τοῦ μονογενοῦς; καίτοι τὸ δύνασθαι
κατορθοῦν τὰ τῆς θεότητος ἔργα, πρέ-
ποι ἄν· οὐκ ἂν θεοπρεπεῖ φύσει πρόσθε; πολ-
λοῦ γε καὶ δεῖ. ἔστι δὴ δὲ ἐσημέρου Χριστοῦ
τὰ ἔργα τοῦ πατρός, οὐκ ἄνθρωπος ἂν νοοῖτο
ψιλός· Θεὸς δὲ μᾶλλον ἐν αἵματι καὶ σαρ-
κὶ μεμορφωμένος ὅπερ ἦν· ἰσουργήσει γὰρ
οὕτως ἔχων τῷ ἰδίῳ γεννήτορι. καὶ τὸ
τοῦ μυστηρίου λόγον καταμωμήσαι
τοῖς οὐδεὶς τῶν εὖ φρονούντων :~

Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο
πληρούμενον σοφίᾳ· καὶ χάρις Θεοῦ
ἦν ἐπ' αὐτό. καὶ πάλιν Ἰησοῦς προέκοπ-
τε σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ
καὶ ἀνθρώποις. ἕνα λέγοντες τὸν Κύριον ἡμῶν
Ἰησοῦν τὸν Χριστόν· καὶ αὐτῷ προσνέμοντες τάς τε
ἀνθρωποπρεπεῖς καὶ θεοπρεπεῖς· τοῖς μὲν τῆς
κενώσεως μέτροις πρέπειν ἀληθῶς δια-
βεβαιούμεθα, τότε τῷ σώματι καὶ τὴν αὔ-
ξησιν ἐπιδέχεσθαι. καὶ μὴν καὶ τὸ κρα-
ταιοῦσθαι τῶν τοῦ σώματος μορίων ἀδρυ-
νομένων κατὰ μέρος· καὶ αὐτὸ δὲ τὸ δο-
κεῖν πληροῦσθαι σοφίας διά γε τὸ οἱονεὶ
πρὸς ἐπίδοσιν τῇ τοῦ σώματος ἡλικίᾳ
πρέπειν δὲ φάναι τὴν τῆς ἐνούσης αὐτῷ σοφί-

ἀναφοιτῶν τὴν ἔκφανσιν. καὶ ταύτην μὲν τὴν
ἔφην τῇ μετὰ σαρκὸς οἰκονομίᾳ πρέπειν· ἀλλὰ
καὶ τοῖς τῆς φύσεως μέτροις. τῇ δὲ περι-
ουσίᾳ τοῦ λόγου πρέπειν ἂν πάλιν τὸ ἀεὶ τι
ἔχειν καὶ εἶναι σοφίαν αὐτοῦ· τοιγαροῦν ἀνθρώ-
πῳ ὡς κινούμενος τυχὸν ὑφειμένον. αὐτοῦ δὲ
ὁμοίως ταῖς θεοπρεπέσι θεϊκῶς. ὁ γάρ τοι τῆς μετὰ
σαρκὸς οἰκονομίας τρόπος τε καὶ λόγος, οἱ δ'
οὖν τῶν αὐτῶν καθ' ἡμᾶς καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς. ὡς τὸ
ἔχοντα μὲν, τὸ τῆς κτίσεως μέτρον ὡς θεῖον
τοῦ δὲ πῶς μονονουχὶ καὶ ἡ τοῦ μένων κα-
θὸ πέφηνεν ἄνθρωπος. ποῦ γὰρ ἡ ταπείνωσις
ἣν ὑπέμεινεν ἐκ τῶν εἰ παρὰ τοῖς τοῦτο ἀνθρώ-
ποις. ὁ πληρῶν αὐτοῖς ἡ τοῦ λόγου νοεῖται
φύσις. οἰκειοῦται δὲ μάλιστα αὐτὸς μετὰ τῆς
ἰδίας σαρκός· καθάπερ ὡς μέλλει καὶ τὸ
πεινῆν καὶ τὸ διψῆν· καὶ τὸ λέγεσθαι κακῶς
ἐκ τῆς λοιδορίας. ὅταν οὖν ἀκούῃς τὸ
παιδίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πληρού-
μενον σοφίας. δέχου πρὸς αὐτὸ λογίαν τὴν
μετὰ σαρκὸς οἰκονομίας τὸ μυστήριον·
ὅτι γὰρ ἦν θεὸς ἐν σαρκί, πείσεται λέγων
αὐτὸς ὁ μακάριος εὐαγγελιστής· ὅτι χάρις θεοῦ
ἦν ἐπ' αὐτό· οὐ γὰρ ὡς χάριν ἔχον παρὰ
τοῦ θεοῦ ἔχειν λέγεται θεοῦ· ἀλλ' ὅτι χάριν εἶχε
τὸ παιδίον ἣ πρέπει θεῷ. καὶ γὰρ ἦν
τε, καὶ ἔστι θεὸς ὁ λόγος καὶ ἐν σαρκὶ πέφην-
ε. τουτέστιν ἄνθρωπος καθ' ἡμᾶς. εἰ δὲ ἂν λέγοιτο
χάριν ἔχειν ἢ προκόπτειν ἐν χάριτι πα-
ρὰ τῷ θεῷ καὶ ἀνθρώποις τὸ ἀνθρωπικὸς, οὐ λέγ-

εἰ καὶ αὐτὸς ὁ σωτὴρ ἀπεδέξατο τὴν οἰκονο-
μίαν. καὶ αὐτὸν δὲ τὸν υἱὸν οἰκειούμενον
τῆς σαρκὸς διὰ τὸ τοῦ μυστηρίου πρέπον τε
ὁμοῦ, καὶ τὸ χρήσιμον. περὶ δὲ τῆς
ἡμέρας ἢ ὥρας ἐκείνης οὐδεὶς οἶδεν οὐδὲ
οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν οὔτε ὁ υἱὸς εἰ μὴ ὁ
πατήρ. εἰ χρὴ εἶναι φησὶν ὁμολογεῖν ἐγνωκέναι
πάντα τὸν τοῦ θεοῦ λόγον σεσαρκωμένον ἤγουν
ἐνηνθρωπηκότα, πῶς ἠγνόησε τὴν τῆς
συντελείας ἡμέραν· φαίνεται οὖν ὅτι τὸ ἀ-
γνοῆσαι τυχὸν τὰ ἐν θεῷ μυστήρια, οὔτε ἄσεμνον
θεῷ· οὔτε μὴν ἑτέρως ἀπρεπὲς ἀνθρωπεί-
ᾳ κτίσει. πῶς γὰρ ἐγνωκέναι τοῦ κυρίου κατὰ τὸ
γεγραμμένον· καὶ εἰ λέγεται μακρὰν παρὰ
τέλους ἢ λαπτόμενος ὁ υἱός, καθὸ γέγονεν ἄνθρωπος
δηλονότι. καίτοι κτίστης ἁπάσης ὢν ἐπὶ κα-
ινοθεϊκῶς. τί τὸ θαῦμα καὶ ὁ μὲν οὖν τοῖς ἀγ-
γέλοις ἀγνοεῖν λέγηται τὸ ἐν θεῷ μυστήριον·
καίτοι σοφίαν καὶ δύναμιν … ὑπάρχων αὐτοῦ·
εἰ τοῦτο πρὸς ἀνθρωπίνην γνῶσιν ἡ σοφία τοῦ πατρὸς
τὴν αὐτοῦ κεκρυμμένα. καὶ εἰ τὸ πνεῦμα
λέγεται πάντα ἐρευνᾶν καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ
πνεῦμα δὲ ἐστι τοῦ θεοῦ. πῶς ἂν αὐτὸς ἠγνόησεν
ἅπερ οἶδε μάλιστα ἀκριβῶς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. οὐκοῦν
κἂν ἀγνοεῖν ἀνθρωπίνως λέγηται, ἀλλ' οἶδε θεϊ-
κῶς. καὶ γοῦν που τέθειται Λάζαρον ἐρωτ-
ῶν … μὴ εἰδέναι κατὰ τὸ ἀνθρώπινον,
ἐνήγερκε θεϊκῶς· ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ
νεκρῶν· ἀπονέμοντα τοίνυν τῇ μετὰ σαρ-
κὸς οἰκονομίᾳ τὰ ἀνθρώπινα τηρήσωμεν.

ἀσθενείας καὶ καθ' ἣν ἐγεγόνει ὅτι τὸ ἐκ θεοῦ
φὺς τῷ λόγῳ τῷ θεοπρεπεῖ· ἐνόησε δ' ἄν τις
φωνὴν μεγάλην· θεέ μου θεέ μου ἱνατί με
ἐγκατέλιπες. ἆρ' οὖν καὶ αὐτὸν ἐπικου-
ρίας φαμὲν δεδεῆσθαι τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς
λόγον. καίτοι πῶς τοῦτο εἰ σημειοῦ κενὴ θεο-
κομιδῇ. κατάρχει γὰρ τῶν ὅλων σὺν θεῷ
καὶ πατρί. καὶ στερροῖ μὲν οὐρανοὺς τῷ ἰδίῳ
πνεύματι. κε δὲ τῶν δυνάμεων ὁμονομάζεται.
καὶ ἔστι κατὰ ἀλήθειαν. ἀλλὰ τὸν μονο-
γενῆ προσταυροῦσι Ἰουδαῖοι ἐπιβουλαῖς. καὶ
μάχαιραν αὐτοῦ τῶν σταυρούντων ἡ χείρ. καί-
τοι φησὶν ὁ προφήτης Ἡσαΐας εἰς πάντα
τὰ ἔθνη. ὡς σταγὼν ἀπὸ κάδου. καὶ ὡς
ῥοπὴ ζυγοῦ ἐλογίσθησαν. καὶ ὡς σίελος
λογισθήσονται. τίνι ὡμοιώσατε κύριον. καὶ
τίνι ὁμοιώματι ὡμοιώσατε αὐτόν. ἴστων
δὲ ὅτι παρήσθημεν. οἱ τῶν Ἰουδαίων συναγ-
τῶν ἱερέων τὴν τῶν στρατιωτῶν ἔχοντες σπεῖ-
ραν. ἡγούμενον δὲ τὸν προδότην. ἐπεὶ
δὴ δὲ ἐζήτουν αὐτὸν συλλαβεῖν, ἐπὶ τὴν
πάλιν λέγων· τίνα ζητεῖτε. οἱ δὲ πρὸς τοῦτο
ἔφασαν· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. εἶτα πῶς
τοι ὁ σωτήρ· ἐγώ εἰμι καὶ ἀπῆλθον εἰς τὰ
ὀπίσω καὶ ἔπεσον χαμαί. εἶτα πῶς δὴ
ἡ τόλμησε ὁ καὶ μόνῃ τῇ φωνῇ τὴν τῶν ἐπιβου-
λευόντων τέχνην ἀθετήσας. τί οὖν ἄρα βού-
λεται· θεέ μου θεέ μου ἱνατί με ἐγκατέ-
λιπες. φαμὲν τοίνυν ὅτι τοῦ πρωτοπά-
τορος Ἀδὰμ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ παραβάντος

ἐντολὴν καὶ τῶν θείων ἀλογήσαντος νόμων
ἐγκαταλέλειπται πᾶσα ἡ ἀνθρώπου φύσις πα-
ρὰ θεοῦ. γέγονε δὲ καὶ ἐπάρατος διὰ τοῦτο
καὶ θανάτου κάτοχος. ἐπειδὴ δὲ τὸ πρό-
τερον θεὸς ἀνθρώποις χαρισάμενος ἀφθαρσίαν
ἔσται δὲ μὴ ἑτέρως ἢ μόνον ὅτε γέγονεν ὁ τοῦ θεοῦ λόγος.
ἐπελάβετο σπέρματος Ἀβραὰμ καὶ ὡ-
μοιώθη τοῖς ἀδελφοῖς. ἔδει μετὰ τῆς ἀρ-
χαίας ἐκείνης ἀρᾶς καὶ τῆς ἐπισά-
κτου φθορᾶς. καταλῆξαι τὴν ἐγκα-
τάλειψιν ἣν ὑπέμεινεν ἡ ἀρχαία ἡ τοῦ ἀνθρώπου
φύσις. ὡς οὖν ἐστιν ὑπάρχων τῶν ἐγκα-
ταλελειμμένων καθὸ καὶ αὐτὸς παρα-
πλησίως ἡμῖν μετέσχηκεν αἵματος καὶ σαρκός.
τοίνυν ἐγκαταλειπτέος φησὶν· ὅπερ ἡμᾶς ὡν
ἐνανθρωπήσας τὴν συμμαθίαν ἡμῖν ἐγκατα-
λείψιν. καὶ οἱονεὶ κοινοποιῶν τὸ ἐφ' αὐτοῦ
τὸν πατέρα καὶ καλῶν εἰς εὐμένειαν τῇ
ἐφ' ἡμῖν ὡς ἐφ' αὐτοῦ καὶ πρῶτος. πάντως γὰρ
ἡμῖν ἀπαρχὴ γέγονεν ὁ χριστός. καὶ ἀρχὴ καὶ πρό-
ξενος. ὥστε κἂν εἴ τι λέγοι λαμβάνειν ἀνθρώπ
παρὰ τοῦ πατρός, τοῦτο τῇ ἡμετέρᾳ προσ-
ξένῃ σε φύσει πλήρης ὑπάρχων αὐτὸς
καὶ οὐδενὸς τὸ παράπαν ἐπιδεὴς ὡς θεός.
τοῦτο φρονεῖτε ἐν ἑαυτοῖς ὃ καὶ
ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἁρ-
παγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ. ἀλλ' ἑαυ-
τὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβὼν ἐν ὁμοιώ-
ματι ἀνθρώπων γενόμενος. καὶ σχήματι εὑρε-
θεὶς ὡς ἄνθρωπος. ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος

μενὴ ὑπήκοος μέχρι θανάτου· θανάτου
δὲ σταυροῦ. διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε
καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν
ὄνομα. ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γό-
νυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ κα-
ταχθονίων. καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογή-
σηται ὅτι κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν θεοῦ πατρός. ἀ-
μήν. ἰδοὺ δὴ σαφῶς τὸν ἐν μορφῇ καὶ ἰ-
σότητι τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς θεὸν λόγον, οὐχ ἁρ-
παγμὸν ἡγήσασθαί φησι τὸ εἶναι ἴσα θεῷ·
κεκενῶσθαι δὲ μᾶλλον ἐθελοντὴν μορ-
φὴν δούλου λαβόντα. καὶ ἐν ὁμοιώμα-
τι ἀνθρώπων γενόμενον· πρὸς τούτοις δὲ ὅτι
τεταπείνωκεν ἑαυτὸν γενόμενον ὑπή-
κοος μέχρι θανάτου· θανάτου δὲ
σταυροῦ. ἅπερ οὖν διαμετρεῖ τὸ μὲν εἰς διὰ Χρι-
στὸν καὶ υἱὸν τὸν ἕνα καὶ μόνον Χριστὸν καὶ
κύριον. κατὰ τὸ τῆς δουλείας τὸν ἐκπεπτω-
κότα ἄνθρωπον τετιμῆσθαι μὲν ἰσότητι τῶν ἰδίων
ἀξιωμάτων ὁ τοῦ θεοῦ λόγος. καὶ συνῆφθαι
ἑαυτῷ κατὰ τὸν αὐθεντίας τρόπον
καὶ κατὰ τὴν τῆς υἱότητος ὁμωνυμίαν.
ὡς ἐπεὶ πῶς ἰδικῶς παρ' αὐτὸν υἱός.
πῶς ἄρα μένει ὁ κενώσας ἑαυτὸν ἢ τίνα κε-
κένωται τρόπον. εἰ μὲν γὰρ ὡς αὐτός φη-
σιν ἐκεῖνοι καὶ ἰδικῶς νοούμενον ἄνθρωπον
τὸ λέγεσθαι πῶς ἢ τίνα κεκένωται
τρόπον. κατὰ τί δὲ ὁ πῶς εἰς ταπείνω-
σιν ὁ ἐν ἰσότητι γεγονὼς τῷ πατρὶ θεὸς λό-
γος· κατὰ τὸν τῆς ἀξίας ἤγουν αὐθεντί-
αν.

τρόπον· καὶ τί αὐτῇ μέχων πρὸς αὐτὸν τί
τὴν σαφήνειαν· εἰ δὲ ἴδιον αὐτοῦ τοῦ θεοῦ
λόγου νοούμενον ἄνθρωπον ἰδικῶς. καὶ ἄν-
θρωπος υἱὸς οὗτος κεκενῶσθαι λέγοιτο· πῶς
κεκένωται τίνα τρόπον καθ' ὅ φησιν
ἐκεῖνοι καὶ τοῖς ἰδίοις αὐτὸν ἀξιώμα-
σι περιστέλλων· τεταπείνωται δὲ τίνα
τρόπον ὁ τῆς ἑαυτοῦ δόξης τοὺς ἄλλους
μακρόθεν τι διδούς. εἰ γὰρ δὴ φαῖεν ὅτι δό-
ξαν ζῶν ἑτέραν αὐτῷ ὑπομένει τὴν ταπεί-
νωσιν ἤγουν τὴν κένωσιν· οὐ δὴ ἀφ' ὧν εἶ-
κε τῶν αὐτοπιωμένων· ὅτι ὑπερίζων ὑ-
ψοῦται· ἀνθρωπαίου τοῖς θρονοῦμας καὶ μι-
τοι καὶ ἀνηθοῖς μονομονουχὶ συνωθουμένου τοῦ
λόγου προσίετο οἷς ὑπερδείν ὅτι κενοῦται.
τὸ ταπεινὸν καὶ ἐν δούλου μορφῇ γενέσθαι,
οὐ τὸ τῇ φύσει δοῦλον· ἀλλὰ τὸ τῶν τῆς δου-
λείας ἐπικειμένων μέτρων· γίνεται δὲ ἐν ὁμοιώ-
ματι ἀνθρώπων, τὸ μὴ οὕτως ἔχον κατὰ φύσιν
ὡς ἐν ᾗ γέγονεν. καὶ ὅτι ταπεινοῦται τὸ
ὑψηλόν, αὐτὸν πιστεύομεν τὸν τοῦ θεοῦ λόγον
ἀνθρώπους ἐν τούτοις γενέσθαι κατ' ἰδίαν θέλη-
σιν ἀνθρωπίνων μεμετρηκέναι δὲ θεϊκῶς
ἐν τοῖς τῆς ἰδίας ὑπεροχῆς ἀξιώμασι· ταῦ-
τα· καὶ ὑπερυψοῦσθαι λέγεται· τὸ λαβεῖν
τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα· προσκυ-
νεῖσθαι παρὰ πάντων· καὶ εἰς δόξαν
θεοῦ πατρὸς ὁμολογεῖσθαι κύριον· καίτοι γὰρ ὑπάρ-
χων ἐν τῇ τοῦ πατρὸς ὑπεροχῇ καὶ ἐν δόξῃ
τοῖς ἀξιώμασιν· ἐπειδὴ κεκένωκεν ἑαυτὸν

εἰς κένωσιν. καὶ τεταπεινῶσθαι λέγεται.
μορφὴν δούλου λαβών· ὑπομείνας διὰ
τὸν ἴδιον πλοῦτον, τῆς ἑνωθείσης αὐτῷ φύ-
σεως· δῆλον δὲ ὅτι τῆς ἀμείνης, τὴν πτω-
χείαν ὑπερδραμών· ταύτῃ τοι λαμπρὶν
ἀμείνως λέγεται· τὸ ἀεί τι καὶ ἀναπομ-
πος ἐνυπάρχον αὐτῷ· τουτέστι τὸ εἶναι θεὸν,
καὶ τὸ ὁμοούσιον· καὶ εἰπὼν ἐστὶν εὐλογη-
τῶν πρὶν· τὸ κοινὸν ἔχειν τῶν ὁμοίων τὸν ἴδιον υἱόν,
πατρὸς ἐκείνῳ τὸ ἐνανθρωπῆσαι· ὅτι τετήρηκε πάλιν
αὐτῷ καὶ τὴν τοῦ δούλου λαβόντι μορφήν,
τὸ ἐλεύθερον· καὶ τῆς κατὰ πάντων κυ-
ριότητος τε τῆς ἐξουσίας, τὸ ὑπερφυὲς ἀξίωμα.
εὐχαριστοῦμεν τῷ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς
εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ
φωτί· ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας
τοῦ σκότους· καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν
τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ· ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν
ἀπολύτρωσιν· τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν·
ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ, τοῦ ἀοράτου· πρω-
τότοκος πάσης κτίσεως· ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη
τὰ πάντα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς
τὰ ὁρατά· καὶ τὰ ἀόρατα· εἴτε θρόνοι
εἴτε κυριότητες. εἴτε ἀρχαί· εἴτε ἐξου-
σίαι τὰ πάντα δι᾽ αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔ-
κτισται· καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων. καὶ
τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε· καὶ αὐτός
ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας·
ὅς ἐστιν ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν·
ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων·

ὅτι ἐν αὐτῷ ηὐδόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα
κατοικῆσαι· καὶ δι᾽ αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι
τὰ πάντα εἰς αὐτόν· εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ
αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ· εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς
εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. εἰκόνα φησὶ τοῦ ἀο-
ράτου θεοῦ τὸν ἐξ αὐτοῦ γεννηθέντα κατὰ φύ-
σιν υἱόν· τουτέστι τὸν θεὸν λόγον· καὶ μὴν ὅτι
δι᾽ αὐτοῦ τὰ πάντα παρήχθη πρὸς τὸ εἶναι,
εἴτε τὰ ὁρατά εἴτε τὰ ἀόρατα· ἐν τε τοῖς
οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ὅτι πρὸ πάντων ἐστὶν
αὐτὸς ἐν ἀρχῇ ἦν γὰρ ὁ λόγος· καὶ αὐτός ἐστιν ὁ
τῶν αἰώνων δημιουργός. καὶ χρόνου παν-
τὸς πρεσβύτερος ἔχει τὴν ὕπαρξιν· ἀλλὰ
τοιοῦτος ἔχοντα κατὰ φύσιν ἰδίαν, δέδωκε
φησὶ παρ᾽ ἑαυτοῦ πρὸς, κεφαλὴν τοῦ σώματος
τῆς ἐκκλησίας αὐτὸν τοῦ εἶναι τὸν πρωτότοκον
ἐκ νεκρῶν· εἶτα πῶς ὁ ὑπάρχων ἀεὶ θεὸς
λόγος· ὁ ἐν ᾧ τὰ πάντα συνέστηκε· πρω-
τότοκος ἐκ νεκρῶν γενέσθαι λέγεται. καὶ
ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων· εἰ μὴ ἔστι
αὐτοῦ κατὰ ἀλήθειαν ἴδιον σῶμα τὸ παρ᾽
ἑαυτοῦ ληφθέν· οὗ πεπονθότος τὸν θάνα-
τον αὐτὸς ἀθάνατος ὤν, οὐκ ἀπίθανον δό-
ξαντος λόγον ἐφ᾽ ἑαυτῷ, τοῦ συμβεβηκότος·
ἐπὶ πονθέντος τὸ ἴδιον αὐτοῦ οὕτως νοεῖται
πρωτότοκος ἐκ νεκρῶν. καίτοι τὴν φύ-
σιν ἀθάνατος ὢν καὶ αὐτοζωὴ· ζωή
ὑπάρχων δὲ ἔσται κεφαλὴ τοῦ σώματος
τῆς ἐκκλησίας καθεὶς ἑαυτὸν εἰς κένωσιν·
τότε λέγεται καὶ ἀποθανεῖν ὑπὲρ πάντων.

ὥσπερ ἡμῶν· ὁ πάθους οὐκ εἰδὼς τὸν θάνατον μα-
τον ὡς θεός· λέγοντος δὲ τοῦ μακαρίου
Παύλου ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ
πλήρωμα, φαῖεν ἂν ἴσως τινὲς ἰουδαϊκῶς
ἕτερον οἶδεν μὴ δικαίως τὸν ἐκ γυναικὸς ἄνθρω-
πον κατοικήσειν ὡς ἕτερος παρ' αὐτὸν χριστὸν
καὶ ἰδικῶς ὁ λόγος ἤτοι πᾶν τὸ πλήρωμα
τῆς θεότητος σωματικῶς. πρὸς δὴ τὰ
τοιάδε φαμὲν ὅτι διὰ Χριστοῦ ὁ πνευ-
ματοφόρος οὐκ οἶδεν, ἀλλ' ἐνακηρύτ-
τει· καθάπερ καὶ ἐν πνεύματι, καὶ εἶναι περὶ
ἡμῶν γὰρ ἔφησιν εἷς θεὸς ὁ πατὴρ ἐξ οὗ τὰ πάν-
τα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν· καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς
δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ· ἐπειδὴ
ρεδιασκεψώμεθα παρατιθέντες εἰς
ἱκανὸν τὸν εἰρημένον τὴν δύναμιν· τὴν
εἰκόνα τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου· τοῦ δι' οὗ καὶ
ἐν ᾧ τὰ πάντα· τὸν πρὸ αἰώνων υἱὸν· τὴν
τῶν ὅλων ὑπόστασιν δεδόσθαι φησὶ τῆς ἐκ-
κλησίας κεφαλήν· καὶ μὴν ὅτι γέγονε
τὸ πρωτότοκος ἐκ νεκρῶν ἐπειδὴ δὲ
ἔφυ τὴν φύσιν ἀνθρώπου, πᾶσαν ὥστε δὴ
περὶ ἐμοῦ σημαίνομεν κενωτικὴν καὶ ἀνη-
θῆ τῇ καθ' ἡμᾶς ἀνθρωπότητι· συνην-
χθῆναι λέγειν τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον· ἕνα
γε οὗτος ἡμῶν ἀναδειχθῆναι Χριστὸν τὸν αὐ-
τὸν ὁμοούσιον ὄντα καὶ ἄνω· ἐν τίνι δὲ οὖν
κατῴκησε πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεό-
τητος σωματικῶς· ἰδικῶς μὲν οὖν καὶ κα-
τὰ μόνην ἐν τῇ τοῦ λόγου φύσει τοῦ ποτε πρὸ

χθαμὸν μονάζειν· εὐήθης κομιδῇ ἴσως γὰρ
εἴποιεν ὡς αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ κατῴκηκεν ὁ
μονογενὴς πνεῦμα. τὸ δὲ ὅτι γέγονε σὰρξ,
ὁ λόγος· οὐ κατὰ μετάφρασιν ἢ τροπὴν ὁ λ-
λ' ὅτι μᾶλλον, ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν· καὶ ἂν
ἴδιον ἐποιήσατο τὸ ἑνωθὲν αὐτῷ κατὰ
ἀλήθειαν σῶμα ψυχὴν ἔχον τὴν λογικήν,
ὥσπερ ἐστὶν εἰπεῖν· ὅτι τὴν ἐν τῇ ἁγίᾳ σαρ-
κὶ τοῦ λόγου κατοίκησιν ἡγούμενος ὡσὶν
ἀληθῶς κατασημαίνειν ὁ θεσπέσιος Παῦ-
λος ἐν αὐτῷ φησὶ κατοικῆσαι πᾶν τὸ πλή-
ρωμα τῆς θεότητος· οὐ μεθεκτῶς μᾶλλον
ἢ σχετικῶς ἤγουν ὡς οὐκ ἐνδόσει χάρι-
τος· ἀλλὰ σωματικῶς ὅ ἐστιν οὐσιωδῶς.
ὥσπερ εἰ καὶ ἐν ἀνθρώπῳ λέγοιτο κατοικεῖν τὸ
πνεῦμα αὐτοῦ οὐχ ἕτερον ὂν παρ' αὐτόν· ἐθί-
μος δὲ προσώπου πολλάκις διὰ προ-
σωπὸν ἡμῖν ἐμφέρεσθαι λόγου σχήμα.
καὶ κατοῦ δὲ μετὰ τροπὰ δεικνύειν τὴν ἀ-
λήθειαν· οἷον φέρε εἰπεῖν ὡς εἰ λέγοιτο
περὶ θεοῦ παρὰ τῆς θεοπνεύστου γραφῆς
ὁ πλάσσων πνεῦμα ἀνθρώπου ἐν αὐτῷ· καίτοι
πῶς οὐχ ἂν πᾶσιν ἐναργὲς ὡς οὐκ ἂν νοοῖ-
το παρ' αὐτὸν ἄλλον ἕτερον τὸ ἐν αὐτῷ πλατ-
τόμενον πνεῦμα αὐτοῦ· φησὶ δέ που καὶ ὁ
μακάριος Δαβίδ· νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας
μου ἠδολέσχουν καὶ ἔσκαλλε τὸ πνεῦμά μου
εἶτα πῶς ἦν ὁ μετὰ τῆς ἑαυτοῦ καρδίας
ἀδολεσχῶν· καίτοι διὰ τὸ πνεῦμα σκάλλων·
χρῆται γὰρ οὖν ταῖς μὲν τῶν λόγων σχήματι

μὴ σοφὸς δρᾶν φυλοκρινεῖν· ἀφορᾶν δὲ μᾶλλ(ον)
εἰς αὐτὰς τῶν πραγμάτων τὰς φύσεις
καὶ ἐξ αὐτῶν ἂν μάλα ποδηγουμένους ἐπὶ
τὴν ἰέναι τὴν ἀλήθειαν:– π̄ ὑπακοῆς τοῦ χ(ριστο)ῦ·
ἄρα οὖν ὡς δι' ἑνὸς ἁμαρτήματος εἰς πάν-
τας ἀνθρώπους κατάκριμα, οὕτω καὶ δι' ἑνὸς
δικαιώματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους δικαίωσιν
ζωῆς. ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς
ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί
τῆς ἀνθρώπου φύσεως ἀρὰν καὶ δίκην θανάτου
καταδεδικασμένους διὰ τὴν τοῦ πρω-
τοπλάστου παρακοήν, ἔδει πάλιν ἀνα-
σφῆλαι πρὸς τὸ ἐν ἀρχαῖς αὐτὴν ἀνεπι-
πληκτον κομιδῇ τῆς ὑπακοῆς ποιουμέ-
νην τὴν ἔνδειξιν. ἀλλ' ἦν δὴ τοῦτο πολὺ
καὶ λίαν ἐπέκεινα τῆς ἀνθρωπότητος
μέτρων. καθαρὸς γὰρ οὐδεὶς ἀπὸ ἁμαρ-
τιῶν. παθοῦσα δὲ ἅπαξ τὸ πλημμε-
λὲς καὶ ταῖς οἴκοθεν ἀσθενείαις κεκρα-
τημένη. καὶ ἐν ἰδίᾳ σαρκὶ τὴν τῆς φαυ-
λότητος νόσον οὖσαν συνέσιν· ἀγριαίνοντα τὴν
τῆς ἁμαρτίας ὠδίνουσαν νόμον, πᾶσαν
διέδραμε παντελῶς. τὸ γὰρ φρόνημα
τῆς σαρκὸς ἔχθρα φησὶν εἰς θεόν. καὶ τῷ
νόμῳ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται. οὐδὲ γὰρ
δύναται. εὐμηχάνως τοιγαροῦν ὁ θεὸς καὶ
πατὴρ ἀνακεφαλαιούμενος τὰ πάντα ἐν τῷ
χριστῷ. καὶ ἐκ πολλοῦ φανεὶς ἡμερότητος τῆς ἀν-
θρώπου πραγματευόμενος φύσει τὴν εἰς
ὅπερ ἦν ἐπάνοδον ἤγουν ἀνακομιδήν·

ἐξαπέστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ γενόμενον ἐκ γυ-
ναικός· ἵνα τὸ ὅμοιον ἡμῖν μόρφωμα λαβὼν
καὶ ἴδιον αὐτὸ ποιησάμενος, ὡς ἄνθρωπος ἐπὶ
γῆς εὑρεθῇ μὴ εἰδὼς ἁμαρτίαν. οὕτω τε
εἰς ἅπαν κατήκοος γεγονὼς τῷ θεῷ καὶ
πατρὶ δικαιώσῃ τὴν ἀνθρώπου φύσιν ἐν ἑαυτῷ
καὶ τῶν τοῦ θανάτου δεσμῶν ἐξέληται.
λοις ἀναμαρτησίας στεφανουμένην παρὰ
τοῦ θεοῦ καὶ πατρός. καὶ γέγονεν ὥσπερ τὸ π
κληρονόμους μὲν ἡμᾶς τῆς τοῦ πρω-
του γενέσθαι δίκης ἐν μὲν τῇ διαφορᾷ διὰ τὴν
παρακοήν. τῆς δὲ τοῦ δευτέρου δικαιο-
σύνης μεταπαραχθῆναι ἀνακομίζομεν εἰς ζωὴν
διὰ τῆς εἰς ἅπαν ὑπακοῆς. ὅ γὰρ οὖν λέ-
γει τὸ γράμμα τὸ ἱερόν, δι' ὑπακοῆς ἑνὸς δε
δικαιωθῆναι πολλούς, οὐ κατὰ μόνον ἀνθρώπους
ἕνεκα καθ' ἡμᾶς· εἰς τοῦτο παραληφθῆ-
ναι φαμὲν ἐν ἀνθρώποις τὸν κύριον. ἀλλὰ μᾶλλον
τὸν μονογενῆ. καὶ ὑπήκοον ὥσπερ ἡμᾶς
γενόμενον τῷ πατρί· οὐ γὰρ ἐποίησεν ἁμαρ-
τίαν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι
αὐτοῦ καθὰ γέγραπται. λέγω γὰρ χριστὸν διά-
κονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας
θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν
πατέρων. τὰ δὲ ἔθνη, ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι
τὸν θεόν. ἰουδαίων εἶναι τὰς ἐπαγγελίας
τὰς τοῖς πατράσι δεδωρημένας ὁ θεσπέ-
σιος ἔφη παῦλος. προανακεκράγασι
δὲ καὶ οἱ προφῆται περὶ χριστοῦ ὅτι αὐτὸς ἔσται,
προσδοκία ἐθνῶν. οὐκοῦν ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς

χ(ριστὸ)ς τοῖς τοῦ τῶν πνεύμασι συνημ-
γεγονόμενον, τὴν περιτομὴν τουτέστι τ(ὴν)
ἰουδαίοις δικαίωμα· εἰς μὲν καινότητα τῶν
ἐν τοῖς πατράσιν ἐπηγγελμένων ἀγ-
ρητο γὰρ ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται τ(ῶν)
γενικῶς ὀξ ἐθνῶν, εὐλογίᾳ πνευματικῇ καὶ ζω-
ποιοῖς· ὥστε καὶ αὐτοὺς ἠλεουμένους
διὰ τῆς πίστεως δοξολογῆσαι θ(εό)ν· ἀλλὰ καὶ
γέγονε δικαιοσύνη ἀμείνων, ἀλλ' οἷον ὡς θ(εὸ)ς κι-
ρύττεται τοῖς τε ἐκ περιτομῆς· καὶ μὴν τοι
καὶ τοῖς ἐξ ἐθνῶν· κέκληνται γὰρ εἰς
ζωήν· οὐχ ὡς εἰς ἕνα τῶν καθ' ἡμᾶς ἀν-
θρώπων ἁπλῶς· ἀλλ' ὡς εἰς θ(εὸ)ν πιστεύσαντ(ες)
εἰς χ(ριστό)ν· καὶ οὐκ ἐξ ὧν σαρκὸς ἤγουν ἀν-
θρωπότητος· τὸν ἐκ θ(εο)ῦ λόγον ὁμολογεῖ(ν)
ὑπάρχειν· σεσαρκωμένον δὲ καὶ ἐναν-
θρωπήσαντα πρὸς κοινωνίας αὐτόν·
τὸ γὰρ τοι ῥῆμα τῆς πίστεως· ὃ κηρύττομεν,
διαπρεπῶς λέγων ὁ μακάριος παῦλος·
ὅτι ἐὰν εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου κ(ύριο)ν ἰ(ησοῦ)ν
χ(ριστὸ)ν καὶ πιστεύσῃς ὅτι ὁ θ(εὸ)ς αὐτὸν ἤγειρεν
ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· εἰ τοίνυν ἐκ νε-
κρῶν ἀναστῆναι λέγοιτο· καίτοι τὴν φύ-
σιν ὑπάρχων θ(εό)ς, ὢν θ(εὸ)ς εἰ καὶ προσ-
ξαιτο πῶς τοῖς περὶ ἐνανθρωπήσεως
λόγους· διαπιθεῖν ὅτι τὸ πεφυκὸς
ἀποθνήσκειν ἴδιον ἐποιήσατο σῶμα·
καὶ ὑπέμεινε μὲν ἐν αὐτῷ τὸν θάνατ(ον)
ἀνθρωπίνως· ἀνεβίω δὲ θεϊκῶς ὡς ἀφθαρ-
σία καὶ ζωή· ταῦτα γὰρ ὁ σοφὸς τῆς στρατιᾶς

ἱκμάζουσαν σαρκικά· ἀλλὰ διὰ τῶν θ(είω)ν
πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων· λογισμοὺς
καθαιροῦντες· καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρό-
μενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θ(εο)ῦ· καὶ αἰχμα-
λωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ
χ(ριστο)ῦ· οὐ παχὺς καὶ σωματικὸς ἰσχυρὸς δὲ
μᾶλλον καὶ νοητὸς ὁ πόλεμος τῶν ἁγίων· εἰώ-
θασι γὰρ εὐδοκιμεῖν· οὐ χειροπλαισμοῖς τ(οῖς)
σαρκικοῖς· καὶ ταῖς τῶν δοράτων ἀκμαῖς·
ἤγουν ταῖς τῶν μελῶν ἀποχρώμενοι·
πνικῶς ἀνταγωνισάμενοί τε καὶ μάλα
μεγαλικῶς τοῖς ἐθέλουσι παραλύσαι μέν
μὲν αὐτήν· καὶ τῶν θείων δογμάτων τ(ὴν)
ὀρθότητα παραπέμπουσι· ἐστὶ γὰρ τὸ
αὐτοῖς ἀπερισκέπτως δοκοῦν· οὐ γὰρ
σαρκικὰ τοῖς γε ἡμῶν τὰ ὅπλα τῶν ἁγ-
ίων· δυνατὰ δὲ μᾶλλον τῷ θεῷ· καθαι-
ροῦσι γὰρ λογισμοὺς τῶν εἰς τὸ τοῦ
ἡμᾶς ἐννοίας ἀποκομίζοντας καὶ
διαπηδᾶς τῶν ἀληθηρίων καρδίων.
τὴν ὑψηλὰς δὲ ἐκφιλονεικεῖν ἐγνω-
κότων κακῶς ποιεῖς σπουδάζουσι· κἂν
εἴπῃς εἰς ὕψος ἐπαίροιτο κέρας τῶν
εἰωθότων λαλεῖν ἀδικίαν κατὰ θ(εο)ῦ τ(ὸ)
τῶν ἐννοίαις ταῖς εἰς ὀρθότητα μόνον
ἀλλὰ καταπαίουσι· μετατιθέντες εἰς τὸ
εὐθὺ καὶ τοῖς τῆς ἀληθείας ἐμβιβάζον-
τες λόγοις· εἴπερ χρείας οὖν ἄρα τῆς ἀ-
ληθῶς ἀξίοπρεποῦς· ἔργον ἂν γένοιτο
καὶ ἀριδείκετον τῷ θεῷ τὸ τοῖς τῆς οἰκονομί(ας)

λόγοις ὑποφέρειν ἀνάγκη τὸ αἵματι τε τάχα θεῖ δὲ
κοινωνεῖν δόξῃ Χριστοῦ· θεὸς γὰρ ὢν ὁ λόγος καὶ ἐν
μορφῇ καὶ ἰσότητι τοῦ πατρὸς, ἑαυτὸν κα-
θῆκεν εἰς κένωσιν καὶ γέγονεν ὑπήκοος
μέχρι θανάτου· δεῖ τοίνυν ὑπομένειν
περιτρέπειν ἀστείως. καὶ οἱονεὶ αἰχμα-
λωτίζειν εἰς τὴν ὑπακοὴν αὐτοῦ· εἰ γὰρ
δή τι λέγοιτο καὶ τῶν ἀνθρωπίνων κατ' οὐδέ-
να τρόπον ἀδικήσειεν ἂν τὴν τοῦ λόγου
φύσιν. τὸ ἐν ἀνθρωπότητι μικρὸν προσ-
γράφοιτο καὶ θαυμάσιος ἀμφοῖν γεγονώς.
καὶ οὔτι που τὸ εἶναι θεὸς ἀποσεσεισμένος
ἀλλὰ μετὰ τοῦ εἶναι θεὸς προσλαβὼν
τὸ ἀνθρώπινον. καὶ ὑπήκοος γενόμενος
μέχρι θανάτου κατὰ τὴν σάρκα. ὅ-
θεν ἀδελφοὶ ἅγιοι κλήσεως ἐπουρανίου
μέτοχοι. κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον
καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν
Ἰησοῦν πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν ὡς,
καὶ Μωσῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. πλεί-
ονος γὰρ οὗτος δόξης παρὰ Μωσῆν
ἠξίωται. καθόσον πλείονα τοῦ οἴκου
τιμὴν ἔχει ὁ κατασκευάσας αὐτόν. πᾶς
γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπό τινος·
ὁ δὲ τὰ πάντα κατασκευάσας θεός. καὶ
Μωσῆς μὲν πιστὸς ὡς θεράπων ἐν τῷ οἴ-
κῳ αὐτοῦ· Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον
αὐτοῦ· οὗ οἶκος ἐσμὲν ἡμεῖς. ἀπόστολος
καὶ ἀρχιερεὺς τῆς ὁμολογίας ἡμῶν ὑπὸ
τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς γεγονέναι ἐστί. τουτέστιν ἀν-

θρωπος πεφηνὼς ὁ ἐκ θεοῦ λόγος. τότε γὰρ
ὠνόμασται καὶ Ἰησοῦς. διά τε τῆς τοῦ ἀγγέλου φω-
νῆς. καὶ μεμερισμένην κοινωνίαν τῇ τοῦ λό-
γου φύσει. τότε τῆς ἱερωσύνης καὶ τὸ τῆς
ἀποστολῆς ὀνόματι καὶ χρήματι τοῖς τῆς
μοι τοῖς ἀνθρωπότητος μέτροις, εἰ ἡ
ἀνθρώπου κἂν ἁρμόζον. ὡς γὰρ αὐτὸς που
φησὶν ὁ υἱός, οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι ἀλλὰ
διακονῆσαι. καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
ἀντίλυτρον ὑπὲρ πολλῶν. τὸ μὲν γὰρ δε-
διακονεῖσθαι παρὰ τῆς κτίσεως, πρέπον-
τως ἂν αὐτῷ καὶ μάλα εἰκότως ὡς θεῷ
καὶ δεσπότῃ. καὶ ὑπὸ πόδας ἔχοντι πάν-
τα ὅπερ ἔφη γεννητόν. τὸ δὲ διακονεῖν,
ἀνθρώπων μόνων. πλὴν ὅσον ἥκεν εἰς τοῦτο
μέτρον σαρκὸς οἰκονομίας λόγοις, οὐκ
ἀπεοικὸς τῷ γεγονότως ἑαυτὸν καθέν-
τι πρὸς τὰ ἀνθρώπινα. ἀθρεῖ δὲ ὅπως ἱε-
ρατεύει μὲν ἀνθρωπίνως. καὶ μεσίτης τοῦ τε θε-
τοῦ θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. μεσιτεύει γὰρ πᾶσι ἱε-
ρὸν τὸν διὰ τῆς θυσίας τρόπον οὐκ ἔτι
καθ' ἑαυτῶν καὶ θυμιαμάτων ἱερείων προσκο-
μίζει δουλοπρεπῶς. οὐδὲν αὐτῷ ἐστι
κοινωνὸν εἰς τὸ λαμπρὸν αὐτῶν. ἀλλ' ἑαυ-
τῷ πραγματεύεται. καὶ δι' ἑαυτοῦ τὸ
καὶ ἐν ἑαυτῷ τῷ πατρὶ ἱερουργεῖ γὰρ ὑπὲρ ἡμῶν
τὴν ὁμολογίαν τουτέστι τὴν πίστιν ἣν ὀρθ-
κάπει θεισμεθα ποιεῖσθαι λέγοντες. πι-
στεύομεν εἰς ἕνα θεὸν πατέρα παντοκράτο-
ρα. καὶ εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

καὶ εἰς τὸ σῶμα τὸ ἅγιον· οὐκοῦν καὶ ἱερα-
τεύειν ἀνθρωπίνως λέγεται· ἀναδέχεται τὴν θυ-
σίαν αὐτὸς θεϊκῶς· ὁ αὐτὸς ὢν ὁμοῦ θεὸς καὶ ἄνθρωπος·
εἴρηται δὲ πατρὸς διὰ τὸ ἀφ' αὐτοῦ ζῆν δι' ὧν αὐ-
τοῖς προσερχομένους, δι' αὐτοῦ τῷ θεῷ καὶ πα-
τρὶ δὲ ὀνόμασται καὶ αὐτὸς ὁ πατήρ· συγκεκριμένου-
μος δὲ πρὸς τὴν Μωσέως διακονίαν κατὰ τὸ
ἀνθρώπινον, ὅς ἦν ἔχει τὴν ὑπεροχὴν κατά γε τὸ εἶναι
θεὸς ἀναμάθοι τις ἄν· καὶ οὐ σμικρὸν τὸ μα-
κρόν· ἐν μὲν ὤν ὅτι ὁ μέν, ὡς οἰκέτης ἐν τῷ οἴκ-
ῳ πατρός· ὁ δέ, ὡς δεσπότης ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ·
ὅτι τοῦ οἴκου κατασκευαστὴς καὶ δημιουρ-
γός, ὁ ἐμμανουήλ· οὗ οἶκος ἐσμὲν ἡμεῖς·
ὡς συγκρίνεται δὲ ποιητὴς πρὸς τὸ ποιηθὲν ἡ δια-
φορά· καὶ τοῦ κατὰ φύσιν δεσπότου πρὸς τὸ
δοῦλον ἀληθῶς καὶ ἐν ὑφέσει νοούμενον.
ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ
τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ
πέμψαντός με· τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα
τοῦ πέμψαντός με ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ
μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ ἀλλὰ ἀναστήσω
αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. καταβεβηκέναι
φησὶν ἑαυτὸν ἐξ οὐρανοῦ ἀπεστάλθαι τε, πα-
ρὰ τοῦ θεοῦ καὶ πατρός· καίτοι τὰ πάντα πληρῶν
ἐκεῖνο οἶμαι καταδεικνύς· καὶ καθιστὰς
ἀποφαίνων ἐναργῶς· ὅτι θεὸς ὢν ὁμολογουμένως, καταπε-
φοίτηκεν οἰκονομικῶς εἰς ἄνθρωπον τῇ τῆς
δι' ἡμᾶς· καὶ οὔτι που μεθεὶς τὸ εἶναι φύσει
θεός· προσλαβὼν δὲ μᾶλλον ὅπερ οὐκ ἦν,
ἵνα καὶ διὰ τοῦ θανάτου πρὸς βραχὺ τοῖς

νωθεν αὐτῷ σῶμα· καὶ ἴδιον αὐτοῦ μηδὲν
ἀπολέσῃ τῶν δοθέντων αὐτῷ· διασώσῃ
δὲ μᾶλλον καὶ ἀναστήσῃ αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ
ἡμέρᾳ· ποιεῖν μὲν οὖν λέγων τὸ θέλημα
τοῦ πατρὸς καὶ οὐχὶ δὴ πάντως τὸ ἑαυτοῦ,
τῶν ἰουδαίων ἀπονοίας ἐλέγχει καὶ ὑπο-
σημαίνει πλημμελῶς· ὡς ἀεὶ τὸ ἴδιον ἰσχυόν-
τας θέλημα· καὶ τῶν θείων ὑπερορῶντας
νόμων· καὶ παρ' οὐδὲν ποιουμένους μεμελετη-
κότας· τὸ τῶν δεσποτῶν δοκοῦν· ἑαυτοῖς γὰρ
ἐν τούτοις προσμαρτυρῶν τὸ εὐήνιον τῆς ἐ-
κείνων ἀπειθείας κατηγορεῖ· ἔφη δέ ποτε
καί τι τοιοῦτον πρὸς αὐτούς, ὡς διώκειν ἐθέ-
λοντας καὶ μισεῖν ἠρημένους καὶ ἀδικεῖν,
ἐπαιτιῶν τὴν ἐπὶ τούτῳ ψῆφον ἐκφέροντας·
ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε· ἐγὼ οὐ κρί-
νω οὐδένα· καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις
ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα
τὸ ἐμόν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός
με· οὐκοῦν οἰκονομικῶς τὰ τοιαῦτα δὲ
φησί· πλὴν ἐκεῖνο φέρε δὴ φέρε κατα-
θρήσωμεν ἐξ οὐρανοῦ καταβὰς ὡς θεός, δέ-
δοται φησὶν ἑαυτῷ παρὰ τοῦ πατρὸς τοὺς
εἰς αὐτὸν πιστεύοντας· ἵνα μὴ ἀπολέσῃ
μᾶλλον αὐτοὺς ἀλλ' ἀναστήσῃ τῇ ἐσχά-
τῃ ἡμέρᾳ· πῶς οὖν ἀναστήσει; ἢ δῆλον ὅτι
διὰ τῆς ἰδίας ἀναστάσεως ἐκ νεκρῶν·
ζωοποιήσας γὰρ καὶ πρό γε τῶν ἄλλων τὸν
ἑαυτοῦ ναόν· καὶ τὸ τοῦ θανάτου καταστεί-
λας κράτος, διὰ τοῦ θανάτου τῆς ἰδίας σαρκός

ὁδὸς γέγονεν ἡ ἀνθρώπου φύσει πρὸς
ἀνάστασιν. καὶ προσέτι διώσασθαι λοι-
πὸν κατὰ μέγεθος τῆς φθορᾶς. ἴδιον ὡσανεὶ
ἔργον τοῦ καταφοιτήσαντος ἐξ οὐρανοῦ θεοῦ λό-
γου τοῦ διὰ τοῦτο γέγονε πρωτότοκος ἐκ νε-
κρῶν. ἵνα καὶ ἐγηγερμένος κατακολουθῇ
πρὸς ζωὴν τὸ θεῖον αὐτοῦ. οὐκέτι διὰ τὴν τοῦ
πρωτοπλάστου παράβασιν ἀπεσχόμε-
νον. σωζόμενον δὲ μᾶλλον διὰ τὴν ὑπακοὴν
τοῦ Χριστοῦ. δεδόσθαι δέ φησιν ἑαυτὸν τοιοῦτον
εἰς αὐτὸν πίστιν προσιεμένους. πάλιν ὡς
ἄνθρωπος γέγονεν. κλῆρος μὲν γὰρ ἴδιος αὐτοῦ
πάντα τὰ τοῦ πατρός. ἐπειδὴ δὲ ὥσπερ ἡ-
μεῖς μετέσχεν αἵματος καὶ σαρκὸς εἰ καὶ πέ-
φυκεν ὡς θεός. ταύτῃ τοι τῆς δόξης
ὁμοίως παρ' ἐκείνοις κρίνεται. βασιλεύει
γὰρ ἡμῶν καὶ μετὰ σαρκός. ὁ καὶ πρὸ σαρ-
κὸς βασιλεύς. καὶ γοῦν ὡς εἰς τὴν τοῦ χρη-
ματίσαι βασιλέα ἀρχὴν εἰσκεκομισμένον
ὅτε γέγονε καθ' ἡμᾶς. κατά φησιν ἐν τῷ
προσώπῳ. υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέν-
νηκά σε. δέχεται τοίνυν ἀνθρωπίνως τὰ ἑαυτοῦ
καίτοι κατάδοξος ὢν αὐτὸς τὸ ὅλον ὡς θεός:~

περὶ τοῦ ἡγιάσθαι τὸν Χριστὸν καὶ τῆς κατ' αὐτὸν τὸν μελ-
χισεδὲκ ἱερωσύνης:

Ἔπρεπε γὰρ αὐτῷ δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ
πάντα. πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα
τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων
τελειῶσαι. ὅ τε γὰρ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζό-
μενοι ἐξ ἑνὸς πάντες. δι' ἣν αἰτίαν οὐκ

ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν
λέγων. ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς
μου. ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε. οἷον
τάχα που. τῶν μαθητῶν ἐν μέσῳ
καὶ διαιρεῖν εἰωθότων εἰς δύο χριστοὺς
καὶ εἰς υἱοὺς δύο τὸν ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν. τελειωθῆ-
ναι λέγεσθαι διὰ παθημάτων τὸν ἐκ γυναικὸς
ἄνθρωπον ἰδίᾳ νοούμενον. καὶ δίχα τοῦ ἐκ θεοῦ
πατρὸς ὄντος λόγου. καὶ αὐτὸν ἡμῶν λέγεσθαι
τῆς σωτηρίας τὸν ἀρχηγόν. τετελειῶσθαι δὲ
παρ' αὐτοῦ τοῦ θεοῦ λόγου δοθέντος πρὸς τὸ
παθεῖν ὡς ἕτερον ἰδικῶς. ἔπρεπε γὰρ αὐτῷ
δηλαδή, φασί, τῷ δι' ὃν τὰ πάντα. καὶ
δι' οὗ τὰ πάντα. διά τοι τὸ φάναι καὶ τὸν μα-
κάριον εὐαγγελιστὴν πάντα δι' αὐτοῦ ἐγέ-
νετο. καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν. ἔπρε-
πε τοίνυν φασὶ τῷ λόγῳ δι' ὃν τὰ πάντα
καὶ δι' οὗ τὰ πάντα. πολλοὺς υἱοὺς εἰς
δόξαν ἀγαγόντα τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν.
τουτέστιν ἄνθρωπον ἀναλαβὼν διὰ τῆς ἁγίας παρ-
θένου τελειῶσαι διὰ παθημάτων. ὅτι δὲ
εἰρημένων ὁρᾶν τῆς οὐσίας ἀνάγκη ὡς ὁ λόγος
αὐτοῖς, ὡς ἔνι καὶ νῦν καταδεῖξαι πειρά-
σομαι. πρῶτον μὲν γὰρ τὸ δι' οὗ καὶ ἐπ' αὐ-
τοῦ τέθειται τοῦ πατρός. καὶ γοῦν ὁ μακά-
ριος Παῦλος, πιστὸς φησὶν ὁ θεὸς δι' οὗ ἐκλήθη-
τε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ πάλιν
τῆς διὰ πίστεως εἰς ἐλευθερίαν ἀξιω-
μα κεκλημένοις. ἄρα φησὶν οὐκέτι εἶ δοῦ-
λος ἀλλὰ υἱός. εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος

διώθου· ἀδιαφοροῦσι τοίνυν τῆς θεοπνεύ-
στου γραφῆς περὶ τὴν τῆς λέξεως ἐκφορὰν, τὴν
δεχομένην δὲ αὐτὴν καὶ ἐπὶ τοῦ πατρὸς, οὐ δι-
ότι τὸ συνωθοῦν ἡμᾶς εἰς τὸ τοῦ υἱοῦ προ-
τρέπειν πρόσωπον ὡς ἐξ ἀνάγκης τοῦ
διοῦ· ἐπειδὴ δὲ τοῦτό ἐστιν ἀληθὲς, τοῦ-
τον μᾶλλον ἀφιέντες εἰς τὸ παρὸν τὸ αὐτοῦ
πρόσωπον· εἰ γὰρ τῷ σκοπῷ τῶν ἱερῶν
γραμμάτων ἑπόμενοι τὴν μετὰ σαρκὸς οἰ-
κονομίαν τοῦ μονογενοῦς τὸν αὐτῇ πρέ-
ποντα τηροῦντες λόγον τὸν περὶ αὐτοῦ φαμὲν
τελειωθῆναι διὰ παθημάτων ἐνανθρωπή-
σαντα τὸν υἱόν· ὑπέμεινε γὰρ σταυρὸν αἰσχύ-
νης καταφρονήσας ἐν ἀδοξίᾳ πάντα τε τοῦ
θεοῦ καὶ πατρὸς· ἵνα καὶ ἡμᾶς τοῖς ἴχνεσι
αὐτοῦ κατακολουθεῖν ᾑρημένους, μεγαλοψύ-
ἀποφήνῃ πειθομένους λέγοντι· μὴ φο-
βεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα, τὴν
δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· ἐπει-
δὴ γὰρ ἔμελλον θλῖψιν ἔχειν ἐν τῷ κόσ-
μῳ καὶ διώκεσθαι παρὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ τῶν
τῆς ἀληθείας δογμάτων ὑπεραθλεῖν, ἵνα ἀνδρεί-
ᾳ τε καὶ πόνοις κατορθοῦσι μάλιστα
τὴν ἀρετὴν, οὐκ ἐᾷ θρύπτεσθαι πρὸς δειλί-
αν· ἀποφαίνει δὲ μᾶλλον εὐτολμοτάτους,
ἐλάσας αὐτὸς διὰ παθημάτων· ἵνα καὶ ἡμᾶς
ἐκ[...] λέγων· οὐκ ἔστι μαθητὴς
ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον· οὐδὲ δοῦλος
ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ· ἀρκετὸν τῷ μαθη-
τῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος· καὶ τὸ

λύχῳ, ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ· εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν,
καὶ ὑμᾶς διώξουσι· σκοπὸς ἄρα γέ-
γονε τῷ μονογενεῖ σαρκὶ τῇ ἰδίᾳ πα-
θεῖν ὑπὲρ ἡμῶν· καὶ ποία τίς ἐστιν ἡ τοῦ
δὲ πεπρᾶχθαι πρόφασις, διδάξει λέγων ὁ θεσπέσιος
παῦλος· ἐπειδὴ γὰρ τὰ παιδία κεκοινώ-
νηκεν αἵματος καὶ σαρκὸς, καὶ αὐτὸς παρα-
πλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν· ἵνα διὰ τοῦ
θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα
τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον· καὶ ἀ-
παλλάξῃ τούτους ὅσοι φόβῳ θανάτου
διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας· οὐκοῦν
ἐπειδήπερ ἀνέφικτον ἦν τῇ ἀνθρώπου φύσει
τὸ καταργῆσαι θάνατον· κεκρατηκότος δὲ
πάντων τοῦ· καταδυναστευούσης αὐτῆς εἰς
τοῦτο τῆς ἀρχαίας ἐκείνης ἀρᾶς, ἀνεφάνη
ὁ ζωοποιὸς τοῦ θεοῦ λόγος· τὴν θανάτῳ κά-
τοχον ἠμφιέσατο φύσιν· τουτέστι τὴν
καθ' ἡμᾶς ἤτοι τὴν ἀνθρωπίνην· ἵνα καὶ τῆς αὐτοῦ
σαρκὸς καθάπερ τι τῶν αὐτῇ [...] θηρί-
ων ἐπιπηδήσας ὁ θάνατος, παύσηται τὸ καθ' ἡ-
μῶν τυραννεῖν, δυνάμει παρὰ θεοῦ καταργού-
μενος· αὐτὸς οὖν ἄρα ἐστὶν, ὁ σαρκὶ πεπον-
θὼς ὑπὲρ ἡμῶν ἀνθρωπίνως· τελειῶν δὲ ἡμᾶς
θεϊκῶς διὰ τοῦ καταργῆσαι τοῦ θανά-
του τὸ κράτος· ἔλειπε γὰρ τῇ ἀνθρώπου φύσει
τὸ ἄφθαρτον, οὕτω γενομένῃ καὶ ἐν ἀρχῇ·
ὁ γὰρ θεὸς θάνατον οὐκ ἐποίησεν· οὐδὲ τέρ-
πεται ἐπ' ἀπωλείᾳ ζώντων· ἔκτισε γὰρ εἰς
τὸ εἶναι τὰ πάντα· καὶ σωτήριοι αἱ γενέσεις

τοῦ κόσμου. οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς φάρμα-
κον τοῦ κόσμου. καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς
φάρμακον ὀλέθρου. οὐδὲ ἔστιν ᾅδου βα-
σιλεία ἐπὶ τῆς γῆς. φθόνῳ δὲ διαβόλου, θάνα-
τος εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον. οὕτως ἡμᾶς
τελειώσας ἔφασκε πρὸς τὸν ἐν οὐρανοῖς πατέρα
καὶ θεόν. ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς. τὸ ἔργον
τελειώσας ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω
αὐτό. δόξα γὰρ ἀληθῶς τῷ θεῷ καὶ πατρί, τὸ διὰ
τοῦ ἰδίου γεννήματος καταργῆσαι θάνα-
τον. οὐκοῦν ἡμῶν τελείωσις αὐτοῦ διὰ
παθημάτων. ἡμῖν δὲ προσθήκη τοῦ λεί-
ποντος τὸ γεγενημένον. καὶ μήν γε δὲ κτίσις
ταῦτα ἐν Χριστῷ. ὅτι δὲ οὐκ ἀνομοπρεπῶς ἐξῃρη-
μένου τοῦ λόγου τετελειῶσθαι φησὶν ὑπὲρ
ἡμῶν ἐν ἀνθρωπείᾳ δὲ μορφῇ πεφηνότα
τὸν μονογενῆ, πιστώσεται Παῦλος ὁ θεσπέ-
σιος προστιθείς. ὅ τε γὰρ ἁγιάζων
καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες. δι' ἣν
αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς
καλεῖν λέγων. ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου
τοῖς ἀδελφοῖς μου. τίς ὁ ἁγιάζων καὶ
τίνες ἂν εἶεν οἱ ἁγιαζόμενοι. καὶ πῶς
ἐξ ἑνὸς πάντες. ἢ ἐκ τίνος ὅλως ἐξ ἑνὸς
ἰδεῖν. οὐκοῦν ἁγιάζει μὲν ὁ υἱὸς ἅγιος ὢν
κατὰ φύσιν ὡς θεός. ἡγιάσμεθα δὲ ἡμεῖς
παρ' αὐτοῦ διὰ τοῦ πνεύματος. πῶς οὖν πάντες
ἐξ ἑνὸς ὡς ποιητοῦ καὶ δημιουργοῦ. ὥσ-
τε καὶ ἀμφοτέρους ἡμᾶς ἐντεῦθεν πρὸς
ἀλλήλους ἔχειν τὴν ἀδελφότητα. γεννη-

τῷ γὰρ πρὸς γεννητὸν καθὸ γεννητόν, φυσική
πως ἡ ἀδελφότης. καίτοι τὴν φύσιν ἀγέννη-
τος ἐστὶν ὁ υἱός. καὶ οὐκ ἀδελφὸς τῆς κτίσεως
κατά γε τὸ εἶναι φύσει θεός. πῶς οὖν οἱ πάν-
τες ἐξ ἑνὸς ὅ τε ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι.
οὐκοῦν ἀναγκαῖος εἰς τὴν τῶν προκει-
μένων διασάφησιν τῆς μεγάλης [illegible] οἰ-
κονομίας ὁ λόγος. ὅτε γὰρ γέγονε καθ' ἡ-
μᾶς, τότε καὶ αὐτὸς μεθ' ἡμῶν ἐξ ἑνὸς
λέγεται. καὶ κεχρημάτικε τοῖς κτίσμα-
σιν ἀδελφός. ὡς συγγένειαν ἐσχηκὼς τὴν
πρὸς ἡμᾶς ἀνθρωπίνην. ταύτῃ τοι καὶ
μάλα εἰκότως οὐκ αἰσχύνεται ἀδελφοὺς
ἡμᾶς ὀνομάζειν. οὐκ ἀνασχόμενος ὡς τῷ
μὴ φαίνεσθαι τοῖς δι' αὐτοῦ γεγονόσιν ἀδελ-
φοὺς ὀνομάζεσθαι, εἰ μὴ γέγονε κατ' αὐτούς.
πλὴν οὐ μεθεὶς ὅπερ ἦν. τότε γὰρ ἂν ἐπιπρέ-
κτως καὶ ὑμνήσει μεθ' ἡμῶν αὐτὸν ὃν ὑμνοῦ-
σι τὰ σεραφὶμ καὶ σύμπασα κτίσις προ-
σκυνεῖ. καὶ ὁμολογουμένως μέγα ἐ-
στὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον. ὃς ἐφανε-
ρώθη ἐν σαρκί. ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι. ὤφθη
ἀγγέλοις. ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν. ἐπιστεύ-
θη ἐν κόσμῳ. ἀνελήφθη ἐν δόξῃ. εἰ θεὸς ὢν
ὁ λόγος ἐνανθρωπήσας λέγοιτο. καὶ οὐ δια-
[illegible]θεὶς τὸ εἶναι θεός. ἀλλ' ἐν οἷς ἦν ἀεὶ δια-
μένων μέγα δὴ τοῦτο καὶ ὁμολογουμένως
ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον. εἰ δὲ ἄνθρω-
πος νοεῖται κοινὸς ὁ Χριστὸς ὡς κατὰ μόνην τὴν
ἰσότητα τῆς ἀξίας ἤγουν αὐθεντίας, θεὸς ὢν

μηδαμόθεν, πεφρονήκασι γοῦν ταυτὶ καὶ αὐ-
τῶν αἱ μακαριωτέρων τάξεις, πῶς ἐν σαρκὶ π-
εφανέρωται. καίτοι πῶς οὐχ ἅπασι μὲν ἀριδ-
ὅτι ὥσπερ ἄνθρωπος ἐν σώματι πέφηνε καὶ οὐκ ἄλ-
ἕτερος ὁρῶν τὸ τί· τίνα δὲ τρόπον ὦφθαι
φησὶν αὐτὸν καὶ τοῖς ἁγίοις ἀγγέλοις·
ἢ γὰρ καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς οὐχ ὁρῶσι μὴ γὰρ
ποιῶν ἐν Χριστῷ τὸ ξένον· ἢ τί τὸ παράδοξον
εἰ καθ' ἡμᾶς ὄντα καὶ ἕτερον οὐδέν, τε-
θέανται τίνες τῶν ἁγίων ἀγγέλων· πῶς
δὲ καὶ ἔθνεσιν ἐκηρύχθη. καὶ ὡς τίς ὑπὸ
παρ' αὐτῶν ἐν κόσμῳ πιστεύεται· εἰ μὲν
γὰρ ὡς ἕνα τῶν καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπον ἁπλῶς
καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον θεὸν ἐνηνθρωπηκότα
διεκήρυξαν οἱ μαθηταὶ καὶ ὡς τοῦτο ὑπὸ
παρ' αὐτῶν ἐν κόσμῳ πιστεύεσθαι, ἀνθρω-
πολατρείᾳ κεκρατήμεθα· καὶ προσκε-
κυνήκαμεν τῇ κτίσει. καὶ πρός γε τοῦτο
ἡμᾶς καταπεδώκασιν, αὐτὸς ὁ φύσει π (ς)
ἀλήθεια καὶ τῶν ὅλων θεός· αὐτὸς γὰρ ἡμῶν
τὸν τῶν θεηγόρων ἀνέδειξε χορόν. εἰ δὲ
Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν τοῖς ἁγίοις ἔ-
φασκεν ἀποστόλοις· πορευθέντες μαθη-
τεύσατε πάντα τὰ ἔθνη βαπτίζοντες αὐτοὺς
εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
ἁγίου πνεύματος· εἶτα πεπιστεύκαμεν εἰς
αὐτὸν βεβαπτίσμεθά τε τὸν θάνατον αὐ-
τοῦ καταγγέλλοντες, καὶ ὁμολογοῦντες
τὴν ἀνάστασιν· καὶ τοῦτο δρᾶν εἰωθό-
τες τοῖς ἀνθρωπολατρείας ἐγκλήμασι

κατ' οὐδένα τρόπον ἐνεσκήμμεθα· οὐκ ἄρα
ψιλῇ συναφείᾳ τῇ πρὸς θεὸν λόγον τετιμη-
μένος ἄνθρωπος ὁ Χριστός· συνόδῳ δὲ μᾶλλον τῇ
πρὸς τὸ ἀνθρώπινον καθ' ἕνωσιν οἰκονομικὴν
υἱὸς καὶ κύριος· μέγα γὰρ τό γε τῆς εὐσεβ(είας)
εἰς ἡμᾶς μυστήριον· πεφανέρωται γὰρ ἐν σαρκὶ
ὁ Χριστὸς λόγος· ἐδικαιώθη δὲ ἐν πνεύματι· οὐ γὰρ
ἐποίησεν ἁμαρτίαν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός· ὤ-
φθη δὲ καὶ ἀγγέλοις· οἱ τὴν ἀνθρωπίνην αὐτοῦ
γέννησιν οὐκ ἠγνοηκότες ἔφασκον· δό-
ξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀν-
θρώποις εὐδοκία· ἐκηρύχθη δέ. καὶ ἐν ἔ-
θνεσι· καὶ ὅτι κατὰ ἀλήθειαν ἐστὶν υἱὸς
τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ ἐνσάρκως πεφηνὼς παρ(ὰ)
τοῖς ἐν κόσμῳ πιστεύεται.   καὶ ἐμαρ-
τύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέαμαι τὸ πνεῦμα
καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ
καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐ-
τόν· ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι,
ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα
καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός
ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι ἁγίῳ. κα-
γὼ ἑώρακα. καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗ-
τός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. ἕνα λέγων τὸν Ἐμ-
μανουὴλ καὶ τῶν εἰς δύο Χριστοὺς ἀπο-
διοριζόντων, οὐκ ἀνέχομαι· τί δὴ ἄρα
φαμὲν καταπτάντος ἐπ' αὐτὸν ἐξ οὐρανοῦ
τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ μείναντος ἐπ' αὐτόν·
ἆρα δεδεηκὼς τοῦ μεταλαχεῖν πνεύματος τὸν ἐκ
θεοῦ πατρὸς λόγον ὑποτοπήσομεν, καίτοι π

οὐ παρ' αἰσχρὸν ἀληθῶς τὸ ὂν ἀδελφὸν φερόμενον ἡμῖν
λέγειν· ἴδιον γὰρ αὐτοῦ τὸ πνεῦμα ἐστίν· κα-
θάπερ ἀμέλει καὶ τοῦ πατρός. καὶ τοῦτο ὁ
μακάριος Παῦλος· ὅτι δέ ἐστε υἱοί, ἐξαπ-
έστειλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς
καρδίας ὑμῶν, κρᾶζον ἀββᾶ ὁ πατήρ.
ὥσπερ τοίνυν ἄρα τὸ κἂν τοίνυν ἀπονομῆς
μόνον τῆς τοῦ πατρὸς μετουσίας δεδεγμένος
καὶ αὐτὸν τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον· καὶ τοῦ
πρὸς σαρκὶ τὴν ἀπόδειξιν ἔχον περιεργη
ἀξιοῦν, ἀνθεσκομεν δή. πῶς οὖν ἐ-
π' αὐτὸν κατέπτη τὸ πνεῦμα δέχεται γὰρ ἀν-
θρωπίνως. ἀκαταιτίατον αὐτῷ τὸ
λαμβάνειν ἀποφαινομένους ἂν μάλιστα μετα-
σαρκώσεως οἰκονομίας. μᾶλλον δὲ καὶ ἀ-
ναγκαίως εἰς τοῦτο φερομένους. δέχεται γὰρ
οὐχ ἑαυτῷ μᾶλλον, ἀλλ' ἡμῖν ἵνα ἐπείπερ
ἀποπτῆναι γνωμίζει τῆς γῆς διὰ τὸ ἐπιμε-
λῶς ἐκεῖνος τὴν διαμονὴν τοῦ ἡμοῦ ἐπι-
τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος καταφοιτῆσ
ἐπ' αὐτὸν ὡς ἐν ἀπαρχῇ τοῦ γένους δεύτ-
ερον, καταμείνῃ καὶ ἀναπαύσηται πάλιν
ἐν ἡμῖν ὡς κατορθωκὼς ἤδη τὸ ἀναμάρ-
τητον ἐν Χριστῷ. καὶ τὴν αἰτίαν ἀπαιτεῖ ἀπολ-
λαμβάνειν ἔχουσαν ζωὴν πάλιν εἰ καὶ ἀν-
θρωπίνως δέχεται δι' ἡμᾶς ἀμφότερα δι-
δόντα θεϊκῶς. ἐφ' ὃν γὰρ ἰδίᾳ τὸ πνεῦμα κα-
ταβαῖνον φησὶ καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός
ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι τῷ ἁγίῳ. τοῦτο
δὲ ἐστὶν ἐνέργημα θεϊκόν· ἐνίησι γὰρ τοῖς

ἰκῶς ἡμῖν Ἰησοῦς Χριστὸς ἴδιον πνεῦμα τὸ τοῦ πατρὸς
καὶ πρὸς τοῦτο ἡμᾶς ἐμποιεῖ γέγρα-
φεν ὁ θεσπέσιος Παῦλος· ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ
ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ
ἐν ὑμῖν· εἰ δέ τις πνεῦμα θεοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος
οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. μεμαρτύρηκεν οὖν Ἰωάννης
ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. ἀναπαυθὲν
δὲ πάλιν ἐθέλοιμι ἄν· τῶν εἰς διορίζο-
μένων υἱοῖς τὸν ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν ἕνα δεδειχ-
ὁ πατήρ· καὶ περὶ ἑνὸς φησὶν ὁ μακάριος ἀπό-
στολος· οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. ἆρ' οὖν εἰ-
πέ μοι περὶ τίνος ἐστὶ τὸ εἰρημένον· εἰ μὲν
οὖν ἰδικῶς καὶ κατὰ μόνας τοῦ μονο-
γενοῦς, τουτέστι τοῦ ἐκ πατρὸς ὄντος λόγου,
πῶς τὸ πνεῦμα δέχεται· καίτοι θεὸς ὢν φύσει
καὶ ἴδιον ἔχων αὐτό. εἰ δ' ἀνὰ μέρος υἱὸν
κοινῶς ἤγουν κατὰ μόνον τὸν ἐκ γυναικὸς ἄν-
θρωπον δεδεῖσθαί φασι τῆς τοῦ πνεύματος μετοχῆς,
πῶς αὐτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν αὐτῷ. καί-
τοι μόνῃ πρέπον τῇ ἁγιωτάτῃ φύσει τῆς
καὶ ἀποφαίνειν δύνασθαι μετεσχηκότας
τοῦ πνεύματος τοὺς προσιόντας αὐτῷ. εἰ δὲ δέχεται
καὶ δίδωσιν ὁ αὐτός, πρόδηλον ὅτι κατὰ τὸν
τρόπον τῆς μετὰ σαρκὸς οἰκονομίας λόγον
καὶ καθὸ φύσει καὶ ἀληθῶς ἐστὶ θεὸς δέχε-
ται μὲν ἀνθρωπίνως οὐχ ἑαυτῷ μᾶλλον ἀλ-
λ' αὐτῇ τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει δι' ἑαυτοῦ καὶ ἐν
ἑαυτῷ πρῶτον προξενῶν αὐτό· δίδωσι
δὲ θεϊκῶς ὡς ἐξ ἰδίας αὐτοῦ φύσεως τοῖς
ἀξίοις τοῦ λαμβάνειν. ἐν ἡμῖν μὲν οὖν τῷ προ-

κειμένων ἐν τῷ προσεοικότι τόπῳ· εἰς τὸν
ἴσον ἔχοντα μόνον, παραθεῖναι καὶ ἕτε-
ρα· τὸ δὲ οὖν ταυτὸ εἰπεῖν φορτικόν· εἰ δὲ
πως ἐκεῖνο μὲν ὡς ἀπόχρη τοῖς μόνοις
χριστέροις ἡ τοῦ ἐμοῦ ἐξήγησις εἰς τὴν τῶν
ὁμοίως ἐχόντων ἀκριβῆ διασάφησιν· οὐ-
κοῦν ὅσα ἂν λέγοιτο χριστὸς διϊσχυρίζεσθαι τυ-
χὸν ἤγουν τὸ πᾶν λαοῦ, κατὰ τοῦτον αὐ-
τὸν τὸν τρόπον νοεῖν προσήκει· ὡς εἰπεῖν
γὰρ ἄμεινον· περιττὸν ἀφιέμεθα εἰς τὸ
ἀμέσως ἐνέχοντα τῶν ἱερῶν γραμμάτων
τὸν νοῦν· ἤγουν ἱέναι κατὰ πετρῶν [illegible]
ἐπιτυχόντες τῆς δόξης χριστοῦ πᾶσ' ἐφ' θῶς εἰρημένης·
Ἰησοῦς δὲ πλήρης πνεύματος ἁγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ
τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἤγετο ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὴν
ἔρημον, τεσσαράκοντα ἡμέρας πειραζόμε-
νος ὑπὸ τοῦ διαβόλου· καὶ οὐκ ἔφαγεν
οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· καὶ συντε-
λεσθεισῶν αὐτῶν ἐπείνασε· ἐδείδη πάλιν
ὑπὲρ ἡμῶν ἀνταμαρτήματι, μόνον δ' ἐγγὺ
καὶ ἀποδύσας τοῦ παραινικῆς [illegible] σατα-
νᾶ τὸν διὰ τοῦτο καθηγμένον εἰς ἐκούσι-
κένωσιν· ἵνα ἡμᾶς ἀποφήνῃ μετεσχηκό-
τας τοῦ ἰδίου πληρώματος· καὶ ἀσθενὴς ὢν
ἐν ἀδάμ, [illegible] ἀνέχων ἀποδείξῃ πνευματικ
πέπονται γὰρ ἐν χριστῷ, τὰ ἐν τῷ πρωτοπλά-
στῳ τῆς ἀνθρωπίνης φύσει συμβεβηκότα, σώ-
ματι κάτε καὶ ψυχῇ καὶ τῶν ἀρρωστημάτων
ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς ὑπακοῆς αὐτοῦ δίκαιοι
κατέστημεν οἱ πολλοὶ καίτοι πεπονθότ-

αὐτῷ ἐκείνου παρακοῆς τὴν καταδίκην,
οὕτω δὴ πάλιν διὰ τῆς ἐν χριστῷ μου μένης
ἀσθενείας· δῆλον δὲ ὅτι πάντως [illegible], τὰς
ἐπὶ ταῖς πρώταις ἀσθενείαις διεκρου-
σάμεθα παγίδας. καὶ οἱ πεπτωκότες ἐν ἀδ-
άμ, μενικὴ καινὴν ἐν χριστῷ· ἀντὶ ταύτης
τοίνυν ὑπὲρ ἡμῶν ὡς ἄνθρωπος καὶ νικᾷ θεϊ-
κῶς. καὶ πειράζεται μέν, ὥσπερ ἡ τῶν κα-
θ' ἡμᾶς ἐπιπηδῶν τοῦ σατανᾶ· καὶ οἱ ἡ
θεῖν [illegible] ὅτι τὸ ἀκρατὲς τῆς σαρκὸς συν-
πολεμήσει ἐν αὐτῷ τὸν ἐκπειραζόμε-
νον· ἀναχωρεῖ δὲ κατησχυμμένος· καὶ νο-
τομοὺς τὸν αὐτὸν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐν χριστῷ· καὶ
μὴ νεκρωμένον ἔχουσι τῆς ἁμαρτίας
νόμον τὸν ἐν τοῖς μέλεσι τῆς σαρκὸς ἐνεργοῦ-
μεν τα· κατηργήθη γὰρ ἐν χριστῷ νηστεύσας
[illegible] ἀπὸ χρόνου καὶ δυνάμει θεοπρε-
πεῖ [illegible] τοῦ καὶ σίτου δίχα τὴν σάρκα τη-
ρήσας ἀδιάφθορον, ἀφίησι μόλις τὸ οἰκεῖον
παθεῖν αὐτήν· πεινῆσαι γὰρ λέγεται· καὶ
διὰ τοί [illegible] ἀπέχεσθαι
θεοῦ [illegible] καὶ [illegible] ὑπάρχων ἐπὶ γῆν
σκηνεῖ· εἰς καὶ ὁ αὐτὸς διὰ μονότη καὶ θεϊκῶς
ὑπὲρ ἡμᾶς· καὶ καθ' ἡμᾶς ἀμείνως· ἔρως
δὲ λέγεται τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν
ἔρημον· τοῦ ἐλθεῖν δηλονότι, οὐ τὸ ἀπο-
φέρεσθαι μᾶλλον, ἀλλὰ τὸ διαπείνειν· ἢ τοῖς δι-
πλῷ μὲν καθ' ἅπερ ἀμέλει καὶ ἀφ' ἡμῶν
εἴρηται πολλάκις· ὁ δὲ εἰμαρτὴ χρίσας τὸν ὁμο-
θεὸς λέγει· τουτέστι μὴ ἀμελῶς ὑπὸ ζῆ καὶ

πολιτείας ἦν. ἀνεστρέφετο τοίνυν εἰς τὴν
ἔρημον. ἤγουν ἐποιεῖτο τὰς διατριβάς·
οὐ σωματικῶς ποτέ· οὐ γὰρ δὲ διὰ χάριν καὶ τοῖς
τοῖς σώμασιν ἀμελείας τροφῆς ἐνδυνά-
μει πολλῷ, ὑπερφυῶς τὴν καθ' ἡμᾶς διεκπ-
τρέχει περὶ τὴν μνήμην· ἐκεῖνο ἀδελφ-
ἐπιφερέσθω αὐτῇ γὰρ τῆς ἐννοίας ἡ δύναμις·
οὐ πρὸ τοῦ διὰ βαπτίσματος ἐπειράζετο.
ἀλλ' οὐδὲ ἤγετο τῷ πνεύματι εἰς τὴν ἔρημον. τοῦ
τον ἡμῖν τὸ χρῆμα θεῖος. ἀλλ' ἐπειδὴ χάριν γὰρ
τοὺς οὕτω βαπτισμένους ἡ τοῦ πει-
ράζοντος σατανᾶ δύσις ἰσομοῦς ἤδη τῶν
προσεχομένων ὥσπερ μεγάλων δύνασθαι μα-
ρικῶς. ἤγουν λέγεσθαι πνευματικῶς. καὶ ἐρῶ
δὲ ὁ προϊστῶν τοῖς οὕτω λαμπροῖς κα-
τορθώμασιν μὲν τὸ αἴτιον βαπτίσματος
κραταιωθήσονται γὰρ οὕτω ἐν τῇ τοῦ ἁγίου πνεύ-
ματος· καὶ τῇ ἄνωθεν χάριτι κατεσφρα-
γισμένοι. πρὸς ἐρημίαν δὲ δηλονότι
τὴν πνευματικὴν ἀμέλει ἐσόμεθα πάντα
ταμᾶ· καὶ ὥσπερ δυνάμεις πολλάς. διαζή-
σομεν. ἔρημον ὥσπερ τινὰ καταλαμβάνο-
μεν τὸν χριστὸν τοῦ ζωτῆρος γεν... κύ-
ριον. μετερχομένοις ὧν κομιδῇ τὸν
τῶν ἰσχύοντι λόγῳ, τὸ νικῆσαι τὸν σατα-
νᾶν. μέγα δὲ πάλιν ἡμῖν τὸ καταυτοῦ
του χριστοῦ διὰ τὸ ἐμάνθανεν πίστει αὐτοῦ
καθὰ καὶ τὸ ἀναλαμβάνεσθαι πρὸς ἀ-
φθαρσίαν. ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς ἐκ νεκρῶν
ἀναστάσεως αὐτοῦ κρείττους ἡμεῖς

γεγόναμεν τῆς φθορᾶς, οὕτω διὰ τοῦ ἐν τῷ
πειράζεσθαι νίκης, πάλιν ἡμεῖς κεκρα-
τήκαμεν:- Ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα
μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐρανούς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν
τοῦ θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας. οὐ γὰρ ἔ-
χομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπα-
θῆσαι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν· πεπειρα-
σμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα
χωρὶς ἁμαρτίας. ἡ τῆς ὀρθῆς πίστεως ὁμο-
λογία, πράττεται πρὸς ἡμῶν· εἰς ἕνα
θεὸν πατέρα παντοκράτορα· καὶ εἰς ἕνα
κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ εἰς ἓν ἅγιον
πνεῦμα· ταύτην ἡμᾶς τῆς ὁμολογίας ὁ ἐξ ἁγί-
ας διὸ ὁ θεσπέσιος γράφει Παῦλος· ἐπειδὴ
δὲ φαμὲν εἰς υἱὸς ὁμολογουμένως τοῦ θεοῦ
καὶ πατρὸς δηλονότι Χριστὸς Ἰησοῦς ὁ συμπαθεῖν
δυνάμενος ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν· καὶ
κατὰ πάντα πεπειραμένος καθ' ὁμοιό-
τητα, χωρὶς ἁμαρτίας. τίς ἂν εἴη λοιπὸν
ὁ μέγας ἡμῶν ἀρχιερεύς. γνῶθι ὁ θνειὸς
προσφέρων τὸ θῦμα κατὰ τὸ εἰωθὸς
τοῖς ἄλλοις. ἀλλ' ὢν ὁ αὐτὸς ὁ ἀμνός. ἡ κοσμο-
σωτήριος θυσία. τὸ μονογενὲς ὁλοκαύτωμα. ἡ
λογικὴ κατὰ γραφὴν. ἡ ἀκέραιος περιστε-
ρά. ὁ ἄρτος ὁ ζῶν. τὸ χρυσοῦν θυμιατήριον.
Χριστὸς γὰρ εἰς μὲν ἐμφανείας τῶν θεῶν κατὰ τὸ γε-
γραμμένον. ἀθρόα δέ μοι τῶν ἀποστολι-
κῶν ἐν νοῒ τὸ κάλλος. οὐ γὰρ ἔχομεν φησὶν ἀρ-
χιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθῆσαι
ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν. πεπειρασμένον

δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα, χωρὶς ἁμαρ-
τίας. εἰ μὴ γὰρ γέγονεν ἄνθρωπος φησὶν ὁ τοῦ θεοῦ
λόγος, ἦ δεῖ μὲν ἦν δεῖ· καὶ οὕτω τὴν ἀνθρωπίνην
ἀσθένειαν ὡς δημιουργὸς αὐτῆς ᾔδει μὲν
τὸ παράπαν· καὶ ἦν μὲν καθ' ἃ τὸ γεγραμμένον,
ἀλλ' εἴπερ ἔτι τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐπάνω ὑφέ-
μαι θέμις. οὕτω καὶ εἰς αὐτὴν κέκλητο
πεῖραν τῶν ἡμετέρων ἀσθενειῶν. ἐπειδὴ
δὲ τὴν ἡμῶν ἠμπίσχετο σάρκα, πεπεί-
ραται καὶ πέπονθεν αὐτά· καὶ οὐ δή που φα-
μὲν ὡς ἠγνόηκεν, ἀλλ' ὅτι τῇ γνώσει τῇ
θεοπρεπεῖ προσυποκειμένη, καὶ τὸ διὰ
πείρας αὐτοῖς συμβῆναι μαθεῖν. γέγονε δὲ
συμπαθής, οὐκ ἀπὸ γε τοῦ ἀπὸ πείρας
πω· ἦν γὰρ ἐλεήμων φύσει, ἅτε δὴ ὡς θεός.
ἐπειδὴ δὲ μετὰ τοῦ εἶναι ὅ ἐστι καὶ γέγονε
καθ' ἡμᾶς, καὶ ἄνθρωπος ὡς πρέπει καὶ τὰ
ταλέγεται περὶ αὐτοῦ. διαμένει δέ φησι
τοῖς οἰκείοις αὐτὸν σωματικοῖς τὸ αἷμα
καὶ θεοπρεπῶς· ἀνέχομεν γὰρ ὡς αὐτὸς
που φησὶν ὁ σοφώτατος Παῦλος ἐμφανι-
σθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν
δι' ἑαυτοῦ μὲν καὶ καθάπερ ἐντρέποντας σωτ-
ηττωμένων δηλονότι καὶ κατὰ τὴν ἰσότητα
τῆς δόξης αὐτοῦ τῶν μακαρίων ἀγγέλων.
ἐπεὶ γὰρ ἔφην ὡς θεὸς ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς,
ἐξουσίας τε καὶ κυριότητος. καὶ παντὸς
ὀνόματος ὀνομαζομένου. εἴτε ἐν τῷ αἰῶ-
νι τούτῳ, εἴτε ἐν τῷ μέλλοντι. συνεδρεύει
γὰρ ὡς ἴσος τῷ ἰδίῳ πατρὶ καὶ γέγονε καθ'

ἡμᾶς οἰκονομικῶς. καὶ οὐχ ἑαυτῷ τὴν λαμβ-
άνει τὴν τιμήν· ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ
ὥσπερ καὶ Ἀαρών. οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυ-
τὸν ἐδόξασε γενηθῆναι ἀρχιερέα· ἀλλ' ὁ λα-
λήσας πρὸς αὐτόν· υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμε-
ρον γεγέννηκά σε· ὁ καθεὶς ἑαυτὸν εἰς κέ-
νωσιν περιμένει κλῆσιν τὴν εἰς τὸ προσφέ-
ρουσι μετὰ τῆς ἱερωσύνης. τὴν ὅτι δὴ μάλι-
στα συνῆθές τε καὶ πρέπουσαν· οὐ τῇ
αὐτοῦ φύσει μᾶλλον, ἀλλὰ τῇ καθ' ἡμᾶς·
τουτέστι τῇ ἀνθρωπίνῃ. ἦ ὡς ἐπείπερ ἰσ γέγον-
ὑπομένει ταῦτα· ἀδικοῦμεν ἐντεῦθεν
[illegible] ἀπέχων δὲ μᾶλλον
τῇ μεγάλῃ σαρκὸς οἰκονομίᾳ χρώμενον·
ὥσπερ γὰρ καίτοι τῇ φύσει κύριος ὢν μεμέ-
νηκεν ὅπερ ἦν, καὶ μεῖ γέγονεν ἐν τάξει τοῦ δού-
λου μορφῆς· οὕτω φαμὲν ὅτι καίτοι μυ-
ρίους ἐχώμενος ἀεὶ τοῖς ἱερουργοῦσιν τῇ
αὐτοῦ πασμονὴν δηλονότι καὶ ἀναιμά-
κτους θυσίας ὕμνοις καὶ δοξολογίας
καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερωσύνην ποιεῖται
δεκτὴν ἀσπασίως πανταχοῦ τοῖς τῆς
ἀνθρωπότητος μέτροις. τὰ πρέποντα τῷ
καὶ οἰκονομίᾳ αἰτίᾳ κέκτηται τοίνυν κα-
θὰ καὶ Ἀαρὼν τιμὴν οὐκ ἐν ἴσῳ τρόπῳ.
ὁ μὲν γὰρ εἶχε τὸ πρὸς ἱερουργίαν· ὡς ἦν
οἰκέτης. ὁ δὲ Χριστὸς ὡς υἱὸς καλεῖται· κατὰ τὰ-
ξιν Μελχισεδὲκ ἱερουργεῖ τῷ πατρί. καὶ
τίσι ἱερουργίαις ἐξηγεῖται τρόπον ὁ
θεσπέσιος Παῦλος. ἀναγέγραφεν ὡς περὶ

τούτων ὑπὲρ ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ· ὃς οὐ κατὰ
μόνον μὲν τὸ λεγόμενον σαρκικῆς γεγονέν· ἀλλὰ καὶ
δυνάμει ζωῆς ἀκαταλύτου· οὐ κοινωνὰ
συγκρίτως ἀμείνων τῆς ἱερουργίας ὅτε
πρό· καὶ ὁ μὲν, ὥς ἔφημεν, οἰκέτης ἦν· καίτοι
κεκλημένος εἰς ἱερωσύνην· ὁ δέ, καὶ οὕτως
υἱὸς τοῦ θεοῦ καὶ πρῶτος· ὡς μὲν φύσει θεὸς καὶ
λόγος· κατὰ τὴν προαιώνιον γέννησιν· ὡς
δὲ ἄνθρωπος καθ' ἡμᾶς κατὰ τὴν μετὰ ταῦτα καὶ
ἐν σαρκί· ὡς ἀμείνω δεικτικὸν καὶ τὸ σή-
μερον· καιρὸν γὰρ ἡμῶν σημαίνει τὸν ἐ-
νεστηκότα· οἰκειοῦται δὴ ὡς ἴδια καὶ τὴν σαρ-
κικὴν αὐτοῦ γέννησιν ὁ πατήρ· οἱ δέ γε ἄρ-
δε μὴ διομολογοῦντα τὸν υἱὸν τὸν ἐξ αὐτοῦ θεϊ-
κῶς· καὶ ἐκ γυναικὸς ἀνθρωπίνως·
ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεή-
σεις τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνά-
μενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυ-
γῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκ(ας)
καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας·
καίπερ ὢν υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθε τὴν
ὑπακοήν· καὶ τελειωθεὶς ἐγένετο πᾶ-
σι τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας
αἰωνίου· προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀρ-
χιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν μελχισεδέκ· ὁ
πάνσοφος παῦλος ἐπιστέλλει· καί φησι
τοῖς ἐν πίστει δεδικαιωμένοις· μιμη-
ταί μου γίνεσθε· καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ· καὶ μὲν
καὶ ὁ θεσπέσιος πέτρος· ποῖον γὰρ κλέ-
ος φησὶν εἰ ἁμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμε(νοι)

ὑπομενεῖτε· ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιοῦντες καὶ πα-
σχόντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ θεῷ·
ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν· ὑμῖν ὑπο-
λιμπάνων ὑπογραμμόν· ἵνα ἐπακολου-
θήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ· γέγονεν ἄρα
σκοπὸς τῷ μονογενεῖ τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁ-
μοίωσιν ἔχοντι· παθεῖν ἀτίμως· καὶ διδά-
ξαι μὲν τοὺς αὐτῷ γνωρίμους· τίνα δὴ τρό-
πον ταῖς τῶν πειρασμῶν ἐφόδοις προσφέ-
ρεσθαι χρή· καὶ ὁποίους εἶναι προσήκει
τοὺς διωκομένους τῆς εἰς θεὸν ὁσιότητος ἕ-
νεκα· καὶ μὴν δυνάμεις καὶ δεδωκότες ἑαυ-
τοὺς περὶ τῆς Χριστοῦ καὶ αἵματι καὶ προσέτι τοῦ-
το καταδεῖξαι τῆς ὑπακοῆς εὐκλεεσ-
τέρας εἶναι καὶ ἡμεῖς ἄριστοί τε καὶ σοφοὶ
τὰ τοιαῦτα παραινοῦμεν οἱ κοινωνικῶς
ἀρεσκόμεθα μιμεῖσθαι· τοῖς τε ἴχνεσιν αὐτοῦ
κατακολουθεῖν σπουδάζοντες· τὸν ἀδό-
κιμον ἀληθῶς, διαζήσομεν βίον· ὅτι τοί-
νυν αὐθαιρετοῦμεν Χριστοῦ προσήκει τὸ φρόνη-
μα τοῖς οἷς περ ἂν ὅλως προκέοιτο
παθεῖν ὑπέρ τε τῆς εἰς αὐτὸν ἀγάπης· καὶ τῆς
ὑπὲρ τῆς ὁσιότητος κίνδυνον ἢ πειράζον-
ἐζομένοις ὑπομένειν αὐτῶν· ἐπὶ πρᾶξιν τε δὴ καὶ
ἀνθρωπίνως διδάσκειν μᾶλλον· πλὴν
οὐκ ἀφίησι τοὺς ἀνδριζομένους· εἰ καὶ πα-
ραρριπτεῖν τὰς ἑαυτῶν ψυχάς· οὐδὲ οἰόμε-
θα τὰς αἰτίας ἑλκούσας τὸ πρακτέον· καὶ τῶν
δι' ὧν ἡμεῖς σώζεσθαι παρ' ἐλπίδα μόνον
ἐκδέχεσθαι τοῖς ἐθελοκακοῦσι δοκεῖν

ἁμαρτεῖν· ἔθει δὲ μᾶλλον συντείνεσθαι. περὶ ἀχ-
καὶ ἀκατάληκτον ποιεῖσθαι τὴν πρὸς αὐ-
τὸν ἱκεσίαν ταυτὶ διδάσκει· δεήσεις τε
καὶ ἱκετηρίας· ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς
αὐτοῦ προσενηνοχὼς πρὸς τὸν δυνάμενον
σώζειν αὐτὸν ἐκ τοῦ θανάτου· ὁρᾷς δὲ ὅ-
πως ἀεὶ ὁ πρεσβύτης ἐπιεικείας τὸ χρῆμα
μεμέτρηται· τὸ μὲν γὰρ καταθρασύνεσθαι
τῆς πείρας ἀνανδρείας μὲν ἔχει δό-
ξαν· δοκεῖ δέ πως ὑπεροψίας οὐκ εἰς ὀ-
λίγον ἠμοιρηκέναι· τό γε μὴν δεδιέναι
καὶ ὑποστέλλεσθαι δοκεῖν· καὶ δεῖσθαι θεοῦ τοῦ
σώζειν ἰσχύοντος, εὐλαβείας ὑπόληψιν
ἔχειν· ἐπεὶ διὰ ποίαν αἰτίαν τοῖς ἁγίοις
προστέταχε μαθηταῖς· ὅταν δὲ διώκω-
σιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε
εἰς ἑτέραν· πῶς δὲ καὶ αὐτὸς ὁ πάνσοφος
Παῦλος· καίτοι λέγων ἐναργῶς· τίς ἡμᾶς
χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ· θλῖψις ἢ στε-
νοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης
ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα· τὸν τῆς Δαμασκοῦ
διαδιδράσκων ἡγούμενον· διὰ τῆς θυρί-
δος ἐχαλᾶτο διὰ τοῦ τείχους· ἔδει τοίνυν
πάντως ἀγαθοῦ καθηγητὴν καὶ διδάσκα-
λον αὐτὸν ἡμῖν ἀναφανῆναι τὸν Χριστόν· πρέ-
πει μὲν γὰρ μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ
ἱκετηρίας ὡς καθ' ἡμᾶς γεγονότος· εἰσα-
κούσθη δὲ ὡς φύσει τε καὶ ἀληθῶς υἱὸς
παρακουόμενος· ἐγὼ γάρ φησιν ᾔδειν ὅτι
πάντοτέ μου ἀκούεις· ἵνα γὰρ καὶ τὰς ἡμῶν

προσευχὰς δεκτὰς γενναίως παρασκευάσῃ
πάλιν αὐτὸς ἀπέχεται τοῦ πράγματος μόνο-
μαχεῖ καὶ πυρώσαντι τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει τὴν τοῦ
πρὸς ἀνάγκην· καὶ οἷον ἔοικε τὰ παραιτή-
σεις τῶν διὰ τὸν κίνδυνον τὸν ἐχαίσ-
οὐκοῦν ἡμεῖς ἢ μὲν ἐν αὐτῷ καθάπερ
ἐν ἀπαρχῇ δυναπέρα τοῦ γένους· οἱ μετὰ
κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ οὐκ ἀδακρυτὶ προ-
σευχόμενοι· καὶ τὸ τοῦ θανάτου κράτος
καταργηθῆναι παρακαλοῦντες· ἰσχύσα-
σι τὴν ζωὴν τὴν καὶ πάντα τῇ φύσει δεδωρη-
μένην· ὅτι δὲ τὸ ὑπακοῦσαι θεῷ λαμπρὸν
καὶ ἀξιόπρεπον ἔχει τὸ πέρας· ὥσπερ ἂν αὐ-
τῶν δὴ πάλιν ὁμολογούμεθα· ἀφ' ὧν γὰρ ἔπαθε
φησίν, ἔμαθε τὴν ὑπακοήν· ὅμοιον δὲ ὥσ-
τι λέγοιτο τυχὸν ὅτι τεταπείνωκεν ἑαυτὸν
γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου· θα-
νάτου δὲ σταυροῦ· ἀλλ' οὐ μεμάθηκε ταπει-
ν· ὑπερυψώθη γὰρ λαβὼν τὸ ὄνομα τὸ
ὑπὲρ πᾶν ὄνομα· ἀνὰ μὲν τοῦ λόγου τὸ
σχῆμα· ἀρεστὸν μὲν ὡς εἰς ἡμᾶς· ὅτι τε πρα-
γμάτων τινῶν εὐκλεᾶ τε καὶ ἄξια ἀγαθοῦ
ἀποφαίνων τὴν ὑπακοὴν καὶ τοῦ πάν-
των ἡμῖν πρόξενον ἀγαθοῦ· τίνα οὖν ἄ-
ρα καὶ ὑπογραμμὸς εἰς ἡμᾶς τὸ μετὰ
κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσεύ-
χεσθαι πειραζόμενον τὸν Ἐμμανουήλ·
οὐ περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως ἀλλ' ἐν ταῖς ἡ-
μέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ· ὅτι καὶ τοῦ τὸ
δυνάμει κλῆτος ὄζην· οὐδ' ἡμεῖς τὴν τῆς

θεότητος ἀδικουμένης δόξης· ἐφ᾽ οἷς δὲ μάλ-
λον αὐτὸ τοῦτο δρᾶν τῆς μετὰ σαρκὸς οἰκονο-
μίας· ἐπεὶ τί μᾶλλον πρέπον καταπεπονῆσθαι θα-
ματον μὴ ζῶν· ὁ δὲ καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς ἀποφυ-
γεῖν ἀπολιπόντα καὶ λόγων· μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ
τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα· πῶς δὴ ἢ μὴ
παθὼν τῇ δουλείᾳ· ἢ πῶς δὴ μὴ τόλμησε τῆς
ἰδίας σαρκὸς ἀποσοβῆσαι τὸν θάνατον·
ὁ πάντων αὐτὸν ἀφιστάς· ὁ μᾶλλον φθορὰν τὴν
ἐν τοῖς μνημείοις ἐπεγείρειν ὑπισχνούμενος·
καὶ οὐκ ἀνέφικτον αὐτῷ τὸ χρῆμα δει-
κνύων· προσεφώνει γὰρ Λάζαρε μὲν ἤ-
δη ὄζοντι· τῷ δὲ τῆς χήρας υἱῷ, νεανίσκε
σοὶ λέγω ἐγέρθητι· εἰ δὲ δή τις μὲν εἰ μὴ οἶτο λ-
μῶν τις λέγειν· ὡς ἔστι μᾶλλον ἰδικῶς
ὁ ἐκ τῆς παρθένου δεηθείς τε καὶ ἱκετη-
ρίας μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων
προσενέγκας πρὸς τὸν δυνάμενον σώ-
ζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου· μάλιστα μὲν τοῖς
ἱεροῖς ἀνάλογον τῆς γράμμασι φέρομεν μὴ ἐρ-
μένοι δικαίως ἀκούσονται λέγοντος αὐτοῦ
ἐμὸς τῶν ἁγίων ἀποστόλων· οὗτοί εἰσιν οἱ
ἀποδιορίζοντες ψυχικοὶ πνεῦμα μὴ ἔχοντες·
εἶτα πρὸς τοῦτο· φραζόντων ἐκεῖνοι· πό-
τερον ποτὲ ψιλὸν ἄνθρωπον φασὶν αὐτὸν ἤγουν
καθάπερ εἰ ποιεῖν τὸ θαρρεῖ καὶ σημαίνει τὴν ἰ-
σότητα τῆς ἀξίας καὶ τῆς αὐθεντίας
τῆς προσιεφημένον τὸν ἐκ θεοῦ λόγον ὡς αὐτ-
σωμένον· εἰ μὲν οὖν ἄνθρωπον εἶναι φασὶ κα-
θ᾽ ἡμᾶς ψιλόν· ἀνθρωπολατροῦσιν ὁμο-

λογουμένως· προσκυνοῦντες αὐτῷ· γέγρα-
πται γὰρ ὅτι κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις
καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις· εἰ δὲ δὴ φασὶν
ὅτι κέκληται πρὸς ἰσότητα τῆς ἀξίας ἤ-
γουν αὐθεντίας τῆς πρὸς θεὸν λόγον· εἶτα
πρόσεισι τῷ θεῷ καὶ περὶ μετὰ κραυγῆς
ἰσχυρᾶς καὶ δεδακρυμένος· καὶ διὰ τὸ
τοὺς σώζοντος οὐδὲ μὲν ἔτι τὸ κωλύον· καὶ αὖ
τοῦ τοῦ λόγου τὸ μέτερον τοσοῦτον ὑπάρχει
ὑπονοεῖν ὅσον περ ἂν εἶναι πιστεύοιτο· ὡς
τὸ τοῦ πρὸς αὐτὸν ἔχοντος τὴν ἰσότητα
τῆς ἀξίας ἤγουν αὐθεντίας· οὐκοῦν πρέ-
ποι ἂν καὶ αὐτῷ τὸ δεδιέναι θάνατον·
τὸ κίνδυνον ὑφορᾶσθαι· τὸ ἱκετεύειν ἐν πει-
ρασμοῖς· καθεστάναι δὲ καὶ ἐν ἐνδείᾳ τῆς
παρ᾽ ἑτέρου χειρὸς ἵνα σώζηται· καὶ πρὸς
τούτοις ἔτι καὶ μανθάνειν τὴν ὑπακοὴν
δι᾽ ὧν πέπονθε πειρασθείς· ἀλλ᾽ οἶμαι
τοῦτο ἐστὶν ἢ φρονεῖν ἢ λέγειν ἀπύφηλον
παντελῶς· παρανομίας γὰρ ἐστὶ μὲν τοῦ
θεοῦ λόγου καὶ θανάτου κρείττων· καὶ πα-
θῶν ἐπέκεινα καὶ δειλίας ἀνθρωποπρε-
πέσι πᾶσιν ἀμέτοχος παντελῶς· ἀλλ᾽ αἱ-
μῶν οὕτω φύσιν ἔχων, πέπονθεν ὑποβρ-
ιχῶν· οὐκοῦν οὔτε ψιλὸς ἀνὴρ ὁ Χριστός·
οὔτε ἄσαρκος λόγος· ἑνωθεὶς δὲ μᾶλλον
τῇ καθ᾽ ἡμᾶς ἀνθρωπότητι, πάθοι ἂν
ἀπαθῶς σαρκὶ τῇ ἰδίᾳ· τὰ ἀνθρώπο-
πινα· γέγονε τοίνυν ὡς εἰς ὑποτύπωσιν ἡμεῖ-
ς ἡμᾶς ἀνθρωπίνως· ἐκεῖνα καθάπερ ἐ-

φημὶ ἐν ἀρχαῖς. ἵνα τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ κα-
τακολουθήσωμεν. τοῦτο γὰρ ἐποίησεν
ἐφάπαξ ἑαυτὸν προσενέγκας. ὁ νόμος
γὰρ καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθέ-
νειαν. ὁ λόγος δὲ τῆς ὁρκωμοσίας τῆς με-
τὰ τὸν νόμον υἱὸν εἰς αἰῶνα τετελειωμένον.
μᾶλλον προσφορῶν. δῆλον δὲ ὅτι τῇ δια
τοῦ ἰδίου σώματος τετελείωκεν εἰς τὸ
διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους ὁ κύριος ἡμῶν
Ἰησοῦς Χριστός. προσκεκόμικε γὰρ ἑαυτὸν ὑπὲρ
αὐτῶν εἰς εὐωδίας ὀσμὴν τῷ θεῷ καὶ πατρί
καὶ τετελείωκεν ὄντως διὰ πίστεως καὶ ἁ-
γιασμοῦ. καίτοι τῆς νομικῆς λατρείας τὴν
σ οὐδέν. τοιγάρτοι κατέληξαν μὲν οἱ τύ-
ποι. καὶ πέπαυται τῆς ἀρχαίας διαθήκης
τὸ ἀνόνητον ἐν σκιαῖς. γέγονε δὲ ἡμῖν ἡ νέα
ἐπεισαγωγὴ κρείττονος ἐλπίδος δι' ἧς ἐγγίζο-
μεν τῷ θεῷ. μεσιτεύοντος τοῦ Χριστοῦ. καὶ ἐν τά-
ξει γεγονότος ἀρχιερατικῇ διά τοι τὴν πρὸς
ἡμᾶς ὁμοίωσιν. πλὴν ἐκεῖνο διαθρείτω
αὐτοῦ φησιν ὁ θεσπέσιος Παῦλος ὅτι ἱε-
ρώθη ὁ ἐξ ἀσθενείας. εἶτα πῶς ὁ μὲν νόμος
καθίστησιν ἀρχιερεῖς. ἔχοντας ἀσθένειαν
ὁ δὲ λόγος τῆς ὁρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νό-
μον. υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον ὡς
οὐκ ἔχοντα δηλονότι τὸ ἀσθενεῖν. τοῦτο
γὰρ οἶμαι ἐστὶ τὸ ἀρτίως ἔχον. ἤγουν τοι
ὡς ἄν τις καλῶς τετελειωμένον. ὅτι μὲν κα-
τεκειμένους ἐστὶ τοῖς κατὰ τὸν νόμον. εἰς
οὐκ ἀσύνηθες. ἡ παρ' αὐτοῖς καὶ ἀσθενεῖν

ἴσθ' ὅτε. πρὸς ὧν ὁ αὐτὸς καὶ ἀσθενεῖ κρείτ-
των εἶναι πιστεύεται ὡς υἱὸς τετελειωμένος
πρὸς τούτῳ δέ. καὶ ὁ ἐξ ἀσθενείας. οὐκοῦν ἀ-
κόλουθον ἐννοεῖν ὡς ἠσθένησε μὲν ὡς ὁρ-
κικῶς τρόπον ὑπομείνας. ἔστι γε μὴν
ὡς θεὸς τοῦ ἀσθενεῖν ἐπέκεινα. τὸ γὰρ
πνεῦμα πρόθυμον. ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. εἰ
δὲ δὴ λέγοιεν τὴν ἀσθένειαν μὲν τούτῳ
τῷ ἐν ἁμαρτίαις εἶναι δηλοῦν τοὺς κατὰ
νόμον ἱερατευόντων. οὐκ ἀντιτάξομαι.
σύμφημι δὲ μᾶλλον ὀρθὰ καὶ οὕτω νοεῖν
ᾑρημένοις. οὐκοῦν οἱ μὲν κατὰ νόμον ἱερουρ-
γοὶ θυσίας ἐχρῄζομεν οὐ μᾶς. περιόντων
δὲ μᾶλλον. ἅτε δὴ προσάγοντες καθ' ἡ-
μέραν ὑπέρ τε ἑαυτῶν, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ
ἀγνοημάτων. διὰ τὸ περιστάμενον ἀσθενεῖν
καὶ ὑπομένειν μαλαισμὸν τὸν εἰς
πολύτροπον ἁμαρτίαν. ὁ δὲ κρείτ-
των ἁμαρτίας ὑπάρχων ὡς θεός, προσ-
κεκόμικεν ἑαυτὸν καὶ γέγονεν ἡμῶν
ἀρχιερεύς. ἀνθρωπίνως μὲν λεγόμενος λει-
τουργεῖν. ἱερατεύων δὲ τῷ πατρί, τοῖς
διὸν σώμαι. θεοπρεπῶς οὖν ἄρα πα-
θὼν οὐκ ἀνέχεται τὴν ἁμαρτίαν. ὅτι
ὑφίστατο σὴν γεννητοῦ οὐκ ἐχούσης ὁ υ
σταθῶς τὸ ἄτρεπτον. καὶ τὸ εἰς ἅπαν
δύνασθαι, διαδιδράσκειν τὴν ἁμαρ-
τίαν. θεὸς οὖν ἄρα ἐστὶ παντελεῖ. ἀνεπι-
κούρητον ἔχων παρ' ἑτέρου τὸ ἀμαράδαντον
εἰς ἁγιασμὸν φύσει τὸν καρπὸν ἴδιον τὸ ἀπημο-
μένον: =

κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦ-
τον ἔχομεν ἀρχιερέα· ὃς ἐκάθισεν ἐν
δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς
οὐρανοῖς· τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκη-
νῆς τῆς ἀληθινῆς· ἣν ἔπηξεν ὁ κύριος καὶ οὐκ
ἄνθρωπος· ἐγήγερτο μὲν κατὰ τὴν ἔρημον
ἡ ἀρχαία σκηνὴ διὰ τοῦ πανσόφου Μωϋ-
σέως· πεποίητο δὲ κατὰ τὸν τύπον
τὸν δειχθέντα αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει· καὶ τοῖς
μὲν κατ᾽ αὐτὴν μόνον ἱερατεύουσιν, ἐκείνη
πρεπωδεστάτη· ἐν δ᾽ αὖ τῇ μάλα δὲ τῷ Χριστῷ
πρέποντε καὶ ἐοικὸς· ἡ ἄνω καὶ ἀληθινή,
τουτέστιν ὁ οὐρανός· ἡ θεία τε καὶ αἰωνί-
ως σκηνή· καὶ οὐκ ἀνθρωπίνης εὕρημα τέ-
χνης, ἀλλ᾽ ἱερὰ καὶ θεότευκτος· κεῖται
γοῦν ὥσπερ προσκομίζει τῷ θεῷ καὶ πατρὶ τοὺς
εἰς αὐτὸν πεφευγότας ἡγιασμένους δὲ
δηλονότι διὰ τοῦ πνεύματος· οὐδεὶς γὰρ ἔρχε-
ται φησὶ πρὸς τὸν πατέρα, εἰ μὴ δι᾽ ἐμοῦ·
καὶ οὗτος αὐτὸς τῆς ἐνθάδε λεγομένης
λειτουργίας ὁ πρῶτος· θεοπρεπὲς δὲ τὸ χρῆ-
μα κἂν εἰ τοῖς καθήμασιν ἥγουν ἀνθρω-
πίνοις σημαίνοιτο λόγοις· τὸ ἁγιάζειν
δύνασθαι τῷ ἰδίῳ πνεύματι τοὺς προσφεύγοντας
ἐλέῳ καὶ χάριτι δεδικαιωμένους· καὶ
οἷον ἱερουργεῖν τῷ θεῷ· κοσμοῦμεν, ἀπο-
θνήσκοντας· ζωοποιουμένους δέ, τῷ
καὶ εἰσδεδέχθαι ἀληθῶς ἀναμάρτη-
τας εἶναι· πῶς οὐκ ἂν εἴη θεοπρεπὲς
ὅτι δὲ καίτοι λεγόμενον λειτουργεῖν οὐ μὴν
ἐπὶ τοῦ πατρός· οὔτε μὴν κατόπιν ἐρχομέ-
νης ἐμοῦ σεῖσαι ἐκ τῶν αὐτοῦ προσαποδεῖ-

κνυσι μὲν ἐναργῶς, τὸ τοῖς θείοις αὐτὸν ἐμπρέ-
πεσθαι θρόνοις· καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσαι τοῦ
γεγεννηκότος· εἰ γὰρ ἔφη ἀληθὲς ὅτι πᾶς
ἱερεὺς ἕστηκεν ἀεὶ λειτουργῶν· καὶ οὐκ ἂν
μόνον τότε· σὺν ἐξουσίᾳ τε καὶ ἰσοκλέ-
ως ὥσπερ ἂν λατρεύσειε θεῷ· πῶς οὐκ αὖ
μὴ θεῖ ἱερουργὸς ὁ Χριστός· ὁ καὶ ἐν τοῖς τῆς θεότη-
τος θώκοις ὡς θεὸς καὶ λειτουργὸς ἀνθρω-
πίνως εἰ δὲ δή τις λέγοι συκοφαντῶν
τὴν ἀλήθειαν, ὅτι μὴ καὶ κεκάθικεν ἐν δε-
ξιᾷ τοῦ πατρὸς ἀνὸν συνημμένον τῷ θεῷ κατὰ
μόνην τὴν ἰσότητα τῆς ἀξίας οὐκέτι μονογε-
νὴς εἶναι φασί· τῆς δὲ τριάδος τὸν ἄνθρω-
πον ταύτῃ καὶ μόνῃ καὶ αὐτῇ πρέποντα θρό-
νον· ἀλλ᾽ ἤδη ἀντὶ σῷ ἡμῖν τέταρτος οὗτος, εἰ πε-
φαντὸς τε· καὶ γεννητὸς ἐπεισκρίνεται θεὸς
ἢ μετὰ τὴν ὁμοούσιον, καὶ ἁγίαν τριάδα:-
Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόν-
των ἀγαθῶν διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας
σκηνῆς. οὐ χειροποιήτου τουτέστιν οὐ ταύ-
της τῆς κτίσεως· οὐδὲ δι᾽ αἵματος τράγων καὶ
μόσχων· διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν
εἰς ἅπαξ εἰς τὰ ἅγια αἰωνίαν λύτρωσιν
εὑράμενος: πάνυ δὴ τρόπον διὰ τῆς
μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς, γέγο-
νεν ἡμῖν φησὶν ἀρχιερεὺς ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.
παραιτέον δὲ ἐξετάζειν ἀρτίως ὁ λόγος.
ὅτι δὲ τῆς ἱερουργίας ὁ τρόπος αὐτοῦ· καὶ ἀ-
μείνων ἡμῖν συγκρίτως τῆς κατὰ τὸν νό-
μον· καὶ πολὺ λίαν ὑπερκειμένως τῶν ὡς

ἐν τύπῳ καὶ σκιᾷ. καὶ γὰρ δέ φημι αὐτῇ ἡ ἀλή-
θεια. καὶ τὸ ἀμνῶν μὲν ἱερεῖον ἐν διαστήμασιν
ἀμοιβαῖς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ πιστὸς ὁ ἀξιάγαστος ἡμῶν
ἀρχιερεύς. ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου
τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, διὰ τοῦ ἰδίου
αἵματος εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια. λύτρω-
σιν εὑράμενος αἰωνίαν. πῶς οὖν ὁ ἐν δεξιᾷ
τοῦ πατρὸς ὢν θεός, ἴδιον ἔχειν αἷμα λέγοιτ' ἂν
εἰ μὴ τὸ πεποιῆσθαι καὶ μόνον ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς
κατὰ φύσιν υἱός, κεχρημάτικε καὶ υἱὸς ἀνθρώπου
καὶ τὸ ἴδιον αἷμα τὸ ἀντάξιον τῆς ζωῆς ἁπάντων
δούς, ταύτην εὕρατο τῷ κόσμῳ τὴν εἰς αἰῶ-
να λύτρωσιν. οὐ γάρ που φαίη τις ἂν ὡς ἀνθρώ-
που ἀκολουθοῦν τὸ καὶ πρέπον. καθάπερ ἐπὶ τῶν
ξει τῶν ἀλόγων ζώων σφάζεσθαι πολλάκις
τὸν Ἐμμανουήλ. ἀπόχρη δὲ εἰς λύτρω-
σιν τοῖς ὑπ' οὐρανόν. τοῦ καὶ ἀπὸ ξύλου εἶναι αὐ-
τόν. εἰ δὲ καθάπερ ἀντιφερομένη καὶ ἀντίτιμος
ἦν ἰδική. ἰσοστατεῖ μὲν τῆς ἀξίας ἡ ζωὴ ἀνθρω-
πίας συνηνέχθη θεοῦ. ἡρμήνευσαν δὲ καθάπερ
φασίν. καὶ ἄνθρωπος εἶναι πεπίστευ-
ται, οὐκ ἦν ἴδιον αἷμα τοῦ συνεδραμόντος
τῶν περὶ τοὺς λύτρωσιν τοῦ κόσμου δὲ
ἀλλ' ἑτέρου μᾶλλον σχετικὴν ἔχοντος πρὸς
αὐτὸν τὴν συνάφειαν. ὥσπερ γὰρ δύο τὴν
ἀρχὴν ἔχοντες τὴν τῶν ἀξιωμάτων ἰσότητα. κα-
τοῦ δὲ μὴ ἀλλήλων διενηνοχότος ὅμως. οὐχ ἓν
νοεῖται μᾶλλον ἀλλὰ δύο κατά τε ἀριθμόν.
οὕτω τὸ συνηνωμένον τινὶ κατὰ τὴν ἀξί-
αν διηρημένων τῶν φύσεων ἤγουν ὑποστάσεων

ἰσχύεις ἑτέρων ἀλλὰ διά. καὶ τὸ ἐν αἵματι τυχὸν
αὐτοῦ δὴ πάντως ἐστί. καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον
ἑτέρου. οὐκοῦν οὐκ ἀπόχρη τὸ πρὸς ἕνωσιν
ἀληθῆ τοῦ ὡς ἐν ἰσότητι τῆς ἀξίας ἤγουν αὐ-
θεντίας συνῆφθαι λέγειν ἄνθρωπον θεῷ. οὐ γὰρ
εἰς χειροποίητα εἰσῆλθεν ἅγια Χριστός. οὐδὲ εἰς
ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν. ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν
οὐρανὸν νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ
τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν. τοῦ θεοῦ λέγοντος ὁ οὐρανός
μοι θρόνος. ἐπαναπαύεται καὶ αὐτὸν τοῖς
ἄνω πνεύμασι φωνεῖν τὸν υἱόν. σκηνὴν πρὸς
ἀξίαν ἔχοντος τὸν οὐρανόν. καὶ οὐ κατὰ τοὺς
ἱερουργοῦντας σωματικῶς καὶ τὰς διὰ ζῴ-
ων τελοῦντας θυσίας εἰς ἀντίτυπα τῶν
ἀληθινῶν εἰστρέχοντα κατὰ τὸ νόμῳ δοκοῦν.
ἐμφανίζεται δὲ νῦν ὑπὲρ ἡμῶν τῷ προ-
σώπῳ τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ὤν. ἆρα γὰρ οὐκ ἂν
καίπερ ὢν τῆς ἐνανθρωπήσεως ὑπάρχει ἐν μορ-
φῇ. καίτοι καταθρῆσαι ἐπέδειξεν ὡς αὐτός ἐστι
ὁ δημιουργὸς σοφία τοῦ θεοῦ καὶ πατρός. δι' οὗ τὰ
πάντα παρῆκται καὶ ἴσον πατρὶ ὑπάρξειν.
καίτοι ὡς σοφία φησὶν ἐγὼ ἤμην ᾗ προσ-
έχαιρεν. καθὸ μορφὴν δὲ ηὐφραινόμην ἐν
προσώπῳ αὐτοῦ ἐν παντὶ καιρῷ. ὅτε ηὐ-
φραίνετο τὴν οἰκουμένην συντελέσας. ὁ δὲ
ηὐφραίνετο ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων. ὁ τοίνυν αὐτῷ
προσχαίρων ὁ πατήρ. καὶ ἦν ἐν προσώπῳ
αὐτοῦ καθὸ μορφὴν ηὐφραινόμενός τε καὶ
εὐφραίνων. πῶς ἐμφανίζεται νῦν τῷ προ-
σώπῳ τοῦ θεοῦ. οὐκοῦν ἐμφανίζεται ξένην

οὐκέτι γυμνὸν καὶ ἄσαρκον λόγον καθάπερ
αἰ μέλλει καὶ ἐν ἀρχαῖς ἦν· ἀλλ' ἐν μορφῇ τε
καὶ φύσει τῇ καθ' ἡμᾶς. φαμὲν γὰρ οὖν
αὐτὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἐμφανισθῆναι νῦν· ὃς
οἰόμενος ὀφείλει τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς τὴν ἰδίου φύ-
σιν ἀναγαγεῖν· καὶ τοῖς γε νομιζομένην ἐν ἁγίαις γραφαῖς
διατιμεῖν ἀδόξω παραίνεσιν· ἡμᾶς οὖν
ἄρα παρίστησιν ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ πατρὸς
ὥσπερ ἐν ἑαυτῷ. καὶ πρῶτον καθό που ἔφημεν δι'
θεραπείαν ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ πατρὶ καὶ
τῶν ἀρχαίων ἀπαλλάξας αἰτιαμάτων· ὡς εἰς
καινότητα ζωῆς μεταστοιχειώσας ἐν πνεύματι
ἀξίους ὁρᾶσθαι λοιπὸν τῆς παρ' αὐτοῦ πατρὸς
ὡς ἐν υἱῶν τάξει προσειλημμένους:-

ε' Ἐπὶ τοῦ λέγεσθαι δόξαν λαμβάνειν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Παῦλος ὁ ἀπόστολος οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ δι' ἀν-
θρώπου· ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ πατρὸς
τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· ἀπὸ Χριστοῦ
μὲν εἰς ἀπόδειξιν τοῦ μὴ δεδεῆσθαι δόξ-
ης ἔξωθεν καὶ εἰς κεκηρυγμένον τὸν κύριον
ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸ σῶμα ἀποστέλλεται τῷ θεῷ καὶ πατρὶ
τῶν περὶ ἑαυτοῦ κηρυγμάτων τοῖς ἱερουρ-
γοῖς. οὐ γὰρ ἑαυτοὺς ἐκήρυττον· ἀλλὰ Χριστὸν
Ἰησοῦν κύριον εἰς δόξαν θεοῦ πατρός. ἐπειδὴ διὰ τῆς
ἱεροῖς εἴρηται γράμμασιν ἀμφιλαφῶς ὁμῶν
οὐδαμοῦ παρεκτρέχοντας τὸ αὐτοῖς
δοκοῦν· φέρε λέγωμεν τίνα δὴ τρόπον
ὁ θεὸς καὶ πατὴρ δόξη λέγεται στεφανοῦν τὸν
υἱόν· οὐκ οὖν αὐτός που φησὶν ὁ μακάρι-
ος περὶ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου· εἰ γὰρ

ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν.
ἰδὲ μὲν οὖν ἄρα καὶ κύριον τῆς δόξης τὸν ἐ-
σταυρωμένον· πῶς οὖν δέχεται δόξαν
παρὰ τοῦ πατρὸς ὁ τῆς δόξης κύριος· ἢ δῆλον
ὅτι πεποίηται πάλιν οἰκονομικῶς ὁ λόγος
αὐτῷ. δέχεται μὲν γάρ, ἀλλ' ἵνα ὡς. ἐστὶ δὲ
καὶ οὕτως τῆς δόξης κύριος θεϊκῶς. καὶ ὁ μὲν
τῆς θείας αὐτοῦ φύσεως πρὸς τὸ ὅμως τὸ δὲ
πρὸς ἡμᾶς· ἐν τοῖς ὑπὲρ κτίσιν πρέπουσι
κτήμασι. τῆς δὲ καθ' ἡμᾶς πτωχείας τὸ
μέτρον μὲν τῷ λέγεσθαι λαμβάνειν. καὶ εἰ προσ-
ιὼν δι' ἡμᾶς, ἐπτώχευσεν· ἀλλ' οὖν ἀ-
γαθοῖς ἐν μοίραις πρὸς ὀρθότητα διοικού-
μενοι. καὶ τὰ εἰκότα φρονεῖν ἐπαινοῦσι
σπουδάζοντες οὐκ ἀγνοήσομεν ἡμεῖς
τὸν καὶ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς πτωχείᾳ πλούσιον
ὡς θεόν, ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν· καὶ πάντα
δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. δέχεται πάλιν
ὡσαύτως ὁ υἱὸς πληρωθῆναι καὶ δόξαν καὶ πάλιν τίθη-
σιν ἑαυτὸν ὁ πατὴρ τοῦ πνεύματος ἐφ' ἑαυτῷ. δι-
δοὺς γὰρ αὐτὸν τῷ υἱῷ, σὺν αὐτῷ καταρχεῖ
τῶν ὅλων τοῖς τῆς θεότητος σκήπτροις
ὑποφέρων δι' αὐτοῦ τοῖς ἐπὶ γῆς γένος. καίτοι
διαμένει καὶ ἀναλλοίωτος εἰς ὑπόστασιν.
ὥσπερ αὐτός που φησὶν ὁ σοφώτατος Παῦλος,
θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ. ὡς
οὐδ' ἄν που φαμὲν ὡς ἐν ἀνθρώπῳ κατοικήσας
Χριστὸς ἕτερος παρ' αὐτὸν ἐκ τῆς ἀξίας πα-
θείμου. κόσμον ἑαυτῷ καταλλάττει. φερ-

μοῦσι γὰρ ὡς ἀληθῶς ἡμεῖς τῶν αἰσθητῶν ἔρωτι· κεί-
μεθα δὲ μᾶλλον ὅτι καταλλάττων ἑαυτῷ τὸν
κόσμον ὁ θεός· καὶ ὑπὲρ ἐν Χριστῷ γέγονε γὰρ ἡ
ἀνθρωπότης ἐνανθρωπήσαντος ὁ υἱός· καὶ οἷον
διαλλακτὴς εἰς εἰρήνην· οὐχ ἑτέρων ὑπερ-
ξενῶν τῶν μὲν κοσμικῶν τὴν ὑπὸ τὴν λύσιν· ἀλλ' ὡς
ἐν ἰδίῳ προσώπῳ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ Χριστὸς
καταλλαγησόμενοι· καταλλάγημεν γὰρ δι' αὐτοῦ
καὶ ἐν αὐτῷ τῷ πάντων σωτῆρι θεῷ· τοιγάρτοι
καὶ ἔφασκε· δεῦτε πάντες οἱ κοπιῶντες
καὶ πεφορτισμένοι κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς·
ὅτι δὲ τοῖς παρ' αὐτοῦ ἰοῦσι μου (?) πρὸς τε-
τερον τιμὴν γένοιτ' ἂν ἡ καταλλαγή· τὸ
ὅτι παρὰ τὸν θεὸν τὸν φύσει καὶ ἀληθῶς· συν-
πεφόρηκεν εἰπών· ὁ πιστεύων εἰς ἐ-
μὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με· ὅτι δὲ πά-
λιν πιστεύετε εἰς τὸν θεὸν καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε·
πάτερ ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν,
ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σε· καθὼς ἔδωκας
αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν
ὃ δέδωκας αὐτῷ, δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν
αἰώνιον· παράκλητος μὲν καὶ ἱλαστή-
ριον ὁ υἱὸς ὠνόμασται· καθὸ ἀρχιερεὺς τῆς
ὁμολογίας ἡμῶν· [illegible] τὸν πατέρα· καὶ πάντοτε
ἢ μὲν δεῖσθαι δοκεῖται προξενῆσαι ἀγαθοῦ· πλὴν ἐ-
κεῖνο καταθρήσωμεν πῶς τὴν δόξαν αἰτεῖ
ὁ πατὴρ τὸν υἱόν· δοξασθήσεται δὲ καὶ αὐτὸς
παρ' αὐτοῦ τίνα τρόπον· οὐκοῦν τὴν
ὥραν ἤγουν τὸν καιρὸν ἐληλυθέναι φησίν,
καθ' ὃν ἔδει πάντως αὐτὸν ὑπὲρ τῆς τοῦ

κόσμου ζωῆς ὑπομεῖναι σταυρόν· ἀλλ' ἦν ἀ-
ναγκαῖον δοξάζεσθαι τὸν υἱὸν παρὰ τοῦ πατρὸς
καὶ διὰ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως μαρτυρού-
μενον· ὅτι τε ἔφυ ὁμοούσιος αὐτῷ ὁ ζωο-
ποιὸς καὶ θανάτου κρείττων καὶ φθορᾶς
ἀμείνω τὴν φύσιν ἀνεκληρώσατο· δοξά-
ζεται δὲ καὶ αὐτὸς ὁ πατὴρ ὡς ἔχων υἱὸν κατὰ
πάντα ὅμοιον· ἐοικότα πατρί· καὶ ἰσοδύναμον καὶ ἰ-
σουργὸν ἑαυτῷ· καὶ τοῦτο δείξει μόνος
καταργήσας θάνατον· καὶ ἀναστήσας
ἐκ νεκρῶν τὸν ἑαυτοῦ ναόν· δέχεται δὲ τὴν
κατὰ πάντων ἐξουσίαν καθὸ ἡμᾶς δὴ πά-
λιν καὶ ἀνθρωπίνως· καίτοι βασιλεύων τῶν
ὅλων θεϊκῶς· καὶ ἀπονέμει μὲν ὁ πατὴρ
τοῖς δοθεῖσι τῷ υἱῷ τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον·
αὕτη δὲ ἐστιν αὐτός· ἔφη γὰρ ἐγώ εἰμι ἡ ἀνά-
στασις καὶ ἡ ζωή· οὐκοῦν κἂν εἰ λέγοιτο
λαμβάνειν παρὰ τοῦ πατρὸς δόξαν καὶ τὴν
κατὰ πάντων ἐξουσίαν τε καὶ μᾶλλον (?)·
ἀναθετέον μὲν τὸ λαμβάνειν τοῖς τῆς κε-
νώσεως μέτροις· ἰστέον δὲ ὅτι καὶ τῆς δόξης
ἐπικοινωνὸς θεὸς καὶ σύνθρονος τῷ πατρί· καὶ
κατ' οὐδένα τρόπον μειονεκτούμενος
τῆς τοῦ γεννήτορος ὑπεροχῆς τε καὶ δόξης· τὸ
ἐπικομεῖς (?) τὴν τῆς θεότητος φύσιν· ἰσομαθη-
γαροῦντι (?) δόξαις περιτιθέντες τῶν
μόνιμα (?) εἰς τὴν ὑπόληψιν αὐτοῦ· καὶ λογισ-
μοὺς καθαιροῦντα· καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρό-
μενον κατὰ τῆς γνώσεως αὐτοῦ:— τῇ
ἀξίᾳ (?) τοῦ θεοῦ υἱοῦ (?) ... τὴν τε ἐπαγγελίαν

τοῦ πατρός· τοῦ ἁγίου λαβὼν παρ' αὐτοῦ πνεύ-
ματος ἐξέχεε τοῦτο ὃ ὑμεῖς νῦν βλέπετε καὶ ἀκούε-
τε· οὐ γὰρ δαβὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς· λέγει
δὲ αὐτός· εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου κάθου ἐκ δε-
ξιῶν μου· ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑπο-
πόδιον τῶν ποδῶν σου· ὅλον μὲν τούτοις
καταθαρρήσαιμεν ἂν τῆς ἐνανθρωπήσε-
ως τοῦ μονογενοῦς τὸ μυστήριον· ἐν μορφῇ γὰρ
ὑπάρχων καὶ ἰσότητι τοῦ πατρὸς ὁ ἐξ αὐτοῦ
θεὸς λόγος· ἡ πανσθενὴς δεξιά· καὶ ἡ χεὶρ ἡ
ἀληθινή· κεκενῶσθαι μὲν λέγεται· διὰ τὸ
ἀνθρώπινον· ὑψοῦται δὲ πάλιν· οὐκ εἰς ὃ θεμι-
ἀξίωμα· καὶ οὐ πάλαι προσπεφυκὸς
αὐτῷ διαμείνων· ἀλλ' εἰς ἔμφυτον αὐτοῦ
καὶ τὴν ἐνοῦσαν ἀεὶ δόξαν τε ἅμα καὶ ὑπ-
εροχὴν ὑπομορφῶν· ὑψοῦται γὰρ ἀνθρωπίνως·
καίτοι κατὰ φύσιν ὕψιστος ὢν ἅμα· γέγονεν ἄν-
θρωπος· καὶ τοῦτο οἶμαι ἐστὶ τὸ τῆς φύσεως
μέτρον· καὶ ἡ λεγομένη κένωσις· ὅτι μὲν
ἐνανθρωπῆσαι θεὸς καίτοι μόνος θεὸς οὐδὲ
ἕτερον εἶναι πλὴν ὅτι μόνον ἄνθρωπος· αὐτὸ δὲ
τοῦτο τὸ ὁρώμενον ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσι·
ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ· τετίμηται δέ· ὡς ὁ
υἱὸς ἀληθὴς τοῦ θεοῦ· καὶ πατρός· καὶ τῆς ἀνθρωπότη-
τος πασῶν διελέγξας· ἀνεδήσατο τὰ αἰχ-
μάτων θεὸς εἶναι πεπιστευμένον· καὶ οὐκ ἀσύ-
νηθες αὐτῷ τὸ χρῆμα ἐστί· ἀληθὲς δὲ
μᾶλλον εἶναι φαμὲν τὸ ὑβρισμένον ἀν-
θρωπότητι· καὶ τὸ ὑψοῦσθαι δοκεῖν· καίτοι
ταῖς εἰς λῆξιν ἀπαράτροπον τὰ δόξαις τῆς

ἰδίᾳ τῇ ἑαυτοῦ φύσει καὶ μετρίοις τοῖς κα-
θ' ἡμᾶς· πάντα ἐστὶν ἄνωθεν καὶ παρὰ θεοῦ·
ταύτῃ τοι καὶ μάλα εἰκότως τῇ δεξιᾷ τοῦ πα-
τρὸς ὑψῶσθαι λέγεται· καίτοι χεὶρ ὑπάρχων
αὐτοῦ καὶ τῶν ὅλων δημιουργὸς δεξιά· ἀθρεῖ
δή μοι πάλιν τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν τὸν χριστόν· ἀνθρωπί-
νως τὸ πνεῦμα δεχόμενον· πληροῦντα δὲ
θεϊκῶς τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς διὰ τοῦ
τοῖς πιστεύουσιν ἐνιέναι τὸ πνεῦμα· ὡς οὐχ ὡς
ἀλλότριον· ἀλλ' ὡς ἴδιον αὐτοῦ· ἔφη γάρ
που θεὸς δι' ἑνὸς τῶν προφητῶν· ὅτι ἐκχεῶ
ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα·
ὑπηρέτει δὲ τοῦτο χριστὸς ὡς ἴδιον ἐνιεὶς τοῖς
κεκλημένοις τὸ πνεῦμα· καίτοι τὸ μέτρο-
ως ἀποτελεῖν δυνάμεως τιμὰς τοῦ ἁγίου
πνεύματος, πρέποι ἂν οὐκ ἀνθρώπῳ· θεῷ δὲ μᾶλ-
λον τῷ κατὰ φύσιν· ἐνήργηκεν οὖν ταῦτα
θεοῦ καὶ πατρὸς υἱὸς τὸ πνεῦμα δίδωσιν αὐτός·
ἀνθρωπίνη τοίνυν ἡ λῆψις· θεοπρεπὴς δὲ ἡ
ὑπὲρ ἄνθρωπον τοῦ ἐξ ἰδίου πληρώματος καὶ
εἰς ἑτέρους ἐκχεῖν τοῦ πνεύματος δόσιν· θεὸς
ἄρα ἐστὶν ἐν ἀνθρωπείᾳ μορφῇ πεφηνὼς
ὁ λόγος σύνεδρός τε διὰ τοῦτο τῷ θεῷ καὶ πατρί:-
πῶς λέγεται ἀναστῆναι χριστὸς ἐκ νεκρῶν δυνά-
μει τοῦ πατρός:- ὁ θεσπέσιος γράφει
παῦλος· περὶ τοῦ προπάτορος ἀβραάμ·
οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον· ὅτι ἐλογίσθη
αὐτῷ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην· ἀλλὰ καὶ
δι' ἡμᾶς οἷς μέλλει λογίζεσθαι τοῖς πιστεύου-
σιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἐκ

νεκρῶν· ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώ-
ματα ἡμῶν· καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίω-
σιν ἡμῶν· μία μὲν θεότης ἀποδο-
εἰκότως ἂν ἔργον γένοιτο παρ᾽ ὁτουοῦν τῶν
ὅτι μάλιστα παρὰ τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς δι᾽ υἱοῦ
καὶ ἐν πνεύματι· ὥστε κἂν εἰ λέγοιτό που ζωο-
ποιεῖν ὁ πατήρ, ἐνεργήσει πάντως αὐτὸ
δι᾽ αὐτοῦ υἱοῦ ἐν ἁγίῳ πνεύματι· κἂν ἐνεργεῖν τὴν
ζωονομὸν ὁ υἱός, ἐν τοῖς δεδεγμένοις τῆς ζωῆς
ἀλλ᾽ οὐ δίχα τοῦ ὁμοουσίου πατρός· ἔχει γὰρ
ἐν ἑαυτῷ τὸν γεννήσαντα· καί γουν ἔ-
φη σαφῶς· ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ
πατὴρ ἐν ἐμοὶ μένων, ποιεῖ τὰ ἔργα αὐτοῦ·
κἂν εἰ τὸ πνεῦμα τοῦτο λέγοιτο δρᾶν, ἐνερ-
γήσει πάντως ὡς πνεῦμα ζωῆς. ζωὴν δὲ εἶ-
ναι φαμὲν κατὰ φύσιν τὸν θεὸν καὶ πατέρα· καὶ
τὸν ἐξ αὐτοῦ γεννηθέντα υἱόν· οὐκοῦν λέγε-
μεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀναστῆσαι χριστὸν ἐκ νεκρῶν· οὐχ ἁ-
ρίσκομεν δὲ τὸν υἱὸν ἀεργὸν περὶ τὴν ἀνά-
στασιν τοῦ ἰδίου σώματος. καί γουν ἔφη πρὸς
ἰουδαίους· λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον καὶ ἐν
τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν· ἄθρει δὲ ὅπως
τοῦ μακαρίου παύλου λέγοντος ὅτι λογι-
σθήσεται καὶ ἡμῖν ἡ πίστις εἰς δικαιοσύ-
νην τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα
ἰησοῦν χριστὸν ἐκ νεκρῶν· οὐκ εἰς μόνον ἡ πίστις τὸν
πατέρα γέγονε καὶ θεόν· ἀλλά γε καὶ εἰς τὸν κύ-
ριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστόν· ἄλλως τε δεῖν γὰρ οἶμαι κα-
κεῖνο ἰδεῖν· γεγονὼς ἀνὴρ ὁ μονογενής·
εἰ ὑπομείνειε μὲν σαρκικῶς τὸν θάνατον

ἀναβιώη τε μὲν οὐ κατὰ σάρκα, ἤγουν ἀν-
θρωπότητος δύναμιν· ἀλλ᾽ ὡς ἐν ἰσχύϊ θεό-
τητος τῆς ζωογονούσης τοὺς νεκροὺς καὶ κα-
λούσης τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα· ἀναθετέον
οὖν ἄρα τὴν ζωοποίησιν καὶ μάλα εἰκότως
οὐκ αὐτῇ που πάντως τῇ τοῦ σώματος φύ-
σει· κἂν εἰ γέγονεν ἴδιον τοῦ ἐκ θεοῦ φύντος
λόγου· δυναμένης δὲ μᾶλλον τῆς ὑπὲρ πάντα
καὶ φύσει τῇ ὑπὲρ τὴν κτίσιν ὡς ἐν προ-
σώπῳ τοῦ θεοῦ καὶ πατρός· ὃς ἐξ οὗ πέφηνεν ὁ
υἱὸς ἴσος τε καὶ ὅμοιος κατὰ πάντα αὐ-
τῷ· πρόσεισι δὲ δι᾽ ἀμφοῖν, καὶ τὸ πνεῦμα
τὸ ζωοποιόν· παραδεδόσθαι δέ φησι τὸν
χριστὸν διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν· καὶ ἐ-
γηγέρθαι διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν· ὥσ-
περ γὰρ γέγονεν ὑπὲρ ἡμῶν τὸ παθεῖν
αὐτὸν τῇ ἰδίᾳ σαρκὶ τὸν θάνατον ἵνα
λοιπὸν ἀτονήσῃ τοῦ θανάτου τὸ κράτος·
οὕτω καὶ ἀνεβίω πάλιν ὑπὲρ ἡμῶν·
ἵνα καὶ ζωὴν ἡμῖν τὴν εἰς ἀφθαρσίαν
ἐπανόδον· καὶ τὸ ἐν ἀδὰμ παραβάσεως
ἀφανίζων τὰ ἐγκλήματα· δεδικαιώμε-
θα γὰρ ἐν χριστῷ· τῆς μὲν ἀρχαίας ἐκείνης
ἀρᾶς, τὴν δύναμιν ἀφανίζοντι διὰ τῆς
εἰσαγωγῆς ὑπακοῆς. ἀποσμάττοντι δὲ
τῶν ἀρχαίων αἰτιαμάτων τὴν φύσιν· οὐ γὰρ
ἐποίησεν ἁμαρτίαν· γέγονε δὲ μᾶλλον ἀ-
δόκιμος ἐν αὐτῷ· καίτοι κατεγνωσμέ-
νη καθάπερ ἡ διὰ περιέπομεν ἀρχῇ:-
Ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς χριστὸν ἰησοῦν

εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν, συνε-
τάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος
εἰς τὸν θάνατον· ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ
νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρός, οὕτω καὶ ἡ-
μεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσω-
μεν. ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς σκυλεύσας τὸν
θάνατον καὶ τῶν ἐκεῖ μυχῶν τὴν τῶν καθειρ-
χθέντων ψυχῶν ἀπολύσας πληθὺν, ἀναβιώσας
τριήμερος· εἶτα τοῖς ἁγίοις ἔφασκε
μαθηταῖς· πορευθέντες μαθητεύσατε
πάντα τὰ ἔθνη· βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς
τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος· βαπτιζόμεθα τοίνυν ὥσπερ εἰς τὸ
ὄνομα τοῦ πατρός, οὕτω καὶ εἰς τὸ ὄνομα
τοῦ υἱοῦ· καὶ εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ καὶ
εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα· διδασκέτωσαν τοί-
νυν οἱ διορίζοντες εἰς υἱοὺς δύο τὸν ἕνα κύριον
Ἰησοῦν Χριστόν· ἀνθρώπου τεθέντος, συναφθῆναι λέγοντες
κατὰ μόνην τὴν ἰσότητα τῆς ἀξίας ἤγουν
αὐθεντίας διῃρημένων τῶν φύσεων· εἰς
τὸν τίνος θάνατον ἐβαπτίσθημεν· εἰ μὲν οὖν
δικαίως τὸν τοῦ θεοῦ λόγον κατηγορήσο-
μεν ἀρρήτως τῆς ἀκηράτου φύσεως τὴν φθο-
ρὰν· καὶ καθοριοῦμεν θάνατον τῆς κατὰ
φύσιν ζωῆς. εἰ δὲ δὴ καὶ φαῖεν ὅτι τοῦ ἐκ
γυναικὸς ἰδίᾳ τε καὶ ἀνὰ μέρος καὶ κα-
θ' ἑαυτὸν νοουμένου, πῶς οὐκ ἐκεῖνο φα-
νερὸν, ἀναφανδὸν ὅτι πάντη τε καὶ πάντως
αὐτὸς εἰκαῖος ὁ συντεταγμένος τῷ πατρὶ καὶ
τῷ ἁγίῳ πνεύματι· τάχα που καὶ δοξασθέντος

ἀμηθοῦς θεότητος τοῦ ἐκ θεοῦ φύντος λό-
γου. ἅπερ ἐστὶ θανάτου δεκτικός. οὐ καὶ εἰς
τὸν θάνατον βεβαπτίσμεθα· ἀλλ' ὅρα
ποῦ τὸ σαφῶς ὁμοίων ἔχων διεγηγερμέ-
νον, τὴν τῶν ἐννοιῶν ἀτοπίαν· οὐκοῦν
ἀναμφίλεκτον εἶναι ὅτι γεγονὼς καθ' ἡμᾶς ὁ
τοῦ θεοῦ λόγος σαρκὶ πέπονθεν ἑκών· βε-
βαπτίσμεθα γὰρ οὐ τὸν εἰς τὸν αὐτοῦ θάνα-
τον ὡς ἑνὸς τοῦ υἱοῦ κατὰ μὲν τὴν τῆς θεό-
τητος φύσιν, ἀπαθοῦς· παθητοῦ δέ, κατὰ τὴν
σάρκα. ὅτι δὲ ἡμᾶς εἰς καινότητα ζωῆς
μεταλλάττει Χριστὸς διὰ τῆς ἀναστάσεως, πῶς ἂν
ἐνδοιάσειέ τις· παρίστησι γὰρ ἡμᾶς ἑαυτῷ
τε καὶ τῷ πατρί· ὡσεὶ ἐκ νεκρῶν ζῶντας καθὰ
γέγραπται· καὶ ἀποθανόντας μὲν τῇ ἁ-
μαρτίᾳ· ζῶντας δέ, τῇ δικαιοσύνῃ:—
εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος Ἰησοῦν Χριστὸν οἰκεῖ ἐν
ὑμῖν, ὁ ἐγείρας ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ζωοποιή-
σει τὰ θνητὰ σώματα ἡμῶν· διὰ τοῦ ἐνοι-
κοῦντος αὐτοῦ πνεύματος ἐν ἡμῖν· ζωὴ μὲν ἐστὶ
κατὰ φύσιν ὁ μονογενὴς τοῦ θεοῦ λόγος· ἐπεὶ
δὴ δὲ τῷ θανάτῳ κάτοχον ἐποίησε σχεῖν τὸ
σῶμα· καὶ χάριτι μὲν θεοῦ διὰ τῆς ἰδίας
σαρκὸς, ὑπὲρ παντὸς ἐγεύσατο θανά-
του· θεϊκῶς γεγονὼς ἀνεβίω· καθότι
οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τοῦ
θανάτου· ταύτῃ τοι καταλλήλως τοῖς ἀρτίως
ἡμῖν ἀποδοθεῖσι λόγοις, ἐγηγέρθαι λέγε-
ται παρὰ τοῦ πατρός· πλὴν ἐκεῖνο δὴ πά-
λιν φέρε δὴ φέρε καταθρήσωμεν εἰ δὸ

κεῖ· ζωοποιήσει ἔφη τὸν πνευματικόν· καὶ τὰ θνητὰ ἡμῶν
σώματα διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ τοῦ ἐνοικοῦν-
τος ἐν ἡμῖν· καὶ ἀληθὲς ὅτι τὸ χρῆμα ἐστίν,
οὐκ ἂν ἐνδοιάσειέ τις· ἀλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο
τὸ πνεῦμα τὸ ζωοποιοῦν, καὶ αὐτοῦ πνεῦμά ἐστι
τοῦ Χριστοῦ· γέγραπται γὰρ ὅτι ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐ-
στὲ ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα θεοῦ
οἰκεῖ ἐν ὑμῖν· εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει,
οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ· καὶ πάλιν περὶ τῶν
ἁγίων ἀποστόλων· ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν
Μυσίαν, ἐπείραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν πο-
ρευθῆναι· καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα
Ἰησοῦ· ὅτε τοίνυν ἴδιόν ἐστι τὸ πνεῦμα καὶ αὐτοῦ
τοῦ ἐνηνθρωπημένου, καίτοι τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς
ζωοποιοῦν τε ἡμᾶς ἐν πνεύματι· πῶς ἐστιν ἀμφι-
βάλλειν ὅτι πέπρακται μὲν περὶ τὸ ἀνθρώπινον
ἡ ἀνάστασις· ἐνήνεκται δὲ τὸ χρῆμα
μετὰ τοῦ ἰδίου σώματος ὁ ἐξ αὐτοῦ κατὰ φύ-
σιν θεὸς λόγος· οὗ καὶ ἴδιον πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποι-
εἰ δὲ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος
τοῦ Χριστοῦ· ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ, ἀλλὰ
δυνατεῖ ἐν ὑμῖν· καὶ γὰρ ἐσταυρώθη ἐξ ἀ-
σθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως θεοῦ· καὶ
γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν σὺν αὐτῷ, ἀλλὰ
ζήσομεν σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ
εἰς ὑμᾶς· ἐσκανδαλίζοντό τινες τῶν πε-
πιστευκότων εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν
τάχα που λόγοις τοῖς παρά τινων λεγο-
μένοις· πρὸς ἐμμελείας τοιαύτας
εἰ θεὸς ἦν ἀληθῶς καὶ ἰσχυρὸς κατὰ φύσιν τοῦτον

ἰσχύων τοῦ θεοῦ, πῶς οὐ διέδρα τὰς τῶν φονών-
των ἐπιβουλάς· πῶς δὲ καὶ ἀτιμότατον
τὸν ἐπὶ ξύλου θάνατον ὑπομεμένηκας· οὐκ ἂν
μόνον τὸ καὶ μάλα εἰκὸς τὸ ἀσθενῆσαι κα-
θ' ἡμᾶς· καὶ τῶν σταυρούντων ἡττηθῆναι
χειρός· πρὸς δὴ ταῦτα τοιάδε φησὶν ὁ θεσπέ-
σιος Παῦλος· εἰ γὰρ δὴ καὶ ἄλλοις ἐδόκει μά-
ζειν ὀρθῶς τί ἐστιν, καὶ πόθεν ὁ λαλῶν ἐν
ἐμοὶ ταῖς καθ' ἡμᾶς αὐτοῖς ἐκμεμονημένοις,
ἀπὸ χρεῶν δηλουρήσετε τὴν κατάληψιν·
εὑρήσετε ἐν ἐμοὶ ἐν ὑμῖν· ἀπέφηνε δὲ
μᾶλλον δυνατὴν ταύτην διὰ τοῦ ἰδίου πνεύματος
ὥστε δύνασθαι πάντοτε κατ' ἐμὲ τοῦ
σαι πειρασμοῦ· καὶ μάλα ῥᾳδίως ἐς
ταῖς τῶν παθῶν ἐφόδοις ἀντιφέρεσθαι με-
νικῶς. τί οὖν ἀπαιολεφαίνετ' ἐστίν· οὐκ ἀ-
σθενείας ἐργομεῖν μέν φησι, τὸ ὑπομεῖναι
σταυρόν· ἀλλ' ἔνδειξις ἦν τὸ χρῆμα δυνά-
μεως ἄρα τῆς θεοπρεποῦς. οὐ μὲν οὖν
φησὶν ὁμολογοῦμεν γὰρ αὐτὸν ἠσθενηκέναι
μὲν σαρκί, ζῆσαι δὲ πάλιν ἐκ δυνάμεως
ἰδίας· θεὸς γὰρ ἦν φύσει. πῶς οὖν ἠσθένησε
συγχωρήσας τῷ ἰδίῳ σώματι καὶ θα-
νάτου γεύσασθαι δι' ἡμᾶς· ἵνα διὰ τοῦ
θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔ-
χοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβο-
λον· καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι φόβῳ
θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν
δουλείας· ὅτε τοίνυν τὸ ἀσθενῆσαι ὁ Χρι-
στὸς κατά γε τὴν σάρκα φιλονεικίας πρό

+

φασις· τοῖς δ' ἂν ἅπασαν τὴν ὑπόνοιαν,
πῶς οὐκ ἔδει παθεῖν τῇ ἀσθενείᾳ· ἵνα
διὰ τῆς καταργήσῃ τὸν θάνατον, θαυμά-
ζηται πάλιν τὸν ἑαυτοῦ ζωοποιήσας να-
οὐκ ἐξ ἀσθενείας τοῦτο κατορθώσας σαρκι-
κῆς, ἀλλ' ὡς καὶ δυνάμει θεοῦ· ἔστι δὲ αὐτὸς
ἡ δύναμις τοῦ πατρὸς· ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ
ζωή· ζῇ τοιγαροῦν ἀεὶ ζῶν γὰρ ἐστί· ὅτι δὲ
καὶ ἡμεῖς ζήσομεν σὺν αὐτῷ συναποθα-
νόντες αὐτῷ κατὰ τὸ ἀποθνήσκειν τῇ
εἰ καὶ ἐν ἐλπίσι μένομεν τῆς εἰς αἰῶνα ζω-
ῆς ἐστιν ἀμφιβάλλειν· ἀνεβίω γὰρ ἐκ
νεκρῶν ὁ διὰ εἰς ζωὴν γεγονὼς τῇ φύσει· εἴρη-
ται γὰρ πρωτότοκος ἐκ νεκρῶν καὶ ἀπαρ-
χὴ τῶν κεκοιμημένων. Νῦν ἡ ψυχή μου
τετάρακται· καὶ τί εἴπω; πάτερ σῶσόν με
ἐκ τῆς ὥρας ταύτης· ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλ-
θον εἰς τὴν ὥραν ταύτην, πάτερ δόξασόν
σου τὸν υἱόν· καὶ πάλιν ἤρξατο λυπεῖσ-
θαι καὶ ἀδημονεῖν καὶ λέγειν· περίλυπος
ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου· καὶ πά-
λιν· καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπε·
πάτερ εἰς χεῖράς σου παρατίθημι τὸ πνεῦ-
μά μου· οἱ τῆς Ἀπολιναρίου δόξης ἡττώ-
μενοι· καὶ τὰ αὐτῶν δοκοῦντα φρονεῖν
ἠρημένοι ἐπιφυόμενοί τε καὶ λέγοντες
ἄψυχόν τε καὶ ἄνουν ὑπάρχειν τὸν ἑνωθέν-
τα λόγῳ ναόν· τί δὴ ἄρα φαῖεν ἄν· γεγρα-
φότων ἡμῖν τοιάδε τῶν ἁγίων εὐαγγελιστῶν
περὶ τοῦ παθόντος ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ· ποίαν

μὲν γὰρ καὶ λύπης καὶ τῆς εἰς δειλίαν αἰτίαν
τῶν αἰμετὶ δὲ καὶ τὴν παντελῶς εἴη ἂν καὶ ἀπ-
πτοεῖκ ἡ θεία τε καὶ ἀνωτάτη τοῦ λόγου
φύσις· παραιτήσεται γὰρ εἰς ἀπόδειξιν τὸ ἐν γε
τούτοις εἶναι ποτέ· καὶ παθῶν ὅλως τῶν
καθ' ἡμᾶς οὐκ ἀνέξεται· σῶμα δὲ πά-
λιν ἄψυχόν τε καὶ ἄνουν, οὐκ ἂν εἰς δόξη-
ται λύπην· ἀλλ' οὐδ' ἂν ἐμμονήσει ἐπὶ τῶν
σκυθρωπῶν· ἢ τὸν ἐκ τῶν ἴσως ἐπὶ προσ-
δοκωμένων προαναθρήσει φόβον· πά-
θοι δ' ἂν τὰ τοιάδε κατ' αὐτὸ τὸ πᾶσιν ὡς
οἶμαι δοκοῦν· ψυχὴ λογικὴ κατεσκηπτη-
μένη τῶν μὲν· τῷ ταπεινῇ δὴ παρ' ὃν τὸ καὶ
πρός γε τούτοις τὸ συμβησόμενα· πῶς
οὖν ἄρα φησὶν ὁ Ἐμμανουήλ· νῦν ἡ ψυχή
μου τετάρακται· πῶς δὲ ἤρξατο λυπεῖσθαι
καὶ ἀδημονεῖν· ἢ καὶ πῶς ὅλως εἰς χεῖ-
ρας τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς παρετίθετο τὴν αὐτοῦ·
εἰ καὶ τῆς θεότητος τὸ χρῆμα ἐστὶν ἀλλότρι-
ον καὶ νοῦ καὶ ἀψύχου σαρκός· πρό-
δηλον οὖν, ὅτι γέγονεν ἄνθρωπος ὁ μονογενὴς
οὐκ ἄψυχόν τε καὶ ἄνουν σῶμα λαβὼν
ἐμψυχωμένον δὲ μᾶλλον ψυχῇ καὶ λογι-
κῇ· καὶ τελείως ἐχούσῃ κατ' αὐτό γε τὸν αὐ-
τῆς πρέποντα λόγον· καὶ ὥσπερ οἰκειοῦ-
ται ἂν ταῦτα τοῦ ἰδίου σώματος, οὕ-
τω καὶ τὰ τῆς ψυχῆς· ἔδει γὰρ αὐτὸν διὰ πάν-
τὸ ὅρος πρέπειν ματι σαρκικοῦ καὶ ψυχι-
κοῦ· καθ' ἡμᾶς γεγονότος· ὥσπερ δὲ οἱ
κομιδῇ κόσ συγκεχώρηκε τῇ ἰδίᾳ σαρ-
κὶ

καὶ παθέσθω ὅπη τι δ' οὖν οὕτω πάλιν σωμ-
χώρει καὶ τῇ ψυχῇ τῇ οἰκείᾳ ἀπαθῶς. καὶ τὸ
τῆς κενώσεως μέτρον τετήρηκε πανταχοῦ.
καίτοι θεὸς ὢν φύσει καὶ ὑπὲρ πᾶσαν τὴν κτί-
σιν παρατίθεται δὲ τοῖς ἰδίοις ὡς ἄνθρωπος τῷ θεῷ καὶ
πατρί· τουτέστι τὴν ἑνωθεῖσαν αὐτῷ ψυχήν.
ἵνα καὶ ἡμᾶς καὶ διὰ τούτου πάλιν ἐνεργήσῃ
σι· πάλαι μὲν γὰρ αἱ ἀπαλλαττόμεναι τῶν σω-
μάτων ἐν τοῖς ὑποχθονίοις μυχοῖς, αἱ τῶν ἀνθρώπων
ψυχαὶ κατεπέμποντο [illegible] τὰ τοῦ θα-
νάτου ταμιεῖα. ἐπειδὴ δὲ καὶ Χριστὸς τοῖς ἰδίοις [illegible]
παρετίθετο τῷ πατρί· καὶ ταύτην ἡμῖν ἐνεκαίνι-
σε τὴν ὁδόν, [illegible] γὰρ οὐκ εἰς [illegible]
ποθεν· ἐρχόμεθα δὲ μᾶλλον καὶ κατ[illegible]
το αὐτῷ καὶ πατρὶ [illegible] τὰς ἰδίας παρα-
θέμενοι ψυχάς, ἐν χερσὶ [illegible] μὲν ἀγαθοῦ.
ἐγκαινίζει γὰρ ἅπαντα ὁ Χριστός:-

Καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν πατήρ, κἀγὼ ζῶ διὰ
τὸν πατέρα. καὶ ὁ τρώγων με, κἀκεῖνος ζή-
σεται δι' ἐμέ: ἡ δὲ ὡς ἂν ἐπιτυχὼν τὴν
δὲ ὁ Χριστὸς [illegible] διορίζων τὴν τὸν ἐμὲ [illegible]
ἐστὶν ὁ ἀπεσταλμένη παρὰ θεοῦ καὶ πατρὸς
καὶ ζῶν δι' αὐτόν. ὥσπερ τι διὰ τοῦτο ζωοποιὸς
εἰ μὲν ὁ ἀνθρώπινος καὶ καθ' ἑαυτὸν ὁ ἐξ αὐτοῦ
λόγος, πῶς ἐσθίεται πρὸς ... ἡμῖν ... διὰ τοῦ
δι' αὐτόν· ἀσώματον γὰρ τῇ φύσει τὸ θεῖον. τί
δὲ μόνον καὶ καθ' ἑαυτὸν τὸν ἀνθρώπινον μαφ
σι τὸν ἀπεσταλμένον, πῶς ἄρα ἐστὶ ζωοποι-
ὅτι ζῇ διὰ τὸν πατέρα. καίτοι πῶς οὐχ ἅπαν-
τες οἱ ἐπὶ γῆς ζῶσιν ἄνθρωποι μὲν· ζωοποιοῦντες

ἡμᾶς τοῦ θεοῦ καὶ πατρός. εἴπερ [illegible] θεοῦ ὁ
ζῶμεν ἐν αὐτῷ καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν·
ὅπερ τοίνυν ζῶντας ἡμᾶς ἅπαντας διὰ τὸν πατέρα ἀπ-
[illegible] μόνον τὸ ἐμὸν ἄρα οὐ σῶμα ζωοποιόν ἐστι
διὰ τοῦτο καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον τὴν αὐτὴν ἐν-
μέρει ἀνέχει καὶ τοῖς ἑτέροις εἴπερ ἅπαν-
τας ὡς ἔφημεν ἐσμὲν καὶ ζῶμεν διὰ τὸν
πατέρα. τί οὖν ἄρα φαμὲν πρὸς ταῦτα. ἀπό-
[illegible] κεχρημάτικεν ὁ τοῦ θεοῦ λόγος ἐν ἀνθρω-
πίνῃ μορφῇ πεφηνώς. ἀποσταλεὶς γὰρ κηρύξ-
αι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν· καὶ τυφλοῖς ἀνάβλε-
ψιν, ζῇ δὲ διὰ τὸν πατέρα. γεγέννηται γὰρ ἐκ
ζῶντος πατρός. ἔδει γὰρ εἶναι [illegible] καὶ πάν-
τως κατὰ φύσιν εἶναι ζωὴν τὸν ἐκ ζῶντος
τε καὶ ζωῆς τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἐκπεφυκότα υἱόν.
ἐπειδὴ δὲ καὶ ἴδιον ἐποιήσατο τὸ σῶμα τὸ
ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου ληφθέν, ζωοποιὸν αὐτὸ
φημὲν αὐτὸ καὶ μάλα εἰκότως. σῶμα γὰρ ἐστὶ
τοῦ τὰ πάντα ζωογονοῦντος ζωῆς. οὐκοῦν εἰς
[illegible] οὐ διαιρεθέντα τὸν ἕνα υἱὸν καὶ Χριστὸν
καὶ κύριον εἴπερ ἐστὶν ὁ αὐτὸς ζωὴ μέν, ὡς ἐκ ζωῆς
καὶ ζῶντος πατρός. ζωοποιὸς δέ, διὰ τοῦ ἰδίου
σώματος. ὡς καθ' ἡμᾶς γεγονὼς καὶ ἐνανθρω-
πήσας θεός; ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν
ἑαυτῷ· καὶ ὁ υἱὸς [illegible] ἔδωκεν αὐτῷ κρί-
σιν ποιεῖν ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν:- πῶς δὴ
πρέπον [illegible] ἂν εἶχεν ἐν ἑαυτῷ τὴν
ζωὴν τὸν πατέρα. ἄρα γὰρ ἔξωθεν καὶ εἰσκε-
κριμένην καὶ παρ' ἑτέρου δοθεῖσαν. καίτοι
πῶς οὐχ ἕτερος ἂν εἴη τοῦτον ἑρμηνεῖν [illegible]

λέγ(ει)· ἔχει γὰρ οὐ μετρίως ὁ λόγ(ος) τ(ῆς) ἀπορρήτου
φύσεως τὴν κατάρρησιν(?)· πρῶτον μὲν γὰρ
οὐχ ἁπλοῦς ἐστι τὴν φύσιν ὁ τῶν ὅλων ἐστὶ θ(εό)ς·
σύνθετος δὲ μᾶλλον· εἴπερ ἐστὶν ἕτερα πα-
ρ' αὐτὴν ἡ ἐν αὐτῷ ζωή· εἴη δ' ἂν καὶ μείζων αὐ-
τοῦ· καὶ ἀμείνων ὡς ἐν συγκρίσει ὡς οὐ
κέχρηται, διδοῦσα τὴν ζωήν· εἴπερ ὅλως ἀρ(?)οιν
λαμβάνειν ἀλλότριον ὡς ἔφην τ(ῆς) φύσεως αὐτοῦ χάριν(?)
τὸ ὧδε περιέχειν οἴεσθαι ταυτί· καὶ θύραθεν
ἐν μοίρᾳ εἰς κεκομισμένην ἔχειν τὴν ζωὴν
τὸν θ(εὸ)ν καὶ π(ατέ)ρα· ἔχει τοίνυν ἐν ἑαυτῷ τὴν
ζωήν· οὐκ ἐπίκτητον, ἢ εἰσκεκριμένην ὡς φυ-
σικῶς δὲ μᾶλλον ἐν ὑπάρχουσαν(?) τῆς αὐτοῦ
οὐσίας δὴ καρπόν· οὕτω δὲ δοκεῖ μὲν ἔχειν
καὶ τῷ υἱῷ τὴν ζωήν· τοῦτο γὰρ οἶμαι φαίη
τις ἄν· ἔχει τοίνυν ὡς ὁ ἐξ αὐτοῦ κατὰ φύσιν
ὑπάρχων ἐν ἑαυτῷ τὴν ζωὴν καθ' ὅμοιον τῷ
θ(ε)ῷ· δέχεται δὲ μᾶλλον μετ' αὐτοῦ κειμένην
αὐτήν· καίτοι κ(αὶ) τῆς ὑπάρχων ὡς θ(εό)ς· καὶ
τίς ἂν εἴη τοῦ λαμβάνειν ὁ τρόπος, διδάξει λέ-
γων αὐτ(ὸς) ὅτι υἱὸς ἀν(θρώπ)ου ἐστίν· οὐ γὰρ ἴδιον ἀν(θρώπ)ου
τὸ οἴκοθεν ἔχειν δύνασθαι τὴν ζωήν· ἐπειδὴ
δὲ ἴδιον γέγονε τοῦ ζῶντος λόγου τὸ ἐνωθὲν
αὐτῷ σῶμα· ταύτῃ τοι καὶ μάλα εἰκότως
ὡς ἔχων αὐτοῦ τὸ ζωοποιὸν ἐνέργειαν(?), λα-
μεῖν λέγεται τὴν ζωήν· οἰκειοῦται δὲ πά-
λιν τὸ χρῆμα αὐτοῦ οὗ καὶ ἴδιον γέγονε σῶ-
το εἰληφ(ός):—   Ὅτι κἂν υἱὸς ἀν(θρώπ)ου λέγηται,
ὁ Χ(ριστὸ)ς ἄλλος οὐδὲ ἕτερος ἐστὶ θ(εὸ)ς ἀληθινός:—

Αὐτὸς ὢν οὖν φησιν ὁ κ(ύριο)ς ἡμῶν Ἰ(ησοῦ)ς Χ(ριστὸ)ς ἆρα

ἐλθὼν υἱὸς τοῦ ἀν(θρώπ)ου εὑρ(ήσει) τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς
γ(ῆς); φέρε δὴ πάλιν τὸν τῶν εἰρημένων μα-
σμίζοντες(?) νοῦν ἐκεῖνον περιαθρήσωμεν·
ποίαν ζητήσει πίστιν ἐπὶ τῆς γ(ῆς) ὁ κ(ύριο)ς ἡμῶν
Ἰ(ησοῦ)ς Χ(ριστὸ)ς ὑπομονῆς δοξολογιῶν(?)· εἰ μὲν γὰρ πι-
στεύεσθαι πρὸς ἡμῶν ἐθέλει ὅτι θ(εὸ)ς μὲν οὐκ ἔ-
στιν· οὐδὲ ἔστιν ἀληθῶς, ἄν(θρωπ)ος δὲ μᾶλλον οὐδὲν
ἔχων τῆς καθ' ἡμᾶς ὑπερκείμ(ενον)· πῶς ἂν μὲν ἡ
διαστείειτο(?) ὅτι τὴν τοιαύτην δὲ διάληψιν ἤγουν
πίστιν τε καὶ δόξαν· οὐ παρ' ἡμῶν εὑρήσει
μᾶλλον ἀλλὰ παρ' Ἕλλησί τε καὶ Ἰουδαίοις·
εἰδωλολάτραι μὲν γὰρ καὶ οἱ τῇ κτίσει
παρὰ τὸν κτίσαντα λατρεύοντες, φρονοῦν ἀκούον-
τες ἂν ὑπομείνοιεν δι' ἡμᾶς· καὶ προσέτι
τὸν θαυμαστὸν γελῶσιν οἱ δείλαιοι· κἂν εἴ τις
αὐτὸν ὁμολογοίη θ(εό)ν, ἀνασπῶσιν εὐθὺς
ἀνθρωπολατρείαν εἶναι τὸ χρῆμα διορι-
ζόμενοι· οἵ γε μὴν ἐκ περιτομῆς καταφέ-
ρονται τοῦ Χ(ριστο)ῦ λέγοντες ἐναργῶς· περὶ κα-
λοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε· ἀλλὰ περὶ
βλασφημίας, ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὤν, ποιεῖς σεαυ-
τὸν θ(εό)ν· ὅτε τοίνυν οὕτω παρά γε τοῖς πε-
πλανημένοις πίστιν ἐπιζητεῖ· τὴν ἐν ἡμῖν
δὲ μᾶλλον τοῖς ὀρθὰ φρονεῖν εἰωθόσι· πά-
ντως ἄν που διαμεμενηκότας εἰς ἀλήθει(αν)·
ὁμολογεῖν ὅτι θ(εὸ)ς κατὰ φύσιν ὁ καὶ υἱὸς ἀν-
θρώπου δι' ἡμᾶς γεγονώς· ἵνα μὴ τοῖς τῆς πλα-
νωμένων ἐγκλήμασιν ἑαυτοὺς ἐνιέντες
λάθωμεν τῆς ὀρθῆς φρονεῖν ᾑρημένοι· καὶ μὴ κε-
δοξάζοντες περὶ Χ(ριστο)ῦ καθάπερ […] κἀκεῖ-
νοι:—

φησί που Χριστός· οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα,
ἀλλὰ πᾶσαν τὴν κρίσιν δέδωκε τῷ υἱῷ· ἵνα
πάντες τιμῶσι τὸν υἱὸν καθὼς τιμῶσι τὸν πατέρα.
Καὶ πάλιν ὡς πρὸ λέγομεν ἀρτίως· ὥσ-
περ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτω καὶ
τῷ υἱῷ ἔδωκεν ἔχειν ζωὴν ἐν ἑαυτῷ. καὶ ἐ-
ξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι
υἱὸς ἀνθρώπου ἐστί. ψάλλει δέ που καὶ ὁ μακάριος
Δαβίδ· ὅτι ὁ θεὸς κριτής ἐστι. γέγραφε δὲ καὶ ὁ
αὐτοῦ μαθητής· εἷς ἐστιν ὁ νομοθέτης καὶ
κριτής. οὐκοῦν πρέποι ἂν οὐχ ἑτέρῳ
τινὶ τὸ οὕτως τὸ κρίνειν, πλὴν ὅτι μόνῳ
τῷ ἐπὶ πάντων θεῷ· πῶς οὖν δέδωκε
αὐτὸ τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου· εἰ μὲν ὁμοούσιος ἐστὶ
τῶν καθ᾽ ἡμᾶς, πῶς ἀληθεύσει λέγων ὅτι τὴν
δόξαν μου ἑτέρῳ οὐ δώσω. θεοῦ γὰρ δόξα
τὸ εἶναι κριτήν. εἰ δὲ δέδωκεν αὐτῷ ὡς υἱῷ, οὐκ ἔ-
ξω γέγονε τοῦ κρίνειν αὐτὸς διὰ τὴν ταυτό-
τητα τῆς οὐσίας. ἐστὶ δὲ ὁ λαμβάνων ὡς ἄνθρω-
πος οὐχ ἅπασιν ἐναργές. ὁ θεὸς μὲν ἢ
ὁ λόγος διὰ τὴν ἐκ θεοῦ πατρὸς ἀπόρρητον γέν-
νησιν· ὁ αὐτὸς δὲ καὶ υἱὸς ἀνθρώπου διὰ τὸ ἡνῶσθαι
σαρκί· καὶ καθ᾽ ἡμᾶς ὑπομεῖναι γέν-
νησιν ἐκ γυναικός. ὁ γοῦν λέγων πρὸς
Ἰουδαίους· τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι ἄνθρω-
πον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα· καὶ πά-
λιν καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν,
εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου. καὶ πάλιν· καὶ καθὼς Μωσῆς
ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως

ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου. ἢ καὶ ὅταν
λέγῃ περὶ αὐτοῦ· μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ
τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. καὶ πάλιν· τίνα
λέγουσί με οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; ἢ ὡς
ἀπεξασάντων ὁ σάλος ἀνθρώπους ὁμοιάζει τῇ
παρ᾽ αὐτῇ θεοπνεύστῳ γραφῇ. οὐκ ἰδίᾳ
καὶ ἀνὰ μέρος ἄνθρωπον εἶναι φαμὲν ἀπο-
σπῶντες τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον· πιστεύο-
μεν ἀναμφιβόλως ὅτι καὶ θεός ἐστιν ἀληθινός. γέγο-
νε δὲ καὶ υἱὸς ἀνθρώπου δι᾽ ἡμᾶς οἰκονομικῶς
μετὰ τοῦ μεῖναι θεός. καὶ εἷς ἐστι Χριστός.
ἀσιωπος δὲ λίαν. τὸ διορίζειν εἰς δύο υἱοὺς
καὶ δύο Χριστοὺς μετὰ τὴν ἀδιάσπαστον
ἕνωσιν. ἢ καινοῦ καὶ λόγου παντὸς ἐπέ-
κεινα τοῦτό ἐστι καὶ ἀμαθίας. καὶ ἡμεῖς μὲν ἴσως οὐδὲ σχε-
δὸν ἦμεν τοῖς ἐθέλουσιν ἀνάγκας νομίζειν ἅπαντα
τὰ περὶ Χριστοῦ γεγραμμένα· καὶ πειρωμένων
ἐννοιῶν ποιήσασθαι τὴν παράθεσιν. ἀλ-
λ᾽ ἴσμεν τὸ γεγραμμένον· δίδου σοφῷ
ἀφορμήν, καὶ σοφώτερος ἔσται. ποδηγήσει
γὰρ ὁ τὸν μώμον θεὸς διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος τὰς θεο-
φιλεστάτας ὑμῶν διανοίας, εἰς τὸ δύ-
νασθαι ὀρθοτομεῖν. ἀρκεῖ γὰρ οὕτως Χριστὸς ἐν
ὑμῖν τὴν πίστιν ἀκλινῆ καὶ ἀμώμητον στε-
φανώσει παρουσίας· τοῖς ἄνωθεν ἀγα-
θοῖς καὶ τῆς μακαρίας ἀποφανεῖ· πάν-
των δὲ ἡμῶν ἐκλεκτοὺς ἐν Χριστῷ· δι᾽ οὗ καὶ μεθ᾽
οὗ τῷ πατρὶ ἡ δόξα σὺν ἁγίῳ πνεύματι, εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν: ~

μη´ Θεῖον γράμμα σταλὲν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ· διὰ Καν-
διδιανοῦ κόμητος δομεστίκων· τοῦ καὶ
τὴν εὐταξίαν τῆς συνόδου ἐγχειρισθέντος:
Αὐτοκράτορες Καίσαρες Θεοδόσιος καὶ
Οὐαλεντινιανὸς νικηταὶ τροπαιοῦχοι μέγιστοι
ἀεισέβαστοι αὔγουστοι· τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ:-
Οὐκ ἐνεφανίσθη αὕτη τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ κατὰ
τὸν δέοντα καιρόν· ἀλλ' ὑπεκρύβη διὰ
Κανδιδιανοῦ κόμητος Νεστορίῳ χαριζομέ-
νου· μετὰ τὴν ἀπόφασιν ἀνεγνώσθη ὡς
τὰ κεκριμένα ἀργῆσαι:-

Πάντων μὲν τῶν κοινῇ λυσιτελούντων πολλὴν
φροντίδα ποιούμεθα· διαφερόντως δὲ
τῶν εἰς εὐσέβειαν ἡκόντων· δι' ὧν καὶ τῶν
λοιπῶν ἀγαθῶν ἡ χορηγία τοῖς ἀνθρώποις
περιγίνεται· διὰ τοι τοῦτο πρώην μὲν
περὶ τοῦ συνελθεῖν τὴν ὑμετέραν θεοσέβειαν
εἰς τὴν Ἐφεσίων μητρόπολιν τὰ εἰκότα γεγράφα-
μεν· ἐπεὶ δὲ ἐχρῆν καὶ τῆς πρεπούσης
εὐταξίας τε καὶ εὐκοσμίας τῆς διασκέψεως
τῆς ἁγιωτάτης ὑμῶν συνόδου δεόντως φρον-
τίσαι, οὐδὲ τοῦτο παρήκαμεν· ὥστε αὐ-
τῇ πανταχόθεν ὑπάρξαι τὸ ἀτάραχον
καὶ πεπείσμεθα μέν, ὡς οὐδεμιᾶς τῆς
ἔξωθεν βοηθείας εἰς τὸ καὶ ἑτέροις εἰρή-
νην παρασχεῖν δεῖται ὑμῶν ἡ θεοσέβεια·
ἦν δὲ καὶ τοῦτο τῆς ἐν πᾶσιν ἡμῶν περὶ
τὴν εὐσέβειαν προνοίας μὴ παραλιπεῖν· ἐν-
τέταλται τοίνυν Κανδιδιανὸς ὁ μεγαλοπρεπέ-
στατος κόμης τῶν καθωσιωμένων δομεστίκων

ἄχρι τῆς ἁγιωτάτης ὑμῶν διαβῆναι συνόδου·
καὶ μηδὲν μὲν ταῖς περὶ τῶν δογμάτων γινομέ-
ναις ζητήσεσι κοινωνῆσαι· ἀθέμιτον γὰρ
τὸν ἔξω τοῦ καταλόγου τῶν ὁσιωτάτων ἐπι-
σκόπων τυγχάνοντα, τοῖς ἐκκλησιαστικ-
οῖς σκέμμασιν ἐπιμίγνυσθαι· τοὺς κοσμι-
κοὺς δὲ μονάζοντας τούς τε ἤδη διὰ τοῦτο
συνειλεγμένους ἢ καὶ συνελευσομένους μέλλον-
τας αὐτόθι παντὶ τρόπῳ χωρίσαι πόλεως·
ἐπειδήπερ οὐ χρὴ τοὺς κατ' οὐδὲν ἀναγκαί-
ους ὄντας τῇ μελλούσῃ τοῦ δόγματος διασκέ-
ψει κινεῖν θορύβους· καὶ διὰ τοῦτο ἐμπο-
δίζειν τοῖς εἰρηνικῶς τυπωθῆναι παρὰ
τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ὀφείλουσι· καὶ
φροντίσαι τοῦ μήτινα διχονοίαν ἐξάπτεσθαι πα-
θός τι λεγόμενον παραταθῆναι· ὡς δ' ἂν μηδὲ ἐκ
τούτου ἢ τῆς ἁγιωτάτης ὑμῶν συνόδου ἐμπο-
δίζοιτο διάσκεψις· καὶ ἡ ἀκριβὴς
τῆς ἀληθείας ζήτησις ἐκ τῆς ἐγγινομένης
τυχὸν ἀτάκτου περιηχήσεως διακωλύοι-
το· ἀνεξικάκως δὲ τῶν λεγομένων ἑκάστου
ἀκροωμένων· προτιθέναι τὸ δοκοῦν ἀντι-
τιθέναι· καὶ οὕτως κατὰ πᾶσαν πρότα-
σιν καὶ λύσιν τὴν περὶ τοῦ ἀληθοῦς δόγμα-
τος ἄνευ διχονοίας ταραχῆς διακριθῆναι·
καὶ κοινῇ τῆς ὑμετέρας ἁγιότητος ψήφῳ ἀ-
στασίαστον δὲ καὶ τὸν πᾶσιν ἀρέσκοντα τύπ-
ον λαβεῖν· πρὸ τοῦ τοίνυν παρὰ τῆς ὑμετέ-
ρας ἁγιότητος ὁ αὐτὸς μεγαλοπρεπέστατος
ἀνὴρ Κανδιδιανὸς ἐντέταλται παντὶ τρόπῳ

φυλάττειν· μηδὲ μὴν τὸν τῆς ἁγιωτάτης ὑμῶν
συνόδου ὡς ἀκαδεῖ ἐπιδημιούντων· ἢ τὸ θεῖον
ἡμῶν στρατόπεδον καταλαμβάνειν βουλό-
μενον· ἢ καὶ ἀλλαχοῦ που ἀφικνεῖσθαι προ-
ῃρημένον ἀπολιπεῖν τὸν ὁρισθέντα τῇ ἁγίᾳ
σκέψει τόπον· μήτε μὴν ἑτέραν τὸ
παράπαν προταθῆναι ἐκκλησιαστικὴν ἀφικ-
ζήτησιν· ἢ τὴν ὑμῶν ἐξαιτουμένην· ἢ ὁποσοῦν
ἔκ τινος ἀνακύπτουσαν ὑποθέσεως· μὴ
συντείνουσαν εἰς τὴν προκειμένην τοῦ
ἁγίου δόγματος διάσκεψιν· πρὶν ἢ πᾶ-
σαν ἢ περὶ τοῦ ζητουμένου λυθεῖναι ἀμφι-
σβήτησις· καὶ τὰ εἰς τὴν ἀληθῆ ἐλ-
θεῖν πρὸς ἀκρίβειαν συντελοῦντα· τῆς
τύχῃ τῆς ὀρθοδόξου θρησκείας συμβαίνον-
τος· γνωσκέτω δὲ ἡ ὑμῶν θεοσέβεια δι-
δόχθαι τῇ ἡμετέρᾳ γαληνότητι· μηδένα
ἢ ἐπὶ τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου, ἢ ἐνδημῶν
αὐτόθι δικαστηρίου· χρηματικὴν ἢ ἐγκλη-
ματικὴν κατά τινος κινηθῆναι αἰτίας
εἴ τι μὴ τυχὸν ταύτην εἶναι συμβαίνοι· πᾶσαν
δὲ τὴν περὶ τούτου διάγνωσιν συγκροτη-
θῆναι κατὰ τὴν μεγαλόπολιν· Εἰρηναῖον
δὲ τὸν μεγαλοπρεπέστατον ἄνδρα φιλί-
ας μόνης χάριν συνεκδεδημηκέναι τῷ
καὶ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς αὐτῆς
μεγαλωνύμου πόλεως Νεστορίῳ· μήτε
τοῖς σκέμμασι τῆς ἁγιωτάτης ὑμῶν συ-
νόδου· μήτε μὴν τοῖς ἐγχειρισθεῖσι τῷ
παρ' ἡμῶν ἀποσταλέντι ἀνδρὶ Κανδιδιανῷ

κατά τι μὴ λόγον κοινωνήσειν:-
Ἴσον ἐπιστολῆς γραφείσης τῇ ἐν Ἐφέσῳ ἁγίᾳ συ- Μζ
νόδῳ παρὰ τῶν εὑρεθέντων ἐν Κωνσταντι-
νουπόλει ἐπισκόπων· μεσορὴ κ̅ τῆς ιε̅:-
Ἀποδοθῆναι τοῖς ἁγιωτάτοις καὶ θεοφιλε-
στάτοις ἐπισκόποις καὶ πρεσβυτέροις· τοῖς συ-
ναχθεῖσι κατὰ θεοῦ χάριν ἐν τῇ Ἐφεσίων
μητροπόλει· Κελεστίνῳ· Κυρίλλῳ· Ἰουβενα-
λίῳ· Φλαβιανῷ· Μέμνονι· Φίρμῳ· Ἐρβιανῷ·
Θεοδότῳ· Ἀκακίῳ· καὶ πάσῃ τῇ καθολι-
κῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ· παρὰ
τῶν εὑρεθέντων ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγιωτά-
των ἐπισκόπων· ἐν κυρίῳ χαίρειν:-
Ἐβουλόμεθα μὲν μὴ ταῖς ψυχαῖς μόνον ἀλλὰ
καὶ τοῖς σώμασι συνόντας τῇ ὑμετέρᾳ
ἁγιότητι· καὶ τὴν ἐκ τῶν πειρασμῶν θλί-
ψιν μερίζεσθαι· καὶ μεθ' ὑμῶν στεφάνους
τοῖς ἄθλοις. ἐπειδὴ δὲ ὁ πρὸς τὴν ἁγίαν
σύνοδον πόλεμος καὶ μέχρις ἡμῶν ἐ-
ξετείνετο· ἀπόροις μὲν ἠθάρασο· ἀλλὰ
τος δὲ πολλὴ τοῖς αὐτόθι ἀφικνουμένοις
πάντοτε ταῖς ὁδοῖς ἐφεδρευόντων· οὐκέ-
τι ἐστὶ ὅτι ποιήσομεν διέδρασι καὶ λιτ-
ταῖς παρέξιμεν τῶν συνήθων καιρῶν· φθά-
σαι δὲ πρὸς τὴν ὑμετέραν ἁγιότητα μὴ
δυνάμενοι· τῆς προθυμίας ἔσχομεν
ὑμῖν ἐχρήσαμεν· τοὺς μὲν καθημε-
ραῖς ἐπὶ καθαιροῦντες. καὶ τοῖς ὁσίοις
τοῦ Χριστοῦ συγχαίροντες· ἐπενόμεθα δὲ οὕτως
ἐμπαθῶς ἀχρεῖοι· ἐρρωμένοι τὸν λαόν

καὶ τῶν πλειόνων τὸν ζῆλον ὀξέα(?) αὐτῶν· ὥσπερ ἐ-
τοιοῦτος δὲ τοῖς ἱερωτάτοις μονασταῖς ἐκείνοις ἐ-
δόκει· ἀλλ' ὅμως ἐπειδὴ μικρὰ ταῦτα καὶ ὅσα ἄλ-
λα(?) πάντες δύνανται· ἐθαρσήσαμεν καὶ τὴν μάθ(?)
ἐκπέμψαι τὴν ἐπιστολὴν τοῖς ὑπὲρ τῆς εὐσε-
βείας ἱδρῶσιν ὑμῶν μακαρίζοντες καὶ
ἰδίᾳ ἕκαστον τῶν ἁγίων πατέρων· καὶ κοινῇ
πᾶσι τὰ τῶν προφητῶν καὶ πρῶτον ἐπι-
φθεγγόμενοι· ὅτι ὥσπερ αὐτοὶ καὶ κλή-
σεως τῆς ἐπουρανίου ἄξιοι· ἐλογίσθητε τοῦ
πρόσωπον(?) αὐτῶν σοφίας· ὅλην τὴν ἡμέραν ὑ-
πὲρ Χριστοῦ θανατούμενοι· ὑστερούμενοι
θλιβόμενοι κακουχούμενοι ὑμεῖς ὧν
οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος· ἀλλ' ἵνα δὲ ὅτι καὶ
ἡμῶν τῶν πρακτέων συμβουλὴν διὰ ἐπι-
στολῆς· ὑμεῖς μὲν δεῖ καταλαμβάνειν τὴν ἁγίαν σύ-
νοδον καὶ τὰ ὑπόλοιπα τῶν ἠμελημένων(?) συν-
διενεγκεῖν· τοῦτο ποιήσωμεν· πρέπου-
σαν(?) γὰρ τὸ καθῆκον· εἰ δὲ μένειν ἐνταῦ-
θα κελεύετε. ἐπειδήπερ διὰ τὸν περὶ
κινεῖ(?) τὸν θεόν. χρηστοὶ καὶ τῆς παρρησίας τοῦ θεο-
φιλεστάτου καὶ εὐσεβεστάτου βασιλέως
ἡμῶν ἀπολαύεται(?). τοῦτο φανερὸν κα-
ταστήσατε· ἵνα μὴ ἐπὶ πολὺ ὧδε μένειν ὑπο-
τῆς ... φροντίδα(?)· ἐκδαπανώμενοι:~

μς̄ Ἀντίγραμμα τῶν εὑρεθέντων ἐν Κωνσταντινου-
πόλει ἐπισκόπων παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου
ὑπομνηστικόν:~ Συναχθείσῃ τῇ
ἁγίᾳ συνόδῳ ἐν Ἐφέσῳ κατὰ τὸ θεῖον σεπτὸν(?)
τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν

βασιλέων· καὶ εὑρούσῃ τὸν ἐχθρὸν τοῦ Χριστοῦ
τοῖς αὐτοῖς ἐπιμένοντα καὶ τὰ δυσσεβῆ κη-
ρύσσοντα· καθεῖλεν αὐτόν· ἵνα λοιπὸν ἡ
οἰκουμένη ὅλη ἐκκοπῇ τῆς κακοδοξίας(?).
καὶ ὡς ἐθρυλλήθη τοῦτο ἐν Κωνσταντινου-
πόλει· πάντες οἱ τὰ ἐκείνου σπουδάζοντες
πάντα τὰ ἐκκλησιαστικὰ λαμβάνοντες πα-
ρ' αὐτοῦ, συνεσκεύαζον τὴν ἀλήθειαν· λέ-
γομεν δὴ φρουροῦντες τὰ παλάτια· ὁ λαὸς(?)
καὶ μὴ συγχωροῦντες μήτε ἐλθεῖν ἐν Κων-
σταντινουπόλει τινὰ ἀπὸ τῆς ἁγίας συνόδου· μή-
τε ἀπελθεῖν ἐκεῖ. ἀλλὰ μόνον τῶν τοῦ ἐχθροῦ
τοῦ Χριστοῦ· καὶ ἀπήγοντο καὶ ἐφέροντο· καὶ ἐ-
πειδὴ οὐδεὶς δύναται πρὸς τὸν θεὸν τί γὰρ ἐ-
γράμμα(?) ὃ ἐξ οἰκονομίας θεοῦ ἐξέπεμψε ἐπιστο-
λὴ ἀπὸ Ἐφέσου· γραφεῖσα πρὸς τοὺς ἁγί-
ους ἐπισκόπους καὶ μοναχοὺς πεμφθεῖσα διὰ
... τινος δὴ σπουδαίου(?) αὐτὴν εἰς κάλαμον· ἕως
καὶ οὕτως ἐνταῦθα(?) καὶ ἐπιφερόμενον τὸν
κάλαμον· ταύτην ἤνεγκε· καὶ ἅπαντα
ὅμως(?) τὰ μοναστήρια ἅμα τοῖς ἀρχιμαν-
δρίταις αὐτῶν· ἐξῆλθον ἐπὶ τὸ παλάτιον
ψάλλοντες ἀντίφωνα· ἡγεῖτο δὲ ὁ ἁγιώτατος Δαλ-
μάτιος εἷς τῶν ἀρχιμανδριτῶν ἔτη μὲν ἔχ-
ων(?) μὴ ἐξελθὼν τοῦ ἑαυτοῦ μοναστηρίου· ἀλλ' ἐ-
ν ᾧ ἀποκεκλεισμένος(?)· ὁ δὲ εὐσεβέστα-
τος ἡμῶν βασιλεύς, ἀπήρχετο πρὸς αὐτὸν
ὅσοι(?) σεισμῶν πολλάκις γενομένων ἐν
Κωνσταντινουπόλει καὶ πολλάκις παρα-
καλέσαντος τοῦ βασιλέως ὥστε αὐτόν

ὄξελθε καὶ λιταρεῦσαι· καὶ μηδέποτε ἐπι-
σθῆναι ὄξελθε· εὐξαμένου δὲ αὐτοῦ περὶ
τούτου, φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν κατηνέχθη λέγου-
σα ὥστε ἔξελθε· θεὸς γὰρ οὐκ ἠθέλησε μάτην
λέγεσθαι αὐτοῦ τὴν ἀγγελικὴν εἰς τέχνην· ἦν δὲ σὺν
αὐτοῖς καὶ λαὸς πολὺς τῶν ὀρθοδόξων
οὓς εἰσῆλθον εἰς ταῖς παραστάσαις κληθέντες
ὑπὸ τοῦ βασιλέως, εἰσῆλθον οἱ ἀρχιμαν-
δρίται· καὶ ἔμεινε τὸ πλῆθος τῶν μονα-
ζόντων καὶ τῶν λαῶν, ψάλλοντες ἀντί-
φωνα· εἶτα ἐξῆλθον τυχόντες δικαίας
ἀποκρίσεως· ἀκούσαντες, τὰ μανδά-
τα τοῦ βασιλέως· εἶτα ἀπολογοῦνται ὅτι
ἀπέλθωμεν εἰς τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου
μωκίου· καὶ ἀναγινώσκομεν καὶ τὴν
ἐπιστολήν· καὶ μανθάνετε τὴν ἀπολογίαν
τοῦ βασιλέως· λοιπὸν ἀπῆλθον πάντες
οἱ μονάζοντες καὶ οἱ λαοί· ἦν γὰρ ἡ ὁδὸς κε-
φαλαία· ψάλλοντες αὐτὸν τὸν τελευταῖον
ψαλμὸν κατὰ τοῦ τελευταίου μέρους τῆς
πόλεως· ἀπαντῶσι τοῖς λαοῖς μονα-
ζόντες μετὰ κηρῶν ψάλλοντες· καὶ ὡς
εἶδον ταῦτα πλήθη ἠνώθησαν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ
ἔρχονται εἰς τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου μω-
κίου· καὶ ἀναγινώσκεται αὐτοῖς ἡ ἐπιστολή:-
μγ Κυρίοις ἀδελφοῖς ἐπισκόποις ἀρχιμανδρίταις· καὶ πρεσβυ-
ρίοις· τοῖς ἁγιωτάτοις ἐπισκόποις· καὶ τοῖς ἀρχι-
μανδρίταις τῶν μοναστηρίων κυρίῳ δαλμα-
τίῳ· καὶ τιμοθέῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πρεσβυτ-
έροις· ἀγαπητοῖς καὶ ποθεινοτάτοις ἐν Χριστῷ

ἠγαπημένοις, πρεσβύτεροις χαίρειν:-
προσεδοκῶμεν ἐλθεῖν τὸν τιμιώτατον
μεσόριον, μετὰ γραμμάτων ἐφ' οἷς δεδωρήμεθα
κενὰ φοῦ κεχειροτόνηται· καὶ συγγνώμην
αἰτῆσαι παραιτήσασθαι συνόδου· εἰ καὶ ὅτι
μάλιστα καὶ οὕτως εἴη κίνδυνον τὸ χαρί-
σασθαι συγγνώμην αὐτῷ· οὐ γὰρ εἶναι δέχεται
ἀνδρὶ τοιαύτῃ κηρύξαντι· πᾶσαν γὰρ διε-
στρέψε τὴν οἰκουμένην καὶ τὴν θρησκείαν
τῶν ἐκκλησιῶν παρέλυσε· πίστιν χαρίσασθαι
συγγνώμην· εἰ γὰρ καὶ ὁ μακάριος εἶναι φω-
νὴν διαφημῶν τολμήσας κατὰ τῆς δόξης αὐτοῦ
τοῦ καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως, οἱ
κῶς ὑπομένει πᾶσι ἐκ τῶν μονῶν ἀπ-
ματίσεις, οὐ μᾶλλον ὁ ἀσεβής, σύμπαν
τεύχη δὲ ἀναπρέπον ἡμῶν μυστήριον
καὶ ἀναιρῶν τὴν οἰκονομίαν· ἣν καὶ ὁ ἀπ-
καὶ φιλάνθρωπος τοῦ θεοῦ πρὸς υἱὸς μονογενὴς
δι' ἡμᾶς ὑπομείνας· καταξιώσας, ἀνθρώπους
γενέσθαι· ἵνα αὐτὸν τῷ ἡμᾶς σώσῃ καὶ ἀ-
παλλάξῃ τὴν ἐξουσίαν καὶ ἁμαρτίας τῆς
θανάτου· πλὴν ἐθαυμάσαμεν, τὴν
σκληροκαρδίαν τοῦ ἀνδρός· οὐ γὰρ μὲ-
τεμόνησε μοῦ δὲ ἐμαυτοῖς ἐν ἐφοῖς εἰς ἐπολ-
λοῖς κατὰ τῆς δόξης τοῦ δεσπότου ἡμῶν σωτῆρος
Χριστοῦ ῥήματα γὰρ καὶ ἐν ἐφέσῳ παρρησίαν
τοῖς αὐτοῖς ἐκέχρητο λόγοις· καὶ πάλιν
ἔδειξε μὴ αὐτὸν φρονοῦντα τὰ διεστραμ-
μένα· ὡς καὶ τῶν ἐπισκόπων μὲν πολιτ-
ευσαμένων εἰπεῖν ἐπεὶ ἔπον λόγους πρὸς

αὐτὸν κινοῦντ' ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτὸν
ἀπὸ τῶν θεοπνεύστων γραφῶν. καὶ δὴ δειξάν-
των ὅτι ὁ θεός ἐστιν ὁ ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου κα-
σαρκωθεὶς γεννηθεὶς, αὐθέντως φωνὴν χρή-
σασθαι μὲν ἔφη· ἐγὼ διμηνιαῖον καὶ τριμη-
νιαῖον θεὸν οὐ λέγω. καὶ ἄλλα δὲ πρὸς τού-
τοις εἶπεν, ἀναιρῶν τὴν ἐνανθρώπη-
σιν τοῦ μονογενοῦς. δέδοται μὲν οὖν τῇ
ἁγίᾳ συνόδῳ προθεσμία ἡ ἁγία τοιαύτης
κοινῇ παρὰ τῶν θεοφιλεστάτων ἡμῶν
βασιλέων. τὸ γὰρ πρῶτον γράμμα διὰ
κεκλήσεσθαι· τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. κα-
τὰ τὴν τῆς δ... μὲν δέ. ἐπὶ τὴν Ἔφεσον πόλιν,
πρὸ τῆς ὁρισθείσης ἡμέρας. οὐ γὰρ δὲ ἧκε
ταφερμῆσαι θεσπισμάτων βασιλικῶν·
ἐπεὶ δὴ δὲ ἀλλ' ἠκούσαμεν ἔρχεσθαι τὸν εὐ-
λαβέστατον καὶ θεοφιλέστατον τῆς Ἀντιο-
χέων ἐπίσκοπον Ἰωάννην, περιεμείναμεν
ἡμέρας ιϛ'. καίτοι πολλῶν τῆς συνόδου κα-
ταμεμφομένων καὶ λεγόντων· ὅτι ἐκεῖνος οὐ
βούλεται συνεδρεῦσαι. δεδιότος δὲ μὴ ἡ
καθαίρεσιν ὑπομείνῃ ὁ εὐλαβέστατος
Νεστόριος· ληφθεὶς ἐκ τῆς ὑπ' αὐτὸν ἐκκλη-
σίας καὶ ἴσως τὸ πρᾶγμα αἰσχύνεται. ὁ
καὶ ἔδειξεν ἡ περὶ τὰ λοιπὰ ἀλήθει-
α. ὑπερέθετο γὰρ τοῦ εἰσελθεῖν. προλα-
βόντες γὰρ δέ τινες τῶν σὺν αὐτῷ ἀφανεστά-
των ἐπισκόπων ἐκ τῆς ἀνατολῆς ἔφη-
σαν· ἐνετείλατο ἡμῖν ὁ κύριος Ἰωάννης ὁ ἐπί-
σκοπος εἰπεῖν τῇ θεοσεβείᾳ ὑμῶν· ὅτι

ἐὰν βραδύνω, πράττετε ὃ πράττετε.
συναχθεῖσα τοίνυν ἡ ἁγία σύνοδος τῇ κατ'
Ἀλεξανδρέας ὀγδόῃ καὶ εἰκάδι τοῦ Παϋνὶ
μηνὸς ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τῇ καλουμέ-
νῃ Μαρίᾳ, ἐκάλεσεν αὐτὸν πέμψασα δι'
εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων· ὥστε ἐλθεῖν αὐτὸν
καὶ σχηματίσαι ἑαυτοῦ· καὶ ἀπολογήσασθαι
περὶ ὧν ἐδίδαξε καὶ ἔγραψεν. ὁ δὲ τὸ μὲν
πρῶτον ἀπόκρισιν ἐποιήσατο λέγων·
ἐπισκέπτομαι καὶ ὁρῶ. κέκληται δὲ ἐπὶ
δευτέρου παραγγελματικοῦ παρὰ τῆς ἁγίας συνό-
δου πάλιν πεμφθέντων πρὸς αὐτὸν θεοσε-
βεστάτων ἐπισκόπων. ὁ δὲ πρᾶγμα ποι-
εῖ τὸν στρατιώτας λαβὼν παρὰ τοῦ
μεγαλοπρεπεστάτου κόμητος Κανδιδια-
νοῦ ἔστησε πρὸ τῆς οἰκίας αὐτοῦ μετὰ ῥοπά-
λων κωλύειν εἰσελθεῖν τινὰ πρὸς αὐτόν.
ὡς δὲ ἐπέμπομεν οἱ πεμφθέντες ἁγιώτα-
τοι ἐπίσκοποι λέγοντες· ὅτι οὐδὲν χα-
λεπὸν ἤλθομεν εἰπεῖν ἢ ἀκοῦσαι· ἀλλ' ἡ
ἁγία σύνοδος αὐτὸν καλεῖ· ἀφορμαῖς
ἐκέχρητο διαφόροις ὡς μὴ θέλων ἐλθεῖν.
ἐπέπληττε γὰρ αὐτὸν τὸ συνειδός. εἶτα
κεχρήμεθα καὶ τρίτῳ παραγγελματικῷ.
καὶ πάλιν πεμφθέντων ἐπισκόπων πρὸς
αὐτὸν ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν. πάλιν
τῶν στρατιωτῶν ἐχρήσατο τοιούτων. καὶ
οὐκ ἠθέλησεν ἐλθεῖν. καθεσθεῖσα
τοίνυν ἡ ἁγία σύνοδος καὶ ἀκολουθή-
σασα τοῖς τῆς ἐκκλησίας θεσμοῖς. καὶ

ἀναγνοὺς τὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ καὶ τὰς
εἰσηγήσεις· καὶ εὑρὼν ὀρθοδόξως αὐτὸν μὲν
μαρτυρήσας αὐτῷ δὲ καὶ ἐπισήμως μὲν
λαμβάνοντα τὸν ἐπίσκοπον μετὰ πολιτῶν
ὄντι ἐν αὐτῇ τῇ Ἐφεσίων πόλει ἡμᾶς διαλαμβάνο-
μεν· σαφῶς εἴρηκεν ὅτι θεὸς οὐκ ἐστὶν ὁ ἐξ,
καθελεῖν αὐτόν· καὶ δικαίως ἂν καὶ ἡμεῖς
κατ᾽ αὐτοῦ τὴν ψῆφον ἐξενέγκοιμεν. ἐπειδὴ
δὲ ἀγνοοῦμεν ταῦτα αὐτὰ μαθοῦσαν τὴν ὑ-
μῶν θεοσέβειαν διδάξαι οὐκ ἀναγκαῖον μά-
λιστα αὐτὴν μαθεῖν· ἵνα μὴ ὥσπερ ἡμᾶς καὶ
τοὺς οἱ σπουδάζοντες αὐτῷ, ταῦτα ἀγνοοῦ-
μεν εἰρηκότα. ἔχομεν δὲ καὶ τοῦ εὐλαβε-
στάτου καὶ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου ἡμῶν
γραφεῖσαν πρὸς αὐτὸν ἐπιστολήν· δι᾽ ἧς
σφόδρα αὐτὸν ἐπιτιμᾷ· ὡς κενὰ καὶ ἀ-
σεβῆ δόγματα εἰσφέρει κοινῇ εἰς τὰς ἐκ-
κλησίας· καὶ παραλλάττοντι τὸ κήρυγμα
τὸ ἐκ τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ἀποστόλων δο-
θὲν ταῖς ἐκκλησίαις· ἐπειδὴ λοιπὸν
δὲ μὴ δύναται πρὸς ταῖς αὐτοῦ δυσφημίαις
εἰπεῖν, προφασίζεται ὅτι παρὰ τῆς ἁγίας
ἡμέρας τέσσαρας ἐπεὶ τεθεῖναι ἐν τῇ
παραιτεῖται ὅτι ἀρτίως ἔχων ἐπίσκοπον
καὶ οὐκ ἐν δεδωκὼς καὶ τοι τοῦ μὴ
μονευθέντος ἐπισκόπου παραιτη-
σαμένου τὴν ἄφιξιν. εἰ γὰρ ἠθέλησε
παρεῖναι. διατί ἐμήνυσε διὰ τῶν ὑπ-
χεῖρα αὐτοῦ ἐπισκόπων. ὅτι ἕτερα γὰρ
... πρὸ τοῦ πράττεται ...

φησιν, οὐκ ἠθέλησε παρεῖναι. εἰ δὲ ὡς ὁ
τι πρὸ τῶν ἡ ἁγία σύνοδος καταψηφιεῖ-
ται μετὰ ὁρίου τὴν καθαίρεσιν. ὡς ἀσεβῶν
καὶ δυσφημιῶν χάριν τῶν κατὰ τοῦ πο-
τῶν ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ. ἐπειδὴ ὁσιώτατοι
ἀνηνέχθησαν ἀναφοραὶ παρὰ τοῦ με-
γαλοπρεπεστάτου κόμητος Κανδιδιανοῦ,
... ἀποδιδάσκοντες ὅτι οὐ πρότερον ὑπο-
μνήματα ... ἐπὶ τῇ καθαι-
ρέσει αὐτοῦ ἐτελειώθη ἐν χάρταις· διὸ
κινηθέντες οὔτε τὴν ἀναφορὰν πρὸ
τοῦ ὀφείλουσαν ... περὶ τοῦ
... καὶ μηνύματος ἡμῶν ...
... καταλύεται ἡ ἀναφο-
ρά ... ὑπομνήματα. ἀρτίως ἡμῶν
συγχωρήσει τὸ ... τὸν διαλαμβανόμενον ...
μόνον. ... ἡ τῶν
ὑπομνημάτων καὶ τῆς ἀναφορᾶς ἀφίξεως,
... ὅτι οὐ συγχωρούμεθα ...
ἐρωσθε :— ἀπὸ τοῦ ἁγίου Δαλματίου:—
Ἀληθεῖ μὲν ... ὁ ἅγιος Δαλμάτιος
καὶ εἶπεν· εἰ θέλετε ἀκοῦσαι, ἡσυχάσα-
τε· καὶ μανθάνετε καὶ μὴ θελήσητε ἀντιπο-
δίζειν τοῖς λεγομένοις. ἀλλὰ μακροθυμή-
σατε ἵνα τὰ ῥήματα ἀκριβῶς ἀκούσητε·
τοὶ ἐπιστολὴν ... ἀναγνωσθεῖσαν τῇ
ὑμετέρᾳ εὐλαβείᾳ, ὁ ὁσιώτατος μακάριος
... καὶ ἐπείσθη· ἐπειδὴ γὰρ
... τῷ μακαρίῳ ὅτε ἦλθε
... τί ὠφείλει γράψαι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ

ἀνελέχθη. καὶ τὸ πλήρωμα οὐκ ἐγράφη· ἐπιμελῶς
δὲ πρόσωπον καὶ ἀνεγνώσθη. καὶ ἵνα μὴ λυπή-
σω αὐτόν, τὰ ἀκόλουθα παρέπεμψα. οἱ δὲ ἀπο-
φέροντες οὐκ ἔδειξαν· ἀλλὰ ἀντὶ αὐτῶν ἄλλα
ὑπέδειξε γράμματα. τὰ πρέποντα οὖν
καὶ τὰ ἀκόλουθα ἔλαβον παρ' αὐτοῦ. οὐκ οἶδα
φιλονεικεῖν, ἐπὶ τῇ ὑμετέρᾳ εὐλαβείᾳ·
μὴ γὰρ νομισάτω τις ὅτι ἐπαιρόμενός τις εἰμὶ
ἢ καυχώμενος. συντρίβει γὰρ ὁ θεὸς ὀστᾶ ὑπο-
κριτῶν. ὁ δὲ λαὸς τὰ παρακολουθοῦντα ἤκουσε
τὰ γεγενημένα. καὶ ἐχάρη μετὰ εὐχαριστίας
τῆς πρὸς τὸν θεόν. καὶ συνεφώνησε τοῖς ῥήμα-
σι τῆς ἀκολουθίας τῆς ἁγίας συνόδου πο-
θῶν ὑπείκειν τῇ αὐτοῦ κακίᾳ. οὐ τοῖς ἐμοῖς ῥή-
μασιν δοξολογοῦντες, ἀλλὰ τῆς ὠφελείας τῆς πάπ-
πης(?) ἑαυτοῦ καὶ τῆς προθυμίας. πλὴν καθὼς ἐπει-
σεν μὲ δόξαντο καὶ ἀνέγνω καὶ ἐπίστευσεν,
καὶ τοῦτο εἶπεν ὅτι ἰδοὺ οὕτως ἐστίν, ἀφ' οὗ
ἐλθόντες οἱ παραγινόμενοι ἐπίσκοποι
καὶ εἶπον αὐτῷ· οὐδὲ αὐτοῖς συγχωρεῖται
ἐλθεῖν. καὶ εἶπεν· οὐδεὶς κωλύει. ἰδὼν
εἶπον ὅτι ἐκράτει καὶ ἐκωλύθησαν τοῦ ἐλ-
θεῖν. καὶ εἶπον πάλιν ὅτι ἐκ τοῦ μέρους
ἐκείνου καὶ ἔρχονται πολλοί, καὶ ἀπέρχονται
ἀκωλύτως. τὰ δὲ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου πραττό-
μενα, οὐδεὶς συγχωρεῖ ἀνενεχθῆναι ἐπὶ
τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν. εἰς δὲ τὸ μέρος τὸ
ἕτερον τουτέστιν εἰς τὸ τοῦ Κυρίλλου, εἶπον
αὐτὸ τῷ βασιλεῖ ἐμπροσθεν πάντων. εἰ
μὴ θέλεις ἀκοῦσαι τῶν δοξαμένων(?) χιλίων ἀρχιερέων

ἐπισκόπων, ἢ ἐμὸς ἀμφιβάλλοις(?) ... τοῖς δὲ
δέκα καὶ χιλίοις εἶπον οἵτινες εἰσὶν ὑπὸ τῶν
ἐξουσίαν τῶν μερῶν πολιτῶν τῶν ἁγίων ἐπισκόπων.
τούτους οὖν ἐγνώρισα(?) ... καὶ ὀρθῶς
οἱ ἐρχόμενοι· οἱ καὶ τὰ ... ποιοῦν-
τες φανερὰ καταφαίνονται. λέγω δὴ οἱ ἅγιοι τῆς
ἐπισκοποιοίμενοι(?) ἐρχόμενοι παρὰ τῆς
ἁγίας συνόδου. καὶ εἶπον ὅτι καλῶς ἐζή-
τησ(?)· καὶ πάλιν προσέθηκε ἐρῆμαι ἐν ...
ἤχθη ὑπὲρ ἐμοῦ. καὶ οἶδα ὅτι οἱ ἀλλότριοι
ἐξηκολούθησαν μᾶλλον τῷ θεῷ. καὶ τῇ ἁγίᾳ συ-
νόδῳ· καὶ οὐκ ἔτι τοῖς διεστραμμένοις
ἀνθρώποις. εὔχεσθε οὖν ὑπὲρ τοῦ βασιλέως καὶ ὑπὲρ
ἡμῶν. ὁ λαὸς ὁ μου ἐν Κωνσταντινουπόλει
ἠκολούθει(?) πάντων ἀναθεματιζόντων τὸν Νεστόριον: ~ =

Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἐπιστολὴ
γραφεῖσα ἀπὸ Ἐφέσου, πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τοὺς μονά-
ζοντας: – Κύριλλος τοῖς εὐλαβεστάτοις
καὶ θεοσεβεστάτοις πρεσβυτέροις μοναχοῖς καὶ τοῖς
σὺν ὑμῖν τὸν μονήρη βίον ἀσκοῦσι καὶ ἐν πί-
στει θεοῦ ἱδρυμένοις ἀγαπητοῖς καὶ ποθεινο-
τάτοις, ἐν κυρίῳ χαίρειν: = ... =

Ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὅτε τὰς παρὰ τῶν Ἰουδαίων
ὑπέμεινε παροινίας λοιδορούμενος καὶ μα-
στιζόμενος· καὶ τὸ τελευταῖον δι' ἡμᾶς καὶ ὑπὲρ
ἡμῶν σταυρῷ προσηλούμενος ὁρῶν ἀπάντων
τοὺς πλημμελοῦντας εἰς αὐτὸν τοὺς ἀνοσίους
ἐπάντων(?) κινοῦντας τὰς κεφαλάς, ἔλεγε· καὶ ὑπέ-
μεινα συλλυπούμενον, καὶ οὐχ ὑπῆρχε.
καὶ παρακαλοῦντας καὶ οὐχ εὗρον. τοιοῦτον

τι καὶ νῦν ὡς ἐπιγεγενημένον ὁρῶμεν· μᾶλλον
ἵνα μὴ τὸν τῶν ἀδελφῶν καὶ γνησίως ὑμερίσω
ζῆλον ἐπὶ τῆς Νεστορίου δυσφημίας, πολλὴν
ἔσχε τοῖς λυπουμένοις. εἰ καὶ ἡ θεία τῆς ἡ
τινὶς αὐτὸν τὸν σωτῆρα εἰς ἱερωσύνην
συμπεράττοντες τῶν αἱρετικῶν καὶ τοῖς αὐ
τῶν πολεμοῦσιν ἀντιπράττομεν· ἀλλὰ κα
ταργήσει Χριστὸς τὰς τούτων ἀπαιδευσίας —
μᾶλλον δὲ ἤδη κατήργηκε· πέπαυται γὰρ
τὸ δύσφημον στόμα καὶ σεσιώπηκεν ἡ μα
ταιότης γλώσσης· οὐκέτι τὸν κατὰ Χριστοῦ προ
φέρουσα βλασφημίας· ἐνόζουσι δὲ διδασ
καλικῆς τε καὶ ἱερατικῆς· καὶ οἱ τὴν φιλίαν
αὐτοῦ διασπασθέντες μᾶλλον καὶ οὐχ ἥττον
εἰς Χριστὸν ἀγαθὸν πεφροντικότες ἀπομάχε
σι τὰ πρόσωπα μᾶλλον. τοῦτο γὰρ αὐτοῖς
ὠφείλετο· ἀλλὰ καὶ μεμένηκε τὸ λοιπὸν ὁ ἐ
χθρὸς καὶ ἐμμένει λειψάνοις τῆς φρεν
ητίας· χρήζομεν καὶ οὕτως τῆς ὑμετέρας ἡ
ἱκετείας ὧν πρὸς θεόν· καὶ ἔστιν ἀναμιμνήσκων
ὡς ἀναθεὶς τῷ θεῷ τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν ὁ ὅσιος ἐ
παίρειν χεῖρας· καὶ συνεχῶς τοῦτο πράττειν
ὑπὲρ ἡμῶν· ἐμνημόνευσα γὰρ ὅτι ὁ ἅγιος ὁ τοῦ
μωυσῆς μετὰ τῶν ἐπιλέκτων τοῦ Ἰσραὴλ ἐπάτ
τετο τὸν Ἀμαλήκ· ὁ δὲ μακάριος μωϋσῆς
τὰς χεῖρας ἐπαίρων, ἐζήτει παρὰ θεοῦ τὸ νικ
ᾶν δύνασθαι τοῖς ἐν πολέμῳ καὶ μάχῃ· ἀνδρί
ζεσθαι τοῖς νῦν ἡ θεοσέβεια ὑμῶν εἰς προ
σευχάς. καὶ ὥστε ἐκμαρτυρήσασθαι τὰ πρὸς συμ
πράττειν· μόνον ὡς περὶ τῶν λοιπῶν κηρυττ

Νεστορίου καὶ μόνος δόξει ἐκκόψασθαι. ἵνα καὶ ἁ
πλοῦν καὶ ἀμώμητον καὶ οὐδαμόθεν διε
μεμνημένην ἔχοντες τὴν πίστιν, ἀρκοῦσαν ἰσχὺν
σώζειν τῶν τῶν παντὸς διὰ ἡμᾶς ὡς ὑπὲρ ἡμῶν
ἀποθανόντι Χριστῷ· εὐφραινόμεθα δὲ καὶ
διὰ τὰ γράμματα ὑμῶν· δεξόμεθα γὰρ ὡς εἰ
κὸς ταύτην τὸ πρᾶγμα παράκλησιν· ἐρ
ρῶσθαι ὑμᾶς εὐχόμεθα, ἀγαπητοὶ καὶ ποθει
νότατοι ἀδελφοί :=

Ἀναφορὰ πρὸς τοὺς εὐσεβεστάτους βασιλέας
παρ' αὐτῆς τῆς συνόδου περὶ τῆς καθαιρέσεως Νεστορίου :—

Τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ θεοσεβεστάτοις Θεοδο
σίῳ καὶ Οὐαλεντινιανῷ νικηταῖς τροπαιού
χοις ἀεὶ αὐγούστοις· ἡ ἁγία σύνοδος ἡ χάρι
τι Χριστοῦ καὶ νεύματι τοῦ ἡμετέρου κράτους
συναχθεῖσα ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει :—

Ἐκ προγόνων τὴν ἀρχὴν τῆς πίστεως παραλαβοῦ
σα ἡ ὑμετέρα εὐσέβεια φιλόχριστοι καὶ θεο
φιλέστατοι βασιλεῖς· καὶ ταύτην ὁσημέ
ραι συναύξουσα, φροντίδα ποιεῖται τῆς
τῆς ἀληθείας τῶν ὀρθῶν δογμάτων· ὑπὲρ ὧν
καὶ ταραχῆς γενομένης, οὐ μόνον ἐν ἐκείνῃ
τῇ μεγαλοπόλει, ἀλλὰ καὶ ἐν πάσῃ τῇ με
γαλοπόλει, ἐκ τῶν κηρυχθέντων καὶ δι
δαχθέντων παρὰ Νεστορίου δογμάτων, ἀλλο
τρίων ὄντων τῆς τῶν ἁγίων πατέρων· καὶ τῆς
τῶν ἁγίων ἀποστόλων καὶ εὐαγγελιστῶν
παραδόσεως· οὐ περιεῖδε τὸ ὑμέτερον
κράτος ταραττομένας τὰς ἐκκλησίας· καὶ
μαθόντα παρ' αὐτοῦ πίστιν καὶ τὰ τῆς ἀληθ

ἀσεβεῖ δόγματι· ἀλλ' ἐκ πασῶν μητροπόλεων συνα-
χθῆναι ἐκέλευσεν ἡ ὑμετέρα θεοσέβεια τοὺς
θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους μητροπολιτευο-
μένους καὶ τινὰς τῶν ἄλλων πόλεων ἐπισκό-
πους καιρὸν αὐτάρκη πρὸς τὴν σύνοδον τὴν
ἄχρι τῆς πεντηκοστῆς ὁρίσασα· καὶ δὴ πολ-
λῶν ἡμῶν συνειλεγμένων ἐν τῇ Ἐφεσίων
μητροπόλει κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμῖν προθεσ-
μίαν ὑπεμείναμεν ἀναδιώσαι συνεῖναι τὸν ἁγιώτατον
τὸν Ἀντιοχείας ἐπίσκοπον· ἀλλὰ ὑπο-
λαμβάνοντες ἡμεῖς τὸ τῆς ὁδοῦ τὴν δυσχέρειαν
αἰτίαν γεγενῆσθαι τοῦ βραδῦναι τοῦτον, ἀνεβαλό-
μεθα τὴν ἀκρόασιν· ἐπὶ χρόνον μὲν ἡμερῶν
δεκαὲξ ἀπὸ τῆς ὁρισμένης προθεσμίας
τοῦ ἡμετέρου κράτους· καὶ οἱ μὲν τῶν ἁγίων
ἐπισκόπων ὑπὸ γήρως πιεζόμενοι, τὴν ἐπι-
ξένησιν διὰ πενίαν οὐκ ἔφερον· οἱ δὲ ἐν ἀρρω-
στίαις ἐκινδύνευον· τινὲς δὲ καὶ τὸ τέλος
τοῦ βίου ὑπεξῆλθον ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει·
ἄλλοι δὲ πενίᾳ σφιγγόμενοι προσιόντες
ἡμῖν κατηπείγοντο τῇ ἀκροάσει· εἶτα δὲ
δεκαὲξ ὅλας ἡμέρας ἀριθμουμένας ἀπὸ
τῆς πεντηκοστῆς, συνεκροτήσαμεν τὴν ἀκρό-
ασιν· ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος
τῆς Ἀντιοχείας Ἰωάννης διὰ Ἀλεξάνδρου Ἀπαμείας
καὶ Ἀλεξάνδρου Ἱεραπόλεως τῶν θεοφιλε-
στάτων ἐπισκόπων προλαβόντων αὐτὸν ἐ-
δήλωσεν ἡμῖν ἔχεσθαι τῆς ὑποθέσεως
τῇ πρὸς ἡμᾶς μικρᾷ διατριβῇ ἐνάρξασθαι τὴν ἁγίαν σύν-
οδον μὴ χρονίζειν· συναχθέντες τοίνυν ἡμῶν

ἐν ἡμέρᾳ μηνὸς Ἰουνίου δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ
κατὰ Ῥωμαίους· καὶ πρὸ μιᾶς παρακα-
λέσαντος δι' εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων τὸν
θαυμασιώτατον Νεστόριον συνεδρεῦσαί τε ἡμῖν
καὶ κοινωνῆσαι τῆς περὶ τῆς εὐσεβείας
καὶ τῆς πίστεως ζητήσεως· δηλώσαντος τοῦτο
μόνον διὰ τῶν ἀποσταλέντων ὅτι σκέπτο-
μαι, εἰ δοκιμάσω ἀπαντῶ· τῆς οὖν ἐ-
παύριον συναχθέντες ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ με-
γάλῃ ἐκκλησίᾳ τῇ καλουμένῃ Μαρίᾳ, προ-
κειμένου τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου ἐν τῷ μέσῳ
παντοθρόνῳ· καὶ αὐτὸν ἡμῶν παρόντα
χριστιανικῶν· ἡμεῖς μὲν κατὰ τὴν τῶν
κανόνων ἀκολουθίαν, αὖθις ἀπεστεί-
λαμεν πρὸς αὐτὸν τρεῖς ἑτέρους ἁγιωτά-
τους ἐπισκόπους παρακαλοῦντες αὐτὸν
εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον· καὶ τῆς διδασ-
καλίας αὐτοῦ ἀπολογίαν ποιήσασθαι· ὁ
δὲ στρατιώταις τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν κυκλοῦσθαι
παρασκευάσας· καίτοι μηδενὸς οὔτε μέλλοντος ἐπι-
γινομένου θορύβου κατὰ τὴν πόλιν·
οὐδὲ ἀποκρίσεως τοὺς ἀποσταλέντας ἠξίω-
σε· τῶν δὲ κανόνων παρακελευομένων
προσκαλεῖσθαι καὶ τρίτῃ κλήσει ἀπειθοῦν-
τας, ἀποστείλαντες πρὸς αὐτὸν αὖθις ἑτέρους
ἁγιωτάτους ἐπισκόπους, ἀπειθοῦντα
εὕρομεν· καὶ ἀποπεμπομένους τοὺς ἀπε-
σταλμένους μετὰ πολλῆς αἰσχύνης καὶ ὕβρε-
ως διὰ τῶν περὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ περιεστώτων
στρατιωτῶν· ἐπειδὴ οὖν οὐκ ἔδει τὴν το-

σαυτῷ ἁγίαν σύνοδον συνελθοῦσαν ἄπρα-
κτον μηδὲν εἰ μὴ ἐκείνου καὶ συνειδότι ἡμῖν
ἁμαρτήσαντος· ταῖς περὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς
εὐσεβείας ἀμφιλογίαις ἐκινοῦμεν δόγμα-
των· προλαμβάνειν τῶν πραττομένων ὑπομνη-
μάτων τῶν ὡς δηλοῖ, τὸ θεοφιλέστερον ἡμῶν
τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας· μεθ' ὃ τὴν ἔκθεσιν
τῆς εὐσεβοῦς πίστεως προθέντες τῆς πρέπου-
σαν ὑπὸ τῶν ἁγιωτάτων ἀποστόλων παρα-
δεδομένην ἡμῖν· μετὰ δὲ ταῦτα ἐκτεθεῖσαν
παρὰ τῶν ἁγιωτάτων πατέρων τῶν ἐν τῇ Νι-
καέων πόλει συνειλεγμένων παρὰ
τοῦ ἐν ἁγίοις Κωνσταντίνου· οὗ τὴν πίστιν [illegible]
πέρας ἐπεδείξατο· τὸ ὑμέτερον κράτος.
καὶ τῇ ἐκθέσει ταύτῃ προπεμπομένην τῆς
περὶ τῆς πίστεως ἐπιστολῆς τοῦ θεοφιλεστάτου
καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου
συγκρίναντες· συμφωνοῦσαν εὕρομεν
τοῖς τε δόγμασι καὶ ῥήμασι· καὶ κατ' οὐ-
δὲν ἠλλοτριωμένην τὴν αὐτοῦ διδασκα-
λίαν τῆς εὐσεβοῦς ἐκείνης ἐκθέσεως· ἐπεὶ
δὴ δὲ λοιπὸν ἔλειπε τὸ δοκιμασθῆναι τὰ
δόγματα τὰ κηρυχθέντα παρὰ τοῦ θαυ-
μασιωτάτου Νεστορίου· οὐδὲ γὰρ ἄδηλα
ἡμῖν ἐστι τὰ ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ διαρρήδην
κηρυττόμενα· καὶ ἐν ὁμιλίαις καὶ ἐν ταῖς
δημοσίοις διαλέξεσι φανερῶς ἀνειρη-
μένα· καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ τῶν Ἐφεσίων
μητροπόλει πρὸς τιμὰς τῶν εὐλαβεστάτων ἐπι-
σκόπων ὑπ' αὐτοῦ φανερῶς εἰρημένα.

οὐδὲ γὰρ ἐπαύσατο λέγων· οὐ δεῖ λέγεσθαι θεὸν
τὸν δι' ἡμᾶς ἄνθρωπον γεγεννημένον ὁμοειδῆ ζω-
ότητι τῆς ἀφίημι· αὐτοῦ διὰ ἀπαθεῖ μεῖναν· ἀλλὰ
διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς φιλίαν, ἀνεδέξατο·
δι' ἡμῶν δὲ ὡς περὶ τὸ σεπτὸν ἡμῶν καὶ
θεῖον μυστήριον διαλεγόμενος πρὸς τοὺς εὐ-
λαβεστάτους ἐπισκόπους [illegible]
ὅτι ἐγὼ διμηνιαῖον καὶ τριμηνιαῖον, θεὸν
οὐ λέγω· καὶ ταῦτα πρὸ τριῶν ὅλων ἡμερῶν
τῆς ἁγίας συνόδου· καθὰ καὶ ἡ τῶν ὑπο-
μνημάτων περιέχει πίστις· ἀμφιλογίας καὶ
ταῦτα συγκρίναντες, τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων
πατέρων μαχόμενα εὑρίσκομεν· καὶ πάν-
τη ἐναντία τῆς καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς
ἡμῶν πίστεως· ὃς μηδὲ δείσας ἀπολο-
μιστόριον· ἀλλ' αὐτὸν ἑαυτοῦ γενόμενος καθ' ἑ-
κάστην κατήγορον· ἐμμένοντα τοῖς διε-
φθαρμένοις αὐτοῦ δόγμασι· καὶ ἐναν-
τίως ἀντιπαλαίοντα τῆς καθολικῆς καὶ ἀπο-
στολικῆς ἡμῶν πίστεως· τούτου οὖν ἕ-
νεκεν αὐτὸν μὲν τῆς ἱερωσύνης καὶ τῆς διε-
φθαρμένης ἐπαύσαμεν διδασκαλίας.
καθαίρεσιν αὐτοῦ κανονικὴν ποιησάμε-
νοι· καὶ ἐπαινέσαντες τὸν θεοφιλέστατον
καὶ ἁγιώτατον ἐπίσκοπον τῆς μεγάλης
Ῥώμης Κελεστῖνον πρὸ τῆς ἡμῶν ψήφου
καταγνόντα τῶν αἱρετικῶν δογμάτων Νε-
στορίου· καὶ πρὸ ἡμῶν ὀξενεγκόντα τὴν
κατ' αὐτοῦ ψῆφον διὰ τὴν τῶν ἐκκλησιῶν
ἀσφάλειαν· καὶ τὴν τῆς παραδοθείσης ἡμῖν

εὐσεβοῦς καὶ ὀρθοδόξου πίστεως· παρὰ τῶν
τῶν ἁγίων ἀποστόλων καὶ εὐαγγελιστῶν, καὶ τῶν
ἁγίων πατέρων· ἣν διαστρέφειν ἐπεχείρησε
τοῖς διεφθαρμένοις λόγοις· καὶ πολὺ τὸ πλῆθος
ὁ καταγνωσθεὶς δόξης ἔσχε· τοῦ δὲ ὑμετέρου
δεόμεθα κράτους κελεῦσαι πᾶσαν μὲν αὐτοῦ
τὴν διδασκαλίαν ἀναιρεθῆναι τῶν ἁγιω-
τάτων ἐκκλησιῶν· καὶ τὰ εὑρισκόμενα ὁ-
πουδήποτε αὐτοῦ βιβλία, πυρὶ παραδί-
δοσθαι· δι' ὧν ἀθετεῖν πειρᾶται τὴν τοῦ
θεοῦ χάριν ἀνθρώπου γενομένου διὰ φιλανθρωπίαν ἡμῶν· ἣν
αὐτὸς οὐ φιλανθρωπίαν ἀλλ' ὕβριν ἐνόμισε τῆς
θεότητος· εἰ δέ τις καταφρονήσει τῶν θεσπι-
ζομένων· δεδιέναι τοῦ ὑμετέρου κράτους
τὴν ἀγανάκτησιν· οὕτω γὰρ καὶ ἡ ἀπο-
στολικὴ πίστις ἀκέραιος διαμένει· τῆς
ὑμετέρας εὐσεβείας κρατυνομένη· αὐτὴν
πίστιν ἡμεῖς ἐκτενεῖς τὰς εὐχὰς ὑπὲρ
τοῦ ὑμετέρου ποιησόμεθα κράτους.
δι' οὗ Χριστὸς δοξάζεται· καὶ ἡ πίστις κρατύ-
νεται· καὶ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ πᾶσιν ἀνθρώποις γνω-
ρίμη γίνεται· πρὸς δὲ σαφεστέραν καὶ ἐντε-
λεστέραν εἴδησιν τῶν γεγραμμένων, συνέ-
ζευκται καὶ τὰ ὑπομνήματα· καὶ ὑπο-
γράψαμεν πάντες οἱ προταγέντες ἐν
τοῖς ὑπομνήμασι θεοσεβέστατοι ἐπίσκοποι

ιβ Ἐπιστολὴ γραφεῖσα παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου πρὸς
τὸν κλῆρον καὶ τὸν λαὸν Κωνσταντινου-
πόλεως περὶ τῆς καθαιρέσεως Νεστορίου:-

Ἡ ἁγία καὶ μεγάλη καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος
ἡ χάριτι θεοῦ συναχθεῖσα ἐν τῇ Ἐφεσίων μητρο-
πόλει· τοῖς θεοσεβεστάτοις συμπρεσβυ-
τέροις καὶ συνδιακόνοις· καὶ παντὶ τῷ
κλήρῳ καὶ λαῷ τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας
τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν κυρίῳ χαίρειν:-

Ἐπὶ τὸ πολυστένακτον ἤλθομεν μνήμης
πρότερον μὲν ἐπὶ τῷ γεγενημένῳ διαμερισμῷ
πρὶν ὑπὸ δὲ τῆς αἱρέσεως αὐτοῦ· καὶ τῶν μὲν πολ-
λοῖς ἀγῶνα τῆς ἀσεβείας κοινωνοὶ ἐκκό-
ψαντες τὸν αἴτιον τῆς νόσου ταύτης· πέπαυ-
ται δὲ τῆς ἱερωσύνης μισθοφορεῖ· πάρεργον τῆς
ἑαυτοῦ ἀσεβείας ἡγούμενος· ὡς μάρτυρες
ὑμεῖς οἱ τῶν πρὸς ὑμᾶς τολμηθεισῶν
πολλάκις παρ' αὐτοῦ διαφόξιον· προσ-
θήκη δὲ τῶν καινῶν καὶ ἡ ἐνταῦθα βλασφη-
μία οὐ τοσοῦτον δὲ ἡ ἐπανελθοῦσα ἁγία σύνοδος
οὔτε τὸ πλῆθος τῆς εὐσεβείας συνειλεγμέ-
νων ἐπέσχεν αὐτὸν τῆς ὁρμῆς, ἀλλὰ προσέ-
θηκε βλασφημίας χαλεπωτέρας· διμη-
ναῖον καὶ γαλακτοτροφηθέντα μὴ δεῖν με-
λέσθαι προσκυνεῖν· καὶ τὸν εἰς Αἴγυπτον
φυγόντα, μὴ ὀνομάζειν θεὸν ὡς ἐμπεύθειν
πάντων τὴν διήγησιν παρὰ τοῦ σεβαστοῦ γε-
νομένην οἰκονομίαν, μὴ ἱεροῦ γενέσθαι
τοῖς ἀπορουμένοις ἀμφίβολον· τῆς δὲ ὑ-
μετέρας ἀρχῆς γενέσθαι ἔργον ἐπιτεταμένον
ἀποπλουμένων πρὸς θεὸν τὸν ἄξιον τοῦ
θρόνου καὶ τῆς μεγαλοπόλεως ἀναδει-
χθῆναι τὸν ἐπίσκοπον σκοπήσητε τὰ ὑμέτερα
λελαχότα τῆς γὰρ μακρᾶς ἀκοῆς ἀσεβοῦς

μονὴν ἐν πόλει. Κοινὸν τοίνυν ἁπάντων ταχὺ ἀγ-
τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας τὸ κέρδος γίνεται. Κύριλλ(ος)
ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας ἐρρῶσθαι ὑμᾶς
ἐν κυρίῳ εὔχομαι ἀγαπητοὶ καὶ ποθεινότατοι ἀδελφοί.
Φίλιππος πρεσβύτερος ἐκκλησίας ἀποστολικῆς. Ἰουβενάλ(ιος)
ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων. δεκάδιος
ἐπίσκοπος Καισαρείας. Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος
Φιλίππων. Μέμνων ἐπίσκοπος Ἐφέσου.
Θεόδοτος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας. Βερηνιανὸς
ἐπίσκοπος Πέργης. ὃν τρόπον τῶν καὶ θελόν-
των μεθόριον ὑπὲρ τοὺς διακοσίους, ἤρ-
κέσθημεν ταῖς ἐγκειμέναις ὑπογραφαῖς.

Ἐπιστολὴ γραφεῖσα παρὰ τοῦ κλήρου Κων-
σταντινουπόλεως πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον.

μα Τοῖς θεοφιλεστάτοις καὶ ὁσιωτάτοις πατράσιν
ἡμῶν τοῖς ἀθροισθεῖσι κατὰ πρόσταγμα
τῶν εὐσεβεστάτων βασιλέων ἐκ τῆς ὑφηλίου
ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει· Κυρίλλῳ, Ἰουβε-
ναλίῳ, Μέμνονι, Φλαβιανῷ, Φίρμῳ,
Θεοδότῳ, Ἀκακίῳ, Ἀμφιλοχίῳ, Ἑρμογένει,
Παλλαδίῳ, Βερηνιανῷ, Ἰκονίῳ, καὶ πᾶ-
σι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. Παρὰ Δαλ-
ματίου, Τιγρίου, Σαμψωνίου, Μαξιμια-
νοῦ, Ἰωάννου, Λεάνδρου, Μοδεστιανοῦ, Ἀδελ-
φίου, Φιλοθέου, Ἀργείου, Βασιλίσκου,
Φλωρεντίου, καὶ παντὸς τοῦ κατὰ Κων-
σταντινούπολιν κλήρου.

Ἀεὶ καὶ ἐκ μέσης ἡλικίας τῶν ὀρθοδόξων
δόγμασι ἐμμυρόμενοι τὴν τῶν ἁγίων πατέρων
παράδοσιν φυλάττειν σπουδὴν τιθέμεθ(α)

παύσαι δὲ πάλιν παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύ-
νης πεμφθεῖσι μεμηνύμεθα μελλοθόντες. Διὸ ὡς
ὁ θεοσεβέστατος καὶ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος
Κύριλλος ἐπιστεῖλαι πρὸς ἡμᾶς κατηξί-
ωσε, χάριν ὡμολογήσαμεν τῷ σωτῆρι θεῷ,
ὅσον τοῖς νῦν ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ ὀρθῆς πί-
στεως κατορθώμασι, πολλοὺς καὶ μεγάλους
ἄθλους κατέστησεν ἡμῶν. Διὸ καὶ τὴν καθαί-
ρεσιν τοῦ πάλαι περιδρασάντος ἡμῶν με-
φορίου, διὰ τὸ παραχαράξαι τὰ ἀποστολικὰ
καὶ εἰλικρινῆ εὐσεβείας τε διδάγματα. Γεγο-
νότος παρὰ τῆς ὑμετέρας γνώμης θεοσε-
βείας τοῖς μνημονευθεῖσι ἡμῶν χάρ-
τας, παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλο-
χρίστων ἡμῶν βασιλέων Θεοδοσίου καὶ
Οὐαλεντινιανοῦ ὡς ἀποσταλέντα παρ' ὑ-
μῶν ὁσιωτάτοις ἐδεξάμεθα. Καὶ ἐπὶ τῆς ἁγίας
τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας ἀθροισθέντες παρ' ἡμῶν
ἀναγνωσθῆναι εὐθὺς πεποιήκαμεν. Ἴστω
οὖν ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη ὡς ὁλοις ὁμόψηφος
μος ἡμῖν γεγένηται. Καὶ πολλαῖς εὐφημίαις
εἴς τε τὴν ὑμετέραν ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν
ἐχρήσατο σύνοδον· εἴς τε τοὺς τροπαιού-
χους βασιλέας, τοὺς φροντίδα ποιήσασθαι με-
μους τῆς θεοφιλοῦς ὑμῶν συνελεύσεως.
Ἤδη δὲ ἡμεῖς δεηθέντες, τὰ ἐν χερσὶν ἀντεγρά-
ψαμεν. Καὶ δὴ παρακαλοῦμεν εὔχεσθαι
ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ἀοίδιμον ὑμῶν θεοσέ-
βειαν, φροντίδα δεῖσθαι τοῦ λειπομένου
εἰς κατάφασιν τῆς παρ' ἡμῶν ἁγίας τοῦ θεοῦ

ἐκκλησιῶν· τοῦτο γὰρ καὶ μόνον τὸ λοιπὸν
εἶναι συνορῶν ἡ ὑμετέρα μεγαλειότης τοῦ ὀρ-
θοῦ δόγματος πρέπον· ὥσπερ γὰρ ἐπὶ περὶ
ἀλήθειαν τοῦ δεσπότου ἱερατικῶν τοῦ Χριστοῦ· καὶ μη-
δὲν ἑτέρων ἐπιγραφῆναι ἀλλὰ τῇ ὑμετέ-
ρᾳ διὰ ὁσιότητι ταῖς καθ' ἡμᾶς ἀποδόντες· καὶ
τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ φιλοχρίστοις βα-
σιλεῦσιν:- Δαλμάτιος πρεσβύτερος
καὶ ἀρχιμανδρίτης· ὑπὲρ μοναστηρίων ὑ-
περεύχεσθαί μου παρακαλῶ ὦ θεία καὶ
ἱερὰ σύνοδος:-

μβ Ἴσον ἐκ βασιλικοῦ γράμματος ἀποσφαλλέμενοι ἐν Ἐ-
φέσῳ περὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον διὰ Παλλαδίου
μαγιστριανοῦ ἀνατρέπονται τὰ παρ' αὐτῶν
πραχθέντα· ὡς ὀφειλούσης ἄνωθεν γενέσθαι
ζητήσεως:= Αὐτοκράτορες καί-
σαρες Θεοδόσιος καὶ Οὐαλεντινιανὸς νικη-
ταὶ τροπαιοῦχοι· μέγιστοι ἀεισέβαστοι αὔ-
γουστοι· τῇ κατ' Ἔφεσον ἁγιωτάτῃ συνόδῳ:-

Τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου κόμητος τῶν καθο-
σιωμένων δομεστίκων γνωρίσαντος με-
μαθήκαμεν ἡ ἡμετέρα εὐσέβεια· ταραχώδη
τινὰ καὶ κατὰ τὸ πρόσθεν κατὰ τὴν Ἔφεσον
γεγενημένα μετὰ πολύ· οὔτε γὰρ συνελθόντων ὅσων περ
ἔδει δοκεῖ τῶν θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων
συνεληλυθότων· καίτοι τοῦ μεγαλοπρε-
πεστάτου Ἀντιοχείας ἐπισκόπου πλησιάζειν
ἤδη δηλώσαντος ἑτέροις μετὰ πολὺ μὲν ἄλλον τόσ·
οὔτε τῶν ἤδη παραγενομένων συσκεψα-
μένων ἢ ὁμονοησάντων ἀλλ' ἡ λογισ-

οὔτε μὴν τῶν περὶ τῆς πίστεως καθὼς ἐχρῆν
τρόπον ἐξετασθέντων· ἀλλ' ὥσπερ τοῖς ἀρ-
κατεπικαλυφθεῖσιν ἡμῶν περιεχόμενα γράμ-
μασι· ἀλλ' ὥστε δὴ λήμειναι τὴν τιμῶν πρὸ
πρέπουσαν ἀπηχθεῖσι μὴ διὰ τὸ ποσ τὴν περὶ ταῦ-
ὁπωσοῦν δόξαν τῷ σπουδήν· οὐ γὰρ πα-
ρὰ κανόνα μέμψασθαι χρήσασθαι δεῖν ἡγησάμεθα διὸ
νομίζομεν ἀντὶ λογισμῶν τὰ γενόμενα
πεπράχθαι· ὅθεν δέδοκται τῇ ἡμετέρᾳ
θειότητι· χώραν μὲν τὴν τοιαύτην μηδα-
μῶς ἔχειν αὐθεντεῖν· τῶν δὲ ἀνακολού-
θως γενομένων ἀργούντων τοῖς περὶ τῆς εὐσε-
βείας λόγοις ὥσπερ ἔδει δοκεῖ πρότε-
ρον ἐξετασθῆναι· καὶ κατὰ τὸ κοινὸν ἅπα-
σι τῇ συνόδῳ δοκοῦν, εἰς τὸ μόνον ἐξ ἧς σχεδὸ-
ν ὑμῖν γράμματα· οὐκ ἀμεχομένης τῆς ἡμετέ-
ρας ὁσιότητος τῶν δοξῶν ἐπιτηδείως προληφθῆ-
ναι· οὕτω δὲ ἐπὶ τοῖς γενομένοις ἀναγκα-
στοῦ ὥστε κελεύειν μέχρις ἂν καὶ παρ'
ὅλης τῆς συνόδου τὰ τῆς εὐσεβείας ἐ-
ξετασθῆ δόγματα· καὶ ἀποφανθῇ πρὸς ἕκαστον
τὸ μεγαλοπρεπέστατον τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ
κανδιδιανῷ τῷ κόμητι· τὰ πεπραγμένα
κατὰ κέλευσιν ἡμετέραν εἰσόμενα· καὶ
κωλύσων τὰ πραγματεύσονθα· μὴ δὲ ἀπο-
φήναι τινὰ τῶν συνειλεγμένων ἐπισκόπων
τὴν Ἔφεσον πόλεως· μήτε μὴν ἐπὶ τὸ θεῖον ὁρμῆ-
σαι ἐλθεῖν στρατόπεδον· ἢ ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ
πόλιν ἀναστρέψαι· ὥστε γὰρ μηδὲ τὴν
ταύτην δόξαν· μήτε ἐλπίζειν διὰ τὸ πρὸ

νίσασθαι. εἰ γὰρ μὲν καὶ τοῦτ' ἔστι τῆς ὑμε-
τέρας θεοσεβείας· παρεγγυῆσαι τῷ ἱερα-
τικῷ μήτε καὶ ἑτέρων παρὰ τὴν ὑμετέ-
ραν κέλευσιν τοῖς γεγονόσι· προσθεῖναι
ἴσως δὲ ἡ ἁγία τῆς ὑμῶν ὁσιότητος καὶ τοῖς λαμπρο-
τάτοις ἄρχουσι τῶν ἐπαρχιῶν ἐπέστειλε
μηδένα παρ' ἐντολὰς ἐάσαι εἰς τὴν ἑαυτοῦ
πατρίδα καὶ πόλιν δίχα ἡμετέρας κελεύσεως
ὑποστρέψαντα δέχεσθαι. χρὴ γὰρ πάντα
κατὰ τὸ τῷ θεῷ μέλλον ἀρέσαι δίχα φιλο-
νεικίας καὶ μετὰ ἀληθείας ὅσα τὰ ταχθέντα
οὕτω παρὰ τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας κε-
κινεῖσθαι. ὡς οὐχ ὑπὲρ ἀνθρώπων μόνων· οὐδὲ
μέντοι τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου
Νεστορίου ἢ ἑτέρου τινός· ὑπὲρ δὲ αὐτοῦ τοῦ
δόγματος καὶ τῆς ἀληθείας αὐτῆς φροντί-
δα ποιουμένης τῆς ἡμετέρας θειότητος:-
ἐδόθη τῇ πρὸ δεκατεσσάρων καλανδῶν Ἰουλίων
ὑπατείᾳ Φλαυίου Ἀντιόχου καὶ τοῦ δηλωθησομένου:

Τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ θεοφιλεστάτοις Θεο-
δοσίῳ καὶ Οὐαλεντινιανῷ νικηταῖς τρο-
παιούχοις ἀεὶ αὐγούστοις· ἡ ἁγία σύνοδος
ἡ χάριτι θεοῦ καὶ νεύματι τοῦ ὑμετέρου
κράτους συναχθεῖσα ἐν τῇ Ἐφεσίων
μγ μητροπόλει:- ἀναφορὰ τῆς συνόδου ἀντι-
γραφεῖσα πρὸς τὴν σάκραν· καὶ διδά-
σκουσα ὡς ψευδῆ τὰ ἀνενεχθέντα παρὰ
τοῦ Κανδιδιανοῦ ἐστίν:-

Τὸ μὲν ὑμέτερον κράτος τὴν εὐσέβειαν ἀνα-
νεῶσαι ἐπέταξε τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ οἷς
ζήτησιν περὶ τῶν δογμάτων ποιήσασθαι· προσ-
ῆκον ἑτέραν ἡμῖν καὶ πεποιήκαμεν. καὶ τῇ ἀρ-
χαίᾳ παραδόσει τῶν πατέρων οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ
καὶ τῇ τῶν ἁγίων ἀποστόλων καὶ εὐαγγελιστῶν
πειθόμενοι· καὶ τῇ τῶν τιη' συναχθέντων
ἐν Νικαίᾳ· ἣν καὶ ἑρμηνεύσαντες συμφώ-
νως καὶ γνώμῃ μιᾷ, ἐμφανίσαι τῇ ὑμετέρᾳ
ὁσιότητι κατεστήσαμεν ἐν αὐτοῖς τοῖς ὑπο-
μνήμασι τοῖς ἐπιπεμπομένοις ὁμοίως καὶ Νε-
στόριον ἕτερα φρονοῦντα τῶν ἁμαρτιῶν εὑρη-
κότες καθεῖλομεν. οὐδὲ γὰρ ἐν τῇ Ἐφεσί-
ων πόλει τοῖς αὐτοῦ ἐκτεφερόμενα ἵνα ἐ-
λέγχων ἑτέρων δεηθῇ· ἀλλ' ἀμείνονα καθέ-
καστην ἡμέραν τὰ ἀλλότρια τῆς πίστεως
κηρύττων περὶ παράξενα δόγματα· καὶ ἕκα-
στα καθ' ἡμέρας ἐν τοῖς ἐπιπεμπομένοις
ὑπομνήμασι δῆλα· καὶ ἀπεστείλαμεν τῇ
ὑμῶν εὐσεβείᾳ· ἀλλ' ἐπειδὴ τὴν φιλί-
αν Νεστορίου τῆς εὐσεβείας περιττῶν ὁ μεγαλο-
πρεπέστατος κόμης Κανδιδιανὸς ὑφαρπά-
σαι τὴν ἀκοὴν τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας ἐσπού-
δασε· πρὶν καταμαθεῖν ἀκριβῶς τὰ
πεπραγμένα τὸ ὑμέτερον κράτος· πρὶν δὲ
ἐξετασθῆναι τὰ ὑπομνήματα· πρὶν ἐπιστῆσαι
τοῖς λεγομένοις ἐσπούδασεν αὐτὸς τῷ αὐτοῦ
φίλῳ καὶ κεχαρισμένῳ Νεστορίῳ, ἀνάδει-
ξαι τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν· πρὶν
γνῶναι τὸ ὑμέτερον κράτος τὸ ἀληθὲς ἐκ τῆς
τῶν πεπραγμένων ὑπομνημάτων ἀνα-
γνώσεως· ἐμοῖς δεικνύμεθα οὐδεμίαν

κατὰ Νεστορίου δυσσεβεῖ γνώμῃ μανιάζοντες. ἀλ-
λὰ καὶ τῆς εὐσεβείας ἐκθέμενοι τὰ δόγματα,
οἷς παρεβάλλομεν τὰ ὑπὸ Νεστορίου κηρυτ-
τόμενα, ἔχοντα τὸν ἔλεγχον ἐκ τῶν γραμ-
μάτων αὐτοῦ ἐπιστολῶν τε, καὶ τῶν ἐν δήμῳ
γενομένων διαλέξεων, τὴν τῆς φωνῆς ἐξηνέγκ-
αμεν. τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου ἐν μέσῳ κειμέ-
νου. καὶ δεικνῦντος ἡμῖν παρόντα τὸν τῶν
ὅλων δεσπότην Χριστόν. δεόμεθα τοίνυν τοῦ
ὑμετέρου κράτους. μηδὲ μὴν τὰ παρὰ δόξ-
αν ἀξιωθῆναι· τῶν προτιμώντων τὴν ὑμῶν φι-
λανθρωπίαν τῆς εὐσεβείας. καὶ γὰρ τοιαύτ-
αις αἰσθόμενοι τῆς διαθέσεως τοῦ θεοφιλεστάτου
ἐπισκόπου Ἰωάννου τοῦ τῆς Ἀντιοχείας ὡς βου-
λομένου φιλίᾳ χαρίζεσθαι μᾶλλον ἢ τὸ
συμφέρον τῇ πίστει σκοπεῖν. ἐξ ὧν μή-
τε τὴν τοῦ ὑμετέρου κράτους ἀπειλὴν
φοβηθείς. μήτε τῷ ζήλῳ κινούμενος
τῆς ἄνωθεν παραδεδομένης πίστεως,
τὴν ἁγίαν ἀναμένει μεγάλην σύνοδον. ἐπεὶ εἴκοσι
καὶ μίαν ἡμέραν μετὰ τὴν δεδομένην
προθεσμίαν παρὰ τοῦ ὑμετέρου κρά-
τους ἀνεμείναμεν ἅπαντες οἱ τῆς ἁγίας
συνόδου ὀρθόδοξοι καὶ μόνης ἐρῶντες
τῆς πίστεως, ζητήσαντες τὰ περὶ τῆς εὐ-
σεβείας τοῦτο πεποιήκαμεν. καὶ τὸν θεοφι-
λέστατον ἐπίσκοπον Ἰωάννην ἀναμένοντες
ὅπερ δείκνυσι πεπονθώς. καὶ ὁ μεγαλοπρε-
πέστατος κόμης Κανδιδιανός. οὐ γὰρ ὑπὲρ τῆς
ἐφ' ἑτέρους τοὺς ἡμῶν φιλίας περιτηρῶν

τὴν εὐσέβειαν. ἡ μὲν δὲ ἀργία ἡ περὶ τοῦ θεο-
φιλεστάτου ἐπισκόπου Ἰωάννου ὑπομονὴ ἡμῶν,
οὐκ εἰκαία οὐδὲ ματαίως. ἐλθὼν γὰρ
δηλονότι αὐτὸν ἐποίησε τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τὰ
τοῦ Νεστορίου φρονεῖ. εἴτε φιλίᾳ χαριζόμε-
νος εἴτε κοινωνῶν τῇ πλάνῃ τοῦ δόγμα-
τος ἐκείνου. ἀλλ' ὅπη εἰ δὴ σαφῶς τὰ πε-
πραγμένα γνωρίζειν τῷ ὑμετέρῳ κρά-
τει κωλυόμεθα ὡς ἐφ' ἡμῶν τοῦ μεγα-
λοπρεπεστάτου κόμητος Κανδιδιανοῦ.
ἡμᾶς μὲν κωλύοντος γνωρίζειν τῷ κρά-
τει εὐσεβεῖ λόγον τὰ πεπραγμένα. πᾶ-
σαν δὲ τὴν σπουδὴν ποιουμένου τοῦ Νεστορίου.
δεόμεθα τοῦ ὑμετέρου κράτους ὑπὲρ
τοῦ γνωσθῆναι τὴν κατὰ θεὸν σπουδὴν τῆς
ἁγίας συνόδου. μεταστειλῆναί τε τὸν με-
γαλοπρεπέστατον Κανδιδιανόν. καὶ πέμ-
πειν τῆς ἁγίας συνόδου σημειουμένου τοῖς
πεπραγμένοις ἐπὶ τῆς ἁγίας ὑμῶν εὐσεβείας.
δεινοὶ γάρ εἰσιν οἱ ἑτέρως παρὰ τὴν ὀρθ-
ὴν πίστιν φρονοῦντες συσκευάζειν τὴν πλά-
νην. ὡς καὶ τινὰς τῶν αὐτοῦ ἐπισκό-
πων κρατουμένης τῆς πλάνης παρὰ Νεστο-
ρίου δελεασθῆναι καὶ προσθέσθαι αὐτοῖς
τοῖς ὑπ' αὐτοῦ πραττομένοις ἀτο-
πήμασι. ἐπειδὴ δὲ σαφῶς ἐρωτήσαντες
αὐτόν. εὕρομεν ἅμα καὶ λύπην τὴν ἑαυτοῦ
τῆς βλασφημίας. ἀποστὰς ἐκείνου,
τῷ ὑμῶν ἑαυτὸν προσῆλθον συνόδῳ. αὐτὴν
τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ δῆλον καταφη-

σαντες. καὶ μεθ᾽ ἡμῶν κατ᾽ αὐτοῦ ψηφισάμενοι τοῦ
μνημονευθέντος Νεστορίου. ὡς ἀπολειφθῆ-
ναι παρ᾽ ἡμῶν Νεστορίῳ καὶ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπι-
σκόπῳ Ἰωάννῃ τῷ Ἀντιοχείας τριάκοντα καὶ
ἑπτὰ μόνους ἐπισκόπους. ὧν οἱ πλείους ὑπεύθυνοι
ὄντες αἰτίαις. καὶ τὴν ψῆφον δὲ διότι ἐστὶ τῆς
ἁγίας συνόδου ὡς ἔφημεν προσέθεμεν τῷ
Νεστορίῳ. ὧν καὶ τὰς προσηγορίας ἀπε-
στείλαμεν τῷ ὑμετέρῳ κράτει. τούτων
ἐπὶ δογμάτων διαστροφῇ. ὡς πεπλανημένους
τεθέντων, καὶ ἐναντία τῆς εὐσεβείας φρο-
νήσαντας. τοῖς δὲ καθῃρημένοις ἤδη
πρὸ πλειόνων ἐνιαυτῶν. τοὺς δὲ ἐφ᾽ ἑτέραις
αἰτίαις ἐσ... ὑπομνήμασιν ὀφείλομεν μετὰ τῶν ἐ-
λέγχων τὸ ἐπιτίμιον τῆς οἰκουμενικῆς δέ-
ξασθαι. παρ᾽ αὐτῆς ἁγιωτάτης συνόδου
ἐχούσης πάντων τοὺς ἁγιωτάτους ἐπισκό-
πους ἓν καὶ τὸ αὐτὸ φρονήσαντας. διὰ τὸ καὶ
τὸν τῆς μεγάλης Ῥώμης συμπαρεῖναι τῇ
συνόδῳ καὶ τοὺς τῆς Ἀφρικῆς διὰ τοῦ θεο-
σεβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου ὡς
τὴν ἑαυτῶν γνώμην ἐμφανίσαντες, κεχωρισ-
μένοι μόνον τῷ τόπῳ τῇ αὐτοῦ τε καὶ αὐτῶν
τιμιωτάτῃ ψήφῳ συνῆσαν. οὐδὲ γὰρ ἀμφοῦ
μὴ ἐλθεῖν Νεστορίου τοῖς καὶ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπι-
σκόπῳ Ἰωάννῃ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων
εἶναι αὐτῶν πλειόνων ἡμῶν ἐν σχήματι λόγων ἐπι-
καλύπτειν ἑαυτοῦ τὴν διαβολήν. οἵτινες ὑμῶν σύν-
αὐτῶν ὄντες, ἐδεδοίκεσαν τὸ παρ᾽ αὐτῆς ἁγίας
συνόδου μέλλον ἐπ᾽ αὐτοῖς ὁρίζεσθαι ἐπιτί-

μιον. ἡμεῖς δὲ συσχεθέντες δι᾽ ὀλίγων δη-
πιγράψαι τῷ ὑμετέρῳ κράτει τὸ πρακτὸς
ὧν πεπόνθαμεν. καὶ παρὰ τοῦ μεγαλο-
πρεπεστάτου κόμητος Εἰρηναίου οὐ δεδυ-
νήμεθα τοῦ πάσης διαπαραξάντος τὴν
ἁγίαν σύνοδον. καὶ φόνον ἐπικρεμάσαν-
τος τοῖς ἁγιωτάτοις ἐπισκόποις διὰ θορύ-
βων τινῶν καὶ τῆς ἔξω περιδρομῆς ὡς καὶ
τοὺς πλείονας ἡμῶν περὶ αὐτοῦ κινδυνεῦσαι
τοῦ ζῆν. ἀλλὰ καὶ ταῦτα μέρος ἀναδιδάξομεν
τὸ ὑμέτερον κράτος εἰ περὶ ἡμῶν ὁ τῆς δυνάμε-
ως παρασχεθείη παρ᾽ αὐτῆς ὑμετέρας εὐσεβείας.
καὶ πρὸς γεγενημένοι περὶ τῆς ἁγίας συ-
νόδου τὰ καθ᾽ ἕκαστον πεπραγμένα τῷ ὑ-
μετέρῳ ἀναδιδάξομεν κράτει. καὶ οἱ νῦν
συνεδρεύσαντες κανονικὴν ἐξενεγκόντες
κατὰ τοῦ αἱρετικοῦ Νεστορίου τὴν ψῆφον τῆς
καθαιρέσεως. ἐσμὲν ὑπὲρ τοῖς διαλύσεσιν
ἕξω πᾶσι τῆς οἰκουμένης συνειλεγμένοις συναφι-
φιζομένοις ἡμῖν καὶ πάσης τῆς δύσεως. ὑπεγρά-
ψαμεν δὲ ὀλίγοι τῶν δὲ τῇ ἀναφορᾷ παρόν-
των πάντων καὶ συναινούντων τῶν μάλιστα
κατὰ πίστεως τὸν καθωσιωμένον μαγιστρια-
νὸν Παλλάδιον. καὶ μὴ περιμένειν τοῦ ἅπαντας
τῶν πάντων ὑπογραφάς. ὁ θεὸς ὁ ἐπὶ πάντων τὸ
κράτος ὑμῶν πολλαῖς ἐτῶν περιόδοις δια-
φυλάττοι. ὡς εὐσεβέστατοι νικηταί, ἀεὶ αὔγουστοι:
Φλαυιανὸς ἐπίσκοπος Φιλίππων [illegible]: ὁ ἐφ[illegible] τοῦ ὀνό-
ματος Ῥούφου. Ἰωάννης ἐπίσκοπος [illegible]. Ἰουλιανός.
Μακάριος. Διογένης. Ἀλέξανδρος. Μελίτιος.

Ἠλία· Παύλου· Ἰωάννου· Μαρκέλλου· Μουσαίου·
Μαξιμιανοῦ· Ἑλλαδίου· Ἀετίου· Περιγένους·
Δωροθέου· Ἀντιόχου· Ζήνωνος· Ἰακώβου· Φρι-
τίλα· Πέτρου· Θεοσεβίου· Ἡμερίου· Ἀνα-
στάσιος· Εὐθήριος· μάσι· Τρανκυλλῖ-
νος· Οὗτοι μόνοι κοινωνοὶ τῶν Νεστοριανῶν
δογμάτων μεσορίου περὶ ἕως κατὰ τὴν ἡμετέραν
θορύβους καὶ στάσεις κινοῦσι χειροτο-
νίας ἐπαγγελλόμενοι: Πρᾶξις δ΄:
πρ(ᾶξις) δ΄ ὡς πάντων τοῖς ἐν τῇ πόλει ὀρθοδόξους ὄντας καὶ
τὸν περὶ τούτου φόνον ὑποπεσόντας· κα-
λεῖν αὐτοὺς τῆς αὐτόπου ἐπιχειρήσεως:-

Πρᾶξις πρώτη:—

μη΄ ι Λίβελλος ἐπιδοθεὶς τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ παρὰ τῶν
ἁγιωτάτων ἐπισκόπων Κυρίλλου Ἀλεξαν-
δρείας καὶ Μέμνονος Ἐφέσου:-
Ὑπομνήματα τῶν πραχθέντων ἐν Ἐφέσῳ ἐν οἷς ἀ-
κοινωνησίαν ὥρισε κατὰ τῶν ἀποστολικῶν:
Τοῖς μετὰ τὴν ὑπατείαν τῶν δεσποτῶν ἡμῶν
Φλαυίου Θεοδοσίου τὸ τρισκαιδέκατον
καὶ Φλαυίου Οὐαλεντινιανοῦ τὸ τρίτον τῶν αἰω-
νίων αὐγούστων τῇ πρὸ ιζ΄ καλανδῶν αὐγούστου
τῆς συνόδου κροτηθείσης ἐν τῇ Ἐφεσίων μητρο-
πόλει· κατὰ θέσπισμα τῶν θεοφιλεστάτων
καὶ φιλοχρίστων βασιλέων· καὶ καθισθέν-
των ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῇ καλου-
μένῃ Μαρίᾳ· τῶν θεοφιλεστάτων καὶ θεοσε-
βεστάτων ἐπισκόπων· Κυρίλλου Ἀλεξανδρεί-
ας διέποντος· καὶ τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁ-
σιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας

Κελεστίνου καὶ Ἀρκαδίου ἐπισκόπου· καὶ
λεγάτου τῆς Ῥωμαίων καθέδρας· καὶ Προϊ-
έκτου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων καὶ αὐτοῦ
ἐκκλησίας τυγχάνοντος· καὶ Φιλίππου πρε(σβυτέρου)
καὶ λεγάτου· καὶ Ἰουβεναλίου Ἱεροσολύμων·
καὶ Μέμνονος τῆς Ἐφεσίων· καὶ Φλαυϊανοῦ Φι-
λίππων ἐπέχοντος καὶ τὸν τόπον Ῥούφου τοῦ
εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης·
καὶ πάντων τῶν προγεγραμμένων ἐπισκόπων
ἐν τῇ πράξει τῶν ὑπομνημάτων· Ἡσύχιος
διάκονος εἶπεν· ὁ ἁγιώτατος καὶ
ὁσιώτατος ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρέ-
ων ἐκκλησίας Κύριλλος· καὶ ὁ ἁγιώτατος καὶ
θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος τῆς ἐν Ἐφέσῳ Μέ-
μνων, λίβελλον ἐπιδεδώκασι τῇ ἁγιωτά-
τῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ· τῇ κατὰ θέ-
σπισμα τῶν θεοφιλεστάτων καὶ φιλοχρί-
στων ἡμῶν βασιλέων ἐν τῇ Ἐφεσίων
μητροπόλει συγκροτηθείσῃ· ὃν μετὰ χεῖρας ἔ-
χοντες εἰ κελεύει ἡ ὑμετέρα ἁγιότης ἀνα-
γνωσόμεθα:- Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος
Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἀναγινωσκέσθω
ὁ ἐπιδοθεὶς λίβελλος παρὰ τῶν ἁγιωτά-
των καὶ ὁσιωτάτων Κυρίλλου τῆς Ἀλε-
ξανδρέων καὶ Μέμνονος τῆς Ἐφεσίων· καὶ ἐν-
τεθήτω τοῖς πραττομένοις: Ἡσύχιος
διάκονος ἀνέγνω: Τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ
κατὰ θεοῦ χάριν καὶ θέσπισμα τῶν θεοφιλε-
στάτων καὶ φιλοχρίστων βασιλέων· συνα-
χθείσῃ ἐν τῇ δὲ τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει Κύριλ-

ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας καὶ Μιχαὴλ τῆς
μ̄ε̄ ι Ἐφεσίων: ~ εὐσεβοῦς θέσπισμα. ἐπεὶ
τῇ δὲ τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει· καὶ ἡμᾶς καὶ τὴν
ὑμῶν ὁσιότητα συνδραμεῖν ἐκέλευσεν,
ὥστε τὸν ὀρθὸν τῆς ἀποστολικῆς πίστεως
ὅρον, κοινῇ ψήφῳ κρατυνθῆναι. δοκιμα-
σθῆναι δέ· καὶ τὴν κακῶς τολμηθεῖσαν αἵρεσιν,
παρὰ Μεσορίου· ἀλλ᾽ ἡμεῖς μὲν αἰτίᾳ ὑμῶν,
συνοδεύσασθαι καὶ κανονικῶς παρ᾽ αὐτῶν περαι-
τοῦσθαι, συνηθροίσθημεν, ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ
τῇ κατὰ ταύτην δὲ τὴν μητρόπολιν. ἐκέλευσε δὲ
τὸν μνημονευθέντα Μεσόριον ὥστε εἰσελθεῖν
εἰς τὸ συνέδριον καὶ ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ
περὶ ὧν ἔν τε ἐξηγήσεσι δεδυσφήμηκε καὶ
ἐν ἰδίαις ἐπιστολαῖς. ἀσεβεῖς καὶ ἀλι-
τηρίους ἀφιεὶς φωνὰς κατὰ τοῦ δεσπότου
ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ. τρίτον δὲ αὐτὸν κληθέντα
καὶ οὐκ ἀνασχόμενον ἀπαντῆσαι διὰ τὸ
κακῷ συνειδότι πλήττεσθαι, τοῖς τῆς
ἐκκλησίας ἑπόμενοι θεσμοῖς, καθαιρέ-
σει ὑποβεβλήκαμεν πάντα ἀμελλητὶ ἐξε-
τάσαντες τὰ κατ᾽ αὐτόν. ὡς πληροφορηθεῖσιν
ὅτι καὶ αἱρετικὸς καὶ δύσφημός ἐστι. τού-
των οὕτω πραχθέντων καὶ ἀνενεχθέντων εἰς
γνῶσιν τῶν δεσποτῶν καὶ καλλινίκων
ἡμῶν βασιλέων ὅ [illegible] καὶ μάλιστα τῇ Ἐφε-
σίων καὶ ὅτι ἐκινοῦ λήθη καταγαιωμένον
ἀντιλεχόντων συνῳδὰ φασὶ μαθόντες
μας τῶν Μεσορίου φρονούντων· ὧν οἱ μὲν εἰσὶ
πάλαι καθῃρημένοι· οἱ δέ, οὔπω λείσεχε

σιν· ἀλλ᾽ εἰσὶν ὀνόματι μόνῳ ἐπίσκοποι·
ὥσπερ ἀμυνακτήσας ὅτι δὲ δόξας ἀφη-
χς καθαίρεσιν ὑπομείναντος διακόνων
τοῦ μνημονευθέντος εἰς αὐτὸν οὐκ ἴσμεν
ὅπως εἴτε ὅλως ἐστὶν ἀληθὲς τὸ θρυλλού-
μενον· πάντα παραιτήσας θεσμὸν ἐκκλη-
σιαστικόν· καὶ πάσας ὑβρίσας ἐκκλησια-
στικὰς ἀκολουθίας, ἀσεβῶς καὶ παρά-
νομον συνέταξε χαρτίον· ἡμᾶς τοίνυν τῆς
καθαιρέσεως ὀνόματι δυνάμεθα πλη-
τιμμονήσας, ὑβριστικοῦ φορητῶς. καὶ
ταῦτα μὲν τῆς ἁγίας συνόδου τὸν Μεσόριον
καθελούσης ὑπὲρ διακοσίους τὸν ἀριθμὸν
ὄντας ἐπισκόπους ἰσχυρούς· ἐκείνου δὲ
συλλέξαντος αἱρετικοὺς καὶ διαμεμενη-
μένους ἑτέρους τριάκοντα πάντας τὸν ἀ-
ριθμόν· καὶ τοιούτῳ ὑπὸ θεσμῶν ἐκκλη-
σιαστικῶν· οὔτε ὑπὸ θεσπίσματος βασι-
λικοῦ τὴν ἐξουσίαν ἔχων· ἢ δικάσαι τινὶ
ὑμῶν· ἢ τοῦ ὅλως ἐπιχειρῆσαί τι τοιοῦτο.
μάλιστα κατὰ μείζονος θρόνου· ὁπότε εἰ καὶ
ὀξὺ αὐτὸν δικάσαι, ἐχρῆν τοῖς κανόσιν
ἐξακολουθῆσαι τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς.
καὶ ὑπομνῆσαι τοῖς ὑβρισμένους ὑμῶν,
ἱεροῖς αὐτοῖς ἀλλ᾽ ἀπὸ τῆς αἰτίας ὑμῶν συνό-
δου καλέσαι πρὸς ἀπολογίαν· μηνύσ-
τοιγαροῦν μηδὲν ὑπολογισάμενοι· μὴ δὲ
τὸν τοῦ θεοῦ φόβον εἰς νοῦν λαβόντων· καὶ ταύ-
την τὴν ἱερὰν καθαιρεῖσθαι εἰς τὴν Ἐ-
φεσίων λεληθότως καὶ οὐδενὸς εἰδότος

ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας καὶ Μέμνονος τῆς
με Ἐφεσίων: ~ Εὐσεβῶς θεῖον σέβας. ἐν
τῇ δὲ τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει· καὶ ἡμᾶς καὶ τὴν
ὑμῶν ὁσιότητα συνδραμεῖν ἐκέλευσε,
ὥστε τὸν ὀρθὸν τῆς ἀποστολικῆς πίστεως
ὅρον, κοινῇ ψήφῳ κρατυνθῆναι. δοκιμα-
σθῆναι δὲ. καὶ τὴν καινοτομηθεῖσαν αἵρεσιν,
παρὰ Νεστορίου· ἀλλ' ἡ μὲν ἁγία ὑμῶν
σύνοδος ὀρθῶς καὶ κανονικῶς καὶ πάντα πράτ-
τουσα, συνήθροισε μέν, ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ
τῇ κατὰ ταύτην δὲ τὴν μητρόπολιν. ἐκέλευσε δὲ
τὸν μνημονευθέντα Νεστόριον ὥστε εἰσελθεῖν
εἰς τὸ συνέδριον καὶ ἀπολογήσασθαι ὑ-
πὲρ ὧν ἔν τε ἐξηγήσεσι διδασκαλικαῖς καὶ
ἐν ἰδίαις ἐπιστολαῖς. ἀσεβεῖς καὶ ἀλι-
τηρίους ἀφῆκε φωνὰς κατὰ τοῦ δεσπότου
ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ. τρίτον δὲ αὐτὸν κληθέντα
καὶ οὐκ ἀνασχόμενον ἀπαντῆσαι διὰ τὸ
κακῶς συνειδότι πλήττεσθαι, τοῖς τῆς
ἐκκλησίας ἑπομένη θεσμοῖς, καθαιρέ-
σει ὑποβέβληκε πάντα ἀκριβῶς ἐξε-
τάσασα τὰ κατ' αὐτόν. ὡς πληροφορηθεῖσα
ὅτι καὶ αἱρετικὸς καὶ δύσφημός ἐστι. τούτ-
ου οὕτω πραχθέντων καὶ ἀνενεχθέντων εἰς
γνῶσιν τῶν δεσποτῶν καὶ καλλινίκων
ἡμῶν βασιλέων ὁ δὲ καὶ μόλις τὴν Ἐφε-
σίων καὶ ὅτι ἐκ βουλῆς κατὰ ... ὁ τ...
...ν τοῖς χέρσι ... συνωμοσίας μαθόντι
... τὰ Νεστορίου φρονοῦντων. ὧν οἱ μὲν εἰσὶ
πάλαι καθῃρημένοι· οἱ δέ, οὐ πόλεις ἔχου-

σιν. ἀλλ' εἰσὶν ὀνόματι μόνῳ ἐπίσκοποι·
ὥσπερ γραμματικῆς(?) ὅτι δὲ δόξασαν
Χριστοῦ καθαίρεσιν ὑπομείναντος δικαίαν
τοῦ μιαρωτάτου Νεστορίου εἰς αὐτὸν οὐκ ἴσμεν
ὅπως εἴτε ὅλως εἰ φιλαληθὴς τὸ θεολογού-
μενον. πάντα παριδὼν θεσμὸν ἐκκλη-
σιαστικόν· καὶ τοὺς ὑβρίσας ἐκκλησια-
στικὰς ἀκολουθίας, ἀσεβῶς καὶ παρά-
νομον συνέταξε χαρτίον· ἡμᾶς τοὺς τῆς
καθαιρέσεως ὀνόματι δῆθεν πλη-
γώσας, ὑβριστικοῦ φορτικῶς. καὶ
ταύτην μὲν τῆς ἁγίας συνόδου τῆς Νεστόριον
καθελούσης ὑπὲρ διακοσίους τὸν ἀριθμὸν
ἁγίους ἐπισκόπους ἐχούσης· ἐκείνου δὲ
συλλέξαντος αἱρετικοὺς καὶ διαμεινα-
μένους ἑτέρους τριάκοντα που τὸν ἀ-
ριθμόν· καὶ τοιοῦτο ὑπὸ θεσμῶν ἐκκλη-
σιαστικῶν. οὔτε ὑπὸ θεσπίσματος βασι-
λικοῦ τὴν ἐξουσίαν ἔχων. ἡ δικάσαι τιμὴ
ὑμῶν. ἢ γοῦν ὅλως ἐπιχειρῆσαί τι τοιοῦτο.
μάλιστα κατὰ μείζονος θρόνου. ὁπότε εἰ καὶ
ἐξῆν αὐτῷ δικάσαι· ἐχρῆν τοῖς κανόσιν
ἐξακολουθῆσαι τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς·
καὶ ὑπομνῆσαι τοὺς ὑβρισμένους ὑμᾶς
μετὰ τῆς ἄλλης ἁπάσης ἁγίας ὑμῶν συνό-
δου καλέσαι πρὸς ἀπολογίαν. μηδὲν
τούτων μηδὲν ὑπολογισάμενος· μηδὲ
τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον εἰς νοῦν λαβών· κατὰ
τὴν τήμερον ἡμέραν καὶ θήμερεισελθεῖς τὴν Ἐ-
φεσίων λεληθότως καὶ οὐδενὸς εἰδότος

τὸ σύμπαν ἡμῶν τὸ τολμώμενον, κα-
τέπαιξε τε ἑαυτοῦ κελεύσας ἵνα μὴ λέγοιτο
τῶν τῆς ἐκκλησίας θεσμῶν, καὶ ἱερίζη ψῆ-
φον καθαιρέσεως τοῖς μηδὲν εἰδόσι με-
χρι σήμερον· κἂν γοῦν ποίαν ἔσχεν εἰς τοῦ-
το πρόφασιν· ἐπειδὴ τοίνυν ἀκόλουθον
ἐστὶ μὴ οὕτω ἀπείρως τοῖς τῆς ἐκκλησι-
αστικοῖς θεσμοῖς· μηδὲ εἰκῆ φέρεσθαι καταψη-
φιζομένων· ἢ καὶ λεληθότως ταῦτα ποιεῖν· ἅπερ
οὐκ ἂν ἔδει, οὐδὲ εἰσιέναι τῶν τοῦ τελεσθῆναι
ἐν ἐκκλησίαις ἐχόντων μαθημάτων· καὶ ὑπο-
χείριον πραττόντων τὴν αὐτοῦ· ἐνταῦθα
δὲ ἔφη μετὰ τῶν τούτου συνδεδραμηκότων
αὐτῷ ἀμφιλαφῶς προσήγαγεν ταῦτα τῇ
ὑμετέρᾳ· ὁρμίζοντες κατὰ τοῦ ὁμοουσίου
ἁγίας τριάδος μέγα τι ἐκφθῆναι αὐτὸν τῇ
τοιῷδε καὶ τοῖς συνδραματουργήσαν-
τας αὐτῷ· ὥστε ἐλθόντες εἰς τὴν ἁγίαν σύνο-
δον, ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ τοῦ ἰδίου
τολμήματος· ἐπειδὴ μηδ' ὅσον ἐχρῆν ἀπο-
δεῖξαι αὐτὸν ἀνάξιον καὶ παραιρούμενον
καθ' ἡμῶν ὑβριστικὰ πεποίηκε τὸ ἐγχείρημα:~

Ἀκάκιος ἐπίσκοπος Μελιτηνῆς εἶπε· πε-
ρὶ τῆς μὲν ἤδη περὶ τῶν αἰτιαθέντων ὑπόμνησιν
εἴγε καὶ αὐτὴ ἀληθὴς εἴη· καὶ περὶ τῆς
αἰτίας ἧς τῶν ἁγιωτάτων καὶ θεοφιλεστά-
των ἐπισκόπων Κυρίλλου τε ἀρχιεπισκόπου ἀνδρῶν
καὶ Μέμνονος τῆς Ἐφεσίων· οὐ γὰρ δέ οἷον τὸ
ἦν τοὺς ἀποφαντήσαντας ἀπὸ τῆς ἁγίας
συνόδου· καὶ προστεθέντος τοῖς τηλικαύ-

κοδοξίαν μετὰ φορίου ἑαυτοῖς συνάψασι· ᾧ
ὑπὸ ἐγκλήματα τοιοῦτον καὶ τοσοῦτον γενομέ-
νοις· τολμᾶν τι κατὰ τῶν προέδρων τῆς
οἰκουμενικῆς ταύτης συνόδου διαπράξασθαι
μηδὲ ὅλως ἔχοντας ἐξουσίαν· ἐπειδὴ δὲ
ἠράσθη τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι καὶ περὶ τούτ-
ων τοῖς εἰς κρίσιν ἑλκυσθῆναι· ὑπομνησθ-
ῆναι διὰ τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, Ἀρχε-
λάου· καὶ Παύλου· καὶ Πέτρου· ὁ πρόε-
δρος τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως ὁ τῆς Ἀντιο-
χέων ἐπίσκοπος Ἰωάννης περὶ ὧν ᾐτιάθη ἀπο-
λογήσεται τίνι λόγῳ τοιαῦτα ἐτόλμησεν:~

Καὶ ἀπελθόντων Ἀρχελάου ἐπισκόπου Μου-
νδοῦ τῆς Καρίας· καὶ Παύλου ἐπισκόπου
Λάμπης τῆς Κρήτης· καὶ Πέτρου ἐπισκόπου
Παρεμβολῶν τῆς Παλαιστίνης· καὶ ἐ-
πανελθόντων, Φίρμος ἐπίσκοπος Και-
σαρείας εἶπεν: διδασκέτωσαν ἡμᾶς οἱ
θεοσεβέστατοι ἐπίσκοποι οἱ τὸ δήλωμα
διακονήσαι πρὸς τὸν εὐλαβέστατον ἐπί-
σκοπον Ἰωάννην ἐπισταλθέντες, τίνος ἔτυχον
παρ' αὐτοῦ ἀποκρίσεως: Παῦλος ἐ-
πίσκοπος Λάμπης εἶπεν· πεμφθέντες
παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου πρὸς τὸν εὐλα-
βέστατον ἐπίσκοπον Ἰωάννην τῆς Ἀντιοχεί(ας)· μς
πλησιάζοντες τῇ τούτου οἰκίᾳ, ἐθεασά-
μεθα πλῆθος στρατιωτῶν καὶ ἑτέρων τινῶν
ὅπλα καὶ ξίφη ἐπιφερομένων· οἱ μὴ συγχω-
ρουμένων πλησιάσαι τῷ πυλῶνι· μόλις
δὲ πλησίον γενόμενοι, ὑπ' ὄχλων ἐνθέντ-

παρ' ἡμῶν ὅτι εἰρηνικοί ἐσμεν. μήτε δὲ πλη-
θος ἐσμέν, τελείως ἐσμὲν ἀποσφαλέντες δέ-
ξασθε ἡμᾶς. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· φιλικὰ ὑμῶν
ῥήματα ἔχοντα εἰρηνικὰ καὶ κανονικὰ ἐνεκε-
πεπλήρωται πρὸς τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον
Ἰωάννην. πολλῶν τοίνυν περιεστώτων ἡμᾶς. γὰρ
ὡς ἔοικε τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἀποστελλῆναι, οὐ-
κ ἐδέξατο ἡμᾶς. πολλὰ δὲ παρ' αὐτὸν ἐλ-
ἐρρέθη ἐμοῖς καὶ δυσφημία ἦν κατὰ τῆς
ἁγίας συνόδου, καὶ κατὰ τῆς ὀρθοδό-
ξου πίστεως. ἅτινα διαλαμβάνεσθαι διὰ τὸν
γενόμενον ἐκεῖ θόρυβον, μετὰ ἀκριβείας
οὐ δυνάμεθα:- Πέτρος ἐπίσκοπος
Παρβινοχώρων εἶπε. παραγενόμενοι καὶ
αὐτοὶ ἅμα τοῖς εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις
εἰς τὴν οἰκίαν Ἰωάννου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου
πολλῶν στρατιωτῶν ὅπλα ἐπιφερομένων.
καὶ γυμνωσάντων καὶ περισχισάντων ἡμᾶς
καὶ ἑτέρων πολλῶν σὺν αὐτοῖς. ἐκεῖθεν
θορυβούντων καὶ ἀπειλούντων ἡμῖν· καὶ
ὑβρίσματα ἀφιέντων ῥήματα· κατὰ τῆς
ὀρθοδόξου πίστεως· καὶ τῆς ἁγίας ὑμῶν καὶ
θεοφιλοῦς συνόδου παραιτησάμενοι
μηνυθῆναι καὶ τὰ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου
διαλεχθέντα ῥήματα τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπι-
σκόπῳ, οὐκ ἐδέχθημεν γνωρίσαι αὐτῷ ὅμως
θα τοῦ αὐτοῦ εὐλαβεστάτου Ἰωάννου ἐπισκόπου·
τὴν αἰτίαν ἐφ' ἣν ἀπεστάλημεν. παρῆσαν
γάρ τινες τῶν αὐτοῦ κληρικῶν οἱ εἰρηκό-
τες ὅτι ἀπεστάλημεν ἀπὸ τῆς ἁγίας

συνόδου. οὐδεὶς δὲ ἡμᾶς διαλεχθῆναι συνε-
χώρησεν:- Ἀρχέλαος ἐπίσκοπος Μύνδου εἶπεν·
πολλοῦ θορύβου καὶ κινδύνου μεγίστου δειν-
ὑπεμείναμεν ἐν τῇ οἰκίᾳ παραγενόμενοι
τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἰωάννου· στρα-
τιωτῶν ξίφη γυμνωσάντων. καὶ ξύλα
κρατούντων καὶ ἀπειλούντων ἡμῖν. εἰς
τὸ λίθοις ἑτέρους περιεστῶτος. καὶ πολλὰ γὰρ
παραλιπόντες μηνυθῆναι. οὐκ οἶδα
δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐδιελέχθημεν:-
Κυριακὸς ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· συν-
ορᾷ ἡ ἁγία σύνοδος ὑμῶν ὅτι εἰ γνῶμεν ὡς
οἱ εὐλαβέστατοι καὶ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι
μείναντες ἐνταῦθα εἰσιν. καθαρὸν ἔχοντες
τὸ συνειδὸς. καὶ τῇ ἑαυτῶν ὑπολήψει συν-
τηρούμενοι. ἀλλ' ὡς ἔοικεν ἐλέγ-
χει μᾶλλον τὸ τῆς αἱρετικῆς μερίδος, καὶ τὸ
ὑπερασπίζοντι τῶν αὐτοῦ δογμάτων Ἰουδαί-
ων τῶν ἀντιλεγόντων κατὰ τῶν τῆς ἁγίας ἐκκλησίας
ἀποδοθέντων θεσμῶν. καὶ καλουμένοις
εἰς ἀπολογίαν τὸ πλημμεληθὲν ἅπαξ, ὅπ-
τας ἑαυτῶν περιφράττειν οἰκίας. καὶ αἱ
προσιοῦσι τοῖς αὐτοῖς ἀποφαίνειν τοῖς κα-
νονικοῖς κανόσιν εἰς ἀπολογίαν εὐθυνόμενοι.
ἐπειδὴ τοίνυν ὁ μνημονευθεὶς εὐλαβέστατος
Ἰωάννης δεδιὼς τὸ ἴδιον πλημμέλημα, ποι-
κίλας ἀφορμὰς ἑαυτῷ πορίζεται ὑπερ-
θέσεως. ὡς ἔστιν ἀλλ' ἀναφορὰν διαλάβοι τοῦ
συνελθόντος ἐπισκόποις. μᾶλλον δὲ ὡς ἔφην,
ἀφορμὴν ἀπορρίπτων τοῖς ἀποστελλομένοις

τὴν ἑαυτοῦ κατεσκεύασε μοιχείαν, δι' ἃ λοιπὸν ἡμεῖς αὐτοῦ
καταψηφιζόμεθα. Ὑπὲρ ὧν οἰκείων τολμημά-
των κατηγορῶν διὰ τῶν ὑφορᾶται καὶ δέδιε
τὴν ἄφιξιν τὴν εἰς τὴν ἁγίαν ταύτην καὶ μεγάλην
σύνοδον. Καταξιώσατε τοίνυν, ἡ ὑμῶν ὁ-
σιότης ὥσπερ ἀρχὴν τὴν ἀκοὴν ἔχουσα τοῦ ἱε-
τὴν φύσιν τοῦ πράγματος ἐμπορεῦσαι. Τὰ ἤδη κα-
θ' ἡμῶν ἀνοσίως παρ' ἐκείνου τετολμημένα
ταῖς ἐννόμοις ταύταις ἀφανίσαι ψήφοις. Ὁρίσατε
δὲ τὰ δοκοῦντα, κατὰ τοῦ τοιαύτην ὕβριν
ἐπενεγκεῖν τολμήσαντος ἡμῖν:~ Ἰου-
βενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἐχρῆν
μὲν Ἰωάννην τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἀν-
τιοχείας ἐνθυμούμενον τὴν ἁγίαν καὶ με-
γάλην οἰκουμενικὴν ταύτην σύνοδον
εὐθέως εἰς ἀπολογίαν τῶν ἐπηρμένων
αὐτῷ δραμεῖν· καὶ τὸν ἀποστολικὸν θρό-
νον συνεδρεύοντα ἡμῖν τῆς μεγάλης Ῥώμης·
καὶ τὸν ἀποστολικὸν τῆς ἁγίας Ἱεροσολύμων
τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας ὑπακοῦσαι καὶ τιμῆ-
σαι, παρ' ᾧ μάλιστα ἔθος αὐτὸν τὸν Ἀντιοχείας
θρόνον ἐξ ἀποστολικῆς ἀκολουθίας καὶ
παραδόσεως ἰθύνεσθαι καὶ παρ' αὐτοῦ
δικάζεσθαι. Ἐπειδὴ δὲ τῇ συνήθει ὑπερ-
ηφανίᾳ χρώμενος τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν ὁπλίταις
περιέφραξε διὰ στρατιωτῶν ἰδίων τῶν,
ὡς οἱ κατατεθέμενοι θεοφιλέστατοι ἐπί-
σκοποι οἱ παρὰ τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου
πεμφθέντες ἐγνώρισαν ἡμῖν· τοῖς κα-
νόσι πειθόμενοι, τοῖς κανόσιν ἡμῖν ἑπό-

μενοι, τὴν ἀκολουθίαν φυλάττοντες,
πάλιν ἐκ δευτέρου αὐτὸν ὑπομνησθῆναι
ὁρίζομεν· διαμαρτύροις οὖν ἑτέρων θεοσεβε-
στάτων ἐπισκόπων μετὰ τῆς αὐτῆς προσ-
φερομένης ἐπιεικείας αὐτὸν ὑπομνήσουσι παρα-
γενέσθαι εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον· καὶ ἀποκρί-
νασθαι τοῖς αὐτῷ ἐπαγομένοις. Καὶ ἀπελ-
θόντων Τιμοθέου ἐπισκόπου Τερμέσσου
καὶ Εὐδοκιάδος· καὶ Ἀγαθίου ἐπισκόπου
Δοιμμίου· καὶ Εὐδοξίου ἐπισκόπου Χω-
μάτων τῆς Λυκίας· καὶ ἐπανελθόντων,
Εὐδόξιος εἶπεν: κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς μζ
ὑμετέρας θεοσεβείας παραγενόμενοι
εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκό-
που Ἰωάννου τῆς Ἀντιοχέων· εὕρομεν καὶ στρα-
τιώτας περὶ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ μετὰ ξιφῶν
γυμνῶν καὶ κληρικούς τινας· παρακα-
λέσαντες δὲ τοὺς κληρικοὺς λέγοντες·
ἀπεστάλημεν παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου ἀπαγ-
γεῖλαι τινὰ ῥήματα τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπι-
σκόπῳ Ἰωάννῃ· καὶ καταξιώσατε μηνῦσαι
ἡμᾶς· οἱ δὲ εἰσελθόντες καὶ μηνύσαν-
τες ταῦτα, ἀπόκρισιν ἡμῖν οὐ δεδώκα-
σι· λέγοντες ὅτι εἶπον οἱ ἐπίσκοποι τοῦ Ἰωάννου ὅτι
ἡμεῖς ἀνθρώποις καθαιρεθεῖσι παρ' ἡμῶν
καὶ ἀκοινωνήτοις οὖσιν ἀπόκρισιν οὐ ποιοῦ-
μεν· ὡς δὲ ἠρωτήσαμεν παρά τινος κα-
θῃρέθημεν καὶ ἀκοινώνητοι γεγόναμεν, εἰ-
ρήκασιν ἡμῖν· ὅτι παρὰ τοῦ ἐπισκόπου
τῆς Ἀντιοχέων Ἰωάννου· ὡς δὲ ἐπέμψαμεν ἀκρι-

μάπερον μαθεῖν· ἔφασαν δὲ ὅτι καὶ ἐπὶ ταμουχ-
λαρίων ταύτης ἕως τινὸς παραιτούμεθα·
Τιμόθεος ἐπίσκοπος Περμάτου(?) καὶ Εὐδο-
κιάδος εἶπεν· ὡς ἐκέλευσεν ἡ θεοσέβεια ὑ-
μῶν, παρεβαλόμεθα(?) ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ εὐ-
λαβεστάτου ἐπισκόπου καὶ Ἰω(άννου)· καὶ εὑρόν-
τες πρὸ τῶν θυρῶν κληρικοὺς ἑστῶτας,
ἐμηνύσαμεν ἀξιοῦντες δεχθῆναι· καὶ κα(τὰ)
πρόσωπον εἰπεῖν τὰ ἐντεταλμένα ἡμῖν·
οἱ δὲ εἰσελθόντες ταύτην ἡμῖν ἀπόκρισιν
δεδώκασιν· ὅτι ἡμεῖς αἰδούμενοι(?) τοῖς καὶ
καθηρημένοις, ἀπόκρισιν οὐ ποιοῦμεν· μὴ
κοινωνεῖτωσαν(?) μετὰ τῶν συγκαλοῦντες ἡμῶν συνεχόσ(?):—
Εὐφραθᾶς(?) Δολιμιόνου(?) εἶπεν· κατὰ τὴν κέλευσιν
τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος παραγενόμεθα
ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔνθα μένει ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκο-
πος Ἰω(άννης) τῆς Ἀντιοχείας· καὶ τοῖς ἐκεῖ κλη-
ρικοῖς εὑρεθεῖσιν ἐμφανίσαμεν(?) μεμηνυθῆ(ναι)
ὅτι δεῖ ἡμᾶς συντυχεῖν τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπι-
σκόπῳ· καὶ εἰπεῖν τὰ παραγγελθέντα(?) αὐτοῦ
[illegible] σωμάτου(?) ἡμῶν δηλωθὲν τῷ αὐτῷ· οἱ δὲ
εἰσελθόντες καὶ ἐπαναστρέψαντες πρὸς
ἡμᾶς· ἔφασαν ὅτι περὶ ὑμεῖς καὶ καθείλο-
μεν καὶ ἀκοινωνήτους πεποιήκαμεν· 15
μὴ κοινωνεῖτωσαν(?) μετὰ τῶν συγκαλοῦντες· ἐπειρώμε-
θα δὲ μαθεῖν τὰ ὀνόματα τῶν εἰσιόντων(?)
των [illegible] καὶ εἰπεῖν οὐκ ἠθέλησαν(?)
οὐδὲ [illegible] ἡμῖν λέγοντες κληρικοί
ἐσμεν καὶ οὐ ταμουχλάριοι:— Κύριλλος
ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ὁ κ(α)τ(ὰ) ἡμῶν

Ἰ(ησοῦ)ς Χ(ριστό)ς· ὁ καὶ νῦν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ παρὼν, τ(ῶν)
τῶν πραγμάτων φύσεις ἐναργῶς(?) ἡμῖν καθὰ ἔφη-
σεν εἰπών· ὅτι πᾶς ὁ τὰ φαῦλα φρονῶν ἢ πράσ-
σων, μισεῖ τὸ φῶς· καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς
τὸ φῶς ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ· τοῦ-
το πεπονθότα καὶ νῦν τὸν εὐλαβέστατον Ἰω(άννην)
τῆς Ἀντιοχείας ἡ ὑμετέρα [illegible]
ὁσιότης καὶ μὴ ψηφοφορεῖ(?)· εἰ γὰρ ἑαυτῷ συνῄ-
δει πεπραχώς τι καθ' ἡμῶν, καὶ ἀνομικὸν
ἢ ἀπαρέσκον θεῷ, πῶς οὐκ ἐχρῆν αὐτὸν ἀ-
φικέσθαι προθύμως εἰς τὴν ἁγίαν ταύτην καὶ
οἰκουμενικὴν σύνοδον· ὥστε καὶ τὴν ψῆφον
τὴν παρ' ἡμῶν ἐπιφερομένης(?) αὐτοῦ τὸ ἐγκλ-
ήματα μᾶλλον ἰσχῦσαι καθ' ἡμῶν· ἐπεὶ
περί τι πέπρακται καὶ παρὰ θεσμοὺς ἐκκλη-
σιαστικούς· ἀλλ' ἐπειδὴ διὰ τὸ μισοπό-
νηρον τῆς ἁγίας ταύτης καὶ μεγάλης συνόδου·
καὶ οἱ δι' ἀτίμως καὶ παρανόμως ἐνυ-
βρίσαντες ἡμᾶς, παραιτεῖται τὴν ἄφιξιν· ἵνα
μὴ τὴν αὐτοῦ [illegible] ταύτην ὑπομείνῃ τι-
μωρίαν καὶ ἀγανάκτησιν· κρεῖττον γὰρ ἀ-
πεῖ τὸ λανθάνειν [illegible] καὶ αἰσχύνεται ἐπὶ τοῖς
ταῖς ἡμῶν ἐμφανίσαι τὴν παρανομίαν αὐ-
τοῦ· ὅθεν παρακαλοῦμεν ἀποφήνασθαι
τὴν ἁγίαν ταύτην σύνοδον ἐν τῇ εὐθείᾳ(?) ἤδη· μὴ
δύνασθαι μὲν ἰσχύειν τὰ παρ' ἐκείνου τετολ-
μημένα καθ' ἡμῶν ἔχειν· κληθέντα δὲ εἰς
τὸ αὖθις ὑπὲρ ὧν διαβάλλει(?) ἀπολογήσασθαι(?)·
ἐννόμως καὶ δικαιότατα ἀποφάσει τῇ παρ'
ὑμῶν καὶ ἀπὸ τῆς κοινωνίας ἀπομεχθῆναι:—

Μέμνων ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπεν· ἡ ἀκανόνι-
στος ὁρμὴ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἰω-
άννου τῆς Ἀντιοχέων· καὶ τὰ ῥαγέντα παρ' αὐτοῦ ἀνα-
ριθμήτων τῶν ἡμῶν ἀφορμὴν μοι περιστῆσαι κατὰ
τῶν θεσμῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἢ τὰ κτή-
σει δηλαδὴ τῇ ἡμετέρᾳ γεγενημένα ὅσα ὅτι.
ὅθεν καὶ ἡμεῖς ταῖς ἐκείνου τετολμημένοις
καθ' ἡμῶν διὰ λιβέλλου ἐδιδάξαμεν
τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην· καὶ κανονικῶς
κινούμενοι κεκλήκαμεν δι' ὧν ἀπεστάλκαμεν ἐ-
πισκόπων συστῆναι αὐτὸν τοῖς παρ' αὐτοῦ
παρ' αὐτοῖς θεσμοῖς τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς·
μᾶλλον δὲ καὶ αὐτῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀ-
κολουθίας ἡμαρτημένοις· καὶ ἀπολογή-
σασθαι ἐφ' οἷς κατ' αὐτῶν κανόνων ἐθρασύ-
νατο· ὁ δὲ θρασυνόμενος ὅτι κεχειρονόμηται ὑπα-
κοῦσαι οὐκ ἠβουλήθη κληθείς· τούτου χά-
ριν τὴν ἁγίαν ὑμῶν καὶ οἰκουμενικὴν παρα-
καλέσαι μὲν σύνοδον· τὰ μὲν παρ' ἐκεί-
νου ἀθέσμως πραχθέντα καὶ τῶν ἄλλων
αὐτοῦ ἀριθμητῶν ὄντων ὄντως τιμίως μὲν
αἱρετικοῖς τυγχάνουσι· τιμίως δὲ, μηδὲ
πολλοῖς ἔχοντες· καὶ ἑτέροις τοῖς ἄλλοις αὐτοῦ
ἀπὸ ὑθλοῦσιν τις, ἀργοῖς ἀφ' ἑαυτῶν καὶ ἀ-
νίσχυρα τυγχάνοντα διὰ τῆς ψήφου ὑμετέρας
τῶν κανόνων ἀξίας τετολμημένα, κατα-
λυθῆναι καὶ ψήφῳ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς
συνόδου· τὴν δὲ ἡμετέραν ἀπολειχθέντα
μους εἰρῆσθαι περὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν
παρ' αὐτῶν ἁγίων πατέρων κατειλῆφθαι μὲν,

ὁρίσαι κατ' ἐκείνων τὸ παριστάμενον:-
Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· μηδὲ μίαν ἰσχὺν μη-
δὲ ἀκολουθίαν ἔχειν τὰ πεπραγμένα ἐπὶ
πᾶσι μὲν καινοτομίας τοῖς ἐκινηθεῖσιν ἐκ τῶν
πεπραγμένων δεδήλωται· ἢ γὰρ ἀμέθαρ-
σησε προσκαλούμενος παρὰ τῆς ἁγίας συνό-
δου συστῆναι τοῖς παρ' αὐτοῦ μνημονευθεῖσι,
εἰ τὴν αὐτοῦ χειροτονίαν ἀκολουθίαν τῶν πα-
ρ' αὐτοῦ πεπραγμένων· ὅθεν ταῦτα μέν, οὐ-
δὲ τὴν ἀρχὴν ἰσχυρὰ ὄντα· οὔτε κανονικῶς
γεγονότα λέγω· ἀνίσχυρα ἡ ἁγία σύνοδος
ἀποφαίνεται· οὐδὲ μὴ τῶν ὑβρισμένων
πρόκριμα φέρειν δυνάμενα· τὸ δὲ ἀκό-
λουθον καὶ τὸ ἐπιτίμιον αὐτὴ ποιοῦσα
ἡ ἁγία ταύτη σύνοδος, τὰ μὲν τῆς μὲν πε-
πραγμένα, ἂν οἷς εἰς γνῶσιν τῶν εὐσε-
βεστάτων καὶ φιλοχρίστων βασιλέων· ὥσ-
περ δεῖ προνοηθῆναι τῶν θρασέως ἐφ' ὑ-
μετέρᾳ ἁγίᾳ συνόδου παρ' αὐτῶν τετολμημέ-
νων· ὁ δὲ εὐλαβέστατος Ἰωάννης καὶ τρίτη προσ-
κληθεὶς κλήσει ἐὰν μὴ ὑπακούσῃ εἰς τὸ τη-
νικαῦτα ἐκ τῶν κανόνων αὐτοῦ ἡ ἁγία καὶ οἰ-
κουμενικὴ σύνοδος τὸ ἐποφειλόμενον κα-
ταψηφιεῖται:~ πρᾶξις β΄:~
Τῇ μετὰ τὴν ὑπατείαν τῶν δεσποτῶν ἡμῶν
Φλαυίου Θεοδοσίου τὸ τρισκαιδέκατον·
καὶ Οὐαλεντινιανοῦ τὸ τρίτον τῶν αἰωνίων
αὐγούστων τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἁγίας αὐτῆς
συνόδου καθεσθείσης ἐν τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ
τῇ καλουμένῃ Μαρίᾳ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκό(που):~

κύριλλος ἐπίσκοπος ἀλεξανδρείας εἶπε· τὴν
προπεράσαντος ὑμετέρας ὁσιότητος ἐνταῦ-
θα συνεδρευούσης παρόντων δὲ τῶν ἀπὸ τῆς
μεγάλης ῥώμης ἀπεσταλμένων λογιωτάτων ἤτοι
τοῦ πατρὸς ἡμῶν τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοσεβεστάτου
ἐπισκόπου κελεστίνου ἡ μία πρεσβευτα-
γομένη τότε καὶ ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος
μέμνων τῆς δὲ τῆς ἐφεσίων μητροπόλεως.
αἰτοῦντες εἰς τὴν μεγάλην ταύτην καὶ οἰκουμενι-
κὴν σύνοδον κληθῆναι τὸν εὐλαβέστατον
ἰωάννην τῆς ἀντιοχέων· καὶ τοὺς τὴν καθ᾽ ἑαυ-
τοὺς σὺν αὐτῷ συνθέντας ὑμῖν· καὶ τῷ τῆς
καθαιρέσεως ὀνόματι χρήσασθαι τολμή-
σαντας. ὥστε παρόντας ἀπολογή-
σασθαι· καὶ τοῖς ἑαυτῶν [illegible] ἀθυροστο-
μίας. ἤτοι παρανόμοις ἐπιχειρήμα-
σι· πάντα δὲ τὰ ἀκόλουθα καὶ κανονικὰ
ἡ ὑμετέρα πράττουσα θεοσέβεια. κέκλη-
κεν αὐτοὺς κλήσει μιᾷ καὶ δευτέρᾳ· εὐ-
λαβεστάτους καὶ θεοσεβεστάτους ἀποστεί-
λασα ἐπισκόπους· καθὼς καὶ ἡ ἐφεξῆς τῶν
πεπραγμένων ὑπομνημάτων περιέχει· οἱ
δὲ τοῖς ἑαυτῶν τολμήμασι μὴ οὐκ ἔχον-
τες ἐφαρμόσαι λόγους· οὐ γὰρ μὴν ἀπο-
λογίας ἀφορμὴν εὑρίσκοντες τρόπους· ἦ γὰρ
ἂν ἔδραμον εὐθέως ἐπὶ τὴν [illegible]
μεγάλην σύνοδον· οἱ δὲ [illegible]
μοι· πρᾶγμα πεποιήκασιν αἰσχρόν τε καὶ
ἀγυρτῶδες καὶ τοῖς ἱεροῖς [illegible]
εἴπερ βούλοιντο τῇ μεγάλῃ ταύτῃ συν-

όδῳ καταφανῶς φανερόν, ἀφικέσθαι μᾶλ-
λον μετ᾽ εὐταξίας· καὶ τῆς πρεπούσης χρι-
στιανοῖς εὐκοσμίας. εἴπερ ἦν αὐτοῖς καὶ ἀ-
κοῦσαι· καίτοι μηδενὸς τοῦτο κωλύοντος
αὐτούς. οὐ γὰρ ἐφεστήκασι στρατιῶται περὶ τῆς
ἁγίας συνόδου καθὰ καὶ περὶ τῶν οἰκημά-
των ἐν οἷς εἰσι· χαρτίον συνθέντες ἀπο-
νοίας τε ὁμοῦ καὶ ἀμαθίας μεστόν. προσέ-
θεσαν δημοσίᾳ τοῖς δημοσίοις θορύβοις· μᾶλ-
λον δὲ εἰς κατάγνωσιν τῆς αὐτῶν δυσνοί-
ας διαμισθώσαντες τὴν πόλιν. εἰ μὲν οὖν
τοῦτο πεπράχασι· ἵνα λυπώμεθα θεω-
ροῦντες ἀσχημονοῦσαν ὑπόληψιν ἀδελ-
φῶν καὶ τελουμένην παρὰ [illegible]. ἀρ-
κούντως λελυπήμεθα· [illegible]
γὰρ τοῦτο δράσαντες, ἐγελάσθησαν. εἰ δὲ
ἵνα θῶσιν ἐν τῷ παρόντι προστιθέντι χαρτίῳ
περιέχει ὡς δόξαν ἔχοντας ἡμᾶς τῆς ἀπολ-
λιναρίου γεγονότας αἱρέσεως. ἤτοι τὰ ἐ-
κείνου πεφρονηκότας ἢ ὁπότε διαλεχθέν-
τας· καὶ μὴν [illegible] ἐλεγχέτω-
σαν ἀποφαινόμενοι αἱρετικοὺς εἶναι δύ-
νανται. καὶ μὴ ῥήμασιν ἀπρεπῶς περιυβρί-
ζοντες δὴ κοινοῖς ἐμμένοντες τὴν θείαν
γραφὴν αἰδείσθωσαν. ἔφη γάρ που θεὸς ὁ τῶν ὅ-
λων [illegible]· ὅτι μάρτυς ψευδὴς οὐκ ἀτι-
μώρητος ἔσται· καὶ διὰ φωνῆς τοῦ μακα-
ρίου δαβὶδ καθήμενος κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου
κατελάλεις· ἡμεῖς γὰρ οὔτε τὰ ἀπολλι-
ναρίου πεφρονήκαμεν πώποτε. οὔτε ἀρείου

οὔτε Ἀρμονίου· ἀλλ' ἐκ μειρακίου ἡλικίας
τὰ ἱερὰ γράμματα μεμαθηκὼς καὶ μὲν καὶ
εἰς χεῖρας πρεσβυτέρων τεθραμμένος ὀρθοδόξων
καὶ αἰτιῶν· ἀναθεματίζομεν δὲ Ἀπολλι-
νάριον· καὶ Ἄρειον· καὶ Εὐνόμιον· καὶ Μα-
κεδόνιον· Σαβέλλιον· Φωτεινόν· Παῦλον· καὶ
Μανιχαίους· καὶ ἑτέραν πᾶσαν αἵρεσιν·
καὶ πρὸς τούτοις ἔτι τὸν τῶν νέων μαθη-
μάτων εὑρετὴν Νεστόριον· καὶ τοὺς τούτου
κοινωνοὺς καὶ ὁμόφρονας· καὶ τοὺς φρο-
νοῦντας τὰ Κελεστίου ἢ Πελαγίου· οὔτε
φρονηκότες τὰ ἐκείνων πώποτε· οὔτε
νῦν ἐκ μεταμελείας εἰς τὸ θέλειν τὰ ὀρθὰ
φρονεῖν ἀφιγμένοι· ἀλλ' ὥσπερ ἔφημεν τεθραμ-
μένοι τοῖς ὀρθοῖς καὶ ἀποστολικοῖς τῆς
ἐκκλησίας δόγμασιν· ἐπειδὴ δὲ χρὴ τοὺς
αὐτοὺς τετιμημένους εἰς ἱερωσύνην ἀλη-
θεῖς ὁρᾶσθαι· καὶ κεῖναι λαμεῖν ἀποστερίσα-
σιν οὕτως ἔχειν· καὶ νῦν παρακαλοῦμεν
τὴν ἁγίαν ταύτην καὶ μεγάλην σύνοδον
μεταπέμψασθαι κανονικῶς αὐτὸν τὸν τε
εὐλαβέστατον νιὸν τὸν τῆς ἀντιοχέων καὶ
τοὺς σὺν αὐτῷ τὴν καθ' ἡμῶν συνθέντας
συκοφαντίαν· ἔτι γὰρ ἀνθόρου θομαντοῖς
καὶ ἀμφιλαλοῦμεν παρόντας, ἢ αἱρετικοὺς ἢ-
μᾶς δεῖξαι καὶ τὰ ἀποκλιναρίου τοῦ
φρονηκότα καθὰ φασὶν, ἢ γοῦν ἀναμένον-
τας τὴν ἄφιξιν· καὶ ὀκνοῦντας πρὸς τοὺς
ἐλέγχους, αὐτόθεν καταγνώσκεσθαι·
μάλισθ' ὅτι καθάπαξ λιμένη τοῦ παρόντος

προστιθέντι χαρτίῳ γέγραπται· τυχεῖν
καὶ ἐκ λόγου συκοφαντίας εἰς τὰς τῶν ὁ-
σιωτάτων μακαρίων ἀμεμνημόχασιν δὲ
κοαις· δεῖ δὲ μάλιστα ὑμῶν τὴν ὁσιότητα
πληροφορηθῆναι φροντίδα τοῦ μὴ παρα-
λογίζεσθαι πρὸς τὰς ἱκεσίας τῶν ἱερα-
τούντων ἀνεύσασα· εἰδυῖαν τὸ εἰρημένον
παρὰ τῆς θείας γραφῆς μηδὲ ψευδὸς
ἀπὸ γνώσεως μάρτυς λογίζεσθαι· καὶ οὐδὲν
ψεῦδος ἀπὸ στόματος αὐτοῦ· οὐ μὴ ἐξελθῃ :-
Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἀκόλουθος καὶ νῦν
ἡ αἴτησις τῶν θεοφιλεστάτων καὶ ὁσιωτά-
των ἐπισκόπων Κυρίλλου τῆς Ἀλεξαν-
δρέων· καὶ Μέμνονος τῆς Ἐφεσίων· ὅθεν
καὶ κατὰ τὴν σήμερον ἡμέραν διὰ μὲν
τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων Δαμιανοῦ καὶ
Κομόδου καὶ Τιμοθέου μετὰ παρα
γνωστικοῦ ὑπομνήσουσι τὸν εὐλαβέστατον τὸν τῆς
ἀντιοχέων ἐλθόντα μετὰ τῶν αἰτιασαμένων
τὴν αἰτίασιν ὑπομνησθέντων τὴν ἀπο-
λογίαν ὑμῖν ἐγκαλοῦνται· ποιήσασθαι· καὶ
ἀπῆλθον οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι Δα-
μιανὸς Κολωνείας· καὶ Κόμοδος Τριπό-
λεως Λυδίας· καὶ Τιμόθεος Τερμησσοῦ
τοῦ μεταμουσωνίου νοταρίου μετὰ παρα-
γνωστικοῦ, περιέχοντος οὕτως· ἐπει-
δὴ εἰρηνικῶς ταῦτα τῶν κανόνων κουλομένων
μὴ τὸ πᾶν ὑμῖν ἡ ἁγία σύνοδος, διὰ τὴν κλῆσιν ἐκ
καὶ λοιπῶν τὴν σημειούμενην· καὶ οἱ ἀπο-
κουσι ὅστε ἢ συνήμασιν ἐφύρισαν. ἤδη ὄν

θέσθαι τούτου ἕνεκεν. πέντε μὲν ἤδη
συνόδων οὐδὲ μὲν ἐπισκοπικὸν συγχωρεῖ
σοι παρ' αὐτὴν ὁ ζῆλος οἰκείας ἀποφάσεως. οὐ
δέπω τὸν μετὰ σοῦ. εἰ δὲ τῇ τρίτῃ ταύ-
τῃ κλήσει ὑπακούσας μὴ παραγένοιο,
ταῖς τοῖς κανόσι δοκοῦσιν ἐφ' ὑμῶν ὁρισθή-
σεται. — Καὶ ἐπανελθόντων τῶν διωρίων ἀνελέγετο ἐπι-
σκόπου Κολωνείας εἶπεν· παραγενόμε-
θα ὅπου προσέταξεν ἡ θεοσέβεια ὑμῶν.
τουτέστιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ θεοφιλεστάτου
ἐπισκόπου υἱοῦ. καὶ μὴ καθημένου, κατε-
μείναμεν ὑπὸ ζητῶν. μετὰ πολλὰς δὲ τῆς
παρακλήσεως δεδηλώκαμεν τοῖς ἐμ-
ρικοῖς ὅτι περιπαραγενόμεθα ἀποφα-
λεῖν πᾶς παρ' αὐτῆς ὑμῶν συνόδου. ἀφο-
μενδὲ ἐκεῖ ἐστὶ τὸ ἀσφάλιον τὸν πρᾶγμα-
πέρων· ὅς εἶπε μὲν τῆς αὐτῆς ἔχων ἐκκλη-
σίας ἐκδικεῖ δὲ τὰ πράγματα τῆς αὐτ-
ἐκκλησίας ἐν Κωνσταντινουπόλει. οὗτος
ἐπὶ ὑπερμηνῶν ἢ γὰρ τοῦ οἴκου ἐμοῦ μένει
ὁ εὐλαβέστατος ἐπισκοπίῳ καὶ συνῆν
κωλύοντος ἐπερχομένοις. τοῖς δὲ ἱερα-
τικοῖς ὁμολογοῦμεν χάριν διὰ γὰρ τοῦ
γνωρίσαι τὸν πάντων θεοσεβέστατον ἐπίσκο-
κόμενον τῶν εἶναι ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ ἐγκα-
θισθέντος. ἐπέσχον πάντων τοὺς καθημένων
ὁρμωμένους κληρικούς. μηνύσαντων
δὲ αὐτοῦ ἀσφαλεῖ δὲ καὶ ἑτέρων κληρικῶν,
κατῆλθε πρὸς ἡμᾶς, ὁ ἀρχιδιάκονος αὐτοῦ.
οὗτος ὁ μὲν ὀνόματι Οὐικίσμην. ἔφη δὲ πρὸς

ὁ ἀνὴρ ὑπὸ χερσὶ μετὰ φυγῆς. ἐπιφέρο-
μεν χαρτίον· ὃ προσφέρομεν ἡμῖν ἔλεγε. ὅ-
τι ἡ ἁγία σύνοδος ἀπέστειλεν ἡμῖν τοῦτο.
ὅς τι ὑποδέξασθαι. εἰ δὲ καὶ μὲν ἡμεῖς
ἀποστέλλομεν εἰπεῖν ταῖς παρ' αὐτῆς ἁγίας
συνόδου οὐ μέλει δέξασθαι γράμματι.
οὕτω γὰρ ἡμεῖς χάρτην ἐκομίσαμεν, ἀλλ'
ἡμεῖς ὑποδεχόμεθα χάρτην. παρακα-
λεῖ γὰρ ἡ ἁγία σύνοδος ὥστε δηλῶσαι τὸν κύ-
ριον καὶ ἀποδοῦναι τῆς εἰς τὴν σύνοδον. ἀπε-
κρίθη ἡμῖν ὁ ἀρχιδιάκονος· οὐκ οἶδα. ἐκ-
δέξασθε ἵνα μὴ μισῶ ταῦτα τοῦ ἐπισκόπου
ὑποστρέψει. καὶ ἐπανελθὼν πάλιν προ-
σήνεγκεν ἡμῖν τὸ αὐτὸ χαρτίον λέγων τοῦ-
το. μή τι ὑμεῖς πέμπετε πρὸς ἡμᾶς;
οὔτε ἡμεῖς πέμπομεν πρὸς ὑμᾶς τι-
πον γὰρ εἰ καὶ δεχόμεθα παρ' αὐτοῦ βασιλέ-
ως εἰδῆτε περὶ ἀπόξ ταῦτα ἡμῖν ἐκεῖ
κομίζειν. ἡμῶν δὲ εἰρηκότων ὅ-
τι οὐκ οἶδα. καὶ ταῖς παρ' αὐτῆς συνόδου ἀ-
κούσαντες ἀπεστείλαμεν λέγοντα· οὐκ ἐδέ-
ξατο τὸ χαρτίον οὐκ ἀκούσας ταύτης συνό-
δου. ταῦτα μὲν οὕτως. ἀσφαλίσας δὲ
περιπέμπον τὴν ἡμᾶς καὶ ἄλλος ἄνδρας
προπεμπτεῖν εἴπομεν ταῦτα. ὅτι ἡ ἁγία
σύνοδος τὰ σύμβολα τῆς εἰρήνης καὶ τῆς
ἀγάπης καὶ τῆς χρηστότητος ἐπιδείκνυ-
ται πρὸς τὸν κύριον. καὶ μάλιστα μὲν ἐπει-
δὴ κληθεὶς διὰ περισσοῦ κηρούλλιθ παρα-
γενέσθαι εἰς μακρὰν ἀπῆλθεν, μηδὲν ἱερατικ

παραιτεῖν. τῇ δὲ τρίτῃ κλήσει παραβαλ-
αὐτὸν συνελθεῖν ἡμῖν ἀναγκασθῆ κανονικ-
τὴν κατ' αὐτοῦ ἐξενεγκεῖν. Κόμοδος ἐπί-
σκοπος Τριπόλεως τῆς Λυδίας εἶπε·
συνῳδὰ τοῖς εἰρημένοις παρὰ τοῦ θεο-
σεβεστάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου
Δανιήλου· καὶ ἡμεῖς ἐθεασάμεθα καὶ κατα-
τιθέμεθα ταῦτα. Τιμόθεος ἐπίσκοπος τοῦ
Ἑλλησπόντου Τερμησσοῦ εἶπε· συνῳδὰ τοῖς
εἰρημένοις παρὰ τοῦ θεοσεβεστάτου καὶ
ὁσιωτάτου Δανιήλου ἡμεῖς καὶ ἐθεασά-
μεθα καὶ κατατιθέμεθα:~ ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν:~
Ἀκόλουθος καὶ νόμιμος ἡ ὑπόμνησις γεγενημένη
παρὰ τῶν θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων
Δανιήλου· Κομόδου· καὶ Τιμοθέου· καὶ
τὴν αἰτίαν δηλοῦσα δι' ἣν ἐφ' ἣν ἀπεστάλη-
σαν· καὶ εἰς ἱερατικὴν ἀνενεγκόντων
τὴν γνῶσιν ὡς μηδὲν ἐνθυμήσασθαι τὸν εὐλα-
βέστατον ἐπίσκοπον Ἰωάννην τῶν δηλωθέντ(ων).
μηδὲ ἐσχηκότα τινὶ χρήσασθαι εἰς ἀπο-
λογίαν, τὴν ἄγνοιαν προβαλλόμενον:~
Κύριλλος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ὅτι
παρεῖμεν καὶ νῦν ἐξ αὐτῶν ἀπολογίας
ἀναιτίως εὐλαβεστάτῳ Μέμνονι ὑπὲρ ὧν
εἰς ἡμᾶς πεπλημμέληκε παρὰ τοὺς
θεσμοὺς τῆς ἐκκλησίας. καὶ παρα-
πεσόντα λόγον ὁ εὐλαβέστατος τῆς Ἀντιο-
χέων Ἰωάννης ὑμῶν συνόδῳ συνω-
ρεῖ· καὶ ἔφη οὐκ ἀμφίβολον ὡς εἶπεν·
ἐδεδίει μὲν τοὺς παρ' αὐτῶν ἐλέγχους,

οὐκ ἂν ἐχρησάμεθα τοιαύτῃ παρρησίᾳ·
ὥστε παρακαλέσαι καὶ τρίτῃ ταύτῃ
κλήσει προτραπῆναι τὸν μνημονευθέν-
τα ἐλθεῖν καὶ χρήσασθαι οἷσπερ ἂν βούλοι-
το καθ' ἡμᾶς λόγοις. ἐπειδὴ δὲ ὑπερθέ-
σεις παραιτεῖται ποικίλας, ἄλλοτε ἄλλας
ἐπινοῶν ἀφορμάς. ὁ γὰρ ἄλλους μὴ ἔχων
λόγοις κατὰ τὸ γεγραμμένον· ἀκόλου-
θόν ἐστι τὴν ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον
τὰ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς δοκοῦντα θεσ-
μοῖς ἀποκρίνασθαι:~ Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν:~
Ἔδει μὲν κανονικῶς τὴν ἁγίαν ταύτην με-
μνηθεῖσαν σύνοδον ἐπὶ ταῖς ὕβρεσι ταῖς
κατὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου
ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου καὶ τοῦ θεο-
φιλεστάτου καὶ ὁσιωτάτου συνεπισκόπου ἡ-
μῶν Μέμνονος· ταῖς γενομέναις παρὰ τοῦ εὐ-
λαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀντιοχέων Ἰωάννου·
καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μετὰ τὴν τρίτην ταύτην
κλῆσιν τὴν παρ' ἡμῶν γινομένην οὐδαμῶς
ἠνέσχετο ὑπακοῦσαι· οὔτε μὴν ἀπαντῆσαι
εἰς τὸ συνέδριον καὶ ἐμφανεῖς καταστῆ-
σαι τὰς αἰτίας δι' ἃς παρὰ τοὺς θεσμοὺς
καὶ τοὺς κανόνας τῆς ἐκκλησίας ἐπὶ τοιοῦ-
τον ὥρμησαν νεωτερισμόν, ἀξίαν τῆς το-
σαύτης ἀπονοίας ἐξενεγκεῖν κατ' αὐτοῦ
τε καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τὴν ἀπόφασιν. ἐπει-
δὴ δὲ ἐπισκοπικῆς χρηστότητος ἔργον,
εἶναι ἐλογισάμεθα μακροθυμίᾳ κατα-
σχεῖν τὰ γινόμενα, τέως μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντ(ος)

κατὰ ταῦτα δὴ ἀντετύπωσαν ἅμα πατρὶ ἁγιωτάτῳ
αὐτῶν Ἰωάννῃ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τοῦτο δραματουρ
γήσαντες· Ἰωάννης Δαμασκοῦ· Ἀλέξανδρος
Ἀπαμείας· Δεξιανός· Ἀλέξανδρος Ἱε
ραπόλεως· Ἡμέριος Νικομηδείας· Φριτίλ
λας Ἡρακλείας· Ἑλλάδιος Ταρσοῦ· Μαξιμῖνος
Ἀναζαρβοῦ· Θεόδωρος Μαρκιανουπόλεως·
Πέτρος Τραϊανουπόλεως· Παῦλος Ἐμέσης·
Πολυχρόνιος Ἡρακλεουπόλεως. Εὐθήριος Τυά
νων· Μελέτιος Νεοκαισαρείας. Θεο
δώρητος Κύρου· Ἀπρίγγιος Χαλκίδος· Μα
κάριος Λαοδικείας τῆς μεγάλης· Ζώσυς
Ἐσβοῦντος. Σαλούστιος Κωρύκου Κιλικί
ας· Ἡσύχιος Κασταβάλων Κιλικίας· Οὐαλεντῖ
νος Μουτλουβάκης· Εὐστάθιος τῆς Ἀρμας
Φίλιππος Θεοδοσιανῶν· Δομνῖνος· Ἰουλιανός·
Κύριλλος· Ὀλύμπιος· Διογένης· Θεοφά
νης Φιλαδελφίας· Παλλάδιος· Τραϊανὸς
Αὐγούστης· Αὐρήλιος Εἰρηνουπόλεως· Μουσαῖος
Ἀρκαδιουπόλεως· Ἑλλάδιος Πτολεμαΐδος·
τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας μηδὲ ὅλως
ἔχοντες ἄδειαν ὡς ἐξ αὐθεντίας ἱερα
τικῆς εἰς τὸ δύνασθαι τινὰς ἱερατικῆς
ταύτης ὠφελεῖν· ἄχρις ἂν αὐτοὶ κατα
γνόντες τὸ οἰκεῖον ὁμολογήσωσι σφάλ
μα· εἰδότες ὡς εἰ μὴ τοῦτο ἐν τάχει
ποιήσειαν, τὴν τελείαν κατὰ τῶν κανόνων
ἑαυτοῖς ἐπισπάσονται ἀπόφασιν· πρό
δηλον καὶ ἐκείνου τυγχάνοντος ὅτι οὐδὲ τὰ
ἤδη πρότερον παρ' αὐτῶν αἰσθόμενος

καὶ παρ' αὐτοῖς κανόνας ἐφύλαξε τῶν
θεοφιλεστάτων καὶ ἁγιωτάτων ἐπισκό
πων καὶ προέδρων τῆς ἐκκλησίας Κυ
ρίλλου καὶ Μέμνονος γενόμενα, ἰσχύειν
τιμᾶν κατὰ ταῦτα δὴ καὶ τὰ πρότερα
διαφορηθέντα ὑμῖν ἐμεχθήσονται δὲ πάν
τα τὰ προσηρμοσμένα τοῖς εὐσεβέσι καὶ φι
λοχρίστοις ἡμῶν. τῶν θεοφιλεστάτων
βασιλέων ἡμῶν καὶ τὰς θείας αὐτῶν γνώ
μας τὰ παραλυθήσοντα:—
Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων ὑπ(έγραψα):
Ἀρκάδιος ἐπίσκοπος καὶ πρεσβευτὴς τῆς
ἀποστολικῆς καθέδρας ὑπέγραψα:=
Προϊέκτος ἐπίσκοπος καὶ πρεσβευτὴς τῆς ἀποστολικῆς
καθέδρας ὑπέγραψα:— Φίλιππος ἐπίσκοπος
καὶ πρεσβευτὴς τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας ὑπ(έγραψα):=
ὑπέγραψαν καὶ οἱ λοιποὶ πάντες:=
Ἴσον ἀναφορᾶς παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου πρὸς ξζ
τοὺς εὐσεβεστάτους βασιλεῖς· περὶ τῶν ἀ
νατολικῶν:— Τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ
θεοφιλεστάτοις Θεοδοσίῳ καὶ Οὐαλεντι
νιανῷ νικηταῖς τροπαιούχοις, ἀεὶ αὐγού
στοις· ἡ ἁγία σύνοδος ἡ χάριτι θεοῦ καὶ νεύμα
τι τοῦ ὑμετέρου κράτους συναχθεῖσα ἐν
τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει:=
Τὰ μὲν προστετυπωμένα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ
παρὰ τοῦ ὑμετέρου κράτους. εἰς πέ
ρας ἤχθη τὸ προσῆκον· καὶ τοῦτο γνώρι
μον τῇ ὑμῶν εὐσεβείᾳ καταστῆσαι μη
τήν τε ἀποστολικὴν ψῆφον ἣν [illegible] τῆς

νικαίας τριακόσιοι δέκα καὶ ὀκτὼ συναι-
χθέντες ἐξέθεντο· φανερὰν κατέστησαν
μὲν τῇ ὑμῶν εὐσεβείᾳ· καὶ τὸν ἐναντί-
α φρονήσαντα ταύτην ἀκόλουθον καθείλομεν·
τῆς ἱερατικῆς λειτουργίας τε καὶ παρ-
ρησίας· τοῦ κηρύττειν τὴν ἑαυτοῦ δυσσεβ-
ειαν· ἐπειδὴ δέ τινες ὀλίγοι πρὸς διαφθορὰν τῆς
τὴν γνώμην ὑπὸ τῆς διδασκαλίας νεστο-
ρίου προσμείναντες αὐτῷ· καὶ τοῖς ὑπ'
αἰτίαις οὖσι, μεθ' ἑαυτῶν προσελάβον-
το· προστεθειμένου αὐτοῖς καὶ τοῦ εὐλα-
βεστάτου ἐπισκόπου ἰωάννου ἀντιοχείας· ἤ-
τοι διὰ φιλονεικίαν, ἢ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν
φιλίαν· καὶ οἱ πάντες γενόμενοι τριάκον-
τα μόνοι· πρὶν ἀπολογήσασθαι περὶ ὧν ἐγκα-
λοῦνται ἕνεκα τῶν πραγμάτων· ἑαυτοὺς προ-
στησάμενοι συνόδου δῆθεν ὡς τῆς ὑμῶν εὐσε-
βείας διὰ συνόδου κελευσάσης συνελ-
θεῖν ἀλλ' οὐ χάριν μίαν· ὀφείλουσαν τὴν
πίστιν κρατῦναι τὴν εὐαγγελικὴν καὶ
τοὺς τὰ διεφθαρμένα φρονοῦντας ἐκ-
βαλεῖν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθί-
ας ἀλλ' ὡς ἔοικεν οἱ μὴ μέλλοντες περὶ
ἀπολογήσασθαι περὶ ὧν ἐνεκαλοῦντο
ὀλίγοι συνεδρεύσαντες ἑαυτοῖς· καὶ σχῆ-
μα ἐράσαντες ἀπονοίας περιλαβόντες,
τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον ἰωάννην τῆς ἀν-
τιοχέων· καὶ αὐτὸν δεδοικότα περὶ τῆς
παραδοῦναι τὰς εὐθύνας ὑποσχεῖν ὡς ἐμ-
άθομεν ὑπὸ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, ἐτόλμη-

σαν ἔξω πάσης ἀκολουθίας ἐκκλησιαστικῆς
καὶ τῶν κανόνων ἐκτὸς κατὰ τῆς ἁγίας συ-
νόδου καὶ τῆς κεφαλῆς τῶν συνειλεγμέ-
νων ἐπισκόπων· κυρίλλου φαμὲν, τοῦ
ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου· ἔτι μὴν καὶ
τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου μέμνονος
ἐξενεγκεῖν ψηφισθῆναι δῆθεν ὡς ἐνόμιζον
ψῆφον ἔχουσαν καθαιρέσεως· οὔτε κα-
τηγορίαν ὑπό τινος δεξάμενοι· οὔτε κα-
τήγορον δυνάμενοι δεῖξαι· οὔτε μὴν πρὸς
καταστάντες εἰς κρίσιν τινά· ἀλλὰ παρὰ
δίκης καὶ ἐξετάσεως τὴν ὕβριν ταύτην
ἐγγράφως ἐξενέγκαντες, τῷ ὑμετέρῳ
κράτει ἀνενεγκεῖν ἐτόλμησαν· καὶ οὕτω
παράλογα ὡς τῆς ὑμῶν εὐσεβείας ἀ-
γνοούσης ὅτι μία σύνοδος ἡ τῆς οἰκουμέ-
νης ἐστί· καὶ οὐκ ἂν ῥηθείη σύνοδος ἡ τῶν
ἀπάντων τριάκοντα ἢ τῶν ὀλίγων συμφέρ-
ει καὶ ἑαυτοὺς διαφόνων ἐπιτιμήσεως
ἀπορρηξάντων τῆς ἁγίας συνόδου· οὐδὲ
γὰρ κατεγνωκότες παρ' ἑαυτῶν τὴν ὕβριν
ἐτόλμησαν· ἀλλὰ περὶ ὧν ἐνεκαλοῦντο,
ἴσως ἀπολογίαν οὐκ ἔχοντες καὶ αὐτοὺς
ὄντας ὀλίγους ὁρῶντες καὶ δεδοικότας
ὡς μέλλουσι μετὰ τοὺς ἐλέγχους ἐπιτι-
μίαν ὑποδέχεσθαι· προλαβόντες ἐθρα-
σύναντο· καὶ τοῦτ' ἐνόμισαν ποιεῖν. ὅπερ
ἠπίσταντο ὑπομένειν μετὰ τὸν ἔλεγχον·
ἀλλὰ τοῦτο ὡς ἄλογον ἔδοξεν ἡμῖν κατα-
φερομένης ὡς ἀξιον ἐπειδὴ δὲ καὶ μέχρι

τοῦ ὑμετέρου κράτους ἀμέμει κεῖνέ τολ-
μήσαντες τὴν ἀνοσιωτάτην ἑαυτῶν ἀπόνοιαν.
καὶ τὸ παρὰ θεσμοὺς καὶ κανόνας καὶ πᾶ-
σαν ἀκολουθίαν αὐτοῖς τὴν ἐκκλησιαστι-
κὴν τετολμημένον· τετολμήκασι δηλαδὴ
τῇ ὑμῶν εὐσεβείᾳ· οὐκέτι παρείδομεν
τὴν ἄλογον ἐκείνων ὁρμήν· ἀλλ' ἑπόμενοι τοῖ-
λιν τοῖς τύποις τῶν κανόνων, προσεκαλε-
σάμεθα τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον μι-
τὸν τὰ τηλικαῦτα μετὰ τῶν ἄλλων κατὰ
τῶν προειρημένων τετολμηκότα· οὐδὲ
γὰρ ἐθαρρήκασιν ἐκεῖνοι πρὸς τοσαύτην
ἀπόνοιαν χωρῆσαι οἱ ὑπαίτιοι, οὔτε ὀλί-
γοι εἰ μὴ τῇ θρασύτητι τοῦ εὐλαβεστάτου
ἰω τοῦ τῆς ἀντιοχείας ἐθάρσησαν· συνα-
χθέντες οὖν ἡμεῖς λιβέλλων προσδοθέν-
των ἡμῖν παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοφι-
λεστάτου κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου· καὶ τοῦ
θεοφιλεστάτου συνεπισκόπου μέμνονος·
μετεκαλεσάμεθα τὸν μνημονευθέντα
θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον ἰω ὡς τιμιω-
γοῦν τὴν μέμψιν εἰπεῖν· δι' ἣν εἰς τοῦτο
ὕβρεως ἐξώκειλε κατὰ τῶν πρώτων
τῆς ἁγίας συνόδου· ὁ δ' ἅπαξ καὶ δεύτε-
καὶ τρίτον μετακληθεὶς μεταμηθεὶς
ὥστε τὴν αἰτίαν εἰπεῖν· παραθυμιᾶσθαι
μὲν ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ οὐκ ἠνέσχετο· ἐγ-
κεχωρηκέναι τὴν εὔλογον τῶν τετολμηκό-
των αἰτίαν· στρατιώταις δὲ καὶ ὅπλοις
τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν οὐδὲ τοῖς ἀποστελλο-

μένοις παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου ἁγιω-
τάτοις ἐπισκόποις ἐδέξατο· οὐδὲ ἀπο-
κρίσεως ἠξίωσε τοὺς συναχθέν-
τας εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον· ὅθεν γνόντες
αὐτὸν μὴ θαρροῦντα δικαιολογίας· τὰ
μὲν ὑπ' αὐτῶν εἰκῆ καὶ ματαίως φλυαρη-
θέντα· καὶ παρὰ πᾶσαν τὴν κανόνων
ἀκολουθίαν γεγραμμένα κατὰ τοῦ ἁ-
γιωτάτου ἀρχιεπισκόπου κυρίλλου· καὶ
κατὰ τοῦ εὐλαβεστάτου συνεπισκόπου
μέμνονος· ἄκυρα ἀπέφηνε καὶ μάταια πάντα
πᾶσι μεῖναι ἐδικαιώσαμεν· κρίσις γὰρ
ἦν οὐδ' ἐκείνη, οὐκ ἔχουσα κανονικὸν οὐδὲ
δίκαιον, λοιδορίας οὐδὲν ἔχει τρόπον· οὕ-
τως οὖν ἀκανονίστως αὐτόν τε καὶ τοὺς
σὺν αὐτῷ ἀτάκτως πράττοντας οὐ-
κ ἔξω πάσης ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας,
ἀκοινωνήτους εἶναι ἐδικαιώσα-
μεν· εἰ ἐξ ἄν τις αὐτῶν τὴν ἄλογον αἰτί-
αν· ἕως ἂν ἐλθόντες ποιεῖον περιεπι-
πύσθωνται ἀπολογήσωνται τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ·
γ' οὖν τοσαυθέντα ἀγνωμόνως ἐπὶ τὴν ὑ-
μετέραν εὐσέβειαν δεόμενοι ὥστε μὴ
σύνοδον κρίνεσθαι τὴν συγγραφὴν τῶν ὑ-
π' αὐτῶν γεγενημένων διὰ τὸ καὶ παρὰ
ἐθῶν τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου τῶν
τιη τῶν ἐπὶ τῆς νικαίων συνειλεγμένων
των οὕτως ἀποστῆναι τῆς μεγάλης
ἐκείνης συνόδου δεδοικότες τὸ ἐξ αὐτῆς
ἐπιτίμιον· καὶ μὴ τῷ κριθῆναι σύνοδον

τούτοις ὑπὸ τοῦ μεγάλου καὶ ἐν ἁγίοις
βασιλέως κωνσταντίνου· ἀλλὰ καὶ κα-
θαιρεθῆναι δίκας ὑποσχεῖν ὑπὲρ ὧν ἀπο-
σχίσαντες τὴν τῶν ἁγίων ἐκείνων ἐπισκό-
πων συμφωνίαν ἀνεμνήσαντο· πονηρὰν
καθάπερ καὶ οὗτοι συνειδήσει κεχρη-
μένοι· ἀπὸ τῶν γε συνόδου διακοσίων
δέκα ἁγίων ἐπισκόπων. οἷς καὶ τὸ πᾶν τὸ
πλῆθος τῆς δύσεως τῶν ἁγίων ἐπισκό-
πων συνεψηφίσατο· καὶ διὰ τούτων ἁπάντων
τὸ λοιπὸν πλῆθος τῆς οἰκουμένης τριά-
κοντα μόνους ἀντιμαχέσασθαι· ὧν οἱ μὲν
ἤδη καθῃρημένοι τυγχάνουσι· οἱ δὲ
τῆς κελεστίου κακοδοξίας εἰσίν· οἱ δὲ
ἀνεθεματίσθησαν, ὡς τὰ νεστορίου φρο-
νήσαντες· ἀλλὰ κελεῦσαι τὰ ὑπὸ τῆς οἰ-
κουμενικῆς καὶ ἁγίας συνόδου τετυπωμέ-
να εἰς συγκρότησιν τῆς εὐσεβείας κατὰ
νεστορίου καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀσεβοῦς δόγματος,
τὴν ἰδίαν ἰσχὺν ἔχειν· κρατυνθέντα τῇ τῆς
ἐπισημάνσει καὶ συγκαταθέσει τῆς ὑμετέ-
ρας εὐσεβείας:- ÷ ἰουβενάλιος ἐπί-
σκοπος ἱεροσολύμων ἀνήνεγκα. ἀρκά-
διος καὶ προϊέκτος ἐπίσκοποι καὶ φί-
λιππος πρεσβύτερος πρεσβευταὶ τῆς ἀπο-
στολικῆς καθέδρας, ἀνηνέγκαμεν. ὑ-
πέγραψαν δὲ καὶ οἱ λοιποὶ πάντες ἐπίσκοποι:-

ξα Γράμματα ἀποσταλέντα παρὰ τῆς ἁγίας συ-
νόδου τοῖς καθ᾿ ἑκάστην ἐπαρχίαν τε καὶ
πόλιν ἐπισκόποις· πρεσβυτέροις διακό-

νοις καὶ λαϊκοῖς περὶ τῶν ἀνατολικῶν
ἐπισκόπων:- ἡ ἁγία σύνοδος καὶ οἰ-
κουμενικὴ ἡ ἐν ἐφέσῳ συγκροτηθεῖσα
ἐκ θεσπίσματος τῶν εὐσεβεστάτων βασι-
λέων τοῖς καθ᾿ ἑκάστην ἐπαρχίαν τε καὶ
πόλιν ἐπισκόποις· πρεσβυτέροις· δια-
κόνοις καὶ παντὶ τῷ λαῷ:-
Συναχθέντων ἡμῶν κατὰ τὸ εὐσεβὲς
γράμμα ἐν τῇ ἐφεσίων μητροπόλει ἀπεστάτη-
σάν τινες ἐξ ἡμῶν ὄντες τὸν ἀριθμὸν τριά-
κοντα μικρῷ πρός· ἔξαρχον τῆς ἑαυ-
τῶν ἀποστασίας ἐσχηκότες, τὸν τῆς ἀντιοχέ-
ων ἰωάννην· καὶ ταῦτα ἐστι τὰ ὀνόματα· πρῶ-
τος αὐτὸς ἰωάννης ἀντιοχείας συρίας· ἰωάννης
δαμασκοῦ· ἀλέξανδρος ἀπαμείας· ἀλέ-
ξανδρος ἱεραπόλεως· ἱμέριος νικομηδείας·
φριτίλας ἡρακλείας· ἑλλάδιος ταρσοῦ·
μαξιμιανὸς ἀναζαρβοῦ· θεόδωρος μαρ-
κιανουπόλεως· πέτρος τραϊανουπόλεως·
παῦλος ἐμέσης· πολυχρόνιος ἡρακλεωπόλεως·
πόλεως· εὐθήριος τυάνων· μελίτιος
νεοκαισαρείας· θεοδώρητος κύρου· ἀ-
πρίγγιος ἀπαμείας· μακάριος λαοδι-
κείας τῆς μεγάλης· ζώσυς ἐσβοῦντος· σα-
λούστιος κωρύκου κιλικίας· ἡσύχιος κα-
σταβάλων κιλικίας· οὐαλεντῖνος μουτλου-
βάκης· εὐστάθιος παρνασσοῦ· φίλιππος θεο-
δοσιανῶν· δανιήλ τε καὶ δεξιανός· ἰουλιανός
τε· καὶ κύριλλος· ὀλύμπιός τε καὶ διο-
γένης· πόλι· θεοφάνης· φιλάδελφος· του

ριανὸς αὐγούστης· αὐρήλιος εἰρηνουπόλεως·
μουσαῖος ἀράδου· ἑλλάδιος πτολεμαΐδος· οἱ τὴν
τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας μηδεμίαν
ἔχοντες ἄδειαν διὰ τὸ ἐξ αὐθεντίας ἱερατικῆς
εἰς τὸ δύνασθαί τινας βλάπτειν ἐκ ταύτης
ἢ ὠφελεῖν· διὰ τὸ καί τινας ἐν αὐτοῖς εἶναι
καθῃρημένους· πρὸ πάντων μὲν τὰ νεστο
ρίου καὶ κελεστίου φρονήματα ἐπιφερόμε
νοις ἀφ' ὧν τοιοῦτοι ἀπεδείχθησαν ἐκ τοῦ μὴ
ἑλέσθαι μεθ' ἡμῶν νεστορίου καταψηφίσασθαι·
οὕστινας δόγματι κοινῷ ἡ ἁγία σύνο
δος πάσης μὲν ἐκκλησιαστικῆς κοινω
νίας ἀλλοτρίους ἐποίησε· πᾶσαν δὲ αὐτῶν
ἐνέργειαν ἱερατικὴν περιεῖλεν, δι' ἧς ἠ
κα' δύναντο βλάπτειν ἢ ὠφελεῖν τινά. ἐπει
δὴ δὲ ἐχρῆν καὶ τοὺς ἀπολειφθέντας τῆς
συνόδου καὶ μείναντας κατὰ χώραν καὶ
πόλιν διά τινα αἰτίαν· ἢ ἐκκλησιαστικὴν ἢ
σωματικήν· μὴ ἀγνοῆσαι τὰ περὶ αὐτῶν τετυ
πωμένα, γνωρίζομεν τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιό
τητί τε καὶ ἀγάπῃ· ὅτι περ εἴ ποτε ἐπαρχίας
μητροπολίτης ἀποστατήσας τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμε
νικῆς συνόδου προσέθετο τῷ τῆς ἀποστα
σίας συνεδρίῳ· ἢ μετὰ τοῦτο προστεθείη
ἢ τὰ κελεστίου ἐφρόνησεν ἢ φρονήσει· οὗτος
κατὰ τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπων δια
πράττεσθαί τι, οὐδαμῶς δύναται· πάσης
ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας ἐντεῦθεν ἤδη ὑπὸ
τῆς συνόδου ἐκκεκομμένος καὶ ἀνε
νέργητος ὑπάρχων· ἀλλὰ καὶ αὐτοῖς

τοῖς τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόποις καὶ τοῖς
πέριξ μητροπολίταις· τοῖς τὰ τῆς ὀρθοδο
ξίας φρονοῦσιν, ὑποκείσεται εἰς τὸ πάν
τη καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐπισκοπῆς ἐκβλη
θῆναι. εἰ δέ τινες ἐπαρχιῶται ἀπελεί κβ'
φθησαν τῆς ἁγίας συνόδου· καὶ τῇ ἀπο
στασίᾳ προσετέθησαν· ἢ προστεθῆναι πει
ραθεῖεν· ἢ καὶ ὑπογράψαντες τῇ νεστορίου
καθαιρέσει ἐπαλινδρόμησαν πρὸς τὸ
τῆς ἀποστασίας συνέδριον· τούτους πάν
τη κατὰ τὸ δόξαν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, ἀλλοτρίους
εἶναι τῆς ἱερωσύνης· καὶ τοῦ βαθμοῦ ἀπο κγ'
πίπτειν:– εἰ δέ τινες καὶ τῶν ἐν ἑκά
στῃ χώρᾳ ἢ πόλει κληρικῶν ὑπὸ τοῦ νεστο
ρίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ὄντων τῆς ἱερωσύ
νης ἐκωλύθησαν διὰ τὸ ὀρθῶς φρονεῖν, ἐ
δικαιώσαμεν τούτους, τὸν ἴδιον ἀπολα
βεῖν βαθμόν· κοινῶς δὲ τοὺς τῇ ὀρθοδόξῳ
καὶ τῇ οἰκουμενικῇ συνόδῳ συμφρονοῦν
τας κληρικοὺς κελεύομεν τοῖς ἀποστα
τήσασιν ἢ ἀφισταμένοις ἐπισκόποις μη
δ' ὅλως ὑποκεῖσθαι κατὰ μηδένα τρόπον:–
εἰ δέ τινες ἀποστατήσαιεν τῶν κληρικῶν κδ'
καὶ τολμήσαιεν κατ' ἰδίαν ἢ δημοσίᾳ τὰ
νεστορίου φρονῆσαι· ἢ τὰ κελεστίου. καὶ τού
τους εἶναι καθῃρημένους ὑπὸ τῆς ἁγίας
συνόδου δεδικαίωται:– ὅσοι δὲ ἐπὶ ἀ κε'
τόποις πράξεσι κατεκρίθησαν ὑπὸ ἁγίας
συνόδου· ἢ ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐπισκόπων
καὶ τούτοις ἀκανονίστως κατὰ τὴν ἐν ἅπασιν

αὐτοῦ ἀδιαφορίαν ὁ Νεστόριος ἢ οἱ τὰ αὐτοῦ φρονοῦντες ἀποδοῦναι ἐπειράθη ἢ πειραθείη κοινωνίαν ἢ βαθμόν, ἀνωφελήτους μένειν. καὶ τούτους εἶναι οὐδὲν ἧττον καθῃρημένους ἐδικαιώσαμεν:- Ὁμοίως δὲ καὶ εἴ τινες βουληθεῖεν τὰ περὶ ἑκάστου πεπραγμένα ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ ἐν Ἐφέσῳ οἱῳδήποτε τρόπῳ παρασαλεύειν, ἡ ἁγία σύνοδος ὥρισεν· εἰ μὲν ἐπίσκοποι ἢ κληρικοὶ εἶεν, τοῦ οἰκείου παντελῶς ἀποπίπτειν βαθμοῦ· εἰ δὲ λαϊκοί, ἀκοινωνήτους ὑπάρχειν· καὶ ὑπέγραψαν πάντες οἱ ἐν τῇ στάσει ἐπίσκοποι:

Ὑπομνήματα πραχθέντα ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἀπὸ Ῥώμης ἐλθόντων ἐπισκόπων καὶ πρεσβυτέρων:-

Τοῖς μετὰ τὴν ὑπατείαν τῶν δεσποτῶν ἡμῶν Φλαυίου Θεοδοσίου τὸ τρισκαιδέκατον. καὶ Οὐαλεντινιανοῦ τὸ τρίτον τῶν αἰωνίων αὐγούστων τῇ πρὸ ἓξ εἰδῶν Ἰουλίων· ἥτις ἐστὶ κατ' Αἰγυπτίους ἐπιφί· καὶ συνόδου συγκροτηθείσης ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει ἐκ θεσπίσματος τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων· καὶ καθεσθέντων ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Μέμνονος, τῶν θεοφιλεστάτων καὶ θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας· διέποντος καὶ τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Κελε-

στίνου· καὶ Ἰουβεναλίου Ἱεροσολύμων· Μέμνονος τῆς Ἐφεσίων· καὶ Φλαβιανοῦ Φιλίππων· ἐπέχοντος καὶ τὸν τόπον Ῥούφου τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης· καὶ Θεοδότου Ἀγκύρας Γαλατίας πρώτης· καὶ πάντων τῶν προτεταγμένων ἐπισκόπων ἐν τῇ στάσει τῶν ὑπομνημάτων· εἰσελθόντων δὲ καὶ συνεδρευσάντων τῶν ἀπὸ τῆς ἑσπέρας θεοφιλεστάτων καὶ θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων καὶ πρεσβυτέρων Ἀρκαδίου. καὶ Προϊέκτου· καὶ τοῦ θεοσεβεστάτου πρεσβυτέρου Φιλίππου τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου καὶ λεγάτου:-

Ἑρμηνεία τῆς καθαρ[illegible]:- Φίλιππος τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου πρεσβύτερος καὶ πρεσβευτὴς εἶπεν· εὐχαριστοῦμεν τῇ ἁγίᾳ καὶ σεπτῇ τριάδι· ὅτι ἡμᾶς τοῖς [illegible] τοῦ ἁγίου ὑμῶν συλλόγου ἠξίωσε· πάλαι μὲν οὖν ὁ ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος πάπας ἡμῶν Κελεστῖνος τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας ἐπίσκοπος περὶ τῆς παρούσης ὑποθέσεως διὰ ἐπιστολῶν αὐτοῦ πρὸς τὸν εὐλαβέστατον ἄνδρα τῆς Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίας ἐπίσκοπον Κύριλλον ὥρισε· ἅτινα γράμματα τῇ ἁγίᾳ ὑμῶν συλλόγῳ πεπόρισται· καὶ νῦν δὲ πρὸς βεβαίωσιν τῆς καθολικῆς πίστεως πρὸς τὴν ἁγίαν ὑμῶν εὐλάβειαν γράμματα ἐξέπεμψεν· ἅτινα παρ' ὑμῶν ὑποδεχθέντα πρεπόντως τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἀναγνωσθῆναι κελεύσατε.

καὶ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὑπομνήμασιν
ἐντεθῆναι. Ἑρμηνεία τῆς καταθέσεως:
Ἀρκάδιος καὶ Προϊέκτος ἐπίσκοποι καὶ
πρεσβευταὶ τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας εἶπον·
κελευσάτω ἡ ὑμετέρα μακαριότης
τὰ προσενεχθέντα γράμματα τοῦ ἁγίου
καὶ μετὰ πάσης προσκυνήσεως ὀνο-
μαζομένου πάπα Κελεστίνου τῆς ἀπο-
στολικῆς καθέδρας ἐπισκόπου ἀναγνωσθῆ-
ναι· ἐξ ὧν γνῶναι δυνήσεται ἡ ὑμετέρα μα-
καριότης, ποίαν ἔχει φροντίδα πασῶν
τῶν ἐκκλησιῶν. Κύριλλος Ἀλεξανδρείας εἶπεν·
Ὑποδεχθέντα τὰ γράμματα τοῦ ἁγιωτάτου καὶ
ὁσιωτάτου τῆς ἀποστο-
λικῆς ἐκκλησίας ἐπισκόπου Κελεστίνου,
μετὰ τῆς προσφόρου τιμῆς, ἀναγνωσθήτω
τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. Σιρίκιος νοτάριος
τῆς ἁγίας καθολικῆς ἐκκλησίας πόλεως Ῥώμης
ἀνέγνω ῥωμαϊστί. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος
Ἱεροσολύμων εἶπεν· Τὰ ἀναγνωσθέντα
τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπι-
σκόπου τῆς μεγάλης Ῥώμης Κελεστίνου
γράμματα εὐσεβῶς καὶ ὀρθοδόξως ἔχοντα,
ἐμφερέσθω τοῖς ὑπομνήμασι. Πάν-
τες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ᾔτησαν ἑρ-
μηνευθῆναι τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνωσθεῖσαν.
Ἑρμηνεία τῆς καταθέσεως:
Φίλιππος πρεσβύτερος καὶ πρεσβευτὴς τῆς
ἀποστολικῆς καθέδρας καὶ πρεσβευταὶ εἶπον·
τὸ κανονικὸν ἐγένετο τῆς συνηθείας ἵνα γράμματα

τὰ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας ἐν προοιμίοις
ῥωμαϊστὶ ἀναγνωσθῇ· νῦν δὲ ὁμοίως ἐ-
πειδὴ ἡ ὑμετέρα ἀπαιτεῖ μακαριότης ὅπως
καὶ ἑλληνιστὶ ἀναγνωσθῶσιν, ἐπιμελούμενοι
ἐπὶ τῷ πόθῳ τῆς ὑμετέρας μακαριότητος
γενέσθαι τὸ κανονικὸν ὅπερ πρᾶξαι ἐφροντίσα-
μεν· ἵνα ἡ ῥωμαϊκὴ ὁμιλία ἑλληνιστὶ
μεταβληθείη· κελεύσατε οὖν ὑποδεχθῆναι
καὶ ταῖς ἁγίαις ὑμῶν ἀκοαῖς ἐγκαταπε-
θῆναι. Ἑρμηνεία καταθέσεως:
Ἀρκάδιος καὶ Προϊέκτος οἱ εὐλαβέστατοι
ἐπίσκοποι καὶ πρεσβευταὶ εἶπον· Καθὼς
ἐκέλευσεν ἡ ὑμετέρα μακαριότης ἵνα
εἰς τὴν πάντων γνῶσιν ἔλθῃ τὰ γράμματα
τὰ προσενεχθέντα· ἐπειδὴ πολλοί εἰσι
τῶν ἁγίων ἀδελφῶν καὶ ἐπισκόπων ἡ-
μῶν, οἵτινες ῥωμαϊστὶ ἀγνοοῦσι· διὰ τοῦ-
το καὶ ἑλληνιστὶ ἡ προκομισθεῖσα ἐπι-
στολὴ μεθερμήνευται· καὶ εἰ κελεύσοιτε, ἀ-
ναγνωσθήσεται. Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Φι-
λίππων εἶπεν· Ἡ προκομισθεῖσα ἑρμηνεία
τῆς ἐπιστολῆς τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ἁγιω-
τάτου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων μεγαλο-
πόλεως ἐκκλησίας ὑποδεχθεῖσα ἀναγι-
νωσκέσθω. Πέτρος πρεσβύτερος
Ἀλεξανδρείας καὶ πριμικήριος νοτα-
ρίων ἀνέγνω: Κελεστῖνος τῇ ἁγίᾳ
συνόδῳ τῇ ἐν Ἐφέσῳ συναχθείσῃ ἀγαπη-
τοῖς καὶ ποθεινοτάτοις ἀδελφοῖς ἐν κυρίῳ χαίρειν:
Τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐμφανίζει τὴν παρουσίαν

τῶν ἱερωτάτων ἡ σύνοδος· ἀληθὲς γὰρ ἐστὶ τὸ
γεγραμμένον· ἐπειδὴ καὶ οὐ διώκεται ἡ
ἀλήθεια ψεύσασθαι· ὅτι δὲ ἐν μὲν εὐαγγελίῳ
τοιαύτη ἔγκειται φωνή· ὅπου δύο ἢ τρεῖς
εἰσὶ συνηγμένοι ἐπὶ τῷ ἐμῷ ὀνόματι· ἐ-
κεῖ εἰμὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν· τούτου οὕτως
ἔχοντος· εἰ οὐδὲ τοῦ οὕτως μικροῦ ἀριθμοῦ
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἀπολείπεται, πόσῳ μᾶλ-
λον αὐτὸ νῦν μεσιτεύειν πιστεύσωμεν· ὅπου
εἰς ἓν συνήχθη τοσοῦτον πλῆθος ἁγίων· ἴδιον
γὰρ ἅγιόν ἐστι κατὰ τὸ οἰκεῖον σέβας συνέ-
δριον· ἐν ᾧ καθάπερ ἐκείνης τῆς μεγίστης τῶν
ἀποστόλων συνόδου ὡς ἐμέτρησα μέν, ἐπὶ
ὁρᾶν τὴν εὐλάβειαν· οὐδὲ ποτὲ ὥσπερ αὐ-
τῶν ἀπελείφθη ὁ παρ' αὐτῶν κηρυχθεὶς
διδάσκαλος παρὼν αὐτοῖς ἀεὶ ὁ κύριος καὶ δι-
δάσκαλος· ἀλλ' οὐδὲ διδασκόμενοι παρὰ
τοῦ οἰκείου διδασκάλου ποτὲ κατε-
λείφθησαν· ὁ πέμψας ἐδίδαξεν· ὁ εἰπ-
ὼν τί διδάξουσιν· ἐδίδαξεν ὁ τοῖς οἰκείοις
ἀποστόλοις ἑαυτὸν ἐμφανίζων· ἀκούσατε
ταῦτα παρὰ πάντων εἰς τὸν κοινόν, κύριοι
ἀδελφοί· αὐτῆς παρατεθείσης διδασκα-
λίας ἡ φροντὶς παρεπομένη δικαίως κλη-
ρονομίαν εἰς ἡμᾶς· ἐν ταύτῃ τῇ φροντί-
δι σφιγγόμενοι οἱ πανταχοῦ καὶ ἅμα πά-
σαν τὴν οἰκουμένην· τῇ ἐκείνων διαδοχῇ·
τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου κηρύττομεν ὡς ἐκείνοις
προσετέτακται· πορευθέντες μαθητεύ-
σατε πάντα τὰ ἔθνη· προσχεῖν ἡ ὑμε-

τέρα ἀδελφότης ὀφείλει· ὅτι παραδέδω-
κα τὸ γενικὸν ἐν τῷ λόγῳ· καὶ ἡμᾶς αὐτοῖς
πάντας ἠθέλησε τοῦτο πράττειν· ὅστις
πᾶσιν ἐκείνοις περὶ τῆς κοινῆς ἐνετείλα-
το λειτουργίας· ἀναγκαῖον ἐστὶν ὅπως πρ-
σηκόντως τοῖς ἑαυτῶν παραγγέλμασιν ἀκολου-
θῶμεν· ὑπεισελθόντες πάντες αὐτῶν
τὸν κάματον καὶ οἱ τὴν τούτων δόξαν με-
μοι τιμῶν· χορηγήσωμεν τὴν ἐπιμέλει-
αν τοῖς τούτων διδάγμασι· μαθὼν ὑπομιμνήσκων
τοῦ ἀποστόλου· οὐδὲ μίαν διδασκαλίαν
προσθεῖναι κελευόμεθα· οὐκ ἐστὶν ἐλατ-
τωτικὴ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ διδάσκον-
τος ἡ τῶν παραδιδομένων φυλακή· ἐκεῖ-
νοι ἔσπειραν τῆς πίστεως τὰ σπέρμα-
τα· ταῦτα ἡ ἡμετέρα φροντὶς ἀσφαλί-
ζεσθω· ὅπως ἀδιάφθορον καὶ πολυ-
πλασιασθέντα καρπὸν ἡ παρουσία
τοῦ ἡμετέρου δεσπότου εὕροι· ὁμολογουμένως τῶν
ἀποστόλων ἡ ἀρετὴ ἐμφανίζεται· καὶ
γὰρ λαλῶν τοῖς ἑαυτοῦ ἐκλεκτοῖς ὁ Παῦ-
λος αὐτὸν φυτεύειν καὶ ποτίζειν οὐκ ἐπαρ-
κεῖν ἔφη· εἰ μὴ θεὸς τὸ αὐξάνεσθαι εἰς πλη-
θυνθῆναι ἐχαρίσατο· τοιγαροῦν περισσῶς
διασφαλιζομένη καὶ προσεκτέον· ὅπως κάματος
κοινῶς ταῖς ἡμῶν πιστευόμενα· καὶ διὰ τῆς
ἀποστολικῆς διδαχῆς ἕως τοῦ νῦν συσχεθέντα
φυλάξωμεν· αἰτεῖται γὰρ παρ' ἡμῶν αἰτεῖ-
ται ἡμᾶς κατὰ τὸν ἀπόστολον περιπατή-
σωμεν· οὕτω γὰρ νῦν πρὸς τὸν πόντι ἀλλ' ἡ

ἡ ἡμετέρα ψῆφος καλεῖται πρὸς δίκην· ὅπερ ἀ-
σωματικῶς θεωρήσασθαι δεῖ· ἐπειδὴ πόλε-
μοι ἐμποιοῦνται ψυχῶν καὶ μέλη ῥημάτων ὁ-
πόσοι ἐν τῇ ψήφῳ τοῦ βασιλέως ἡμῶν παρα-
μένομεν· πάντῃ ἡμῶν τοῖς ἐκείνου ὁ μακά-
ριος πατὴρ ὑπομιμνήσκει· ἔνθα τί μο-
θέω μὲν εἰ μένει μετείλαττο· ὁ αὐτὸς τοιγαρ-
οῦν· ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις. τὴν αὐτὴν διαμο-
νίαν ἀπαιτεῖ καὶ ἡμῶν· ἧς μεῖς τε ἡμῶν πρά-
ξομεν καὶ σπουδάσομεν· εἰς τοῦτο δὲ ἐκεί-
νοις πράττειν προστέτακται. ἵνα μὴ τῇ
ἄλλως φορᾷ· καὶ ζητήσεις ταῖς μάλιστα
παρούσαις ματαιολογίαις μηδεὶς ἐπι-
μέτρως αὐτῷ προσέλθῃ· μένωμεν ὁμό-
ψυχοι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ φρονοῦντες· ἐπειδὴ
τοῦτο συμφέρει· μηδὲν διὰ φιλονεικίαν·
μηδὲν πράττειν διὰ ματαίαν κενοδοξί-
αν ἐχόμενοι μιᾷ ψυχῇ καὶ καρδίᾳ μιᾷ αἰτῶν τοῖς
πᾶσι· ὅτε ἡ ψῆφος ἡ πίστις μιαίνεται παραχα-
ράττεται· πονεῖτε· μᾶλλον δὲ θρηνεῖτε
τοῦτο μαθόντες κοινὴν πατρίδα τὸ συνέδριον·
εἰς κρίσιν καλεῖται ὁ κρίνων τὴν οἰκουμέ-
νην· εὐθύνεται ὁ σείων πᾶσαν τὴν γῆν· ὡς
ὁ λυτρωτὴς τῆς συκοφαντίαν ὑπομένει· θα-
ρήσας ἀθετῶ τὴν πατρικὴν ψῆφον (?) τοῦ θεοῦ ἡ ὑμε-
τέρα ἀδελφότης· οἶδα πέτρην περικεφα-
λαίαν ἡ πίστις τὴν ὑμετέραν ἀσφαλίζεται
κεφαλήν· ποῖος θάρσει τὸν ἡμέτερον τεῖχος
τειχίζει· οὐ νῦν πρῶτον ὑμᾶς οἱ ἐκκλη-
σιαστικοὶ περὶ μολοι (?) διδασκάλοις ἐδί-

ξαντο· οὐδεὶς ἀμφιβάλλει τοῦ θεοῦ σωτῆρος
ἡμῶν· ὃς ποιεῖ τὰ ἀμφότερα ἕν· ὅτι
περ ἀποτεθὲν τὸν ... ὅπως εἰρήνην δια-
δέχεται· ἔστι δὲ ἡ αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις ἴσα-
την ἐκδικεῖ· αἵματος ὁλοσώμου πάλιν
καὶ κεῖνται τὰ ῥήματα τοῦ ἡμετέρου δεσπό-
του· οἷς εἰδικῶς ἐχρήσατο· διὰ τῶν ἰδί-
ων ἀποστόλων, ταῦτα παραγγέλλων· προ-
σέχετε ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ· ἐν ᾧ
ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους ποιμαίνειν
διοικεῖν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ· ἣν περιε-
ποιήσατο τῷ ἰδίῳ αἵματι· ὅθεν τοῦ
κληθέντος ἐπιγνῶμεν τοῖς ταῦτα ἀκούουσιν
τὰς ἐφεσίους ἐνθάδε ἡ ὑμετέρα αὐτό-
της συνελήλυθε· τούτοις τοιγαροῦν οἷς
ἐπιγνώριμος ἡ διδασκαλία τῆς ψήφου,
ἴσως γνωστὴ καὶ ὑμετέρα διδασκαλία.
παράσχωμεν αὐτοῖς διὰ τῆς ἡμετέρας
διανοίας ἐκείνης τῆς προσκυνήσεως
τὴν ἰσχὺν ἧς εἰσιν ἄξιοι· καὶ μὴν καὶ τὰ λοι-
πὰ αὐτοῖς συνδιανοία ἡ διηνεκὴς ἐ-
φύλαξεν εἰρήνην· ἀπολαβόντες παρ' ἡμῶν
τοῦ παρὰ τῶν ἀποστόλων προκηρυχθέν-
τος· ὅπου δὲ πώποτε τοῦ βασιλέως
τῶν βασιλευόντων ῥήματα τυραννικῶς
ἐπιχειρήσει ... ἐκλείπωται· οὐδὲ καὶ μὴν
ἡ λύμη ... διὰ παραλογίας ἡ δύναμις
τῆς ἀληθείας· ὑμᾶς προτρέπετε ἀδελ-
φοὶ τιμιώτατοι· κείμενα μόνη περὶ σοφω-
τι ... κατὰ τὴν φωνὴν ἰῶ τοῦ

ἀποστόλου· οὕτω λοιπὸν ψάλλω· παρρησίαις
τετίμηκας τε· ἔφη κοινῇ ἀλλὰ πρὸς τὸν
κύριον· οἱ δυνάμενοι διὰ δυνάμεως τῆς θείας
αὐτοῦ καὶ ἰσομένης παρρησίας εἶναι πα-
ραμακαρίους ὁ μονοψύχως τῆς τοσαύτης τῶν ἱε-
ρέων πληθύος· ἐπειδὴ τούτοις ἐκεῖνο μὲν
κινεῖν δύναται· ἐν ᾧ ὁμογνωμονεῖν τοῖς δὲ
δὲ καὶ ἀμέμπτως μὲν τῆς τῶν ἀποστόλων ἐπαί-
τησις δεομένων ἐγένετο· δηλαδή, ἵνα δυ-
ξωνται τὸν λόγον τοῦ θεοῦ λαλεῖν μετὰ παρ-
ρησίας· καὶ διὰ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως
ἐνεργεῖν· ὧν διδόντος Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν εἰλή-
φασι τὴν ἐξουσίαν· καὶ τῇ ὑμετέρᾳ μὲν ἁγίᾳ
συνόδῳ πίεσιν ἀνάγκη αἰτεῖν· ἤγουν ὅπως
μετὰ παρρησίας λόγον τοῦ κυρίου· καὶ ταύτ-
ῃ δέδωκε φυλάττειν ὥσπερ καὶ κηρύττειν
ἐχαρίσατο· καὶ πεπληρωμένοι τῶν τοῦ
ἁγίου καθὰ γέγραπται· εἰ καὶ διαφόροις στό-
μασιν· ἐν ὁμοίως ὅπερ αὐτὸ τὸ πνεῦμα ἐδί-
δαξε· καὶ προσοίσεται τούτοις πᾶσι συν-
τόμως μεμαρτυρημένοι· ἐπειδὴ καθὼς φησὶν
ὁ ἀπόστολος χρειώδης λαλῶ· καὶ λαλοῦ-
σιν ἐν τοῖς τελείοις· ἐπιφωνήσατε κανο-
νικῇ πίστει· καὶ τῇ τῶν ἐκκλησιῶν εἰρήνῃ
συνηγορήσαντες· ἐπειδὴ οὕτως εἴρηται·
καὶ τοῖς πατράσι· καὶ τοῖς νῦν· καὶ τοῖς μέλ-
λουσι· παραμακαροῦντες καὶ σπεύδοντες
τὰ εἰς εἰρήνην τῇ ἡλικίᾳ ἀπεστείλαμεν
τὴν ὑμετέραν ὁμάδα ἐχόμενοι φροντίδα,
τοὺς ἁγίους ἀδελφοὺς καὶ συλλειτουργ-

ἡμῶν ὁ μονοψύχως ἡμῖν καὶ δεδοκιμασ-
μένους· ἀρκάδιον καὶ προϊέκτον ἐπι-
σκόπους καὶ φίλιππον τὸν ἡμέτερον
πρεσβύτερον οἳ τῶν πραττομένων πα-
ρέσονται· καὶ τὰ παρ' ἡμῶν πάλαι ὁ-
ρισθέντα ἐκπληρώσουσιν οἷς παρασχεθῆ-
ναι παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιότητος οὐ-
κ ἀμφιβάλλομεν συγκατάθεσιν· ἐπει-
δὴ τοῦτο ὅπερ ἀμέμπτως δοκεῖ ὑπὲρ τῆς
πάσης τῶν ἐκκλησιῶν ἀμεριμνίας κεκύρωται:-
πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἅμα
ἀνεβόησαν· αὕτη δικαία κρίσις· νέῳ
Παύλῳ Κελεστίνῳ· νέῳ Παύλῳ Κυρίλλῳ·
Κελεστίνῳ τῷ φύλακι τῆς πίστεως· Κελεστί-
νῳ τῷ ὁμοψύχῳ τῆς συνόδου· Κελεστίνῳ
εὐχαριστεῖ πᾶσα ἡ σύνοδος· εἷς Κελεστῖ-
νος· εἷς Κύριλλος· μία πίστις τῆς συνόδου·
μία πίστις τῆς οἰκουμένης:~ ἑρμηνεία καὶ τὰ ἑξῆς:-
Προϊέκτος εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος καὶ πρε-
σβευτὴς εἶπεν· κατανοησάτω ἡ ὑμετέρα
ἁγιότης τὸν τύπον τῶν γραμμάτων τοῦ ἁγί-
ου καὶ σεβασμίου πάπα Κελεστίνου τοῦ ἐ-
πισκόπου· ὃς παρετρέψατο τὴν ὑμετέ-
ραν ἁγιωσύνην· οὐχ ὡς ἀγνοοῦσαν διδάξαι,
ἀλλ' ὡς γινώσκουσαν ὑπομιμνήσκων·
ἵνα ταῦτα ἃ καὶ πάλαι ὥρισε καὶ νῦν ὑ-
πομνῆσαι κατηξίωσεν· εἰς πέρας κελεύ-
σητε πληρωθῆναι κατὰ τὸν κανό-
να τῆς κοινῆς πίστεως· καὶ κατὰ τὸ χρή-
σιμον τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας:~~

Φίρμος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε·
καὶ πρότερον ψῆφον ἐξενήνοχε καὶ τύπον
τῷ πράγματι ὁ ἀποστολικὸς καὶ ἅγιος θρό-
νος τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπι-
σκόπου Κελεστίνου διὰ γραμμάτων τῶν πρὸς
τοὺς ὁσιωτάτους καὶ ἁγιωτάτους ἐπισκόπους·
φημὶ δὴ Κύριλλον τὸν τῆς Ἀλεξανδρείας·
καὶ Ἰουβενάλιον Ἱεροσολύμων· καὶ Ῥοῦ-
φον τὸν τῆς Θεσσαλονικέων· καὶ πρὸς τὰς
ἁγίας ἐκκλησίας τήν ἐν Κωνσταντινουπόλει
καὶ τὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ· ᾧ ἀκολουθήσαντες
καὶ ἡμεῖς παρελθούσης τῆς προθεσμίας τῆς
δεδομένης εἰς διόρθωσιν Νεστορίῳ τῷ
ἐρρωθούσης(?)· καὶ πολλῶν διαγενομένων
χρόνων ἐπειδὴ τὴν Ἐφεσίων κατελά-
βομεν· τοῦτο τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέ-
ως προστάξαντος· καὶ ἐνταῦθα διατρίψαν-
τες χρόνον οὐκ ὀλίγον· ὥστε καὶ τὴν
παρὰ τοῦ βασιλέως παρελθεῖν προθεσ-
μίαν· ἐπειδὴπερ προσκαρτερουμένων ἡμῶν
Νεστόριον γὰρ οὐχ ὑπήκουσε· τὸν τύπον ἐξιω-
κάσαμεν(?)· κανονικὴν μὲν αὐτῷ καὶ ἀπο-
στολικὴν μὲν αὐτῷ καὶ ταμονήσαντες(?) κρίσιν:

ἑρμηνεία τῆς καταθέσεως:

Ἀρκάδιος ἐπίσκοπος καὶ λεγάτος πρεσβύτερος(?)
... εἶπεν· εἰ καὶ τὰ μάλιστα ἡμᾶς
τὸ βραδύτερον(?) τοῦ πλοὸς καὶ τοῦ χειμῶνος ἡ ἐξ
ἐναντίου κατέσχεν ἵνα εἰς τὸν πεταμένον(?)
τόπον ἤδη ὥσπερ ἠλπίζομεν ἀφιχθῶμεν· ὅμως
κυβερνῶν τοῦ θεοῦ καὶ τῆς ὑμετέρας μα-
καριότητος· ἐνταῦθα τὸ ἡμῶν μέτριον
παρεγένετο· καὶ εὐχαριστοῦμεν αὐτῷ· ἐ-
πειδὴ τὴν μακαριότητα τὴν ὑμετέραν εἰς
ἕνα τόπον· καὶ εἰς μίαν πίστιν μένοντας
εὕρομεν· μεριμνῶντάς τε ὑπὲρ τῆς ἐκ-
κλησίας τοῦ θεοῦ· ἣν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τῷ
ἑαυτοῦ αἵματι περιεποιήσατο· διὰ τοῦτο
αἰτοῦμεν τὴν μακαριότητα τὴν ὑμετέ-
ραν ὅπως ἅπερ τετύπωται παρὰ τῆς ὑμετέ-
ρας μακαριότητος ἡμᾶς διδάσκεσθαι
κελεύσῃ:- ἑρμηνεία τῆς καταθέσεως:-

Φίλιππος πρεσβύτερος καὶ πρεσβευτὴς τῆς
ἀποστολικῆς καθέδρας εἶπε· χάριτας
ὁμολογοῦμεν τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ καὶ σεβασμίᾳ
συνόδῳ· ὅτι ἀναγνωσθέντων ὑμῖν
τῶν γραμμάτων τοῦ ἁγίου καὶ μακαρίου πά-
πα ἡμῶν· τὰ ἅγια μέλη ταῖς ἁγίαις ὑ-
μῶν φωναῖς· τῇ ἁγίᾳ κεφαλῇ καὶ ταῖς ἁγίαις
ὑμῶν ἐκφωνήσεσι μεμνημονεύκατε· οὐ γὰρ ἀ-
γνοεῖ ἡ ὑμῶν μακαριότης ὅτι ἡ κεφαλὴ ὅ-
λης τῆς πίστεως ἡ καὶ τῶν ἀποστόλων ὁ ἅγιος
Πέτρος ὁ ἀπόστολος· καὶ ἐπειδὴ ἡμῶν τὸ μέ-
τριον τὸ ἡμέτερον πολλοῖς χειμῶσιν ἐ-
σκυλμένον βραδύτερον παρεγένετο·
διὰ τοῦτο παρακαλοῦμεν τὰ ἐν τῇ ἁγίᾳ
συνόδῳ πρὸ τῆς ἡμῶν ἀφίξεως πε-
πραγμένα ἡμῖν φανερωθῆναι κελεύσητε·
ἵνα κατὰ τὴν γνώμην τοῦ μακαρίου πά-
πα ἡμῶν ἐπιτελειῶμεν καὶ τοῦ παρόντος ἁγίου
συλλόγου καὶ ἡμεῖς ὁμοίως τῇ ἑαυτῶν

καταθέσθαι κελεύομεν: ~
Θεόδοτος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας εἶπεν· δικαίαν τῆς ἁγί-
ας συνόδου τὴν ψῆφον ἀπέδειξεν ὁ τῶν ὁμολογη-
θέντων ἡ ἐπιφοίτησις τῶν γραμμάτων τοῦ θεοσεβε-
στάτου ἐπισκόπου Κελεστίνου· καὶ τῆς πα-
ρουσία τῆς ὑμῶν θεοσεβείας. τὸν περ γὰρ ζῆ-
λον τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου
Κελεστίνου ἐδείξατε· καὶ τὴν περὶ τὴν εὐσε-
[...] σπουδήν. ἐπειδὴ δὲ καὶ τὰ πε-
πραγμένα ἐπεζήτησεν εὐλόγως καταμα-
θεῖν ἡ ὑμετέρα θεοσέβεια· δεξάμενοι τῶν πε-
πραγμένων ὑπομνήματα ἐπὶ τῶν [...]
μεσορίου. πληροφορηθήσεται ἡ θεοσέβεια ὑμῶν
τῆς τε ψήφου τὸ δίκαιον, καὶ τῆς ἁγίας συνόδου
τὸν περ ζῆλον καὶ τὴν συμφωνίαν τῆς πίστε-
ως, ἣν καὶ ὁ θεοσεβέστατος καὶ ἁγιώτατος ἐπίσκο-
πος Κελεστῖνος μεγάλῃ κυρώσει τῇ φωνῇ· δη-
λαδὴ μετὰ τὴν ὑμῶν πληροφορίαν καὶ τῶν
ὑπολοίπων τῇ πράξει τὴν τιμίαν προστίθεμεν: ~

πρ(ᾶξις) β΄ ξζ

Τοῖς μετὰ τὴν ὑπατείαν τῶν δεσποτῶν ἡμῶν
Φλαυΐου Θεοδοσίου τὸ τρισκαιδέκατον, καὶ
Οὐαλεντινιανοῦ τὸ τρίτον τῶν αἰωνίων αὐγού-
στων, τῇ πρὸ ἑπτὰ εἰδῶν Ἰουλίων, ἥτις ἐστὶ
κατ' Αἰγυπτίους Ἐπιφὶ ιζ΄, τῆς ἁγίας
συνόδου συνελθούσης ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ·
καὶ καθεσθέντων τῶν θεοφιλεστάτων ἐπι-
σκόπων· Ἰουβεναλίου ἐπισκόπου Ἱεροσο-
λύμων· Ἀρκαδίου καὶ Προϊέκτου εὐλαβε-
στάτων ἐπισκόπων καὶ Φιλίππου εὐλαβε-
στάτου πρεσβυτέρου εἶπεν. κατὰ τὴν χθὲς
ἡμέραν ἀναγκαίως ἐχωρήσαμεν ἐπὶ τὴν
ἐξέτασιν τῶν δυσσεβηθέντων αὐτῷ· ὡς φα-
νερὸν ἅπασιν ἐστὶν αὐτὸν ἐκ τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ
καὶ ἐκ τῶν συγγραμμάτων τῶν καὶ ἀναγνω-
σθέντων· καὶ ἐκ τῶν ἀρτίως παρ' αὐτοῦ ἐν-
θέντων κατὰ τήνδε τὴν πόλιν· καὶ προσ-
μαρτυρηθέντων δυσσεβῶν φρονημάτων καὶ κη-
ρυχθέντων ἀναγκαίως κινηθέντες ἀπό τε τῶν
κανόνων καὶ ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ ἁγιωτά-
του πατρὸς ἡμῶν καὶ συλλειτουργοῦ Κελεστίνου
ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας, δα-
κρύσαντες πολλάκις, ἐπὶ ταύτην τὴν σκυ-
θρωπὴν κατ' αὐτοῦ ἐχωρήσαμεν ἀπό-
φασιν· ὁ βλασφημηθεὶς τοίνυν παρ' αὐ-
τοῦ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὥρισε διὰ τῆς παρού-
σης ἁγιωτάτης συνόδου, ἀλλότριον εἶναι
τὸν αὐτὸν Νεστόριον τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀ-
ξιώματος, καὶ παντὸς συλλόγου ἱερατικοῦ·
καὶ ἑξῆς αἱ ὑπογραφαὶ τῶν εὐλαβεστάτων
ἐπισκόπων: ~ ἑρμ(ηνεία) τῆς καταθ(έσεως): ~

Φίλιππος πρεσβύτερος καὶ πρεσβευτὴς τῆς ἀπο-
στολικῆς καθέδρας εἶπε· οὐδενὶ ἀμφίβο-
λον ἐστί· μᾶλλον δὲ πᾶσι τοῖς αἰῶσιν ἐγνω-
σμένον ὅτι ὁ ἅγιος καὶ μακαριώτατος
Πέτρος· ὁ ἔξαρχος καὶ κεφαλὴ τῶν ἀποστό-
λων· ὁ κίων τῆς πίστεως· ὁ θεμέλιος τῆς
καθολικῆς ἐκκλησίας· ἀπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος καὶ λυτρωτοῦ τοῦ γένους
τοῦ ἀνθρωπίνου· τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας
ἐδέξατο· καὶ αὐτῷ δέδοται ἐξουσία τοῦ

δεσμεύειν καὶ λύειν τὰ ἁμαρτίας· ὅστις
ἕως τοῦ νῦν· καὶ ἀεὶ ἐν τοῖς ἑαυτοῦ διαδόχ(οις)
καὶ ζῇ· καὶ δικάζει· τούτου τοιγαροῦν κατὰ
τάξιν διάδοχος καὶ τοποτηρητὴς ὁ ἅγιος καὶ
μακαριώτατος πάπας ἡμῶν Κελεστῖνος.
ὁ ἐπίσκοπος· εἰς ταύτην τὴν ἁγίαν σύνοδον δια-
δόχους ἡμᾶς τῆς ἑαυτοῦ παρουσίας ἀπέστει-
λεν· ἣν τῇ μὲν συνόδῳ οἱ χριστιανικώτα-
τοι καὶ φιλανθρωπότατοι βασιλεῖς ἀεὶ μνή-
μονες ὄντες καὶ εἰς τὸ διηνεκὲς φυλάτ-
τοντες τὴν καθολικὴν πίστιν· καὶ τὴν δι-
δασκαλίαν τὴν ἀποστολικὴν τὴν ἀπὸ τῶν
εὐσεβεστάτων καὶ φιλανθρωποτάτων τῆς
ἁγίας μνήμης πάππων καὶ πατέρων ἑαυτῶν ἡ-
μῶν αὐτοῖς παραδεδομένην ἐφύλαξαν.
καὶ φυλάττουσι φροντίζοντες τοίνυν ὡς
προείρηκα μὲν, σύνοδον ὁρισθῆναι· ἵνα ἡ
πίστις ἡ καθολικὴ ἥτις ἀπὸ τῶν αἰώνων
ἕως νῦν πεφύλακται· οὕτως καὶ εἰς τὸ
διηνεκὲς ἀσάλευτος διαμένοι· Νεστόριος
τοίνυν ὁ τῆς καινῆς διαστροφῆς ἀρχηγὸς καὶ
κεφαλὴ τῶν καινῶν κληθεὶς καὶ ὑπομνη-
σθεὶς καθ' ἐκ τῶν πεπραγμένων συνοδικ(ῶς)
ἡμῖν παραδέδοται κατὰ τοὺς τύπους
τῶν πατέρων· ἤτοι κατὰ τὴν τῶν κανόνων
ἐπιστήμην εἰς τὴν δίκην ἠχθ(ῆναι)· καὶ ἐπιφέρων
σιν· ὃς αὐθαιρέτως ἑαυτὸν προσήνεγκεν
ὠφείλετο τῷ τοσούτῳ ἀλλοίῳ συγχόνῳ·
ἵνα ταῖς ἰατρικαῖς θεραπείαις τὴν ὑγείαν δέ-
ξηται· ἀλλὰ κεκαυστηριασμένην ἔχων τ(ὴν)

συνείδησιν εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον ὑπομνησθ(εὶς)
ὡς προείρηκα κανονικῶς καὶ κατὰ τὴν
τῶν κανόνων ἐπιστήμην παρεῖναι οὐκ ἠ-
θέλησε· καὶ τὴν ὑπόθεσιν δὲ οὐ μόνον τῆς
ἀποστολικῆς καθέδρας συγχωρηθεῖσαν·
ἀλλὰ καὶ πολλὰ καιρῶν διαστήματα παρε-
ληλυθέναι· ἀφανεῖς εἰσι τοιγαροῦν ὅστις
τῶν κακῶν πολεμίων· καὶ στόματι ἀσεβεῖ κατὰ
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐτόλμησεν ὀξύνειν κα(ὶ)
βλασφημεῖν· ἦν κατὰ τὸν τύπον πασῶν τῶν
ἐκκλησιῶν· ἐπειδὴ συνεστήκασιν ἐν
τούτῳ τῷ ἱερῷ συλλόγῳ· διὰ τῶν πα-
ρόντων· δι᾽ ἅπερ τῶν πρεσβευτῶν τῶν ἀπὸ
τῆς ἀνατολικῆς τε καὶ δυτικῆς ἐκκλη-
σίας οἱ παρόντες ἱερεῖς· διά τοι τοῦτο
ἀκολουθήσαντες τοῖς τύποις τῶν πατέρων
καὶ ἡ παροῦσα ἁγία σύνοδος ὥρισε· κατὰ
τοῦ βλασφήμου καὶ περὶ πίστεως, προενεγκοῦ-
σα τὴν ἀπόφασιν· ὥστε τὸν μὲν αἰδεσιμώτατον τῆς
διορθώσεως, μετ᾽ ἐκείνου τὴν μερίδα ἔχειν·
περὶ οὗ εἴρηται· τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λά-
βοι ἕτερος· ὅθεν γινωσκέτω Νεστόριος ἀλ-
λότριον ἑαυτὸν εἶναι τῆς κοινωνίας τῆς
ἱερωσύνης τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας:—

Ἑρμηνεία τῆς καταθέσεως:—

Ἀρκάδιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ πρεσβευ-
τὴς τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας εἶπε:
Πολυθρύλλητος ἡμῖν καὶ δακρύων μεστὴ λύ-
πη καὶ ἀνομία· ἀπὸ τοῦ τύπου τῆς ὑμετέ-
ρας ἱερωσύνης· καὶ Νεστόριος οὗ παρεστα-

θεὶς τοῖς γράμμασι τῆς ἀποστολικῆς
καθέδρας· ἔτι μὲν καὶ τῆς ὑμετέρας μα-
καριότητος, ἀπὸ τοῦ φαύλου δόγματος καὶ
τῆς κακοθελοῦς γνώμης ἀναμαθεῖν μου λό-
μενος καὶ ἡ ἀπόφασις κατ' αὐτοῦ ἐξενε-
χθεῖσα πεφανέρωται· ὅς μὴ σπουδάσας
ἑαυτὸν καιρὸν εἰληφέναι διορθώσεως· καὶ τὸν
τύπον τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας οὐκ ἐ-
δέξατο· ὑπομνήσει τε προτροπῶν· δι-
ἧς ὑπηγόρευται παρὰ πάντων τῶν ἁγίων ἱε-
ρέων· εἰς τοσαύτην παρεβλήθη καινισμάτων
μανίαν· ὥστε εἰς τὸν ποιητὴν καὶ λυτρω-
τὴν ἑαυτοῦ τὸν κν ἡμῶν ιν τὸν χν καὶ σρα
τοῦ γένους τοῦ ἀνθρώπου, πικρίας βλασφημίας
προενεγκεῖν ἐτόλμησε διδασκαλίαν· ὥσ-
τε τὰς καλῶς κανονισθείσας καὶ θεῷ ἡρμοσμέ-
νας διανοίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους· ὥσπερ
ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος ὀλισθήσας ὑπεισέλθοι
ἀμνημονήσας περὶ τὸν τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας
καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς· καὶ ἀγνωσίαν νοσή-
σας τῶν πατρίων παραδόσεων· ἀμνημο-
νήσας δὲ καὶ τοῦ κηρύγματος τῶν προφη-
τῶν ἔτι μὲν καὶ τῶν εὐαγγελιστῶν· καὶ τῆς δι-
δασκαλίας τῶν ἀποστόλων· αὐτὸς ἑαυτὸν
τῇ ἰδίᾳ ἀπιστίᾳ κατεκρήμνισε· καὶ ἐπει-
δὴ αὐτὸς ἑαυτὸν διὰ τῆς οἰκείας γνώμης ἀλλό-
τριον ἡμῶν καὶ ἐξόριστον πεποίηκε· διὰ τοῦ-
το καὶ ἡμεῖς ἀκολουθοῦντες τοῖς ὅροις
τοῖς ἄνωθεν ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἀποστόλων καὶ
τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας παραδοθεῖσι·

ἐπειδὴ τοῦτο ἐδίδαξεν· ὃ καὶ παρὰ τοῦ κυ
ἡμῶν ιυ χυ εἰλήφασι· ἀκολουθήσαντες δὲ
καὶ τοῖς τύποις τοῦ ἁγιωτάτου πάπα
ὡς μακαριωτάτου τῆς ἀποστολικῆς καθέδρ
κελεστίνου· ὃς ἡμᾶς ἐδικαίωσε ταύτῃ τῇ
ὑποθέσει ἡμᾶς ἀνθ' ἑαυτοῦ ἐξαποστεῖ-
λαι· καὶ τῆς αὐτῆς συνόδου τοῖς δόγμα-
σι· γίνωσκε τοίνυν νεστόριε, τῆς ἀξίας
τῆς ἐπισκοπικῆς γεγυμνωμένος καὶ κοινω-
νίας πάντων τῶν ἱερέων:- ἑρμηνεία τῆς καθ:
πρόϊεκτος ἐπίσκοπος λεγάτου καὶ πρεσβύ-
τερος τῆς ἐκκλησίας ῥωμαίων εἶπε:
πάνυ φανερῶς ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τῶν
πεπραγμένων ἐν ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ καὶ θεοφιλε-
στάτῃ συνόδῳ τῶν τοσούτων καὶ τηλικού-
των τοῦ θεοῦ ἱερέων, ἐγνώσθη νεστόριος· ὅσ-
τις ἀχαρίστως τοσαύτην τυχὼν ἀμοζικαίας
ἀπό τε τοῦ ἁγίου πάπα κελεστίνου· τοῦ τῆς
ἁγίας καὶ ἀποστολικῆς καθέδρας τῆς
ῥωμαίων πόλεως ἐπισκόπου· οὐ μὴν ἀλ-
λὰ καὶ ἀπὸ τῶν παρόντων εὐλαβεστά-
των καὶ ἀδελφῶν τοῦ κυ ἐπισκόπων·
ἐπὶ τὸ λίθεμι ἰδίως τὴν ἀποστασίαν καὶ τὴν
βλασφημίαν ἐπικεχείρηκέναι· ὅθεν ἐπει-
δὴ ἐτόλμησε κατὰ τῆς πίστεως τῆς εὐαγ-
γελικῆς διδασκαλίας· ἥτις διὰ τῆς ἀ-
πανταχοῦ καθολικῆς ἐκκλησίας ἐμβαθ-
θῆ· τὴν διαστροφὴν τῆς ἑαυτοῦ αἱρέσεως
εἰσενεγκεῖν· διὸ δὴ ταῦτα καὶ ὁρίζοι ἐξαυ-
θεντίας ἀποστολικῆς καθέδρας πρεσβεύοντα

μετὰ τῶν ἀδελφῶν τῆς ἀποφάσεως ἐκ μαρτυρίας ὑπάρχουσαν τὸν μνημονευθέντα μακάριον· τὸν τῆς ἀληθείας ἐχθρόν· τὸν φθορέα τῆς πίστεως· ὥστε μὴ εἶναι τοῦτον ὑπεύθυνον ἐκτὸς τοῦ βαθμοῦ εἶναι τῆς ἐπισκοπικῆς τιμῆς· καὶ τῆς κοινωνίας πάντων τῶν ὀρθοδόξων ἱερέων :—

Κύριλλος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· αἱ γενόμεναι καταθέσεις παρὰ τῶν ὁσιωτάτων καὶ θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων Ἀρκαδίου καὶ Προϊέκτου· ἔτι μὴν καὶ τοῦ θεοφιλεστάτου Φιλίππου τοῦ πρεσβυτέρου, δῆλα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ καθεστήκασι· κατέθεντο γὰρ τὸν τόπον ἀναπληροῦντες τῆς τε ἀποστολικῆς καθέδρας, καὶ ἁπάσης δὲ τῆς κατὰ τὴν δύσιν ἁγίας συνόδου τῶν θεοφιλεστάτων καὶ ἁγιωτάτων ἐπισκόπων· ὅθεν καὶ τὰ ὁρισθέντα παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Κελεστίνου ἐξεβίβασαν· συνῄνεσαν δὲ τῇ ψήφῳ τῇ ἐξενεχθείσῃ παρὰ τοῦ αἱρετικοῦ Νεστορίου παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου· τῆς συναχθείσης ἐνθάδε· κατὰ τὴν Ἐφεσίων μητρόπολιν· διὸ συναπτέσθω μὲν τοῖς ἤδη πεπραγμένοις, τὰ κατὰ τὴν χθὲς καὶ σήμερον πραχθέντα ὑπομνήματα· προσαχθήτω δὲ τῇ θεοσεβείᾳ αὐτῶν ὥστε καὶ δι' ὑποσημειώσεως κατὰ τὸ σύνηθες φανερὰν καταστῆσαι τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀποδοῦντας κανονικὴν συναίνεσιν :—

ἑρμηνεία τῆς καταθέσεως :— Ἀρκάδιος εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος καὶ πρεσβευτὴς τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας εἶπεν· κατὰ τὰ πεπραγμένα ἐν ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἀμφιβολίας τὰς ἡμετέρας διδασκαλίας ταῖς ἑαυτῶν ὑπογραφαῖς βεβαιοῦμεν :— Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν :—

Ἀκολούθως διαμαρτυρησάντων τῶν εὐλαβεστάτων καὶ θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων καὶ πρεσβυτέρων· Ἀρκαδίου καὶ Προϊέκτου· καὶ Φιλίππου τοῦ πρεσβυτέρου καὶ πρεσβευτοῦ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας· ἑπόμενόν ἐστι τῇ οἰκείᾳ ὑποσχέσει τὸ ἱκανὸν ποιοῦντας· καὶ διὰ ὑποσημειώσεως βεβαιῶσαι τὰ πεπραγμένα· προσαχθήτω τοίνυν αὐτοῖς τὰ πραχθέντα ὑπομνήματα :—

ἑρμηνεία τῆς καταθέσεως : Φίλιππος πρεσβύτερος καὶ πρεσβευτὴς τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, τοῖς ὑπομνήμασιν ὑπέγραψα :—

ἑρμηνεία τῆς ὑπογραφῆς :— Ἀρκάδιος ἐπίσκοπος καὶ πρεσβευτὴς τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας τῇ ἐξενεχθείσῃ ἀποφάσει κατὰ Νεστορίου τοῦ αὐθέντου τοῦ σχίσματος καὶ αἱρέσεως αὐτοῦ καὶ βλασφημίας καὶ ἀσεβείας, ὑπέγραψα :— ἑτέρα ἑρμηνεία τῆς ὑπογραφῆς :—

Προϊέκτος ἐπίσκοπος καὶ πρεσβευτὴς τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας τῇ δικαίᾳ κρίσει τῆς ἁγίας ταύτης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου καθ' ἃ ἐκ τῶν πεπραγμένων μανθάνομεν κατὰ πάντα ὅλα ἀκολουθῶν τῇ καθαιρέσει τοῦ ἀσεβοῦς Νεστορίου ὑπέγραψα :

σὺν ὁμοίᾳ ἀναφορᾷ πρὸς τοὺς εὐσεβεστάτους βασιλεῖς ζϛ

παρ' αὐτῆς ἁγίας συνόδου· περὶ τῶν ἀπορουμένης
ἐλθόντων ἐπισκόπων τε· καὶ πρεσβυτέρων·
διὰ τοῦ διακόνου Εὐτυχοῦς :~

Τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ θεοφιλεστάτοις, Θεο-
δοσίῳ καὶ Οὐαλεντινιανῷ νικηταῖς τροπαι-
ούχοις ἀεὶ αὐγούστοις. ἡ ἁγία σύνοδος ἡ χάριτι
θεοῦ καὶ νεύματι τοῦ ὑμετέρου κράτους
συναχθεῖσα ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει :~

Τὴν περὶ τὴν εὐσέβειαν ὑμῶν φροντίδα τε
καὶ σπουδὴν φιλόχριστοι βασιλεῖς ἀπο-
δεξάμενος ὁ τῶν ὅλων θεὸς καὶ τῶν ἁγίων
ἐπισκόπων τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν τὸν ζῆλον
τὰς ψυχὰς ἀνεπτέρωσεν εἰς ἐκδίκησιν τοῦ
ὑβρισμένου Χριστοῦ· εἰ γὰρ καὶ τὸ πλεῖστον τῆς
ὁδοῦ διάστημα φθάσαι πρὸς ἡμᾶς εἶρξεν
ὧδε τὸ πλῆθος ἐκεῖνο τῶν ἁγιωτάτων ἐ-
πισκόπων, ἀλλ' αὐτόθι συναχθὲν πρὸς τὸ πα-
ρὸν καὶ τοῦ τῆς μεγάλης Ῥώμης ὁσιωτά-
του καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Κελεστί-
νου· καὶ ἡμῶν τὸ ἡμέτερον φρόνημα τῆς πί-
στεως μετὰ τοσαύτης ἀνεκήρυξαν τῆς συμφω-
νίας· καὶ τοὺς ἔξω τούτου φρονήσαντας,
ἀλλοτρίους εἶναι τελέως ὥρισαν ἱερα-
τικοῦ κλήρου καὶ βαθμοῦ· ταῦτα μὲν δὴ
καὶ πρότερον· καὶ ὁ τῆς μεγάλης Ῥώμης
ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Κελεστῖνος· καὶ πρὶν
συλλεγῆναι τὴν ἁγιωτάτην ταύτην σύνο-
δον διὰ τῶν ἑαυτοῦ γραμμάτων ἐμήνυσε·
ἐπιτρέψας τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ
ἐπισκόπῳ Κυρίλλῳ τῷ τῆς Ἀλεξανδρέων

μεγαλοπόλεως, καὶ τὸν ἑαυτοῦ ἐπέχειν τόπον.
καὶ νῦν δὲ αὖθις δι' ἑτέρων γραμμάτων
ταὐτὰ δηλοῖ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ καταπέμψας· ἡνίκα
συναχθῆναι τὸ ὑμέτερον κράτος προσέτα-
ξεν ἐπὶ τῆς Ἐφεσίων μητροπόλεως· ἃ καὶ ἀποστέλ-
λει διά τε τῶν ἁγιωτάτων ἐπισκόπων Ἀρ-
καδίου καὶ Προϊέκτου· καὶ τοῦ θεοφιλε-
στάτου πρεσβυτέρου Φιλίππου· τοῦ τῆς
μεγάλης Ῥώμης ἀναπληροῦντος τὴν πα-
ρουσίαν τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστά-
του ἐπισκόπου Κελεστίνου· ἐπιόντες οἱ ἄν-
δρες παραγενόμενοι τὴν γνώμην πάσης
τῆς κατὰ τὴν δύσιν ἁγίας συνόδου φανερὰν
τῇ ἐνταῦθα γενομένῃ συνόδῳ πεποιήκα-
σι διὰ τῶν γραμμάτων· σύμφωνόν τε ἡ-
μῖν τὸ φρόνημα τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐσε-
βείας ἔδειξαν· καὶ ἡμῖν ὁμόψηφοι διά
τε τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῶν ἐντεταλμένων
αὐτοῖς ἃ καὶ ἐγγράφως κατέθεντο γεγέ-
νηται· ἀμφιλαφῶς καὶ περὶ τῆς εἰς αὐτὸ
πρὸς ἡμᾶς συμφωνίας πράξαντες τὰ
εἰκότα, ἐπὶ τὸ ὑμέτερον ἀνηνέγκαμεν
κράτος· ὡς εἰδέναι ἔχοι ἡ ὑμῶν εὐσέβεια·
ὅτι μία καὶ κοινὴ ψῆφος ἁπάσης τῆς οἰκου-
μένης ἡ παρ' ἡμῶν μὲν ἐξενεχθεῖσα κρί-
σις γεγένηται· ἣν ἀναδιδαχθῆναι καὶ φανε-
ρὰν γενέσθαι, ὁ περὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐσέβειαν
ὑμῶν ζῆλος παρεσκεύασεν· ἐπειδὴ οὖν τὰ
τῆς ὑποθέσεως πέρας εἴληφεν· εὐκταῖον
τε τῷ ὑμετέρῳ κράτει καὶ ταῖς ἐκκλησί(αις)

ἀ πάσαις ἀσφαλέστατον. καὶ τῇ πίστει παρέ-
χων τὸ μέγιστον. δεόμεθα τῆς ὑμῶν εὐσεβεί-
ας ἀνεῖναι λοιπὸν ἡμᾶς, τῆς τε φροντίδος καὶ τῆς
ἐν ξένῃ διατριβῆς· τοὺς μὲν, πενίᾳ σφιγγομέ-
νους· τοὺς δὲ, νόσῳ συνεχομένους· τοὺς
δὲ, τῷ γήρει καταπονουμένους· καὶ ἐπὶ ξένης
διατρίβειν ἐπὶ πλεῖον φέρειν οὐ δυναμένους·
ὥστε καὶ τινὰς ἐξ ἡμῶν ἐπισκόπους καὶ κλη-
ρικοὺς ἀποθανεῖν. ὥστε λοιπὸν πάσης σαμό-
μους τῆς τοιαύτης μερίμνης, φροντίδα τῆς
κατὰ τὴν μεγαλόπολιν ἐκκλησίας ποιήσασθαι.
κωλύεσθαι δὲ καθικετεύομεν καὶ τὰ περὶ
τοὺς κατὰ τόπον ἠπειλημμένα γράμματα
ταῦτα πέμπεσθαι. ὥστε μὴ πάλιν τινὰ ἐπι-
ραν διοχλεῖν ἀντιγίνεσθαι ταῖς ἐκκλησίαις· ἢ ἄλ-
λην ἐπαναστῆναι ἐν ταῖς ἑαυτῶν χώραις.
τοῖς ἁγιωτάτοις ἐπισκόποις· τῆς γὰρ ὁσι-
ωσίας ἀναδειχθείσης καὶ πάσης τῆς οἰκου-
μένης σύμφωνον ἐπὶ ταύτῃ τὴν τοῦ φρονεῖν ὁμο-
μενικοῦ στῆναι ὀλιγώρων τῶν τῆς εὐσεβείας
προτιμώντων, τὴν πρὸς μετόριον φιλίαν·
δικαίως αἰτοῦμεν χάριν. δεόμενοι τοῦ ὑ-
μετέρου κράτους. ἀνεθῆναι λοιπὸν ἡμῖν
τῆς φροντίδος καὶ ἔχεσθαι τῆς χειροτονί-
τοῦ μέλλοντος. καὶ ἐντρυφῆσαι λοιπὸν
τῇ μιανθείσῃ πίστει. καὶ εὐσεβεί-
καὶ καθαρῶς καὶ εἰλικρινῶς τὰς ὑπὲρ
τοῦ ὑμετέρου κράτους ἀναπέμπειν πρὸς
εὐχὰς τῷ δεσπότῃ τῶν ὅλων Χριστῷ:—
ξε
ι
Ἴσον σάκρας ἀποσταλείσης διὰ ἰωάννου κόμητος

Ibi unum folium deest

προστεθῆναι διὰ τὸ μακρὸν γῆρας οὐ δυ-
νηθείς, δι᾽ ὧν ἔγραψε ταῖς αὐτοῦ θεοσε-
βείᾳ πεμφθέντα, καὶ τὴν ὀρθόδοξον θρησ-
κείαν συντελοῦντ᾽ εἰσηγήσατο. ἅπερ οἷα
τυγχάνει ἡ τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς διδάξει ἀνα-
γνώσεως· γινωσκέτω μὲν τοίνυν ἡ ὑμῶν ὁ-
σιότης. ὅτι περ τὸν μεγαλοπρεπέστατον
καὶ ἐνδοξότατον κόμητα τῶν σακρῶν
ἰωάννην τούτου ἕνεκα ἀπεστείλαμεν
ὥστε αὐτὸν εἰδέναι τὴν περὶ τὴν πίστιν
τῆς ἡμετέρας θειότητος σπουδὴν ἅπερ
ἐν συνειδήσει λοιπὸν διαπράξασθαι:—
Ἴσον ἀναφορᾶς τῆς συνόδου πρὸς τὴν ξζ
σάκραν τὴν ἀναγνωσθεῖσαν παρὰ τοῦ ι
μεγαλοπρεπεστάτου κόμητος τῶν σακρῶν ἰωάννου:—
Τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ φιλοχρίστοις θεο-
δοσίῳ καὶ οὐαλεντινιανῷ· νικηταῖς τροπαι-
ούχοις ἀεὶ αὐγούστοις· ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ
σύνοδος ἡ χάριτι θεοῦ καὶ νεύματι τοῦ ὑ-
μετέρου κράτους συναχθεῖσα ἐν τῇ ἐφε-
σίων μητροπόλει:—
Ἡ μὲν φιλόχριστος ὑμῶν βασιλεία εὐσεβέστα-
τοι βασιλεῖς, ἐκ παίδων τὸν περὶ τὴν πί-
στιν καὶ τοὺς κανόνας ἐπεδείξατο ζῆλον.
οὗπερ ἕνεκεν καὶ τοὺς ἐκ τῆς οἰκουμένης
ἐπισκόπους, τὴν ἐφεσίων καταλαμβάνειν· εὐ-
σεβεῖ θεσπίσματι παρεκελεύσατο· τὸ
δὲ νῦν ἡμῖν ἀναγνωσθὲν γράμμα τῆς ὑ-
μετέρας γαληνότητος διὰ τοῦ μεγαλοπρε-
πεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου κόμητος ἰωάννου

οὐ μικρὰν ἐποίησε ταραχήν· ἐνδειξά-
μενον ἀπάτην τινὰ καὶ ψεῦδος ταῖς ἀκο-
δέσιν ὑμῶν παρ' ἐμοῦ ὀχλήσεως ματαίοις. ὡς
γὰρ παρ' ἡμῶν αἰτίαν ἀφορμὴν δεξάμενον τὸ
ὑμέτερον κράτος καθαίρεσιν ἐσχηκέναι τοῦ
ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου Κυρίλλου· τοῦ ὁσιω-
τάτου καὶ θεοφιλεστάτου συνεπισκόπου
ἡμῶν μεμνημένον, οὕτως διὰ τῶν γραμμά-
των ἐδήλωσα· ὅθεν μηδαμῶς ἰσχύειν τὰ-
δος ἐπὶ τῆς ὑμετέρας φιλοχρίστου βασι-
λείας ἐχόμενοί τε καὶ σπουδάζοντες· ἐθαρρή-
σαμεν ἀνενεγκεῖν τῇ ὑμετέρᾳ γαληνότητι·
ὅτι περ ἡ οἰκουμενικὴ σύνοδος ἡ πᾶσα σὺν
μὲν τὴν δύσιν μετὰ τῆς μεγάλης ὑμῶν ῥώ-
μης καὶ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου συνεδρίου
σαν ἔχουσα· πᾶσαν δὲ τὴν Ἀφρικὴν καὶ πᾶ-
σαν τὸ Ἰλλυρικόν, οὐκ ἐποίησε καθαίρεσιν τοῦ
προειρημένου ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστά-
του ἐπισκόπου· οὐ τοῦ ἀρνησαμένου· ἀλλὰ καὶ ὡς
μᾶλλον τοῖς ἀνδράσιν ἐπὶ ζήλῳ ὀρθοδοξίας
θαυμάζουσα. πολλῶν δὲ ἐστὶ τῶν· καὶ παρ' αὐτοῦ
τοῖς ἄλλοις ἐπαίνων, καὶ παρ' αὐτῶν ἀπο-
τυχόντων, στεφάνων ἀξίους· μόνον δὲ τὸν τῆς
ἀθεμίτου αἱρέσεως τὸν ἄνθρωπον πολλάκις
κήρυκα Νεστόριον καθελόντα, ἅπερ ἡμεῖς καὶ
μὲν τῇ φιλοχρίστῳ ὑμῶν βασιλείᾳ· κἀ-
κεῖνο δὲ ἡμᾶς οὐ μικρῶς ἔθλιψε· ἐκσυ-
μαρτυρῆσαι γενέσθαι φαινόμενον τὸ τοὺς ἀπο-
σφαγῆς δ' ὅταν τὰς ἀπὸ τῆς οἰκουμενικῆς συ-
νόδου τοὺς περὶ Ἰωάννην τὸν Ἀντιοχείας καὶ

τοὺς σὺν αὐτῷ κεκλεισμένους καὶ καθῃρη-
μένους τοῖς ἡμετέροις ἐν τοῖς ὀνόμασι.
καὶ μὴ δὴ πρὸς ἡμᾶς τε καὶ μείνους συνερ-
διαπέμπεσθαι· περὶ ὧν ἤδη μὲν καὶ πά-
λαι φανερὰ τῇ ὑμετέρᾳ εὐσεβείᾳ κα-
τεστήσαμεν· ὅπως μὲν ἡμῶν ἀπέσχοντο.
ὅπως δὲ εἰς ὕβριν τὴν κατὰ τῶν ἡμετέ-
ρων προέδρων τραπέντες, τοῖς τε κανόσι
πάντως ἀνετόλμησαν. καὶ ἑαυτοῖς ἀκοινώ-
νητους τῆς οἰκουμενικῆς συνόδου
διὰ τῆς καθ' ἡμῶν προπετείας εἰργά-
σαντο· ὅπως τε καλούμενοι εἰσάπαξ εἰς ἔλεγχ-
ον οὐδαμῶς ὑπακοῦσαι ἠνέσχοντο· καὶ ὅ-
τι παρ' αὐτῆς ἀκοινώνητοι διὰ τοῦτο καὶ ἀ-
μενέγγητοι παρὰ τῆς οἰκουμενικῆς συνό-
δου γεγόνασι· ταῦτα καὶ νῦν γνωρίζομεν
τῇ ὑμετέρᾳ φιλοχρίστῳ βασιλείᾳ δηλοῦν-
τες διὰ τὴν τοιαύτην αὐτῶν ἀτοπίαν καὶ
τοὺς ὑπὲρ τοῦ καθῃρημένου Νεστορίου αὐ-
τῶν καὶ μέχρι νῦν ἀφρόνων· οὐδαμῶς εἰς
κοινωνίαν δέξασθαι ἠνεσχόμεθα· μήτε
τῇ καθαιρέσει Νεστορίου ὑπογράψαι ἀνα-
σχομένους· ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκείνου προσδη-
φρονοῦντας· ὑποπεσόντας δὲ καὶ τοῖς κα-
νόσι διὰ τὴν ἄτακτον αὐτῶν κατὰ τῶν
ἡμετέρων προέδρων ἐπιχείρησιν· καὶ διὰ
τὸ ψεύσασθαι καὶ συναρπάσαι τολμῆσαι
τὰς εὐσεβεῖς ὑμῶν ἀκοάς. καὶ δεόμεθα
τῆς τῷ θεῷ ἀνακειμένης ὑμῶν βασιλεί-
ας μὲν ἁγιωτάτοις καὶ θεοφιλεστάτοις

ἐπισκόποις Κυρίλλῳ καὶ Μέμνονι ἀπο-
δοθῆναι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ· οὐδαμῶς ἀπὸ
τῶν κανόνων κατακεκριμένοις. τὴν
δὲ πίστιν φυλαχθῆναι ἀσάλευτον, ἥτις
τῇ ὑμετέρᾳ ὑπὸ τοῦ ἁγίου πατρὸς καταγέ-
γραπται ψυχῇ· ἐκ προγόνων ὑμῖν παρα-
δεδομένη. καὶ ἐν τοῖς παρ᾽ ἡμῶν πα-
ρ᾽ ὑμῖν ἀνενηνεγμένοις ὑπομνήμασι τοῖς κατὰ
Νεστορίου πεπραχθεῖσι, σφόδρα σαφη-
νίσαι. προκειμένης μὲν τῆς πίστεως
τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγιωτάτων πατέρων τῶν τιη·
πάσης δὲ τῆς ἐπ᾽ αὐτῇ πράξεως ἱκανῆς
οὔσης διελέγξαι μὲν τὴν τῶν ἐναντίων ἀ-
σέβειαν· παραστῆσαι δὲ τὴν ὀρθόδοξον
πίστιν· ἡμεῖς μὲν χειμῶνι δι᾽ αὐτὸν τὸν φυλά-
ξαι ἐσπουδάσαμεν. εἰ δὲ παρίσταται τῷ
ὑμετέρῳ κράτει ὑπὲρ τοῦ ἀκριβοῦς δια-
γνῶναι τὰ μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῶν ἀπο-
σχισάντων τὴν ὑμετέραν κορυφὴν ἱκε-
τεύομεν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐκπέμψαι οὓς ἂν
δοκιμάσῃ τὸ ὑμέτερον κράτος· ὥστε καὶ
κατὰ πρόσωπον περὶ τούτων πληρο-
φορῆσαι τὴν φιλόχριστον ὑμῶν βασιλεί-
ξη Ἴσομεν. ἐπιστολὴ Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου
Ἀλεξανδρείας γραφεῖσα πρὸς τὸν κλῆ-
ρον καὶ τὸν λαὸν Κωνσταντινουπόλεως:
Ἐταράχθη λίαν ἡ ἁγία σύνοδος ἀκούσασα
ὅτι οὐ τῶν τὰ ὀρθὰ φρονούντων ἀνήνεγκεν ὁ μεγα-
λοπρεπέστατος καὶ ἐνδοξότατος κόμης Ἰω-
άννης τε συμβουλεύσασθαι τοῖς ἐκεῖσε καὶ τρι-

ξορίας καθ᾽ ἡμῶν. ὡς τῆς ἁγίας συνόδου
καταδεξαμένης τὴν ἀκανόνιστον καὶ
ἄθεσμον γενομένην καθαίρεσιν παρὰ τε
Ἰω(άννου) καὶ τῶν σὺν αὐτῷ αἱρετικῶν. ἰδοὺ τοίνυν
καὶ ἑτέρα γεγένηται ἀναφορὰ παρὰ τῆς
συνόδου διδάσκουσα ὅτι καὶ λιβέλλῳ
ἐπὶ τῷ μυστικῷ γράμματι· καὶ ὅτι οὐ-
κ ἐδεξάμεθα τῶν τριῶν τὰς καθαιρέσεις·
ἐξαιρέτως ἀναιρεῖσθαι μὲν τὰ παρ᾽ ἐ-
κείνων δικαίως τε καὶ ἀθέσμως γενόμε-
να· κρατύνεσθαι δὲ μᾶλλον τὰ παρ᾽ ἡμῶν.
ἐδιδάξαμεν γάρ· καὶ διὰ τῆς ἀναφορᾶς
ὅτι ἀκυροῦμεν, τὰ παρ᾽ ἐκείνων ἀκανο-
νίστως γενόμενα καὶ πεποιήκασι· κοινωνι-
κοὺς δὲ ἡμᾶς καὶ συνεπισκόπους ἔχου-
σι· καὶ ὅτι τῆς τοιαύτης οὐκ ἐξίστανται
γνώμης. μυρία δὲ ἐπιποιηκότος τοῦ μνη-
μονευθέντος μεγαλοπρεπεστάτου ἀνδρός·
ὥστε ἐλθεῖν εἰς κοινωνίαν Ἰω(άννην) καὶ τοὺς
σὺν αὐτῷ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, μέχρι σήμερον
οὐ δὲ ἀκοῦσαι ἠνέσχετο τῆς τοιαύτης φωνῆς.
ἀλλ᾽ ἐμμένουσι μὲν παντελῶς λέγοντες ὅτι
ἀδύνατον ἡμᾶς εἰς τοῦτο ἐλθεῖν· ἐὰν
μὴ καὶ τὸ παρ᾽ αὐτῶν ἀκανονίστως γενό-
μενον λυθῇ· καὶ προσφωνήσωσι τῇ συνόδῳ·
ὡς πλημμελήσαντες· ἀναθεματίσωσι
δὲ Νεστόριον καὶ τὰ δόγματα αὐτοῦ ἐγγράφως·
καὶ ἐν τούτοις ἡ πᾶσα διάστασις τῆς συνόδου.
ἀποτυχὼν δὲ τούτου ὁ μνημονευθεὶς μεγα-
λοπρεπέστατος ἀνήρ, ἐπεμόνησε καὶ τοῦτο.

ἀπαιτεῖ τὴν σύνοδον· καὶ θεσμὸν πίστεως ἐγγέγρα-
φως ἐπιδοῦναι αὐτῷ ἵνα κἀκείνους ποιή-
σῃ συνθέσθαι καὶ ὑπογράψαι· καὶ ἠμέληθη λε-
γομένη συνάφεια αὐτοῖς εἰς φιλίαν· ἀνθρω-
πίνας λύπας ἔχοντας μεταξὺ ἀλλήλων· τού-
του μὴ ἀνασχομένη ἡ δὲ σύνοδος, πάλιν ἐμέμφθη ἀντέχει
πᾶν τὸ λέγουσα· ὅτι οὐ χωρίζομεν ἑαυτοὺς
οὐ γὰρ ὡς αἱρετικοὶ κεκλήμεθα· ἀλλ' ἤλθο-
μεν πίστιν ἀθετουμένην ἀναστῆσαι ἣν καὶ ἐσπούδα-
μεν καὶ οὐ χρήζει ὁ μακάριος λαὸς τοῦ μαθεῖν τὴν
πίστιν· εἰδὼς αὐτὴν καὶ ἐν αὐτῇ βαπτισθεὶς
οὐ παρέχει τοῦτο ποιῆσαι· οὐ δὲ τοῖς ἀπὸ τῆς
ἀνατολῆς καὶ ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε· ὅτι συν-
θέντες ἐκθεσιν πίστεως ἐφιλονείκησαν πρὸς
ἀλλήλους· καὶ εἰσὶν ἐν τῷ φιλονεικεῖν ἔτι·
οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν καταδέχονται θεοτόκον εἰπεῖν
τὴν ἁγίαν παρθένον μετὰ τοῦ καὶ ἀνθρωποτό-
κον· οἱ δὲ παντελῶς ἀρνοῦνται καὶ φασὶν
ἑτοίμως ἔχειν ἀποτμηθῆναι τὰς χεῖρας
ἢ ὑπογράψαι τῇ τοιαύτῃ φωνῇ· ἀσχημονοῦ-
σι δὲ πανταχοῦ αἱρετικοὶ δεικνύμενοι·
ταῦτα πάντες παρὰ τῆς θεοσεβείας ὑ-
μῶν διδασκέσθωσαν· καὶ μάλιστα οἱ θεο-
σεβέστατοι καὶ ἁγιώτατοι ἀρχιμανδρῖται·
μήποτε ὑποστρέψας ὁ προρρηθεὶς ἑτέρα
ἀνθ' ἑτέρων εἴπῃ ἢ διδάξῃ· τρέποντας
ἀκοὰς ἡμῶν· μὴ ἀποκνήσῃ δὲ ὑμῶν ἡ θεο-
σέβεια· μηδὲ ἀποκαμνέτω· πρὸς τοὺς
ὑπὲρ ἡμῶν ἱδρῶτας· εἰδυῖα ὅτι ἑαυτὴν πα-
ρατίθεται καὶ θεῷ καὶ ἀνθρώποις· καὶ ἐν τῷ θαρσε-

διὰ τὴν τοῦ σωτῆρος χάριν· οἱ μηδέποτε ἡμᾶς
εἰδότες τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων
ἑτοίμως ἔχουσι τὴν ζωὴν θεῖναι ὑπὲρ ἡμῶν· καὶ
μετὰ δακρύων προσέχονται λέγοντες
καὶ συνεξορισθῆναι καὶ συναποθανεῖν ἑ-
τοίμως ἔχουσι· ἐν πολλῇ δὲ θλίψει πάντες
ἐσμέν· καὶ διαφθειρόμεθα παρὰ στρατιω-
τῶν πρὸ τῶν κοιτωνίων ἐχόντων αὐτοὺς καθεύδον-
τας· μάλιστα δὲ ἡμεῖς· ἡ δὲ ἄλλη πᾶσα σύνο-
δος ἀποκάμνει καὶ κάμνει καὶ οἱ πλείους
ἀπέθανον· λοιπὸν καὶ οἱ πολλοὶ τὰ ἑαυτῶν
πιπράσκουσιν, οὐκ ἔχοντες ἀναλώματα:

Ἴσον ἐπιστολῆς γραφείσης παρὰ μέμνονος ἐπισκό-
που Ἐφέσου· πρὸς τὸν κλῆρον Κωνσταντινουπόλεως:

Οἷα διὰ τὴν τοῦ θεοῦ πίστιν τὴν ἀληθῆ τε καὶ ὀρθό-
δοξον ὑπομεμενήκαμεν ἐφθάσαμεν, οὐδὲ λόγῳ
παραστῆσαι δυνατόν· ταραχὴ γὰρ ταραχὴν
διαδέχεται ἀπαύστως· πολλὴ δὲ ἀπορία
ἡμῖν παρέχει τοῦ ταῦτα φέρειν γενναίως ἡ τῆς
πίστεως ὁμολογία καὶ ἰσχύς· ποτὲ μὲν γὰρ
ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης Κανδιδιανὸς ἐπιστή-
σας ἡμῖν τοὺς στρατιώτας καὶ τὴν πόλιν ταρά-
ξει μετέπειτα· καὶ πάντων ὁμοῦ τῶν ἐπι-
τηδείων τῆς εἰσκομιδῆς ἀποστερεῖ διὰ
τῆς παραφυλακῆς· πολλοὺς δὲ συγχω-
ρῶν ὕβρεις καταχέειν ἡμῶν τε καὶ πάσης
τῆς ἁγίας συνόδου· τῶν τοῦ Ζευξίππου παρα-
μενόντων τῶν καθημερινῶν μεμετρημένων· καὶ ἐπὶ
τούτοις τρεφομένων· καὶ πολὺ πλῆθος χωρικῶν
ἀπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων· καὶ διε-

κειμένων τοῦ ὑμετέρου καταχεόντων. διεδέξατο δὲ
τὴν προειρημένων μνήμην ἀξίαν. καὶ τοῦ μεγα-
λοπρεπεστάτου κόμητος Εἰρηναίου τὴν κα-
θημερινὴν μάστιγα τὴν τῶν ἀφελεστέρων· ὡς ἂν
τοῦ Ἀντιοχέως ἐπισκόπου παρουσίᾳ· μα-
θοῦσα γὰρ ἡ ἁγία σύνοδος τὴν μέλλουσαν αὐτ-
οῦ δὴ μίαν γενήσεσθαι τιμωρίαν καὶ τὸ κε-
χειροτονημένον τῇ ἱερωσύνῃ πληροῦσθαι, ἀ-
πέστειλε γράμματα εἰς ἀπάντησιν τῶν θεοφι-
λεστάτων ἐπισκόπων μετὰ καὶ εὐλαβεστάτων
κληρικῶν εἰς ὑπόμνησιν αὐτῶν. διὸ ταῦτα
ποιοῦσαν καὶ τὴν κεχειροτονημένην πλη-
ροῦσαν τιμωρίαν. καὶ ποιοῦσαν φανερὸν ὅσ-
ον ὀφείλει τὴν πρὸς μεθόριον συντυχίαν φυλά-
ξασθαι. διὰ τὸ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου κα-
θηρῆσθαι αὐτὸν τῆς ἀσεβείας ἕνεκα ἧς ἐμε-
λέτησεν. οὐ συγχωρηθέντων δὲ παρὰ τῶν ἐ-
πομένων αὐτῷ στρατιωτῶν κατὰ τὴν ὁδὸν
αὐτῷ περιτυχεῖν. οὐδὲ μὴν τῇ ὁμιλίᾳ ἠκολούθει· ὡς
τὴν οἰκίαν ἔνθα κατέλυσε καταλήψεσθαι·
καὶ πολλὰς προσκαρτερήσαντας ὥρας·
καὶ μὴ συγχωρηθέντας τὴν πρὸς αὐτὸν ποιήσασθαι
συντυχίαν, ἐμμεῖναι ἐν ὑμετέροις ὑπομνήμα-
σι· μετὰ δὲ πολλὰς ὥρας τοῦτο δόξαν
αὐτῷ, μετεστείλατο τοὺς θεοσεβεστάτους
ἐπισκόπους καὶ τοὺς εὐλαβεστάτους κλη-
ρικοὺς εἰς παραγωγὴν αὐτοῖς διὰ στρατιωτῶν. ὡς
δὲ τὰ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου φανερὰ πε-
ποιήκασιν αὐτῷ· συνεχώρησε τὸν μεγαλο-
πρεπέστατον Εἰρηναῖον. καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ

ἐπισκόπους τε καὶ κληρικούς, ἀφορεῖν τε
ἐπιθεῖναι πρὸς τοῖς ἡμετέροις συστρατη-
γοῖς καὶ τοῖς κληρικοῖς ὅσα καὶ ἐν ἀδώοις
αὐτοῖς προσομιλῆσαι. τούτων τοίνυν ὡς
γεγενημένων παραιτησάμενοι εἰς τὴν ἁγίαν
σύνοδον. οἱ ἀποσταλέντες θεοσεβέστατοι
ἐπίσκοποι. καὶ τὰς πληγὰς ἐπιδείξαν-
τες καὶ τὰ γεγενημένα διηγησάμενοι.
ἐπὶ πράξεως ὑπομνήματι τοῦ ἁγίου
εὐαγγελίου προκειμένου εἰς ἀγανάκτη-
σιν διανέστησαν τὴν ἁγίαν σύνοδον. καὶ μι-
κρὸν αὐτὸν σωφρονίζοντες, αἰδεσιμώτατον
πεποιήκασι. καὶ γε τὴν αὐτοῦ ἀκοινω-
νησίαν φανεράν· ἵνα γνῶσι μηδὲ ὡς ἀνώνυμόν
τι καὶ ἀνυπόγραφον κατὰ μέσον τῆς
πόλεως προτίθησι. δηλοῦν αὐτοῦ τὴν ἀπα-
ξίαν καὶ τὴν ἀκανόνιστον γνώμην. καθε-
κάστην δὲ προσκαλούμενον τὸ σεμνὸν μονα-
στήριον καὶ τοὺς λαμπροτάτους. καὶ ἐ-
ξαιτῶν μετὰ ἀνάγκης ψηφίσματα, ὥστε
εἰς τὸν τόπον τὸν ἐμὸν χειροτονῆσαι ὥσ-
περ τὰς τοῖς κατοικοῦσι τὴν πόλιν
ὀρθοδόξους τυγχάνοντας τοῖς εὐκτηρί-
οις κατειληφέναι οἴκοις. καὶ ἐν αὐτοῖς οἰκεῖν.
ἵνα μὴ ἐκείνου προπετείᾳ καὶ ἀκανο-
νίστῳ θρασύτητι διὰ τῶν προθεμάτων
εἰς ἔργον ἀχθῇ τῆς φήμης. ὅθεν καὶ ἐν τῷ
αὐτῷ ἀποφοιτῆσαι ἀπελθὼν καὶ τοῦτο
ὑποσημήνας ὡς ὁ φιλαίτιος ἐκεῖ χειροτονη-
θῆναι. φάσεις καὶ ταραχὰς τῷ τόπῳ ἐμ-

ποίησε· καὶ μετὰ πλήθους ἀτάκτων ὡ-
πλισμένων ἐπελθὼν ὡς καὶ τιμὰς τῶν κει-
στι πολ χωρῆ ἡμεθ᾽ ἀμειῶν ποιῆσαι· καὶ ὡς ὑ-
περισθεὶς παρ᾽ αὐτῶν ἐκεῖσε, ἀνήνεγκεν ἑαυ-
φθόρω τῆς ἁγίας συνόδου· καταξιώσατε τοί-
νυν ὁσιώτατοι, πᾶσαν σπουδὴν θέσθαι ὥστε τῶν
ἀπόροιεν καὶ ἀκαμόνιτον γνώμην ἰδίως τῶ-
συν αὐτῷ, δημοσιεῦσαι πρὸς τὸ καὶ τοὺς
μεγαλοπρεπεστάτους κόμητας, ἐν τῷ θ-
ἀναχωρῆσαι· τοὺς καθ᾽ ἡμέραν ταράττον-
τας καὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν πίστιν ἵνα μὴ ἐκ-
συναρπαγῇ μοθοδηταῖς τοιούτων αἰτίας πίστ(εως) :-

Ἴσον ἀναφορᾶς σταλείσης παρὰ τῆς ἁγίας συ-
νόδου, πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα Θεοδόσιον :-

Τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ φιλοχρίστοις Θεοδο-
σίῳ καὶ Οὐαλεντινιανῷ νικηταῖς τροπαιού-
χοις ἀεὶ αὐγούστοις ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ
σύνοδος ἡ χάριτι θεοῦ καὶ νεύματι τοῦ ὑμε-
τέρου κράτους συναχθεῖσα ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει :-

Τὸ μὲν ὑμέτερον κράτος οὐ παρεῖδε τὴν ἀλη-
θῆ πίστιν ὑπορυττομένην ὑπὸ τῆς νεοφοιτ(ου)
διδασκαλίας μετ᾽ Ἰουδαίων ὁμονοεῖν διΐζοντ(ος)
τῷ Χριστῷ καὶ δεσπότῃ ὃ δι᾽ ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν
ἡμετέραν σωτηρίαν ὑπέμεινεν ἀτιμία πάθη,
ἀλλ᾽ ἀδελυξαμένη ὑμῶν ἡ εὐσέβεια τ(οὺς)
τοιούτους κατὰ Χριστοῦ λόγους, ἐκ πάσης σχε-
δὸν τῆς ὑφ᾽ ἥλιον ἡμᾶς συναχθῆναι προσ-
έταξεν ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει. πηλῶσαι
τὰ τῶν πονηρῶν καὶ ἀποστόλων κουλομβί
δόγματα· ὅθεν συνελθόντες καὶ κοινῇ ἱερῇ

σημειωσάμενοι τὴν ἐκτεθεῖσαν προ-
τούτου πίστιν, παρὰ τῶν τιη᾽ τῶν ἐν Νικαίᾳ
συνελθόντων ἐπὶ τοῦ τῆς μακαρίας μνή-
μης Κωνσταντίνου· Νεστόριον καινοτομοῦν-
τα ταύτην τὴν πίστιν κατειληφότες τε-
χναις λόγων καὶ ἐπισφαλέσι σοφίσμασι
παραγαγόντα πάσης εὐσεβείας τὸ φρόνη-
μα, τοῦ ἱερατικοῦ καθ᾽ ἡμῶν καθείλομεν·
καθάπερ τινὰ λοιμὸν τὸν λόγον αὐτοῦ ταῖς
ἐκκλησίαις ἐπινεμόμενον ἐξεῖρξαι σπουδά-
ζοντες· ἀλλ᾽ ἐπειδήπερ ἡμᾶς ηὕρομεν καὶ τῶν
ἐπισκόπων ἤδη συναχθέντων· καὶ τὰ αὐ-
τοῦ φρονούντων καὶ τῆς ἐκείνου κακοδοξίας
συναπαχθέντων, ἅπαντας τοὺς τὰ αὐτοῦ
φρονοῦντας, ἀκοινωνήτους πεποιή-
καμεν. μέχρις ἂν ἀποφαίνονται τῆς ἐ-
κείνου διεφθαρμένης διδασκαλίας, ἐπι-
πόθεσι τὴν καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν πί-
στιν· ἣ ἄνωθεν ἄπαντες ἐπερειδόμενοι
σῳζόμεθα· ἀλλ᾽ ἐπεὶ μισοῦμεν ἐπιδιορθώσει
τῶν συναχθέντων μετ᾽ αὐτοῦ ταραχή· ὁρίσαν-
τες ταύτην τὴν αὐτῶν ἐκδεχόμενοι μεταμέ-
λειαν· αὐτοὶ δὲ τριάκοντα ὄντες τὸν ἀριθμὸν
ἐκ κερῶν προσ· ἦσαν γὰρ ἔτι μὲν ἐν αὐτοῖς καὶ
ὀξυτέρων αἰτιῶν· τοῖς καινὸς ἦν ὑπεύθυνοι·
καὶ προσειληφότες τὸν εὐλαβέστατον ἐπί-
σκοπον τῆς Ἀντιοχέων Ἰωάννην· ὃς καὶ αὐτὸς
ὑπὲρ πολλῆς κακοδοξίας ὑπεύθυνος ἦν αἰ-
τίαις. ἄλλοι δὲ ἐφ᾽ ἑτέραις αἱρέσεσιν ἐληλεγ-
μένοι. τινὲς δὲ αὐτῶν καὶ ἤδη καθῃρημένοι.

πρὸς ἡμᾶς τὰ ὅμοια ἡμῖν μένουσι κἀκεῖθεν. συναχθέν-
τες δὲ ἐπὶ προφάσει δῆθεν Νεστορίου κατὰ τῶν
ἐξάρχων τῆς ἀδικίας καὶ οἱ κοινωνικοὶ τῆς συ-
νόδου, καθαίρεσιν γράμμασι τετολμήκασι
καὶ ὅσα κατὰ τῆς συνόδου γενομένην ἠ-
νήνεγκον ἐπὶ τὴν ὑμῶν εὐσέβειαν· ἣν δεξά-
μενον τὸ ὑμέτερον κράτος, ἐκέλευσε μέ-
νειν· μόνης δὲ ἐκ τῆς συνόδου ταύτης γενο-
μένης καὶ οὐχὶ κατὰ τῆς συνόδου παρὰ τῶν
τὰ Νεστορίου φρονούντων. καὶ ἀμυνομένων
ἡμᾶς ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Νεστορίου· οὐκ ἐγκα-
ταλέγειν δυναμένων κατὰ τῶν ἐξάρχ-
ων τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου. καὶ ἐτόλμησαν ἀ-
πατῆσαι τὰς θεοφιλεῖς ὑμῶν ἀκοὰς ὥσ-
τε δεχθῆναι καὶ τὴν παρ' αὐτῶν γενομένην ἡ-
μῶν κατὰ τῆς συνόδου καθαίρεσιν· ἣν οὐδὲ
ἐνθέσμως οὐδὲ κανονικῶς. οὐδὲ πολλοὶ
πεποιήκασι. διὸ καὶ ἡ ἁγία σύνοδος
ἐνθέσμως κανονικῇ πράξει καὶ μέτρῳ
τὰ παρ' αὐτῶν ὑβριστικῶς, καὶ οὐκ εὐλό-
γως κεκριμένα. ὅθεν καταφεύγομεν
ἅπαντες ἐπὶ τὸ κράτος τῆς ὑμῶν εὐσε-
βείας. δεόμενοι τὰ μὲν κατὰ Νεστορίου
πεπραγμένα καὶ τῶν τὰ Νεστορίου φρο-
νούντων, ἔχειν τὴν ἰδίαν ἰσχύν· τὰ δὲ παρὰ
τῶν ἐκδικούντων Νεστόριον διὰ τὸ φρο-
νεῖν τὰ ἐκείνου ἀθέσμως γεγενημένα κατὰ
τῶν ἐξάρχων τῆς ἡμετέρας συνόδου, μέ-
νειν ἄπρακτα καὶ ἀργά. ὡς μὲν διὰ ἀ-
κολούθως ἡ κανονικὴ μετὰ ἐπὶ τοῖς μα-

πλημμελημένων γεγενημένη· ἀλλὰ ἀνωμάλως
ἕνεκα μόνης παρὰ τῶν φρονούντων τὰ Νε-
στορίου κατὰ τῆς ἁγίας συνόδου γεγενημέ-
ναι. εἰ γὰρ εὐλόγως ἡ κατὰ Νεστορίου ψῆφος
τῆς οἰκουμενικῆς συνόδου γεγένηται. διὰ
ταύτην τὸ ὑμέτερον κράτος ἐδέξατο. ὡς
Νεστορίου γυμνὴν κηρύξαντα τὴν ἀσέ-
βειαν, εὐλόγως δήπου συνορῶν καὶ τὸ ὑ-
μέτερον κράτος τὰ πεπραγμένα κατὰ
τῆς ἁγίας συνόδου παρὰ τῶν φρονούντων
τὰ Νεστορίου. ἄπρακτα παντελῶς μέ-
νειν καὶ ἄκυρα. ὅσοι δὲ μιᾶς αἰτίας τὸ
εὔλογον ἔχονται. ἡ ἐκ μόνης αἰτίας
ὑπὲρ τῶν κατὰ Νεστορίου ἡ ἁγία καὶ μεγά-
λη σύνοδος εἴπραξε. δεόμεθα τοίνυν τοῦ
ὑμετέρου κράτους. ἀνεῖναι λοιπὸν ἡμᾶς
ἀπὸ τῆς θλίψεως. καὶ κελεῦσαι ἀποδο-
θῆναι ἡμῖν τοὺς ἐξάρχους τῆς ἁγίας συνόδου
τοὺς θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους. Κύριλλον
τῆς Ἀλεξανδρέων. καὶ Μέμνονα τὸν Ἐφε-
σίων. εὐλόγως δὲ ἐκδικηθεὶς καὶ τῆς
εὐσεβείας. καὶ τῶν μετ' αὐτῶν ἀντι-
ποιουμένων. τοὺς συναθλήσαντας
ὑπὲρ τῆς πίστεως ἡμῖν, τιμῆς ἀπολαῦ-
σαι οὐ συγκαταλέγεσθαι μετὰ τῶν ἐλη-
λεγμένων ἐπὶ τοῖς ἀθέσμοις κατὰ τοῦ
δεσπότου Χριστοῦ βλασφημίαις: —
Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων ὑπ.
ταῖς δεήσεσιν ὁμοίως καὶ πάντες οἱ ἐν
τῇ φάσει τῶν ὑπομνημάτων ἐπίσκοποι: —

ἐπιστολὴ γραφεῖσα παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τοῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἐπισκόποις πρεσβυτέροις καὶ διακόνοις·

Ἡ ἁγία σύνοδος ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν καὶ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων βασιλέων ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει συγκροτηθεῖσα· τοῖς ἀγαπητοῖς καὶ ποθεινοτάτοις ἀδελφοῖς καὶ συλλειτουργοῖς τοῖς κατὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν διατρίβουσι· καὶ τοῖς εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις καὶ διακόνοις τῆς αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως χαίρειν·

Τοῖς ἐν τοσαύτῃ τρικυμίᾳ καθεστῶσι πραγμάτων· καὶ πολλοῖς μὲν πανταχόθεν δεχομένοις τὸν πόλεμον· οὐ δαιμονίως δὲ συγχωρουμένοις· οὔτε τὸ ἱερὸν καὶ γαληνὸν τῶν εὐσεβεστάτων βασιλέων θεάσασθαι πρόσωπον ὅθεν ἡμῖν μόνον ἐλπίζειν τῶν δυσχερῶν τὴν λύσιν· ποιῆσαι ἡμῖν ἄλλως ἐπινοηθῆναι παραμυθίαν· ἢ πρὸς τὰ ἴδια μέλη τὰ καθ' ἑαυτοὺς ἀποδύρεσθαι· ὑμεῖς δὲ μέλη τῆς οἰκουμενικῆς συνόδου τὸν ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας ζῆλον διὰ πάντων ἐπιδειξάμενοι· τοῖς δε ἰδίοις ὑμετέραν εὐλάβειαν φρουρᾶς οὐ δὲ ἐν προθυμίᾳ τὴν Ἐφεσίων οἰκεῖν· καὶ τριμηνιαῖον χρόνον ἐν ταύτῃ λοιπὸν ἤδη κατακεκλείσμεθα· μήτε διὰ θαλάττης μήτε πεζῇ ἀσφαλῶς δυνάμενοι καὶ ἀδεῶς ἐκ τῶν τινος ἐπὶ τὸ εὐσεβὲς στρατόπεδον· ἢ ἐφ' ἕτερον τόπον συγχωρουμένοις· καὶ γὰρ ὁ σάλος ταῖς παρ' ἡμῶν διαπεμφθείσαις ἀποδοθῆναι ἴσχυσε διὰ μυρίων κινδύνων οἱ ταῦτα κομίζοντες ἄλλοτε ἄλλως μετασχηματιζόμενοι, σωθῆναι δεδύνηνται· ἐπειδὴ τοιούτως ἡμᾶς φρουρεῖσθαι τὸ πάντα καθ' ἡμῶν ψευδῶς τοῖς εὐσεβεστάτοις βασιλεῦσιν ἀναφέρεσθαι· οἱ μὲν γὰρ ὡς μανθάνομεν ὡς στασιαστῶν ἡμῶν ἐργαζομένων· οὕτως τὸ [illegible]· ἄλλοι δὲ ὡς τῆς οἰκουμενικῆς ἡμῶν συνόδου καθελούσης τὸν τὰ πάντα θεοφιλέστατον καὶ ἁγιώτατον ἀρχιεπίσκοπον τῆς Ἀλεξανδρέων Κύριλλον καὶ τὸν ὁσιώτατον καὶ θεοφιλέστατον συνεπίσκοπον ἡμῶν Μέμνονα· οὕτως [illegible] καὶ τόλμης· ἐπειδὴ καὶ τοῦτο [illegible] ἐθάρρησαν· ὡς ἡμῶν καταδεξαμένων τῶν τῆς ἀποφάσεως συνεδρίων εἰς φιλικοὺς λόγους ἐλθεῖν τῶν ἐξ ἀρχῆς ἀποχωρισθεῖσι· καίπερ τοῦ μὴ ταῦτα γνωσθῆναι· ἡ πολλὴ καθ' ἡμῶν φρουρὰ καὶ ὁ πολιορκίας γινόμενος πόλεμος· ἐν ἀμηχανίᾳ τοίνυν ὑπάρχοντες οὐ μικρᾷ· πρὸς τὴν ὑμετέραν γράψαι θεοσέβειαν ἐσπουδάσαμεν· εἰδότες ὅτι τέκνων γνησίων τῆς οἰκουμενικῆς συνόδου ἐπέχοντες τάξιν καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν περισωθῆναι μηδαμῶς ἀνεχόμενοι μετὰ πολλῆς ἱκεσίας καὶ δακρύων καὶ τούτων τῶν γραμμάτων πρὸς τὸν τῆς εὐσεβείας καὶ φιλοχρίστους βασιλέας δηλώσατε τὰ καθ' ἡμῶν ἅπαντα· ἡμεῖς γὰρ οὔτε κατεγνώκαμεν τῶν προειρημένων ἁγιωτάτων καὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων τοῦ τε περὶ Κύριλλον καὶ Μέμνονα· ἀλλὰ καὶ μετ'

λης αὐτοὺς ἀποδοχῆς καὶ στεφάνων ἀξίους
ἡγούμεθα· μόνους καὶ πρώτους ὑπεραγω-
νισαμένους τῷ ζήλῳ τῷ κατὰ θεὸν κινηθέν-
τας καὶ παντοίους γενομένους, ἐκκόψαι τὸν
τῆς ἀσεβείας κήρυκα τὸν ἀσεβέστατον Νε-
στόριον· καὶ τῆς ἐκκλησίας τοὺς τοιούτους κα-
θαρθῆναι μόνους. οὐδὲ γὰρ ἀνεχόμεθα
τῆς τῶν προειρημένων ἁγιωτάτων ἐπι-
σκόπων κοινωνίας χωρισθῆναι· ἀλλὰ καὶ
συνεξορισθῆναι τούτοις μέγιστον κέρδος ἡ-
γούμεθα· κέκριται γὰρ ἡμῖν μὲν διὰ τὸ τῆς ἀπο-
στασίας συνέδριον εἰς κοινωνίαν δέξασθαι
ἄλλα καὶ ταῖς τῶν πάντων ἀναθεματισ-
μένων φωναῖς. ἐπεὶ ἐκκλησίας ἰδὼν τὸν Ἀντιοχεί-
ας καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ πρότερον μὲν ἐμφάσεις συγκα-
θελεῖν ἡμῖν τὸν τῆς ἀσεβείας κήρυκα οὐκ ἠ-
νέσχοντο· ἀλλὰ καὶ συναίτιοι ποιούμενοι τὸν
λόγον οὐδαμῶς ἐπαύσαντο ἐπεὶ
δὲ εὐθέως καὶ τὴν παραιρουμένην ταύτην καὶ τῶν
κανόνων ἀλλότριον ἐγχείρησιν τῆς κατὰ
τῶν προειρημένων ἁγιωτάτων ἐπισκό-
πων. ὑπερκόστε καὶ ἐπηρείας ποιησάμενοι
συναρπάσαι τὰς εὐσεβεῖς τῶν φιλοχρίστων
βασιλέων ἀκοὰς ἐτόλμησαν. μετὰ δὲ
τούτων, καὶ διὰ τὸ τοῦ φρονήματος μετεωρι-
σμοῦ μηδαμῶς ἀποστῆναι· διὰ τοι ταῦτα ἀπὸ
αὐτοὺς τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας
ἀποτεμόντες· καὶ πᾶσαν ἱερατικὴν ἐνέρ-
γειαν περιελόντες ἀφορίζομεν· κρίναντες
ὄντες μᾶλλον καὶ τῶν ἐκκλησιῶν ὁ πρᾶ-

πινηκέστῆναι, ἢ τούτοις ἐπιλαθομένοις κοινω-
νεῖν· μάλιστα μὴ διορθωσαμένους ἀπὸ τῶν
τὰ προειρημένα αὐτῶν πλημμελήματα
γνωρίζομεν δὲ καὶ τῇ ὑμετέρᾳ εὐλαβείᾳ·
ὥστε εἰ μὴ ἴσως ἔχειν αὐτοὺς τάξει· ταῦτα δὲ οὐ
παραινῆθέντι· καὶ τὸν ἁγιώτατον καὶ θεο-
φιλέστατον μακαρίας διδάξαντες αἰτῆσαι
ὑπὲρ πάσης τῆς συνόδου ἀποδοθῆναι τὸ
ἡμῖν τοὺς ἀπὸ τῶν κανόνων μηδαμῶς κα-
ταγνωσθέντας· τουτέστι τοὺς ἁγιωτάτους
θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους, Κύριλλον καὶ Μέμ-
νονα [illegible], καὶ ἀπὸ τοῦ ὑπερορίου
περιορισμοῦ τοῦ ἀνακληθῆναι λοιπὸν
εἰ μὴ ἀξιοίσομεν διὰ τοῦ εὐσεβεστάτου
καὶ φιλοχρίστου βασιλέως τὸ πρόσωπον,
τοῦτο ἐπιτραπῆναι ποιῆσαι· εἰ δὲ ἂν ἀξιοῖ τ
τοῦ ἐκρίθημεν, καὶ εἰς τὰς ἑαυτῶν. ὑπο-
στρέψαι ἐκκλησίας· ἵνα μὴ λείπῃ ἐνταῦθα παντε-
λῶς καταφθαρῶμεν· οἱ μέν, ὑπὸ νόσου· οἱ
δέ, ὑπὸ ἀθυμίας ἀναλισκόμενοι· διὰ
δὲ τὸ μηδ' ὅλον πολλῶν ἐνθῆναι τοὺς ὑπογρα-
φεῖς, ἢ ἐκείσθημεν ταῖς τῶν προέδρων χερσί:
Δέησις καὶ ἱκεσία ἀπὸ τοῦ κλήρου Κωνσταντι-
νουπόλεως, ὑπὲρ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἁγίας συνόδου:
εἰδότες τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν πολλὴν ποι-
ουμένην λόγον ποιησαμένην τῶν ἁγίων τοῦ θεοῦ
ἐκκλησιῶν, τῆς περὶ αὐτὰς κινουμένης
ἀσεβείας καὶ ἐκ προγόνων ἡμῖν παραδιδομένης
πίστεως· καὶ οἱ ἀμέμπτως ὑπὲρ αὐτῆς προ-
ιστάμενοι· ἡλικίας διὰ πάντων τὴν ὑπὲρ αὐτ-

σπουδὴν ὑπήρκται τῇ ὑμετέρᾳ εὐσεβείᾳ κα-
θαρροῦμεν καὶ διὰ τοῦτο τοῖς φιλοχρί-
στοις ὑμῶν ἀκοαῖς. καὶ τὴν ἐν χερσὶν ἀνα-
διδάσκομεν τῶν ἐκκλησιῶν ταραχήν· ὁ
γὰρ τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἡμετέρου σκοποῦ
ἀπόστολος ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς πρὸς τοὺς ἄλλους
νομοθεσίαις, καὶ τὸ δεῖν ὑποτάσσεσθαι πάσαις
ἀρχαῖς τε καὶ ἐξουσίαις παραινοῦν· μέχρις
ἂν μὴ πειθὼ δοκοίη λυσιτελεῖς εἶναι ταῖς ψυχ(αῖς)·
ἐπειδὰν δὲ τὸν τοῦ συμφέροντος ὅρον ἐκ-
φύγῃ, τηνικαῦτα παρρησιάζεσθαι καὶ πρὸς
τὴν ὑμετέραν κορυφὴν οἱ τῶν θείων νόμων
ἐξηγηταὶ παρακελεύονται· καὶ διαφερόντ(ως)
εἰ καὶ ἡ ἐκκλησία τῷ τῆς ὀρθοδοξίας ἐγκαλ-
λωπίζεται πράγματι· ἐν μέρει κατορθω-
μάτων καὶ αὐτοὶ λογιζόμενοι τοῦτο· καὶ λί-
αν ἐπὶ τούτῳ φιλοτιμούμενοι· ἐξ ὅσου ἂν τοῖ-
μεν λαμπροῖς ἐν ἀπάσαις ἐκκλησίαις καὶ οὐκ ἰσχυ-
ρὸν μὲν συνεχῶς ἡμῖν ἐπᾴδουσι· καὶ διὰ τοῦ-
το προτρέπουσιν ἐν τοῖς ὁμοίοις τῆς παρ-
ρησίας καιροῖς, μὴ ἀπολιμπάνεσθαι τῆς
μιμήσεως· ταύτην τοίνυν καὶ ἡμεῖς τὴν
παρρησίαν εἰς καιρὸν ἡμῖν παρεῖναι πιστ(εύοντες),
διὰ τῆσδε τῆς ἱκετείας τὴν ὑμῶν αὐτῶν
προαίρεσιν δήλην τῇ ὑμετέρᾳ εὐσεβείᾳ κα-
θιστῶμεν· ὥστε εἰ τὸ ὑμέτερον κράτος τὴν γε-
γονυῖαν ἀνάδειξιν καθαίρεσιν κατὰ τῶν ἁγιω-
τάτων καὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων Κυ-
ρίλλου καὶ Μέμνονος· παρὰ τῶν ἀποσχισθέν-
των τῆς ἁγίας συνόδου· ὡς οἱ πλείους αἱρετικοὶ

καὶ ἀπόλιδες καὶ ἀλλοιώμενοι ταύτην ἀφορί-
σαι πεισθείη τῇ αὐθεντίᾳ τῶν τῆς ψήφου ταύ-
της καθισταμένων κυρίων· καὶ τὴν ἐξουσίαν
παραιρουμένην καὶ ψῆφον προσδέξαιτο·
ἀλογουμένους καὶ ἀνίσχυρον κατὰ τὸ πρέ-
πον καὶ μειρακιωδῶς τὸ μὴ τὴν εὐχαρι-
στίαν παρ' αὐτὴν ἀρχὴν παραιτησαμένους γεγο-
νέναι ἐπὶ τῆς ἁγίας συνόδου τῆς τῶν τοιούτων
τὴν ἀνάκρασιν τὸ κῦρος ἐχούσης· μήτε μὴν
ἐλεγχομένοις ἐπιτιμίοις τῶν ἀπηγορευμένων
ἱερωσύνη παρηκολουθηκέναι· πάντες
ἡμεῖς ἑτοίμως μετὰ τῆς πρεπούσης χειροτο-
νοῖς προθυμίας συγκινδυνεύειν τοῖς
προειρημένοις ὁσιωτάτοις ἀνδράσιν· ὡς
πρὸς μηδὲ μίαν πεῖραν κινδύνων ναρκῆ-
σαι· ταύτην αὐτοῖς προσήκουσαν ἡμεῖς
τῶν ὑπὲρ τῆς πίστεως κινδύνων συνεισφέ-
ρειν ἡγούμενοι· καὶ ταύτης τῆς προθέσεως
ἐκ καθαροῦ ὑμῶν ἐπιτελουμένης· τὴν ὑμετέραν
ἐκλιπαροῦμεν θειότητα· καὶ ἀξιοῦμεν
ὡς πειθόμεθα δίκαιον, τὸ καὶ παρ' ὑμῶν
κυρωθῆναι τὴν τῶν ὁμονοούντων ψῆφον· τὴν
καὶ τῇ κατὰ τοὺς θεσμοὺς αὐθεντίᾳ· καὶ τῇ
κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς ἀληθείας ἀκρι-
βείᾳ συμψηφισθεῖσαν τῷ ἁγιωτάτῳ ἀνδρὶ κατα-
θεμένων καὶ ὡς ὀρθὰ φρονεῖ· πρὸς τοὺς ἡμε-
τέρους γνωρισθεῖσαν κρατῆσαι· καὶ μὴ τῷ τῆς ἱερῶν προ-
σχήματι· καὶ τὸ μὴ δοκεῖν ἀρχιερεῦσι
τῆς ἀνταρσίας ἀποσχοινισθῆναι· ὅπερ οὐδὲ
αὐτοῖς τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας ἀπορεῖν προσήκει.

εἰ τὸ τῶν κανόνων πεισθείη κρατεῖν πᾶσα δημο-
μοῦ τὴν οἰκουμένην συγχεομένην περιιδεῖν.
εἰς δὲ ὃ τὸ οἰκουμενικὸν συνόδου καθήκει τῆς
ὁσίου ψήφου πάντες. διὸ καὶ κατέθεντο τοῖς δό-
γμασιν ἐμμένειν ἐπὶ τῶν οὐ προσηκόντων,
παρὰ τὴν τῶν κανόνων ἀκολουθίαν. καὶ ταῦ-
τα τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας ἐπεικῶς τὴν ἐπὶ
τοῖς τοιούτοις ἀποδιδούσης κοινωνίαν. ἐκ
διὰ τοῦτο καὶ συνόδου μὴ ἀθροισθείσης, ἵνα μὴ τῆς
ἐξουσίας αὐτῆς τῶν οἰκείων θεσμῶν μακρὰν στε-
ρηθῇ. εὔδηλον ὡς διὰ τῆς οἰκείας μνήμης
καὶ τὴν κατὰ τῶν ἄλλων ὁμοψήφων ἐπιρρεί-
μεναι οἱ. καὶ δεήσει πάντοτε τοῖς τῆς οἰκουμέ-
νης ἐπισκόποις, συγκαθηρῆσθαι τοῖς προειρη-
μένοις ὁμοφωνοῦσιν ἀνδράσι. καὶ περὶ τῶν
λοιπῶν ἐκκλησιῶν αἱ ῥηθεῖσαι τῆς ὀρθοδο-
ξίας ὑπολήψεις. ἀπὸ μὲν ἐμπορίου μὲν εὐλόγου
διὰ τὴν δεισιδαιμονίαν καθηρημέ-
νου. κυρίλλου δὲ καὶ μέμνονος τῶν ἁγιωτάτων
ἐπισκόπων ἀναξίως καὶ ἀθέσμως καὶ
οὐ δεόντως τὴν ἴσην ὑπομεμενηκότων περιδρο-
μὴν ζημίαν. μηδαμῶς τοίνυν ὦ φιλόχρι-
στοι βασιλεῖς τὴν τιθηνησαμένην ὑμᾶς
ἐκκλησίαν, παραπεμφθεῖσαν περιίδητε. τὴν
ἀκμὴν τῆς ὑμετέρας κρατεῖ καὶ τῶν ἐν τῇ
πόλει παρεχούσας τρόπαια. μὴ δὲ μαρτυ-
ρίου καιρὸν τοῖς τῆς βασιλείας ὑμῶν, ἀνα-
δείξητε χρόνους. ἀλλὰ τὴν τῶν προγόνων
ὑμῶν περὶ τὴν ἐκκλησίαν φροντίδα μιμού-
μενοι καὶ ὅπως ἐκείνων τῇ

μδ

κατὰ τοὺς οἰκείους καιροὺς γενομένης συ-
νόδου τῶν ἁγίων πατέρων ἐπιθαρρήσωσι. καὶ τὴν
διὰ τοὺς ὅρους τοὺς παρ' αὐτῶν τεθέντας
ὀχυρωθεῖσαν νομοθεσίαν. τὴν περὶ αὐτοὺς αἰδῶ,
ἐνδείξαιτε. οὕτω καὶ αὐτοὶ τὴν ἴσην περὶ τὴν
ὑμῶν παρ' ἡμῶν συγκροτηθεῖσαν ἁγίαν σύνο-
δον, φρόνησιν προθυμήθητε. ὥσπερ τοῖς προ-
γόνοις τῆς χαριστηρίους ὕμνους ὑπὲρ τῆς βα-
σιλείας ὑμῶν καθαρῶς καὶ εὐσεβῶς καρ-
πώσησθε. καὶ ἡμεῖς ὑπὲρ τῆς διαμονῆς
τοῦ ὑμετέρου κράτους εὐχάς, εἰλικρινεῖς
ἀναπέμψωμεν τῷ δεσπότῃ χριστῷ, εὐσεβέστα-
τοι καὶ φιλόχριστοι βασιλεῖς:

Ἶσον ἐπιστολῆς γραφείσης παρὰ τῆς ἁγίας συνό-
δου πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῆς ῥώμης κε-
λεστῖνον δηλούσης πάντα τὰ πραχθέντα
ἐν αὐτῇ τῇ ἐφεσίων ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ:

Τῷ ὁσιωτάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ συλλειτουρ-
γῷ κελεστίνῳ. ἡ ἁγία σύνοδος ἡ κατὰ θεοῦ χά-
ριν συναχθεῖσα ἐν τῇ ἐφεσίων μητροπόλει:

Τῆς μὲν σῆς ὁσιότητος ὁ περὶ τὴν εὐσέβειαν
ζῆλος καὶ ἡ περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως τοῦ
σωτῆρος ἡμῶν χριστοῦ φιλία τε καὶ ἀρετὴ καὶ
φροντίς, ἀξία γέγονε πάντως θαύμα-
τος. ἔθος γὰρ ὑμῖν τοῖς οὕτω μεγάλοις δὲ
δοκιμάζειν πάντα. ἐρείσματι τῶν ἐκκλη-
σιῶν, τὰς ἑαυτῶν ποιεῖσθαι σπουδάς. ἐπει-
δὴ δὲ ἔχει λόγον ἅπαντα εἰς γνῶσιν τῆς σῆς
ὁσιότητος ἀνενεχθῆναι τὰ παρακολου-
θήσαντα, γράφομεν ἀναγκαίως ὅτι κατὰ

κούλησιν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν σεβ... Χριστοῦ καὶ κατὰ
θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρί-
στων βασιλέων, συνήχθημεν ἐν τῇ Ἐφε-
σίων μητροπόλει· ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων
ἐπαρχιῶν· ὑπὲρ τοὺς διακοσίους ὄντες
τὸν ἀριθμὸν ἐπίσκοποι· εἶτα πῶς εὐσε-
βῶν θεσπισμάτων τῶν φιλοχρίστων βα-
σιλέων δι' ὧν κεκλήμεθα· καιρὸν ὁριζόντ(ων)
τῷ συνεδρίῳ τῆς ἁγίας συνόδου τὴν ἡμέραν
τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς· ἁπάντων δὲ συνδεδρα-
μηκότων· μάλιστα διὰ τὸ ἐγκεῖσθαι τοῖς τ(ῶν)
βασιλέων συλλαβαῖς· ὥστε εἰ μή τις ἀπαν-
τήσειε κατὰ τὴν ὡρισμένην προθεσμίαν
οὐκ ἀγαθῷ συνειδότι ἀπολιμπάνεται·
καὶ ἔστιν ἀναπολόγητος παρά τε θεῷ καὶ ἀν-
θρώποις· ὑστέρησεν ὁ εὐλαβέστατος Ἰωάννης ὁ τῆς
Ἀντιοχέων ἐπίσκοπος· οὐχ ὡς ἀπὸ γνώμ(ης)
ἁπλῆς οὐδὲ διὰ τοῦ διαστήματος τοῦ κατὰ τὴν
ὁδὸν ἐμποδὼν γενομένου· ἀλλ' ἀποκρύπτ-
εις μονοῦ κουλημήτε καὶ σκέψιν ἀπὸ ἄδου
σὺν τῷ θεῷ· ἣν οὐκ εἰς μακρὰν ἀνελθὼν
ἔδειξεν ἐν τῇ ὕβρει τῶν ὑπερβάντων, μεθ' ἅτοι-
μος τὸ συνέδριον μετὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡ-
μέραν τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς ἐφ' ὅλαις δέκα
καὶ ἓξ ἡμέραις· καίτοι πολλῶν ἐπισκό-
πων τε καὶ κληρικῶν καὶ νόσῳ πεπιεσμέ-
νων· καὶ τεθλιμμένων εἰς δαπάνην καὶ ἀ-
ρρωστίαν δὲ· καὶ ἐξοδιασθέντων τοῦ ὄντος καὶ ἡμ-
ῶν φόρων καὶ ἡ ἁγία ὁσιότης· ὑφ' ἧς μάλα μὲν κα-
τὰ τῆς ἁγίας συνόδου τὸ δρώμενον· τοσαύτ(ης)

κλησίαν· ὥστε καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἐφεσίων μητρο-
πόλει διαμάχεσθαι· πρός τινας τῶν αἰτίων
μητροπολιτῶν ἐπισκόπων ἐν ἴδρυσιν οὐκ ὀσί-
ων ἀλλ' ἐξαισίων καὶ θεοσεβεστάτων·
τολμῆσαι ἀπειπεῖν· ὅτι ἐγὼ τὸν διμηνιαῖον
καὶ τριμηνιαῖον θεὸν οὐχ ὁμολογῶ· καὶ ἕτερα
δὲ πρὸς τούτοις εἰπεῖν χαλεπώτερα· ὥσ-
τε αἱμοσίαν καὶ μιαρωτάτην αἵρεσιν καὶ
ἀναπεπτωκότος ἐν τῇ εὐσεβεστάτῃ ἡμῶν θρησ-
κείᾳ· καὶ ὅλην ἐκ καθέδρας τοῦ μυστηρίου
τὴν οἰκονομίαν ἀφαιρούσαν· καθεῖλον
μὲν ὡς ἤδη φθάσαντες εἴπομεν· ἀλλ' οὐ
κινεῖ ὥσπερ ἔοικε τῆς εἰς Χριστὸν ἀγάπης τὸ τέλειον
ἔχοντας καὶ ζηλώσαντας τοῦ κυρίου μὴ πολ-
λῶν πειρασθῆναι πραγμάτων· προσεδό-
κησαν μὲν γὰρ τὸν εὐλαβέστατον τῆς ἀν-
τιοχείας Ἰωάννην τὴν ἀκρίβειαν τ(ῆς) συνόδου
καὶ τὴν ὁσιότητα ἐπαινέσαι· καὶ τάχα που
καὶ μέμψασθαι τὸ ἐπὶ τῇ καθαιρέσει μέλ-
λον· μεταπέμπεσθαι δὲ εἰς ὀψὲ τοὺς ἐναντίους
ταύτῃ προσδοκίας ἡμῶν· ηὕρηται γὰρ ἐχθρὸς
καὶ πολεμιώτατος τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ
καὶ αὐτῇ δὲ τῇ ὀρθῇ πίστει τῶν ἐκκλησιῶν
καὶ ὡς αὐτὰ μηνύει τὰ πράγματα· ἅμα τε
γὰρ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἐφεσίων· πρὶν ἀπο-
νίψασθαι τὴν ἐκ τῆς ὁδοιπορίας κόνιν·
πρὶν ἀποδύσασθαι τὸ ἱμάτιον· συναγαγὼν
τινας τῶν μετ' αὐτοῦ συναποστατήσαντων
καὶ μιᾶς φήμης κατὰ τῆς ἑαυτοῦ λάρους(?)
τῶν κεφαλῆς· καὶ μόνον οὐχὶ καταπαίζων

τῶν τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ. καὶ συλλέξας ὅσουσπερ
κολληγόμενος αὐτῷ τριάκοντα τὸν ἀρι-
θμὸν ἀνθρώπων ἐπισκόπων ἐχόντων ὄνομα·
ὧν οἱ μὲν εἰσὶν ἀπόλιδες σχολάζοντες
καὶ ἐκκλησίας οὐκ ἔχοντες. ἕτεροι δὲ πρὸ
πολλοῦ ἐπὶ δειναῖς αἰτίαις καθῃρημέ-
νοι παρὰ τῶν ἰδίων μητροπολιτῶν· σὺν
αὐτοῖς δὲ καὶ Πελαγιανοὶ καὶ Κελεστιανοί.
καὶ τοὺς ἀπὸ Θεσσαλίας ἐκκεκηρυγμέν[?]-
τιμες. πρᾶγμα τετολμήκασιν ἀνόσιον ὃ
μηδεὶς πώποτε τῶν πρὸ αὐτοῦ· συντάτ-
τει γὰρ δὲ καταμόνας χαρτίον. καὶ δὴ κα-
θαιρέσεως ὀνόματι ὕβριν περιετείνατο τοῦ
ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου τῆς Ἀλεξαν-
δρέων ἐπισκόπου Κυρίλλου· καὶ τοῦ θεο-
σεβεστάτου ἡμῶν ἀδελφοῦ καὶ συνεπι-
σκόπου Μέμνονι τοῦ τῆς Ἐφεσίων. οὐδε-
νὸς εἰδότος ὑμῶν· ἀλλ' οὐδὲ τῶν ὑβριζο-
μένων ἐγνωκότων τὸ δρώμενον. ἢ διὰ ποίαν
αἰτίαν τοῦτο τετολμήκασι· ἀλλ' ὥσπερ
οὐκ ἀγανακτοῦντος ἐπὶ τούτοις τοῦ θεοῦ
ὥσπερ οὐκ ὄντων κανόνων ἐκκλησιαστικῶν·
ἢ ὥσπερ οὐ μέλλοντές τινες κινδυνεύειν αὐτοὶ διὰ
τὸ ἐπὶ τούτοις θράσος· ὑβρίζουσι δὲ τοῦ
τῆς ἀκοινωνησίας ὀνόματι καὶ πᾶ-
σαν τὴν σύνοδον· καὶ δὴ δημοσίᾳ χαρ-
τίοις ταῦτα ἐνθέντες, εἰς ἀνάγνωσιν τοῖς
ἐθέλουσι προὔθεσαν τοῖς τοῦ θεάτρου
τοίχοις προσπήξαντες· ἵνα τὴν ἑαυτῶν
ἀσέβειαν ἐνθεατρίσωσι· καὶ οὐ μέχρι

τούτων γεγονέναι αὐτοῖς τὰ τολμήματα.
ἀλλὰ γὰρ καὶ τεθαρσήκασιν ὅσα δράσαν-
τες τί κανονικόν· καὶ εἰς ἀκοὰς τῶν θεο-
φιλεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων
ἀνενεγκεῖν τὰ τοιάδε· τούτων οὕτως γε-
γονότων ὅ τε ἁγιώτατος καὶ θεοφιλέστατος
ἐπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρέων Κύριλλος
καὶ μὴν καὶ ὁ θεοσεβέστατος τῆς Ἐφεσίων πό-
λεως ἐπίσκοπος Μέμνων, βιβλία συνθέν-
τες καὶ αἰτιασάμενοι αὐτόν τε τὸν εὐλα-
βέστατον ἐπίσκοπον τῆς Ἀντιοχέων Ἰωάννην
καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ τοῦτο δράσαντας, προ-
σήγαγον ὁρκοῦντες ἡμᾶς τὴν ἁγίαν σύνοδον
ἐπισκέψασθαι κανονικῶς αὐτόν τε τὸν
Ἰωάννην καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ· ὥστε καὶ ἀπολο-
γήσασθαι περὶ ὧν τετολμήκασι· καὶ εἴ-
περ τι καὶ ἔχοιεν εἰδῶσαν ταῦτα εἰπεῖν καὶ διε-
λέγξαι· ἐν γὰρ τοῖς γραφεῖσι παρ' αὐτῶν
καθαιρετικοῖς μᾶλλον δὲ ὑβριστικοῖς χαρ-
τίοις, πρόφασιν ἐνέθηκαν ὅτι Ἀπολλινα-
ριασταὶ καὶ Ἀρειανοί· καὶ Εὐνομιανοί εἰσι·
καὶ διὰ τοῦτο καθῄρηνται παρ' ἡμῶν· ἐμ-
φανιζομένων τοίνυν τῶν τὴν ὕβριν ὑπομει-
νάντων παρ' ἐκείνων πολλάκις ἡμεῖς δὲ
μηδαμῶς συνεδράσαντες, ἐν τῇ μεγάλῃ
ἐκκλησίᾳ ὑπὲρ τοὺς διακοσίους ἐπι-
σκόπους ὄντες, μίαν καὶ δευτέραν καὶ τρί-
την κλήσει ἐν ἡμέραις διοικεκλήκαμεν.
αὐτὸν τὸν Ἰωάννην καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ εἰς τὸ
συνέδριον· ὥστε διελέγξαι τοὺς ὑβρισμοὺς

μους· καὶ ἀπολογήσασθαι καὶ τὰς αἰτίας
εἰπεῖν· ἐφ' αἷς τὸ τῆς καθαιρέσεως συ
νέθηκαν χαρτίον καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐλθεῖν.
ἔδειξε δὲ αὐτὸν εἴπερ ἀληθῶς ἐλέγχειν
ἠδύνατο τοὺς μνημονευθέντας ὁσίους
ἄνδρας, αἱρετικούς· καὶ ὑπαντῆσαι ἐπι
δεῖξαι τοῦτο ἀληθές· ὃ καὶ λαμπρῶς ἰσχυ
ρὸν καὶ ἀναμφίβολον ἔγκλημα, τὴν προ
πετῆ ψῆφον κατ' αὐτῶν ἐξήνεγκε τό· ἀλ
λ' ὑπὸ σαθροῦ συνειδότος οὐκ ἀπήντη
σε. τὸ δὲ κατασκευαζόμενον ἐκεῖνο ἦν.
ᾠήθη γὰρ ὅτι τῆς ἀτόπου ταύτης καὶ ἐμμανεσ
τάτης ὑπερβολῆς λυομένης, συνανατραπή
σεται καὶ ἡ δικαία τῆς συνόδου ψῆφος ἡ ἐ
ξενεχθεῖσα κατὰ τοῦ αἱρετικοῦ Νεστο
ρίου· ἀγανακτήσαντες τοίνυν εἰκότως
ἐβουλευσάμεθα μὲν τὴν ἴσην κατ' αὐτοῦ
αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων ψῆφον ἐξενεγκεῖν
ὁμοίως ἣν αὐτὸς παρανόμως κατὰ
τῶν ἐπ' οὐδενὶ κατεγνωσμένων ἔθετο.
ὑπὲρ δὲ τοῦ τὴν ἐκείνου προπέτειαν τῇ
μακροθυμίᾳ νικῆσαι· εἰ καὶ ὅτι μάλιστα
δικαίως ἂν ἔπαθεν αὐτὸ καὶ ἐμμόνως,
τε τηρεῖν καὶ μένειν τῇ κρίσει, τῆς σῆς θεο
σεβείας. καὶ τοῦτο τέως αὐτοὺς ἀκοι
νωνήτους ποιήσαντες καὶ περιελόντες
αὐτῶν πᾶσαν ἐξουσίαν ἱερατικὴν ὥστε
μηδὲν δύνασθαι κρατεῖν δι' οἰκείων
ἀποφάσεων· τοῖς γὰρ οὕτως ἀφειδῶς καὶ
ἀπηνῶς καὶ ἀκανονίστως χωρεῖν εἰω

θότας ἐπὶ τὰ οὕτω δεινὰ καὶ πάντα χαμαιπετῆ
πραγμάτων, πῶς οὐκ οἶον ἀμφιβάλλομεν· καὶ οὐ
χ ἑκόντας παραβιάζεσθαι τῆς τοῦ δύνασθαι
κρατεῖν ἐξουσίας; τοῖς μὲν οὖν ἀδελφοῖς
ἡμῶν καὶ συλλειτουργοῖς Κυρίλλῳ τῷ
ἐπισκόπῳ καὶ Μέμνονι τοῖς τὴν παρ' αὐτῶν
ὑπομείνασιν ὕβριν, κοινωνοῦντες
ἐσμέν· καὶ μετὰ τὴν ἐκείνων προπέτειαν
συνελειτουργήσαμεν καὶ συλλειτουργοῦ
μεν· κοινωνοῦντες πάσας συνάξεις ἐπιτε
λοῦντες· ἀκυρώσαντες τὰς ἐπιγραφὰς τὰς ἐ
κείνων παίγνια· ἀνίσχυρά τε καὶ ἀδρα
νῆ ὄντα τελέως ἀποφήναντες. ὑβριστὸς δὲ
ἦν μόνη καὶ ἑτέρωθεν οὐδέν· ἄνδρες γὰρ τὸν
ἀριθμὸν τριάκοντα· καὶ οἱ μὲν αἱρέσε
σι πάλαι κατεστιγμένοι· οἱ δὲ ἀπόλιδες
καὶ ἐκκεκηρυγμένοι· ποῖον ἔχουσι συνόδου
πρόσωπον ἢ ποίαν ἰσχὺν κατὰ συνόδου
συγκροτηθείσης ἐξ ἁπάσης τῆς οἰκουμένης·
συνήδρευον γὰρ ἡμῖν καὶ οἱ παρὰ τῆς σῆς
ὁσιότητος ἀποσταλμένοι θεοσεβέστατοι ἐπί
σκοποι Ἀρκάδιος καὶ Προϊέκτος καὶ σὺν
αὐτοῖς ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Φίλιππος·
τὴν σὴν ἡμῖν παρουσίαν δι' αὐτῶν χαριζό
μενοι· καὶ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας τὸν
τόπον ἀναπληροῦντες· ἀγανακτήσαντες τοί
νυν προσφόρως ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις,
ἡ σὴ ὁσιότης. εἰ γὰρ δοθείη τοῖς ἐθέλουσιν
ἄδεια καὶ τοὺς μείζονας ὑβρίζειν θρόνους,
καὶ καθ' ὧν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν παρανό

μως οὗτος ἀκοινωνήτοις ἐκφέρειν ψή-
φους. μᾶλλον δὲ ὕβρεις καὶ τοῖς ὑπὲρ
τῆς εὐσεβείας τοσούτους ἄθλους ὑπο-
μεμενηκόσι. ὧν ἕνεκεν καὶ νῦν ἡ εὐσέ-
βεια διὰ πάντων ἀγώνων τῆς σῆς ὁσιότητος ἀνέ-
λαμψε, οἳ χρήσεται πρὸς ἐσχάτην ἀπαξίαν
ταύτης ἐκκλησίας πράγματα. σοφὲ ἐρμιαδι
τοῦ δὲ καθόλου προσήκει τρόπον πάντα τοιαῦ-
τα πεπολεμηκότων, ἀρκέσει πᾶσα θόρυβος,
καὶ ἡ πρεσβυτοῖς τοῖς κανόσιν αἰδώς, παρὰ
πάντων σωθήσεται. ἀναγνωσθέντων
δὲ ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῶν ὑπομνημάτων
τῶν πεπραγμένων ἐπὶ τῇ καθαιρέσει τῶν ὁ-
μοφρόνων Πελαγιανῶν· Κελεστίου· Πελαγί-
ου· Ἰουλιανοῦ· Περσιδίου· Φλώρου· Μαρκελλί-
νου· Ὀρεντίου. καὶ τῶν τὰ αὐτὰ τούτοις
φρονούντων, ἐδικαιώσαμεν καὶ ἡμεῖς
ἰσχυρὰ καὶ βέβαια μένειν τὰ ἐπ᾽ αὐτοῖς
ὁρισθέντα παρὰ τῆς σῆς θεοσεβείας. σύμ-
ψηφοι πάντες ἐσμὲν καθῃρημένους ἔχον-
τες αὐτούς. ὑπὲρ δὲ ἀκριβεστέρας εὐμαθεί-
ας ἀπεστάλκαμεν τῶν πεπραγμένων, τὰ ἴσα. εὐχόμε-
θα, ἐρρῶσθαί τε καὶ ποθεινότατε:— ἀπεστεί-
λαμεν τὰ ὑπομνήματα καὶ τὰς ὑπογρα-
φὰς τῆς συνόδου. ἐρρῶσθαί σε ἐν κυρίῳ μνημο-
νεύειν ἡμῶν:—

Ἴσον ἐπιστολῆς γραφείσης παρὰ τοῦ ἀρχιεπι-
σκόπου Κυρίλλου τοῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει κλη-
ρικοῖς εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις θεοφιλεστάτοις
καὶ Ποταμῶνι καὶ Δαλματίῳ καὶ ἀγαπητοῖς τοῖς καὶ
συλλειτουργοῖς ἐν κυρίῳ χαίρειν:—

Πολλαὶ καθ᾽ ἡμῶν γεγόνασιν ἐκεῖσε διαβο-
λαί. τοῦτο μὲν ὡς ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρέ-
ων ἀκολουθησάντων ἡμῖν ἐκ τοῦ παραμεῖ-
ναι πολλῶν. τοῦτο δὲ ὡς κανονικῶν ἐξελθου-
σῶν. ὡς δὲ φασὶν ὅπερ εἴρηται παρ᾽ αὐτῶν
διαμεμηνυκότων ὅτι κατ᾽ αὐτοὺς καλῶς ἐν
καὶ οὐ κατὰ κόσμον τῆς ἁγίας συνόδου, τὴν
καθαίρεσιν ὑπέμεινε Νεστόριος. ἀλλ᾽ εὐλο-
γητὸς ὁ σωτὴρ ὁ τοὺς τὰ τοιαῦτα λέγοντας ἐ-
λέγξας. ἐλθὼν γὰρ εἰς τὴν Ἐφεσίων ὁ κύριός
μου ὁ μεγαλοπρεπέστατος καὶ ἐνδοξότατος
κόμης τῶν θείων λαργιτιόνων Ἰωάννης,
τῶν τὰ τοιαῦτα πεπλημμεληκότων οὐδὲν
εὑρὼν ἀληθὲς εἶδεν ὅτι διαμεμένηκασιν
τῆς πίστεως ἡ ἁγία σύνοδος ἔχει. καὶ οὔτε
ἡμῖν χαριζομένη, οὔτε ἑτέρῳ τινὶ ἀλλὰ
θείῳ ζήλῳ κινουμένη καὶ οὐκ ἐμετριού-
σα τὰς ἐκείνου βλασφημίας, κατεψη-
φίσατο αὐτοῦ. ἀναγνωσθέντων δὲ καὶ τῶν
γραμμάτων τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλο-
χρίστων βασιλέων δι᾽ οὗ αὐτῶν τριῶν κα-
θαιρέσεις ἐλέγοντο εἶναι δεκταί. ἐφρου-
ρούμεθα πάντως οὐδεὶς λόγος τὸ ἐκκλησι-
νομον. πλὴν εὐχαριστοῦμεν τῷ Χριστῷ ὅταν
ἀξιωθῶμεν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κα-
δεσμὰ καὶ γενέσθαι μόνον. ἀλλὰ γὰρ καὶ τὰ
ἔτι περαιτέρω ὑπομεῖναι. οὐ γὰρ ἄμισθα
τὰ παθήματά ἐστιν. οὐκ ἠνέσχετο δὲ ἡ σύνοδος ἀ-
κοινωνῆσαι αὐτῷ. ἀλλ᾽ ἐμέμψατο λέγουσα

ἰδοὺ τὰ σώματα· ἰδοὺ αἱ ἐκκλησίαι· ἰδοὺ
αἱ πόλεις δοξάζουσι μεγάλως ἡμᾶς κοινωνῆ-
σαι ἀδιάστατον τοῖς ἀνατολικοῖς ἀπολ-
λυθῆναι τῷ κατασκευασθέντι ἐκ τῆς συκο-
φαντίας αὐτῶν κατὰ τῶν συλλειτουργῶν
ἡμῶν· ὁμολογήσουσι δὲ, καὶ τὴν πίστιν τὴν
ὀρθήν· καταισχύνονται γὰρ οἱ μεσορίτ(αι)
καὶ λαλοῦντες καὶ φρονοῦντες καὶ ὁμο-
λογοῦντες· ἡ πᾶσα οὖν ἔμφασις ἐν τού-
τοις ἀχθῶσαν ὑπὲρ ἡμῶν πάντων τῶν ὀρ-
θοδόξων· ὡς γάρ φησιν ὁ μακάριος Δαβίδ·
ἐγὼ δὲ εἰς μάστιγας ἕτοιμος:

Ἐπιστολὴ πεμφθεῖσα παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου
τοῖς ἀποσταλεῖσι παρ' αὐτῆς ἁγίας συνόδου
τοῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει εὐλαβεστάτοις ἐ-
πισκόποις ὥστε αὐτοῖς δικάσασθαι τοῖς
ἀπὸ τῆς ἀνατολ(ῆς):

ζήτει τὰ προβάντα μετὰ τὴν τοιαύτην ἐντολὴν κατὰ ἀκολουθίαν ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ ὡς ἐν ἀρχῇ προτέτακται:

Τῷ θεοσεβεστάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ πρεσβ-
υτέρῳ Φιλίππῳ διέποντι τὸν τόπον τοῦ
εὐλαβεστάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου
τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας τοῦ τῆς μεγάλης
Ῥώμης Κελεστίνου· καὶ τοῖς θεοσεβεστάτοις
καὶ ἁγιωτάτοις ἐπισκόποις Ἀρκαδίῳ·
Ἰουβεναλίῳ· Φλαβιανῷ· Φίρμῳ· Θεοδό-
τῳ· Ἀκακίῳ· Ἑσπερίῳ· ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενι-
κὴ σύνοδος ἡ χάριτι θεοῦ καὶ θεσπίσματι τῶν
εὐσεβεστάτων βασιλέων συναχθεῖσα ἐν τῇ
Ἐφεσίων μητροπόλει ἐν κυρίῳ χαίρειν:

Ἐπιτραπέντες παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ
φιλοχρίστων βασιλέων πρεσβείας ἀποσ-
ταλαι ὑπὲρ πάσης ὁμοῦ τῆς οἰκουμένης τῆς
δι' αὐτῶν ἐν τῇ Ἐφεσίων πόλει συνειλεγμένης·
μεθ' ἡμῶν τὸν ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς ἀνειλήφειν ἀγῶ-
να πίστεως, ἐψηφισάμεθα τὴν ὑμετέραν
θεοσέβειαν ἀμέμπτων τοῦ Χριστοῦ ὑμῶν τὴν ὑπὲρ
τῆς ὀρθοδοξίας· καὶ τῶν ἁγίων πρεσβυτέρων καὶ ἀ-
δελφῶν τοῦ τε ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἀρ-
χιεπισκόπου Κυρίλλου καὶ τοῦ συνεπισκόπου
ἡμῶν Μέμνονος πρεσβείαν ἐγχειρίσαντες
ἀμφοτέρων δὲ ποιούμενοι πρόνοιαν· καὶ τῆς
ἑαυτῶν ἀσφαλείας καὶ τῆς ὑμετέρας τοῦ
τοῦ μὴ τὸ ἐν τοῖς πολιτικοῖς ὀρέξαιμεν ὥστε καὶ
ἡμᾶς εἰδέναι ἐπὶ τίσιν ἡμᾶς ὀξὺ πέμψαι-
μεν· καὶ τὴν ὑμῶν ὀρθὴν θεοσέβειαν γινώσκ(ειν)
ὅτι πρὸς οὐδὲν παρ' αὐτὰ ποιῆσαι ὀφεί-
λετε· παρὰ πάντων ἡμῶν ἐκεῖνο εἰδέ-
ναι χρὴ τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα· ὅτι πρὸ
τὴν παρρησίαν τὸν ἀναρχίας καὶ τὸ σῶμα
τῶν τῆς ἀποφάσεως συνέδριον κοινωνίας
κατ' οὐδένα τρόπον δέξασθαι ὀφείλετε·
διὰ τὸ μήτε εἰς αὐτοὺς συγκαθελεῖν ἡ-
μῶν τὸν τῆς ἀσεβείας κήρυκα Νεστόριον· ἀλ-
λὰ καὶ τὸν ὑπὲρ ἐκείνου λόγον· μέχρι τ(οῦ)
νῦν ἔτι ἕρας ὀξόδου ποιεῖσθαι· τολμῆσαι δὲ
παρὰ πάντας τοὺς κανόνας καταιρεῖ-
ναι τόν τε ἁγιώτατον καὶ θεοφιλέστατον ἀ-
ρχιεπίσκοπον Κύριλλον· καὶ τὸν ὁσιώ-
τατον ἐπίσκοπον Μέμνονα· ἀμφοτέρους δὲ
διὰ τὸ ἔτι καὶ νῦν τοῖς Νεστορίου συνηγορίζειν
δόγμασι· καὶ τιμᾶς τῶν ἐν αὐτοῖς εἶναι κελευσθέν

καὶ καθῃρημένοις καὶ τὴν τῆς οἰκουμενικῆς
συνόδου τολμήσαντος αἱρετικὴν διανα
λεῖν. εἰ δὲ ἄρα αἱ μάλιστα παρὰ τοῦ εὐσε
βεστάτου προσφέροιτο βασιλέως ἐπειδή
περ χρὴ φιλοχρίστῳ καὶ εὐσεβεῖ δόγματι
πειθαρχεῖν κατὰ δύναμιν. εἰ ἕλοιντο οἱ
προειρημένοι ὑπογράψαι μὲν τῇ καθαι
ρέσει μεταφορίου διὰ [illegible] δὲ συγγνώ
μην αἰτῆσαι παρὰ τῆς συνόδου ἐφ' οἷς περιέ
πεπτώκασι κατὰ τοὺς ἡμετέρους προέ
δρους ἀναθεματίσαι. καὶ τοῦ μεταφορίου
τὸ δόγμα. καὶ τοὺς παρ' ἀλλήλους ταῦτα
φρονοῦντας. καὶ φανερῶς ταύτας ἀπορρί
ψασθαι. καὶ συνῃνέσαμεν ποιῆσαι εἰς τὸ ἀπ
οδοθῆναι ἡμῖν τοῖς ἁγιωτάτοις ἀρχιεπι
σκόποις κύριλλον καὶ μέμνονα ἐπι
τρέπομεν τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιότητι. τούτου
γενομένου, ὑποσχέσθαι μὲν αὐτοῖς τὴν
κοινωνίαν. γράψαι δὲ πρὸς ἡμᾶς ὥσ
τε καὶ ἡμῶν ὑμῖν συντιθεμένων τῇ κ
τὴν πρὸς αὐτοὺς γενέσθαι εἰρήνην. μὴ πει
θομένων δὲ κοινωνῆσαι αὐτοῖς ὑποσχέσθαι
εἰ μὴ τοῖς περὶ ἔδρας αὐτῶν ἀπολαύοι
καὶ συνόδου. εἰ δὲ ἴμαι δεχόμεθα τὴν
ὑμετέραν ὁσιότητα ὅτι περὶ τούτων τι
παροφθείη παρ' ἡμῶν, οὔτε ἡ ἁγία σύνο
δος καταδέξεται τὰ παρ' ἡμῶν πραττ
όμενα, οὔτε δὲ ὑμᾶς ἕξει κοινωνούς.
Βερινιανὸς ἐπίσκοπος Πέργης ἐν πεταλμὴν
ὑπέγραψα. ὑπέγραψαν δὲ ὁμοίως οἱ π

τὴν πίστιν ἐν τῇ φράσει τῶν ὑπογεγραμμένων θεο
σεβέστατοι καὶ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι:–
Ἐπιστολὴ πραχθεῖσα παρὰ τῶν ἀνατολικ(ῶν)
τῶν ἀποσφαλέντων παρ' αὐτῶν ἐν Κωνσταντινου
πόλει ἐπισκόποις. ὥστε δικάσασθαι
μετὰ τῶν πραγμάτων παρ' αὐτῆς οἰκουμε
νικῆς συνόδου ὀρθοδόξοις ἐπισκόποις
ἐν αὐτῇ Κωνσταντινουπόλει:–
Ἡ ἁγία σύνοδος ἡ ἐν Ἐφέσῳ συγκροτηθεῖσα τοῖς
θεοφιλεστάτοις καὶ ἁγιωτάτοις ἰω(άννῃ) ἐπι
σκόπῳ τῆς ἀντιοχέων μεγαλοπόλεως.
ἰωάννῃ ἐπισκόπῳ τῆς δαμασκηνῶν μητρο
πόλεως. καὶ ἱμερίῳ ἐπισκόπῳ τῆς νικο
μηδέων μητροπόλεως. καὶ παύλῳ ἐπισκόπῳ
τῆς ἐμεσηνῶν ποιουμένῳ τὸν λόγον. καὶ
ὑπὲρ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου ἀκακίου
τοῦ τῆς βεροιαίων. καὶ μακαρίῳ ἐπισκό
πῳ τῆς λαοδικέων πόλεως ποιουμένῳ
τὸν λόγον καὶ ὑπὲρ κύρου ἐπισκόπου τῆς
τυρίων μητροπόλεως. καὶ ἀπριγγίῳ ἐπισκό
πῳ τῆς χαλκιδέων ποιουμένῳ τὸν λόγον.
καὶ ὑπὲρ ἀλεξάνδρου ἐπισκόπου τῆς ἀ
παμείας. καὶ θεοδωρήτῳ ἐπισκόπῳ
τῆς κυρεστῶν πόλεως ποιουμένῳ τὸν λό
γον καὶ ὑπὲρ ἀλεξάνδρου ἐπισκόπου τῆς
ἱεραπολιτῶν μητροπόλεως. καὶ ἑλλαδίῳ
ἐπισκόπῳ πτολεμαΐδος παρόντες πρε
ἐπεστειλάμεθα τὰ ὑποτεταγμένα:=
Ἐπειδὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εἵνεκεν ὑπὸ θε
σεως δι' ἣν πάντες ἐκλήθημεν ἐπὶ τῇ Ἐφέ

3 τὸ ἐπ[illegible] παρακολουθήσαντι ἐν τῷ βιβλίῳ ὁμοί(ως)

σίων μοι παρόντος καὶ ἡ ὑμετέρα θεοσέ-
βεια κατὰ θεῖαν σάκραν τῶν εὐσεβεστάτων βα-
σιλέων ἡμῶν ἐπὶ τὴν μεγαλώνυμον ἐκ-
λήθημεν Κωνσταντίνου πόλιν ὑπὲρ τοῦ συ-
μφωνήσασθαι τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ πίστει τῶν
ἁγίων πατέρων· καὶ τοῖς δόγμασι τοῖς ὀρθοῖς
οὐ περιετάχθημεν δὲ πάντως παρ᾽ ἡμᾶς
ὑμῶν· ἔδει δὲ τὴν γνώμην ὑμῶν πάντη κα-
τάδηλον ποιῆσαι ὡς ἐμβριθοῦσιν καὶ κυ-
ρίαν ἡγούμεθα τὴν ὑφ᾽ ἡμῶν πραττομένην
καὶ συντείνουσαν εἰς τὸν τοῦ θεοῦ φόβον· καὶ
εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν εἰρήνην τε· καὶ εὐτα-
ξίαν· τοῦ ἕνεκεν τὸ δὲ ὑμῶν τοιοῦτο λίαν
πεποιήμεθα· διὸ οὐκ ἐντρεπόμεθα καὶ ἐπι-
τρέπομεν ὁλοτελῆ τε ἐξουσίαν δίδομεν
ἥνπερ καὶ αὐτοὶ παρόντες εἴχομεν· ὥστε
σὺν θεῷ παραγενομένους ὑμᾶς ἐπὶ τῆς
προειρημένης μεγαλοπόλεως εἴτε ἐπὶ
τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως δέοι εἴτε ἐπὶ
[illegible] εἴτε ἐπὶ τῆς ἱερᾶς συγκλή-
του· εἴτε ἐν συνόδῳ πατέρων ὁ λόγος κινοῖτο
ὁ περὶ τῶν ζητουμένων, τοῦτον μετὰ τῆς
προσούσης ὑμῖν παρρησίας τε καὶ συνέσεως
καὶ ἐμμελείας, κινῆσαι ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ τῶν
ἐκκλησιῶν καὶ ἅμα δέξασθαι τὸν ἀγῶνα
τὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἀπόντων ἡμῶν ἐμμε-
νόντων καὶ στοιχούντων καὶ στεργόντων
καὶ κύρια ἡγουμένων πάντα τὰ ὑφ᾽ ὑ-
μῶν πραττόμενα ἕνεκεν ταύτης τῆς ὑπο-
θέσεως καὶ πραχθησόμενα εἰδότων καὶ

χρεία γέ μοι τοσουμμιασμοῦ· ἢ εἰρήνης
ἐκκλησιαστικῆς ἢ ἑτέρου τινὸς ἀπαιτοῦντος
ὑπογραφὴν ὑπὲρ πάντων ἡμῶν ἕνεκεν· καὶ
τοῦτο αὐτὸ παρακαλοῦμεν τὴν ὑμετέ-
ραν ἁγιωσύνην· μὴ ὀκνῆσαι ποιῆσαι ὑπὲρ
τοῦ λυσιτελοῦντος τῷ κοινῷ· καὶ ὑπὲρ τῆς
δόξης τοῦ δεσπότου Χριστοῦ· εἰ δὲ καὶ συνοδι-
κὸν δόξει ἀποφαίνεσθαι παρ᾽ ὑμῶν ἐν-
ταῦθα ἀπαιτούντων τὴν ὑπογραφήν· ὁ-
μολογοῦμεν πάντες κοινῇ καὶ ἰδίᾳ ἕκα-
στος, τοῦτο καὶ ὑπογράφειν μετὰ πά-
σης προθυμίας καὶ ἐξαποστέλλειν εἰς
τὸ εὐσεβὲς στρατόπεδον δήλου ἐκείνου
τυγχάνοντος· ὥσπερ τι πρότερον τῶν κε-
φαλαίων τῶν αἱρετικῶν τῶν ὑπὸ Κυρίλλου
τοῦ Ἀλεξανδρέως ἐπισαχθέντων τῇ
πίστει τῶν πατέρων τῶν κατὰ Νίκαιαν μετὰ
ἀναθεματισμῶν ἐκκινουμένων ὡς ἀλλο-
τρίων τῆς καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας:
Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Ἱεραπόλεως τῆς μητροπόλεως:
εἴτι καταστημένην τεθεῖσαν πίστιν ὑπὸ τῶν
ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ διαπράξασθαι,
μὴ ἐπεισφερομένου τινὸς τῇ πίστει τῶν ἁγί-
ων πατέρων καὶ ἐκκινουμένων τῶν αἱρετικῶν κε-
φαλαίων Κυρίλλου τοῦ Ἀλεξανδρέως, τούτῳ
συγκατατίθεμαι· ταύτην γὰρ τὴν ἔκθε-
σιν τῆς πίστεως καὶ ἡ δηλουμένη τῆς ἀ-
συνόδου τῆς συνημμένης. καθυπέγραψα:
Δωρόθεος ἐπίσκοπος Μαρκιανουπόλεως

δ' ἅπερ ὡς μυσίας γεγράφηκα, ὅσα αὐτ(οὶ)
ἐν τειχέων ὡς πρόκειται συγγ-
γραφὰν καὶ οἱ λοιποὶ πένητες :~ Ἐπίλυ-
σις τῶν ιβ' κεφαλαίων ἐκτεθέντων ἐν ἐφέσῳ
ὑπὸ κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου ἀλεξανδρείας
τῆς α' συνόδου ἀξιωσάσης αὐτὸν σαφέστ-
ερον ἐκθεῖναι αὐτοῖς τὴν τούτων λύσιν :~
Πάντα ἐνώπια τοῖς συνιοῦσι· καὶ ὀρθὰ τοῖς
εὑρίσκουσι γνῶσιν κατὰ τὸ γεγραμμένον·
οἱ μὲν γὰρ ὀξεῖς καὶ καθαροὶ διανοίας
ὄμματι τοῖς ἱεροῖς τῆς θεοπνεύστου γραφῆς
περιτυγχάνοντες λογίοις τὸ δόξαν αὐτοῖς ὠφελ-
θεῖον ὥσπερ τινὰ καὶ οὐράνιον θησαυρὸν ἐν
ταῖς ἑαυτῶν εἰσοικίζουσι ψυχαῖς. οἱ δὲ τὸν
νοῦν ἔχοντες τῷ ψεύδει προσμεμενηκό-
τας καὶ τῆς τιμῶν ἀθυροστομίας ἡττώ-
μενον μεμολυσμένον ὥσπερ ἐρασθῆναι ἐκεῖν-
οις ἔσονται κοινωνοί, περὶ ὧν ὁ μακάριος
παῦλος λέγει· ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τού-
του ἐτύφλωσε τὰ νοήματα τῶν ἀπί-
στων· εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι τὸν φωτισμὸν τοῦ
εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ χριστοῦ. τυφλοὶ γὰρ ὄν-
τες γὰρ καὶ εἰσὶν ὁδηγοὶ τυφλῶν· τοιγαρ-
τοι καὶ τοῖς τῆς ἀπωλείας ἐμπίπτουσι βό-
θροις. ὥσπερ αὐτὸς φησὶν ὁ σωτήρ· τυφλὸς
τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθρον
ἐμπεσοῦνται. καὶ ταῖς φλυαρίαις τοίνυν τῶν
τῶν τῆς ἀληθείας δογμάτων· καὶ δὴ καὶ
σιμαιότητι διαβολικῆς τὸν οἰκεῖον ἐμπλή-
σαντες νοῦν, παραχαράττειν ἐπείγονται

τὸ τῆς ἀληθείας μυστήριον· καὶ τῆς μετα-
σαρκώσεως οἰκονομίας τοῦ μονογενοῦς, οὐ με-
τρίαν ποιοῦνται τὴν καταφρόνησιν· μὴ νοοῦν-
τες μήτε ἃ λέγουσι, μήτε περὶ τίνων δια-
βεβαιοῦνται κατὰ τὸ γεγραμμένον· ἄρχ-
ται δὲ τῆς τοιαύτης ἀσεβείας γενόμενοι πολλοὶ
μὲν καὶ ἕτεροι κατὰ τοὺς ἄνωθεν καὶ ἐπα-
ρχικοὺς καιρούς· νυνὶ δὲ τῆς ἐκείνων ἀ-
νοσιότητος οὐ λείπονται Νεστόριος ς-
οἱ σὺν αὐτῷ κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἐκείνους
φαρισαίους ἀνθισταμένοι τῷ χριστῷ· καὶ δ-
ι' αὐτῶν ἀπαιτοῦσι τὸν θεὸν αὐτὸν πα-
πείσαι ἑαυτὸν ἀνθ(ρώπ)ων. ἡμεῖς δὲ κα-
θαροῖς λογισμοῖς τοῖς παρ' ἐκείνων ἀνταποδοῦσαι
λόγοις. ἀναθεματίσαι τῶν αὐτῶν τὰ μα-
καρίας καὶ μὴ τὰ δόγματα· μεμνημένους θεοῦ
λέγοντος διὰ φωνῆς προφήτου ἱερεμίου
σαπ· καὶ ἐπιμαρτύρασθαι τῷ οἴκῳ ἰσραήλ
γινώσκων τὸ κράτος. καὶ πάλιν προφητι-
κῶς τῶν πυλῶν μου· καὶ τοὺς λίθους ἐκ τῆς
ὁδοῦ διαρρίψατε. δεῖ γὰρ ἡμᾶς τῶν τῆς
ἀληθείας ὑπερασπίζοντας τῶν δογμάτων· ἐκμε
συνποιεῖσθαι τὰς καθολικὰς ὁδοὺς καὶ
τοὺς λίθους ἐκ τῆς ὁδοῦ πρὸς τὸ μὴ
οἱ λαοί, διὰ λείας ὥσπερ ἔχοιντο τρίβου
πρὸς τὰς ἱερὰς τῶν καὶ θείας αὐλὰς μονονουχὶ
καὶ ἔφη κατὰ λέγοντες· αὕτη ἡ πύλη τοῦ κυρίου,
δίκαιοι εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ· μεταφορικοῦ τοῖ
ς μυστηρίων τῶν καὶ ἁγίων δογμάτων ὁ λόγος
τοῖς ἰδίοις ἐνθέντες ὡς ἀληθῶς ἀνθρωπίνοις

τῆς τῶν ἐντευξομένων αὐτοῖς σωτηρίας φρον-
τίζοντες, ὥστε θεῖ καὶ μὴν ἀναθεματισμοῖς
οὗτος εἰς μόνων ἥκομεν εὐθέως ἐνθεῖναι τῇ γραφῇ
τῇ πρὸς αὐτόν, παραινετικῆς ἐπιστολῆς· ἄλλως
ἔφημεν ἀρτίως ξένα καὶ ἀλλότρια τῶν τῆς
ἀσεβείας δογμάτων ἀποφαίνοντες τῆς ἐ-
κείνου φρενοβλαβείας τὰ ἐγκλήματα
ἐπεσχάρουσι δὲ τάχα τισὶ τοῖς πα-
ρ' ἡμῶν λόγοις· ἢ μὴ συνιέντες ἀληθῶς τῶν γε-
γραμμένων τὴν δύναμιν· ἢ τῆς μεθορίου
μανίας αἱρέσεως νοσῆσαι γεγονότες
καὶ μεριζόμενοι τὴν ἀσέβειαν. καὶ τὰ αὐ-
τὰ φρονοῦντες ἐκείνῳ· λανθάνει μὲν
οὐδὲν οὐδέν δὲ ἀμαθεῖ τῶν τὰ ὀρθὰ φρονεῖν εἰωθότ-
των τὸ ἀληθές· ἐπειδὴ δὲ εἰκὸς τοῖς παρ' ἐκεί-
νων δεδολιευμένοις παρενηνεγμένοις μὴ
συνιέναι τίνας πόθεν καὶ τίνα τρόπον γεγο-
νασι· δεῖν ᾠήθημεν ἕκαστον τῶν ἀναθεμα-
τισμῶν ἑρμηνεῦσαι διὰ βραχέων καὶ τὴν
δύναμιν αὐτῶν ὡς ἐνι καλῶς ἀφηγήσασθαι
ἔσται γὰρ ὡς γε οἶμαι τοῦτο χρήσιμον τοῖς ἐντυγχά-
νουσι μὲν οὐ καὶ συντελὲς εἰς ὄνησιν:-

Ἀναθεματισμὸς πρῶτος:

Εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ θεὸν εἶναι κατὰ ἀλήθειαν τὸν
Ἐμμανουὴλ καὶ διὰ τοῦτο θεοτόκον τὴν ἁγίαν παρθέ-
νον· γεγέννηκε γὰρ σαρκικῶς σάρκα γεγονό-
τα τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον· ἀνάθεμα ἔστω:

Ἐπίλυσις α': Οἱ μακάριοι πατέρες οἱ κατὰ
καιρὸν ἐν τῇ Νικαέων πόλει συναγηγερμέ-
νοι καὶ τὸν τῆς ὀρθῆς καὶ ἀδιαβλήτου πί-

στεως ὅρον ἐκθέμενοι, πιστεύειν ἔφασαν εἰς
ἕνα θεὸν πατέρα παντοκράτορα· πάντων τῶν
ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων ποιητήν· καὶ εἰς ἕ-
να κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα
τὸ ἅγιον. αὐτὸν λέγοντες τὸν ἐκ θεοῦ πεφηνό-
τα λόγον τὸν δι' οὗ τὰ πάντα γεγένηται· τὸ φῶς
τὸ ἐκ τοῦ φωτός· τὸν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ θεὸν ἀληθι-
νόν· σαρκωθῆναί τε, καὶ ἐνανθρωπῆσαι·
παθεῖν τε καὶ ἀναστῆναι. θεὸν γὰρ ὄντα κατὰ
φύσιν μονογενῆ τοῦ πατρὸς λόγον, σάρκα
τὸν ἀνθρώπινον ἐπελάβετο· καθά φησιν ὁ
μακάριος Παῦλος· καὶ παραπλησίως
ἡμῖν μετέσχεν αἵματος καὶ σαρκός· γεγέ-
νηται γὰρ κατὰ σάρκα ἐκ τῆς ἁγίας παρθέ-
νου καὶ ἄνθρωπος πέφηνε καθ' ἡμᾶς· οὐκ ἀπο-
λισθήσας τοῦ εἶναι θεὸς· μὴ γένοιτο· ἀλλ' ὢν ἤ
ὅπερ ἦν καὶ μεμενηκὼς ἐν τῇ τῆς θεότητος
φύσει τε καὶ δόξῃ· φαμὲν οὖν αὐτὸν ἀμονη-
γεγενῆσθαι, οὔτε τραπεὶς ὁμοῦ μείνας διὰ τὴν εἰσ-
ὅπερ οὐκ ἦν οὐκ ἀλλοίωσιν· ἀεὶ γὰρ ἐστιν ὁ αὐτὸς
καὶ τροπῆς ἀποσκίασμα παθεῖν οὐκ ἀνέ-
χεται· ἀλλ' οὐδὲ φυρμὸν ἢ ἀνάχυσιν ἢ σύγκρα-
σιν τῆς οὐσίας αὐτοῦ πρὸς τὴν σάρκα γε-
γενῆσθαι διοριζόμεθα· φαμὲν δὲ σαρκὶ τῇ
ψυχὴν ἐχούσῃ τὴν λογικὴν, ἑνῶσθαι τὸν λόγον
ὑπὲρ νοῦν τε καὶ ἀπορρήτως· καὶ ὡς μό-
νος οἶδεν αὐτός· οὐκοῦν μεμένηκε θεὸς καὶ
ἐν προσλήψει σαρκός· καὶ ἕν ἐστιν υἱὸς τοῦ
θεοῦ καὶ πατρὸς ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός· ὁ αὐτὸς καὶ πρὸ
παντὸς αἰῶνος καὶ χρόνου καθομολογεῖται λόγος

καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ· καὶ ἐπ' ἐσχάτοις καιροῖς οἰκονομικῶς ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς γεννώμενος· ἐπειδὴ δὲ ἀναιροῦσί τινες τὴν κατὰ σάρκα γέννησιν αὐτοῦ τὴν ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου γεγενημένην, ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ὅλων· οὐκ εἰς ἀρχὴν τοῦ εἶναι θεὸν καλοῦσαν αὐτόν· ἀλλ' ἵνα ἡμᾶς ἀπαλλάξῃ θανάτου καὶ φθορᾶς γεννώμενος καθ' ἡμᾶς· ταύτης ἕνεκα τῆς αἰτίας ὁ πρῶτος ἡμῶν ἀναθεματισμὸς κατακέκραγε μὲν τῆς ἐκείνων κακοπιστίας· τὸ δὲ ὀρθῶς ἔχον ὁμολογεῖ, θεὸν εἶναι λέγων κατὰ ἀλήθειαν τὸν ἐμμανουήλ· καὶ διὰ τοῦτο θεοτόκον τὴν ἁγίαν παρθένον:—

÷ ἀναθεματισμὸς β':—

Εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ σαρκὶ καθ' ὑπόστασιν ἡνῶσθαι τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον, ἕνα τε εἶναι χριστὸν μετὰ τῆς ἰδίας σαρκός, τὸν αὐτὸν δηλονότι θεόν τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπον, ἀνάθεμα ἔστω:—

ὡρ Ὁ θεσπέσιος γράφει Παῦλος ὁ τῶν θείων μυστηρίων ἱερουργός· ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον· θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ· τί οὖν ἐστι τὸ ἐφανερώθη ἐν σαρκί· τουτέστι γέγονε σὰρξ ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος· οὐ κατὰ μετάστασιν ἢ τροπὴν τῆς ἰδίας αὐτοῦ φύσεως εἰς σάρκα μεταπεποιημένος ὡς ἤδη προείπομεν· ἰδίαν δὲ μᾶλλον ποιησάμενος σάρκα, τὴν ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου· εἷς καὶ αὐτὸς χρηματίζων υἱὸς πρὸ μὲν τῆς ἐνανθρωπήσεως ὡς ἄσαρκος ἔτι λόγος· μετὰ δὲ τὴν ἐνανθρώπησιν ὁ αὐτὸς ἐν σώματι· ταύτῃ τοι φαμὲν αὐτὸν ὑπάρχειν θεόν τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπον· οὐ διαιροῦντες εἰς ἄνθρωπον ἰδικῶς τε καὶ ἀνὰ μέρος κείμενον, τὴν ἐπ' αὐτῷ θεωρίαν· καὶ εἰς θεὸν λόγον ἰδικῶς ἵνα μὴ δόξωμεν υἱοὺς δύο· ἀλλ' ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ὁμολογοῦντες ὑπάρχειν θεὸν καὶ υἱὸν καὶ κύριον· τοὺς δὲ μὴ οὕτως ἔχειν ὑπειληφότας ἢ γοῦν πιστεύειν ἐθέλοντας, διορίζοντας δὲ εἰς υἱοὺς δύο τὸν ἕνα καὶ διιστάντας ἀπ' ἀλλήλων τὰ ἡνωμένα κατ' ἀλήθειαν· φάσκοντας δὲ κατὰ μόνην τὴν ἀξίαν ἤτοι αὐθεντίαν ἀνθρώπου γενέσθαι συνάφειαν πρὸς θεόν· τῆς ὀρθῆς καὶ ἀμωμήτου πίστεως ἀλλοτρίους εἶναι φαμέν· ὥστε κἂν ἀπόστολος ὀνομάζηται, κἂν κεχρίσθαι λέγηται καὶ εἰς υἱὸν ὁρίσθαι θεοῦ, οὐκ αἰσχυνόμεθα τὴν οἰκονομίαν· αὐτὸν δὲ φαμὲν τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον ὅτε γέγονε καθ' ἡμᾶς ἀνθρωπος, ὠνομάσθαι δήποτε καὶ ἀπόστολον· καὶ κεχρίσθαι δὲ λεχθῆναι ἡμῶν κατὰ τὸ ἀνθρώπινον· ὁ γὰρ γεγονὼς καθ' ἡμᾶς, εἰ καὶ μεμένηκεν ὅπερ ἦν, οὐ παραιτεῖται τὰ ἡμῶν· πρέπεται δὲ μᾶλλον ὁμοῦ τοῖς τῆς ἀνθρωπότητος μέτροις· τὰ ἀνθρώπινα διὰ τὴν οἰκονομίαν οὐ δι' ἑαυτὸν ἐν τούτοις οἰκείαν ἀδικοῦμεν δόξαν ἢ φύσιν· ἔστι γὰρ ἔτι καὶ οὕτως θεὸς καὶ τῶν ὅλων κύριος:—

ἀναθεματισμὸς γ':—

Εἴ τις ἐπὶ τοῦ ἑνὸς χριστοῦ διαιρεῖ τὰς ὑποστά-

μετὰ τὴν ἕνωσιν μόνῃ συνάπτων αὐτὰς
συναφείᾳ, τῇ κατὰ τὴν ἀξίαν ἤγουν αὐθεν-
τίαν· καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον συνόδῳ τῇ καθ' ἕ-
νωσιν φυσικήν, ἀνάθεμα ἔστω:-

Τῆς μετὰ σαρκὸς οἰκονομίας τοῦ μονογε-
νοῦς πολυπραγμονοῦντες τὸ μυστήριον πα-
ράδοξόν τι καὶ ἀπόρρητον ἡμῶν ... φα-
μὲν αὐτῷ σώματι ψυχὴν ἔχοντι τὴν λογικὴν
τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον ἑνωθῆναι· καὶ οὕτω νοοῦ-
μεν υἱόν· καθάπερ ἀμέλει καὶ ἔφην μίαν
αὐτοῦ ὁ[illegible]· ἐπεὶ πεφύκαμεν τῷ σώ-
ματι τὴν ψυχήν· πλὴν εἰς ἓν ἄμφω ζῶον συν-
τεθειμένα· ἀλλ' οὐχ οὕτως ταῦτ' ἔχειν ὑπο-
νοοῦσί τινες· ἀνὰ δ' ἱστάντες ἡμῖν, ἀνὰ
μέρος καὶ ἰδικῶς, συνῆφθαι φασὶν αὐτῷ
τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς φωτὶ λόγον κατὰ μόνην τὴν
ἀξίαν ἤγουν τὴν αὐθεντίαν· οὐ καθ' ἕνωσιν
φυσικὴν τουτέστιν ἀληθῆ καὶ καθάπερ ἡ-
μεῖς πιστεύομεν· οὕτω γάρ που φησὶ καὶ
ἡ θεία γραφὴ καὶ ἦμεν φύσει τέκνα ὀργῆς ὡς
καὶ οἱ λοιποί· τὸ φύσει ἀντὶ τοῦ ἀληθῶς λαμβά-
νουσα. οἱ διαιροῦντες τοίνυν τὰς ὑπο-
στάσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν καὶ ἀνὰ μέρος
τιθέντες ἑκατέραν τουτέστιν ἄνθρωπον καὶ θεὸν
ἐπινοοῦντες δὲ συνάφειαν αὐτοῖς τὴν κα-
τὰ μόνην τὴν ἀξίαν, δύο που πάντως
ἱστῶσιν υἱούς· καίτοι τῆς θεοπνεύστου γρα-
φῆς ἕνα λεγούσης υἱὸν καὶ κύριον. σὺ δὲ μετὰ
τὴν ἄρρητον ἕνωσιν κἂν θεὸν ὀνομάσῃς τὸν
ἐμμανουὴλ σαρκωθέντα τε καὶ ἐνανθρω-

πήσαντα, νοοῦμεν ἡμεῖς τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λό-
γον· κἂν ἄνθρωπον εἴπῃς, οὐδὲν ἧττον ἐκεῖνον αὐ-
τὸν ἐν τοῖς τῆς ἀνθρωπότητος μέτροις
οἰκονομικῶς ἐπιτηδείως γεγενημένον.
φαμὲν τοίνυν αὐτόν· αὐτὸν τὸν ἀναφῆ,
ὁρατὸν τὸν ἀόρατον· οὐ γὰρ ἦν ἀλλότριον
αὐτοῦ τὸ ἑνωθὲν αὐτῷ σῶμα· ὃ καὶ ἁπτὸν
εἶναι φαμὲν καὶ ὁρατόν. τοὺς δὲ μὴ οὕ-
τω πιστεύοντας, διιστῶντας δὲ ὡς ἔφην τὰς ὑ-
ποστάσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν· καὶ ψιλὴν αὐ-
ταῖς συνάφειαν ἐπινοοῦντας κατὰ μόνην τὴν
ἀξίαν ἤγουν αὐθεντίαν, ἀλλότριοι τῶν ὀρ-
θοφρονεῖν εἰωθότων ὁ προκείμενος ἀνα-
θεματισμός:- Ἀναθεματισμὸς δ΄:

Εἴ τις προσώποις δυσὶν ἤγουν ὑποστάσεσι
τάς τε ἐν τοῖς εὐαγγελικοῖς καὶ ἀποστολικοῖς
συγγράμμασι διανέμει φωνάς, ἢ ἐπὶ Χριστῷ παρὰ
τῶν ἁγίων λεγομένας, ἢ παρ' αὐτοῦ περὶ
ἑαυτοῦ· καὶ τὰς μὲν ὡς ἀνθρώπῳ παρὰ τὸν ἐκ
θεοῦ πατρὸς λόγον ἰδικῶς νοουμένῳ προσά-
πτει· τὰς δὲ ὡς θεοπρεπεῖς μόνῳ τῷ ἐκ
θεοῦ πατρὸς λόγῳ, ἀνάθεμα ἔστω:-

Ἐν μορφῇ καὶ ἰσότητι τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ὑπάρχ(ων)
ὁ μονογενὴς αὐτοῦ λόγος, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ
τὸ εἶναι ἴσα θεῷ καθὼς γέγραπται· καθῆκε δὲ
μᾶλλον ἑαυτὸν εἰς ἑκούσιον κένωσιν· καὶ κα-
ταπεφοίτηκεν ἑλόμενος τὴν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς·
οὐ μεθεὶς τὸ εἶναι ὅπερ ἦν· μεμένηκε δὲ
μᾶλλον καὶ οὕτως θεός· καὶ τὸ τῆς ἀνθρωπό-
τητος οὐκ ἀτιμάσας μέτρον· πάντα τοι.

μιᾳ αὐτοῦ τῷ θεοπρεπεῖ καὶ τῷ ἀξιώματι· ποῦ
γὰρ ἔτι κεκένωκεν ἑαυτὸν εἰ τοῖς τῆς ἀν-
θρωπότητος μέτροις ἐν ἐλευθερίᾳ· ἢ εἴπο-
ρεν τοῖς τοιούτοις ἀξιοῦμεν· πῶς ὁ κατὰ φύσιν αὐτὸ-
ὡς ὁ ζῶν ἀνθρώπινος καὶ ὡς εἰς τὸ γένος καθ' ἡ-
μᾶς· πάσας τοίνυν τὰς ἐν τοῖς εὐαγγελι-
καῖς φωνάς, τάς τε ἀνθρωπίνας, καὶ μὴν καὶ τὰς
θεοπρεπεῖς ἑνὶ προσώπῳ προσάπτο-
μεν· ἐπειδὴ καὶ ἕνα πιστεύομεν υἱὸν εἶναι
Χριστὸν Ἰησοῦν· τουτέστιν ἐνανθρωπήσαντα καὶ
σαρκωθέντα τὸν τοῦ θεοῦ λόγον· ὥστε κἂν λέ-
γηται τὸ ἀνθρώπινον τοῖς τῆς ἀνθρω-
πότητος αὐτοῦ μέτροις καταλογιούμεθα·
αὐτοῦ γὰρ πάλιν καὶ τὸ ἀνθρώπινον. κἂν ὡς θεὸς
διαφέρηται θεὸν εἶναι πιστεύοντες τὸν ἐν ἀν-
θρωπότητι· πάλιν ὡς ἐν Χριστῷ καὶ
τὰς ὑπὲρ ἀνθρώπου φύσιν προσνέμομεν φω-
νάς· οἱ δὲ διαιροῦντες εἰς δύο πρόσωπα, δύ-
ο πάντως ἐπινοοῦσιν υἱούς· ὡς ἠλέγχθη
τὸν καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπον οὐκ εἰς δύο πρόσωπα
θέμενος κἂν ἐκ ψυχῆς νοοῖτο καὶ σώματος·
εἷς ἐστι καὶ ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος· οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ
Ἐμμανουήλ. ἐπειδὴ γὰρ εἷς ἐστιν υἱὸς ὁ
κύριος ὁ σαρκωθεὶς καὶ ἐνανθρωπή-
σας τοῦ θεοῦ λόγος, ἐν αὐτοῦ τούτου ἐστὶν ὁ
πρόσωπον. καὶ αὐτῷ προσνέμομεν ὅτι
τάς τε ἀνθρωπίνας διὰ τὴν οἰκονομίαν τὴν μετὰ
σαρκὸς καὶ μὴν καὶ τὰς θείας διὰ τὴν ἐκ θεοῦ
πατρὸς ἄφραστον γέννησιν· οἱ δὲ διαιροῦν-
τες καὶ ἀπομερίζοντες εἰς ἄνθρωπον ἰδικῶς

ὡς ἕτερον μὲν τὸν υἱὸν παρὰ τὸν ἐκ θεοῦ λόγον.
καὶ εἰς θεὸν ἰδικῶς ὡς ἕτερον ὄντα υἱὸν διὰ
λέγοντες υἱούς, ὑποφέρονται δικαίως τῷ
δὲ ὑμῖν τοῦ προκειμένου ἀναθεματισμοῦ:-

Ἀναθεματισμὸς πέμπτος:

Εἴ τις τολμᾷ λέγειν θεοφόρον ἄνθρωπον τὸν Χριστὸν
καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον κατὰ ἀλήθειαν θεὸν εἶναι
ὡς υἱὸν ἕνα καὶ φύσει· καθὸ γέγονε σὰρξ ὁ λό-
γος· καὶ κεκοινώνηκε παραπλησίως ἡμῖν
αἵματος καὶ σαρκός· ἀνάθεμα ἔστω:

Σάρκα γενέσθαι φησὶν ὁ θεσπέσιος εὐαγγελιστὴς
τὸν τοῦ θεοῦ λόγον· οὐ κατὰ μετάστασιν ἢ
τροπὴν τῆς ἰδίας φύσεως εἰς σάρκα
μεταποιούμενον, καθάπερ ἤδη προείπο-
μεν· ἔχει γὰρ ἀναλλοίωτον ὡς θεός· ἀλλ' ὅτι κε-
κοινώνηκε παραπλησίως ἡμῖν αἵμα-
τος καὶ σαρκὸς καὶ γέγονεν ἄνθρωπος. ἔθος γὰρ
τῇ θεοπνεύστῳ γραφῇ σάρκα τὸν ἄνθρωπον ὀνο-
μάζειν· γέγραπται γὰρ ὅτι ὄψεται πᾶσα σὰρξ
τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ· ἀλλ' οἱ τῶν ἀνοσίων δογμά-
των εὑρεταὶ Νεστόριός τε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ· ἤ-
τοι τὰ αὐτὰ φρονοῦντες ἐκείνῳ, ὑποκρί-
νονται μὲν ὁμολογεῖν τὴν τοῦ σεσαρκῶσθαι
φωνήν· οὐ μὴν ἔτι καὶ σαρκωθῆναι φασὶ
κατὰ ἀλήθειαν τὸν τοῦ θεοῦ λόγον· τουτέστιν
ἄνθρωπον γενόμενον καθ' ἡμᾶς μετὰ τοῦ μεῖναι
θεόν· ἀλλὰ γὰρ ὥσπερ εἰς ἄνθρωπον τῶν ἁγίων ἕνα
τὸν ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου γεγεννημένον κατοι-
κῆσαι διισχυρίζονται, τὸν μονογενῆ τοῦ θεοῦ
λόγον· ἵνα μηκέτι Χριστὸς εἷς ὁμολογῆται υἱὸς

καὶ κύριος· καὶ προσκυνητός· ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος
ἰδικῶς καὶ κατὰ μόνας νοούμενον· μόνῃ
συναφείᾳ τῇ κατὰ ταυτότητα τῆς ἀξίας,
τετιμημένον συμπροσκυνεῖται καὶ συν-
δοξάζηται. κατοικεῖ μέν, ὡς ἐν ὑμῖν ὁ τῶν
ὅλων θεός, διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος· καὶ γοῦν πάλαι
μὲν ἔφασκε δι' ἑνὸς τῶν ἁγίων προφητῶν·
ὅτι ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπα-
τήσω· καὶ ἔσομαι αὐτοῖς θεός· καὶ αὐτοὶ ἔ-
σονταί μοι λαός. γράφει δὲ καὶ ὁ μακάρι-
ος Παῦλος· οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστέ· καὶ
τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν· ἔφη δὲ καὶ αὐ-
τὸς ὁ Χριστὸς περὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν
ἤτοι τῶν προγεγονότων ἁγίων, ὅτι καὶ ἐκεί-
νους εἶπε θεούς· πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ θεοῦ
ἐγένετο· ὃν ὁ πατὴρ ἡγίασε καὶ ἀπέστειλε
εἰς τὸν κόσμον· ὑμεῖς λέγετε, ὅτι βλασφη-
μεῖς· ὅτι εἶπον υἱὸς τοῦ θεοῦ εἰμι· ἀλλ' οὐ-
χ ὥσπερ ἐν ὑμῖν οἰκεῖ θεός, οὕτω καὶ ἐν Χριστῷ·
θεὸς γὰρ φύσει ὢν πεφηνὼς καθ' ἡμᾶς· εἷς
τε καὶ μόνος υἱὸς καὶ ὅτε γέγονε σάρξ· οἱ τοί-
νυν τολμῶντες λέγειν θεοφόρον ἄνθρωπον
ὑπάρχειν αὐτὸν καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον ἐναν-
θρωπήσαντα θεόν, ὑποπίπτουσιν ἀναθέμα-
τι τοῦ προκειμένου ἀναθεματισμοῦ:-

ἀναθεματισμὸς ϛ'

Εἴ τις λέγει θεὸν ἢ δεσπότην εἶναι τοῦ Χριστοῦ τὸν
ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον· καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον τὸν
αὐτὸν ὁμολογεῖ θεόν τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπον, ὡς
γεγονότος σαρκὸς τοῦ λόγου κατὰ τὰς

γραφάς, ἀνάθεμα ἔστω:-
ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἷς τε υἱὸς μόνος καὶ κατὰ ἀ-
λήθειαν υἱὸς ὑπάρχων τοῦ θεοῦ καὶ πατρός,
γέγονε σὰρξ ὁ λόγος· καὶ συγκατάρχει τῶν ὅ-
λων ὁμοῦ τῷ ἰδίῳ γεννήτορι· κάμπτει τε
αὐτῷ πᾶν γόνυ, ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ
καταχθονίων· καὶ ἐξομολογεῖται πᾶ-
σα γλῶσσα ὅτι κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν θεοῦ
πατρός. ἆρ' οὖν τοίνυν αὐτὸς μὲν κύριος τῶν ὅλων
καθομολογεῖται καὶ ἔστι θεὸς καὶ μὴ δίχα σαρ-
κὸς μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν· αὐτὸς δὲ
ἑαυτοῦ οὔτε θεὸς οὔτε δεσπότης· καὶ γὰρ ἐστὶ
τῶν ἀτοπωτάτων· μᾶλλον δὲ δυσσεβὲς
αὐτὸ ἐπὶ μέτρον ἀληθῶς, τὸ οὕτω φρο-
νεῖν ἢ λέγειν· εἰκότως οὖν ἐπ' αὐτῷ δὴ τού-
τῳ γέγονεν ὁ προκείμενος ἀναθεματισμός:-

ἀναθεματισμὸς ζ':

Εἴ τις φησὶν ὡς ἄνθρωπον ἐνηργῆσθαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ λό-
γου τὸν Ἰησοῦν· καὶ τὴν τοῦ μονογενοῦς εὐδο-
ξίαν περιῆφθαι ὡς ἑτέρῳ παρ' αὐτὸν ὑ-
πάρχοντι· ἀνάθεμα ἔστω:

Ὅτι τὴν κατὰ σάρκα γέννησιν τοῦ υἱοῦ
τοῦ θεοῦ τοῦ μονογενοῦς εὐηγγελίζετο τῇ
ἁγίᾳ παρθένῳ ὁ μακάριος Γαβριήλ· τέξῃ
φησὶν υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ
Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ
τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν· ὠνόμασται δὲ καὶ
Χριστός. διὰ τὸ κεχρῖσθαι μεθ' ἡμῶν ἀνθρωπίνως
κατὰ τὴν τοῦ ψάλλοντος φωνήν· ἠγάπησας
δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ

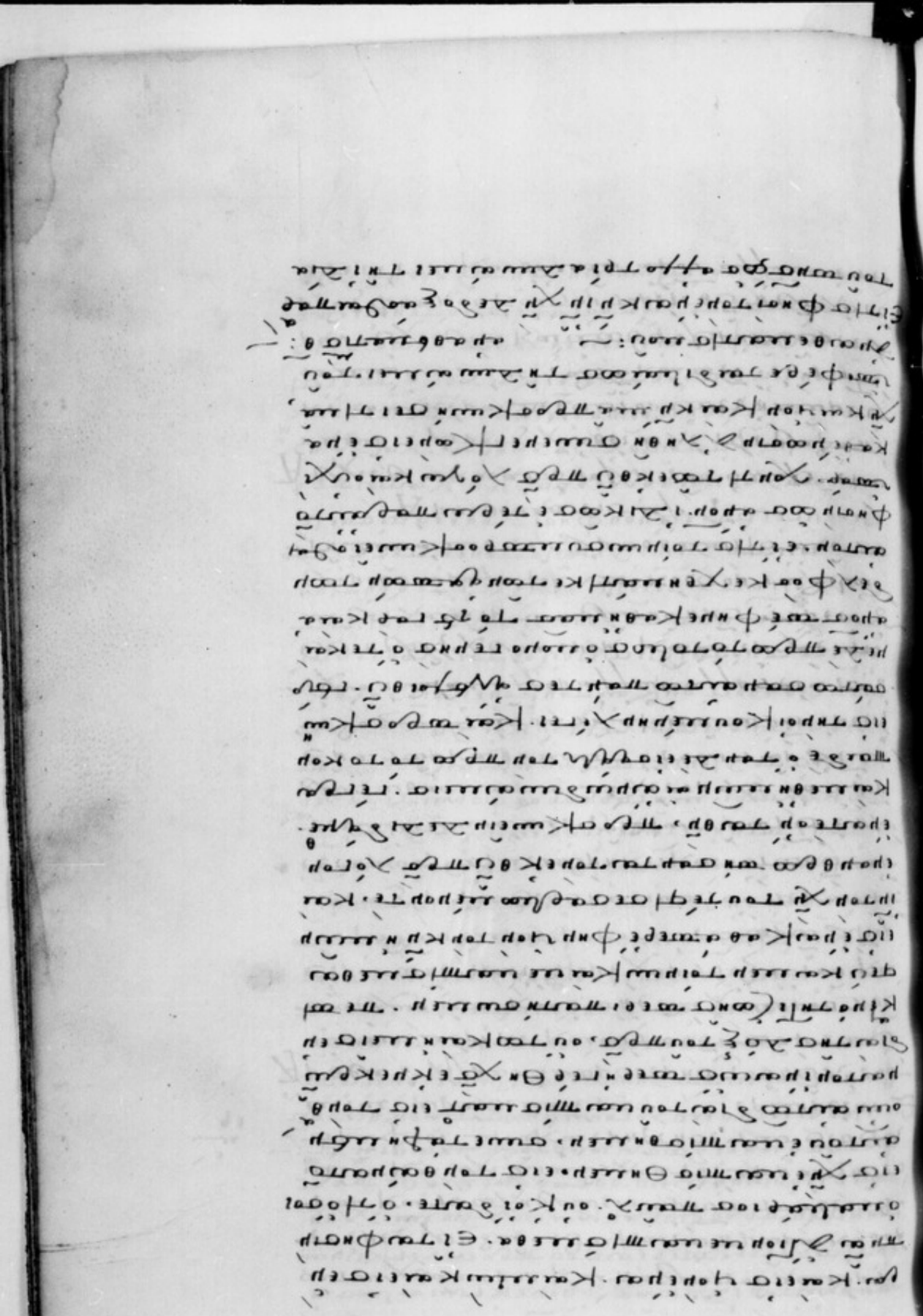

τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ θεὸς ὁ θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιά-
σεως παρὰ τοὺς μετόχους σου· καίτοιγε
ὢν ἀρχηγὸς αὐτὸς τοῦ ἁγίου πνεύματος χορηγός· καὶ
οὐκ ἐκ μέτρου διδοὺς τοῖς ἀξίοις αὐτό· πλή-
ρης γὰρ ἔφη καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ
ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν· καίτοι γεγεννη-
μένον οἰκονομικῶς ὡς ἄνθρωπον κεχρῖσθαι
λέγεται μονογενῶς καὶ οὐ καθ' ἕτερον τρόπον κατα-
πάντως ἐπ' αὐτὸν τοῦ ἁγίου πνεύματος ἰέναι καὶ ἐν ἡμῖν
καταμείνῃ· καίτοι διὰ τὴν ἐν ἀδὰμ
παράβασιν ἀποφοιτῆσαν ἐν ἀρχαῖς· αὐ-
τὸς οὖν ὁ μονογενὴς τοῦ θεοῦ λόγος σὰρξ γενό-
μενος, κέκληται χριστὸς καὶ τὴν θεοῦ περιου-
σαν δύναμιν ἰδίαν ἔχων, ἐργάζεται τὰ
παράδοξα· οἱ τοίνυν λέγοντες τὴν τοῦ
χριστοῦ δυναστείαν τὴν τοῦ μονογενοῦς εἰς ἀ-
ξίαν περιῆφθαι, ὡς ἑτέρου τοῦ μονο-
γενοῦς παρὰ τὸν χριστόν, διαφόρους ποιοῦσιν υἱούς·
καὶ τὸν μὲν ἐνεργοῦντα τὸν δέ, ἐνεργούμε-
νον ὡς ἄνθρωπον ἐν ἡμῖν τὸν καθ' ἡμᾶς· ταύτῃ
τοι καὶ ὑποφέρονται τῷ ἀναθέματι τοῦ
ἀναθεματισμοῦ:- ἀναθεματισμὸς η´:
Εἴ τις τολμᾷ λέγειν τὸν ἀναληφθέντα
ἄνθρωπον συμπροσκυνεῖσθαι δεῖν τῷ θεῷ λό-
γῳ· καὶ συνδοξάζεσθαι καὶ συγχρηματίζ-
ειν ὡς ἕτερον ἐν ἑτέρῳ· καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλ-
λον μιᾷ προσκυνήσει τιμᾷ τὸν ἐμμα-
νουήλ· καὶ μίαν αὐτῷ τὴν δοξολογίαν ἀνα-
πέμπει· καθὸ γέγονε σὰρξ ὁ λόγος, ἀνάθε-
μα ἔστω:- εἰς ἑρμηνείαν τοῦ προαναγεγραμμένου

χέ

γμαι· καὶ εἰς υἱὸν εἶναι· καὶ μὴν καὶ εἰς ἓν
πνεῦμα ἅγιον βαπτιζόμεθα· εἶτα φησὶν
ὁ μακάριος παῦλος· οὐκ οἴδατε· ὅτι ὅσοι
εἰς χριστὸν ἐβαπτίσθημεν, εἰς τὸν θάνατον
αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν· συνετάφημεν
οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θά-
νατον ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη χριστὸς ἐκ νεκρῶν
διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρός, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν
καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν· πε-
πιστεύκαμεν τοίνυν καὶ βαπτιζόμεθα
εἰς ἕνα καθάπερ ἔφην υἱὸν τὸν κύριον ἡμῶν
ἰησοῦν χριστὸν τουτέστι σεσαρκωμένον τε καὶ
ἐνανθρωπήσαντα τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον
ἕνα τε ὄντα θεόν, προσκυνεῖν δεῖ δὴ ἡμᾶς·
καὶ μεθ' ἧς ἡνώθη σαρκὸς ἀδιαιρέτως· γέγρα-
πται δὲ ὅταν δὲ εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον
εἰς τὴν οἰκουμένην λέγει· καὶ προσκυνη-
σάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ· γέγο-
νε δὲ πρωτότοκος ὁ μονογενὴς ὅτε καὶ
ἄνθρωπος γέγονε καθ' ἡμᾶς· τὸ γὰρ καὶ ἀ-
δελφοὺς κεχρηματικέναι τῶν ἀγαπώντων
αὐτόν· εἴ τις τοίνυν συμπροσκυνεῖσθαι
φησὶν ὡς ἄνθρωπον ἰδικῶς ἕτερον παρ' αὐτὸν
ὑπάρχοντα τῷ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγῳ καὶ οὐχὶ
καὶ ἡμᾶς ἀληθῶς συνενεγκὼν εἰς ἕνα
χριστὸν καὶ υἱὸν καὶ κύριον μιᾷ προσκυνήσει τιμᾷ,
ὑποφέρεται δικαίως τῷ ἀναθέματι τοῦ
ἀναθεματισμοῦ:- ἀναθεματισμὸς θ´:
Εἴ τις φησὶ τὸν ἕνα κύριον ἰησοῦν χριστὸν δεδοξάσθαι παρὰ
τοῦ πνεύματος ὡς ἀλλοτρίᾳ δυνάμει τῇ ἰδίᾳ

αὐτοῦ χρώμενον. καὶ παρ' αὐτοῦ λαμβάνοντα
τὸ ἐνεργεῖν δύνασθαι κατὰ πνευμάτων καθ' ἑ-
τέρων. καὶ τὸ πληροῦν εἰς ἀνθρώπους τὰς θεοση-
μείας καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον τὸ ἴδιον αὐτοῦ τὸ
πνεῦμα φησί. δι' οὗ καὶ ἐνήργησε τὰς θεοση-
μείας, ἀνάθεμα ἔστω:- ἑρμηνεία:
Ἄνθρωπος γεγονὼς ὁ μονογενὴς τοῦ θεοῦ λόγος,
ἄνθρωπος μεμένηκε. καὶ οὕτω θεὸς ὑπάρχει
ὑπάρχων ὅσα καὶ ὁ πατὴρ διὰ χωρίον ἀνοῦ τοῦ
εἶναι πατήρ. καὶ ἴδιον ἔχων τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. καὶ
οὐσιωδῶς ἐμπεφυκὸς αὐτῷ πνεῦμα ἅγιον
εἰργάζετο τὰς θεοσημείας. ὥσπερ καὶ ἄνθρωπος
γεγονώς, ἐπιμεμένηκε καὶ οὕτω θεὸς ὤν.
τῇ ἰδίᾳ δυνάμει τῇ διὰ τοῦ πνεύματος ἐπη-
ρεῦτο τὰ θαύματα. οἱ δὲ λέγοντες ὡς ἄνθρωπον
ἕνα τῶν καθ' ἡμᾶς, ἤγουν τῶν ἁγίων
δεδοξάσθαι αὐτόν, τῇ διὰ τοῦ πνεύματος ἐνεργεί-
ᾳ χωρὶς ἰδίας μᾶλλον ἀλλ' ὡς ἀλλοτρίᾳ καὶ
θεοπρεπεῖ χρώμενον. καὶ ὡς ἐν χάριτος
μέρει λαμβάνειν παρ' αὐτοῦ πνεύματος τὴν εἰς
ἐναντίους ἀναρμήνευτον ὑποκείσονται δι' ἰδί-
ας τῇ δυνάμει τοῦ ἀναθεματισμοῦ:=

Ἀναθεματισμὸς ι:-

Ἀρχιερέα καὶ ἀπόστολον τῆς ὁμολογίας
ἡμῶν γεγενῆσθαι Χριστὸν ἡ θεία λέγει γραφή. πε-
κεκομικέναι δὲ ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν εἰς
ὀσμὴν εὐωδίας τῷ θεῷ καὶ πατρί. εἴ τις τοί-
νυν ἀρχιερέα καὶ ἀπόστολον ἡμῶν γεγε-
νῆσθαι φησὶν οὐκ αὐτὸν τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον
ὅτε γέγονε καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπος, ἀλλ' ὡς ἕτε-

παρ' αὐτὸν ἰδικῶς ἄνθρωπον ἐκ γυναικός. ἢ
εἴ τις λέγει ὑπὲρ ἑαυτοῦ προσενεγκεῖν αὐ-
τὸν τὴν προσφορὰν καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον
ὑπὲρ μόνων ἡμῶν. οὐ γὰρ ἂν ἐδεήθη προσ-
φορᾶς ὁ μὴ εἰδὼς ἁμαρτίαν, ἀνάθεμα ἔστω:- ἑρμ(ηνεία)
Συνιερᾶ μὲν ὁμολογουμένως τῷ ἐκ θεοῦ πατρὸς
φῶτι λόγῳ τὸ ἀνθρώπινον· πλὴν ἀλλ' οὐκ ἀπο-
μένεται διὰ τὴν οἰκονομίαν. κύριος γὰρ ὢν τῶν
ὅλων κατὰ φύσιν, καθῆκεν ἑαυτὸν ἐν τοῖς
καθ' ἡμᾶς δούλου μορφὴν λαβών. καὶ κέ-
χρημάτικεν ἡμῶν ἀρχιερεὺς καὶ ἀπόστο-
λος τῶν ἀνθρωποτήτων μέτρον εἰς τοῦ-
το καλούντων αὐτόν. προσκεκόμικε δὲ
ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας τῷ
θεῷ καὶ πατρί. μιᾷ γὰρ προσφορᾷ τετελεί-
κεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους
καθὼς γέγραπται. ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπως οἱ ἕ-
τερόφρονες, οὐκ αὐτὸν τὸν ἐκ θεοῦ λόγον
ἄνθρωπον γεγονότα διισχυρίζονται χρηματί-
σαι καὶ ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς
ὁμολογίας ἡμῶν. ἀλλ' ὡς ἕτερόν τινα
παρ' αὐτὸν ἄνθρωπον ἰδικῶς τὸν ἐκ τῆς ἁγίας παρ-
θένου γεγεννημένον φησὶ χρηματίσαι καὶ
ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα. καὶ κατὰ προ-
κοπὴν εἰς τοῦτο ἐληλυθέναι. καὶ οὐ μόνον
ὑπὲρ μᾶλλον ἡμῶν ἢ ἑαυτοῦ προσενεγκεῖν
ἑαυτὸν εἰς θυσίαν τῷ θεῷ καὶ πατρί. ὁ περὶ ἑ-
τὴν σέβησιν καὶ ἀμαρτήματα τοῦ πίστεως, ἀλλό-
τριον παντελῶς. οὐ γὰρ ἐποίησεν ἁμαρ-
τίαν. ὁ δὲ κρείττων ὢν τοῦ πλημμελεῖν

καὶ ἀμοιρῆσαι ἁμαρτίας παντελῶς οὐκ ἂν
ἐδεήθη θυσίας τῆς ὑπὲρ ἑαυτοῦ· ἐπειδὴ δὲ
τὸ εἰκὸς παραμυθούμενοι διὸ δὴ πάλιν
υἱοὺς ἐπὶ μόνοις ἡμῖν περιφέρομεν, ὁ ἀναγκ-
γενόμενος ἀναθεματισμὸς ἐμφανῆ καθι-
στῶν τὴν ἀλήθειαν:– ἀναθεματισμὸς ια´:

Εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ τὴν τοῦ κυρίου σάρκα ζω-
οποιὸν εἶναι καὶ ἰδίαν αὐτοῦ τοῦ ἐκ θεοῦ πατρὸς
λόγου· ἀλλ' ὡς ἑτέρου τινὸς παρ' αὐτὸν
συνημμένου μὲν αὐτῷ κατὰ τὴν ἀξίαν
ἤγουν ὡς μόνην θείαν ἐνοίκησιν ἐσχηκότος καὶ
οὐχὶ δὴ μᾶλλον ζωοποιὸν ὡς ἔφημεν ὅτι γέγονεν
ἰδία τοῦ λόγου τοῦ τὰ πάντα ζωογονεῖν
ἰσχύοντος, ἀνάθεμα ἔστω:– ἑρμηνεία:

Τὴν ἁγίαν καὶ ζωοποιὸν καὶ ἀναίμακτον
ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τελοῦμεν θυσίαν· οὐχ
ὡς τῶν καθ' ἡμᾶς καὶ ὁμοίου κοινοῦ σῶμα
εἶναι πιστεύοντες τὸ προκείμενον· ὁμοί-
ως δὲ καὶ τὸ τίμιον αἷμα· δεχόμενοι δὲ
μᾶλλον ὡς ἴδιον σῶμα γεγονὸς καὶ μέν-
τοι καὶ αἷμα τοῦ τὰ πάντα ζωοποιοῦν-
τος λόγου· κοινὴ γὰρ σὰρξ ζωοποιεῖν οὐ δύ-
ναται· καὶ τούτου μάρτυς αὐτὸς ὁ σωτὴρ λέ-
γων· ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν· τὸ πνεῦμά ἐστι
τὸ ζωοποιοῦν· ἐπειδὴ γὰρ ἰδία γέγονε
τοῦ λόγου, ταύτῃ τοι νοεῖται καὶ ἔστι ζω-
οποιὸς καθά φησιν ὁ σωτήρ· καθὼς ἀπέστειλέ
με ὁ ζῶν πατήρ, κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα· καὶ ὁ
τρώγων με, κἀκεῖνος ζήσει δι' ἐμέ· ἐ-
πειδὴ δὲ Νεστόριος καὶ οἱ τὰ αὐτοῦ φρονοῦν-

τες παραλύουσιν ἀμαθῶς τοῦ μυστηρίου
τὴν δύναμιν· ταύτῃ τοι καὶ μάλα εἰκότως
γέγονεν ὁ ἀναθεματισμός:– ἀνάθεμα ιβ´:

Εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ τὸν τοῦ θεοῦ λόγον παθόντα
σαρκὶ καὶ ἐσταυρωμένον σαρκὶ καὶ θανάτου
γευσάμενον σαρκί, γεγονότα τε πρωτό-
τοκον ἐκ τῶν νεκρῶν· καθὸ ζωή ἐστι καὶ ζωο-
ποιὸς ὡς θεός, ἀνάθεμα ἔστω:– ἑρμηνεία:

Ἀπαθὴς μὲν καὶ ἀθάνατος ὁ ἐκ θεοῦ πατρός ἐστι
λόγος ὡς ἀνωτέρω γὰρ τοῦ πάσχειν ἡ θεία αὐτοῦ
καὶ ἀπόρρητός ἐστι φύσις· καὶ αὕτη τὰ πάντα
ζωοποιεῖ· καὶ φθορᾶς ἀμείνων ἐστί· καὶ
παντὸς λοιποῦ μείζων θεότης· ἀλλὰ καίτοι ταῦτα
οὕτως ἔχων ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος ἰδίαν
ἐποιήσατο τὴν σάρκα τοῦ θανάτου δεκτι-
κὴν ἵνα ταύτῃ τὸ πάσχειν οἰκειῶται ὑπὲρ ἡμῶν
καὶ δι' ἡμᾶς εἰς ἑαυτὸν ἀναλαβὼν τὰ πάθη,
πάντας ἡμᾶς ἀπαλλάξῃ καὶ θανάτου
καὶ φθορᾶς τὸ ζωοποιῆσαι ὡς θεὸς τὸ ἴδιον
αὐτοῦ σῶμα· καὶ ἀπαρχὴ γεγονὼς τῶν κε-
κοιμημένων· καὶ πρωτότοκος ἐκ νεκρῶν·
οὐ γὰρ ἄνθρωπος ἦν κοινὸς ἰδία τε, καὶ ἀνὰ μέρος
νοούμενος παρ' αὐτὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον· ὁ
δι' ἡμᾶς τὸν τίμιον ὑπομείνας σταυρὸν καὶ θα-
νάτου γευσάμενος· ἀλλ' αὐτὸς ὁ τῆς δόξης κύριος
σαρκὶ πέπονθε κατὰ τὰς γραφάς· ἐπειδὴ δὲ
δὲ οἱ τοὺς κενοὺς καὶ δυσσεβεῖς δόγματα τῇ ὀρθῇ
καὶ ἀμωμήτῳ πίστει παρεισκρίνειν ἐ-
θέλοντες, ἀνόμφασι κοινὸν ὑπομεῖναι τὸν
ὑπὲρ ἡμῶν σταυρόν· γέγονεν ἀναγκαῖος ὁ ἀνα-

θεματίου μὲν τῆς ἐμοῦ αὐτοῖς ἀσεβείας
ἐμφανίζοντος τὸ μέγεθος :-

Τοῦ αὐτοῦ κυρίλλου ἐξήγησις λεχθεῖσα ἐν ἐφέσω ἐν τῷ ἁγίῳ ἰω(άννῃ) τῷ εὐαγγελιστῇ :-

Τῆς μὲν τῶν ἁγίων διηγήσασθαι καὶ δόξης ἐλάσσων ἐστὶ πᾶς λόγος. γεγόνασι γὰρ φωστῆρες ἐν κόσμῳ, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες κατὰ τὸ γεγραμμένον. ὅταν δὲ τὰ θεῖα λαμπρῶς μυστήρια, πρέποι ἂν παρ᾽ ἁπάντων λέγεσθαι πρὸς αὐτούς· οὐχ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. διεκήρυξαν γὰρ ἐν ἡμῖν τὸν υἱὸν, τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. ὡς καὶ ἡμεῖς λέγομεν κατὰ τὴν φωνὴν τοῦ μακαρίου δαβίδ· πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι καὶ ψαλάτωσάν σοι· ψαλάτωσαν δὴ τῷ ὀνόματί σου ὕψιστε. ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς παλαιᾶς σέως κρατούσης ἐν τοῖς χρόνοις, οὔπω τῶν εὐαγγελικῶν κηρυγμάτων εἰσκεκομισμένων, γνωστὸς ἦν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ ὁ θεός· ἐν τῷ ἰσραὴλ μέγα τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ἰσχνόφωνοι γὰρ καὶ βραδύγλωσσοι ἦσαν ὁμοίως. διὰ τοῦτο καὶ κατὰ μόνην ἠκούετο τὴν ἰουδαίαν ὁ θεός. ἐπειδὴ δὲ τὸ φῶς ἡμῖν ἐπέλαμψε τὸ ἀληθινὸν, καὶ παραπλησίως ἡμῖν μετέσχεν αἵματος καὶ σαρκὸς θεὸς ὢν ὁ λόγος, ἐκεῖθεν γέγονε τὰ πάντα αὐτοῦ· πανταχοῦ ναοὶ καὶ θυσιαστήρια· πανταχοῦ χορεύεται καὶ προσκυνεῖται· καὶ ποιμένες ἀγαθοί· καὶ λογικῶν θρεμμάτων ἀγέλαι· στέμματα ἀποφαίνουσαι τῶν παρθένων [illegible]

ἱερὰς αὐλάς. πρὸ μὲν γὰρ τῆς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἐπιδημίας, τὸ ἐπὶ γῆς [illegible] ἐλάτρευον τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα· προσκεκυνήκασι τοῖς ἔργοις τῶν ἰδίων χειρῶν· καὶ τῶν παρ᾽ ἀνθρώπων ἕκαστος θεὸν [illegible] τὸ δοκοῦν. ἀλλ᾽ ἐπέφανεν ἡμῖν ὡς ἔφην ὁ μονογενὴς τοῦ θεοῦ λόγος· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς, ὁ ἀμνὸς ὁ ἀληθινός· ὃν ἡ ἁγία θεοτόκος καὶ ἀειπάρθενος ἐκ παρθενικῶν ἡμῖν λαγόνων ἀπεκύησε μαρία· ζωοποιὸν τὸν ἐνανθρωπήσαντα θεόν· τὸν ἐλθόντα ἐν δούλου μορφῇ, τὸν καθ᾽ ἡμᾶς δι᾽ ἡμᾶς. καὶ ὑπὲρ πᾶσαν δὴ τὴν κτίσιν· τὸν ἐν τῇ φύσει τῇ καθ᾽ ἡμᾶς ὡς ἐν δόξῃ θεοπρεπεῖ τὸν ἑαυτὸν ταπεινώσαντα· καὶ συνθρονοῦντα τῷ πατρί, τὸν ἑαυτὸν κενώσαντα· καὶ ἐκ τοῦ ἰδίου πληρώματος διανέμοντα τοῖς ἀξίοις τὰ ἀγαθά· τὸν προσκυνοῦντα μεθ᾽ ἡμῶν ἀνθρωπίνως καὶ προσκυνούμενον ὡς θεόν· οὐκ ἐν τῇ μόνῃ, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις. ὅταν γάρ φησιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην λέγει· καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ. τίς οὖν ἄρα ἐστὶ μόνος εἰς [illegible] νικῶς εἰς τὴν οἰκουμένην· τί ναὶ δὲ ὅλως [illegible] κεκόμισται τρόπον. μυστηριώδης [illegible] λισται. εἴπερ καὶ νῦν ὦ μακάριε ἰωάννη· ἐπ᾽ ἐμὲ θέαμα τῆς [illegible] μεγάλη [illegible] καὶ τε [illegible] ἀθαυμάστοις ἐχ [illegible] φαμας καὶ λήθην καὶ χρόνῳ τοῖς σοῖς παραχωροῦσι λόγοις. ἰδοὺ τοσαύτη ποιμένων·

ἀθέριστος ἦκε παρ' αὐτοῖς· ἀποκυλίσομεν μὲν
τὸν λίθον ὡς ὁ μακάριος Ἰακὼβ τοῖς ποιμέσιν·
ἀποκαλύψομεν μὲν τὸ φρέαρ τῆς ζωῆς. δώσο-
μεν ἀρύσασθαι καὶ μὴν ἐκ τῶν τοῦ σωτηρίου πηγῶν.
μακρὰν δὲ τὴν συνήθη μὲν παραίθεσθω πηγῶν.
οὐκοῦν ἀκούομεν λέγοντος· ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος
καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος· οὗ-
τος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν πατέρα· ἀλλ' ὅτι μὲν ὁ
μονογενὴς τοῦ θεοῦ λόγος ἀπόρρητον ἔχει τὴν ἐκ
τοῦ πατρὸς ὕπαρξιν, πεπιστεύκαμεν· προσ-
τίθησι τὸ λεῖπον ἡμῖν μὲν ὁ εὐαγγελιστής· ἀκούσω-
μεν πάλιν λέγοντος· καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο τουτέ-
στιν ἄνθρωπος· γέγονε δὲ ἄνθρωπος ὁ μονογενὴς τοῦ
θεοῦ λόγος, οὐκ ἀποβεβληκὼς τὸ εἶναι θεός· ἀλ-
λὰ καὶ ἐν προσλήψει σαρκὸς, μεμένηκεν
ὅπερ ἦν· ἄτρεπτος γάρ ἐστι καὶ ἀναλλοίωτος
ἡ τοῦ λόγου φύσις, καὶ οὐκ οἶδε τὸ παθεῖν τρο-
πῆς ἀποσκίασμα· ταῦτα ἑρμηνεύειν
ἐκδιδάξει ἡμᾶς ὁ μακάριος εὐαγγελιστὴς
τὸ ἄφθονον ἀληθῶς τὸ μέγα καὶ περιφανέστα-
τον· ἄφθονον χρησιμώτατον, οὐ τοῖς τὴν
αἰσθητὴν διαπεραιουμένοις θάλατταν,
ἀλλὰ τοῖς τῆς εὐσεβείας ἐμπόροις τῶν
τῆς ἀληθείας ἐρασταῖς· τοῖς ὀρθῶς μετέχειν
θέλουσι· καὶ ἀπαραίτητον πίστιν· εἴ τις
οὖν ἐρᾷ τοῦτον [illegible] τὸν τρόπον,
ἄφθονον ὡσπερεὶ [illegible] ἐχέτω· τὰς τοῦ θεη-
γόρου φωνάς· οὕτω τὰ [illegible] τῶν αἱρέ-
σεων διαπηδήσει κύματα· οὕτως εἰς εὔ-
διον καταντήσει λιμένα· καὶ πρὸς αὐτὴν

ἥξει τὴν ἀλήθειαν τουτέστι Χριστόν· μεθ' οὗ τῷ πατρὶ
ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν ἁγίῳ πνεύματι, εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:— Τοῦ αὐτοῦ
Κυρίλλου κατὰ τοῦ ἀποσχίσαντος τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ:
[illegible] Χριστοῦ φάσκοντος τὴν δύναμιν, παρὰ τῆς
θείας δὲ διδαχθέντες γραφῆς. οὐδὲν δὲ ἧττον
καὶ αὐτὸς ἡμᾶς ἐκδιδάξει μὲ ὃς ἐπιλέγων· ὁ ἐμοὶ
διακονῶν ἐμοὶ ἀκολουθείτω· καὶ ὅπου εἰμὶ
ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται. δεῖ γὰρ ἡ-
μᾶς ἀεὶ συνεῖναι καὶ φιλεῖν· ἀκολουθοῦντας πάν-
των σωτῆρι Χριστῷ· καὶ κατὰ μηδὲν ἀποτρέπεσθαι
τοῦ χωρίζεσθαι· καὶ τοῦτο τηρήσομεν διὰ
τὸ μου λέγειν ταῦτα αὐτοῦ· τοῦτο πεπλήρωκε
ὁλοσχερῶς οὗτος καὶ μέγας τῶν ἱερέων χο-
ρὸς· περὶ ὧν ἂν λέγοιτο καὶ σφόδρα δικαίως
τὸ διὰ τῆς τοῦ προφήτου φωνῆς· ἐκεῖ ἀδελ-
φοὶ [illegible]· καὶ εἶδον τὰ πρόσωπα
ἀλλήλων· ἀριθμὸν παρῆλθον καὶ [illegible] αὐτῶν
οὐκ ἀπώλετο· ἐπέρα τὴν [illegible]· οὐκ ἐζή-
τησε [illegible] κύριος εἰ μὴ ἐπείγετο αὐτοῖς καὶ τὸ
[illegible] αὐτοῦ συνήγειρεν αὐτάς. οὐ γὰρ κοινοῦ
τινος ἕνεκεν πράγματος ἤ τινων [illegible] ἐλαφ-
ρῶν ἐγενόμεθα συνδρομή· ἐπειδὴ δὲ καθά-
περ ἐν κήπῳ καλῷ καὶ ἀνθεῖ φημὶ δὴ τῇ
τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἐκκλησίᾳ· δεινὸς [illegible]
λιπὲς ὡς φονηδράκων(?) οὐ μόνον ἔχων ἀλλὰ
πολλὰς ἐν ἑνὶ σώματι κεφαλάς, χρησιμώ-
τατη καὶ ἀμφιλαφὴς γενομένη τῶν μὲν τῶν
ἐλάφων ἀθρόως(?)· καὶ παρουσίᾳ ἱματ(ίων) τῆς
τῶν ἰουδαίων μανίας [illegible]

λαξ ἢ χωρίον· οὐκοῦν τὸ τοῦ θεοῦ πνεῦμα συνήγα-
γεν αὐτάς. καὶ ὁ κύριος ἐνετείλατο αὐταῖς· τί
δὲ ἐνετείλατο; ὅτι ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ἐκεῖ ἔσ-
ται ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔστω· οὐκοῦν προσε-
γάρ μοι μικρὸν ὁ λόγος· τὸν ὑψηλὸν καὶ ταπειν-
αἴροντα τὴν ὀφρὺν τὸν ἐκ τῶν αἱματολικ-
ἥκοντα κλιμάτων· εἰ πάντες ἐσμὲν λειτουρ-
γοὶ τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος χριστοῦ· καὶ [illegible]
φεύμεθα τὴν διακονίαν τῶν αὐτοῦ κηρυγμά-
των· διὰ τί μὴ πάντες ἐσμὲν μετ' αὐτοῦ
τῷ κολεῷ φέρομεν τὰ αὐτοῦ· ἐπείπερ ὁρῶμεν
ὁρᾷς ὁ πολυκέφαλος δράκων τὴν ἀνοσίαν μετ-
ενήνοχε κεφαλὴν τοῖς τῆς ἐκκλησίας
τέκνοις. τὸν τῆς ἰδίας ἀνοσιότητος ἰὸν ἐπι-
πτύων· ἔρχομαι κατ' αὐτοῦ τὴν τοῦ πνεύματος
ἀπογυμνώσας μάχαιραν· μάχομαι διὰ
χριστὸν, τῷ θηρίῳ· διὰ τί μὴ συγκάμνεις καὶ ὡς
ποιεῖν ἐθέλοντι· διὰ τί μὴ συμπαρέστηκας
καὶ αὐτὸς μετὰ θάρσους τῇ πάντων χειρί· κοινῇ
ἀγωνισόμεθα τὸν ἀγῶνα· ἵνα καὶ ὁμοῦ νι-
κήσαντες, ἀναφέρωμεν τὰς εὐχαριστίας
τῷ σωτῆρι λέγοντες· συνέτριψας τὰς κεφαλὰς
τοῦ δράκοντος· ἀλλ' ἡμεῖς μὲν οἱ γνήσιοι τοῦ
σωτῆρος ἱερουργοὶ οἱ τῶν αὐτοῦ μυστηρίων οἰκο-
νόμοι πολεμιώτατοι ἡγούμεθα τοῖς κατα-
φλυαροῦσι τῆς δόξης αὐτοῦ· σὺ δὲ, γ-
χοῦ τοσοῦτον πόθεν· ὅτι γὰρ οὐ προσέχεις γνησί-
αὐταῖς διελέγξει τὰ πράγματα· ὁρᾷς ἡ-
μᾶς ὥσπερ ἐν πολέμῳ κεκομισμένους· ἔτι κα-
ταφάζοντας, τὸν ἐκ τῆς μάχης ἱδρῶτα ἀ-

ψυχίας ἀπειρικῆς καὶ παραινέσεως δεό-
μενοις δὲ καὶ ἤδη νενικηκότας· σὺ δὲ
ὁ πεμπόμενος εἰς ἀδελφοὺς· ὁ χριστοῦ διάκονος
ἐπιγραφόμενος ὡς συνομιλεῖν ὀφείλων,
κατὰ τῶν τῆς ἀληθείας δογματιζόντων τὰ ὅ-
πλα μένεις, ὦ παραδόξου πράγματος· ἐχθρὸ-
τῆς μάχης· οὐ συνήθλησας τοῖς ἀθλη-
ταῖς· ἔφυγες τὸν τοῦ πολέμου καιρόν· τῆς
τῆς ἀφίξεως βραδεῖ· ἀφίκεις μαλερὸν θε-
θεωρῶν τοὺς ἀνδριζομένους· εἰ δὲ ὡς
πολεμιώτατον τὸν ἐχθρὸν· ἀποτεμοῦσαν καὶ κε-
κολασμένην τὴν δύσφημον γλῶτταν· εἶτα
ἐλπὶς ἥκεις· εἰπὲ μοι διὰ τί οὐκ αἰτεῖς· ὅ-
τι νενίκηκεν ὁ χριστὸς, ὅτι κεκράτηκε τῶν ἀν-
θεστηκότων, ὅτι συγκέκοφε λαλοῦν
μεγάλα, ὅτι ἐπαύσαμεν τοῖς τῆς ἐκ-
κλησίας ἐγκαταλείπουσα τέκνοις. ἀλ-
λὴν αἰσχρὸν ἀνδρίζεσθαι μεθ' ἡμῶν· καὶ
μὴ καταλιμπάνειν τὸ διαφωνῆσαι τοῦ δα-
βὶδ τοὺς μισοῦντάς σε κύριε ἐμίσησα, καὶ
ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου ἐξετηκόμην, τέλειον
μῖσος ἐμίσουν αὐτούς. εἰς ἐχθροὺς ἐγένοντο
μοι· ἀλλ' οὐδεὶς μὲν ὅλως παρὰ σοὶ
τῶν τοιούτων λόγων· ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων
καταστοχάζῃ τοῖς νενικηκόσι· καὶ τοῖς
ἀποφθόνου μέλεσι τιτρώσκειν ἐπιχειρεῖς·
οὐδὲ λιμάζομεν θαυμάζεσθαι παρὰ σοῦ·
ἀλλὰ κἂν αὐτὸ προσείρηχας κληρῶς, οὐδὲν
δεινότερος λέγομεν· μέλλημα πτοουμένη μιᾶ θεὸς
αἱ πληγαὶ αὐτῶν· καὶ ὁ πηλὸς τοῖς ἐξουθενοῦσι

τὸν περὶ φραΐτιων καταστρατεύειν τῆς χει-
ρὸς, τῆς σωματικῆς κυρίου· ἀλλ' ἡ μὲν τὰ ὅπλα
οὐ σαρκικά· ἀλλὰ δυνατὰ τῷ θεῷ· καθὰ
γέγραπται. δυνατὰ δὲ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυ-
ρωμάτων. γενναιοτέρας εὑρήσεις τῶν παρὰ
σοὶ, τοὺς τοῦ Χριστοῦ στρατιώτας ἔχουσι τὸν θυρεὸν
τῆς πίστεως τὸ τῆς εὐλογίας ὅπλον τοῦ
τε σταυροῦ ἔχουσι τὸν θώρακα τὴν δικαιοσύ-
νην τὴν τοῦ σωτηρίου περικεφαλαίαν. τὴν μά-
χαιραν τοῦ πνεύματος· ὥστε κἂν ἐπέλθῃ θλίψις
καὶ λιμὸς καὶ πολλὴν ἔχων τὴν ὑπερ-
βίαν· καὶ κατὰ τὸν ἀγωνιζόμενον πολιὰθ μαρ-
μαρικαῖς ἀπονοίαις καὶ ἀμαθίαις καὶ
θηλειῶν ὄξος κοῦ μὲν· ἀλλὰ νικήσει Χριστός.
νικήσει δὲ διαφόροις ἰδίων ἀπαναστάσεων ἐπι-
νενίκηκεν ὁ Δαβίδ· πέντε λίθους ἔχων ἐκ
τῶν καδίων· λεῖοι δὲ ἦσαν οἱ λίθοι· καὶ τοῦ-
τοις ἐπὶ τύπον ἦν τοῦ Χριστοῦ· ποῖον γὰρ ἔστι τὸ
τοῦ Χριστοῦ καδίον, ἢ ἐπὶ γῆς ἐκκλησία· πολλοὺς
ἔχουσα λίθους τιμίους καὶ ἐκλεκτούς· περὶ
ὧν καὶ ὁ προφήτης φησίν· ὅτι λίθοι ἅγιοι
κυλίονται ἐπὶ τῆς γῆς· διὰ τούτων τῶν
λίθων τῶν ἁγίων· περιέστη ὁ Χριστός· λεῖοι
ἦσαν ὡς εὔφημοι λίθοι· ἡ δὲ τῶν λίθων λειό-
της, τὸ ἄμεμπτον ὑπαινίττεται· ἄμεμπτον
γὰρ πᾶς ἀεὶ τὸ λεῖον· ἀμέμπτων δὲ
αὐτῶν ἡ πολιτεία· οὐ κοινωνήσει Χριστὸς κἂν
ἰσχυρὸς ᾖ τις τρέπηται· καὶ οὕτως μὲν ἐνίκησε·
κἂν ἀδικήσῃς ἐκ πανουργίας, ἐστεφάνω-
σας οὐκ ἔχων ἡμῖν γὰρ ἐχαρίσθη παρὰ Χριστοῦ

ἱμάτιον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν. ἀλλὰ καὶ
τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν· ὁ γὰρ πιστεύων εἰς αὐ-
τὸν, οὐ κρίνεται. ὁ δὲ μὴ πιστεύων, ἤδη
κέκριται· ὅτι αὐτῷ πρέπει δόξα κράτος
τιμὴ καὶ προσκύνησις νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:— τοῦ αὐτοῦ κυρ(ίλλου): ἀλλ'
Ἔδει μὲν ἀρκεῖσθαι ταῖς τῶν προλαβόντων τοῦ
διδασκάλου τιμωρίαις· καὶ τοῖς ἱεροῖς
ἱματίοις ἀπολαυομένους μαθήμασι, πληρῶσαι τὸν
κόρον· ἐπειδὴ δὲ ἱερὸς ὁ πόθος προσφιλής ἐστιν
αὐτῷ ...τος διαμεμενηκότας. φέρε καὶ ἡμεῖς
ὀλίγα λέξωμεν τοῖς προλαβοῦσι μαθεῖν ἀκό-
λουθα· ἀπὸ τοίνυν οὐδαμόθεν ἀμφίβολον
ὅτι τῆς εἰς Χριστὸν εὐφημίας ὁ λαὸς προσ-
τῶν ἁγίων ἐπισεμνύνεται χορὸς· καὶ
χαρὰν ποιεῖται τὴν εἰς αὐτὸν ψαλμὸν τὸν ...
σιον· καὶ γοῦν ὁ μακάριος προφήτης Ἡ-
σαΐας πρὸς αὐτόν που φησί· κύριε ὁ θεός μου
δοξάσω σε· ὑμνήσω τὸ ὄνομά σου ὅτι ἐ-
ποίησας θαυμαστὰ πράγματα. ὁ δὲ μακάρι-
ος προφήτης Δαβὶδ· ἡ γλῶσσά μου φησὶ μελετή-
σει τὴν δικαιοσύνην σου· ὅλην τὴν ἡμέ-
ραν τὸν ἔπαινόν σου. ἀλλ' οὗτος μὲν ὁ τῶν
ἁγίων χορός· οἱ δὲ πονηροὶ καὶ ἀλιτήριοι
Ἰουδαῖοι καὶ σεπτὸν καὶ μαθητὰς ἐναν-
θρωπήσεως τοῦ μονογενοῦς οὐκ εἰδό-
τες μυστήριον, δυσφημοῦσιν ἀφυλάκτως
ἀνέραστοι καὶ ἀπύλωτον ἀνοίγοντες στόμα·
οὐκ οἶμαι θεοῦ ἐστὶν λέγοντες περὶ αὐτοῦ
τοῦ προφήτου Ἡσαΐου· ὑμεῖς δὲ προσαγά-

γεγέννησθε υἱοὶ ἄνομοι, σπέρμα μοιχῶν καὶ
πόρνης. ἐν τίμιε με τὴν φήσας καὶ ἐπι-
τίμων ἡ μοιχαλὶς ἐξαπατῶσα τὸ σῶμα ὑμῶν. οὐχ ὑμ-
εῖς τέκνα ἀπωλείας σπέρμα ἄνομον·
κρατεῖ γὰρ ἀπωλείας κατὰ ἀλήθειαν καὶ σπέρ-
μα αἵμονον· οἱ τὸν ἁρμοσάμενον αὐτοῖς
δεσπότην ἀρνούμενοι. ἠγοράσμεθα γὰρ τι-
μῆς καὶ οὐ φθαρτοῖς ἀργυρίοις ἢ χρυσίοις·
ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου
καὶ ἀσπίλου χριστοῦ. αἱμα δὲ ἀμνοῦ καὶ μοῦ καὶ
ἐμὸς τῶν καθ' ἡμᾶς, πῶς ἀντάξιον τῆς
οἰκουμένης ἀρρήξιον. πῶς δὲ καὶ εἷς ὑπὲρ
πάντων ἀπέθανεν ἵνα πάντας πλουτί-
σῃ. πῶς αὐτοῦ γειρόμενοι τὸν ἄνθρωπον καὶ
φύσει θεὸν ἐπιγραφόμενοι. πῶς αὐτῷ λα-
τρεύομεν οἱ τὸ προσκυνεῖν τῇ κτίσει παρὰ
τὸν κτίσαντα παραιτούμενοι. ἀλλὰ γὰρ ὡς
ἔφην ἀρτίως, ἀχαριστοῦσι τινὲς τῇ τοῦ
σωτῆρος ἡμῶν ἡμερότητι. ἀρνοῦνται τὸν
δεσπότην ἀποσείονται τὸν τῆς δουλείας
ζυγόν· ἵνα καὶ περὶ αὐτῶν λέγη χριστὸς τὸ διὰ
φωνῆς ὠσηέ. οὐαὶ αὐτοῖς ὅτι ἀπεπή-
δησαν ἀπ' ἐμοῦ. δείλαιοί εἰσιν ὅτι ἠσέ-
βησαν εἰς ἐμέ. ἐγὼ δὲ ἐλυτρωσάμην
αὐτούς. αὐτοὶ δὲ κατελάλησαν κατ' ἐμοῦ
ψευδῆ. καταψεύδονται γὰρ τῆς τοῦ σωτῆρος ἡ-
μῶν εὐκλείας καὶ ὑπεροχῆς οἱ τῆς τῶν φα-
ρισαίων ὁμοιότητος καὶ ἀνοσιότητος μι-
μηταί. οἱ χεῖρας μὲν προσάγοντες πολλὰ ἐπι-
τιθέντες ἑαυτοῖς· ἰουδαΐζουσι δὲ τῶν

διάνοιαν ἔχοντες. οἱ γνῶσιν ἐπιστήμης κενόδο-
ξοι ἱερὰν καὶ τοῖς ὀνόμασιν ἵνα καὶ πρὸς
αὐτὴν λέγη χριστὸς τὸ διὰ φωνῆς ἱερεμίου τοῦ
προφήτου. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ τὴν ὑπερήφανον.
ἰουδαῖοι μὲν οὖν οἱ πάλαι κατεφρόνουν τὸν
τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος χριστοῦ ἐπεπήδων
ὡς θῆρες. λίθοις ἔβαλλον, ἐργαζόμενον τὰ
καὶ σώζοντα. εἶτα πρὸς αὐτοὺς ἔφασκε
ὅσα πολλὰ καὶ καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑ-
μῖν ἀπὸ τοῦ πατρός μου. διὰ ποῖον αὐτῶν
ἔργον ἐμὲ λιθάζετε. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔλε-
γον. περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε. ἀλ-
λὰ περὶ βλασφημίας. ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὤν,
ποιεῖς σεαυτὸν θεόν. ὡσαύτως καὶ οἱ δείλαιοι
νῦν ταῦτα. οὐ συνιᾶσι τὸ μυστήριον, οὐ γὰρ
ἄνθρωπος ὢν ἀπέβη θεός· καὶ ἀσυγχύτως ὁ τὴν ἐκ
θεοῦ καὶ πατρὸς ἀπόρρητον ἔχων γέννησιν,
ὑπέμεινε γέννησιν κατὰ σάρκα τὴν ἐκ
γυναικός, καὶ κεχρημάτικεν υἱὸς ἀνθρώπου, ἵνα
ἡμᾶς διὰ σῶσαι γένωμεν κατὰ χάριν υἱοὺς θεοῦ.
καὶ μεμένηκε δὲ ἐν αὐτῷ ὅπερ ἦν· ἐπείπερ
θεῷ τοίνυν ἐν σαρκὶ γεγονότα τὸν μονογενῆ
ὁμολογήσομεν εἶναι θεόν. τὸν δι' ἡμᾶς εἶναι
ἄνθρωπον· ἑαυτὸν σοι παρείσηοι λέ-
γων. αὐτὸς ὁ λαλῶν πάρειμι. λελάλη-
κεν γὰρ τοῖς ἀρχαιοτέροις τὸν μόνον
διὰ μωσέως. παρέστη μὲν δὲ μετὰ ταῦτα δὲ
κόσμος. δέχου μαρτυροῦντας τοὺς ἁγίους
προφήτας. τί φησιν ὁ μακάριος μωϋσῆς καὶ
χειρὶ δεικνύων τὸν ἐμμανουήλ. οὗτος ὁ

θ(εό)ς ἡμῶν οὐ λογισθήσεται ἕτερος πρὸς αὐ-
τόν· ἐξεῦρε πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστήμης· καὶ ἔ-
δωκεν αὐτὴν Ἰακὼβ τῷ παιδὶ αὐτοῦ· καὶ Ἰσ(ρα)ὴλ
τῷ ἠγαπημένῳ ὑπ' αὐτοῦ· καὶ μετὰ ταῦ-
τα ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναν-
εστράφη· ψάλλει δὲ καὶ ὁ μακάριος Δα(βί)δ περὶ
αὐτοῦ· ὁ θ(εό)ς ἐμφανῶς ἥξει· βούλει μαρ-
τυρῆσαί σοι καὶ τοὺς τῆς νέας διαθήκης
κήρυκας; ἄκουε λέγοντος Ἰω(άννου) τοῦ κήρυ-
κος καὶ βαπτιστοῦ· ἑτοιμάσατε τὴν ὁ-
δὸν κ(υρίο)υ· εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους τοῦ
θ(εο)ῦ· βούλει καὶ ἑτέραν πληροφορίαν;
ἐπὶ ταύταις δ' ὅρκῳ ἀψευδεῖ ἐπηγγείλατο ὁ θ(εὸ)ς
τῷ μακαρίῳ Δα(βί)δ ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος
αὐτοῦ καθίσαι ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ· ὁ δὲ
καίτοι χαίρων ἐπὶ τούτοις λίαν, καὶ αὐτὸν
τὸν τῆς γεννήσεως τρόπον περιειργά-
ζετο· ἐπιμονῶν ἄκουσον λέγοντος αὐτοῦ· εἰ
ἀναβήσομαι ἐπὶ κλίνης στρωμνῆς· εἰ
δώσω ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου· καὶ
τοῖς βλεφάροις μου νυσταγμὸν ἕως οὗ
εὕρω τόπον τῷ κ(υρί)ῳ σκήνωμα τῷ θ(ε)ῷ Ἰα-
κώβ· πολυπραγμονεῖς τὸν τρόπον μα-
κάριε Δα(βί)δ· ἀποδέχομαι τὴν προθυμί-
αν ἐπαινῶ τὴν ὑπομονήν· ἀλλὰ πιθ(ὼν) μαθή-
κας ἀπάγγειλον καὶ ἡμῖν· ποῦ ἐστιν ἡ γέν-
νησις, καὶ εἰς ποῖον ἄρα γενήσεται χῶρ(ον)·
ἄκουε σαφῶς λέγοντος· ἰδοὺ ἠκούσαμεν
αὐτὴν ἐν Ἐφραθᾶ· εὕρομεν αὐτὴν ἐν τοῖς
πεδίοις τοῦ δρυμοῦ· Ἐφραθᾶ δὲ λέγω

τῷ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε· ἀληθεύει δὲ πάν-
τως ἡ ἀλήθεια· οὐ γὰρ ἦν ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ
φύσις θ(εο)ῦ ὁρωμένη πυρὸς δὲ μᾶλλον· ἐγί-
νοντο δὲ καὶ φωναὶ τῆς σάλπιγγος· κατὰ τὸν
δι' ἧς ὀξαπτόμενοι· καὶ τῆς ἀληθείας
οἱ τύποι προαναφαίνοντες τὴν ἀλήθειαν·
καταβέβηκε γὰρ ὁ τῶν ὅλων θ(εὸ)ς ἐν εἴδει
πυρὸς ἐπὶ τὸ ὄρος Σινᾶ· καὶ διὰ ποίαν
αἰτίαν ἐν εἴδει πυρός· ἐπειδὴ γ' ἔμελ-
λεν αὐτοῖς ὁρίζειν τὸν νόμον ἐν εἴδει πυ-
ρός· τότε δὴ μάλιστα χρησίμως ἐφαί-
νετο καταβεβηκώς· ἵνα γνῶσιν οἱ πα-
ραβαίνοντες, ὅτι πεῖραν πυρὸς ἕξουσι· γ(ὰρ)
τῷ καὶ ὁ μακάριος Ἠσαΐας συμφερόντως ἔ-
ἀποτελῶν τῷ φόβῳ τοὺς ἁμαρτάνον-
τας, προσεφώνει μεγάλως· ὁ θ(εὸ)ς ἡμῶν
πῦρ καταναλίσκον ἐστίν· ἐγίνοντο δὲ κα-
πνοὶ καὶ σκότος· τοῦ μὲν σκότους τὸ ἀκα-
τάληπτον τῆς περὶ θ(εο)ῦ γνώσεως· ἀστείως
ἡμῖν ὑποφαίνοντος· τοῦ δὲ καπνοῦ δι-
δάσκοντος αἰνιγματωδῶς· ὅτι τοῖς κατα-
φρονεῖν ἐθέλουσι τῶν θείων νόμων· τὸ ἀ-
τητ' καὶ πάντως ἀκολουθήσει τὸ δά-
κρυον· δακρύειν γὰρ ἀνάγκη τὸν τοῦ σώ-
ματος ὀφθαλμὸν ἐν καπνῷ· οὐκοῦν
Ἰουδαῖοι μὲν οὔτε θέαν τινὰ τότε εἶδον τοῦ προσώ-
ἡμεῖς δὲ αὐτὸ τεθεάμεθα ἐν Χ(ριστ)ῷ· ἐπεὶ γὰρ
αὐτὸς τὸ ἀκέραιον φέρει τὸ κάλλος, τοῦ γε-
γεννηκότος ὁ χαρακτὴρ καὶ τὸ ἀπαύγασ-
μα· εἰ γὰρ καὶ ἐπ' ἐλάττονι σαρκὸς καὶ

αἵματι θ(εο)ῦ ὡμολόγου· καὶ κεχρηματίκει μὴ
ἀμοῦ· οὐκ ἀνεχομένου δὲ ἀμνοὺς ὡς θ(εο)ῦ μαλακοῦ
καθὼς φησὶν ὁ φερώνυμος ἰωάννης· καὶ αἱρετικὸς
ἀπολλινάριος· ἀπέμεινε καὶ οὕτως ὡς
τῷ τοῖς αὐτοῦ πατράσιν ἀπέκαλυπτε κατὰ
καιρούς, τὸ ἑαυτοῦ μυστήριον. καὶ πολλὴ
μὲν λίαν ἡ τούτων ἀπόδειξις, ἐν τοῖς ἁγίοις
προφήταις· ἐπειδὴ δὲ χρὴ ταῖς εὐ...
κατὰ μέρος, φέρε δὴ κρίνωμεν ἐκ τοῦ τῆς
γενέσεως μυστηρίου, ἀμνὸν ὁρῶμεν τὸν υἱόν,
καὶ θεὸν ὁμονοιαζόμενον· οὐκοῦν ὁ μακάριος
ἰακὼβ τὴν μεσοποταμίαν ἀφεὶς, ἐπὶ
τὴν τοῦ πατρὸς οἰκίαν αὖθις ἠπείγετο· καὶ δὴ
καὶ τὰς δύο θυγατέρας τοῦ λάβαν ἀναλαβὼν
καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν αὐτῷ γεγονότα παιδία,
διεπέρασε μετ' αὐτῶν ὁ ἰακώβ· ὁ μόνος δὲ τοῦ
τῷ χειμάρρου· ἀκριβῶς φησὶν ἡ θεόπνευστος
γραφὴ διαπεράσας ἐν τῶν τῶν παιδίων καὶ
τῶν γυναικῶν ὑπελείφθη ἰακὼβ μόνος· καὶ
ἐπάλαιε μετ' αὐτοῦ ἄνθρωπος ἕως πρωΐ· καὶ εἶδεν
ὅτι οὐ δύναται πρὸς αὐτόν· καὶ ἥψατο τοῦ
πλάτους τοῦ μηροῦ αὐτοῦ· καὶ ἐνάρκησε
τὸ πλάτος τοῦ μηροῦ ἰακὼβ ἐν τῷ παλαίειν
αὐτὸν μετ' αὐτοῦ· καὶ εἶπε φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ πα-
λαίων μετ' αὐτοῦ ἰακὼβ ἐξαπόστειλόν με·
ἀνέβη γὰρ ὁ ὄρθρος· ὁ δὲ εἶπεν οὐ μή σε ἀ-
πολύσω ἐὰν μή με εὐλογήσῃς· καὶ εὐλόγησεν
αὐτὸν ἐκεῖ· καὶ ἐκάλεσεν ἰακὼβ τὸ ὄνομα
τοῦ τόπου ἐκείνου, εἶδος θ(εο)ῦ· εἶδον γὰρ φη(σὶ)
θ(εὸ)ν, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καὶ ἐσώ-

θη ἡ ψυχή μου· ὢ σοφίας [illegible] δ' ἄν-
θρωπον ὁρᾷ αὐτὸν παλαίοντα μετ' αὐτοῦ· καὶ
φησὶν ὅπερ ἔχει· εἶδον θ(εὸ)ν πρόσωπον πρὸς
πρόσωπον καὶ ἐσώθη μου ἡ ψυχή· συνῆκε
γὰρ εὐθὺς τὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως μυστή-
ριον· ἀποκαλύπτοντος αὐτῷ τοῦ ἁγίου πν(εύματο)ς·
πλὴν ἐκεῖνος ἐπὶ τῆς ... ὅλην τὴν νύκτα ἐπα-
λαιε μετ' αὐτοῦ· ὡς δὲ ἐγένετο ὁ ὄρθρος ἀπό-
λυσόν με φησίν· ἀνέβη γὰρ ὁ ὄρθρος· τίνος ἄρα
σημαίνει τὸ αἴνιγμα· τοῖς ὡς ἐν σκότει καὶ
νυκτὶ διάγουσι· καὶ τὴν τῆς ἀγνωσίας ἀ-
χλὺν εἰς νοῦν ἔχουσι καὶ καρδίαν, παλαί-
ει καὶ μάχεται χ(ριστό)ς· ἐχθροὺς γὰρ ἡγεῖται· ὅταν
δὲ αὐτοῖς ἀνατείλῃ κατὰ τὸν νοῦν ὁ μονογενὴς
ἑωσφόρος· ὅταν οἷά τις ἡμέρα τὸ τῆς ἀ-
ληθοῦς θεογνωσίας αὐτοῖς διαυγάσῃ φῶς,
τότε καταλύει τὴν μάχην· παλαίει μὲν
γὰρ καὶ μάχεται τοῖς ὡς ἐν νυκτὶ καὶ σκότῳ
τοῖς ἀφεγγῆ καὶ ἀφώτιστον ἔχουσι τὴν καρ-
δίαν· οὐ μάχεται δὲ τοῖς ἐν φωτὶ γεγονόσι,
τοῖς τὸν νοητὸν ὄρθρον ἔχουσι κατὰ νοῦν· δέ-
χουσι τοίνυν ἐμὲ τὸν νοητὸν ἑωσφόρον· διαυ-
γάζεται σοι τῆς ἀληθείας τὸ φῶς· παύσαι-
το μαχόμενος τῷ χ(ριστ)ῷ· οὐκοῦν δεῖ μὴ ἡττᾶσθαι· μι-
κῶς δὲ ἀεὶ καὶ ὡσαύτως εἰ καὶ γέγονεν υἱὸς
ἀνθρώπου ὁ μονογενὴς τοῦ θ(εο)ῦ λόγος, πλὴν οὐκ ἀπ-
έστη τοῦ εἶναι φύσει θ(εό)ς· ἀτρέπτως καὶ ἀναλλοιώ-
τως· ὁ αὐτὸς συνάρας καὶ ἐκ πατρὸς ὢν λόγος
καὶ ἐκ γυναικὸς ὡς ἄνθρωπος κατὰ σάρκα· εἷς
γὰρ θ(εὸ)ς ὁ π(ατ)ὴρ ἐξ οὗ τὰ πάντα· καὶ εἷς κ(ύριο)ς

ἰ(ησο)ῦ χ(ριστο)ῦ· δι' οὗ τὰ πάντα· καὶ ἐν [...] ἐν ᾧ
τὰ πάντα· αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

Τοῦ αὐτοῦ προσ[...]τόριον:

Φαιδρὸν ὁρῶ τὸ σχῆμα τῶν ἁγίων πάντων τῶν
συνεληλυθότων προθύμως· κεκλημένων
ὑπὸ τῆς ἁγίας καὶ θ(εοτό)κου μαρίας τῆς ἀειπαρ-
θένου· ἀλλὰ γὰρ ἐν λαμπρότητι [...] πολλῇ
εἰς χαρὰν μετέβαλεν ἡ τῶν ἁγίων πρώην
παρουσία· νῦν ἐπληρώθη πρὸς ἡμᾶς
τὸ τοῦ ὑμνογράφου δα(υὶ)δ· γλυκερ[...]
ἰδοὺ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν, ἀλλ' ἢ τὸ κα-
τοικεῖν ἀδελφοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό. Χαίροις
τοίνυν παρ' ἡμῶν ἁγία μυστικὴ τριάς· ἡ τού-
τοις ἡμᾶς πάντας συγκαλεσαμένη
ἐπὶ τήνδε τὴν ἐκκλησίαν τῆς θ(εοτό)κου μαρί(ας)·
χαίροις παρ' ἡμῶν ἁγ(ία) θ(εοτό)κε τὸ σεμνὸν κει-
μήλιον πάσης τῆς οἰκουμένης· ἡ λαμπ(ὰς)
ἡ ἄσβεστος· ὁ στέφανος τῆς παρθενίας· τὸ σκῆ-
πτρον τῆς ὀρθοδοξίας· ὁ ναὸς ὁ ἀκατά-
λυτος· τὸ χωρίον τοῦ ἀχωρήτου· ἡ μήτηρ καὶ
παρθένος· δι' ἧς ὀνομάζεται ἐν τοῖς ἁγίοις εὐαγ-
γελίοις· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι
κ(υρίο)υ· χαίροις ἡ τὸν ἀχώρητον χωρήσασα ἐν
μήτρᾳ αἰτία παρθενική· δι' ἧς τριὰς ἁγία
δοξάζεται καὶ προσκυνεῖται εἰς πᾶσαν
τὴν οἰκουμένην· δι' ἧς οὐρανὸς ἀγάλλεται· δι' ἧς
ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι εὐφραίνονται· δι' ἧς δαί-
μονες φυγαδεύονται· δι' ἧς διάβολος πειρά-
ζων [illegible]· δι' ἧς τὸ ἐκπεσὸν πλάσ-
μα εἰς οὐρανοὺς ἀναλαμβάνεται· δι' ἧς πᾶσα

κτίσις εἰδωλομανίᾳ κατεχομένη, εἰς
ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλήλυθε· δι' ἧς ἅγιον
βάπτισμα γίνεται τοῖς πιστεύουσι· δι' ἧς ἔ-
λαιον ἀγαλλιάσεως· δι' ἧς εἰς πᾶσαν τὴν
οἰκουμένην ἐκκλησίαι τεθεμελίωνται·
δι' ἧς ἔθνη ἄγονται εἰς μετάνοιαν· καὶ τί
πολλὰ λέγω· δι' ἧς ὁ μονογενὴς υἱὸς τοῦ θ(εο)ῦ
φῶς ἔλαμψε τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θα-
νάτου καθεζομένοις· δι' ἧς προφῆται προε-
μήνυσαν· δι' ἧς ἀπόστολοι κηρύττουσι σω-
τηρίαν τοῖς ἔθνεσι· δι' ἧς νεκροὶ ἐγείρονται·
δι' ἧς βασιλεῖς βασιλεύουσι διὰ τριάδος
ἁγίας· καὶ τίς δυνατὸς ἀνθρώπων λέγειν τὴν
πολυύμνητον μαρίαν· ἡ μήτηρ ἡ παρ-
θενική· ὢ τοῦ θαύματος· ἐκπλήττει με τὸ
θαῦμα· τίς ἤκουσε πώποτε οἰκοδόμον
ναὸν ἴδιον οἰκοδομήσαντα· καὶ κολπω-
μενον οἰκεῖν ἐν αὐτῷ· τίς τὴν ἰδίαν δούλ(ην)
μ(ητέ)ρα προσκυν[...] μακαρίζεται· ἰδοὺ
τοίνυν χαίρει τὰ σύμπαντα· θάλαττα
[...] τοῖς ἰδίοις συνδούλοις ἐπι-
πνοῦσα· καὶ σκιρτώντων κυμάτων ἀ-
γρίων ἡ τῶν ἁγίων ἐπίκλησις εἰς γαλήνην
μετέβαλε· [...] τοιγαροῦν τοῦ σ(ωτῆ)ρος τῆς
φωνῆς ἡ δούλη ἐπαμειψαμένη λέγοντ(ος)·
σιώπα πεφίμωσο· [...] ὑπὸ λῃσ-
διοδευομένην ποτὲ ἡ τῶν ἀλλοφύλων ὁδοι-
πορία εἰς εἰρήνην μετέβαλε· ὡς ὡραῖοι
γὰρ οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην·
[...] εἰρήνην ἐν τῷ κ(υρί)ῳ ἡμῶν [...]

ρίας ὡς αὐτῷ ἠθέλησε. τί γάρ μοι πολυπραγμο-
νεῖν περὶ τῆς γραφῆς· ἀλλ' ἐρεῖς μοι· οὐ δ'
τὴν ἀέρμηνον, οἱ προφῆται τούτοις ἀπεικ-
ενξαρ ὅ ζῶ ἐχ. οἱ κόθεν τὸ χριστοκτόνειν ἐ-
πιτηδεύσαντες ἀρνήσιν προεκαλέσαν-
το. ἀλλ' ἀρείου τὸ πικρὸν νόσημα φιλοκα-
θεδρίας λοιμικῆς τὸ ἐπιθύμημα. ἀλλ' ἀ
ἑλληνικῆς ἀσελγείας τὸ ἀνώνυμον καὶ ἀ-
θεομφρόνημα. ἀγνωσίας τὸ ἐπιτήδευ-
μα. καὶ τί δεῖ λέγειν τῶν ἔθνος πολυθέω-
μον ἀθεμίτοις κώμοις. οὗτος τὴν καινὴν
περιέρχεν. ἔθνη γε δὴ πολλὰ μὲν ἀγνοοῦντα
τὴν γραφήν, θεὸν ἀναβιβοῦσι μοιχεύοντα.
αὐτὸς δὲ γραφὴν ἅπασαν κεκτημένος
τολμᾷ δὲ λέγειν ταχὺ καὶ μανικῶς ἐλλ-
ηνικῶς μελετήσας. οὐκ εἶ μὲν καὶ τὸ γνη-
σίως πρὸς τὴν θεόπνευστον γραφήν.
ἀλλ' ἐμὲ καὶ ψευδεῖς ἀετύριον καὶ χελαστιον
τυφωθεὶς καὶ κεπφωθεὶς τῇ μανίᾳ τῷ
πρὶν κατὰ διαφημίας ἑαυτὸν καλούμεν
τοῦ θρόνου ἀλλοτριώσαι καὶ τοὺς κατα-
λόγου τῶν ἀδελφῶν σε αὐτὸν ἀπολείψας.
μὴ ἐπιγνοὺς τὸν σοὶ χαρισάμενον ἀρχι-
ερωσύνης ἱερὸν ἥμερον. ἀρνοῦ κἂν πείσθης
παύλῳ λέγοντι. καὶ ἐὰν ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελί-
σηται παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα. ἀνάθεμα
ἔστω. παύλου οὐκ ἐπαύσω τοῦτο κενόφρο-
νημα. ἀλλ' ἀεὶ ἣν σοι εἶπον. ἰδοὺ ἡ παρθέ-
νος ἐν γαστρὶ ἕξει. καὶ τέξεται υἱὸν καὶ κα-
λέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐμμανουὴλ ὅ ἐστι

μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ θεός. οὐδ' ἂν
ἀληθῶς μοι ἐμὴν γὰρ ἔκτισας δεῖ μὴ καὶ ὁ φερ-
ώνυμος. ἄκουσον καὶ τῶν δαιμόνων λεγό-
ντων· τί ἡμῖν καὶ σοὶ υἱὲ τοῦ θεοῦ. ἦλθες πρὸ
καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς. πῶς δέ σοι τοῦτον
τὸν εὐτελῆ λυτῆς μὴ συμβουλεύσει κηρύ-
ξαι. πῶς ὁ σὺ μὴ ποιεῖς τῶν ἀλιμέρων μοσήμα-
τι. οὐκ ἀληθῶς θεὸν ἐξομοιοῦν περσικὴν
βασιλείαν, οὐκ ἐμετρήσω ἀθετεῖν καλού-
μενος πρῶτον καὶ εὐαγγελιστῶν καὶ προφη-
τῶν παραδόσεις καὶ νομίσας ἀρχιερατεί-
ας τῶν ἐκκλησιῶν, οὐκ ἐλυμήνω τὴν τοῦ
ἀποκοπρίας εἰς ὕψος οὐκ ἴσον ἀνηγάγου τ.
καὶ τοῖς ἔργοις προσέχων, οὐκ ἐπέγνως
τὸν δημιουργόν. καλούμενος ἀφ' αὐτὸν κα-
ταφῆσαι τὴν οἰκουμένην, ἀποστολοῖς λόγοις.
ἐφυβρίζων ναὸν θεοῦ. καὶ τὸν κυηθέντα ἐκ
παρθένου μαρίας ἀπομερίζειν καὶ λό-
γον δόγμα πονηρόν. καὶ λυσσηκὼς κα-
[illegible] καὶ λεγόμενον κεφαλὴ ἱερου-
μένον. ἀλλὰ καὶ ζητοῦμεν προσκαλού-
μενον. ἐνόμισας σὺ ἱεροῦ τῶν
βασιλέων. πείθειν βασιλεῖ φι-
λοχρίστῳ καὶ πρὸς κοινὴν τὴν ὁμολογου-
μένην ὀρθοδοξίας. καὶ πρὸς κοινὴν τὴν ὁμο-
σίου τριάδος. δι' ἧς διηνεκῶς βασιλεύει. δι' ἧς
ἔθνη τὰ πολέμια συνετρίβη. δι' ἧς κόσμον ἐν ᾧ
ἡ παρθένων βασιλεύει. δι' ἧς κόσμον ἐν ᾧ
εἶναι καθεστηκὼς. τοῦτον λόγοις σοῖς ἀπατη-
λοῖς ἐμόλυνας ἀποστάτην γενέσθαι. καὶ ἄλ-
θεοφιλῆ παρθένον καλεῖσθαι. καὶ πρὸς

πλῆθος εἰς ἀνατροπὴν τυγχάνοντες κύκλω-
σας· οὐκ ἠρκέσθης σεαυτὸν ὀλέσας δυσφημή-
σας θεόν· ἀλλὰ καὶ τὴν οἰκουμένην πᾶσαν δι-
εθρύλλησας· ἀλλ' ἰδοὺ ἐπληρώθη καὶ
ἐπὶ σοί· ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ συ-
νελήφθη ὁ ἁμαρτωλός· κλῆρον αἰώνιον περι-
ποιησάμενος(?) καὶ διαιωνίων ἀποσωματοῦ τοῖς
ἐκδοίκοις(?)· ἐλέγχοντες σου τὴν ἄκαιρον μανίαν
μὴ τὰ ἀρείου φρονεῖν· καὶ μὴ οὕτως τὸν πο-
σὸν ταῖς καταιγισμοῦ(?) δὲ τὸν κλύδωνα ζό-
μενον καταποντίζω· ἀλλὰ τῶν ματαίων συνη-
λίων, καὶ πᾶσαν τὴν μάταιον συκοφαντίαν ἀντι-
εἰ δὲ ποιοῖμεν εἰς εὐδίαν λιμένα ἐν γαλήνη
διάγομεν μανιώδη ὑποσημαίνωμεν· πῶς εἰ δὲ μανὴν
τὴν ἐπὶ τοσοῦτον καινὴν αἵρεσιν πεσόντα καὶ μὴ ἀναμιμνη-
σκόμενον· ἀλλ' ἄρα διὸ σου πεσόντα ἠμαυρωμέ-
νον τὰ περὶ τὴν ποίησιν χειρὸς οὐκ ὀρέξω μη-
μαρτυρίαν δ' ἔχουσα τὸν τίμιον καὶ ἁγιώτατον ἀρχιεπι-
σκόπου τοῦ μεγάλου ἐδόμενος κελευσίμου συγ-
γραφὴν ταύτην ἀποφῆναι ἀπὸ τοῦ ματαίου
καὶ ἀνωφελοῦς καὶ ἀσυστάτου δόγματος.
ἐπιμένην καὶ ἡ ἡμετέρα πτωχεία διὰ γραμ-
μάτων μικρὰ λέγων τὸν αὐτὸν τρόπον τῆς
καρδίας ἐπιτάσσεσθαι ἡμᾶς λέγονται παρὰ
θεοῦ· σὺ δὲ οὐκ ἐλογίσω ἡμᾶς ἀπολαχμίαν
τινὰ καὶ ἄτοποι ἡμῖν περιμεμένηκεν· καὶ
ἐγκαυχώμενος οὐ δυνατὸν ἀναλογιζό-
μενος· καὶ ξυρὸν γέγονας κατὰ τῆς αὐτοῦ
ὀξυτόνην μέμον· μέχρι ἐργάζεσθαι· διὸ ἐν
διὰ τοῦτο ὁ θεὸς οὐ παρελογίσω, καθελεῖν

καὶ ἐξέπιλεγο ὁρίζω μάσου· Κύριε ζῶντα· διότι
οὐκ ἐφρόνησας περὶ θεοῦ· καὶ ταῦτα μὲν πά-
ντων ἡμῶν τὰ περὶ τούτων θεὸς ἐστὶ κριτὴς καὶ ἀ-
ποδιδοὺς ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· γέ-
νοιτο δὲ ἡμᾶς τρέμειν καὶ προσκυνεῖν τὴν
ἑνότητα· καὶ βασιλεῖ θεοφιλεστάτῳ ὑπη-
κόους γενέσθαι· καὶ ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑπο-
τάσσεσθαι· καὶ τρέμειν καὶ σέβειν τὴν ἀ-
διαίρετον τριάδα· ὑμνοῦντες τὴν ἀειπαρ-
θένον μαρίαν· δηλονότι τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν
καὶ τὸν ταύτης υἱὸν καὶ νυμφίον ἄσπιλον· ᾧ
πάντων ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας αἰώνων:
τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ ἀξιωτάτῳ συλλειτουρ-
γῷ κυρίῳ ἀρχιεπισκόπῳ ἀρξὰν δρείας μα-
κιμαρος ἐν κυρίῳ χαίρειν:
προλέγω ταῖς σοι τῆς ἐπιθυμίας· ἡ μνήμη
σης ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας σκοπῶν· εἰς πέρας
ἐλήλυθεν. ὁ ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας πόθος
θειότερον ἐγένου καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις καὶ
πᾶσι τοῖς τοῦ χριστοῦ ἱεροῖς· οὐ μόνον ἐπιφανείας
εἰς χριστόν, ἀλλὰ γὰρ καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἔπαθες· μό-
νος ἠξιοῦ ἐκεῖθεν τῶν παθημάτων τοῦ χριστοῦ· καὶ κατ-
αξιωθεὶς τῷ στίγματι αὐτοῦ ἐν τῷ ἰδίῳ σώμα-
τι [illegible]· ὁμολογήσας αὐτὸν ἐνανθρωπήσαντα
[illegible]· ὁμολογητὴς παρὰ τοῦ πατρὸς τῶν ἀγγέλ-
ων ἀναδείξῃ, τοῦ ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας στεφάνου.
[illegible] ἐν τοῖς ἐν δυνάμει [illegible] χριστοῦ· ἐ-
ταπείνωσας τὸν σατανᾶν, διὰ τῆς ὑπομο-
νῆς. κατεπέλασας δικαστηρίων· ἡ πάσης
θυμὸν ἀρχόντων· λιμοῦ καταφερόμενος.

ἔσχες γὰρ τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταπεμφθέν-
τα· καὶ ζωὴν δὲ διδοῦντα τοῖς ἀξίοις τὴν ἄνω-
θεν· ἐπεὶ τοίνυν ἡμεῖς οὐδὲν ὑπολειφθῶ-
μεν· τὰ μὲν, αἰσθητῶς παιδευόμενοι ἐν ταῖς
θλίψεσιν τῇ ἀκοῇ τῆς ὑμετέρας θλίψεως πά-
τας ἀρχὰς ἀντικαταφέρνεις πρὸς τὰς ἐξ-
ουσίας πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκό-
τους τοῦ αἰῶνος τούτου πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς
πονηρίας· παρέχθημεν δὲ εἰς τὴν ἀρχιε-
ρωσύνην τῆς μεγαλοπόλεως· καὶ καταξίωσον
θεοφιλέστατε ἀδελφὲ τὴν ἡμᾶς ὑποφηείζει
καὶ συμμουλαῖς στοιχείων· καὶ πᾶσι περὶ
ἡμᾶς κέχρησο εὐνοίᾳ· ὥσπερ παρεφορ-
θῆναι καὶ ἐφ' ἡμῶν τὸ γραφικὸν ἐκεῖνον· ἀδελ-
φὸς ὑπὸ ἀδελφοῦ βοηθούμενος, ὡς πόλις ὀ-
χυρά· ἀληθῶς γὰρ ἡ πνευματικὴ ἀγάπη, πόλις ὀ-
χυρὰ οὐ δυναμένη καταπολεμηθῆναι· οὔτε
πολιορκηθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου· οὔτε
ὑπωρυγαῖς οὔτε ὑπερμαστοῖς· οὐ πίπτει
κεῖται ταῖς ἑλεπόλεσι τοῦ σατανᾶ διὰ τὸ πν
τοῦ διὰ τοῦ Χριστοῦ φυλάττεσθαι Χριστοῦ τοῦ τὸν κοσ-
μικὴν σαρκ· καὶ τὰ ἀγώνια σοι ἔλαθε ἑ-
τοιμάσαντος τοῦ εἰρηκότος· ὅστις οὐ λαμβά-
νει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου
οὐκ ἔστι μου ἄξιος· ἄξιος οὖν τοῦ διὰ τὸν
Χριστὸν διὰ τοῦ λαμβάνειν τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκο-
λουθῆσαι αὐτῷ γενόμενοι· μᾶλλον ἔλαχες τῆς
περὶ ἡμῶν πρὸς τὸν Χριστὸν πρεσβείας· τὰ δὲ
ἀδελφικὰ κατορθώματα, οἰκεῖα πρό-
τερον ἡμᾶς τὸ λογιζόμενοι· ἐρρωμένος ἐν κυρίῳ

ὑπερεύχου μου θεοφιλέστατε καὶ ἁγιώτατε
ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ: =
ὦ φιλανθρωπότατε καὶ θεοφιλέστατε συλλειτουργὲ
... ἀξιωματικῷ κύριε ἐπίσκοπε ἐν κυρίῳ χαίρειν:—
περιττὸν οἶμαι καὶ μάταιον εἰπεῖν τῆς σῆς τε-
λειότητος τὴν πολύευκτον ἡμῶν λαχοῦσης
ἱερωσύνην· ἀφ' ἧς μαθητὸς οἰωνὸς ἄνωθεν χρι-
σματι δὲ καὶ ἐγγυῆ σύμπασαν· καὶ ἠξίωσας
μετ' εὐφροσύνης καὶ κατὰ τὴν τοῦ προ-
φήτου φωνήν· οὐ γὰρ ἔτι στόμα λαλούντων μεγ
τῆς τοῦ σταυροῦ ἡμῶν καὶ περὶ αἴρεται δόξης.
οὔτε μὴν ὁ τοῦτο δρᾶν εἰς θεόν· τὸ κέρας εἰς
ὕψος αἴρει· καὶ αὐδίαν λαλεῖ κατὰ τοῦ
θεοῦ ... μὴ φέρεσθαι τὰ ἡμᾶς. διὸ τὴν αἴρεσιν
μὲν ἐξεπιστάμεθα γὰρ ἡμᾶς Ἰησοῦς ὁ Χριστός· ὁ εἷς
καὶ μόνος καὶ ἀληθινὸς υἱὸς τοῦ θεοῦ καὶ
πατρὸς οὐ φθαρτοῖς ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ τεθει-
κὼς δὲ μᾶλλον ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ἑαυτοῦ ψυ-
χὴν καὶ ὡς ἀμνὸν ἄμωμον ἱερεῖον ἑαυτὸν προσ-
κομίσας εἰς ὀσμὴν εὐωδίας τῷ θεῷ καὶ
πατρί· καὶ λούσας τὰ ἁμαρτήματα ἡμετέρας
ζωῆς, τῷ ἰδίῳ αἵματι· καὶ γὰρ ἦν ἀπὸ τῶν
ἐξ ἱερωτέρας μᾶλλον δεῖ· καὶ ὑπὲρ πᾶσαν
τὴν κτίσιν· εἰ καὶ γέγονε καθ' ἡμᾶς τέλειος
ἄνθρωπος ὁ μονογενὴς τοῦ θεοῦ λόγος· οὐ τραπεὶς
οὐκ ἐμφανῆ οὐ τὴν θρυλλουμένην ἀνα-
χώρησιν ὑπομείνας· οὐ φυρμὸν οὐ μετάστασιν
εἰς ὅπερ οὐκ ἦν· μεμένηκως δὲ μᾶλλον ὅς
ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς ... τοῦτο ὅπερ
ἦν ποιεῖ πιστεύεται δι' ἀληθῶς ζωὴν καὶ μὴ ὑπόστατ

τοῦ πρὸ λόγου· φέρε τοίνυν ὡς ἀπὸ γλώττης μιᾶς καὶ θεοφιλοῦς διανοίας τῆς ὀρθῆς πίστεως τὴν ὁμολογίαν αὐτῷ προσφέρωμεν λέγοντες μετὰ τοῦ μακαρίου Βαρούχ· οὗτος ὁ θεὸς ἡμῶν, οὐ λογισθήσεται ἕτερος πρὸς αὐτόν· ἐξεῦρε πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστήμης· καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰακὼβ τῷ παιδὶ αὐτοῦ καὶ Ἰσραὴλ τῷ ἠγαπημένῳ ὑπ' αὐτοῦ· μετὰ ταῦτα ἐπὶ γῆς ὤφθη, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη· οὐ γὰρ ἕτερος μὲν ἦν υἱὸς τοῦ θεοῦ καὶ πρὸ ἁπάντων τῶν αἰώνων καὶ χρόνων ὁ δι' οὗ τὰ πάντα παρήχθη πρὸς γένεσιν· ἕτερος δὲ πάλιν ὁ ἐν ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος καιροῖς διὰ τῆς ἁγίας παρθένου κατὰ σάρκα γεγεννημένος· ὁ αὐτὸς δὲ μᾶλλον ὥσπερ ἀνεγράψαμεν ἐπιλαβόμενοι κατὰ τὴν τοῦ μακαρίου Παύλου φωνήν· καὶ παραπλησίως ἡμῖν μετεσχηκὼς αἵματος καὶ σαρκός· ὁμοιωθεὶς δὲ κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς· τουτέστιν ἡμῖν δίχα μόνης ἁμαρτίας· ἐψυχωμένον τελείως, ψυχῇ νοερᾷ προσομολογοῦμεν τὸ ἑνωθὲν αὐτῷ σῶμα· οὐ γὰρ τῶν τοῦ φρονοῦσι τοῖς ἀπὸ Ἀπολιναρίου περιηκόμεθα δόξαις· ἀναθεματίζομεν δὲ, φρονοῦντες ὀρθῶς, Ἀπολινάριόν τε καὶ Ἀρειον καὶ Εὐνόμιον· καὶ σὺν αὐτοῖς Νεστόριον· τὴν γὰρ ἄνωθεν ἡμῖν παραδοθεῖσαν πίστιν ὡς ἀμώμητον ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφάλειάν τε καὶ κειμήλιον κατὰ τὸ γεγραμμένον· ὁμολογοῦμεν τοίνυν ὡς ἔφημεν ἕνα καὶ μόνον κατὰ ἀληθῶς υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν Χριστὸν τὸν αὐτὸν εἰδότες καὶ θεὸν λόγον ἐκ πατρὸς καὶ ἄνθρωπον ἐκ γυναικός· καὶ ὑπὲρ νόμον ὡς θεόν· καὶ ὑπὸ νόμον διὰ τὸ ἀνθρώπινον· ἐν ἀξιώματι τῷ δεσποτικῷ κατὰ φύσιν· καὶ ἐν δούλου μορφῇ διὰ τὴν οἰκονομίαν· ταύτην ἡμῖν παρέθεντο τὴν παράδοσιν καὶ λόγιοι μυσταγωγοί· καὶ περιφανεῖς προφῆται· καὶ αὐτοὶ δὲ πρὸς τούτοις οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου· καὶ μὴν καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν γεγονότες ἅγιοι πατέρες· οἱ καὶ γεγόνασι φωστῆρες ἐν κόσμῳ, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες· ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς τὴν πίστιν ἀπομιμούμεθα· τουτέστι καὶ φρονεῖν αὐτοῖς τὰ αὐτὰ καὶ λέγειν σπουδάζομεν· καὶ τοῦ δὲ μὴ πάντα τρόπον ἔξω φέρεσθαι τῆς εὐθείας ἀντεχόμενοι τρίβου· μεμνήμεθα γὰρ τῆς θεοπνεύστου γραφῆς λεγούσης· ὀρθὰς τροχιὰς ποίει σοῖς ποσί· καὶ τὰς ὁδούς σου κατεύθυνε· οἱ μὲν γὰρ τὰς ὀρθὰς τιμῶντες τροχιάς, τοῦ στεφάνου τεύξονται τῆς ἄνω κλήσεως ἐν Χριστῷ· οἱ δὲ τῆς ἀποστολικῆς τε καὶ εὐαγγελικῆς καθέδρας ἀφορίσαντες καὶ τὴν μείω περαν καὶ ἀνωφελῆ καὶ καταγέλαστον ἀλήθειαν τῆς ἑαυτῶν διανοίας τιμῶσιν εὑρέσεις· αἰνούμενοι παρὰ πάντων· μὴ μέταιρε ὅρια αἰώνια ἃ ἔθεντο οἱ πατέρες ἡμῶν· οὐ γὰρ ἀστεῖα τῶν τοιούτων ἐστὶν ἡ δόξα· καινοτομίαι δὲ μάταιαι τροχιαί· καὶ εἰς πισταυρον

ἀδοῦ καὶ τῶ πάντη δαθὰν αὐτοῦ καταπεσεῖν μέλλου-
σαι· καί μοι δοκεῖ σοφὸς ὢν φάναι ὁ σολομὼν
ὡς ἐμπορῶν μὲν τὸ ἐκ ἀγαθῶν ἐπαιρέσεων
περιθεῖναι πρόσωπον· εἶτα περὶ αὐτοῦ ὡς
χρὴ παραινεῖ καὶ φεύγειν τὴν γνῶσιν
ἣν ἐστίθη ἔγραψα· καὶ σχῆμα καὶ παρ' αὐτῇ· δεσ-
μώσεις χεῖρας αὐτῇ καὶ ἁμαρτάνων καὶ
συμφθῆς ταῖς παρ' αὐτῇ· ἀλλὰ ζητήσωμεν μὲν
ἡμεῖς τῆς τοῦ θηρεύοντος ἀπολήψεως παγί-
σεως μεθ' ἃ δὲ διὰ τοῦ [illegible] ἡμῶν
σεβ. χριστοῦ ὃν καὶ θῦμα εἶναι πιστεύοντες· ὁμολο-
γοῦντες δὲ θεὸν καὶ τὴν κατὰ σάρκα [illegible]
κοῦσαν αὐτὸν αὐτῶν προσίεμεν λέγοντες.
ζωώσεις ἡμᾶς καὶ οὐ μὴ ἀποστῶμεν ἀπὸ
σοῦ· καὶ τῷ ὀνόματί σου ἐξομολογησόμεθα
εἰς τοὺς αἰῶνας· ἁπάντων δὲ τούτων ἡμῖν
τῶν [illegible] ἀγαθῶν γενομένων πρὸς ἐμὴν θείαν
καὶ ἀπόρρητον καὶ ἄνωθεν ψῆφον· καὶ τοῖς
ἄνωθεν [illegible] συντελούσης γνώμης τοῦ
ὁσιωτάτου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως·
ἐπεὶ πρὸ γὰρ τῇ γαληνότητι αὐτοῦ μάλιστα
ὁρῶντες καταπαραινεῖν ἔχοντας [illegible]
πρὸς τούτοις καὶ ὁρατοῖς. καὶ [illegible]
μὲν σωτήρα [illegible] φάραγγ· ἀπράκτους δὲ
καὶ τὰς τοῦ διαβόλου [illegible] ἀπο-
τελεῖν· καὶ τῆς εἰς χριστὸν πίστεως διὰ τῆς
θεοσεβείας πρυτανεύειν τὴν ἀσφάλειαν·
ὁ μὲν γὰρ εἰκὸς [illegible] ἐκκλησίαις
καὶ ταῖς κατὰ χριστὸν διαφημίσας [illegible]
[illegible] τὸ στόμα τῇ ἱερότητι καὶ θείας [illegible]

χώρησιν μᾶλλον· ἀνταμείβου δὲ καὶ ἀμείψαι
[illegible] τελειότητι ὡς φυτὸν εἰρήνης κατὰ
τὸ γεγραμμένον· ξένον δὲ καὶ τοῦτο [illegible]
βασιλείας [illegible] προηγουμένως [illegible]
[illegible] τῆς ἄνωθεν ψήφου· συνηδόμεθα τοί-
νυν καὶ ὑμῖν τοῖς τὴν ὀρθὴν καὶ ἀμώμητον
ἔχουσι πίστιν· ἐπειδὴ [illegible] ἱερουργ [illegible]
[illegible] καὶ χρόνον μὲν παρέθετο μακρὸν
καὶ αὐτὴ δὲ τῶν πραγμάτων ἐστερημένως
[illegible] φροντί-
σι μακρὸν δαπανήσας χρόνον· καὶ
οὕτως [illegible] πολιὰν ἐξήνθησε· ἔδει
γὰρ [illegible] μάλιστα τοὺς [illegible]
[illegible] σοφόν τε καὶ ἐπιστήμονα [illegible]
τὴν ἐπιστασίαν ποιμενικῆς ἐπιτεχνίας [illegible]
[illegible] ἔχοντα τὸν [illegible]
[illegible] δεδοίκαμεν
[illegible] πραγμάτων [illegible] καὶ τῆς
[illegible]
[illegible] καὶ προσίεται χριστόν. καὶ λόγου παν-
τὸς ἄξιον· τοῖς δὲ μὴ τοιούτοις [illegible]
ἐγχειρισθῆ [illegible] διακονίας· καὶ τοῦ
[illegible] ἱερῶν
γραμμάτων· ἔφη γάρ που θεὸς [illegible] πρὸς τὸν
μακάριον προφήτην [illegible] εἰς τὸ
παστοφόριον πρὸς σολομῶν τὸν ταμίαν·
εἰπὸν αὐτῷ [illegible] καὶ τί σοι ὧδε; ἰδοὺ
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] χώραν μεγάλην

καὶ ἀμείψει[illegible]· καὶ ἐκεῖ ἀποθανῇ· καὶ ἀφαιρε-
θήσῃ ἀπὸ τῆς οἰκονομίας σου καὶ ἐκ τῆς στάσε-
ώς σου· καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καλέσω
τὸν παῖδά μου Ἐλιακεὶμ τὸν τοῦ Χελκίου·
καὶ ἐνδύσω αὐτὸν τὴν στολήν σου· καὶ τὸν στέ-
φανόν σου δώσω αὐτῷ· καὶ τὴν οἰκονομίαν
σου δώσω εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ· καὶ ἔσται ὡς
πατὴρ πᾶσι τοῖς ἐνοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ· καὶ τοῖς
ἐνοικοῦσιν ἐν Ἰουδαίᾳ· καὶ δώσω τὴν δόξαν
Δαβὶδ αὐτῷ· καὶ ἄρξει καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀντιλέ-
γων· καὶ στήσω αὐτὸν ἄρχοντα, ἐν τόπῳ πι-
στῷ· καὶ ἔσται εἰς θρόνον δόξης τοῦ οἴκου τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἔσται πεποιθὼς ἐπ' αὐτῷ
πᾶς ἔνδοξος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου· καὶ ἔσονται
ἀποκρεμάμενοι αὐτῷ τῇ ἡμέρᾳ ἐκεί-
νῃ τάδε λέγει κύριος σαβαώθ· κινηθήσεται
ἄνθρωπος ὁ ἐστηριγμένος ἐν τόπῳ πιστῷ· καὶ πε-
σεῖται καὶ ἀφαιρεθήσεται ἡ δόξα ἡ ἐπ' αὐ-
τὸν ὅτι κύριος ἐλάλησε· [illegible] τοίνυν ὁ τῶν
ὅλων θεὸς τὸν πιστὸν ἀληθῶς καὶ γνήσιον
οἰκονόμον· τὸν δὲ μὴ τοιοῦτον ὡς μέλ-
λοντα ἀποστρέφεται· συνιερατήσει δὲ ὁ τῆς
τὴν σὴν ὁσιότητα καὶ τοῖς ἄνωθεν ἀφ[illegible]
χαρίσμασιν πλουσίᾳ χειρὶ τεθαρσηκυῖ-
αν· ἵνα τὸν τῆς ἀληθείας ὀρθοτομοῦσα
λόγον· καὶ τὴν τῶν ἁγίων πατέρων ἰχνηλατοῦ-
σα πίστιν, εὐδόκιμος διαμείνῃ· διαφι-
δοῦσα τῆς εὐμενείας τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος
Χριστοῦ· δι' οὗ καὶ μεθ' οὗ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ ἡ δόξα σὺν
ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν :—

Πρόσειπε τὴν παρὰ σοὶ ἀδελφότητα·
ἡ σὺν ἡμῖν ἐν κυρίῳ προσαγορεύει· ἐρρῶσθαί
σε καὶ μνημονεύειν ἡμῶν ἐν κυρίῳ εὔχομαι, εὐλα-
βέστατε καὶ θεοφιλέστατε ἀδελφέ :—

Τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου λόγος ἀπολογητικὸς πρὸς
τὸν εὐλαβέστατον ἡμῶν βασιλέα Θεοδόσιον·

Τῷ εὐλαβεστάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ καὶ φιλο-
χρίστῳ ἡμῶν βασιλεῖ Θεοδοσίῳ νικητῇ
τροπαιούχῳ ἀεὶ αὐγούστῳ Κύριλλος ἐν κυρίῳ χαίρειν :

Ἡ μὲν θεία καὶ ἀκήρατος καὶ τῶν ὅλων κατε-
ξουσιάζουσα φύσις· καὶ φῶς ἀπρόσιτον
οἰκεῖ· καὶ θρόνον ἔχει τὸν ὑψηλότατον· τὸν
αὐτῇ τε καὶ μόνῃ πρέποντα [illegible]· ὃν περι-
εστήκασιν ἀρχαὶ κυριότητες καὶ ἐξουσίαι· καὶ
αὐτὰ τὰ ἅγια σεραφίμ· καὶ καθά φησι τὸ
[illegible] ἱερόν, πάντα τὰ ἐξ [illegible] αὐτὴν στείχει
καὶ τρέμει· ἀλλὰ καὶ οὕτως [illegible]
καὶ τοῦ παντὸς θαυματουργοῦσα περὶ [illegible] ἐξ-
τῷ μεγέθει τῆς ὑπεροχῆς καὶ τῆς ἀπορρήτου
δυνάμεως ἰσάμιλλον ἔχει τὴν ἡμερότη-
τα· οὐ γὰρ ἂν ἡ μὲν [illegible] ἡ γεννητὴ φύσις χρηστό-
τητος ἀμετρίᾳ τηλικοῦτον ἀξίωμα ταύτην καὶ
[illegible] δύναμιν τῆς ἐξουσίας· καὶ γοῦν ὁ μα-
κάριος προφήτης Δαβὶδ τὰς ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ καὶ
ἁπάντων δὲ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἐποιεῖτο λιτάς·
ποτὲ μὲν λέγων μνήσθητι κύριε ὅτι χοῦς ἐσμεν·
ποτὲ δὲ πάλιν· ἐὰν ἀνομίας παρατηρή-
σῃς, κύριε κύριε τίς ὑποστήσεται· καὶ μὴν καὶ ὁ μα-
κάριος Ἰὼβ πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου

τοῖς ἱερεῦσι τοῦ λαοῦ ἀπορρήτοις ἀκτῖσιν ἐνισχυ-
μένη· ἅπαξ ἱερᾶται πρὸς θεόν· διὰ τοῦ κε-
ποίησον λήθην τῆς ἀνομίας μου καὶ καθά-
ρισόν με τῆς ἁμαρτίας μου· ἐσφράγισας δέ
μου τὰς ἀνομίας ἐν μαρσιππίῳ· ἐπεση-
μήνω δὲ εἴ τι ἄκων παρέβην. ἀλλ' οἶμαι
φαίη τις ἂν πρὸς τοῦτο εὐθύς· πῶς ὁ τῶν
[illegible] τῶν ἀθλητῶν· ὡς ἐγκλήματι
δικαίων καταλογίζει τῷ θεῷ τὸ μὴ ἐλεεῖν
ἐπὶ τοῖς πεπλημμελημένοις· αὐτὸς αὐτίκα τὸν
νομοθέτην ὅτι μέμνηται τῶν ἁμαρτημά-
των. καί φησιν ὁ γὰρ ἐλεεῖν πεφυκὼς καὶ
οὐκ ἀθαύμαστον ἔχων ἐπὶ τούτῳ τὴν δό-
ξαν, διὰ τί μὴ τοιοῦτος ὁρᾶται καὶ εἰς ἐμέ·
ὁ μὲν γὰρ ἐνδέχεται κατὰ μηδένα τρό-
πον παραλιαθεῖν τὸν ἀμνημονοῦν, ἀλλ' ἐκ-
λογεῖσθαι λίαν ἀκριβῶς· σφραγίζεται
τὰς ἀνομίας ἐν μαρσιππίῳ· παραιτεῖται δὲ
τὴν λήθην τὴν ἐπί γε τοῖς προκειμένοις κόσ-
καὶ ἀδόκιμος εἴσεται· εἰ δὲ πολλὰ πταίο-
μεν ἅπαντες· καὶ τοῖς ἅπασιν ἀμνη-
τον αὐτὸ τὸ καὶ μόνῳ πρέπει· χαρίζεται δὲ
τὸ ἀμνησικακεῖν τοῖς εἰωθόσιν ἀθετεῖν·
προβλέπει τοίνυν τοὺς ἀμαρτάνοντας λίαν ὑπ-
εραχθεὶς τὸ γαληνόν τε καὶ ἥμερον φερόμενος
πρόσεστι δὲ τοῦτο κατὰ τρόπον μὲν τὸν
ὀξύτερον τῇ θείᾳ τε καὶ ὑπερτάτῃ φύ-
σει· κατὰ μίμησιν δὲ τὴν πρὸς αὐτὴν ις
τοῖς ὑμετέροις ἐμπίπτει φιλοχρίστοις βασιλεῦσι·
ὅτι τῆς ἐμφύτου βασιλείας τὸ κειμήλιον

ὅσπερ ἐστὶ καὶ μάλιστα τοῖς ἐπὶ γῆς ὑμᾶς
δὴ καὶ μόνοι τὸ κατὰ πάντων λαχόντες ἱερα-
[illegible] τε καὶ ἡμερότητι σώζοντες τὸ ὑ-
πήκοον οἷον τιμαλφέστερον εἰρήνην
[illegible] τοῖς ἅμα πᾶσαν ἀπορροῦντες τὴν
[illegible] ταύτῃ τοι κἀγὼ παρὼν μὴ θῆναι
[illegible] τὸ δεῖν τοῖς καθήκουσαις ἀπολογ-
[illegible] θεραπεῦσαι τὴν ἀ-
[illegible] ὁ δὲ ἡμῖν μάλιστα τοῦτο ἐστὶν
ἐλομένοις [illegible] καὶ ἐμμελῶν πα-
[illegible] καὶ οὐχ ἑκὼν διὰ τὸ τῶν ὑμετέρων
[illegible] κρατεῖ παρὰ πάντας ὀφειλόμενον σέ-
τοῖς μὲν γὰρ εἰπεῖν ὡς οὐ γέγονα αἴτιος θερ-
ὀλιγογνωμόνων· ἢ καὶ σφόδρα τοῦ πρ-
[illegible] κατημελημένως ὡς πλημμελής
[illegible] καὶ τοῦτο εἰς ἡμᾶς οὐκ ἀζήμιον ἐστὶ
[illegible] δέδια γὰρ καὶ μάλα εἰκότως τὸ ταῖς
[illegible] ἀντιφέρεσθαι ψήφοις ἵνα μή τι
[illegible] τοιοῦτον ὁποῖον τι πεπονθέναι
[illegible] οὐ γὰρ εἰς ἅπαν ἀπηλλάγμεθα τοῦ καὶ
[illegible] πλημμελεῖν· πολλὰ γὰρ πταίομεν
ἅπαντες· καὶ μόνος ἐστὶ τὸ ὅλως οὐ
[illegible] ὁ μονοφυὴς ὡς ἔτι ταῖς
φύσεσιν [illegible] ὁμοφυὴς ὡς ἔτι τα-
χέως καὶ μηδένα τρόπον προσκρού-
σαι θεῷ· ἀλλ' ἤκουε λέγοντος αὐτοῦ· ἰδοὺ ἐγὼ
κρίνομαι πρὸς σὲ ἐν τῷ λέγειν σε οὐχ ἥμαρ-
τον· ἀμνημονοῦντα ἄρα καὶ σοφὸν τὸ τοῖς
κρατοῦσι παραχωρεῖν καὶ τὴν ἐφ' οἷς λελυ-
πηκότας συγγνώμην· πρόσεστι γὰρ ὡς ἔφην
κατὰ μίμησιν τὴν ὡς πρὸς θεὸν καὶ τοῖς ὑμε-

περὶν κράτει τὸ ἀμνησίκακον· γέγραπται
τοίνυν ἐν τῷ λευιτικῷ μωσέως ὅτι ... καὶ μὴν καὶ
ταῖς ἀμεμφεστάταις βασιλείαις, ἐδέχετο
τοῦτο καὶ μάλα ὀρθῶς· οὐχ ἁμαρτίαις ... δὲ καὶ
θόρυβον ταῖς ἱερωτάταις ὑμνῶν αὐλαῖς
ἐμμάχοιμι· πόθεν; μὴ γὰρ οὕτως εἰ ἦν ὁ βδέλυ-
φρενὴ ἀρῶ καὶ λογισμοῦ τοῦ περὶ τοῦτο· ἐμνη-
μονευκὼς δὲ μᾶλλον ὅτι μὴ φαυλίοις εἶναι
προσήκει τοῖς ἱερουργεῖν τεταγμένους τῷ
παναγίῳ θεῷ· περισσότερον δὲ τὸ αὐτὸ
δοκοῦν· καὶ ἀμελὴς τι τοῦτο δρᾶν τὸ μὲ ἐπι-
τιμώμενον αὐτοῖς δὲ διότι ὄλεθρον· εἰ καὶ τῶν
τηγοῦν ὅλως αἷμα ποιεῖν εἰς ἱερὰ θυμι-
δεῖ γὰρ ἡμᾶς ὑπεναντιοτέρους εἰς σωφροσύ-
νην ἐργάζεσθαι τοὺς ἤδη πεπιστευκότας εἰς
τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν τὸν χριστόν· οἷς τῷ ἰδίῳ αἵμα-
τι κατεκτήσατο καὶ γνησίους ἀπέφηνε
προσκυνητάς· γένος τε ἐκάλεσεν βασίλειον
ἱεράτευμα· ἔθνος ἅγιον καὶ λαὸν εἰς περι-
ποίησιν· ἵνα τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλωσι τοῦ
πάντας καλοῦντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐ-
τοῦ φῶς. καὶ μὴν ταῖς ἐπὶ τοῦ τοῖς ἱερᾶσθαι
λαχοῦσι νομοθετῶν· πρὸς τὸν μακάριον ἡ-
μῶν προφήτην ἰεζεκιὴλ οὕτω φησίν· υἱὲ ἀνθρώπου,
λάλησον τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου καὶ ἐρεῖς πρὸς
αὐτούς· γῆ ἐφ' ἣν ἂν ἐπάγω ῥομφαίαν· καὶ
λάβῃ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἄνδρα ἕνα ἐξ αὐτῶν· καὶ
δῶσιν αὐτὸν ἑαυτοῖς εἰς σκοπόν· καὶ ἴδῃ
ῥομφαίαν ἐρχομένην ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ σαλ-
πίσῃ τῇ σάλπιγγι· καὶ σημάνῃ τῷ λαῷ·

καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀκούσας τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος
καὶ μὴ φυλάξηται καὶ ἐπέλθῃ ἡ ῥομφαία καὶ
λάβῃ αὐτόν· τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
αὐτοῦ ἔσται· ὅτι τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος ἀκούσας
οὐκ ἐφυλάξατο· τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτοῦ
ἔσται· καὶ οὗτος ὅτι ἐφυλάξατο τὴν ψυχὴν αὐ-
τοῦ ἐξείλατο· καὶ ὁ σκοπὸς ἐὰν ἴδῃ τὴν
ῥομφαίαν ἐρχομένην καὶ μὴ σημάνῃ τῇ
σάλπιγγι καὶ ὁ λαὸς μὴ φυλάξηται· καὶ ἐλθοῦσα
ἡ ῥομφαία λάβῃ ἀπ' αὐτῶν ψυχήν· αὕτη
διὰ τὴν αὐτῆς ἀνομίαν ἐλήφθη καὶ τὸ αἷμα ἐκ
τῆς χειρὸς τοῦ σκοποῦ ἐκζητήσω. χρὴ μὲν
τοίνυν καὶ τῶν εἰρημένων τὴν διάνοιαν ἐγκα-
ταβῆναι τοῖσδε· ἐὰν ὁμήσεις γὰρ καὶ τὴν μειζό-
νως τῆς ἐπ' αὐτοῖς θεωρίας ἐξευρήσομεν
... τὸ εὐφαμισ οὐ κοινῇ ἐφ' ὃ καρ καρί
προσδοκωμένης ἐστὶ κατὰ πόλιν οἱ ταῦ-
τα πλεονεκτοῦντες μοι καὶ προεστηκότες, σκοπευ-
τηρίοις ποσὶν ἤτοι πύργοις τοῖς ἀμφὶ ὑψη-
λοτάτοις ἐμφαίνουσιν ἡμᾶς· οἱ τοῖς ἀγροῖς
ἐνορμῶντες ἀεὶ τῇ δεκάδι σε τὸν οἰκεῖον
περικομίζοντες ὀφθαλμόν, ἐπιτηρεύοντες ὡς
περιεργάζονται· μή ἄρα τις τῶν πολεμί-
ων μάχοιτο· καταισημήναντες μὲν γὰρ
τῇ πόλει τὴν ἔφοδον, οὐ μετρίως ἀξιοῦνται
τιμῶν· ἀποσιωπήσαντες δὲ πρὸς τοῦτο
τὰς τοῦ ἀγῶνος καὶ παθεῖν αἰτίας αὐτοῖς
ἰδίαις γενομένας τὰς κεφαλάς, τὴν ἀ-
πάντων ἐσχάτην ὑπομένουσι δίκην κατὰ
τὸν ἴσον οἶμαι τοῦτον τρόπον καὶ τοῖς ἱερεῦσι

ἐκ τούτου ἐπειδὴ τέθειται παρὰ θεοῦ σιωπᾶν εἰ
μὴ ἀπαγγέλλοιμι τοῖς ὑπὸ χεῖρα λαοῖς τὸ τοῦ
φυκὸς ἀδικεῖν, στεφάνου πρὸς ἐμὸν αὐτοῦ
τὸ χρῆμα ποιήσεται· περιπεσοῦμαι τῷ δὲ
πάλιν τοῖς ἐκ θείας ὀργῆς ἐπισυμμαί
μουσι καιροῖς, ἀδικήσας οὐ μετρίως τοὺς
σιωπῶντας τοῖς παρ' αὐτοῦ φθόνοις εἰς ὀρθό
τητα διοικούμενον· οὐκοῦν ὁ πόλεμος ἦν γ
καθ' ἑνὸς τῶν καθ' ἡμᾶς ἀμοῦ κοινοῦ· κατὰ
τοῦ δὲ μᾶλλον ἡμῶν μὲν τοῦ πάντων ἡ
μῶν σωτῆρος χριστοῦ· γέγραπται γὰρ ὅτι ἰουδαῖος λέ
γει ὃ μάθοι μαθεῖν εἰ μὴ ἐν μέλει ζεύσου λτγ
τέσσιμου δεῖσ ἀρνεῖται τὸν χριστὸν εἰ μὴ ἔχοι τι
τοῦτο διαμιστῶν τὸν σατανᾶν· ἀληθὲς
δὲ ὅτι τὸ εἰρημένον, οὐκ ἂν ἐνδοιάσειέ τις.
οὐκοῦν ὁ δράκων ὁ ἀποστάτης τοῦ τε ἐπὶ
σατανᾶς ἀνδρὸς ἱερέως οὐκ ἂς φαμὲν
μᾶλλον δὲ καὶ πεπαρμημένου διάνοι
αν. καὶ γνῶσιν ἀπορήσω ὁμοῦ ταῦτα καὶ
περιοικέστερος τοῖς τῆς ἀληθείας ἐμνυμερίζου
σι δόγμασι. καὶ τὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν κατὰ
σμικρὸν ὀδὸ δόξαν· θρασεῖα γάρ ἐστιν
ἀχαλίνοις ὁρμαῖς πρὸς πᾶν ὅτι οὖν τὸν
ἀπηχθάνοντο ἰοῦσα θερμῶς· θορυβουμένη
πάσας ἱκανῶς τὰς ἐκκλησίας. πολιορ
κουμένης δὲ οὕτω τῆς ὀρθῆς πίστεως, διχονοι
πανταχοῦ· καὶ πολὺς ἦν ὁ λόγος, παρ' αὐτοῖς
ἤδη πεπιστευμένοις· μὴ ἄρα πως πεπλα
νηνται. θεὸν εἶναι κατὰ ἀλήθειαν ἐμμένοντες ἀμ
τες τὸν χριστὸν· καί τι τὸ ἐν ποῦ θεῶν· μόνος τις λοι

μικρὰ· τὴν ὑφήλιον κατεσκόπησε τό· ῥίζαν
ἔχουσα τὸ ψεῦδος· καὶ πρὸ τοῦ σατανᾶ.
ἐπειδὴ δὲ πεπείσμεθα παρὰ θεοῦ σιωπᾶν
καὶ τῶν λαῶν κηδεμόνες, πῶς οὐκ ἔδει
καὶ μάλα προθύμως τὴν ἱερὰν ἐκ
κλησίαν ἀφικνῆ λαμόντας σάλπιγγα· καὶ
τοῖς ἀσεβεῖν βουλομένοις τῆς τοῦ διαβό
λου ῥομφαίας κατασημᾶναι τὴν ἔφοδον.
τίμαι γὰρ ἐπὶ τῇ πεδίκην τοῖς σιωπῶσι θεὸς.
τοῦ μαι γάρ φησιν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐκζητή
σω· ἀλλ' ἦν φιλόχριστα ἡ μᾶς λαὸν ἀσφαλῶς
καὶ ἀλιμόνητον ἡ σὴ καρδία· ναὶ καὶ τοῦ ὁ μο
λογῶ· μᾶλλον δὲ καὶ αὐτὸ τοῦτο μῶσι τῶν
πραγμάτων· καὶ πρός γε τοῦτο μακρὸς μαρ
τυρήσει χρόνος· καθόμενοι δὲ μοι γεγονότες
πιστοὺς ἐμάς, ταῖς τῶν προγόνων ἀμαθέ
δόξαις· καὶ ἐπεὶ περιττὸν ἐκείνοις ἀμεταβα
τότης ὑμετέρας γαληνότητος ἡ πλάθαι
πυρὸν· φαίνῃ δὴ εἰκότως καταδείσας
δὲν· ὅτι τὴν αἰμείρω καὶ προσφέρεσθαι
ἀμεθήσασθαι τὴν φορὰν· οἱ δὲ αὐτῆς ἐμοῦ σύμ
ψηφος τὸ ἀλιμόνητον τῆς εἰς χριστὸν ἀγάπης ὁ
δρυμένον. ἔγραφον δὲ χρησίμως ἵν' αὐτοῖς
ἄλλοις μᾶλλον δὲ ταῖς ἐκκλησίαις ἁπά
σαις θορυβουμέναις ἐπικουρήσῃ τις ὅσον
γὰρ ἐθνῶν ἡ μανιακὰς ἐφόδοις σημαί
νουσι σαρκωθέντα μὲν λόγον θεὸν τί καὶ μά
λιστα πατον, τῆς αὐτῶν προσπίπτων ἀνδρείᾳ,
ἀποφαίνει σκεῖ· μόνον δὲ τὸν οὐ σφόδρα
γεγονὸς οὐ δὲ ἔμπειρον πόλεμον ἀσφαλί

ζεται. μὴ ἄρα πῶς ταῖς τῶν πολεμίων
λαζιν αἱ δοκεῖ τὰς ἐμμανῶς τῆς ἐμοῦ σ
αὐτῆς ὁμοιότητος, γένηται θήραμα. ὁ ἐμὸς
τοιγαροῦν περὶ Χριστοῦ λόγος τῆς μὲν ὑμετέρ-
ας εὐσεβείας τὸ κέντρον, μένει κατὰ τῆς
τοῦ διαβόλου πλάνης· ἀσφαλίζεται δὲ περι-
ποίησιν τοῖς ἐλαφρόν τε καὶ εὐπαράγωγον
ἔχουσι τὸν νοῦν. οὐ πολλοῖς δὲ κατὰ τὸ πρὸν τὸ
Χριστοῦ μυστήριον. μάθοις δ' ἂν ὅτι λίαν ὁ λόγος ὁ περὶ αὐτοῦ
καὶ τοῖς ὅτι μάλιστα νουνεχεστάτοις· καὶ τὰς
θείας ἠκριβωμένοις γραφάς· μόλις ὡς ἐν
αἰνίγματι καὶ ὡς ἐν ἐσόπτρῳ γνωριζόμενος, καθὸ
φησὶν ὁ ἱερώτατος Παῦλος· φθείρουσιν ἤθη χρη-
στὰ ὁμιλίαι κακαί. καὶ μὴν κατὰ τὸν Σο-
λομῶντος λόγον, σφῦραν σφάζουσα, κοιλαίνει
πέτραν. τοιγαροῦν τοῖς συνεχέσι τὸν νοῦν τὸν
ἐμὸν φθαρμὸς δίκην τοῖς ἀδικεῖν πεφυ-
κόσι καθ' ἑκάστην λόγοις οὐ μετρίαν ἔσθ' ὅτι μᾶλ-
λον δέ, ὡς ἐπίπαν ἐργάζεται τὴν ζημίαν
ἀμφιλαφῆ τοῖς μὴ καὶ ἐπὶ σοφίᾳ ἡ παρὰ τοῦ
γεγονέναι τῆς μνήμης. πρὸς δὲ ἐκεῖνον αὐ-
τὸν παραπέμπειν ἀεὶ Χριστοῦ πολεμή-
σαντος. καὶ πρός γε τοῖς ἄλλοις οἱ τὴν τοῦ
μυστηρίου γνῶσιν οὐ λίαν ἠκριβωκότες,
τοῖς τοῦ πλανῶντος λόγοις, οὐ μετρίως κα-
τεχομίζοντο ὅτι γὰρ ἐγγράφως ἀμφιβολίας,
καὶ αὐτὴ περιφέρεται τῶν πραγμάτων ἡ δύνα-
μις. καταπαύειν τοῖς ἄνωθεν καὶ παρῳχη-
κότας καιρούς, διηγήκει ὁ θεὸς ταῖς ἀνθρώ-
πινα πεπλάνηται γὰρ ἡ σύμπασα γῆ καθ'

φησὶν ὁ μακάριος Δαβίδ· πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα
ἠχρειώθησαν. οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα· οὐκ ἔ-
στιν ἕως ἑνός. ἀλλ' ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνα-
τολὴ ἐξ ὕψους· ἐπεφάνη μὲν ὁ μονογενὴς
τοῦ θεοῦ λόγος καὶ συνανεστράφη τοῖς ἐπὶ γῆς
καθ' ἡμᾶς γεγονὼς ἄνθρωπος. μετὰ τοῦ μεῖναι
φύσει θεὸς αὐτὸς ἡμᾶς σώσῃ· ἔδωκεν ἑαυτὸν τῷ θεῷ
καὶ πατρὶ περιελὼν τὸ μεσολαβοῦν· καὶ ἀ-
μνησικάκως ἀπαλλάξας τῆς διαφορᾶς τῆς ἐ-
μῆς ἁμαρτίας καὶ δικαιώσας τῇ πίστει
καὶ γὰρ ἐστὶν αὐτὸς ἡ εἰρήνη ἡμῶν κατὰ τὰς
γραφὰς ἔμελλε τοιγαροῦν ὁ τῆς πρὸς θεὸν εἰρήνης
ἡμῶν σύνδεσμος διαρρήγνυσθαι παραμο-
νῆς τῆς πίστεως ἔμελλεν ἡ τῆς δικαιοσύνης ὁ-
δός, ἢ τῶν ἱερέων κρείττονος διανοίας
ἴσως μέν τι λέγοιμι φορτικὸν δικαιούμεθα γὰρ
διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος τὸν θάνατον τοῦ
Χριστοῦ καταγγέλλοντες προσομολογοῦντες
δὲ καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ· πλὴν οὐ κατά γε
κοινοῦ θάνατον καταγγελλόμενοι φιλόχρι-
στοι μάλιστα· ἀλλ' ἐν ἀνθρώπου ἐστὶν τοῦ θεοῦ· καὶ
παθόντος μὲν ὑπὲρ ἡμῶν σαρκὶ καθὰ γέγρα-
πται· ζῶντος δὲ ὡς θεοῦ· καὶ τῇ ἰδίᾳ φύσει
μεμενηκότος ἀπαθοῦς. κινδυνεύουσι τοίνυν
τῆς χριστιανῶν ἐλπίδος τὸ γεγονέναι εἰς τῶν
τοῦ πλανῶντος λόγοις. καὶ τὴν ἀπεχθῆ καὶ ἀ-
θέμιτον γνῶσιν τὰ ἀμφίβολα ἡμῖν πρὸς καὶ ἀ-
παραίτητον μάλιστα ὅσοι τὸν μὲν ἡμᾶς ἐχόν-
των ἀληθείας· τοῖς τὴν ὀρθὴν ἔχουσιν ἐπαινου-
μένην πίστιν. τὸ δὲ δὴ μάλιστα εἰς τοῦτο ἡμᾶς

παρατρέπομεν· ὁ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐστίν. οἱ μέν τοι μακάριοι πατέρες ἡμῶν θαρσήσαντες τῷ παρ θεοῦ τὴν ἱερωσύνην ταῖς τῶν αἱρέσεων κατὰ καιρὸν αὐτὴν ἠλλάξαντο διὸς περιπίας. μάλιστα δὲ τὴν τῶν ἀνοσίων Ἀρειανῶν καίτοι κατ᾽ ἐκεῖνον καιροῦ οἱ τῶν Ἀρειανῶν κρατοῦντες περιεμάχοντο· οὐκ ἠδίστα τὴν ἀλήθειαν. ἐφρόνουν δὲ μᾶλλον τὰ κρείττω. καὶ τοῦτο δόντες ἐπετρίζον τοῖς τῶν ἐκκλησιῶν διδασκάλοις. ἀλλ᾽ ἦσαν ἀμείνους πάντες ἐκεῖνοι ὅσοι μάλιστα τὸν ὀρθὸν καὶ ὁμιλητὴν τῆς πίστεως διαμείναντες εἰς λόγον ἠδικήσαντος λέγοντα τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. ὅτι τοίνυν ἐκεῖνοι τῶν τότε ὅλων κρατούντων κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν πολεμίων ἔχοντες οὐ συνεσιγήκασιν εἰς δόξαν ἀδικουμένου τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ, πῶς οὐκ ἂν μᾶλλον καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς κατ᾽ ἴχνος ἐπιμένειν τῆς ἐκείνων ἐπιεικείας. καὶ τοῖς εἰς Χριστὸν γνησίοις ὅτι τοῦ πρὸς οὐκ ἐνδεῖ ταῖς τοῦ δυσφήμου φωναῖς ἀντερείδεσθαι τὴν ἀλήθειαν· ἢ δεινῶς ἐφ τῆς ἀσεβείας ὑμῶν τὸ ἐρηρεισμένον· ἢ συσταίημεν ἀπειρίαις ὡς οὐκ ἐκεῖνος μᾶλλον ἤρεσκεν. ἀλλ᾽ ἡμῖν τὸ μὴ σιωπᾶν ὁ ἀπόστολος ... ἡμῖν μὴ ἐρρύμενε τοῦ περὶ τὸν

...ἐκζητηθέντος κυρίου. καὶ θεῷ προσκρούσαι παρεσκεύασεν. ἀλλ᾽ ἔφη ναί, ἐμαυτῷ ὑπὲρ προφάσεως ἔχεις; ὡς οὕτω τὴν σιωπὴν ... καταισχύνοντα ἐγκλήματα παραπέμπεις ... ἀσεβῶς καὶ φιλοχρίστου ὅτι τῇ βασιλικῇ διδασκαλίᾳ ... ὑπὸ θεοῦ. καὶ μόνον καὶ αὐτῇ τοῖς ἴσοις καὶ χάρισμα ... πρεπτῆς ἢ τῶν ἀσεβεστάτων βασιλικ... ὁμολογοῦμεν καὶ αὐτὰ τὰ σεμνά τε καὶ ἀξιάγαστα τῆς παρθένου μαθηταί οἷς φασὶν ἔχοντες τὴν ἐγγὺς καὶ τοῖς τῶν ἀξίων ... ὑπεροχαῖς κε λελωκότες μένοι ὀρθῇ τε καὶ ἀδιακρίτῳ διαπρέπουσι τῇ ... καὶ αὐτοὶ τῆς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν δόξης ἀθετουμένης. εἶτα πῶς ... σφόδρα μεγαλικῶς τῷ θεῷ δουλεύειν ... ἢ οὐκ ἂν δράμοι μᾶλλον ὁ τὰ ... ζουσίας αὐτοῦ τοῦ πρὸς καταχεομένου τῶν λιμνῶν παραιτεῖται τὸ ὕδωρ· οὐχ ὁ ἀθετημένος τε καὶ φιλοπόλεμος εἴη ἂν ὅτε ... τεμένος ἐν στρατιώτῃ εἰ νικᾶν δόξειε τῆς τῶν ἀρίστων χειρὸς ἐπικουρίας αὐτῶν ἐκτάσσεις ὁρῶντο καὶ ἄνανδρος. ταῖς τοιαύταις ἐν... τὸν ... ἡγουμένη μοίραις. καὶ τῇ ἀσεβείᾳ τοῦ ὑμετέρου κράτους τεθαρρηκώς, ... παρῆλθον ἐπὶ τὸ χεῖμα σῶμα ... δυσφημουμένῳ Χριστῷ. ἄλλως τε χρή καὶ γὰρ εἴ γε ... φησὶ πρὸς ... ἐκείνοις ἔφη καὶ τό· ἐπελέχθη μεσ... ὡς τοῖς ἀποστολικοῖς κηρύγμασι μέγιστον ...

ὡς τεχνίτης εἰς εὐσέβειαν· ὡς ὀρθὴν ἔχο-
τὴν πίστιν καὶ ἀμώμητον πάντη. καὶ
τὸ μεῖναι τὸν ἄγαμον καὶ τοῦ μετ' ἔρον ἐπεθύ-
μει ἱερατ(εύειν)· καὶ πάντες δὲ οἱ τῶν ἁγίων
κλήσεων προεστηκότες κἀν δὲ αὐτ(οῦ)· κα(ὶ)
γοῦν ὅτι τὰ περὶ τῆς χειροτομίας αὐτοῦ
τῶν εἰς τοῦτο παραμεμενηκότων θεοσεβῶ(ν)
τῶν ἐπισκόπων διεπέμφθη ἐγγράμμασιν
ἀντέγραφον ἀμελητί. χαίρων· ἐπαινῶν·
ἀχόμενος ὡς ἀδελφὸν καὶ συλλειτουργ(ὸν)
τὰ πάντα ἐξαιρέτατα τῶν ἀγαθ(ῶν)· διὰ τῆς ἀμ(ε)-
θεν πάσης ψήφου. ἀλλ' οὔτε τῆς ἡμῶν φιλα-
δελφίας τὰ μετὰ τοῦτο κατηγορήματ(α)
μᾶλλον δὲ τῆς ἐκείνου σκαιότητος. ἐπ...
χθη μὲν γὰρ ὡς πρᾶος αὐτῶν. ἀλλ' ηὕρηται
κος· ὡς πιστὸς καὶ γνήσιος οἰκέτης· ἀλλ' ἠγα-
πήσε τὸ ἐναντίον· ὡς λύκος τρὶς ἀμνοπελ...
ἀλλ' ἐκτέτοκεν ἀληθῶς κατὰ τὸ γεγραμ-
μένον· ὡς γῆ πονηρὰ εὐτεχνής. ἀλλ' ἐπὶ βού-
λεσθε τὸ χωρίον ὡς ποιμένων ἀγαθῶν. ἀλλ' ἀ-
θηρίων ἀγρίων γέγονεν ἀπάνθρωπος ἑτέρως· εἰ τ...
μένος ἠκούσ(ατε) οὐκοῦν διὰ πρὸς τὴν κακοδοξ-
μένου θέτην [illegible] ἀπομισθαλίως καὶ τοῦτο παρ-
πολλῶν ἀγαθῶν ὠφεληθὴς μου θεοῦ μέν, με-
τεμουλεύσατο τὰ ἀμείνω· περιφέρων κέντ-
τῶν ἀγαθῶν· ἀρνησάμενος ἐκεῖ τὸ ψεῦδος, ἠγά-
πησε τὴν ἀλήθειαν· παρ' ᾗ τῆς αὐτοῦ τὴν
τῆς ἀμαθίας ἀχλύν· ἐξ ἧς τῆς ἕτερος φῶς,
κατέληξε τῆς κατὰ θεοῦ γλωσσαλγίας. τοὺ(ς)
ἀντειρηκότων ἐπὶ τοῦ δισσοῦ πάθους τὸ πλῆθος ἐφ-

ἀπὸ πολλοῖς καὶ ἀναριθμήτοις κα(ὶ)
...ολιζομένους ὁρῶν, οὐδαμῶς. καθὼς
καὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα τὸ πέρας διασαφήσει
...ν· ἐπειδὴ γὰρ ἡ μὴν καὶ ἴσως τι κατὰ
θέασμα τοῦ ὑμετέρου ἱεράτου συναλ-
πεῖ τὸ πανταχόθεν κατὰ τὴν ἔφεσιν
μένου. ἀφίκετο δὲ καὶ αὐτὸς ποτὲ δὴ τὸ(ν)
...πὶ καίτοι δέον τοῖς ἤδη παρῳχηκόσιν
ἀπολοφύρεσθαι καὶ ἱερατεύειν αὐτὸν ὥσπερ
οὐδὲν αἰσχυντοῦ ὅμως. ἐφ' οἷς πεπολ-
μηκεν ἐξαπατεῖν· ἐπιποιούμενος τὰς διατριβ-
ἐμμένει μετὰ μεγαλοπόλεις προστίθει
ταῖς χείροσι· καὶ καταφλυαρεῖ τὰ αἰσχίονα.
καὶ τῆς τοῦ σεβαστῆ ἡμῶν κατεθρασύνετο
δόξης. ὀλίγου πάντη τελῶς ἀξιώσας λό-
γου. μᾶλλον δὲ τοῦ μηδὲν μὲν ὅλως τῆς
εἰς αὐτὸν δυσφημίας ποθεμένης μαι· οἱ α-
περ πεπολμήκει εἰπεῖν, σιωπῶν ἀμείνων.
καὶ διὰ τοῦτο διαμεγάλως ἐπίσκοπος ὁ
σίοις καὶ ἀπόρρητα αὐτὴν ἔχουσι τὴν ἔφα-
πασι τοῖς ἀγαθοῖς φροντὶ καὶ δόξαν· ἦσαν
δὲ καὶ τῶν θείων γραφῶν ἐμπειρότατοι τοῦ
καὶ ἐπιστήμονες· οἳ καὶ κατὰ πολυλίαν
τοῖς κατὰ χριστοῦ δυσφημίαις ἐπλήγησαν
καὶ τὴν ἀνιερατείαν καὶ ἀπώλεσαν τὸν αὐτοῦ μὲ
σαν τοῖς πλῶσαν· ἀπομιμούμενοί τε τὰς
χεῖρας αὐτοῦ, ταύτας τις συνόδους ...
ἐσομένοις, ἀπεῖλον· οὐκ ἐμπαραινοῦσι
καὶ λελησθότος· θαρσήσαντος δὲ καὶ ἐπ' αὐ-
τῆς τῆς πίστεως τῶν ὑπομνημάτων μεῖον.

καὶ ἑτοίμως ἔχοντες διελέγχειν αὐτὸν ἀμα-
θὲς δὲ θέμις ἐννοεῖν κατειρηκότα τοῦ Χριστοῦ. ἔδειξαν
τοῦτο τὴν ἐπὶ τοῦ θείου μνήματος δὲ διότι
κεῖσιν. οὐ γὰρ φιλόστοργοι μὲν ἦσαν φιλό-
θεοι δὲ μᾶλλον. καὶ τῆς εἰς Χριστὸν ἀγάπης γνήσιαι
φύλακες. ὥσπερ γὰρ τοῖς ... σκήπτρα κει-
μένοις τῆς ἀρετῆς ὑπομνήμασι. ἢ γενναί-
οις στρατηγοῖς. ἢ τοῖς καὶ ἑτέροις τισὶ τοῖς
ἐν ἀξιώμασι καὶ ὑπεροχαῖς λαμπροῖς
τε καὶ φιλαιτάτοις ὑμῶν ἀποφαίρει τὸ
καθηκόντως ἀγαπᾶν ἐκτείνειν· εἰ δή που τι-
μὲς ἢ ἀσελγεῖς καὶ ἀκόλαστον καὶ ταῖς τοῦ
ὑμετέρου ἱερατικοῖς κινήσεσιν ἀνεχομένους τὴν
ἢ καὶ δρᾶν ἐλοιμόν τι, τοὺς ἀξίους λόγους, οὕτω
καὶ τὸν θεῖον ἱερουργόν, ἐπαίνου τὸ ἀν-
άξιον ἀπεργάζεται· παρὰ τῷ θεῷ καὶ ἀγ-
λοις, τὸ μὴ ἀρμοσθῆναι τὴν ... τῆς θείας
καταφλυαρούντων δόξαν ἐν μοίρᾳ δὲ τῶν
... ὅτι μάλιστα ἀπολέμων τούτων
ποιεῖς φιλεῖν· καὶ γοῦν ὁ μακάριος Δαυίδ
αὔχημα λαμπρὸν ἑαυτοῦ δὴ τοῦτο ποι-
ήσεις, ἀναφωνεῖ· οὐχὶ τοὺς μισοῦντάς
σε κύριε ἐμίσησα· καὶ ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς σου ἐ-
ξετηκόμην· τέλειον μῖσος ἐμίσουν αὐ-
τούς, εἰς ἐχθροὺς ἐγένοντό μοι. εἰ μὲν οὖν
ἀγαπῶσι Χριστὸν δυσφημοῦντες αὐτὸν λογι-
μοῦ τοῦ ... αἷμα ... οἵ πο-
λεμοῦντες αὐτοῖς. εἰ δὲ μισοῦσιν ἀνα-
φανδὸν καὶ τὸ ... ἐφ' ἑκάστου δέ μοι
πέραν τὸν ἀμφίβολον, πῶς οὐκ ἀξίως ... καὶ

θεοφιλεῖς. οὕτως ἐκείνων δὲ λυρίας
τὸν ἀνδρεῖον καὶ φιλόθεον ἔντεξ ...
λόγον. νῦν δὲ καὶ ἑτέρως χρήσιμον ὄντα καὶ
μᾶλλον τῷ ὑμετέρῳ κράτει, τὸ τῶν θε-
ἐλαύνεσθαι θυσιαστηρίων τὸν μὲν καλοῦνται
αὐτοὶ καὶ τιμαντερόπων ἐν αὐτῷ ἐκ τῆς θεο-
πνεύστου γραφῆς, παρενεγκεῖν εἰς πληρο-
φορίαν ὀλιγωρήσαντας ποτὲ τῶν διὰ τοῦ
πανσόφου Μωϋσέως τεθεσπισμένων νομί-
μων. καὶ τῆς δοθείσης αὐτοῖς ... τῶν
ἐντολῶν· ἐτράποντο πρὸς ἀπόφασιν τὴν
ἀπὸ τοῦ θεοῦ. καὶ προσκεκινήκασιν εἰδώ-
λοις. καὶ τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ καθὰ γέγρα-
πται. ἦν δὲ ... πρὸς τοῦτο δὴ ἑτερο-
... καὶ αὐτὸν τὸν θεῖον κατα-
... ἤγγιζεν πρὸς ταῦτα θεόν.
καὶ παραδεδώκειν αὐτοῖς εἰς χεῖρας ἐχθ-
... ἐπειδὴ δὲ ... Ἐζεκίας ὁ μὲν
ὅσιός τε καὶ ἀγαθὸς ...
... καὶ δὴ τὸν θεῖον διακαθάρας
ναόν, προσκομίζειν οὐ ...
... τῷ παντοκράτορι θεῷ. γέγραπται
δὲ οὕτω περὶ αὐτοῦ· καὶ Ἐζεκίας ἐβασίλευ-
σεν ὢν εἰκοσιπέντε ἐτῶν ... πρὸς ἱερεῦ-
σι καὶ τοῖς λευίταις. ἀκούσατέ μοι λευῖται· νῦν
ἁγνίσθητε καὶ ἁγιάσατε οἶκον τοῦ θεοῦ τῶν
πατέρων ἡμῶν. καὶ ἐκβάλετε τὴν ἀκαθαρσί-
αν ἐκ τῶν ἁγίων· ὅτι ἀπέστησαν οἱ πατέρες ἡμῶν
καὶ ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου· καὶ ἐγκα-
τέλιπον αὐτόν. προσθεὶς δὲ τούτοις ἕτερα

τιμα τῶν χρησίμων τοῖς ἱερωμένοις,
ἐπιφέρει φησίν· καὶ νῦν μὴ διαλίπητε·
ὅτι ἐν ὑμῖν ᾑρέτικε κ(ύριο)ς στῆναι ἐναντίον κ(υρίο)υ
λειτουργεῖν· καὶ εἶναι αὐτῷ λειτουργοῦντας
καὶ θυμιῶντας· καὶ ἀνέστησαν οἱ λευῖται φη-
σὶ καὶ συνήγαγον τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν· καὶ ἡ-
γνίσθησαν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως
διὰ προστάγματος κ(υρίο)υ καθαρίσαι τὸν οἶκον κ(υρίο)υ·
καὶ εἰσῆλθον οἱ ἱερεῖς ἕως εἰς τὸν οἶκον κ(υρίο)υ·
καὶ εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου κ(υρίο)υ· εἶτα φησὶ τὸ
γράμμα τὸ ἱερόν· καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ καὶ
δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου συνετέ-
λεσαν· καὶ εἰσῆλθον ἔσω πρὸς ἐζεκίαν
τὸν βασιλέα· καὶ εἶπαν ἡγνίσαμεν τὰ πάν-
τα ἐν τῷ οἴκῳ κ(υρίο)υ· γέγραπται δὲ πάλιν ὅ-
τι καὶ ὤρθρισεν ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ
συνήγαγε τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως καὶ
ἀνέβη εἰς οἶκον κ(υρίο)υ· καὶ ἀνήνεγκε μόσχους
ἑπτὰ περὶ ἁμαρτίας περὶ τῆς βασιλείας·
καὶ περὶ τῶν ἁγίων· καὶ περὶ ἰσραήλ· συνῆ-
εν τε ὁ θεοφιλὴς ὅ τε βασιλεύς· ὅτι καὶ τὸ
θυσιάσαι τῷ θ(ε)ῷ προτεθυμημένον ὁ παρὰ-
ειφ' ἐκεῖν' ἐζεκίας οὐ πρότερον εἰς μέλλ-
κειν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θ(εο)ῦ· καὶ τετέλεκε τὰ καὶ
πάλιν εἰ μὴ πρότερον ἐπιτέλλοντο τοῖς ἱερεῦσι
τοῦ θ(εο)ῦ καθαρίσαι τὸν οἶκον κ(υρίο)υ καὶ ἐκκαθᾶραι
αὐτὸν πάσης μάλιστα ἀκαθαρσίας· οὐ δὴ γεγονότος, ἐ-
θυμίασαν λαμπρῶς· ἔχαιρέ τε καὶ λίαν ὀρθῶς
ὡς εὐπαράδεκτον ἤδη θυσίαν προσκο-
μίσας θ(ε)ῷ· διὰ τὸ μάλιστα τοῦ ἐμοῦ σοι καὶ

θαρσίας πρὸς ἀποκαλύψαι τὸν ναὸν τοιοῦ-
τόν τι πέπρακται καὶ παρ' αὐτοῦ ὑμετέ-
ρου ἱεράτου· εἰς δόξαν χ(ριστο)ῦ· ἔθος γὰρ ὑμῖν
θυσιάζειν ἐν ἐκκλησίαις καὶ χειροτονου-
σιν ταύτῃ προσκομίζειν ἅπαν τὰ εἰς δόξ(αν)
χ(ριστο)ῦ· ἀλλ' ἦν μάλιστα ἀναγκαῖον πρὸς ἀποκαθᾶραι τὸν
ναόν· μώμου τε καὶ μολυσμοῦ πρὸς ἀπαλ-
λάξαι πάντα· οὕτω τεθύειμεν ἐπὶ καιροῦ·
μολυσμοῦ δὲ πάντος ἐπικειμένου πρὸς δια-
μολύνειν· ἡ κατὰ χ(ριστο)ῦ δυσφημία· ἀλλ' ἐκέλευ-
σας τοῖς ἱερεῦσι καθάπερ ἔφημεν ἀρτίως.
καὶ προσῆξε καὶ θεραπεύειν τὸν ναόν· ἀνύ-
σαντες αὐτῶν τὴν ἀπεχθῆ καὶ ἀνόσιον πάν-
τες γνῶσαν· ἐν ἡμῖν ὡς ἀδοκιμάστου μα-
ζόμενος· παρ' αὐτοῦ θ(εο)ῦ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀν-
θρώποις· ἡ μὲν οὖν ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ
σύνοδος καὶ τὸν τῶν ὅλων σωτῆρα χ(ριστὸ)ν εὐφραί-
νουσα· καὶ τί εἰς αὐτὸν πίστει συνηγοροῦ-
σα· μόνον οὐχὶ δὲ λέγουσα· ζηλοῦσα ἐζή-
λωκα τῷ κ(υρί)ῳ κατὰ τὸ γεγραμμένον· ὁ κ-
μίσου γενέσθαι παρασκευάσαι τοὺς καρδία-
λου τὴν ἀφορμήν· οὐ δὴ ἡμεῖς ὁ μᾶλλον
δὲ ἀναγκαῖον καὶ συναράξαι νεανικῶς σωμα-
θλῆσαι προθύμως τοῖς πεπονηκόσι·
καὶ μερίσασθαι μεθ' ἡμῶν τῆς εἰς χ(ριστὸ)ν εὐαν-
δρίας τὰ γέρα· τὸν αὐτὸν ἡμῖν ἀναμαξάμενοι
ζῆλον· καὶ θεοφιλοῦς εὐτυχίας τὸν οἰκεῖον
ἁμαρτίαις καταμάρτυσι μονῶν· οὗτοι γεγόνασι
σκληροὶ καὶ ἀφιλοικτίρμονες· καὶ τῆς τοῦ
δυσφήμου σκαιότητος κατ' οὐδὲν ἐμείωσαν

λελειτουργημένοι μὲν καὶ ἀργήσαντες· οὐχ ὑπὲρ
δὲ μᾶλλον τῆς δόξης χριστοῦ· ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ ὑψη-
σάντι καὶ ἀνοσίως κατ' αὐτοῦ πεφλυαρη-
κότος· τῶν γνησίων καταστρατευόντων μαχ-
τῶν· καὶ τοῖς τοῦ χριστοῦ φέρειν ἐθέλουσιν αὐτὴν
φέροντο· δι' ὧν δρᾶσαί τι τετολμήκασι· μο-
νονουχὶ καὶ ἱερωσύνης τῆς ἀξίας καὶ αὐ-
χένι λοιπὸν ἐπαύσαντο· καὶ τὸ τοῦ περιπα-
τοῦ περιελόντες κύκλον· τὸν ἀεὶ περι-
λύειν τοῖς ἅπασι ταχὺ γνώριμον καὶ
πεφήσαντο· τὸ γὰρ ἐκείνον ἐφ' οἷς ἐλέγ-
χεται διαφορεῖν ἕτερον οὐδὲν ὅσον γε οἶ-
μαι· πλὴν ὅτι τοῦ διαλέγεσθαι ἱερατικῶν ἐπιμ-
ὁ γάρ τοι τῆς αὐτοῦ χέων ἐκκλησίας περιε-
στηκώς, ἀπελιμπάνετο μὲν τῆς ἀξίας σωμάτων
καί τοι παρ' εἰρημένοις κεκέλευσμένον κατ' αὐτὴν
ὁρισθεῖσαν ἡμέραν παρ' αὐτοῦ ὑμετέρου
κρείττονος ἀνεδίδετο δὲ τὴν ἄφιξιν· ταῖς
τοῦ πεφλυαρηκότος κατὰ χριστοῦ δεσποτείαις,
τὴν μέμψιν χαριζόμενον· μᾶλλον δὲ τῶν
εἰκότων καὶ ἀληθῶς καὶ ἀναμφιβόλως τῆς
ἴσης φερόντων αὐτοῦ ἐκτήσατο· γὰρ ἐπὶ δεκάτης
διαιτήματα μὲν ἡμέρας ἡ κοινῆς μόλις
τῶν σὺν αὐτῷ τῶν ἄλλων οἱ προέχοντες
μητροπολιτῶν δὲ οὗτοι· καὶ δὴ καὶ ἀπογνώσεως
ἀπὸ παρ' αὐτοῦ τῆς ἀξίας σωμάτων· μὴ δὴ χρῆ-
ναι τοσαύτης ἀναμένειν αὐτοῦ τὴν ἄφιξιν
πληρωθέντων δὲ μᾶλλον ἐπείγοντος τοῦ θεσμοῦ
μετὰ τὸ τῆς δημοσίας ἀξίας σωμάτων συνα-
γέτω μὲν ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ τῇ καλουμέ-

νῃ μακαρί· συνέδρων δὲ ὥσπερ καὶ κεφα-
λὴν ἐποιεῖτο χριστόν· ἔκειτο γὰρ ἐν αὐτῇ ὡς θεῖον
τὸ σεπτὸν εὐαγγέλιον· μονονουχὶ καὶ ἐπιφω-
νοῦν τοῖς ἁγίοις ἱερουργοῖς· κρίνατε δί-
καιον κρίμα· δικάσατε τοῖς ἁγίοις
καὶ νομίμοις καὶ ταῖς μετ' ὁρίου φωναῖς.
κοινῇ δὴ οὖν τῇ παρὰ πάντων ψήφῳ·
τοῖς μὲν ἐκείνου κατεκρίνετο τῆς διαλε-
λυκυίας τε καὶ ἀποστολικῆς παραδόσεως
τὸ ἀνεπαίσχυντον ἐδείκνυτο καλῶς· καὶ τῆς
ἀληθείας ἡ δύναμις ἐκρατύνετο· ὁμο-
λογητέον γὰρ παρὰ πάντων ἡ ὀρθὴ τε καὶ
ἀδιάφθορος πίστις· τοῦτο καὶ ὑμῖν δοκεῖ
ὡς φιλοχρίστῳ βασιλεῖ· ὅλος γὰρ ὑμεῖς
οἰκονόμος εἰς τὸ τοῦ θεοῦ δουλεύειν· καὶ εἰς
ἰσότητα μεμυσθε· περὶ τὸ τιμὴν καὶ γὰρ
οὐ ποτε τῆς ἀληθείας οὐδέν· ὁ δὲ τῆς ἀπο-
στολικῆς ἐκκλησίας περιεστηκὼς λαχὼν ἱερο-
σύνης καὶ ῥᾴθυμος καὶ ἀνόσιος καὶ
μηδὲ δικουμένου χριστοῦ· ὃ ἐξ ὅτε καὶ ποσὸν
μέρος ὅτε τῆς κατ' αὐτοῦ γλωσσαλγίας ὁ
ταύτην κεκινηκὼς ἐπράττετο δίκας
πληρούτω δίκην τὴν ἐφ' ἑσπέραν κατα-
λαμβάνων· καὶ ὥσπερ ἐμὸν ἐξουσίας αὐ-
τοῦ τὸ ὅσα μούλοιτο δρᾶν οὐδὲν ἐπὶ τι-
μωρίᾳ ὅμως ὡς ἂν ἡ κεκινημένων εἰς ἅπαντα
τῶν τῆς ἐκκλησίας θεσμῶν· ὡς οὐκ ἔφορον
τοῦ θεοῦ, ταῦτα νομίσαι· καὶ ἀπορία μᾶλλον ἢ φερ-
μηστείᾳ δικούμενος· καὶ θυμὸν δίοις τὸ πνεῦ-
μα λογισμῷ τῷ σοφῷ φέρων κρατεῖν ἐπιτρέψ

ἄρτι καὶ μόλις τοῦ ὀχλήματος ἀποπηδή-
σας καὶ τὸ δωμάτιον εἰσδὺς ἔτι κεκονια-
μένος· ψῆφον κ(αὶ) φέρεις ἀθεράπευτε καὶ ἐκρουομ-
ἱμοῦ τοῖς ταῖς αὐταῖς φερομοῦσιν αὐτῶν· ἄν-
δρες ἦσαν ἀπὸ [illegible]λιδες καὶ κελ[λ]αριανοὶ καθη-
ρημένοι· καὶ οἱ τῆς μεσορείου φερόμενοι μανιω-
δῶς ἀπεσταλμένοι· καὶ ἐκ πολλῶν ἡμερῶν ἐμμερονη-
σίας, μεριζόμενοι σὺν αὐτῷ· τῆς κατὰ
Χριστοῦ βλασφημίας τὰ ἐγκλήματα· ὑβρίζει-
μεν ἅπασαν τὴν αὐσιώδον· τῶν τε ἀλοιμω-
μησίας ὀνόματι περιμαρμῶν τοῖς ἐκ πα-
σῶν κοινῆς τῆς ἀποίμων ἀνδρας ἀοιδίμους
καὶ τῶν ὑμετέρων ἱεράτευει γνωρίμων ταύτης
καὶ πολλὴν λαχόντας ἐφ᾽ ἅπασι τοῖς ἀ-
ρίστοις τὴν εὐφημίαν· ἐμέμψατο, καὶ τὸν τῶν
ἐφεσίων ἱερουργόν· φορτικωτέρα· περι-
μεθύων κινύρει· ψευδηγορεῖν καὶ λέγ-
ων τὰ τοῦ δεσποινοῦ ἀπολιναρίου πεφρο-
νηκέναι μὲν· καὶ τοῖς ἀρείου καὶ εὐνομίου,
καὶ δε λυροῖς καὶ ἀνοσίοις συναινοῦ μενδο-
γμασι μὲν· ἄνδρα δὲ τοῦτον ὡς ἔφην, πάντα
καλῶν ἀμαρτιῶν ταῖς αἰτιθάσσοις ὀργαῖς
ὅλας ὥσπερ ἡμέρας ζημιοῖς τοῖς ἐκθυμοῦ
καὶ ὑπερεψίας ἀφιλοθέοις ῥήμασι μό-
δη καὶ θαυμάσ᾽ ἔχω· ὁ γὰρ ἀεὶ φίλος καὶ φα-
νητος· ὁ μηδεπώποτε τοῖς ἐμοῖς ἐπι-
σκήψας λόγοις· ὁ γράφων ἀσμένως καὶ
τοῖς παρ᾽ ἐμοῦ κομιζόμενον γράμμασιν· ὁ
πρὸ αὐτῶν τῶν τῆς Ἐφέσου πυλῶν τοῖς τῆς
φιλίας προσφθέγμασι μονονουχὶ περιφύς·

καὶ ταῖς ἰδίαις ἐπιστολαῖς ἐνθεὶς τοῦ δεσπό-
του μου τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ
συλλειτουργῷ Κυρίλλῳ ἐν κ(υρί)ῳ χαίρειν· οὐ
δὲ μεμετρίως διαλύει τὸ ὅλως τῆς ὑμε-
τέρας ὁσιότητος εἰς τὴν Ἔφεσον παραγενο-
μένης, τὰς μακρὰς ταύτας ἀφεῖσαι
ἡμέρας· τῆς γὰρ χρείας ὁ περὶ τὴν συνή-
θως συνήην πόθος, ὀρεγόμενοι ἔγκειται
σωτηρίως τὴν ὁδὸν ὀξαμύσαι· καὶ μεθέ-
περ· ἔχουσιν δεσπότ(ου) καὶ ταύτ(ας) τὰς ἑκάσ-
μονας, ἀλλ᾽ ὅπως ἡμᾶς ὁ δεσπότης· καὶ δραμεῖν
καὶ περιπτύξασθαι τὴν ἱερὰν ἡμῶν καὶ θεί-
αν κεφαλήν· οἱ περὶ τὸν κύριόν μου τὸν θεο-
φιλέστατον ἐπίσκοπον Ἰω(άννην)· Παῦλον· μακά-
ριον προσφθέγγονται σου τὴν ὁσιότητα πᾶ-
σαν τὴν σὺν σοὶ ἀδελφότητα· ἡμῶν τε καὶ οἱ
σὺν ἐμοὶ τὸ μέγιστον προσαγορεύομεν· ἐρρω-
μένην καὶ ὑπερευχομένην ἡμῶν διατελοίης δέσπο-
τα θεοφιλέστατε καὶ ἁγιώτατε· πῶς οὖν ὁ
συλλειτουργὸν τέως καὶ ἀδελφὸν ὀνομάσας
ἀμφοῖν ὧδε σοφὸν οἴεται λέγειν αὐτὸν τῆς
καὶ ἐμοῦ πλημμελείας ἀποκρυόμενον
τοῖς ἐγκλήμασιν· ὅτι γέγραφεν κε(ν) ὑπονοεῖ(ν)·
ἔχθραν· καὶ ἑαυτὸν δέον ἐπιτιμώμενος
τὴν φανέρωσιν· εἶτα πῶς εἰ περὶ μωαὶ
ἐπικεχλιμμένος καὶ τῆς τοῦ δεσποινοῦ ἀπολιναρί-
ου καὶ ἀρείου καὶ εὐνομίου φαυλότητος
κοινωνόν, συλλειτουργὸν ὀνομάζει· τίς δὲ
ὁσίαν καὶ πρὸς τοῦτο καὶ ἱερὰν ἐκάλει τὴν
ἐμὴν κεφαλήν· ἡ σὴ χάρις συμμένει πρὸς ὅσ-

εἰ γάρ τις ἕλοιτο φέρειν τὰ μαρμαρέων,
οὗτος ἄρα πάντως τῆς ἀγάπης ὑμῶν
μασι λείας ἐχθρός· ἀλλὰ κἂν ὑπεμφαίνῃ φη-
σὶ τὴν ἔχθραν· καὶ γλυκὺς μὲν ἦν τοῖς τῆς
κομψοῖς λόγοις· δόλου δὲ καὶ πονηρίας ἐπι-
μεστοῖ τὴν καρδίαν. εἶτα πῶς ὁ ἐπαινέσαι
τολμῶν τὸν οὕτω ζημίας θεοῦ· ἄρα κού-
λεται τοὺς ἐλλήνων ἡμᾶς πολυπραγμο-
νῆσαι λογάδας, ἀλλὰ καὶ ἐκείνοις μέμψις
κάσι τὸν ἐπεργασμένον καὶ ἐπεργασά-
μενον. ὀξεῖ τὰς ὡς μὲν τοῦ θεοπνεύστου γρα-
φῆς τὸν σκοπόν· θεοῦ λέγοντος ἀληκ κόσμετην
ἐναργῶς περὶ τῶν ὁμοτρόπων ἐκείνοις·
βολὶς τιτρώσκουσα ἡ γλῶσσα αὐτῶν· δό-
λια τὰ ῥήματα τοῦ στόματος αὐτῶν· τῷ πλη-
σίον αὐτοῦ λαλεῖ εἰρηνικὰ καὶ ἐν ἑαυτῷ
ἔχει τὴν ἔχθραν. μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπι-
σκέψομαι κύριος λέγει· ἢ ἐν ἔθνει τοιούτῳ
οὐκ ἐκδικήσει ἡ ψυχή μου. δόλος γὰρ καὶ
ἀπάτη καὶ κεκρυμμένη πονηρία μι-
σεῖται παρὰ θεῷ· καὶ τὸ λαλεῖν μὲν εἰρηνι-
κὰ, διανοεῖσθαι δὲ λισμένως ἀφόρητον
τὸ χρῆμα. λελόγισται παρ' αὐτῷ· τοῖς γάρ
τοι καὶ ἀδικεῖν ἐπιβάλλεται. προφασί-
ζομεν δ' ἴσως προφάσεις ἐν ἁμαρτί-
αις κατὰ τὸ γεγραμμένον· ὁ νεανίσκος εἰς
ὕβριν. καὶ τεχνίτης ὡς συκοφάντης
ποιήσεται τὴν ἀναφορὰν τοῦτον λόγον. οὐ
κ ἀκολουθεῖ ὁ μισόσοφος ὡς γένοιτ' ἂν καὶ φο-
νεῖ. φησὶ γὰρ ὅτι κἀγὼ ἐζήλωσα κατὰ κω-

καθὰ καὶ ἡ δ' ἴσως ὡς δῆλον· αἱ ἐπικουρίαι δὲ
ὑμᾶς, ταῖς παρ' ἑαυτοῦ λελογισμέναις
ψήφοις. ὅτι δὲ ταῦτα λέγω μὲν ἐκείνοις ἐστὶ
προσῆκον, καὶ ὁ προφήτης ἡμῖν Ἡσαΐας
κεκόμικε λέγων· ἐθέμεθα ψεῦδος τὴν
ἐλπίδα ἡμῶν, καὶ ἐν τῷ ψεύδει σκεπα-
σθησόμεθα. κἂν εἰ μὲν τις λέγοι τί χ... αὐτὰ
μόνον τὰ πράγματα. πρῶτον μὲν γὰρ ὑ-
περφερέστερον καὶ ἀναζωοῦν εὑρεθήσεται· τὸ
καὶ τοὺς ἁμαρτάνοντας τὴν οἰκουμένην αὐ-
ξουσι ἐραυνητοῖς. ὕβρει τι ποιεῖ ἀλλ' ὅμως
καὶ ῥᾳθυμία κατὰ πάντων· ἀλλ' οἱ μὲν
τοῖς γὰρ ἅμα προστεταγμένοις ἐκείνου
μᾶλλον διαπορούντων· ἀλλὰ αὐτὸν ἐ-
ξω τῆς προσαπτομένης κοινωνίας τίθεις. ἔ-
θος γὰρ ἀεὶ τοῖς ὀλιγογνώμοσι μοῖ ἐᾶσθαι ὁ-
πωλήπτουσι τιμάς. δρᾶν ἐπιχειροῦντας
ἀνηδιθίως ἴσως ὅτι πι αὐτοῖς δὲ μᾶλλον
ἐπὶ τὸ ἑαυτοὺς ἀδικεῖν. πῶς δὲ ἡμᾶς ἀκόλουθον
καὶ τοῖς προέχουσιν ἐπὶ τιμήν· καὶ τοῖς
ἀμείνω λαχοῦσι τάξιν, ἀσωτίας ἐπι-
πόθων καὶ τιμῆς τῆς ἐκκλησίας θεσμῶν
τὴν τῆς εἰρήνης περιμένειν κατὰ
λόγον εἰς μετὰ ἀξίαν. καὶ μὴ δὲ αὐτὴν ἀπο-
μιμεῖσθαι φησί τῶν ἐν κόσμῳ τὴν ἐπιτιμίαν.
μέτρον μὲν γὰρ τοῖς ἀξιώμασι· τὸ δὲ ὑ-
μῶν μᾶλλον εἰς ὑποτεταγμένοις. ἕκαστος δὲ τοῦτο τῇ
ἡμέρᾳ τὴν ἑαυτοῦ τάξιν οὐκ ἀγνοήσας,
εἴκειν τε τῷ προὔχοντι· καὶ τῶν ἴσων οὐ
φιλονικεῖ. οὐ δὲ καὶ τοῦτο παραλιπὼν

καὶ ἀλογίστου προβλήματος ἀχαλίνοις ὥσπερ
καὶ ἀπεριφράστοις ὁρμαῖς· κεχώρηκε κατὰ
πάντων καὶ τῶν προσαπαντώντας κοινωνοὺς
ἑαυτὸν ἐκείνων, οἳ ἔφθασαν ἤδη δρᾶσαι τῶν ὁμο-
ψηφόρων αὐτοῦ· ἀλλ᾽ ἅπερ οὔτε ἐμὲ καὶ τοὺς
τῆς ἐφεσίων ἱερουργὸν αἱρετικοὺς ὄντας
ἠπίσταντο· τί τὸ κωλῦον ἦν· καὶ πρὶν εἰς τὴν
ἐφεσίων ἀφικέσθαι πόλιν, αἰτιάσασθαι διὰ
γραμμάτων καὶ ἐμφανῆ καταστῆσαι
τοῖς ἐφόροις ἣν αὐτὸς καθ᾽ ἡμῶν ὁ λόγος· ἀ-
φιγμένων δὲ εἰς τὴν ἐφεσίων· τί κεκώλυ-
κε συντυχεῖν αἰτιάσασθαι μετὰ παρρησί-
ας καὶ καλέσαι πρὸς ἀπολογίαν· οὕτω τε
ὁμοῦ τοῖς ἄλλοις· ἢ ἀπαλλάξαι τῆς αἰτί-
ας ὀρθὰ φρονοῦντας καὶ λέγοντας, ἢ γοῦν
ὑποθεῖναι ψήφῳ δικαίᾳ τοὺς τοῖς ἐκκλη-
σιαστικοῖς ἀπᾴδοντα δόγμασι φρονεῖν
ᾑρημένους· ἀλλ᾽ ἔοικε δὴ διὰ τοῦτο ἐποιήσατο μα-
κρὰν ἐκείνων καὶ συντιθεὶς ἀνοσίως τὰς
κατὰ τῶν ὀρθοδόξων συκοφαντίας· καὶ
τὴν πρὸς μετρίον αἰδοῖ καὶ φιλίᾳ τῶν κα-
θ᾽ ἡμῶν διωρισμένος λεληθότως ἠδίκει· ὡς
καθάπερ ἐμμυκτομαχία πεπεισμένος ἐξ ἀλλοτρί-
ων μελῶν· καὶ ψευδηγορίας μεστὸν συντά-
ξας χαρτίον, ἐτόλμησεν ἀνενεγκεῖν εἰς
τὰς ἱερὰς ὑμῶν ἀκοάς· οὐδὲ ἐκεῖ-
νο λαβὼν εἰς νοῦν τὸ παρὰ τῇ θείᾳ κείμε-
νον γραφῇ· μὴ δὲ ψευδὸς ἀπὸ γλώσσης μα-
λαγαθοῦ· ἡμεῖς δὲ τοῦτο μαθόντες, οὐ-
κ ἀπεδεξάμεθα ἐπὶ δόσιν ποιήσασθαι τὰς αἰτίας

μόδιον καὶ οἱ λοιποὶ μὲν πάντες· τὴν μὲν ὀρθὴν ὡς
μηδαμῶς τῆς ἐκκλησίας ὁμολογοῦντες πί-
στιν· ἀναθεματίζοντες δὲ τοὺς τὰ ἄρεια
καὶ ἀπολλιναρίου καὶ ὁμοίου φρονοῦν-
τας· παραιτούμενοι δὲ κατὰ τοὺς τῆς
ἐκκλησίας θεσμοὺς ἥκειν τὲ αὐτὸν εἰς
μέσον τοῖς ἰδίοις συγκείμενον λόγοις ὡς
διελέγχειν ἡμᾶς· ἐμμονίμους δὲ ἡμῖν ὥσπερ οἱ
μάταιοι παρ᾽ ἡμῶν· ὁ δὲ εἰς τοῦτο κατω-
λιγώρησε μανίας μᾶλλον δὲ δειλίας ὡς
ἀπορίας, ὡς καταμαρτυρῆσαι τὴν ἄφιξιν·
καὶ μηδὲ ὅσον ἰδεῖν καταθαρσῆσαι μό-
νον τὴν ἁγίαν σύνοδον· καίτοι ἐχρῆν σπουδῆ
μᾶλλον ἐκ στρατιωτικῶν καὶ τὴν κλῆ-
σιν οὐ καὶ μιμούμενον τὰ δρᾶν μὲν αὐτὸ μό-
λον· ἐλέγξαι σαφῶς· ἀποφῆναι κατεγνωσ-
μένους· καὶ ταῖς ἰδίαις αὐτὸν ἐπημύνασθαι
ψήφοις· ἀλλ᾽ οὐκ ἔδρασε μὲν εἰς τοῦτο καὶ
συνειδότι χρωμένῳ· ἐδεδοίκει δὲ οὕτως τὴν
ἄφιξιν τὴν εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον ὥσπερ δὲ
ὅσον εἰπεῖν τῆς θείας προκεῖσθαι τόλμαν·
καίτοι πῶς ἠμείκεστος ἐξελεγχθείη ὡς
ἱερουργοῦσι μεμνημένους θεοῦ λέγοντος· κρί-
ματι δικαίῳ κρίνατε· καὶ οὐ λήψεσθε πρό-
σωπον ἐν κρίσει· ὅτι ἡ κρίσις τοῦ θεοῦ ἐστι·
μὴ οὐχὶ πάντα τε καὶ πάντη ἐλέγχεσθαι
μόνους ἡμᾶς ὡς αἱρετικοὺς τοὺς τῆς κρί-
σεως ὑποθεῖναι ψήφοις· ἣν γε δὲ πρὸς ὃ
μὴ ἔχει καὶ ὑπομνημάτων συστῆναι πρᾶξιν
καὶ ταῦτα γυμνὰ γενέσθαι καταφανῆ· χώρας

μὲν γὰρ καὶ πόλεσι ταῖς μεγάλαις μείζονα
πι τοῦ ὑμετέρου ἱεράρχου, εἰς ἀναδείκνυ-
ται δικαστ(ής)· θαρσεῖ τε δὲ καὶ ἱερεῖς καὶ
τὰς ἐφ᾽ αἵματι καὶ ψυχῇ δεδίενται τοὺς νο-
μοθέτας τοὺς ἡμᾶς· καὶ τοῖς παρ᾽ ὑμῖν
θεσπίσμασι πρὸς τὴν τοῦ δικαίου θήραν
ἀπευθύνεται· εἶτα πῶς ἔμελλον οἱ π(ατέ)ρ(ες)
θ(εο)ῦ πρὸς ἱερουργίαν ὀξεῖς λεγόμενοι· τοσοῦ-
τοί τε ὄντες τὸν ἀριθμόν· καὶ οὐκ ἂν θαυ-
μαστὸν ἔχοντες τὴν ὑπόληψιν· τὴν ἐπι-
γε φήμην τῶν ὑμῶν ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ὀρθῶς, ἡμᾶς αἰδε-
σθῆναι μᾶλλον· καὶ οὐχὶ τὴν θείαν ἐν τολμῇ
ὅτι καὶ ἀλλαχαίλιμος αὐτοῦ πρὸς ὑπερόψι-
τε καὶ ὕβρεις γεγονέναι ὁμοίως, καὶ δι᾽ ἑτέ-
ρων πραγμάτων ἀπαγομένου ἑρμηνεία· τρίτη
μὲν γὰρ τοῦ, διαπετέλεκεν ἐπὶ τοῦ δυσφημ-
ῶτος ἐκκλησίας ὁ τῶν μέσων δογμάτων εὐερ-
μετάφορος. ἐπειδὴ δὲ καὶ διοικείων γραμ-
μάτων τοῦ ὁσιωτάτου τῆς ῥωμαίων ἐκκλη-
σίας κελεύειν ἐπισκόπου καταφανῆ
τῆς ἑαυτῶν διανοίας ποιεῖται τὴν νόσον
οὐκ αὐτὸ τὸ μὲν οὐ δὲ ἀσυμπαθῆ τὴν
ψῆφον ὑποσέσημε· παρεκάλει τὸ διάλ-
λον ἀποφοιτῆσαι μὲν τοῦ ἑνοῦ αὐτοῦ
κακοδοξίας· τὴν δὲ ὀρθὴν καὶ ἀμώμη-
τον ἀνθελέσθαι πίστιν· παρεκάλει τὸ
οὐχ ἅπαξ ἀλλὰ καὶ πολλάκις· ὁ δὲ αἱρετ-
ικὸς ὡς οἴεται τῶν θείων δογμάτων ἑρ-
μηνευτὴς ἱκανὸς λέγειν ἐμφορτικὸν ὁ
μεγαφέρων ἐπὶ τῇ τῶν θείων εἰδήσει

νόμων· οὐχὶ ποιμήσας πώποτε τοῖς ἠ-
δικημένοις παρ᾽ αὐτοῦ· οὐ λόγου μεταδοῦ-
δοὺς μᾶλλον δὲ οὐδὲ σχήματι τὰς ἑαυτοῦ
περιπετείας θαρσήσας, ὑπερίζειν ὁμοῦ
ψῆφος· τάχα δέ που καὶ μέγα ἐπιφερόμενος
κινεῖ ἐπὶ τούτῳ· ἵνα καὶ ἀκούῃ λέγοντος τοῦ
μακαρίου Δαυίδ· τί ἐγκαυχᾶσαι ἐν κακίᾳ ὁ
δυνατός· ἀνομίαν ὅλην τὴν ἡμέραν ἀδικί-
αν ἐλογίσατο ἡ γλῶσσά σου, ὡσεὶ ξυρὸν ἠκονη-
μένον ἐποίησας δόλον· ἠγάπησας κακίαν
ὑπὲρ ἀγαθωσύνην· ἀδικίαν ὑπὲρ τὸ λαλῆ-
σαι δικαιοσύνην· ἠγάπησας πάντα τὰ ῥήματα
καταποντισμοῦ γλῶσσαν δολίαν· διὰ τοῦτο
ὁ θεὸς καθελεῖ σε εἰς τέλος· ἐκτίλαι σε
καὶ μεταναστεύσαι σε ἀπὸ σκηνώματός σου.
καὶ τὸ ῥίζωμά σου ἐκ γῆς ζώντων· ἐπει-
θόμενοι δὲ ὅτι τῆς καθ᾽ ἡμῶν πολλῆς ἀμβ-
λείας ἀπογνωσθέντι ἐπιχειροῦσί τινες·
ἄλλοθεν δικαίως διαμνημονεύομεν· διὰ
τὸ δίχα αὐτοῦ τὸ ἐπὶ τῷ δεδυσφημημέ-
νον γενέσθαι σύνεδρον· ἀλλ᾽ ἐκεῖνον ἔλεγον γ(ὰρ)
χαλκὰς αἰτιασάμενος μᾶλλον· γράφεσθαι δὲ
τὴν οἰκείαν αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ μέλλησιν· ἀ-
ταυτοῦ περιαφιγμένοις καὶ προαποκεκλει-
κότας τῆς ἑαυτῶν συνόδου μὴ χρῆναι τὸ ἐρημί-
μειν αὐτόν· καὶ οὐκ αὐτομόλως εἰς τοῦτο
ἐλθεῖν· ἀλλὰ τοῖς παρ᾽ αὐτοῦ διαλογισμοῖς
καὶ σοφίσμασι, τί μὴ μᾶλλον ἐποιεῖτο κα-
τηγορημένοις· ὡς ψαδηγορήσαντ(ες)· ὡς ἱκ-
αναιτηκότας· ἀλλ᾽ ἐν τοῖς ὅτι μάλιστα γνη-

στωτάτοις ἔχει· ἀγγέλου τυχὸν καὶ λελύ-
πηται· ταύτης οὖν ἕνεκα τῆς αἰτίας. ἔ-
δει τῶν θείων αὐτὸν ἀπογνῶσαι μόνων, ἐ-
πιλαθέσθαι δὲ θεοῦ λέγοντος· ἀθῷον καὶ δίκαι-
ον οὐκ ἀποκτενεῖς· ἔδει καταλείψαι τοῦ-
τον οὐδενὶ τῶν ἀτόπων καταπεπτωκὼς μό-
νοις ἔχειν ἀδελφὸν τὸ τῆς ἀνοσιότη-
τος καταπωθῆναι ξίφος, θεσμοὺς ἐκκλησια-
στικοὺς περιυβρίσαι, συκοφαντῆσαι πιστεύ-
σασθαι· καὶ τοῦτο τὰς εὐσεβεστάτας ὑμῶν
ἀκοὰς ἔχειν ἡγήσασθαι παρ' οὐδὲν τὴν
ὀρθότητα τῆς πίστεως, καὶ τὸ ἐθελῆσαι
φρονεῖν ὅσα μὲν οὐκ ἔχει παντελῶς ἐν-
δέχεσθαι· χαρίσασθαι καὶ τὴν ἐπικουρίαν
τῷ δ' ὀφείλοντι κατὰ Χριστοῦ· καὶ ἀναφανῆ-
ζητεῖν τὸ ψεῦδος· καταστρέφειν δὲ τὴν ἀ-
λήθειαν· ταῦτα φέρειν αἰτίας δοίη τις ἂν εἰ-
μαι καρπὸν, ταῦτα μου Χριστοῦ ἱερατικῆς
ἀρέσματα· καίτοι λέγοντος ἀκούομεν θεοῦ·
χείλη ἱερέως φυλάξει γνῶσιν· καὶ νόμον
ἐκζητήσουσιν ἐκ στόματος αὐτοῦ· πρό-
δηλον οὖν ὅτι διὰ τῶν ἐπινοιῶν ταύτης τῆς καθ' ἡμῶν
ἀπονοίας τὰς αἰτίας ἀποσκιάζεσθαι
διὰ τοῦτο πάντων ἀνόσια πεπραχώς,
καταφωρᾶται μειζόνως· ἐγὼ δὲ εὐφι-
λόχριστε μάλιστα ἐχθρῶν μὲν, τῆς εἰμῆς
σης ἀπαιρῶν καὶ τῆς ὑμετέρας ἀξίας
δ' ἐκείας ἐκδεδημηκὼς· πρὸς τὸ πλαῦρον
καταχθομένου τοῖς ἰδίοις καὶ μόνοις Χριστοῦ
καταναιρούντι τῶν τῆς μεγίστης αἱρουμένου

πεῖσ' ὑψοῦ τοῦ κύματος καὶ ταῖς τῶν ποιαύ-
κων περιπαφλάζοντος κεφαλαῖς εὐθύνω
καὶ οὕτω διέπλευσα τὸν ἐκ τοῦ χειμῶνος κίνδυ-
νον ὁ πιστῶς τιθεὶς τῆς εὐκταιοτάτης μοι θε-
τοῦ ὑμετέρου κράτους· καὶ μὴν ὅτι τὴν μὲ-
φισιν ὡς ἀφεῖντες ἐπὶ τὴν χαλεπωτέραν ἐκεί-
νην ἐνομίζοντο πόλιν, οἱ ἐκ τῆς ἱερᾶς συνό-
δου προκεχειρισμένοι πρὸς τὸ ἐχέγγυον
συνειπεῖν τοῖς παρ' αὐτοῖς πεπραγμένοις,
ἴσως θυμοῦ γενέσθαι τοῖς ἀνδράσι συναρι-
θμιος· παραιτούμενον, ὑπὲρ τοῦ τοῦ ὑμετέρου
κράτους λείπειν· ἔπειτα πρὸς τούτοις μάλιστα
ἀπὸ τῶν τῆς ἀνταρχίας, ἐφ' ὑμῶν δικαι-
ώσωμαι· καὶ δείξω συκοφάντας καὶ πα-
ρανόμους λελυσσηκότας· καὶ μανίαις ἀν-
κρατοῖς μεμυκημένον ὅτι τῶν μυστηρίου διὸ
φημῶν· ἀναθεματίσαι τὰ κεφάλαια τῆ-
ς γὰρ ἐν τῇ πίστει· μεμαρτύρηκε τὴν ὀρθότητα
καὶ ἡ ῥωμαίων ἐκκλησία· καὶ μὴν καὶ ἡ
ἁγία σύνοδος, ὁ ζ' αὐτὸς ὡς ἐπεὶ πεῖ συνα-
γηγερμένη τῆς ὑπονοίας· ὅτι γὰρ καὶ οὐδὲ
μετρόν ὅπως ὀβξ γεγονὸς ἀγνοεῖν ἔνι· τῆς τε εὐσ-
πλικῆς καὶ ἀποστολικῆς παραδόσεως·
ὀρθήν τε καὶ ἀδιάστροφον τῶν ἱερῶν δογμά-
των διελαύνω τρίμαν, παμψηφὶ ὁμο-
λογήκασι· καὶ τοῦτο ἐγγράφως ἐπὶ πα-
ρῶσ ὑπομνήματ' ἀναγινωσκομένων
τῶν παρ' αὐτοῦ γραφησομένων καὶ γραφῆς
σῶν προσημειώσεις ἐπιστολῶν· ἰσχόμενη δὲ
οὐχὶ τούτων ἕνεκα μόνων κεῖσε γενέσθαι.

ἀλλ' εἶμαι καὶ τῶν ἑτέρων διαμολ[illegible]τας
κατ' ἐμοῦ καὶ τῶν ἐμῶν. ψευδεῖς ἀποφή-
νωσιν. οἱ γὰρ τῶν νεστορίου δογμάτων ὑπα-
σπισταὶ τοῖς ἐκ φθόνου καὶ βασκανίας ἑτοί-
μοις συνεπείνοντες τὸ τόξον· καὶ τῆς [illegible]
καὶ μανίας πολυτρόπως ἀρτίοντες· τὴν
δρασ[illegible]ζομένην καὶ κατηγοροῦσι [illegible]
[illegible]τες ὧν θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύ-
νῃ αὐτῶν καθά φησιν ὁ μακάριος παῦλος. τῶν
ὑμετέρων κρατεῖ. διὸ χλευάζεσθαι παρα-
σκευάζων καὶ ματαιοσχήμως. καίτοι πε-
ποιθότες τῶν ἀπὸ παντὸς οὐδέν· οὐ γὰρ ἦν πρὸς
αὐτοῖς πρὸς ἐμὲ λόγου [illegible]τελῶς. ἀπο-
μαθοῦσαν τις δὲ ὥς ἔφην τοῖς ἐπιβουλεύ-
σιν ἐμοὶ τὰς ἑαυτῶν γλωσσαλγίας, κατα-
φλυαροῦσιν εἰκῆ· πάνταδε [illegible]τες ἐπὶ τοῖς
ἀπολυμαντῶν δὲ τοῖς τοιούτοις οὐδέν· σω-
τηροφόρον γὰρ ἔχουσι τὸ καλόν· καὶ οὐδὲν
λελόγισται παρ' αὐτοῖς, τὸ καὶ γραφὴν ἁ-
λῶναι συκοφαντίας. καὶ [illegible]
[illegible]μενος. καὶ καθῶν ἄν βούλοιτο πι-
καὶ εἰ μή τις εἴη γνώριμος αὐτῶν τῶν κα-
τηγορουμένων. ἴσασι δὲ ὄντας τοιού-
τους πεζῆ μειωθότας οἱ κατὰ πᾶσαν
ὄντες τὴν ὑμετέραν ἀδοξανδρίαν· κα-
τεφλυάρουν μὲν οὖν ἐκεῖνοι τοῖς εἰς τοῦ-
το παρ[illegible] τὸ χρῆμα περιστα-
τες καὶ ἀντέκτισιν ὥσπερ τινὰ τῆς δεο-
ερδολίας κατ' ἐμοῦ γνωσαρμίας ποιούμε-
νοι τὴν ἐπίδειξιν. καὶ δε διαφόρην κινη-

[illegible]ρχόμενε ἐπὶ τούτοις ἐγώ· πῶς γὰρ οὐκ ὁ
μεγάλων· πλὴν ἐμεμνήμην λέγοντος τοῦ
σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· μακάριοί ἐστε ὅ-
ταν ὀνειδίσωσι καὶ διώξωσιν ὑμᾶς. καὶ
εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα ψευδόμενοι
ἕνεκεν. χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε ὅτι ὁ
μισθὸς ἡμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτω
γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ
ὑμῶν. ὅτε γὰρ ὁ τῆς ἀνομίας ὑπὲρ τοῦ τε-
φινόσαν ταῖς ἐκκλησίαις ὑπα-
[illegible] καὶ τοῖς τὴν ὀρθὴν ἔχουσι πίστιν [illegible]
[illegible] ἐπιχειρεῖ. καὶ διὰ τῶν ἰδίων ὑπο-
[illegible]φῶν, παραχαράττειν ἀποτολμᾷ
τῆς ἀποστολικῆς τε καὶ εὐαγγελικῆς πί-
στεως τὴν παράδοσιν. εἶτα τῆς ὀρθῆς
πίστεως οἱ φύλακες ἀνταμύνουσιν αὐτῷ
τὴν ἀλήθειαν· καὶ τοῖς τὰ ὀρθὰ διαφέρου-
σιν, ἀντιφέρονται· [illegible] ἔχοντες
καὶ συμπαραστάτην αὐτὸν χριστὸν ὅς ἐστιν
ἀλήθεια. τότε δὴ πάντως ὁ τοῦ ψεύδους
[illegible] πολλοὺς ἐγείρει τοῖς ψευδηγορεῖν·
τότε δὴ καὶ συκοφαντῶν αἰτίας πληθὺς
τοῖς [illegible] ἀνταμύνονται·
τοῦτο παθόντας καὶ αὐτοῖς εὑρίσκομεν
τοῖς ἁγίαις γραφαῖς. προφῆται
μὲν γὰρ κατὰ καιροὺς ὁ μακάριος [illegible]
[illegible] τοῦ θεοῦ σφόδρα τοῖς ζηλωτὰς
εἰς θεὸν [illegible] ἡ φιλαδελφότητας. καὶ τῶν δοθέν-
των αὐτοῖς [illegible] μόνων. ἀλλὰ σ-
μέστον ἥκει καὶ ἀντίπασχεν ὁ πάσχων [illegible]

δὸ προφήτης δὲ οὗτος καὶ δαιμονίων θερα-
πευτής. εἰ τ' ἀπτώμασι λέγει τοῦ ἰηλ διαμε-
μνηκεν ἀληθῶς ἄξιον καὶ προφήτην.
ἰδὲ γεγραφὼς συγγραφὰς ποιεῖται κατ'
σοῦ ἀδίκως. οὐ μὴν δυνήσεται ἡ γλῶττα ὑπε-
νεγκεῖν πάντας τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ὁ-
μοίως δὲ. καὶ ὁ μακάριος προφήτης
Ἱερεμίας πλημμελοῦντα τὸν ἰηλ ἐπα-
νορθοῦν ἐκέλευε τὰς οἰκείας ὁδούς. ἀμμόν
κ' ἀποστῆσαι μοι διαμαρτόντες· παρώτρυ-
ναν δὲ κατ' αὐτοῦ τὸν σεδεκίαν· τοῖς τῆς
βασιλείας διέποντας θεράπους. καὶ φορ-
τικὸν μὲν ἦν τοῖς ἀξίοις τὸ χρῆμα καὶ δύ-
σοιστον ἀληθ(ῶς)· πλὴν τῷ θ(ε)ῷ δοκοῦν καὶ φίλ-
τῆς ἑαυτῶν προθέντες ζωῆς, εἶχον τὸ καὶ οὐ-
τω τῶν ἐν χερσὶ πουδασμάτων οὐκ ἀνο-
σιοῦντες τὸ γεγραμμένον· ὅτι καρδία βα-
σιλέως, ἐν χειρὶ θ(εο)ῦ· οὐ δ' ἂν θέλων μεύσει
ἐκεῖσε ἐκκλινεῖ αὐτήν. πρᾶος γὰρ αὐτὸς
ἀποτέλει καὶ φιλοικτίρμων. καίτοι πολ-
λάκις παραμυξαμένοις τοῖς τῶν ἰουδαί-
ων ἱερατοῦσι τοῖς πράγμασι. ἀλλὰ γὰρ πα-
ρήσω μέν, τἀκείνων ὡς ἀποσημηνά-
μενος. μεμνήσομαι δὲ τοῦ πανευφήμου
καὶ τρισμακαρίου πατρὸς ἡμῶν ἀθανα-
σίου τοῦ γενομένου κατὰ καιροὺς ἐπισκό-
που τῆς ὑμετέρας ἀλεξανδρέας. ἐμάχον-
το μὲν γάρ, τῆς ἀρείου κακοδοξίας. οἱ δὲ
τῆς ἐκείνου κεδελυρίας παράσιτοι συκο-
φαντοῦντες αὐτὸν διετέλουν. ἀσελγῆ δὲ

καὶ ἀχάλινον ἐπ' αὐτοῦ τὴν γλῶτταν ἔχον-
τες, οὐκ ὡς ἀρκούντων αὐτοῖς τῶν ψα-
μάτων χεῖρα τεμόντες ἀνοῦ περιεκό-
μιζον. καὶ φρικτὸν τοῖς ὁρῶσι παρατι-
θέντες θέαμα, ταύτην αὐτὸν ἔφασκον
ἀποτεμεῖν. ἀρσένιον δέ τινα τοῦτο παθ-
διετείνοντο. χρόνοις δὲ μακροῖς δια-
τετελέκασι συμπαραζώντες. ἄχρις οὗ
διαλανθάνων κατελήφθη ζῶν ὁ ἀρσένιος.
περιφώραται δὲ οὕτως μόλις τῆς ἐκείνων
σκαιότητος τὸ ἐγχείρημα. δύσοιστον μὲν
οὖν καὶ δριμὺ ψυχαῖς ἐλευθέραις. καὶ
καθαρὸν ἐχούσαις τὸ συνειδὸς ἡ συκοφαν-
τία. ἀλύει δὲ σφόδρα τῶν πεπονθότ-
ων ὁμοίως. καὶ τὸ εἰκῇ καὶ μάτην ἐπιμουλάδ-
παρ' αὐτῶν ἠδικημένων οὐδέν, πη χαλε-
πῶν ὁμολογουμένως. πλὴν ὅτι ταῦτα
συμβήσεται τοῖς πρεσβεύουσι τὴν ἀλή-
θειαν, προκαταμεμήνυκεν ἡ θεία
γραφή. ἐφηγοῦν ἕως θανάτου ἀγώνι-
σαι ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ κ(ύριο)ς πολεμή-
σει ὑπὲρ σοῦ. καὶ μὴν καὶ αὐτὸς ὁ κ(ύριο)ς ἡμῶν
ἰ(ησοῦ)ς ὁ χ(ριστὸ)ς ἧς ἀφαθὴν εὐτολμίαν ἐπαμείφο-
τοῖς μαθηταῖς καὶ ψαδηγορίας ἀπασ-
ἀφογεῖν αἱματωθείθων. καὶ τῶν ἐπὶ τῷ διω-
κισθησομένων. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν καὶ ὑμᾶς
φησὶ διώξουσιν. εἰ τὸν οἰκοδεσπότην βεελζε-
βοὺλ ἐκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκεια-
κοὺς αὐτοῦ. ἐδίδου ἐπειδὴ καὶ σφόδρα χρη-
σίμως προσέπειπον. οὐκ ἔστι μαθητὴς

ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον. οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ
τὸν κύριον αὐτοῦ. εἰ γὰρ αὐτοῦ κατειρήκασι
Χριστοῦ, ποῖος ἡμῶν ὁ λόγος. καὶ εἰ κατὰ πάν-
τας ἁγίους γεγόνασιν αἱ συκοφαντίαι, πῶς
ἡμᾶς ἄρα καὶ διαφυγεῖν τοὺς ἐλαχίστους
ἡμᾶς. ἀκριβῶς μὲν γὰρ τῶν ἀποστόλων ἡ
γλῶσσα· φέρεται δὲ ὥσπερ κατὰ πειρα-
σμοῖς· ἀλλ᾽ ἄτιμη παρὰ ἀνθρώποις καὶ θεῷ κατεστυ-
γημένη. ψάλλει γοῦν ὁ μακάριος προ-
φήτης Δαυίδ· ἐξολοθρεύσαι Κύριος πάντα τὰ
χείλη τὰ δόλια. καὶ γλῶσσαν μεγαλορρη-
μονα. πεπείραται σὺν ἐμοὶ τῶν ἐκ γλώτ-
της ἀχαρίτου μερῶν· καὶ ὁ φάσκων ἡμῖν μονα-
στὴς Νέκτωρ. ἐπεφήμισαν γάρ τινες αὐ-
τῷ τὸν ταλαίπωρον ψευδηγορεῖν εἰωθότων·
ὥστε καὶ αὐτὸς τῶν αὐτοπτῶν τινα ἐπεφήμι-
ρηκε κατ᾽ ἐμοῦ. ὥστε καὶ ἀφικνούμενος εἰς τὴν
Ἐφεσίων πρὸς ἐμέ. καταιτιῶντος σφόδρα
τὰ αὐτοῦ ὡς ἀνωμάλου τινός· μᾶλλον δὲ καὶ
ἀσεβῆ γράφεις δημαγωγοῦντες ὡς εἶναι τῶν ἀ-
μοσίων μεμωρηκότες· διαπεπλέκασιν
οὖν παρ᾽ ἑαυτοῖς ὀνομάζοντες καὶ ἀνθρω-
ποκτόνον καὶ ὅσα τούτοις παραπλήσια.
καὶ τοῦτο γνοὺς ὁ προειρημένος πλείστων ἴσων
αὐτὸν περιεστηκότων ἁγίων ἐπισκόπων,
ἀνατείνας εἰς οὐρανὸν τὰς χεῖρας, ὤμοσε
ἀσυνήθως κατὰ τοῦ ἁγίου καὶ τιμίου σταυροῦ
καὶ τῶν σεπτῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων μηδὲ μαθεῖν
τῶν συνειδέναι τοιοῦτον. οὕτω τε μόλις
ἐγώ τε καὶ αὐτοὶ ἰσχύσαμεν τὰς τῶν λυπη-
ρῶν θεραπεῦσαι ψυχάς. πολλοὶ καὶ
πολλοὶ λίαν οἱ ψευδοεπεῖν ἐθέλοντες
ἐπιφυόμενοί τε καὶ ἐπιπηδῶντες ἡμῖν.
μᾶλλον δὲ καὶ παρεμπεπτωκότες πρὸς τοῦ-
το παρ᾽ αὐτῶν μεσοτοιχίου σπουδάζοντες· ἀλλ᾽ ἤρ-
κεσε μὲν εἰς ἐπικουρίαν τοῦ σωτῆρος ἡ χάρις· καὶ
τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας τὸ μισοπόνηρον·
ὥσπερ γὰρ ἐκ κοινῶν μου κακῶν μὲν ἁρπά-
σαντες, ἡμέρα ταύτῃ τοῖς νεύμασι διεσώ-
σατε. ἵνα τοῖς ἄλλοις ὁμοῦ τοῖς ἀνα-
σαν τὴν ὑμετέραν αἴτησιν ἁγίοις ἐπι-
σκόποις. ἀκαταπαύστους εὐχαριστίας
ταῖς ἀοιδίμοις τοῦ ὑμετέρου κράτους
μήκεσι καὶ διαιωνίαν. ἀναφέρομεν τῷ
σωτῆρι Χριστῷ δι᾽ οὗ καὶ μεθ᾽ οὗ τῷ θεῷ καὶ
πατρὶ ἡ δόξα σὺν ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας:

Ἴσον θείου γράμματος ἀποσταλέντος διὰ
Ἀριστολάου τριβούνου καὶ νοταρίου· Ἰω(άννῃ)
τῷ ἐπισκόπῳ Ἀντιοχείας. περὶ τῆς εἰ-
ρήνης καὶ ἑνώσεως τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν:

Σκοπὸς μὲν ἡμῖν ἐστιν εἰρήνην τὸ κατόρθωμα·
ἡ δὲ τῷ ἐπιτηδεύματι τῷ ἑαυτῶν ἑ-
πόμενοι. δι᾽ ἣν ἐκ πάσῃ τῇ ἱερωσύνῃ ἐπηγγεί-
λαμεν. καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ πᾶσι τοῖς ἀνθρώ-
ποις ἡ εἰρήνη ἱερεῦσι παρεγγυώμενοι δι-
δάσκει μου ὑπάρχειν. καὶ ὅσον ἐπειδὴ
ταύτην ὁ κλύζειν ὁ θεὸς οὐκ ἐχρῆν συμμε-
μικται, εἰς τοῦτο προσέχομεν εἰς ὅπερ
τοὺς ἄλλους αὐτῆς τὰς ἀμφοτέρας νομίζο-
μεν ὡς προθύμως ἐλεύσεσθαι. πράγματα

γὰρ φευκτὸν καὶ ἀπροσδόκητον, ἐπὶ τῶν
ὑμετέρων καιρῶν συνέβη ἱερέων τῆς ἀ-
ληθοῦς θρησκείας διχόνοια· ἥτις καὶ
πᾶσαν διηγήσεως δύναμιν, ὑπερνε-
νίκηκεν· ὅ τε γὰρ ἠχλαίσθη παντοίαις καὶ
μέχρις ὑπονοίας περιαιρεθήσεσθαι
φιλονεικίαι καὶ τὸ τῆς τελειοτάτης ἐνώσε-
ως παρακολουθῆσαι σύμπερασμα, τό τε
διαστάσεως καὶ θορύβου μεγίστου προφά-
σεις. ὅθεν ἤχθησαν· ἀδημονίαν ποιοῦσιν ἐρρω-
σθέντι τῷ πράγματι· καὶ τοῦ Χριστοῦ ἀθυμίας ἀ-
φορμὴν τοῖς διδασκάλοις τῆς ἐκκλη-
σιαστικῆς εἰρήνης καὶ τὴν τῆς γλώττης ὁμο-
νοίας εἰς τοσοῦτον διχονοίας τραπείσης,
ὡς δεῖσθαι τῶν αὐτοῖς προτέρων τῶν
πρὸς τὸ μέλλον τούτων ἀπερισκέπτως ἐμ-
πάχθησαν· τὴν τοσαύτην τοίνυν καὶ οὐχὶ
σμικρὰν ὅθεν καὶ τὴν ἀρχὴν εὑρέσθαι προσ-
δοκήσαντες ἐπιμελῶς ὅπως ἂν τοῦτο
κατορθωθείη φροντίσαντες ἱκανῶς μὴ ἐρπ
ἐπιμεληθείη παρὰ τὸ τῆς φιλονεικίας
ἐλαττώματα, τουτέστι κοπάσαι μέν· παρ-
τῶν ἡμῶν συνδραμόντων τοῦ τε φιλοστά-
του τῆς ἐνδόξου ταύτης πόλεως καὶ πάντων
τῶν εὑρεθέντων ἐν ταύτῃ θεοφιλεστάτων
ἐπισκόπων καὶ τοῦ παντὸς αὐτῶν κλήρου
εἰς τὸ ταῖς καρδίαις τῶν ἡμετέρων μεμερισμέναι διεφ-
μου δὲ πάθους περὶ πίστιν διασπασθέντα
τῆς ὀρθοδόξου πίστεως μέλη συνορμᾶσθαι
ὥστε εὐμαρῶς τέ φαμεν καὶ τὸν εὐχαριστ-

ἐπισκόπων τῆς ἀρχῆς ἀνδρείων κυρίου Χριστοῦ συμμαχ-
ταῖς Χριστοῦ ἡμῶν, ἀποθέσθαι τὴν μετὰ τῆς ὑμῶν
δυσχέρειάν τε καὶ ἀμφισβήτησιν ἐπαγγεῖλα-
μένων τῶν περιποιουμένων λοιπῶν αὐτῶν ἀν-
δρῶν· ὡσεὶ ὑπογράφοις τῇ καθαρότητι με-
φορίου καὶ τὴν τούτου ἀμαθεῖ ματίζοις διδασ-
καλίαν μηδὲ μὴν περιλειφθήσεται ἀμφι-
βολίας ἀφορμήν· ἀλλ' ἀληθῶς ὁ ἁγιώτατος
ἐπίσκοπος τοῦ κυρίου Χριστοῦ καὶ αὐτοὶ μετ' αὐτοῦ· καὶ
ὁ ὁσιώτατος δὲ τῆς ἐνδόξου Ῥώμης ἐπίσκο-
πος Κελεστῖνος· καὶ πάντες οἱ πανταχοῦ
τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἱερεῖς, τῆς ὁμο-
νοίας κοινωνήσουσι τῶν ἄλλων εἴ τινα
εἴη τὰ ὀφείλοντα διορθωθῆναι τὴν πρὸς
ποσῶς μὴ ἐπιχειρούντων δεχομένων λύσιν· ἡμᾶς αὐ-
τοὶ ἀμφιλαίως ἐπιλαμβάνοντες συμπεί-
θοντες τοῖς ἑαυτοῖς ἰδίᾳ πᾶσι καὶ κοινῇ πᾶσαν ἐ-
τῆς εὐσεβείας· γνοὺς τοίνυν ταύτην ὑμῶν εἶναι
τὴν σπουδὴν καὶ τοῦτο τὸ βούλευμα· μη-
δενὸς ἄλλου θελήσας φροντίδα ποιήσασθαι
ἢ τοῦ πάσης ἐκποδὼν ἔριδος καὶ ζη-
λοτυπίας γενομένης τὴν εἰρήνην ἐπιμε-
λῶς καὶ μηδαμῶς ταῖς ἁγιωτάταις ἐκ-
κλησίαις ταῖς πανταχοῦ τῆς ὀρθοδόξου
πίστεως καὶ διὰ τοῦτο πᾶσι τοῖς ἐφ' ὑμῶν
τῇ τοῦ κρείττονος βοηθείᾳ προσέξασθαι ἐκ θεοῦ
μετὰ πάσης ταχύτητος ἐν τῇ Νικομηδέων
πόλει· μηδὲ μὲν τὸ σύνολον ἐπισκόπων
μετὰ σαυτοῦ ἐπιφέρειν· πλὴν ὀλίγων τῶν
ὑπερεχόντων τῇ σῇ ἁγιότητι κληρικῶν·

καὶ διχοστασίας ὑποθέσεως σπουδαστῶ
εἰδότες ὡς καὶ κύριλλον τὸν αὐτάδελφον ταῖς ὁμ-
ἐπιστολῶν ὁμοίως ἐπειχθῆναι καὶ
συνδραμεῖν τῇ αὐτοῦ προθυμίᾳ θείοις
ἡμῶν γράμμασι προσεπιτάξαμεν τοῦ
παρεγγυησάμενοι μετ᾽ ἀλλήλων αὐτὸν τὸν πρ
ἡμᾶς ἐλάσεσθαι, ἐπεὶ δὲ συντυχόντα
ἑαυτοῖς κατὰ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἐ-
ἀποθέμενοι, εἰς τὸ τὴν εἰρήνην ἐμβιβασ-
θῆναι. διὰ οἰκείας ὁμονοίας τῶν στοιχείων
τῶν πάντων συνελθόντων. ὅπερ ἐστὶν
καὶ ἐπὶ τῇ σῇ εὐλαβείᾳ σημαίνομεν. σὺ
δρες γὰρ ὄντες τοσοῦτοι οἷς ἐκδέχεται
καὶ ταύτης εἰρήνης ἀγαθὰ καὶ ταύτης ὁμο-
νοίας καὶ μακαρισμοῦ καὶ μετέχεται. οὐ περ-
περαν τῶν παρ᾽ ἡμῶν ὀφθῆναι ἅπερ ἀρχιερ-
διορθωθῆναι ὑφ᾽ ἡμᾶς ἀσπεροῦμεν κρείσσω
εὐθυμῆσαι τοῦ τῶν συνεκκλ. ἐν τοσούτῳ δὲ
ἐν ὅσῳ ἦτε σπουδάζομεν τῆς εἰρήνης
καὶ ὁμονοίας τὸ ἐμ πέρας. καὶ τῆς πρὸς
ἀλλήλους φιλίας καὶ ἐκ ταύτης τῆς πρὸς
ἡμᾶς προσδοκίας ἡθείσης συντυχίας βεβ-
αιοῦται συνιερατήσεως. μηδὲ ἡμᾶς δόξη ἐπι-
σκοπικῶν καταφάσεων τε ἢ καθαιρέσ-
εως δὲ τῶν τοιῶν χειροτονίας καὶ μετὰ
μιᾶς προσγένηται. ἀλλ᾽ ὅτι καὶ ἐν τοῖς μετα-
ξὺ γενέσεως συμμεμένηκε τοῦτο ἐν ἡσυχίᾳ
μαν, ἀπαράσχομεν τὴν τῆς καθολικῆς ἐκκλη-
σίας, φυλαττέτω καταφάσιν. ἐπαρκοῦν-
των τῶν ὄντων εὐλαβεστάτων κληρικῶν

ἄχρις ἐμπλείας ἑνώσεως παρακολουθῆ-
σῃ πρὸς τὸ τὰς θείας ὑπηρεσίας ἐκτελ-
έσαι παρ᾽ ἡμῶν ταῦτα. καὶ οὐκ ἀμφιβαλ-
λομένως παντὶ σθένει καὶ πάσῃ δυνά-
μει εἰλικρινῆ καὶ ἀμετάτρεπτον ἑώρακ-
τὴν ἡμετέραν πρόθεσιν. καὶ ἀξίαν χει-
ραμικῆς ἐμφάσεως συμπεράξεις καὶ
αὐτὸς καὶ οὐδὲν μακάμματον ἢ σκυλμὸν
ἐγχειρήσεως καταφερόμενον. οὐκ ἂν μὴ
φιλονεικήσῃς καταδέξασθαι παρὰ τῆς
σῆς ἐπὶ τούτω παρὰ τῆς ἡμετέρας δόσεως
ἕνεκεν ὀρθοδόξου πίστεως καὶ τῆς τῶν
ἁγίων ἐκκλησιῶν ἑνώσεως προσαχθέν-
τα, τοῖς παρὰ παραδοθῆναι. εἰ δὲ ὅπερ
οὐ πιστεύομεν γένηταί τι ταύτης ἡμῶν τῆς γνώ-
μης καὶ τοῦ οὕτως ἡμῶν ὀρθοῦ κουμμά-
ματος φερομένης αἰδίου πνιστολεως. καὶ ἐν
φάσει ἀμύμου πάθους ἐπιχειρήσειεν τῶν πα-
ρ᾽ ἡμῶν κελευσθέντων ἀμεριμνίας, ἑαυτοῦ
λογιεῖ. τῆς γὰρ προθυμίας περὶ τῆς συγκρο-
τήσεως τῶν τοῦ θεοῦ ἐκκλησιῶν ἡ σὴ ὁσιότης
καταφρονήσασα. ἀξίας αἰωνίου βασάνου γενήσεται:
ἔκκλησις αὐθέντες τῶν ἁγιωτάτων ἀρχιε-
πισκόπων κυρίλλου. παρὰ παύλου ἐπι-
σκόπου ... ἀποφαινόντες, παρ᾽ ἰωάννου ἀρχιε-
... τῆς μονῆς τῶν πάντων ἕνεκα αὐτῶν
καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου κυρίλλου. παῦ-
λος ἐπίσκοπος ἐν Κῷ χαίρειν:
οἱ εὐσεβέστατοι καὶ καλλίνικοι ἡμῶν βασι-
λεῖς ἀνωθεν ἐχειν ἀξιοῦσι σπουδὴν ... ἐπι

μέλει περὶ τὸ ὑπήκοον· καὶ μάλιστα περὶ
τὰς ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας καὶ τὴν εὐσεβῆ
καὶ εἰλικρινῆ καὶ ὀρθὴν πίστιν ἣν ἐκ προγόνων
διεδέξαντο· ἐνδεικνύμενοι γράμμα
ὃ ἐξέπεμψαν διὰ τοῦ περιβλέπτου τριβού-
νου καὶ νοταρίου Ἀριστολάου· πρός τε τὴν
σὴν ὁσιότητα καὶ πρὸς τὸν ὁσιώτατον καὶ
ἁγιώτατον ἐπίσκοπον Ἰω(άννην)· πρὸς τὸν
ὁσιώτατον καὶ ἁγιώτατον πατέρα ἡμῶν
Ἀγαπητὸν τὸν ἐπίσκοπον τῆς Ῥωμαίων· τὸ
κελεῦον ὥστε συνελθόντας ἢ κατὰ πρόσω-
πον ἢ γνώμαις αὐτῶν, λύσιν δοῦναι ταῖς
γενομέναις διαφοραῖς μεταξὺ τῶν
θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων· τῶν εἰς τὴν Ἐ-
φεσον συνεληλυθότων καὶ ἡμῶν αὐτῶν
καὶ ταῖς ἁγίαις τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαις τὴν τοῦ
θεοῦ φίλην εἰρήνην ἐμπορευσαμένους· παῦ-
σαι τὰς ὁσημέραι ἐγγινομένας ταραχὰς
ταῖς ἁγίαις τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαις. συντεθεῖσ-
τε τῇ μεσφορίου καθαιρέσει καὶ ἀναθεμα-
τίσαι τὴν φαύλην αὐτοῦ διδασκαλίαν
δεξάμενοι οὖν τοῦτο τὸ ἴσως καὶ φιλο-
χριστον γράμμα ὅ τε προειρημένος ἁγιώτα-
τος ἐπίσκοπος Ἰω(άννης)· καὶ ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος
Ἀγαπητός· καὶ λογισάμενοι ὥστε ἐπὶ προλαβό-
μενα τὰ κατὰ πρόσωπον συντυχίας ἡμῶν
εἰς τὸ μὴ μακρὰν χρόνον ἐντριβῆναι τῇ
ὑποθέσει· ἀποστείλωμεν πρὸς τὴν σὴν
ὁσιότητα· ὥστε σκοπῆσαι τὴν ἁγιότητα
τίνα δὴ τρόπον τῆς εἰρήνης ὀφείλει ἀσφα-

λῶς διατεθῆναι· καὶ τί ἄρα εἴη ταύτῃ πρά-
ξει τέλος τὸ δέον καὶ ἀσφαλὲς ἐπιθεῖναι·
ἐλθόντων ἡμῶν καὶ συντυχόντων διαλεχθεῖσι. εὕρο-
μεν τὴν σὴν ὁσιότητα παρασκευασμένην ἡμέ-
ρως καὶ εἰρηνικῶς καὶ ὡς ἀρχιερεῖ πρέ-
πει διατεθεῖσαν τὰ ἐν χερσί· καὶ δὴ γράμμα
ἡμῖν ἐνεχείρισεν ἡ σὴ ἁγιότης περιέχον·
ἣν τιμᾶι κηρυττομένην ἐκ προγόνων διεδεξά-
μεθα ὀρθὴν καὶ ἀμώμητον πίστιν· ὅπερ
τὸ μὲν ἡμῖν καὶ ἄξιον πόθου καὶ σπουδῆς· ἐπει-
δὴ κατὰ τὸ μεσφόριον τίνα τρόπον ἔδει λαμβάνειν τὸ
ἀναθεματισθέντα παρὰ πάντων τα-
ρῶν πρὸς παρρησίαν σου τὴν ὁσιότητα
τί δὲ τὸ γράμμα δι' οὗ ὁμολογῶ καταδε-
δέχθαι ἡμᾶς τὴν κατάστασιν τοῦ ἁγιωτά-
του ἐπισκόπου Μαξιμιανοῦ· ἔχειν δὲ
μεσφόριον πρὸς τοῦ γενομένου ταύτης μεγά-
λων Κωνσταντίνου πόλεως καθηγημένον· καὶ
ἀναθεματίζομεν τὴν ἐν διδασκαλίας
μερικῶς ἀσεβῶς αὐτῷ εἰρημένα· καὶ ἀσπα-
ζόμεθα τὴν καθαρὰν καὶ εἰλικρινῆ πρὸς
ὑμᾶς κοινωνίαν· κατὰ τὴν ἐπιδοθεῖσαν
τῇ σῇ θεοσεβείᾳ διὰ μοναχῶν περὶ τῆς
τοῦ θεοῦ λόγου ἐνανθρωπήσεως ἔκθεσιν·
ἣν καὶ ἐπῄνεσας. καὶ ὡς ἰδίαν ἐδέξω πί-
στιν· ἧς καὶ τὸ ἴσον ἐντέτακται τῷδε τῷ
γράμματι· καὶ ταύτῃ τῇ καθαρᾷ κοινωνίᾳ
λύσιν δίδομεν ἅπασι τοῖς ἐν μέσῳ παρ' ἑ-
κατέρων τῶν μερῶν ὡς ἐν ταραχῇ γενο-
μένοις καὶ ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν προτέρ(αν)

τῇ ἐκκλησιῶν τῇ τοῦ θ(εο)ῦ χάριτι γενομένην:-

Τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ ἀρχι-
επισκόπῳ κυρίῳ Κυρίλλῳ Ἰωάννης ἐν κ(υρί)ῳ χαίρειν:-

Πρώην ἐκ θεσπίσματος τῶν εὐσεβεστάτων
ἡμῶν βασιλέων ἐκκελευσθείσης συνόδου θεοφι-
λεστάτων ἐπισκόπων κατὰ τὴν Ἐφεσί-
ων πόλιν συναθροισθῆναι ἐκκλησιαστι-
κῶν ἕνεκα πραγμάτων καὶ τῆς ὀρθῆς
πίστεως, καταλαβόντων δὲ ἡμῶν τὴν
μνημονευθεῖσαν πόλιν· καὶ τῆς ὁσιό-
τητός σου ἐκτὸς τῆς πρὸς ἀλλήλους συν-
τυχίας· περιττὸν δὲ τὰς αἰτίας τῆς
ἀσυντυχίας ἐν καιρῷ εἰρηνικῷ νῦν λέγειν· διη-
ρημένων δὲ πρὸς διχόνοιαν τῶν ἐκκλη-
σιῶν τούτῳ τῷ τρόπῳ· ἐπειδὴ τοῦτο
μάλιστα φροντίσαι πάντας ἐχρῆν· ὅπως
συναφθείη ἐκ μέσου γενομένης διχονοί-
ας ἀποστάσης καὶ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλο-
χρίστων βασιλέων αὐτὸ δὴ τοῦτο γενέσ-
θαι θεσπισάντων τὸ ἑνῶσαι τὰς τοῦ Χ(ριστο)ῦ ἐκ-
κλησίας καὶ εἰς αὐτὸ δὴ τοῦτο ἀποστειλάν-
των τὸν κ(ύρι)όν μου τὸν θαυμασιώτατον καὶ
περιμεγαλοπρεπέστατον τριβοῦνον καὶ νοτάριον Ἀρι-
στόλαον· ἐπιφερόμενον τὸ εὐσεβὲς αὐτῶν
γράμμα παρακελευόμενον ἐντεῦθεν ἤδη συν-
ημμένους ἡμᾶς καὶ περιελεῖν τὸ σκάν-
δαλον ἐκ τοῦ μέσου· καὶ κατευνάσαι
πᾶσαν ταραχὴν καὶ πᾶσαν ζήτησιν· ὡς εἰ-
κὸς τῷ εὐσεβεῖ γράμματι· εὐθὺς καὶ παρα-
χρῆμα ἀπεστείλαμεν τὸν κ(ύρι)όν μου καὶ

τὸν πάντα θεοφιλέστατον καὶ αἰδεσιμώτα-
τον ἐπίσκοπον Παῦλον· τοῦτο συναρέ-
σαν καὶ τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ ὁσιωτάτῳ
πατρὶ ἡμῶν Ἀκακίῳ καὶ τοῖς παρ' ἡμῖν
θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις· ὑπὲρ δὲ
πλείονος ἀσφαλείας τοῦτο πεποιήκα-
μεν διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἡμᾶς συνελθόν-
τας τὰ θεσπισθέντα ὑπὸ τῶν εὐσεβε-
στάτων ἡμῶν βασιλέων κατὰ πρόσω-
πον εἰς πέρας ἀγαγεῖν· ἐντειλάμενοι
αὐτῷ ὥστε καὶ ἀνθ' ἡμῶν καὶ ὑπὲρ ἡμῶν
καὶ εἰς πρόσωπον ἡμέτερον τυπῶσαι
μὲν τὰ περὶ τῆς εἰρήνης ὅπερ ἐστὶ προ-
ηγούμενον· ἐγχειρίσαι δὲ τῇ σῇ θεοσεβείᾳ
τὴν ἔκθεσιν τὴν παρ' ἡμῶν συμφώνως
γενομένην περὶ τῆς ἐνανθρω-
πήσεως τοῦ κ(υρίο)υ ἡμῶν Ἰ(ησο)ῦ Χ(ριστο)ῦ· ἣν ἀπεσ-
τείλαμεν τῇ σῇ θεοσεβείᾳ διὰ τοῦ
προλεχθέντος θεοσεβεστάτου ἀνδρός·
ἥτις ἐστὶν αὕτη· περὶ δὲ τῆς θεοτόκου παρθέ-
νου ὅπως καὶ φρονοῦμεν καὶ λέγομεν τοῦ
τε τρόπου τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ
μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θ(εο)ῦ, ἀναγκαίως οὐ κ(ατὰ)
προσθήκης μέρει, ἀλλ' ἐν πληροφορίας
εἴδει ὡς ἄνωθεν ἔκ τε τῶν θείων γραφῶν
ἔκ τε τῆς παραδόσεως τῶν ἁγίων πατέρων
παρειληφότες ἐσχήκαμεν, διὰ βραχέ-
ων ἐροῦμεν· οὐδὲν τὸ σύνολον προστιθέν-
τες τῇ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ
ἐκτεθείσῃ πίστει· ὡς γὰρ ἔφθημεν εἰρηκό-
τες

πρὸς πᾶσαν ἀληθείας καὶ εὐσεβείας γνῶ
σιν· καὶ πάσης αἱρετικῆς κακοδοξίας
ἀλλότριον ἐκφέρειν· ἐροῦμεν δὲ οὐ κατατολ
μῶντες τῶν ἀνεφίκτων· ἀλλὰ τῇ ὁμο
λογίᾳ τῆς οἰκείας ἀσθενείας ἀποκλείον
τες τοῖς ἐπιφύεσθαι βουλομένοις ἐν οἷς
τὰ ὑπὲρ ἄνθρωπον διασκεπτόμεθα· ὁμολο
γοῦμεν τοιγαροῦν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν·
τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τὸν μονογενῆ· θεὸν τέλειον καὶ
ἄνθρωπον τέλειον ἐκ ψυχῆς λογικῆς καὶ σώμα
τος· πρὸ αἰώνων μὲν ἐκ πατρὸς γεννηθέντα
κατὰ τὴν θεότητα· ἐπ' ἐσχάτων δὲ τῶν
ἡμερῶν τὸν αὐτὸν δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν
ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Μαρίας τῆς παρθέ
νου κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα. δύο γὰρ
φύσεων ἕνωσις γέγονε· δι' ὃ καὶ ἕνα Χριστόν·
ἕνα υἱόν· ἕνα κύριον ὁμολογοῦμεν· κατὰ
ταύτην τὴν τῆς ἀσυγχύτου ἑνώσεως
ἔννοιαν ὁμολογοῦμεν τὴν ἁγίαν παρθένον
θεοτόκον· διὰ τὸ τὸν θεὸν λόγον σαρκωθῆναι
καὶ ἐνανθρωπῆσαι· καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς συλ
λήψεως ἑνῶσαι ἑαυτῷ τὸν ἐξ αὐτῆς λη
φθέντα ναόν· τὰς δὲ εὐαγγελικὰς καὶ ἀπο
στολικὰς καὶ περὶ τοῦ κυρίου φωνάς· ἴσμεν
τοὺς θεηγόρους ἄνδρας ὡς ἐφ' ἑνὸς προ
σώπου· τὰς δὲ διαιροῦντας ὡς ἐπὶ
δύο φύσεων· καὶ τὰς μὲν θεοπρεπεῖς
κατὰ τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ· τὰς δὲ τα
πεινὰς κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα παρα
διδόντας· ἧς δεχθείσης συνῆλθεν εἰς

ἀναίρεσιν πάσης φιλονεικίας καὶ ὥστε
τοῦ λοιποῦ τῇ οἰκουμένῃ εἰρήνην βραβευθῆναι
ταῖς ἁγίαις τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαις. καὶ ἐκπο
δὼν τὰ ἀναφυέντα γενέσθαι σκάνδαλα·
ἔχειν ἡμᾶς Νεστόριον καθῃρημένον τὸν πά
λαι γενόμενον ἐπίσκοπον Κωνσταντινου
πόλεως· καὶ ἀναθεματίζομεν τὰς
φαύλας αὐτοῦ καὶ βεβήλους καινοφωνί
ας διὰ τὸ τὰς παρ' ἡμῖν ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλη
σίας τὴν ὀρθὴν καὶ ὑγιᾶ ἐσχηκέναι πίστιν· καὶ
ταύτην φυλάττειν καὶ παραδιδόναι τοῖς
λαοῖς καθὰ καὶ ἡ ὑμετέρα ὁσιότης· συν
θέμεθα δὲ καὶ τῇ χειροτονίᾳ τοῦ ὁσιω
τάτου καὶ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου
Μαξιμιανοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἁγί
ας ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ· καὶ κοινωνοὶ πᾶσι
ἐσμὲν τοῖς κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμέ
νην θεοσεβεστάτοις ἐπισκόποις· ὅσοι τὴν
ὀρθήν τε καὶ ἀμώμητον ἔχουσί τε καὶ κη
ρύττουσι πίστιν· ἐρρῶσθαι ὑπερευχόμεθα ἡμῶν
διατελοίης δέσποτα θεοφιλέστατε καὶ ὁ
σιώτατε· καὶ πάντων ἐμοὶ γνησιώτατε
ἀδελφέ:

Κυρίῳ μου ἀγαπητῷ ἀδελφῷ καὶ συλλει
τουργῷ Ἰωάννῃ Κύριλλος ἐν κυρίῳ χαίρειν:

Εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ
γῆ· λέλυται γὰρ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ·
καὶ πέπαυται τὸ λυποῦν· καὶ διχονοίας
ἅπας ἀνῄρηται τρόπος· τοῦ πάντων ἡμῶν
σωτῆρος Χριστοῦ ταῖς ἑαυτοῦ ἐκκλησίαις τὴν εἰρήνην

γραμμάτων αὐτοῦ· κεκληκότες δὲ πρὸς τοῦτο
ἡμᾶς καὶ τῶν ὁσιωτάτων καὶ θεοφιλεστά-
των μιασι λέων· οἳ καὶ προγονικῆς εὐσε-
βείας ἄριστοι ζηλωταὶ γεγονότες τὰ ἀσφα-
λῆ μὲν καὶ ἀκατάσειστον ἐν ἰδίαις ἐν ψυ-
χαῖς, τὴν ὀρθὴν φυλάττουσι πίστιν· ὅσοι
ἔστων δὲ ποιοῦνται φροντίδα τὴν ὑπὲρ τῶν
ἁγίων ἐκκλησιῶν· ἵνα καὶ ἀδιαμόνητον τὴν
χωσι ἐρεισαι ὁρῶμεν τὴν δόξαν· καὶ εὐκλε-
έστάτην αὐτῶν φήμωσιν τὴν ἑαυτῶν μιασι λία·
οἷς καὶ αὐτὸς ὁ τῶν ἀμοιβῶν δυνάμεων κύριος πλου-
σίαν χειρὶ διανέμει τὰ ἀγαθά· καὶ δίδωσι
μὲν κατὰ μεγαλοπρεπεῖν τῶν ἀνθεστηκότων· χα-
ρίζεται δὲ τὸ νικᾶν· οὐ γὰρ ἂν διαψεύσαιτο
λέγων ζῶ ἐγώ λέγει κύριος· ὅτι ἀλλ' ἢ τοὺς δο-
ξάζοντάς με δοξάσω· ἀφικομένων οὖν τοι-
μων εἰς τὴν μεγαλόπολιν ἀνδρείαν τοῦ κυρίου μου τοῦ
θεοστεφάτου ἀδελφοῦ Παύλου καὶ συλ-
λειτουργοῦ, θυμηδίας ἐμπεπλήσμεθα
καὶ σφόδρα εἰκότως ἅτε ἀνδρὸς τοιού-
του μεσιτεύοντος· καὶ τοῖς ὑπὲρ δύνα-
μιν πόνοις ἑλομένου προσομιλεῖν· ἵνα
τὸν τοῦ διαβόλου νικήσῃ φθόνον· καὶ συ-
ναφθῇ τὰ διῃρημένα καὶ μεταξὺ διερρηγ-
μέναις καρδίαις περιέλθῃ ὁμόνοια
εἰρήνης στεφανώσῃ τάς τε παρ' ἡμῶν καὶ τὰς
παρ' ὑμῶν ἐκκλησίας· τίνα μὲν γὰρ διη-
ρηνται πρότερον περιττὸν εἰπεῖν· χρὴ μᾶλ-
λον δὲ μᾶλλον ὑπομιμνήσκοντα τὰ τῆς εἰρή-
νης προφέροντα καὶ φρονεῖν καὶ

λαλεῖν· ἧς θείαν μὲν τοίνυν ἐπὶ τῆς συντυχία(ς)
τοῦ μνημονευθέντος ἀνδρὸς· ὃς τὰ χαρτία
καὶ γράμμασιν ἔχειν οὐ μικροῖς ὑπεμνήσκεν·
ἀναπείθων ἡμᾶς ὅτι χρὴ συνάψαι τὴν
εἰρήνην ταῖς ἐκκλησίαις· καὶ τὸν τῶν ἑτε-
ροδόξων ἀφανίσαι γέλωτα· αἰτοῦμεν ὑμᾶς
καὶ περὶ τούτου τῆς τοῦ διαβόλου
δισ πονηρίας τὸ κέντρον· ἑτοίμως δὲ
οὕτως ἔχοντας εἰς τοῦτο [illegible]
ἐνδέναι πρὸς μόνον ὑποστῆναι παντελῶς
μεμνήμεθα γὰρ τοῦ σωτῆρος λέγοντος· εἰρή-
νην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· εἰρήνην τὴν
ἐμὴν ἀφίημι ὑμῖν· δεδιδάγμεθα δὲ λέ-
γειν ἐν προσευχαῖς· κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν εἰρήνην
δὸς ἡμῖν· ὥστε εἴ τις ἐμμεθόδευσε μοι
τὸ τῆς παρὰ θεοῦ χορηγουμένης εἰρήνης,
ἄνευ δένος ἔσται παρ' αὐτοῦ ἀγαθοῦ· ὅτι δὲ περιτ-
τὴ παντελῶς καὶ οὐκ ἀδιάφορος τῶν
ἐκκλησιῶν ἡ διχοστασία γέγονε· μάλι-
στα πεπληροφορήμεθα τοῦ κυρίου
μου τοῦ θεοστεφάτου Παύλου τοῦ ἐπι-
σκόπου κατὰ τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἀδια-
γνήτως ἔχοντος τῆς πίστεως τὴν ὁμολο-
γίαν· καὶ ταύτην συνιστᾶσθαι διαμένει
μένου παρ' αὐτοῦ ὁσιότητος καὶ τῶν αὐτοῦ
θεοστεφάτων ἐπισκόπων· καὶ αὐτοῖς
λέξεσι μὲν τεθεῖσα τῇ δὲ ἡμῶν τῇ ἐπι-
στολῇ· ἔχει δὲ οὕτως περὶ τῆς θείου προ-
θέμου ὃ προσφέρομεν καὶ λέγομεν· τοῦ
περὶ τοῦ ἐν ἀνθρώπου τέλους μονογενοῦς:~

ἀπ τ λοιξ ὁ πθ εἰς ἐπι φθ ἰσ τ ἀπ χι

αὐταῖς οὐ μὴν ἐντυχόντες ταῖς ἱεραῖς
γραφαῖς· οὕτω τε καὶ ἑαυτοῖς φρονοῦσι τας
ἀρίσκοντα· εἷς γὰρ κύριος, μία πίστις, ἓν βά-
πτισμα· ἐδοξάσαμεν τὸν τῶν ὅλων σω-
τῆρα θεόν· ἀλλήλοις χαίροντες ὅτι ταῖς
θεοπνεύστοις γραφαῖς καὶ τῇ παραδό-
σει τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων, συμβαίνου-
σαν ἔχουσι τὴν πίστιν αἵ τε παρ᾽ ἡμῖν καὶ
αἱ παρ᾽ ὑμῖν ἐκκλησίαι· ἐπειδὴ δέ τι-
θόμην τῶν φιλοψογεῖν εἰωθότων τινὰς
σφηκῶν ἀγρίων δίκην περιβομβεῖν· καὶ
μοχθηρούς ἐξερεύγεσθαι κατ᾽ ἐμοῦ λόγους
ὡς ἐξ οὐρανοῦ κατακομισθὲν καὶ οὐκ ἐκ τῆς
ἁγίας παρθένου λέγοντος τὸ ἅγιον σῶμα
Χριστοῦ, δεῖν ᾠήθην ὀλίγα περὶ τούτου πρὸς
αὐτοὺς εἰπεῖν· ὦ ἀνόητοι καὶ μόνον εἰδό-
τες τὸ συκοφαντεῖν, πῶς εἰς τοῦτο πα-
ρηνέχθητε γνώμης· καὶ τοσαύτην νενοσή-
κατε τὴν μωρίαν· ἔδει γὰρ εἰδέναι σαφ-
ῶς ἐννοεῖν ὅτι περ ἅπας ἡμῖν ὁ ὑπὲρ τῆς
πίστεως ἡμῶν συγκεκρότηται ἀγὼν διαμε-
μένοις ὅτι θεοτόκος ἐστὶν ἡ ἁγία παρθένος·
ἀλλ᾽ εἴπερ ἐξ οὐρανοῦ καὶ οὐκ ἐξ αὐτῆς γεγε-
νῆσθαι φαμὲν τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος
τὸ πανάγιον σῶμα, πῶς ἂν ἔτι νοοῖτο
θεοτόκος; τίνα γὰρ ὅλως τέτοκεν, εἰ μὴ ἔστιν
ἀληθὲς ὅτι γεγέννηκε κατὰ σάρκα τὸν Ἐμ-
μανουήλ· γελάσθωσαν τοίνυν οἱ περὶ
ἐμοῦ ταῦτα πεφλυαρηκότες· οὐ γὰρ ψεύ-
δεται λέγων ὁ μακάριος προφήτης Ἡσαΐας·

ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται
υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμα-
νουήλ, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον μεθ᾽ ἡμῶν
ὁ θεός· ἀληθεύει δὲ πάντως καὶ ὁ ἄγγελος
Γαβριὴλ πρὸς τὴν μακαρίαν παρθένον εἰ-
πών· μὴ φοβοῦ Μαριάμ· εὗρες γὰρ χάριν
παρὰ τῷ θεῷ· καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ
καὶ τέξῃ υἱόν· καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ
Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν
ἁμαρτιῶν αὐτῶν. ὅταν δὲ λέγωμεν ἐ-
ξ οὐρανοῦ καὶ ἄνωθεν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, οὐ-
χ ὡς ἄνωθεν καὶ ἐξ οὐρανοῦ κατενεχθείσης
τῆς ἁγίας αὐτοῦ σαρκὸς τοιαῦτα φαμέν· ἑπό-
μενοι δὲ μᾶλλον τῷ θεσπεσίῳ Παύλῳ δια-
κεκραγότι σαφῶς· ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊ-
κός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ κύριος ἐξ οὐρανοῦ· μεμνή-
μεθα δέ, καὶ αὐτοῦ τοῦ σωτῆρος λέγοντος· οὐδεὶς
ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ καταβὰς ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· καίτοι γεγέν-
νηται κατὰ σάρκα, καθάπερ ἔφην ἄρτι,
ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου. ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνωθεν
καὶ ἐξ οὐρανοῦ καταφοιτήσας θεὸς λόγος κεκέ-
νωκεν ἑαυτὸν μορφὴν δούλου λαβὼν
καὶ κεχρημάτικεν υἱὸς ἀνθρώπου μετὰ τοῦ μεῖ-
ναι ὃ ἦν, τουτέστι θεός· ἄτρεπτος γὰρ καὶ ἀναλλοί-
ωτος κατὰ φύσιν ἐστίν· ὡς εἷς ἤδη νοούμε-
νος μετὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ σαρκός, ἐξ οὐρανοῦ λέ-
γεται κατελθεῖν· ὀνομάζεται δὲ καὶ ἄνθρωπος
ἐξ οὐρανοῦ, τέλειος ὢν ἐν θεότητι, καὶ τέλειος
ὢν ἐν ἀνθρωπότητι· καὶ ὡς ἐν ἑνὶ προσώ-

προσομολογοῦμεν· εἷς γὰρ κύριος Ἰησοῦς Χριστός· κἂν ἡ τῶν
φύσεων μὴ ἀγνοῆται διαφορά, ἐξ ὧν τὴν
ἀπόρρητον ἕνωσιν πεπρᾶχθαι φαμέν· τὸ
δὲ λεγόμενον, ὅτι κρᾶσις ἢ σύγχυσις ἢ φυρ-
μὸς ἐγένετο τοῦ θεοῦ λόγου πρὸς τὴν σάρκα,
κατ᾽ ἀξίωσιν αὐτοῦ ἡ σὴ ὁσιότης ἐπιστομίζειν. εἰ-
κὸς γάρ τινας καὶ ταύτην περὶ ἐμοῦ θρυλλεῖν
ὡς ἢ πεφρονηκότος ἢ εἰρηκότος· ἐγὼ δὲ το-
σοῦτον ἀφέστηκα τοῦ φρονῆσαί τι τοιοῦτο
ὥστε καὶ μαίνεσθαι νομίζω τοὺς οἰηθέν-
τας ὅλως ὅτι τροπῆς ἀποσκίασμα περὶ
τὴν θείαν τοῦ λόγου φύσιν συμβῆναι δύ-
ναται· μένει γὰρ ὅ ἐστιν ἀεί, καὶ οὐκ ἠλλοίω-
ται, ἀλλ᾽ οὐδὲ ἀλλοιωθείη ποτέ· καὶ με-
ταβολῆς ἐστιν ἀδεκτικός· ἀπαθῆ δὲ πρὸς
τούτοις τὸν τοῦ θεοῦ λόγον εἶναι Χριστὸν ὁμολογοῦ-
μεν, ἀπαρτί πως καὶ εἰ πάνσοφος αὐτὸς
οἰκονομικῶς τὸ μυστήριον ἑαυτῷ προσνέ-
μων ὁρᾶται τὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς συμβαίνον-
τα πάθη· ταύτῃ τοι καὶ ὁ πάνσοφος Πέτρος
Χριστοῦ παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκὶ καὶ οὐ
τῇ φύσει τῆς ἀρρήτου θεότητος· ἵνα γὰρ αὐτὸς
τῶν ὅλων σωτὴρ εἶναι πιστεύηται κατ᾽ οἰκεί-
αν οἰκονομίαν, εἰς ἑαυτὸν ὡς ἔφημεν
τῆς ἰδίας σαρκὸς ἀναφέρει τὰ πάθη· ὁποῖ-
όν τι τὸ διὰ τῆς τοῦ προφήτου φωνῆς προ-
αναφωνούμενον ὡς ἐξ αὐτοῦ· τὸν νῶτόν
μου δέδωκα εἰς μάστιγας, τὰς δὲ σιαγόνας
μου εἰς ῥαπίσματα· τὸ δὲ πρόσωπόν μου
οὐκ ἀπέστρεψα ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσμάτων.

ἔτι δὲ ταῖς τῶν ἁγίων πατέρων δόξαις ἑπό-
μεθα πανταχοῦ· μάλιστα δὲ ταῖς τοῦ ἀ-
πανευφήμου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυμασίου τὸ
κατ᾽ ἄκρον γοῦν ὅλως ἐξαφίεσθαι παραι-
τούμενοι· τοῖς πίστεως μὲν ἡ σὴ ὁσιότης ἐνδοι-
αζέτω δὲ τῶν ἄλλων μηδείς· παρέθηκα
δὲ καὶ χρήσεις αὐτῶν πολλὰς τοῖς ἑ-
αυτοῦ λόγοις ἐξ αὐτῶν τιθέμενος, εἰ μὴ
τοι μὴ καὶ ἀδιδαίρω τοῦ γράμματος· μὴ ἄρα
πως γένηται διὰ τοῦτο πρόσκομμα· καὶ
τοῦ δὲ μὰ δὲ τρόπον σαλεύεσθαι παρα-
τηροῦντες ἀνεχόμεθα τὴν ὁρισθεῖσαν πίστιν
ἤτοι τὸ τῆς πίστεως σύμβολον· παρα-
τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελ-
θόντων κατὰ καιρούς· οὔτε μὴν ἐπιτρέ-
πομεν ἑαυτοῖς ἢ ἑτέροις ἢ λέξιν ἀμεῖ-
ψαι τῶν ἐγκειμένων ἐκεῖσε· ἢ μίαν γοῦν
παραμεῖναι συλλαβὴν μεμνημένοι
τοῦ λέγοντος· μὴ μετάρῃς ὅρια αἰώνια· ἃ
ἔθεντο οἱ πατέρες σου· οὐ γάρ εἰσιν αὐτοὶ οἱ
λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ καὶ πατρός·
ὃ ἐκπορεύεται μὲν ἐξ αὐτοῦ, ἔστι δὲ οὐκ ἀλ-
λότριον τοῦ υἱοῦ κατὰ τὸν τῆς οὐσίας
λόγον· καὶ πρὸς τούτοις ἡμᾶς οἱ τῶν ἁ-
γίων μυσταγωγῶν πιστοῦνται λόγοι· ἐν μὲν
γὰρ πράξεσι τῶν ἀποστόλων γέγραπται·
ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν Μυσίαν ἐπείρα-
ζον εἰς τὴν Βιθυνίαν πορευθῆναι· καὶ οὐκ
εἴασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα Ἰησοῦ· ἐπιστέλλει δὲ
καὶ ὁ θεσπέσιος Παῦλος· οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες

θῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν πνεύματι· εἴπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. ὅταν δέ τινες τῶν τὰ ὀρθῶς διαστρέφειν εἰωθότων τὰς ὀρθὰς διαστρέφωσι φωνὰς εἰς τὸ αὐτοῖς δοκοῦν, μὴ θαυμαζέτω τοῦτο ἡ σὴ ὁσιότης· εἰδυῖα ὅτι καὶ οἱ ἀπὸ πάσης αἱρέσεως ἐκ τῆς θεοπνεύστου γραφῆς τὰς τῆς ἑαυτῶν αἱρέσεως συλλέγουσι τὰς ἀφορμάς, τὰ διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος καλῶς εἰρημένα ταῖς ἑαυτῶν κακονοίαις παραφθείροντες καὶ ταῖς ἰδίαις κεφαλαῖς τὴν ἄσβεστον ἐπαντλοῦντες φλόγα. ἐπειδὴ δὲ μεμαθήκαμεν ὅτι καὶ τὴν πρὸς τὸν μακάριον Ἐπίκτητον ἐπιστολὴν τοῦ πανευφήμου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ὀρθοδόξως ἔχουσαν παραφθείραντές τινες ἐκδεδώκασιν, ἐντεῦθεν ἀδικεῖσθαι πολλούς· καὶ τοῦτο χρήσιμόν τι καὶ ἀναγκαῖον ἐπινοοῦντες τοῖς ἀδελφοῖς, ἐξ ἀντιγράφων ἀρχαίων τῶν παρ' ἡμῖν ἀκεραίως ἐχόντων ἀπεστείλαμεν τὰ ἴσα τῇ σῇ ὁσιότητι. ἔρρωσο. —

:· μη´ Ἐπιστολὴ Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας γραφεῖσα πρὸς Ἀκάκιον ἐπίσκοπον μεμψάμενον αὐτὸν δι' ἐπιστολῆς ὡς συνθέμενον τοῖς ἀνατολικοῖς :—

Κυρίῳ μου ἀγαπητῷ ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ Ἀκακίῳ Κύριλλος ἐν κυρίῳ χαίρειν.

Χρῆμα μὲν ἀδελφοῖς ἡ πρόσρησις γλυκύ τε καὶ ἀξιέραστον· καὶ τοῦτο παντὸς ἄξιον λόγου· παρά γε τοῖς ἀρτίφροσιν. ἀληθὲς χρῆμα δέ φημι τοῖς ὁμοψύχοις τε καὶ ὁμοτίμοις. ἀδιαλείπτως ἐπείγεσθαι τοῦτο δρᾶν οὐδὲ μὲν οὗτος ἐμποδών· οὔτε μὴν [illegible] τὴν εἰς σὲ τοῦτο θερμὴν ἔφεσίν τε καὶ προθυμίαν. ἀλλ' ἔσθ' ὅτε μὲν καὶ μὴν καιροὶ ἐπέχουσιν ἡμᾶς· ἢ τῶν διαστημάτων τὸ μῆκος· ἢ τῶν τοῦ γράμματος διακομιστῶν ἡ σπάνις. καιροῦ δὲ τοῦ δύνασθαι προσιόντος εἰσφέρειν τὸ εὔρημα προθύμως ποιεῖσθαι τὸ πρᾶγμα καὶ τοῖς τριποθήτοις ἀσμένως ἐπιπηδῶμεν. ἥσθην δὴ οὖν ἄγαν ἐπὶ τοῖς παρὰ τῆς σῆς ὁσιότητος ἐπεσταλμένοις καὶ τεθαύμακά σου τὴν διάθεσιν. δεῖν ᾠήθην τῆς τῶν ἐκκλησιῶν εἰρήνης καταμηνῦσαι τὸν τρόπον. ἕκαστα δὲ ὅπως γέγονε διειπεῖν. ὁ εὐσεβέστατος καὶ φιλόχριστος βασιλεὺς τὴν ὑπὲρ τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν φροντίδα πλείστην τε ὅσην καὶ ἀναγκαίαν ποιούμενος, οὐ φορητὴν ἡγεῖτο τὴν τούτων διχόνοιαν. μεταπεμψάμενος τοίνυν τὸν εὐλαβέστατον καὶ θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον τῆς ἁγίας Κωνσταντινουπολιτῶν ἐκκλησίας Μαξιμιανόν, καὶ ἑτέρους δὲ τῶν ἐπισκόπων τῶν αὐτόθι καταληφθέντων, ἐζήτει τίνα τρόπον ἐκ μέσου γένοιτ' ἂν τῶν ἐκκλησιῶν ἡ διαφορά, κεκλῆσθαι δὲ πρὸς εἰρήνην τῶν θείων μυστηρίων οἱ ἐ

ρουργοὶ διεσκέπτοντο· οἱ δὲ ἔφασκον
οὐκ ἄν ποτε τέρψεως γένοιτο τοῦτο ποτέ· καὶ
οὐδ᾽ ἂν εἰς ὁμοψυχίαν ἔλθοιεν ποτὲ τὴν
πρὸς ἀλλήλους οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος, μὴ πρα-
ματιλάντων αὐτοῖς. καὶ οἱ μὲν ἐπεισκε-
κομισμένου τοῦ συνδέσμου τῆς ὁμο-
ψυχίας καὶ ὁμοπιστίας· ἔφασκον ὅτι
τὸν τῆς Ἀντιοχείας θεοσεβέστατον ἐπί-
σκοπον Ἰωάννην ἀναθεματίσαι χρὴ τῶν νε-
στορίου δογμάτων· καὶ ἐγγράφως ὁμολο-
γῆσαι τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ· καὶ τό γε ἠ-
κονεῖς λύπας ἰδίας ὁ τῆς Ἀλεξαν(δρείας)
ἐπίσκοπος ἀναμνήσει τε διὰ τὴν
ἀγάπην καὶ παρ᾽ οὐδὲν ἡγήσεται τοῦ
ὁρίσθαι κατὰ τὴν Ἐφεσίων· καίτοι πολ-
λέπων καὶ δισόστον· συναινέσαντος
τοίνυν καὶ ἡσθέντος ἐφ᾽ ἅπασιν ἐπὶ τούτοις τοῦ
εὐσεβεστάτου βασιλέως, αὐτὸ γὰρ ἦν
τοῦτο αὐτὸ κατορθῶσαι σπεύδων ὁ κύριός μου
ὁ θαυμασιώτατος τριβοῦνος καὶ νοτάριος
Ἀριστόλαος· ἐπειδὴ δὲ τοῖς κατὰ τὴν
ἑῴαν τὸ βασιλικὸν ἐμεφανίσθη θέσπισ-
μα· καὶ ὡς μεγάλης γνώμης γεγονότων τῶν
εὑρεθέντων μὲν ἐπισκόπων κατὰ τὴν με-
γάλην Κωνσταντινούπολιν· οὐκ οἶδ᾽ ὅπως
πώποτε, συνηνέχθησαν μὲν περὶ
τὸν ἁγιώτατον καὶ ὁσιώτατον ἐπίσκοπον
τῆς Μελιτηνῶν Ἀκάκιον· γράψαι τε πρὸς
ἐμὲ παρεσκεύασαν· ὅτι τὸν τῆς συμβά-
σεως τρόπον ἤτοι τὸν τῆς εἰρήνης τῶν

ἁγίων ἐκκλησιῶν, γέγονε τέρψις γενέσθαι
προσήκει, εἰ μὴ κατὰ ταὐτὸ αὐτοῖς δοκοῦν
ἦν δὲ διαρρᾶι τοῦτο φορτικὸν καὶ μακρὸν
τὸ αἴτημα· ἠθέλομεν γὰρ ἀργῆσαι σύμπαν-
τα τὰ παρ᾽ ἐμοῦ γραφέντα, ἐν τε ἐπι-
στολαῖς καὶ τόμοις καὶ ὕμνοις· μόνῃ δὲ
ἐκείνῃ συνθέσθαι, τῇ ἐν Νικαίᾳ παρὰ τῶν
ἁγίων ἡμῶν πατέρων ὁρισθείσῃ πίστει· ἐγὼ
δὲ πρὸς ταῦτα ἔγραψα ὅτι τῇ μὲν ἐκθέ-
σει τῆς πίστεως τῇ ὁρισθείσῃ παρὰ
τῶν ἁγίων πατέρων κατὰ τὴν Νικαέων πό-
λιν, ἑπόμεθα πάντες· οὐδὲν τῶν πάν-
των τῶν ἐν αὐτῇ κειμένων παρασαλεύον-
τες· ἔχει γὰρ πάντα ὀρθῶς καὶ ἀνεπι-
καὶ τὸ περιεργον μετ᾽ ἐκείνην οὐκ ἀσφα-
λές· ἃ δὲ γεγραφήκαμεν ὀρθῶς κατὰ
τῶν Νεστορίου δυσφημιῶν, οὐδεὶς ἡμᾶς
ἀναπείσει ὅλως ὡς οὐκ εὖ γεγράμμενα εἰπεῖν·
πρέπει δὲ μᾶλλον αὐτοῖς κατά γε τὸ δό-
ξαν καὶ τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ φιλοχρίστῳ
βασιλεῖ· καὶ αὐτῇ δὲ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ
κατὰ τὴν Ἐφεσίων πόλιν συνειλεγμέ-
νῃ ποιεῖσθαι μὲν ἀποκήρυκτον τῇ τοῦ
ὀρθοῦ δόξῃ μεμαχημένον· ἀναθεματί-
σαι τε τὰς ἀνοσίους αὐτοῦ φωνάς· καὶ
συναινέσαι τῇ χειροτονίᾳ τοῦ ὁσιωτάτου
καὶ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Μαξιμιανοῦ·
τούτων τοίνυν αὐτῶν τῶν γραμμάτων
ἀποδοθέντων, πεπόμφαμεν εἰς τὴν
Ἀλεξάνδρειαν τὸν εὐλαβέστατον ἐπί

σιωτάτου Παύλου τῆς Ἐμέσης· πρὸς ὃν ἡμῖν
φοι μὲν ὅσοι καὶ μακροὶ γεγόνασι λόγοι περὶ
τῶν κατὰ τὴν Ἐφεσίων ἀνόμως καὶ ἀκα-
θηκόντως εἰρημένων τε καὶ πεπραγμένων·
ἐπειδὴ δὲ τούτων ἀμνημονήσαντες τῆς
ἐμμελεστέρως ἔχεσθαι μᾶλλον ἐχρῆν τῶν
δογμάτων, ἡ ἐρώτησις εἰ ἐπικομίζεται,
γράμματα τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου
ἰωάννου· εἶτα προεκόμισεν ἐπιστολήν· αὐτῷ
ἐχρῆν ἔχειν, οὐκ ἔχουσαν· ὑποφορευθεῖ-
σαν δὲ μᾶλλον οὐ καθ' ὃν ἔδει τρόπον·
παροξυσμοῦ γὰρ οὐ παρακλήσεως
ἔχει δύναμιν· καὶ ταύτην οὐ προσήκει-
μεν· καίτοι δέον ταῖς ἀπολογίαις τὴν
ἐμὴν καταγοητεῦσαι λύπην τὴν ἐπὶ
τοῖς φθάσασι καὶ παρ' αὐτῶν γενομένοις
κατὰ τὴν Ἔφεσον καὶ διαφόρως ἔφα-
σκον παροξυνθῆναι κατ' ἐμοῦ· διά τοι
τὸν ζῆλον τὸν ὑπέρ γε τῶν ἱερῶν δογμάτων.
ἀλλ' ἤκουον ὅτι οὔτε ζῆλος κεκίνηκε θεῖος
οὔτε τῶν τῆς ἀληθείας δογμάτων ὑπερ-
μαχόμενοι συνεφράξαντο κατ' ἐμοῦ
ἀλλὰ ταῖς ἀνθρώπων εἴξαντες κολακείαις
καὶ τὰς τῶν ἰσχυόντων τὴν μικρὰν δὲ φιλίαν
ἐφ' ἑαυτοῖς ἁρπάζοντες. ὅμως τοῦ θεο-
σεβεστάτου Παύλου φάσκοντος ἑτοίμως
ἔχειν ἀναθεματίζειν τὰς Νεστορίου δυσ-
φημίας καὶ ὁμολογεῖν αὐτοῦ τὴν κα-
θαίρεσιν ἐγγράφως καὶ τοῦτο δρᾶν ὑπὲρ
πάντων· καὶ ὡς ἐκ προσώπου πάντων

τῶν κατὰ τὴν ἀνατολὴν θεοσεβεστάτων
ἐπισκόπων ἀνενήνεγμαι λέγων τὸν
παρ' αὐτοῦ περὶ τούτου προκομιζόμε-
νον χάρτην, ἀρκέσειν αὐτῷ καὶ μόνον πρὸς
τὸ χρῆναι τυχεῖν τῆς παρ' αὐτοῦ κοινωνί-
ας· διεβεβαιούμην δὲ ὅτι καὶ πάντως ἔγ- πάντη
γραφον ὁμολογίαν περὶ τούτων ἐκθεῖς
προσήκει τὸν εὐλαβέστατον καὶ θεοσε-
βέστατον ἐπίσκοπον τῆς ἀντιοχείας ἰωάννην·
ὃ δὴ καὶ γέγονε· καὶ πέπαυται τὸ μεσολα-
βοῦν καὶ ἀποφοιτᾶν ἀλλήλων ἀναπεῖ-
θον τὰς ἐκκλησίας. ἀλλ' ἦν οὐδαμόθεν
ἀμφίβολον ὅτι τῶν Νεστορίου δυσφημι-
τοὺς ὑπασπιστὰς καταλήξειν ἔμελλε
τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν εἰρήνη· καὶ μονονοὺ δο-
κοῦσι τοιοῦτόν τι παθεῖν ὁποῖόν τι συμβαί-
νειν ἔθος τοῖς μάχεσθαι μὲν οὐκ εἰδόσι, μονω-
θεῖσιν ἀδοκήτως ἀπολισθήσασι· οἱ ἐ-
πειδὰν κατὰ τῶν ἰγνύων ταῖς πόδας τε καὶ
χεῖρας ὦσι καὶ εἰσὶ διαρρίψαντες ἀτά-
κτως τοῦ παρατυχόντος αὐτοὺς ἐπιδραμόν-
τος, φιλοψυχοῦντες οἱ δείλαιοι· ἢ οὐκ ἀ-
ληθὲς εἰπεῖν ὡς τεθορύβηνται λίαν ἐκ-
πεσόντες καὶ μεμονωμένοι καὶ δὴ ὥσπερ γε-
γονότες τῶν ἐκκλησιῶν ἃς ἐνόμιζον ὀρθώ-
σεσθαι πρὸς ἐπικουρίαν αὐτοῖς. ἡ γὰρ
κὰς χαίρουσι καὶ τοῦτο οὐ φορητῶς. ἀπο-
πηδῶντα αὐτῶν τοὺς ἠπατημένους ὁρῶν-
τες. καὶ λοιπὸν ἀνανήφοντας εἰς ἀληθεῖ-
τοῖς ταῖς παρ' ἡμῶν μειλίχοις καὶ φ…

μίαις οἷον εἴπως ἐκμεμεθυσμένους. ἴσ-
τοι φανείη ἄν τις αὐτοῖς καὶ λίαν ἐπὶ καιρ-
τὸ διὰ τῆς τοῦ προφήτου φωνῆς· συνά-
χθητε καὶ συνδέθητε τὸ ἔθνος τὸ ἀπαι-
δευτον πρὸ τοῦ γενέσθαι ὑμᾶς ὡς ἄνθος
παραπορευόμενον. διαπίπτει γὰρ γενόμενα
ἀλλοτρίων μεθόδων παράσιτοι. καὶ οὐ
καὶ σχιῶν ταυτὶ δὲ τοῖς ἑτέρου ζμαρβόροις.
τὰς ἑαυτῶν καρδίας καταμαίνοντες.
οἱ κωφοὶ ἀκούσαντες καὶ οἱ τυφλοὶ ἀναβλέ-
ψαντες ἰδεῖν, φρονήσαντες περὶ τοῦ Κυρίου ἀν-
θη. καὶ ἐν ἀπλότητι καρδίας ἐκζητή-
σαντες αὐτόν. ποία γὰρ χρεία πολυπλόκ-
ων ἡμῖν εὑρεμάτων καὶ λόγων διεστραμ-
μένων. τί τὴν εὐθεῖαν περιυβρίσαντες
τρίβον καὶ ἀτραποὺς ποιεῖτε τὰς ἑαυ-
τῶν τραχείας. μεμψάμενοι ἑαυτοῖς μεσω-
ματα καὶ μὴ σωτηρίαν ἐπαιρόμενοι.
αὐλίσαντες γὰρ ὡς ἔφην ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ τῶν
ἁγίων ἐκκλησιῶν, τοῖς μὴ ἡμᾶς χολου-
μένοις ταῖς σαφηνείαις αὐτοῖς, καὶ μοιρ-
γοῦντα διασύροντες. καὶ κατηγοροῦ-
σι πικρῶς τῆς ἀπολογίας τῶν ἁγίων
ἐπισκόπων. τῶν ἀπὸ τῆς ἑσπέρας
μου. εἶτα περιέλκοντες αὐτὴν πρὸς
τὸ αὐτοῖς ἡδὺ καὶ φίλον. καὶ μὴ συνιέν-
τες οὐκ ὀρθῶς, οὐκ ἀπαιδεύτως φα-
σι γενέσθαι τοῖς μεθορίου καὶ νομοφόρ-
συγκαταλέγουσι δὲ καὶ ἡμᾶς ὅσοις
ἡ δὴ ἐγγράφομεν πεφρονηκότας

ταῖς ἐναντίαις. μανθάνω δὲ ὅτι καὶ ἐκεῖνο
φασὶν ὅτι πίστεως ἔκθεσιν ἤτοι σύμβο-
λον καινὸν ἀρτίως κατεδοξάσμεθα. τά-
χα οὖν τὸ ἀρχαῖον μὲν ἐκεῖνο καὶ σεπτὸν αὐτῇ
μάσαντες. καὶ ὁ μὲν μωρός, μωρὰ λα-
λήσει. καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ μάταια νοή-
σει. πλὴν ἐκεῖνο φαμέν· οὐ πίστεως ἔκ-
θεσιν ἡ ἐξήνεγκαν ταῖς παρ᾽ ἡμῶν τιμῇ. ἁ-
γίων καινοτομηθεῖσαν παρ᾽ ἱερέων κα-
τεδοξάσμεθα. ἀπὸ χρηστοῦ δὲ ἡμῖν ἡ θεό-
πνευστος γραφή. καὶ τῶν ἁγίων πατέρων ἡ
μνήμη. καὶ τὸ προστακτικὸν τῶν ἐχόν-
των ὀρθῶς ἐκπεπορευόμενον τῆς πίστε-
ως σύμβολον. ἐπεὶ δὴ δὲ οἱ κατὰ τὴν ἅ-
μα πόλιν ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι διχο-
νοήσαντες πρὸς ἡμᾶς, κατὰ τὴν Ἐφε-
σίων γεγόνασί πως ἐν ὑπερορίαις τοῦ
καὶ ἀμφοῖν ἀρχόντων τῶν μεθορίου διο-
ρισμῶν, ταύτῃ τοι καὶ μάλα ἐμφερόν-
τως ἀπαλλάττοντες ἑαυτοὺς τῆς ἐπὶ
τούτοις αἰτίας, καὶ τοὺς τῆς ἀσυμβλή-
του πίστεως ἐραστὰς πληροφορεῖν
σπουδάζοντες, ὅτι τῆς ἐκείνου ἐθε-
λουργίας καταφρονεῖν ἐγνώκασι, πεποίην-
ται τὴν ἀπολογίαν. καὶ τὸ χρῆμα ἐστι λό-
γου τε πόρρω καὶ μύθου μακράν. ἆρα
γὰρ εἰ κἂν αὐτὸς μεθόριος κατ᾽ ἐκεῖνο
καιροῦ, καθ᾽ ὃν αὐτὸς προετίμετο παρ᾽ ἡ-
μῶν, τὸ χρῆσαι καταψηφίσασθαι τῶν
ἑαυτοῦ δογμάτων, καὶ ἂν θελέσθαι τὴν

ἀλήθειαν· ἐπεγράφοντο ἐποιήσαντο τὴν ἐπί
γε τούτοις ὁμολογίαν, καὶ αὐτὸν δὴ τὸν πισ-
ἔφη πίστεως ἡμῶν καινοτομῆσαι σύμβο-
λον; τί τοίνυν διαλοιδοροῦνται μάτην ἡ-
ἐκθέσιν συμβόλου καινὴν ὀνομάζοντες,
τὴν συναινέσει τῶν κατὰ τὴν Φοινίκην
θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων ἣν πεποίην-
ται χρησίμως τε καὶ ἀναγκαίως. ἀπο-
λογούμενοί τε καὶ θεραπεύοντες τοὺς
οἰηθέντας ὅτι ταῖς Νεστορίου κατακολου-
θοῦσι φωναῖς. ἡ μὲν γὰρ ἁγία καὶ οἰκου-
μενικὴ σύνοδος ἡ κατὰ τὴν Ἐφεσίων πό-
λιν συνειλεγμένη, προενόησεν ἀναγκαίως
τοῦ μὴ δεῖν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ θεοῦ πί-
στεως ἔκθεσιν ἑτέραν εἰσκρίνεσθαι παρά
γε τὴν οὖσαν, ἣν οἱ τρισμακάριοι πατέρες
ἡμῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι λαλοῦντες ὡρίσαντο·
οἵ γε μὴν ἅπαξ οὐκ οἶδ᾽ ὅπως πρὸς αὐ-
τὴν διχονοήσαντες, γεγονότες δὲ καὶ ἐν
ὑπεροψίαις τοῦ μὴ ὀρθῶς φρονεῖν μεῖναι,
πεισθῶσι τοῖς ἀποστολικοῖς τε καὶ εὐαγγε-
λικοῖς ἕπεσθαι δόγμασιν, ἄρα σιωπῶν-
τες ἀπηλλάγησαν ἂν τῆς ἐπὶ τούτοις
δυσκολίας, ἢ μᾶλλον ἀπολογούμενοι
καὶ τῆς ἐνούσης αὐτοῖς δόξης τὴν διάνοιαν
ἐμφανίζοντες. καίτοιγε γράφει ὁ θεσπέ-
σιος μαθητής, ἑτοίμους ἀεὶ πρὸς ἀπολο-
γίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ
τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος. αὐτὸ δὲ τοῦτο δρᾶν
ᾑρημένος, καινουργεῖ μὲν οὐδὲν ἀλλ᾽ οὐδὲ

πίστεως ἔκθεσιν ὁρᾶται καινοτομῶν·
ἐναργῆ δὲ καθίστησι τοῖς ἐρομένοις
αὐτὸν ἣν δὴ ἔχοι πίστιν περὶ Χριστοῦ. ἐπυθό-
μην δὲ πρὸς τούτοις ὅτι τινὰς τῶν θεοσε-
βεστάτων ἐπισκόπων ὁμοψυχίας οὐ με-
τρίως ἐστυγνάζοντες οἱ τῆς ἀληθείας
ἐχθροὶ ἄνω τε καὶ κάτω διακυκῶσι. καὶ
τοῖς δὴ προσιοῦσιν ἑαυτῶν συμμύσταις φασὶ πα-
ρ᾽ αὐτῶν γενομένης ὁμολογίας τὴν διάνοιαν·
ἣν ἐπὶ τῷ ὀρθῶς πεποίηνται πίστει. καινοτο-
μοῦντες μὲν ὅσα ἔφην ἤγουν προσεπιφέρον-
τες τοῖς πάλαι διωρισμένοις τὸ σύμβολον οὐδέν·
ἑπόμενοι δὲ μᾶλλον τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων
δὴ ἀνεπιλήπτοις δόγμασιν. ἵνα δὲ ψευδοε-
ποῦντας ἐλέγχωμεν, φέρε παραγάγωμεν
εἰς μέσον, τὰς Νεστορίου φλυαρίας καὶ τὰς
τούτων φωνάς· δείξει γὰρ ὧδε καὶ ἑκά-
τερος ὅτι ἀληθὲς ἡμῶν· οὐκοῦν ὁ μὲν Νεστό-
ριος μὲν εἰς ἅπαν δὴ ἀναιρῶν εὑρίσκεται
τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ τὴν κατὰ σάρκα
γέννησιν· οὐ γάρ τοι τετέχθαι φησὶν αὐτὸν ἐκ
γυναικὸς κατὰ τὰς γραφάς· ἔφη γὰρ οὕτω·
τὸ παρελθεῖν τὸν θεὸν ἐκ τῆς Χριστοτόκου παρ-
θένου παρὰ τῆς θείας ἐδιδάχθημεν γραφῆς·
τὸ δὲ γεγεννῆσθαι θεὸν ἐξ αὐτῆς οὐδαμῶς ἐδιδά-
χθημεν. ἐν ἑτέρᾳ δὲ πάλιν ἐξηγήσει· οὐδα-
μοῦ τοίνυν ἡ θεία γραφὴ θεὸν ἐκ τῆς Χριστοτό-
κου παρθένου λέγει γεννηθῆναι, ἀλλ᾽ Ἰησοῦν Χριστὸν υἱὸν
καὶ κύριον. ὅτι δὲ ταῦτα λέγων εἰς υἱοὺς δύο μερ-
ίζει τὸν ἕνα, καὶ ἕτερον μὲν εἶναι ἰδικῶς

εἶναι υἱὸν καὶ Χριστὸν καὶ κύριον τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς γεν-
νηθέντα λόγον· ἕτερον δὲ πάλιν ἄνθρωπον με-
ρος τε καὶ ἰδικῶς υἱὸν καὶ Χριστὸν καὶ κύριον· τὸν ἐκ
τῆς ἁγίας παρθένου. πῶς οὖν ἐν διαιρέσει ἔτι σ
αὐτὸ δὴ τοῦτο σαφῶς μόνον μονοχίως ὄντος
ἐκείνου· οἱ ἄλλοι θεοτόκον ὀνομάζουσι τὴν μ(ητέρα) πα(ρ)-
θένον μὲν ἀπεῖναι φασὶν υἱὸν καὶ Χριστὸν καὶ κύριον
τέλειον μὲν θεότητι, τέλειον μὲν ἀνθρωπότη-
τι· αὐτὸ δὴ καὶ ἐψυχωμένον τῆς ψυχῆς αὐτοῦ
ψυχῇ νοερᾷ. ὅτι γὰρ οὐχ ἕτερον εἶναι φασὶν
υἱὸν τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον· ἕτερον δὲ πά-
λιν τὸν ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου καθάπερ Νεστόριος
δοκεῖ, ἕνα δὲ μᾶλλον καὶ τὸν αὐτόν· σαφ-
ὲς γένοιτο καὶ μάλα ῥαδίως διά γε τῶν ὑ-
φ' ἡμῶν· προστιθέασι γὰρ τίς ἂν εἴη σύ-
ναμον· ὁ τέλειος ὡς θεὸς τέλειος δὲ καὶ
τὴν ἀνθρωπότητα· ἐπ' ἐσχάτου δὲ τῶν
αἰώνων δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν
σωτηρίαν ἐκ Μαρίας τῆς ἁγίας παρθένου κατὰ
τὴν ἀνθρωπότητα· ὁμοούσιον τῷ πατρὶ
τὸν αὐτὸν κατὰ τὴν θεότητα· καὶ ὁμοούσι-
ον ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα· οὐκ ἀνα-
κισάμενοι εἰς δύο διαιροῦσι τὸν ἕνα υἱὸν
καὶ Χριστὸν καὶ κύριον Ἰησοῦν· τὸν αὐτὸν δὲ εἶναι φασὶ τὸν
πρὸ αἰώνων καὶ ἐπ' ἐσχάτοις δηλονότι τὸν ἐκ
θεοῦ πατρὸς ὡς θεόν· καὶ ἐκ γυναικὸς κατὰ
σάρκα ὡς ἄνθρωπον. πῶς γὰρ νοοῖτο πρὸς
ἡμᾶς ὁμοούσιος εἶναι κατὰ τὴν ἀνθρω-
πότητα· καίτοι γεννηθεὶς ἐκ πατρὸς κατὰ
πεφηνὼς τὴν θεότητα· εἰ μὴ νοοῖτο καὶ λέ-

γοιτο θεὸς τέλειος ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπος ὁ αὐτός· ἀλλ' ὡς
δὲ ταῦτα ἔχειν μετρίως δοκεῖ· τετραπ-
δὲ μᾶλλον σκοπὸν αὐτοῖς πρὸς τὸ δῆμον ποιῶν·
ὑφηγοῦμαι ἐπὶ ἐκκλησίας ἐξηγούμενος· διὰ
τοῦτο καὶ Χριστὸς ὁ θεὸς λόγος ὀνομάζεται· ἐπειδὴ
ἔχει τὴν συνάφειαν τὴν πρὸς Χριστὸν διηνεκῆ
καὶ πάλιν· ἀσύγχυτον τοίνυν τὴν τῶν φύ-
σεων τηροῦμεν συνάφειαν· ὁμολογοῦμεν
τὸν ἐν ἀνθρώπῳ θεόν· σέβομεν τὸν τῇ θείᾳ συναφεί-
ᾳ τῷ παντοκράτορι θεῷ συμπροσκυνού-
μενον ἄνθρωπον· ὁρᾷς ὅσον ἔχει τὸ ἀπηχὲς ὁ
λόγος αὐτοῦ· διαστροφίας γε τῆς ἀνωτάτω
μεμέστωται· θεὸν μὲν ἰδικῶς ὀνομάζεσθαι
φησὶ τὸν τοῦ θεοῦ λόγον· ἔχειν δὲ τὴν συνά-
φειαν τὴν πρὸς τὸν Χριστὸν διηνεκῆ· ἄρ' οὖν οὐ
δύο Χριστοὺς ἐναργέστατα λέγει· οὐκ ἀνομ
θεῷ συμπροσκυνούμενον σέβειν οὐκοῦν
δὲ ὁπῶς ὁμολογεῖ ταῦτα οἷα δὲ ἐμφαντοῖς
παρ' ἐκείνων ὁρᾶται· οὐκ ἄν τὸ ξηρὸν
ἔχει πρὸς ἄλληλα τῶν ἐμμοιῶν τὴν δύ-
ναμιν· ὁ μὲν γάρ, δή φησιν ἐναργῶς· ὁ ἅγ.,
Χριστὸν εἶναι καὶ υἱὸν καὶ κύριον· καὶ θεὸν ὁμολογοῦσι
προσκυνεῖν· τὸν αὐτὸν ἐκ πατρὸς κατὰ τὴν
θεότητα· καὶ ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου κατὰ
τὴν ἀνθρωπότητα· διὸ μὲν γὰρ φύσεων ἑ-
νωσιν γενέσθαι φαμέν· πλὴν ἕνα Χριστὸν ἕνα
υἱόν· ἕνα κύριον ὁμολογοῦμεν σαφῶς. γέγο-
νε γὰρ σὰρξ ὁ λόγος κατὰ τὰς γραφάς· καὶ
σύμβασιν οἰκονομικὴν καὶ ἀπόρρητον
ἀληθῶς ἐπράχθαι φαμέν· πλὴν ἕνα Χριστὸν

ἐναντίον· ἕνα κ(αὶ) τὸν ὁμολογοῦμεν σαφῶς·
γεγονότα δὲ σάρκα ὁ λόγος κατὰ τὰς γρα-
φάς· καὶ σύμβασιν οἰκονομικὴν καὶ ἀ-
πόρρητον ἀληθῶς πεπρᾶχθαί φαμεν
ἀνομοίων πραγμάτων εἰς ἕνωσιν ἀδιά-
σπαστον· οὐ γάρ τοι κατά τινας τῶν ἀρχαιο-
τέρων αἱρετικῶν δόξαν διὰ τὸ λαμβάνειν τὴν φύσιν
τουτέστι τῆς θεϊκῆς ἑαυτῷ κατασκευάσαι
σῶμα τὸν τοῦ θ(εο)ῦ λόγον ὑπομνήσομεν· ἑ-
πόμενοι δὲ πανταχοῦ ταῖς θεοπνεύστοις
γραφαῖς, κ(αὶ) τὸ ἐκ παρθένου λαμβάνειν αὐτὸν
τὴν σάρκα διαβεβαιούμεθα· ταύτῃ τοι
δοξάζομεν ἕνα υἱὸν καὶ μόνον υἱὸν κ(ύριο)ν ἰ(ησοῦ)ν χ(ριστό)ν
ὡς ἐν ἐννοίαις δεχόμενοι· δύο μὲν φύ-
σεις ἡνῶσθαί φαμεν· μετὰ δὲ τὴν ἕνω-
σιν ὡς ἀνῃρημένης ἤδη τῆς εἰς δύο δια-
τομῆς. μίαν εἶναι πιστεύομεν τὴν τοῦ υἱοῦ
φύσιν ὡς ἑνὸς πλὴν ἐνανθρωπήσαντος
καὶ σεσαρκωμένου· εἰ δὲ δὴ λέγοιτο
σαρκωθῆναί τε καὶ ἐνανθρωπῆσαι θ(εὸ)ν
ὄντα λόγον, διερρίφθω που μακρὰν τρο-
πῆς ὑποψία· μεμένηκε γὰρ ὅπερ ἦν· ὁμο-
λογείσθω δὲ πρὸς ἡμῶν καὶ ἀσυγχύ-
τως τελείως ἡ ἕνωσις· ἀλλ' αὐτὸ δεῖ πως φ(ασὶν)
ἂν οἱ δὲ ἐναντίας· ἰδοὺ δὴ σαφῶς οἱ τὴν
ὀρθὴν πίστεως τὴν ὁμολογίαν ποιούμενοι,
δύο μὲν ὀνομάζουσι φύσεις· διαιρεῖσθαι
δὲ τὰς τῶν θεηγόρων φωνὰς διατείνον-
ται κατά γε τὴν διαφορὰν αὐτῶν· εἶτα
πῶς οὐκ ἐναντία ταῦτα τοῖς σοῖς· οὐ δὴ

γὰρ αἱ μὲν δὴ προσώποις δυσὶν ἤγουν ὑπο-
στάσεσι διανέμειν τὰς φωνάς· ἀλλ' ἀνε-
πιφαίνην ἣν γεγράφαμεν ἐν τοῖς κεφα-
λαίοις· εἴ τις προσώποις δυσὶν ἤγουν ὑπο-
στάσεσι διανέμει τὰς φωνάς· καὶ τὰς μὲν
ὡς ἀνθρώπῳ παρὰ τὸν ἐκ θ(εο)ῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς λόγον ἰδικῶς
νοουμένῳ προσάπτει· τὰς δὲ ὡς θεοπρεπεῖς
μόνῳ τῷ ἐκ θ(εο)ῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς λόγῳ, οὗτος ἔστω κατά-
κριτος· φωνῶν δὲ διαφορὰν κατ' οὐδένα
τρόπον ἀνῃρήκαμεν· εἰ καὶ ἀπόβλη-
τον πεποιήμεθα τὸ μερίζειν αὐτὰς ὡς
υἱῷ κατὰ μόνας τῷ ἐκ π(ατ)ρ(ὸ)ς λόγῳ· καὶ
ὡς ἀνθρώπῳ πάλιν κατὰ μόνας νοουμέ-
νῳ τῷ ἐκ γυναικός· μία γὰρ ὁμολογου-
μένως ἡ τοῦ θ(εο)ῦ λόγου φύσις· ἴσμεν δὲ ὅ-
τι σεσάρκωται καὶ ἐνηνθρώπησε· εἰ περιερ-
γάζοιτό τις κατανόησιν ἐν ἀνθρώπῳ τὸν ἐκ θ(εο)ῦ θ(εὸ)ν
λόγον· δούλου λαβόντα μορφὴν καὶ ἐν ὁμοιώ-
ματι ἀνθρώπων γενόμενον καθὰ γέγραπται·
καὶ κατὰ τοῦτό τοι καὶ μόνον νοηθείη
ἂν ἡ τῶν φύσεων ἤγουν ὑποστάσεων δια-
φορά· οὐ γάρ τοι ταυτὸν ἐν ποιότητι φυ-
σικῇ θεότης τε καὶ ἀνθρωπότης· ἐπεὶ
πῶς κεκένωται θ(εὸ)ς ὢν ὁ λόγος καθεὶς ἑαυτὸν
ἐν μείοσι τουτέστιν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς· ὅταν
τοίνυν ὁ τῆς σαρκώσεως πολυπραγμονῆ-
ται τρόπος· δύο τὰ ἀλλήλοις ἀπορρήτως
ἀνθρώπινος νοῦς ἑνωθὲν γεγονότα διίστησιν οὐδα-
μῶς· ἀλλ' ἕνα τὸν ἐξ ἀμφοῖν καὶ θ(εὸ)ν καὶ υἱὸν
καὶ κ(ύριο)ν εἶναι πιστεύει· καὶ ἀναφέρεται ἐν

δέχεται· ἑτέρα δὲ πάλιν παρὰ ταύτην ἡ νεστο
ρίου καινοδοξία· ὑποκρίνεται μὲν γὰρ
ὁμολογεῖν ὅτι ἐσαρκώθη καὶ ἐνηνθρώ
πησε πρὸ αἰώνων ὁ λόγος· τὴν δὲ ἕνωσιν τοῦ σαρ
κωθῆναι δύναμιν οὐκ εἰλικρινῶς δεχόμενος μόνο
νομίζει φύσεις· ἀπὸ δὲ φησὶ δὲ ἀλλήλων
αὐτὰς θεῖ διαπιθεὶς, καὶ ὁμοίως ἄνθρωπον
ἄνθρωπον ἕτερον συναφθέντα θεῷ σχετικῶς
κατὰ μόνην τὴν ἰσοτιμίαν ἀνήγαγεν αὐθεν
τίαν ἐφ᾽ ἧς γὰρ οἱ πάντες ἀχώριστον τοῦ φαινομέ
νου θεοῦ· διὰ τοῦτο τοῦ κακῶς χωριζομένου
τὴν τιμὴν οὐ χωρίζω· χωρίζω τὰς φύσεις
ἀλλ᾽ ἑνῶ τὴν προσκύνησιν· οἱ δέ γε
κατὰ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ἀδελφοὶ τούτων
ὁ ζῶν μορεῖται χριστὸς ὥσπερ ἐν ψιλαῖς καὶ μόναις
ἐννοίαις δεχόμενοι· φύσεων μὲν εἰρήκασι
διαφορὰν ὅτι μὴ ταυτὸν ὡς ἔφημεν ποιό
τητι φυσικῇ θεότης καὶ ἀνθρωπότης· ἕνα
γε μὴν υἱὸν καὶ κύριον καὶ χριστὸν καὶ ὡς ἕνος ὄντος
ἀληθῶς, ἓν αὐτοῦ καὶ πρόσωπον εἶναι
φασίν· μερίζουσι δὲ κατ᾽ οὐδένα τρόπον
τὰς ἡνωμένας· οὔτε μὴν φυσικὴν ὑπερ
δέχονται τὴν διαίρεσιν καθάπερ μὲν εἰ ἐν
δοκεῖ τῷ τῶν ἀθλίων εὑρέματι ὡς ὁρίσ
γη τινί· διαιρεῖσθαι δὲ μόνας διαπείρων τῶν
ἐπὶ τῶν κῶν φωνάς· πρέπειν δὲ φασὶν αὐ
τάς· οὕτως υἱῷ κατὰ μόνας τῷ ἐκ
θεοῦ πατρὸς λόγῳ· τὰς δὲ ὡς ἑτέρω πάλιν
υἱῷ τῷ ἐκ γυναικός· ἀλλ᾽ ἃς μὲν τῇ
θεότητι αὐτοῦ· τὰς δὲ τῇ αὐτοῦ πάλιν

ἀνθρωπότητι· θεὸς γὰρ ἐστὶν ὁ αὐτὸς καὶ ἄνθρωπος·
εἶναι δὲ φασὶ καὶ ἑτέρας κοινοποιηθεί
σας τρόπον τινά· καὶ οἷον ἐπαμφοτερι
ζούσας· θεότητα καὶ ἀνθρωπότητα λέγω· οἷον
δὴ τί φημι· αἱ μὲν γάρ εἰσι τῶν φωνῶν ὅ
τι μάλιστα θεοπρεπεῖς· αἱ δὲ οὕτως
πάλιν ἀνθρωποπρεπεῖς· αἱ δὲ ὅτι
μάλιστα μέσην τινὰ τάξιν ἐπέχουσιν· ἐμφα
νίζουσαι τὸν υἱὸν θεὸν ὄντα καὶ ἄνθρωπον· ὁμοῦ
τε καὶ ἐν ταυτῷ· ὅταν μὲν γὰρ τῷ φιλίππῳ
λέγῃ· τοσοῦτον χρόνον μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι
καὶ οὐκ ἔγνωκάς με φίλιππε· οὐ πιστεύεις
ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί· ὁ ἑωρα
κὼς ἐμὲ, ἑώρακε τὸν πατέρα· ἐγὼ καὶ ὁ
πατὴρ ἕν ἐσμεν· θεοπρεπῆ φαμὲν εἶναι
διαμεμαθήκαμεν ταύτην φωνήν· ὅταν δὲ
τοῖς τῶν ἰουδαίων ἐπιτιμᾷ δήμοις
λέγων· εἰ τέκνα τοῦ ἀβραὰμ ἦτε, τὰ ἔρ
γα τοῦ ἀβραὰμ ἐποιεῖτε ἄν· νῦν δὲ ζη
τεῖτέ με ἀποκτεῖναι ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλή
θειαν ὑμῖν λελάληκα· τοῦτο ἀβραὰμ
οὐκ ἐποίησεν· ἀνθρωποπρεπῶς εἰρῆσθαι
τὰ τοιαῦτα φαμέν· πλὴν τοῦ ἑνὸς υἱοῦ
τὰς θεοπρεπεῖς καὶ μέντοι τὰς ἀνθρω
πίνας· θεὸς γὰρ ὤν, γέγονεν ἄνθρωπος· οὐ τὸ
εἶναι θεὸς ἀφείς· ἐν προσλήψει δὲ μᾶλλον
σαρκὸς καὶ αἵματος γεγονώς· ἐπειδὴ δὲ
ἰησοῦς φημὶ χριστὸς καὶ θεὸς ἅμα καὶ κύριος ἐν αὐτῷ πρόσω
πον εἶναι φαμὲν ἡμεῖς τε, καὶ μέντοι με
σὰς δὲ εἶναι φωνὰς κἀκείνας διαμεμαιου(?)

μεθ᾽ ὁ· ὅθεν καὶ ὁ μακάριος γράφει Παῦλος· Ἰησοῦς Χριστὸς
χθὲς καὶ σήμερον, ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας. καὶ πάλιν· εἴπερ εἰσὶ θεοὶ πολ-
λοὶ καὶ κύριοι πολλοὶ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ
τῆς γῆς· ἀλλ᾽ ἡμῖν εἷς κύριος θεὸς ὁ πατὴρ ἐξ οὗ τὰ
πάντα. καὶ ἡμεῖς ἐξ αὐτοῦ· καὶ εἷς κύριος
Ἰησοῦς Χριστὸς δι᾽ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι᾽ αὐτοῦ.
ηὐχόμην γὰρ αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ
τοῦ Χριστοῦ· ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου τῶν συγγε-
νῶν μου κατὰ σάρκα· οἵτινές εἰσιν Ἰσραη-
λῖται· ὧν ἡ υἱοθεσία καὶ ἡ νομοθεσία
καὶ αἱ διαθῆκαι καὶ ἡ δόξα· ὧν οἱ πατέρες· ἐξ ὧν
ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα· ὁ ὢν ἐπὶ πάντων θεὸς
εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας αἰώνων· ἰδοὺ γὰρ
δὴ Ἰησοῦν Χριστὸν ὀνομάσας χθὲς καὶ σήμερον
τὸν αὐτὸν εἶναι φησὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.
καὶ δι᾽ αὐτοῦ γεγενῆσθαι πάντα· καὶ τὸν κατὰ
σάρκα ἐξ Ἰουδαίων ἐπὶ πάντων ὀνομά-
ζει θεόν· καὶ μὴν καὶ εὐλογητὸν εἶναι φασὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας. μὴ τοίνυν διαλλάττειν
τούτῳ τὰς ἐπὶ τῶν καθ᾽ φωνάς· ἔχουσι τὸ
ἐν ταυτῷ, τὸ θεοπρεπὲς καὶ τὸ ἀνθρώπινον· ἐφη-
νωμένας δὲ μᾶλλον αὐτὰς ὡς ἐν ἑνὶ τῷ υἱῷ,
τουτέστι τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκωμένου· ἕ-
τερον τοίνυν ἐστὶ τὸ διελεῖν τὰς φύσεις
καὶ τοῦτο μετὰ τὴν ἕνωσιν· καὶ κατα-
νομὴν ἰσοτιμίαν συνῆφθαι λέγειν ἀλλήλων
καὶ ὁμοίως ἕτερον τὸ φωνῶν εἰδέναι
διαφοράν· ποῦ τοίνυν ταῖς μεσορίοις κει-
μοφωνίαις ταῖς κειμέναις συμβαίνει·

γὰρ καί τισι δοκεῖ πάντων λέξεων ἡ συνθή-
κη· καὶ τῶν ὀνομάτων ἡ προσφορὰ τῆς
ἰσχύος ἀλλ᾽ ἀνθρωπείας ἐστὶ καταλιμπά-
νεσθαι θαυμαστόν· διὸ ἐκφώνητα γὰρ
ταῦτα διὰ δειλίαν· ταύτῃ τοι καὶ ὁ θεσπέ-
σιος Παῦλος ἐζήτει παρὰ θεοῦ λόγον ἐν
ἀνοίξει στόματος αὐτοῦ· ὅτι γὰρ οὐ χωρίζου-
σιν εἰς δύο τὸν ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν· χρῆναι λέ-
γοντες ἐφαρμόζεσθαι τὰς φωνὰς τῇ
μὲν θεότητι αὐτοῦ, τὰς θεοπρεπεῖς· τῇ
δὲ ἀνθρωπότητι πάλιν αὐτοῦ τὰς ἀνθρωπίνας· πῶς οὐ
χ᾽ ἅπασι μὲν ἐναργές· διαμεμνήσω ταῦτα γὰρ
ὡς φημὶ ὅτι αὐτὸς ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος γεννηθεὶς
πρὸ αἰώνων καὶ ἐπ᾽ ἐσχάτοις καιροῖς ἐγεν-
νήθη κατὰ σάρκα ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου.
προσεπάγουσι δέ, ὅτι διαιτὴν ἀφέρασθον
τε καὶ ἀσυγχύτους μένουσας καὶ θεοτόκον εἶναι πι-
στεύουσι τὴν ἁγίαν παρθένον. καὶ ἕνα Χριστὸν
καὶ υἱὸν καὶ κύριον ὁμολογοῦσι σαφῶς. ἀπί-
θανον δὲ παντελῶς, τὸ καὶ ἕνα λέγειν καὶ
πάντ᾽ ἐμμένειν εἰς δύο τὸν ἕνα ὀνομάζει
αὐτούς. οὐ γὰρ ἀμείνω τοῦτο πεπλήθον
ἀποπληξίας ὡς παραμάτας ἑαυτοὺς
συνυφαίνειν. οὐ κατέλυσε δημορέθως. ἀ-
κολούθως οἰκοδομοῦντες. εἴ γε δὲ ταῖς με-
θορίου συμφέρονται δόξαις, πῶς αὐτῷ
ἀναθεματίζουσιν ὡς μεμηνόσι καὶ
μωροῖς. οἶμαι δὲ δεῖν καὶ τὰς αἰτίας εἰ-
πεῖν δι᾽ ἃς εἰς τοῦτο προήλθομεν ἰσχνομυθεῖ-
ν ὅτι δὴ γὰρ οἱ τῆς Ἀρείου δυσσεβείας ὑπα-

σοφοὶ τῆς ἀληθείας τὴν δύναμιν.
ἀμουσίως ἐγκαπηλεύοντες τὸν ἐκ θεοῦ
φασὶ λόγον· γεγεννῆσθαι μέν, ἀλλ' ἐκ π
μαίας· πλὴν ἀρχὴν προσχρήσασθαι
σώματι· πράττουσι δὲ τοῦτο φιλο-
καινούργως εἰ μάταιας ἀπείρας αὐτῷ φω-
νὰς προσνέμοντες· ὡς ἐν μείοσι μόν-
ταις τῆς τοῦ πατρὸς ὑπεροχῆς· τοῖς τοι-
ρ αὐτῶν παρωνομένοις ὑποδεικνύν-
σι· ἐρροφυῖα δὲ ὄντως αὐτομεῖναι λέ-
γουσι· ταύτῃ τοι δὲ διότι τις οἱ ἐκ τῆς ἀ-
ματος· μὴ ἄρα πῶς ἡ τοῦ θεοῦ λόγου κα-
τασμικρύνηται δόξα πῃ· καὶ φύσεως
ἀπόλυτον τῶν ἀνθρώπων διὰ τὴν μετὰ σαρ-
κὸς οἰκονομίαν διορίζουσι τὰς φω-
νὰς οὐκ εἰς δύο τέμνοντες ὡς ἔφην υἱὸν
καὶ κύριον· ἀλλὰ τὰς μέν, τῇ θεότητι αὐτοῦ
προσνέμοντες· τὰς δὲ, τῇ ἀνθρωπό-
τητι ἴσα λοιπὸν τῇ αὐτοῦ· πλὴν τὰς ἀμ-
φοτέρας ἑνί. ἐπυθόμην δὲ ὅτι γέγραφέ τι-
σι τῶν ἐπιτηδείων ὁ εὐλαβέστατος καὶ
θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιοχέ-
ων Ἰωάννης ὡσανεὶ ἐμοῦ σαφῶς διδάξαν-
τος καὶ λαμπρᾷ τῇ φωνῇ ὁμολογήσαντος
μὲν τῶν φύσεων τὸ διάφορον· διαιρεῖν
δὲ τὰς φωνὰς κατάλληλως ταῖς φύσεσι·
ἐπαινῶ δ' ἂν τοῦτο σκανδαλίζονταί τι-
νες· ἡμῶν ἐμμελέστερον καὶ πρέπει τοῦτο
ἡμᾶς εἰπεῖν· οὐκ ἠγνόησεν ἡ σὴ τελειό-
της ὅτι τῆς Ἀπολιναρίου δόξης τὸν μέ-

μον τινῶν ἐμμέσων καταχέοντες ἐπὶ πολ-
λοὺς ᾠήθησαν ὅτι καὶ ἀσύγχυτον εἶναί φημι τὸ
ἅγιον σῶμα Χριστοῦ· καὶ ὅτι κρᾶσις ἢ σύγχυ-
σις ἢ φυρμὸς ἢ μεταβολὴ τοῦ θεοῦ λόγου
γεγονέναι εἰς τὴν σάρκα· ἢ γοῦν τῆς σαρ-
κὸς μεταφοίτησις εἰς φύσιν θεότητος·
ὡς μηδένα πιστεύσαι καθαρῶς· μήτε
εἶναι ὅ ἐστι· ᾠήθησαν δὲ πρὸς τούτοις
ταῖς Ἀρείου με συμφέρεσθαι δοξασίαις
διά τοι τοῦτο τὸ μὴ θέλειν διαφορὰν εἰ-
δέναι φωνῶν· καὶ τὰς μὲν εἶναι λέγειν
θεοπρεπεῖς· τὰς δὲ ἀνθρωπίνας καὶ πρε-
πούσας μᾶλλον τῇ οἰκονομίᾳ τῇ μετὰ
σαρκός. ἐγὼ δὲ ὅτι τῶν τοιούτων ἀπήλλαγ-
μαι τηρήσειεν ἂν ἑτέροις ἡ σὴ τελειότης·
πλὴν ἔδει σκανδαλισθεῖσιν ἀπολογή-
σασθαι. ταύτῃ τοι γέγραφα πρὸς τὴν θεο-
σέβειαν αὐτοῦ ὡς οὔτε τὰ Ἀρείου καὶ Ἀπολ-
λιναρίου πεφρόνηκα, οὔτε μὴν μετ-
αποιεῖσθαι τὸν τοῦ θεοῦ λόγον εἰς σάρ-
κα φημί· ἀλλ' οὐδὲ εἰς φύσιν θεότητος με-
ταφοιτᾶν τὴν σάρκα· διὰ τὸ ἄτρεπτον
εἶναι καὶ ἀναλλοίωτον τὸν τοῦ θεοῦ λό-
γον· ἀνέφικτον δὲ καὶ τὸ ἕτερον. οὔτε
μὴν ἀνήρηκα ποτὲ φωνῶν διαφοράς·
ἀλλ' οἶδα τὸν κύριον θεοπρεπῶς τε αὖ καὶ
ἀνθρωπίνως διαλεγόμενον. ἐπείπερ
ἐστὶν ἐν ταὐτῷ θεὸς καὶ ἄνθρωπος· οὐκοῦν αὐτὸ
δὴ τοῦτο κατασημῆναι θέλων γέγρα-
φεν ὅτι ἰδίᾳ μὲν συνίδειν τῶν φύσεων

τὸ διάφορον. καὶ διαιρεῖν τὰς φωνὰς καταλλήλως ταῖς φύσεσιν. αἱ δὲ τοιαῦται διαλέξεις ἐμαὶ μέν, οὐκ εἰσίν. ὃ ἐξεφωνήθη δ' οὐδὲ παρ' αὐτοῦ. κἀκεῖνο δὲ οἶμαι τοῖς εἰρημένοις προσενεγκεῖν ἄξιον. ἀφίκετο γὰρ πρός με ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Παῦλος τῶν Ἐμεσηνῶν. εἶτα λόγου κεκινημένου περὶ τῆς ὀρθῆς τε ἀμωμήτου πίστεως, διεπυνθάνετό μου εἰ ἄρα συμφωνῶ τοῖς γραφεῖσι παρὰ τοῦ τῆς ἀοιδίμου μνήμης Ἀθανασίου τοῦ τρισμακαρίτου ἡμῶν πατρὸς πρὸς Ἐπίκτητον ἐπίσκοπον, τῆς Κορινθίων. ἐγὼ δὲ ἔφην ὅτι εἰ σώζεται παρ' ὑμῖν οὐ νενοθευμένον τὸ γράμμα. παραπεποίηται γὰρ τῶν ἐν αὐτῷ πολλὰ διὰ τῶν τῆς ἀληθείας ἐχθρῶν συναινέσαιμι ἂν πάντως. ὁ δὲ πρὸς τοῦτο ἔφασκεν ἔχειν μὲν καὶ αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν. βούλεσθαι δέ, καὶ ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν ἀντιγράφων πληροφορηθῆναι τοῦτο καὶ μαθεῖν πότερον ποτὲ παρεποιήθη τὰ αὐτῶν ἢ μή. καὶ δὴ λαβὼν ἀντίγραφα παλαιὰ καὶ οἷς ἐπεφέρετο συμφωνοῦντα ηὕρισκε τὰ αὐτῷ νενοθευμένα. καὶ προέτρεψεν ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν ὑπομνημάτων τοῦτο ποιῆσαι πέμψας τῇ Ἀντιοχέων ἐκκλησίᾳ. ὃ δὴ καὶ γέγονε. καὶ τοῦτό φημι ὅτι γέγραφεν ὁ εὐλαβέστατος καὶ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος

ἰω τῶν Καρρηνῶν περὶ ἐμοῦ. ὅτι ἐξέθετο ταῖ περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως σύμφωνας ἡμῖν καὶ τὴν ὀρθὴν παράδοσιν. μικροῦ καὶ ὀξάμ τῶν· ἵν' οὕτως εἴπω γενναίως κινδυνεύσασαν. ἐπεὶ δὲ περικομίζουσί τινες ἐπιστολὴν ὡς γραφεῖσαν παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Φιλίππου. ὡς δῆθεν τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Ξύστου χαλεπήναντος ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Νεστορίου. ἐμ ἐρήξαντος αὐτοῦ. μὴ πιστευέτω τοῦτο ἡ σὴ ὁσιότης. σύμφωνα γὰρ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ γέγραφε. καὶ πάντα ἐκύρωσε τὰ παρ' αὐτῆς πραχθέντα καὶ ἐστὶν ὁμοφρονῶν ἡμῖν. εἰ δὲ δὴ καὶ ὡς παρ' ἐμοῦ γραφεῖσα περικομίζοιτο πρός τινα ἐπιστολὴ ὡς μεταμελουμένου τοῖς ἐφ' οἷς πεπράχαμεν κατὰ τὴν Ἐφεσίων, γελάσθω καὶ τοῦτο. ἐσμὲν γὰρ διὰ τὴν τοῦ θεοῦ χάριν ἐν καλῷ φρενός. καὶ τοῦ εἰκότος, οὐκ ἐκπεφορήμεθα λογισμοῦ. πρόσειπε τὴν παρὰ σοὶ ἀδελφότητα σὲ ἡ σὺν ἡμῖν. ἐν κυρίῳ προσαγορεύει:

Ὑπομνηστικὸν Εὐλογίῳ πρεσβυτέρῳ παραμένοντι ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου:

Ἐπιλαμβάνονταί τινες τῆς ἐκθέσεως ἧς πεποιήκασιν οἱ ἀνατολικοί. καὶ φασὶν ὅτι δύο φύσεις ὀνομαζόντων αὐτῶν, ἠνέσχετο ἢ καὶ ἐπῄνεσεν, ὁ τῆς Ἀλεξάν-

οἱ δὲ, τοῦ Νεστορίου λέγουσιν κἀκεῖνον
οὕτω φρονεῖν· συναρπάζοντες τοὺς
οὐκ εἰδότας τὸ ἀκριβές· χρὴ δὲ τοῖς
μεμφομένοις ἐκεῖνο λέγειν ὅτι οὐ
πάντα ὅσα λέγουσιν οἱ αἱρετικοὶ φεύ-
γειν καὶ παραιτεῖσθαι χρή· πολλὰ
γὰρ ὁμολογοῦσιν ὧν καὶ ἡμεῖς ὁμο-
λογοῦμεν· οἷον Ἀρειανοὶ ὅταν λέγωσι
τὸν πατέρα ὅτι δημιουργός ἐστι τῶν ὅλων
καὶ κύριος· μὴ διὰ τοῦτο ἡμᾶς φεύγειν ἀ-
κολουθοῦντας τοιαύτας ὁμολογίας;
οὕτω καὶ ἐπὶ Νεστορίου, κἂν λέγῃ δύο
φύσεις τὴν διαφορὰν σημαίνων τῆς
σαρκός, καὶ τοῦ θεοῦ λόγου· ἑτέρα
γὰρ ἡ τοῦ λόγου φύσις καὶ ἑτέρα ἡ τῆς
σαρκός· ἀλλ' οὐκέτι τὴν ἕνωσιν ὁ-
μολογεῖ μεθ' ἡμῶν· ἡμεῖς γὰρ ἑνώ-
σαντες ταῦτα ἕνα Χριστόν· ἕνα υἱόν· τὸν αὐ-
τὸν ἕνα κύριον ὁμολογοῦμεν· καὶ λοιπὸν
μίαν τὴν τοῦ θεοῦ φύσιν σεσαρκωμένην
ποιούμεθα· καὶ ἐπὶ τοῦ κοινοῦ εἰπεῖν
ἀνθρώπου· ἔστι μὲν γὰρ ἐκ διαφόρων φύσε-
ων, ἀπό τε σώματος φημὶ καὶ ψυχῆς· καὶ ὁ
μὲν λόγος καὶ ἡ θεωρία οἶδε τὴν δια-
φορὰν διατέμνειν ἐστὶν εἰς δύο τὸν ἕνα
Χριστόν· ἐπειδὴ δὲ πάντες οἱ ἐκ τῆς ἀνα-
τολῆς νομίζουσιν ἡμᾶς τοὺς ὀρθοδό-
ξους τοῖς Ἀπολιναρίου δόξαις ἀκο-
λουθεῖν· καὶ φρονεῖν ὅτι σύγκρασις
ἐγένετο ἢ σύγχυσις· τοιαύταις γὰρ αὐτοὶ

κέχρηνται φωναῖς· ὡς τοῦ θεοῦ λόγου
κατὰ μεταβληθέντος εἰς φύσιν σαρκός· ἢ
τῆς σαρκὸς τραπείσης εἰς φύσιν θεότη-
τος· συγκεχωρήκαμεν αὐτοῖς· μὴ διαι-
ρεῖν εἰς δύο τὸν ἕνα υἱόν· μὴ γένοιτο·
ἀλλ' ὁμολογῆσαι μόνον ὅτι οὔτε σύγχυ-
σις γέγονεν, οὔτε κρᾶσις· ἀλλ' ἡ μὲν σὰρξ
σὰρξ ἦν, ὡς ἐκ γυναικὸς ληφθεῖσα· ὁ δὲ
λόγος ὡς ἐκ πατρὸς γεννηθείς, λόγος ἦν·
πλὴν εἷς Χριστὸς καὶ υἱὸς καὶ κύριος κατὰ
τὴν Ἰωάννου φωνήν· ὡς γεγονότος σαρκὸς τοῦ
λόγου· παρακλάζεσθαι δὲ αὐτοῖς
προσέχειν τῇ ἀμαρτημώσει τῆς ἐπιστολῆς
τοῦ μακαρίου πάπα Ἀθανασίου· ὅτι
ἐκεῖ φιλονεικούντων τινῶν καὶ λε-
γόντων ὅτι ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως ὁ θεὸς
λόγος μετεποίησεν ἑαυτῷ σῶμα·
ὅμως καὶ κατισχυρίζεται ὅτι γὰρ ὁ-
μοούσιον ἦν τοῦ λόγου τὸ σῶμα· εἰ δὲ
γὰρ ὁμοούσιον, ἑτέρα παρ' αὐτὸν καὶ ἑ-
τέρα ἡ φύσις· ὁ ἐξ ὧν ὁ εἷς καὶ μόνος
νοεῖται Χριστός· κἀκεῖνο δὲ μὴ ἀγνοείτω-
σαν· ὅπου γὰρ ὅλως ἕνωσις ὀνομά-
ζεται, οὐχ ἑνὸς πράγματος σημαίνε-
ται σύνοδος· ἀλλὰ ἢ δύο ἢ καὶ πλειό-
νων καὶ διαφόρων ἀλλήλων κατὰ φύ-
σιν· εἰ τοίνυν λέγομεν ἕνωσιν, ὁμο-
λογοῦμεν ὅτι σαρκὸς ἐψυχωμένης
νοερῶς καὶ λόγου· καὶ οἱ δύο λέγοντες
φύσεις, οὕτω νοοῦσι· πλὴν τῆς ἑνώσεως

ὁμολογουμένων, οὐκ ἔστι διΐστασθαι ἀλλή-
λων τὰ ἑνωθέντα. ἀλλ' εἷς λοιπὸν
υἱός. μία φύσις αὐτοῦ ὡς σαρκωθέν-
τος λόγου. ταῦτα ὁμολογήσαντες οἱ τῆς
ἀνατολῆς. εἰ καὶ περὶ τὴν λέξιν ὀλίγον
ἐσκοτίσθησαν. οἱ γὰρ ὁμολογοῦντες
ὅτι ὁ ἐκ θεοῦ πρὸ αἰώνων γεννηθεὶς λόγος μονο-
γενὴς ἐγεννήθη ὁ αὐτὸς κατὰ σάρκα καὶ
ἐκ γυναικός. καὶ ὅτι θεοτόκος ἐστὶν ἡ ἁγία παρ-
θένος. καὶ ὅτι ἐν αὐτῷ τὸ πρόσωπον. καὶ
ὅτι οὐ δύο υἱοί. οὐ δύο χριστοί. ἀλλ' εἷς, τί
ταῖς μεθορίου συμφέρονται δόξαις.
μεθόριος μὲν γὰρ ἐν ταῖς ἑαυτοῦ ἐξη-
γήσεσι. προσποιεῖται λέγειν. ὅτι
εἷς υἱὸς καὶ εἷς κύριος. ἀλλ' ἀναφέρει τὴν
υἱότητα, καὶ τὴν κυριότητα ἐπὶ μό-
νον τὸν τοῦ θεοῦ λόγον. ὅταν δὲ ἐλεγχθεὶς
τὴν οἰκονομίαν πάλιν ἕτερον καὶ τὸν
ἐκ γυναικός. ἰδίᾳ ἄνθρωπον φησὶ συνα-
φθέντα τῆς ἀξίας τῆς ἰσοτιμίας. τὸ γὰρ
λέγειν ὅτι διὰ τοῦτο ὁ θεὸς λόγος ὀνομά-
ζεται. ὅτι ἔχει τὴν συνάφειαν τὴν πρὸς
τὸν χριστόν. πῶς οὐκ ἐναργῶς ἐστὶ, δύο
λέγειν χριστούς. εἰ γὰρ χριστὸς πρὸς χριστὸν ἔ-
χει συνάφειαν ὡς ἄλλος πρὸς ἄλλον.
οἱ δὲ ἐκ τῆς ἀνατολῆς οὐδὲν εἰρήκα-
σι τοιοῦτον. τὰς δὲ φωνὰς διαιροῦσι
μόνον. διαιροῦσι δὲ, κατὰ τοῦτον
τὸν τρόπον. ὡς τὰς μὲν, θεοπρεπεῖς
εἶναι λέγειν. τὰς δὲ, ἀνθρωποπρεπεῖς

τὰς δὲ κοινοποιηθείσας ὡς εἰ ἐχούσας
ὁμοῦ καὶ τὸ θεοπρεπὲς καὶ τὸ ἀνθρωπο-
πινον. πλὴν εἰρημένας παρ' ἑνὸς καὶ τοῦ
αὐτοῦ καὶ οὐχ ὡς μεθόριος τὰς μὲν, τῷ θεῷ
λόγῳ ἰδικῶς ἀπονέμει. τὰς δὲ, τῷ ἐκ
γυναικὸς ὡς ἑτέρῳ υἱῷ. ἕτερον δέ ἐστι,
τὸ φωνῶν εἰδέναι διαφοράν. καὶ ἕτερον
τὸ μερίζειν δύο προσώποις, ὡς ἑτέρῳ
καὶ ἑτέρῳ. ἡ δὲ ἐπιστολὴ ἡ πρὸς ἀκάκιον μά-
λιστα αὐτῆς ἡ ἀρχή. χρῆμα μὲν ἀδελφοῖς
ἡ πρόσρησις γλυκύτατον καὶ ἀξιάγαστον, καὶ
λὴν ἀπολογίαν περὶ τῶν [illegible] ἔχει. ἔχει
δὲ πλείστας ἐπιστολὰς τοιαύτας ἐν τῷ
γλωσσοκομείῳ ὡς ὀφείλεις σπουδαίως
δοῦναι τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ πραι-
ποσίτῳ καὶ τὰ ἀποσταλέντα παρ' ἐμοῦ
[illegible]. ἓν μὲν, κατὰ τῶν μεθορίου
δυσφημιῶν. ἕτερον δὲ ἔχον τὰ ἐν τῇ συ-
νόδῳ πεπραγμένα κατὰ μεθορίου καὶ
τῶν τὰ αὐτοῦ φρονούντων. καὶ ἀντιρρήσεις
παρ' ἐμοῦ γενομένας πρὸς τοὺς γράψαν-
τας κατὰ τῶν κεφαλαίων. δύο δὲ εἰσὶν
ἐπίσκοποι ἀνδρέας καὶ θεοδώρητος.
ἔχει δὲ ἐπὶ τέλει τὸ αὐτὸ [illegible] καὶ συντό-
μους ἐκθέσεις περὶ τῆς κατὰ χριστὸν οἰκονο-
μίας σφόδρα καλὰς καὶ ὠφελῆσαι δυνα-
μένας. πρὸς ἄλλους δὲ ὁμοίως αὐτῷ. καὶ τῶν
ἐχουσῶν δὲ ἔρμαιον ἐπιστολῶν περί. μία μέν, τοῦ
μακαρίου πάππα ἀθανασίου, πρὸς ἐπί-
κτητον. καὶ ἄλλη μὲν πρὸς ἰωάννην παρ' ἡμῶν.

πρὸς μετόριον δύο· μίαν τὴν μικράν· καὶ
μίαν τὴν μεγάλην· καὶ τὴν πρὸς Ἀκάκιον·
αὐτὰς γὰρ ἐζήτησε παρ' ἡμῶν:- γʹ τοῦ αὐτοῦ:

Κυρίλλου ἐπιστολὴ γραφεῖσα πρὸς Ἰω(άννην) τὸν
Ἀντιοχείας ἐπίσκοπον καὶ τὴν συνα-
χθεῖσαν ἐκεῖσε σύνοδον:~

Οὐκ ἠρέμησεν ὁ δράκων ὁ ἀποστάτης τὸ
πολλάμενον ἀρνηθὲς καὶ θεόμαχον θηρί-
ον· οὔτε μὴν κατέληξέ ποτε τῆς ἐμοῦ σ'
αὐτοῦ δυστροπίας· ἀεὶ κατὰ γνῶσιν φονδυ
τὸν φθόνον τὸν κατὰ τῶν ἐκκλησιῶν ὦ-
δι μὲν ἑαυτοῦ γλώσσας ἀκρατεῖς δημοσίᾳ
καὶ μεμηλωμένων κεκαυτηριασμένην
ἐχόντων τὴν συνείδησιν· ἀνταναστῆναι
τετόλμηκε τοῖς τῆς ἀληθείας δόγμασι·
πλεῖστοι μὲν οὖν οἱ πρὸ ἡμῶν τοῖς ἰδίοις
ἡμῶν πρᾶσι μεμαχημένοι· καὶ κατὰ τῆς
ἀρρήτου οἰκονομίας ταύτης ἑαυτῶν μα-
θυροφονίας ὁπλίζοντες τῷ· ἀλλ' ἢ λοχ-
το θρασεῖς ὄντες καὶ ἀμαθεῖς· καὶ καινο-
λογοῦντες μᾶλλον, ἠγνοηκότες τι
κατὰ ἀλήθειαν τῶν ὅσα ἐστὶν ὀρθὰ αὐτῆς τῆς
ἀληθείας μαρτυρούμενα· ὥστε εἶναι ὀρθὰ καὶ
ἀμώμητα καὶ διαμονῆς ἀπάσης ἀνωτάτω·
ἐπειδὴ δὲ πρὸς ἐκείνοις ὁ δυσσεβείας αἰ-
πάσης εὑρετὴς καὶ διδάσκαλος, ἤγειρεν
ἡμῖν τὰς μεταφορείου καὶ μονοφωνίας· ἰδοὺ
δὴ σύμπασα διὰ τὴν τοῦ θεοῦ χάριν καὶ τὴν
δοθεῖσαν ἡμῖν παρ' αὐτοῦ σύνεσιν μία γρο-
τῆς τὸν ἀποστάτην ἀναθεματίζομεν· τὸν εὐ

κλεᾶ τῶν πρώην ἰχνηλατοῦντες ζῆλον· ις
καὶ ἀνδριζόμενοι τῶν ἐχθρῶν τοῦ σταυροῦ
Χριστοῦ· καὶ τὴν ἀληθῆ παραδιδόντες πίστιν· καὶ
διδάσκοντες ἐν ἐκκλησίᾳ· μὴ ταῖς ἐ-
κείνου δυσσεβείαις προστίθεσθαι μᾶλλον·
δύο λέγοντες χριστοὺς καὶ υἱούς· ἕνα μὲν
φύσει καὶ ἀληθῶς, τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον·
ἕτερον δὲ θέσει καὶ χάριτι ἐκ σπέρματος
Δαβίδ· ἀλλ' ἵνα κατὰ τὴν ἄνωθεν καταμαέ-
σαμεῖς ἡμᾶς ἀκεραιοφυῆ καὶ ἀμετάπτωτον
πίστιν· ἕνα υἱὸν καὶ κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ἐκ θεοῦ
πατρὸς λόγον ἐνανθρωπήσαντα· καὶ σε-
σαρκωμένον κατὰ τὴν τῶν ἁγίων πατέρων
ὁμολογίαν· ὥστε τὸν αὐτὸν εἶναί τε καὶ λέ-
γεσθαι καὶ ἐκ θεοῦ πατρὸς θεϊκῶς ὡς λόγον
αὐτοῦ καὶ ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ προελ-
θόντα φυσικῶς· καὶ ἐκ σπέρματος Δαβὶδ
κατὰ σάρκα· ἤγουν ἐκ τῆς ἁγίας καὶ θεοτόκου
Μαρίας· οὐ γὰρ ἕτερον καὶ ἕτερον ὡς ἔ-
φην παραδεδώκασιν οἱ ἀπαρχῆς αὐτόπται, καὶ
ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου· ἀλλ' ἕνα καὶ
τὸν αὐτὸν θεόν τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπον· μονογενῆ
καὶ πρωτότοκον· ἵνα τὸ μὲν ἔχῃ θεϊκῶς·
τὸ δὲ ἀνθρωπίνως· ὅτι γέγονεν ἐν πολ-
λοῖς ἀδελφοῖς τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμοίωσιν
ὑπελθών· καὶ οὐκ ἄνθρωπον ἄλλον συνάψας
ἑαυτῷ καθὰ φρονεῖν ἔδοξέ τισι· ἀλλ' αὐ-
τὸ χρῆμα γενόμενος ἄνθρωπος· καὶ οὐκ ἀπο-
φὰς τοῦ εἶναι ὃ ἦν· θεὸς γὰρ ὢν φύσει καὶ ἀπα-
θής· διὰ τοῦτο σαρκὶ τῇ ἰδίᾳ πέπονθεν

ἑκών· οὐ γὰρ τὸ ἑτέρου τινὸς σῶμα δέ-
δωκεν ὑπὲρ ἡμῶν· ἀλλ' αὐτὸς ἑαυτὸν ὁ μο-
νογενὴς τοῦ θεοῦ λόγος γενόμενος ἄνθρωπος,
ὡς ἄμωμον ἱερεῖον προσενεχθεὶς τῷ
θεῷ καὶ πατρί· ἡμῶν οὖν ἀμφιλαφῶς ἡμᾶς λαμ-
πρὰν ἐπὶ τούτοις ὀφείλομεν τὴν συμμε-
μνημένην δημονότι, τοῖς μεσορείου καὶ
μοφωνίαις· καὶ φωνῆς αὐτοῦ παρὰ
τούτων, εἰ ταῖς ἐκείνων συμμαίνει φλυ-
δηρείαις· κεχώρηκε γὰρ κατὰ πάντων
τῶν ταῖς ἴσαις φερομένων ἐκείνων· ἤγουν
καὶ πεφρονηκότων πώποτε· τὸ ἀπολύ-
τως ἡμᾶς τε καὶ τὴν ὁσιότητα ὑμῶν ἐ-
πείμονα ἀναθεματίζομεν, τοὺς υἱοὺς λέ-
γοντας δύο· καὶ δύο χριστούς· εἷς γὰρ ὡς ἔ-
φημεν κηρύττεται πρός τε ἡμῶν αὐτῶν καὶ
ὑμῶν· Χριστὸς καὶ υἱὸς καὶ κύριος καὶ μονογενὴς
τοῦ θεοῦ λόγος ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος
καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος κατὰ τὴν
τοῦ σοφωτάτου Παύλου φωνήν· ὅτι δὲ τὴν
τοῦ κυρίου σάρκα ἐψυχῶσθαι φαμὲν ψυχῇ νοε-
ρᾷ, δέδεικται πολλαχοῦ· ταύτῃ καὶ ἐν
τῇ πρὸς Ἀρμενίους ἐπιστολῇ τὸν τῆς ἀλη-
θείας λόγον ὀρθοτομούντων, διεκήρυξε σαφῶς
ὁ ὁσιώτατός τε καὶ θεοσεβέστατος ἀδελφὸς
ἡμῶν καὶ συνεπίσκοπος Πρόκλος· ἀμηρὰ
σεμνῶς καὶ τοῖς τὰ ὀρθὰ διαστρέφουσιν ἀν-
τιπεσεῖν δύνασθαι μεμελετηκώς· ὅτι καὶ μι-
κρὸν ἔθος αὐτῷ προσδοκᾶν τι τὴν ἀλήθειαν·
διαμαρτυρησαμένας δὲ δόξας Διοδώρου τε φη-

μὶ καὶ Θεοδώρου· καὶ ἑτέρων τινῶν ὁμοίως ἡμ-
ἀμειμονημένην ἐπαινεῖν· ἵνα μηκέτι λέγοιμι
φορτικόν, διὰ τὸ ὅλοις ὥσπερ ἱστίοις κατε-
νεχθῆναι τῆς τοῦ Χριστοῦ δόξης· μηδεὶς ἐπι-
φημιζέτω παραμαχοῦμεν τοῖς ἁγίοις
καὶ ὀρθοδόξοις ἡμῶν πατράσιν· Ἀθανασίῳ
τέ φημι, Βασιλείῳ· Γρηγορίῳ· Θεοφίλῳ· καὶ
τοῖς λοιποῖς· μὴ ἄρα πᾶσι σκανδάλου πρό-
φασις τὸ χρῆμα γένηται τισί· οἰηθεῖσι κατ'
ἀλήθειαν οὕτω φρονῆσαι καὶ διδάξαι· τοὺς
ἀποστάσης ὀρθοὺς ἐπιμελητάς· καὶ οὐ ταῖς
μεσορίου μόναις κακοδοξίαις ἀντεγείρο-
μεν ὡς ἀφιέντας εἰρμούς· ἀλλά γε καὶ ταῖς
τῶν ἑτέρων· οἳ τὰ μεσορίου πρὸ αὐτοῦ πε-
φρονήκασί τε καὶ γεγράφασιν· εὐχόμεθα
δὲ πάντας ἴδιο πράττειν· καὶ μὴ διαθορυ-
βοῦσι ταῖς ἐκκλησίαις ἐγείρειν τοὺς ἤδη καὶ
ἠρεμήσαντας χάριτι τοῦ Χριστοῦ· καὶ διὰ τῆς
ῥήψεως τῶν ἀπαρτι ταχέως σημειώσεων· μη-
τε μὴν ἀνθρώπους καλεύειν ἑαυτοῖς ἢ ἑτέροις
πρέπειν· χρὴ δέ· καὶ τοὺς τὰ μεσορίου πε-
φρονηκότας, πώποτε μεταγινώσκοντας
κατὰ ἀλήθειαν· καὶ ἀποφοιτῶντας μὲν τῶν
ἐκείνου φλυαριῶν· μεθοριζομένους δὲ τὸ
ἐθέλειν, τὴν ἀμώμητον καὶ ὀρθὴν ἐλέσθαι
πίστιν, δεκτοὺς εἶναι καὶ μὴ ὀνειδίζεσθαι τῶν
παρῳχηκότων ἕνεκα· μὴ ἄρα πως ὄκνου
πρόφασις τισὶ τῆς εἰς τὰ ἀμείνω μεταδρο-
μῆς ἐργάσηται τοῦτο· εἴ γε δὲ τοὺς ὄντας ἐν ἀρρω-
στίαις σωματικαῖς ἀπαλλάττεσθαι τούτων

ἀγόμεθα· καὶ συνηδόμεθα τούτου συμμαρτ(υροῦσιν)
αὐτοῖς, πῶς οὐ πολὺ μᾶλλον ἡσθείη τις ἄν,
ἐπιστρέφοντος τοῦ πεπλανημένου, καὶ
πρὸς τὸ τῆς ἀληθείας γνώσεως ἀναδρα-
μόντος φωτός. ὅτι γὰρ τὴν ἐπὶ τούτοις ἑορ-
τὴν ἐπιτελεῖν ἔθος, καὶ τοῖς αὐτοῖς ἀγγέ-
λοις· οὐδὲν ὑμῶν ἡ ὁσιότης αὐτὴν ἀδιδάσ-
κουσα· καὶ ἐν ἁπάσαις ταῖς ἐκκλησίαις
ἐξηγουμένη· καὶ τὰς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, οὐκ ἀ-
γνοοῦσα φωνάς. κεῖμαι μέντοι παρακα-
λοῦμεν, ὡς ἀδελφοὺς καὶ συνδιδασκάλους
παρεγγυῆσαι τοῖς κληρικοῖς μὴ περιαλλάττειν
ἐν ἐκκλησίαις μάλιστα, παρὰ τὰς ὀρθὰς
καὶ δεδοκιμασμένας· καὶ εὐέχειν δόξαν-
ται. ἕπεσθαι δὲ μᾶλλον, τῇ τῆς ὀρθῆς πί-
στεως ὁμολογίᾳ· καὶ μάλιστα μὲν μὴ ἐπι-
τετραχέειν τοῖς περὶ τούτων λόγοις· εἰ δὲ
ἀμεταπτώτως ἂν ἤνεγκέ μοι τοῦτο· διά τοι τὸ χρῆ-
μα μεγαλουργεῖος τιμᾶς μηδαμοῦ παρεκ-
τρέπεσθαι τῆς ὀρθοτάτης ἐᾶν· τὸν ἐπὶ τῇ πί-
στει λόγον. ἐπεὶ δὲ τὰς τῶν θορύβων ἀφορ-
μὰς ἀποκείρεσθαι χρὴ διὰ τῆς μνήμεως
τῆς ὑμῶν ὁσιότητος· ὅπερ ἡμῖν ὡς ἡμῖν
εἶναι καλόν, τοῦτο γεγράφαμεν. ἔν τοι-
μῶ τι μέσῳ ἢ κληρικῶν ἢ μοναστῶν ἢ λαϊκῶν
τι παραπτώμασι κοινωνήσαντας ἐν τῇ
ἐκκλησίᾳ φρονοῦντες δέ· καὶ ζηλωτ...
τοῦ διὸ ἐνώπιον μεσαορίου· προσκεῖσθαι τοῦ-
τοις ἀκεραίοις ἐν ταῖς ἐκκλησίαις· μᾶλ-
λον καὶ παρ' ἡμῶν τοῖς συνοῦσιν αὐτοῖς

καὶ ζήτησις ἀσεβὴς τῶν λεγομένων μόνον· ἑ-
κὼς γὰρ τοὺς ἐγκαλεῖν ἐθέλοντας· ὡς οὐδε-
νὸς ἀνεχομένου. τοὺς παρ' αὐτῶν περι-
ίστασθαι λόγους· τοῖς δ' ἔξω δικαστηρίοις παρ-
ενοχλεῖν· πολλῷ δὲ ἄμεινον καὶ δικαιό-
τερον τὰς ἐκκλησιαστικὰς ζητήσεις ἐν
ταῖς ἐκκλησίαις κινεῖσθαι καὶ τελειοῦσθαι.
καὶ μὴ παρ' ἀλλοτρίοις ἀφιέναι καὶ ἁμαρ-
τ... πάμπολυ ἢ περὶ τούτων δι' αὐτῶν·
προειπεῖν τὴν παρ' ἡμῶν ἀδελφότη-
τα ὑμᾶς ἡ σὺν ἡμῖν ἐν Κυρίῳ προσηγορία:

Ὁμιλία Πρόκλου ἐπισκόπου λεχθεῖσα
καθεζομένου Νεστορίου, ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκ-
κλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως: –

Παρθενικὴ πανήγυρις σήμερον τὴν γλῶτ-
ταν ἀδελφοὶ πρὸς εὐφημίαν καλεῖ· καὶ
ἡ παροῦσα ἑορτὴ τοῖς συνελθοῦσιν ὠ-
φελείας γίνεται πρόξενος· καὶ μάλα εἰκό-
τως· ἁγνείας γὰρ ἔχει ὑπόθεσιν· καὶ τοῦ γέ-
νους τῶν γυναικῶν καύχημα τὸ τελούμε-
νον· καὶ δόξα τοῦ θήλεος διὰ τὴν ἐν καιρῷ
μητέρα καὶ παρθένον. ἐπέραστος ἡ συνωδία·
ἰδοὺ γὰρ γῆ καὶ θάλαττα δορυφορεῖ τὴν
παρθένον· ἡ μὲν, τὰ κύματα ταῖς ὁλκάσι
γαληνῶς συναπλώσασα· ἡ δὲ, τὰ ἴχνη
τῶν ὁδιτῶν ἀκωλύτως παραπέμπου-
σα· σκιρτάτω ἡ φύσις καὶ γυναῖκες τιμῶν-
ται· χορευέτω ἡ ἀνθρωπότης καὶ παρθένοι
δοξάζονται· ὅπου γὰρ ἐπλεόνασεν ἡ ἁ-
μαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις· συνε-

συνεκάλεσε μὲν ἡμᾶς ἐνταῦθα ἡ ἁγία θεοτόκος παρθένος Μαρία· τὸ ἀμόλυντον τῆς παρθενίας κειμήλιον· ὁ λογικὸς τοῦ δευτέρου Ἀδὰμ παράδεισος· τὸ ἐργαστήριον τῆς ἑνότητος τῶν φύσεων· ἡ πανήγυρις τοῦ σωτηρίου συναλλάγματος· ἡ παστὰς ἐν ᾗ ὁ λόγος ἐνυμφεύσατο τὴν σάρκα· ἡ ἔμψυχος τῆς φύσεως βάτος, ἣν τὸ τῆς θείας ὠδῖνος πῦρ οὐ κατέκαυσεν· ἡ ὄντως κούφη νεφέλη· ἡ τὸν ἐπὶ τῶν χερουβὶμ μετὰ σώματος βαστάσασα· ὁ τοῦ ἐξ οὐρανῶν ὑετοῦ καθαρώτατος πόκος· ἐξ οὗ ὁ ποιμὴν τὸ πρόβατον ἐνεδύσατο· ἡ δούλη καὶ μήτηρ, ἡ παρθένος καὶ οὐρανός· ἡ μόνη θεοῦ πρὸς ἀνθρώπους γέφυρα· ὁ φρικτὸς τῆς οἰκονομίας ἱστός, ἐν ᾧ ἀρρήτως ὑφάνθη ὁ τῆς ἑνώσεως χιτών· οὗ περ ἱστουργὸς μὲν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἔριθος δὲ ἡ ἐξ ὕψους ἐπισκιάσασα δύναμις· ἔριον δὲ τὸ ἀρχαῖον τοῦ Ἀδὰμ κώδιον· κρόκη δὲ ἡ ἀμόλυντος ἐκ παρθένου σάρξ· κερκὶς δὲ ἡ ἀμέτρητος τοῦ φορέσαντος χάρις. τεχνίτης ὁ δι' ἀκοῆς εἰσπηδήσας λόγος· τίς εἶδε, τίς ἤκουσεν ὅτι μήτραν ὁ θεὸς ἀπεριγράπτως ᾤκησεν· ὃν οὐρανὸς οὐκ ἐχώρησε, γαστὴρ οὐκ ἐστενοχώρησεν· ἀλλ' ἐκ γυναικὸς ἐγεννήθη· θεὸς οὐ γυμνὸς καὶ ἄνθρωπος ψιλός· καὶ πύλη σωτηρίας ὁ τεχθεὶς τὴν πάλαι τῆς ἁμαρτίας ἔδειξε θύραν· ὅπου γὰρ ὁ ὄφις διὰ τῆς παρακοῆς τὸν ἰὸν ἐνέχεεν, ἐκεῖθεν ὁ λόγος διὰ τῆς ὑπακοῆς εἰσελθών, τὸν ναὸν ἐζωοποίησεν· ὅθεν ὁ πρῶτος τῆς ἁμαρτίας Κάϊν προέκυψεν, ἐκεῖθεν γὰρ ὁ τοῦ γένους λυτρωτὴς Χριστὸς ἀσπόρως ἐβλάστησεν· οὐκ ἐπῃσχύνθη ὁ φιλάνθρωπος τὴν κυοφορίαν γυναικὸς· ζωὴ γὰρ ἦν, τὸ πραγματευόμενον· οὐκ ἐμιάνθη οἰκήσας μόρια ἅπερ αὐτὸς ἀμυμήτως ἐδημιούργησεν. εἰ μὴ παρθένος ἔμεινεν ἡ μήτηρ, ψιλὸς ἄνθρωπος ὁ τεχθείς, καὶ οὐ παράδοξος ὁ τόκος· εἰ δὲ καὶ μετὰ τόκον ἔμεινε παρθένος, ἐκεῖνος ἀφράστως ἐγεννήθη· ὁ καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἀκωλύτως εἰσελθών· οὗ τὴν συζυγίαν τῶν φύσεων, ὁ Θωμᾶς ἀνεκήρυξε λέγων· ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου. μὴ ἐπαισχυνθῇς τὴν ὠδῖνα ἄνθρωπε· αὕτη γὰρ ἡμῖν γέγονε σωτηρίας ἀφορμή· εἰ γὰρ μὴ ἐκ γυναικὸς ἐγεννήθη, οὐκ ἂν ἀπέθανεν· οὐκ ἂν διὰ τοῦ θανάτου κατήργησε τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον· οὐχ ὕβρις ἀρχιτέκτονι μεῖναι ἐν οἷς ᾠκοδόμησεν· οὐ μιαίνει πηλὸς τὸν κεραμέα ἀνακαινίζοντα ὅπερ ἔπλασεν, οὕτως οὐδὲ μιαίνει τὸν ἄχραντον, τὸ ἐκ παρθενικῆς γαστρὸς προελθεῖν· ἣν γὰρ πλάσσων οὐκ ἐμολύνθη, διὰ ταύτης προελθὼν οὐκ ἐμιάνθη· ὢ γαστὴρ ἐν ᾗ τὸ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας γραμματεῖον συνετάγη· ὢ κοιλίας ἐν ᾗ τὸ κατὰ τοῦ θανάτου ὅπλον ἐχαλκεύθη· ὢ ἄρουρα ἐν ᾗ ὁ τῆς φύσεως γεωργὸς

ῥ, ἀπόρρως ἐμάρφησεν· ὥμασεν ἐν ᾧ ὁ θ(εὸ)ς
γέγονεν ἱερεὺς οὐ τὴν φύσιν μεταβαλὼν ἀλλὰ
τὸν κατὰ τὴν τάξιν μελχισεδὲκ οἶκτον
ἐνδυσάμενος. ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ
ἰουδαῖοι ἀπιστοῦσι μὴ ἀκούοντι τῷ κ(υρί)ῳ· ὁ θ(εὸ)ς
μορφὴν ἀνθρώπου ἐφόρεσε καὶ ἕλληνες κωμῳ-
δοῦσι τὸ θαῦμα. διὰ τοῦτο ἰουδαίοις
μὲν σκάνδαλον, ἔθνεσι δὲ μωρίαν, ὁ παῦ-
λος φησί· τὴν γὰρ τοῦ μυστηρίου δύναμιν
[…]γνωσαν […] οὐκ ἂν τὸν κ(ύριο)ν τῆς δόξης
ἐσταύρωσαν. εἰ γὰρ μὴ ὁ λόγος ᾤκησεν ἐν γα-
στέρι, οὐκ ἂν ἐκαθέσθη ἡ σὰρξ ἐπὶ τοῦ ἁ-
γίου θρόνου· εἰ τῷ θεῷ ὕβρις ἦν μήτραν
ἣν ἔπλασεν εἰσελθεῖν, ἄρα καὶ τοῖς ἀγγέ-
λοις ἀνθρώποις διακονεῖν. ὁ οὖν κατὰ φύσιν
ἀπαθής, γέγονε δι' οἶκτον πολυπαθής.
οὐκ ἐκ προκοπῆς γέγονε θ(εὸ)ς ὁ χ(ριστό)ς, μὴ γένοι-
το· ἀλλὰ δι' οἶκτον γέγονεν ἄνθρωπος, ὡς πιστεύο-
μεν. τὸν γὰρ χ(ριστὸ)ν οὐκ ἄνθρωπον ἀποθεωθέντα
κηρύττομεν, ἀλλὰ θ(εὸ)ν σαρκωθέντα ὁμο-
λογοῦμεν. τὴν οἰκείαν δούλην μητέρα ἐγρά-
ψατο μητέρα ὁ κατ' οὐσίαν ἀμήτωρ· καὶ
κατ' οἰκονομίαν ἐπὶ γῆς ἀπάτωρ· ἐπεὶ
πῶς ὁ αὐτὸς κατὰ παῦλον ἀμήτωρ καὶ ἀπά-
τωρ· εἰ ψιλὸς ἄνθρωπος, οὐκ ἀμήτωρ· ἔχει γὰρ
μητέρα. εἰ δὲ γυμνὸς θ(εό)ς, οὐκ ἀπάτωρ· νῦν
δὲ ὁ αὐτὸς ἀμήτωρ μέν, ὡς πλάστης· ἀπά-
τωρ δέ, ὡς πλάσμα. αἰδέσθητι καὶ
τὴν προσηγορίαν τοῦ ἀρχαγγέλου· ὁ τὴν
μαριὰμ εὐαγγελισάμενος γαβριὴλ ἐλέ-
γετο· τί δὲ ἑρμηνεύεται γαβριήλ; μάθε ἀκού-
σας· θ(εὸ)ς καὶ ἄνθρωπος· προέλαβεν ἡ προση-
γορία τὸ θαῦμα, ἵνα πιστώσηται τὴν οἰ-
κονομίαν. μάθε τὴν αἰτίαν τῆς παρουσίας,
καὶ δόξασον τὴν δύναμιν τοῦ σαρκωθέν-
τος. πολλὰ ὤφειλεν ἐξ ἁμαρτιῶν ἡ τῶν
ἀνθρώπων φύσις καὶ ἠπόρει πρὸς τὸ χρέος· διὰ
γὰρ τοῦ ἀδὰμ πάντες ἔπεσον τὴν ἁμαρτίαν ἐ-
χειρογράφησαν. δούλους δὲ ἡμᾶς κατεῖ-
χεν ὁ διάβολος. τὰ σώματα ἡμῶν προέφε-
ρεν γράφει κεχρημένος τῷ πολυπαθεῖ ἡ-
μῶν σώματι· ἐφίστηκεν ὁ κακὸς παραγρά-
φος ἐπισείων ἡμῖν τὸ χρέος καὶ ἀπαιτῶν
ἡμᾶς τὴν δίκην. ἔδει τοίνυν δυοῖν θάτε-
ρον· ἢ πᾶσιν ἐπαχθῆναι τὸν τῆς καταδί-
κης θάνατον, ἐπειδὴ καὶ πάντες ἥμαρ-
τον, ἢ τοιοῦτον δοθῆναι πρὸς ἀντίδοσιν
ὃ πᾶν εἶχε δικαίωμα πρὸς παραίτη-
σιν. ἄνθρωπος μὲν οὖν σῶσαι οὐκ ἠδύνατο· ὑπέ-
κειτο γὰρ τῷ χρέει τῆς ἁμαρτίας. ἄγγελος
ἐξαγοράσασθαι τὴν ἀνθρωπότητα οὐκ ἴσχυ-
εν· ἠπόρει γὰρ τοιούτου λύτρου. ἀναμάρτητον
ἔδει ὑπὲρ τῶν ἡμαρτηκότων ἀποθανεῖν· ὀφ-
λε αὕτη γὰρ ἐλείπετο μόνη τοῦ κακοῦ ἡ λύ-
σις. αὐτὸς ὁ πάντων φύσιν εἰς τὸ εἶναι πα-
ραγαγών, ὁ μηδενὸς πρὸς παροχὴν ἀπορῶν,
ἐξεῦρε τοῖς κατακρίτοις ζωὴν ἀσφαλεστά-
την· καὶ τῷ θανάτῳ λύσιν ἀπαραίτητον.
καὶ γίνεται ἄνθρωπος ἐκ παρθένου ὡς οἶδεν αὐ-
τός· λόγος γὰρ ἑρμηνεῦσαι τὸ θαῦμα οὐ δύνα-

καὶ ἀποθνήσκει ὢ ἐγένετο. καὶ λυτροῦ-
ται· ὢ σωτὴρ Χριστὲ κατὰ τὸν λέγοντα ἀπόστολον· ἐν ᾧ
ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵμα-
τος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτ-
ων τῶν πραγμάτων. ἄλλοις ἐπραγματεύσα-
το τὸ ἀθάνατον· αὐτὸς γὰρ σωτὴρ χριστὸς ἀθάνα-
τος. τοιοῦτος γὰρ ἄλλος κατ' οἰκονομίαν
οὔτε γέγονεν, οὔτε ἔσται ἢ ἦν· οὐ τε ἔσται ἢ
μόνος ὁ ἐκ παρθένου τεχθεὶς θεὸς καὶ ἄνθρωπος.
οὐκ ἀντιταλαιπωροῦσας ἐμὲ χαριζόμενον τὴν ἀ-
ξίαν τῷ πλήθει τῶν ὑποδικῶν· ἀλλὰ καὶ πά-
σαις ψήφοις ὑπερέχουσαν· ἐν μὲν τοῖς
εἶναι, τὸ ἀπαράλλακτον σῴζων πρὸς τὸν
πατέρα· ἐν δὲ τῷ δημιουργῷ τὸ τῆς δυνάμεως
ἀπροσδεὲς ἔχων· ἐν δὲ τῷ φιλοικτίρμω-
νι τὸ εἰς συμπάθειαν ἀνυπέρβλητον ἐνδη-
μοσύνην· ἐν δὲ τῷ ἀρχιερεῖ, τὸ εἰς πα-
ῤῥησίαν ἀξιόπιστον φέρων· ὁμοῦ δὲ [illegible]
πος ἀνθρώπου δὲ μὴ ἰσορροπῆ παραπλήσιον πρὸς
ποτέ· ὁ γὰρ αὐτοῦ τὴν φιλανθρωπίαν ἑκὼν κατα-
κριθεὶς, τὸν κατὰ τῶν γραμμάτων ἔλυσε
θάνατον· καὶ ἀντέστρεψε τὴν τῶν ἀποκτει-
νάντων ἀνθρώπων, εἰς τὴν τῶν ἀνθρώπων σω-
τηρίαν σειράν· ἀμοιβῆς τοιγαροῦν σώσας οὐκ ἦν· καὶ
γὰρ αὐτὸς ἐδεῖτο τοῦ σῴζοντος κατὰ τὸν Παῦλον
τὸν λέγοντα ὅτι πάντες ἥμαρτον· ἡ ἁμαρ-
τία τῷ διαβόλῳ τὸν τότε ὑπεύθυνον πε-
ποίηκεν· ὁ διάβολος τοῦτον τῷ θανάτῳ πα-
ρέπεμψε· τοῖς δὲ τοιούτοις μεγίστοις κακοῖς [illegible]
τὰ καθ' ἡμᾶς· πρὸ [illegible] ἐν ἀπορίαις ἦν

πῶς ὡσεὶ ἀδόμενοι προφῆται μείζον τοῦ χ[illegible]
ἀνθρωπείας τὸ τραῦμα. τὸν δὲ σωτῆρα
ἱκετεύουσιν ἀπ' οὐρανῶν· καὶ ὁ μὲν, ἔλεγε· κλῖ-
νον, ὦ κύριε, σοῦ καὶ κατάβηθι· ἄλλος, ἴα-
σαί με κύριε καὶ ἰαθήσομαι· ἕτερος, δὲ ἔτι
ἐρῶν τὴν δυναστείαν σου, καὶ ἐλθὲ, εἰς τὸ σῶ-
σαι ἡμᾶς· ἄλλος, εἰ οὕτως οἰκήσει ὁ θεὸς
μετὰ ἀνθρώπων· ἄλλος, ταχὺ προκαταλαβέ-
τωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτιρμοί σου κύριε, ὅτι ἐπτω-
χεύσαμεν σφόδρα· ἕτερος, οἴμοι ὅτι
ἀπόλωλεν εὐλαβὴς ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ὁ κα-
τορθῶν ἐν ἀνθρώποις οὐχ ὑπάρχει· ἄλλος, εἰς
τὴν βοήθειάν μου πρόσχες κύριε, εἰς τὸ βοη-
θῆσαί μοι σπεῦσον· ἄλλος ὁ ἐρχόμενος ἐρ-
χόμενος ἥξει καὶ οὐ χρονιεῖ· ἄλλος, ἐ-
πλανήθην ὡς πρόβατον ἀπολωλὸς, ζή-
τησον τὸν δοῦλόν σου, τὸν ἐλπίζοντα ἐπὶ
σέ· ἄλλος, ὁ θεὸς ἐμφανῶς ἥξει ὁ θεὸς ἡμῶν,
καὶ οὐ παρασιωπήσεται· οὐ παρεῖδε
τοίνυν τὴν φύσιν τὴν ἀνθρωπίνην τυραννουμέ-
νην ὁ φύσει βασιλεύς· οὐκ ἀφῆκεν εἰς τέ-
λος εἶναι τῷ διαβόλῳ ὑπεύθυνον ὁ φιλοι-
κτίρμων θεός· ἀλλ' ἦλθεν ὁ ἀπ' οὐρανῶν καὶ
κατέβαλε λύτρον τὸ ἴδιον αἷμα· καὶ ἔ-
δωκεν ὑπὲρ τοῦ γένους ἀντάλλαγμα τοῦ
θανάτου ὃ ἐκ παρθένου ἐφόρεσε σῶμα·
καὶ ἐξηγοράσατο τὸν κόσμον ἐκ τῆς
τοῦ νόμου κατάρας. θαυμάζω τὸν θαύμα-
τος καταργήσαντα· ὁ τοίνυν ἀγοράσας ἡμᾶς,
οὐ ψιλὸς ἄνθρωπος οἶον ἐδύνατο· ἡ γὰρ τῶν ἀνθρώπων

φύσις, τῇ ἁμαρτίᾳ δὲ δεδούλωται· ἀλλ' οὔ-
τε μὴν θεὸς γυμνὸς ἀνθρωπότητος· σῶμα
γὰρ εἶχεν, ὦ Μανιχαῖε· εἰ μὴ γὰρ ἐνεδύσα-
τό με, οὐκ ἂν ἔσωσεν ἐμέ. ἀλλ' ἐν τῇ γα-
στρὶ τῆς παρθενίας ὁ ἀποφηνάμενος τὸν
κατάδικον ἐνεδύσατο· καὶ ἐκεῖ τὸ φρι-
κτὸν γέγονε συνάλλαγμα· οὐ γὰρ πνεῦμα ἔλα-
βε σάρκα ὁ αὐτὸς ἐκ τῆς παρθένου· ὁ μὲν
γὰρ ἐπεσκίασε· ὁ δὲ ἐσαρκώθη ἐξ αὐτῆς.
εἰ ἄλλος ὁ Χριστὸς, ἄλλος ὁ θεὸς λόγος, οὐκέτι τριάς,
ἀλλὰ τετράς. μὴ σχίσῃς τὸν τῆς οἰκονο-
μίας χιτῶνα τὸν ἄνωθεν ὑφαντόν· μὴ μα-
θητεύσῃς Ἀρείῳ· ἐκεῖνος γὰρ ἀσεβῶς τὴν
οὐσίαν τέμνει· σὺ τὴν συνάφειαν μὴ μερί-
ζε, μὴ μερισθῇς ἀπὸ θεοῦ. τίς ἐπέφανεν ἢ
πέμοι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου κα-
θημένοις· ἢ τίς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς
ἐξουσίας τοῦ σκότους· ἢ μὲν γέ ποτε ἰσό-
τος, κατὰ τὸ γεγραμμένον Δαβὶδ ὅσοι δι-
δώκει λέγων· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν
ὀνόματι κυρίου· εἰ ἐπέφανεν ἐρεῖς ὡς ὁ Δαβίδ· ἀνα-
βόησον ἐν ἰσχύϊ σου καὶ μὴ φείσῃ, ὡς σάλ-
πιγγα ὕψωσον τὴν φωνήν σου· εἰπὲ τίς,
οὗτος ὁ κύριος ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων· θεὸς κύριος
καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν· ὁ γὰρ λόγος σὰρξ ἐ-
γένετο· συνῆλθον αἱ φύσεις, καὶ ἀσύγχυτος
ἔμεινεν ἡ ἕνωσις· ἦλθε σῶσαι, ἀλλ' ἔχρην
καὶ παθεῖν· πῶς ἦν δυνατὸν ἑκάτερον; ἄνθρω-
πος ψιλὸς σῶσαι οὐκ ἴσχυεν· θεὸς γυμνὸς πα-
θεῖν οὐκ ἠδύνατο· τί οὖν; αὐτὸς ὢν θεὸς ὁ

Ἐμμανουὴλ γέγονεν ἄνθρωπος· καὶ ὃ μὲν ἦν, ἔ-
σωσε· ὃ δὲ γέγονεν, ἔπαθεν. διὰ τοῦτο ὡς
εἶδεν ἡ ἐκκλησία στεφανώσασαν αὐτὸν ταῖς
ἀκάνθαις τὴν συναγωγήν, θρηνοῦσα τὴν τόλ-
μαν ἔλεγεν· θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ, ἐξέλθετε
καὶ ἴδετε τὸν στέφανον ὃν ἐστεφάνωσεν
αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ· αὐτὸς γὰρ καὶ τὸν ἀκάν-
θινον ἐφόρεσε στέφανον, καὶ τὴν τῶν ἀ-
κανθῶν ἔλυσεν ἀπόφασιν· ὁ αὐτὸς ἐν κόλ-
ποις πατρὸς, καὶ ἐν γαστρὶ παρθένου· ὁ
αὐτὸς ἐν ἀγκάλαις μητρὸς καὶ ἐπὶ πτερύγων
ἀνέμων· ὁ αὐτὸς ὑπὸ ἀγγέλων προσεκυνεῖτο·
καὶ τελώναις συνανεκλίνετο· οὐ τὰ Σε-
ραφὶμ οὐ προσέβλεπε, καὶ Πιλᾶτος ἠρω-
τᾶτο· ὁ δοῦλος ἐρράπιζε καὶ ἡ κτίσις ἔ-
φριττεν· ἐπὶ σταυροῦ ἐπήγνυτο, καὶ ὁ θρόνος
τῆς δόξης οὐκ ἐγεγύμνωτο· ἐν τάφῳ
κατεκλείετο, καὶ τὸν οὐρανὸν ἐξέτεινεν ὡς
δέρριν· ἐν νεκροῖς ἐλογίζετο, καὶ τὸν ᾅ-
δην ἐσκύλευσεν· ὧδε ὡς πλάνος ἐσυκο-
φαντεῖτο, κἀκεῖ ὡς ἅγιος ἐδοξολογεῖ-
το. ὢ τοῦ μυστηρίου· βλέπω τὰ θαύματα
καὶ ἀνακηρύττω τὴν θεότητα· ὁρῶ τὰ
πάθη, καὶ οὐκ ἀρνοῦμαι τὴν ἀνθρωπό-
τητα· ἀλλ' ὁ Ἐμμανουὴλ φύσεως μὲν πύ-
λας ἠνέῳξεν ὡς ἄνθρωπος· παρθενίας δὲ κλεῖ-
θρα οὐ διέρρηξεν ὡς θεός· ἀλλ' οὕτως ἐκ
μήτρας ἐξῆλθεν, ὡς δι' ἀκοῆς εἰσῆλθε·
οὕτως ἐτέχθη, ὡς συνελήφθη· ἀπαθῶς
εἰσῆλθε· ἀφθάρτως ἐξῆλθε κατὰ τὸν

προφήτην Ἰεζεκιὴλ τὸν λέγοντα· ἐπέστρε-
ψέ με, φησὶ, κύριος κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης
τῶν ἁγίων τῆς ἐξωτέρας τῆς βλεπούσης
κατὰ ἀνατολάς· καὶ αὕτη ἦν κεκλεισμέ-
νη· καὶ εἶπε κύριος πρός με, υἱὲ ἀνθρώπου, ἡ πύ-
λη αὕτη κεκλεισμένη ἔσται, οὐκ ἀνοιχθή-
σεται, καὶ οὐδεὶς οὐ μὴ διέλθῃ δι' αὐτῆς·
ὅτι κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ μόνος αὐτὸς εἰσε-
λεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ ἔσται ἡ πύλη
κεκλεισμένη. ἰδοὺ ἀπόδειξις ἐναργὴς
τῆς ἁγίας θεοτόκου παρθένου Μαρίας. λοιπὸν
τοίνυν αἱ ἀντιλογίαι πᾶσαι καὶ τὴν τῶν γρα-
φῶν κατάφασιν ζητοῦμεν γνῶσιν· ἵνα καὶ βα-
σιλείας οὐρανῶν τύχωμεν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων ἀμήν:-

Ἴσον σάκρας γραφείσης πρὸς Ἀλαμάνον
τῆς Μεβραϊαίων· καὶ συνωτᾶμα τὸν ἀναχω-
ρητὴν καὶ ἄλλαις ἐπαρχίαις ἰδίαις ἑκάστῳ:-

Οὐ δὲ ἐπ' αὐτελῶς ἡμῖν παραλέλειπται
τῶν ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν ὀφειλόντων σπου-
δασθῆναι θρησκείας· καὶ τοῦτο ἀκριβῶς
εἴσεται ἡ σὴ ὁσιότης παρὰ τοῦ εὐλαβε-
στάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀντιοχέων καὶ τῶν
λοιπῶν μαθοῦσα τῶν σῶν ἁγίων ἐπι-
σκόπων. γεγένηνται καί τινες φιλονεικίαι
καὶ δυσκολίαι, ὡς ἐξαρκεῖ καὶ πειραθῆ-
τις ὑπὸ τῶν πολλῶν τέως πραγμάτων διε-
κωλύθημεν. οὐ μὴν ἀποστῆναι ταύτης
τῆς σπουδῆς αἱρησόμεθα πρὶν ἂν ὁ θεὸς ἡ-
μῖν ὁ ἀγαθὸς τὴν τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν ἕ-
νωσιν χαρίσοιτο δι' ὑμετέρων εὐχῶν· ὡς
τῷ προσήκειν μέντοι πάσης σπουδῆς ταύ-
την παρὰ τοῦ θεοῦ τὴν σὴν αἰτεῖν ἁγιότητα,
τῆς Ῥωμαϊκῆς θρησκείας ἱερέας ἐπιδεί-
ξαντας ἀδοκίμους:-

Πρὸ τῆς συ-
νόδου ἐπιστολὴ πρὸς τὴν ἀπὸ [illegible]. κυρί-
οις πρεσβυτέροις καὶ διακόνοις. καὶ λαῷ ἀλε-
ξανδρείας ἀγαπητοῖς καὶ ποθεινοτάτοις
ἀδελφοῖς ἐν κυρίῳ χαίρειν:-

Χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ τὸ πέλαγος καὶ μέγα διεπλεύσαμεν πό-
λεμος. ἀσφαλῶς τε καὶ ἡμερωτάτοις
πνεύμασιν· ὥστε διχοφόνους καὶ ἀκινδύνους
πάντας τὸν πλοῦν ἐξανύσαντας, ἀφικέσθαι
εἰς τὴν Ῥόδον. δοξολογοῦντες τὸν θεὸν καὶ λέ-
γομεν μετὰ τῆς τοῦ ψάλλοντος φωνῆς. σὺ δε-
σπόζεις τοῦ κράτους τῆς θαλάσσης. τὸν δὲ
σάλον τῶν κυμάτων αὐτῆς σὺ καταπραΰ-
νεις. ἐπειδὴ δὲ ἦν ἀναγκαῖον ἀπόντας
τῷ σώματι, παρόντας δὲ τῷ πνεύματι [illegible]
πύξασθαι διὰ τοῦ γράμματος ὥστε ἐκμα-
θεῖν ὑμᾶς. ἐπιστεῖλαι τί ὡς ταῦτα ἡμῶν καὶ
ἐνεργῆ κατασπεῖσαι. [illegible] ὅτι θεὸς προ-
θήσει τὰ λοιπά. καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τῶν
ἡμῶν προσευχῶν παρακεκλημένοι. δεῖξα-
τε τοίνυν εἰς τὸν παρόντα μάλιστα καιρὸν
ὡς καρπὸν ἀγάπης ὑπὲρ ἡμῶν προ-
σευχάς. κἀγὼ γὰρ τοῦτο ποιῶν, οὐ διαλείπω
μνείαν ποιούμενος ἵνα πάλιν ὁ σωτὴρ συντρίβων πο-
λέμους ὁ τῶν δυνάμεων κύριος καταστήσας

ται μεταξὺ καὶ πάντα ταράξασα ὁρμῶν
χαίροντας ἡμᾶς χαίρουσιν ὡς τέκνοις
ἀποδοῦν· πάντα γὰρ δύναται. κατὰ τὸ
γεγραμμένον· ἀδυνατεῖ δὲ αὐτῷ οὐδὲ
πλέον οὐδέν. τίς δὲ ὑμῶν συντρόφου καὶ
προσηνοῦς ὅτι εἰκάσας ἂν τέχνας τοῦτο
γὰρ ὑμᾶς ἀποφαίνει μάλιστα δοκιμωτάτους
οἱ καὶ ἀπανθρώπου καὶ παρανόμου τοῦ κατὰ τὴν
περὶ τὸν ἀληθινὸν καὶ ἀξιόληπτον τιμᾶσθαι
ὑιόν. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήμα-
τι ἁγίῳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀ-
δελφοί. ἐρρῶσθαι ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ εὔχομαι ἀ-
γαπητοί, καὶ ποθεινότατοι:· τοῦ αὐτοῦ:
ιβʹ ἑορταστικὴ ἐπιστολή· Κύριλλος πρεσβυτέροις καὶ
διακόνοις καὶ λαῷ Ἀλεξανδρείας ἀγαπη-
τοῖς καὶ ποθεινοτάτοις ἐν Κυρίῳ χαίρειν:–
Διψῶντι μοι πάλιν τῆς ὑμῶν ἐπιεικείας
τὴν προσρῆσιν δέδωκεν τοῦ γράφειν καιρός,
καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς ἐσόμενον τῆς ἱερωτάτης ἐν τῇ ἐφεστῶσι
διὰ τὰς παρ' ὑμῶν ἀγάπας ἐν ἀδελφοῖς
διατελοῦντα. καὶ λοιπὸν ἐγγίζει ἔχοντες
τὸν τῆς συνόδου καιρόν· πληρουμένη δὲ
ὅτι Χριστὸς ὁ πάντων σωτὴρ καθαρὰς ἀποφαί-
νει διεσπαρμένας ἐμμονίους τὰς ἑαυτοῦ
ἐκκλησίας καὶ τὴν ὀρθὴν ποίμνην φαινο-
μένην ταύτην μάλιστα καταστήσει· ὥστε πάντα
παμπληθεῖ καθαροῖς καὶ ἀμώμους ὄντας
κατὰ λόγον ἔχοντας αὐτὴν ὁσίας αἴρειν
χεῖρας εἰς προσευχάς. ἐκεῖνο λέγοντας.
τὸ ψαλμῳδοῦ τοῦ μακαρίου Δαυίδ· κατευθυν-

θήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώ-
πιόν σου· ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου θυσία
ἑσπερινή. περιεσχέθη γὰρ ὁ πονηρὸς τὸ αἰ-
κοίμητον θηρίον, ὅτι ηὐλόγουν τῇ δόξῃ Χριστοῦ.
ἰσχύει δὲ ὅλως οὐδὲν ἀργούσης αὐτοῦ τῆς
σκαιότητος καὶ ἀπράκτου τῆς πονη-
ρίας ὅτι ηὐλόγει γὰρ οὐκ ἀμφοῖν κοινῶν· ἀλ-
λ' ἐπὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ἀπομόσας κατὰ τὸ δο-
κοῦν τοῖς μέσοις δογματισταῖς, ἀλλὰ θεοῦ
τοῦ πάντα ἰσχύοντι· οὐκ οἴω ἀλλοῦ ἔφηπερ
πάντα τὰ ἀπὸ τῶν Χριστοῦ σκληρόν σοι πρὸς
κέντρα λακτίζειν. πλὴν ἔστι γὰρ ἑαυτοῦ
ὁ δείλαιος καὶ ὁμοῦ τοῖς ἰδίοις τέκνοις
προσείται πρὸς ὄλεθρον. οἱ γὰρ τὰ ὀρθὰ
τῶν ἐκκλησιῶν διαφθείροντες δόγματα
τῆς ἐκείνου μερίδος εἰσίν· οὐ φεύξον-
ται δὲ τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ· προσδεχέσθω-
σαν μὲν ὑπὲρ ἡμῶν· ἵνα ὁ θεὸς ὁ πάντων
σωτὴρ δοίη πάλιν χαίρουσι χαίροντας
ἀποδοθῆναι, πάντα γὰρ δύναται·
ἀδυνατεῖ αὐτῷ οὐδέν. ἀσπάσασθε ἀλλή-
λους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς
καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. ἐρρῶσθαι ὑμᾶς
ἐν Κυρίῳ εὔχομαι ἀγαπητοὶ καὶ ποθεινότατοι:– τοῦ αὐτοῦ ιγʹ
Κύριλλος πρεσβυτέροις καὶ διακόνοις καὶ
λαῷ Ἀλεξανδρείας, ἀγαπητοῖς καὶ ποθει-
νοτάτοις ἐν Κυρίῳ χαίρειν:–
Εἰ καὶ πολλάκις ὑπερμέλει ταῦτα γεγενημένα
τῇ ὑμετέρᾳ θεοσεβείᾳ γνωρίσαι· ἀλλ' αὖ
διὰ τὸ καὶ πεπείσθαι τοὺς τοῦ γράμματος

διακομισθεὶς σύντομος ἐπέστειλε· ἴστε
τοίνυν ὅτι κατὰ τὴν ὀγδόην καὶ εἰκάδα
τοῦ παῦνι μηνὸς ἡ ἁγία σύνοδος γέγονεν ἐν
τῇ ἐφέσῳ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τῆς
πόλεως ἥτις καλεῖται μαρία θεοτόκος· δια
τελέσαντες δὲ πᾶσαν τὴν ἡμέραν τέλος τὸν
ταῖον καταγνωσθέντα καὶ οὐ τολμήσαντες
παραγενέσθαι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, τὸν δύσφη
μον νεστόριον· καθαιρέσει ὑποβεβλήκα
μεν· καὶ ἐξενηνέγκαμεν τῇ ἐπισκοπῇ. ἦμεν
δὲ οἱ συνελθόντες ἐπίσκοποι ὑπὲρ τοὺς
διακοσίους· ὡσεὶ τεσσαράκοντα ἢ [illegible]
[illegible]· περιέμεινε δὲ πᾶς ὁ λαὸς τῆς πό
λεως ἀπὸ πρωΐας ἕως ἑσπέρας τὸ κρίμα
τῆς ἁγίας συνόδου· ὡς δὲ ἤκουσεν ὅτι κα
θῃρέθη ὁ δύσφημος, πάντες ἀπὸ μιᾶς φωνῆς ἤρ
ξαντο εὐφημεῖν τὴν ἁγίαν σύνοδον καὶ δοξά
ζειν τὸν θεὸν ὅτι πέπτωκεν ὁ τῆς πίστεως ἐ
χθρός· ἐξελθόντας δὲ ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐκ
κλησίας, προέπεμψαν μετὰ λαμπά
δων ἕως τοῦ καταγωγίου· λοιπὸν γὰρ ἦν ἑ
σπέρα· καὶ γέγονε πολλὴ θυμηδία καὶ
λυχναψία ἐν τῇ πόλει ὥστε καὶ τὰς γυναῖ
κας θυμιατήρια κατεχούσας προηγεῖσθαι
ἡμῶν· καὶ ἔδειξεν ὁ σωτὴρ τοῖς δυσφημοῦσι
τὴν δόξαν αὐτοῦ ὅτι πάντα δύναται· μελ
λομένους τοὺς χάρτας τελειώσαντες
τοὺς γενομένους ἐπὶ τῇ καθαιρέσει αὐ
τοῦ· λοιπὸν ἐπιταχύνειν πρὸς ὑμᾶς
σὺν θεῷ· πάντες ἐσμὲν ἐν εὐθυμίᾳ καὶ

ὑγείᾳ διὰ τὴν τοῦ σωτῆρος χάριν· ἐρρῶσθαι ὑ
μᾶς ἐν κυρίῳ ἀδελφοὶ ἀγαπητοὶ καὶ ποθεινότατοι εὐχόμεθα:–
τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολὴ [illegible]:– Κύριλλος πρεσβυ
τέροις καὶ διακόνοις καὶ λαῷ ἀλεξανδρέων ἀγαπη
τοῖς καὶ ποθεινοτάτοις ἐν κυρίῳ χαίρειν:–
Τὰ λαμπρὰ καὶ μεγάλα τῶν κατορθω
μάτων οὐ δίχα πόνων τὸ πέρας ἔχειν δεῖ·
δεῖ δὲ δὴ πάντως [illegible] ἀγαθοῦ πάντοτε ἱδρῶσι
περαιοῦσθαι· καὶ οὐ θαυμαστὸν εἰ ἐν τοῖς
μεγάλοις ἀκολουθοῦν ὁρῶμεν τὸ τοιοῦ
τον· καὶ τὰ κοινὰ καὶ τὰ κατὰ τὸ θεῖον
καὶ μερίμνης γέμει· καὶ διὰ πόνων ἔρ
χεται· ἀλλὰ καὶ ἐν τούτοις εἰ δεῖ [illegible]
θεν λέγειν· ἀνδρίζου καὶ κραταιούσθω ἡ
καρδία σου καὶ ὑπόμεινον τὸν κύριον· τεθαρ
ρήκαμεν γὰρ ὅτι καρποὺς εὐκλεεῖς τοῖς
εἰς ἀρετὴν σπουδάσμασιν ἕπεται· καὶ πρὶ
ν τῆς ἀνδρείας ξένιον εὑρίσκομεν, τὸν
παρὰ θεοῦ μισθόν· αἱ γὰρ τοίνυν μακρότα
την ἐπιχειρήσασαν ἤδη κατὰ πάσης
αἱρεῖσθαι τῆς [illegible]· καὶ ἀνυψώσασαν
εἰς ὕψος τὸ κέρας καὶ λαλοῦσαν ἀδικίαν
κατὰ τοῦ θεοῦ, καθεῖλεν αὐτός· καὶ οἱ ἀπὸ
φλόγα κατεμπορῆσαι θέλουσιν τὰ ὀρθὰ
τῆς ἐκκλησίας δόγματα· ὁ μονογενὴς
τοῦ θεοῦ λόγος τὸν ταύτης εὑρετὴν καὶ πατέρα
καταργήσας τε ὁμοῦ καὶ παύσας τῆς ἱε
ρωσύνης, ψήφῳ τῆς ἁγίας συνόδου· ὥστε καὶ
ἔστιν ἡμᾶς λέγειν· ἐμεγάλυνε κύριος τοῦ ποιῆ
σαι μεθ' ἡμῶν· ἐγενήθημεν εὐφραινόμενοι

ἐθύομεν γὰρ διδασκάλοις καὶ τοῖς λαοῦ ἡ-
γουμένοις, τὸ τὴν ὀρθὴν κρατύνεσθαι
πίστιν. καὶ δοξάσθαι πανταχοῦ τὸν τῶν
ὅλων σωτῆρα Χριστὸν, καταργουμένου τοῦ σατα-
νᾶ. καὶ ἀνῃρημένων τῶν παρ' αὐτοῦ σκαν-
δάλων καὶ τῶν τῆς ἀληθείας δογμάτων κα-
τισχυόντων τοῦ ψεύδους. ἵνα πάντες ἐξ ἑ-
νὸς στόματος ὁμοφώνως λέγωμεν. εἷς
κύριος. μία πίστις. ἓν βάπτισμα. ταῦτα καὶ
νῦν ὡς τέκνοις γράφω τοῖς παραδόξως
τοῦ σωτῆρος διηγουμένην ἵνα ἐκτενεστέρας
ποιεῖσθε τὰς προσευχὰς ὥστε ἰσχῦσαι
με τὰ τῆς τοῦ θεοῦ λαοῦ χάριν. χαίροντας καὶ
ἐρρωμένους ἀποδοθῆναι μετ' εὐφροσύνης δὲ ἐρρῶσθαι
ὑμᾶς ἐν κυρίῳ εὔχομαι :-

Ἀττικοῦ ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως :-

Σήμερον ὁ Χριστὸς δεσπότης τὴν τῆς φιλανθρωπίας
γέννησιν ἀνεδέξατο· τὴν γὰρ τῆς θεϊκῆς
ἀξίας προαιώνιον ἔχων. εἶτα τούτοις ἐπι-
φέρει πάλιν. ὁ τῆς φιλανθρωπίας λόγος κε-
νοῦται ὁ ἀκένωτος τὴν φύσιν τῇ χάριτι.
ἑαυτὸν γὰρ ἐκένωσε μορφὴν δούλου λα-
βών. ὁ ἄσαρκος διὰ σὲ σαρκοῦται. ὁ θεὸς
λόγος σὰρξ ἐγένετο. ὁ ἀναφὴς μὲν ὑπὸ πιστῶν
διὰ τὸ τῆς φύσεως ἀσώματον ψηλαφᾶ-
ται. ὁ ἄναρχος ὑπὸ ἀρχὴν γίνεται σωμα-
τικήν. ὁ τέλειος αὔξει. ὁ ἄτρεπτος προ-
κόπτει. ὁ πλούσιος ἐν καταλύματι γεν-
νᾶται. ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέ-
λαις σπαργανοῦται. ὁ βασιλεὺς ἐν φάτνῃ

τίθεται :- Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ λόγου :-

Εἰ πάντα διακρίνοιη τοῦ μονογενοῦς ἐνανθρώ-
πησις καὶ παρθένου κύησις καὶ πα-
θῶν κοινωνία. καὶ σταυρὸς καὶ θάνατος
καὶ ἀνάστασις μὴ θαυμαζέτω μηδεὶς εἰ τὰ
πρόξενα ταῦτα εἶναι τῆς οἰκουμενικῆς
σωτηρίας. καὶ μὴ ἀνάξια τῆς φιλανθρωπίας
τοῦ κρείττονος λογιζέσθω. εἰ γὰρ αἰσχρὸν
θεῷ τὸ παρθένον οἰκῆσαι, αἰσχρότερον
που τὸ πλάττοντος καὶ τὸ ποιῆσαι. εἰ δὲ δη-
μιουργῶν γὰρ οὐκ αἰσχύνεται, οὐδὲ οἰκῆσαι τὸ
δημιούργημα αἰσχύνης ἄξιον ἔκρινε. εἰ
εἰ τὸ παθεῖν καινόν. τὸ παθῶν ἀπαλλά-
ξαι ἡλίκον. ὅ γε καὶ τέθνηκεν ὁ ἀθάνατος
ὡς ἵνα θανατώσῃ τὸν θάνατον. καὶ ἀνέ-
στη τὴν ἡμετέραν περιποιούμενος ἀνάστα-
σιν. καὶ ταῦτα πάντα δέχεται. οὐ φύσει
θεότητος ἀλλὰ προσλήψει σαρκὸς
τῇ μὲν, ἐν ἀσύλοις τῆς οἰκείας ἀπα-
θείας οἰκῶν· τῇ δὲ, τὰ πάντα παθῶν
καὶ τοὺς μείνας ὡς ἀνεγέννησε πολιτείας
ἀρίστης :-

Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου :-

Ἐπειδὴ γὰρ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ θεὸς καὶ
νεκρὸς ἐστὼς διὰ τὴν τοῦ ἡμετέρου πάθους
οἰκονομίαν ἀνεγευσάμενος. τὰ δῶρα τῶν
μυστηρίων ἐστὶν αἰνίγματα προσφέρου-
σιν οἱ μάγοι. χρυσὸν γνωρίζοντες αὐτὸν
εἶναι βασιλέα προσφέρουσι. λίβανον θεῷ
γαρίσασι προσφέρειν τις προσφέρουσι.
σμύρναν διὰ τὴν ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ πάθους

νεκρώσιν:- ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ:-

Εἰ μὴ γὰρ ἐκεῖνος ἐγεννήθη σαρκικῶς, οὐκ ἂν
σὺ ἐγεννήθης πνευματικῶς· εἰ δὲ μὴ ἐκεῖνος ἀν-
έσχετο τῆς τοῦ δούλου μορφῆς, οὐκ ἂν σὺ τὴν
δόξαν τῆς υἱοθεσίας ἐκέρδανας. διὰ τοῦ-
το γὰρ ἐπὶ τῆς γῆς ὁ ἐπουράνιος γίνεται, ἵνα σὺ ὁ ἐπί-
γειος εἰς οὐρανὸν ἀναχθῇς. διὰ τοῦτο Χριστὸς ἑ-
αυτὸν ἐκένωσεν, ἵνα ἡμεῖς πάντες ἐκ
τοῦ πληρώματος αὐτοῦ λάβωμεν. ὁ ἐκεί-
νου θαύματος, γεγονέσοι ἀθαυμάσι· τὸ τοῦ δεσπό-
του πάθος, γέγονε τοῦ δούλου ἴαμα. οὐ-
δὲ τὴν εὐεργεσίαν ἀναλαμβάνεις, ὑγιασθη-
μίας ἐφόδιον:- Ἡ ἑρμηνεία καὶ ἀσυνόδου
πίστιν ὃ ἐξέθετο ταύτην: Πιστεύομεν εἰς
ἕνα θεὸν πατέρα παντοκράτορα, πάντων
ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων ποιητήν· καὶ εἰς
ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ γεννηθέντα ἐκ
τοῦ πατρὸς μονογενῆ, τουτέστιν ἐκ τῆς οὐ-
σίας τοῦ πατρός, θεὸν ἐκ θεοῦ, φῶς ἐκ φωτός,
θεὸν ἀληθινὸν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα
οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ πατρί, δι' οὗ τὰ
πάντα ἐγένετο τά τε ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ
ἐν τῇ γῇ· τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ
τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα, ἐνανθρω-
πήσαντα, παθόντα καὶ ἀναστάντα τῇ τρί-
τῃ ἡμέρᾳ, ἀνελθόντα εἰς οὐρανούς, ἐρχόμε-
νον κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· καὶ εἰς
τὸ ἅγιον πνεῦμα. τοὺς δὲ λέγοντας ἦν ποτε
ὅτε οὐκ ἦν, καὶ πρὶν γεννηθῆναι οὐκ ἦν,
καὶ ὅτι ἐξ οὐκ ὄντων ἐγένετο, ἢ ἐξ ἑτέρας

ὑποστάσεως ἢ οὐσίας φάσκοντας εἶναι, ἢ τρε-
πτὸν ἢ ἀλλοιωτὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, τούτους
ἀναθεματίζει ἡ ἀποστολικὴ καὶ καθο-
λικὴ ἐκκλησία. ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ πίστει πάν-
τας συντίθεσθαι προσήκει. ἔχει γὰρ εὐ-
σεβῶς καὶ ἀποχρώντως εἰς ὠφέλειαν
τῆς ὑπ' οὐρανόν:- ὅ τε Χαρίσιος προσκλη-
θεὶς τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, κατὰ τῶν τεσσαρεσ-
καιδεκατιτῶν:- Κατὰ θέσπισμα
τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων βα-
σιλέων Θεοδοσίου καὶ Οὐαλεντινιανοῦ
συναχθείσης ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει, ἐξ ἁ-
πάσης σχεδὸν εἰπεῖν τῆς οἰκουμένης, τῆς ἁγί-
ας ταύτης συνόδου, τῶν θεοσεβεστάτων ἐ-
πισκόπων τῶν ἁπανταχοῦ ἁγιωτάτων ἐκκλη-
σιῶν καὶ συνεδρευούσης, ὁριζούσης τὸ κρατεῖν
καὶ μίαν μένειν πίστιν τὴν ἐκτεθεῖσαν
διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων
κατὰ καιροὺς ἐν τῇ Νικαέων πόλει συνα-
χθέντων, ὧν τὸν ἀριθμὸν τριακόσιοι
δεκαοκτὼ τυγχάνουσι· ἔστι τὰ περὶ τοῦ-
του καθ' ὃν ἔδει τρόπον Χαρίσιος τις ὀνό-
ματι πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος γεγονὼς
τῆς Φιλαδελφέων πόλεως ἁγίας ἐκκλη-
σίας ἐδίδαξεν ὅτι τινὲς τῶν ἀπὸ Λυδίας
ὁρμωμένων αἱρετικῶν ἠθελήσαντο μὲν
ἑαυτῶν ἀφεῖναι πλάνην, ἐπιτρέψαι δὲ
πρὸς τὸ τῆς ἀληθείας φῶς, καὶ μυσταγω-
γηθῆναι τὰ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ὀρ-
θά τε καὶ εὐσεβῆ δόγματα· ὅτε δέον αὐτοὺς

ἐπὶ τὴν ἀλήθειαν χειραγωγηθῆναι· μείζο-
νος ἡ ἀπάτη πέπρακται· καὶ οἱ μὲν ἐκ νεωτέρου τῶν
προσκασιν εἰς χείρονα νεώτερον· ἐδίδαξε
γὰρ ὅτι αὐτός τε καὶ Ἰάκωβος ὡς πρεσβύ-
τεροι ἔχοντες ὀνόματα· κατῆλθον δὲ ἀ-
πὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστολὰς
ἔχοντες παραθέσεις παρὰ Ἀναστα-
σίου καὶ Φωτίου συνόντων τῶν αἱρε-
τικῶν μεταφορίων· καὶ αὐτῶν δὲ πρεσβυ-
τέρων ἐχόντων ὀνόματα· καὶ δῆθεν τὴν
τε καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν παρά-
δοσιν τῆς πίστεως ἣν ἐξέθεντο κατὰ
καιροὺς οἱ πατέρες οἱ ἐν τῇ Νικαέων συνελ-
θόντες παραθεῖναι τοῖς ἐκ πλάνης
ἐπιστρέφουσιν εἰς ἀλήθειαν δῆ· καὶ ἀπὸ
τοῦ σκότους εἰς τὸ φῶς ἔρχεσθαι ζητοῦ-
σι· προσεκόμισαν ἔκθεσιν τινὰ δογ-
μάτων μιαρῶν ἐν τάξει συμβόλου
συντεθειμένην· καὶ ταύτην καθυπογρά-
ψαι τοὺς ἀθλίους ἐκείνους παρεσκεύα-
σαν· πολύτροπον ἀσεβείας μικρῶν
τε ἐν τούτῳ· ὑπὲρ δὲ σαφείας ἀκρι-
βοῦς τῶν εἰρημένων ἐντέτακται ὁ ἐπι-
δοθεὶς λίβελλος παρὰ τοῦ μνημονευθέ-
ντος πρεσβυτέρου Χαρισίου· καὶ ἡ τῆς ἀ-
σεβοῦς ἐκείνης ἐκθέσεως ἡ περιέχει ἐν δῆ-
θεν πίστεως τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ,
μεθ' ὑπογραφῶν ἠπατημένων:-

Οἱ ἐπιδοθέντες λίβελλοι παρὰ Χαρισίου πρεσβυτέρου·
Τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ καὶ θεοφιλεστάτῃ οἰκουμε-

νικῇ συνόδῳ συνελθούσῃ ἐν τῇ Ἐφεσίων
μητροπόλει παρὰ Χαρισίου πρεσβυτέρου
καὶ οἰκονόμου Φιλαδελφείας· ἐχρῆν μὲν
αἰδοῖ πᾶσι τοῖς εὖ φρονοῦσι· τιμὴν ἀεὶ καὶ
πρέπουσαν δὴ μᾶλλον, τοῖς κοινῇ μάλιστα πα-
τράσι καὶ διδασκάλοις ἀπονέμειν· ὅδε
που συμβῇ τοὺς διδάσκειν ὀφείλοντας
τοιαῦτα τοῖς ὑπηκόοις ἐνηχεῖν περὶ τῆς
πίστεως οἷα τὰς ἀπάντων ἀκοὰς καὶ
καρδίας καταμιαίνει· ἀναγκαῖον τὴν τῶν
ξυναύτων ἀντίστασθαι· καὶ τοὺς κακῶς
διδάσκειν ἑλομένους, ὑπὸ τῶν μαθόντων
διελέγχεσθαι· ἐπεὶ οὖν εἰς τοῦτο ὑπάρ-
χειν ἐσφόριος τῆς ἰδίας κακοδοξίας τοὺς
καρποὺς δρεπόμενος, καὶ μάλιστα περὶ
τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως διαλεγόμενον· διδάξας
τε πολλάκις, οἳ μὴ προσῆκε ταῖς δημο-
μοῦ τὴν ὑφ' ἡλίῳ· διεπράξατο καὶ τοὺς
φιλοχρίστους νασιλείους ἀναγκασθῆναι·
θεωρῆσαι τὴν ὑμετέραν ἁγίαν σύνοδον ἐν ταύ-
θα συνελθοῦσαν, τὰ τῆς ὀρθοδοξίας κρα-
τῦναι δόγματα· καὶ τὴν ἰδίαν φιλανθρωπίαν ὁ
δεσπότης Θεὸς παρασχών, ἅπαντας ὑμᾶς
τοὺς ἁγίους πατέρας ἐν ταύθα συνήγαγε τοῦ
προλεχθέντος ἕνεκεν· τούτου χάριν ἐγὼ
προσπίπτω τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι· διδάσ-
κων ὅτι οὐ μόνος αὐτὸς ἀλλὰ καὶ οἱ τούτου
μέτοχοι τῆς ἀσεβείας ἀναστάσεως καὶ φω-
τὸς οἱ πρεσβύτεροι· τὴν αὐτὴν καὶ ἐν ταῖς
ἄλλαις πόλεσι κακοπιστίαν διασπαρῆναι

παρασκευάζοντες· ἰακώβου ὄντι μετὰ ὁ-
μοίως αὐτοῖς φρονούντων συνιερατικὸς δὴ
καὶ συνιερατοῦσι μέχρι τῆς δεῦρο τραπέ-
ζης καὶ παρρησίας αὐτῷ μεταδιδόντες
ὃν καὶ διὰ γραμμάτων ἤδη, ὡς ὀρθόδο-
ξον συνεστήσαντο τοῖς θεοσεβεστάτοις τῆς
λυδίας ἐπισκόποις· τοιαῦτα δὲ ὄντων τῶν
τούτῳ τετολμημένων, αὐτὴν ὑμετέραν ἁγιω-
σύνην μαθοῦσαν, κινήσει πρὸς κανονικὴν
κατ' αὐτοῦ τιμωρίαν καὶ κατὰ τῶν αὐτοῦ
συνιερατούντων· τὴν γὰρ φιλαδελφέων
πόλιν τῆς λυδίας καταλαβών· καὶ τινὰς
τῶν ἀπλουστέρων ἀπατήσας κληρικοὶ δὲ
οὗτοι· τήν τε ἐμμέλειαν αὐτῶν περὶ τῶν ἐκ θεσ-
τῆς πίστεως ἐξουθενήσας ὑπὲρ αὐτὴν ἐπὶ πί-
στεως ἐκθέσει μᾶλλον δὲ ἀπιστίας καθυ-
πογράψαι παρεσκεύασε· καὶ δὴ τοῦτο
πεποιήκασιν οἱ ἀπλούστεροι καθυπο-
γράψαντες ὅτι δὴ ταύτῃ στοιχοῦμεν φησὶ
τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει· ἣ τῆς ἐκθέσεως αἱρε-
τικῆς μᾶλλον βλασφημίας πεπληρωμένη· ἔχου-
σα τὰς τῶν ὑπ' αὐτοῦ συναρπασθέντων
ὑπογραφὰς σώζεται· ἣν ἀξιοῦμεν ἀναγνωσθῆ-
ναι ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος· πρὸς
τὸ μὴ ἀνεθῆναι τὴν ὑπ' αὐτῶν μελετηθεῖσαν
τῆς ὀρθοδοξίας ἀνατροπήν· οὐ μόνον
δέ, ἀλλὰ καὶ τὰ γράμματα τῶν προλε-
χθέντων ἐνθάδε [illegible] τῶν αἱρετικῶν
τοιαῦτα τολμήσαντι, μαρτυροῦσιν ὀρθο-
δοξίαν· ἐμὲ δὲ ὡς αἱρετικὸν τῆς κοινωνί-

καὶ λειτουργίας ἐκώλυσαν εὐσεβῶς φρονοῦν-
τα· καθὼς ὑποτέτακται· τούτων γὰρ
ἀναγνωσθέντων, μαθήσεται πάντως ἡ
ὑμετέρα θεοφίλεια τὰ κατὰ τῆς ὀρθο-
δοξίας ὑπ' αὐτῶν τολμηθέντα· αἵτινα
θεὸς διὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης εἰς τέλος
καταργήσει· πιστεύω εἰς ἕνα θεὸν πατέρα παν-
τοκράτορα· κτίστην πάντων ὁρατῶν τε
πάντων καὶ ἀοράτων ποιητήν· καὶ εἰς
ἕνα κύριον ἰησοῦν χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, τὸν μονογενῆ·
φῶς ἐκ φωτός· θεὸν ἀληθινὸν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ·
ὁμοούσιον τῷ πατρί· τὸν δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν
ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν·
σαρκωθέντα· γεννηθέντα ἐκ τῆς ἁγίας παρ-
θένου· ἐνανθρωπήσαντα· σταυρωθέντα ὑπὲρ
ἡμῶν· ἀποθανόντα, ἀναστάντα τῇ τρίτῃ
ἡμέρᾳ· ἀνελθόντα εἰς οὐρανούς· καὶ πά-
λιν ἐρχόμενον κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς·
καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας τὸ παρά-
κλητον ὁμοούσιον πατρὶ καὶ υἱῷ· καὶ εἰς ἁγίαν
καθολικὴν ἐκκλησίαν· εἰς ἀνάστασιν νεκρῶν·
εἰς ζωὴν αἰώνιον· ἐγὼ χαρίσιος δέδωκα
τοῖς λιβέλλοις ὡς προγέγραπται· ὑπο-
γράψας χειρὶ ἐμῇ:— ἴσον τῆς ἐκ-
θέσεως τοῦ παραχαραχθέντος συμβόλου:
Τοὺς ἡμῶν πρῶτον παιδευομένους τῶν
ἐκκλησιαστικῶν δογμάτων τὴν ἀκρίβειαν
ἢ ἐκ τινος αἱρετικῆς πλάνης μεθίστασθαι
βουλομένους ἐπὶ τὴν ἀλήθειαν διδάσ-
κεσθαι προσήκει· καὶ ὁμολογεῖν ὅτι πι-

φάσκομεν εἷς εἶναι θεὸν πατέρα ἀΐδιον· οὔθ' ἕτε-
ρον ἀρξάμενον τοῦ εἶναι· ἀλλ' ἄνωθεν ὄν-
τα ἀΐδιον θεόν· οὔτε μὴν ἕτερον γεγονότα
πατέρα· ἐπειδὴ πατὴρ ἀεὶ θεός ἐστιν ἡμῶν καὶ πατήρ·
ὁμολογοῦμεν δὲ καὶ εἰς ἕνα θεοῦ υἱὸν μονογε-
νῆ ἐκ τῆς οὐσίας ὄντα τῆς πατρός· ὄντ-
α υἱὸν τῆς αὐτῆς οὐσίας ὄντα· οὗπερ ἐστί,
ὀφείλεται υἱός· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
ἐκ τῆς τοῦ θεοῦ τυγχάνον οὐσίας· ὑπάρχον μὲν
δὲ ὄντα ταύτης οὐσίας ὡς ἐκείνης ὄντα τῆς οὐσί-
ας πατέρα ἐστὶν ὁ θεός· καὶ πατὴρ ὁ ἐξ οὗπερ κατ' οὐ-
σίαν ἐστίν· ἡμεῖς γάρ φησιν οὐ τὸ πνεῦμα
τοῦ κόσμου ἐλάβομεν· ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ
ἐκ τοῦ θεοῦ· τῆς μὲν κτίσεως αὐτὸν χωρί-
σας ἀποφάσεως θεοῦ δὲ συνάψας· ὁ ἐξ οὗ πατρ-
ὸς κατ' οὐσίαν ἐστὶν ἰδιάζοντι λόγῳ παρὰ
πᾶσαν τὴν κτίσιν· ἣν οὐ κατ' οὐσίαν ἀλλ'
ἀπὸ δημιουργίας ἐκ θεοῦ νομίζομεν εἶναι·
καὶ οὔτε υἱὸν νομίζομεν οὔτε διὰ υἱοῦ τὴν
ὕπαρξιν εἰληφός· ὁμολογοῦμεν δὲ πατέρα
τέλειον πρόσωπον· καὶ υἱὸν ὁμοίως καὶ
πνεῦμα ἅγιον ὁμοίως αὐτῶν. σῳζομένου τοῦ
λόγου τῆς εὐσεβείας ἡμῖν τὸ πατρικὸν καὶ υἱ-
ὁμοίως καὶ πνεῦμα ἅγιον μὴ τρισὶ ταῖς
οὐσίας διαφόροις νομίζειν· ἀλλὰ μίαν
τῇ ταυτότητι τῆς θεότητος γνωρίζομεν.
χρὴ δὲ καὶ περὶ τῆς οἰκονομίας ἡμῶν ἐπὶ
τῆς ἡμετέρας σωτηρίας ἐν τῇ κατὰ τὸν δεσπό-
την χριστὸν οἰκονομίᾳ ὁ δεσπότης θεὸς ὁ ἐξετ-
λέσθη· εἰ δὲ εἶναι ὅτι ὁ θεὸς λόγος ἄνθρωπον εἴληφε

τέλειον· ἐκ σπέρματος ὄντα ἀβραὰμ καὶ δα-
βὶδ κατὰ τὴν διαγόρευσιν τῶν θείων γρα-
φῶν· τοῦτο ὄντα τὴν φύσιν ὅπερ ἦσαν ἐκεῖ-
νοι ὧνπερ ἐκ σπέρματος ἦν ἄνθρωπον τέλειον
τὴν φύσιν ἐκ ψυχῆς τε καὶ σαρκὸς νοερᾶς
συνεστῶτα ἀνθρωπίνης. ὃν ἄνθρωπον ὄντα καθ' ἡμᾶς
τὴν φύσιν πνεύματος ἁγίου δυνάμει ἐν τῇ τῆς
παρθενίας μήτρᾳ διαπλασθέντα γε-
γονέναι ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νό-
μον ἵνα πάντας ἡμᾶς ἐξαγοράσῃ τῆς
τοῦ νόμου δουλείας τὴν προρρηθεῖσαν προ-
ωρισμένην υἱοθεσίαν ἀπολαβόντας
ἀπορρήτως συνῆψεν ἑαυτῷ θανατού-
μενον αὐτὸν κατὰ νόμον ἀνθρώπων πειρα-
θῆναι παρασκευάσας ἐγείρας ἐκ νεκρῶν
καὶ ἀναγαγὼν εἰς οὐρανὸν καὶ καθίσας ἐκ
δεξιῶν τοῦ θεοῦ· ὅθεν δὴ ὑπεράνω πάσης
ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ὑπάρχων κυριότη-
τός τε καὶ δυνάμεως καὶ παντὸς ὀνόμα-
τος ὀνομαζομένου οὐκ ἐν τῷ αἰῶνι τού-
τῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι τὴν
παρὰ πάσης τῆς κτίσεως δέχεται προσ-
κύνησιν ἀπονεμομένου· καὶ οὔτε δύο υἱοὺς
λέγομεν· δύο κυρίους· ἐπειδὴ εἷς υἱὸς κατ' οὐ-
σίαν ὁ θεὸς λόγος ὁ μονογενὴς τοῦ πατρὸς ᾧ-
περ οὗτος συνημμένος τε καὶ μετέχων θεό-
τητος κοινωνεῖ τῆς υἱοῦ προσηγορίας
τε καὶ τιμῆς· καὶ διὰ τοῦτο οὔτε δύο
φαμὲν υἱούς, οὔτε δύο κυρίους· ἐπειδὴ δῆ-
λον τοῦ κατ' οὐσίαν ὄντος κυρίου τε καὶ υἱοῦ

ἀχώριστον ἔχων πρὸς αὐτὸν τὴν συνάφειαν.
ὅτι τῆς ἡμετέρας σωτηρίας ἕνεκεν· συναναφέ-
ρηται τῇ τε ὀνομασίᾳ καὶ τῇ τιμῇ τοῦ υἱοῦ
καὶ τοῦ κυρίου· χωρὶς ὥσπερ ὑμῶν ἕκαστος κα-
θ' ἑαυτὸν ὑπάρχων υἱὸς ὅθεν δὴ καὶ πολλοὶ
υἱοὶ κατὰ τὸν μακάριον λεγόμεθα Παῦλον
ἀλλὰ μόνος ἐξαίρετον ἔχων τοῦτο τὸ ἐν
τῇ πρὸς τὸν θεὸν λόγον συναφείᾳ τῆς τε υἱ-
ότητος καὶ κυριότητος μετέχειν· διαι-
ρεῖ μὲν πᾶσαν ἐννοιῶν διάδοσιν υἱῶν τε
καὶ κυρίων· παρέχει δὲ ἡμῖν ἐπὶ τῇ πρὸς
τὸν θεὸν λόγον συναφείᾳ πᾶσαν μετέχειν αὐ-
τοῦ τήν τε πίστιν καὶ τὴν ἔννοιαν· καὶ τὴν
θεωρίαν· ὑπὲρ ὧν δὴ καὶ προσκύνησιν
καὶ ἀναφορὰν θεοῦ παρὰ πάσης δέχεται τῆς
κτίσεως· ἐπεὶ τοίνυν τὸν κύριον φαμὲν, καὶ
κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο· πρωτο-
τύπως μὲν, τὸν θεὸν λόγον νοοῦντες τὸν
κατ' οὐσίαν υἱὸν θεοῦ καὶ κύριον· συνεπινοοῦν-
τες δὲ τὸ ληφθὲν Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρὲτ, ὃν
ἔχρισεν ὁ θεὸς πνεύματι καὶ δυνάμει· ὡς ἐν τῇ
πρὸς τὸν θεὸν λόγον συναφείᾳ υἱότητος
τε μετέχοντα καὶ κυριότητος· ὃς καὶ δεύ-
τερος Ἀδὰμ κατὰ τὸν μακάριον κα-
λεῖται Παῦλον· ὡς τῆς αὐτῆς μὲν φύσεως
ὑπάρχων τῷ Ἀδάμ· ἀναδείξας δὲ ἐν ἑαυ-
τῷ τὴν μέλλουσαν κατάστασιν καὶ τοσοῦ-
τον ἔχων πρὸς ἐκεῖνον τὴν διαφορὰν
ὅσην περ ἂν γένοιτο τοῦ τὰ ἀπόρρητα χο-
ρηγοῦντος ἐπὶ τῆς μελλούσης καταστά-

σεως ἀγαθὰ πρὸς τὸ τῶν παρόντων λυ-
πηρῶν δεδωκότι τὴν ἀρχὴν τὸν ὅμοιον
δὲ τρόπον· καὶ δεύτερος Ἀδὰμ καλεῖται· ὡς
τὴν δευτέραν κατάστασιν ἐκφήνας· ἐπειδή-
περ τῆς μὲν προτέρας ἀρχὴ γεγονὼς ὁ Ἀ-
δὰμ τῆς θνητῆς καὶ παθητῆς καὶ πολ-
λῶν γεμούσης ὀδυνηρῶν· ἐν ᾗ δὴ καὶ τὴν πρὸς
αὐτὸν εἰλήφαμεν ὁμοίωσιν· τὴν δευτέ-
ραν δὲ ἀνέδειξεν ὁ δεσπότης Χριστός· ὃς ἐξ οὐρανῶν ἐπὶ
τοῦ μέλλοντος φανεὶς, ἅπαντας ἡμᾶς
εἰς τὴν κοινωνίαν ἄξει τὴν οἰκείαν· ὁ γὰρ
πρῶτος φησὶν ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός· ὁ δεύ-
τερος ἄνθρωπος ὁ κύριος ἐξ οὐρανοῦ τουτέστιν ἐκεῖ-
θεν ἀναφαίνεσθαι μέλλων ἐπὶ τῷ πάντας
εἰς μίμησιν ἀναγαγεῖν ἑαυτοῦ· ὅθεν ἐπάγει· ὁ-
οἷος χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί· καὶ οἷος
ὁ ἐπουράνιος τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι· καὶ κα-
θὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ,
φορέσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου·
ἐν τούτοις δὴ φαινομένοις τε καὶ παρὰ πάν-
των ὁρωμένοις τῶν κρινομένων μελλόντων
ἐν ἀφανεῖ τυγχανούσης, ποιήσεται τὴν κρί-
σιν ἡ θεία φύσις· τοὺς γὰρ χρόνους τῆς
ἀγνοίας ἡμῶν ὑπεριδὼν ὁ θεός· τὰ νῦν παρ-
αγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πᾶσι πανταχοῦ μετα-
νοεῖν· καθότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ᾗ μέλ-
λει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ
ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισεν· πίστιν παρασχὼν πᾶσιν ἀν-
αστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· αὕτη τῶν ἐκκλη-
σιαστικῶν δογμάτων ἡ διδασκαλία· καὶ πᾶς

ὁ ἐναντία τούτοις φρονῶν, ἀνάθεμα ἔστω.
πᾶς ὁ μὴ δεχόμενος τὴν [illegible] μετάνοιαν
ἀνάθεμα ἔστω. πᾶς ὁ μὴ ποιῶν τὴν ἁγί-
αν ἡμέραν τοῦ πάσχα, ἀνάθεμα ἔστω. Ῥού-
διος ἰουνικοῦ φιλαδελφείας πεταρισκαὶ
δεκαπίτης ἐπιγνοὺς τὴν ἀληθινὴν πίστιν τῆς
ὀρθοδοξίας καὶ παρακαλέσας τὸν ἁ-
γιώτατον ἐπίσκοπον θεοφάνιον, προ-
σῆλθον τῇ ἁγιωτάτῃ καὶ καθολικῇ ἐκκλη-
σίᾳ. καὶ ἀναθεματίζω πᾶσαν αἵρεσιν
ἐξαιρέτως δέ· τὴν τῶν πεταρεσκαὶ δε-
καπιτῶν εἰς ἣν τὸ πρότερον ἐπλανώμην.
καὶ συντίθεμαι τῇ προγεγραμμένῃ ἐκ-
θέσει τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἀναθε-
ματίζων καὶ τοὺς μὴ ποιοῦντας τὴν
ἁγίαν ἡμέραν τοῦ πάσχα καθὼς ἡ ἁ[γία]
καὶ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκκλη-
σία ποιεῖ· δεχόμενος τὴν ἁγίαν καὶ ὁ-
μοούσιον τριάδα. καὶ τὴν εὐσέβειαν καὶ
νίκην τῶν δεσποτῶν τῆς οἰκουμένης
φλαουΐου θεοδοσίου. καὶ φλαουΐου οὐα-
λεντινιανοῦ τῶν αἰωνίων αὐγούστων. καὶ
εἰ δέ τι τούτων παραβαίνω ποτέ, ὑπο-
κεῖσθαί με τῇ τῶν νόμων αὐστηρίᾳ καὶ
[illegible] τοῖς τῆς ἐκθέσεως,
ὑπέγραψα: Ἡσύχιος φλαουΐου Ἰουλ-
τῆς διὰ τὸ γράμματα μὴ εἰδέναι:-
Ἡσύχιος κερδωνεπίου φλαουΐος Ἰουλια-
τῆς πεταρεσκαὶ δεκαπίτ[ης] ἐπιγνοὺς
τὴν ἀληθινὴν πίστιν τῆς ὀρθοδοξίας καὶ πα-

ρακαλέσας προσῆλθον τῇ ἁγιωτάτῃ
καὶ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἀναθε-
ματίζω πᾶσαν αἵρεσιν ἐξαιρέτως τῶν
πιαταρεσκαὶ δεκαπιτῶν. συντίθεμαι
δὲ τῇ προγεγραμμένῃ ἐκθέσει τῆς ὀρ-
θοδόξου πίστεως ἀναθεματίζων καὶ
τοὺς μὴ ποιοῦντας τὴν ἁγίαν ἡμέραν
τοῦ πάσχα καθὼς ἡ ἁγία καὶ ἀποστολι-
κὴ ἐκκλησία ποιεῖ. δεχόμενος τὴν
ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον τριάδα. καὶ τὴν
εὐσέβειαν καὶ νίκην, τῶν φιλοχρίστων
βασιλέων φλαουΐου θεοδοσίου. καὶ φλαουΐ-
ου οὐαλεντινιανοῦ τῶν αἰωνίων αὐγούστων.
εἰ δέ τι τούτων παραβαίνω ποτέ, ὑπο-
κεῖσθαί με τῇ τῶν νόμων αὐστηρίᾳ καὶ
ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ:- Ῥουφῖνος
φιλαδελφείας πεταριος καὶ δεκαπίτης
ἐπιγνοὺς τὴν ἀληθινὴν πίστιν τῆς ὀρθοδο-
ξίας παρακαλέσας προσῆλθον τῇ ἁ-
γιωτάτῃ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ. καὶ ἀνα-
θεματίζω πᾶσαν αἵρεσιν ἐξαιρέτως
δὲ τὴν τῶν πιαταρεσκαὶ δεκαπιτῶν συν-
τίθεμαι μετὰ παντὸς τοῦ οἴκου μου τῇ
προγεγραμμένῃ ἐκθέσει τῆς ὀρθοδό-
ξου πίστεως. ἀναθεματίζων καὶ τοὺς
μὴ ποιοῦντας τὴν ἁγίαν ἡμέραν τοῦ πάσχα
καθὼς ἡ ἁγία καὶ καθολικὴ ἐκκλησία ποιεῖ·
δεχόμενος τὴν ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον τριάδα.
καὶ τὴν εὐσέβειαν καὶ νίκην τῶν φιλοχρί-
στων βασιλέων φλαουΐου θεοδοσίου καὶ φλαουΐου

οὐ σαρκὶ τιμῇ ἐξ ἄλλου τῶν μακαρίων αὐτοῦ πατρῶν· εἰ
δέ τι τούτων παρασαλεύσω ποτέ, ὑπο-
κείσθω μετὰ τῶν ἡμμένων αὐτῇ ἱερέων
πάντος τοῦ οἴκου μου. καὶ ὑπαναγνω-
σθείσης μοι τῆς ἐκθέσεως καὶ ἀρεσάσης, ὑπ(έγραψα)
οἰκείᾳ χειρὶ τῇ ἐμαυτοῦ γνώμῃ ὑπέγραψα:

ὅρος. ὅρος. ὅρος:-

Τούτων τοίνυν ἀναγνωσθέντων, ὥρισεν
ἡ ἁγία σύνοδος ἑτέραν πίστιν μηδενὶ
ἐξεῖναι προσφέρειν, ἤγουν συγγράφειν
ἢ συντιθέναι παρὰ τὴν ὁρισθεῖσαν παρὰ
τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν τῇ Νικαέων πόλει συνα-
χθέντων σὺν ἁγίῳ πνεύματι· τοὺς δὲ τολμῶν-
τας ἢ συντιθέναι πίστιν ἑτέραν ἤγουν προ-
κομίζειν ἢ προσφέρειν τοῖς ἐθέλουσιν
ἐπιστρέφειν εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας
ἢ ἐξ ἑλληνισμοῦ ἢ ἐξ ἰουδαϊσμοῦ ἢ ἐξ
ἐξ αἱρέσεως οἱασδηποτοῦν, τούτους εἰ
μὲν εἶεν ἐπίσκοποι ἢ κληρικοί, ἀλλοτρίους
εἶναι τοὺς ἐπισκόπους τῆς ἐπισκοπῆς
καὶ τοὺς κληρικοὺς τοῦ κλήρου· εἰ δὲ
λαϊκοὶ εἶεν, ἀναθεματίζεσθαι. κατὰ
τὸν ἴσον δὲ τρόπον εἰ φωραθεῖεν τινὲς
εἴτε ἐπίσκοποι εἴτε κληρικοὶ εἴτε λαϊ-
κοὶ ἢ φρονοῦντες ἢ διδάσκοντες τὰ
ἐν τῇ προκομισθείσῃ ἐκθέσει παρὰ
Χαρισίου πρεσβυτέρου περὶ τῆς ἐναν-
θρωπήσεως τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ
θεοῦ, ἤγουν τὰ μιαρὰ καὶ διεστραμμένα
Νεστορίου δόγματα ἃ καὶ ὑποτέτακται,
ὑποκείσθωσαν τῇ ἀποφάσει τῆς ἁγίας ταύ-
της καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου· ὥστε
δηλονότι τὸν μὲν ἐπίσκοπον ἀλλοτρι-
οῦσθαι τῆς ἐπισκοπῆς καὶ εἶναι καθῃρη-
μένον· τὸν δὲ κληρικὸν ὁμοίως ἐκπί-
πτειν τοῦ κλήρου· εἰ δὲ λαϊκός τις εἴη, καὶ
οὗτος ἀναθέματι ὑποκείσθω καθὼς προείρηται:-

Τῷ εὐλαβεστάτῳ κλήρῳ καὶ τῷ λαῷ παρὰ
τῆς ἁγίας συνόδου:- Οὐδεὶς τολμή-
σας τῷ ἰδίῳ κτίστῃ ἐναντιωθῆναι ἔμει-
νεν ἐκτὸς θείας δίκης· ἀλλ' εἰ θεὸς ὅσον
ἥκει καὶ εἰς ἀμοιβὴν ἡ μὴ ὀψὲ ἡμῖν ἐφθη μερικ(ῶς)
διὰ τὸ τὴν τελειοτέραν ἀναμονὴν ἐν τῷ
τῆς κρίσεως καιρῷ κατ' αὐτοῦ φυλάτ-
τεσθαι. ὅθεν καὶ Νεστόριος ὁ τῆς δυσσεβοῦς
αἱρέσεως ἀρχηγὸς μιαρὸς φθάσας ἐν τῇ
Ἐφεσίων ἔνθα ὁ θεολόγος Ἰωάννης καὶ ἡ θεοτόκος
παρθένος ἡ ἁγία Μαρία, τοῦ συλλόγου
τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ἐπισκόπων ξενώ-
σας ἑαυτὸν καὶ κακίᾳ τῷ συνειδότι
ἀπαντῆσαι μὴ τολμήσας· μετὰ τὴν τρί-
την κλῆσιν ψήφῳ τῆς ἁγίας συνόδου καὶ τῆς
αὐτῶν θεοπνεύστου κρίσεως κατακέ-
κριται. καὶ ἐκκέκριται ἐγγράφως ἐπὶ πρά-
ξεως ὑπομνημάτων πάσης ἱερα-
τικῆς ἀξίας. χαίρετε τοίνυν ἐν κυρίῳ πάν-
τοτε· πάλιν ἐρῶ χαίρετε· κατηνέγκατε γὰρ
τὸ σκάνδαλον καὶ ἐξερριζώθη τὸ ζιζάνιον
ἐκ τοῦ γεωργίου τοῦ θείου χωρίου· ὑμᾶς
δὲ ἀναζωπυρήσαντες καὶ λαμπρύναντες τὸν

θυρεὸν τῆς πίστεως ἐκ ποδῶν ἐλάσαν-
τες τοὺς τῆς μανίας καὶ μεγαλαύχου κενο-
φωνίας ἐργάτας· ἴσασι γὰρ ἡμῖν ὁ μισθὸς
οὐκ ἐλάττων τῶν ἐνταῦθα κεκμηκό-
των πάντας ὑμᾶς ἀσπάζονται οἱ ἐνταῦθα
σὺν ἡμῖν γνήσιοι ἀδελφοί:–

Ὁμιλία λεχθεῖσα ἐν ἐφέσῳ ἐν τῇ μνήμῃ ἐ-
πισκόπου Κυρίλλου, μετὰ τὴν καθαίρε-
σιν Νεστορίου:~ Ἐμοὶ μὲν ἐδόκει σι-
γᾶν καὶ ταύτῃ τοὺς πρᾶξαι τιμᾶν· καὶ μὴ
φιλεῖν αὐθαδευσίας καταλιπεῖν ὅλον
τὸν λόγον. ἐπειδὴ δὲ σιγᾶν ἐθέλοντα
οὐκ ἐᾷς ὦ σοφέ· καί μοι τῶν λόγων ἀρ-
κτέον. εἴρηται γάρ τινι τῶν παλαιῶν εἰς συμβου-
λίας σοφός· οὐκοῦν ἐπειδή σε διαγρά-
φειν ἔγνωκεν ὁ μακάριος λέγων πῶς
δ' εἶπεν σεμνῶς ἐκ τοῦ οἰκείου ὁ σοφὸς ἔργου ὅπερ
ὅμως ἀπέλαβον· καὶ πόσος ἐπιπόνως μαθη-
ματικῶς ἐπέρχεται· ἡμῖν οὐκ ἦν συγγενὴς
ἡ Ἰουδαίοις τοῖς κυριοκτόνοις ὧν τὴν
δυσσέβειαν ὀξεῖ ἔθεσαν. οὗτοι γὰρ ποτὲ αὐ-
τοῦ μερὶς ἐγένοντο· καὶ τὸν μόνον ἔδοξαν
τοῖς καὶ υἱοθεσίας ἠξιώθησαν· καὶ μυ-
ρίων ἀγαθῶν ἀπήλαυσαν· καὶ ταῖς δι-
γεσίαις ἐμπαροιμήσαντες ἤκουσαν θ(εο)ῦ
λέγοντος· υἱοὺς ἐγέννησα καὶ ὕψωσα αὐτοὺς
δὲ με ἠθέτησαν. τί δ' ἂν σε τῖς προσφέ-
ρεσθαι πρὸς σῆς ποιτὸν αἴθλιον καί μ' ἀμα-
θῶς ἐκείνου μετριώτεραι τῶν ὅσων τοῦ
ἐλέους καὶ χάριτι τοῦ πρὸς ἐπιτιμᾶ

σαντα γυμνῶσει· ἀλλὰ ταῖς ὁδοῖς τῶν
ταῖς σαῖς δυσφημίαις ἐπιμετρήσας ἐξ
πᾶσι δεδικαίωται σόδομα ἐκ σοῦ· οὐ γὰρ
ἐν παραχεῖ χρόνῳ τὴν οἰκουμένην μέσα-
λώσας· καὶ τὴν ψῆφιν αἷμα τρέψαι ἠθέ-
λησας καὶ τὴν ἄρρητον οἰκονομίαν τῆς
ἐνσάρκου παρουσίας τοῦ μονογενοῦς
προσθεῖσαι ἐπιβουλεύσας τὸ γῆν ἤκουσεν ἐπὶ
σοί· ὥστε τὸ περὶ σοῦ λέγεσθαι· οὐκ ἔστι μά-
λαγμα ἐπιθεῖναι τοῖς σοῖς τραύμασιν·
οὔτε ἔλαιον· οὔτε καταδέσμους· καὶ ἔ-
δει μὲν καὶ παραιτεῖσθαι ἔλεγχον τῆς σῆς
δυσσεβείας μικρὰ μὲν ἐπὶ τὸ λυμὴ κἀς ἀ-
πομαθεῖν. σε τι καὶ τὴν σὴν παρρησίαν
λύμην ἀπειρίφλικτον· ἣ χασμᾶται ἀμῖμα-
τοῖς αὐτοῦ ὑμεῖς φαίνοιτο δίκας δεδω-
κώς· παρ' ἡμῶν γὰρ ἤδη δέδωκας. ὁ
γὰρ παρὰ σοῦ ὑβριζόμενος θ(εὸ)ς λόγος
ὁ προκηρύξας μὲν ἐν σαρκὶ ὡς ἐκ τῆς θεοτόκου
Μαρίας ἀφθάρκτον σοι, τὸ τῆς μανίας
κολαστήριον ὑπὲρ ἡ ὕβρια κεῖσθαι ὥσπερ εἰ·
ἀλλὰ τί φαίνης ὦ θαυμάσιε καὶ θαυμάσιον
ἀπὸ τοῦ πέρα· θάλασσαι μὲν γὰρ τὸν διαπό-
ντιον ἰλοῦσαι, ταῖς μὲν ἀφροῖς φρίσσουσι· θαυμα-
τοῦ δὲ λάζαρον ἱλιάδος τοῖς ὀξεῖς αἷμα-
τος ἀσυνήθει μόνῳ· καὶ σιγᾷ ὁ ἥλιος ὑπὸ
δέους κρυπτόμενον διὰ τὸ δεσποτικὸν πά-
θος πέτρας ῥηγνυμένας. μνήματα ἀ-
νοιγόμενα· καὶ εἰ μικρὰ σοι ταῦτα, αἰσχύ-
θητι τὸν μέγεθος τῶν μικρῶν τὴν μαρτυρί-

τῶν τοῦ ἀΐδου πυλωρῶν τὸν τρόμον.
τὸ τοῦ καταπετάσματος σχίσμα· τοῦ φω-
τὸς τὴν μεταβολήν· τῆς ἡμέρας τὸ σκότος.
καὶ ἐπὶ τούτοις ἅπασιν ἔμεινεν ἀκαμπὴς
ὁ δείλαιος. ἀνουθέτητον ἔχων τῆς κακίας
τὸν τρόπον. καὶ οὗτος μὲν ἐν τούτοις.
ἡμεῖς δὲ τοῖς θείοις νεύμασιν εἴκοντες,
προσκυνήσωμεν τὸν θεὸν λόγον· τὸν κατα-
ξιώσαντα μετὰ σαρκὸς πολιτεύσασθαι
μεθ' ἡμῶν· οὐκ ἐκστάντα τῆς πατρικῆς οὐ-
σίας ὡς ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χα-
ρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως. φέρων τε τὰ
πάντα τῷ ῥήματι τοῦ στόματος αὐτοῦ· αὐτῷ
ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν: —

Θεοδότου ἐπισκόπου Ἀγκύρας λεχθεῖσα
ἐν Ἐφέσῳ: —

Ὅπερ ἐστὶ τοῖς σώμασιν ἡ τῶν ἰατρῶν, ἱερὰ
ταῖς ψυχαῖς τοῦτο· ἐπειδὴ γὰρ νόσημα ψυ-
χῶν ἐστιν ἡ ἁμαρτία καὶ χρονίζουσα, θάνα-
τον τὸν τῆς τιμωρίας ἐπάγουσιν· ὁ κομι-
δῇ σεμνὴ τοῦ πνεύματος χάρις, ἰατρείαν ψυχῶν
τὴν ἱερωσύνην τὴν ἁγίαν. καὶ τὸ περιληφθὲν
τῷ πάθει μέλος ἐξέκοψεν. οὐκ ἐκείνου
ἀφειδῶν· ἀλλὰ τῶν λοιπῶν μελῶν φειδό-
μενος. ἐπεὶ γὰρ τὸ συνεχὲς τῆς σήψεως
τῆς σαρκός, μετάδοσιν ἐργάζεται τῆς
κακίας. ἐκτέμνει τὸ μέλος ἵνα ἐπιτέμῃ
τὴν κακίαν. καὶ ἔστι τὸ εἶδος τοῦτο οὐκ ὠ-
μότης ἀλλὰ θεραπεία. διακρίνων μὲν γὰρ
ὁ ἰατρὸς. ἐκτέμνει τὸ μέλος. ἀλλ' ἢ φειδόμενος

τὴν τμῆσιν, θεραπείαν εἰργάσατο. ἀρ-
χαῖον τοῦτο τῆς θεραπείας τὸ εἶδος ἐστὶ
καὶ ἄνωθεν. οὕτως οἱ ἅγιοι ἐπεμελήθη-
σαν τῆς [illegible] ταύτης ἐκκλησίας·
ἔχει γὰρ ὁ ἱερεὺς καὶ ξίφος [illegible] καὶ μο-
[illegible], ἀλλ' ἴαμα θεραπεύουσιν. καὶ τοῦτο δηλοῦ-
σιν ἄνωθεν ἡ χάρις, πρὸς τὸν ἱερέα
μιᾷ ἐννοίᾳ λέγουσα· καθέσταλκά σε σή-
μερον ἐπὶ ἔθνη. καὶ ἐπὶ βασιλείας ἐκριζοῦν
καὶ κατασκάπτειν. καὶ ἀπολλύειν καὶ ἀ-
νοικοδομεῖν καὶ καταφυτεύειν. οὐ φυτεύ-
εται γὰρ εὐσέβεια, μὴ ἐκκοπείσης κακί-
ας· τὸ γὰρ πρῶτον μὲν ἀρδεύειν ἐπιμελεῖ-
ται γεωργικῆς χρείας. λόγοις προσάγειν
ἀσεβείας· ἐπιμελεῖ ἂν τὸ ὑπὸ τοῖς ἄνω περι-
φέρειν τῷ μέλλει· εἰ δὲ ἡ κακία κρείττων
γένοιτο τῆς ἐπιμελείας· ἡ ἐκκοπὴ ἴαμα
ἐστὶ τῶν οὕτως διακειμένων. ἀπὸ πάσης
γὰρ αὐτῆς ἐπιμελήσαι τὸ τῶν οὕτως δια-
κειμένων τῶν ὀνειδιζόντων θεοῦ τὴν ἄρνησιν
καὶ τὴν χάριν ἐν μέρει ὀνειδος ποιουμέ-
νων. τί λέγεις; ἐπεὶ θεοῦ φησιν οὐ χωροῦ πέ-
πονθε μέν· εἰ μὲν πρὸς τὴν φύσιν ἀρνεῖ,
κακῶς ὁρᾷς· εἰ δὲ πάντελως ἀναιρεῖς τὸ
πάθος· ἀρνῇ τὴν οἰκονομίαν. μὴ τὰ δὲ ὁμο-
ίως θεοῦ παθόντι. ἀλλὰ τῶν παθημάτων
ὑπέστη τὰ κατορθώματα. εἰς εὐσέβειαν
κατέχων θεὸς οὐ μειωθεὶς τὴν φύσιν. ἀλλὰ
τὴν χάριν δωρούμενος, ἔμεινε μὲν ἀπερί-
σταλτος μὲν οὐκ ἦν ἔμεινε θεὸς διὰ τὴν ἑαυτ

φύσιν γενόμενον ὅπερ οὐ, διὰ τὴν περὶ σὲ
φιλανθρωπίαν. μὴ οὖν τοῦτο εἰδὼς τῆς ἐπιμελεί(ας)
ὑβρισμένος. μὴ ἀμελήσῃς τοσοῦτον ἀπερ-
εἰ καὶ ἐν ἀπελείαις σώματος τὴν ὑπηρεσίαν εἰρ-
γάζετο. οὐ γὰρ ὕβρις ἐστὶν ἡ εὐτέλεια· ἀλλὰ
δεῖγμα φιλανθρωπίας. κἂν ἐπέμψῃ πρὸς σὲ
ἀλλ' ὑπομείνῃ καὶ ὅπως. ἀλλ' ἵνα σε πρὸς
ἑαυτὸν ἀφελκύσῃ. μὴ ὀργίσῃς τὴν καταλλαγὴν
ἵνα μὴ ἀπολέσῃς τὴν ἀντάμειψιν. ὁ δέξαι
τὴν ὕβριν τὴν σοὶ δόξαν γεννήσασαν. οὐ-
χ ὕβρις φαῦ φύσις. ἀλλ' ἡ χάρις δωρεῖται
σοι τὰ ἀγαθά. διὰ σὲ τὸν ὑβρισμένον οἰκέ-
την ὁ δεσπότης ὑβρίζεται. ταῦτα ἀναβ-
λάβωμεν, ἐπειδὴ σὺ τὰ ἐκείνου κατέλιπ-
ες ἀποδράσαι μὲν μὴ μεῖζον ἀγαθοῦ δεσπότου
οὐκ ἦν ἐγκαλεῖν τὴν παρὰ τοῦ δεσπότου
δεχομένην χάριν. πρὸ χρεῶν τὴν ἀπό-
λαυσιν τοῦ παραδείσου ἐλάβομεν τὸν
μόνον παρεκτρέψαμεν τὸν νομοθέτην π-
αρηνέσαμεν. τῷ ἐχθρῷ ἐπιστεύσαμεν. ὅξει
ποτίσομεν τὸν ἥλιον. εἰς τὸν περίγειον τό-
πον τοῦτον ὁ δραπέτης διῆγεν. οὐκ ἀμεί-
μευσε πρὸς τὸν δεσπότην. ἡ ἡδονὴ κατα-
κατεῖχε τὸν φυγάδα. ἡ ἁμαρτία δυνάμ-
ει κατέσχε τὸν δραπέτην. ἀπείργοντες ἡ-
μῶν διανοίας. ὅσους ἀγωνιαμένης ἀ-
μεύσαι πρὸς τὸν θεόν. τί οὖν ἡ ἐλεήμων ἀρχ-
ή της, ξένως ὥσπερ θεὸν τὸ κάλλιστον κτῆμα
τὸν ἄνθρωπον. ἀλλ' οὐκ ἠνέσχετο τοῦτον ὁ τοῦ
ὅλου θεὸς. οὐ δὲ γὰρ εἶδε φθορὸν κρατεῖ-

δεσποτικῆς χάριτος. οὐ δὲ τὴν τοῦ θεοῦ δωρε-
ὰν δείκνυσι καθάπερ ὁ ἐπὶ μουλῆς τοῦ δια-
βόλου. τί οὖν ὁ δεσπότης ποιεῖ. παραιτεῖ-
ται πρὸς τὸν δραπέτην. ὁ γὰρ δοῦλος
πρὸς ἐκεῖνον ἦν ἐμοῦ καὶ δυνάστου παρα-
ιτεῖται πρὸς τὸν οἰκέτην. οὐκ ἐν ἀξιώμα-
τι δεσποτικῷ. οὐκ ἀγγέλων δορυφορί-
ᾳ περιαστράπτων. οὐ καρχαρῶν κινῶν
φάραγγας. οὐ πῦρ κινῶν. οὐ φοιχίας [illegible].
τοῦτο γὰρ ἦν φυγάδα ποιῆσαι τὸν δραπέ-
την. ἀλλὰ παραινεῖ μεταγαγεῖν τὸν φυγ-
άδα δουλόμενος καταχεῖν τοῖς ἰδίοις κτήμα-
σι θέλων. οὐ σωμεῖ τῷ φαινομένῳ. ἀλλὰ
πρὸς ὁμιλίαν ἐγκαλεῖται τῇ εὐτελείᾳ αὐτοῦ
προσώπου γίνεται σύνδουλος ἵνα ἀναδει-
χθῇ ἡ δεσποτεία. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ὁ μέγ-
ας ἀπόστολος ἔλεγεν. τοῦτο φρονείτω ἐν ὑμ-
ῖν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ἰησοῦν ἐνταῦθα λέγει. ἢ
ταπεινὴ μὴ ἐθέλοντα τὴν προσηγορίαν
τῷ βρέφει. καὶ μέσεις γὰρ τὸ ὄνομα αὐ-
τοῦ ἰησοῦ. ποῦ ὁ διαιρῶν τὸν χριστόν. ποῦ ὁ τὸ μυ-
στήριον ἡμῶν ὁ μεσεμυμί ἐνεργασάμε-
ν. καὶ χριστὸν μὲν μέναι λέγων. διὸ δὲ ἰησοῦν τί-
θεμένος. τὸν μὲν δοῦλον. τὸν δὲ δεσπό-
την. τὸν δὲ, πάσχοντα. τὸν δὲ. μὴ πά-
σχοντα. τίς ἡ ὁμωνυμία τῆς μιᾶς προση-
γορίας. διὸ κειμένων πραγμάτων. τοῦ-
το φρονείτω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν χριστῷ
ἰησοῦ. ἰησοῦν λέγει τοῦτον τὸν ὀνομαζόμενον ὅς
ἐκάμψε μὴ παρεθέμενος. τοῦτο φρονείτω

ἑκὰς ὑμῶν ὁ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· τί γὰρ ἐφρόνη-
σαμεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ; ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων
οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ· τί
ἐστι τὸ λεγόμενον; ὁ ἐξ ἀρχῆς τὴν ἐλευθερίαν
λαχών, οὐ διὰ τὴν δουλικὴν ὑπομένης· ἵνα ἡ
προκειμένη τῇ ἐλευθερίᾳ ποιήσῃ· τοῦτον
αὐτός· ἐπειδὴ τῇ φύσει δεσπότης ἦν, οὐχ ἁρ-
παγμὸν ἡγήσατο ἴσα εἶναι θεῷ· τὸ γὰρ τῆς οἰ-
κονομίας οὐκ εἰκῇ ἀλλ' ὅτι ἣν θεότητα· ὁ δὲ ἐν
μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο
τὸ εἶναι ἴσα θεῷ· ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε μορ-
φὴν δούλου λαβών· εἰπέ μοι τὴν τοῦ μο-
νογενοῦς κένωσιν· εἰ μὴ ταῦτα ἅμα πεποι-
θεὶ, ποῦ ἐκενώθη· ὅταν δὲ λέγω ἐπὶ ἀνθρώ-
μαθών, φυλάττων τὴν φύσιν ἀπαθῆ, λέγω
πάθος γὰρ περὶ τὴν θεότητα· οὐ φύσις παθη-
τή, ἀλλ' ἡ πρὸς τὸ παθητὸν ἕνωσις· ἐπει-
δὴ γὰρ ὁ φιλάνθρωπος δεσπότης συμπαθὴς περι-
θέτο τῷ οἰκέτῃ· εἶχε δὲ τὴν φύσιν ἀπα-
θῆ ἑνώσας ἑαυτῷ τὸ παθητόν, τὸν σκο-
πὸν ἅμα πληρώσειεν· οὕτως παραγό-
μενος ὁ δεσπότης· οὕτως ἐπεφάνη τῷ φυ-
δίῳ· ὡς σὺν δούλοις φαινόμενος· καὶ ὡς δε-
σπότης ἀπεργαζόμενος μορφὴν δούλου δεικνὺς
καὶ χάριν δεσπότου χαριζόμενος· πεινῶν
ὡς δοῦλος, καὶ ἄρτους πηγάζων ὡς θεός·
ὑποφερόμενος τὸν φόβον ὡς ἄνθρωπος· καὶ
γὰρ τοῖς πάθεσιν ἐπεφάνη τὸ φαινόμενον
καὶ τοῖς θαύμασιν ἐδείκνυ τὸν κρυπτό-
μενον· οὕτως φανεὶς ἄνθρωπος ἡμᾶς ἀπαντ-

εἰς τὴν οἰκειότητα συνήγαγεν· ἰδοὺ διδάσκα-
λον ἡμῶν ἐπέστησε τὸν υἱὸν τῆς ἀγάπης,
τὸν χαρισάμενον τὴν ... διὰ τῆς μητροπόλει·
τὸ κοινὸν τῆς οἰκουμένης κειμήλιον· τὸν
ἐν ἐμοὶ Χριστοῦ πᾶσαν ἐκθέμενον τὴν ἀσθέ-
νειαν· ὁ λόγος φησὶ σὰρξ ἐγένετο· ὢν μὲν διὰ
τὴν φύσιν, ἐγένετο δὲ διὰ τὴν οἰκονομίαν·
ἰδοὺ καὶ μεθ' οὗ τῷ πατρὶ ἡ δόξα σὺν ἁγίῳ πνεύματι
εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν: ——

Τοῦ αὐτοῦ ἐπισκόπου ἀρκύρας εἰς τὴν
πέμψαν τοῦ σταυροῦ ἀναγνωσθεῖσαν ἐν τῇ συνό-
δῳ ἐπὶ τοῦ ἐπισκόπου κυρίλλου: —

Λαμπρὰ τῆς παρούσης ἑορτῆς ἡ ὑπόθε-
σις· καὶ κοινωνὸν ἱερὰν τοῖς ἀνθρώποις κομίζου-
σα· λαμπρὸς δέ· καὶ ὁ παρὼν σύλλογος
εὐχαρίστως τὴν χάριν ὑποδεχόμενος· καὶ δέ-
ον τὰ δαψιλῆς ἡ χάρις τοῖς μετ' εὐχαριστίας
αὐτὴν ὑποδεχομένοις· τοσοῦτον γὰρ τὸ μέ-
τρον τῶν δωρεῶν παρέχεται, ὅσον τὸ μέ-
γεθος τῆς εὐχαριστίας ἐπὶ τῶν κομιζομέ-
νων τὴν χάριν ὡς ὅταν λαμβάνῃ δωρεὰν
εὐχαριστῆσαι τῷ δεδωκότι· οὐκ ἄν τι δέδω-
κεν ὑπὲρ ὧν ἔλαβε μόνον· ἀλλὰ καὶ ὀφει-
λέτην σοι πλειόνων τὸν δοτῆρα πεποίη-
κας· εὐχαρίστως οὖν προσδέξασθε τὴν
χάριν· λαμπρὰν μὲν ταύτην τὴν πανή-
γυριν ἐπιδεῖξαι· ὑπόθεσις δὲ τῆς ἑορτῆς,
ἡ μὴ φανεῖσα· θεοῦ πρὸς ἀνθρώπους ἐστὶν ἐπιδημία
τοῦ ἀεὶ παρόντος ἐπιφάνεια· τοῦ πάντα πλη-
ροῦντος ἐπιδημία τοῦ πάντων ταῖς ὁρῶντος· εἰς τὰ

ἰσραὴλ ἀθετῆσαι καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὕτως
ἐβλαμον. μᾶλλον δὲ, ἐν τῷ κόσμῳ ἦν·
ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο καὶ ὁ κόσμος
αὐτὸν οὐκ ἔγνω. ἀλλ' οὔτ' ἐστὶ τῶν ὅλων
κατηγορίας ἡ ἄγνοια αὕτη. διὰ γὰρ θεί-
ας τε φύσεως ἀνέφικτος λογισμοῖς ἀν-
θρωπίνοις ἐστὶν ὁ θεός· οὐ πέφυκε γὰρ ἐν γῇ
ἀνθρώπων καθορᾶν αὐτόν. διαδιδράσκει τὸν
νοῦν τῶν ἀνθρώπων ἡ θεία φύσις. ὑψηλοτέρα
τῶν ἡμετέρων ἐστὶ λογισμῶν. ζητοῦμεν
θαυμάζω ὅτι ἐξ αἰωνίου φύσεως θεογνωσίαν
ὁ περὶ ὑμᾶς μὴ γένηται. ἀναγκαίως ἀνεφύ-
σιν ὁρώμενον ὁ ἀόρατος. δέχεται σῶ-
μα ψηλαφώμενον ὁ ἀφὴν μὴ κρατούμε-
νος· ὁ ἀόρατος θεὸς ὁρώμενος γίνεται. ὁ
λόγος ψηλαφᾶται. ὁ μονογενὴς τοῦ θεοῦ
παῖς, συνθέμενος τῶν δούλων γίνεται. ἵνα
διαμαθητευθῶσι τὴν φύσιν τῶν ἀνθρώπων ὑ-
περκαίνοις τὸν ἄνθρωπον. καὶ μὴ μονάσῃ
ἀλλότριον θεοῦ τὸ νῦν γινόμενον. πά-
λαι γὰρ ἐν θεῷ παρρησία πρὸ μεμετατο-
ποις τοῖς ἀεὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐγνώσθη
φαινόμενον. ὕλαις κεχρημένος ὁρατὸς
ταῖς ἡμῶν δυνάμεσι. ἐπεὶ παρα-
γενέσθαι ἰουδαίοις εἰς μέσον. παρὰ τῶν
διαπραγματευθῶν τὰ τοῦ θεοῦ ἐμφανίσαι φανεὶς
τοῖς ἀνθρώποις ἐν ἀνθρώπου φύσει. λεγέσθω μοι πῶς
μωϋσῆς εἶδε θεόν. τὴν φύσιν εἶδε τὴν ἀόρα-
τον οὐδαμῶς. ἀνέφικτος γὰρ αὕτη λο-
γισμοῖς ἀνθρώποις. πῶς δὲ εἶδε μὲν εἰ πῶς

καὶ τῆς βάτου· ἀναπτόμενον πῦρ. καὶ
τὴν βάτον οὐ φθεῖρον· διὰ τοιούτων ἀπηχθὲν
τοῦ ἐκ παρθένου γεγεννημένου. καὶ τὴν
παρθένον μὴ φθείρῃ. εἰς σὺ μὲν ἄλλου
ὅτι ἐκ βάτου φθέγγεται θεὸς καὶ λέγει μωϋ-
σῇ· ἐγὼ ὁ θεὸς ἀβραάμ· καὶ ἐγὼ ὁ θεὸς ἰσαάκ·
καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ. καὶ ὅτι πιστῶν μωϋσῆς
προσκυνεῖ. ἡ φύσις οὐ λογιζόμενον τὸ
πῦρ τὸ ὁρώμενον ἀλλὰ θεὸν τὸν φθεγγόμενον.
ὅταν μήτραν παρθενικῆς μνημονεύσω,
βδελυκτὴν καὶ ἀποστρέφει. τί γὰρ εὐτε-
λέστερον εἴπερ κατὰ μήτραν παρθενικὴν
καθαραὶ τῶν τῆς ἁμαρτίας παθῶν. οὐκ οἶ-
δας ὅτι τὰ ἀρχαῖα μελέτη τῶν μελλόντων
καὶ τῶν μυστηρίων ὑπομνήματά ἐστι. τὰ γὰρ μυσ-
τήρια προτυποῦνται διὰ τῶν παλαιῶν. διὰ
τοῦτο κατὰ ἀνάπτεται πῦρ φαίνεται. καὶ
πυρούμενος οὐκ ἐμπρήσει ὅτε μὴν κολά-
ζει. ἀναφαίνει ἐν τῇ βάτῳ ὡς ἔσω τὴν παρθέ-
νον. ἀνάφαινε ἐν τῷ πυρὶ ὁ συνήθης φιλανθρωπίαν
τοὺς προσερχομένους ὁ κριτὴς ἐν τοῖς κρι-
νομένοις, καὶ κρίσις οὐ γίνεται. ὁ δικα-
στὴς ἐν τοῖς δικαίοις, καὶ οὐδαμοῦ τιμω-
ρία. ὁ κριτὴς ἐπέστη. ἀλλ' οὐ κρίνων. ἀλλὰ
δικάζων. οὐ καταδικάζων. ἀλλ' ἰατρεύων.
ὁρᾷς πῶς ἐκεῖνο τὸ ἥμερον πῦρ, τὴν τοῦ
θεοῦ φιλανθρωπίαν ἐμήνυσε; μὴ θαυμάσῃς εἰ
διὰ μήτρας παρθενικῆς θεὸς ὢν τίκτεται.
ἔδει γὰρ ἐν ὑμῖν ἐνεργεῖται θεός. ὁ προξενῶν
σωτηρίας ἀνθρώποις ἐστί. σὺ δὲ μὴ οὕτως ἁπλῶς

τὴν τοῦ θεοῦ φύσιν ἀναλάβῃς· ὡς καὶ ἐφι-
κτὴν ὑπερφυῆ γενέσθαι ποτέ· οὐδὲ μὴν ἑτέρων
εἰ λέγοιτο δι' ἡμᾶς ἀπελθὼν ὑπερίζει τὴν φύ-
σιν ἐκείνην· ἐκεῖ οὖν ταῖς δὲ ταῖς ἐλάττοσι
ἵνα σώσῃ τὴν φύσιν τὴν ἡμετέραν· ἀλλ' ἡμῖν
οὐ ταῖς μὲν ἀπέλθῃ τὴν τοῦ μακαρίου θεοῦ
φύσιν μὲν ὑπερίζῃ· σειρὰν τε ἀμοιβὴν δέχεται
ζεται· πῶς ἐρεῖς ταῦτα· αὐτῆς ἡμῶν
σωτηρίας· ὑπερβολῆς πρὸς ξένα θαῦμα γενόμενα·
ὦ φθέντος ἤμων θεοῦ σήμερον διὰ παρθένου
καὶ ἡ παρθένος ἔμεινε παρθένος καὶ μήτηρ
ἐγένετο· ὁ γὰρ ἀφθαρσίας πρόξενος, φθο-
ρὰν οὐκ ἐργάζεται· ὁ ποιητὴς ἀφθαρ-
σίας, οὐδὲν διέφθειρεν· ἐπειδὴ δὲ καὶ
φωτεινὸς ψιλὸν ἄνθρωπον λέγει τὸν γεγεννη-
μένον θεὸν μὴ λέγομεν εἶναι τὸν τόκον· καὶ τὴν
μητέρα προελθόντα ἄνθρωπον δὴ ἠρνημέ-
νον θεοῦ· λεγέτω μοι μὲν πῶς φύσις ἀνθρώπου
ἀνθρωπίνη μητρὸς παρθενικῆς τίκτομεν, τῆς
παρθένου τὴν μητέραν ἐφύλαξεν ἄφθαρ-
τον· οὐδεμία γὰρ ἀνθρώπου μήτηρ, παρθένος με-
μένηκεν· ὁρᾷς πῶς διττὴν ἐμμοι δὴ
περὶ τοῦ τεχθέντος παρέχει μοι τὸ γεγε-
νημένον· εἰ μὲν γὰρ καθ' ἡμᾶς ἐτέχθη καὶ
ἄνθρωπος ἦν· εἰ δὲ τὴν μητέρα παρθένον ἐ-
φύλαξεν ὅτε τεχθεὶς τοῖς ἀφορμοῦσι γνω-
ρίζεται· θεὸς γὰρ ἐπεδήμησε τῷ κόσμῳ
οὐ τόπον ἐκ τόπου μεταμείψας· ἀλλὰ φύ-
σιν περιθέμενος τὴν ἐμήν. καὶ ὥσπερ πρὸ
ὀφθῆναι θελήσας ὁ τὴν φύσιν ἀόρατος

ὥστε γὰρ μὴ ἔχειν ἀρχὴν τοῦ εἶναι θεός. ἐκ τοῦ
τόκου· ἀλλὰ τοῦ φανῆναι ἀνθρώποις. ἐπειδὴ
γὰρ θεὸς ἦν ἄνθρωπος γενέσθαι προείλετο διὰ
φιλανθρωπίαν τὴν περὶ ἡμᾶς· ἵνα ἡμεῖς τὸν κτί-
στην ὡς συγγενῆ περιπτυξώμεθα· ἵνα ἔχω-
μεν θαρρεῖν ἡμεῖς οἱ δοῦλοι κἀκείνου κατορθοῦμεν
παρρησίαν οὐκ ἔχοντες· ἐπὶ γὰρ τοῦ κτί-
σματος ἀχθέντες οἱ δοῦλοι κἀκείνων ἀρετῶν μὴ παρ-
ρησιαζόμενοι· ὡς ἐκ συνήθους ἰδίου καὶ παρ-
ρησιῶνται τὴν παρρησίαν· τί οὖν ἐπειδὴ μὲν
θεὸς ὡς ἄνθρωπος. οὐ τόπον ἐκ τόπου ἀμείψ-
ας ἀλλὰ τὴν ἀόρατον φύσιν ἐπιδεικνὺς ὁρα-
τήν· καὶ ὀφθεὶς ὡς ἄνθρωπος καὶ συγγενὴς ἀν-
θρώποις φανεὶς καθὼς καὶ ὁ ἀπόστολος
ἀναγορεύει λέγων· ὅτι ὁ λόγος σὰρξ ἐ-
γένετο· καὶ πῶς φησὶν ὁ λόγος σὰρξ ἐγένε-
το· πῶς δυνατὸν τὸν θεὸν λόγον γενέσθαι
ἄνθρωπον· ἐρωτᾷς τὸν τρόπον τῶν τοῦ θεοῦ θαυ-
μάτων εἰ ἐφικτὸν ἡμῖν ἦν τὸ ἀκατάληπτον
τοῦ λόγου· οὐκ ἦν θαῦμα· ἀλλὰ κατὰ φύ-
σιν πράγματα· εἰ δὲ θαῦμα καὶ σημεῖον τὸ
γεγενημένον, παραχώρει τὸν λόγον τῷ
θαυματουργοῦντι δεσπότῃ· ὅτι γὰρ ἐγένε-
το γνωρίσαι βούλομαι· καὶ τὸ ἐκ τοῦ γενο-
μένου κηρύττω· τί δὲ πῶς ἐγένετο καὶ πῶς ἀθάνατον
δὲ γέγονεν, τῷ ἐνεργοῦντι παραχωρεῖ. εἰ
σὺ τῶν μὲν ἰατρῶν προσαιτεῖς τί ποιεῖς
καὶ οὐ περιεργάζῃ τὸν τρόπον τῆς θεραπ-
είας πιστεύων τῇ τέχνῃ τὴν σαυτοῦ σωτη-
ρίαν· ἀλλ' οὐ δὲ ἀλλότριος ἀπέχων ὡς ἂν, τὸν τοῦτε

χρῆ τοῦ ὑπερεργάζεται τρόπον· ἀλλὰ
γνωρίζει μὲν τὸ γενόμενον· τὸν δὲ τρό-
πον τῆς τέχνης παραχωρεῖ. σὺ δὲ ὑπὸ τῶν
τῶν ὑπὸ θεοῦ τεθαυματουργημένων τοὺς
λόγους ἐπιζητεῖς. ὡς χρήζων τῶν λόγων
ἵνα ταῖς αὐταῖς τῶν θαυμάτων θαυματουργήσης.
καὶ σὺ ἀλλὰ περὶ ἐλέγου καὶ πῶς λέγω πρά-
γματος οὗ τὸν λόγον ἐπιγινώσκομεν
τούτου ἡ φύσις οὐ θαυμαστή· οὐ δὲ ση-
μεῖον· τοιοῦτον τί ἐστιν ὃ λέγω· οἰκοδόμος
κτίζει οἶκον· τὸν λόγον γινώσκομεν τῆς
ὕλης συντεθείσης γνωρίζομεν· λέγειν
τὸ γεγενημένον οὐ δυνάμεθα· εἰ καὶ δι'
τεχνίαν ἐνεργεῖν οὐκ ἔσμεν ἱκανοί· ὅτε
ὡς ἔρας τὸ ἐν γεννητοῖς τυφλῶν ὀφθαλ-
μοῖς ὁ μονογενὴς τοῦ θεοῦ λόγος ἐκ πηλοῦ· τὸ
τοιοῦτον λόγον ἔστι τὸ μὲν ἐμπειρον· θαῦμα
καλεῖται λογισμοῖς ἀνθρώπων οὐκ ἑρμηνευό-
μενον· σημεῖον καλεῖται· ὑπὲρ τὴν συνή-
θη φύσιν γεγενημένον· καὶ ὅτι μὲν ἐγέ-
νετο οἴσμεν· τὸν δὲ τρόπον λέγειν οὐκ ἔ-
χομεν· ἐκ πηλοῦ μὲν γὰρ κέραμος καὶ
πλίνθος κατασκευάζεται· οὐκ ὀφθαλμοῦ
αἰγέμεια πλάττεται· οὐχ ὑμένες λεπτο-
γίνονται· χρώματος ποικιλία συνίστα-
ται· οὐ περιφερείας ἀκρίβεια μετὰ τοσ-
αύτης ἀχροίας τορνεύεται. πηλὸς οὐ πέ-
φυκεν εἰς ὀφθαλμῶν μεταβαλεῖν ἀνάπλασις.
οὐ κοινῶς ὅπερ ἡ φύσις τῆς γῆς οὐκ ἐπιδέ-
χεται· οὐ γὰρ πέφυκεν ἐπιδέχεσθαι ὀφθαλ-

μοῦ τὴν ἰδέαν ταύτην ἐνδέξατο τοῦ θαυ-
ματουργοῦντος πρὸς τὸ ἑαυτοῦ θέλημα
τὴν φύσιν ἑλκύσαντος· οὗ καὶ αὐτοῦ δουλεύον-
τος τῷ λόγῳ τῆς φύσεως· μηκέτι ποιῶν εἰς
ἀσθένειαν ἀναμίμνησκε κατὰ τὴν φύσεως.
μηδὲ λέγε πῶς ἀνθρώπου φύσει ἐχώρησε τὸν
θεόν· πῶς θεὸς γέγονεν ἄνθρωπος· πῶς θεὸς λόγος
σὰρξ ὁρωμένη γεγένηται. ἀλλ' ὅτι μὲν γέ-
γονεν πίστευε· τὸν δὲ τρόπον εἰδέναι δοκ-
τῶν πειρῶ· εἰ δὲ θέλεις καὶ δι' ὑπο-
δείγματος σαφηνίσαι τὸ προκείμενον, ὑπο-
δείξω σοι. πῶς τὸ ἀσώματον σῶμα
ποιεῖται καὶ τὸ ἀόρατον ὁρᾶται· τὸ ἀψη-
λάφητον ψηλαφᾶται· οὐ τῆς οἰκείας φύ-
σεως μεταβληθέν· ἀλλὰ ἀναλαβὸν σχῆμα
ὁρώμενον καὶ ψηλαφώμενον· ὁ λόγος οὗ-
τος ὁ προφορικὸς ὃν ἐκ τῶν ἀνθρώπων φωνὴ ὡς κε-
χρημένοι ἀλλήλοις συγγινόμεθα καὶ τὰ ἐν
θυμῷ ἀλλήλοις ἑρμηνεύομεν, λόγος ἐστὶν
χωρούμενος, ἀλλ' οὐ χειρὶ ψηλαφώμενος.
ἀκοῇ δὲ μόνον ἐνηχούμενος· ἀλλ' ἐπειδὰν
τὸν προφορικὸν λόγον ὑποδείγματος
ἐν ὑποθέσει τοῦ θεοῦ λόγου φέρομεν, μὴ νομί-
σης με προφορικὸν λέγειν τὸν θεοῦ λόγον·
ἀλλ' ὥσπερ λόγος γὰρ εἴρηται ὁ μονογενὴς ἑρμη-
νευούσης, τῆς θείας γραφῆς, τὸ ἀπαθὲς
αὐτοῦ τῆς γεννήσεως· ἐπειδὴ καὶ νοῦς
ἀνθρώπων ἀπαθῶς τίκτει τὸν λόγον· διὰ τοῦ-
το οὖν μὲν υἱὸν αὐτὸν προσαγορεύει τοῦ
πατρός· ὅπου δὲ λόγον ὀνομάζει· ἑτέρωθι ἀ

ἀπαύγασμα καλεῖ ἡ θεία γραφή· ἕκαστον
τούτων τῶν ὀνομάτων περὶ αὐτοῦ λέ-
γουσα· ἵνα μὴ ὅσα τὰ περὶ Χριστοῦ λεγόμενα
βλασφημίας ἐκτός· ἄλλοτε γὰρ ἄλλαις
περὶ αὐτοῦ προσηγορίαις ἐχρήσατο.
ἡ ἐρήμως μὲν μὴν δόξῃ θεοῦ, τὴν διδασκαλί-
αν ποιήσασθαι θέλουσα· οἷόν τι ἐστὶν ὁ λόγος
υἱὸν καλεῖ τοῦ πατρός, τὸν μονογενῆ· τὸ ὁμο-
ούσιον παραστῆσαι τῇ δόξῃ θελήσασα
ἐπειδὴ γὰρ ὁ σὸς υἱὸς τῆς αὐτῆς σοὶ φύ-
σεως γεγένηται· βουλόμενος ὁ λόγος δεῖ-
ξαι μίαν οὐσίαν πατρὸς καὶ υἱοῦ λέγει υἱὸν
τοῦ πατρός, τὸν ἐξ αὐτοῦ γεγεννημένον μονογε-
νῆ· εἶτα ἐπειδὴ γέννησις καὶ υἱὸς ἐφ' ἡ-
μῶν ἔμφασιν παρέχει τοῦ κατ' αὐτὴν
γέννησιν πάθους· τοῦτον τὸν υἱὸν προσ-
αγορεύει καὶ λόγον· τὸ ἀπαθὲς τῆς γεν-
νήσεως τῷ ὀνόματι τούτῳ δηλῶν· ἀλ-
λ' ἐπειδὴ πατήρ τις γενόμενος ὡς ἄνθρωπος ὁμο-
λογούμενος πρεσβύτερος τοῦ ἰδίου υἱοῦ
ἐπιδείκνυται· παρεκχοὺς τῆς προση-
γορίας αὐτοῦ προεπινοεῖν τοῦ υἱοῦ τὸν πα-
τέρα· ἵνα μὴ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῆς θείας
φύσεως ὑπολάβῃς, συνυπάρχοντα λέ-
γε τὸν μονογενῆ τῷ πατρὶ μόνος διηνεκῶς
ἀπαύγασμα καλεῖ τὸν μονογενῆ τοῦ
πατρός· τὸ γὰρ ἀπαύγασμα, τίκτεται μὲν
δ' ἀπαθὲς τῆς γεννήσεως, δηλοῦται ὁ λόγος
τὸ ὁμοούσιον ὁ υἱὸς γνωρίζεται· ἀλλ' ἐπα-
νέλθωμεν ἐπὶ τὸ προκείμενον· καὶ τοῦ

σήμερον τεχθέντος θεοῦ λόγου· δηλώσω-
μεν τὴν ἔμφασιν ἀμυδρὰν καὶ διὰ ὑποδείγματος
ἐπιδείξωμεν πῶς τὸ φύσει μὴ ὁρώμενον,
ὁρώμενον γίνεται· καὶ τὸ μὴ ψηλαφώμενον
διὰ σώματος φύσιν, εὑρίσκεται ψηλα-
φώμενον· ὁ λόγος τοίνυν ὃν προφέρο-
μεν ταῖς πρὸς ἀλλήλους ὁμιλίαις ὅπερ κε-
χρήμεθα λόγος ἐστὶν ἀσώματος οὔτε ὁρᾶσθαι οὔτε ψηλαφᾶσθαι
μόνον· διὰ γραφῆς ψηλαφώμενος· ἀλλ' ἐπειδὰν
ὁ λόγος ἐνδύσηται γράμματα καὶ στοιχεῖα,
φαινόμενος γίνεται· [illegible] καταλαμβά-
νεται· διὰ γραφῆς ψηλαφᾶται· ὑπόθου γὰρ ἐμοί τινα
φθεγγόμενον πρός τινα· μὴ ὁπηνίκα ὁρᾶ-
ται λόγος, μηδὲ τῇ χειρὶ ψηλαφώμενον τὸν
προερχόμενον λόγον· ἐὰν δὲ αὐτὸν ἐμβάλῃ
χάρτῃ γράψας· ὁ πρότερον ἀόρατος ὕστε-
ρον ὁρατός. καὶ ὅπερ οὐκ ἐψηλάφας πρό-
τερον μέντοι τοῦ λόγου, τοῦτο διὰ τοῦ χάρ-
του ψηλαφᾷς καὶ τῶν γραμμάτων· τὸν
ἐν ἐκείνῳ ὅτι ἀσώματος λόγος τὸ σῶμα τοῦ
χάρτου καὶ τὸ σχῆμα τῶν στοιχείων ἐνδέδυ-
ται· οὐκοῦν ἐπειδὴ σαφὲς τὸ ὑπόδειγμα
γέγονεν καὶ ὑπεμνήσθης τοῦ ὑποδείγμα-
τος τοῦ γενομένου· φέρε δείξωμεν πῶς ὁ
μονογενὴς υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ θεὸς λόγος ὁ προαιώ-
νιος σὺν τῷ πατρὶ ἀσώματος ὢν τὴν φύσιν
ἀφ' οὗ φύσιν οἰκειωσάμενος, ὕστερον ἐτέχθη
διὰ παρθένου· οὐκ ἄρα χωλαίνων τοῦ εἶναι
θεός· ἀλλὰ παρ' αὐτοῦ πατρὸς γεγέννηται ὁ μο-
νογενὴς πῶς ἐτέχθη πάλιν ἐκ παρθένου.

ἐκ τοῦ πατρὸς γεγέννηται τῇ φύσει· ὁ ἐκ παρ-
θένου γέγραπται διὰ τὴν οἰκονομίαν· ὁ ἐκεῖ
μονογενὴς θεός· τοῦτο ἄνθρωπος. ἐπεὶ καὶ ὁ σὸς λό-
γος γέννημά ἐστι τῆς σῆς διανοίας· ἀλ-
λ' εἰ δ' ἂν τὸν λόγον τοῦτον ὁ μὲν πεπαιδευμένος ὁ-
μοίως ἐνθεῖναι θελήσῃς στοιχείοις καὶ γράμ-
μασι καὶ ἐν τῇ παρούσῃ ὕλῃ ἠθελήσῃς τῷ χάρτῃ,
χειρὶ γράφεις τὰ γράμματα· καὶ τρόπον
τινὰ πάλιν διὰ τῆς χειρός, τίκτεις τὸν
λόγον· οὐ τότε λαμβάνοντα τὴν ἀρχὴν τοῦ εἶναι
ὅτε διὰ χειρὸς ἐγράφη· οὐδὲ τότε προ-
ελθόντα εἰς τὸ εἶναι, ὅτε ἡ χεὶρ ἐνετύπωσε
τὰ γράμματα· ἀλλ' ἐκ μὲν τοῦ νοῦ γεγέν-
νηται· τοῦ δὲ φανῆναι τὴν ἀρχὴν ἐκ τῆς
χειρὸς ὁ λόγος ἐδέξατο τικτούσης τὰ γράμ-
ματα. ἐπεὶ οὖν τὸ ὑπόδειγμα σαφές, οὐ-
κ εἰκὼν γνωριμωτάτη γεγένηται· φέρε δὴ τῷ
πρωτοτύπῳ ἐφαρμόσωμεν τὴν εἰκόνα.
ὥσπερ δὲ ὁ νοῦς, ἐκεῖ ὁ πατήρ· ὥσπερ δὲ ὁ λόγος ἐκ
τοῦ νοῦ γεννώμενος καὶ τικτόμενος· ἐκεῖ λό-
γον οὐσιώδη. καὶ ἐν ... ὥσπερ τὸν ἐκ
τοῦ πατρὸς γεγεννημένον· ὥσπερ δὲ χεὶρ διὰ
γραμμάτων ἐμφανῆ ποιεῖ τὸν λόγον,
ἐκεῖ ἡ παρθένος διὰ τοῦ σώματος τὸν
λόγον ὁδηγοῦσα· ... τὴν ἀρχὴν θεότητι
διδοῦσαν διὰ τοῦ τόκου, μὴ γένοιτο· ἀλλὰ
τὸ φανῆναι ἀνθρώποις γενόμενον ἄνθρωπον· ἐπει-
δὴ γὰρ ἐγένετο ὅπερ ἦμεν· ἀναμαρτήτως ἐτέ-
χθη καθάπερ εἴπομεν· μετὰ τῆς φύσεως τῆς
ἡμετέρας, καὶ τὸν ἐμὸν τόκον ἀναμαρτήτως ἀ...

μιμος· διὰ τοῦτο καὶ γέννησιν οἰκειοῦσα
τοῦ θεοῦ λόγου· καὶ μετὰ ... τὴν παρ-
θένον· καὶ διὰ μήτρας ἦλθε κόσμου μὲν
μηδὲν τὴν παρθένον· οὐδὲν γὰρ ὧν ἐπλάσατο ὁ
θεός, ὑπέλειπε τῆς· ἐπειδήπερ οὐδὲν ἀνά-
ξιον αὐτοῦ τῶν γενομένων· πάντα γὰρ κα-
λά, καὶ καλὰ λίαν. ἐὰν ταῦτα ἴδωμεν ὡς
ὁ πλάστης εἶδε γεγεννημένα· εἶδε γὰρ ὁ
θεὸς τὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν καὶ ἰδοὺ
καλὰ λίαν. ἀπαθέσι ... τοῖς
ὀφθαλμοῖς· καὶ ὡς ὁ θεὸς αὐτὰ ...
καλά, ἐξορίσωμεν τὸ πάθος. καὶ γνωρίσωμεν
τὴν εὐγένειαν τοῦ γενομένου· τί οὖν θαυ-
μαστὸν εἰ ἐν ἰδίοις ἔργοις καὶ οἰκείοις κατεσκή-
νωσεν ὁ θεός· οὐδὲ λέγεις ἀξίως μὲν αὐτὸν
ἐν οὐρανῷ κατοικεῖν· ἀναξίαν δὲ μονὴν αὐ-
τοῦ τὸν ἄνθρωπον οἴει· κρίνων τὰ πράγματα
οὐ τῇ ἀληθείᾳ τῶν λόγων, ἀλλὰ τῷ πάθει.
καὶ τῇ προλήψει· τί γὰρ ... λαμπρότερον, ἢ
τί τιμιώτερον, ἢ ἄνθρωπος· τί θεοῦ τιμιώτερον
ἥλιος, ἢ ἄνθρωπος· μὴ γάρ μοι τῇ τῶν στοιχεί-
ων προσχῇς λαμπρότητι· μηδὲ διὰ τὴν ἀ-
χροίαν προκρίνῃς τὴν φύσιν· μηδὲ τῇ
ἐκ τῶν ὄψεων μαρμαρυγῇ τοῦ ἡλίου καὶ
τῶν ἀστέρων· μηδὲ ὅτι ἡ ἡμετέρα δέρματι καὶ
κρέασιν ἐνδέδυται, κατὰ τοῦτον θεὸν ἰδὼν
ἀμαλόγηκας τύχῃ· τὴν εὐγένειαν σκόπει
... ἐπεί· τὴν ἀνθρώπου κατασκευὴν καὶ θαύ-
μασον τὸ ζῷον· πάντων ζῴων κρατεῖν τὸ
καὶ ὀρέγειν δυνάμενον· χεῖρας ἔλαβεν

ὑπηρετουμένας τοῦ μόνου σοφοῦ ὀργανοποιοῦ
τὸ διὰ τῆς τέχνης δημιουργίαν μόνον τῶν κτισθεισῶν
τῶν πάντων. ἀμέλει ὁ ἐλεύθερον γενέσθαι
με. κύριον γνώμης ἰδίας, μόνον τὸν ἄνθρωπον
ἔκτισεν ὁ θεός. οὐχ ὁρᾷς ἥλιον, ἢ μηχανὰς μό-
νους τρέχοντα δρόμοις. οὐκ ἐπεισμο-
μοειδῆ αὐτοῦ τὴν φοράν. διὰ τί; ἐπειδὴ γνώ-
μης ἰδίας οὐ γέγονε κτιστός. ὁ δὲ ἄνθρωπος ἐ-
ἐλεύθερος. πράττεις ὃ βούλει. οὐκ ἔχεις
ἀνάγκην ὡς θεοῦ δυναστείας, ἐλεύθερος
τῇ ψυχῇ. κατέφησιν ἄλλος δοῦλος ἀ-
νάγκης. ἄλλος δὲ τὴν γνώμην ἐλεύθερος. πό-
σῳ οὖν ἀμείνων, εἰπέ μοι. ὁ δοῦλος, ἢ ὁ ἐλεύ-
θερος. ὁ ὑπὸ ζυγὸν ἀνάγκης, ἢ ὁ πάσης
ἀνάγκης ἐλεύθερος. οὐ δεῖ θαυμαστὸν
γοῦν παράδοξον εἰ ἐν ἀνθρώπῳ ἔδωκεν ὁ θεὸς
ὁ ἰδίαν εἰκόνα εὐθὺ πλάσσας ἢ πᾶσα-
το. τὴν γὰρ περὶ τὸν ἄνθρωπον πρόθεσιν ὁ θεὸς
εὐθὺς ἐν προοιμίοις, τῆς κτίσεως ἐπε-
δείξατο. χοῦν μὲν λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ πλά-
σας αὐτόν. εἰκόνα δὲ κατασκευάσας
τῆς ἰδίας θεότητος. διὰ τί οὖν ὁ μὲν
τῇ κατασκευῇ τιμῶν, οὕτως δόξης ἀπέλαυσε
φύσεως ἐπέρασε. διὰ τί μὴ ἀπὸ τῆς λαμπρό-
τητος τοῦ ἡλίου λαβών, ἐποίησεν αὐτὸν τὸν
ἄνθρωπον. ἀλλὰ ἀπὸ γῆς καὶ χοὸς αὐτὸν δια-
πλάττει. τοῦ κάτω κειμένου καὶ πατου-
μένου στοιχείου. τίνος ἕνεκεν θέλεις μα-
θεῖν. ἐπειδὴ τῇ εἰκόνι ἔμελλε τιμᾶν τὸν
ἄνθρωπον, ἀπελῆ αὐτῷ δίδωσι τὴν φύσιν. ἵνα

ἡ ὑπερβολὴ τῆς τιμῆς. μὴ ἐπαίρῃ τὸν ἄνθρωπον
εἰς ἀπόνοιαν. ἵνα ὁρῶν τὴν ὑπὲρ τὴν φύσιν
τιμήν, σοβαρᾷ τῇ μνήμῃ τῆς φύσεως ἐπι-
γνωρίσῃ τὸ μέγεθος τῆς τιμῆς. οὐ τῆς αὐτοῦ ἀξί-
ας ἀλλὰ τῆς χάριτος τοῦ δεδωκότος. οὐκοῦν
καὶ τοῦτο φιλανθρωπίας τοῦ κατασκευάσαν-
τος ἦν τὸ τὴν εἰκόνα τοῦ θεοῦ ἐκ γῆς ἔχειν.
τὴν φύσιν. ἐμέχυρον γὰρ εἰ ἔχε τὴν φύσιν
μετρίου φρονήματος. ὥσπερ αὐτὸ γένει ζῷον
ὁ ἄνθρωπος. εἰ καὶ ὕστερον ὑβρίσθη τοῖς ἐπει-
σελθοῦσι πάθεσι. μὴ γὰρ αὐτὸν ἴδῃς περι-
κεκρουμένον ἀλλὰ πρὸ τῆς παραβά-
σεως τοῦ μόνου τῆς εἰκόνος τοῦ θεοῦ, τὴν
εὐγένειαν λογίσαι. τί οὖν δὲ εὐτελίζεις
τὸν ἐκ ποτὲ τῆς πρώτης αὐτοῦ κατα-
σκευῆς ἐπιλελησμένος. καὶ τὴν τιμὴν
τὴν ἀρχαίαν μου λογίζομεν. ἣν αὐτῷ πά-
λιν μετὰ πολλῆς τῆς φιλοτιμίας ἀποδέ-
δωκεν ὁ θεός, ἑνώσας ἑαυτῷ τὴν ἰδίαν εἰ-
κόνα. οὐδὲ μὲν οὖν ἀπᾷδον τῆς ἐκείνου
φιλανθρωπίας ἐγένετο. οὐδὲ γὰρ ἐφύβρισον ἀ-
γαθῷ δεσπότῃ κοινωνῆσαι δούλων τῶν
δουλικῶν εἰς ὠφέλειαν τοῦ οἰκέτου. οὐ
γὰρ ὑβρίζεται τούτοις, ὁ ἀγαθός. ἀλλ' ὅπερ
ἔφη. διὰ τῶν τοιούτων γνωρίζεται. καὶ μὴ
θαυμάσῃς τοῦ πράγματος. καὶ γὰρ νῦν ἐὰν
σεαυτὸν οἶκον κατασκευάσῃς θεοῦ. καὶ ἐν σοὶ
κατοικεῖ. ἃ καὶ μὴ οὕτως ὡς ἐν τῷ χριστῷ. ἐν
χριστῷ γὰρ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς
θεότητος σωματικῶς. ἀλλ' ὦ τοῦ θαύματος

πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματι-
κῶς ἐν ἐμοὶ κατοικεῖ. καὶ πάντα πληρῶ
καὶ περιέχει τὴν κτίσιν ὅλος ὢν ἐν ἐ-
μοί. καὶ τῶν κτισμάτων οὐδενὸς χωριζόμε-
νος. καὶ μηδὴ ἤσοι τὸ εἰρημένον φαινέσθω
ἀδύνατον. καὶ γὰρ καθ᾽ ὃν ἡμῶν προφέρομεν
λόγον, οὗτος ὁ λόγος ἐν ἐμοί ἐστι. καὶ ὁ λόγος
ἐν πᾶσι γέγονε. καὶ ὅλον τὸν λόγον ἐχώ-
ρησεν εἰς. καὶ ὑπὸ πλήθους ὁ λόγος οὐ
περιγράφεται. εἰ τοίνυν πρᾶγμα γινόμε-
νον καὶ φθειρόμενον. καὶ ἐν ἐμοὶ ὅλον οἰκεῖ.
καὶ ἐν πᾶσι φαίνεται, τί θαυμαστόν σοι τί-
μεται εἰ θεὸς καὶ ὅλος ἐν ὅλῳ ὢν ᾤκησε. καὶ
ἐν πᾶσιν εὑρίσκεται. ὑπόθεσις τοίνυν τῆς
σήμερον πανηγύρεως τὸν θεὸν γενέσθαι
ἄνθρωπον. ἑλόμενον τὰ ἀνθρώπινα ἵνα δῷ τὰ θεῖα·
καὶ οἰκειωσάμενον τὰ πάθη ἵνα χαρίση-
ται τὴν ἀπάθειαν. ἐπεισελθόντα θά-
νατον ἵνα τὴν ἀθανασίαν δωρήσηται.
καὶ ἴδια ταῦτα τῶν ἀνθρώπων ἐκτήσατο πάθη,
οὐ τὴν φύσιν μεταβαλλόμενος. τῇ δὲ προ-
λήψει τοῦτο οἰκειούμενος. καὶ λίαν εἰκότως
ταῦτα ποιεῖ, τὸν ἄνθρωπον σῶσαι προθέμε-
νος. διὰ ποίαν οὖν αἰτίαν ἴδια αὐτοῦ ἐποιή-
σατο τὰ πάθη τὰ τῶν ἀνθρώπων; ἐπειδὴ ἔμελ-
λε τῷ πάθει πάθη ἀναιρεῖν. καὶ θανάτῳ
καταργῆσαι θάνατον. καὶ διὰ τῶν ὁμοει-
δῶν τὰ ὁμοειδῆ καταπαλαῖσαι. ἢ θέλη-
σιν. οἰκειοῦται τὸν τρόπον, ἰδιοποιεῖται
τὸ ῥάπισμα. τὸν δεσμὸν ἑαυτοῦ πεποίη-

ται. ἵνα θεοῦ γενόμενα τὰ πάθη, κατὰ παθ-
δόξουσι ἀπαλλάξωσι. οὔτε γὰρ φύσις θεοῦ ἠδί-
κηται, οὐδὲ γὰρ μεταβολὴν ἴδια ταῦτα πά-
θη ἐδέξατο. καὶ τὴν ἰσχὺν παρὰ θεοῦ τὰ
πάθη κατὰ τῶν ὁμοιοειδῶν λαμβάνει. θά-
νατον γὰρ ὡς θεοῦ γενόμενον καταργεῖ τὸν θά-
νατον. καὶ ἀπὸ θανάτου λύει τὴν τυραννί-
δα τοῦ θανάτου. ἐπειδὴ θεὸς καὶ ἄνθρωπος ἦν.
οὐ γὰρ ψιλὸν ἄνθρωπον ἐσταύρωσαν οἱ Ἰουδαῖοι.
οὐδὲ τὴν μορφωμένην μόνην καθήλωσαν
φύσιν. ἀλλ᾽ εἰς τὸν ἐν αὐτῇ θεὸν ἤγειραν τὰ τολ-
μήματα. τῆς ἡνωμένης φύσεως οἰκειω-
σάμενον τὰ πάθη. καὶ ἵνα σοι καὶ τοῦ-
το γένηται σαφές, ἐπὶ τὸ ἐν ἀρχῇ ἐνθεὶν ὑπό-
δειγμα τὸν λόγον ἀνάγωμεν. κεῖσθω γὰρ βα-
σιλέα φθέγγεσθαι λόγον. καὶ τοῦτον ἐντυ-
ποῦσθαι διὰ γραμμάτων χάρτῃ τινὶ τῇ
λεγομένῃ σάκραν ἀμόξασθαι ταῖς πό-
λεσι λόγον ἀφιεσμένον καὶ χάρτην ἐγ-
γράμμασι μὲν ἐλευθερίαν χαριζόμενον.
ἰάματα δωρεὰς βασιλικὰ τοῖς δεομένοις
κομίζοντα. ἀλλὰ ταύτην τὴν σάκραν
τὴν λεγομένην τῇ τῶν τυράννων φωνῇ ὑπο-
δεξάσθω ἄπιστός τις καὶ ἀπειθὴς καὶ τῆς πό-
λεως ἐχθρός. καὶ τοῦ βασιλέως πολέ-
μιος. καὶ λαβὼν τὸν χάρτην διαρρηγνύτω.
πῆ ἐστὶν ἐνταῦθα εἰπέ μοι· ὁ χάρτης
μόνος, ἢ καὶ ὁ λόγος ὁ βασιλικός. καὶ μὴν
εἰ χάρτης διερράγη. αὐτὸ μόνον ὑπέμεινε
τὸ φθαρέν. ἀμείωτος ὁ ῥήξας ἡ πτώ...

ὁ μολοῖς μόνοις ὑπεύθυνον ἦν· ἀλλὰ δίκην
διδοὺς τὴν ἐσχάτην καὶ τιμωρεῖται, καὶ
τὴν ἐπὶ θάνατον ἄγεται· οὕτως χάρτην λυ-
μαινόμενον μόνον· ἀλλ' ὡς καὶ λόγον διαρρήξαντα
βασιλικόν. καὶ μὴν ὁ τοῦ βασιλέως λό-
γος ἔφυ ἀπαθής· οὔτε ἐν χερσὶ λαμβανό-
μενος τῇ ἑαυτοῦ φύσει, οὔτε διαρρηγνύ-
ναι δυνάμενος· ἀλλὰ καὶ αὐτὸ διερρήγνυτο τοῦ
χάρτου καὶ τῶν γραμμάτων τὸ πάθος οἰ-
κειωσάμενον. ὁρᾷς πῶς τὸ ἀπαθὲς
δέχεται πάθος ἐπειδὰν φύσει κοινωνήσῃ
παθητικῇ. οὐδὲ γὰρ ὁ λόγος τῇ οἰκείᾳ φύ-
σει διέρρηκτο· καὶ τὸ πάθος τοῦ χάρτου καὶ
τῶν στοιχείων ἐδέξατο. μὴ θαρρείτωσαν τοι-
γαροῦν Ἰουδαῖοι ὡς ἥλοις τὸν ἀμνὸν προσηλώσαντες.
τὸ γὰρ φαινόμενον χάρτης ἦν· τὸ δὲ ἐν αὐτῷ
κρυπτόμενον λόγος βασιλικὸς ἐκ φύσεως
οὐ διαιρούμενος τῆς προενεχθείσης· λόγος μὲν
γὰρ ὁ μονογενὴς λέγεται, οὐ προφορικὸς
δὲ ἀλλ' οὐσιώδης καὶ ἐν ὑποστάσει· οὐδὲν
μὲν τῇ οἰκείᾳ φύσει πάσχων ὡς ἀπαθὴς
ὁ λόγος· ἴδια δὲ ποιούμενος τὰ τοῦ φαι-
νομένου παθήματα. καὶ ὥσπερ ὁ βα-
σιλικὸς λόγος καὶ τῶν γραμμάτων
τὴν φύσιν αὐτὸς ἐδέξατο· καὶ τὸ πάθος
τοῦ χάρτου ἴδιον τοῦ λόγου γεγένηται·
οὕτως ὁ μονογενὴς τοῦ θεοῦ λόγος τὰ τοῦ κα-
θηλωθέντος ἴδια πεποίηται πάθη. διὰ
τοῦτο ὥσπερ ὁ σάκραν βασιλικὴν λυ-
μηνάμενος ὡς βασιλέα ῥήξας τὸν λόγον τὴν

ἐπὶ θάνατον ἄγεται, οὕτως ὁ προσηλώσας Ἰου-
δαῖος τὸ φαινόμενον, δίκας δίδωσιν εἰς αὐ-
τὸν τὸν θεοῦ λόγον ἐκτείνας τὸ τόλμημα. ὁ
γὰρ θεὸς λοιπὸν ὡς ἴδιον πάθος ἐκδικεῖ
τὸ γενόμενον. ἀλλ' ἱκανὰ τὰ εἰρημένα· ἐπεὶ
δὴ φροντίζειν δεῖ, καὶ τῆς μνήμης τῆς
ὑμετέρας· τὸ γὰρ πλῆθος τῶν λεγομέ-
νων ὑπερχεῖζον τῆς τῶν ἀκροωμένων
ἐννοίας, ἀμνήμονα τὸν ἀκροατὴν τῶν
εἰρημένων ποιεῖ. γένοιτο δὲ χάριτι τοῦ
θεοῦ, καὶ τὰ εἰρημένα τῇ μνήμῃ ὑμᾶς
περιλαβεῖν, καὶ ἑτέρους ἐκ τούτων ὠ-
φελεῖν· καὶ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἀντὶ
τούτων κληρονομεῖν· ἧς γένοιτο πάν-
τας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν χάριτι τοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ
δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν:

Ἀκακίου ἐπισκόπου Μελιτηνῆς ὁμιλία
λεχθεῖσα ἐν Ἐφέσῳ: =

Θερμῶν τί μοι ἀνῆπται τὸ φαιδρὸν τοῦτο ἱε-
ρώτατον τῆς ἁγίας συνόδου συνέδριον, χα-
ρίεν πῶς ὁμοῦ ἐπιδέχεται καὶ θαρρεῖν· χαίρει-
μεν, ὅτι πάντων ἐλαχιστότερον ὤν· ἐν τῷ μετ-
ὰ τούτων τῆς φιλίας πληθύι τὸ ἐπὶ χεῖ-
ρας τοῦ λόγου σκάφος ἰθύνειν ἐπείγομαι· θαρ-
ρεῖν δὲ ὅτι, ταῖς τῆς ἐπ' αὐτὴν ἀφάσεως ταρ-
αχαῖς θραυσθήσεται κύματα καὶ τῇ γαλήνῃ
τῆς τοῦ κυρίου εἰρήνης, πρὸς τὸ οἰκουμενικὸν
τῆς ἐκκλησίας ἐπιτρέψας συνέδριον· οἱ
γὰρ δώδεκα ὄντες τοῦ κυρίου μαθηταί, ὅτε
αὐτοῖς τὸ σκάφος ὑπὸ τῆς βίας τῶν ἀνέμω-

ἡ λαίλαψ ἔφη· ὁμοῦ τῷ νοῆσαι πρὸς τὸν κύριον
τροπῇ χειμῶνα ἀπηλλάττοντο· πόσῳ μᾶλ-
λον τοῦτον ἡμῖν ἐλπίζειν ἡμᾶς ἀναμφίλο-
γον· ὅτε τοσοῦτοι τοῦ κυρίου μαθηταί, ἐπὶ τὸ
αὐτὸ συνδραμόντες, ταῖς οἰκείαις ἐκ-
δυσωποῦσι φωναῖς τὸν κύριον· ὅτι ὁ με-
γας οὗτος ὑπάρχει καὶ σοφὸς κυβερνή-
της· οὔτε μέλλει ἀμελῶν εὐλαβουμέ-
νους, οὔτε ζάλης ταραχάς· ἀλλὰ σωτή-
ριον πολλῇ τοῖς συνερέταις ἐπὶ τὸ ... -
λιον [illegible]· καὶ τούτους συνεφάπτεσθαι τῶν
θεῶν· καὶ πολλῇ τῇ συμφωνίᾳ πρὸς τὸν
δεσπότην καλῶν· οὐ μέλλει σοι ὅτι ἀπαλ-
λυόμεθα· καὶ ταχέως τῇ παρ' αὐτοῦ φωνῇ
πρὸς τὸν σάλον τῶν κυμάτων διώσεται
λέγει σιώπα πεφίμωσο· θαρρεῖν οὖν
ἡμῖν καὶ ἀγαλλιᾶσθαι ἐπὶ τοῖς παροῦσιν
ἐν μοδιῶσι ... ὅτι περὶ δόξας ... κατὰ
τῆς ἀληθείας γενήσεσθαι ἂν τι ... · τοῦ
τῆς οἰκουμένης φωστῆρος ἐπὶ τὸ αὐτὸ
συνδραμεῖν συνεκάλεσεν· ὧν ὁ μὲν
μόνος, Χριστοῦ υἱὸς διαφέρει τοῦ θεοῦ· ἡ δὲ δι' ἀμφοῖν
πρὸς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν τῆς ἀληθεί-
ας συνῆπται ἐκφώνησιν· οὐ γὰρ ἄλλα μὲν
τοῖς προσερχομένους διδάσκομεν
ἄλλα δὲ περὶ τῶν διδασκομένων φρο-
νοῦμεν· ἀλλ' ἡμεῖς κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν ὁμολο-
γοῦμεν υἱὸς τοῦ θεοῦ· θεὸς λόγος ὁ αὐτὸς πρὸ
μὲν πάντων τῶν αἰώνων ἐκ μόνου πατρὸς·
ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, ἐν τῇ τοῦ δού-

λου μορφῇ· γέγονε μὲν ἐκ μόνου κατὰ
μόνος ἐκ μόνης· τὰ ἀμφότερα θεϊ-
κῶς· ἀμφότερα δὲ τῇ ἡμετέρᾳ σαρκὶ καὶ
μητρότητι τεχθεὶς μὲν ὁ αὐτὸς ἀπαθὴς
θεότητι· παθὼν δὲ ὑπὲρ ἡμῶν ἐκου-
σίως σαρκί· οὐκ ἀκουσίως τὴν οἰκο-
νομίαν ἀναδεξάμενος· ἀλλ' αὐτὸν κενώσας
ἑκουσίως· λαβὼν τὴν τοῦ δούλου μορ-
φήν, καὶ λαβὼν διατί, ἵνα σε σύμμορ-
φον τῆς οἰκείας δόξης ἐργάσηται· ὡς μαρ-
τυρεῖ Παῦλος λέγων· ἡμῶν δὲ τὸ πολί-
τευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει· ἐξ οὗ καὶ σω-
τῆρα ἀπεκδεχόμεθα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν· ὃς
μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπει-
νώσεως ἡμῶν εἰς τὸ γενέσθαι καὶ αὐτὸ
σύμμορφον τῆς δόξης αὐτοῦ· ὁ τοίνυν
ἑκουσίως λαβὼν τὴν τοῦ δούλου μορφήν,
τὴν ἐν μορφῇ μὴ παραιτησάμενος, πῶς
τὰ τοῦ δούλου παρῃτήσατο πάθη· εἰ δὲ
παρῃτήσατο, τίνος ἕνεκεν τὴν τοῦ δού-
λου μορφὴν πάθη τὴν οὐσίαν ἀμελῶν
μεν· ἀλλ' οὐ τοῦτο οὐ παρῃτήσατο· ὅτι λαβὼν
τὴν τοῦ δούλου μορφήν, ὑπήκοος γίνεται·
ὁ ἀν... ἐξουσιαστής, καὶ τὸ ὑπήκοος· ὁ ἀν-
θρωπος, καὶ τὸ παιδίον· ἀναμιμνήσκωσ-
θε τῆς προφητείας, τί ἐβόα ὁ μακάριος Ἠσαΐας·
παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡ-
μῖν· τί ἄρα ἐδόθη· οὐ μόνον ἐγεννήθη, ἀλλὰ
καὶ ἐδόθη· ὁ γὰρ ὢν ἐδόθη· οὐ ἀρχὴ αὐ-
τοῦ ἐγεννήθη ἐπὶ τοῦ υἱοῦ μου αὐτοῦ· τί ἐστιν

ἡ ἀρχὴ τοῦ θ(εο)ῦ λόγου γενομένου ἀν(θρώπ)ου ἡ ἐκ-
κλησία· καὶ αὐτὸς τί ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ
σώματος τῆς ἐκκλησίας· ὥσπερ οὖν ἐπὶ
τοῦ σώματος ταύτην φορεῖ· τὸ συντετριμμέ-
νον ἐπὶ τοῦ σώματος βαστάζει· οὕτως ἡ ἀρχὴ ἐπὶ
τοῦ σώματος αὐτοῦ· καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα
αὐτοῦ μεγάλης βουλῆς ἄγγελος. καλεῖ-
ται δὲ διὰ τὴν οἰκονομίαν· τί δέ ἐστι σύμβου-
λος· θ(εὸ)ς ἰσχυρὸς ἐξουσιαστής· καὶ τὸ ἐπή-
κοος· ὁ ἄν(θρωπ)ος υἱός, καὶ τὸ παιδίον· ὁ ἄν(θρωπ)ος
θαυμαστὸς σύμβουλος· καὶ τὸ ἄν(θρωπ)ος· ὁ ἄν(θρωπ)ος
θ(εὸ)ς ἰσχυρός, καὶ τὸ ἄν(θρωπ)ος ῥαπιζόμενός
τε καὶ ὑβριζόμενος· καὶ τὸ σταυρῷ προ-
σηλούμενος· καὶ τὸ διὰ τοῦτο δοξα-
ζόμενος θαύματα πάντα· ταῦτα γὰρ ταῦτα τῆς
τοῦ δούλου οὔντα μορφῆς, οὐδαμῶς
ἡ ταύτην λαβοῦσα θεότης ἐξέκλινεν· ἵνα
δὲ ἐκ πάντων τῶν εἰρημένων, λέγω τὴν μὲν τα
περὶ σωτηρίαν κωλύματα· ἀξίαν δὲ τῆς το-
σαύτης κενώσεως τὴν εὐεργεσίαν ἀνθρώ-
πων χαρίσηται· οὐ καθὸ τὴν χάριν τοῦ
θ(εο)ῦ οὐ παραιτοῦμαι εἰπεῖν· ὦ ἐκεῖνον ὑπέ-
μεινεν ὑπὲρ ἐμοῦ· ἀπαθὴς ὤν, οὐ πα-
ρῃτήσατο· ἀλλὰ τῶν παθητῶν συνάψας
ἑαυτόν, οὕτω τὰ ὑπὲρ ἐμοῦ ἐδόξασε
πάθη· οὐκ ἀποστερῶν τῆς τιμῆς τὴν
θ(εοτό)κον παρθένον· ἣν αὐτὴ ἡ τῆς οἰκονομί(ας)
κεχάρισται· καὶ γὰρ καὶ ἀπὸ τῶν ἀποστό-
λοι τρόπον μὲν τὸν ἐφύβριστον καθάπερ σύ
τοῖς θεοσημείοις τοῦ θ(εο)ῦ συνδοξάζεσθ(αι)

καὶ ἐπὶ τοῦ μεγίστου τῆς ἐκκλησίας ἐκ-
λάμποντα φαίνεσθαι· τὴν δὲ ἐπὶ τοσαύ-
τῃ εὐεργεσίᾳ δόξαν μὲν ἦν θεότητα τῆς θ(εοτό)κου
ἀποφέρεσθαι μετὰ τιμῶν· θ(εοτό)κος οὖν ἡ ἀειπαρ-
θένος· θ(εὸ)ς γὰρ ὁ ἐξ αὐτῆς τεχθείς· οὐκ ἐκεῖθεν
τοῦ εἶναι τὴν ἀρχὴν λαβών· ἀλλ' ἐκεῖθ(εν)
τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνανθρωπήσεως δεξά-
μενος· μὴ οὖν ἀνυβρίζομεν ἴσως αἱρετικέ
ὡς εἰς ἄν(θρωπ)ον τὰς βλασφημίας ἐκτείνων·
οὐκ ἄν(θρωπ)ος ἐστιν ὁ ὑπὸ σοῦ εἰς τὴν τοῦ δια(βό)-
λου καὶ τοῦ κτίσματος τάξιν καταφερόμε-
νος· καὶ μὴ ἀνορθοῦ Ἰουδαϊκῶς ἄν(θρωπ)ον ψιλ(ὸν)
σταυρώσας· οὐχ ὑπὲρ ἀν(θρώπ)ου ψιλοῦ ἀγώνων ὁ
μακάριος Δα(βὶ)δ βοᾷ κατὰ τοὺς ἐθνοῖς
λέγων· σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν
τοῦ μὴ βλέπειν· καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν
διαπαντὸς σύγκαμψον· μὴ καταπο-
λέμων τῆς ἐκκλησίας τὸ φρόνημα, ὡς ἐ(πὶ)
ἄν(θρωπ)ον μόνον ἐλπίζουσι· ἀλλὰ πειθέσθω
τῷ μακαρίῳ Παύλῳ λέγοντι· εἰ κατὰ
ἄν(θρωπ)ον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί τὸ ὄ-
φελος· οὐ κατὰ ἄν(θρωπ)ον οὐδὲ ὑπὲρ ἀν(θρώπ)ου οἱ
μακάριοι ἀπόστολοι ἐν πληγαῖς καὶ φυ-
λακαῖς καὶ αἰκισμοῖς τὴν ἑαυτῶν ζωὴν
καταναλώσαν· οὐ κατὰ ἄν(θρωπ)ον ἢ ὑπὲρ
ἀν(θρώπ)ου οἱ ἅγιοι μάρτυρες κατὰ πᾶσαν
τὴν οἰκουμένην ἀθλήσαντες ἐν κατα-
τομαῖς τῶν οἰκείων μελῶν καὶ καύσει
τὴν παροῦσαν ζωὴν κατέλειπον· ἀλλὰ
καὶ ὑπὲρ κ(υρίο)υ ἡμῶν καὶ θ(εο)ῦ τοῦ πρὸ αἰώνων

ὑπαρχόντων· καὶ μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῆς γῆς
ὀφθέντος τοῖς ἁγίοις συναναστραφέ-
ντος· καὶ ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν
ἀχθέντος· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστά-
ντος· καὶ εἰς οὐρανοὺς ἀναληφθέντος· καὶ
πεντακοσίοις ἐφάπαξ ὀφθέντος· καὶ ἐν
ὄψει τῶν μαθητῶν εἰς οὐρανοὺς ἀναχθέ-
ντος· καὶ τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἐρχομένου κρῖ-
ναι ζῶντας καὶ νεκρούς· αὕτη ἡ ἡμῶν πί-
στις· ἐπὶ τούτῳ τῷ θεμελίῳ ᾠκοδο-
μήθη ἡ ἐκκλησία· καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κα-
τισχύσουσιν αὐτῆς· γένοιτο δὲ πάντων ὑ-
μῶν ἀσφαλῶς φυλαχθέντων ἡμῶν δόξ-
αν ἀναπέμπεσθαι τῷ παναγίῳ θεῷ· ᾧ ἡ
δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν:

Ὁμιλία Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας
λεχθεῖσα ἐν Ἐφέσῳ πρὶν ἢ συσχεθῆναι
παρὰ τοῦ κόμητος καὶ ὑπὸ στρατιωτικὴν φυλακήν:

Ὁ μακάριος προφήτης Δαβὶδ τοὺς ἐπὶ θεῷ πε-
ποιθότας ἀπολιμπάνεσθαι ἀποφαίνει
λέγων· ἀνδρίζεσθε καὶ κραταιούσθω ἡ
καρδία ὑμῶν πάντες οἱ ἐλπίζοντες
ἐπὶ κύριον· τὰ μὲν γὰρ ἐν τοῖς παραδείσοις
φυτὰ ταῖς ἀφθόνοις ταύταις τῶν ὑδά-
των ἐπιρροαῖς, αὔξει τε, καὶ τέθηλε·
καὶ εἰς ὕψος αἴρεται μέγα· ψυχὴ δὲ ἀν-
θρώπου ταῖς τοῦ ἁγίου πνεύματος παρακλήσεσιν
ἀδρύνεται πρὸς εὐσέβειαν· μεγαλοῦται
πρὸς πίστιν· αὐθαίρετον δέχεται τὴν ὑπο-
μονήν· ἣν δὴ μάλιστα πασῶν τῶν ἀγ-

ἀρετῶν ὁ μακάριος Παῦλος τεθαύμακεν· ὡς
οὕτω φησίν· οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυ-
χώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν· εἰδότες
ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται·
ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν· ἡ δὲ δοκιμὴ
ἐλπίδα· ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει· ἐ-
πιτοίνυν ἡ ὑπομονὴ πάντοτε ἡμῖν ἀγα-
θοῦ πρόξενος· καὶ προμνήστρια δόξης,
εἰς εὐδοκίμησιν· τροφὸς ἐλπίδος, τῆς
εἰς αἰῶνα τὸν μέλλοντα· κατορθοῦσθαι
δὲ τὴν ὑπομονὴν τίνα τρόπον ἡ θεία δι-
δάσκει λέγουσα γραφή· τέκνον εἰ προ-
σέρχῃ δουλεύειν κυρίῳ, ἑτοίμασον τὴν ψυχ-
ήν σου εἰς πειρασμόν· εὔθυνον τὴν καρ-
δίαν σου καὶ καρτέρησον· ἀλλ' ἴσως ἐρεῖ
τις· οὐ γὰρ ἦν ἑτέρως ἀδοκίμαστον ἄνθρωπον
οὐκ ἦν δίχα πόνων κατορθοῦν δυνατὸς
τὸ ἀγαθόν, οὐδαμῶς φησι· καὶ διὰ ποίαν
αἰτίαν· πολλοὶ μὲν λίαν οἱ τοῖς ἁγίοις ἐπι-
βουλεύοντες· καὶ δεινὸς περὶ αὐτοὺς
ὁ πόλεμος· διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς ἔλεγεν
ὁ σωτήρ· θλίψιν ἕξετε ἐν τῷ κόσμῳ· ἀλλὰ
θαρσεῖτε· ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον· οὐ-
κοῦν ἐπειδήπερ πολὺς πανταχόθεν
τῶν ἁγίων ὁ πόλεμος ἀντιφέρεσθαι
νεανικῶς· ἀμφιβάλλει ὁ μὲν αὐτοῖς ταῖς τῶν πει-
ρασμῶν ἐφόδοις· διαμεμνῆσθαι δὲ
τοῦ λέγοντος μαθητοῦ· μακάριος ἀνὴρ
ὃς ὑπομένει τὸν πειρασμόν· ὅτι δόκι-
μος γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον

ἡ ζωὴ ἦν. ὃν ἐπηγγείλατο ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶ-
σιν αὐτόν. βούλομαι δέ τι τῶν ἀρχαιοτέ-
ρων ἀφηγήσασθαι πραγμάτων· ἵνα μάθητε
τῆς ἀνδρικῆς ἀνδρείας τὸ τέλος. οἱ Βαβυλω-
νίων τύραννοι· καὶ τοὺς τῆς παρ' αὐτοῖς
βασιλείας διέποντες θρόνους· ἑτοιμό-
τεροί πως ἀεὶ πρὸς ὠμότητα καὶ ὑπε-
ροψίαν. καὶ τοῖς τῆς αὐθαδείας ὑπερμα-
νοῦς ἔρωτος. τὸ μόνῳ πρέπον ἀξίωμα τῷ
ἐπὶ πάντων θεῷ· εἰς ἑαυτοὺς ἁρπάζειν
ἤθελον. καὶ γοῦν ὁ ἐπάρατος Ναβουχο-
δονόσορ· ἀναστήσας μὲν εἰκόνα χρυσῆν·
ὑπηχούντων δὲ αὐτῇ τῶν εὐφωνοτά-
των ὀργάνων, προσκυνεῖν ἐκέλευε τοῖς
ὑποχειρίοις λαοῖς. οἱ δὲ οὐκ ἀμελέτητ-
ον ἔχοντες τὸ λατρεύειν τῇ κτίσει παρὰ
τὸν κτίσαντα θεόν· ἑτοιμότατα μὲν, πρὸς
τοῦτο ἐβάδιζον. ἤλλαξαν δὲ τὴν δόξαν
τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ, ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος
φθαρτοῦ ἀνθρώπου. ἐπειδὴ δὲ τοὺς τῶν ἑβραί-
ων παῖδας ἦγον εἰς μέσον οἱ Βαβυλώνιοι·
Ἀνανίαν δὲ ἦν καὶ Ἀζαρίαν καὶ Μισαήλ·
προσκυνεῖν ἐκέλευον τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ·
καὶ τὸ ἀδιάστρεπτον καὶ φιλόθεον κατεβι-
άζοντο γένος· εἰς τὴν ἴσην αὐτοῖς ἁ-
μαρτίαν κατολισθῆσαι καὶ προσκυνῆ-
σαι τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ. ἀλλ' ἡνίκα μὲν οὐδὲν
ἡττώμενοι δὲ τῆς ἐκείνων φιλοθεΐας,
τὴν διάπυρον αὐτοῖς ἐπήγαγον κόλα-
σιν. ἔκκαυμα δὲ ἦν τοῖς [illegible]

μοις, τὸ καιόμενον εἰς [illegible] πῦρ. τὸ περιφανὲς
εἰς εὐσέβειαν ἀνδρῶν [illegible] πα-
ραίτησις. καὶ τὸ μὴ βούλεσθαι φρονεῖν
ὅσα τὴν θείαν [illegible] ὅπως
δὴ δὲ ἐνεβλήθησαν εἰς τὴν κάμινον τοῦ
πυρὸς, τὸ τέως τὸ πῦρ τῆς ἀρετῆς τοῦ δικαί-
ου [illegible], μεγάλη γεγονυῖα ἐπίδειξις. με-
τεσκεύαζε τὸ γὰρ τῶν στοιχείων ἡ δύνα-
μις εἰς τὸ παράδοξον. καὶ τοῖς τοῦ κτί-
σαντος νεύμασι παρεχώρει τὸ πῦρ.
καὶ εἰς πνεῦμα δρόσου διασυρίζον ἡ φλὸξ
μετεβάλλετο. αἰσθόμενοι δὲ τῆς δυνάμεως
τῆς ἐπικουρίας οἱ μὲν δημίαι ἢ δὲ ἐν τῇ κα-
μίνῳ τοῦ πυρὸς ταῖς εἰς θεὸν ὑμνῳδίαις
ἐξημερούντες τὸ πῦρ. ἐκκλησίας τύ-
πος ἡ κάμινος ἦν. ἀγγέλοις ἔχουσα χορεύ-
τας. οὐκ ἀνθρώποις μόνον· ἀλλὰ καὶ ἀγγέλοις.
τεθαύμακας τῶν ἀνδρῶν τὴν ἀρετήν. ἐ-
πῄνεσας τὴν ὑπομονὴν τῆς φιλοθεΐας
τὸ μέγεθος. ἴδωμεν ἐν τίσι τὰ καθ' ἡ-
μᾶς. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ὑπὸ τυράννοις ἦ-
σαν βαρβάροις. ἡμεῖς δὲ, ὑπὸ σκήπτρων
δεσποτῶν εὐσεβεστάτοις ἔχοντες τοῖς τῶν
ὅλων κρατοῦντας πραγμάτων. πῶς
ἐνδώσομεν τοῖς ἐχθροῖς. εἰ γὰρ καὶ κά-
μινον αἱ μάστιγες οὐσιν ἐπταπλοῦν. εἰ καὶ φλόγ(α)
ἐγείρουσι. διὰ τῆς ἀνθρωπολατρεί-
ας ἡμῖν εἰσφέρειν. ἀλλ' ἡμεῖς ἔχομεν θεὸν ἐπου-
ράνιον· αὐτῷ προσκυνήσωμεν. καὶ θεὸς γὰρ
ἀμφότεροι γένηται, καθ' ἡμᾶς. οὐκ ἀπὸ κό-

ὑπήκοος τοῦ εἶναι θεοῦ· τιμήσας δὲ τὴν
ἄλλου φύσιν, δυνατὸς ἂν δόξει λέγεσθαι
ἡμᾶς. ἡ μεῖστος γὰρ τῇ πίστει τῶν εὐσεβε-
στάτων ἑπόμενοι βασιλέων. καὶ τῆς
ἑνούσης αὐτοῖς ἡμερότητος· εἰδότες
τὸ μέγεθος τῆς τῶν μὲν δυστυχίων σκαιό-
τητος, οὐκ ἀναβαζόμεθα. ὁμολογήσομεν
δὲ ὅτι θεὸς κατὰ φύσιν ἐστὶν ὁ Ἐμμανουήλ.
καὶ τοῦτο λέγοντες οὕτω τε διαλεγό-
μενοι, πλείστην μὲν ὄνησιν κερδαίνομεν
τὴν δὲ ἀντιμισθίαν. καὶ ποίαν ταύτην,
αὐτὸς ἡμᾶς διδάξει λέγων· πᾶς οὖν
ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν
τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ αὐτὸν ἔμ-
προσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐ-
ρανοῖς. ὁμολογεῖ δὲ αὐτὸν ὁ λέγων ὅτι
θεός ἐστιν ἀληθινός· ἀλλὰ καὶ τοῖς ὁμο-
λογοῦσιν ἀντιμαχόμενος οὐ κοινῇ ἀρνήσεται
μὲν ἐκείνους. ὁμολογήσει δὲ ὑμᾶς,
ὁ πατὴρ τῶν ὅλων· δι' οὗ καὶ μεθ' οὗ τῷ θεῷ
καὶ πατρὶ ἡ δόξα σὺν ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας:

Ἴσον ἐπιστολῆς γραφείσης παρὰ τοῦ κλή-
ρου Κωνσταντινουπόλεως, πρὸς τὴν
ἁγίαν σύνοδον:–

Τοῖς θεοσεβεστάτοις καὶ ὁσιωτάτοις πατρά-
σιν ἡμῶν τοῖς ἀθροισθεῖσι κατὰ πρό-
σταγμα τῶν εὐσεβεστάτων βασιλέων
τῆς ὑφηλίου ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει,
Κυρίλλῳ, Ἰουβεναλίῳ, Μέμνονι, Φλαβι-
ανῷ, Φίρμῳ, Θεοδότῳ, Ἀκακίῳ, Ἀμφι-
λοχίῳ, Ἑλλαδίῳ, Παραλίῳ, Οὐηρινιανῷ,
Ἰκονίῳ, καὶ τῇ λοιπῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, πα-
ρὰ Δαλματίου, Τιγρίου, Σαμψωνίου, Μα-
ξιμιανοῦ, Ἰωάννου, Λαμβρουδίου, Μεστιανοῦ, Ἀδελ-
φίου, Φιλοθέου, Εὐλογίου, Βασιλείου,
Φλωρεντίου, καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ κατὰ Κων-
σταντινούπολιν κλήρου:– Ἀεὶ γὰρ
καὶ ἐκ μίας ἡλικίας τῷ ὀρθοδόξῳ δόγμα-
τι συμμυούμενοι τὴν τῶν ἁγίων πατέρων
παράδοσιν φυλάττειν σπουδὴν τιθέμε-
θα· ταύτην δὲ πάλιν παρὰ τῆς ὑμε-
τέρας ἁγιωσύνης πράξεις μὴ μεμαθ-
θόντες, διὸ ὁ θεοσεβέστατος καὶ ὁσιώ-
τατος ἀρχιεπίσκοπος Κύριλλος ἐπιστείλας
πρὸς ἡμᾶς κατηξίωσε, χάριν ὁμολο-
γήσαμεν τῷ σωτῆρι θεῷ· ἐπειγόμενοι τοίνυν
τὰ ὑπὲρ τῆς αὐτῆς πίστεως κατορθώ-
ματα πολλὰ καὶ μεγάλα, δῆλα κατε-
στήκαμεν. Διὸ καὶ τὴν καθαίρεσιν τοῦ πά-
λαι προεδρεύσαντος ἡμῶν Νεστορίου· διὰ
τὸ παραχαράξαι τὰ ἀποστολικὰ καὶ εἰ-
λικρινῆ ἀσεβῶς τὰ διδάγματα παρὰ τῆς
ὑμετέρας γεγενημένης ψήφου τῆς θεοσεβείας,
τοὺς μηνυθέντας ἡμῖν χάρτας παρὰ
τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν
βασιλέων Θεοδοσίου καὶ Οὐαλεντινια-
νοῦ ὡς ἀποσταλέντας παρ' ὑμῶν ὁσιω-
τάτοις ἐδεξάμεθα. καὶ ἐπὶ τῆς τοῦ
θεοῦ ἐκκλησίας ἀθροισθείσης πανδή-
μου, ἀναγνωσθῆναι εὐθὺς πεποιήκαμεν.

ἴσως οἶδεν ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη· ὡς ὁ λαὸς
σύμφωνος ἡμῖν γεγένηται. Καὶ πολλαῖς
εὐφημίαις εἴς τε τὴν ὑμετέραν ἁγίαν καὶ
οἰκουμενικὴν σύνοδον ἐχρήσατο· εἴς
τε τοὺς τροπαιούχους βασιλέας τοὺς
φροντίδα ποιησαμένους τῆς θεοφιλοῦς
ὑμῶν συνελεύσεως. ἡμεῖς δὲ ἐνσθέντα
τὰ ἐν χερσὶν ἀντεγράψαμεν. Καὶ δὴ ὡς
παρακαλοῦμεν ὥσπερ ἄρχεσθαι μὲν ἡ
μῶν τὴν ἀοίδιμον ὑμῶν θεοσέβειαν.
φροντίσαι δὲ τοῦ λειπομένου εἰς κατά
στασιν τῆς παρ' ἡμῖν ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλη
σίας· τοῦτο γὰρ καὶ μόνον ὑπόλοιπον
εἶναι συνορᾷ ἡ ὑμετέρα μεγάλη τοῦ ὀρ
θοδόξου δόγματος προμήθεια· ὥστε παρ' αὐτῆς
ἐπὶ πέρας ἀχθῆναι τὸ δεσπότῃ ἀρέσκον
τῷ Χριστῷ· καὶ μηδεμιᾷ ἑτέρᾳ ἐπιγραφῆ
ναι ἀλλ' ἅμα τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι τὰ καθ'
ἡμᾶς ἀποδοῦναι. καὶ τοῖς εὐσεβεστάτοις
καὶ φιλοχρίστοις βασιλεῦσι· Δαλμά
τιος ὁ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης
τῶν μοναστηρίων ὑπερεύχεσθαί μου π
αρακαλῶ, τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην.

Ἡ ἁγία σύνοδος ἡ τῆς ἀνατολικῆς διοι
κήσεως· καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς ἐκ διαφόρων
διοικήσεων καὶ ἐπαρχιῶν συνηγμέ
νοι· Βιθυνίας· Ἀσίας· Καππαδοκί
ας δευτέρας· Παφλαγονίας· Εὐρώπης·
Μυσίας· Ῥοδόπης· Θεσσαλίας· Πελα
ληναῖς ταῖς ὑποτεταγμέναις τῶν ἐν μαχοσ

μαφυέντων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων
ἕνεκα εἰς τὴν Ἐφεσίων μητρόπολιν· συγκλη
θέντες ὑπὸ τῶν δικαίως βασιλευόντων
πόθῳ θεοῦ διοικηθέντων· καὶ τῆς οἰκουμέ
νης τοὺς οἴακας ἐγχειρισθέντων τῶν σοφωτά
των καὶ εὐσεβῶς τοῖς ὑπηκόοις εὐθυνόντων·
ἀόκνως τὴν προειρημένην κατελάβο
μεν πόλιν· χρόνου δὲ τριβέντος οὐκ ὀλίγου
διὰ τὰς γενομένας ὑπὸ Κυρίλλου καὶ Μέ
μνονος ταραχάς· καὶ δὶς καὶ τρὶς γραμμά
των φοιτησάντων· παρὰ τῶν εὐσεβεστά
των καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων πα
ρεγγυώντων τῶν δεσποτῶν τῇ εἰρήνῃ τε ἑνῶσαι
τὰς ἁπανταχοῦ τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας· καὶ
ἀρκεσθῆναι τῇ ἐν Νικαίᾳ ὑπὸ τῶν μα
καρίων πατέρων ἐκτεθείσῃ πίστει· ἐκβαλλο
μένων δηλαδὴ τῶν ἀναφυέντων σκαν
δάλων· ἐπειράθημεν μὲν γὰρ τοὺς τὰ Αἰγυ
πτίου Κυρίλλου φρονήσαντας ἐπισκόπους· καὶ
τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ἐκτεθεῖσιν αἱρετικοῖς κε
φαλαίοις καθυπογράψαντας πεῖσαι
ἀναλεῖν ἐκεῖνα τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει λυ
μαινόμενα σαφῶς. ἀρκεσθῆναι δὲ τῇ
ἐν Νικαίᾳ γενομένῃ ἐκθέσει· κατὰ τὸ
θέσπισμα τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέ
ων· μὴ δυνηθέντες δὲ αὐτοὺς πεῖσαι, διὰ τὴν κα
κῶς γενομένην αὐτῶν πρόληψιν. ἠναγκάσθη
μεν οἱ τῇ ὑγιεῖ τῶν πατέρων ἑπόμενοι πίστει·
καὶ μηδὲν αὐτῇ ξένον παρεισαχθῆναι
συγχωρήσαντες, ταύτην ἐγγράφως ἐκθέσθαι.

καὶ ταῖς ὑπογραφαῖς τὴν οἰκείαν ὁμο-
λογίαν μεμηνύκασι· ἀρκεῖ γὰρ τῶν ὀλί-
γων τούτων ῥημάτων ἡ ἔκθεσις καὶ τῆς
εὐσεβείας διδάξαι τὸ ἀκριβές· καὶ τῆς ἀ-
ληθείας ὑποδεῖξαι τὴν τρίβον· καὶ τῆς
αἱρετικῆς κακοδοξίας ἐλέγξαι τὴν
πλάνην· ἔστι δὲ ἡ ἔκθεσις τῆς πίστεως
οὕτως:~ Πιστεύομεν εἰς ἕνα θεὸν
πατέρα παντοκράτορα· πάντων ὁρα-
τῶν τε καὶ ἀοράτων ποιητήν· καὶ εἰς
ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ γεννηθέντα
ἐκ τοῦ πατρὸς μονογενῆ· τουτέστιν ἐκ τῆς
οὐσίας τοῦ πατρός· θεὸν ἐκ θεοῦ· φῶς ἐκ φωτός·
θεὸν ἀληθινὸν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ· γεννηθέντα
οὐ ποιηθέντα· ὁμοούσιον τῷ πατρί· δι' οὗ
τὰ πάντα ἐγένετο· τά τε ἐν τῷ οὐρανῷ
καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ· τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀν-
θρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν
κατελθόντα καὶ σαρκωθέντα· ἐνανθρω-
πήσαντα· παθόντα καὶ ἀναστάντα
τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ· ἀνελθόντα
εἰς οὐρανοὺς καὶ ἐκ δεξιῶν τοῦ πατρὸς κα-
θισθέντα· καὶ ἐρχόμενον κρῖναι ζῶν-
τας καὶ νεκρούς· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅ-
γιον· τοὺς δὲ λέγοντας ἦν ποτε ὅτε οὐ-
κ ἦν· καὶ ὅτι ἐξ οὐκ ὄντων ἐγένετο· ἢ ἐ-
ξ ἑτέρας ὑποστάσεως ἢ οὐσίας φάσ-
κοντας εἶναι· ἢ τρεπτὸν ἢ ἀλλοιωτὸν τὸν υἱὸν
τοῦ θεοῦ, τούτους ἀναθεματίζει ἡ ἁγία
καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκκλησία·

αὕτη ἡ ἔκθεσις τῆς πίστεως ἣν ἐξέθεντο οἱ πατέρες·
πρῶτον μὲν κατὰ Ἀρείου βλασφη-
μοῦντος καὶ λέγοντος κτίσμα εἶναι
τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ· καὶ κατὰ πάσας τὰς
αἱρέσεις Σαβελλίου τε καὶ Φωτεινοῦ
καὶ Παύλου τοῦ Σαμοσατέως· καὶ Μα-
νιχαίου· καὶ Οὐαλεντίνου· καὶ Μαρκίωνος·
καὶ κατὰ πάσας αἱρέσεις εἴ τις ἐπανέ-
στη τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ· οὓς κατέκρι-
ναν οἱ ἐν τῇ Νικαέων πόλει συνελθόντες
ἐπίσκοποι τριακόσιοι δεκαοκτώ·
ταύτῃ τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως ἅπαν-
τες ἐμμένειν ὁμολογοῦμεν· ἡμεῖς
τε οἱ ἐμφέρεσθαι συνελθόντες, καὶ οἱ ἐν
ταῖς ἡμετέραις ἐπαρχίαις θεοσεβέ-
στατοι ἐπίσκοποι συνθέμενοι ἐμμέ-
νειν πᾶσι τοῖς ὑφ' ἡμῶν πραττομένοις·
πειθόμεθα γὰρ τῷ σοφῷ λέγοντι· μὴ με-
τακίνει ὅρια αἰώνια· ἃ ἔθεντο οἱ πατέρες σου·
τὰ δὲ ἐν ἀρχῇ ὑπὸ Κυρίλλου Ἀλεξανδρέων
ἐκτεθέντα αἱρετικὰ κεφάλαια· οἷς καὶ
ἀναθεματισμοὺς περιττοὺς καὶ μα-
ταίους συνέζευξεν· καὶ ἐπειράθη ταῦ-
τα κυρῶσαι ψήφῳ καὶ ὑπογραφῇ ἐπι-
σκόπων ἐκ μάχης καὶ ἀλλοτρίοις τῆς
ὀρθοδόξου πίστεως, ἡ ἐν Ἐφέσῳ συνα-
θροισθεῖσα διὰ τοῦτο σύνοδος ἐπισκό-
πων τῆς Ἀντιοχείας τῆς ἀνατολῆς συνεθέμην
τὸ πρᾶγμα γεγραμμένην πίστιν· σὺν τῷ
... ὁμοίως, καὶ οἱ λοιποὶ αὐτῶν

ἐπισκόπων· οἱ τίμιες διὰ τῆς ὀρθοδοξίας ἐπισκοπῆς
καὶ ῥουφομὲ ἐπισκόπων συναριθμεῖσθαι αὐ-
τοῖς ἠξίουν:-

Τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ ὁσιωτάτῳ συλλειτουρ-
γῷ Ῥούφῳ· Ἰωάννης Μέτριος· Θεόδωρος· καὶ
οἱ κατ' ὀρθοδοξίαν ἐν κυρίῳ χαίρειν:-

Λίαν μεμάθηκας τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ἐκ-
κλησιαστικὴν εἰρήνην ὑπὸ τῆς ἁγιωσύ-
νης τῆς σῆς αὐτῆς συνῳκῆσθαι ἡγούμεθα. ἔ-
πειτα σε γε δὲ ἂν παρελθομένην καὶ τὰς
γενομένας συγχύσεις καὶ τὰς τολμη-
θείσας ἀταξίας· καὶ συνήθων ἀγωνι-
τηγωνίσατο τὰς εἰσαχθείσας αἱρέ-
σεις τῆς ὀρθοδόξου πίστει καὶ τῇ ἀποστο-
λικῇ καὶ ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ· ἣν πα-
ρέσω παρ' αὐτῶν πατέρων ἀδιαδεχόμε-
νοι μέχρις ἡμῶν ταύτην παρεστήκαμεν.
ταῦτα δὲ, οὐχ ἁπλῶς φαμέν· ἀλλὰ ἀλ-
λομένων τῆς σῆς ὁσιότητος μεμαθη-
κότες, ἐκ τῶν πρὸς τὸν θεοφιλέστατον
καὶ αὐγιεύτατον Ἰουλιανὸν τὸν τῆς ἐρι-
δικῆς ἐπίσκοπον παρ' αὐτῆς τῆς σῆς θεο-
σεβείας γραφέντων. ἐδήλου γὰρ τὰ γράμ-
ματα ὡς ἔχει τὸν προειρημένον θεο-
σεβέστατον ἐπίσκοπον· συμψηφίσασθαι
τοῖς ἐκτεθεῖσιν ὑπὸ τῶν μακαρίων
πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων· καὶ
μὴ συγχωρῆσαι μηδὲ μόνον ἐκείνοις τοῖς
κεφαλαίοις ἐπισυναχθῆναι· ἀρκοῦ-
σι καὶ τὴν ἀλήθειαν δεῖξαι καὶ τὸ ψεῦδος

ἐλέγξαι. ταῦτα μὲν ἡ σὴ ὁσιότης ὀρθῶς
δικαίως καὶ ὁσίως εἰσηγήσατο· καὶ ὁ-
δεξάμενοι τὰ γράμματα τῆς πρα-
τῶν ἠκολούθησε συμβουλῇ· πολλοὶ δὲ
τῶν εἰς τὴν σύνοδον παραγενομένων
ὀξεῖς κλιν ἀντικατὰ τὸν προφήτην καὶ ἡ
χειρώθησαν· ἡμεῖς μὲν παρ' αὐτῶν ἤδη
πρῶτον παραβαίνοντες τὴν κατὰ λόγον τ-
οῖς δὲ κυρίλλου τοῦ ἀλεξανδρέως δώ-
δεκα κεφαλαίοις καθυπογράψαντες ἀπ-
ὸ ἀπολιναρίου τέμει καὶ κακοδοξίας· συμβ-
μειδές, καὶ τῆς ἀρείου καὶ ὁμοιούσιου συ-
μβίαι· καὶ ἀναθεματίζει τὸν μὴ
δεχόμενον τὴν γυμνὴν ταύτην ἀσέβεια-
ταύτην τῇ λύμῃ τῆς πίστεως λίαν ἀντι-
σημειοῦμεν· οἵτε ἀπὸ τῆς ἑῴας συνεληλυ-
θότες, ἐπεὶ περιοῖ ἐκ διαφόρων διοική-
σεων· ὥστε τὴν ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθεῖσαν
ὑπὸ τῶν μακαρίων πατέρων κρατυνθῆ-
ναι πίστιν· οὐδὲν γὰρ αὐτῇ ἐλλείπει ὡσ-
οἱ δὲ μὴ σὴ ὁσιότης· εἴς τε διδασκαλίαν
τῶν εὐαγγελικῶν δογμάτων, καὶ εἰς ἔ-
λεγχον πάσης αἱρέσεως ὑπὲρ ταύτης
ἀγωνιζόμενοι διατελοῦμεν· πάντων μὲν
τῶν καταπονούντων καταφρονοῦντες τε
πόνων τι καὶ λοιπῶν, ὥστε ἀμὲ ἀπαφθ-
διαφυλάξαι τὸν πατρῷον τοῦτον κλῆ-
ρον· τούτου χάριν καὶ κύριλλον καὶ με-
μνονα· τὸν μὲν, ὡς αἱρεσιάρχην· τὸν δὲ,
ὡς συνεργὸν γεγενημένον καὶ ἐν ἅπασιν

αὐτῶν συμμαχίας δῆθεν· ὥστε μὴ μαθηθῆναι
καὶ φωραθῆναι· τὰ ἐπὶ διαφθορᾷ τῶν ἐκ-
κλησιῶν ἐκτεθέντα κεφάλαια, καθ᾽ ὧν
ὥσπερ ὑπεμνήκαμεν καὶ τοῖς ὑπο-
γράψαι καὶ συνθέσθαι τοῖς ἐναντίοις τῆς
ἀσεβείας δόγμασι τετολμηκότας, ἀκοι-
νωνήτους πεποιήκαμεν· ἕως ἂν τὰ μὲν κείμε-
να, ἀναθεματίσωσι· εἰς δὲ τὴν ἀπὸ
τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελη-
λυθότων, ἐπανέλθωσιν· ἄλλους δὲ ἐν αὐ-
τοῖς ὡς μηδὲ ἐν ὑμετέρᾳ μακροθυμίᾳ·
μέχρι γὰρ τῆς σήμερον ἡμέρας τῶν
διεφθαρμένων ἐκείνων ὑπερμαχοῦν-
ται δογμάτων· περιέπειραν δὲ ἑαυ-
τοὺς καὶ τῷ τοῦ κανόνος ὅρῳ· ὃς σαφῶς
διαγορεύει· εἴ τις καθαιρεθεὶς ἐπίσκοπος
ὑπὸ συνόδου, ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος
ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου ἑαυτὸν ἐπι-
τρέψειε τὴν λειτουργίαν καὶ μὴ ἀνα-
μείνας συνοδικὴν κρίσιν, μηκέτι χώραν
αὐτὸν ἔχειν ἀπολογίας· μηδὲ ἐφ᾽ ἑτέ-
ρας συνόδου, ἀλλὰ καὶ τοὺς κοινωνοῦν-
τας αὐτῷ πάντας ἐξωθεῖσθαι τῆς
ἐκκλησίας· τούτῳ τῷ ὅρῳ περιπε-
πτώκασι νῦν οἵ τε καθαιρεθέντες οἵ τε
ἀκοινώνητοι γεγενημένοι· ἀθέσμως γὰρ μετὰ
τὸ γνῶναι τὴν γενομένην καθαίρεσιν
καὶ ἀκοινωνησίαν, καὶ συνελειτούρ-
γησαν καὶ διατελοῦσι λειτουργοῦντες
ὡς ἀτιμοῦντες δηλονότι τοῦ εἰπόντος

ὃ δ᾽ ἂν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον
ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ταῦτα ἐβουλευσάμεθα
μὲν εὐθέως τῇ σῇ φιλοσοφίᾳ γνωρίσαι· προ-
δοκήσαντες δὲ ἔσεσθαί τινα τῶν λυπη-
ρῶν μεταβολήν, μέχρι τοῦ παρόντος ἀνε-
μείναμεν. ἀλλ᾽ ἐψεύσθημεν τῆς ἐλπί-
δος· ἔμειναν γὰρ τῆς διεστραμμένης ταύ-
της αἱρέσεως ὑπερμαχοῦντες· καὶ μη-
δὲ τοῦ θεοσεβεστάτου βασιλέως τὰς συμβου-
λὰς αἰδούμενοι· πεντάκις γὰρ ἤδη
καὶ ἡμῖν· καὶ αὐτοῖς συντετυχηκώς,
προσέταξεν αὐτοῖς ἢ ὡς ἐναντία τῇ
πίστει ἐκβαλεῖν τὰ Κυρίλλου κεφά-
λαια, ἢ τὸν ὑπὲρ τούτων ἀναδέξασθαι
ἀγῶνα· καὶ δεῖξαι ὡς συμβαίνει τῇ τῶν
μακαρίων πατέρων ὁμολογίᾳ· ἕτοιμοι
γὰρ εἴχομεν ἡμεῖς τοῖς ἐλέγχοις· δι᾽ ὧν
ἀποδείξαιμεν ἂν ὡς ἄν τι κεφάλαια μὲν
μάχεται τοῖς τῆς ὀρθοδοξίας διδασ-
κάλοις· συμφέρεται δὲ λίαν, τῇ τῶν
αἱρετικῶν διδασκαλίᾳ· διδάσκει
γὰρ δι᾽ αὐτῶν τούτων ὁ ταῦτα τῶν κεφα-
λαίων κτίσας γεννήματα· ὡς ἡ θεό-
της τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ ἔπα-
θεν, καὶ οὐχὶ ἡ ἀνθρωπότης· ἣν ὑπὲρ
τῆς ἡμετέρας εἰλήφει σωτηρίας· τῆς ἐνοι-
κούσης δηλονότι θεότητος· οἰκειουμέ-
νης μὲν τὰ πάθη, ὡς ἰδίου σώματος
οὐδαμῶς δὲ πασχούσης, εἰς τὴν ἰδίαν φύσιν·
πρὸς δὲ τούτοις ὅτι μίαν φύσιν γεγονυῖαν

θεότητι καὶ ἀνθρωπότητος. οὕτως γὰρ ὁ λό-
γος σὰρξ ἐγένετο· ἢ μεμένηκεν ὥσπερ ὢν τῆς θεό-
τητος τροπωθείσης ἢ μᾶλλον ἴσως μείνας καὶ ὡς
σάρκα μεταβληθείσης. πρὸς ταῦτ(α)
ἀναθεματίζει τὰς εὐαγγελικὰς καὶ ἀπο-
στολικὰς περὶ Χριστοῦ φωνάς. καὶ τὰς μὲν
ταπεινὰς κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα· τὰς
δὲ θεοπρεπεῖς κατὰ τὴν θεότητα τοῦ
Χριστοῦ ἐκλαμβανόντας. ὃ περιφρονοῦν-
τες οἱ ἀρειανοὶ καὶ οἱ εὐνομιανοί· καὶ
τὰς μὲν ταπεινὰς περὶ τῆς οἰκονομί(ας)
φωνὰς εἰς τὴν θεότητα φέροντες καὶ
κτίσμα καὶ ποίημα τὸν θεὸν λόγον· καὶ
ἑτερούσιον καὶ ἀνόμοιον τῷ πατρὶ λέγειν
ἐπεχειρήσαντο. ἐντεῦθεν δὲ εἴ τι καὶ
συμμαίνει ὡς βλάσφημον, ῥᾴδιον κατι-
δεῖν· σύγχυσις γὰρ εἰσάγεται τῶν φύσε(ων)
καὶ προσάπτεται τῷ θεῷ· τὸ θεέ μου θεέ
μου ἱνατί με ἐγκατέλιπες. καὶ τὸ
πάτερ εἰ δυνατὸν παρελθέτω τὸ πο-
τήριον τοῦτο ἀπ᾽ ἐμοῦ. καὶ τὸ πεινῆν
καὶ διψῆν καὶ ὑπὸ ἀγῶνος [illegible]
καὶ τὸ λέγειν νῦν ἡ ψυχή μου τετάρα-
κται. καὶ περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου
ἕως θανάτου. καὶ ὅσα τοιαῦτα περὶ
τὴν ἀνθρωπότητα τοῦ κυρίου συμβέβη-
κε. ταῦτα τοίνυν ὡς σαφῶς τῆς ἀρείου καὶ
εὐνομίου δυσσεβείας συμμαίνει ἀχε-
ρως ἄπιστος κατίδοι· ἐκεῖνοι γὰρ τὸ
ἑτερούσιον κατασκευάσαι μὲν δυνά-

μενοι τοῖς παθήμασι καὶ τὰς ἀπελ-
φωνὰς τῇ θεότητι τοῦ Χριστοῦ περιάπτου-
σιν ὡς προείρηται. ἴσως δέ σου ἡ θεο-
σέβεια. ὡς οἱ τῶν ἀρειανῶν διδάσκα-
λοι, μηδὲν οὐδὲν ἕτερον ἢ ταῖς ἐκκλη-
σίαις αὐτῶν διδάσκουσι· ἢ ὡς οἱ τὸ
ὁμοούσιον διδάσκοντες, νῦν τὰ ἀρε-
φρονοῦσι· καὶ ὅτι διὰ μακροῦ χρόνου
τὸ ἀληθὲς ἀνεφάνη· ἡμεῖς καὶ τοῖς
τῶν μακαρίων πατέρων τῶν ἐν νικαίᾳ
συνεληλυθότων· καὶ τῶν μετ᾽ ἐκεί-
νους ἐν τῇ διδασκαλίᾳ διαπρεψάν-
των· εὐσταθίου τοῦ ἀντιοχείας· βα-
σιλείου τοῦ καισαρείας· καὶ γρηγορίου
καὶ ἰω(άννου) καὶ ἀθανασίου· καὶ θεοφίλου·
καὶ δαμάσου τῆς ῥώμης καὶ ἀμβρο-
σίου τῆς μεδιολάνου· καὶ τῶν ταῦτα
τούτοις διδαξάντων ἐμμένομεν
δόγμασι· καὶ τοῖς εὐσεβέσιν αὐτῶν ἀ-
κολουθοῦμεν ἴχνεσι· τοῖς γὰρ εὐαγγε-
λικοῖς καὶ ἀποστολικοῖς καὶ προφη-
τικοῖς ἑπόμενοι δόγμασιν ἀκριβῆ τῆς
ὀρθοδοξίας ἡμῶν κανόνα καταλιπ-
όντες, ὃν ἀκέραιον καὶ ἀσφάλιστον φυλάξαι σπου-
δάζομεν ἅπαντες. οἱ τὴν ἀνατολι-
κὴν οἰκοῦντες. ὡσαύτως δὲ καὶ βι-
θυνοὶ καὶ παφλαγόνες καὶ ἡ δευτέρα
καππαδοκία· καὶ πισιδία καὶ δαρδανία·
καὶ μυσία· καὶ θετταλία· καὶ εὐρώπη
καὶ ῥοδόπη· καὶ ἄλλοι πλεῖστοι ἀπὸ δια-

φόρων ἐπαρχιῶν· δὴ λοιδέ εἰσι· καὶ τὰ
λιῶτα τῆς καινοτομίας ταύτης οὐκ ἀνεχό-
μενοι· ὁ γὰρ θεοφιλέστατος καὶ ὁσιώτατος ἡμῶν
τιμιώτατος τῆς Μεδιολάνων ἐπίσκοπος· καὶ γράμ-
ματα πρὸς ἡμᾶς ἀποστείλας, καὶ τὸ
σεβασμιωτάτου ἡμᾶς, βιβλίον ὃ ἐξέθετο μετὰ
μακαρίου Ἀμβροσίου· περὶ τῆς τοῦ Κυρίου
ἐνανθρωπήσεως· ὅπερ ταῖς ἐναντία
τοῖς αἱρετικοῖς τούτοις διδάσκει κεφα-
λαίοις· γινωσκέτω δέ σου ἡ ἁγιότης· ὡς γ(ὰρ)
[illegible] Κύριλλος καὶ Μέμνων, τὸ τῆς ὀρ-
θοδόξου πίστεως ἐπιλυμήνασθαι, ἀλλὰ καὶ πάν-
τας τοὺς κανόνας ἐπάτησαν· τοῖς γὰρ
ὑπὸ [illegible] διοικήσεων καὶ ἐπαρχιῶν
γενομένους ἀκοινωνήτους, εὐθὺς εἰς
κοινωνίαν ἐδέξαντο· πρὸς τούτοις
δὲ καὶ ἑτέρους ἐπ' αἱρέσει ἐγκαλουμένους
καὶ τὰ αὐτῶν φρονοῦντας Κελεστίου καὶ
Πελαγίου· [illegible] εἰσὶν, εἴτουν ἐνθου-
σιασταί· διὸ καὶ ἀκοινωνήτοι ἦσαν· τῶν
διοικητῶν καὶ τῶν μητροπολιτῶν τῆς ἐκκλησια-
στικῆς ἀταξίας καταφρονήσαντες, εἰς κοι-
νωνίαν ἐδέξαντο αὐτούς· τὸ πλῆθος
ἐν αὐτοῖς πανταχόθεν ἀθροίζοντες· ἐπεὶ
γὰρ τῆς ἀσεβείας ἐγεγύμνωντο, ἀμφότεροι
ἑτέρων ἑαυτοῖς ἐπιμένοντες δυνάμεων· ἀν-
θρώπων τινῶν χρημάτων ἐλύμασιν οἰόμενοι
τὴν τῶν πεπραγμένων κατηγορίαν [illegible]· ἀλλὰ
τούτου λείψαντος αὐτοῖς ὀνήσει· τῆς ὑμετέρ(ας)
ὀρθομένης· καὶ συνήθως τῆς ἀσεβείας

ὑπογράψαι ζητοῦσι· παραινέθη τοίνυν δὲ
ὑμετέρα ἁγιότητι· τὴν μὲν κοινωνίαν ἀπὸ τῶν
ταῦτα τετολμηκότων καὶ τὴν αἵρεσιν ταύ-
την εἰσαγαγόντων φυλάξασθαι· γνωρίσαι
δὲ πᾶσι καὶ τοῖς ἐγγὺς καὶ τοῖς μακρὰν
ὄντας ταῦτα ἐστὶ τὰ κεφάλαια· ἐφ' οἷς ὁ τρισμα-
κάριος Δάμασος καθεῖλεν Ἀπολινάριον
καὶ Πολέμωνα καὶ Τιμόθεον τοὺς αἱρετικούς
καὶ ὅτι οὐ χρὴ τῇ ἐκτεθείσῃ ἐπιστολῇ
παρὰ τοῦ ἀνθρώπου προσέχειν· ἐμὴ τὸ μὲν
αἱρετικὸν, σπουδάσας φρόνημα· τῆς
τῆς ἀσεβείας αὐτὴν κατέχεσθαι δόγματι·
ἐν μὲν γὰρ τοῖς κεφαλαίοις σφόδρα
αὐτοῦ τὴν ἀσέβειαν ἐγύμνωσεν· ἔνθα
καὶ ἀναθεματίσαι· τοὺς μὴ οὕτω φρο-
νοῦντας ἐτόλμησεν· ἐν δὲ τῇ ἐπιστολῇ ὑπο-
[illegible] τοὺς ἀνθρώπους ἑτέροις ἐπι-
χειρήσειν· μετὰ τοίνυν καταφρονήσαντες
τῆς ὑποθέσεως ἧς ἐκτὸς ἵνα μὴ ὑφ' ἑ-
τέρου τὴν αἵρεσιν κρατυνθεῖσαν, ἀφον-
τες ἀγωνίσαντο καὶ ἀσχάλλῃ ἐπανιῶσαι
κέντρῳ δυναμένῃ τῇ εὐσεβείᾳ· ἀποσφη-
λάμενοι δὲ, καί τοι ἴσον τοῦ τόμου· οὐ ἐπι-
δεδωκαμεν τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ φιλοχρί-
στῳ ἡμῶν βασιλεῖ· ἔχοντα τὴν πίστιν τῶν ἁ-
γίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ· ἐμοῦ ὀξειάμου
τὰ πρόσφατον ἐπισυναχθέντα ὑπὸ Κυ-
ρίλλου αἱρετικὰ κεφάλαια· ἀλλότρια κρί-
ναντες αὐτὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως· ἐπει-
δὴ δὲ μόνοι ὀλίγοι τῶν παρὰ γενόμεθα εἰς τὴν

Κωνσταντινούπολιν, οὕτω τοῦ εὐσεβεστάτου
τοῦ προστάξαντος βασιλέως, ὥστε τάξα-
μεν καὶ τοῖς ὄντος τοῦ ἐν τοπικοῦ. τοῦ παρὰ
τῆς ἁγίας συνόδου δοθέντος ἡμῖν διὰ τὴν ἡμετέραν
σὺν τῶν ἐγκειμένων αὐτῶν ἐπαρχιῶν. αἰ-
τήσαντες τῶν ὑπογραφόντων μετὰ πολι-
τῶν γνῶναι τὴν σὴν ὁσιότητα. πᾶσαν δὲ τὴν
σὺν σοὶ ἀδελφότητα προσαγορεύομεν:~

Τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ θεοφιλεστάτοις συλ-
λειτουργοῖς. Εὐλαλίῳ. Εὐτρεχίῳ. Ἀκακίῳ.
Χρυσαφίῳ. Ἱερεμίᾳ. Θεοδούλῳ. Ἡσαΐᾳ.
ἡ ἁγία σύνοδος ἡ κατὰ θεοῦ χάριν. καὶ θεσπί-
σματι τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν
βασιλέων συναθροισθεῖσα ἐν τῇ Ἐφεσίων
μητροπόλει ἐν κυρίῳ χαίρειν:~

Τοὺς οὕτω διακειμένους ὡς εἰδέναι λοιπὸν
ἡμῶν. καὶ τὰ γράμματα οὐδὲν ἀπεικός.
καὶ τῇ τύχῃ καὶ τοῖς σώμασι συναθλεῖν.
καὶ οἷς διηντλήσαμεν ἐνταῦθα πόνοις
καὶ κοινωνοῖς ἡγεῖσθαι. καὶ γὰρ ἐν τοῖς ἀγῶσιν
οὐκ ὀλίγα τοῖς ἀγωνιζομένοις οἱ σπουδαῖοι
παρέχονται τῶν θεατῶν. καὶ τῶν πα-
λαισμάτων ἀντιλαμβάνοντες τὴν πεῖραν.
καὶ περὶ τὴν νίκην ἐγείροντες καὶ παρεγ-
γυῶντες ἃ δεῖ τοῖς ὑπὲρ δόξης ἀγωνιζομέ-
νοις ποιεῖν. τὴν δὲ θεοσέβειαν ὑμῶν, ὡς
τῆς τέχνης ταύτης ἐπιμεμόνηται τὸ ἀχαιὸς
ἡμᾶς δυναμοῦν. καὶ ὀξὺ λέγοισθαι ὑπὲρ
ἡμῶν τὸν θεόν. ὡς ἂν μὴ πειρασθείημεν,
παρὸ δυνάμεθα φέρειν. ἢ πειρασθέντες

κελεύουσ τῶν πειραζόντων γεννοίμε-
θα. κεκοινωνήκαμεν δὲ ἡμῖν. τὴν φροντί-
δα τῶν πόνων. εἰώθασι γάρ, πλέον ὑπὸ
τῆς μερίμνης πάσχειν οἱ πόρρωθεν
μανθάνοντες τὰ γινόμενα. ἢ οἱ τοῖς ἀ-
γῶσιν ἐμβεβληκότες ἑαυτούς. ἱκανὸν
δὲ ἡμῖν εἰς παραμυθίαν τὸ μὴ ἀμοιρη-
θῆναι τὰς τῶν ἐναντίων καθ' ἡμῶν ἐπιτε-
χνήσεις. ἀλλὰ καὶ ἄχρις ὑμῶν ἐλθεῖν.
τὰ κατὰ τῆς ἁγίας συνόδου τολμώμενα.
ἴσμεν οὖν ὅτι διὰ τῆς ὑμετέρας θεοφιλεί-
ας καὶ εἰς τὰς τῶν εὐσεβεστάτων βασιλέων
ἀκοάς. ἕκαστα παρελεύσεται. καὶ λυ-
σιτέραι τῶν δυσχερῶν. δηλωσάντων
ὑμῶν τὴν τε Ἰωάννου τῆς Ἀντιοχέων ἀ-
πόνοιαν, καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ καὶ ὅσα αὐ-
τοῖς ἀθέσμως παρὰ τοὺς κανόνας
κατὰ τῶν θεοφιλεστάτων καὶ ἁγιωτάτων
ἐπισκόπων Κυρίλλου καὶ Μέμνονος
καὶ τῆς ἁγίας συνόδου τετόλμηται. λογιζό-
μεθα γὰρ μηδὲν τούτων σαφῶς ἐγνωκέ-
ναι τὸν θεοφιλῆ καὶ εὐσεβέστατον βα-
σιλέα. οὐ γὰρ ἂν οὕτως ἴσχυσαν οἱ τὸν
καθ' ἡμῶν ἐγείροντες πόλεμον. ὥστε
μηδὲ οἴκτου ἡμᾶς ἀξιοῦσθαι ἀδικου-
μένους ἀλλ' ὡς ἀδικοῦντας ἐν ἐγκλήμα-
σιν εἶναι. καὶ ταῦτα πρὸς τὸ πάσχειν
ἑαυτοὺς ἐκδεδωκότας. πρὸς ἄμυναν
δὲ οὐδὲ μέχρι ῥημάτων ἀδικουμένων ἐγειρομέ-
νους. τὰ δὲ κωλύσαντα τὴν ὁσιότητα ὑμῶν

πρὸ ἡμᾶς ἀφικέσθαι ἡμᾶς ἔχει τὴν πρόφα-
σιν· πολιορκία γὰρ ἡμᾶς ἀκριβὴς μὴ συν-
μέχει ἑκάστοτε καὶ ἐκ θεραπείας ὥστε μηδὲ
γνωρίζειν δύνασθαι τῇ ὑμῶν ὁσιότητι τὰ
γεγενημένα· τῶν δὲ διαφερόντων καὶ τῆς προ-
σεχοῦς ὑμῶν μέρος γενομένης τοῦτο· τὸ ἕκαστον ὑ-
μῶν τῶν μηδέπω παρόντων τὸ τέλος συνελθόντ-
την αὐτὴν ἔχειν ἐπὶ τοῖς πράγμασι κρίσιν
καὶ οἱ συμμαχοῦντες πρὸς αὐτοὺς διαλέγεσ-
πολλὰ ἀναγκαῖον εἰς τοῦτο τῶν ἀρχόντων
ἡμᾶς συνελαυνόντων· καὶ ἐν τούτοις δὲ
τῆς εὐνοίας ὑμῶν τὸ μέρος· ἔχομεν κοι-
νοὺς ὑμᾶς καὶ τῶν ἀγώνων καὶ τῶν ἀθλη-
εἰ δέ πως· καὶ ὁ ἐπὶ τῶν τοῖς ἁγίοις μαρ-
τυρας ἀγαπῶν τιμὴν ἀπονεμόμενον,
τοῦτό ἐστι καὶ ἐπὶ τῆς ὑμετέρας θεοφιλί-
ας δεῖν· ὅσος γὰρ τῶν ἡμῶν μὴ ποτε τίνων,
ἀγώνων τῶν στεφάνων κατηξιώθητε· ἀ-
μοιβὰ μὲν τοῖς ἀδικουμένοις προσκεί-
μενοι· τῶν δ' ἐπαναστάντων καταδι-
κάζοντες ὡς μηδὲ ἐν ὑμᾶς δοκεῖν τῇ ἀ-
πολείπει ἔλαττον ἔχειν· εἰς πάντα ὑ-
μῶν ταῖς ὑμετέραις συμφερομένοις
γνώμαις· οὐ μετέρων δὲ εἰς ἀφορμὴν
νίκης τοῖς μαχομένοις, ἀλλὰ καὶ μεγί-
στον εἰς παραίνεσιν· ὃ καὶ ἡμᾶς ἐμάθο-
μεν πεποιηκέναι τοῦ λαοῦ τὸν ζῆλον αὐ-
ξάνοντα· καὶ θαρρεῖν κατὰ τῶν ἐναν-
τίων ἐγείροντας· λείπεται δὲ καταχω-
ρανμένον τας· ταῦτα δὲ αὐτόθι γνωρίζειν ἡ-

καὶ τὸ παρ' ἡμῶν εἰς γνῶσιν τῶν θειοτά-
των βασιλέων καὶ τῆς ἁγίας ἐκκλησίας
ἀγαγεῖν· τοῦτο δέ ἐστιν ἡμῖν λοιπὸν εἰς ἐπικουρί-
αν ταχεῖαν· ἢ εἰ καταλαμβάνοντες ἡμᾶς
συνταράττουσιν ἡμῶν πολιορκουμένοις
ἀναχωρῆσαι· λογιζόμενοι δὲ μὴ ἐληλυθέναι
μᾶλλον εἰς γνῶσιν ὑμετέραν τὰ περὶ ἡμῶν ἀπο-
φαμένων. καὶ αὖθις τῇ θεοσεβείᾳ ὑμῶν
τῶν αὐτῶν ἀπαιτεῖσθαι διεπεμψάμεθα·
ἀνενέγκαμεν δὲ πάλιν· καὶ τοῖς εὐσεβε-
στάτοις βασιλεῦσι καὶ γενέσθω τῇ θεο-
σεβείᾳ ὑμῶν ἐπιμελὲς μαθεῖν εἰ μὲν
ἀπολέλονται, ὑπομνησθῶσι περὶ τῶν
ἀνενεγμένων· εἰ δὲ μὴ τοῦτο γένηται, ἵνα
μὴ ἀγνοῶσιν μάθῃ αὐτῶν ἡ εὐσέβεια· ἃ πρότε-
ρον ἐπιμουλεόντων ὑμῶν πιστῶν, ἀνοήσαι αὐτῶν
αὐτῶν θεοφιλεῖ ἂν σπουδάσαν· ἐρρῶσθαι
ὑμᾶς ἐν κυρίῳ εὔχομαι ἀγαπητοὶ καὶ ποθεινό-
τατοι ἀδελφοί:=

Ἀντίγραφον ἀναφορᾶς παρὰ τῆς ἁγίας συν-
νόδου διὰ Ἰουβεναλίου· Φίρμου· Φλαβιανοῦ·
Ἀρκαδίου· Θεοδότου· Ἀκακίου· Ἀοππίου
ἐπισκόπου· καὶ Φιλίππου πρεσβυτέρου·
τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ φιλοχρίστοις βασι-
λεῦσι· Θεοδοσίῳ καὶ Οὐαλεντινιανῷ· νική-
ταις τροπαιούχοις ἀεὶ αὐγούστοις· ἡ ἁγί-
α σύνοδος ἡ κατὰ θεοῦ χάριν καὶ θέσπισμα τοῦ
ὑμετέρου κράτους συγκροτηθεῖσα ἐν
τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει:-

Πάντα μὲν τὰ τῆς ὑμετέρας βασιλείας ἐπαινε-

καὶ πολλὴν τὸν περὶ τὴν εὐσέβειαν ἐπι-
δεικνύμενοι ζῆλον φιλόχριστοι βασιλεῖς·
καὶ διὰ τοῦτο κοινῇ τε αὐτῶν καὶ ἰδίᾳ
ἑκάστου τὰς ὑπὲρ τοῦ αἰωνίου ὑμῶν
κράτους προσευχὰς τῷ δεσπότῃ Χριστῷ ἀ-
ναπέμπομεν· φυλαχθῆναι τὴν οἰκου-
μένην διὰ παντὸς τὴν φιλόχριστον ὑμῶν
αἰτούμενοι κορυφήν· ἐπειδὴ δὲ καὶ
νῦν ταῖς ἡμετέραις ἐπικαμφθεῖσα
δεήσεσιν ἡ ὑμετέρα εὐσέβεια παρ-
ελθεῖν ἐκελεύσατο· διὰ τοῦ μεγαλοπρε-
πεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου κόμητος
ἰωάννου ἐξαποστεῖλαι τὴν οἰκουμενικὴν σύ-
νοδον· οἷς ἄνδρας θεοφιλεστάτους
ἐπισκόπους πρὸς τὸ ὑμέτερον κρά-
τος καὶ ἀπὸ προσώπου ἀναδιδά-
ξαι πάντα τὰ καθ' ἡμᾶς· ἀναγκαίως
εὐχαριστήσαντες τῇ φιλοχρίστῳ ὑμῶν βα-
σιλείᾳ, ἐξελεξάμεθα τοὺς ἁγιωτά-
τους καὶ θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους
ἀρκάδιον· ἰουβενάλιον· φλαουιανὸν·
φίρμον· θεόδοτον· ἀκάκιον· εὐόπτιον·
καὶ φίλιππον πρεσβύτερον ῥώμης
διέποντα τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου
καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς ἀ-
ποστολικῆς καθέδρας τοῦ τῆς μεγά-
λης ῥώμης κελεστίνου· καὶ διὰ τούτων
τῶν γραμμάτων προσφέρομεν αὐτοὺς
τῇ ὑμετέρᾳ γαληνότητι· δεομένους ἀξιοῦν-
τες κελεύσματος τῆς καὶ ἀκοῆς αὐτοὺς

τυχεῖν· εἰδότες δὲ τὴν φιλόχριστον ὑμῶν
καὶ θεῷ ἀνακειμένην ψυχὴν περὶ πολλοῦ
ποιουμένην θεραπεύειν τὸν ὑπερμαχοῦν-
τα καὶ σῴζοντα ὑμᾶς Χριστόν· καὶ τοὺς αὐτοῦ
ἱερεῖς διὰ πάντων τιμᾶν· διὰ τὸ παρ' αὐ-
τοῦ εἰρημένον· ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀ-
κούει· καὶ ὁ ὑμᾶς δεχόμενος ἐμὲ δέχεται·
θαρροῦμεν καὶ τὴν περὶ τῶν λελυπημέ-
θαι προστιθέναι τῷ γράμματι μὴ μόνον
ἡμεῖς γὰρ οὐ κατ' ἄλλου τινὸς χάριν τὴν ἔφε-
σον κατειληφότες ἢ περὶ τῆς πίστεως
διασκέψασθαι κατὰ τὸ ὑμέτερον εὐσεβ-
ὡς θέσπισμα· ἐπειδὴ περὶ τὴν ταύτην
ἀμέμπτον ἐξαίσιον γαλήνην τὰ νε-
στορίου ἐτάραξε δόγματα· εἰκότως
κοινὴν περὶ τούτων προθέντες μετὰ
ἐξ καὶ δεκάτην ἡμέραν τῆς ὁρισθείσης
προθεσμίας· καὶ τὸν συνταράττοντα τ-
τὰς ἐκκλησίας νεστόριον τοῖς οἰκείοις
δόγμασι προσκαλεσάμενοι· ἐπειδὴ δὲ
ὑπὸ συνειδότος οὕτως πονηροῦ κατεχόμε-
νος ἀπαντᾶν οὐκ ἠβούλετο· ἐξετάσαντες
τὰ παρ' αὐτοῦ ἐγγράφως ἐκτεθέντα
περὶ τῆς ἐνσωματώσεως τοῦ δεσπό-
του Χριστοῦ ἀσεβῆ δόγματα· αὐτά τε ἐκεῖνα
ἀνεθεματίσαμεν· καὶ τὸν τούτων πα-
τέρα, πάντη τε τῆς ἐπισκοπικῆς ἀ-
ξιώσαμεν· ἀλλ' ὁ τῆς ἀντιοχέων ἰωάν-
νης μετὰ εἰκοστὴν δὲ πέραν τῆς ὁρισθείσης
προθεσμίας μόλις φθάσας ἡμέραν

ὡς πονηρὰ μιμούμενοι μὴ μάθης ἐπὶ τοῖς ὑπὲρ
πίστεως ζήλοις· τριάκοντα μικρῷ πρὸς
περὶ αὐτὸν συναθροίσας· ὅμοιοι μὲν κεκλε-
σμένοι· οἱ δὲ καθῃρημένοι πρὸς τοῖς ἄλλοις
ἐτύγχανον· κατ' αὐτῶν τῶν ἡμετέρων
ἐχώρησε προέδρων· καὶ τοῖς ζήλοις τῆς
ὀρθοδοξίας τὸν ἁγιώτατον καὶ θεο-
σεβέστατον ἀρχιεπίσκοπον τῆς Ἀλε-
ξανδρέων Κύριλλον· καὶ τὸν ἁγιώτατον
καὶ θεοφιλέστατον συνεπίσκοπον ἡ-
μῶν Μέμνονα· οὔτε κατηγορηθέν-
τας παρ' αὐτῶν, οὔτε προσκληθέντας
κατὰ τὴν τῶν κανόνων ἀκολουθί-
αν τῇ τῆς καθαιρέσεως περιέβαλον ὕ-
βρει· καὶ ὡς κοινωνήσας αὐτῶν τῆς
ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου ἐκείνοις
τὴν κατ' αὐτῶν ἀδικίαν, οὕτως τὰς
ἀσεβείας ἡμῶν καὶ θεοφιλεῖς συνεπισκό-
πους ἀδίκως· ἡ μὲν οὖν ἁγία καὶ οἰκουμε-
νικὴ σύνοδος ἡ συνεδρεύει καὶ ὁ τῆς με-
γάλης ἡμῶν Ῥώμης ἁγιώτατος καὶ θεοφιλέ-
στατος ἀρχιεπίσκοπος Κελεστῖνος, καὶ
ἅπασα ἡ δυτικὴ σύνοδος· διὰ τῶν πα-
ρ' αὐτῶν ἀποσταλμένων πρὸς ἡμᾶς
ἁγίων ἐπισκόπων· συνεδρεύει δὲ καὶ
ἡ Ἀφρικὴ πᾶσα καὶ τὸ Ἰλλυρικὸν κα-
νονικῶς κινηθεῖσα· αὐτόν τε τὸν ὑ-
ξαρχον τοῦ τῆς ἀποφάσεως συνεδρί-
ου καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ πάντας ἐκκλη-
σιαστικῆς κοινωνίας ἀλλοτρίους εἶναι

ἐδογμάτισεν· πᾶσαν δὲ αὐτοῦ ἱερα-
τικὴν περιεῖλε ἐνέργειαν· ἀναστρέ-
ψασα καὶ τὰ παρ' αὐτῶν ἀκανονίστως
γενόμενα· καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῖς πε-
πραγμένων τὴν ἀκύρωσιν· τῇ ὑμετέρᾳ
πρώην ἀπεστείλαμεν κορυφῇ· νυνὶ δὲ
διά τε τούτων τῶν γραμμάτων καὶ διὰ
τῶν ἀποσταλέντων θεοφιλεστάτων ἐπι-
σκόπων μακραῖς ταῖς χερσὶ τῶν εὐ-
σεβῶν ὑμῶν ἀπογονάτων δεόμεθα
τὰ μὲν κατὰ συναρπαγὴν γεγονότα ἐπὶ
τῶν ἁγίων καὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων
Κυρίλλου καὶ Μέμνονος· οὐδὲ μίαν ἐκ
τῶν κανόνων ἰσχὺν ἔχοντα, πάντη ἀρχῆς·
ὥστε μὴ ἀνεκφαινομένων ἀπάρχειν
τὴν σύνοδον· μὴ δὲ ἀφορητὸν ἐν θεί-
μασι τε· καὶ τοὺς ἅπαντας τῆς οἰκουμέ-
νης τοῦ Χριστοῦ ἱερεῖς ἀδιαλείπτως ἐπὶ τοῖς
προέδροις συντρίβεσθαι· ἀλλὰ τυχόν-
τας τῶν αἰτήσεων τὰς συνήθεις ἀκ-
μετὰ τῶν ἐν τῇ οἰκουμένῃ ἐκκλησιῶν
ἀναπέμπειν τῷ δεσπότῃ Χριστῷ· ἵνα ἱερεῖς τοῦ
διαιώνιος ἡμῖν χαρισθῆναι τὸ φιλόχριστον
ὑμῶν κράτος· ἡ γὰρ κατ' αὐτῶν γενομέ-
νης συκοφαντία παραίτιος τοῦ τῆς ἀμ-
ποχέων· καὶ τῶν σὺν αὐτῷ εἰς ἅπαν-
τας ἡμᾶς ἐνεπείομεν πιστοῖς ἐν τοῖς
μμηκεομενευθεῖσι καὶ συνιερατεύσαν-
τας αὐτοῖς· διὰ τὸ καὶ πᾶσαν τὴν δυ-
τικὴν σύνοδον μαρτυρεῖν αὐτοῖς τὴν ὀρ-

θῆν καὶ ἀδιάμμητον πίστιν. καὶ ἡ βασι-
δὲ αὐτοῖς περὶ τούτου πληροφορηθεῖ-
τας. καὶ ἐγγράφους ἐπὶ τοῖς μηνυμάτ(ων)
ἐν ἐξαιφανίας· ὅτι τέ εἰσιν ὀρθόδοξοι
τὴν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν ἔχουσι πίστιν
περὶ ταύτης καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς
ἐκκλησίας δόγματα· δεόμεθα τοίνυν
τοῦ ὑμετέρου κράτους, λῦσαι καὶ ἡμᾶς
καὶ αὐτοὺς τῶν δεσμῶν· συνδεδέμεθα
γὰρ τοῖς δεδεμένοις ἀδελφοῖς καὶ
πρεσβυτέροις τῆς ἁγίας ἡμῶν συνόδου:~

Βασιλικὸν θέσπισμα τὸ δημεῦον καὶ ἐξο-
ρίζον Νεστόριον:~

Ἀπελθόντων μὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει τῶν ἑ-
πτὰ καὶ ἑπτὰ ἐπισκόπων· ὀξεῖ κατερου
νεστορίῳ, ἐπληροφορήθη ὁ βασιλεὺς ὅσα
ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος ποιῆσαι
κανονικῶς καὶ ἀκολούθως πρᾶξαι
σαι. καθεῖλε Νεστόριον· διὸ καὶ ἀποδε-
ξάμενος αὐτούς, κατέγνω τῶν ἀνα-
τολικῶν. καὶ λοιπὸν ἐξώρισε μὲν Νε-
στόριον· ἐκέλευσε δέ, τοὺς ἐκ τῆς ἁγίας
συνόδου εἰσελθεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν
καὶ χειροτονῆσαι ἐπίσκοπον, τῇ ἁγίᾳ Κων-
σταντινουπόλει ἐκκλησίᾳ. καὶ εἰσελ-
θόντες, ἐχειροτόνησαν Μαξιμιανὸν
ἐπίσκοπον. καὶ μετὰ τοῦτο ἐκέλευσεν
ὁ βασιλεύς, πάντας τοὺς ἐπισκόπους
ἕκαστον ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἑαυτοῦ χώ-
ραν καὶ πόλιν. ἔμεινε δὲ ἴσως ὁ Ἀντιοχ(εὺς)

καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ οὕτως:~

Ἀντίγραφον ἑρμηνείας βασιλικῆς θεσπίσ-
ματος γραφέντος, πρὸς Ἰσίδωρον ἔπαρχον
πραιτωρίων καὶ ὕπατον. περὶ τῆς ἐ-
ξορίας Νεστορίου:~

Εἰ καὶ τῆς τῶν δημοσίων πραγμάτων
περιφανοῦς ἐστιν ἡ ὑμετέρα σπουδή, ὅ-
μως γ' οὖν ἡ τὴν παρ' ἡμῶν τῆς ἁγίας θρησ-
κείας ἀσφάλεια· ἧς περ θεραπεύομεν
παρ' ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς δημοσίαις χρείαις
ἐπιτρέπομεν ἑαυτοὺς βοηθεῖσθαι. καὶ διὰ
τοῦτο ἐπειδὴ Νεστόριος ὁ τῆς καθολικῆς
ποτε ἐκκλησίας ἱερωμένων τῆς πίστε-
ως προδότης καὶ τούτοις σαρκῶν μὲν
γέγονεν μὲν δεδυμένος φαίνεται. καὶ ἀ-
ναγκαῖον ἐστὶν ἵνα ἀποφάσει τῆς ἡμε-
τέρας γαληνότητος ὑποκείμενος, τῇ
ἁρμοζούσῃ τοῖς ἐκείνοις πράγμασι τα-
λαιπωρίᾳ καταδικασθείη. ὅστις κα-
ταγραφεὶς τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων τῆς
ἐκκλησίας ἀθεμίτου αἱρέσεως αὐθέν-
της ἐφάνη. καὶ ἐν τῷ διαφθείρειν αὐτὴν
τὴν πίστιν. ὡς τίμιον τῇ κοινωνίᾳ τῆς
ἑαυτοῦ προδοσίας συνῆψεν εἰς τὸ οἰ-
κεῖον ἑαυτοῦ πρόσωπον. ἀνέλαβεν
καὶ τὸ ἔγκλημα τῆς προδοσίας τῆς
ἀλλοτρίας. ἡ ἔνδοξος τοιγαροῦν σου αὐ-
θεντία. τοῦ πραγματικοῦ τούτου ἤτοι
ἰδικῆς αὐθεντίας ὑποδειχθείσης τὸν
μνημονευθέντα Νεστόριον εἰς ἐξορίας

ωέτρας εἰς τὸ διηνεκὲς προστάξαν
ὑπὲρ τῶν ἠσεβημένων αὐτῷ, κατα-
ταχθῆναι· ὥστε πάντα αὐτοῦ τὰ ὑπάρ-
χοντα τῇ ἐκκλησίᾳ Κωνσταντίνου πόλ(εως)
προσκυρωθῆναι, πρὸς τὸ τοῦ σεβασμί-
ου τόπου τοῦ [illegible] αὐξηθῆναι· οὗπερ
ἔδωκε πρῶτον τὸ μυστήριον. οὕτω γὰρ
ἐὰν εἴη ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀνθρώπων ἡ εὐλά-
βεια τῆς ἁγίας ταύτης ὁσίως ἀμφι-
βεῖς καὶ τοὺς ἡμετέρους καιροὺς ἡ εὐδαι-
μονία ὀχυρωθείσῃ τῇ θρησκείᾳ ἀνθήσει:

Ἀντίγραφον θείου νόμου:

Τὸ τῇ εὐσεβεστάτῃ θρησκείᾳ παρ' ἡμῶν
ὀφειλόμενον σέβας τοῖς περὶ τὸ θεῖ-
ον ἀσεβοῦσιν ἴσχειν· δίκαιόν τε ἄξιον καὶ νομί-
ζεσθαι καὶ ὀνόματι τῇ αὐτῶν φαυλό-
τητι προσφόρῳ προσαγορεύεσθαι βούλε-
ται· ὥστε τῶν ὁμοίων περιεργίᾳ μὴ θεῖον τι [illegible]
μίαν τοῖς μὲν ἐν τοῖς αἰῶσι παρ' ἡμῶν
ἀτιμώτερον. καὶ μηδὲ τῆς ζωῆς τιμωρίας
μήτε θανόντων αἰτιωμένης ἐκ τοῦ ἀπαρχ-
Νεστορίου τοῦ ἐν τῆς τερατώδους
διδασκαλίας ἡγεμόνος κατακεκρι-
μένου. λείπεται τοὺς ὁμογνώμονας
αὐτοῦ καὶ τῆς ἀσεβείας κοινωνοὺς
ὀνόματι καθοσιοῦμεν κατεγνωσ-
μένῳ· ἵνα μηδὲ τῶν χριστιανῶν ἀπο-
χρώμενοι προσηγορίᾳ τοιούτῳ ὀνό-
ματι κοσμοῖντο· ὧν τοῦ δόγματος Σι-
μωνιανῶν, ἐξείργονται· διὰ τοῦ τὸ μιμο-

θεῖ τοῦ μὲν τοῖς ἁπανταχοῦ τῆς μ[illegible]
ἀθεμίτου δόξης κοινωνοῦσι, Σιμωνιανῶν
ὀνομάζεσθαι· προσήκει γὰρ τοῖς ἐν τῇ
τοῦ θείου ἀποστροφῇ τοῦ ἐκείνου μιμου-
μένοις δικαίως, τὴν αὐτὴν ἐκείνῳ
κληροῦσθαι προσηγορίαν· ὃν τρόπον
Ἀρειανοὶ νόμῳ τοῦ τῆς θείας λήξεως Κων-
σταντίνου· Πορφυριανοὶ διὰ τὸ ὅμοιον
τῆς ἀσεβείας ἐκ Πορφυρίου προσαγο-
ρεύονται· ὃς τὴν ἀληθῆ θρησκείαν ἐπι-
χειρήσας τῇ τοῦ λόγου δυνάμει κατα-
γωνίσασθαι, ἀνοήτους ἑαυτοῦ οὐ παιδεύ-
ματος ὑπομνήματα καταλέλοιπεν· ὧν
μηδένα τολμᾶν τὰς αὐτοῦ Νεστορίου
τοῦ ἀθεμίτου τε καὶ ἱεροσύλου ἀσεβ-
οῦς βίβλους περὶ τῆς εὐαγοῦς τῶν ὀρθο-
δόξων θρησκείας· καὶ κατὰ τῶν δογμά-
των τῆς ἐν Ἐφέσῳ τῶν ἐπισκόπων ἁγίας
συνόδου· κατέχειν· ἢ ἀναγινώσκειν· ἢ
μεταγράφειν· ἃς δεῖ σπουδῇ πάσῃ
ζητήσαντας, δημοσίᾳ ἐμπίπρασθαι·
τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ πάσης ἀσεβ-
είας ὁ θεμέλιος ἐκκοπείς, τὸ ἀπόρων καὶ εὐα-
πατήτων πλῆθος οὐδὲν παράμνησις ἀφορ-
μὴν εὑρεῖν ποτε δυνήσεται. μηδὲ μὲν
μὴν τῶν οὕτως ἀποσχιζομένων ἀμφω-
ἐπὶ τιμῇ τῆς θρησκείας διαφόρῳ ἑτέ-
ρῳ ἢ τῷ Σίμωνος ὀνόματι ποιεῖσθαι·
ἢ οἰκίαν αὐτοῖς ἢ ἀγρὸν ἢ προάστειον· ἢ
ὅντινα ἄλλον τόπον συνόδου ἕνεκα

λεληθότι ἢ φανερῶς παρ᾽ ἀρχόντων· τοῖς
γὰρ τοιούτοις ὁρίζομεν πάσης συνό-
δου ἀδείας στερίσκεσθαι. πρόδηλον οὖν
τὸ ἅπασιν, ὡς ὁ παραμαίνων τὸν νό-
μον τοῦτον καὶ μεσόριος μιμούμενος,
δημεύσει τῶν ὑπαρχόντων τιμωρη-
θήσεται. ἡ μετρία τοίνυν καὶ περιφαν-
σοῦς ἐξουσία ταύτην ἡμῶν τὴν διάτα-
ξιν εἰς γνῶσιν ἀπάντων τῶν τῆς ἐπαρ-
χίας οἰκούντων διαγράμμασι συνήθως
ἐκθεῖναι παρασκευάσει. τὸν νόμον δὲ
τοῦτον τῇ τε ῥωμαϊκῇ τῇ τε ἑλληνίδι τε-
θείκαμεν γλώττῃ, ὥστε πᾶσι σαφῆ καὶ γνώ-
ριμον εἶναι:— φλ(άβιος) ἀνθέμιος· ἰσίδωρος·
φλησιάσιος· ὁ φλήσου συμπολίτιος· ἐν
ἤμος· οἱ ἔπαρχοι λέγουσι:—

Οὐδὲν οὕτω φίλον τοῖς κρατοῦσιν, ὡς
τὸ διὰ πάντων εὐσεβεῖν· οἱ δὴ ταῖς ἐν
ταῖς πράξεσι διηνεκῶς ἐπιμελεῖσθαι
καθεκάστην ὡς εἰπεῖν οὐ κόσμου συν-
αλλ᾽ εἰς νύκτας ἡμέρας συνάπτοντες
ἐπιφροντίσι, πόσῳ μᾶλλον ἐπ᾽ αὐτῇ
τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς θρησκείας οὐ
μετὰ πολλῆς σπουδῆς παραφυλάττειν
ἐγνώκασι. μεγάλης τοίνυν ἀναφυ-
είσης τινὸς παραλόγου τε καὶ ἀνοίας
καὶ τόλμης ἡμῖν ματαίου θρησκείας μᾶλ-
λον δὲ οὐδὲ μελλούσης ἀλλὰ καὶ ἡ ἀντι-
μαὶ [illegible]
τῆς οἰκείας προμηθείας ἡμῖν τὴν τάρα-

χὴν μετὰ πάσης γαλήνης ὅπερ ἔμφυτ-
ον ἀεὶ καὶ διὰ πάντων φίλον. τὴν τοιαύ-
την διόρθωσιν γενέσθαι προσετάξαμεν· τ(οὺς)
μὲν ἀρχηγέτας τῆς παρανομίας, ἐπιτι-
μίοις τοῖς καθήκουσι σωφρονίσαντες·
τῶν δὲ λοιπῶν πρόνοιαν ποιησάμενοι ὅ-
πως ἀπαλλαττόμενοι μηδὲν νομοθεσίας
μόνην ἐπὶ τὸ βέλτιον πειθόμενοι μεταρρυ-
θμισθέντες, μηδὲν τῶν προσόντων ἀπο-
κτήσωνται. τὸ δ᾽ ἐπέλεγον ὅπερ καὶ αἰδοῦ-
ς καὶ μετὰ ἀπονοίας ὑπάρχει κτῆμα. τὸ τ-
ῆς εὐσεβείας ἐπίγνωσιν μεγάλως φυλάξωσι.
ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τὸ δήμιον περιληφθὲν αὐτοῖς
καὶ συλλαβεῖν δολεροῖς τε καὶ λόγοις καὶ
χείροσι λογισμοῖς δυσπειθεῖς. καὶ δι᾽ ἐπὶ
τούτῳ καὶ φόνου πολλοῦ καὶ μαρτυρίων
ἐπιτιμίων. τοῖς μὲν παραχαράττουσι τ(ὰ)
τῆς πίστεως δόγματα προστάττομεν
ἡσυχάζειν τε τοῦ λοιποῦ. καὶ μεταβουλεύ-
σασθαι κάλλιον. καὶ μήτε αὐτοὺς εἰς τινὰ
τόπον συνιέναι. μήτε ἑτέροις ῥᾳδίως μα-
σιείας ἀποδεικνύναι τι τῶν αὐτοῖς δια-
φερόντων χωρίων. ἢ ἐργαστήριον ἢ ἀποικισ-
μένον ἢ πλησιάζον πόλει. ἢ [illegible]
κατονομεῖναι τοιαύτης συνόδου πᾶσαν τὴν γ.
τοῖς δέ γε ταῖς φρονουμέναις συνθέσεσιν
μάρτυρι τούτοις θεμένους καὶ ἐφόδια τῆς γνώ-
μης τὰς οἰκίας ἔχοντας αὐτοῦ. οἰκτείραν-
τες μᾶλλον ἢ τιμωρησάμενοι προσαγγέλ-
λουσι. ἐκεῖνά τε πυρὶ παραδιδόναι, καὶ

ἀφανίζειν· ὅπως γὰρ μὴ μνημόσυνα
τοσαύτης ἀπολαύσεως ἐν τῇ πολιτείᾳ
καταμηνυόμενον ὑπὸ διὰ τὴν ἀμνηστείαν μου
τὸ πίστει· μὴ τοῦ γράφειν τοῦ ἑτέρου μοι-
μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἐμπεσεῖν ἀπατερομ-
δὲ ἐντυγχάνουσι τοῖς τοιούτοις· ἀφανί-
ζημα τοῦ παντὸς τὴν ἀπόλειψιν ἔχει
τῆς ἀρετῆς καὶ πίστεως προτιμότεραι.
αὐτῆς τοιαύτης, τῶν ἀναγνωσμάτων μεμ-
πτει· καὶ τὸ καίριον τῆς τύχης τυφλοῦ
πρὸς τὸ χεῖρον ἐπείγεσθαι παρασκευά-
ζει· καὶ ἵνα μὴ διαλάθοιεν οἵτινες ἱερ-
ἢ ἐπίκλησιν τιμὰς ἔχοντες προσφο-
ρὰν, πῶς μέμψις κοινὴ τοῦ αὐθέντου
δράματος οὐσίας αὐτῆς εἰς ἀναμνησ-
ἄγοντες· ὧν καὶ ἄλλων παραδίδοσθαι
λήθῃ, συμμοιρήσουσι μὲν αὐτοῖς, προσ-
τάττουσι καὶ μείζοσι· μαρτυροῦσι τοῖς διεπ-
πωλοῦσιν εἰ παραμένειν εἰς τὸ μέλλον
σωφρονίζοντες. ὡς δ᾽ ἂν γνοίητε τὴν με-
γάλην τὴν ἀσέβειαν τῶν προσόντων προ-
μιῶν τὴν πρόνοιαν ἡμῖν διὰ πάντων τοῖς
πᾶσι κόσμοις μέμνησθε τῶν εὐσεβεστάτων
ἡμῶν βασιλέων· τῶν μόνον ἀποδιδό-
των τὸ κρεῖττον· διὰ πίστεως ἀμοιβ-
τὴν ἀξίαν τὴν εἰς αὐτούς τε καὶ τὴν οἰκουμέ-
νην ἅπασαν καταναγκασθεῖσων ἱερωσύ-
νου διὰ ἡμῶν τοῦ προγράμματος κατα-
ποιεῖσθαι τὸν θεῖον φόβον γένοιτο μᾶλλον
προλαμβάνειν προστάξαιμεν. ὁ πειθ-

τῆς τιμωρίας ἑαυτοὺς ἐλευθέρους κα-
τεστήσαντο· εἰς τὸ μέλλον τοῦ μὴ κοινοῦ
ῶντος αἰσθόμενος εὐσεβεῖν μαθόντες· ἀθα-
μαίτοις δὲ ἐργεσίαις πρὸς σωμάτων σεπτ. το-
σαῦτα ὠφεληθεῖεν πως. ὅσα πεμπουσι λείψανο-
μοθετῶν θεῶν τι δ᾽ ὁτιοῦν μὲν ὑπέφυκεν ὠφελ:—

ἐπιστολὴ συνοδικὴ γραφεῖσα ἀπὸ κωνσταντινου-
πόλεως: τοῖς θεοφιλεστάτοις καὶ
εὐλαβεστάτοις ἀδελφοῖς καὶ συνεπισκόποις
πᾶσι τοῖς τῆς παλαιᾶς ἠπείρου μαξιμι-
νος· ἰουλιανῷ· ἀλεξάνδρῳ· φιλίππῳ· φαυ-
στος· φιρμῷ· θεοδότῳ· ἀκακίῳ· δομνῖ· δα-
μιανῷ· καὶ ἡ συμπαροῦσα αὐτοῖς ἁγία σύνο-
δος ἐν κυρίῳ χαίρειν:—

εἰδότες τὴν τῶν ἀποσχισάντων ἐπιμονὴν
καὶ ἀπάτην τὴν κατὰ τῶν ἐκκλησιῶν
παρ᾽ αὐτῶν γινομένην καὶ ὅτι παρατρέ-
χοντες ἑκάστην ἐκκλησίαν τῶν κοινωνι-
κοὶ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου τῆς ἐν
ἐφέσῳ· σπουδάζουσιν ἀπατᾶν τινὲς καὶ
τῶν· καὶ τὴν πρὸς λαοὺς τε καὶ κληρικοὺς
κοινωνίαν ἐφέλκεσθαι· πολλὴν περὶ τ-
τοῦ πρόνοιαν ποιούμενοι ἐδικαιώσα-
μεν ἅπαντα καταστῆναι τὸν τῆς ἐνταῦθα θεο-
φιλέστατον καὶ ἀξιοπιστότατον τὸν κύριον ἐ-
πίσκοπον μαξιμιανὸν τῆς μεγαλοπόλε(ως)
τὸ γράμμα τοῦτο πρὸς ὑμᾶς σὺν αὐτοῦ
διαπέμψασθαι· ἵνα γνόντες τὰ κατ᾽ αὐ-
τούς, πάντοθεν αὐτοὺς τε καὶ τὴν περὶ αὐ-
τοὺς κοινωνίαν φυλάξησθε· ὥσπερ δὲ

πλείονος ἀσφαλείας καὶ τοῦ γνῶναι ὑμᾶς καὶ ἐξ ἐκείνου πληροφορηθῆναι τίνα τε ἐπὶ τούτῳ πραχθέντα, περὶ τῶν ἀποσταλέντων καὶ κατὰ μεσορίου φερομηνυσάντων. καὶ οἷα τὰ ἐπιτίμια κατὰ τῶν κοινωνεῖν αὐτοῖς τολμώντων. πᾶσαν τὴν σὺν ἡμῖν ἀδελφότητα ἡμεῖς τε καὶ οἱ σὺν ἡμῖν πάντες προσαγορεύομεν. ἐρρωμένους ἐν κυρίῳ ὑπερεύχομαι μου θεοφιλέστατοι ἀδελφοί. ὁμοίως καὶ οἱ λοιποὶ οἱ προγεγραμμένοι ἐπίσκοποι ὑπέγραψαν. ἔτι δὲ τὸ συναποσταλὲν ταύτῃ τῇ ἐπιστολῇ συνοδικὸν γράμμα. τοῦτο. Ἡ ἁγία οἰκουμενικὴ σύνοδος ἡ ἐν Ἐφέσῳ συγκροτηθεῖσα κατὰ θεσπίσματα τῶν αὐτοκρατόρων βασιλέων. τῶν καθεκάστην ἐπαρχίαν τε καὶ πόλιν ἐπισκόπων τε, καὶ πρεσβυτέρων καὶ διακόνων καὶ παντὶ τῷ λαῷ. συναχθέντων ἡμῶν κατὰ τὸ εὐσεβὲς γράμμα ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει. ἀποστάντων τινὲς ἐξ ἡμῶν ὄντες τὸν ἀριθμὸν τριάκοντα ἱερέων πέρι. καὶ τὰ λοιπὰ ὡς προγέγραπται:-

Τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ κυρίῳ Κυρίλλῳ Ἀλύπιος πρεσβύτερος τῶν ἀποστόλων ἐν κυρίῳ χαίρειν:

Μακάριος ὄντως ὃν καταξιώσει ὁ θεὸς πρόσωπον τοῖς τῆς ψυχῆς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν. τὴν θεοφιλῆ καὶ ἀξίαν σου κεφαλὴν τῆς ὁμολογίας τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον φέρουσαν. σὺ γὰρ ἁγιώτατε πάτερ τὴν τῶν ἁγίων πατέρων ὁδὸν ἐν γενναίῳ φρονήματι. περιεπάτησας. καὶ τοὺς χωλεύοντας ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς ἰγνύαις, ὀρθοποδεῖν πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἐδίδαξας. σὺ τὴν παρρησίαν τοῦ Ἠλία ἐνεδύσω. καὶ τὸν ζῆλον τοῦ Φινεὲς μόνος ἀνείληφας. σὺ τὸ διατεῖνον στόμα τοῦ ἰοβόλου δράκοντος ἐνέφραξας καὶ τὸν πολυφάρμακον κατέστρεψας καὶ τὴν ματαίαν αὐτοῦ ἐλπίδα τὴν διὰ χρημάτων αὐτῷ ἐπιγενομένην προστασίαν καὶ ἀρχήν. ἀνίσχυρον κατέστησας. καὶ τὸ κατασκεύασμα τῆς χειροποιήτου εἰκόνος κενὸν γενέσθαι ἐποίησας. καὶ ποῖον στόμα μύρον ἀποστέμον πνευματικῶν, δυνήσεται φθέγξασθαι τοῦ ζήλου τοῦ σοῦ τὰ ἐγκώμια. ὁπότε ἴσος ἐγένου τοῦ μακαρίου Θεοφίλου τοῦ σοῦ θείου μιμητής. ἀλλὰ καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ τρισμακαρίου καὶ θαυμασίου ἀνεδήσω. καὶ καθάπερ ἐκεῖνος τῶν χρονίων αἱρετικῶν τὰς συσκευὰς διασκεδάσας ἐξέφυγε τὰς προσαχθείσας ἀπωσάμενος. οὕτως καὶ ἡ σὴ ἁγιωσύνη τὰς συσκευὰς τοῦ χρονίου ὥσπερ λαίλαπα ἀθεμίτως κατεκοίμισας τῷ καθαρῷ τῆς συνειδήσεώς σου. οὕτως γὰρ ὁ μακαριώτατος καὶ θαυμάσιος μετὰ πολλὰς τὰς ψευδεῖς ἐπαγγελίας τὰς ὑπὸ αἱρετικῶν αὐτῷ προσγενομένας, ἐξώλους ἀπέδειξε. καὶ [illegible] κατεδέξαντο ἐξορίας λόγῳ τῶν τε κρατούντων

τούτου κατασκευασθέντων. Καὶ ὅσον ἐνεδίδον τὰ μιαρὰ ἐκεῖνα στόματα τῶν λβ´ ψευδῆ ἐγκλήματα, τοσοῦτον καθαρώτερος καὶ λαμπρότερος ἐδείκνυτο, τῇ μακροθυμίᾳ διαλάμπων. Τούτοις τοῖς ὑπερβολικοῖς κτήμασι καὶ τούτοις τοῖς ἄθλοις τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου ἑαυτῷ πλέξας, τὸ ὁμοούσιον ἔφησε· καὶ τὴν ἀρείου κακοδοξίαν κατεπάτησε· καὶ τὴν ὀρθοδοξίαν ἀνέστησε· καὶ τὸν ἅγιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ μάρκου θρόνον ὕψωσεν· οἷς καὶ αὐτὸς χειρωσάμενος, κατὰ τὸν ἐκείνου τοῦ ἁγίου πατρὸς ἐπεστάτησε. ἀγόμενοι τοῖς μώλωψι πάντα περὶ καὶ ἠξιώθημεν αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν τὸ ἅγιόν σου πρόσωπον· καὶ κρατῆσαι σῶν ῥημάτων· καὶ ἀπολαῦσαι μάρτυρ ἐν καιρῷ εἰρήνης τοῖς στεφάνοις ἀναδησαμένους. ἀπάντων δὲ τῶν καθ᾽ ἡμᾶς ὧν ἐπαρρησιασάμεθα θαρσήσαντες τῇ σῇ προσοχῇ καὶ τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ὅσα ἐποιήσαμεν δόξει ὁ θεοφιλέστατος διάκονος καὶ διδάσκαλος· ὃς καὶ τὰ γράμματα τῆς ἐμῆς μικρότητος ἐπιδίδωσι τῇ σῇ ἁγιωσύνῃ. προσαγορεύω πᾶσαν τὴν ἁγίαν σου ὁμήγυριν τῶν ἀναδησαμένων τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου μετὰ τῆς σῆς ὁσιότητος. ἐρρωμένος εὐθυμῶν διαπρέπων ἐν κυρίῳ· ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ τῆς ἀληθείας· χαριτωθείης ἡμῖν ἀπὸ θεοῦ:—

κυρίου χριστοῦ ἀμήν· περὶ ὑπομονῆς:—

Ὁ μακάριος προφήτης δαβὶδ τοὺς ἐπὶ τῷ θεῷ πεποιθότας ἀντολμοτάτους ἀποφαίνεται λέγων· ἀνδρίζεσθε καὶ κραταιούσθω ἡ καρδία ὑμῶν πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ κύριον. τὰ μὲν γὰρ ἐν τοῖς παραδείσοις φυτὰ ταῖς ἀφθονωτάταις τῶν ὑδάτων ἐπιρροίαις αὔξει τε καὶ τέθηλε· καὶ εἰς ὕψος αἴρεται μέγα· ψυχὴ δὲ ἀνδρὸς ταῖς τοῦ ἁγίου πνεύματος παραινέσεσιν ἀδρύνεται πρὸς εὐσέβειαν· καὶ μακαριοῦται πεποίθησιν· καὶ ἄθραυστον ἔχει τὴν ὑπομονήν· ἣν μάλιστα πασῶν τῶν ἀρετῶν τῶν ἄλλων ὁ μακάριος ἀπόστολος τεθαύμακε· καὶ οὕτω φησίν· οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν ταῖς θλίψεσιν· εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται· ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν· ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα· ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει. εἰ τοίνυν ὑπομονὴ πάντως ἡμῖν ἀγαθοῦ πρόξενος· ὁ δὲ εἰς εὐδοκίμησιν τροφὸς ἐλπίδος· τῆς εἰς αἰῶνα τὸν μέλλοντα. τίνα δὲ τρόπον ταύτην κατορθώσομεν, διδασκέτω λέγουσα ἡ θεία γραφή· τέκνον εἰ προσέρχῃ δουλεύειν κυρίῳ, ἑτοίμασον τὴν ψυχήν σου εἰς πειρασμόν· εὔθυνον τὴν καρδίαν σου καὶ καρτέρησον. ἀλλ᾽ ὅσα ἐρεῖ τις· οὕτω γὰρ ἡμῖν ἑτέρως εὐδοκιμῆσαι τὸν ἀγῶνα οὐκ ἦν· ἢ δίχα πόνου κατορθοῦν δυνάμεθα τὸ ἀγαθόν· οὐδαμῶς φησι· διὰ ποίαν αἰτίαν

πολλοὶ λίαν οἱ τοῖς ἁγίοις ἐπικουλάοντες
δεινὸς περὶ αὐτοῖς ὁ πόλεμος· διὰ τοῦ
τοι ἔλαβον ὅσπερ θλῖψιν ἔχειν ἐν τῷ κόσμῳ
ἀλλὰ θαρσεῖτε· ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον
οὐκοῦν ἐπειδήπερ πολὺς τῶν ἀθλητῶν ὁ
πόλεμος, ἀντιφέρεσθαι μὲν δὴ νικῶσι· χρὴ
ταῖς τῶν πειρασμῶν ἐφόδοις διαμε-
μνημένους τοῦ λέγοντος· μακάριος ἀνὴρ
ὃς ὑπομένει πειρασμόν· ὅτι δόκιμος
γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς·
ὃν ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν· βού-
λομαι δὲ καὶ τὴν τῶν ἀρχαιοτέρων ὑμῖν
ἀφηγήσασθαι πραγμάτων· ἵνα μάθητε
τῆς ἐμῆς ἀνδρείας τὸ τέλος· οἱ Βαβυ-
λωνίων τύραννοι καὶ οἱ τοῖς τῆς παρ' αὐ-
τοῖς κακοῖς διέποντες θρόνοις· ἐποιμό-
τεροί πως ἀεὶ γεγόνασι πρὸς ὠμότητα
καὶ ὑπεροψίαν· καὶ τοὺς τῆς ἀνθρω-
πότητος ὑπερεκαίνον τοὺς ὅρους, τὸ νό-
μῳ θεοῦ πρέπον ἀξίωμα εἰς ἑαυτοὺς ἀρ-
πάζειν ἤθελον. προεγράφη καὶ τὰ
δόξης ζητεῖ ὅπως εἰς ὁ μη κυρίου χριστοῦ ἀναβ...:
θεῖον γράμμα ἀπόσταλμεν πρὸς ἀκάκιον
ἐπίσκοπον βεροίας: —

Ὅλον τὸν τῆς εὐσεβείας κανόνα ἐπεγράφη
πρὸς τὸν θεὸν καὶ οὕτως ζῆσαι ὥστε δύ-
νασθαι τῇ παρρησίᾳ· καὶ τὴν περὶ ἡμᾶς
παρακαλεῖσθαι εὐμένειαν· ἀκριβῶς ἐ-
πιστάμενοι· ἠμφιέσαμεν ἐπὶ τὰ διὰ
τὰ γράμματα ἐλθεῖν προτρέπομεν.

μα ἀληθῶς πρᾶγμα τῆς τοῦ θεοῦ προνοί-
ας ἐρχόμενον ἐν τούτῳ μάλιστα τῷ χρόνῳ
κατορθῶσαι σπουδάσῃς· φαμὲν δὴ τὸ
καλῶς ῥιζωθεῖσαν εἰρήνην τὴν διὰ παλ-
αιοῦ καὶ ἐκ μηχανίας ἐκκινηθεῖσαν μά-
χην ἐκποδὼν γενέσθαι παρασκευάσῃς·
ἅπαν δὲ τοῦτο οἶσθα μὲν πεποιθότες ταῖς
ἀγαθαῖς τῆς σῆς ὁσιότητος· καὶ τὴν πρὸς τὸν
δυναμένους ταύτην θεμελιῶσαι καὶ διε-
πασαμένην αὐτὴν καλέσασθαι· ἐμφάσει
τε καὶ προτροπῇ· ὁ μὲν γὰρ εὐλαβέστα-
τος ἰωάννης ὁ ἀντιοχέων ἐπίσκοπος· ἐν τῇ
καθαιρέσει τοῦ ἐκμαγμένου ταύτης φι-
λονεικίας ἅπερ μάθῃ ὑπογράψαι βουλη-
θείη· καὶ πεῖσαι ὡς οὐ συναιρεῖ τῷ κατὰ
καινοτομίαν καὶ ἀφροσύνην ἐπιχειρη-
θέντι δόγματι· πάλιν ἡ τῶν ἀπὸ παλαι-
τῶν μελῶν ἕνωσις, ἐπακολουθήσει· εἰς
τοῦτο παρὰ τῶν ὁμοῦ συντρεχόντων·
εἰ γὰρ τοῦτο ποιήσειε· καὶ τῷ εὐλαβε-
στάτῳ ἐπισκόπῳ κυρίλλῳ ὁμονοήσαι
ὥσπερ οἱ ἐν τῇ δύσει, καὶ οἱ ἐνταῦθα καὶ
οἱ πανταχοῦ συντρέχουσιν· τὰ πάλαι
τῇ τοῦ θεοῦ φιλανθρωπίᾳ συγκεκροτηθέντα, και-
νῶς ἁρμοσθήσεται· τὴν γὰρ ἀηδίαν καὶ
τὸν θόρυβον ἡ περιττὴ καὶ ἀνόητος μᾶλ-
λον δὲ ἐπισκοπικῆς διδασκαλίας ἐγγέννη-
σεν· ἥτις ὀξυνθεῖσα καὶ πόρρω που
τῶν τυχῶν ἡμῶν ἐλαθεῖσα ταῖς ὑμετέ-
ραις ἀγαθαῖς, ἡμᾶς ἀναπαύσει· καθῶς

εἰς τὴν τοῦ θ(εο)ῦ πρόφασιν ἀμβλ(?) ἐπίζουσι.
καὶ ἁμαρτήσασθαι δυνήσεται· οὕτω τοιγὰρ
ἡμᾶς διχόνοια καὶ φιλονεικία παραιτεῖ-
σθαι, ὥστε καὶ πρὸς τὴν αἰτίαν ταύτην ἡμᾶς τῶν
συμμαινόντων διχογνωμόνων λογίζεσθαι:-

Ὁμιλία Παύλου ἐπισκόπου Ἐμέσης· λεχθεῖ-
σα· χοιὰκ κθ΄ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ Ἀ-
λεξανδρείας, καθημένου τοῦ μακαρίου
Κυρίλλου, εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Χ(ριστο)ῦ· καὶ ὅτι
θεοτόκος ἡ ἁγία παρθένος Μαρία· καὶ ὅτι
οὐ δύο υἱοὺς λέγομεν· ἀλλ' ἕνα υἱὸν κ(ύριο)ν τὸν
Χ(ριστό)ν· καὶ εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον ἐγκώμια:

Ὁ καιρὸς σήμερον τὴν ὑμετέραν παρα-
καλέσαι εὐλάβειαν ἐν ἱερῷ τῇ μακαρίᾳ χαρμο-
νῇ ἡμῶν σιγήσασθαι· καὶ μετὰ τῶν ἁγίων
ἀγγέλων ἀνυμνῆσαι· δόξα ἐν ὑψίστοις θ(ε)ῷ
καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη· ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία· σήμε-
ρον γὰρ ἡμῖν παιδίον ἐγεννήθη· ἐφ' οὗ πᾶσα
ἡ ὁρωμένη καὶ ἀόρατος κτίσις, μακαρίας
τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας κέκτηται. σήμε-
ρον ἡ τοῦ ἐφυνὸς λύεται λοχεία· καὶ τῆς
ἀπειρογάμου παρθένου λύονται αἱ ὠδῖ-
νες· ὢ τοῦ θαύματος· τίκτει ἡ παρθένος
καὶ μένει παρθένος· γίνεται μήτηρ, καὶ οὐ
παύεται τὰ μητρ(ὸς) ἀκριβῶς τοῖς μητρ(ικοῖς)·
ἔτικτε μὲν γάρ, ὡς νόμος γυναιξίν· ἄνω-
θεν προορώμενος ὁ προφήτης Ἡσαΐ-
ας τὸ θαῦμα βοᾷ· ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γα-
στρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι
τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ· τοῦτο διασα-

φῶν ὁ εὐαγγελιστὴς εἶπεν· ἑρμηνευόμενον
μεθ' ἡμῶν ὁ θ(εό)ς. τίκτει οὖν ἡ θεοτόκος Μαρία
τὸν Ἐμμανουήλ· ἐβόησε μὲν ὁ λαός·
ἰδοὺ ἡ πίστις, αὕτη ἐστὶ δῶρον θεοῦ· Κύριλ-
λε ὀρθόδοξε· τοῦτο ἀκοῦσαι ἐζητοῦμεν·
ὁ μὴ οὕτως λέγων, ἀνάθεμα ἔστω· λοιπ(ὸν)
εἰπὼν ὁ ἐπίσκοπος Παῦλος φησί· ὁ τοῦτο
μὴ λέγων καὶ νοῶν καὶ φρονῶν, ἀνάθεμα
ἔστω ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας· ἔτεκεν οὖν ἡ-
μῖν ἡ θεοτόκος Μαρία τὸν Ἐμμανουήλ· Ἐμμα-
νουὴλ δέ, θ(εὸ)ν ἐνανθρωπήσαντα· ὁ γὰρ πρὸ
αἰώνων ἐκ π(ατ)ρὸς γεννηθεὶς θ(εὸ)ς λόγος ἀρρή-
τως καὶ ἀνεκφράστως ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡ-
μερῶν τίκτεται ἐκ γυναικός· τὴν γὰρ ἡ-
μετέραν τελείως ἀνειληφὼς φύσιν· καὶ
τὸ ἀνθρώπειον ἐκ πρώτης συλλήψεως
οἰκειωσάμενος ἑαυτῷ· καὶ τὸ ἡμέτερον σῶ-
μα ναὸν ἑαυτῷ κατασκευασάμενος, προῆλ-
θεν ἐκ τῆς θεοτόκου· θ(εὸ)ς τέλειος καὶ ἄνθρωπος τέ-
λειος ὁ αὐτός· δύο γὰρ φύσεων τελείων ἡ
συνδρομὴ θεότητός φημι καὶ ἀνθρωπό-
τητος, τὸν ἕνα ἡμῖν ἀπετέλεσεν υἱόν
τὸν ἕνα Χ(ριστό)ν, τὸν ἕνα κ(ύριο)ν: ὁ λαὸς ἐβόησε·
καλῶς ἦλθες ὀρθόδοξε ἐπίσκοπε· ὁ ἄξιος
τῷ ἀξίῳ· Χριστιανοὶ λέγουσι· θ(εο)ῦ δῶρον
Κύριλλε ὀρθόδοξε. ὁ ἐπίσκοπος Παῦ-
λος εἶπεν· ἦλθον κατ' ἀρχὰς τοῖς ὥσπερ
ὀρθόδοξον ἀφικόμενος π(ατέ)ρα· διὰ τοῦτο
τὴν τριάδα, οὐ τετράδα προσκυνοῦμεν·
π(ατέ)ρα, υἱόν, καὶ ἅγιον πν(εῦμ)α· ἀνάθεμα τῷ

ζομεν δέ, τοὺς λέγοντας δύο υἱοὺς εἶναι
ἱερῶν τῆς ἐκκλησίας περιβόλων ἐκβάλ-
λομεν· οὔτε οὖν δύο υἱοὺς λέγομεν, οὔτε
ψιλὸν ἄνθρωπον τὸν Ἐμμανουὴλ τὸν ἐκ τῆς θεοτόκου
γεννηθέντα· οὔτε χάριτι ἠξιωμένον προ-
φήτην· ἢ ὡς δίκαιον ὥσπερ ἕνα τῶν ἄλ-
λων· ἐν αὐτῷ γὰρ καὶ ηὐδόκησε κατοικῆ-
σαι πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σω-
ματικῶς· τουτέστιν, ὡς ἐν ἰδίῳ σώμα-
τι· τὸ γὰρ ἡμέτερον ἴδιον ἐποιήσατο σῶ-
μα· ἐπὶ ταύτῃ τῇ πίστει τεθεμελίωται
ἡ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ· ἐπὶ ταύτῃ τῇ ὁμολο-
γίᾳ ἐπὶ τῆς πέτρας ἔθετο τὰ θεμέλια
ὁ δεσπότης θεός· ὅταν ἤει ὁ δεσπότης περὶ
τὰ Ἱεροσόλυμα· ἠρώτα τοὺς μαθητὰς
λέγων· τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι
εἶναι· τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· λέγουσιν οἱ ἀπόστο-
λοι· οἱ μὲν Ἠλίαν· ἕτεροι δέ, Ἱερεμίαν·
ἢ ἕνα τῶν προφητῶν· λέγει αὐτοῖς· ὑ-
μεῖς δέ, τουτέστιν ἡ ἐμὴ ἐκλογή· τὰς διη-
ρημένας ἐλέγχων δόξας· ὅτι οἱ μὲν Ἠλί-
αν, οἱ δὲ Ἱερεμίαν· ἢ ἕνα τῶν προφητῶν,
ὑμεῖς δὲ οἱ παρακολουθήσαντές μοι τρί-
ετη· καὶ ἰδόντες μου τὴν δύναμιν καὶ
τὰ τεράστια· καὶ θεασάμενοί με ἐπὶ θα-
λάσσης περιπατοῦντα· οἱ τραπε-
ζῶν μοι κοινωνήσαντες, τίνα με λέγε-
τε· ὁ θεῖος ὁ κορυφαῖος τὸ στόμα τῶν
ἀποστόλων Πέτρος· σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ
θεοῦ τοῦ ζῶντος· σὺ εἶ ὁ Χριστός, ἡ διττὴ φύσις· ὁ ε-

ἄνθρωπος· σὺ εἶ ὁ Χριστός· καὶ οὐκ εἶπεν υἱός·
ἀλλ' ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος· ἐπέγνω καὶ τὸ
μοναδικὸν πρόσωπον· παρακαλέσωμεν
οὖν τὸν πρᾶον τὴν συνήθη παραθεῖναι ἡμῖν
τράπεζαν· καὶ τὰ πολυτελῆ καὶ ποικίλα
τοῦ πνεύματος ὄψα· στεφανῶσαι τὸν κρατῆρα
τῆς διδασκαλίας· καὶ μεθύσαι ἡμᾶς μέ-
θην σωφροσύνης ἱερᾶς· εἴπωμεν· ἐξεγέρ-
θητι ὥσπερ ἐξεγέρθητι· ἡ δόξα μου ἐξε-
γέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα τοῦ ἁγίου
πνεύματος· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς αἰῶνας:
τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία λεχθεῖσα ἐν τῇ μεγά-
λῃ ἐκκλησίᾳ ἄρξαν ἀρχίας· καὶ εἰς
τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ·
καὶ εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον κύριν ἐγκώμια:
Πρώην πρὸς τὴν ὑμετέραν φωνὴν ἱκέτες
...ὑπὸ διαμεγομένων ἀγάπην, πέρας ἐπὶ θεῖον τ...
λόγῳ οὐκ ἰσχύσαμεν· στενοχωρία δὲ τῶν
ἡμετέρων ἀδελφῶν δόξης ἐν ἡμᾶς τῶν
σκαμμάτων· φέρε οὖν αὖθις ἀποσά-
μενοι τῶν αὐτῶν ἀγωνιζώμεθα παλαισμά-
των· ὁ δὲ γενναῖος οὗτος ἀλείπτης καὶ παι-
δοτρίβης ὥσπερ τότε ἐποίει, καὶ αὖθις
ποιείτω· κρινέτω τὰ παλαίσματα· ἵνα
γὰρ τότε γεγυμνασμένως τῷ προσώπῳ
καὶ φαιδρῷ τῷ μειδιάματι, ἐδείκνυ
χαίρων τοῖς ἄθλοις τοῦ παιδός· καὶ θαρροῦ-
την δεξιὰν δὲ ἐκείνην ἐπισείων δῆλος
ἦν ἡμῖν τιθέμενος καὶ ἐπιθυμῶν τὸ ἡτ-
τᾶσθαι ἀναρρηθῆναι· καὶ στεφανίτην καὶ

μικὴν τὴν ἀπόδειξιν ἐχθῆναι· ὁ λαὸς ἐκ μόνο[...]
θεοῦ δῶρον κύριλλε· ὁ λαὸς ἐποίησας
σὲ ἑαυτόν· ὁ δ' ἄξιος τοῦ ἀξίου· ὁ λαὸς π[...]
εἴρηκε· τὸν ἐπίσκοπον τὸν πρακέσ[...]
σον· καὶ πῶς ἦλθες ἐπίσκοπε ὀρθόδοξε
τῆς οἰκουμένης παιδευτά· ὁ π[...]
φιλεῖται· μεγάλη διδασκαλία· μέγας
ἐπιμελητοῦ· ὁ ἐπίσκοπος παῦλος εἶπεν ἐπ[...]
μελθόντος μου ἐπὶ τὴν θεοτόκον μαρίαν καὶ
τὸν ἐξ αὐτῆς τεχθέντα ἐμμανουήλ· τὸν θ[...]
τὸν ἐνανθρωπήσαντα· ἔτεκε γὰρ ἡ ἁγ[...]
ἡ παρθένος τὸν ἐμμανουήλ· κατὰ μὲν τὴν
θεότητα· τὸν ὁμοούσιον· κατὰ δὲ τὴν
ἀνθρωπότητα· τὸν αὐτὸν ἡμῖν ὁμοούσιον· ὅτι
πῶς ἂν λεχθείη ἡ ῥάβδος ἐκ τῆς ῥίζης ἰεσ[...]
πῶς δὲ σπέρματος ἀβραάμ· πῶς δ[ὲ]
υἱὸς δαβίδ· πῶς δὲ ἂν νοηθείη τὸ ἐξ αὐτῶν
κατὰ σάρκα τὸν χριστὸν ὄντα ἐπὶ πάντων θεόν
τὸ δὲ τοῦ θεσπεσίου παύλου, πῶς ἂν κ[...]
λάβωμεν· περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενο-
μένου ἐκ σπέρματος δαβὶδ κατὰ σάρκα τοῦ
ὁρισθέντος υἱοῦ θεοῦ ἐν δυνάμει· κατὰ π[...]
ἁγιωσύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν ἰησοῦ χριστοῦ τ[...]
θεοῦ ἡμῶν· ἔτεκεν οὖν ἡ ἁγία μαρία τὸν
ἐμμανουήλ· κατὰ μὲν τὴν θεότητα, κα[...]
θὰ προείρηκε καὶ μὲν τῷ πατρὶ ὁμοούσ[ιον]
κατὰ δὲ τὴν ἀνθρωπότητα ἡμῖν ὁμοού-
σιον· κατὰ μὲν τὴν θεότητα ἀπαθῆ· κατὰ
δὲ τὴν ἀνθρωπότητα παθητόν· ἔγραψε [...]
οἰκειοῦται τοῦ ἰδίου σώματος τὰ πάθη

ὁ θεὸς λόγος καὶ εἰς ἑαυτὸν ἀναφέρει· ἀλλὰ
αὐτὸς μεμένηκεν ἐν τοῖς τῆς ἀπαθείας
ὅροις· κἂν ἀκούσῃς αὐτοῦ λέγοντος· ἔδωκα
τὸν νῶτόν μου εἰς μάστιγας· τὰς δὲ σιαγόνας
μου εἰς ῥαπίσματα· τὸ πρόσωπόν μου
οὐκ ἀπέστρεψα ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσ-
μάτων· μὴ δὲ αὐτὸν πεπονθέναι εἰς
τὴν ἰδίαν φύσιν ὑπολάβῃς· οἰκειώσατο
δὲ μᾶλλον τοῦ ἰδίου σώματος τὰς μά-
στιγας· ὁ γὰρ θεὸς λόγος μεμένηκεν ἀπαθής·
ἰδεῖν αὐτῇ ταὐτὸ μὲν ταῖς θείαις γραφαῖς
καὶ ταῖς ὀρθαῖς δόξαις ἐρρωσμένην· εἰ ἀπαθὴς
θεὸς ὁ θεὸς λέγεται καὶ ἄτρεπτος καὶ ἀναμάρτητος,
πῶς ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο· ἀκούεται φωνὴ
πῶς ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο· οὐ μεταπεπτω-
κὼς εἰς σάρκα· οὔτε γὰρ ὁ θεὸς λόγος μετα-
πέπτωκεν εἰς σάρκα· οὔτε ἡ ἀναληφθεῖ-
σα σὰρξ ἐχώρησεν εἰς τὴν φύσιν τοῦ εἰ-
ληφότος· τί οὖν ἐστιν ὁ λόγος σὰρξ ἐγέ-
νετο· τουτέστι σάρκα ἔλαβε· καὶ σάρκα
οὐ ψιλὴν ἀλλὰ τὴν μετὰ ψυχῆς λογικῆς καὶ νοε-
ρᾶς ὅπερ ἐστὶ τελεία ἡ ἡμετέρα φύσις.
οὕτως ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο· ἐκ μου λόγων
δὲ ὑμᾶς καὶ τὴν διάνοιαν τοῦ μεγαλοφω-
νοτάτου ἰωάννου γνώμην· ἵνα εἰδῆτε τοῦ
προειρημένου τὴν δύναμιν· ὁ θεολόγος
ἰωάννης ὁ τῆς βροντῆς υἱὸς· ὁ καταξιωθεὶς
ἐπὶ τοῦ δεσποτικοῦ στήθους κατακλιθῆ-
ναι· κἀκεῖθεν ἡμῖν τὰ ὑψηλότερα καὶ
[...]ειας ἀρυσάμενος δόγματα, ἀνέβλυσε [...]

ἐρασθῆναι τὴν ὑπερβάλλουσαν τοῦ θεοῦ
περὶ ἡμᾶς φιλανθρωπίαν· καὶ πρὸ τούτων εἰρηκ-
ὼς τὸ θειότερον· ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος· καὶ ὁ λό-
γος ἦν πρὸς τὸν θεόν· καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος· οὗτος
ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν· πάντα δι' αὐτοῦ
ἐγένετο· καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν
ὃ γέγονεν· ὅτε ἔδειξεν αὐτὸν συναΐδιον
τῷ πατρί· τοῦ γὰρ ἐν ἀρχῇ οὐδὲν πρεσβ-
ύτερον εὑρίσκομεν· κἂν ἀναδράμῃς
τῇ διανοίᾳ, περιλαμβάνεις τὸ ἦν·
τοῦ γὰρ ἦν, οὐδὲν πέρας εὑρίσκεται· ὥσ-
περ αὐτὸ εἴρηκε· καὶ ἔδειξε συναΐδιον
τῷ πατρὶ καὶ δημιουργὸν τῶν πάντων· τοῦ
τε εἰπεῖν· ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο· μονομ-
χὶ λέγων ὁ υἱὸς συναΐδιος τῷ πατρὶ καὶ τῶν
πάντων κύριος καὶ δημιουργός, τοσοῦτον με-
ταπείνωσεν ἑαυτὸν δι' ἡμᾶς καὶ τὴν
ἡμετέραν σωτηρίαν, ὥστε σὰρξ ἐγένετο· ἵνα
αὐτὸς τοῦ εὐτελεστέρου τῆς φύσεως ἡμῶν
μέρους τοὺς ὑπερβάλλοντας τοῦ θεοῦ πρὸς
ἡμᾶς οἰκτιρμούς, δείξῃ· ὁ λόγος οὖν φησὶ
σὰρξ ἐγένετο· καὶ οὐκ ἔστη μέχρι τούτου·
ἀλλ' ἐπήγαγε καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν·
τὸ δ' ὑπὲρ τοῦ προσώπου ἑρμηνεύει αὐτὸ
τί ἐστιν ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκή-
νωσεν ἐν ἡμῖν· τουτέστιν ἐν τῇ ἡμετέ-
ρᾳ φύσει· ὅρα καὶ τομιῶν δύο φύσεις
κηρύττοντα· καὶ ἕνα υἱόν· ἕτερον σκη-
νή· καὶ ἕτερον τὸ σκηνοῦν· ἕτερον μὲν
καὶ ἕτερον ὁ ἐνοικῶν θεός· πρόσεχε· τῷ

λεγομένῳ· οὐκ εἶπεν ἕτερος καὶ ἕτερος
ὡς ἐπὶ δύο προσώπων· ἢ δύο χριστῶν· ἢ
δύο υἱῶν· ἀλλ' ἕτερον καὶ ἕτερον ὡς ἐπὶ δύο
φύσεων· ὅτε οὖν εἶπεν ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν
καὶ ἐκήρυξε τὰς δύο φύσεις, τότε ἐπήγα-
γε· καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ· δό-
ξαν ὡς μονογενοῦς· οὐκ εἶπε δύο υἱῶν· ἀλλὰ
μονογενοῦς· ἡσαΐας οὖν κηρύττει τὸν ἐμ-
μανουὴλ τουτέστι θεὸν ἐνανθρωπήσαντα·
πέτρος δὲ λέγει σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ
ζῶντος· τὴν διπλῆν φύσιν καὶ τὸ μοναδικὸν
προσώπου τοῦ υἱοῦ, ὁ θεολόγος ἰωάννης λέγει· ὡς
ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν δύο φύσεις· καὶ τοῦ
μονογενοῦς τὸ ἓν πρόσωπον· ἔμεινε δὲ,
ὁ θεὸς λόγος ἀπαθής· πάλιν γὰρ ἐπ' ἐκεῖνο
ἔρχομαι· πρόσεχε τῷ λεγομένῳ· καὶ τῶν
μὲν θειοτέρων, μεταδέδωκε τῇ ἀνει-
λημμένῃ φύσει· τῶν δὲ τῆς ἀνθρωπότη-
τος οὐδενὸς μετέλαβε· περιεπάτησεν
ἐπὶ θαλάσσης· ἀλλὰ μετὰ τοῦ ἰδίου σώμα-
τος· ἐπετίμησε τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσ-
σῃ, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἰδίου σώματος· ἀπαν-
τήσεν αὐτῷ λεπρὸς λέγων κύριε ἐὰν θέλῃς,
δύνασαί με καθαρίσαι· λέγει αὐτῷ· θέλω
καθαρίσθητι· καὶ ἥψατο αὐτοῦ τὸ σῶμα
τὸ δεσποτικόν· καὶ ἐδραπέτευσε τὸ νόση-
μα· ἀπεξενώθη ἡ λέπρα· ἔθρεψε πεντα-
κισχιλίους, ἐκ πέντε ἄρτων· ἀλλὰ διὰ τοῦ
ἡμετέρου σώματος· λαβὼν γὰρ ἐν χερσί φησιν
τῷ πατρί· καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς.

οἱ δὲ μαθηταί, τῷ πλήθει· καὶ περιέσσευ-
σαν δώδεκα κόφινοι κλασμάτων· μόνου
θεοῦ ἐστὶν ἀφιέναι ἁμαρτίας· λέγει ἵνα εἰ-
δῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφι-
έναι ἁμαρτίας, πάλιν λέγει· οὐδεὶς ἀνα-
βέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ·
ὁρᾷς, τὸν θειότερον μετέλαβε· ὅταν
δὲ ἴδῃς αὐτὸν πεινῶντα καὶ διψῶντα
κοπιῶντα, ἱδροῦντα· παραδιδόμενον
πιλάτῳ· φερόμενον καὶ περιφερόμενον
χερσὶ δημίων· [illegible]· ἀγόμενον· ἐ-
λωῒ ἐλωῒ λιμὰ σαβαχθανί· τουτέστι θεέ
μου θεέ μου ἱνατί με ἐγκατέλιπες· καὶ πά-
λιν πάτερ εἰ δυνατόν, ἀπελθέτω ἀπ' ἐμοῦ
τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν γενέσθω θέλη-
μά σου· ὅταν δὲ αὐτὸν ἀνασκολοπι-
ζόμενον· ὅταν ἴδῃς ἥλοις ἐπὶ τῶν χει-
ρῶν καὶ τῶν ποδῶν κεκεντημένον τὴν
πλευράν, τότε νόει ὅτι ὁ θεὸς λόγος ἀπαθὴς
μεμένηκε· ταῦτα δὲ πάντα οἱ ἱερουρ-
γούμενα εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ σῶ-
μα· ἵνα δὲ δείξῃ ὅτι οὐ ἐν τῷ καιρῷ
τοῦ πάθους ἀπέστη τοῦ ἰδίου σώματος ὅτι ἰου-
δαῖοι ταῦτα ἔδρασαν κατὰ
τοῦ δεσπότου, αὐτὸς μὲν ὡς θεός, ἀκτῖ-
να ἡλιακήν· σκότον κατέχεε τοῦ κόσ-
μου· ἔσχισε τὸ καταπέτασμα τοῦ να-
οῦ· πέτρας διέρρηξε· μνημεῖα ἤγειρε· ταῦ-
τα πάντα εἰργάσατο ἵνα γνῶς, ὅτι

τῷ πάσχοντι· καὶ τὰ μὲν πάθη οἰκειοῦτο·
αὐτὸς δὲ ἀπαθὴς ἀπέμεινεν εἰργάζετο· ταῦ-
τα ὑμῖν ὑμῶν παρέθηκα μὲν αὐτῆς γὰρ τῆς
πατρικῆς διδασκαλίας· οὗτος ὁ θησαυρός,
προγονικὸς ὑμῶν· τοῦ μακαρίου ἀθα-
νασίου, τὰ δόγματα· τοῦ μεγάλου θεοφι-
λοῦς τὰ διδάγματα· τὸν φύλακα τῆς ὀρθοδο-
ξίας· ἀλλ' ἐπειδὴ μακροθυμοῦντα τὸν ἡ-
μέτερον ἤνεγκε θέλησα μάταιον· ἀναμέ-
νατε τοῦ πατρὸς τὴν σοφίαν· ἠκούσατε κα-
λῶς μου ποιμενικοῦ, ἀκούσατε καὶ σαφῶς
μεγαλοφωνοτάτου· ὁ λαὸς εἰπεῖν·
υἱὲ θεοφίλου καὶ ἀθανασίου, κύριε σοφίας
ἠκούσαμεν· ὁ ἐπίσκοπος τοῦ παῦλε εἶπε χριστια-
νῶν μὲν τῶν ὀρθοδόξων ταῖς φρεσὶ καὶ
διεγείρονται δὲ ἐναντίων τῆς ἐκκλησίας
ταῖς [illegible] καταναλίσκονται· τῷ θεῷ τοίνυν
δόξαν ἀναπέμπομεν· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας:

Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου ἀλεξανδρείας
εἰς τὸν προεξηγησάμενον· καὶ εἰς τὴν ἐ-
νανθρώπησιν τοῦ κυρίου:—

Ὁ μακάριος προφήτης ἠσαΐας· τῶν ἐν χριστῷ
διδασκάλων τὰς [illegible]
ἐλέγετο· ἀντλήσατε ὕδωρ μετ' εὐφροσύνης,
ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου· ἰδοὺ τοίνυν ἠντλή-
σαμεν ὑμῖν ὕδωρ [illegible] τοῦ προ-
λαβόντος ἡμῶν διδασκάλου· ὃς καὶ ταῖς δια-
[illegible] τοῦ πνεύματος [illegible],
διεσάφησεν ἡμῖν τὸ μέγα καὶ σεπτὸν τοῦ
σωτῆρος ἡμῶν μυστήριον· δι' οὗ σεσώσμεθα πάν-

φανέντες εἰς αὐτόν· καὶ ἀποφορτισάμενοι
τὴν δυσαχθῆ καὶ δυσφόρητον ἁμαρτίαν· καὶ
προσέτι τούτοις, τὰ τοῦ θανάτου διαρρή-
ξαντες δεσμά· ἐκεῖ γὰρ ᾄσομεν τὸ προφη-
τικόν· ποῦ ἡ δίκη σου θάνατε· ποῦ τὸ κέν-
τρον σου ᾅδη· οὐ κοινὸν· ὁ ὢν ἐν ἀρχῇ θεὸς
λόγος ὁ ἐν κόλποις ὢν τοῦ πατρός· ὁ δι' οὗ τὰ
πάντα· ὁ ἐν ὁμοίῳ τῷ πατρί· τὴν δι' ἡμᾶς
κένωσιν ὑπομεμενηκὼς καὶ γενόμενος ἄν-
θρωπος· ἑαυτὸν ἐταπείνωσε δι' ἡ-
μᾶς· καὶ ἐχρημάτισεν υἱὸς ἀνθρώπου· ἵνα
ἡμεῖς δι' αὐτὸν πλουτήσωμεν· τὰ παρ' αὐτοῦ ἀγα-
θῶν· δεδιδάγμεθα γὰρ λέγειν ἐν προσευχαῖς·
πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὐ κοινῶς διὰ τὸ
τὸ γενόμενον μονογενὴς πρωτότοκος·
ἵνα ἡμεῖς ὥσπερ ἔφην τὰ αὐτοῦ πλουτήσω-
μεν· ὑπομεμένηκε σταυρὸν αἰσχύνης καταφρο-
νήσας· καὶ δέδωκε μὲν ἐκ κοινοῦ τὸν θάνατον
τοῖς ἰδίοις σώματος· οὐχ ἵνα μεθ' ἡμῶν τὸ ἡ-
μέτερον θανάτου κράτος ἀπομείνῃ μέχρις· ἀλλ' ἵν'
ἡμᾶς ἑαυτῷ συναναστήσῃ· πατήσας τοῦ
θανάτου τὸ κράτος· ἀξιωθησόμεθα μὲν τῶν
δι' ἡμᾶς ἐνανθρωπήσαντι λόγῳ· μεθ' οὗ
ἀεὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:—

Τοῦ αὐτοῦ· πρὸς Δονᾶτον ἐπίσκοπον Νι-
κοπόλεως παλαιᾶς Ἠπείρου ἐπιστολή· κυρί-
ῳ μου ἀγαπητῷ ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ Δο-
νάτῳ· Κύριλλος ἐν κυρίῳ χαίρειν:—

Δεῖν ᾠήθην τῇ σῇ θεοσεβείᾳ τῇ παρὰ θεοῦ
δηλῶσαι ὅτι ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ τῶν ἐκκλησιῶν

καταφῆσαι γνώριμα· ἀφίκετο τοίνυν ὁ
κύριός μου ὁ θαυμασιώτατος τριβοῦνος καὶ
νοτάριος Ἀριστόλαος εἰς τὴν Ἀντιόχειαν·
ἐπιφερόμενος καὶ βασιλικὰς συλλαβάς·
αἳ παρεκελεύοντο τὸν εὐλαβέστατον τῆς
Ἀντιοχέων ἐκκλησίας ἐπίσκοπον Ἰωάννην· ἀνα-
θεματίσαι μὲν τὰ Νεστορίου μιαρὰ δόγμα-
τα· καταψηφίσασθαι δὲ τὴν καθαίρεσιν
καθ' ὁμοιότητα τῆς ἁγίας συνόδου· ζητῆσαί τε
οὕτως τὴν παρ' ἡμῶν κοινωνίαν· καὶ εἰ
μὲν δυνάμεθα τῶν γεγραμμένων αὐτῇ· τί-
μιος δὲ καὶ τῶν κατὰ τὴν ἀνατολὴν ἐπι-
σκόπων· οὐ πολλὰ τὰ Νεστορίου κατα-
γνόντες ἢ καὶ προφάσει δῆθεν αὐτῶν μέμ-
ψεως· τὴν ὀρθὴν ἡμῶν λαβοῦσι πίστιν· καὶ
τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ προσκυ-
νοῦσι· εὐμενείας παρασκευάσαι γρα-
φαὶ πρὸς μὲν τὸν θεοσεβέστατον καὶ ὁσιώτα-
τον τῆς ἱεραρχίας ἐπίσκοπον ἀνακαλοῦν-
τες καὶ ἀπαιτοῦσι αὐτῶν αἰτίων τῶν χρημάτων
μὲν ἅπαντα τὰ παρ' ἡμῶν γραφέντα·
κατὰ Νεστορίου· παραλύεσθαι· καὶ ὡς
ἄκυρα ῥίπτεσθαι· συνθέσθαι δὲ μόνον
τῷ συμβόλῳ τῆς πίστεως τῆς ὁρισθείσης
παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ἐν τῇ Νικαέων πό-
λει· οἱ δὲ δὲ ἴσως ὁ σοφώτατος ὅτι τοιαῦτα πά-
λαι αὐτῶν αἱ προτάσεις ἦσαν κατὰ τὴν
Ἐφεσίων πόλιν· ἐγὼ δὲ πρὸς ταῦτα γέγρα-
φα ὅτι παρῃτήμεθα αὐτοῖς μοῦ κἂν δεχόμενοι
γεγράφαμεν γὰρ ὀρθῶς ἃ γεγράφαμεν

τῇ ὀρθῇ καὶ ἀμωμήτῳ συμφερόμενοι πί-
στει· καὶ οὐδὲν τὸ παράπαν τῶν ἰδίων
ἀρνούμεθα· οὔτε δὲ εἴρηταί τι καθάπερ αὐ-
τοί φασιν, αὐτὴ μᾶλλον· ἀλλὰ τῆς ὀρθότητος
ἐχόμενα πανταχοῦ· καὶ τῇ τῆς ἀληθείας
δυνάμει συντετευχότα· χρῆναι δὲ μᾶλλον αὐ-
τοὺς μὲν περιδρομαῖς τισὶ καὶ ἀναισχύντοις
κεχρῆσθαι τοιαύταις· μὴ τοίνυν ὅλως ἀφ-
ορᾶσθαι τῶν ἐμφυλίων, ἀλλὰ κατὰ τὸ δόξαν
αὖ ἔχειν· καὶ αὐτῷ τῷ θεοσεβεστάτῳ καὶ
θεοφιλεστάτῳ ὡς ἀσφαλεῖ καὶ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ
τὰς Νεστορίου φλυαρίας καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ
γενομένας δυσφημίας ἀναθεματίσαι·
ὁμολογήσαντες· τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ· καὶ
συνθέσθαι τῇ χειροτονίᾳ τοῦ ὁσιωτάτου καὶ
θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Μαξιμιανοῦ·
τούτων τοίνυν παρ' ἐμοῦ διαπεμφθέντων
αὐτοῖς τῶν γραμμάτων συνεωρακότες
ὅτι οὐ καταλύοιεν τὴν κοινωνίαν μηδ' εἰς
πέρας ἐνηνεγμένον ὧν ἔδει ποιεῖν αὐτούς,
ἀποστέλλουσιν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν τὸν
εὐλαβέστατον καὶ θεοφιλέστατον ἐπίσκο-
πον τῆς Ἐμεσηνῶν Παῦλον· ἐπικομιζόμενον
πρὸς ἡμᾶς κοινωνικά· μὲν ἐπιφερόμενον τὸ
δὲ ποῦ· οὐ σφόδρα καθηκόντως· προσε-
ποιοῦντο γὰρ καὶ μέλλειν προσάγειν· ὡς
οὐκ ὀρθῶς τινῶν εἰρημένων· καὶ πεπραγ-
μένων ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ· καὶ τὰς μὲν τοιαύ-
τας ἐπιστολὰς οὐ προσήκαμεν· ἀλλ' ἔφ-
ην ὅτι οἱ καὶ συγγνώμην αἰτεῖν ὀφείλοντες ἐπ-

τοῖς φθάσασι· πῶς καὶ δι' ἀπείρους ἐπ(ι)του-
στηνῶν ἱερεῖς· ἀπολογουμένου δὲ τοῦ μὲν
μακαρίου τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Ἐ-
μέσης τε καὶ διαμαρτυρουμένου· μὴ τοι-
ταύτην ἐσχηκέναι σκοπὸν αὐτούς· ὁ δ' ἁπλότη-
τος δὲ μᾶλλον ἐπὶ τὸ γράμμα ἐλθεῖν· περὶ
ὧν προσήκαμεν διὰ τὴν ἀγάπην καὶ τοῦτο· οὐ περ-
περον δὲ συναχθῆναι αὐτῷ συγκεχώρηκα·
εἰ μὴ ὑπογράψοι ἐπὶ διαφόροις ἐγγράφως ἀνεθε-
μάτισε τὰ Νεστορίου δόγματα· καὶ ὡμολό-
γησε μὲν ἔχειν αὐτὸν καθῃρημένον· καὶ συν-
τίθεσθαι τῇ χειροτονίᾳ τοῦ εὐλαβεστάτου
καὶ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Μαξιμιανοῦ·
καὶ ἠξίου μὲν ὡς ὑπὲρ πάντων τῶν κατ-
τὴν ἀνατολὴν ὄντων θεοσεβεστάτων ἐπι-
σκόπων ταῦτα τοιαῦτα ὑμῖν διδούς, μηδὲ
ὑπερημίας προσαπαιτῆσαι· ἠνεσχόμεθα
δ' οὐδαμῶς· ἀλλὰ γὰρ συνέπεμψα
τῷ κυρίῳ μου τῷ θαυμασιωτάτῳ τριβού-
νῳ καὶ νοταρίῳ· ἐγχειρίσας χάρτην καὶ
εἰπών· ὅτι ἐὰν ὑπογράψῃ ὁ θεοσεβέστατος
ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιοχέων Ἰωάννης καὶ δόξῃ ὧδε
τοῦτον, τότε ἀπόδος τὰ κοινωνικά· ἔδυσ-
χέραινε γὰρ ἐπὶ τῷ ἱεράδει ὁ θαυμασιώτατος
τρίβουνος Ἀριστόλαος· ὑπογράψαντος
τοίνυν τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Ἰω-
καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐπιφανεστέρων· ἀναθε-
ματισάντων τὰ Νεστορίου δόγματα· καὶ
ὁμολογησάντων ἔχειν αὐτὸν καθῃρημέ-
νον· καὶ συντίθεσθαι τῇ χειροτονίᾳ τοῦ ἁ-

λαμπροτάτου καὶ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου
Μαξιμιανοῦ, ἀπὸ δὲ δόξης καὶ μετὰ τὴν κοι-
νωνίαν· ταῦτα γὰρ αὐτοῖς καὶ κατὰ τὴν
Ἐφεσίων μητρόπολιν περιέστειναν· παρ-
τῆς αὐτῆς συνόδου· ἴσμεν δὲ κἀκεῖνο ὡς ὁσι-
ότατος· ἐν ἀρχῇ μὲν γὰρ ἐν ἀρχαῖς τῆς
παραιτήσεως ὁ εὐλαβέστατος καὶ θεο-
σεβέστατος ἐπίσκοπος Παῦλος· τῶν κα-
θῃρημένων καὶ Ἑλλαδίου τοῦ ἐφημίου, καὶ
Εὐθηρίου· καὶ Ἡμερίου καὶ Δωροθέου· καὶ
ἠξίου τὸ ἐπ' αὐτοῖς ἀργῆσαι· διαπειρώ-
μενος μὴ ἑτέρως δύνασθαι τὴν εἰρήνην τῶν
ἐκκλησιῶν ἐνεχθῆναι πρὸς πέρας· εἰ μὴ
προστεθείη καὶ τοῦτο· ἐγὼ δὲ ἔφην ἀ-
δύνατον πρᾶγμα ἐπιχειρεῖν αὐτόν· καὶ
τοῦτο οὐκ ἔστι σωθῆναι ποτὲ παρ' ἡμῶν· με-
μενήκασι τοίνυν, ἐμοῦ καὶ νῦν εἰσὶ σχή-
ματι· καὶ οὐδὲ μία γέγονεν αὐτῶν μνή-
μη ἐν ταῖς συνθήκαις ταῖς περὶ τῆς εἰρή-
νης τῶν ἐκκλησιῶν· γεγράφασι δὲ, τὴν
αὐτὴν ἐπιστολὴν ἣν ἔπεμψαν πρὸς ἡμᾶς
καὶ τοὺς θεοσεβεστάτους καὶ ὁσιωτάτους
ἐπισκόπους· τόν τε τῆς μεγάλης Ῥώμης
Ξύστον, καὶ τὸν τῆς ἁγίας Κωνσταντινουπόλι-
τῶν ἐκκλησίας Μαξιμιανόν· καὶ ἦν δῆλα ἀ-
κριβῶς, διδαχθῆναι ταῦτα τὴν σὴν τελειό-
τητα· ὡς ἂν μή τινες ἕτεροι ἀνθ' ἑτέρων
φλυαρεῖν εἰωθότες ταράξωσί τινας τῶν ἀ-
δελφῶν· ὡς ἡμῶν ἀρνησαμένων, ἅπερ γεγρά-
φαμεν κατὰ τῶν Νεστορίου δυσφημιῶν· ἀ-

σπάσαι ἀλλὰ καὶ τὰ ἴσα τῶν ἐπιστολῶν τῆς
παρ' ἐμοῦ γραφείσης πρὸς τὸν εὐλαβέστα-
τον τῆς Ἀντιοχέων ἐπίσκοπον Ἰωάννην· καὶ τῆς πα-
ρ' αὐτοῦ γραφείσης πρὸς με· ἐπὶ τῷ ἀναθε-
ματίσαι τῶν Νεστορίου δυσφημιῶν καὶ τὴν
καθαιρέσει αὐτοῦ· πρὸς εὐμάθειαν ἀκριβῆ
τῆς σῆς τελειότητος καὶ ἑτέρας ἐπιστολὰς
παρὰ ταύτας. προοίμια ζήτω μηδεὶς
προσείπω τὴν παρὰ σοὶ ἀδελφότητα· σύ
ἴσως ἂν ἡμῖν ἐν Κυρίῳ προσφερέει: ~
τῷ ἐπισκόπῳ Ἀντιοχείας καὶ τῶν λοιπῶν
τῶν σὺν αὐτῷ· ἐπιστολὴ πρὸς Ξύστον ἐπί-
σκοπον Ῥώμης· καὶ πρὸς Κύριλλον ἐπίσκοπον
Ἀλεξανδρείας· καὶ Μαξιμιανὸν ἐπίσκοπον
Κωνσταντινουπόλεως:- Τοῖς ὁσιωτάτοις καὶ
θεοφιλεστάτοις ἀδελφοῖς καὶ συλλειτουρ-
γοῖς· Ξύστῳ· Κυρίλλῳ· καὶ Μαξιμιανῷ· Ἰωάννης
καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες, ἐν Κυρίῳ χαίρειν: —
Καὶ προσήκει καὶ σφόδρα πᾶσι τοῖς ἱερᾶσθαι
λαχοῦσι, καὶ τὴν θείαν τῆς ἐπισκοπῆς λειτουρ-
γίαν πεπιστευμένοις παρὰ τοῦ δεσπότου ἡ-
μῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸ ἐν ὀρθῇ πίστει διαπρέπειν.
οὕτω τε διδάσκειν, τοῖς ὑπὸ χεῖρα λαοῖς·
οὕτω τοίνυν ἔχοντος τοῦ πράγματος κατὰ
τὸ πατριαρχικὸν ἔθος ἐκθέσθαι δόγματα τῶν
ὁσιωτάτων καὶ φιλοχρίστων βασιλέ-
ων ἁγίας συνόδου θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων
συναχθείσης κατὰ τὴν Ἐφεσίων μητρόπολιν τῆς
κατὰ τὸν Νεστόριον ὑποθέσεως χάριν· οἱ καὶ
συνεδρεύσαντες αὐτοῖς ἀποφαίνεσθαι.

ἐκδίκοις παρὰ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης
Κελεστίνου τοῦ γενομένου ἐπισκόπου τῆς
Ῥωμαίων ἐκκλησίας ψήφῳ καθαιρέσεως
πεποιήκασι τὸν μνημονευθέντα Νεστό-
ριον· ὃς πολλοὺς διδασκάλῳ χρώμενος
καὶ σκανδαλίσας πολλοὺς οὐκ ὀρθο-
δόξαντα περὶ τὴν πίστιν· συνῳδὰ γράψαν-
τες δὲ καὶ ἡμεῖς εἰς ταὐτὸ γεγόναμεν συνελθόν-
τες, λελυπήμεθα ταῦτα ἕνεκεν τῆς αἰτίας
διαφορᾶς μεταξὺ γενομένης ἡμῶν τε
καὶ τῆς ἁγίας συνόδου· καὶ πολλῶν μεταξὺ
περαινομένων τε καὶ εἰρημένων, ἵνα περ
φανερὰ ἡμεῖς τὰς ἑαυτῶν ἐκκλησίας τε καὶ
πόλεις, οὐ συνενεχθέντες τότε τῇ μὲν καθ'
τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ δι' ὑπογραφῆς εἰς τὴν ἐξενε-
χθεῖσαν κατὰ τοῦ Νεστορίου τῆς καθαιρέ-
σεως ψῆφον· διηνέχθημεν δὲ πρὸς διχο-
νοίαν τῶν ἐκκλησιῶν, ἐπειδὴ τοῦτο μάλι-
στα πάντας φροντίσαι ἐχρῆν· ὅπως
συναφθείη ἐκ μέσου γενομένης διχονοίας
αἰτίας. καὶ τῶν ὁσιωτάτων καὶ φιλοχρί-
στων βασιλέων αὐτὸ δὴ τοῦτο γενέσθαι
θεσπισάντων· καὶ εἰς τοῦτο πεπομφότων
τὸν θαυμασιώτατον τριβοῦνον καὶ νοτά-
ριον Ἀριστόλαον συνήρχεσθε ἡμεῖς ἅμα αἱρέσεως
ἀπάσης φιλονεικίας· καὶ ὥσπερ τοῦ τὴν
εἰρήνην κρατυνθῆναι ταῖς ἐκκλησίαις
τοῦ θεοῦ· καὶ ἡμᾶς αὐτοῖς καὶ νῦν συνθέσθαι
τῇ παρ' ὑμῶν τῇ ψήφῳ τῆς ἁγίας συνόδου τῇ ἐξενε-
χθείσῃ κατὰ Νεστορίου· ἔχειν τε αὐτὸν καθῃρη-
μένον· καὶ ἀναθεματίσαι τὰς δυσφήμους
αὐτοῦ διδασκαλίας· διὰ τὸ τὰς παρ' ἡ-
μῶν ἐκκλησίας τὴν ὀρθὴν ἀεὶ καὶ ἀμώμητον
ἐσχηκέναι πίστιν· καθὰ καὶ ἡ ὑμετέρα ὁσιό-
της· καὶ ταύτην ἀεὶ φυλάττειν καὶ παρα-
διδόναι τοῖς λαοῖς. συναινοῦμεν δὲ καὶ
τῇ χειροτονίᾳ τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοσε-
βεστάτου τῆς Κωνσταντινουπολιτῶν ἐκκλησίας
ἐπισκόπου Μαξιμιανοῦ· καὶ κοινωνικοί
πᾶσι μὲν τοῖς ἅμα αὐτὴν οἰκουμένην θεο-
σεβεστάτοις ἐπισκόποις· ὅσοι τὴν ὀρθὴν
καὶ ἀμώμητον ἔχουσί τε καὶ τηροῦσι πίστιν:—

Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς Μα-
ξιμιανὸν ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστολή:—

Τῷ ὁσιωτάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ ἀδελφῷ ἐμῷ ἀρ-
χιεπισκόπῳ κυρίῳ Μαξιμιανῷ· Κύριλλος
ἐν κυρίῳ χαίρειν:— Οὐκ ἦν ἀμφίβολον ὅτι
πάντη τε καὶ πάντως αἱ τῆς σῆς ὁσιότητος
ἰσχύουσι προσευχαί· καταμηνύει γὰρ τοῖς
ἐρωτῶσιν αἰτοῦσιν ὁ πάντων ἡμῶν
σωτήρ· ὅστις ἕκαστον καὶ ἐπὶ τούτῳ χαί-
ροντα τοῦτο καὶ ἀνασκιρτῶντα λέγειν· εἰσήκου-
σεν ἐκ ναοῦ ἁγίου αὐτοῦ φωνῆς μου· καὶ
ἡ κραυγή μου ἐνώπιον αὐτοῦ εἰσελεύσε-
ται εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἰδοὺ τὰ
διεσπαρμένα μέλη τοῦ τῆς ἐκκλησίας
σώματος συνήφθη πάλιν ἀλλήλοις. καὶ
διαπέμπει μὲν οὐδὲν εἰς διχόνοιαν τοὺς ἱε-
ρουργοῦντας τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· μιᾷ δὲ
οἱ πάντες στεφανούμεθα πίστει· τὸν τῶν

ἀνοσίων ἀρεστῶν μεσότοιχον, ἐξ ὅτου ἱερωμέ-
λάσθαι τῶν περιπόλων· καὶ ἀφ' ὅλης ἀθυμίας ἀ-
ποστήσαντα τὸν ψευδοποιημένα· γέγονε
δὲ καὶ τοῦτο ἓν τῶν σῶν κατορθωμάτων πρε-
σάχων· ἐπεὶ τοίνυν φροντὶς ἀναγκαία γέ-
γονε καὶ τοῖς εὐσεβεστάτοις βασιλεῦσιν ἡμῶν πε-
ρὶ τῶν ἐκκλησιῶν εἰρήνης· ἠξιώμεθα δὲ καὶ
ἡμεῖς αὐτοὶ γενέσθαι μέν· κινήσους τὸ δια-
τειχίζον καὶ διατέμνον ἡμᾶς εἰς διαφο-
ράν· ὁμολογήσαντος τοῦ θεο-
φιλεστάτου καὶ θεοσεβεστάτου τῆς Ἀντιοχέ-
ων ἐπισκόπου Ἰωάννου· καὶ τῶν σὺν αὐτῷ θεοσεβεστά-
των ἐπισκόπων· ὅτι καθῃρημένον ἔχου-
σι Νεστόριον· καὶ ἀναθεματίζουσι τὰς ἀνο-
σίους διαφημίας αὐτοῦ· πεπόμφασι γράμ-
ματα πρός τε τὴν θεοσέβειαν αὐτοῦ· καὶ τοῖς
ἄλλοις ἐπισκόποις κοινωνικὰ καὶ συνήφθη-
μεν εἰς ὁμόνοιαν· πρὸς τοῦτο· καὶ τῆς
σῆς συναινούσης ὁσιότητος. καὶ ἁπάντων
τῶν ἄλλων ἐξ ὧν τὸ τῆς ἁγίας συνόδου γέγονε
πλήρωμα· οὐ γὰρ ἔρις καὶ φιλονεικία
κρατεῖ παρ' ἡμῖν· ἀλλ' ἐμνάσθημεν τῶν ἀπαι-
τήσεων ἐσχήκαμεν πρὸς εἰρήνην κλίνοντα τὸν νοῦν·
ἅπερ ἠθέλησαν οἱ ἐξ ἀρχῆς διχονοήσαντες
καὶ ἑαυτοὺς ἡμῶν ἀποτεμόντες. οὐδ'
ὅλως γέγονε τῆς ἔριδος καὶ διαφορᾶς τῶν ἐκ-
κλησιῶν. πλὴν εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ τὸν χει-
μῶνα καταστήσας. καὶ τὴν τῆς ὁμο-
χίας ἡμῶν ἀπορρώσας γαλήνην· ἀλλὰ καὶ
πρυτανείαις τῆς σῆς ὁσιότητος. καὶ τῶν ἄλλων

δὲ ἁπάντων ὅσοι πίστιν ἔχοντες ὀρθὴν καὶ ἀ-
[illegible] τὴν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκύνη-
σιν καὶ λατρείαν τελοῦσιν αὐτῷ :-

[illegible] ἐπιστολὴ γραφεῖσα παρὰ τοῦ αὐτοῦ, πρὸς
Ἀκάκιον ἐπίσκοπον Σκυθοπόλεως· περὶ τοῦ ἀποπομπαίου:-

Τοῖς παρὰ τῆς σῆς ὁσιότητος ἀρτίως ἐπεσταλ-
μένοις ἐντυχὼν ἥσθην ἄγαν· μόνον δὲ οὐχὶ
καὶ περιφιλῶν ἠσπαζόμην· γνοὺς μὲν εἰς
τοῦτο παρελθών· ὡς τάχα που μηδὲ ἀπεῖ-
ναι δοκεῖν· αἱ γὰρ τῶν γνησίων προσρήσεις
ἱκαναὶ τοιαύτην ἐμποιῆσαι διάθεσιν· τὰ ἐ-
μὰ καὶ μεμένηκε τούτοις· πέπεισμαι δὲ ὅτι κατὰ
τῆς σῆς θεοσεβείας οὐχὶ περιττοτέρως ἔχει·
ἐπειδὴ δὲ μεμήνυκε καταξιώσας ὡς χρῆναι πα-
ρ' ἐμοῦ γενέσθαι τινὰς λόγους περὶ τοῦ ἀπο-
πομπαίου· δι' ὧν ἔσται καταφανὲς τὸ ἐ-
ν αὐτῷ μυστήριον· ἀναγκαίως ἐκεῖνο φημί·
τῆς σῆς ἀγχινοίας ἀποχρώντως ἐχούσης τὸ ἀ-
μαθές· καὶ τῶν ἱερῶν γραμμάτων ἀφυᾶ·
καὶ οὐκ ἂν θαυμαστὸν ἐπιστήμῃ· περιττὸν
μὲν ἴσως τὸ λέγεσθαί τι παρ' ἑτέρου περὶ
τῶν ζητουμένων· ἐπειδὴ δὲ τὸ λίαν ποθοῦν γ-
δὲν καὶ ταῖς εἰς μοιῶ[illegible] καὶ τὸ μὲν εἰ-
ποιεῖν· γέγραφα μέν· οὐ γὰρ ἦν ἀμήχανον
τὸ ἐπιταχθέν· εἰ δὲ δὴ τῆς εἰς λῆξιν ἀκρι-
βείας ὡς ἡμᾶς ἀφαμαρτεῖν συμβαί-
νοι· συγγνώμων ἔσο· τὰ γὰρ τοι διὸ περισσὰ
τῶν θεωρημάτων· δυσχερῆ πρὸς δήλωσιν·
καὶ οὐ ῥᾴδιον ἑλεῖν τὴν κατάληψιν ἔχει·
πολλὴν δὲ ἐστὶ μὲν οὖν μακράν· ὡς διὰ τῶν

τῆς ἐν τῇ σκηνῇ θεοσεβείας ἀρχῶν. καὶ πρός γε
τούτοις ἡμᾶς καταπειθεῖ Χριστός· ὁ ἀπὸ καμ-
πων μαθέα ἐκ σμιότοις καὶ σοφῶν τυφλ-
καὶ ἐρημία διδοὺς, ὡς λόγος. γέγραπται τοί-
νυν ἐν τῷ Λευιτικῷ περὶ τοῦ ἀποπομπαί-
καὶ λήψεται τοὺς δύο χιμάρρους. καὶ στή-
σει αὐτοὺς ἔναντι Κυρίου παρὰ τὴν θύραν
τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐπιθήσει
Ἀαρὼν ἐπὶ τοὺς δύο χιμάρρους· καὶ κλη-
ρομένην τῷ Κυρίῳ καὶ κληρομένα τῷ ἀπο-
πομπαίῳ. καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν χίμαρ-
ρον ἐφ' ὃν ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κλῆρος τῷ
Κυρίῳ. καὶ προσοίσει περὶ ἁμαρτίας. καὶ
τὸν χίμαρρον ἐφ' ὃν ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κλή-
ρος τοῦ ἀποπομπαίου στήσει αὐτὸν ζῶντα
ἔναντι Κυρίου τοῦ ἐξιλάσκεσθαι ἐπ' αὐτοῦ. ὥσ-
τε ἀποστεῖλαι αὐτὸν εἰς τὴν ἀποπομπήν·
ἀφήσει αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον. καὶ μεθέ-
τερα. καὶ σφάξει τὸν χίμαρρον τὸν περὶ
τῆς ἁμαρτίας τὸν περὶ τοῦ λαοῦ ἔναντι
Κυρίου. καὶ εἰσοίσει τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐσώ-
τερον τοῦ καταπετάσματος. καὶ ποιήσει
τὸ αἷμα αὐτοῦ, ὃν τρόπον ἐποίησε τὸ
αἷμα τοῦ μόσχου. καὶ ῥανεῖ τὸ αἷμα αὐ-
τοῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον. κατὰ πρόσωπον
τοῦ ἱλαστηρίου. καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον
ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. καὶ
ἀπὸ τῶν ἀδικημάτων αὐτῶν περὶ πασῶν
τῶν ἁμαρτιῶν. καὶ οὕτω ποιήσει τῇ σκη-
νῇ τοῦ μαρτυρίου. τῇ ἐκτισμένῃ ἐν αὐ-

τοῖς ἐν μέσῳ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν. καὶ ταῦ-
τα μὲν περὶ τοῦ σφαζομένου χιμάρρου.
καὶ ἁγιάζοντος τῷ αἵματι τὴν ἁγίαν σκηνήν.
περὶ δὲ τοῦ ζῶντος καὶ ἀφιεμένου. πά-
λιν ὧδέ φησι. καὶ προσάξει τὸν χίμαρρον τὸν
ζῶντα. καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν τὰς χεῖρας
αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρρου τοῦ
ζῶντος. καὶ ἐξαγορεύσει ἐπ' αὐτοῦ πάσας
τὰς ἀνομίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ πάσας
τὰς ἀδικίας αὐτῶν. καὶ πάσας τὰς
ἁμαρτίας αὐτῶν. καὶ ἐπιθήσει αὐτὰς
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρρου τοῦ ζῶντος.
καὶ ἐξαποστελεῖ ἐν χειρὶ ἀνθρώπου ἑτοίμου εἰς
ἔρημον. καὶ λήψεται ὁ χίμαρρος ἐφ' ἑαυτῷ
τὰς ἀδικίας αὐτῶν εἰς γῆν ἄβατον. καὶ
ἐξαποστελεῖ τὸν χίμαρρον εἰς τὴν ἔρημον.
ὡς ἄρα μὲν οὖν γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠ-
φέλιμος. ὃ γὰρ ἂν φθέγξοιτο θεός, τοῦτο πάν-
τως ἐστὶ καὶ σωτήριον. καὶ τοῖς μὲν οὖν ἡμῖν οἷς
τοῦ σωματικοῦ δεῖν τῆς ἀληθείας τὴν δύναμιν. τὸ
ταύτης κάλλος ὑπαρτᾶ δίκην φάντος ἐν αὐ-
τρόπον τὸ σῶμα τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου
τὴν γνῶσιν τοῖς γε μὴν οὐκ ἔχουσι μεμυη-
μένοις. ἀμφοῖν ἐπισκιάζοντα καὶ μὴ
πιάζοντα. τούτοις δὴ ἂν εἴη. καὶ τὰ ἐξαι-
ρεῖται τῶν θεωρημάτων ἐσθ' ὅτε καὶ γράφ-
καὶ ταῦτα φημὶ τοῖς παρὰ τῆς ἐν τῇ σκηνῇ θεο-
σεβείας γραφεῖσιν οὐκ ἀνασαφῶς
ἐντυχών. ὁ ἠθικὸς μερίζων τῶν αὐτό-
θι τινές. τὸν μὲν ἕνα τῶν χιμάρρων ἤτοι

τῶν τρόπων, τῷ ἐπὶ ἀνδρῶν ἐκμεμαθη-
μαι θεῷ προσκαθιεροῦσιν καὶ θυσίαν. τὸν
γε μὴν ἕτερον ἀποπομπαῖον τινὶ πονηρῷ
καὶ ἀκαθάρτῳ δαίμονι· πεμφθῆναι κατὰ
τὴν ἔρημον. καὶ τοῦτο διὰ χειρὸς ἱερέως ὡς
ἐκ μονομυκοῦ θεασίοις μετ᾽ αὐτὸ θεμμεθρωσῶν
τὸ χρῆμα ἔφη, ἀνθέστηκε καὶ καταγέλαστον
φαίη δ᾽ ἄν τις τοῖς οὕτω ταῦτα ἔχειν ὑπει-
ληφόσι. καίτοι πῶς οὐκ ἐδεῖ μαρτυρομένοι κει-
μονοπειμονεῖν· ὁ γάρ τοι τῶν ὅλων δημιουργὸς
ὁ πάντων τε ἐπέκεινα καιροῦ καὶ λόγου· καὶ
μόνος ὢν φύσει θεὸς καὶ κύριος πῶς ἂν ἡμῖν ἔχε-
το κοινωνὸν μὲν ὡς πετήμαι τῆς ἑαυτοῦ βασι-
λείας καὶ δόξης τὸν ἀποστάτην εἰς δε-
ξασθαι σατανᾶν. καίτοι λέγοντα ἀνακεκρα-
μενέμαρτυρῶς, διὰ Μωσέως τῶν οἰκείων προφη-
τῶν· τὴν δόξαν μου ἑτέρῳ οὐ δώσω· οὐδ᾽
αὐτῷ καὶ μόνῳ τὸ χεῖλαι καθιερωμένων ἀν-
μοῦ λοιπὸν πῶς ὁ διὰ τοῦ πανσόφου Μωσέως
προστεταγμένος. εἶτα αὐτὸς ὁ λαμπρὸς
τὸν νόμον· κατέχεσθαι μὲν δηλαδὴ δεῖν καὶ
πνεύμασι πονηροῖς τὴν αὐτοῦ καὶ μόνου τοῦ
πρεπωδεστάτην ἀπονέμεσθαι δόξαν. πρὸς
δ᾽ ἔτι τοῖς ἰδίοις ἀντιπεπταίξεται λογίοις. ὃ γὰρ
ἀπέφησε δρᾶν, τοῦτο γενέσθαι προστέ-
ταχεν. ἀλλ᾽ ἔφη τῶν ἀφρόνων ἐκ τοῦ παλαιοῦ τρόπου τὸ
οἴεσθαι μὲν ἀναλογεῖν τὸ ὀφειλομένης αὐτῷ
τιμῆς τε. καὶ δόξης τὸν τῶν ὅλων κατεξου-
σιάζοντα θεόν· ἡμάρτανε δὲ καὶ ἑτέροις ἐθέλειν
αὐτήν. καίτοι διὰ Μωσέως σαφῶς λέγοντος

κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ μό-
νῳ λατρεύσεις. καὶ οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ ἕτε-
ροι πλὴν ἐμοῦ. διὰ τοῦτο καὶ ὁ θεσπέσιος
Μωσῆς ταῖς ἄνωθεν καὶ παρὰ θεοῦ ψη-
φοις, εὐμαραῖς συμπαράπτεται. καὶ δὴ ὡς
φησὶ τοῖς ἐξ αἵματος Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα τὰ προ-
στάγματα καὶ τὰ κρίματα ἃ φυλάξασθαι
ποιεῖν ἐπὶ τῆς γῆς ἧς κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων
ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ· πάσας τὰς
ἡμέρας ἃς ὑμεῖς ζῆτε ἐπὶ τῆς γῆς. ἀπω-
λείᾳ ἀπολεῖτε πάντας τοὺς τόπους ἐν
οἷς ἐλάτρευσαν ἐκεῖ τὰ ἔθνη τοῖς θεοῖς αὐτῶν.
οὓς ὑμεῖς κληρονομεῖτε αὐτούς ἐπὶ τῶν
ὀρέων τῶν ὑψηλῶν καὶ ἐπὶ τῶν θινῶν· καὶ
ὑποκάτω δένδρου δασέος· καὶ κατασκά-
ψετε τοὺς βωμοὺς αὐτῶν· καὶ συντρίψετε
τὰς στήλας αὐτῶν· καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκό-
ψετε· καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατα-
καύσετε πυρί· καὶ ἀπολεῖται τὸ ὄνομα αὐ-
τῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου. εἶτα πῶς ἦν
εἰκὸς τὸν ἐξ ἀπάτης ἑλληνικῆς πρὸς
τὸ τῆς ἀληθείας μεθορμίζεσθαι φῶς, διὰ
Μωσέως προστάττοντα καὶ εἰδώλοις ὁμοῦ
τά τε τεμένη κατασπαράττειν· καὶ ἀναθε-
μοὺς ἄλση τε ἐκκόπτειν· ὡς μηδὲν τῆς
ἐκείνων μηδὲ λατρείας ἀπομεῖναι λείψανον·
μερίζεσθαι πρὸς αὐτὰ τὴν δόξαν καθάπερ
ἤδη προεῖπον· καὶ εἰς τοῦτο γνώμης ἐλθεῖν·
ὥστε καὶ αὐτοῖς τοῖς ἐκμεμαθηκόσι αὐτῷ πε-
ἱερουργίαν, θύειν αὐτοῖς ἐπιτάξαι· ἀφιέντα

εἰς τὴν ἔρημον τὸν ἕτερον τῶν χιμάρων·
καίτοι μοσχοποιήσαντος μὲν ἐν τῇ ἐρή-
μῳ τὸν Ἰσραήλ· κατ' αὐτὴν ἀποφράδα τῶν θαυ-
μασίων λέγω Μωϋσῆ· ἵνα δὴ ζέκαταιμ-
θι τὸ τῶν ἀρχῶν ἐμπεσεῖν ἠνόμησε γὰρ ὁ λαός
σου· οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐποίη-
σαν αὐτοῖς εἴδωλον· καὶ μὴν καὶ τοῖς
τελεσθεῖσι τῷ Βεελφεγὼρ αὐτίκα μά-
λα τῶν συνεωρβίων τοῖν αἶξι ταῖς τῶν
σωμάτων ὥραις σεσαγηνευμένοι πρὸς ἀπό-
φασιν τοῦ κρατεῖν ἐπαρτήσας ὁρᾶται δίκην.
ἀπώλλυντο γὰρ οὐκ ὀλίγοι τὸν ἀριθμόν,
ταύτης ἕνεκα τῆς αἰτίας· γένοιτο δ' ἂν οὐ-
κ ἐρῶ κατὰ τῆς θείας τι, καὶ ἃ κατὰ τὸ
κτουμου χ(ριστοῦ) καταρρήσεις· εἴπετο καὶ
μὲν καὶ ἀπώλοντό τινες θεοῖς ἑτέροις
προσκυνήσαντες· αὐτός γε μὴν ὁ τοῖς
ἀποφάταις ἐπιμηνίσας θ(εὸ)ς γενναῖα-
ξιοῦσθαι καὶ θεσμῶν προστέταχε ποιμὴν
καὶ ἀντικειμένην δύναμιν· ἣν ἀποπομ-
παῖον ὀνομάσθαι φαμὲν ἐν ἁγίοις ὥς τινες· τὴν τῶν
ἱερῶν γραμμάτων δύναμιν τοῖς εἰς νοῦν
ἔσω καὶ κεκρυμμένοις ὀχυρῶν τεθεά-
μασι· ἡμεῖς δὲ τοῖς θείοις θεωρήμα-
σιν ἐπαφιέντες τὸν νοῦν οὐκ ἀτημελῆ
καὶ ῥάθυμον ἀλλ' εἰλικρινῆ δὲ μᾶλλον καὶ κα-
θόσον οἷοί τε φιλοπονεῖν γοῦν· τῆς ἀληθείας
τὸ ἀξιάγαστον κάλλος φιλοθηρεῖν εὖ μάλα
σπουδάζομεν· καὶ δὴ καὶ φαμὲν ὡς ὁ τῶν
ὅλων θ(εὸ)ς· ἐπὶ δὴ μάταια τὸν τῆς πολυθέου

πλάνης· καὶ ἐπιφωτίσαι τῶν ἐν σκότῳ·
κατασχεθεῖσιν ἀμαθῶς τὸν μόνον τοῖς πα-
λαιοῖς διὰ Μωϋσέως, ἠνέσχετο δὴ οὐδαμῶς,
ἀδὸς γενέσθαι καὶ θύρα· μᾶλλον δὲ καὶ
... καλὸς τοῦ χρήματι μὴ τοῖς ἀκα-
θάρτοις δαίμοσι· πολυπραγμονοῦν-
τες δὲ τὰ ἐν ταῖς θεοπνεύστοις γραφαῖς
κεκρυμμένα, ἐρήσομεν τὴν ἀλήθειαν· ἐπε-
ποιδὰν ταῖς τοῦ μόνου σοφίαις ἐνορῶντες·
εἰπεῖν τὸ διὰ ἑνὸς τῶν ἁγίων προφητῶν
ὀρθῶς εἰρημένον· τίς σοφὸς καὶ συνήσει
ταῦτα· καὶ συνετὸς καὶ ἐπιγνώσεται αὐτά.
σκιὰν γὰρ ὁ νόμος ἔχει τῶν μελλόντων ἀ-
γαθῶν· καὶ οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πρα-
γμάτων καθὰ γέγραπται· πλὴν ὁδοί μου
σιμαὶ σιμαί· τὴν ἀλήθειαν· καὶ οὐκ αὐτό π-
ωςοὖν εἰσι τὸ ἀληθές· διὰ τοῦτο καὶ ὁ
θεσπέσιος Μωϋσῆς κάλυμμα ἐτίθει ἐπὶ τὸ
πρόσωπον ἑαυτοῦ· προσεκλάμπετε οὕτω
τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· μονονουχὶ δι' αὐτοῦ κεκρυ-
τοῦ πράγματος· ὅτι τῶν δι' αὐτοῦ θεσπισμά-
των τὸ κάλλος κατιδεῖν ἦν οὐκ ἔν γε
τοῖς ἐξωφανέσι τόποις, ἀλλ' ἐν τοῖς ἔσω
καὶ κεκρυμμένοις θεωρήμασι· φέρε δὴ
νῦν περιελόντες τοῦ νόμου τὸ σκίασμα·
καὶ τὴν ὥσπερ ἔξωθεν ἐπιβλημάτων τὸ μυστικὸν
πρόσωπον ἀποσαλεύοντες, γυμνὴν ἴ-
δωμεν τὴν ἀλήθειαν· δύο μὲν γὰρ χιμάρους
προσκομισθῆναι προστέταχε· καὶ διὸ γρα-
φεῖσθαι κλήροις ἐπ' αὐτοῖς· ὡς τὸν μὲν ἕνα

τῶν χιμάρρων ὀνομασθῆναι κρεῶν· τὸν δὲ ἕ-
τερον ἀπὸ ποιμνίων ἀρνῶν· οὐκοῦν ὀνόματι
τοῖς χιμάρροις Κύριος τε καὶ ἀπὸ ποιμνίων
σημαίνεται δέ· δι' ἀμφοῖν ὁ εἷς καὶ μό-
νος υἱὸς καὶ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός· καὶ τίνα τρόπον ἐροῦ-
μεν ὡς ἐν ἴσῃ τῶν θεωρημάτων ἀκριβείᾳ λαμπρ-
υνόν· ἀλλ' αἲξ τοίνυν ἢ τράγος, ἤγουν ἔριφος
ἦν ὑπὲρ ἁμαρτίας τὸ θῦμα κατά γε
τὸ τῶν νόμων δοκοῦν· πρόβατον μὲν γάρ,
ἀφομοιοῖ πολλαχοῦ τὸν δίκαιον ἡ θεό-
πνευστος γραφή· αἶγα δέ, τὸν φιλαμαρτήμο-
να· καὶ δι' αὐτὴν δὴ τὴν αἰτίαν· πολλῆς μὲν
γὰρ ὁ δίκαιος αὐχμάτων τῶν εἰς ἀρετὴν
ἐργασιῶν· ὁ δὲ διὰ τοῦτο νοοῖτ' ἂν εἰκότως
ἐριοφορεῖ δὲ τὸ πρόβατον· ταύτῃ τοι κα-
λῶς ἂν εἰκότως, πρόβατον παρεικάζεται·
γυμνὴν δὲ καὶ ἄκαρπον καὶ ψαθυρὰν ἔχει
ἀπ' ἀρετῆς ἔρημον τὴν τοῦ πλημμελοῦντος
ψυχήν· καὶ τί δὴ λοιπὸν ἡ αἲξ ὅτι ἄρα τῶν
αὐτῆς ἀπορριπτὸν δὲ τὸ ζῶον καὶ τῆς
τοῦ προβάτου τιμῆς κατόπιν ἔρχεται·
διὰ τοῦτο καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὅταν καθί-
σῃ φησὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης
αὐτοῦ, στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν
τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων· καὶ τοῖς μὲν
ἐκ δεξιῶν ἅτε δὴ τοὺς τῆς δικαιοσύνης
ἔχουσι καρποὺς τὴν ἡτοιμασμένην ἡμῖν
τοῖς ἀποκαθίστησι βασιλείαν· τοῖς γε
μὴν ἐξ εὐωνύμων, πῦρ καὶ κόλασιν καὶ τ-
τὸ διαιωνίῳ λόγῳ πρεπούσας ἐποίσει ποινάς·

ἐσφάζετο τοίνυν ὑπὲρ ἁμαρτίας ἔρι-
φος· καὶ τοῦτο μαθήσῃ τοῦ Μωσέως λέγον-
τος ἐναργέστατα· ἐὰν δὲ ὁ ἄρχων ἁμάρτῃ καὶ
ποιήσῃ μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν Κυρίου
τοῦ Θεοῦ αὐτῶν, ἣ οὐ ποιηθήσεται ἀκουσίως
καὶ ἁμάρτῃ καὶ πλημμελήσῃ καὶ γνωσθῇ
αὐτῷ ἡ ἁμαρτία ἣν ἥμαρτεν ἐν αὐτῇ· καὶ
προσοίσει τὸ δῶρον αὐτοῦ χίμαρον ἐξ αἰ-
γῶν· ἄρσεν· ἄμωμον· ἔφη δέ που καὶ
αὐτὸς ὁ ἐπὶ πάντων Θεὸς περὶ τῶν ἱερᾶσθαι
λαχόντων κατὰ τὸν νόμον· ἁμαρτίας
λαοῦ μου φάγονται· τουτέστι τὰ ὑπὲρ ἁμαρ-
τιῶν θύματα· μερὶς γὰρ καὶ κλῆρος τοῖς
ἱερεῦσι καρπώματα Κυρίου κατὰ τὸ γεγραμ-
μένον· γέγονε τοίνυν σφάγιον ὁ Χριστὸς ὑπὲρ
τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς·
ταύτης εἵνεκα τῆς αἰτίας ἁμαρτίαν αὐ-
τὸν ὀνομασθῆναι φαμέν· γράφει γοῦν ὁ
πάνσοφος Παῦλος· ὅτι τὸν μὴ γνόντα ἁ-
μαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίη-
σεν ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ δηλονότι· οὐ γάρ τοι φα-
μὲν ἁμαρτωλὸν γενέσθαι Χριστόν· μὴ γένοιτο·
ἀλλ' ὄντα δίκαιον· μᾶλλον δὲ αὐτοχρῆμα
δικαιοσύνην· οὐ γὰρ οἶδε πλημμελεῖν· σφά-
γιον ἐποίησεν ὁ Πατὴρ ὑπὲρ τῶν τοῦ κόσμου
πλημμελημάτων· καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐ-
λογίσθη· ψῆφον ὑπομείνας τὴν τοῖς ἀνό-
μοις πρέπουσαν δεξάμενος· καὶ πιστώσεται
λέγων ὁ θεσπέσιος προφήτης Ἡσαΐας· ὅ-
τι πάντες, ὡς πρόβατα ἐπλανήθημεν·

ἐκ καθαροῦ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ ἐπλανήθη· καὶ κύριος
παρέδωκεν αὐτὸν ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν·
καὶ αὐτὸς ὑπὲρ ἡμῶν ὀδυνᾶται· καὶ τῷ
μώλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν· γράφει
δέ· καὶ ὁ πάνσοφος πέτρος· ὅτι τὰς
ἁμαρτίας ἡμῶν ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώ-
ματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον· οὐκοῦν ἐπειδὴ ἱερεῖ-
ματα μὲν τοῖς ἐπὶ τῆς γῆς ὁ κλῆρος τῶν
χελῶν αι παθεῖν τὸν θάνατον· διά γε τὴν
ἐν ᾅδου δαιμόνων παράμασιν· καὶ τὴν ἐξ ἐκείνων
μέχρις ἡμῶν τυραννήσασαν ἁμαρτί-
αν· ἀλλ' ἐκ θεοῦ πρὸς χριστὸν ὁ πολὺς εἰς ἡμᾶς ἔρ-
γηται καὶ φιλανθρωπίαν· γενομένας ἐξ τουπ-
ειμαρμος· σύμμορφός τε ἡμῖν τοῖς ὑφ' ἁ-
μαρτίας· καὶ τὸν ἡμῶν ὑπέστη κλῆρον·
ὡς γάρ ὁ παμμάκαριστος γράφει παῦλος· χάρι-
τι θεοῦ, ὑπὲρ παντὸς ἐγεύσατο θανάτου
καὶ τῆς ἀπάντων ζωῆς ἀντάλλαγμα τὴν
ἑαυτοῦ τελευτὴν ἐποιήσατο· καὶ εἰ ὑπὲρ
πάντων ἀπέθανεν· ἵνα οἱ πάντες θεῷ
ζήσωσι, ἁγιαζόμενοί τε καὶ ζωοποιού-
μενοι, διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ· δικαιούμε-
νοί τε δωρεάν, τῇ παρ' αὐτοῦ χάριτι· ὡς
γάρ φησιν ὁ μακάριος εὐαγγελιστὴς ἰωάννης· τὸ αἷ-
μα ἰησοῦ χριστοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης
ἁμαρτίας· ὁμοίως δὴ οὖν τὸ σφαζόμενον
χίμαρον, κυρίου καὶ κλήρῳ τὴν ἐκδεχόμενον τὴν
σφαγήν· ἀνθρώπου τύπος θῦμα· καὶ ἱερεῖον ἦν εἰς
τύπον χριστοῦ· οὐ δι' ἑαυτὸν ἀποθνήσκοντος
ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν ἔφην καὶ ἁγιάζοντος τὴν

ἐκκλησίαν διὰ τοῦ ἰδίου αἵματι· σφάζει γὰρ
τὸν χίμαρον φησὶ τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας
τὸν περὶ τοῦ λαοῦ ἔναντι κυρίου· καὶ εἰσοίσει
τοῦ αἵματος αὐτοῦ· ἐσώτερον τοῦ καταπε-
τάσματος· καὶ ῥανεῖ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ
τὸ ἱλαστήριον, κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλα-
στηρίου· καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον ἀπὸ τῶν
ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν ἰσραήλ· καὶ ἀπὸ τῶν ἀ-
δικημάτων αὐτῶν· περὶ πασῶν τῶν ἁμαρ-
τιῶν αὐτῶν· καὶ οὕτως ποιήσει τῇ σκη-
νῇ τοῦ μαρτυρίου τῇ ἐκτισμένῃ ἐν αὐτοῖς·
ἐν μέσῳ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν· εἰσῆλθε
γὰρ ὁ χριστὸς εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων· οὐ δι' αἵματος
τράγων καὶ μόσχων· διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵμα-
τος αἰωνίαν λύτρωσιν εὑράμενος· καὶ ἁγιά-
ζων ὡς ἔφην, τὴν ἀληθεστέραν σκηνὴν τουτ-
έστι τὴν ἐκκλησίαν· καὶ ἅπαντας δέ,
τοὺς ἐν αὐτῇ· γράφει γοῦν ὁ θεσπέσιος παῦ-
λος ποτὲ μὲν ὅτι· διὸ καὶ ἰησοῦς ἵνα ἁγιάσῃ
διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαὸν ἔξω τῆς πύλης
ἔπαθε· ποτὲ δὲ πάλιν· γίνεσθε οὖν μιμη-
ταὶ τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά· καὶ περι-
πατεῖτε ἐν ἀγάπῃ· καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἠγά-
πησεν ἡμᾶς· καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν
ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν· εἰς
ὀσμὴν εὐωδίας· ἀθρητέον δὴ οὖν ἐν τῷ
σφαγέντι χιμάρῳ γενόμενον μὲν ἐν θανά-
τῳ σαρκὸς τὸν ἐμμανουήλ· πλὴν ἐπὶ λύ-
σει θανάτου καὶ ἁμαρτίας· ἦν γὰρ ἐν νεκροῖς
ἐλεύθερος· τουτέστιν ἄμοιρος ἁμαρτίας

καὶ οὐκέτι μὲν ὁ Χ(ριστὸ)ς μεθ' ἡμῶν τῇ τοῦ θανάτου
δίκῃ· ἴδωμεν αὐτὸν ἐν τῷ ἑτέρῳ χιμάρῳ
τῷ ζῶντι καὶ ἀφιεμένῳ· καὶ ἐν τῷ παθεῖν
ἀνθρωπίνως, μὴ πάσχοντα θεϊκῶς· καὶ ἐν τῷ τε-
θνάναι σαρκί, θανάτου κρείττονα· καὶ
οὐ κατὰ τὴν Ἰουδαίων ὑπόνοιαν, ἀπομεί-
ναντα μεθ' ἡμῶν ἐν μνήμασι· καὶ κατο-
χὸν γεγονότα ταῖς ᾅδου πύλαις τοῖς ἄλλοις
ὁμοῦ· ὡς γὰρ ὁ αὐτοῦ φησι μαθητής, οὔτε ἐγκα-
τελείφθη εἰς ᾅδου ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· οὔτε ἡ σὰρξ
αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν· ἀμέλει γὰρ σκυ-
λεύσας τὸν ᾅδην· καὶ τοῖς ἐν δεσμοῖς εἰπ(ὼν)
ἐξέλθετε· καὶ τοῖς ἐν τῷ σκότει, ἀνακα-
λύφθητε· καὶ πρὸς τὸν ἄνω καὶ ἐν τοῖς οὐ-
ρανοῖς πατέρα· καὶ εἰς τὴν ἀνθρώποις ἄβατον ἀπε-
δήμησε χώραν· αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ ἁμαρτίας
ἡμῶν ἀναλαβών· καὶ ἱλασμὸς ὑπάρ-
χει περὶ αὐτῶν· γράφει γοῦν ὁ θεσπέσιος
Ἰω(άννη)ς τοῖς εἰς αὐτὸν πιστεύσασι· τεκνία
ταῦτα γράφω ὑμῖν· ἵνα μὴ ἁμαρτάνη-
τε· καὶ ἐάν τις δὲ ἁμάρτῃ, παράκλητον
ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα, Ἰ(ησοῦ)ν Χ(ριστὸ)ν δίκαιον· καὶ
αὐτὸς ἱλασμός ἐστι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν
ἡμῶν· οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον,
ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου· οἶμαι δὲ
δεῖν καὶ αὐτὴν ποιήσασθαι τὴν παράθεσιν
τῶν Μωσαϊκῶν γραμμάτων· εἰς ἀνάμνη-
σιν τοῖς ἀκροωμένοις· ἔχει δὲ οὕτως· καὶ
προσάξει τὸν χίμαρον τὸν ζῶντα· καὶ ἐπι-
θήσει Ἀαρὼν τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφα-

λὴν τοῦ χιμάρου τοῦ ζῶντος· καὶ ἐξαποστελεῖ
ἐν χειρὶ ἀνθρώπου ἑτοίμου εἰς τὴν ἔρημον· ἄθρει
δὴ ὅπως· καίτοι τοῦ προτοῦ σφαγέντος
χιμάρου, ζῶντα πανταχοῦ τὸν ἕτερον ὀνο-
μάζει· ἦν γὰρ ὥσπερ ἔφημεν ἀμφοῖν γραφό-
μενος, ὁ εἷς καὶ μόνος υἱὸς κ(ύριο)ς Ἰ(ησοῦ)ς Χ(ριστό)ς· ὡς ἐν
πάθει σαρκὸς ἰδίας καὶ ἔξω πάθους ὡς
ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὲρ θάνατον· ἔζη γὰρ ὁ
τοῦ Θ(εο)ῦ λόγος· καίτοι γενομένης θανάτου τῆς
ἁγίας αὐτοῦ σαρκός· καὶ μεμένηκεν ἀ-
παθής· καίτοι τοῦ ἰδίου σώματος τὸ πά-
θος οἰκειούμενος· καὶ εἰς ἑαυτὸν ἀναφέ-
ρων αὐτό [illegible]· τοῦτο τὸ μέγα
καὶ βαθὺ μυστήριον· καὶ ἑτεροτρόπως ἡ-
μῖν γραφόμενον ἐν τῷ Λευιτικῷ· μεμολυσ-
μένον μὲν γὰρ ἀποφαίνει τὸν λεπρὸν ὁ θεῖ-
ος νόμος· εἰκότως· μεταποιεῖσθαι δὲ πρὸς
τι τάχος τῆς σαρκὸς μολυσμὸν ἀκάθαρτον·
εἰ δὲ συμφαίνοι καταλωφῆσαι τὸ πάθος,
τότε δὴ τοῦτο παραδεκτὸν γενέσθαι κε-
λεύει· καὶ δὴ καί φησιν· οὗτος ὁ νόμος τοῦ
λεπροῦ ᾗ ἂν ἡμέρᾳ καθαρισθῇ· καὶ προσ-
αχθήσεται πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ ἐξελεύσε-
ται ὁ ἱερεὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς· καὶ ὄψε-
ται ὁ ἱερεύς· καὶ ἰδοὺ ἰᾶται ἡ ἁφὴ τῆς λέπρας
ἀπὸ τοῦ λεπροῦ· καὶ προστάξει ὁ ἱερεύς
καὶ λήψονται τῷ κεκαθαρισμένῳ δύο ὀρνί-
θια ζῶντα· καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς καὶ σφά-
ξουσι τὸ ὀρνίθιον τὸ ἓν εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον
ἐφ' ὕδατι ζῶντι· καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν λή-

λήψεται αὐτό. καὶ βάψει εἰς τὸ αἷμα τοῦ
ὀρνιθίου τοῦ σφαγέντος ἐν ὕδατι ζῶντι καὶ
περιρρανεῖ ἐπὶ τὸν καθαρισθέντα ἀπὸ τῆς
λέπρας ἑπτάκις καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ ἐξα-
ποστελεῖ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ πεδίον.
δύο μὲν οὖν τὰ πτηνὰ καὶ ἀμώμητα· τοῦ-
τέ φημι καθαρά· καὶ μηδεμίαν ἀμέτοχα δια-
μορίαν τὴν ἀπό γε φημὶ τοῦ νόμου· καὶ τὸ
μὲν ἕν, ἐσφάζετο ἐν ὕδατι ζῶντι· τὸ δέ-
μὴν ἕτερον ὁ ξωμένον σφαγῇ εἶτα ἀνα-
σθὲν ἐν τῷ αἵματι τοῦ τε τελευτηκότος καὶ
ἐφ᾽ ὕδατι ζῶντι κατὰ τὸν ἴσον τῷ χιμά-
ρῳ τρόπον εἰς τὴν ἔρημον ἐξεπέμπετο·
ἀπομεφήμερε δ᾽ ἦν ὅτι τι κὼ ἡμῖν καὶ τοῦτο
δὴ πάλιν τὸ μέγα καὶ σεπτὸν τοῦ σωτῆ-
ρος ἡμῶν μυστήριον· ἦν μὲν γὰρ ἄνωθεν τουτέ-
στιν ἐκ τοῦ πατρός. καὶ ἐξ οὐρανῶν ὁ λόγος· ταύτῃ
τοι καὶ μάλα εἰκότως, πτηνῷ παρεικά-
ζεται· καταπεφοίτηκε δὲ οἰκονομικῶς,
εἰς ὁμοίωσιν τὴν πρὸς ἡμᾶς· καὶ ἑλόμε-
νος δούλου μορφήν· πλὴν καὶ οὕτως ἄνωθεν
ἦν· καὶ γοῦν ἔφασκεν ἐναργῶς Ἰουδαίοις
περιλαλῶν· ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ·
ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνωθεν εἰμί· ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ
κόσμου τούτου· καὶ πάλιν οὐδεὶς ἀναβέβη-
κεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
καταβὰς ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· ὡς γὰρ ἔφη μα-
πίος καὶ σὰρξ γεγονὼς ἤγουν τέλειος
ἄνθρωπος, οὐχ᾽ ἐπίγειος ἦν ἢ χοϊκὸς καθ᾽ ἡμᾶς· ἀλ-
λ᾽ οὐράνιός τε καὶ ὑπερκόσμιος καθὸ νοεῖ-

ται θεός· πλὴν ἐμέ φημι δ΄΄ ἐν τοῖς ὀρνιθίοις καθὰ
καὶ ἐν τοῖς χιμάροις· σαρκὶ μὲν παθὼν
ται· κατὰ τὰς γραφάς· μεῖναι δὲ καὶ ἐ-
πέκεινα τοῦ παθεῖν. καὶ ἀποθνήσκων
μὲν ἀνθρωπίνως· ζῶν τὰ δὲ θεϊκῶς. ζωὴ γὰρ ὁ-
ρῶν ἦν· καὶ γοῦν ὁ πάνσοφος μαθητὴς
θανατωθῆναι μὲν αὐτὸν ἔφη σαρκί· ζω-
ποιηθῆναι δὲ πνεύματι· πλὴν ὅτι κἂν εἰ τοῦ
παθεῖν τὸν θάνατον εἰς ἰδίαν ἀμφίεσιν ἀλλό-
τριος ἦν ὁ λόγος· ἀλλ᾽ οὖν οἰκειοῦται τὸ
πάθος τῆς ἑαυτοῦ σαρκὸς ὡς ἡ διὰ προ-
εἴπομεν· οὐ κατηπίζεται γε δὲ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν,
ἐν τῷ αἵματι τοῦ τετελευτηκότος· πε-
φυρμένον δὲ τῷ αἵματι μόνον δὲ ἔχων
καὶ κοινωνήσαν τοῦ πάθους· εἰς τὴν ἔ-
ρημον ἐξεπέμπετο· ἀναπεφοίτηκε γ-
ὰρ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ὁ μονογενὴς τοῦ θεοῦ
μετὰ τῆς ἑνωθείσης αὐτῷ σαρκός· καὶ
ξένον ἦν ἐν οὐρανοῖς τὸ θέαμα· κατεπλήτ-
τετο γοῦν ἡ τῶν ἁγίων ἀγγέλων πληθὺς
ὁρῶσα ἐν εἴδει τὸν καθ᾽ ἡμᾶς, τὸν βα-
σιλέα τῆς δόξης καὶ τῶν δυνάμεων
κύριον· καὶ δὴ καὶ ἔφασκον· τίς οὗτος ὁ
παραγενόμενος ἐξ Ἐδὼμ τουτέστιν
ἐκ τῆς γῆς· ἐρύθημα ἱματίων, ἐκ Βοσόρ·
διερμηνεύεται δὲ τὸ Βοσόρ, σὰρξ εἴτε συ-
νοχὴ καὶ θλίψις· εἶτα τοῦτο προσε-
πυνθάνοντο· τί αἱ πληγαὶ αὗται ἀνὰ μέ-
σον τῶν χειρῶν σου· ὁ δέ, πρὸς αὐτούς· ἃς
ἐπλήγην ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀγαπητοῦ μου.

τῶν γὰρ αὐτοῦ φησὶν τί τῶν θεῶν μᾶλλον οἰκο-
νομικώτατα λίαν· καὶ μετὰ τὴν ἐκ νε-
κρῶν ἀναβίωσιν, ἐπεδείκνυ τὰς χεῖρας
καὶ τοὺς ἐν αὐταῖς τῶν ἥλων τύπους· ὅ-
κέλευσε δὲ ψηλαφᾶν, καὶ τὰς ἐν τῇ πλευ-
ρᾷ διατρήσεις· οὕτω καὶ ὡς ... γεγονὼς
πεπληροφόρηκε τοὺς ἁγίους ἀγγέλους,
ὅτι δικαίως τῆς πρὸς αὐτοὺς οἰκειότη-
τος ἐκκέκληται· καὶ ἀπωλισθηνό...
... διὰ τοῦτο περιφυρμένον αἵ-
ματι τὸ ἀμφίον· καὶ τὰς ἐν χερσὶν ὑπο-
δείκνυσι πληγάς· οὐκ ἂν ἀπεοικὼς τοῖς
ἔχων αὐτάς. ἐγηγερμένος γὰρ ἐκ νεκρῶν
ἀπεδύσατο γὰρ τὴν φθοράν· καὶ σὺν αὐ-
τῇ πᾶσαι ταῦται ἐξ αὐτῆς· ἀλλ' ἵνα ὡς
ἔφην οἰκονομικῶς γνωρισθῇ νῦν ταῖς
ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπου-
ρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποί-
κιλος σοφία τοῦ θεοῦ ἣν ἐποίησεν ἐν τῷ Χριστῷ
κατὰ πρόθεσιν αἰώνων· γράφει γοῦν
τοὺς ποιμένας ἱερωτάτους Παῦλος· ὥσπερ
γὰρ ἐν τοῖς χειμάρροις ἐγράφετο σαφῶς
τὸ τοῦ Χριστοῦ μυστήριον, οὕτω καὶ ἐν τοῖς δυ-
σὶ τοῖς ὀρνιθίοις· ἀλλ' ἴσως ἐρεῖ τις πρὸς
ταῦτα· καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι φησὶν υἱὸν κύριον
Ἰησοῦν Χριστόν· καὶ τοῖς δύο χειμάρροις παρεικασμέ-
νον ὀρνιθίων τε δύο· ἆρα τάχα που κατ-
δείξειεν ἄνθρωπον ὁμοίως οὐκ ἂν συκοφαντῶν
εἰς δύο που πάντως εἰσὶν υἱοὶ καὶ χριστοὶ
καὶ διατεμείας μὲν εἰς τοῦτο κατεμα-

σθησομένην ἄν τινες. ὡς τοίεσθαι τε καὶ λέ-
γειν· ἕτερον μὲν εἶναι Χριστὸν ἰδικῶς, τὸν ἐκ θεοῦ
πατρὸς λόγον· ἕτερον δὲ αὖ, τὸν ἐκ σπέρμα-
τος Δαβίδ· ἡμεῖς δὲ φαμὲν τοῖς ὧδε ταῦτ-
ἔχειν οἰομένοις ἀμαθίας ὑπειλήφασιν· ὅθεν
... γράφει Παῦλος· ὅτι εἷς κύριος· μία πίστις·
ἓν βάπτισμα· οὐκοῦν εἰ δύο φασὶν υἱούς,
δύο που πάντως εἶεν ἂν οἱ κύριοι· δύο δὲ
καὶ πίστεις τοσαῦται δὲ καὶ βαπτίσματα
... ὁ Χριστὸς ἔχωμεν ἑαυτῷ
... καθά φησιν αὐτός· ἀλλ' οὐκ ἄλ-
λο πάντως μὴ γένοιτο· οὐκοῦν εἷς κύριος· μία
πίστις ἓν βάπτισμα· πιστεύομεν γὰρ εἰς
ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν· τουτέστι τὸν μονογενῆ τοῦ
θεοῦ λόγον· ἐνανθρωπήσαντα καὶ σε-
σαρκωμένον· διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὸν θά-
νατον αὐτοῦ βαπτιζόμεθα· καὶ μόνον υἱὸν
μὲν αὐτὸν κυρίως θεόν· οὐκ ἄνθρωπον τιθέ-
μενοι ἄνθρωπον καὶ θεόν· ἀλλ' αὐτὸν ὡς ἔφην τὸν
ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον· ἄνθρωπον γενέσθαι διαμε-
μενηκότα μετὰ τοῦ εἶναι θεόν· ἄτρεπτος
γὰρ καὶ ἀναλλοίωτος κατὰ φύσιν ἐστίν· ἐπεὶ
φέρε ζητῶμεν οἱ δι' ἐναντίας εἰ δύο φασὶν
υἱούς· ἕνα μὲν ἰδικῶς, τὸν ἐκ σπέρματος
τοῦ Δαβίδ· ἕτερον δὲ αὖ καὶ αἵματος, τὸν
ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον, ἆρ' οὐ καὶ μείζονα κατὰ
φύσιν ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος τοῦ ἐκ σπέρματος
τοῦ Δαβίδ· ἕτερον δὲ αὖ καὶ ἄνθρωπος ...
καὶ ἀσυγκρίτοις διαφοραῖς ... ἀπὸ τοῦ
φύσεως ... τὴν θείαν καὶ ὑπερτάτ-

ἀλλ᾽ οἶμαι καὶ οὐχ ἑκόντες ἐροῦσιν ὡς ἀμή-
μων ἐστὶ κατὰ φύσιν ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος. εἶτα
τί δράσομεν τοῖς χιμάροις ὁρῶντες ἀλλ-
τεροφυεῖς ὄντας ἀλλήλοις ὁμοειδεῖς δ-
μᾶλλον. καὶ κατ᾽ οὐδὲν ἀλλήλων διαφέ-
ροντας τοῦθ᾽ ὅπερ εἰσίν. ὁ αὐτὸς δ᾽ ἂν ἐν ὁμοίῳ
λόγος. καὶ ἐπὶ τοῖς δ᾽ ἐστὶν ὀρνιθίοις. οὐκοῦν
συγχωρείτωσαν διὰ τὸ τῶν χιμάρων ἢ τῶν
ὀρνιθίων ὁμοειδὲς, μηδὲν ἀμοῦ διαφέρειν
τὸν τοῦ θεοῦ λόγον· πλεῖστον γε ὅσον τὸ με-
ταξὺ θεότητός τε καὶ ἀνθρωπότητος. ἐφοδεύω-
δη οὖν τοῖς παραδείγμασι κατ᾽ αὐτὸν αὐ-
πρέπον τὸν ποιεῖσθαι λόγον. ἐν ταύταις γὰρ ἀλ-
τῶν ἀληθῶν. καὶ μερικὴν ἔσθ᾽ ὅτε ποιεῖται
τὴν ἔνδειξιν τῶν σημαινομένων. φασὶ
δὲ ὅτι ὁσία καὶ τί ὢν ὁ νόμος ἦν. καὶ οὐ-
πω γραφὴ παραπεθεῖσα πρὸς θέαν τοῖς
ὁρῶσι τὰ πράγματα. αἱ δὲ ὁσίαι τῆς τῶν
γραφόντων μὲν οἶμαι τέχνης, τὰ πρά-
των χρωμάτων εἰσίν. αἱ σκιαὶ ἐπενε-
χθεῖεν τῶν χρωμάτων τὰ ἄνθη, τό γε δὴ
τὸ τῆς γραφῆς ἀσαφὲς ἔτι τὸ κάλλος ἐδ-
δη οὖν τὸν διαιμίσεως μόνον καταγέ-
γραφῆς σαφῶς ἐθέλοντα τὸ τοῦ Χριστοῦ μυστήριον. οὐ-
χ ἐν τῶν χιμάρων ἢ τοῖς τῶν ὀρνιθίων, ἀπο-
θνήσκοντα τὸν ἑαυτοῦ καὶ ζῶντα κατ᾽ αὐ-
κινεῖν αὐτόν. ἵνα μὴ τὸ πρᾶγμα τοσοῦτον κιν-
κίνδυνος εἶναι δόξῃ τὸ δρώμενον. ἀλλ᾽
δέχομεν ὡς ἐν ἑνὶ παθόντα τὴν σφαγὴν
κατεδείκνυ δὲ τὸν αὐτὸν ἐν ἑτέρῳ, ζῶντα

πε. καὶ ἀφιέμενον. ἀποφῆναι δὲ τὸν ἐπὶ
τοῦδε λόγον οὐκ ὀκνῶ καὶ μόνον τὰ τοῦ εἰκότος
οἰήσομαι δεῖν καὶ ἑτέραν οἷς ἔφην ἐπεισφρή-
σας εἰκόνα. γέγραπται τοίνυν ἐν τῷ τῆς
κοσμοποιΐας βιβλίῳ. καὶ ἐγένετο μετὰ
τὰ ῥήματα ταῦτα ὁ θεὸς ἐπείραζε τὸν Ἀβραάμ.
καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀβραὰμ Ἀβραάμ.
ὁ δὲ εἶπεν ἰδοὺ ἐγώ. καὶ εἶπε λάβε τὸν
υἱόν σου τὸν ἀγαπητὸν, ὃν ἠγάπησας τὸν
Ἰσαάκ. καὶ πορεύθητι εἰς τὴν γῆν τὴν ὑψη-
λήν. καὶ ἀνένεγκε αὐτὸν ἐκεῖ εἰς ὁλοκάρ-
πωσιν ἐφ᾽ ἓν τῶν ὀρέων ὧν ἄν σοι δείξω.
ἀναστὰς δὲ πρωΐ, ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ.
παρέλαβε δὲ μεθ᾽ ἑαυτοῦ δύο παῖδας.
καὶ Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ σχίσας ξύ-
λα εἰς ὁλοκάρπωσιν. ἀναστὰς ἐπορεύθη.
καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ
ὁ θεὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. καὶ ἀναβλέψας
Ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλμοῖς, εἶδε τὸν τό-
πον μακρόθεν. καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ τοῖς
παισὶν αὐτοῦ. καθίσατε αὐτοῦ μετὰ τῆς
ὄνου. ἐγὼ δὲ καὶ τὸ παιδίον, διελευσόμε-
θα ἕως ὧδε. καὶ προσκυνήσαντες, ἀ-
ναστρέψομεν πρὸς ὑμᾶς. ἔλαβε δὲ
τὰ ξύλα τῆς ὁλοκαρπώσεως καὶ ἐπέθη-
κεν Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ἔλαβε δὲ μετὰ
χεῖρας τὸ πῦρ καὶ τὴν μάχαιραν. καὶ ἐπο-
ρεύθησαν οἱ δύο ἅμα. καὶ μεθ᾽ ἕτερα. καὶ
ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἀβραὰμ θυσιαστήριον.
καὶ ἐπέθηκε τὰ ξύλα. καὶ συμποδίσας

ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· ἐπέθηκεν αὐτὸν ἐπ
τὸ θυσιαστήριον ἐπάνω τῶν ξύλων. καὶ ἐξ
τεινεν ἀβραὰμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ λαβ
τὴν μάχαιραν τοῦ σφάξαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ.
οὐκ εἴ περ τις τῶν καθ᾽ ἡμᾶς ἐπεθύμησ
ἰδεῖν χρώμασι γεγραμμένην ἐν τοῖς μακ τὴν
ἐπί γε τῷ ἀβραὰμ ἱστορίαν, πῶς δ᾽ ἂν αὐ
ἐχάραξεν ὁ ζωγράφος. ἆρ᾽ ἐν ἐπὶ πυρὶ τ
δρῶντα τὰ εἰρημένα, ἢ χρώμασιν ἑτέρως
ἑτεροίως ἢ γοῦν ἑτεροειδῶς πανταχοῦ
τὸν αὐτόν. οἷον τίθημι. ποτὲ μὲν, ἐφιζ
σαντα τῇ ὄνῳ σὺν τῷ παραληφθέντι παι
δαρίου. καὶ ἑπομένων τῶν οἰκετῶν. πο
τὲ δὲ αὖ πάλιν ἀπομείναντος τῆς ὄνου
κάτω τοῖς οἰκέταις ὁμοῦ· καταφορτί
ζοντα μὲν τοῖς ξύλα τὸν ἰσαάκ. ἔχοντα δὲ
μετὰ χεῖρας τὴν μάχαιραν καὶ τὸ πῦρ. ν
μὴν καὶ ἑτέρωθι τὸν αὐτὸν ἐνείλας τῷ ἀλ
ἑτέρω· συμποδίσαντα μὲν, τὸ μειρά
κιον ἐπὶ τὰ ξύλα. ὁ πολὺ σαν τῇ δὲ τὴν μ
χαιραν τὴν ὀξεῖαν. ἵν᾽ ἐπ᾽ αὐτοῖ τὴν σφα
γήν. ἀλλ᾽ ἦν οὐχ ἕτερος καὶ ἕτερος ἀβραὰμ
πολλαχοῦ τῆς γραφῆς ὁρώμενον ἑτερ
ἀλλ᾽ ὁ αὐτὸς πανταχοῦ ταῖς τῶν πραγμα
των χρείαις συμμεθισταμένης ἀεὶ τῆς τοῦ
γράφοντος τέχνης. οὐδὲ γὰρ εἰκὸς ἦν γοῦν
τῶν μὲν λεγομένων, ἐν ἑνὶ κατιδεῖν αὐτ
πάντα δρῶντα τὰ εἰρημένα· γραφ
τοιγαροῦν ὁ μόνος ἦν. καὶ τί πῶς οἱ πραγμα
των ὠδίνοντες τὴν ἀλήθειαν· ὥστε καὶ

εἰδικὸς χωμάροις παρεκόμισε μὴ χρεία
πρὸς παράδειξιν τοῦ κατὰ χριστόν· κἂν εἴδου
ὁρμὶ θῶμεν. ἀλλ᾽ εἰς ἡμᾶς ἐν ἀμφοῖν. ἴσως
ἐν πάθει καὶ ἔξω πάθους. καὶ ἐν θαύματος
καὶ ὑπὲρ θαύματος. καὶ ἀνακαινωνεῖς
ἡμῖν ὅσιος. ἀπαρχή τις ὥσπερ δευτέρα τῆς
ἀμότητος. χρῶμα νεωθείς, εἰς ἀφθαρσίαν·
αὐτὸς γὰρ ἡμῖν ἐνεκαίνισε τὴν εἰς τὸ ἄνω πορεί
αν. καὶ ἑψόμεθα κατακαιροῖς αὐτῷ. πο
ρευόμενος γάρ φησιν ἑτοιμάσαι τόπον ὑμῖν
καὶ πάλιν ἔρχομαι. καὶ παραλήψομαι ὑ
μᾶς πρὸς ἐμαυτοῦ. ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ἐ
κεῖ καὶ ὑμεῖς μετ᾽ ἐμοῦ ἦτε. ταύτας ἔχον
τας ἀληθεῖς ἐλπίδας. ἐγὼ μὲν οὖν ἅ
περὶ ἡμῶν γέγραφα. τῆς δὲ σῆς θεοσεβείας
ἐπιτιθέναι κρείττω τοῖς γεγραμμένοις ἐ
πιμελεῖσθαι τὴν ἀκρίβειαν. ἵνα εἴ πέ τι τῶν
ἀμετρίων εὑρεθείη παρ᾽ ἡμῶν ἡμᾶς τε
καὶ τοὺς αὐτόθι λαοὺς ὠφελήσῃ. χριστὸς γάρ ἐστιν
ὁ πάντα καλύπτων μαθεῖν καὶ κρύφια·
καὶ σύνεσιν καρδίας ἐνιείς. ἐν αὐτῷ γὰρ
καὶ παρ᾽ αὐτοῦ πάντες εἰσὶν οἱ θησαυροὶ
τῆς σοφίας καὶ γνώσεως ἀπόκρυφοι.
δι᾽ αὐτοῦ τε καὶ σὺν αὐτῷ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ
ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν ἁγίῳ πνεύματι εἰς
αἰῶνας ἀμήν:—

βασιλικὸν μόνον περὶ τῶν προσφευγόντων ἐν ἐκκλ:
ἀρχαία τις καὶ ἀπὸ τῶν καιρῶν τῆς παλαι
ᾶς συνήθεια ἀεὶ καὶ νόμοις, φυσικὴ δια
ληξις δι᾽ εὐσέβειαν ἥτις τοιαύτη κεκρά

τηκεν· ὥστε ταῖς θείαις θρησκείαις τῶν
δημοσίων διοικήσεων καὶ τῶν ἀτίμων χει-
ρῶν ἐν παντί τε χρόνῳ καὶ ἔθνει διορισθῆ-
ναι· καὶ ταῦτα οὐ μόνον ἐν τῷ ἀέρι ὅταν τῶν
πραγμάτων ἀλλ' ὥσπερ ἔνημι ἐπὶ τῆς οἰκου-
μένης ἀποτίθεσθαι· καὶ ὅποι πολῆσαι ἄζειν μόνοις
καθαροῖς καὶ ὁσίοις θέμις· ἐντεῦθεν καὶ
μὴ συμμιαίνεσθαι τῶν πάντων φυσικῶς ταῖς δαι-
μονίαις ἐγκεῖσθαι· μηδενὶ τρόπῳ δύνασθαι τῶν
θεῷ ἀφιερωθέντων μιαίνεσθαι· μήτε κατὰ
τῆς θείας δυνάμεως τὴν ἁγνὴν ὑπέρ χώρ-
αν γὰρ οἱ ὄντες μολύνεσθαι· ὥσπερ ἀεὶ κα-
θαρεύειν ἀναγκαῖον· ἡ πρὸς οἷον τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας
ὥσπερ ἀπὸ ἐξ αὐγάσας θέντα τούτοις τὸ ἀεὶ
μαρουσμαίνεται· ὅθεν εἰ καὶ περιπέσοι μεθ-
όδῳ τῶν ἐναγχ(ῶν) ἀθεμίτως ἐκ τῆς μαρω-
ρικῆς μανίας κατὰ τοῦ θείου τολμηθέν-
των θυσιαστηρίου· μήτε μολύνεσθαι
καθαρὸν μήτε κεχρᾶνθαι ὥσπερ εἶναι πέ-
φυκεν αἴτιον· ὅμως ἐπειδὴ γέγονε ὁ περὶ
οὐδαμῶς ἠλαττῶσθαι γενέσθαι· καὶ μέχρι
τῆς εὐσεβείας ἡ τῶν μιαρῶν ἔφθασε
τόλμα· ὥστε μὴ τοῖς δημοσίοις μόνον δοκ-
εῖν μιαίνεσθαι ταῦτα ἅπερ ἐθεὶ αὐτ ἐγχώρει· μή-
τε ἐν τοῖς ἀνιαθεῖσι καὶ ἀφιερωθεῖσι τό-
ποις δεῖ ἡ ταῦτα· ὥσπερ οὐ λέγομεν ἄλλοις χρεὼν
ἀδίκως ἀνεκτὸν ἡγεῖσθαι καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ
τὴν θρησκείαν· καὶ τὴν τῆς εὐσεβείας πα-
ραφυλακὴν· ἀνόθευτον διαμένειν πα-
ρέχειν τῆς τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος ἐκ

κλήσει· τὴν τῶν παρ' αὐτῶν τολμηθέντων καὶ
ἀνομουμένων ἐγγινομένην ἀπείργομεν· καὶ ἀ-
γὰρ εἰ ἐθνικῆς ἀρχαιότητος ἡ θρησκεία ἀπαλ-
μὴ καὶ θεοῦ τὸ δόκιμον· οὕτως τῆς οἰκείας δει-
σιδαιμονίας ὀξέως κεῖ τὴν παρατήρησιν·
ὥστε τοῖς μὲν μοιχοῖς μὴ πᾶσιν ἅμα γὰρ ἐπὶ
σιν ἐπιτρέπειν τῶν ἱερέων· τοῖς τε ναοὺς
ὅσπερ καὶ διὰ τῆς γῆς ἱδρυμένους ἐν
ταῖς ἀνέρων πόλεσι καὶ τοῖς ὀχυρωτέροις
τῶν πόλεων ἀνατεθεῖναι τόποις· τά τε
κατασκευασθέντα εἴδωλα προσκυνεῖν
καὶ μετὰ τῆς ἐπὶ τῆς μεγίστης ἔχειν μανταίοις τιμῇ
σεμνὰ ἁρμονίαν ὡς προσήκει τὴν θρησκεί-
αν ταῖς πάσαις φυλάττειν παρατηρήσεσι· πρὸ
οἷς ὁ θεὸς μετὰ τῆς ἀληθοῦς θρησκείας οἰκῶν
μὴ ἀπολιπὼν· καταμείνῃ κ(αὶ)· καὶ ὡς
πρέπει τιμῆς μετ' ἐξουσίας θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων ἡ-
γησάμενος γενομένης· ἀνὸς θεμεῖς γνῶναι ἀπε-
δέξατο· καὶ θεὸς εἰς οἰκοῦς ἀναγκαίων ἀν-
θρώπων πρὸς δέ γε καὶ τῶν ἄλλων· καὶ τῶν
τολμαῖσι ἀξιλεοῦνται θεῷ· οἱ τῆς ἀνομίας
ἐξουσίας πραγμάτων ἐπειλημμένοι τῆς
σωτηρίας ζωῆς τε καὶ ἀμεριμνίας φρον-
τίζειν ἀνθρώπων· ὥσπερ κατὰ τὸ ἡμῖν ἔμφυτον,
οὐδαμῶς θατέρου τοῦ ἑτέρου διχῶς τῆς
ἑκατέρας ὑγιαίνης συνάπτομεν· ὥστε
μήτε τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς οἴκοις· ἢ τοῖς
ἁγίοις θυσιαστηρίοις· ἐκ τῆς πολλῶν τῶν πε-
φευγόντων ἀπορθωθέντος ὥστε καὶ ἀδειλίας
περιπετείας τε καὶ καταφρονήσεως τολ-

μης· ἢ καὶ μανίας ὕβριν περὶ τὸ προ-
σὸν γενέσθαι τίμια· καὶ τὸν τῶν ἀθλίω-
τε καὶ ἀνοήτων τὸν ἔσχατον τοῦτο λιμένα
εὐεργετέροις τοῖς πεπονημένοις ὑπο-
δέξασθαι κόλποις· οὐδὲ μὴν τῶν τὸν κλύ-
δωνα τῆς θαλάσσης καὶ τοῖς σκοπέλοις
ἐκκειμένων· προσήκει τὴν τῆς ἀσφαλεί-
ας γαλήνην· πόλεμος καθοὺς συνέστη πα-
ρὰ λέξεις τὴν κατὰ τοῦ προσφεύγον-
τος ἀποτίθεται τὸ ἄσυλον ποτὲ ὑπο-
ρήσας τῶν διαφόροις ἐνοχῶν ἢ κα-
λοῦ [illegible] τὴν τῶν νόμων παραμυθούμε-
νον μὲν δὴ καὶ ὥστε μηδαμοῦ τοῖς εὐχα-
ριστουμένοις ἀναιρεθῆναι φιλανθρωπίαν· ὡ-
μὸν σειρᾶς καὶ ἐν τοῖς ἡμετέροις ἱδρύ-
μασι μὴ ἀρχαιότητος διαμένει· καὶ οἱ τὰ
ἴχνη τῶν ἡμετέρων χαρακτήρων καταλ-
λαμβάνοντες κατὰ τῶν ἀπειλῶν τῆς
[illegible] τύχης· ἐλευθερωθέντες τε· καὶ
ἀμειβόμενοι τε, γεγήθασι· τοσαύτην
τοιγαροῦν τῆς ἀφῆς τοῦ ἱδρύματος
διὰ τὸ βασιλικὸν σέβας τοῖς δεομένοις
ἐπικουρίαν διδόναι· πόσην χρὴ τὴν εἰς
τὰ ἁγιώτατα καταφεύγουσι θεοσέβειαν
ὑπάρχειν βοήθειαν· ἀμελῶς [illegible] τοῖς μὲν
τοῖς δὲ [illegible] μοι ναοὶ τοῦ μεγάλου θεοῦ· ὡς
τοὺς προσφεύγοντας οἰκέτας ὁ κοινὸς
ὑποδέχεσθαι [illegible]· καὶ τὴν βοήθει-
αν βοήθειαν τῇ κοινῇ προσοικειομένην
ἀπάσης ἐκ τῶν ταύτης οἴκων· μηδὲ μὰ

ὡς ὑπερτέραν διὰ χθὲς τὰ ἀπειλῆ· ποῖ
γὰρ ταῖς συμφοραῖς οἰκτὸς ὑπολειφθεί-
σεται ἐν τοῖς ναυαγοῦσι· εἰ τὸν αἰγιαλὸν
ἀποκλείσειε καὶ τὴν πηγὴν τοῖς διψῶσι
θολώσειε· ἢ ποῖα ταῖς ψυχαῖς περιεστ-
συμφοραῖς θεραπεία· ἐὰν αὐτοῖς ὁ
ἰατρὸς ἀρνηθῇ· ἐπὶ γὰρ τῶν ἡμετέρων καιρῶν,
ὁμώνυμον ταῖς θείαις θεοσεβείαις· καὶ τὸ ἀ-
κτήριον τοῦ λαοῦ τὸ τετραγωνον· τοίχων
περιβολῇ τειχιζόμενον· εἰς ἀσφάλειαν
[illegible] τελεῖν τῶν προσφευγόντων θεσπί-
ζομεν· ἀλλά τι καὶ περαιτέρω τούτου τυχ-
[illegible] τῶν τελωναίων θυρῶν τῆς εἰκόνος
[illegible] σὺν τοῖς εὔξασθαι προηρημένοις,
[illegible] ἐπὶ μαίνειν συμμαίνει· ἱλέω [illegible]
[illegible] τοῖς προσφεύγουσι μεῖναι προστάτ-
τομεν· ὥστε [illegible] τοῦ ναοῦ ἐν τῷ περι-
[illegible] τόπῳ προσφυγὰς ἀπεγράψαμεν·
καὶ τῶν πρὸ τῶν μεγάλων τοῖς δημοσίοις τὸ
[illegible] τῆς ἐκκλησίας θυρῶν· τὰ περι-
κείμενα εἴτε ἐν οἰκίαις· εἴτε ἐν [illegible]·
εἴτε ἐν αὐλαῖς εἴτε ἐν λουτροῖς ἢ καὶ ἐν
[illegible] τυγχάνει· καὶ τοῖς εἰσδεχομένοις καθο-
σιότητα τοῦ ἐνδοτάτου ναοῦ φυλάτ-
τειν· καὶ εἰ καὶ μάλιστα θρησκείας τό-
καὶ εὐλαβείας λόγος· τὰ μὲν ἱερὰ ἀλλήλ-
[illegible] τὰ τόπων· οὐ μὴν ἱερὰ τοῦ τῆς
παρατηρήσεως διώρισται τόπος· ὅ μὴ
ὑπὲρ τοῦ τὴν [illegible] τοῖς
προσφεύγουσι· καὶ τοῖς εὐλαβουμένοις

τὴν κωλυθεῖσαν ἐκτεῖναι· ὥσπερ δὴ τὴν προδη-
λουμένην περίοδον ἀδιαίρετον μεῖναι κε-
μέναι τῆς ἡσυχίας προστάττομεν· καὶ
μηδένα εἰς τὸ ἔξω ὠθεῖσθαι τούτοις ἱερο-
συλίας ἐπιβάλλειν χεῖρας· μή που γε
ὁ τοῦτο τολμῶν ἐν συμφοραῖς ἑαυτὸν ἰδὼν
καὶ αὐτὸς δόξαι τῶν κωλυθεισῶν καταφυ-
γῶν· τὸ δὲ τοιοῦτο τῶν διαστημάτων πο-
σὸν ἐν ἑκατέρῳ τοῦ φόνου εἰς ἄδειαν τοῖς
διάγειν· μᾶλλον δὲ τοῦ περιορίζειν φιλαν-
συνεχωρήσαμεν· ἵνα μή τινι τῶν προ-
φευγόντων ἐν τῷ τοῦ θεοῦ ναῷ· ἢ ἐν τοῖς
ἄλλοις θυσιαστηρίοις, μένειν ἢ ἐσθίειν
ἢ καθεύδειν ἢ συμμίγνυσθαι ἐξῇ· τί
τὸ τῶν μὲν κληρικῶν τῆς θρησκείας χ-
ρὶν κωλυόντων· καὶ τῶν προσφυγόντων
τῆς ἀσφαλείας ἕνεκα φυλαττόντων· μή-
τε οἱ προσφεύγοντες ὡς μὴ καὶ λουγμά-
μὴ προσφεύγειν δόξοιεν τῆς θρησκεί-
ας οἰκείας καταλιπόντες χρείας·
μήτε οἱ ταύτους αἰσχρὰ δυνάμενοι τ
θείου ἀποσείργειν οἴκου, δόξωσι τὴν εὐ-
σέβειαν ἧς ὑποφῆται γεγόνασι, καταπ-
ράττειν· προκειμένου δὲ τοῦ θατέρου
πάντως προσνεμῆσαι· αἱρετώτερον
τοῖς κληρικοῖς τὰς ἐπὶ μᾶς καὶ φυσικ-
τῶν αὐλῶν θυσιαστηρίων ἀπωθουμέ-
νοις ὕβρεις, θερασθεῖς μᾶλλον ἢ ἀσεβεῖν
νομίζεσθαι· καὶ περὶ δὲ μὲν ἢ περὶ θεὸν ἁ-
μαρτάνειν ὁπότε τούτου τεθέντος τοῦ νό-

μου· μήτε τῶν αὐτῶν ἀνθρωπίας τις ὑπόμοι-
δικαίως ἂν φθάσειεν εἰς τοὺς κληρικούς·
ἐπειδὴ ὑπὸ χεῖρα τοῦ τε φόνου καὶ τῆς ἀμε-
ριμνίας τῶν προσφευγόντων πρόνοιαν
ἔχομεν· καὶ γὰρ καὶ τῇ ἀμείνῃ φύσει τελείαν
ὑπερβολήν· εἰσπαῦσθαι τὸν τοῦ θεοῦ ναόν· καὶ τὸ
θεῖον μυστήριον· τῇ ἐφυβρίστῳ αὐθεντείᾳ
καταμίγνυσθαι· τὰ θεῖα ὑπὸ μιαιφόνων λαῶν
χραίνεσθαι· τὰ ἱερὰ ὑπὸ τῶν ἀθέσμων
μολύνεσθαι· μὴ κωλυόμενοι τοῦ αἰτεῖν
κωλυθεῖσαν τοῖς προσφεύγουσι μοῦ καταπε-
κλείσαμεν· ἀλλὰ καὶ προσέτι καὶ ὑπερ-
τέροις διαστήμασι μακροτέροις τε
χωρήμασιν ἀσφαλισθῆναι τούτους ἐψη-
φισάμεθα· τῇ τε ἀνθρωπότητι καὶ τῇ
θειότητι· τοῦ πρέποντος φυλαχθέντος· ὅπερ α-
ὅμως δ' ἠρέμα ἢ ἐν ἑτέροις ἰδίᾳ τοῖς προσφεύ-
γοντας οὐδαμῶς ἔχειν ἐπιφέρεσθαι
ἐν τοῖς τῆς ἐκκλησίας προστάττομεν.
ταῦτα οὐ μόνον ἐκ τῶν θείων ναῶν τε καὶ
θυσιαστηρίων ὡς τὰ λοιπὰ κωλύοντες, ἀλ-
λὰ καὶ τῶν οἰκημάτων· καὶ ἑλῶν, καὶ κή-
που· καὶ λουτροῦ· καὶ αὐλῶν, καὶ στοῶν· ἅ-
περ κατὰ τὸν προειρημένον λόγον· ὑπε-
ρασπίζειν τῶν προσφευγόντων δεδηλώ-
καμεν· οὔτε γὰρ θέμις τοῖς ἀξιωτάτοις
ναοῖς, ἢ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς τόποις
κατὰ περιέργειαν διχονοίας, ἢ πολέμου
ὕλας ἐπιφέρεσθαι· ἀρκεῖ τὸ τοῖς προσ-
φεύγουσιν ἡ τοῦ θεοῦ κωλυθεῖσα· ὅ ταῦτα ὅπερ

καὶ οἱ νόμοι· καὶ ἡ βασιλεία ὑπὸ ταύτ
τεται· καὶ γὰρ ἡμεῖς οἷς ἀεὶ τὸ δικαίω
τῆς ἡγεμονίας περιστοιχίζει ταῦτ' ὅπ
καὶ οἷς οὐ πεπόθει διὰ χειρὸς δορυφόρων ἡ
εἶναι τοὺς τοῦ θεοῦ ναοῦ προσιόντες· ἔξω
τοῦ ὅπερ καταλιμπάνομεν· ἀποτι
θέμενοι τὸ διάδημα· καὶ τὸ τῆς βα
σιλείας σήμας ἐπιγλίχεται τοῦ ἁγ
τάτου θυσιαστηρίου διὰ μόνην τὴν τ
δωρεῶν προσφορὰν ἐφαπτόμεθα ἐ
τὴν τῶν θείων κυκλωπεριστοίχου μέ
μην ἐπ' αὐλὴν αἵματος εἰσελθεῖν ὑποκω
μομεν· καὶ οὐδὲ μὲν ἐκ τῆς ἀρχιερωσύνης
θεότητος ἑαυτοῖς ἀπονέμομεν· ὅθ
τοῖς διὰ χειρὸς ὁ πρῶτος τῶν ἁγίων καὶ τοῦ θ
καὶ εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον ἐν αἷς
ποτε ἐθέλει· ἡ κατὰ ταύτην τὴν πόλιν π
φεύγοντας ὑπονοοῦμεν τῶν ναῶν· ἢ καὶ ἐν
θυσιαστηρίοις· καὶ ἀπ' αὐτῶν μετὰ λαμπα
ἐκ τοῦ στιμοσύνης βίως παρὰ τῶν κληρι
κῶν προσήκει κωλύεσθαι· καὶ οὐ τοσ
τοῦτο τοποθεῖσθαι χρὴ πρὸς αὐτοῖς· ὥστε
μὴ δοκεῖν ὑμμενεῖν τοῦ κωλύοντο
ἀλλὰ γὰρ τὸν λόγον τῆς θρησκείας ἀ
παιτεῖν τὸ ἡμόμενον· τῆς ὁσίας οὐσίας
τῆς καθαρότητος τοῦτό που τοῖς εὐλα
βουμένους ὑπομιμνήσκετωσαν· καὶ
μηδὲν ταῖς θρησκείαις μετὰ τῶν ἀνθ
ρώπων χρῆσιν ἐς ὠνεῖν αἰκοινῶν· διδασκε
τωσαν ταῖς διαστήμασι ταῖς ἐν τοῖς ἐκκλ

θυσιαστηρίοις περικυκλοῖς τῇ αὐτῇ ἀσφα
λείᾳ· ἡσυχίᾳ τε ἀφορισθέντα κατὰ μό
ρος δεικνυέτωσαν· τιμωρίαν κεφαλῆ
κἂν κατὰ τὸν προσήκοντα δεικνυέτωσαν.
ὑπὸ τούτων αὐτοῖς ὁρίσθαι· γνώτωσαν δὲ ὡς
οὐ χρὴ τὴν θρησκείαν τοῖς δημίοις ἐπι
μαίνειν· ἢ τί λαθυμεῖ τῆς φυσικῆς ἀμελ
χαίνειν τὸν διὰ τῆς αὐτῆς θρησκείας
ἀνυμνεῖσθαι μὴ εἶναι βουλόμενον· εἰ τοῦτ
ἐστί τις μὴ ἐπιμενεῖ· μήτε ποιείτω,
πρότιμα ἀθῶς τῆς πραότητος ἡ θρησκεία.
καὶ ἐκ τῶν θείων εἰς τοῖς προλεχθέντα
τόποις· διωκέτω ἡ θρασύτης· ἄξιος γὰρ
καὶ σφόδρα φονευθεὶς ἐκ τοῦ κινδύνου
καὶ οὔτε ἡ θρησκεία τῶν δημίων χρή
σεων ἐπιμελείᾳ μολυνθήσεται· τοῖς
δὲ μὴ ἐθέλουσι δόξαι τοιούτους παρὰ τοῦ
μεγίστου θεοῦ καὶ μετὰ πρώτους ὄντας εἰς
τοῖς δημοτάτοις ναοῖς· εἰ καὶ παραδόξη
ἢ πῶς φυσικῶς καὶ ἐθνικῶς μολύνειν τῆς θρησ
μὴ μόνον ἐπιφέρειν τῇ ταύτης ἁγια· ἄλ
λα γὰρ καὶ σὺν ἀπειμένῃ ἐπιχειροῦντας· ὅ
περ μονηθῆναι ἢ ἀλλους σθῆναι ἢ ἀρχεῖον ἰδ
φορὴν τὸν πλήρη τὰ τῆς αὐθηρείας προσθή
τι· καὶ φονευραῖς ἀποτελαῖς· προηγουμέ
νως μέν, τούτοις μὴ ποιεῖν παραινέσ
ποιεῖν γὰρ ἐλπίδα ἐν τῇ θρησκείᾳ ἐν τι
θέται· ὅς ἐφυμνεῖ ταύτης ὅπερ περι
κείμενος εἰς σεισμὸν ἐνδείκνυμαι μανία
τυφλότητος παροξυνθεὶς ἡμετέρ

παριδεῖν τὴν θρασύτητα τῶν μαινομένων οἵ γε ἤδη πο-
τε τόπον τῆς ἐκκλησίας· ἢ ἐν τοῖς τοῦ να-
ἢ περὶ τὸν ναόν· ἢ καὶ ἐκτὸς τούτου τῶν
μον τῶν παραχρῆμα τοῦτον τὰ ὅπλα
αὐθεντίᾳ τοῦ ἐπισκόπου παρὰ μόνων
τῶν κληρικῶν· καὶ αὖ φημὶ ὅπερ αἱ τῶν βρ
τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἀποτίθεσθαι κατα-
μηνυσθῆναι προστάττομεν· διδομένης
αὐτοῖς ἐλπίδος καὶ θράσους· ὡς τῇ θεί-
ᾳ μᾶλλον ἢ τῇ τῶν ὅπλων ἐπικουρίᾳ ὀχ-
υρωθήσονται· ἐὰν δὲ τῇ τοῦ ἡμετέρου νό-
μου αὐθεντίᾳ καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ φω-
νῇ ὑπομνησθέντες τῶν τόπων τῆς οἰκεί-
ας ἀπονοίας ἐμμείνωσι· καὶ τὰ ὅπλα μὴ
ἀπόθωνται ἅπερ παρὰ τὸ θέμιτον
οὐσίᾳ χωρεῖν ἀλλὰ τυραννίδος ἱεροσυ-
λίας θρασύτητι ἐνεδύσαντο· ἡμῶν κό-
πως ἂν διὰ τοσούτων καὶ τηλικούτων
παραγγελίας ἐξευμενισθεὶς τῆς θρησ-
παραίτε τῆς ἡμετέρας γαληνότητος
τῶν ἐπισκόπων θεοῦ τῆς ἀπολογίας δο-
θείσης κατὰ τὸ οἰκεῖον βούλημα. καὶ
παρ' ἐμῶν ὅπλων εἰσχωρουμένων ἀποσπα-
σθήσονται· καὶ πάσαις ταῖς συμφοραῖς
ὑποβληθήσονται· ὥσπερ τοῦ ταυτ-
εἰς αὐτοὺς γενήσεται· ἅπερ χρὴ γενέσ-
θαι ὑπὲρ τοῦ χαμαὶ πὰ καὶ τραγῳδίας ἄξια
ἐξαμαρτάνειν αὐτοῖς· τίς δὲ ἐκ τῶν
τολμηθέντων ἐμφανῶς κατὰ τῆς θρησκείας
καὶ τῆς θειότητος παρὰ τῶν σφόδρα

ἐλεουμένων μὲν εὐλαβεῖσθαι ἢ ὑποπτεύειν
ἡμᾶς· καὶ διὰ τοῦτο πάσης μὲν δὴ ἀφορ-
μῆς τῆς ἀποκινῆσαι μανίας· οὕτως προ-
σήκει ἵνα μὴ ὅπερ ἐξ ὑποδείγματος
ἡ τραγικὴ μανία πρώτως ἐξήμαρτε·
τὸ αὐτὸ καὶ αὖθις ὅπερ ἀσεβὴ ἱεροσυλί-
ας περὶ πῶς τολμηθέν· ἀλλ' οὔτε δίχα γνώμης
ἢ κελεύσεως τοῦ ἐπισκόπου ἢ καὶ ἡμῶν
τῶν δικαστῶν τῶν κατὰ τὴν πόλιν·
ἢ καὶ ὅπου δή ποτε τυγχανόντων, τὸν ὡπλισ-
μένον ἐκ τῶν ἐκκλησιῶν χρὴ παραδί-
δοσθαι· ἵνα μὴ ἐὰν κατὰ τῶν ἀθλίων
πολλοῖς τοῦτο καὶ διαφόρως ἐξ ἧς συνήθει-
ας ἐκ τούτου ἐγγένηται· εὐλαβεῖσθαι γὰρ
τοὺς μεθ' ὅπλων φεύγοντας πρὸς δι' ὀρ-
θὸν βουλόμεθα· ἀφαιρεῖσθαι τὰ ὅπλα
καὶ οὔτε ὑβριαμεν κεφαλαίου· καὶ τοῦτο
μᾶλλον δὲ πραγματεύσασθαι μὲν ὡς διὰ τοῦ
νόμου τούτου θεσπίζομεν· ἵνα αἱ τοιαῦ-
ται αὐθένται τε καὶ ἱερόσυλοι μὴ στις
ἢ αὖ μανίαν ἄρξασθαι ἐν αὐτοῖς τοῖς προ-
μίοις τῶν ὅπλων ἀποτεθέντες τῇ καλ-
λίφημου θεσπίσματι ἢ συγχώρησιν· ἢ τῶν φαυλ-
τάτων τὸν ὠ ἐμμένοντες τῶν προειρημέ-
νων ἐπιταχθεισῶν λόγῳ τῆς ὑπερτάτης
ἐξουσίας σου διὰ τῆς κοσμιωτάτης
δικαιοσύνης τε· καὶ ἀλλ' ἑτέροις ἐξουσίας
καὶ ἀσεβείας· ταῦθ' ἅπερ περὶ τῆς θρησ-
κείας σεβασμίας καὶ μετὰ πάσης
παρατηρήσεως· εὐλαβείας· τιμῆς κ-

θαρρότητος· ἁγιωσύνης· αἰδοῦς· εὐσε-
βείας· καὶ μάλιστα παρὰ τῶν προσ-
φάτων τῶν φυλάττεσθαι· μήτε διὰ τῆς
θρησκείας τῆς φιλαργυρίας ἀποκλειο-
μένης· μήτε μὴν διὰ φιλαργυρίαν τῆς
θρησκείας παραιρουμένης· προσετά-
ξαμεν τοῦ πεδίου τοῦ ὁμοῦ τῇ θειότητι
καὶ τῇ ἱεροπρεπότητι ἀφορισθέντων διὰ
ταγμάτων προστεθέντων εἰς τὰ τῶν
γνῶσιν περιελθεῖν φέρειν ποιεῖν· ὥστε εἰς
τοιούτους περισφετερίζοντα διὰ τῆς τῶν ἀριθμῶν
τῶν φιλαργυρίας ἀμερίμνους καὶ ἀνενδε-
μὲς περὶ ὑπεξείας· παύσεις ἡμῶν τῆς θείας
προστεθέντα διακρατεῖν μόνον
προσετέθη· ἰνδ. ιαʹ μηνὶ φαρμουθὶ κβʹ·

ἀντίγραφον θείου θεσπίσματος τοῦ εὐσεβεστάτου
βασιλέως θεοδοσίου· κατά τε πορ-
φυρίου καὶ νεστοριανῶν· καὶ κατὰ εἰρη-
ναίου τοῦ γενομένου ἐπισκόπου τύρου·

Πεπείσμεθα πρέπειν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλεί-
ᾳ τοὺς ὑπηκόους τοὺς ἡμετέρους περὶ τῆς
εὐσεβείας ὑπομιμνήσκειν· οὕτως γὰρ
καὶ μᾶλλον κτήσασθαι τὴν τοῦ θεοῦ καὶ
σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ εὐμένειαν νο-
μίζομεν· ὅταν καὶ ἡμεῖς τὸ κατὰ
δύναμιν αὐτῷ ἀρέσκειν σπουδάζωμεν·
καὶ τοὺς ἡμετέρους ὑπηκόους εἰς τοῦτο
προτρέπωμεν· θεσπίζομεν τοίνυν
ὥστε πάντα ὅσα πορφύριος ὑπὸ τῆς
ἑαυτοῦ μανίας ἐλαυνόμενος κατὰ τῆς
σεβοῦς θρησκείας τῶν χριστιανῶν συνέ-
γραψε παρ' οἱῳδήποτε εὑρισκόμενα,
πυρὶ παραδίδοσθαι· πάντα γὰρ τὰ κι-
νοῦντα τὸν θεὸν εἰς ὀργὴν συγγράμματα καὶ
τὰς ψυχὰς ἀδικοῦντα, οὐδὲ εἰς ἀκοὰς
ἐλθεῖν ἀνθρώπων βουλόμεθα· ἔτι θεσπίζομεν
ὥστε τοὺς ζηλοῦντας τὴν ἀσεβῆ νεστορίου
πίστιν ἢ τῇ ἀθεμίτῳ αὐτοῦ διδασκαλίᾳ
ἀκολουθοῦντας· εἰ μὲν ἐπίσκοποι εἶεν
ἢ κληρικοί, τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν ἐκβάλ-
λεσθαι· εἰ δὲ λαϊκοί, ἀναθεματίζεσθαι·
κατὰ τὰ ἤδη νομοθετηθέντα παρὰ τῆς
ἡμετέρας θειότητος· ἐξουσίαν ἐχόντων
τῶν βουλομένων ὀρθοδόξων τῶν ἑπομέ-
νων τῇ ἀσεβεῖ ἡμῶν νομοθεσίᾳ· δίχα
φόβου καὶ ζημίας δημοσιεύειν αὐτοὺς
καὶ ἐλέγχειν· ἐπειδὴ δὲ ἦλθεν εἰς τὰς
ἡμετέρας ἀκοὰς τὰς εὐσεβεῖς καὶ θείας·
ὥς τινες διδασκαλίας τινὰς συνέγρα-
ψαν καὶ ἐξέθεντο ἀμφιβόλους καὶ οὐκ ἀ-
κριβῶς συμφωνούσας τῇ ὀρθοδόξῳ
πίστει τῇ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τῶν συνελ-
θόντων ἐν νικαίᾳ καὶ ἐν ἐφέσῳ ἁγίων πατέρων
καὶ κυρίλλου τοῦ τῆς εὐσεβοῦς μνήμης
γενομένου τῆς ἀλεξανδρέων πόλεως
ἐπισκόπου· κελεύομεν τὰ μὲν γενόμενα
τοιαῦτα συγγράμματα ἤδη καὶ πρὸ τούτου
ἢ καὶ νῦν ἐμπίπρασθαι καὶ τελείως
ἀφανισμῷ παραδοθῆναι· ὥστε μηδὲ
εἰς ἀνάγνωσίν τινος ἐλθεῖν· τῶν τὰ τοιαῦ-

συγγράμματι ἢ τοιουμίαι ἔχειν καὶ ἀ-
ναγινώσκειν ἀπεχομένων, τὴν ἐσχά-
την τιμωρίαν ὑφορωμένων· τοῦ δὲ λοι-
ποῦ μηδενὶ ἐξεῖναι παρὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν
πίστιν καθ᾽ ἅπερ εἰρήκαμεν, ἔν τε Νικαίᾳ
καὶ ἐν Ἐφέσῳ, λέγειν τι ἢ διδάσκειν· δη-
λαδὴ τῶν παραβαινόντων τοῦτο ἡμῶν
τὸ θεῖον θέσπισμα τῇ ἐγκειμένῃ τιμω-
ρίᾳ τῷ ἐκπεμφθέντι περὶ τῆς διατ-
κοῖς πίστεως Νεστοριανῶν ὀνομαζο-
μένων· ὥστε δὲ πάντας τελεώτερον
μαθεῖν ὅσον ἡ ἡμετέρα θειότης ἀποστρέ-
φεται τοὺς ζηλοῦντας τὴν ἀσέβειαν Νεστορί-
ου πίστιν· θεσπίζομεν Εἰρηναῖον τὸν πάλαι
διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην παρ᾽ ἡμῶν ἀφαι-
κτήσει ζημιωθέντα· καὶ μετὰ τοῦτο
οὐκ οἶδ᾽ ὅπως μετὰ διγαμίαν ὡς ἀ-
μεμαθήκαμεν παρὰ τοὺς ἀποστολι-
κοὺς κανόνας τῆς Τυρίων ἐπίσκοπον γεγονό-
τος μὲν ἐν Τύρῳ ἁγίας ἐκκλησίας ἐκβλη-
θῆναι ἐν δὲ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ μόνῃ πατρίδι διάγ-
ειν ἡσυχάζοντα· παντελῶς καὶ τοῦ σχήματος
καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἱερέως ἔρη-
μον· ταῦτα τοίνυν ἡ σὴ μεγαλοπρέπεια
ἀκολουθοῦσα τῷ σκοπῷ τῆς ἡμετέ-
ρας εὐσεβείας παραφυλάξαι· καὶ πέ-
ρατι παραδοῦναι σπουδάσῃ :—

Διάταγμα προτεθὲν παρὰ τῶν ἐπάρχων
μετὰ τοῦ θείου πραγματικοῦ· κατὰ Πορ-
φυρίου· καὶ Νεστορίου· Εἰρηναίου :—

καὶ νόμων καὶ αὐτῆς τῆς πολιτείας σύμφορον
εἶναι τὴν ὀρθόδοξον θρησκείαν· καὶ δο-
κιμάσας ὁ θειότατος ἡμῶν αὐτοκρά-
τωρ διὰ ἰδίου θεσπίσματος τὰ τῆς ἀσεβεί-
ας ἀνεῖλε σπέρματα· ἰώμενος μὲν διὰ τοῦ
φρονήματος συμμέτρου, τοὺς ταύτην νο-
σοῦντας· τὸν δὲ ἀξίας πᾶσιν ὑπο-
δεικνύς· διὰ τοίνυν περὶ τῶν ἀνόμων
Πορφυρίου τῶν κατὰ τῆς εὐσεβοῦς τῶν
χριστιανῶν θρησκείας συγγραφέντων·
καὶ τῶν τὰ ἀθέμιτα Νεστορίου διδασ-
καλίας συγγεγραμμένων ἐθέσπισε·
καὶ ὡς οὐδὲν δόγμα περὶ τῆς θρησκεί-
ας κρατεῖν· εἰ μὴ τὸ δοκιμασθὲν παρὰ
τῶν συνεληλυθότων εὐλαβεστάτων ἐπι-
σκόπων πάλαι τε ἐν Νικαίᾳ· καὶ μετὰ
ταῦτα αὖθις Κυρίλλου τοῦ τῆς εὐλαβοῦς
μνήμης κατὰ τὴν Ἐφεσίων πόλιν· ἔτι
μὴν καὶ περὶ τῆς καθαιρέσεως Εἰρηναίου
τοῦ γεγονότος τῆς Τυρίων πόλεως ἐπι-
σκόπου· ἅπαντες εἴσεσθε ἐκ τοῦ προ-
λαβόντος θείου θεσπίσματος δηλουμένου
ἐν χηρίᾳ διαφορᾶς· ὥστε μηδένα τοῦ τ-
ἀγνοίᾳ προφασίζεσθαι· προσήκει τοί-
νυν ἅπαντας μετὰ πάσης ἀκριβείας ταῦ-
τα παραφυλάξαι· πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχον-
τα τὴν τῷ θείῳ γράμματι περιεχομένην
ζημίαν κτῆσιν· ἀνεγνώσθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
τῶν μοναζόντων ἐν τοῖς ἐρημικοῖς
Φαρμουθὶ κγ΄· ἰνδ. α΄· ἔτους Διοκλητιανοῦ ρξδ΄ :—

παρόντες ἐν τῷ οἰκείῳ καταγωγίῳ τοῦ ἁγιωτάτου
καὶ θεοφιλεστάτου Ἰωάννου τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ἀν-
τιοχέων μεγαλοπόλεως τῆς ἀνατολικῆς διοική-
σεως καὶ τῆς σὺν αὐτῷ ἁγίας συνόδου· ὁ μεγαλο-
πρεπέστατος καὶ ἐνδοξότατος Κανδιδιανὸς
ὁ κόμης τῶν καθωσιωμένων δομεστίκων
εἶπεν· ἐμοὶ μὲν ἀρχῆς ἔργον ἦν, καὶ τῆς
σῆς θεοσεβείας παρούσης· καὶ πά-
σης ὁμοῦ τῆς συνόδου συναχθείσης εἰς ἓν
τὰ γράμματα τῶν δεσποτῶν ἡμῶν· εὐ-
σεβεστάτων βασιλέων ἀναγνῶναι· ὡς
ἐπιστάσης ὡς προεῖπον τῆς συνόδου
συναχθείσης τὸ τηνικαῦτα. τοῦ προσ-
τεταγμένα παρ' αὐτῶν γενέσθαι· ἀλλὰ
πρὸ τούτων ἡμερῶν πέντε· ὁ ἁγιώτα-
τος καὶ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Κύριλλος
καὶ Μέμνων ὁ τῆς δὲ τῆς πόλεως ἐπί-
σκοπος καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι
ἐπίσκοποι συναχθέντες ἐν τῇ ἐκκλη-
σίᾳ, ἐκωλύοντο παρ' ἐμοῦ καθ' ἑαυ-
τοὺς συνεδρεύειν. παρὰ τὰ θεσπισθέν-
τα παρὰ τῶν δεσποτῶν ἡμῶν καὶ εὐσεβεσ-
τάτων βασιλέων· καὶ παρῄνουν τό, ἀνα-
μεῖναι τὴν παρὰ τῶν ἡμῶν παρουσίαν
οἱ δὲ, ἀπῄτουν παρ' ἐμοῦ· τὸ ἀναγνω-
σθῆναι τὴν σάκραν· μὴ βουλόμενος
δὲ τοῦτο ποιῆσαι διὰ τὸ μὴ παρεῖναι
τὴν σὴν ἁγιωσύνην· πολλοῖς τε ἑτέροις
ἐπισκόποις καὶ μητροπολίταις μηδέπω ἐλη-
λυθέναι, ἠναγκάσθην παρ' αὐτῶν δια-

ποιεῖν ἐγκειμένοις αὐτοῖς ἅτινα περιέχουσι τὴν
ἀνεῖναι τὸ γράφειν παρὰ τῶν δεσποτῶν
ἡμῶν· τούτου ἕνεκε συναχθέντων αὐ-
τῶν ἀναγκασθεὶς ὑπὲρ τοῦ μὴ δοῦναι
πρόφασιν [illegible], ἀνέγνων αὐτοῖς
τὴν σάκραν· καὶ παραινῶν καὶ μέλλων.
δεόμενος· διεμαρτυράμην αὐτοῖς, μη-
δὲν προπετὲς πρᾶξαι. καθὼς περὶ πολ-
λοὶ τῶν αἰτίων τούτων ἐπισκόπων τῶν
σὺν ἐμοὶ πρὸς αὐτοὺς εἰσελθόντων,
ἴσασιν. οἱ δὲ οὐδὲ οὕτως ἀνασχόμενοι
ἔπραξαν ἅπερ αὐτοῖς ἤρεσεν. ὁ ἁγιώτατος
καὶ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἰωάννης εἶπεν· ἀχ-
ιερομένη παλαιοῦσα τῶν εὐσεβῶν ψυχῶν
ἡμῶν· χρὴ γὰρ μὴ καταψηφίζεσθαι·
τῶν πραγμάτων ἀλλὰ πάντοτε μένειν τοῦ
ἀληθοῦς· καὶ μαθεῖν τὴν εὐσεβῆ σκοπὸν
τῶν θεοφιλεστάτων ἡμῶν βασιλέων
οἵτινες πᾶσαν σπουδὴν ἔχουσιν ὑπὲρ
τῶν τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησιῶν καὶ περὶ τιμῶσι
τούτου οὐ λέγω· γνωρισάτω οὖν ἡμῖν. ἡ
ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια, τί μὴ ἐφίσταται
παρακολουθήσαντες· ἀναγνωσθέν-
των αὐτοῖς τῶν θεοφιλεστάτων τούτ-
ων γραμμάτων. ὁ μεγαλοπρεπέστατος
κόμης Κανδιδιανὸς εἶπεν· ἀναγινωσκο-
μένης τῆς σάκρας, ἐπευφήμησαν
πάντες ὡς μονονουχὶ ὅτι ἀληθῶς
εἴκουσι πᾶσι τοῖς παρὰ τῶν εὐσεβῶν
ἡμῶν βασιλέων θεσπισθεῖσι· καὶ ἔχ-

ρομέγεθος τούτοις. μετὰ δὲ ταῦτα παρα-
καλοῦντος μεῖξαι πάντας τοῖς γραμ-
μασιν, οὐδεὶς ἐμοῦ ἀνασχέσθαι ἠβούλε-
το· ἀλλὰ μεθ' ὕβρεως τοῖς εὐλαβεστά-
τοις ἐπισκόποις τοῖς παρὰ τοῦ ἁγιωτά-
του Νεστορίου ἀποσταλεῖσι καὶ τοῖς
σὺν αὐτοῖς ἐξέωσαν· καὶ ἐμὲ δὲ πάλιν
ἐπὶ πολὺ παρακαλοῦντα, ἐξέωσαν
τοῦ συνεδρίου. ὡς δὲ μηδ' οὐκ ὀφείλον-
τες κοινωνῆσαι τοῖς παρ' αὐτῶν τυ-
πουμένοις. ἄλλως δὲ εἰ οὐδὲ τὸ ἀπο-
φανὲν αὐτοῖς παρανόμως ψηφικὸν παρ-
τιῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων συνε-
χόμενος ἀναγνωσθῆναι. ὡς οἱ σὺν ἐμοὶ
γενόμενοι ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι ἴσα-
σι. καὶ μαρτυροῦσι τοῖς παρ' ἐμοῦ ἀ-
κολούθως γεγενημένοις. ταῦτα δὲ πάν-
τα καὶ εἰς γνῶσιν τῶν ὅλων τῶν τῆς οἰ-
κουμένης ἀνήνεγκα μέν. δηλοῦντα
ὅτι τῆς σῆς ἁγιωσύνης τὴν παρουσίαν
καὶ τῶν σὺν αὐτῇ ἁγιωτάτων ἐπισκόπων
ἀναμένομεν. ὁ θεοφιλέστατος ἐπί-
σκοπος ἰωάννης εἶπεν. ἀναγνωσθήτω καὶ λοι-
πὸν τὰ εὐσεβῆ γράμματα τῶν ἁγιωτά-
των ἐπισκόπων ἀναγνωσθέντων, ἀνέγνω ὁ
μεγαλοπρεπέστατος κόμης Κανδιδιανὸς
τούτου δὲ γεγενημένου καὶ ἐπευξαμέ-
νων τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων τῷ
δεσπότῃ αὐτῶν κράτει, ὁ θεοφιλέστατος
ἀρχιεπίσκοπος ἰωάννης εἶπεν. ἤρκει μὲν αὐ-

τοῖς τοῦ ὁσίου γράμματος ἡ ἔγκλησις·
πρὸς πᾶσαν μὲν αὐτοῖς ἀγγεῖλαι εὐταξίαν. εἰ
καὶ ἔξωθεν τοῦ ἱερατικοῦ τάγματος. ἀλ-
λ' ἐπειδὴ ὡς εἶπεν ὑμῶν ἡ μεγαλοπρέ-
πεια θορύβου καὶ ἀταξίας μεσταὶ μετὰ
τὴν ἀνάγνωσιν τῶν γραμμάτων, τὰ πάν-
τα ἐπλήρωσαν. καὶ ὕβρεις ἐπήγαγον. καὶ τοῖς
θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις, καὶ τῇ σῇ με-
γαλοπρεπείᾳ. ἐπιφανέντες ἡμεῖς μετὰ τῆς
πρεπούσης εὐταξίας, καὶ τοῦ γράμματος ἐπη-
κούσαμεν. καὶ τὸν σκοπὸν τῶν θεοφιλε-
στάτων ἡμῶν βασιλέων εἰς ἔργον ἀγαγεῖν ἑ-
τοίμως ἔχομεν θεοῦ ἐπιτρέποντος. παρα-
καλῶ δέ, καὶ εἴ τι ἕτερον ἐπράχθη παρ' αὐ-
τῶν μαθεῖν παρὰ τῆς σῆς μεγαλοπρεπείας.
ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης Κανδιδιανὸς
εἶπεν. ἐπειδὴ πάντα ἀκριβῶς ζητεῖ
ἡ σὴ ἁγιωσύνη καὶ ἀκολούθως, δίκαιον καὶ
τὰ λοιπὰ λέγεσθαι παρ' ἐμοῦ. τῇ γὰρ ἑ-
ξῆς ἡμέρᾳ ἀγνοούντων πάντη τὰ πεπρα-
γμένα φήμης ἤκουσα τὸν ἁγιώτατον ἐπίσκοπον
Νεστόριον καθῃρῆσθαι παρ' αὐτῶν. προτεθέν-
τα γράμματα τὸ καθαιρετικὸν, ἅπερ ὡς
ἀνέγνων· ὅπερ ἀπέστειλα τοῖς εὐσεβεστά-
τοις ἡμῶν βασιλεῦσι. μετ' ὀλίγον δὲ, καὶ
κατὰ τῆς ἀγορᾶς ἤκουον καὶ δημοκήρυκας
περιιόντας τὴν καθαίρεσιν τοῦ μνημονευ-
θέντος ἁγιωτάτου Νεστορίου ἐκπομπεύοντας
ταῦτα τοῖς πᾶσι γνωρίζοντας, ἐνοχλήσας αὐτοῖς ἀπεκρί-
θην ὥστε τὸ μηδὲν πρᾶξαι παρὰ τὰ προ-

πραχθέντα παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων ἡμῶν
βασιλέων. οὐδὲν δὲ ἧττον καὶ τοῖς ἄλλοις
τοῖς ἐπισκόποις μεθόδοις τοῖς μὴ συν-
αθροισθεῖσας μετ' αὐτῶν, ἅμα μὲν ἡμᾶς
τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης παρουσίαν. ὁ θεο-
φιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν. ἀκο-
λούθως τοῖς κανόσι καὶ τοῖς ἐκκλησιαστι-
κοῖς θεσμοῖς καὶ τῷ βασιλικῷ γράμματι. ἐπὶ
παρουσίᾳ παρ' αὐτῶν διαπεμφθέντος. καὶ ἐ-
περωτήσαντες τὰ εἰκότα καὶ τυχόντες
ἀποκρίσεως, ἤλθομεν ἐπὶ τοῦτο ἐλέγχων
γενομένων ἐρήμην κατεδικάσαμεν τὸν
ἄνδρα. ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης Καν-
διδιανὸς εἶπεν. ἴσασι πάντες οἱ συμπα-
ρόντες θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι ὡς χρο-
νίου τινὸς κρίσεως καὶ ἐξετάσεως τὰ παρόν-
τα τετύπωται. ὁ θεοφιλέστατος ἀρχιε-
πίσκοπος εἶπεν. μάλιστα μὲν οὐδὲ τὰ
ἐφ' ἡμῶν αὐτοῖς πραχθέντα ἀκόλουθα
ἦν. δέον γὰρ αὐτοὺς τοῖς ἀρτίως ἀποδη-
μήσασι μακαρίοις ἥκοντας οὕτως, ἀδελφικοῖς
ἀσπάσασθαι. καὶ κεκοινωνηκόσιν ἐπὶ φι-
λοφρονήσασθαι καὶ ἀνακτήσασθαι, ἀδελ-
φικῇ διαθέσει. εὐθὺς ἦλθον ταράσσοντες
ἡμᾶς καὶ θορυβοῦντες. καὶ τὴν συνήθη
αὐτῶν ἀξίαν ἐπιδεικνύμενοι ἀγνώμως τοῦ
τοῖς ἡσυχάζουσιν αἰτίας ὄντος. οὐ διὰ
τὰς ἀκοὰς ἀπέσχε. δοκιμάσει δὲ ἡ ἁγι-
ωσύνη ὑμῶν τὰ ὀφείλοντα κατὰ τῶν οὕτως
ἀθέσμως καὶ τυραννικῶς ἀτακτησάντων

πραξάντων ἀκολούθως τυπωθῆναι:—
τούτων οὕτως ἐχόντων καὶ ἐξελθόντος
τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου κόμητος τῶν κα-
θωσιωμένων δομεστίκων. μετὰ τὴν τοῦ
βασιλικοῦ γράμματος ἀνάγνωσιν. καὶ τὴν
κατάθεσιν τῆς προειρημένης διηγήσεως.
ὁ θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν.
ἀκήκοεν ἡ ὑμετέρα θεοσέβεια. τοῦ τε
βασιλικοῦ γράμματος τῶν θεοφιλεστάτων
ἡμῶν βασιλέων καὶ τῶν παρὰ τοῦ με-
γαλοπρεπεστάτου κόμητος Κανδιδιανοῦ
κατατεθέντων. καὶ ἔγνω τὸν σκοπὸν τῶν
εὐσεβεστάτων βασιλέων. ὡς πᾶσαν πρό-
νοιαν ποιούμενοι τῆς ἐκκλησιαστικῆς εἰ-
ρήνης. καὶ τῆς ὑγιοῦς καὶ ἀπεριέργου τῆς πί-
στεως. καὶ τῶν ἀποστολικῶν δογμά-
των τήρησιν ἐν ταῖς βασιλικαῖς θεσπίσμασιν
ἀξίως τοῦ θεοφιλοῦς αὐτῶν κράτους
τοῦτο γενέσθαι προσέταξαν. ὡς πεπλη-
ρωκότας κατὰ ταυτὸν γενομένους ἐπιζητοῦ-
μεν ἀδελφικῶς καὶ ὡς ἱερᾶς πρέ-
πει ὑπομνῆσαι. κατὰ τὴν πρότασιν καὶ λύ-
σιν καὶ πεῖσιν καὶ ἀπόκρισιν· ταραχῆς
πάσης ἐκτὸς καὶ θορύβου χωρίς. μηδὲν
ἑτέρου ζητουμένου μὴ ἐγκληματικοῦ·
μὴ ἐπιχειρηματικοῦ κεφαλαίου πρὸ τῆς ἀ-
κριβοῦς ἐρεύνης καὶ ἐξετάσεως τῆς ἀ-
γιωτάτης πίστεως τῶν ἁγίων καὶ μακαρίων
πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ τῆς ἐπαρχίας συνε-
ληλυθότων. τί τοίνυν συνορᾷ ἡ ὑμῶν θεο-

σέμνη· δεῖ γενέσθαι ἐπὶ τῇ τοσαύτῃ τῶν εὐ-
σεβῶν γραμμάτων καταφρονήσει· ἡ ἁγία
σύνοδος εἶπεν· δῆλος ἐστὶν ὁ εὐλαβέστα-
τος ἐπίσκοπος Κύριλλος ὁ τῆς Ἀλεξανδρεί-
ας καὶ Μέμνων ὁ τῆς δὲ τῆς πόλεως ἀρ-
χιερατικὸς ἐπίσκοπος· οἳ εἰς ἀπόδημον συνεβρή-
σαν αὐτοῖς ὡς ἀκριβῶς ἔγνωμεν περὶ τῆς
ὑμετέρας παραδραμόμενοι θεοσεβείας
καὶ πάντα ὡς εἰπεῖν θεασάμενοι τὰ
ὑπ' αὐτοῦ τολμηθέντα· τὰς γὰρ ἁγίας
ἐκκλησίας τά τε ἐν αὐτῇ μαρτύρια· καὶ
τὸ αὐτόθι ἀποστόλιον ἀπέκλεισε· μὴ
συγχωρήσας μηδὲ τὴν ἁγίαν πεντηκοστὴν παρὰ
τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων ἐπιτελε-
σθῆναι· πλῆθος τε ἀγροικικὸν συναγαγὼν,
διετάραξε τὴν πόλιν τοῖς οἰκείοις κληρι-
κοῖς εἰς τὰς οἰκίας τῶν θεοφιλεστάτων
ἐπισκόπων πέμπων· καὶ μυρία ἀνή-
κεστα ἀπειλῶν· εἰ μὴ συναθροισθεῖεν
εἰς τὸ ἄτακτον ὑπ' αὐτῶν γενόμενον
συνέδριον ἐπὶ κακῷ τῶν συνειδότων ἁπάν-
των ταράξαντες· καὶ συγχέαντες· καὶ θο-
ρυβοῦντες τὰ ἐκκλησιαστικὰ πληρώσαντες
πράγματα· καὶ τῶν τε εὐσεβῶν γραμμά-
των καταφρονήσαντες· τοῖς τε ἐκκλη-
σιαστικοῖς θεσμοῖς πατήσαντες ὥστε
τὴν αἱρετικὴν κακοδοξίαν μὴ ζητηθῆ-
ναι ἣν ἐν τοῖς κεφαλαίοις ηὕραμεν τοῖς
ἀποσταλεῖσι παρ' ἡμῶν εἰς τὴν βασιλίδα
πόλιν ὑπὸ τοῦ εὐλαβεστάτου Κυρίλλου

τοῦ ἐπισκόπου· ὄντα τὰ πάντα συμμάχη·
τῇ Ἀρείου καὶ Ἀπολιναρίου καὶ Εὐνομίου
δυσσεβείᾳ· χρὴ τοίνυν τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην
καὶ πάντας ἡμᾶς ἐκθύμως ὑπερμαχῆ-
σαι τῆς εὐσεβείας ὥστε μὴ ὑπαχθῆναί τι-
νας τοῖς αἱρετικοῖς τοῦ θεοφιλεστάτου Κυ-
ρίλλου τοῦ ἐπισκόπου κεφαλαίοις· μὴ
δὲ διαφθαρῆναι τῶν ἁγίων πατέρων τὴν πίστιν·
καὶ τοὺς μὲν ἐξάρχους τοῦ τε αἱρετικοῦ
φρονήματος· καὶ τῆς πάντα λόγον ὑπερ-
βαινούσης ἀναξίας· τῇ ἀξίᾳ τῆς πα-
ρανομίας ψήφῳ καταδικάσαι· τοῖς δὲ
ὑπαχθέντας αὐτοῖς καὶ παρασυρέντας
ὑπ' αὐτῶν εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις, ἐκ-
κλησιαστικῶν ἐπιτιμίων ὑποβαλεῖν· ὁ θεο-
φιλέστατος ἐπίσκοπος Ἰωάννης εἶπεν· ἀλλ' ἐμοὶ ἔργ-
ον τὸ μηδένα τῶν τῷ θεῷ ἱερατευόντων ἀφο-
ρισθέντων, ἐκτὸς γενέσθαι τοῦ ἐκκλησια-
στικοῦ σώματος· ἐπειδὴ δὲ ἀναγκαία τῶν ἀ-
νιάτως ἐχόντων μελῶν ἡ τομὴ διὰ τὴν
τοῦ παντὸς σώματος ὑγείαν· Κύριλλον
μὲν καὶ Μέμνονα ὡς ἐξάρχους τῆς τε νῦν
μνημονευθείσης παρανομίας· καὶ τοῦ πατη-
θῆναι τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς θεσμοῖς· καὶ
τοῖς εὐσεβέσι θεσπίσμασι τῶν εὐσεβεστάτων
ἡμῶν βασιλέων· καὶ τὸ αἱρετικὸν τῶν ἠ-
προειρημένων κεφαλαίων φρόνημα, κα-
θαιρέσει ὑποβληθῆναι προσήκει· τοὺς δὲ
ὑπ' αὐτῶν ὑπαχθέντας, ἀκοινωνήτους γε-
γενέσθαι· ὡς ἂν τὸ οἰκεῖον ἐπιγνόντες

πλημμελήματα, τὰ ἀπεῖρξε τῇ καὶ τοὺς κ
ρίλλου ἀναθεματίσωσι· καὶ τὴν ἐκτεθεῖσ
παρ' αὐτῶν ἀξιωτάτων πατέρων τῶν ἐν μ
καὶ ἀσυναθροισθέντων, ἐμμείνειν καθ
λογήσωσι· μηδὲν ἕτερον αὐτῇ ἐξέ
τῆς ἀσεβείας ἐπεισφέροντες· καὶ κατὰ τ
ἀσεβῆ γράμματα τῶν θεοφιλεστάτων
ἡμῶν βασιλέων συνῳδὰ ἡμῖν συνέλθωσ
καὶ τῶν πε ζητουμένων τὴν κασδημομ
δελφικῶς ποιήσωνται· καὶ τὴν εὐσεβ
μεγαλειότητος πίστιν: ἡ ἁγία σύνοδος
εἶπεν ἐννόμως καὶ ἐνδίκως ἡ συν
πεφήνατο ἁγιότης· δεῖ τοίνυν γράμμ
τι κοινῷ κυρίλλου μὲν καὶ μέμνονος τ
καθαίρεσιν· τῶν δὲ κοινωνῶν τὴν ἀκο
νωνησίαν ὑποφερευθῆναι καὶ ταῖς τ
πάντων ὑπογραφαῖς ἡμῶν κυρωθῆ
ὁ θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος ἰω(άννης) εἶπεν· π
μήσεται τὰ συνδόξαντα. ἰω(άννης) ἐπίσκοπος
ἀντιοχείας διελάλησα :~ τῇ φοσ
Ἡ ἁγία σύνοδος ἡ χάριτι θεοῦ συγκροτηθεῖ
ἐν ἐφέσῳ κατὰ τὸ γράμμα τῶν εὐσ
μεστάτων καὶ φιλοχρίστων βασιλέων
διελάλησε, τὰ ὑποτεταγμένα· ἀκόλου
μὲν κατὰ τοὺς κανόνας τῶν ἁγίων π
καὶ κατὰ τὸ γράμμα τῶν εὐσεβεστάτων
καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, εἰρ
κῶς γενέσθαι τὴν σύνοδον· ἐπειδὴ δὲ
θρασύτητι καὶ ἀταξίᾳ καὶ αἱρετικῷ φ
νήματι κεχρημένοι καθ' ἑαυτοὺς συν

δρύσαντες· καίτοι ἡμῶν ἐπὶ θύραις ὄντ
κατὰ τὸ γράμμα τῶν εὐσεβῶν ἡμῶν
βασιλέων· καὶ πᾶσαν ταραχὴν τὴν πόλιν εἰς
τὴν ἁγίαν σύνοδον ἐνεπλήσαντε· ὑπὲρ
τοῦ μὴ ζητηθῆναι τὰ κεφάλαια ἃ συνῆπται
τῇ ἀπολιναρίου καὶ ἀρείου καὶ εὐ
νομίου κακοδοξίᾳ καὶ διαπτύσει· καὶ οὐ
κ ἀνεμείνατε τὴν τῶν ἀπανταχόθεν ἁ
γιωτάτων ἐπισκόπων παρουσίαν· τ
κληθέντων ὑπὸ τῶν εὐσεβεστάτων ἡμῶν
βασιλέων· καὶ ταῦτα τοῦ μεγαλοπρε
πεστάτου κόμητος κανδιδιανοῦ ἐγγρά
φως καὶ ἀγράφως παραγγείλαντος ὑ
μῖν· μηδὲν τοιοῦτο τολμῆσαι· ἀλλ' ἀνα
μεῖναι τὸ κοινὸν ἁπάντων τῶν ἐπισκό
πων συνέδριον· τούτου ἕνεκεν γινώσκε
τε, ὡς καθῃρημένοι ἐστὲ καὶ ἀλλότριοι τ
ἐπισκοπῆς σύ τε κύριλλος ὁ τῆς ἀλεξαν
δρέων, καὶ μέμνων ὁ τῆς δὲ τῆς πόλε
καὶ πάσης ἐκκλησιαστικῆς λειτουργί
ἀλλότριοι· ὡς πάσης ἐξαρχίας καὶ πα
ρανομίας αὐτάρχου· ἔξαρχοι καὶ γε
νόμενοι· καὶ τοῦ παρατεθῆναι τοὺς κανό
νας τῶν πατέρων καὶ τὰ βασιλικὰ θεσπίσ
ματα αἴτιοι γεγονότες. οἱ δὲ λοιποὶ πά
ντες οἱ συμφερομήσαντες τοῖς ἠτακτη
κόσι· καὶ παρανομήσασι κατὰ τῶν
κανόνων· καὶ κατὰ τῶν βασιλικῶν θε
σπισμάτων, ἀκοινώνητοι ἔστε ἕως ἂν
ἐπιγνόντες τὸ οἰκεῖον πλημμέλημα

μετανοήσητε· καὶ τὴν πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συναθροισθέντων κα[ὶ] δέξησθε· μηδὲν ἕτερον αὐτῇ ξένον δογματίζοντες· καὶ ἀναθεματίσητε τὰ αἱρετικὰ κεφάλαια τὰ ἐκτεθέντα παρὰ Κυρίλλου τοῦ Ἀλεξανδρέως· τὰ ἐναντία τῇ εὐαγγελικῇ καὶ ἀποστολικῇ διδασκαλίᾳ· καὶ τῷ γράμματι τῶν εὐσε[βε]στάτων καὶ φιλοχρίστων βασιλέων μ[η]... μήτε τῷ κελεύοντι ἡσύχως καὶ ἀκριβῶ[ς] ταῦτα τῆς πίστεως ζητηθῆναι: εἰσὶ δὲ οἱ ὑπ[ογράψαντες]

Ἰω(άννης) ἐπίσκοπος Ἀντιοχεί(ας)·	Ἀλέξανδρος μητροπολίτης Ἀπα[μείας]
Φριτίλας μητροπολίτης Ἡρακλείας·	Ἰωάννης μητροπολίτης Δαμασ[κοῦ]
Ἱμέριος μητροπολίτης Νικομηδείας·	Δωρόθεος μητροπολίτης Μαρκιαν[ουπόλεως]
Ἑλλάδιος μητροπολίτης Ταρσοῦ·	Ἀλέξανδρος μητροπολίτης Ἱερ[απόλεως]
Μαξιμῖνος μητροπολίτης Ἀναζαρβοῦ·	Δεξιανὸς μητροπολίτης Σελευκεί[ας]
Εὐθήριος μητροπολίτης Τυάνων·	Βασίλειος μητροπολίτης Θεσσα[λίας]
Ἀστέριος μητροπολίτης Ἀμίδης·	Ἀντίοχος μητροπολίτης Καφ[...]
Θεοδώρητος Κύρου·	Παῦλος Ἐμέσης
Μακάριος Λαοδικείας·	Ἀπρίγγιος Χαλκίδος
Θεοσέβιος Κίου Βιθυνίας·	Πολυχρόνιος Ἡρακλεί[ας]
Γερόντιος Κλαυδιουπόλεως·	Κύριλλος Ἀδάνων:
Κῦρος Μαρκοπόλεως·	Αὐσόνιος Ἱμερίας:
Αὐρήλιος Εἰρηνουπόλεως·	Πολυχρόνιος Ἐπιφα[νείας]
Μελέτιος Νεοκαισαρείας·	Μουσαῖος Ἀράδου καὶ Ἀντα[ράδου]
Ἑλλάδιος Πτολεμαΐδος·	Ἡσύχιος Κασταβάλ[ων]
Τραϊανὸς Αὐγούστης·	Σαλούστιος Κωρύκου:
Οὐαλεντῖνος Μαλλοῦ·	Ἰάκωβος Δοροστόλ[ου]
Μαρκιανὸς Ἀβρύττου·	Ζώσυς Ἐσβοῦντος
Δανιὴλ Φαυστινουπόλεως·	Ἀγάθιος Παρνασσοῦ
[Ἰ]ουλιανὸς Λαρίσης·	Διογένης Σελευκοβήλου:
[Ἡ]λιάδης Ζεύγματος·	Πλάκων Λαοδικείας·
Μαρκελλῖνος Ἀρκῆς:	

[Γ]ράμμα τῶν αὐτῶν τῆς ἀκοινωνησίας φανὲν ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ:

Ἡ ἁγία σύνοδος τοῖς παρ' ἡμῶν γενομένοις ἀκοινωνήτοις ἐπισκόποις, τάδε δηλοῖ· καὶ συμβουλεύει·· [Δ]εινὸν μὲν ὡς ἀληθῶς τὸ πλημμελεῖν· καὶ τὸν δικαίως τὴν παρρησίαν ζημιοῦν· δεινότερον δὲ πολλῷ καὶ χαλεπώτερον τὸ μὴ λύειν ἐμμελείᾳ τὴν πλημμέλειαν· ὅπερ ὑμεῖς μέχρι τοῦ παρόντος πεποιήκατε· συνδραμόντες μὲν τοῖς ἀθέσμως καὶ ἀτάκτως γενομένοις ὑπὸ Κυρίλλου τοῦ Ἀλεξανδρέως καὶ Μέμνονος τοῦ Ἐφεσίου· ἀκοινώνητοι δὲ παρ' ἡμῶν τούτου χάριν γενόμενοι καὶ τῆς φιλίας τὴν θύραν ἀναμέσως μεμυκυῖαν διὰ τῶν ἡμετέρων ἀποφάσεων ὁρῶντες, καὶ μὴ προστρέχοντες μηδὲ παρακαλοῦντες τῶν τῆς ἀκοινωνησίας ἀπαλλαγῆναι δεσμῶν· ἀλλ' ἔτι συνόντες ἀνδράσιν αἱρετικὸν φρόνημα κεκτημένοις· καὶ τούς τε θεσμοὺς τῶν ἁγίων πατέρων τά τε θεσπίσματα τῶν εὐσεβεστάτων βασιλέων πατήσασι· καὶ μυρία παράνομα ἐργασαμένοις· καὶ τούτου χάριν ὑφ' ἡμῶν καθαιρεθεῖσι· καὶ τῆς ἐπισκοπῆς ἀλλοτρίοις γενομένοις· γινώσκετε τοίνυν φανερῶς ὡς εἰ μὴ ταχέως τὸ πρέπον συνίδοιτε· καὶ τῆς ἐπὶ μιανοῖς ἐπιμιξίας ἀπαλλαγέντες

τήν τε πίστιν τῶν μακαρίων πατέρων τῶν ἐν
Νικαίᾳ συναθροισθέντων κατέχειν ὁμολο-
γήσαντες· καὶ κατὰ τὰ γράμματα τῶν εὐ-
σεβεστάτων ἡμῶν βασιλέων ἡσύχως
καὶ θορύβου παντὸς χωρὶς τὸ συνέδρι-
ον ἡμῖν ποιῆσαι θελήσαντες· ἡμᾶς μὴ
οὐκ αἰτιάσεσθε· ἑαυτοῖς δὲ τῆς ἐπιμε-
λείας μέμψασθε:- Διαμαρτυρία τῶν
αὐτῶν πρὸς τὸν βασιλέα· ὅτι ὡς ἐμήνυ-
σαν τὰ παρ᾽ αὐτοῖς πραχθέντα· καὶ τὴν μά-
[illegible] τοῦ κράδους τῆς ἀφίξεως τοῦ
Ἀντιοχείας ἐπισκόπου:-

Τοῖς εὐσεβεστάτοις ἡμῶν κελευσθέντες γράμ-
μασι καταλαβόντες τὴν Ἐφεσίων πόλιν
καὶ εὕρομεν πᾶσαν συγχύσεως καὶ ἐμφυ-
λίου πολέμου γέμοντα τὰ ἐκκλησιαστι-
κὰ πράγματα· Κυρίλλου τοῦ Ἀλεξαν-
δρέως καὶ Μέμνονος συμφραξάντων
καὶ πλῆθος ἀγροικικὸν συναθροισάν-
των· καὶ μήτε τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς τὴν
πανήγυριν ἐπιτελέσαι συγχωρησάντων·
μήτε τὰς ἑσπερινὰς ἢ τὰς ἑωθινὰς λει-
τουργίας· πρὸς δὲ τούτοις καὶ τὰς ἁγίας
ἐκκλησίας καὶ τὰ ἅγια μαρτύρια
ἀποκλεισάντων· καθ᾽ ἑαυτοὺς δὲ σὺν
τοῖς ἀποστατήσασι μὲν ὑπ᾽ αὐτῶν συνεδρευ-
σάντων· καὶ μυρία παράνομα ἐργα-
σαμένων· καὶ τούς τε τῶν ἁγίων πατέρων
κανόνας· τά τε ὑμέτερα παρατησάντων
θεσπίσματα· καὶ ταῦτα τοῦ μεγαλο-

πρεπεστάτου κόμητος Κανδιδιανοῦ τοῦ
παρὰ τῆς ὑμετέρας φιλοχρίστου κρά-
τους ἀποσταλέντος· παρεγγυήσαντος
αὐτοῖς καὶ ἐγγράφως καὶ ἀγράφως ἀνα-
μεῖναι τοὺς πανταχόθεν ἀφικνουμέ-
νους ἁγιωτάτους ἐπισκόπους· καὶ τό-
τε κοινῇ τὸ συνέδριον ποιῆσαι κατὰ τὰ
γράμματα τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας.
Καὶ αὐτοῦ δὲ Κυρίλλου τοῦ Ἀλεξανδρέ-
ως ἐπιστείλαντός μοι τὸν τῆς Ἀντιοχέων
πρὸ δύο ἡμερῶν τοῦ γενομένου παρ᾽ αὐ-
τοῖς συνεδρίου· ὡς ἡ σύνοδος πᾶσα ἀ-
ναμένει μου τὴν παρουσίαν· διὸ ἀναβα-
τέρως τοῖς προειρημένοις καθείλο-
μεν Κύριλλον καὶ Μέμνονα· καὶ πάσης
ἐκκλησιαστικῆς λειτουργίας ἀλλοτρίους
πεποιήκαμεν· τοῖς δὲ λοιποῖς τοῖς
πάντη σε τῆς παρανομίας αὐτοῖς κοινω-
νήσαντας· ἀκοινωνησίαν τοῖς πεποιήκα-
μεν, ἕως ἂν τὰ κεφάλαια τὰ παρὰ
τοῦ Κυρίλλου ἐκπεμφθέντα τῆς Ἀπολ-
λιναρίου καὶ Ἀρείου καὶ Εὐνομίου κα-
κοδοξίας γέμοντα, ἐκβάλωσι καὶ ἀ-
ναθεματίσωσι καὶ κατὰ τὸ τῆς ὑμε-
τέρας εὐσεβείας γράμμα κοινῇ σὺν ἡ-
μῖν ἐρευνήσωσιν ἡσύχως καὶ ἀκριβῶς· τά τε
ζητούμενα σὺν ἡμῖν συνίδωσι· καὶ τὸ
εὐσεβὲς τῶν πατέρων κυρώσωσι δόγμα
περὶ δὲ τῆς ἡμῶν κραδίας τί ἴσασιν
ἡ εὐσέβεια ὡς πρὸς τὸ χερσαῖον διάστη-

τῆς ὁδοῦ· διὰ γὰρ τῆς γῆς ἡμῶν ἡ ὁδὸς γεγενη-
μένη ταῖς· σφόδρα ἐπεταχύνομεν· τεσσα-
ράκοντα γὰρ μονὰς ὁδεύσαμεν· μηδὲ
μιᾶς αἰρομένων χρόνου κατὰ τὴν πορείαν ἀνάπαυ-
λαν ἔχοντες· ὅσα δὲ ἐστὶν ἡμῶν τῇ φιλοχρί-
στῳ βασιλείᾳ· παρὰ τῶν τὰς κατὰ τὴν
ὁδὸν πόλεις οἰκούντων μαθεῖν· πρὸς
δὲ τούτοις καὶ ὁ λιμὸς κατὰ τὴν ἀντιό-
χειαν γενόμενος· καὶ αἱ καθ᾽ ἑκάστην ἡμέ-
ραν ταραχαὶ τοῦ δήμου· καὶ ἡ κατὰ
τὸν καιρὸν σφοδροτάτη γενομένη ἐ-
πομβρία· ἢ καὶ κίνδυνον ἐκ τῶν χειμάρ-
ρων ἐπήγαγε τῇ πόλει οὐκ ὀλίγας ἡμᾶς
εἰς τὴν προειρημένην ἡμέραν ἐπέσχε πολλά·

Ἀναφορὰ πρὸς τὸν βασιλέα ἰω ἀρχιεπι-
σκόπου ἀντιοχείας καὶ τῶν σὺν αὐτῷ
ἣν ἀντέγραψαν διὰ γράμματα μαγιστριανοῦ·

Τοῦ τοῦ εὐσεβεῖς βασιλεῖς· τοῦτο ὀρθοδο-
ξίας σύστασις· τὸ λῦσαι πάντα τὰ ἀθέ-
μιτα πάλαι κεκινημένα· καὶ τοῖς κοι-
νοῖς μὴ δὲ περιλελυμένα τὸ ἐμπροσθεν
πρᾶξαι προσάξαι τὴν ἐξέτασιν τῶν δογμά-
των· ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ ἐλθούσης συνόδου γενέσθαι
ἐμακαρίσαμεν τὴν οἰκουμένην· τὰ
πρόσφατον καὶ μαθεῖν τοῦ ὑμῶν θεσπίσμα-
τα συνεπαίνοις μυρίοις ἀναφωνοῦντες
ἐφ᾽ οἷς ὁ σκήπτροις καὶ ἐφ᾽ οἷς βασιλεία
κυβερνᾶται· ἀλλ᾽ ὥσπερ ταῦτα πάντα
θαυμαστά ἐστιν ἐπέκεινα ὅσα περὶ τὸ
τὸ κατ᾽ εὐσέβειαν αὐτοὶ βασιλεῖς, οὕτω καὶ

ἡμῶν ἀναφορᾷ καὶ ἀεὶ ἐστὶν ἡ πρὸς τὸ ὑμέτε-
ρον κράτος ἀπολογία· περὶ ὧν συνηχα-
θημεν ἐν τῇ ἐφεσίων γενόμενοι πόλει·
καταψηφίσασθαι καὶ κατακρίναι τῶν
ἐκ προοιμίων τοῖς ὑμετέροις θεσπίσμασι
ἀντιστάντας τοῖς ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ οἰ-
κείου συνειδότος ἠλαύνοντο κυρωθεῖσαι
θελήσαντος καὶ ἀναμεῖναι τὰ ἀρείου
καὶ ἀπολιναρίου δόγματα κατὰ τῆς
εὐσεβείας· ἐν οἷς κύριλλος ὁ ἀλεξανδρεί-
ας πρόεδρος εἰς τὴν βασιλίδα πόλιν κεφά-
λαιά τινα μετὰ ἀναθεματισμῶν ἐξέ-
πεμψε μετὰ πάσης ἐθελοθρησκείας
τοῖς περιμάχοντας τῆς τῶν θείων δογμά-
των ἑρμηνείας πρὸς ἔχθραν καὶ ἀπέχθει-
αν· ἐν οἷς ἐτόλμησαν παρὰ τὰ ὑ-
μέτερα εὐσεβῆ θεσπίσματα ψηφίσμα-
τα δικον ἐξενεγκεῖν· κατὰ τοσοῦτον θρό-
νου τῆς βασιλίδος πόλεως κωνσταντί-
νου πόλεως· ἡ μὲν οὖν τούτων παροιμία
αὐτόθεν πᾶσιν ἀπόδειξιν δήλη ἐστίν· ἔφθη
ἰουστινιανῷ ὀρθοφρονήματι καὶ ζή-
λῳ κατ᾽ αὐτῶν κινηθεῖσα· καὶ φειδοῖ τῶν
ἁγίων ἐκκλησιῶν κατέκρινεν αὐτοκα-
τακρίτοις ὄντας· οὐδὲ θερμὸν οὐδὲ
μεμπτόν τι μὴ γένοιτο ὅσα ἄν τις εἴπω
πράττουσα· ἀλλὰ τῇ ἀσεβείᾳ ἀκινδυ-
νεύουσι προσκαίρων τῶν ἀνομούντων· αὐτὸ
τοῦ ἐκ τῶν παρ᾽ ἡμῶν ἐπεμφθέντων
δικαίου πρὸς τὸ ὑμέτερον κράτος ἀπο-

ἀπολογία· ἡμῶν μὲν μὴ τῶν πρὸς χ
ριν μήτε πρὸς ἀπέχθειαν ἐμφαινομε
των· ἀλλ᾽ ἐμὸς ὄντων τοῦ τὴν ἀσέβει
πίστιν κυμαινομένην ὥσπερ διασεί
σαι· τῶν ταῖς ἑαυτῶν συγγράμμα
αὐθαδείᾳ συλληφθέντων κρατυνο
ἐπὶ ἀθετήσει καὶ ὕβρει ὥνπερ τρόπον ὁ
μολογήσειν ὃν ἰσόθεος λογίσηται· ὃν μ
θαῖος ἐκήρυξε καὶ οἱ λοιποὶ εὐαγγε
λισταί· ὃν παῦλος τῇ τοῦ πνεύματος ἐνερ
γείᾳ ἐδίδαξεν· ὃν ἅπαντες οἱ ὀρθό
δοξοι πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης, τὸ
κήρυγμα ἐκφέροντες, τὴν ἀσέβειαν π
στηρίζοντες· ταύτης τῆς ὀρθοδόξου
πίστεως ἀντεχόμεθα ὅστις ἀρχῆς ἡμῶν
μαιμως τὴν ὑμετέραν ἀσέβειαν καὶ
τὸ ὑμέτερον τῆς ὀρθοδοξίας ἐντετρημ
μένον κράτος, ἀντέχεσθαί τε καὶ
περιασπίζειν. καὶ ἀπερατον διαφυ
λάττειν· ὡς ἐν τούτοις ὑμῶν ουση
τῆς πάντα ὑμῶν συνεχούσης τῆς
πραγμάτων ἐλπίδος ἡμῶν· καὶ νῦν
καὶ πρότερον παρεσκευασμένη
μὴ ἐκκλῖναι τὰ ὑμέτερα θεσπίσ
ματα· μήτε δεξιᾷ, μήτε ἀριστερᾷ
ὡς ἡ θεία ἔφησε γραφή· ἐπειδὴ γὰρ
πρὸς τὸ εἶδος τὴν πᾶσαν ἐρῶ
τὸ ὑμέτερον ἔχει κράτος· οἱ μὲν π
θόμενοι δ᾽ ἕξουσι τὸν παρ᾽ ὑμῶν αὐτ
ἔπαινον· καὶ τὴν παρὰ τοῦ θ(εο)ῦ ἀπο

δοχήν· οἱ δὲ προσμεσωτερισμοῖς
κλέποντες· καὶ τὴν ἐκ θεοῦ εὐκοσμίαν ἐπι
μονὴν διώκειν μὲν ἑαυτοῖς κατασκευά
ζοντες ὥσπερ οἱ τὰς τυραννίδας τῶν
ὁμονοίαις ἐπισφάλεντες, ἀξίαν ἀπενε
γκῶν ταῖς αἰσχύνην· ἅτε δὴ τὴν εὐνο
μίαν διαφθείραι σπουδάσαντες· καὶ
τὰς ὑμετέρας παρεγγυήσεις χωμαρί
ζειν τολμήσαντες· ὥστε τοίνυν μηδέ
μίαν ταραχὴν ἢ θόρυβον μὲν τῷ κοινῷ
γενέσθαι συνεδρίῳ· θεσπίσατε ὑμῶν
ἡ φιλόχριστος κορυφή· διὸ ἐκάστου μὲν
πολιτ συνεῖναι· ἐπειδὴ καὶ ἡ μεῖστ
τῆς ἡμετέρας ἀσεβείας γράμμασι σημαί
χαρίτες· τοσοῦτον ἐπηλόμεθα· δυνα
μενοι εἴπερ ἄρα πλῆθος ἦν χρεία
παρείπουσι ἔχειν μεθ᾽ ἑαυτῶν τοὺς τὰ θεῖα
δόγματα ἀκριβῶς ἐπισταμένους·
καὶ οὐδὲν τῶν ἀμαθεῖ τῶν θείων πλὴν
θειάσια μὲν καὶ ἀγνωστικῶν οἱ κατὰ
εἰ γὰρ τοῦτο μὴ γένοιτο· ἀνάγκη σύγχυ
σιν ἀθρόως γενέσθαι αἰγυπτίων μὲν ὄν
των ἐστεμένων· ἀστάτων δὲ τῶν
ὑπομεμνημένα τὸν τῆς τυραννίδος
ἡγεμόνα πιστευσαμένων· καὶ τῶν ἐν
ταῖς φυλαῖς αἱρετικῶν μεσαλιαριτ
λεγομένων δώδεκα· χωρὶς τῶν συ
ρομένων τοῦ αὐτοῦ μητροπολίτου· καὶ ἑτέ
ρων καθηρημένων καὶ ἀλλοίων ἢ τοῦ
κατὰ διαφόρους τρόπους τοῦ συνόδου

ἢ ὑπὸ ἐπισκόπων γενομένων· οἱ πρεσβύτεροι
οὐδὲν ἕτερον ἢ πλῆθος δήμων· οὐδὲν με-
ἀκριβείας τῶν θείων δογμάτων ἐπιστα-
μένων. ταραχῆς δὲ καὶ θορύβου μεστῶν. δε-
όμεθα τοίνυν καὶ ἱκετεύομεν τὴν ὑμετέ-
ραν εὐσέβειαν, ἀνθρωπίνως φροντίσαι· ἐπιτη-
δείως ὁδὸς τὴν εἰρήνην τῶν ὁσίων ἠθεῖ ὑμῶν
εὐσεβεῖ θεσπίσματι· μόνους δὲ γράφειν τοὺς
αὐτοὺς σωφρονήσεις, διὰ τῶν εὐσεβῶν
γραμμάτων τῆς θεοφιλοῦς ὑμῶν κορυφῆς
μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι αὐτοῖς τὸ εὐσεβὲς
δόγμα, οὓς προθέσει γενόμενοι θεσπίσματα καὶ τῶν
τῶν ἡμᾶς ὑποφερόντων τὰ γράμματα· ἀπ-
θόμενοι εἰς τὸ ἀποστόλου τοῦ ἁγίου τοῦ εὐαγ-
γελιστοῦ· καὶ εὐχαριστῆσαι καὶ προσεύξασθαι
ὑπὲρ τοῦ ὑμετέρου κράτους· καὶ τοῦ εὐ-
σεβοῦς ὑμῶν οἴκου· οἱ δὲ θεασάμενοι ἡ-
μᾶς, παραχρῆμα τὸν ναὸν ἀπέκλεισαν·
ὡς δὲ ἔξωθεν προσευξάμενοι καὶ μηδὲ ἤ-
μηδὲν εἰπόντες, ἐπανήειμεν· πλῆθος
ἐξῆλθεν οἰκετῶν τινῶν· καὶ τοῖς μὲν ἐξ ἡ-
μῶν κατέσχον· τῶν δὲ, τὰ ζῶα ἀφήρπα-
σαν· ἄλλοις δὲ, τραυματίας ἐποίησαν· ἡ-
μᾶς δὲ ῥοπάλοις καὶ λίθοις κατεδίωξαν
μέχρι πολλοῦ διαστήματος· ὡς ἀναγκασθῆ-
ναι ἡμᾶς μετὰ πολλῆς ἐπιδείξεως φυ-
γεῖν ὡς μαρτύρων διωκομένων· ταῦτα
δὲ ἐκ πολλοῦ ἠνέσχετο ἐπισημότερον μεμψάμενοι· μη
συγχωρούντων μηδενὶ μήτε προσεύξασθαι
ἐν εὐκτηρίῳ οἴκῳ μετὰ τῆς εἰρήνης καὶ κατὰ

φάσεως διαθεῖναι τὰ τῆς ἐκκλησίας
πράγματα· δεόμεθα τοίνυν τῆς ὑμετέ-
ρας εὐσεβείας· ἐξαιρέτως μέμνονα τὸν
τύραννον· πρὸς τὸ ἐξαιρεθῆναι τῆς
πόλεως· διὰ τὰς ἀταξίας αὐτοῦ ταύτ·
καθαιρεθέντα καὶ κυκῶντα ὥστε μηκέ-
τι κοινῶς ἐρευνηθῆναι τὰ κατ' αὐτόν· εἰ γὰρ οὗ-
τος μὴ ἐξέλθοι, ἀδύνατον εἰρήνην γενέσθαι
ἢ τὸν σκοπὸν ὑμετέρας εὐσεβείας εἰς πέ-
ρας ἀχθῆναι:—

Ἐπιστολὴ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως κλῆρον:—

Ἔγνω πάντως ὑμῶν ἡ εὐλάβεια· τὰ ἀ- γ
θέσμως καὶ παρανόμως ὑπὸ Κυρίλλου
τοῦ Ἀλεξανδρείας καὶ Μέμνονος τοῦ Ἐφε-
σίου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς παρὰ τὸ γράμ-
μα τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων
ἡμῶν βασιλέων συνεδρευσάντων γεγε-
νημένα· διὸ ἀναγκαῖον ᾠήθημεν γνωρί-
σαι ὑμῶν τῇ θεοσεβείᾳ· ὡς ἐκεῖνα μὲν
ἅπαντα τὰ ὑπ' αὐτῶν τολμηθέντα, ἱστὸς
ἀράχνης κατὰ τὸν προφήτην ὑπάρχει·
αὐτοὶ δὲ οἱ ταῦτα τετολμηκότες, ὅ τε
Κύριλλος καὶ Μέμνων ὡς ἔξαρχοι τῆς ἀτα-
ξίας καὶ παρανομίας γενόμενοι ὑφ' ἡ-
μῶν καθῃρέθησαν· καὶ ἀλλότριοι τῆς ἐπι-
σκοπῆς ἐγένοντο· τοὺς δὲ σὺν αὐτοῖς συνε-
δρεύσαντας ἑλομένους, ἀκοινωνήτους πε-
ποιήκαμεν· ἕως ἂν τὸ οἰκεῖον ἐπιγνόντες
πλημμέλημα τὰ αἱρετικὰ κεφάλαια
Κυρίλλου τοῦ Ἀλεξανδρείας ἀναθεματί-

ὅσοι· καὶ τὴν πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν
ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας συναθροισθέντων
ἀδόλως καταδέξονται· μὴ τοίνυν ὁ θεο[illegible]
[illegible] τὴν ὑμετέραν εὐλάβειαν τῶν
τὰ τοιαῦτα ποιεῖν εἰωθότων· οὐ δὲ μι-
κρὸν(?) ἰσχυρῶς ὡς ἤδη ἐδηλώσαμεν ἔχει τὰ
παρανόμως ὑπ' αὐτῶν τολμηθέντα·
τοῦτο δὲ καὶ τῷ εὐσεβεῖ καὶ φιλοχρίστῳ
ἡμῶν βασιλεῖ ἐγνωρίσαμεν· καὶ τοῖς με-
γαλοπρεπεστάτοις καὶ ἐνδοξοτάτοις ἄρχουσι.

Ἐπὶ πολὺ τῶν αὐτῶν πρὸς τῇ ἐν Κωνσταντι-
νουπόλει συγκλήτῳ· τῇ θεοφιλεστάτῃ καὶ φι-
λοχρίστῳ συγκλήτῳ· ἡ ἁγία σύνοδος:—

Λίαν ἀλγοῦμεν οἱ κείμενοι μελῶν ἐκ τοῦ μὴ(?)
τῇ ὑμετέρᾳ μεγαλοπρεπείᾳ μηνύειν ἀναγκα-
ζόμενοι· εἰ γὰρ καὶ ἀναγκαῖος ὁ χωρισμὸς
τῶν σεσηπότων μελῶν, ἀλλ' ὅμως ὀδυ-
νηρὸν τῷ λοιπῷ σώματι κατεργάζεται·
εἰ πάσχει γάρ φησιν ὁ μακάριος Παῦλος
ἓν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέ-
λη· ἀλλ' ὅμως οὐ παραιτητέα τοῖς ἰα-
τροῖς, τῶν ἀχρείων καὶ ἐπινεμομένων
ἡ τομή· ὁ γὰρ ἐχέφρων καὶ σοφὸς τῶν
σωμάτων θεραπευτὴς εἰς τὴν τῶν λοι-
πῶν ἀφορῶν ὑγείαν καταφρονεῖ τοῦ
σεσηπότος παντὶ τῷ σώματι τὴν σωτηρίαν
πραγματευόμενος· τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἐπὶ
τοῦ παρόντος πεποιήκαμεν· ἐρρωμέ(?)
γὰρ Κύριλλον τὸν Ἀλεξανδρείας ἐπί-
σκοπον καὶ Μέμνονα τὸν Ἐφέσου ὡς

ρίᾳ ἀλλὰ κατὰ τῆς τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας
ἐργαζομένους δεινά· καὶ θορύβου καὶ
ταραχῆς τήν τε πόλιν καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον
ἐμπλήσαντας· μάλιστα τοῖς Αἰγυπτίοις
καὶ ἀγροίκοις ἀσ[illegible] ὑπουργοῖς
τῆς τυραννίδος χρησαμένους· καὶ μή-
τε τοὺς συγκληθέντας ἁγιωτάτους καὶ
θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους ἀναμεί-
ναντας, μήτε τῶν γραμμάτων τῶν θεο-
φιλεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βα-
σιλέων ἀνασχομένους· μήτε ταῖς εἰση-
γήσεσι καὶ παραγγελίαις(?) τοῦ μεγαλοπρε-
πεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου κόμητος Καν-
διδιανοῦ πεισθέντας· ἀλλὰ πάντα φύρ-
δην συγχέαντας τὰ τῆς εὐσεβείας σεμνὰ
ἀθέσμως τε καὶ παρανόμως πάντα
ἐργασαμένους· καὶ τῆς ἁγίας πεντηκο-
στῆς τὴν πανήγυριν ἐπιτελέσαι κωλύ-
σαντας· τούς τε θείους ναοὺς καὶ τοὺς τῶν
καλλινίκων μαρτύρων σηκοὺς ἀπο-
κλείσαντας· ἵνα μηδὲ εὔξασθαι τοῖς
βουλομένοις ἐξῇ· τοῖς μακρὰν ὁδὸν πο-
ρείαν πεποιημένοις ἐφιεμένοις δὲ
πάσας μὲν τὰς τῶν ἁγίων καὶ καλλινί-
κων μαρτύρων περιπτύξασθαι λάρνα-
κας· οὐχ ἥκιστα δέ, τὴν τοῦ τρισμακα-
ρίου Ἰωάννου τοῦ θεολόγου καὶ εὐαγγελιστοῦ· τοῦ
πολλὴν πρὸς τὸν σωτῆρα ἡμῶν παρ-
ρησίαν κτησαμένου· διὸ τοὺς περιειρη-
μένους Κύριλλον καὶ Μέμνονα καθελεῖν

σεσι· καὶ τὴν πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας συναθροισθέντων ἀδόλως καταδέξονται· μὴ τοίνυν ὁ θεοσεβὴς ὁσιότης τὴν ὑμετέραν εὐλάβειαν πρὸς τὰ τοιαῦτα ποιεῖν εἰωθότων· οὐ δὲ μικρὰν ἰσχὺν ὅσον ἡ δηλώσομεν ἔχει τὰ παρανόμως ὑπ' αὐτῶν τολμηθέντα. τοῦτο δὲ καὶ τῷ εὐσεβεῖ καὶ φιλοχρίστῳ ἡμῶν βασιλεῖ ἐγνωρίσαμεν· καὶ τοῖς μεγαλοπρεπεστάτοις καὶ ἐνδοξοτάτοις ἄρχουσιν ἐπὶ πόλει τῶν αὐτῶν πρὸς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει σύγκλητον· τῇ θεοφιλεῖ καὶ φιλοχρίστῳ συγκλήτῳ ἡ ἁγία σύνοδος :—

Λίαν ἀλγοῦμεν οἱ κείμενοι μελῶν ἐκτομὴν τῇ ὑμετέρᾳ μεγαλοπρεπείᾳ μηνύειν ἀναγκαζόμενοι· εἰ γὰρ καὶ ἀναγκαῖος ὁ χωρισμὸς τῶν σεσηπότων μελῶν, ἀλλ' ὅμως ὀδύνην τοῖς λοιποῖς τῷ σώματι κατεργάζεται· εἰ πάσχει γάρ φησιν ὁ μακάριος Παῦλος ἓν μέλος συμπάσχει πάντα τὰ μέλη· ἀλλ' ὅμως οὐ παραιτητέα τοῖς ἰατροῖς τῶν ἀχρείων καὶ ἐπικινδύνων ἡ τομή· ὁ γὰρ ἐχέφρων καὶ σοφὸς τῶν σωμάτων θεραπευτὴς εἰς τὴν τῶν λοιπῶν ἀφορῶν ὑγείαν καταφρονεῖ τοῦ σεσηπότος παντὶ τῷ σώματι τὴν σωτηρίαν πραγματευόμενος· τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τοῦ παρόντος πεποιήκαμεν· ὁρῶμεν γὰρ Κύριλλον τὸν Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπον καὶ Μέμνονα τὸν Ἐφέσου μυ-

ρία ἄλλα κατὰ τῆς τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας ἐργαζομένους δεινά· καὶ θορύβου καὶ ταραχῆς τήν τε πόλιν καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον ἐμπλήσαντας· ναύταις τε αἰγυπτίοις καὶ ἀγροίκοις Ἀσιανοῖς ὑπουργοῖς τῆς τυραννίδος χρησαμένους· καὶ μήτε τοῖς συγκληθεῖσιν ἁγιωτάτοις καὶ θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις ἀναμείναντας, μήτε τῶν γραμμάτων τῶν θεοφιλεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων ἀνασχομένους· μήτε ταῖς εἰσηγήσεσι καὶ παραγγελίαις τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου κόμητος Κανδιδιανοῦ πεισθέντας· ἀλλὰ πάντα φύρδην συγχέαντας τὰ τῆς εὐσεβείας σεμνά· ἀθέσμως τε καὶ παρανόμως πάντα ἐργασαμένους· καὶ τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς τὴν πανήγυριν ἐπιτελέσαι κωλύσαντας· τοῖς τε θείοις ναοῖς καὶ τοῖς τῶν καλλινίκων μαρτύρων σηκοῖς ἀποκλείσαντας· ἵνα μηδὲ εὔξασθαι τοῖς βουλομένοις ἐξῇ· τοῖς μακρὰν ἐκ τῆς πορείας πεπονημένοις ἐφιεμένοις δὲ πάσας μὲν τὰς τῶν ἁγίων καὶ καλλινίκων μαρτύρων περιπτύξασθαι λάρνακας· οὐχ ἥκιστα δέ, τὴν τοῦ τρισμακαρίου Ἰωάννου τοῦ θεολόγου καὶ εὐαγγελιστοῦ· τοῦ πολλὴν πρὸς τὸν σωτῆρα ἡμέτερον παρρησίαν κτησαμένου· διὸ τοὺς προειρημένους Κύριλλον καὶ Μέμνονα καθελεῖν

ἠμελήθημεν· καὶ τῆς ἐπὶ τοῖς ἀλλοτρί-
ως πεποιήκαμεν· τοῖς δὲ συνεργήσασι τῇ
αὐτῶν τῇ αὐθαδείᾳ καὶ τυραννίδι· ἢ διὰ
πάντην ἢ διὰ φόνον, ἀκοινωνήτους πε-
ποιήκαμεν· συνηγορήσαντες τὴν πα-
ρέδειαν· τῇ τῆς προαιρέσεως μεταμελ-
ῆν γὰρ αἴσθωνται τῆς πλημμελείας καὶ τῆς
τε αἱρετικῆς παύσωνται κακοδοξίας· τὴν
τῶν αἰτιῶν πρὸς ἣν ἀποστῆναι τῶν ἐν μιᾷ αὐ-
κοινωνίας συνελθόντων ἀνακτήσονται
καὶ συνήθειαν κατὰ τὰ γράμματα τῶν
ἁγιωτάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασι-
λέων εἰς τὸ συνέδριον συνελθόντες· με-
θ' ἡσυχίας ἱερᾶσθαι παρεσπούδασται ζητούμε-
να ἐρανήσωσι· τοῦτε δὲ μοῦ τῆς ἀκοι-
νησίας ἀπαλλαγήσονται· καὶ τὴν ἱερατικ-
ὴν ἀπολήψονται λειτουργίαν: —

Ἐπιστολὴ τῆς αὐτῆς πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει πλ(?):

Τῷ εὐλαβεστάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ καὶ φιλοχρί-
στῳ λαῷ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς ἁγιωτάτου
θεοῦ ἐκκλησίας:, ἡ σύνοδος: =

Νόμος ἐστὶν ἄγραφος τοῖς ποιμέσι· πολ-
λῶν προβάτων ποιεῖσθαι κηδεμονίαν
ἵνα μήτε κλέπτης ταῦτα λῃστεύῃ, μήτε
θηρίον κατεσθίῃ· μήτε νόσος λυμαίνη-
ται· εἰ δὲ οἱ τῶν ἀλόγων προβάτων τὴν
κηδεμονίαν πεπιστευμένοι τοσαύτην
αὐτῶν ποιοῦνται πρόνοιαν μάθειν ὡς κατὰ
τὸν μακάριον Ἰακὼβ πρὸς τὸν Λάβαν· ἢ
μὴν συγκαιόμενος τῷ καύματι ἡμέρας

καὶ τῷ παγετῷ τῆς νυκτός· καὶ ἀφίστατο ὁ
ὕπνος ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου· καὶ θέλη-
μά μου τὸ μὴ οὐκ ἐμὴν μοναχῶς σοι· ὅσην χρὴ ποιεῖ-
σασθαι πρόνοιαν τῶν λογικῶν τοῦ Χριστοῦ
ἡμῶν προβάτων· οἷς τοῖς θείοις περί-
κειται χαρακτῆρας· καὶ πιστοῖς μὲν
εἰς Χριστὸν ἐνδυσάμενα δὲ Χριστόν· καὶ σημειω-
θέντα τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου Κυρίου· τού-
του χάριν ἠγωνιάσαμεν καὶ ἐσπουδάσαμεν τὰς ὑμετέ-
ρας διὰ γραμμάτων προθεραπεῦσαι
ψυχάς· ἵνα μὴ ταῖς ματαίαις φήμαις
ἀπαχθέντες ἀθυμήσητε καὶ ταραχθῶ-
τε ταῖς διαμοίαις εἰς δόξησθε· ἀφικόμεθα
γὰρ εἰς τὴν Ἐφεσίων πόλιν τοῦ κηδεμό-
νος τῶν ὅλων Θεοῦ· τῶν εὐσεβεστάτων
καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων τὴν
σύνοδον εἰς τοῦτο κινησάντων(?)· καὶ εὕρο-
μεν τήν τε πόλιν θορύβου πάντοσε πε-
πληρωμένην· καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον
οὐ μετρίως ταραττομένην· καὶ κλύδωνα
θαλάττιον τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν κινοῦντα(?)·
Κυρίλλου τοῦ παρ' ἀξίαν ἀνδρείας ἐπισκό-
που καὶ Μέμνονος τοῦ Ἐφεσίου· δίκην
καταιγίδων τὸν χειμῶνα τοῦτον ἐγειρό-
των χειμῶνα· δείσαντες γὰρ ὁ μὲν Αἰγύ-
πτιος ἵνα μὴ τὰ κεφάλαια τῆς αἱρετικῆς
κακοδοξίας αὐτοῦ τὰ τῇ Ἀπολλιναρίου
δυσσεβείᾳ συμβαίνοντα ἐρευνήσαντες
ὡς αἱρετικὸν αὐτὸν κατακρίνωμεν· ὁ δὲ
τῆς ἄρρητος αὐτοῦ ῥαθυμίας τὰ κατὰ τὴν

πόλιν θεοῦ ἀλλ' οὐ μὲν συμφερόντως τὸν πο-
καὶ μὲν τὴν τυραννικὴν ἀναδεξάμενοι
γνώμην. καὶ οἱ μὲν πεντήκοντα αἰγυπτί-
ων ἐπισκόπους· οἱ δὲ ἀσκαμοὺς τοῦ βίου ὑ-
τριάκοντα συνῆφθησαν· καὶ ἄλλοις τιμαῖς·
τοῖς μὲν, ἀπάτῃ· τοῖς δὲ, φόνῳ προσ-
λαμβανόμενοι· οὐκ ἐκωλύθησαν μέν· ἀμ-
μεῖναι τὸ λοιπὸν τῶν πανταχόθεν ἀφι-
κνουμένων δι' αὐτῶν ἐπισκόπων συνέ-
δριον. καταφρονήσαντες δὲ τῶν ἐκ-
κλησιαστικῶν θεσμῶν. καὶ πάντα ταῦ-
τόπως καὶ παρανόμως διαπραξά-
μενοι· ὡς ἐξαίρειν πόλεως μὲν διὰ τῶ-
ἀπάντων τῶν παραλεχθέντων· ναύτας δὲ
καὶ κληρικοὺς αἰγυπτίους καὶ ἀγροίκους
ἀσταμένους εἰς τὰς τῶν ἐπισκόπων οἰκί-
ας ἀποστέλλοντες καὶ ἀνηκέστως ἀπειλοῦν-
τες· καὶ φόνον τοῖς σταθεροτέροις ἐπι-
κρεμῶντες· καὶ τὰς οἰκίας ἔξωθεν
ἐπιγράφοντες ὡς ἐπισήμοις εἶναι τῷ
πολιορκηθῆναι ὀφείλοντας· ἢ μάλιστα ζον-
συντίθεσθαι τοῖς ὑπ' αὐτῶν παρανό-
μως γεγενημένοις. ταῦτα καταλαμ-
βάνοντες καὶ πεῖραν τὴν τυραννικὴν αὐ-
τῶν ἀναξίαν μεμαθηκότες, ἀπο-
ἡγησάμεθα τοὺς εἰς τοσοῦτον κακίας
ἐληλακότας, ἐν τῇ θείᾳ καὶ μεγάλῃ
ἱεροσύνῃ καταλιπεῖν. διὸ τούτους
μὲν ὡς τῶν κανόνων ἡγεμόνας καθελεῖν
ἠναγκάσθημεν. καὶ τῆς ἐπισκοπῆς ἀλλο-

τρίους πεποιήκαμεν· τοὺς δὲ τούτοις
συνεργήσαντας, τῆς τῆς ἀκοινωνησίας
ἀπεσχόμενοι δεσμῶν· οὐκ ἀπογορεύσαν-
τες τὴν μετάνοιαν· ἀλλὰ τὴν τῆς φιλαν-
θρωπίας αὐτοῖς ὑπανοίξαντες θύραν·
ἢν γὰρ ἐθελήσωσιν ὡς τάχιστα· ἀναθε-
ματίσαι μὲν τὰ ὑπὸ Κυρίλλου ἀποφα-
λέντα· κεφάλαια τῆς καθολικῆς καὶ ἀπο-
στολικῆς ἐκκλησίας ἀλλότρια· εἰς δὲ τὴν
πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων ἐπανελθεῖν τῶν
ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας συνελθόντων·
καὶ κατὰ τὸ γράμμα τῶν εὐσεβεστάτων
καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων· ἀθο-
ρύβως καὶ ἀκριβῶς τὰ προκείμενα συ-
ζητῆσαι καὶ τὸ ἀσφαλὲς δόγμα κυρῶσαι.
παραυτίκα αὐτοὺς, ὡς οἰκεῖα μέλη δε-
ξόμεθα· καὶ τοῖς ἱερατικοῖς αὐτοὺς ἀπο-
δώσομεν θρόνοις:–

Ἀναφορὰ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν εὐσεβῆ βασιλέα· ἣν ποιεῖν ἔδοξαν μετὰ τῆς ἀνα-
φορᾶς τῆς προγεγραμμένης. τῷ με-
γαλοπρεπεστάτῳ κόμητι Εἰρηναίῳ:–

Ἠλπίσαμεν λοιπὸν ἔσεσθαι τοῦ αἰγυπτια-
κοῦ κλύδωνος τοῦ ταῖς ἁγίαις τοῦ θεοῦ ἐκκλη-
σίαις προσφερομένου· τοῖς τῆς ἀσεβείας τ(ῶν)
ὑμετέρας δεχόμενοι γράμματα. ἐψεύ-
σθημεν δὲ τῆς ἐλπίδος· θρασύτεροι
γὰρ οἱ ἄνδρες, ἐξ ἀπονοίας ἐγένοντο· καὶ
οὔτε τῆς ἐνδίκου καὶ ἐννόμου ἐπενεχθεί-
σης αὐτοῖς ἐφρόντισαν καθαιρέσεως

οὔτε τῇ ἐπιτιμήσει τοῦ ὑμετέρου κράτους
ἐπιγενόμενοι σωφρονέστεροι· ἀλλὰ καὶ τοῖς
τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας νόμοις· καὶ τοὺς
τῶν ἁγίων πατέρων κανόνας πατήσαντες· οἱ μὲν
καθαιρεθέντες οἱ δὲ, ἀκοινώνητοι γεγε-
νημένοι ἐν τοῖς ἀκτηρείοις ἑορτάζουσι μοί-
κοις συνάξεις ἐπιτελοῦντες. καὶ ἡμᾶς
μὲν ὡς καὶ ἤδη τὴν φιλόχριστον ὑμῶν
ἐνδιδάξαι μὲν κορυφὴν προσδέξασθαι μό-
νον εἰς τὸ ἁγίου ληθέντες ἀποστόλιον
μετὰ τὸ δόξασθαι ταῖς πάσης ἀσεβείας γέ-
μοντα γράμματα τῆς ὑμετέρας ἡμερότη-
τος οὐ μόνον ἐκώλυσαν· ἀλλὰ καὶ κατέ-
λευσαν καὶ μέχρι πολλοῦ κατεδίωξαν·
ὡς φυγῇ καὶ δρόμῳ τὴν σωτηρίαν ἡμᾶς πο-
ρίσασθαι. αὐτοῖς δὲ πάντων ὅτι ποιῶν ἄξειν μὴ νο-
μίζουσι· εἰς δὲ συνέδριον συνελθεῖν καὶ
κάσαν ὁμ τῶν ζητουμένων ποιήσασθαι· καὶ
ὑπὲρ τῶν αἱρετικῶν κυρίλλου κεφαλαίων
ἀπολογήσασθαι οὐκ ἠνέσχετο· τοῖς πε-
φανεῖς τῆς ἐν αὐτοῖς δυσσεβείας ἐλέγχους
ἀπαγορεύοντες· μέγα δὲ φρονοῦσιν ἐπὶ
μόνῳ τῷ θράσει· καίτοι γε οὐ θρασεῖς
ἀλλ' ἰσχύος καὶ γνώσεως. καὶ τῆς τῶν δογμά-
των ἐμπειρίας ἡ περὶ τῶν προκειμέ-
νων συνεξέτασις ἐστίν. τούτου χάριν ἠ-
ναγκάσθημεν προπέμψασθαι τὸν μεγα-
λοπρεπέστατον κόμητα εἰρηναῖον· κατα-
λαμβάνειν ὑμῶν τὴν εὐσέβειαν· καὶ ταῦτα
γράμματα διδάξαι. τά τε γὰρ γεγενημένα

ἀκριβῶς ἐπίσταται. καὶ πολλοῖς παρ' ἡμῶν
μεμάθηκε θεραπείας προσώποις· διὰ τῶν δυ-
νατῶν τὸ αὐτάρχον ταῖς δὲ τοῦ θεοῦ ἐκκλη-
σίαις παρασχεῖν. ὅθεν ἱκετεύομεν ἀνεξικα-
κῶς τὴν ὑμετέραν παρ' ἡμῶν τοῦ μαθεῖν
ἡμερότητα κατὰ τὸ δοκοῦν τῇ ὑμετέρᾳ
εὐσεβείᾳ θᾶττον κελεῦσαι γενέσθαι· ἵνα
μὴ εἰς οὐδὲν δεόμενοι ἐνταῦθα συντριβώμεθα:

Ἀναφορὰ τῶν αὐτῶν πρὸς τὰς βασιλίδας:

Ἔτι ἐγνωρίζειν τῇ ὑμετέρᾳ προσδοκή-
σαντες εὐσεβείᾳ· τἀναντία δηλῶσαι κα-
τηναγκάσθημεν τῆς τυραννικῆς ἀταξίας
κυρίλλου τοῦ ἀλεξανδρέως καὶ μέμνονος τοῦ ἐφε-
σίου τοῦτο ποιῆσαι βιαζομένης· δέον γὰρ διά
τε τὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν θεσμῶν ἀκο-
λουθίαν· καὶ διὰ τὰ εὐσεβῆ τῶν φιλοχρί-
στων ἡμῶν βασιλέων θεσπίσματα ἀνα-
μεῖναι μὲν τῶν ἀφικνουμένων θεοφιλε-
στάτων ἐπισκόπων τὴν παρουσίαν καὶ κοι-
νῇ διασκέψασθαι τὰ περὶ τῆς εὐσεβοῦς
πίστεως καὶ τὰ προκείμενα ζητήματα
συνῳδεῖν· καὶ ἀκριβῶς τὸ ἀσφαλίζε-
σθαι· ἵνα μὴ σὰς καινῶσαι δόγμα· γρά-
ψαντες ἡμῖν, ὡς τὴν ἡμετέραν ἀναμέ-
νουσι παρουσίαν· καὶ μαθόντες ὡς ὁ-
δὸν τριῶν μόνων τυγχάνομεν· καθ' ἑαυ-
τοὺς τυραννικὸν συνέδριον συγκροτή-
σαντες· ἀθέσμως καὶ παρανόμως καὶ πά-
σης ἀθεσμίας γέμοντα καὶ ἀτοπίας ἐτόλ-
μησαν πράγματα· καὶ ταῦτα τοῦ μεγαλο-

πρεσβυτάτου καὶ ἐνδοξοτάτου κανδιδια-
νοῦ τοῦ εὐταξίας χάριν ὑπὸ τῶν εὐσεβε-
στάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλ-
έων ἀποσταλέντος. καὶ ἀγράφως αὐτοῖς καὶ
ἐγγράφως παρεγγυήσαντος τὸ ἀναμεῖναι
τοῖς συγκληθεῖσι θεοφιλεστάτοις
ἐπισκόποις. καὶ μηδὲν νεωτερίσαι περὶ
τὴν εὐσεβῆ πίστιν. ἀλλὰ φυλάξαι τοῖς
θεσπισθεῖσι παρὰ τῶν τὰ θεῖα φρονούν-
των βασιλέων ἡμῶν. ἀλλ᾽ ὅμως καὶ τοῦ
βασιλικοῦ γράμματος ἐπιλαθόμενοι
καὶ τῶν συμβουλιῶν τοῦ μεγαλοπρε-
πεστάτου κόμητος κανδιδιανοῦ. μελῆσαι
τῆς αὐταξίας φροντίσαντες, ὁ δὲ ἀπο-
διων ἔρρηξαν. καὶ στόμα ἀρξάμενος κατὰ
τὸν προφήτην ὑφαίνουσιν. ἀλλ᾽ ὅμως
τῶν ἰδίων αὐτῶν φρενῶν, σωτηρίας οὐχ
εὗρε. καὶ ἐν αὐτῷ βασιλικῷ. διὸ θαρ-
ραλέως ὑμῖν ὁ ἰσχυρὸς αὐτῶν οὐ κατ-
εἰσιτήριον. οὐδὲ μὴ περιμαχόμενοι ὑπ-
τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν. τούτου
χάριν τὰς πολλὰς αὐτῶν ἀποστασίας θεα-
σάμενοι τάς τε γὰρ ἐκκλησίας καὶ τὰ
ἅγια μαρτύρια ἀπέκλεισαν τῆς τε
ἁγίας πεντηκοστῆς τὴν πανήγυριν ἐπι-
τελεσθῆναι οὐκ εἴασαν καὶ πρὸς τού-
τοις τοῖς τῆς τυραννικῆς αὐτῶν
αὐταξίας ἐπέθεντο εἰς τὰς τῶν ἐπι-
σκόπων οἰκίας ἀποστείλαντες καὶ τ-
ήνεγκαν ἀπειλοῦντες, ὡς γέγραπται

τοῖς παρ᾽ αὐτῶν παραινουμένοις τοχ-
μοσεῖσιν ἀνάγκας. οὗ χάριν τοὺς προ-
ειρημένους κύριλλον καὶ μέμνονα
καθείλομεν. καὶ τῆς ἐπισκοπῆς
ἀλλοτρίους πεποιήκαμεν. τοὺς δὲ
συνεργήσαντας αὐτῶν τῇ αὐταξίᾳ
καὶ εἴτε κληρικοί. εἴτε φόβῳ ὑπο-
συρέντας, ἀκοινωνήτους πεποιήκα-
μεν, ἕως ἂν εἰς αἴσθησιν τῶν οἰκείων
ἐλθόντες πλημμελημάτων. καὶ μεταμε-
ληθῶσι γνησίως. καὶ τὰ αἱρετικὰ κυ-
ρίλλου κεφάλαια τῇ ἀπολιναρίου ἀσεβείᾳ
ρίου καὶ ἀρείου καὶ εὐνομίου δυσσε-
βείᾳ συμμαινόμενα ἀναθεματίσαντες
τῶν αἰτιῶν πρώτων τῶν ἐν ἐμμυρίᾳ συναθροι-
σθέντων ἀνακτήσασθαι πίστιν. καὶ κα-
τὰ τὰ εὐσεβῆ τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν
βασιλέων θεσπίσματα, ἡ σύνοδος καὶ δι᾽
ᾧ θορύβου τινὸς εἰς τὸ συνέδριον ἡμῶν
συνεισελθόντων ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ με-
μαρτυρῆσαι ἐθελήσασι. καὶ τῆς εὐσ-
βελικῆς πίστεως τὸ εἰλικρινές, ἀδό-
λως φυλάξωσιν:—
ἐπιστολὴ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν ἔπαρχ-
καὶ τὸν μάγιστρον ὁμοίως:—
εἰς ἔσχατα κακῶν τὸ δὴ λεγόμενον ἐλη-
λάκαμεν. καὶ δεινοῖς πρὸς παλαιό-
τοις ἐπικέσθαι. καὶ καθ᾽ ἑκάστην ὡς
εἰπεῖν τὴν ὥραν τὸν θάνατον ἡμῶν
πρὸ ὀφθαλμῶν ὑποβλέπομεν. πᾶσαν γὰρ

μαρμαρικὴν ὑπερμαίνει μανίαν τοῦ
κυριάρχου καὶ μέμνον καὶ τῶν σὺν αὐ-
τοῖς καθ' ἡμῶν τολμώμενα καὶ οὐδὲ
εἰδότων αὐτοῖς τυραννικῶς ὑπολέλειπται·
ἔφοδοι μὲν γὰρ συνεχῶς ἐν πολέμοις
τολμῶνται· αἱ οἰκίαι ἡμῶν ἤδη διὸ
ἀπεγράφησαν· ὡς εἶναι δὴ λαὸς καὶ
ἐπισήμοις τοῖς ἐπιέναι μέλλουσι·
οἶκος ἡμῶν εὐκτήριος ἀποκέκλεισται
μόνος διαφθειρόμενοι καὶ μιαίνειν ἱερὸν
ἔρος ἀπολλῦσαι ποθοῦντες· πρὸ κύ-
οὐ τολμῶμεν ὡς μαρμάριος ἐχθροὺς
τοὺς ὁμοφύλους φονούμενοι· οἱ τῶν
αὐτῶν πρῶτον καινόμενος (?) ... τὴν ταγ-
οἱ καθηρημένοι καὶ ἀνοιγνύμενοι· ἱε-
ρουργίας καταπολμῶσι (?)· τὰ δ' ἅπαντα
αὐτῶν ἐκχέονται τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ δι-
δάγματα· ἡμεῖς δὲ καθειργμένοι οἴκοι
τελοῦμεν· καὶ τὰς ἐφόδους ὑπερι-
σιωποῦμεν:- δεόμεθα τοίνυν καὶ
ἱκετεύομεν τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέ-
πειαν· μὴ παριδεῖν ἡμᾶς, ἐν μέσῳ
τῶν τοιούτων ἀπειλημμένους καὶ
ἀλλ' ἐξαρπάσαι ἡμᾶς, ὡς τάχιστα
τοῦ ὑπόπτου θαύματος· καὶ παρα-
σκευάσαι τὴν μασσιλίδα (?) πόλιν κατα-
λαμεῖν καὶ δοῦναι λόγον ὑπὲρ τῆς πί-
στεως καὶ ἐξελέγξαι τῶν προειρημένων
ἀνδρῶν τήν τε αἱρετικὴν κακο-
δοξίαν, καὶ τὴν ὑπερμαλλοῦσαν (?) πα-

νομίαν· εἰ γὰρ τοῦτο μὴ γένοιτο, παντε-
λῶς ἀπολούμεθα· καὶ παραίτιοι ἅμα
τῆς ἐκείνων μανίας ἐσόμεθα· πάλιν
τοίνυν δεόμεθα καὶ ἐνορκοῦμεν περὶ
παίδων· πρὸς τῶν φιλτάτων· περὶ τῆς
...αίας τοῦ θεοῦ κρίσεως, μὴ περιοφθῆ-
ναι παρὰ τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρε-
πείας· ἀλλ' ὡς τάχιστα ἐντεῦθεν ἀπαλ-
λαγῆναι· καὶ ἐλεύθερον ἀέρα θεάσασθαι:—
ἐπιστολὴ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν πραιπόσιτον
καὶ σχολαστικὸν γενόμενον:—
οὐδὲν ἀπὸ μοίρας ἐν πλημμελήμασι χα-
λεπώτερον· αὕτη γὰρ ἐστὶ πάντας ἐφι-
τὰ ἀπὸ πάντων ἡγεμών· ὑπὸ ταύτης οἱ αὐτοῦ
...ποι καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς στρατηγούμενοι τῆς
τε ἐκκλησιαστικῶν καταφρονοῦσι θεσ-
μῶν· καὶ τὰς εὐσεβεῖς τῶν θεοφιλεστά-
των ἡμῶν βασιλέων παραλύουσι θεσπίς-
ματα· οὔτε γὰρ τὰ πρῶτα, οὔτε τὰ δεύ-
τερα, οὔτε τὰ τρίτα συμφέρειν αὐτοῖς
ἐδίδαξε γράμματα· οὔτε ἡ ἔννομος
αὐτοῖς ὑφ' ἡμῶν ἐπενεχθεῖσα καθαί-
ρεσις, ἔστησεν αὐτῶν τὴν θρασύτητα·
ἀλλὰ θρασύνονται μὲν εἰς τοὺς εὐκτηρίους
οἴκους παρανόμως· ἐπιτελοῦσι δὲ συ-
νάξεις ἀθέσμως· καίτοι γε τῶν λαῶν
ταύταις οὐ παραβαλόντων· πάντῃ δὲ
οἰκοδομεῖν φρουρίοις ἐπιστάντες, οὐ-
δὲ μὴ πλὴν αὐτῶν εἰσιέναι συγχωροῦσι
καὶ ταῦτα ἤδη διὰ γραμμάτων ἑτέρων

τὴν ὑμετέραν μὲν διδάξαι μὲν μεγαλο-
φρέπει· ἐπειδὴ ἅμα προσεῖναι μὴ δυσωπήσαιμεν π-
σάξασθαι καὶ ἀληθεῖν εἰς τὸ αὐτὸ ὁμαπο-
λιπὸν μετὰ τὸ δέξασθαι γὰρ διὰ τοῦ θαυ-
μασιωτάτου γραμματίου τοῦ μακαριω-
μου γράμματα τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου ἡμῶν
καὶ φιλοχρίστου μαγιστριανοῦ λέων· οὐ γὰρ ἡμῶ-
μονὲ κωλυθῆναι μὲν προσεύξασθαι· ἀμ-
καὶ καταμεινάντες μέχρι πολλοῦ,
κατεδιώχθημεν· ἐπειδὴ τοίνυν κα-
τῆς εὐσεβείας ὑπάρχετε τρόφιμοι,
ἐπ' ἀρετῇ διαγραψάμενοι τῇ πάσῃ ὁ τῶν
ὑμετέραν εὔκλειαν μὲν τοῖς πᾶσιν ἡμῖν
περιφέρεσθαι ἀφ' ὁμιλίας· καὶ τῆς ἀγίας ἐκ-
κλησίας ἐκθύμως ὑπερμαχεῖτε τῆς πί-
στεως ποιούμενοι προθυμηθεῖεν· ὥστε
δὴ μὲ καὶ ὡς αὐτὴν δοξουρίον φέρεσθαι π-
ραιτέρω μὲν εἰμὶ τὸ μέγεθος· καὶ ταῖς
μετέραις γραφαῖς ἐπαναμνήσθημεν τοῦ
εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βα-
σιλεῖ· καὶ πᾶσι δημεῖσεν ἐγκειμένου
δὴν· ὥστε τὴν μὲν παροῦσαν τοσαύ-
θῆναι σύγχυσιν· ἀταραξίαν δὲ καὶ θο-
ρυβίου παντὸς χωρὶς τὸ κοινὸν γενέ-
σθαι ἐδάφιον· καὶ τοῖς ἀναθεματισθεῖσι τοὺς ὑμ-
μοῖς ἕκαστον μέρος τῶν ἀναθεματισθέν-
των ὑπομνῆμα:-

Ἀναφορὰ τῶν ἀνατολικῶν πρὸς τὸν βα-
σιλέα· ἣν προσήνεξαν τὸ σύνοδον
τῶν ἐμμιλίων αἰτίων πρὸς· ἀναφέροντες,

ἀπὸ τῆς α΄ καὶ οἰκουμενικῆς συνό-
δου τεθεσπισθέντων ἐπὶ τοῖς προδοθεῖσιν
αὐτοῦ λιβέλλοις, παρὰ Κυρίλλου καὶ Μέ-
μνονος τῶν αἰτίων τῶν ταραχῶν ἧς ἐφαρμείρη
μαίονος ἐμέντις καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀποδόθη:-
ἐν ᾗ μόνον ὡς ἀληθῶς καὶ ὅσον δυνάμεων καὶ δα-
κρύων ἄξια τὰ ὑπὸ τῶν λεγομένων ὧν
ἐπισκόπων τολμώμενα· ὡς ἐν σκηνῇ
καὶ θεάτρῳ· καὶ τὰ μεγάλα καὶ ἄρρητα
τῆς ἐκκλησίας μυστήρια παίζουσι· καθαι-
ρεθέντες γὰρ ὑφ' ἡμῶν διὰ τὰς πολλὰς
αὐτῶν παρανομίας Κύριλλον καὶ Μέ-
μνονα· καὶ διὰ τὸ διαπεμφθὲν αὐτοῦ ἀλλό-
τριον φρόνημα· ὃ ἐν τοῖς κεφαλαίοις
τοῖς ὑπ' αὐτοῦ πεμφθεῖσιν εὕρηκα-
μεν λιβέλλοις ὡς ἔγνωμεν ἐπὶ τοῦ πα-
ρόντος ἐκδόσθαι τοῖς λοιποῖς τὰ ἀθεσμί-
ἐκεῖνα πεποιηκότες· καὶ τοῖς κεφα-
λαίοις ἐκείνοις τοῖς αἱρετικοῖς καθυ-
πογράψαντες· καὶ διὰ τοῦτο παρ' ἡμῶν
τῆς ἀκοινωνησίας ὑποκειμένοις
ἐπιτιμίας· ὡς παρ' ἡμῶν ἀδικηθέντα
καὶ δικαιοῦσθαι χρησάμενοι τοῖς ὑπο-
θέσεσι καὶ τοῖς ἴσοις ἐγκλήμασιν ὑπο-
κειμένοις· ἐκάμεσαν ἡμᾶς εἰς τὸ ἱερα-
τικὸν τοῖς ἀκηράτοις τῆς ὀρθοδοξί-
της ταύτην διαφυλάττειν, προηρημένους·
εἶτα ἡμῶν ἀκολούθως ἀποκρίνασθαι με-
μνημένους χρὴ ἀναμεῖναι τὰ παρὰ τῆς
ὑμετέρας εὐσεβείας τιθέμενα· ἐδιό-

καὶ τρὶς ταῦτα εἰρηκότων, παρῃτη-
σάμενοι· τοὺς τῆς εὐσεβείας θεσμοὺς
ἀπέδοσαν αὐτοῖς ὡς γενομένου σου τὴν
ἱερουργίαν· ὁμοίως ποιοῦντες, ὥσπερ
ἂν εἴ τις δεδεμένος· καὶ ἑαυτὸν δεσ-
μῶν ἀπαλλάξαι μὴ δυνάμενος, ἑτέ-
ρους λύειν ἐπιχειρήσειεν· εἰ μὲν γὰρ οὐκ ἀξιό-
χρεως ἦν ἡ παρ' ἡμῶν γενομένη νό-
μιμος καὶ κυρία ἡ τοῦ καθαιρέσεως· ἐχρῆν
μηδὲ λοιπὸν ἐλέγχους δοθῆναι· μηδὲ λυθῆ-
ναι ὡς γενομένου σου τοὺς καθαιρεθέντας· εἰ
δὲ ἀληθῶς ὥσπερ οὖν ἀληθῶς ἀξιόχρεως
ἦν. καὶ ἡ ἀκοινωνησία ὡς αὐτὸς ἀξιό-
πιστος καὶ βεβαία παρὰ τῶν αὐτῶν αὐ-
τίκα καὶ εἰρημένη ἐγένετο· τούτων δὲ οὕτως
ἐχόντων· πῶς οἷοί τε ἦν τοῖς ἀκοινω-
νήτοις καὶ πάσης ἱερατικῆς λειτουρ-
γίας κεκωλυμένους, τοῖς καθῃρημέ-
νοις, ἱερουργίαν ἀποδοῦναι· καὶ ταῦτα
μείζοσιν ἐγκλήμασιν ἑαυτοὺς περιπεί-
ραντες ἀκοινωνήτοις γὰρ ἐκεῖνοι οὖν τῆς
τῆς τε ἀκοινωνησίας κατετόλμησαν
καὶ τοῖς καθῃρημένοις παρανόμως
ἐκοινώνησαν καὶ πρὸ τῆς κατεγγρά-
φου λύσεως. δεόμεθα τοίνυν τοῦ ὑμε-
τέρου κράτους, μὴ παριδεῖν τοὺς ἐκ-
κλησιαστικοὺς πατουμένους θεσμούς·
ἀλλ' ὡς τάχιστα ἐπαμῦναι τῇ πίστει πο-
λεμουμένῃ· καὶ ἡ μὲν ἐπικουλδουμένη
μυρίαι γὰρ ἡμῖν ἀπειλοῦσι μάχαι κεφα-

καὶ κελεῦσαι ἡμᾶς ἐντεῦθεν ἀπαλλα-
γῆναι· καὶ εἰς τὴν βασιλίδα πόλιν γενέ-
σθαι· ἵν' ἐπὶ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας
καὶ τὴν παρανομίαν αὐτῶν καὶ τὴν
ἀσέβειαν διελέγξωμεν· ἀδύνατον
γὰρ ὡς ἡγούμεθα δίχα τοῦ ὑμετέρου
κράτους· ἀτάκτως καὶ ἐνθέσμως
τὰ προκείμενα τυπωθῆναι· εἰ δὲ τοῦ-
το μὴ παρασχῇ ἡμῖν ἡ γαληνότης,
εἰς τὴν Νικομήδειαν μετακινηθῆναι παρα-
καλοῦμεν· ἵνα ῥᾳδίως καὶ τὰ γενόμε-
να τῷ ὑμετέρῳ δηλῶμεν κράτει· ὡς
τοὺς τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας δεχόμε-
θα πιστοὺς προστάξαι δὲ παρακαλοῦ-
μεν τὴν φιλόχριστον ὑμῶν κορυφήν· μετ'
ἑκάστου μόνου μερῶν πολίτου· διὸ μόνον γὰρ
θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους συγκληθῆ-
ναι· τὸ γὰρ πλῆθος περιττὸν μὲν εἰς
δογμάτων ζήτησιν· θορυβοῦσι δὲ μόνον
οἱ δὲ μὴ ἐξετάζεσθαι· διὸ καὶ οἱ προειρη-
μένοι μετὰ πλήθους παρεγένοντο·
τούτῳ μόνῳ θαρροῦντες· ἀλλ' οὐ κἀληθείᾳ
καὶ δογμάτων ὀρθότητι· καὶ σκοπὸν ἔ-
χοντες, διὰ τοῦ πλήθους, τὴν οἰκείαν πρό-
θεσιν εἰς ἔργον ἀγαγεῖν· καὶ τῷ πλήθει
τῶν ὑπογραφῶν σωρεῦσαι πάσας· ἡμεῖς
δὲ καὶ τῷ ὑμετέρῳ θεσπίσματι πειθό-
μενοι· καὶ μόνοι σύν τισι καὶ ὀλίγοις ἐξαρ-
κεῖν εἰς ζήτησιν τὴν τῶν δογμάτων· τῆς
ἐξ ἑκάστης ἐπαρχίας εἰληλύθαμεν καὶ

μέχρι τοῦ παρόντος τοῖς τῆς ὑμετέρ-
ας εὐσεβείας ὅροις φυλάττοντες, οὐκ ἀπε-
στείλαμεν αὐτόθι θεοφιλεστάτους ἐπι-
σκόπους ὡς οἱ πάντες εὐκόλως τολ-
μῶντες πεποιήκαμεν· ἀλλὰ διὰ τῶν πραγ-
μάτων ἃ ἐχρῆν ἐδιδάξαμεν. σκο-
πὸν ἔχοντες μὴ ἀντιτείνειν τοῖς ὁσίοι-
σιν ὑμῶν θεσπίσμασι· πρὸς δὲ τούτ-
οις παρακαλοῦμεν ὑμῶν τὴν εὐσέβειαν
κελεῦσαι πάντας τῇ κατὰ Νίκαιαν ἐκ-
τεθείσῃ ὑπογράψαι πίστει· ἧς τοῦ τῶν ἡμῶν
προεγράψαμεν τῶν γραμμάτων·
καὶ μηδὲν αὐτῇ ξένον ἐπεισαγαγεῖν·
μήτε ψιλὸν ἄνθρωπον τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν λέ-
γοντας· θεὸς γὰρ ἐστὶ τέλειος, καὶ ἄνθρωπος
τέλειος· μήτε τὸ πάθη τὴν εἰσφέρειν τῇ
θεότητι τοῦ Χριστοῦ. τολμηρὸν γὰρ ἑκάτερον:-

Ἐπιστολὴ γραφεῖσα
παρὰ τοῦ κόμητος Εἰρηναίου πρὸς τοὺς
ἀνατολικοὺς περὶ τῶν ἐπὶ τῇ ἀπο-
θέσει πραχθέντων. μετὰ τὴν εἴσοδον
αὐτοῦ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τὴν
ἀπόδοσιν τῶν ἀναφορῶν:

Μόγις μὲν ἡμῖν ἐξεγένετο καὶ ἐπιστεῖλαι
τῇ ὁσιότητι ὑμῶν· καὶ τῶν γραμμα-
των εὑρεῖν, οἱ ὁμοῦ χόμενοι διακονοῖεν·
ἵνα τὰ ἐπὶ τοῖς προκειμένοις ἐκινηθέν-
τα, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ γνωρίσω
τῇ κατὰ θεὸν ὑμῶν διαθέσει. ἦλθο-
μεν γὰρ εἰς τὴν βασιλεύουσαν πόλιν

τρεῖς μετὰ τῶν αἰγυπτίων προλαβόντων
ἡμέρας· ὅσοι δὲ λοιπὸν εὐθὺς καὶ πα-
ρ' αὐτὴν ἐπέστημεν κινδυνεύοις τὴν ὁδόν· οὐ-
δὲ λόγον ῥᾴδιον ἐξειπεῖν· μήτε γε δὴ ἐ-
πιστολῆς παραστῆσαι· προεισελθόν-
τες γὰρ οἱ μέλλοντες καὶ πᾶσι προσφό-
ρως καὶ καταλλήλως χρησάμενοι· ἀρ-
κεῖ γὰρ τοσοῦτον εἰπεῖν· πάντων ὡς
εἰπεῖν τὰς ἀκοὰς προκατέλαβον·
τοὺς μὲν, ταῖς ψευδολογίαις ἐπιτυχόν-
τες δελεάζοντες· τοὺς δὲ, καθ' ἡμῶν ταῖς
συκοφαντίαις παροξύνοντες· ἅπαντ-
ας δὲ κοινῇ καὶ κατ' ἰδίαν συμπείθοντες·
ὥστε καὶ τοὺς μεγάλους ἄρχοντας· καὶ
τοὺς ἐν ἀξιώμασι τελοῦντας· καὶ τοὺς
ἐν στρατείαις διαφόροις ποιεῖσθαι·
ὅτι περ καὶ ἐξετάσεως ἀκολούθου
γεγενημένης· καὶ κρίσεως παρακο-
λουθησάσης· καὶ πάντων ὁμοῦ τῶν
θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων μίαν καὶ
τὴν αὐτὴν ἐξενεγκόντων ψῆφον κατὰ
τοῦ παρ' αὐτῶν ἐρήμην καταδικασθέν-
τος, ἡ θαυμαστὴ γέγονεν ἐκείνη καθαί-
ρεσις· τὸν μέντοι μεγαλοπρεπέστα-
τον καὶ φιλόχριστον κουβικουλάριον
Σχολαστίκιον ἐπειστὸν ὁμολογημένως
ὡς οὐδὲ ἀκοῦσαι ὅλως ἠνέσχετο ἐμφα-
νῶς τῆς θείας φωνῆς. ὅμως διὰ τὴν τῆς
ἀληθείας ἀκαταμάχητον δύναμιν· καὶ
τὰς ὑμετέρας ἁγίας, ἐξίσχυσα διὰ τῶν

οἰκτιρμῶν τοῦ θ(εο)ῦ· τοὺς κ(αὶ) περσοιμέων
κινδύνους, ὡς ἔφην διαφυγών· σὺν τῷ
Χ(ριστ)ῷ τε, τοῖς μεγαλοπρεπεστάτοις ἄρχου-
σι· καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὡς ἐμὲ χωρεῖ· τὴν
τοῦ πράγματος ἀλήθειαν ἐξηγήσασθαι·
οἳ ταῦτα παρ' ἡμῶν διδαχθέντες καὶ εἰς ὦ-
τας ἐνεγκεῖν ἠμελήθησαν τὰς τῶν κρα-
τούντων ἀκοάς· ὅσα περ εἴς τε τὴν
προκειμένην ὑπόθεσιν· καὶ εἰς ὑμᾶς
δὲ αὐτοὺς οἱ περὶ τὸν Αἰγύπτιον τυραννι-
κῶς ἐπλημμελήθησαν· καὶ τέλος εἰ-
ληφυίας τοῦ λόγου τυχόντων τῶν μέσων
γενομένων τε καὶ δεχθέντων· παρὰ
τῶν τὰ ὑμέτερα παρ' αὐτε τῶν τὰ κυ-
ρίλλου φρονούντων· ἔδοξεν ἐμοῦ τε
καὶ τῶν Αἰγυπτίων ἑαυτοῖς τε καὶ τῇ
ὑποθέσει συνισταμένων αὐτῇ· τὸν ἀ-
σεκρῆτον ἀλλαγήσασθαι κασι· παρ-
των αὐτῶν· καὶ τῶν μεγίστων ἀρχόντων
καί τοι γε ὁμοῦ διαμαρτυρομένου
πολλάκις· ὡς οὔτε τούτου χάριν ἀ-
φῖγμαι· οὔτε τοιαύτας παρ' αὐτῶν θεο-
φιλεστάτων ἐπισκόπων ἔλαβον ἐντο-
λάς· μόνον δέ· πραγμάτων ἦλθον δια-
κόνος. ἀλλ' ἐγὼ μὲν ὑπὲρ τούτου μαρ-
τυρεῖν καὶ διεπράχθη τῶν λόγων· τὸ δόξ-
αν δέ, δι' ἣν πάσης ὀξέως κατηνέχθησα
τῆς τοιμωθείας ἡ μὲν καὶ τότε παρ-
ρησίας ὀρθῆς καὶ τὴν τοῦ ἱερατικοῦ τό-
πον πρὸς τὸ ἀληθές ἰθυνάσης καρδίαν

καὶ διὰ τῶν πραγμάτων δείξασ(α) ὅτι πρ(ὸ)
ἀληθῶς καρδία βασιλέως ἐν χειρὶ θ(εο)ῦ·
κατεγνώσθησαν μὲν οἱ δι' ἔνδειαν ... δ(ὲ)
γὰρ εἰπεῖν τοσοῦτον ὡς τὸ πέρας ἐλθ(εῖν)
ὡς καὶ τοῦ δέρματος τῶν σεφῆμα· ἢ τοῖς
τῆς καθαιρέσεως ὑπομνήμασι· ἢ οἷς
ἐνταῦθα κατὰ ψευδολογίαν εἰρήκασι
συνωθέντες· ἀλλὰ καὶ περιφανῶς διὰ
πάντων ἀποδειχθέντ(ων)· ὡς οὔτε τοῖς
μέτριον ἀκολούθως ὁ Αἰγύπτιος συνε-
κάλεσεν, οὔτε κείμενον ὡς εἰς ἂν τῶν ἱερ(ῶν)
μολύνων διώκηται· οὔτε ὅλως παραιτη-
σάμενοι τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου κόμη-
τος Κανδιδιανοῦ τῆς ὑποθέσεως ἅψασθαι.
καὶ γὰρ καὶ αἱ παραγγελίαι πᾶσαι τοῦ
αὐτοῦ μεγαλοπρεπεστάτου κόμητος Καν-
διδιανοῦ, καὶ ἡ γραφεῖσα διὰ αὐτοῦ πρὸ
τὴν σύνοδον σάκρα καὶ ἕτερα τοιαῦτ(α)
ὡς ἀπέδειξεν διηγήσεις κελεύσαν τ(ὸ) ἀμέ-
τρητον(?) τοῦ βασιλέως· καὶ οὐκ ἔφθη τι πρ(ὸ)
... τὰς ὑμετέρας ἀκοὰς παρεισρεῖ φθῆναι(?)
ταῦτα παραινόμενος αὐτόθι τολμηθέντ(ων)
δεικνύντων· ὥστε λοιπὸν σύμφωνον
τοῖς τῆς ἀληθείας ἔχθροις τὴν παραιτ-
των καταγνῶσιν ἀποτελεῖσθαι· δεχθη-
ναι δὲ καὶ κυρωθῆναι τῆς ὑμετέρας θ(εο)-
σεβείας τὴν κρίσιν· καὶ τὴν τῶν περὶ τὸν
Αἰγύπτιον καθαίρεσιν ἀποφαίνεσθαι πα-
ραχρῆμα παρ' αὐτοῦ δὴ κατ' αὐτοὺς βα-
σιλέως· ἐν τῇ ἁγίᾳ τοῦ θ(εο)ῦ ἐκκλησίᾳ ὡς ...

τυραννικῶς αὐτῶν παρανόμων καὶ ἀθέσμως τῶν
περὶ Κύριλλον πεπραχότων καὶ ἑτέρ-
ων ὡς ὀφειλόντων ἐπαισθῆναι τιμωρίας
ἐπὶ τούτοις μὲν οὖν ταὐτοῦ πράγματος
ἐπελάτησε· καὶ τοῦτο γεγένηται τῆς ἀμαρ-
τήσεως πέρας· ἐλθόντων δὲ ἰω̄ τοῦ ἰατροῦ
καὶ συγκέλλου Κυρίλλου· καὶ ἐλθόντος
ὡς εἴπε· ἑτέροις ὡς προγεγενημένων
ὁρῶμεν τοῖς ἄρχουσι τοῖς ἱερείοις
καὶ οὐδὲ αἰδοῦς ἀξιοῦσι παρ' ἡμῶν τῶν
ἐπ' αὐτῶν ἢ καὶ παρ' αὐτῶν κριθέντων
ἀπεχομένοις· οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐπὶ τῶν
παρόντων φασὶν ὡς χρὴ τὰ ἐξ ἑκατέρ-
μέροις πραχθέντα κρατεῖν· κατὰ
καθαιρέσεις οὕτως δύο μόνων ὡς δο-
ξεῖ· ἀλλὰ τῶν τριῶν κυρωθῆναι πρ-
οσώπων· οἱ δέ, ὅτι τὰς μὲν καθαιρέ-
λυθῆναι πάντως ἐπισκοπῆς προσήκει
φανεροῖς δὲ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκό-
πων ἐνταῦθα μετασταθῆναι ὥστε μετ-
αὐτῆς ἀληθείας δόξει ταῦθ' ἡμῖν· τοῖς
τε περὶ τῆς πίστεως λόγοις καὶ τὰ πα-
ραινόμενα ἐν ἐφόδοις γεγενημένα· εἰσὶ
δὲ τινες οἳ καὶ πάντα ποιοῦσι· καὶ πᾶ-
τὸ δ' αὐτῶν σπουδὴν συνεισφέρουσι με-
φοῶ τε ἐπιτραπῆναι παρὰ τοῦ εὐσε-
βεστάτου βασιλέως· μετὰ φανερῶν τῶν
πων τὴν ἔφεσιν καταλαμβάνειν· ὡς ἐάν
σωθῶσιν· ἢ καὶ δυνηθῶσι φησὶν ἀνα-
διαθεῖναι τὸ πρᾶγμα ὅπερ ἐπὶ πάντων τις

ὑμᾶς εἰς ἔργον ἀπευχόμεθα προελθεῖν·
ἀμεριμνῶς εἰδότων τῶν σπουδαζόντων
πρόθεσιν· καὶ ὅθεν εἰς ταύτην ὁδηγῶ
θησόμην τὴν βουλήν· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὡς ἐ-
τῶν κατὰ φίλον πρὸς τῶν· ἐμοῦ δὲ παρ'
καμὼν τοιούτοις μεμηκότων
κινδύνοις· καὶ οὐδὲ μικρῶν ἀκινδύνως
διαγαγόντων· διὰ τὸ τῶν ἐπιβουλευόν-
των ὁσημέραι πλῆθος· ἀσεβῶς ὑπε-
ρέχεσθαι καταξιοῦτε ἡ ὑμετέρα ὁ-
σιότης· μάρτυς γὰρ ὁ θεὸς ὅτι ἐν τῷ κα-
λεῖσθαι πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ βασιλέως δια-
γνωσιν οὐδὲν ἕτερον ἤλπιζα ἢ τὸ
τῆς θανάτου παραπέμπεσθαι ψη-
ματι· ὁ δὲ κύριος κατὰ τὸ γεγραμμένον
παρέστη μοι· καὶ ἐρρύσατο ἐκ στόματος
λεόντων, μᾶλλον δὲ σκύμνων μυρίων:~

Τῷ τὰ πάντα ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριω-
τάτῳ ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ κυρί-
λέοντι πάπᾳ τῆς πρεσβυτέρας ῥώμ(ης)·
Νικηφόρος ἐλέῳ θεοῦ ἐπίσκοπος κωνσταν-
τινουπόλεως χαίρειν:=

Μέγας μὲν ὡς ἀληθῶς καὶ ἀξιάγαστος καὶ
πάσης εὐφημίας ἐπάξιος· ὅστις ποτὲ
ἐστὶν ὁ προκείμενος καὶ φερώνυμος οἰκέ-
της· ὁποῖος δὴ ἐν παραβολαῖς τῶν
ἱερῶν ἐκείνων καὶ εὐαγγελικῶν ἀνα-
γέγραπται κηρυγμάτων ὑπὸ τοῦ κῡ
καθισταμένος ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ ὡς οἰκο-

μονῶν ἐν κρίσει τῶν ἐπιτετραμμένων
τὸν λόγον. καὶ δαπανῶν μὲν οὐ περιττῶς
καὶ ἀσώτως ἀλλ' εἰς δέον τοῖς πιστευθεῖ-
σι καὶ καλῶς ἀποχρώμενος· διδοὺς δὲ εὐ-
καίρως τοῖς συνδούλοις τὸ σιτομέτριον
καὶ χρηστῶν ἐν καιροῖς καὶ διανέμων ἀ-
ναλόγως, τὸ πρόσφορον. καὶ διὰ ταῦτα
ὅλην τὴν τοῦ δεσπότου χάριν ἔχει. καὶ εὐ-
μένειαν ἐφ' ἑαυτὸν ἐπισπώμενος· καὶ τὸ
μακάριον παρ' αὐτοῦ ἀποφερόμενος·
καὶ ἐν ἅπασιν ὧν ἂν αὐτὸν ἐπιτροπεύ-
ειν χειροτονήσειε καταστασθήσεσθαι τοῖς ἐπαγ-
γέλμασι κατακτώμενος· δεξιός τε γὰρ ὑ-
πάρχων εὐμαθὴς καὶ ἄριστος. πιστὸς μὲν οὖν
καὶ φρόνησιν ἐν μικροῖς μετὰ ταύτην, ἐκέρασε
τό τε καὶ παρεστήσατο· τῇ μὲν, τὸ εὐμή-
τιόν τε καὶ ἔμμονον πρὸς τὸν δεσπότην
τὸν ἑαυτοῦ ἐπιδεικνύμενος· καὶ ἣν ἐπιστα-
τεῖ πιστευθεὶς ἀποποιούμενος· τῇ
λογισμῷ τῷ καθήκοντι. καὶ διανοίας μὲν
ὕψει καὶ περιοχῇ καὶ ἀκεραιότητι πρὸς
τὸ ἐλευθέριον διαπορθμευόμενος· προ-
σήκει τὰ δημαρούμενα ἀφορμὴν δὴ τῆς
προφασίας διὰ τῆς δεσποτικῆς ἀξιούμε-
νος. καὶ τὸ εὖ δουλεῦσαι καὶ πιστὲ κα-
ταλύσεται· ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός· ἐπὶ
πολλῶν σε καταστήσω. καὶ εἰς τὴν χα-
ρὰν τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἐν δίκῃ εἰσελθεῖν
προσαχθήσεται. τοιαῦτα δὴ ἐκείνου
τοῦ οἰκέτου καὶ τὰ γέρα. καὶ τὰ ἔργα·

ἡμῖν δὲ οὐ τῶν οἰκονομεῖν καὶ ἰθύνειν τὰ αὐ-
τεδωνημένων· τῶν δὲ οἰκονομεῖσθαι ἰσά-
ζεσθαι δεδωνημένων μεμονωμένων μέν· ἐπειδὴ
σμικρὸς ὢν ὡς πάντων ἐλάχιστος· καὶ τη-
λικαύτης εὐμοιρίας παντελῶς καὶ εὐ-
κληρίας ἀπολειπόμενος· καὶ διὰ ταῦ-
τα οὐδὲ ἐκκλησίας πιστεύεσθαι. ἥτις ἐστὶν
ἀποστολικῶς οἶκος θεοῦ ζῶντος ἀξιούμενος.
τῶν δημιουργῶν καὶ νοθεστέρας τῆς φύσεως.
καὶ τῶν ἐν δόματι τῆς τῶν θειοτέρων μυή-
σεως. ἧς περ εἶπεν οἰκειότερον· ὅτι
μὴ τὰ ἑαυτοῦ εὐθέμενος· μηδὲ τῶν γη-
πειρῶν καὶ χαμαιζήλων ὥσπερ κύνας
οὐδὲ τυχὼν προφασίζομαι καὶ ἐπιμένειν
εἰλόμενον ἐγχειρίζεσθαι πώποτε. οἷς
γὰρ τῆς τῶν οἰκείων πόνου δὲ οὐ μετέσχηκ-
ε βελτιώσεως. σχολῇ γὰρ οὖν τοιαῦτα τῶν πο-
λλῶν εὖ διατίθεσθαι καὶ ἀξιωθήσονται. καὶ ἀ-
μα τῆς δωρεᾶς ἐκείνης καὶ χάριτος ἀνά-
ξιον ἑαυτὸν κρίνων· καὶ λογιζόμενος· καὶ ὀ-
φείλοντα ὡς οὐ τοῦ μακαρισμοῦ ἐκείνου
ἄξιος. μὴ δὲ τοῦ ἄθλιος εἶναι καὶ ταλαν-
νίζεσθαι δίκαιος. μὴ δὲ τῆς ἀντιθέτου
μοίρας καὶ τοῦ ὑπεναντίου φρονήμα-
τος ἐκείνου τοῦ πονηροῦ καὶ κακούρ-
γου δούλου· ὃς διὰ πολλὴν ῥαθυμίαν τε
καὶ ἀκρασίαν, τὴν τοῦ δεσπότου ὑπερ-
τίθεται ἔφοδον. καὶ ἀνάγει τοῖς συνδού-
λοις καὶ διαφόρειν ἐπιγίνεται. καὶ κοινωνεῖ
μεθύουσι· ἐφ' ὃν ἐπιστὰς οὐ προσδοκώμενος

ὁ κόσμος καὶ διχῇ διελὼν, τοῖς ὑποκειμένοις
συναριθμήσειε. μὴ δὲ τοῦ πιστευθέντος
τὸ τάλαντον. καὶ ὑπὸ γῆν θεμένου καὶ
κατακρύψαντος. καὶ διὰ τοῦτο πικρῶς
ἐγκαλουμένου. καὶ οὐ τοῦτο μόνον
καὶ τὸ ὑπολιπόμενον εἰς πρᾶσιν τὸ μύρ(ον)
ἀλλὰ ζημιουμένου καὶ τὸ κεφάλαιον
καὶ σκότος παραπεμπομένου τὸ ἐ-
ξώτερον. εἰ θέμις ἐν τούτοις ἄλλοις, πα-
ραδείγματα τοῖς πολλοῖς προτεθείην. ὡς
εἰς κίνησιν κεφαλῆς, τοῖς καθορῶσι
λογισθείην. ἐλεγχθεὶς ποτέ. καὶ κατα-
κριθεὶς ὑπὸ τοῦ πάντων εἰδότος καὶ
ὀξέως ζητοῦντος τὰ ὑμέτερα. καὶ ἀχθεὶς
ὑπὸ μάστιγας πράξεων γὰρ σίφων δίκας
ἱκανῶς εἰσπραχθήσομαι. ἵνα οἱ ἐπὶ τοῖς
ὁμοίοις ὑπὸ διαφορᾶς ἐνεχθέντες, τῶν
ἀπ᾿ ἐμοῦ παθεῖν σωφρονίζοιντο. καὶ τὴν
διόρθωσιν ἐπιδέχοιντο. ἐπεὶ τοίνυν συγ-
χωρήσει τε καὶ παρρησίᾳ θεοῦ ὑπὸ τὸν εἰς
χθὴν ζυγόν. καὶ ταύτην τὴν ὑπηρεσίαν
καὶ διακονίαν οὐκ ἐθέλοντης ἄμα δὲ δέ-
δεγμαι. ὅτι πρώτως μαζόμενοι οἱ ἄλλοι
τῶν περὶ τοῦ δὲ καὶ εἰς οἷον κεχωρήκασι
καταστάσεως ὡς πάντες σχεδὸν οἱ ἐν-
ταῦθα ἴσασι μὴ ἐρῶν ἔχομαι. ἄλλοι μὲν
οὖν ἄλλο τι τέχνημά τι καὶ ἐπιτήδευμα
ἢ μικρὸν ἢ μεῖζον. ὡς ἂν αὐτῷ ἕκαστος τοῦ
αὐτεξουσίου ὁρμώμενοι. καὶ τὴν αἵρεσιν
τῶν πρακτέων ἐφ᾿ ἑαυτῶν φέροντες, προ-

λοιντο. ἐπειδὴ γὰρ καθάπερ πολυειδεῖς
τῶν ἀνθρώπων αἱ γνῶμαι καὶ τὰ διαβούλια
διάφορα ἐστὶ τὰ ἤθη καὶ ὁ τρόπος παμποί-
κιλος, οὕτως δὴ καὶ αἱ κατὰ γνώμην αἱρέ-
σεις διατέμνονται πολυτρόπως καὶ
διασχίζονται. καὶ εἰς ἄπειρον ποικίλ-
λεται καὶ πληθὺς ἐπιδίδωσι. οἱ μὲν
γὰρ τὸν μαμωνᾶ ὅσον τοσοῦτον δὴ τὸν
οἰκτρὸν καὶ πεπλανημένον ἐνεργῶς
προκεκρίκασι μόνον. ἄλλοι τῆς γεωπ-
ονικῆς ὀξεῖς δή τινες φαί-
νονται. τινὲς τῆς ἐμπορίας διαμει-
ρῶνται. τὸ φιλοκερδές. καὶ φιλόπλου-
τον. ἢ τῆς καπηλίας τὸ φιλαπόδημόν
τε καὶ φιλοκίνδυνον. καὶ ἄλλοι δι᾿ ἄλ-
λης τῆς τῶν χειροτεχνῶν ἐργασίας
ἵνα μὴ καθ᾿ ἕκαστον λέγωμεν περιουσί-
αν ἐπερίδει. οἱ καὶ ὀλιγοστοί πως εἰσὶ
καὶ ἔκκριτοι. τὸν ἀσκητικόν τε καὶ φιλό-
σοφον ἀσπασάμενοι τρόπον. ψυχὰς
ὁμοῦ καὶ σώματα διεκάθηραν. καὶ ταύ-
τῃ θεῷ πλησιάζειν, ἠξίωνται. καὶ εἰς τὴν
ἄνω λῆξιν καὶ μακαρίαν ἐπείγονται. οἱ
λογιότητι ἐκ λογικῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν
κατακοσμούμενοι. καὶ ἡ θεσπιχρησ-
σεμνυνόμενοι τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς ὅ-
μου συνουργήσαν. καὶ ὡς ἑκάστῳ φίλον
ἦν δὲ καὶ φίλον ἐδόκει. καὶ τοῖς ἐπιμε-
λὲς τῆς φύσεως ἐξεγένετο. ἐμοὶ δὲ οὐ
τῶν ταύτης ὑπερουσίας μοι τῆς περιέσπη

κὰν ἡνίκα τοῖν ὡς εἰς ἄνδρας ἐτέλουν
τὸ νέον ἔτι τῆς ἡλικίας παραμείψας μὲν
ἤδη περὶ τὰς βασιλείας ἐπιχωριά-
ζων αὐλὰς, στρατείας τινὸς ἐπικύρη-
σαι· καὶ ταύτης, οὐκ ἀεργοῦ καὶ ἀνει-
μένης· ἀλλὰ τῆς διὰ χειρῶν καὶ καμά-
των ἐκπονουμένης· καὶ γὰρ τῶν βα-
σιλικῶν ὑπογραφέων ἐτύγχανον ὤν· ἀσ-
κεῖν δὲ τούτοις κἀμὲ εἰωθότι, τῆς λα-
τινίδος γλώττης ἴσμεν ἐκφώνημα ἐπὶ
ταύτῃ ἐπὶ τιμὰς χρόνους ἐπιζυγούμε-
νος καὶ ἀτίμοις περιιδεσμούμενον πρά-
γμασιν εἰς συναίσθησιν τῶν μὲν τῶν δὲ τῶν
νέων ἐλαττῶν μὲν ἐλθὼν, νοῦς αὐ μειλικτὸν ἐκ
λογισμοὺς ἀμειβόμενος· ὡς ἄρα χαλε-
πὸν καὶ δύσκατόρθωτον, τοῖς τῇ δε-
ομένῃ σχολῇ νομίμοις τῶν ὑψηλοτέρων τῶν
μάλιστα ἄν τις ἐπιτυχὼν τῆς κρείττονος
ἐλπίδος· οὐκ ἂν διαμαρτήσειε· ταῦτα μὲν
γάρ· παίζοντα ταῦτα· σπουδάζοντα
εἶναι ἐνόμιζον· ἐκείνοις τε χαίρειν ἐ-
φρόντιζον· καὶ τούτων περιέχεσθαι ὅσ-
ον δύναμις· καὶ μέλτιον ἐν τούτοις εἰσ-
ορῶν ἐμαυτὸν διεσκεύαζον παρα-
δοιϊμούμενον· ἅπερ ἐκείνοις φαμὲν
τὸ λοιπὸν καθαραΐζόμενον· καὶ μεθ᾽ ὃ
ἔχειν ἐμαυτῷ νομοθετῶ· καὶ προφήτ(ης)
ὁ ἀριθ(μὸς)· ὀξέ παίδευε· καὶ πάντα ματαιό-
της ματαιοτήτων ταῦτ᾽ ἦν δέ· καὶ τί ὅτι
ρίστει αὐτῶ ἀνθρώπων ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ

ᾧ μοχθεῖ ὑπὸ τὸν ἥλιον· ἄλλος σοφὸς
παρῄνησε· παράγειν τὸ σχῆμα τοῦ
κόσμου τούτου· τὸ σκεῦος τὸ θεολεκτ(ον)
ὑμνεκῆρυττεν· καὶ ἄλλων τε γραφῶν ἱε-
ρῶν τούτοις παραγγελλουσῶν καταιον-
τιζόμενος παραπλήσια· καὶ αἰ μα-
ενμοῦ ἔχων ὅπερ παραστῆναι τὴν θύραν
θεν ἐπὶ σοφίᾳ διαιωνιζομένῳ ᾄδομε-
νον ἔγνωμεν· κρεῖττον ἡσυχαστεύειν· ἢ
μετὰ φήμης ἔχειν ἐξουσίαν· μηδὲν ἄξιον
ἐπιτελεῖν μέλλοντα· καθάπερ σκηνὴν
τὴν παροῦσαν ὡς ἀπανθοῦσαν δόξ(αν)
ἐπεκεραστόμενος· καὶ πρὸς τὴν ἐμαυ-
τοῦ ἐπίσκεψιν ἤδη τρέπομαι αὐτίκα·
διόπερ δὴ εὖ παρασχὼν οἷα θᾶσσον χα-
ραβρονοῦντι μοι· τοῦτ᾽ ἐξιόσωμαι ἀπερό-
πως καθέστηκα· καὶ τῆς βασιλικῆς αὐλῆς
καὶ τῶν ἀστικῶν θορύβων πόρρω πη
ἀποφερόμενος, διεσκήνωσα μαι· ἐσχατιὰν
γοῦν τινα καταλαμβάνω· καὶ ἀνιερῶ-
σει δὴ τραχεῖαν τε οὖσαν καὶ δύσπρό-
σοδον· σταδίοις οὐκ ὀλίγοις περὶ τὴν
προσπταίοντι χώραν τοῦ βασιλ(ικοῦ) διειργο-
μένην ἄστεος· κἀνταῦθα τὰς διατριβ(ὰς)
ποιεῖσθαι ἐσπούδαζον· ὡς ἄρα εἰδυ-
ναι μὲν τοῦ μονήρους βίου ἐφαπτόμε-
νος· καὶ τοῦτο γὰρ ἠπειγόμην ἐκ πρό-
νος· καὶ τῆς ἔρωσσ εἶχε τῆς ἐρημίας καὶ
ἡσυχίας δεινότατος· μὴ ἀλλαχόθι ποιοῖτο
τέρμα τῆς ζωῆς ἢ ἐνταῦθα ἀπολήψας

ἀλλ' ἐπειδή γε οὐ πᾶσιν αὐτὸν τὰ κατὰ
γνώμην ἐκβαίνειν οἷόν τε· ἀλλ' ἔφθη ὁ
φθόνος καὶ τὸ χεῖρον ἐπικρατώμενος. καὶ
ὡς δὴ κωλύει τὸ θεῖον τὸ πέρας τῶν ἀ-
ρήσεων ἐπιτίθησι· συνεκίνηκε τούτο-
τοῖς μὲν καὶ ἐπὶ λοιποῖς· καὶ τῶν κατ' αὐτὸν
διημαρτηκά· καὶ οὐκ οἶδ' ὅσοις κι-
ναστὴν ὁ ταῦτα συγχωρήσας καὶ τὸ κα-
δῶν θεοῦ ὅσοξ ἐπίσταται· ἀπεσπάσθη
τῆς φίλης ἐρημίας· καὶ ἐπὶ τὴν βασί-
λειον πάλιν ἤχθη μέσον ὑπὸ θεοῦ μάρ-
τυρι ψήφῳ καὶ κρίσει τῶν τιμίων καὶ
ταῖς ἐν τοῖς βασιλείοις ἐνιδρυμένων
θώκοις τοῦ τε κοινοῦ τῆς ἐκκλησίας
ἱεροῦ συστήματος καὶ τῆς συγκλήτου
βουλῆς συμμεραιωκότων ἀπαραίτη-
τα τε. καὶ ἀσυγχώρητα· ἐπείπερ ἤδη
τῇ βασιλίδι ὁ πρόεδρος τὸν βίον με-
τήλλαξας οἱ ἅπερ ἀμὸς τὸν ἔρημον· οἱ-
γε καίτοι πολλὰ ὑπερτιθέμενον καὶ
ἀπαυθαδιαζόμενον· ἐπὶ τὸν ἱεράτι-
κὸν τοῦτον ἱερὸν θρόνον προήγαγον· τύραννι-
δος μᾶλλον ἢ πειθοῖς ἔργον γενόμενον·
ἐπεὶ οὖν καὶ μὴ βουλόμενος τὸν ζυγὸν
τὸν δὲ ὑπέδραμον καὶ τὰς φροντί-
δας ἀναδέδεγμαι· οὐκ ἄξιος οὐδὲ ὅσ(ον)
προσῆκε τῇ χάριτι· δέδοικα μὲν πρό-
τον τὰς ποικίλας καὶ πολυτρόπους
μηχανουργίας τοῦ σοφιστοῦ τῆς κακίας
καὶ τῶν πονηρῶν καὶ ἀοράτων πνευμάτων

τὴν ἐπαναστάσιν· μήτε γυμνὸν καὶ ἀό-
πλον τῶν ἐκ τῆς ἀρετῆς κατορθωμάτων
ἐπειλημμέναι· οὐ προσαρμοσθεὶς τοῖς
πνευματικοῖς καὶ θείοις παιδοτριβούμενον
ἀγῶσιν· ἢ τῇ κατ' αὐτὸν ἐπεγγυμνασ-
θέντα μοναδικῶς· ἢ ἀλλήλοις βιασάμενον τὰ ἄλλη περ-
σεμνύναν· τοῖς τῆς ἁμαρτίας ἐπιτρόπος
κόμπεσι βελεσιν τῆς ἐκκλησίας θεοῦ
λεκτὸν ἀπορρήξας ἐπὶ φ· καὶ πάλιν εἴτα
κτοκταύτης παραφάσιν μάλιστα χυμοί
μεν τέρ· τοῦ τοῦ ἀλλου λόγος· καὶ ἀναθεὸς
πρὸς ἀρχὴν ἐπὶ καλχάσαντες πάντα
τῇ ἐπιεικεῖ παιδείᾳ ἄσμον καὶ σπουδαίας ἀρχὰς τοῦ ἐπεί
στρατὶ καὶ ἐπὶ φθονον· τῶν βασιλείων καὶ μό-
τεων ὑπεράξιον ... καὶ καινόν
θέσμιον ... ἐπὶ ... διάζουσι
... καὶ ὁσιωτέρας ἐ-
... τοῖς ἑαυτῶν τῇ
κειμένας οὐ ... ἀνάγκασι· οὐδὲ τῶν
... ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν περικαθαί-
ρει ... ἀλλ' ὅτι παιδείας ἀφι-
λονεικήσαι ... καὶ ... ἀνίς
ἀπηλλώμενε μένειν· καὶ τοῦ μηδενὸς λόγ-
ου ἄξιον ... ἑαυτῶν κατ-
... περιέχον τὸν δημοσίως ... ἀπηλίζου-
σι· καὶ ... ἐπὶ τοὺς ... καὶ ἀ-
δικῶς ... ἀλλὰ τοῦτο μὲν δῆμα
δεδεγμένος τὸν ἡμῶν· ... ποταρ-
... καὶ συγχωρήσομαι· ἢ τῷ
ταῦτα παραχωροῦντι θεῷ· παρ' οὐ ἐ-

ξαι τοὺς ἐρῶσιν καὶ κινήσει ἀπολαχεῖν μο
εὐμενεῖ ὄμματι· ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἐπικύ-
ψαι μετριότητα· κρατῆσαί τε τῆς χει-
ρὸς τῆς δεξιᾶς καὶ ὁδηγῆσαι· πρὸς
τὸ αὐτοῦ θέλημα· καὶ τῶν ἐγχειρισθέν-
των παρὰ σοῦ στρατιῶν κυβέρνησιν· ὅ τε γὰρ
ἀναγγέλλεται ἐπὶ τοῖς δυσχερέσι τοῦτ
καὶ ἀνιᾶσθαι· ἡ διὰ ταύτην ἡμετέραν καὶ
καὶ μελπίσιν ἐπ' ἀμφοῖν ἡμᾶς· ἡ τοῦ
τὸ ἐκείνους ἡμᾶς παραμυθουμένους
τὸ καινουργὸν καὶ δέος προσώπων ὡς σω-
μὴ λανθάνῃ τῇ ἀκριβείᾳ· τοῦ ὄχλου ἐν-
χνῶ πολέμους ἐμφωλεύουσα· ἀλλ' εἰ
περιττὸν ἐξέλθοι καὶ ἐκφωνεῖς τὸ
κεκρυμμένον· εἰ καὶ ἀδελφὸς ἡμῶν ἀ-
δελφοῦ κοινοῦ θουλεχθὲν ὡς πόλις ὀχυρά,
καὶ μακροὺς χλευασμὸν κατέλεγον κα-
θ' αὑτὸ σοῦ χολούμενον ἡμῶν μένου θε-
τηκε· δέομαι ὑμῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν
ἀγαθῶν εἰς κοινωνίαν· μάλιστα δὲ πάν-
των τῆς ὑμῶν θεοφιλοῦς ποθεινοτά-
της καὶ ἱερᾶς ἀδελφότητος· ἵν' ἐραῖς
ἀγαθαῖς καὶ πρὸς θεὸν μεσιτείαις· καὶ
χειροῦμαι ὡς μετέσχημεν ἐμφερ-
σαις· ὁμηκοσίνητες καὶ ἐπικουρήσιν·
οἷαι θεοῦ πληρωτάζουσαις· καὶ προσπο-
ἄμως καὶ μὴ ἐρῶν ἀναφερομένας θυ-
σιαστήριον καθαρῶς προσομιλοῦντ
ὑμῶν καὶ ἀνιερουμένων· στηριζόντων
τε καὶ ἐπικουμένων· καθάπερ οἱ

περὶ μικροὺς καὶ σοί μου ἠλικίου τό·
καὶ εἴ τις ἄλλος κατ' αὐτοὺς περὶ τὴν πί-
διὰ τοῦτο συχνῶ μαρτυσθέμου τῇ ἀθε-
μείᾳ· καὶ χεῖρας ὁσίας εἰς ὕψος διαίρα-
τε· πεποιθεσόμεθα γὰρ πεῖραν αὐτοῦ τῆς
παρρησίας τὴν δύναμιν· ὅμως ἔθεμεν ἡμῖν
τὸν ἐλθεῖν ἐλκόντι· καὶ ἰδὼν τὸν θεὸν ἡ-
μὴν ἐργαζόμενοι· δυναμεῖσαι ὡς ἐπὶ ἑ-
ρῶσαι τὸ ἀθεμεσότε καὶ ἄτομον· καὶ τὸ
θώρακα ἠμφιεσμένους τῆς πίστεως.
καὶ τὴν περικεφαλαίαν περικειμέ-
νους, στῆναι γενναίως πρὸς τὰς ἀρχὰς
καὶ τὰς ἐξουσίας καὶ τοὺς κοσμοκρά-
τορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου·
πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας· ὥρα ἂν
ἡμῖν ἡ πάλη καθέστηκε· ἑδραῖόν τε καὶ
ἀκατάσειστον τῆς τυχούσης διαφυλαχθῆ-
ναι τὸ σύντονον· ἔτι καὶ προσαπειθοῦν-
τας καὶ ἀντιτείνοντας, ἀσελγῶς καὶ δοξ-
φέρεσθαι· καὶ ὥστε μὴ αὐτοὺς τῆς ἐκ-
κλησίας ἀποποιεῖσθαι· καὶ προκαταλο-
γικὰ τῆς ἐκλεκτῆς τοῦ Χριστοῦ ποίμνης καταρ-
τίζονται· καὶ τῇ θείᾳ μάνδρᾳ τῆς ἐκκλη-
σίας ἐναυλίζεσθαι παρασκευάζοντας.
ἀναμάρτηται τοῖς ἐμμελέως παρασκευάζουσι λύ-
κοις ἴμεσθαι· τοῖς τῆς ὁμονοίας καὶ
συμπνοίας σημάνδροις ἐσφραγισμέ-
νοις ἀνεπιβουλεύτοις καὶ ἀτρέπτοις
διαμένοντ· ἵνα τῇ πάντων ἡμῶν κε-
φαλῇ Χριστῷ τῷ ἀρχιποιμένι παραστήσοιντο.

καὶ εὐήνιον αὐτῶ τὸν αὐχένα ὑποφέρ(ων)
καθαρθῆναι δὲ ἡμᾶς· καὶ λαμπρυν(θῆ)-
ναι· καὶ γενέσθαι τέλεια τελείου φωτὸς
γεννήματα· ὥστε δύνασθαι καὶ ἡμᾶς
μεταδιδόναι λαμπρότητος καὶ κα-
θάρσεως· δοθῆναι δὲ ἡμῖν λόγον ἐν
ἀνοίξει τοῦ στόματος· εἰς τὸ τὴν γνῶ(σιν)
τοῖς ἀκροωμένους ἡμῶν· καὶ κηρύ-
σσειν ἀόκνως καὶ συντόμως τῶν
καθ' ἡμᾶς ὑπηρετοῦν τὴν δύναμιν· χά-
ριτι τοῦ σταυρωθέντος γυμνάσαι μὲν ... χειλ...
καὶ πόδας ὀρθοῦν δυναμένους χαλῶν-
τας· καὶ τὰς εὐχὰς καλῶς, πρὸς τὴν τοῦ
εὐαγγελίου ἑτοιμασίαν κρατύναντ(ες)
καὶ ὑπείξαντες· πολλαπλασιάσαντες
τὸ συγχωρηθὲν τάλαντον· καὶ ἐν καιρῷ
ἀποδοῦναι σὺν τόκω τῶ δεσπότῃ τὸ
ὀφειλόμενον· ἐργάζεσθαι δέ· εἰς τὸν
καιρὸν ἀμπελῶνα· καὶ τὸ δόκιμον τῆς
ἐργασίας, ἀπενέγκασθαι· διενεγκόν-
τας μέν, μεγαλοψύχως τῶν πόνων
τὸ βαρύ τε καὶ δυσαχθέστατον· καὶ κα-
φάσαντας γενναίως τῆς ἡμέρας τὸν
καύσωνα· καὶ τοῖς περὶ τὴν ἑνδεκάτην
εἰσιοῦσιν, ἀσύμφωνον· ἐν τῇ διανομῇ
τῆς μισθαποδοσίας, συγκαταριθμεῖ-
σθαι· αὐγασθῆναι δὲ ἡμῖν τῆς δια-
νοίας τὸ ὀπτικόν· καὶ τῇ διόπτρα ἐνα-
τενίζοντας τῇ τοῦ πνς· ὥστε προφη-
τικῶν φωνῶν ἀκροατὰς γίνεσθαι· θεί-

ων προσταγμάτων προθύμους ὑπηρέ-
τας καὶ τοῦτο ὑποδεδεγμένους τὴν
δωρεὰν ἐν τῷ θολοῦν τὸν τῆς ψυχῆς ὀφθαλμὸν
καὶ τοῖς ἡμῖν ἐμμένον ἐπισκιάζον· κα-
θαίρεσθαι καὶ ἀπονίπτεσθαι· πάντα
γὰρ ὅθεν μὲν ἑαυτοῖς περιφέρουσιν καὶ
συντηρεῖν· ταῖς τῶν ἐναντίων πολλοῖς
μένειν, ἀπροσμάχητοις· παραφυλάττειν
δὲ τὴν ῥομφαίαν ἡμῖν καὶ ἐπὶ τοῖς ἁμαρ-
τήμασι θεήλατος παραγίνεται· ἵνα
εἰ μὲν οἷον τε, παραδράμῃ ὅτε σημαίν-
ει τὴν ἔφοδον τὸ θεῖον ὀξυχολοῦμεν, αὐτοῦ
τε καὶ οἱ κηρυσσόμενοι ἐκ τῆς ὀργῆς
διαφύγοιεν· εἰ δὲ μὴ τοῦτο· τὴν γοῦν
ἑαυτοῦ διασώσασθαι ψυχήν· κατὰ
τὸν λὼτ ἐκεῖνον τὸν δίκαιον· ὃς σῶ-
σαι τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν τοῦ ἐμπρησμοῦ
διεπραγματεύσατο· καὶ ταῖς μὲν τῆς
ὑμετέρας ἀρχῆς τε καὶ ποιμνικῆς συμμα-
χίας, ἐνταῦθα κείσθω· καιρὸς δὲ λοι-
πὸν παρέχει τὴν μεγάλην τῆς ἀνθεί-
σης σάλπιγγα τὸν μεγαλοφωνότατον
τοῦ εὐαγγελίου κήρυκα καὶ παῦλον καταστ-
θρῆσαι τὸν ἀοίδιμον ἐπὶ τοῖς παραι-
νετικοῖς ῥωμαίοις ἅμα παρακαλού-
μενον· καὶ οἷον σκιρτῶν τῆ τοῦ πνς ἐκ-
πρὸς τὸ τῆς πίστεως αὐτῶν σπουδαῖον
καὶ θερμὸν μέγα φρονοῦνται καὶ φιλο-
τιμούμενον· καὶ μαρτυρῶν τε ἐφ' ὅ-
λοις τοῦ κόσμου τοῖς πέρασι περιηχοῦ-

μένον καὶ διαγγελλόμενον· καὶ μεγαλαυ-
χοῦται λέγειν· δι' ὧν αὐτοῖς ἐπιστέλ-
λει φαίνεται· εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου, ὅτι ἡ πί-
στις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ
κόσμῳ· καὶ ἐπειδὴ ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ
εὐαγγελίου καθαρὰ καὶ ἀληθινὴ δηλαδὴ πίσ-
τις, καὶ ὥσπερ ἡμῶν οὐκ ἔστιν ἑτέρα· οὔτε ἐθ-
νικοῖς ὅροις συστελλομένη περιγρά-
φεται· οὔτε πέρασι περικοσμίοις ὁρί-
ζεται· ἐπὶ τοσοῦτον δὲ μᾶλλον ὑπερ-
εκτείνεται καὶ ὑπερκέχυται· καὶ προ-
φητικαῖς καὶ ἀποστολικαῖς φωναῖς
παρορμώμενον φθέγμα εἰς πᾶσαν
τὴν γῆν ὁ τοῦ θείου κηρύγματος φθόγγος
ἐξελήλυθε· καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς
οἰκουμένης τῶν κηρυττόντων τὰ ῥή-
ματα· εἰ δὲ δεῖ καὶ τοῦτον εἰπεῖν ὑψηλό-
τερον, αὕτη καὶ ἐν οὐρανοῖς ταῖς ἄνω ταῖς
καὶ νοεραῖς δυνάμεσι παρρησιάζε-
ται· καὶ γὰρ καὶ μία ἐκκλησία ἐν οὐρανοῖς
καὶ ἐπὶ γῆς· καὶ ἐκκλησία πρωτοτόκων
ἐν οὐρανοῖς, δεδιακονημένη ἐκεῖθεν ἀ-
κούομεν· καὶ πόλις τῶν ἐν πίστει δεδι-
καιωμένων ἡ ἄνω Ἱερουσαλήμ, ἧς τεχνίτης
καὶ δημιουργὸς ὁ θεός· ὃς καὶ κατήλλαξε
τὰ ἐπουράνια τοῖς ἐπιγείοις· καὶ τὸ μεσό-
τοιχον τοῦ φραγμοῦ λέλυκε· καὶ τὸ ἀπο-
λωλὸς ἐπὶ τῶν ὤμων ἀράμενος· δι' ἀ-
φράστου συγκαταβάσεως, τοῖς σῳ-
ζομένοις καὶ μένουσιν ἐγκατέμιξε·

ταύτῃ τοι καὶ μάλα δικαίως τὸ ἑνιαῖον
καὶ ἀδιάσπαστον ἔχοντες ἡμῖν καὶ σώζε-
σιν καὶ σύμμορφοι ἐν ἡ κτίσις τῇ πί-
στει σώζεσθαι· οὐ γὰρ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ μό-
νον γνωστὸς ὁ θεός· ἀλλ' ἐν ἅπασιν ὅσα ἐν γῇ
ἐμπνέει καὶ αἰσθήσεως· καὶ οἱ τὸ μέσον
τῶν ἐθνῶν καὶ ὁμόνομοι κληρονόμοι σύσσω-
μοι αὖτε δὴ ἐπὶ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ θεμε-
λίου ᾠκοδομημένοι τῆς πίστεως·
φαμὲν δὴ τῶν ἀποστόλων καὶ προφη-
τῶν πανσόφων τεχνιτευμάτων τεθεμ-
ένοι ἀκρογωνιαίου λίθου τοῦ πάντων ἡ-
μῶν σωτῆρος Χριστοῦ καὶ θεοῦ, κατ' οὐδὲν ἐν ἐπίστη-
ταῖς διαπεράτων πρεσβυτέρων, ἀποφε-
ρόμεθα· ἐν γὰρ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ, οὐ-
κ ἔστι τὸ προσαριθμούμενον· καθάπερ
οὐκ ἔστιν Ἰουδαῖος καὶ Ἕλλην· οὐ Σκύθης
οὐ βάρβαρος· οὐ δοῦλος οὐκ ἐλεύθερος·
ἀλλὰ πάντες ἐν Χριστῷ ἕν ἐσμεν· τοιγάρτοι
καὶ ἐν ἡμῖν ὁ θεῖος Παῦλος κομπάζε-
ται καὶ αὐχεῖ τὸ μέγα· καὶ σεμνυνόμε-
θα συνάπτοντες τοῖς παλαιοῖς τὰ νέα,
καὶ συγκρίνοντες ἐν τοῖς δόγμασι· καὶ κηρύ-
γμασι· οὓς καὶ ἡμεῖς ταῖς διδασκαλίαις
καὶ ὑποθήκαις ἑπόμενοι· ἐφ' αἷς ἐρειδό-
μεθα, κρατούμενοι τῇ ὁμολογίᾳ
τῆς πίστεως ἡμῶν· ἐν ᾗ ἑστήκαμεν καὶ
καυχώμεθα· καὶ τὰς ἡμετέρας ὑπολή-
ψεις αἰτίας ποιεῖσθαι περὶ τὴν οὕτω
εὐκλεᾶ καὶ ἀμώμητον ἡμῶν θρησκείαν.

αἰῶνι κεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν διανοίας πραείως κηρύσσομεν· μεθ' ἧς τὸν θεὸν λατρεύομεν· καὶ ἣν ἀναμφιρρήτως διατεινόμενοι· ἣν τὸν ἀέρα ἀναλαμβάνοντες ἔχομεν· ἣν ὡς σῶμα ἀπέρχεσθαι τῆς ἐνθένδε ζωῆς· καπισχυριζόμεθα· τῇ ἄνωθεν χάριτι δυναμούμενοι καὶ φρουρούμενοι· ὡς οὐκέτι μὴ ἀρνήσασθαι δεῦσαι ἢ ἐπὶ κῶμαι· ἢ ταῖς τῆς παρούσης ζωῆς εὐθετεῖσθαι· ἢ τῶν ἐν τῇ μελλούσῃ ἀποκειμένων τοῖς ἀξίοις ἀγαθῶν ἐπιτεύξασθαι· ὁμολογοῦντες τοίνυν πιστεύειν εἰς ἕνα θεὸν πατέρα παντοκράτορα· τὸν τῶν ἁπάντων ποιητὴν καὶ δημιουργὸν καὶ κύριον· καὶ εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· τὸν ἀληθινὸν θεόν· τὸν προαιώνιον λόγον· τὸν ἀνάρχως καὶ ἀφράστως ἐξ αὐτοῦ γεννηθέντα· ἀλήπτως καὶ ἀπερινοήτως τῇ ὁρωμένῃ τῇ καὶ αἰσθητῇ κτίσει· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας τὸ ζωαρχικὸν καὶ συναΐτιον· τριάδα ὁμοούσιον· ὑπερούσιον· ἀόρατον· ἀκατάληπτον· ἀχώριστον· ἀναλλοίωτον· ἁπλοῦν ὡς ἀμερῆ καὶ ἀσύνθετον· ἀδιάσπαστον· ἀΐδιον· ἀσώματον· ἄποιον· ἄποσον· ὁμότιμον· ὁμόδοξον· καὶ ὁμόθεον· ἀναφῆ τε καὶ ἀψηλάφητον ὡς ἀσχημάτιστον· ἀπειράγαθον· φῶς ἀεὶ λάμπον· τρισαυγὲς ὑπέρφωτος· ἀεὶ ὡσαύτως καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ἔχουσαν πᾶσαν ἀρχὴν ἐπὶ πᾶσι κοινὴν

καὶ τελείως τὴν κοινὴν δύναμιν πᾶσι τοῖς λογικοῖς τε καὶ νοεροῖς· νοερῶς καὶ ἀμερῶς τῇ περιχύσει τοῦ θείου φωτὸς ἐπιλάμπουσαν ἀμαρυγῶς τοῖς φωτιζομένων παραδοχαῖς· καὶ πρὸς τὸ εἶναι καὶ εὖ εἶναι διατηροῦσαν ἐν ὑφεστῶσι πράγμασι καὶ οὐ τοῖς λοιποῖς ὁμονοητῶς γνωριζόμενον· μίαν θεότητα καὶ ἐξουσίαν καὶ βασιλείαν· δοξαζομένην καὶ προσκυνουμένην ὑπὸ πάσης τῆς ὁρωμένης καὶ ἀοράτου κτίσεως. τῶν ἐν τριάδι θεωρουμένων· τὸν μὲν πατέρα ἄναρχον καὶ ἀναίτιον ὑπάρχειν· οὐ γάρ ἐκ τινος· ἐν ἑαυτῷ γὰρ τὸ εἶναι ἔχων· τὸν δὲ υἱὸν καὶ οὐκ ἄναρχον ἐκ τοῦ πατρὸς γάρ· ἀρχὴ γὰρ υἱοῦ ὁ πατὴρ ὡς αἴτιον· εἰ δὲ τὴν ἀπὸ χρόνου λαμβάνοις ἀρχήν· καὶ ἄναρχον· ποιητὴς γὰρ χρόνων, οὐχ ὑπὸ χρόνον· γεννητῶς μέν, ἀϊδίως δέ· καὶ ἀδιαστάτως ἐκλάμψας τοῦ πατρὸς ὡς ἀπαύγασμα τῆς δόξης· καὶ τῆς πατρικῆς χαρακτὴρ ὑποστάσεως· τὸ δὲ πνεῦμα αἴτιον ἐκ τοῦ πατρὸς τὴν ὕπαρξιν ἔχον· οὐ γεννητῶς ἀλλ' ἐκπορευτῶς· ἀϊδίως πατρὶ καὶ υἱῷ συνθεωρούμενον· οὐκ ἄναρχον μέν, διὰ τὴν ἐκ τοῦ πατρὸς ἐκπόρευσιν· ἀρχὴ γὰρ καὶ αὐτοῦ ὁ πατὴρ κατὰ τὸν τοῦ αἰτίου λόγον· ἄναρχον δὲ καὶ αὐτὸ κατὰ χρόνον· εἷς οὖν θεὸς ὁ πατὴρ ἐξ οὗ τὰ πάντα· καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς δι' οὗ τὰ πάντα.

καὶ ἓν τὸ πνεῦμα ἅγιον, ἐν ᾧ τὰ πάντα· ἐκ τριῶν τελείων ἓν ὑπερτελὲς, καὶ προ-τέλειον ἡ θεότης· τοῖς μὲν ἀφοριστικοῖς καὶ προσωπικοῖς ἰδιώμασι καὶ ἀλλήλων διαφέρονται· ἑκάστου γὰρ τούτων τῶν φύσει ἀχωρίστων· διὰ τὸ συναφὲς τῆς οὐσίας. ἡ μὴ κατὰ τοῖς τοῦ μονοῦ ἐπὶ πολλοῖς μερίζεται. θεὸς ὁμολογεῖται παρ' ἡμῖν καὶ πιστεύεται· παρὰ τῶν πληρέστατον ὑπαρχῶν, τῶν τῆς θεότητος ἰδιωμάτων· καὶ τρία ἀλλήλοις συναπτόμενα· εἷς θεὸς παρ' ἡμῖν προσκυνεῖται· τριαδικῶς μὲν, κατὰ τὴν ὑπόστασιν· μοναδικῶς δὲ κατὰ τὴν οὐσίαν· καὶ μοναρχία παρ' ἡμῖν τὸ τιμώμενον· οὐ πολυαρχία, διὰ τὸ ἄτακτον καὶ στασιῶδες τῆς ἑλληνικῆς ἐμμερον τῆς οὐσίας, καὶ συγχύσει· μοναρχία δὲ οὐχ ἣν ἓν πρόσωπον περιγραφῇ· διὰ τὸ ἀτελὲς καὶ στοιχειῶδες, τῆς ἰουδαϊκῆς πενίας· καὶ μὴ πιότητος ἀλλ' ἣν φύσις ὁμοτιμία. καὶ γνώμης σύμπνοια· καὶ ταυτότης κινήσεως δείκνυσιν· καὶ πρὸς τὸ ἓν ἡ τῶν ἐξ αὐτοῦ σύννευσις· ὅπερ ἐπὶ τῆς γεννητῆς φύσεως ἀμήχανον· ἡ φησὶν ὁ μέγας ἐν θεολόγοις Γρηγόριος. καὶ οὐδὲν τὸ συνημμένον καὶ συμφυές. τῆς ἐν τριάδι θεωρουμένης θεότητος, διατέμνεται· ἀλλοτριοῦσθαι γὰρ ἡμῶν καὶ ἀποτιμήσεσθαι, ἡ τοῦ μανιώδους ἀρείου· κακοδοξία καὶ λύσσα· ἀ-

διαιρεθεῖσα γὰρ ἡ αὐτὴ τρισὶ δόξῃ καὶ ἀϊδιότητι μεριζομένη· μηδὲ ἀπαλλοτριουμένη· οὔτε τῶν θεαρχικῶν ὑποστάσεων μεταπιπτουσῶν· καὶ περιχωρουσῶν εἰς ἀλλήλους· ἀλλ' ἑκάστης τούτων· ἀμεταπτώτου καὶ ἀσυγχύτου· φυλαττομένης τῆς ἰδιότητος· πόρρω γὰρ ἀποπέμπεσθαι καὶ ἀπελαυνέσθω, ἡ τοῦ ματαιόφρονος σαβελλίου ἀποστατικὴ σύγχυσις. σέβω δὲ καὶ προσκυνῶ, τὸ πρὸ πάντων τῶν αἰώνων ἀφωρισμένον μυστήριον· ἐπ' ἐσχάτων δὲ τῶν χρόνων ἀποκαλυφθὲν ἐπὶ σωτηρίᾳ πάντως τοῦ γένους ἡμῶν· καὶ ἐπιτελεσθὲν, διὰ τῆς μεγάλης συγκαταβάσεως, καὶ ἀρρήτου οἰκονομίας. τοῦ ἑνὸς τῆς ἁγίας καὶ ζωοποιοῦ τριάδος χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν· ἵνα ὅθεν ἡμῖν τὸ εὖ εἶναι ὑπῆρξε, διὰ τὴν ἄφατον αὐτοῦ ἀγαθότητα· ἐντεῦθεν καὶ τὸ εὖ εἶναι ἡμῖν χαρισθείη. ὁμολογῶ οὖν καὶ πιστεύω αὐτὸν τὸν ἕνα τῆς ζωαρχικῆς καὶ μακαρίας τριάδος, τὸν τοῦ θεοῦ υἱὸν καὶ λόγον· τὸν τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι ἀϊδίως συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον· ὡς ὁμοούσιον καὶ σύνθρονον· ἀπείρῳ φιλανθρωπίᾳ κινούμενον πρὸς οἶκτον τοῦ οἰκείου πλάσματος· εὐδοκίᾳ πατρικῇ καὶ οἰκτιρμοῖς· χάριτί τε καὶ συνεργίᾳ τοῦ παναγίου πνεύματος κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν τοῖς κόλποις σωματαγραφῆναι

τοῖς κατακριθεῖσιν ἡμᾶς [illegible] τῆς ἁ-
μαρτίας καὶ τῆς τρυφῆς ἐκπεπτωκότας
τοῦ παραδείσου καὶ τῇ φθορᾷ ὑποβεβλη-
μένοις, χάριτι [illegible]· καὶ θεί-
κοινωνοὺς ἀπεργάσηται φύσεως. ἐνοι-
κήσει γὰρ ἐν τῇ γαστρὶ τῆς παρθένου
κυρίως καὶ ἀληθῶς θεοτόκου· καὶ ψυχωθεῖσαν
σάρκα [illegible] καθαρθείσης τῷ πνεύματι· καὶ ὅ-
λον εἰς ἑαυτὸν ἀνειληφὼς ὅλος αὐτὸς τὸ
ἡμέτερον φύραμα περιέσχε ζωοποιῶν [illegible]
τὸν ἄνθρωπον· περιῆλθε θεὸς σεσαρκωμένος
μείνας τοῦτο ὅπερ ἦν θεός· παρθένον καὶ
μετὰ τόκον τὴν ὑπερφυῶς καὶ ἀρρήτως
τεκοῦσαν διατηρήσας· μὴ διαλύσας τὰ
κατὰ φύσιν παρθενίας [illegible]· εἰς
ἔνδειξιν ἀληθῆ τῆς κατὰ τὴν πρόοδον
αὐτοῦ τῆς γεννήσεως [illegible] καὶ ἀ-
[illegible]· ὁ τοῖς πᾶσι γὰρ συμφυ-
ὁ ὁμοούσιος ἡμῖν κατὰ πάντα χωρὶς ἁ-
μαρτίας γενόμενος· [illegible]
ἐπιλαμβάνεται [illegible] ἡμῖν
κεκοινωνηκὼς αἵματος καὶ σαρκὸς
σάρκα ἐψυχωμένην ἀνείληφε ψυχῇ
λογικῇ καὶ νοερᾷ· οὐδαμῶς πρὸ ὑπο-
στάσεως [illegible] ἐν ὁποστεῳ(?)· ἀλλ' ἅμα
σὰρξ ἔμψυχος λογικὴ ἐπὶ τῆς κατὰ Χριστὸν
συμφυΐας πιστεύεται· οὐ κατὰ χάριν
σχηματισθεῖσα ἡμῖν· ἀλλ' ὅλος ὅλῃ τῇ ἀνθρω-
πείᾳ φύσει συμπεπλεγμένος, ἀσυγχύτως καὶ
ἀδιαιρέτως καὶ ὑπερφυῶς τὴν ἕνωσιν

εἰργασμένων· ἵνα αἱ συνελθοῦσαι οὐσίαι
θεότητός τε καὶ ἀνθρωπότητος ἐν ἰδιότητι τῇ
κατὰ φύσιν διαμείνωσι. καὶ οὐδαμῶς
εἰς ἀλλήλας μεταχωρήσωσιν· εἰ καὶ κατὰ
[illegible] τῆς συμφυΐας περιχω-
ρεῖν [illegible] νοοῦμεν, διὰ τὴν [illegible]
αὐτῶν ἐπίζευξιν· ἐπεὶ μόναι γὰρ [illegible]
οὐ πράγματι [illegible] σώζομεν διὰ
τὴν ὑπερφυᾶ τῶν συνελθόντων ἕνωσιν·
τὸ μοναδικὸν δὲ καὶ ἑνιαῖον τῆς ὑποστάσεως
φυλάττεσθαι πιστεύομεν· ἄτμητον ὡς
ἀρραγὲς διαμένον· [illegible]
ἣν φαμὲν [illegible] τοῦ [illegible] καὶ
[illegible] συνθετόν τε καὶ συνουσίωσις
ἐν τε θεὸν τὸν αὐτὸν κτιστὸν καὶ ἄκτιστον
ὁμολογοῦμεν· προαιώνιόν τε· καὶ ὑπερ-
χρονον· αἰώνιόν τε· καὶ ἐπίγειον· περίγρα-
πτον, καὶ ἀπερίγραπτον· παθητὸν τε,
καὶ ἀπαθῆ· αἱματόρρουν, καὶ ἀπάτορα·
τὸ μὲν, διὰ τὴν ἄρρητον καὶ ἄναρχον
καὶ προαιώνιον ἐκ πατρὸς γέννησιν· τὸ δὲ
δέ· διὰ τὴν καθ' ἡμᾶς κρυφίαν τε καὶ
ἀπερινόητον ἕνωσιν· καὶ διὰ αὐτοῦ
τὰς γεννήσεις κηρύττομεν· ἃς κατὰ
λήψιν καὶ ὑπὲρ λόγον τυγχάνουσιν·
ὁ γὰρ ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων, μονογενὴς
υἱὸς ὁ ὢν ἐν τοῖς κόλποις τοῦ πατρὸς
τουτέστι μόνος ἐν οἷς αὐτοῦ πατρὸς προαιώνι-
ος αὐτοῦ ἐκλάμψας ἐπὶ σωτηρίᾳ
ἀνθρώπων ἑαυτὸν κεκένωκε· καὶ τὴν τοῦ

δούλου μορφὴν ἀνέλαβεν· ὁ ἐπὶ τὴν ἡ-
μετέραν οὐσίαν· ἡ ἐν Χριστῷ οὖν καθ' ὑπόστα-
σιν ἕνωσις ἄλλο μὲν πρὸς ἄλλο τὰ ἐ-
ξ ὧν ὁ εἷς συνάπτει· οἷον δὴ τὸν ἀόρατον ἢ
καὶ ὁρώμενον· παθητὸν, καὶ ἀκήρα-
τον· οὐκ ἄλλον δὲ καὶ ἄλλον μὴ γένοιτο·
θεὸν τὸν αὐτὸν τέλειον ἀληθῆ καὶ ἄνθρωπον τὸν
ὁμολογοῦμεν· τὸ διάφορον τῶν φύσεων
περασμένον εἶναι καὶ τὸν αὐτὸν ὁμοούσιον
καὶ μετὰ τὴν σάρκωσιν· οὐκ εἰς δυάδα
υἱῶν μερίζομεν διὰ τὸ ἑτεροῖον τῶν ἀνδρά-
μονώτων ἐπὶ τῇ καθ' ὑπόστασιν ἑνώσει φύ-
σεων· ἵνα ἀδόξως θῇ τῆς θείας αὐγῆς· ὁ πα-
ραφρονῶν Νεστόριος· πάντα δέ· τὰ τῆς
θεανδρικῆς αὐτοῦ ἐνεργείας ἐπιτελέσαντα·
ὡς γὰρ θεὸς ἐνήργει τὰ θεῖα· διὰ τῶν τῆς
θεοσημείας καὶ τὰ θαύματα ἐργαζόμε-
νος· ὡς ἄνθρωπος δὲ ὁ αὐτὸς τὰ πάθη καὶ τὰς
ὕβρεις ἑκουσίως κατεδέξατο· διὰ τοῦ-
το μετὰ τῶν δύο φύσεων ἀκολούθως καὶ
ἐμμελῶς, ἰσαρίθμους καὶ τὰς φυσικὰς
αὐτοῦ ἐνεργείας, δοξάζω· ὡς δημιουργικὰς
καὶ σωματικὰς αὐτῶν τῶν οὐσιῶν· ἤγουν
φύσεων· κατὰ τὴν θεοσεβῆ καὶ θεοπρε-
πῆ τῶν θεοσόφων ἡμῶν πατέρων παρα-
δόσεις· ὡσαύτως καὶ δύο θελήσεις· ἤγουν
θελήματα φυσικὰ τοῦ αὐτοῦ ἑνὸς κυρίου καὶ
θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πρεσβεύω· θελητικὸν γὰρ
αὐτὸν ὁμοούσιον καθ' ἑτέραν τῶν φύσεων.
ἐξ ὧν καὶ ἐν αἷς ὑπάρχει καὶ νοεῖται· ὥσ-

περ ἐνεργοῦντα οὕτως καὶ θέλοντα· ἐπὶ
τὸ πάθος δὲ τὸ σωτήριον ἑκουσίως ἐλθόντα·
ποιῆσαι αὐτὸν φρονῶ θέλημα· οὐκ ἐν μιᾷ διαφορᾷ
σων τῶν περιουσίων· εἰ καὶ τὸν κύριον τῆς δό-
ξης ἐσταυρῶσθαι γέγραπται τῷ λόγῳ τῆς ἀντι-
δόσεως· ἀλλ' αὐτῇ καθ' ἡμᾶς γεγεννημένῃ φύσει·
καθ' ἣν τὸ χοϊκὸν ἡμῶν ἀνέλαβε φύρα-
μα· καὶ κατάρα ὑπὲρ ἡμῶν γέγονεν· ἵ-
να τῆς παρ' αὐτοῦ εὐλογίας κοινωνοὺς
ἡμᾶς ἀναδείξῃ· καὶ τὸν τῶν κακούργων
κατὰ τὴν σάρκα ἠνέσχετο ὑπομεῖναι
θάνατον· ἵνα τῷ τοῦ θανάτου κέντρῳ
τὴν ἁμαρτίαν κατακρίνῃ ἐν τῇ σαρκὶ
αὐτοῦ· καὶ καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα
τοῦ θανάτου τουτέστι τὸν διάβολον· τα-
φῆναι δὲ παραδοθὲν αὐτοῦ τὸ σῶμα· ἄ-
φθαρτον διατηρήσαντα μηδαμῶς τῆς
ἀπορρήτου καὶ ἀνεκφράστου διαιρεθὲν
ἑνώσεως· εἰ καὶ τῆς λογικῆς αὐτοῦ ψυ-
χῆς ἐχωρίσθη ἐν τῷ τριημέρῳ
διαστήματι· μεθ' ἧς αὐτὸς καὶ εἰς ᾅδου
καταβέβηκε· καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύ-
μασιν ὡς ὁ κορυφαῖος καὶ θεῖος ἔφησε
πέτρος· πορευθεὶς, ἐκήρυξε τὴν ἀνά-
στασιν καὶ τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀπολύ-
τρωσιν ἐχαρίσατο· ἀφθαρσίας δὲ ἡμῖν
ἀπαρχὴ γέγονεν· ἐν ᾧ πρωτότοκος ἐκ τῶν
νεκρῶν ἀνεβίωσεν· ἀνέστη γὰρ ὡς θεὸς πα-
τήσας τὸν θάνατον· προοδοποιῶν πά-
σῃ σαρκὶ τὴν ἀνάστασιν καὶ συναμέτοχος

ἡμῶν τοῖς πεσοῦσι τῷ τῆς ἁμαρτίας πτώ-
ματι· ὑπομείναντα δὲ μετὰ ταύτην ἀνάστα-
σιν ταῖς γυναιξὶ καὶ τὴν χαρὰν αὐταῖς πρ-
ηγγείλαντα καὶ τὴν ἐκ τοῦ θήλεος ἡμῖν
ἐνσκήψασαν λύπην ἐξαφανίσαντα·
ὀφθέντα δὲ καὶ τοῖς θεσπεσίοις αὐτοῦ
μαθηταῖς τὸ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ πιστού-
μενον μυστήριον· καὶ δεικνύοντα αὐτοῖς
ἣν καὶ πρὸ τῆς ἀναστάσεως διά τε τῆς περι-
σεως, καὶ τῆς τοῦ σοφοῦ θωμᾶ κατ' αὐτ-
θείαν πλευρὰν ἐπαφήσεως· ἀναληφθέν-
τε εἰς τοὺς οὐρανούς· καὶ καθεσθέντα τῶν
ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς μετὰ τοῦ προσ-
λήμματος· μεθ' οὗ αὖθις ἐλεύσεται ἐν δό-
ξῃ θεοπρεπεῖ καὶ ἐξουσίᾳ τῇ κατὰ πά-
σης κτίσεως καὶ κρινεῖ τῆς καθεσθήσεται·
ἑκάστῳ κατὰ τὸ μεμωμένον ἀποδι-
δούς. πάντας γὰρ ἡμᾶς φανερωθῆναι
δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ χριστοῦ· μετ-
τὰ τῶν προσδοκῶ καὶ σαρκῶν ἀνάστασιν·
ἡνίκα ἡ τοῦ κόσμου μεταστοιχείωσις
γένηται· ἵνα τὸ θνητὸν ἡμῶν ἐνδύσηται ἀ-
θανασίαν· καὶ τὸ φθαρτὸν ἀφθαρσίαν
περιβάληται. ὁμολογῶ καὶ ἓν βάπτισμα
εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· τὸ εἰς πατέρα καὶ
υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα τελούμενον κατὰ
τὴν εὐαγγελικὴν καὶ θείαν παράδοσιν· ταῦ-
τα τῆς ὀρθοδόξου καὶ ἱερᾶς ἡμῶν λα-
τρείας, σεπτὰ δόγματα καὶ μυστή-
ρια· καθάπερ τὴν παραδοθεῖσαν ἡμῖν

παρὰ τῶν θείων μυστῶν τῶν ὑψηλῶν τε καὶ
αἰθεροδρόμων μετὰ τὴν θεολογίαν· καὶ τὴν σωτήριον
περὶ ἡμᾶς τοῦ θεοῦ λόγου οἰκονομίαν·
καὶ ὅσα τούτοις συμβαίνοντα τῷ ἐφάμιλ-
λῳ κηρύγματι· μετὰ πάσης ἀποδοχῆς
καὶ πίστεως σωτηρίου τε. καὶ ἀσπάζο-
μαι· ἀποδέχομαι δὲ καὶ ἐξαιτοῦ τὰς
πρεσβείας καὶ πρὸς θεὸν ἐντεύξεις πρῶ-
τον μὲν καὶ ἐξαίρετον τῆς παναγίου καὶ
ἀειμακαρίστου καὶ ἀειπαρθένου δεσποίνης
ἡμῶν θεομήτορος· ἔπειτα τῶν θείων
καὶ οὐρανίων δυνάμεων· τῶν ἁγίων καὶ
πανευφήμων ἀποστόλων· τῶν μακα-
ρίων προφητῶν· καὶ ἐνδόξων καὶ καλ-
λινίκων μαρτύρων· καὶ θεοφόρων πατέρων
καὶ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος
εὐαρεστησάντων τῷ κυρίῳ· οἳ ζῶσι διαπαντὸς
ἐν αὐτῷ· ψυχαὶ γὰρ δικαίων ἐν χειρὶ κυρίου· ὡς
μεγίστην σωτηρίαν ἐν τῷ θεῷ ἐν ψυχῇ καὶ σώμα-
τι καρπούμενος· προσκυνῶ δὲ
καὶ περιπτύσσομαι τὰ σεβάσμια αὐ-
τῶν λείψανα· ὡς ἰατρεῖον ψυχικῶν
τε καὶ σωματικῶν παθημάτων τυγχά-
νοντα· ἀνυμνῶ δὲ αὐτῶν τὴν σεμνὴν
καὶ ἔνθεον πολιτείαν· καὶ τοὺς ἀοιδί-
μους αὐτῶν ἀγῶνας καὶ ἄθλους· γεραί-
ρων τὰς θήκας καὶ τοὺς ἀνατάσεις τῶν
στεφάνων αὐτοῖς· ὅτι ὑπὲρ τῆς δόξης
τοῦ παντὸς ἡμῶν σωτῆρος θεοῦ· τὸ αἷμα ἐξέ-
χεαν· καὶ τῆς πρὸς καιρὸν ζωῆς διὰ τὴν

εἰς αὐτὸν ἀγάπην καταπεφρόνηκεν. μι-
μηταὶ τοῦ ζωοποιοῦ καὶ σωτηρίου πάθους
αὐτοῦ γενόμενοι· ἀπαιτούμενοι αἷμα
τὸ τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ· σεμνὰ
καὶ εἰκόνι τῆς τοῦ σαρκώσεως καὶ θεο-
μήτορος καὶ τοῖς σεπτοῖς καὶ ἁγίοις
αὐτῶν χαρακτῆρας· φερομένοις αὐτοῖς
τὴν κατάλληλον προσκύνησιν· πρὸς
τούτοις ἀσπασίως ἀποδέχομαι καὶ
τιμῶ τὰς ἁγίας καὶ οἰκουμενικὰς
ἑπτὰ συνόδους· καὶ τὰ ἐν αὐταῖς δογμα-
τισθέντα καὶ κηρυχθέντα· θεῖά τε καὶ
ὑπερφυῆ καὶ σωτήρια δόγματα· παρὰ
τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν·
οἷς κατακαιρὸν ἔθετο τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον,
ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῦ ἣν
διέσωσεν· πρώτην μέν, τὴν ἐν Νικαίᾳ
συνελθοῦσαν τῶν τιη΄ ἁγίων πατέρων
ἡμῶν σύνοδον· κατὰ τοῦ δυσσεβοῦς,
καὶ μανιώδους ἀρείου· ὃν τῆς ἐκ-
κλησίας ἐξώσασα τῇ ψήφῳ μὲν ἀληθεῖ
καὶ εὐσταθεῖ, διὰ τοῦ ἱεροῦ καὶ θείου
συμβόλου ἐξεφώνησεν· τὸν θεὸν λόγον υἱὸν
τοῦ θεοῦ υἱὸν οὐ κτίσμα κατ' αὐτὸν ὁμοού-
σιον δὲ τῷ πατρί, καὶ συνάναρχον· θεὸν
θεὸν ἀληθινὸν καὶ κτίστην τῶν ἁπάντων,
ὀρθοδόξως ἐδογμάτισεν· δευτέραν μετὰ
ταύτην τὴν ἐν ταύτῃ τῇ βασιλίδι τῶν πό-
λεων συναθροισθεῖσαν τῶν ρν΄ θεοπνεύ-
στων πατέρων· τὴν Μακεδόνιον πνευματομά-

χον καθελοῦσαν Μακεδόνιον· καὶ τὴν τοῦ
ἱεροῦ συμβόλου ἐμμορφὴν ἐξαπλώσασαν·
καὶ τοῖς τοῦ ἁγίου πνεύματος λόγοις ἐπιτρανώ-
σασαν· θεὸν ἀληθινὸν ὁμοούσιον πατρὶ
καὶ τῷ υἱῷ· καὶ οὐ κτίσμα αὐτὸ ἀσεβῶς δοξά-
σθαι· μετ' αὐτοὺς καὶ Ἀπολλινάριον τὸν Λαο-
δικέα τὸν ὄντως ἄφρονα καὶ ἀνόητον τῆς
ἐκκλησίας ἀποκηρύξασαν· μεθ' ἣν τὴν ἐν Ἐ-
φέσῳ τὸ πρότερον συναφθεῖσαν γεγενημένην
τῶν ἱερῶν διακοσίων διδασκάλων αὐτῆς σύνο-
δον· κατὰ Νεστορίου τοῦ ματαιόφρονος
καὶ τῶν κείνου βλασφημιῶν· ὃν καθελοῦσα·
μίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ ἡμῶν καθ' ἕνωσιν ὑπό-
στασιν· καὶ δύο φύσεις· ἀσυγχύτως καὶ ἀ-
διαιρέτως, σοφῶς ἐδογμάτισε· τὸν αὐτὸν
θεὸν καὶ ἄνθρωπον ἀποφήνασα· καὶ τὴν ἁγίαν μα-
ρίαν κυρίως καὶ ἀληθῶς θεοτόκον ὁμολογῆ-
σαι· μετὰ ταύτην, τὴν ἐν Καλχηδόνι συν-
δραμοῦσαν ἑξακοσίων τριάκοντα ἐνθέων
καὶ θεοφόρων πατέρων· ἥτις τοῖς διατε-
μεῖς Εὐτυχέα καὶ Διόσκορον καὶ τὴν
ζοφώδη καὶ σκοτισμένην αὐτῶν
σύγχυσιν κατεδίκασε· καὶ τούτοις ἀνα-
θεματίσασα, τέλειον θεὸν καὶ τέλειον ἄν-
θρωπον τὸν αὐτὸν Χριστὸν καὶ θεὸν ἡμῶν ἐν δύο
φύσεσι καὶ μιᾷ ὑποστάσει· ἀσυγχύτως καὶ ἀδιαι-
ρέτως εὐσεβῶς ἀνεκήρυξε· ἔτι μὴν καὶ
τὴν αὖθις κατ' αὐτὴν τὴν θεοφρούρητον
πόλιν συγκροτηθεῖσαν ἁγίων ἑκατὸν ἑξήκοντα πέν-
τε ἀξιαγάστων πατέρων ἡμῶν· ἥτις τὰ θεοδώ-

καὶ Νεστορίου, τοῦ ῥοῦ δέ, καὶ Ὠριγένους
Διδύμου τε καὶ Εὐαγρίου· καὶ τῶν ἀκεφά-
λων καὶ κακοδόξων, ἀσεβῆ δόγματα· τὰ
μὲν παρ᾽ αὐτοῖς πολλοῖς κρυπτόμενα,
τηνικαῦτα δὲ ὑπὸ κρόνου ἀναφυέντα καὶ
ἀναμορφωθέντα ὃ ἐξέπεμψε· διὸ μὴ γὰρ αὐ-
τοῖς ἐληρώδησαν μυθολογήματα· Ἰου-
δαϊκῆς τε καὶ ἑλληνικῆς μανίας ἢ χριστιανι-
κῆς δόξης ἐπηκολούθησεν· ὃ ἐξῆς τὴν ἐκ τῶν
τῶν ἱερῶν ἀνδρῶν οἰκουμενικὴν σύ-
νοδον· καὶ αὐτὴν κατὰ τουτὶ τὸ βασίλει-
ον ἄστυ, συνηγμένην· καὶ τῶν κατὰ Χριστὸν φυσι-
κάς τε ἰδιότητας καὶ φυσικὰς ἐνεργείας
καὶ θελήσεις κηρύξασαν, ἀναθεματί-
σασαν Θεόδωρον τὸν τῆς Φαρὰν ἐπίσκο-
πον· καὶ Ὀνώριον, Κῦρόν τε καὶ Σέργιον
Πύρρον, Παῦλον, καὶ Πέτρον· τοὺς συγχορ-
θοῦ κατὰ τὴν ἐκκλησίαν μὲν τὴν ἱεροσολύμων
εἰς φθαρέντας· ἔτι, καὶ Μακάριον· τὸν
Ἀντιοχείας ὁμονοήσαντα πρόεδρον·
καὶ Στέφανον τὸν τούτου μαθητήν· πρὸς
δέ, καὶ Πολυχρόνιον τὸν νηπιόφρονα,
γέροντα· οἱ ἓν θέλημα καὶ μίαν ἐνέργει-
αν ἐπὶ τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν Χριστοῦ καὶ θεοῦ ἐδόξαζον· ἐπὶ
ταύτης δὲ πάλιν καὶ μετὰ ταῦτα,
τὴν ἐμμελείᾳ τὸ δεύτερον συνελθοῦσαν,
τῶν μὲν τοῖς καθ᾽ ἡμᾶς χρόνοις ἐν πρώ-
τοις ἐνδόξῳ καὶ ἱερὰν σύνοδον· ἥτις πα-
σας τὰς παλαιοτέρας αἱρέσεις συνόδου
ἀπεσφραγίσατο· καὶ τὰ τούτων δόγματα

τῶν σεπτῶν καὶ ἱερῶν εἰκόνων· τὴν ἀρχῆθεν τῇ
ἐκκλησίᾳ παραδεδομένην προσκύνησιν
ἀνεδέξατο· ὁρίσασα παραπλησίως ταῖς
τάς τε τοῦ τύπου τοῦ ζωοποιοῦ σταυροῦ προσκυ-
νεῖσθαι· ἀπελάσασα μὲν τῆς ἐκκλησίας τοὺς
ἐμφυσήσει καὶ καταφρονεῖ τοῦ κατὰ λόγον
σαντας· καὶ τῶν Χριστιανῶν κατηγορήσαν-
τας· ὅτι ὡς θεοῖς αὐτοῖς προσεκύνησαν-
τουτέστι Θεοδόσιον· Βασίλειον· Σισίνιον· τοὺς πα-
ρεισάξει θεοῦ ἱερατικῶν θρόνων ἄρξαν-
τας· καὶ ταύτας τὰς εἰρημένας ἁγίας
οἰκουμενικὰς συνόδους, ἀποδέχομαι· καὶ
πάντων τῶν ἐκκρίτων καὶ μακαρίων
πατέρων τά τε δόγματα καὶ τὰ ὑπομνήματα
ἀσπάζομαι· ὡς διδασκάλοις ἀνεπίλη-
πτον καὶ σεβαστὸν θεμέλιον· καὶ οἷς ἡ καθο-
λικὴ ἐκκλησία προσίεται, ἀποδέχομαι·
καὶ οἷς ἀποτρέπεται, ἀποστρέφομαι.
ἀποβάλλομαι δέ, καὶ παντελῶς ἀποτρέ-
πομαι τοὺς ἀπὸ Σίμωνος τοῦ μάγου καὶ μέ-
χρι τοῦ δεῦρο τῆς εὐσεβείας πάντα-
πασιν ἀποπεπτωκότας· καὶ δόξαις πονη-
ρῶν δογμάτων φθοροποιῶν ἐμφυέντας·
καὶ τὴν τῶν ἁγίων παράδοσιν ἀθετή-
σαντας· καὶ τὸν πικρὸν τῶν ζιζανίων σπό-
ρον συναναμῖξαι τῇ τῆς ὀρθοδοξίας ἀ-
ρούρᾳ τολμήσαντας· αὐτοῖς τε ἀναθεμα-
τίζω καὶ πάντας τοὺς ἑπομένους αὐτοῖς
καὶ ὡς λύμην τῆς κατὰ Χριστὸν ἐκκλησίας
διαπτύω· καὶ τοῖς ἀναθέμασι καθυποβά-
λω

ἡμεῖς μὲν οὖν τὸ ἡμέτερον φρόνημα τοῖς
μακαριωτάτοις ὑμῶν καὶ θεοδιδάκτοις
κατὰ ταὐτὸ δεδηλώκαμεν· προσφωνήκα-
μεν τῶν ἄνωθεν κεκρατηκότι ἐκκλησια-
στικῶν θεσμῶν ἑπόμενοι· οἷόν τινι ἐμψύχῳ
κήρυκι τῶν δὲ ἡμῶν προσχεσάμενοι τῷ
γράμματι τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης· καὶ πρὸς
ἀλλήλους συμπνοίας καὶ ὁμονοίας τῆς
ἐστίας ἐπιγραμμένω· ἡ δὲ ὑμετέρα ποθεινο-
τάτη ἐν κυρίῳ ἀδελφότης, ὡς μέλλοι τὸ ἱκανὸν πρ-
ταμεν ἔχαις ταῖς πρὸς κύριον· ἔπειτα δὲ τοῖς
λόγοις τοῖς καθήκουσι καὶ πράγμασι μὴ τη-
ρίζουσι· καὶ συμβιβάζουσι· ἵνα ταῖς ὑ-
μετέραις νομοθεσίαις καὶ διδασκαλίαις
στήκωμεν ὀρθοὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ πίστει
ἀνεγκλίτως καὶ ἀκέραιοι· πάντα τὰ ἐν
αὐτῇ μυστήρια ἄνωθεν παραδεδομέ-
να ἀπαράτρεπτον φυλάττειν· καὶ εἰς τὸ
ὅρον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας μέν(ειν)
τῇ θείᾳ συνηθείᾳ· τῇ τῆς ἀποστολικῆς καὶ
πατρικῆς διδασκαλίας ἐννόμῳ περιω-
κώσει· καὶ θεοπνεύστοις ἠχήμασι τῶν ἀπο-
στόλων κατὰ τῆς ἱερᾶς ποίμνης θρέμματα
περιαθροίζειν καὶ τῆς εἰς παρὰ τῶν ἐπι-
βουλευόντων θηρίων ἀμύνειν· ἐνσεσημασ-
μένα τῷ τοῦ ἀρχιποίμενος Χριστοῦ χρίσματι
καὶ ὀνόματι· καὶ τὰ παρ' ἡμῶν ἀπολειπό-
μενα δι' ἑαυτῆς ἀναπληροῦσα ὡς φιλάδελ-
φος καὶ φιλόστοργος· ἵνα τὸ ὑμῶν περίσσευ-
μα εἰς τὸ ἡμέτερον χρήσιμον γένηται ὑστέρη-

μα· καὶ τοῖς λόγοις καὶ πράγμασι τῇ
ἐν λόγῳ· τῶν κατὰ τὸν καιρὸν ἡμῶν ἱερο-
πεῖ καὶ σεμνῶν παραγγέλματι ἐπισκο-
πήσηται. καὶ ἐπαυξήσηται· μηδὲν μι-
κρολογοῦμεν, περὶ τὸ δοθὲν ἡμῖν χά-
ρισμα· οὐ γὰρ ἐλάττονα συμφέρει τοῖς ἀφο-
ρμῶς παρέχουσι· ἀλλ' εἰς τὸ πολλαπλα-
σιάζομεν καὶ ἔρωτος· ἀκλεεῖς τοῖς καρπο-
τοῖς προαιρουμένοις ἀποδίδωσιν· ὑ-
περεῖδουσι μηκαστὸς ὡς ἀσθενεστέρους τῇ
παρὰ αὐτοῦ θεοῦ δοθείσῃ δυνάμει· καὶ κα-
ταρτίζουσι τοὺς πόδας ἡμῶν, εἰς τὴν
τοῦ εὐαγγελίου τρίβον· καὶ συμβουλεύουσι
τὰ ὁμόνοια φέροντα καὶ σπουδὰς ἔχομεν ἀλλή-
λους διαμείνοιτε· ἵνα ὥσπερ ἐν τῇ ὁμολογί-
ᾳ τὸ ἑνιαῖον· καὶ ἀδιάφορον ἔχομεν, οὕ-
τω καὶ ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης συναρ-
μοζόμενοι καὶ συνδεόμενοι ἀναπόσπα-
στον τῆς εἰρήνης τὸ δῶρον ἐν τῇ πεπι-
στευμένῃ ἡμῖν διακονίᾳ ἐφ' ἡμῖν αὐτοῖς
κατάσχωμεν· ἢ τὸ ἀδιάσπαστον καὶ σύμφο-
ρον τῇ ἐκκλησίᾳ περιποιεῖται· ὅπως
ἐν τῷ ἔνθεν ἡμῶν τῇ πόλει τοῦ βασιλέως
τοῦ μεγάλου τειχιζομένην καὶ περιφρου-
ρουμένην ἀκαταμάχητον καὶ ἀπόρθητον δια-
μένειν ἐκ πάσης μηχανῆς τε καὶ προσβολ-
ῆς τῶν ὁρατῶν ἐχθρῶν καὶ τῶν κύκλῳ περι-
θεόντων· καὶ ζητούντων καταπατεῖν τὴν
τῶν ἐν αὐτῇ ἀπογεγραμμένων καὶ οἰ-
κισθέντων ἐν πνευματικῶν καθ' ὧν προμαχόμενο(ι)

…ὥσπερ εἰ καὶ ὁ πρασαρμαίτηνικα· τὴν τε
ἀποτίλαι τῆς ἀφέσεως καὶ τὴν τοῦ Χ(ριστο)ῦ
γουμαχαίραν· ὅ ἐστι ῥῆμα θ(εο)ῦ· τοῦ καθε-
λεῖν τῆς ἁμαρτίας τὰς ἐπὶ πόλεις·
καὶ μαχαίρας τῆς φινδόνης τοῦ πν(ευματο)ς· πορ-
ευπόρευτον ἄγριον θεράπ(ων) αὐτῶν ἀπο-
ικοῦντες καὶ ἐκδιώκοντες· ὡς τῆς θεί-
ας φυλακῆς τε καὶ ἐντολῶν ἀξιούμενοι· καὶ
ἠρεμαῖον καὶ εἰρηναῖον ἡμῶν καθίστη-
σι τὸ πολίτευμα· ἵνα καὶ ἐν τῇ πα-
λιγγενεσίᾳ ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι ἀξιω-
θῶμεν τῷ ἀρχηγῷ τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνα-
ταμιείτως ὑπαντῆσαι ἐρχομένου μετὰ
δόξης τῆς πατρικῆς, σὺν τοῖς ἁγίοις ἀγγέ-
λοις αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ νυμφῶνι ταῖς φρο-
νίμοις συνεισέλθωμεν παρθένοις.
καὶ τῆς ταμιακῆς καὶ ἀγγελικῆς ἀπολαύ-
σωμεν ἡδονῶν διαίτας· κληρονόμοι γενό-
μενοι τῶν ἀποκειμένων τοῖς ἀξίοις
ἀγαθῶν ἐν Χ(ριστ)ῷ τῷ ἀληθινῷ θ(ε)ῷ· πρεσβείαις
τῆς ἀχράντου καὶ ἀμωμήτου αὐτοῦ
μ(ητ)ρ(ὸ)ς καὶ πάντων τῶν ἁγίων· ἀμήν:
Εἰ δὲ τοσοῦτον ὁ … τοῦ καιροῦ ἐν τούτ(οις)
δὴ τοῖ[…]ος ῥηθεῖσιν ἀπήντη(σε) καὶ μεμ-
θαύμαζέ τω δέ, μηδεὶς· μηδὲ καταφρο-
ρείτω τῆς ἡμετέρας ὑπολήψεως ἀλλὰ
γινωσκέτω μὲν ἡ θεοφιλὴς ἡμῶν ἀδελ-
φότης· ὡς ἐξουσίας γνώμης κληρωτοῦ
καὶ ἀμελικτος ἐπεπταίμεθα· κωλύειν
ἡμᾶς τοῖς δεδογμένοις χρῆσθαι δύναι

μένη· οὐχ ἱερατικὸν ἔθος παρ' ὧ(ν)
διαπέπτωκε· οὐδὲ ἐκ ῥᾳθυμίας τ(ῶν)
τῶν δεόντων καὶ ἐκκλησιαστικῶν δια-
δημιουργῶν ὑπὲρ ὧν ἀπαιτεσόμεθα μέν· καὶ
συγγνώμων καὶ τῶν ἱερῶν ὑμῶν τυχεῖν εἰς
μόνιμα ἔχει τὸ παράδοσιν τὸ μελήφεσθαι μ-
πατέρων καθιστῶν καὶ αὐτῆς· ὡς οὐκ ἀπολ-
έσθαι περὶ δυναστείας ἀντιφέρεσθαι δι-
ὑπομεμενηκότας θελήμασι· καὶ πάντων
πληρωσάντων σπουδάζουσι τὰ κατὰ θυ-
μίαν· ἐδόκει γὰρ τῷ εἴργοντι καὶ ἀφορ-
μῶν εὐπρεπεστέρων πρὸ μάλιστα ἐφύ-
μὴν τῶν ἐπιτελεσθέντων τοῦ χρίσμα-
τος ἕνεκεν· καὶ ὡς ὑμεῖς τῆς ἐκκλησί-
ας αὐτοῖς ἀπορρήξατε· διεθρύλλει κα(ὶ)
ἐχαλέπαινε· διὸ καὶ ὑμεῖς ἀφ' ὧν εἰ-
τοῦτοις τὸ ἀμφιβολούμενον ἐπόνθατε
τῷ καθ' ἓ συγγνώμονες ἔσεσθαι τοῖς ὁμοίοις
περὶ τοῦ ποιήματος ἀπολήψεως· καὶ διὰ
ταῦτα οἶμαι οὐδὲ δεῖ σεσημειουμένων τῶν
περὶ τῆς ἀπολογίας λόγων· ἀλλ' ἐνταῦθα
συνιὼν καιρὸς περιγραφήσονται· καὶ
μαρτυρεῖ τὰ νῦν πραττόμενα καὶ
τελούμενα· ἐπειδὴ ἡ κλεὶς περιεθρυλώθ(η)
καὶ ἡ πύλη· ἀναπέπταται· καὶ οἱ λίθοι τοῦ
προσκυνήματος τῆς ὁδοῦ διηρέθησαν·
καὶ τὸ ὕδωρ ἀλλ' ἀποφίμως ἐξωμάλι-
σαι καὶ οἴχεται· λοιπὸν τὰ λιπαρὰ ἐκπο-
δὼν γέγονε· τὰ ὅσα καν διαφέρουσα τοῖς
ἐπηρείας ἡμῶν καθίσταται· τὰ ἐκεῖθεν οἰκ…

κωται. καὶ ὅσ' ἐλευθέριον τῇ ἐκκλη-
ᾳ ὑπέλαμψε. διὰ τοῦτο χάριν ἔχε τῶ
τῆς ἀγάπης. καὶ τῆς ἱερατείας ἱερατικῆς
σωμ(ατ)ώσας ἀμύεσθαι καὶ περαίνεσθαι. ἀλλὰ
στὴν οἷς τὰ θεῖα οὐκ ἐκβάλλεται. οἰκείας δὲ δό-
ξης χάριν ἐπουλᾶς δῆμον καπηλεύεσθαι. οἷα
αὐτοῖς τὰ τοῦ θείου ἀπαρτήσεται δικαστη-
ρίου. ὅσοι μὴ φίλον αὐτοῖς πρὸς τὴν παρου-
σαν κεχάρακται δόξαν καὶ περιφανῆ εἴδη
τῶν προσαγγελθέντων. τοῦ μείζονος δὲ τῆς
περὶ θεὸν δόξης καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τι-
μῆς καὶ ὁμονοίας καὶ τῶν ἱερῶν θεσμῶν
τηρεῖν τιθέντες τὸ σπούδασμα. τῶν ἡμε-
τέρων ἐχόμεθα. καὶ ὑπὲρ τοῦ μεγάλου ἀναδει-
χθέντος ἀρχιερέως καὶ ἱερατικωτάτου ἡμῶν
βασιλέως καὶ τέκνου γνησίου τῆς ἐκκλη-
σίας. καὶ ἡ θεσι θεαρέστοις καὶ τρόποις
ἀγαθοεργίας περιλάμποντος, ἀγαθὸς καὶ ἡ-
σπεισ σωτόμους πρὸς τὸν γεννήτορα καὶ
συμμαχοῦντα αὐτῷ θεὸν ἀναπέμπουσιν.
ὅπως αὐτῷ εἰρηνικὴν τὴν ζωὴν καὶ τὸ βα-
σίλειον χαρίσηται. ἐπὶ μήκιστον διαφυλάτ-
των χρόνον τοῖς κατὰ βαρβάρων τρο-
παίοις κοσμῶν αὐτόν. καὶ τὸ χριστιανικὸν
διακυβερνῶν τῆς αἰσίως πολίτευμα τῷ
ζήλῳ ὀρθοδοξίας καταρτιζόμενον. καὶ
τῶν θείων ἐντολῶν τήρησιν. καὶ τέκνοις
τὸ εὐδόκιμον ἐν τῇ τῆς ἐξουσίας διαμο-
νῇ κτώμενον. μιχαὴλ δὲ τῷ ὁσιω-
τάτῳ μητροπολίτῃ τῆς συνάδων φιλοχρι-